BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Wed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 1. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Lördagen den 2 Januari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumeration å Bikupan

mottages för år 1869, och behagade de ärade prenumeranterne så fort som möjligt anmäla sig: emedan derigenom en betydlig lättnad i distributionen af tidningen uppstår. Det betydliga antal prenumeranter tidningen lyckats tillwinna sig under den korta tid, som den utkommit, bewisar att den är till nytta för arbetaren och isynnerhet för medlemmar i Malmö arbetareförening; redaktionen will af alla krafter söka att göra Bikupan fortfarande förtjent af denna uppmuntran från prenumeranternes sida, och får tillika härmed frambära sin tacksamhet till alla dem, som hittills understödt densamma. För öfrigt hänwisa wi till prenumerationsanmälan i annonsafdelningen.

Redaktionen.

Predikotur.

Nästa Söndag efter Nyår.

I S:t Petri Kyrka: I Otesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Gyllenstjerna och St Jörgen.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

Nästa Måndag kl. 10 f m hålles rådstufwurättspredikan af Stadskomm. Tengwall.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Bibelbetraktelse kl. 6 e. m. i Missionssalen, Östergotan Nr 17.

Enligt från England utgången uppmaning, kommer bönestunder att hållas hwarje afton kl. 7, under årets första wecka.

Minneslista för weckan.

Kontraböcker med Malmö Sparbank uppwisas i Sparbankens lokal Månd. d. 4, Tisd. 5, Torsd. 7, Fred. 8, kl. 3—5 eft. m.

Lörd. d. 2. Sammanträder Malmö Arbetarefören:s styrelse å wanligt ställe kl. 1/2 8 e. m.

Sönd. d. 3. Malmö Arbetareförenings årsfest och allmänna sammanträde kl. 6 e. m.

Månd. d. 4. Auktion å aflidne handl. Swenssons i Remmarlöf lösörebo kl. 9 f. m. i Remmarlöf.

Tisd. d. 5. Sammanträde med afl. prosten Rietz i Tygelsjö borgenärer å Ficks hotell i Malmö kl. 10 f. m.

Onsd. d. 6. Sammanträde med delegarne i allmänna sjuk- och begrafningskassan, som tillhöra 2:dra, 15:de, 21:ste och 22:dre kretsarna kl. 2 e. m. i Gymnastiksalen.

Torsd. d. 7. Sammanträde med borgenärerna i Henrik Nilssons i Reslöf konkurs kl. 9 f. m. i Åkarp.

Malmö arbetareförenings handelskomité sammanträder hwarje helgfri Onsdags afton kl. 7.

Jernbanetågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Malmö.

Tidningspolemik. Så mycket det eljest kan tjena till belysning och förbättring af en sak, att inleda den i offentlig diskussion, så obehagligt kan det å andra sidan blifwa, när man begagnar detta stridssätt för att hämnas, och om enskilda intressen allt för mycket spela hufwudrolen. — Inom Malmö arbetareförening hafwa sakerna utwecklat sig lugnt och stilla, utan alla slags häftiga uppträden. Ett fridsamt och brödralikt förhållande såwäl inom föreningen som inom styrelsen har jemt warit rådande. Hwar och en har i sin mån sökt att gagna den gemensamma saken; och föreningens wäl har legat alla om hjertat. Styrelsen har, hwad på den ankommit, icke sparat mödan, då det gällde att åstadkomma något, som kunde gagna föreningen; och detta har skett af friwillig hängifwenhet, för befästandet af ett starkt och enigt förbund mellan medlemmarne i deras sträfwanden efter ekonomiska och intellektuela fördelar. Och hwem af föreningens medlemmar har ej med glädje följt den outtröttliga werksamhet, styrelsen utwecklat. Att likwäl den ene hade önskat en sak så och den andre så är ju helt naturligt; hur skulle det wara möjligt att tillfredsställa allas önskningar? Det lär wäl ingen styrelse i werlden kunna. För allt sitt åtgörande till föreningens bästa, fick nu styrelsen på sjelfwa julafton en ganska nätt påhelsning af en insändare i Snällposten, som möjligtwis tyckte, att det wore för mycket, om styrelsen skulle under helgdagarne kunna taga sig någon hwila från de många bestyren. Årsfesten och inwigningen af föreningens nya, stora och wackra festsal tillstundar deßutom, och man war litet hwar glad öfwer att hafwa kommit målet så nära. Då uppstego, som ett hotande moln på en klar himmel, några infama "tankar om Malmö arbetareförenings styrelse" i form af en artikel i nämnda tidning. Denna artikel har blifwit beswarad af föreningens sekreterare i derpå följande nummer; hwaraf wisas, att den wärde insändaren råkat begå en del osanningar. Det swar som artikeln framkallade blef icke af särdeles mild beskaffenhet; men ett ordspråk säger: som man ropar i skogen, så får man swar.

En handelstraktat är på wäg att afslutas emellan de förenade rikena och Japan. Holländske ministern hade å wåra wägnar börjat underhandlingarne, men sett sig nödsakad att afbryta dem; då det nu lyckats franska ministern att undanrödja hindren, har man hopp om en lycklig utgång. Kommer denna traktat till stånd, så får Swerige en ny afsättningsort för sina produkter.

Sandwikens jernwägsaktiebolag. Under detta namn har ett bolag bildat sig för att å Sandwikens bruk, i grannskapet af Gefle, utöfwa tillwerkning af jern och stål samt jernwägsmateriel, manufaktursmide, machinerier m. m. Bolaget är grundadt på 100 aktier om 5,000 rdr stycket, hwaraf största delen är tecknadt, och har redan inköpt grufandelar, machiner samt behöfliga werktyg.. Anläggningen beskrifwes såsom utmärkt wacker samt gagnande för orten. Hedern för denna utweckling i wår industri tillskrifwes großhandlare Murén i Gefle.

Nytt sätt att sko hästar. I stället för det här brukliga sättet att sko hästar, har en hr Charles i Frankrike uppfunnit ett sätt, som wunnit stor anwändning. Han lägger nemligen rundt omkring hofwens yttre linea en helt tunn jernskena. Hofwen förses sålunda med en mot starka stötar hållbar infattning, som på samma gång medgifwer sulan en naturlig ställning och bibehåller hofwen wid deß normala form. Denna skena är twå tredjedelar lättare än de wanliga skorna och skyddar hofwen från att spricka, hwilket är orsaken till de flesta sjukdomar i densamma. Deßutom gifwer den en skarpare kant, än den har af naturen, utan att den sammanpressas, skadas, eller på något sätt tryckes, hwilket är fallet med det gamla skoningssättet. Dertill kommer att de nya skoningarne sitta mycket wäl fast, samt passa till både större och mindre hästar. Slutligen är kostnaden mycket billigare. Denna nyttiga uppfinning anwändes redan nästan allmänt i Paris, hwarför det måhända wore skäl, att äfwen här göra ett försök.

I Danska "Hospitals-tidende" meddelas en intressant berättelse om en drunknad, som warit en fjerdedels timma under wattnet. Denna person, en 18 år gammal, swensk matros Anders Hansson, skulle den 12 Sept. gå med en börda öfwer ett bräde mellan twenne fartyg, men brädet gick sönder och Hansson föll på hufwudet i wattnet och kom under ett af fartygen. En fjerdedels timma förflöt, innan någon båt kunde sättas i wattnet och man lyckades fiska upp honom med en båtshake. Han hade icke warit rusig och icke heller hade han fått någon egentlig kontusion; deremot utwisade en mängd sand m. m. i håret att han gått direkte till botten och sannolikt förblifwit der hela tiden; det är möjligt att han häftigt stött emot hafsbottnen, som här är temligen fast, om än något gyttjig. Sedan han dragits upp, förflöt ytterligare en fjerdedels timme, innan någon läkare kom, och under denna tid gneds matrosen med en skoborste under fotsulorna, medan han låg på en toft med hufwdet hängande nedåt. Läkaren lät genast kläda af honom och lägga honom på sidan i täcken, under det han samtidigt införde artificiel andedrägt, företog armrörelser med honom och lät gnida honom i uppwärmda täcken. Efter en timma lades han i en säng på fartyget och arbetades med hastiga och kraftiga slag på ryggen och sidorna. Härigenom lyckades man efter hand återställa andedrägten och blodomloppet. Efter förloppet af 3 timmar fördes patienten till Frederiks hospital der en wåldsam reaktion snart inträdde med bullersam andedrägt, en puls på 150 slag och häftiga kastningar i sängen, under det han tjöt och skrek. Han lugnades något genom blodkoppor i nacken, kalla öfwersköljningar och klistir; likwäl återfick han icke sin sans förrän följande e. m., men nu tillfrisknade han raskt och 7 dagar efter intagandet på hospital kunde han skrif-

Prenumerations-Anmälan.

"**Bikupan**", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkundervisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Observera!

På flera prenumeranters framställa ning kommer **"Bikupan"** framdeles att äfven innehålla **Minneslista för veckan, Jernbantågs-turerna** samt allmännare notiser. **Prenumeration å tidningen mottages hos redaktionen Stora Nygatan N:o 46** samt på **Bikupans utdelningsställen** hvilka äro hos:

Hattstofferare Asp, Lilla Torget,

Handl. Stickler & Pehrsson, Södra Tullgatan,

Hr Pilts, Lugnet, Storgatan N:o 19,

Handl. Berggren, Östra Tullgatan,

„ Sandelin, Östra Hamnbron,

Bagare Thelander, Westergatan N:o 83,

Skollärare Lundberg, Mon-Bijou,

„ Engström, Östra Förstaden.

Materialbokh. Hallengren, Jernbanan,

Restauratören Silfver, hotell Phönix,

Hökerihandl. Landgren, Rörsjögatan,

Fru Dahlberg, Repslagaregatan, samt i källaren under Ringners fabrik, Östra Förstaden,

Lundbergs brödbod, Södra Förstaden och hos Herr Ferd. Shön, Mårtensgatan.

Lösnummer till 6 öre försäljas på utdelningsställena, samt å föreningens **läslokal** och i **handelsboden.**

Redaktionen af Bikupan.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareförenings festsal fin-

nes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Program

till invignings- och årsfesten den 3 Januari 1869.

1:o) "Låt dina portar upp" af Hæffner, utföres af sångkören.
2:o) Prolog af Rolf Frid.
3:o) Hymn af C. Becker, ord ur prologen, utföres af sångkören.
4:o) Ouverture till op. "Dichter und Bauen", af F. Suppé, utföres af musikkåren.
5:o) Festtal.
6:o) Arbetareföreningens marsch af C. Becker, utföres af sångkören med ackompagnement af musikkåren.
7:o) Chör ur op. "Preciosa" af Weber utföres af Östra folkskolans elever, med ackompagnement af pianoforte.
8:o) Poutporri ur op. "Afrikanskan" af G. Meyerbeer, utföres af musikkåren.
9:o) Redogörelse för föreningens verksamhet under årets lopp.
10:o) "Hör oss Svea" af G. Wennerberg, utföres af sångkören.
11:o) Kröningsmarsch af F. Sjöberg, utföres af musikkåren.

Dörrarna öppnas kl. 5 och festen börjas kl. 6.

Komitéen för bildning och nöje.

Prolog till invigningsfesten den 3 Jan. 1869 af Rolf Frid finnes till salu i D:r B. Cronholms bokhandel, i Arbetareföreningens handelsbod, samt i biljettkontoret vid festen à 10 öre exemplaret. Behållningen tillfaller föreningens kassa.

Folk-Konsert.

Onsdagen den 6 Jan. (Trettondedagen) gifves i arbetareföreningens sal en konsert enligt nedanstående

Program.

Första Afdelningen:

1:o) Ouverture till op. "La Traviata" af G. Verdi.
2:o) "Låt dina portar upp", af Hæffner.
3:o) Hymn af C. Becker.
4:o) "La Reine des Roses", vals af Albert.
5:o) — — — — — — — — — —
5:o) a) "I närvarande parter." b) "Blåsen nu alla". } Ur Fredmans Epistlar af C. M. Bellman.

Andra Afdelningen:

7:o) Introduktion till op. "Barberaren i Sevilla", af Rossini.
8:o) Marsch af Törnwall.
9:o) "Hör oss Svea", af G. Wennerberg.
10:o) Chör, romans och duett ur op. "Marco Viscanti", af Petrelli.
11:o) March af Kuntze.
12:o) Mazurka af C. Becker.

Dörrarne öppnas kl. 6. Konserten börjas kl. 7. Biljetter a 25 öre stycket finnas att köpa i föreningens handelsbod samt i biljetthontoret från kl. 5 konsertdagen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmän i Läslokalen under Januari månad.

Lörd. 2. Gasverksarbetaren M. Andersson.

---

was ut som frisk. Han hade ingen hågkomst af hwad som händt honom från det ögonblick han föll i wattnet och till deß han andra dagen återfick sitt medwetande.

Till följd af bristande utrymme hafwa wi nödgats afbryta artikeln om "De praktiska medlen att höja arbetaren", likasom äfwen "Malmö arbetareförenings historia" af samma orsak blifwit något wäl knapphändig i detta nummer — fortsättning af nämnda artiklar följa i kommande nummer af tidningen.

Malmö Arbetareförening.

Ett nytt år har börjat sin bana. Wi tillönska derföre föreningen ett godt nytt år och hoppas att äfwen detta år skall bära wälsignelse i sitt sköte för föreningens bestånd och förkofran; det erfordras att med enighet och samwerkan sträfwa framåt.

Förberedelserna till årsfesten och inwigningen af föreningens nya sal hafwa under denna wecka warit mycket lifliga. Inbjudningar hafwa blifwit utfärdade till de utsedde hedersgästerna. Utom ordföranderna för de särskilda arbetareföreningarne i Swerge, som äro allmännare kände, hafwa följande personer inom wårt eget samhälle blifwit inbjudne: Landshöfdingen S. G. von Troil, ordföranden i stadsfullmäktige handl. C. Kock, vice ordf. i stadsfullm. handl. J. P. Bager, riksdagsfullmäktigen rådman Falkman, hofpredikanten prosten Olin, kyrkoherden Nordborg samt kapten Werngren. Såsom förut blifwit nämndt kommer herr borgmästaren J. Malmborg att hålla festtalet. Förmannen för Köpenhamns arbetareförening af 1860, redaktör C. W. Rimestad, som äfwen blifwit inbjuden, har genom skrifwelse tillkännagifwit att han kommer. Professor grefwe Hamilton i Lund har likaledes blifwit inbjuden.

Programmet för festen är mycket rikhaltigt, och den lofwar att blifwa en werklig högtidsdag för föreningen. En af Rolf Frid författad prolog, som kommer att föredragas wid den festliga tillställningen, har blifwit tryckt och kan köpas i Cronholmska bokhandeln samt wid ingången till salen för 10 öre. Den behållning, som möjligen häraf skulle uppkomma, tillfaller föreningens kassa.

Komitéen för bildning och nöje, hwilken blifwit förstärkt med ytterligare 5 ledamöter, komma att wara wärdar wid festen och bära såsom tecken en sidenbandros med de skandinawiska färgorna på ena armen. Deßutom hafwa 20 ordningsmän blifwit utsedde, hwilka såsom igenkänningstecken bära en blå och gul bandros på armen.

Föreningens medlemmar erinras om att wara försedde med medlemskort för fjerde qwartalet, hwilket uppwises wid ingången.

På Trettondedagens afton blir arrangerad en folkkonsert af sångkören och musikkåren, hwartill inträdesafgiften blir 25 öre.

I anseende dertill att målningen af festsalen icke hinner att blifwa fullkomligt färdig, så att dermed måste arbetas äfwen efter festen, har man trott det wara bäst att inställa dansnöjet tills widare. Widare få wi hänwisa till annonsafdelningen, der fullständiga programmer finnas införde.

Styrelsens sammanträde den 30 December. Wal anställdes till ordförander i de särskilda komitéerna för kommande året; redaktör Björling återwaldes till ordf. för komitéen för bildning och nöje, likaledes målaren Norling för byggnadskomitéen; stadstjenaren J. Andersson waldes till ordf. för uppbördskomitéen.

Till sekreterare i styrelsen och föreningen återwaldes skolläraren And. Ekeroth.

Wi återkomma i nästa nummer till en fullständigare redogörelse för sammanträdet.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

IV.

I wår föregående artikel hafwa wi sökt i korthet wisa att konkurrensen ingalunda lägger hinder i wägen för arbetarens framkomst, utan att den twärtom är ett nödwändigt wilkor för en fri och sjelfständig werksamhet. Den andra sidan af saken utgör nu kapitelet; man har nemligen ofta betraktat detta såsom fiendtligt mot arbetarens sträfwanden efter oberoende. Detta är en lika förwänd åsigt, som den att wilja inskränka konkurrensen; och om arbetaren lärde sig inse kapitalets betydelse för förwärfsgrenarne, deß oumbärlighet för och stora inflytande på arbetet, så skulle han betrakta det med andra ögon.

Till följd af ett naturligt samband emellan kapital och arbete, sträfwar det förra alltjemt efter att förena sig med det sednare och åstadkommer dermed, att arbetets afkastning ständigt ökas. Om kapitalet icke nedlägges uti något arbete, så är det ett dödt kapital, och förbrukas så länge till deß det upphör för den, som deraf war i besittning. Endast i förbindelse med arbetet gifwer det egaren allt större fördelar, och hans kapital blir sålunda räntebärande.

Wi måste härwid ihågkomma twenne omständigheter: först att genom kapitalet tillföres arbetet den oumbärliga naturhjelpen; för det andra att ju rikligare naturen med sina ämnen och krafter understödjer arbetet, desto lättare och mera fruktbärande blifwer det sednare. Säkert är att kapitalet utöfwar en stor makt; men denna makt anwänder det icke **emot**, utan **med** arbetet och i förening med detsamma. Att således wilja hämma kapitalets werksamhet, wore detsamma som att förswaga och tillintetgöra arbetets fruktbärande egenskap; arbetet skulle derjemte blifwa både mödosammare och mindre frambringande. På detta sätt kan aldrig någon lösning af arbetarefrågan winnas. Om en och hwar bör förses på det lättaste och billigaste sätt med sina förnödenheter, så måste ju äfwen preduktionen göras så lätt och winstgifwande som möjligt; men om nu i stället produktionen sjunker, så att mindre frambringas, blir det ju på samma gång swårare för förbrukarne att erhålla hwad de behöfwa. Wi erinra ännu en gång om nationalwerkstäderna i frankrike; då det war frågan om att uttränga privatkapitalet ur industrien genom bildandet af en statskassa, hwarifrån medlen till arbetsdriften skulle tagas. Det gifwes också icke någon annan wäg att komma åt privatkapitalets makt, än genom att upphäfwa all enskild industri och nedlägga den i statens händer. Men följden häraf skulle blifwa, att all lust till arbete, företagsamhet och sparsamhet hos den enskilde arbetaren förtogs; emedan wägen att komma till kapital och förmögenhet, då wore stängd för honom. Och på detta sätt motarbetade man kapitalets uppkomst och tillwext.

Ett krig mot priwatkapitalet är således ett krig mot kapitalet öfwerhufwud, och hwad blefwe följden häraf? Jo, att naturhjelpen wid arbetet förwisades — ett brott mot de wälgörande naturlagarne — och detta wore en förnekelse af menniskans och hennes arbetes högsta bestämmelse, nemligen **att herrska öfwer naturen, att göra den menskliga anden till herre öfwer materien.** Ett dylikt förfaringssätt måste lända hela samhället, men mest arbetaren, till förderf; i det att nationens förwärfsgrenar derigenom beröfwades civilisationens hjelpemedel, och wi skulle åter blifwa försatte i barbariets tidehwarf, då arbetet tillhörde slafwar.

Den som öfwertänker saken, kan icke wilja något så onaturligt som afskaffande af priwatkapitalet. Går man derföre till grunden med det wackra talet om kapitalets skadliga inflytande på arbetarens ställning, så finner man wanligen, att det kommer sig icke af motwilja att arbeta med kapitalet, om något sådant kan erhållas; utan fastmer deraf att man icke sjelf eger något kapital, samt att man är en smula afundsjuk på dem, som ega ett sådant. Man inser mycket wäl den stora nytta, som desse sednare hafwa deraf; man känner deras öfwerlägsenhet i affärslifwet, och emedan man twiflar om att någonsin sjelf erhålla ett kapital, så faller man på den idéen att wilja inskränkning af andras — liksom om detta wore möjligt! **Kapitalmakt är naturmakt.** Ingen bryter denna makt, eller förmår att ändra kapitalets inflytande på den menskliga affärswerksamheten, emedan detta hänger så nära tillsammans med det menskliga wäsendet och motswarar den ställning, uti hwilken menniskan blifwit satt i werlden. (Forts.)

Ekonomiskt.

Helt nyligen har i hufwudstaden börjats en tillwerkning, som, huru obetydlig den wid första påseendet tyckes wara, likwäl otwifwelaktigt har en ganska lofwande framtid för sig. Fabrikationen är af det enklaste slag, omfattande tillwerkningen af ett tändämne, bestående af en med hartslösning impregnerad hyfwelspån. Dessa "tändare" äro i främsta rummet afsedda att anwändas wid eldning, ware sig i kakelugnar, kaminer eller spislar, men falla sig ock färdeles ändamålsenliga att enbart begagna wid uppwärmning eller kokning af watten eller mat. Wi ha, säger A. B., warit i tillfälle att se experiment med detta fabrikat och anse oß pligtiga att af flere orsaker bidraga till en mera spridd kännedom om detsamma. Man ställer wid eldning en af dessa tändare midt i brasan med den impregnerade ändan uppåt, tänder den sedan tråden blifwit afskuren, och om än weden är fullkomligt rå, så brinner den inom få ögonblick. Det gamla sättet att "blåsa" kan således numera helt och hållet bortläggas och detta är en förtjenst wärd att uppskatta; stickspäntning och torrwed likaså. Derefter skola wi betrakta den stora fördelen för dessa många, som flere gånger om dagen skola wärma kaffet — deras antal är stort och wedtillgången merändels ganska knapp, men med tillhjelp af en spån eller möjligen twå, så wärmer man kaffet på några minuter. Härtill kommer ännu en fördel, kanske den mest beaktningswärda, nemligen att tillwerkningen af detta fabrikat utgör bröd för den fattige. Hyfwelspån kan anskaffas utan kostnad och utan särdeles beswär och tillwerkningen är så enkel att ett 5 a 6 års barn med lätthet kan åstadkomma den och derpå förtjena 20 a 25 öre på dagen. En arbetsam qwinna bör kunna förtjena 50 öre om dagen, utan att taga bort tiden för hushållets skötande. Denna tillwerkning började härstädes den 12 sistlidne november och redan nu äro icke mindre än 200 personer, uteslutande qwinnor och barn af hufwudstadens fattigaste befolkning, dermed sysselsatta. Försäljningspriset är beräknadt så billigt som möjligt, nämligen till 3 öre för 10 stycken eller 3 rdr pr 1000. Till den 12 i denna månad hafwa 250,000 tändare blifwit förfärdigade och hållas nu till salu på omkring 60 försäljningsställen, kryddbodar och mjölkmagasiner, i alla trakter af hufwudstaden.

Bruksegaren L. Wejdling och handlanden C. J. Bergqwist äro innehafware af fabriken, som är belägen inom egendomen n:r 41 Malmskilnadsgatan, derifrån reqwisitioner af minst 100 stycken hemsändas gratis.

Göteborgs Arbetareförening hade i Söndags åtta dagar på aftonen å wanligt ställe sin öfliga Decembersammankomst, hwilken denna gång hade en mera högtidlig prägel, i det man å densamma egnade en gärd åt den aflidne folkwännen August Blanches minne. I fonden af exercishusets stora sal syntes hans bröstbild, omgifwen af en wacker tablå af skarpskyttar och sångkörerna, hwilka uppstämde en melodirik, högstämd kör, som genast bragte de närwarande i stämning. Sedan körens toner förklingat, besteg ordf. hr Axel Krook talarestolen och tolkade den gädangångnes betydelse för fosterlandet och särskilt för den krets, som här war samlad, i det att den utgjorde en länk i swenska folkets stora kedja, för hwilket hans hjerta klappade så warmt och hwars frihet och ära woro hans käraste tanke. Sedan talaren slutat, uppstämde kören: "Wiken, tidens flyktiga minnen!" hwarefter målaren Ödwall uppläste ett enkelt, men hjertligt poem till Blanches minne.

Den festliga delen af aftonens samqwäm war härmed slutad, och redogjorde nu ordf., såsom wanligt, för föreningens ställning och utweckling sedan sista sällskapssammankomsten den 22 November. Alldenstund lutuppbörden för året ännu pågick, företedde redogörelsen likwäl icke några slutsummor. Allmänna kassans inkomster hade warit rmt rdr 758; deß utgifter rdr 565: 54, hwari ingår kostnader för inköp och inbindning af böcker till biblioteket rdr 302: 74. — Sjukkassans inkomster hade warit rdr 86: 75; deß utgifter rdr 155: 66. Under sista tiden har dock de sjukas antal warit ringa, så att bristen antagligen är wid uppbördens slut betäckt. — Biblioteket har utlånt 988 volymer och erhållit wärderika gåfwor i böckar fråu großh. hr A. W. Melin, fullmäktigen hr Sam. Warburg och bokh. hr C. Swensson. — Handelsrörelsen har från den 23 Nov. till den 18 Dec. omsatt för en summa af rdr 21,244: 71, hwaraf medlemmarne köpt för rdr 11,441: 50 och andra personer för rdr 8,803: 21. Denna del af föreningens werksamhet åtnjuter således fortfarande det bästa förtroende. — Tal. ansåg sig widare böra omnämna tidn. "Arbetarens" påbörjade utgifwande, såsom betecknande en ganska wigtig omständighet i arbetareföreningarnes utweckling, emedan de deri för första gången erhålla ett eget och sjelfständigt organ, som lemnar rum för diskussion af deras angelägenheter. Tidningen hade af andra offentliga organer rönt det gynnsammaste emottagande.

Slutligen sade ordf., att alldenstund den hittillswarande styrelsen nu afgått och den nya enl. stadgarne skall wid sin första sammankomst wälja sin ordförande, wille han nu hembära medlemmarne sitt warma tack för det intresse de wisat för hans af ärligt uppsåt ledda sträfwanden för föreningens bästa och förkofran — sträfwanden hwilka för öfrigt skulle warit gagnlösa, om han ej kraftigt understödts af styrelsen och medlemmarne sjelfwa.

Kandidat S. Wieselgren höll derpå ett särdeles fängslande föredrag, i hwilket han kastade en historisk öfwerblick på arbetets och arbetarnes utweckling till frihet.

"Köpeuhamns Hushållsförening" har, såsom wi förut omnämnt, öppnat sin första försäljningslokal. För att grundlägga denna erfordrades, enligt stadgarne, ett kapital af 3000 rgsdr, hwilka det war en smula kinkigt att anskaffa, hwarför komitén, för att få saken hastigt i gång, tillsköt det felande beloppet ur sin egen ficka och öppnade butiken. Medlem kan man som wanligt i dylika föreningar, bli på twenne sätt: antingen genom att taga aktier a 10 rgsdlr eller genom att göra

successiva tillskott af 8 mark i inträdesafgift och derpå betala t. ex. 1 mark i weckan tilldeß de 10 rgsdlr äro inbetalda. Aktieegarne erhålla 5 procent af nettobehållningen, och det öfriga af denna fördelas efter en bestämd skala mellan köparne (60 procent,) en reservfond (30 procent) och tjenstepersonalen (10 procent). Skulle köparne hafwa lust att inträda som aktieegare, innehållas deras 60 procent af behållningen till deß de utgöra beloppet af en aktie. För att hålla kontroll, har man inrättat ett mycket enkelt och beqwämt markeringssystem, i det man från en pappersrulla kan afrifwa kuponger med fortlöpande numror och lydande på olika belopp (1 rgslr, 1 mark, 1 skilling), hwilka utlemnas till köparne. Försäljningslokalen har endast warit öppen en wecka, men affärerna gå strykande, så att det redan warit nödwändigt att utwidga lokalen. Hwarje dag har sålts för omkring ett par hundra riksdaler, och hwad som är det bästa: köparne komma tillbaka. Från öppningsdagen den 7 till den 12 November, hade inalles sålts för 805 rgsdlr och 78 sk., hwilket i genomsnitt utgör 161 rgsdlr om dagen. Äfwen om nu freqvensen skulle stiga, hwilket naturligtwis här som wid hwarje annan affär måste påräknas, lemnar detta för ett år, beräknadt till minst 304 försäljningsdagar, den rätt respektabla summan af omkring 50,000 rgslr, hwilket wida öfwerstiger den uppgjorda beräkning, på hwilken företaget är basjeradt. Boden är ständigt full af folk. Der handlas med alla möjliga lifsförnödenheter: bröd, mjöl, smör, ost, ägg — men ej mjölk och grädda — kött, fläsk, korf alla möjliga kolonialwaror, wed och glaswaror.

Örebro-arbetarnes handelsbolag. Inbetalningarne ha gått ganska raskt. Wid styrelsens sammanträde i lördags åtta dagar anmälde kassören att insättningarne dittills stigit till 4,560 rdr, hwilka medel gjorts räntebärande i Örebro folkbank. Man närmar sig således med stora steg till en kassa af 5,000 rdr egna medel; wilkoret för handelsrörelsens öppnande. Bolagets styrelse lär hafwa bestämt sig för att till en början öppna en helt anspråkslös butik, med ett fåtal kontant inköpta goda waror af de mest gångbara sorter.

Gefle folkbank, den tredje i Swerige, torde snart komma att öppnas. Nära 150 delegare äro redan tecknade, och styrelse wald.

Kristianstads arbetareförening har beslutat inrätta en skola, i hwilken underwisningen skall bedrifwas efter samma metod som wid folkhögskolorna. Äfwenså har beslutits, att wid föreningens diskussionssammanträden äfwen religiösa frågor få förekomma, till en början dock blott på försök. Wisar det sig att, såsom några fruktat, de icke kunna afhandlas i endrägt, så kommer tillåtelsen att åter upphäfwas.

Malmö Arbetareförenings historia.

(Forts. fr. N:r 6.)

"Under tiden från den 1:ste Juli 1863 till den 1:ste Juli 1865 hafva Malmö Handtverks- och Fabriksarbetare samt s. k. allmänna Arbetare sålunda varit i åtnjutande af dessa kassor. Enhvar som åstundat att blifva delaktig i någon af dessa inrättningar, har erlagt 2 Rdr Rmt såsom inträdesafgift samt 50 öre i månadsafgift, och har sedan vid inträffande sjukdomsfall åtnjutit 5 Rdr 25 öre i veckan såsom sjukhjelp och vid dödsfall har utgifvits 25 Rdr Rmt såsom begrafningshjelp. Då 2 år förflutit sedan den första sjuk- och begrafningskassan blifvit öppnad för Handtverks- och Fabriksarbetare, samt 1 ½ år förflutit sedan den s. k. Allmänna Arbetarnes Sjuk- och Begrafningskassa blifvit stiftad, och man såg att allting gått väl igenom, hvilket visar sig af det öfverskott som fanns den 30 Juni 1865, så beslutade delegarne i båda ofvannämnda kassor vid allmänt sammanträde, på fabriksarbetaren N. O. Fribergs förslag, att förena båda kassorna under en gemensam förvaltning, hvarefter Reglemente för Allmänna Sjuk- och Begrafningskassan i Malmö uppgjordes af ofvannämnde Friberg. Det beslöts vidare att Allmänna Sjuk- och Begrafningskassan skulle öppnas den 1:ste Juli 1855 och skulle delegarna då ega rättighet att blifva såväl enkla som dubbla delegare; för enkel delegare erlägges inträdesafgift med 2 Rdr samt för dubbel med 4 Rdr. Månadsafgiften är för enkel delegare 50 öre och för dubbel 1 Rdr. Då delegare blir sjuk eller genom olycksfall oförmögen till arbete, kommer han vid företeende af läkarebetyg i åtnjutande af 5 Rdr 25 öre i veckan i sjukhjelp såsom enkel och 10 Rdr 50 öre såsom dubbel delegare. Vid dödsfall utbetales till anhörige 25 Rdr för enkel och 50 Rdr för dubbel delegare såsom begrafningshjelp.

Räkenskaperna utvisa följande:

1865 Juli 1. Saldo från Juni af båda kassorna samt inkomst under sista halfåret Juli—December jemte förskott af kassören 3,425: 55.
Sjukhjelp samt omkostnader under Juli—December . . . . . . 888: 58.
Saldo till 1866 . . . . 2,536: 97.

Vid 1865 års slut uppgick delegarnas antal till 289.

1866. Under året hade inkomsterna varit . . . . 7,116: 79.
deraf utbetalts sjukhjelp samt begrafningshjelp och omkostnader . 3,250: 50.
Saldo till 1867 . . . . 3,794: 24.

Vid 1866 års slut uppgick delegarnes antal till 537.

1867. Under året hafva inkomsterna varit . . . . 9,095: 73.
deraf utbetalts sjukhjelp samt begrafningshjelp och omkostnader . 4,918: 50.
Saldo till 1868 . . . . 3,933: 32.

Vid 1867 års slut uppgick delegarnas antal till 681".

(Forts.)

Den rike och den fattige.

(Ur L. f. F.)

Och du fattige! Om låg är kojan,
Hårdt det bröd du äter, hårdt ditt läger,
I den kojan bo dock frid och trefnad; —
Brödet stärker och den hårda bädden,
Ger dig städse lugn och rolig hvila,
Ledsnaden du blott till namnet känner;
Ty den fann ej vägen till din boning.
Njutningen du finner i naturen
Och i solens sken, i ängens blommor:
I den skugga som dig skogen skänker,
Och i klara vikens friska vindar.
Hvilodagen dig sin hvila skänker,
Och dess andakt öfver jorden höjer
Själen upp på bönens dufvo-vingar
Till den rymd, der alla sorger glömmas. —
Högsta lycka är förnöjsamt sinne;
Den som detta äger, — äger lifvets
Största sällhet; men ej rikedomens
Alla skatter kunna det förvärfva.
Ofta dock till skänks åt fattigdomen
Gafs förnöjsamhetens dyra gåfva
Af den hulde Fadren — allas fader
Som på marken liljan herrligt kläder
Och de späda foglar föda gifver. —
Derföre, du fattige, dig trösta!
Tro ej mer, att rikedom och lycka
Städse vandra i hvarandras fotspår. —

Och du rike! om du ej är lycklig,
Jag vet medlet att dig lyckan skänka;
Sök din arma nästa lycklig göra;
Se hans glädje, se hans stilla trefnad!
Njut din handlings goda frukter;
Gif ej allmosor, men gif åt fliten
Medel att sin mödas vinst föröka;
Hjelp med råd, med pengar om de båta
Var den armes vän; slut dig till honom,
Och hans sällhet skall din sällhet göra;
Ty en tacksam bön för dig från kojan
Lika säkert upp till himlen hinner,
Som den suck, du i palatset höjer. —
Glöm ej heller, att blott måttligheten
Ger åt njutningen sitt rätta värde. —
Tag af fattigdomen föredömet
Af en nyttig verksamhet: Arbeta!

Utrikes och Inrikes.

Från Spanien ingår nu underrättelse, att upproret i Cadix blifwit undertryckt genom regeringens kraftfulla uppträdande. Härmed är dock ej lugnet återställdt i landet. Republikanernes chefer hafwa i Madrid fordrat andel i regeringen, och då detta med fasthet wägrats dem, är förbittringen bland dem allmän, och ett inbördes krig kan hwarje dag wäntas. Till "Times" telegraferas den 10 dennes: "I går drog ett stort antal arbetare i Madrid, hwilka hittills stått i kommunalrådets tjenst, bewäpnade med gewär och påkar, hwarpå de fästat bajonetter, genom gatorna. Flera arresteringar egde rum. I dag hafwa de wisat samma hotande hållning, hwarföre befallning blifwit utfärdad till borgargardet att gripa till wapen och marschera till de allmänna werkstäderna för att upprätthålla ordningen. Flera bataljoner friwilliga tåga i denna affigt öfwer Puerta del Sol. Från revolutionspartiets sida ske stora ansträngningar för att framkalla ett uppror i hufwudstaden. Stora penningsummor utdelas i denna affigt; bland borgarne herskar stor bestörtning. Man fruktar högeligen för ett utbrott i Malaga. Stora penningsummor sägas wara i de andliges händer, hwilka använda dem till att hålla resningen wid lif. I Estremadura hafwa plakater blifwit uppslagna, hwari revolutionspartiet hotar att mörda alla rika borgare, såframt de deltaga i corteswalen. Tidningen Estandarte meddelar, att en mängd stora kapitalister flytt till utlandet, och att andra rika män bereda sig att följa efter.

Till hwad som förut blifwit nämndt om konflikten emellan Turkiet och Grekland kunna wi tillägga att stämningen i Grekland är för närwarande mycket krigisk, och folket synes wara mycket hågade för att få slås med turken. Vicekonungen af Egypten har ställt sin armée och flotta till Turkiets förfogande. Sultanens ultimatium till Grekland lär wara af sådan beskaffenhet, att det ej kan antagas. Man arbetar på att få en konferens till stånd emellan de twistande makterna och skyddsmakterna, men underrättelserna om densamma äro så swäfwande, att man ej kan säga om den lyckas eller ej. Man tror att Ryßland underblåser mißnöjet, för att wid ett kommande fredslut kunna komma åt en del af Turkiet.

Sednare underrättelser meddela, att Turkiet går in på konferensen, och att den skulle sammanträda som i dag i Paris, men wilkoren lära wara, att Grekland ej der skulle representeras, samt att Turkiet ej på något wilkor afträder Kandia eller medgifwer deß sjelfständighet. Resultatet af detta fredliga bemödande blir således efter all sannolikhet högst obetydligt.

Presidenten Johnson har genom ett dekret skänkt amnesti (full förlåtelse) åt alla de konfedererade, hwilka deltoge i sista upproret. Bland dessa funnos äfwen f. d. presidenten Jefferson Davis och f. d. vicepresidenten general Lee. Det är likwäl högst otroligt, att kongressen gillar denna åtgärd.

Ur ett bref från San Francisco, dateradt den 20 Oktober 1868, meddelar Sw. Am. om jordbäfningen derstädes följande:

Wid 8:tiden i dag på morgonen, då första stöten kom, befann jag mig på besök i Krown's bok- och stentryckeri wid Clay Street. Jag hann knappt märka en tilltagande darrning under fötterna, förrän en ström arbetare af båda könen rusade utför en spiraltrappa ned till tryckeriet. På utrop från werkmästaren: "stäng af ångan machinist, och rädda Er sjelf!" — tog jag med de öfrige flykten till trappan. Hunnen till sätteriet, hade jordbäfningen nått sin höjd. Jag kände mig lyftad minst en fot och åter nedsänkt utan att skilja fötterna från golfwet. En elektrisk nervös känsla genomflög kroppen. Bakom mig såg jag, huru en rad med stillådor föllo i en hög tillsammans. En bred wägghylla gaf wika, och till golfwet kastades ett halft dussin "formar". På gatan målades förödelsen med fasans färgor, en förtwiflad folkhop skrek och trängdes mellan åkdon och skenande hästar, bracket af nedrasande huswäggar, balkonger och skyltar, och nödropen från de skadade menniskorna ökade det hemska i naturfenomenet. Nästan alla stenhus äro mer eller mindre skadade. Gaswerket är till större delen sammanfallet; hela fasaden af City Hall står liksom skiljd från huset lutande öfwer trottoaren. "The Bank of California", stadens kolossalaste byggnad, uppförd af granit och jern, är genomskuren af en tumsbred remna och hwarje fogning lossad. En del af Pine Str. har sjunkit nära 2 fot och i Market Str. med flera gator gapa wida öppningar i jorden. Elden är lös och släckningsmanskapet jagar genom gatorna. Kl. ½ 10 f. m. hördes en annan stöt och kl. 11 en tredje, men utan farliga följder.

En swensk i Amerika, wid namn Sandberg stadd på resa till Minneapolis, steg häromdagen af bantåget ett ögonblick wid Mendota och då tåget straxt derpå satte sig i rörelse blef han lemnad efter. Han följde då med ett godståg, och en bromsare försökte att narra färdpenningar af honom. Sandberg wisade den biljett, han erhållit på det andra tåget, berättigande att resa äfwen med godståget, men bromsaren fortfor att yrka på betalning och sökte att nappa till sig Sandbergs plånbok. S. blef nu förskräckt, helst han kort förut blifwit röfwad 200 dollars på ett tåg i närheten af Newyork. Han rusade derför ut ur wagnen, halkade och föll under tåget och blef öfwerkörd så att ena benet måste amputeras. Bromsaren afskedades.

Hemlängtan.

I Jämtland, Hammerdals socken, nära vägen till Östersund, låg för många år sedan en squalta, d. ä. en liten mjölqvarn, uti en både storartad och täck nejd. Kanske denna qvarn finnes qvar, möjligen nybyggd. På den tid här är i fråga, var qvarnen och den med henne sammanbyggda stugan gammal, förfallen och i forntida skick; till höger om husen stodo ett par sammanvuxna, gamla, lummiga hängbjörkar, hvilka hviftade nära tre gånger högre än qvarnen; under deras skugga svängde sig qvarnhjulet och gaf ifrån sig en liten fradgande hvit fors, som bildade nedanför en liten bäck, hvilken gick bort, bugtande mellan grönskande, skogrika stränder. Till venster syntes en vik af Storsjön och i bakgrunden framskymtade Oviksbergen.

Mjölnaren derstädes, Halvar Olofsson, var enkling och hade en enda tjugoettårig son, som hette Algot, en särdeles hurtig och arbetsam yngling, som nästan ensam skötte qvarnen, emedan fadren började att tyngas af åren. Det lilla hushållet, det vill

---

Sönd. 3. Mätaren N. Möller.
Månd. 4. Bokhållare F. Lagerholm
Tisd. 5. Sadelmakare Holmqvist.
Onsd. 6. Mätaren Olaus Ohlsson.
Torsd. 7. Bryggaren H. Nilsson.
Fred. 8. Tunbindare Möllerberg.
Lörd. 9. Skeppstimmerman J. Langren.
Sönd. 10. Smedmästare Björcklund.
Månd. 11. Maschinisten E. Pärsson.
Tisd. 12. Skomakare P. Rosberg.
Onsd. 13. Svarfvare Gellström.
Torsd. 14. Skräddare G. Lundberg.
Fred. 15. Smeden O. P. Holmberg.
Lörd. 16. Banmästaren C. P. Olsson.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. fr. N:o 6.)

Stationskarl A. Olsson. Ingeniör Joh. Johansson. Lokomotivförar G. Fick. Eldare C. Knutsson. Eldare C. O. Petersson. Murgesäll C. Österberg. Mätare Nils Möller. Murgesäll N. Lindgren. Bundtmakare C. Svensson. Svarfvare L. Dahlström. Gelbgjutare A. Richter. Skomakaremäst. A. Andersson. Murgesäll C. J. Björkstrand. Guldarbetare J. Granqvist. Tullvaktmästare J. A. Svensson. Färjeman Janne Jönsson. Skomakare G. F. Appelin. Bryggare H. Nilsson. Hotelegare Sven Jönsson. Restauratör C. Borg. Stalldräng N. Nilsson. Tullvaktmäst. A. J. Larsson. Bärare J. Hylander. Arbetskarl Sven Eriksson. Bärare Hans Nilsson. Sergeant G. Ghristoffersson. Fanjunkare J. F. Nordberg. Öfvermachinist F. Scherlin. Machinist M. Lindelöf. Tullvaktmäst. C. M. Modig. Tullvaktmäst. J. Petersson. Båtförare Anders Hansson. Färjeman A. Johnsson. Skeppare L. A. Grafström. Tullvaktmäst. A. G. Cardell. Tullvaktmäst. E. Andersson. Hamnarbetare Anders Olsson. Sjökapten J. D. Dahlberg. Båtförare L. Jönsson Färjeman Lars Andersson. Barlastförman P. J. Lindström. Tornväktare L. Andersson. Rektor F. E Borg. Adjunkt C. O. Ruth. Direktör J. A. Rosén. Konservator B. Holmqvist. Konduktör P. Ericsson. Slagtare Mathias Andersson. Fabrikör P. Enelund. Tobaksspinnare C. B. Olsson. Gör-

delmakare M. Andersson. Guldsmedgesäll C. Andersson. Urmakare O. Olsson. Uppsyningsman J. Andersson. Tullvaktmäst. Jonas Andersson. Bundtmakare M. Jakobsson. Bundtmakare C. W. Andersson. Modellsnickare Nicolai. Tunnbindare J. P. Lindström. Gjuteriarb. C. C. Ahlgren. Jernbanarbet. H. Larsson. Jernbanarb. A. M. Sjöberg. Jernbanarb. Bengt Olsson. Arbetskarlen P. Persson. Arbetskarlen M. Andersson. Stationskarl G. W. Bergström. Målare J. M. Ahlfors. Arbetskarl Mårten Nilsson. Machinarbetare N. O. Holmqvist. Smedgesäll A. Göthenqvist. Plåtslagaren N. P. Jönsson. Machinarbet. E. Forsell. Brödbagare L. Persson. Hofslagare C. H. Stillman. Smedgesäll J. Johansson. Åkare J. Ifversson. Arbetskarl O. Andersson. Smedges. N. Carlsson. Skräddare H. Jönsson. Handelsbokhållare N. Olsson. Smedgesäll M. Pålsson. Arbetskarl Engle Olsson. Åkare J. Persson. Landtbrukare J. Andersson. Arbetskarl Lars Nilsson. F. d. Hemmansegare Ola Hansson. Kakelugnsmakare G. E. Petersén. Murare H. P. Malmqvist. Bodbetjent C. Olsson. Banbärare Per Persson. Banbärare Jöns Hansson. Arbetskarl P. Kruse Smedmäst. L. P. Holmberg. Utskänkare J. Hansson. Rännemäst. P. Jönsson. Timmerges. J. Grönlund. Lykttändare A. Mårtensson.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Forts. från N:o 6.)

N:o 93. J. Hallenberg, (3 delar) Anmärkningar öfver Uppenbarelseboken. N::o 94. G. A. Silfverstolpe, Verldshist. Cronologi. N:o 95. Upsala Universitets årsskrift 1863. N:o 96. J. J. Lund, Biskop Egedis lefnad. N:o 97. J. Falkman, Om staden Malmö. N:o 98. Wällofliga borgareståndets protokoll 1840 och 1841. N:e 99. Sveriges rikes lag 1734. N:o 100. G. Dahlbom, Skandinaviens insekter. N:o 101. J. P. Wåhlin, Dagsländer. N:o 102. P. A. Siljeström, Afhandlingar i Fysiska och Filosofiska ämnen. N:o 103. O. M. Witt, Själens biologi. N:o 104. Handlingar rörande banker i andra länder. N:o 105. J. Caird, Englands åkerbruk. N:o 106. J. C. Bisinyer, Om den Europeiska Statsförfatter. N:o 107. F. von Schlegel, Lifvets Filosofi. N:o 108. J. A. Stöckhardt. Chemiske Markpredikener. N:o 109. G. N., Custoza och Novarra. N:o 110. Klapkas Memoirer. N:o 111. L. G. Linde, Ekonomi lagfarenhet. N:o 112. Nya Nordiska Dikter. N:o 113. Vandring i Dalarne. N:o 114. De Brughat, om Torf. N:o 115. Franzén, Skaldestycken. N:o 116. H. M. Melin, Jesu lefverne. N:o 117. O. Malling, Stora och goda handlingar. N:o 118. C. Envaldsson, Svenskt musikaliskt lexikon. N:o 119. Wild, Praktisk universal rådgifvare. 120. E. Carlén, Ett lyckligt parti. N:o 121. M. de Cervantes, Don Quixote af La Maucha. N:o 122. Lady Morgans, Resa i Italien (2 delar.) N:o 123. M. Robertsson, Amerikas historia (3 delar.) N:o 124. J. H. Halvorsen, Om omgang med mennisker. N:o 125. Heldt & Corvin, Verldshistoria 1:sta delen. N:o 126. D:o d:o 2:dra delen. N:o 127. D:o do 3:dje delen. N:o 128. D:o do 4:de delen. N:o 129. D:o d:o 5:te delen. N:o 130. Lunds Universitets årsskrift 1865. N:o 131. C. Quensel, Svensk Zoologi. N:o 132. Sommer, Speciela Fysiken (4 delar.)

(Forts.)

säga icke blott fader, son och hon sjelf, utan ock alla kräken, förestods af fosterdottren Lena, nittonårig, flink, flitig och munter.

En sommarsöndag på eftermiddagen sutto fader och son tillsammaus i kåfvan, d. ä. den lilla kammaren. Fader och son läste i hvar sin bibel ett par timmar, dernäst lade fadren ihop sin bok, stoppade, tände en pipa och rökte med tankfull uppsyn. Slutligen sade han: "Algot, slå upp 1 Moseboks 2 kapitel 13 vers, och läs det högt!"

Algot lydde och läste högt: Herren Gud sade, det är icke godt att menniskan är allena; jag vill göra honom en hjelp, den sig till honom hålla må!

Fadren sade: "jag träffade grannasmor och hennes dotter Lisa på kyrkovallen, före gudstjensten, och begärde hennes dotter åt dig; efter gudstjensten möttes vi åter och då gaf hon sitt bifall. Lisa är en rar flicka."

Algot teg och böjde sitt hufvud så att luggen föll ned och skymde hans panna. Han var från barndomen van att aldrig motsäga sin fader.

Fadren fortfor: "som grannasmor nu är enka, så behöfver hon en karl att sköta hemmanet; helst vill hon hafva en måg; dräng vill hon icke taga, ty då kunde det blifva oskick i huset. Både gumman och Lisa vilja hafva dig."

Algot fortfor att tiga under luggen.

"Jaså! du tackar mig icke. Du ser icke ditt eget bästa. Gummans hemman är godt och Lisa är enda dottern; huset är välförsedt, jag bevittnade bouppteckningen efter gubben, två silfverbägare, sex silfverskedar, mycket koppar och tenn, alla slags nödiga boting och redskap, två hästar, många får, svin, getter och tolf kor! Är detta icke nog för dig?"

Algot tittade upp med sina stora blå ögon och sade lågmäldt: "far, grannasmor har tretton kor."

"A nej, jag såg dem alla häromdagen och räknade dem, de äro blott tolf."

"Den trettonde heter — Lisa," sade Algot och sänkte åter sin blick.

"Jaså, du kallar Lisa en ko. Nå ja; det skämmer henne icke; en ko är både from och nyttig. Du skall taga henne till hustru!"

Åter vågade Algot se upp och sade: "är det icke bättre att jag stadnar hemma och hjelper far till döddagar; illa ginge qvarnen om far toge dräng."

"Ånej; jag sköter mig sjelf, jag har ock på kornet en god dräng. Men jag förstår, det är som jag gissat; du är ens med Lena, och vill ha henne till hustru. Men jag säger dig, en ko är bättre än en katta. Jag tillåter aldrig att du tager en oäkta till hustru, ingen uti min slägt har haft en slik slyna."

"Har icke Lena varit hos oss sedan hon var barn och flitigt och lydigt gjort allt hvad far och mor velat. Ingen kan sköta ett hushåll så väl som hon, käre far, jag vill stanna hemma och få henne till hustru."

"Du är oförståndig, hon eger ju icke mera än kläderna; jag tillåter dig aldrig att taga henne."

Algot sänkte åter sin blick och teg en lång stund.

Plötsligt öppnades dörren; kyrkoherden i församlingen och en äldre, främmande, mycket blek herre inträdde; den senare såg omkring i stugan med dysta blickar. Gubben Halvar aftog sin röda mössa, steg upp och välkomnade gästerna, som skakade hand med honom. Derpå satte de sig och presten sade:

"Herrans vägar äro outransakliga. När gamla Lena låg på sin dödsbädd hemma hos mig, så biktade hon för mig sådant, som jag icke ville yppa för eder, förrän jag hunnit få rätt på denna herre. Gamla Lena sade, bittert gråtande: just då jag i Stockholm var som mest förtviflad öfver min synd och mitt stackars barn och hade intet att äta, kom en herre och antog mig till amma för sitt barn, samt inlöste mitt barn på barnhuset. Det dog snart; då sörjde jag bittert, men slutligen tröstade jag mig med det främmande barnet, som smekte mig, som om jag varit dess moder. På det bref, som jag i min största nöd låtit skrifva hem till min moster — (er hustru, Halvar Olsson) fick jag på länge intet svar. Ändtligen kom detta bref på midsommaraftonen. Deruti stod att moster förlät mig mitt stora brott och bjöd mig komma hem med mitt barn till henne, mot det att jag skulle blifva piga utan lön. Då grät jag af glädje, jag såg tydligt för mina ögon morbror Halvars qvarn, björkarna, forssen, bäcken, Storsjöviken och Oviksbergen samt greps af en omotståndlig hemlängtan. Stockholm, der jag fallit i synd, föreföll mig så rysligt, oaktadt jag mådde rätt godt hos herrskapet. Jag beslöt att genast gå hem, men jag kunde omöjligen skilja mig från mitt lilla kära dibarn; om jag icke hade det i min famn, kunde det icke sofva, utan bara skrek; då tog jag det med mig på vägen hit till Hammerdal. Jag hade så mycket penningar, att jag kunde åka mellanåt och lefva godt på vägen. Hemkommen, uppgaf jag det främmande barnet som mitt, och ingen tviflade på det. Sedan tordes jag, af fruktan för straff, aldrig yppa sanningen, utan slet hvad som helst, för att försörja flickan, som jag älskar som vore hon min egen. Derpå," fortfor presten, "bad hon mig söka rätt på unga Lenas fader i Stockholm, och dog sedan, ångerfull och tröstad, i min närvaro. Denne herre är unga Lenas fader; hon heter egentligen Karolina. Hvar är hon? Herr Reiner vill föra henne med sig till Stockholm."

"Jag," inföll gubben Halvar, "är likasom unga Lenas förmyndare efter som hon är min fosterdotter; skulle derföre liksom ödmjukast vilja se betyg och få veta om herrn kan försörja henne."

"Åh, inföll presten, jag intygar att herr Reiner är i sin goda rätt och fullt vederhäftig; han har tre stora stenhus i Stockholm, och intet annat barn än Karolina."

Under tiden satt unge Algot med hängande hufvud och suckade djupt.

Gubben Halvar vände sig till honom och sade: "var lugn nu, Algot; du slipper Lisa, du får taga unga Lena, efter hon är äkta och får ärfva tre stora hus."

Herr Reimer smålog föraktligt, och sade: "hvar är hon, jag är otålig att få se henne."

"Der kommer hon!" sade Halvar och pekade ut genom fönstret.

(Forts.)

Charad.

Gå, mitt första, nu i salen
Ack mitt tredje rundt dig se.
För mitt tredje, — "I som talen
Tyska språket", — får jag be,
Att ett n till r förbyta,
Det wäl ingen må förtryta.
Om mitt andra blott jag wore
Uti munnen! Ja hwad så?
På mitt fjerde bland de store,
Wore jag wäl ständigt då.
Högre jag dock skattar, att få dela
Uppå Söndag wännernas witt hela!

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Månsken.

Blickar i Tittskåpet.
I julweckan

Sång i en ångbåtshytt.
(Ur Miniatyr-Almanach.)

Jag är så glad, så jag riktigt spritter
Af lefnadslust och af mod och fröjd.
Och skälet tror jag just deri sitter
Att jag med werlden är sams och nöjd.
För resten kan det mig lika qwitta
Hwar skälet sitter blott det will sitta.

Jag är så glad, om ock bara smulor
Jag krafsar åt mig i lyckans fjät.
Med kronans kaka och hela sulor
Jag kan ej qwida för aldrig det.
Och hotar ödet min fröjd slå sönder,
Jag tror det blott är — att lura bönder.

Jag är så glad, ty i detta lifwet,
Om ödet oß uti brådskan klår,
Det blir nog bättre, jag tar för gifwet,
Och har min bondtro, som ej förgår,
Att, om det komma skall genom spjället,
Man något annat nog får i stället.

Jag är så glad. Jag will aldrig hänga
Min läpp, och pjunka min ande sjuk.
I dag med fröjd will jag lyran dänga
Och kosta på mig en ny peruk.
Man måste hytsa sig liten smula,
Då man till Stockholm skall in och jula.

Jag är så glad. Ty jag sitter redan
Ombord, förtjust att till sta'n mig ge.
På Mosebacke skall jag om freda'n,
Om söndag, skall jag Profeten se.
Så rullar weckan snart sina färde,
Och julen kommer — den tjugufjerde.

E. S—dt.

"Skoj med papper." Under denna rubrik yttrar Folkets Tidn. följande: "För att nu öfwerglänsa hwarandra öka åtskilliga tidningar likt och olikt sitt papper. Det hade dock warit bättre om dessa tidningars redaktioner fått ökade krafter, men det stora papperet lämpar sig bättre för att med dålig spaltfyllnad "lura bönder" och göra tidningspressen till en handelsspekulation i stället för en på reformer arbetande kraft inom staten."

Förskräcklig hämd. I en småstad hade winden på rådhuset blifwit upplåten till några familjer i staden, för att der upphänga twättade kläder till torkning Som likwäl ingen wille betala något för repen, hwilka till slut blefwo alldeles utslitna, utropade borgmästaren i wredesmod: "Nå, så skall heller ingen annan få hänga på winden mer än rådmännen och jag!"

En egendomlig upptäckt har blifwit gjort på Gauenstock i Schweitz. Några turister hafwa 11,000 fot öfwer hafwet upptäckt en grotta. De stego dit in för att hwila sig, men hwem kan beskrifwa deras förwåning, då de befunno sig i ettt werkligt féeslott. Ljuset återstudsade öfwerallt från kristaller, så genomskenliga, att de i början togos för is. Wid närmare undersökning befunnos de bestå af topaser af wanlig storlek och skönhet. Bruttowärdet af grottans innehåll uppskattas till flera hundratusen francs, men beklagligtwis är transporten mycket swår.

Till en konung, som mästerligt spelade viol, utropade en virtuos med förtjusning "Ers majestät had kunnat blifwa en förträfflig tonkonstnär:" "Kanske", swarade konungen", men jag har det mycket bättre nu."

Spelpassion. Följande tilldragelse berättas från Homburg. En ung köpman från Moskva hade ditkommet och redan spelat bort största delen af sin ofantliga förmögenhet, då han fattade ett förtwifladt beslut. Af hela hans kapital återstod endast 250,000 francs. Hela denna summa sätter han på en gång ut och håller på rödt. De närwarande kunna ej återhålla sin fasa öfwer ett så djerft spel. En graflik tystnad uprstår och allas blickar riktas på den ursinnige spelaren. Rödt! utropar slutligen markören. Den unge mannen hade wunnit. Utmattad och isgrå i ansigtet sjönk han ned på stolen. Hans swarta hår hade af den förfärliga själsskakningen blifwit hwitt inom några minuter.

Om hundarne i Konstantinopel skrifwes af Karlestater i "Neue freie Presse" följande: Hundarne i denna stad lägra sig i skaror om flere tusen på gatorna och de offentliga platserna, utan husbönder och halfdöda af swält, men det oaktadt mycket fromma och wänliga. De äro till största delen warghundar af gulbrun färg och se förfärliga ut, isynnerhet de stora, hwadan en rädd hundfiende beständigt måste darra för sina ben, men de bita på det högsta hwarandra, ty för menniskor hafwa de stor fruktan. Wattenskräck är der lika okänd som munkorgen, oaktadt den turkiske hunden nog skulle kunna få den förra, om han reflekterade öfwer sin ställning. Han för en eländig tillwaro, ett werkligt hundlif. Deß föda består af det affall som kastas ut på gatan, men wanligtwis finnes intet affall och då tjuta de stackars djuren en wemodig, menniskoanklagande hungersång, man ser dem då gnaga på bortkastade skor, lumpor och rep. Bort från sitt ståndqwarter kunna de ej gå, ty då öfwerfalles de straxt af hundarne från närmaste gata. De måste förblifwa der de äro födda; det fordrar de orientaliska hundarne som afundens lag. Man ser straxt på hundarne i hwarje gata, hwilka menniskor som bo wid dem. Framför Dohna-Bragdsche-Serai, hwarest de stora herrarnes kök blanda sitt doft med trädens, ligga unge för 200 hundar; de wackraste och fetaste i hela Konstantinopel. De se ut som om de woro gödda, deras skinn är mjukt, pelsen glänsande, och de ställa oupphörligt som äkta gårdwardar. Bland armodets hyddor möter man deremot endast utmagrade, fula djur, werkliga hundspöken. Turken anser wäl hunden för ett orent djur, som ej får beträda hans hus, men han har likwäl omsorg om honom. Han utkastar föda och fyller flere gånger om dagen deß skål utanför dörren med friskt watten. I Stambul mår hunden mycket wäl; men i qwarteren Pila och Gelata plågas han ömkligt af swält och af grekerna, som plåga och mißhandla honom utan medlidande. Wid hwarje steg man der tager möter man hundar, som sakna en fot, ett öra eller äro på annat sätt mißhandlade. Om wintern lida de förfärligt af kölden. De frysa ofta ihjel i hela skaror; ty wilja de söka tillflykt i husen, så slår man dem som om de wore rofdjur. Och icke nog med allt detta: när de tyckes föröka sig förstarkt, så föranstaltar wederbörande en razzia och döda tusentals af dem med gift. Oaktadt allt detta äro de stackars djuren wänliga mot menniskorna. Under mitt wistande i Konstantinopel kände på min dagliga wäg från Rue Venedik i Peru till Rue Herarene i Gelata alla hundar mig och följde mig med glädjehopp och jubeltjut så långt hwarje hundsamfunds område tillät det.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka.

N:r 2. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 8 Januari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.

1 Söndagen efter Trettondedagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Carl Gustaf och Magnus Stenbock.

Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och Kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag Bibelbetraktelse kl. 7 e. m.

Minneslista för weckan.

Pröfningskomiteens protokoll är för skattskyldige tillgängligt alla söcknedagar kl. 10—12 f. m. å Kronouppbördskontoret till d. 1 näftk. Mars.

Från Månd. d. 11 dennes är soppkokningsanstalten i huset N:o 58 Gröneg. öppen för afhemtning kl. 11—2 på dagen. — Poletter till 7 öre st. för 30 kub.-tum, samt 9 öre för soppa och bröd kunna köpas wid anstalten kl. 9—11 f. m.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m., **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Malmö.

Malmö arbetareförening firade den 3:dje dennes sin första årsfest, då äfven föreningens nya festsal invigdes. Intrycket af den enkla men högtidliga festen skall säkert sent förblekna i deltagarnes minne.

Vi hafva en gång hört omtalas en myth eller saga; till sin betydelse är den likväl endast en allegori (liknelse), men så skönt och innerligt tilltalande för menniskans ädlaste känsla, att vi verkligen icke kunna underlåta att berätta den för läsaren, såsom en inledning till den närmare redogörelsen af föreningens fest.

Mythen handlar om huru *kärleken* föddes. De gamle voro på sitt sätt mera andlige än vår tid är. Man omgaf sig ständigt med gudar; hvarje vigtigare omständighet i menniskans lefnads eller samhällsförhållanden hade sin skyddsande. Ja, nästan hvarje bäck eller källa och till och med de högresta ekarne i skogen utgjorde hemvist för någon gudomlighet. Då är det icke underligt om två så vigtiga faktorer i samfundslifvet som *rikedomen* och *fattigdomen*, att dessa också tänktes vara beherrskade af hvar sin särskilda gud. Rikedomens gud vistades, det förstås, liksom de andra nobla gudarne i Olympens sköna salar; men fattigdomens gud fick hålla till godo med en plats på tröskelen till gudarnes palats. Han hölls visserligen i ära på jorden och hade liksom de andra gudarne der sina tempel och altaren; men inom den gudomliga borgen hade fattigdomens gud icke tillåtelse att sätta sin fot. En dag hade Zeus, den högste guden, en fest för sina höga vänner, och fattigdomens gud stod åter vid palatsets ingång för att samla de smulor, som öfverblefvo från den himmelska banketten. När han så stod der väntande, såg han rikedomens gud, berusad af nektar, tumla ut från det höga residenset och söka svalka i den olympiska lustgården, samt satte sig der på en bänk. Fattigdomen Begagnade sig af detta tillfälle att göra bekantskap med rikedomens gud; den gladlynte herrskaren hedrade fattigdomen med sina smekningar, och *af rikedomens och fattigdomens förening föddes kärlekens gud,* en liten glad pilt med godt lynne, och som blef mycket afhållen både i gudarnes samqvâm och i det fattigaste tjäll bland de dödlige på jorden.

Min läsare, förstår du betydelsen häraf? Hvad vore det med upplysning, frihet och jemnlikhet, om kärleken icke funnes? Hvartill gagna alla föreningar på jorden om icke kärleken föddes och fostras inom dessa sammanslutne kretsar? Sök deri lösningen på den stora sociala frågan: de olika samhällsklassernas likställighet och samverkan!

Vi hafva härmed funnit grundtonen i Malmö arbetareförenings sträfvanden. Den vackra festen bar prägelen af en sådan verksamhet. Och vi vilja nu i korthet beskrifva densamma.

Föreningens sal är 36 alnar lång, $19\,{}^{1}/_{2}$ aln bred och $12\,{}^{1}/_{2}$ aln hög med tvenne gallerier omkring väggarne. För tillfället var den mycket smakfullt dekorerad. I fonden öfver talarestolen, hvilken var klädd i blått och gult, såg man föreningens fana*) med en bikupa i en eklöfskrans i hvitt fält, deromkring orden "Malmö arbetareförening" lästes; och på hvilken öfverst i blått draperi voro anbragte sinnebilder af föreningens valspråk "välmåga, bildning och nöje". Fanan var omgifven af svenska, norska och danska flaggor och ofvanpå densamma hvilade en sköld med Malmö vapen. Bakom och vid sidorna af talarestolen företedde en lund af granar, behängda med kulörta lampor, en behaglig anblick. Tvenne pyramidformiga lagerträd samt ett par kandelabrar på pilastrar, stående vid talarestolen gjorde taflan fulländad. Midtemot syntes en större sköld med konungens namnschiffer samt likaledes omgifven af svenska och norska flaggor; vid hvarje af salens 14 pelare, prydda med sköldar och vimplar i de skandinaviska färgerna, var ett lummigt lagerträd placeradt.

Vid ingången i förstugan paraderade en afdelning skarpskyttar såsom hedersvakt. Salen var redan en half timma före festens början ända till trängsel fylld och mången fick trolinen återvända utan att kunna komma in.

Omkring 1,500 högtidsklädda personer voro på denna stund församlade, för att fira en fest, sådan, som deras förfäder kanske icke ens haft någon aning om — en arbetarefest i arbetarnes egen lokal, smyckad i högtidsskrud och vänligt inbjudande mödans son att också något njuta af lifvets ädlare behag.

Af de inbjudna hedersgästerna voro tillstädes: landshöfdingen von Troil, stadsfullmäktiges ordf. handl. C. Kock och vice ordf. handl. J. P. Bager, riksdagsmannen rådman R. Falkman, prosten Olin, kyrkoherden Nordborg samt redaktör C. W. Rimestad, förman för Köpenhamns arbetareförening af 1860 och redaktör Möllersvärd, ordförande för Kristianstads arbetareförening: hvilka alla erhöllo plats i bersåer af granlunden vid talarestolen. Festen började med "Låt dina portar upp" af Hæffner och utfördes af sångkören med ackompagnemang af skarpskyttarnes musikkår. Härefter framsade föreningens vice ordf. redaktör Björling en af honom sjelf för tillfället författad prolog; af hvilken sista versen utgjorde orden till en hymn af direktör C. Becker, och som efter prologen utfördes af sångkören och musikkåren i förening:

"O, milde Gud! vårt värf beständigt skydda;
välsigna arbetet — led våra steg;
låt välstånd blomstra i hvar fattig hydda,
för mödans barn utjemna tröttsam väg,
lär oss att fatta rätt din helga lära,
samt skänk åt arbetet en rättvis ära!"

Sedan musikkåren derefter utfördt en ouvertur till op. "Dichter und Bauen", uppträdde borgmästaren och riddaren Malmborg och höll ett kort men hjertligt tal; deri han framhöll huru arbetarnes ställning numera förbättrats mot förhållandet för en trettio år sedan, och slutade med att önska framgång åt föreningens sträfvanden i samma anda, som den hittills verkat. Arbetareföreningens marsch uppstämdes; hvarpå följde en kör ur "Preciosa" af elever vid östra folkskolan med ackompagnemang af pianoforte — utförandet gick särdeles väl. Ännu ett nummer af musikkåren, och så besteg ordf. Forsén talarestolen samt började med att uppläsa ankomna telegrammer och redogjorde sedan i korthet för föreningens verksamhet under det förflutna året. Då fullständig redogörelse först kommer att meddelas vid nästa allmänna sammanträde, berörde talaren endast de vigtigaste punkterna såsom byggnadsfrågan och handelsrörelsen, samt att föreningen erhållit en offentlig organ för sina angelägenheter uti tidningen Bikupan. Under året hade styrelsen haft 50 sammanträden och föreningen 11. Ordf. utvecklade på ett hjertligt och anslående sätt vigten af, att kärlek och enighet framdeles såsom hittills städse måtte råda inom föreningen, samt utbragte slutligen ett niofaldigt lefve för konung Carl XV; hvarpå folksången afsjöngs.

Sedan ordet härefter blifvit förklaradt fritt uppsteg redaktör Rimestad och uttryckte i värdiga och kraftiga ordalag sin lyckönskan till föreningen på dess årsdag, samt bragte den en hälsning från broderföreningen, "Arbeiderföreningen af 1860" i Köpenhamn. Sångkören afsjöng derefter "Hör oss Svea"; och en kröningsmarsch af Sjöberg, utförd af musikkåren, afslutade festen.

Under aftonens lopp ankommo följande telegrammer:

(*Kl. 5 t. 50 m. e. m.*) *De varmaste tacksägelser för hedrande inbjudningen! Hindrad att komma, tillönskas eder och den idé, för hvilken vi sträfva, all lycka och framgång.*
Å Lidköpings Arbetareförenings vägnar:
J. Joh. Hultstrand.

(*Kl. 6 t. e. m.*) *Tacksamma för inbjudningen, ehuru hindrade att komma, tömma vi en skål för vårt gemensamma mål.*
Motala Verkstads Arbetareförening.
L. J. Lundgren,
Ordförande.

(*Kl. 6 t. 15 m. e. m.*) *Linköpings arbetareförening, nu tillsamman, tackar för inbjudningen, önskar eder angenäm nyårsfest, fortfarande framgång och vänskapsförbund mellan föreningarne.* *Ward.*

*) Denna föreställdes af målningen till densamma; emedan sjelfva fanan icke blifver färdig förrän fram på våren.

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad.

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö Arbetareförenings festsal finnes till uthyrning ledig; reflekterade torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nödig upplysningar.

Malmö i November 1868.

B y g g n a d s k o m i t é n.

Prolog till invignings-festen den 3 Jan. 1869 af Rolf Frid finnes till salu i D:r B. Cronholms bokhandel, i Arbetareföreningens handelsbod, samt i biljettkontoret vid festen à 10 öre exemplaret. Behållningen tillfaller föreningens kassa.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmän i Läslokalen under Januari månad.

Fred. 8. Tunbindare Möllerberg.
Lörd. 9. Skeppstimmerman J. Langren.
Sönd. 10. Smedmästare Björcklund.
Månd. 11. Maschinisten E. Pärsson.
Tisd. 12. Skomakare P. Rosberg.
Onsd. 13. Svarfvare Gellström.
Torsd. 14. Skräddare G. Lundberg.
Fred. 15. Smeden O. P. Holmberg.
Lörd. 16. Banmästaren C. P. Olsson.

Malmö Arbetareförenings sångkör samlas till öfningar i föreningens lokal hvarje Torsdags och Lördags afton vid vanlig tid.

Malmö Arbetareförening.

Dansnöje tillställes i föreningens lokal Lördagen den 9 Januari, endast för föreningens medlemmar. Dörrarne öppnas kl. 6, dansen börjas kl. 7 samt slutas kl. 11. Biljetter à 25 öre stycket säljas i föreningens handelsbod.

(Kl. 6 t. 32 m. e. m.) Hembärande eder hjertligt tack för inbjudningen till dagens högtidlighet, bringar jag eder, med anledning af denna, men ock Göteborgs arbetareförenings varma lyckönskan, öfvertygad att framtiden skall förverkliga de rika förhoppningar, som i denna stund helt visst och med rätta fylla edra bröst. Gud hägne edert tjäll!
Axel Krook.

(Kl. 6 t. 35 e. m.) Carl Forsén Malmö. Ödmjuk och hjertlig tacksägelse hembäres eder och öfrige styrelseledamöter för ärofulla inbjudningen.

Olof Wikström,
Sundsvalls Arbetareförenings Ordförande.

(Kl. 6 t. 40 m. e. m.) Blifve nya boningen härden för eder förenings styrka, endrägt, glädje och välgång!

På Sundsvalls Arbetareförenings vägnar:
Olof Wikström,
Ordförande.
Erik Nordlind,
Sekreterare.

(Kl. 7 t. 20 m. e. e.) Lyckönskas för med framgång krönta sträfvanden, tackas för vänlig hågkomst, lofvas endrägtig samverkan för ljus, frihet, sjelfständighet.

Å Eskilstuna Arbetareförenings vägnar:
Anders Flodman.

(Kl. 8 t. 20 m. e. m.) Stockholms arbetareförening, talrikt församlad första gången i år, bringar eder sin broderliga helsning.
Hagerman.

(Kl. 8 t 55 m. e. m.) Venlig Hilsen fra Foreningen. Gid Held og Lykke være med eders Gjerning, gid J i mange Aar maa höitidligholde eders Stiftelsesfest. En Kreds af medlemmer Arbeiderforeningen af 1860.

(Kl. 10 t. 9 m. e. m.) Helsingborgs arbetareförening samlad hälsar Eder hjertligt på årsdagen. Blifve Er fruktbringande verksamhet alltid lika lyckosam som hittills.
Hedström.

Från Norrköpings arbetareförenings ordf. hade särskild skrifvelse med anledning af festen ankommit, tillönskande Malmö arbetareförening lycka och välsignelse i alla dess företag.

Efter festens slut var en sexa arrangerad i handtverksföreningens sal, der under aftonens lopp stämningen var mycket lifvad och flera tal höllos samt skålar tömdes för tvenne af de närvarande gästerna hrr Rimestad och Möllersvärd, äfvensom för föreningen, dess styrelse, ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren, de tvenne stiftarne, arbetarne samt slutligen för borgmästaren Malmborg och riksdagsmanen rådman Falkman. En af deltagarne sjöng med sin bekanta anslående stämma en af honom sjelf för tillfället affattad sång, hvilken erhållit plats på annat ställe i tidningen.

Folkkonserten i arbetareföreningens lokal Trettondedagen war besökt af omkr. 700 personer. Utförandet gick utmärkt wäl; sångkören och skarpskyttemusiken beredde sina åhörare en angenäm njutning med sina toner — 12 nummer utfördes. En glad och fridfull, man kunde nästan säga högtidlig, sinnesstämning war rådande, och man erfor något hwar en känsla af trefnad under föreningens eget tak. Till slut war en kollation anordnad; hwarefter man äfwen tog sig en liten swängom i den rymliga salen.

Friwilliga Bergningskåren, som sedan en längre tid tillbaka härstädes existerat, hade i Söndags åtta dagar ett sammanträde, hwarwid beslut fattades, att den skulle upplösas, i följd af den nya brandordning, som numera kommer att följas; samt att kårens kassabehållning 229 rdr 81 öre, skulle såsom gåfwa åt härwarande Barnhem öfwerlemnas.

Under loppet af år 1868 äro inom S:t Petri församling födde: äkta mankön 99 och qwinkön 92, oäkta mankön 18 och qwinkön 17. Summa födde mankön 117 och qwinkön 109 = 226, af dessa äro dödfödde äkta mankön 5 och qwinkön 5 = 10.

Döde: mankön 107 och qwinkön 111 = 218, således flera födde än döde 8.

Ingångna äktenskap 51. Upplösta äktenskap genom mannens död 21, upplösta äktenskap genom qwinnans död 26 = 47, flera äktenskap ingångna än upplösta 4.

Till församlingen inflyttade 1,378 från församlingen utflyttade 1,134, flera inflyttade än utflyttade 244.

Under loppet af år 1868 äro inom härwarande Garnisonsförsamling födde mankön 13 och qwinkön 9. Summa 22. Döde mankön 5 och qwinkön 5. Summa 10, således flera födde än döde 12.

Ingångna äktenskap 12. Upplösta äktenskap genom mannens död 1.

Inflyttade 50. Utflyttade 75.

Inom Caroli församling äro under år 1868 födde 269 man- och 280 qwinkön. Summa 549, deribland 55 oäkta och 8 par twillingar. Döde 250 man- och 216 qwinkön. Summa 466; således 83 flera födde än döde. Dödfödde 8 man- och 6 qwinkön. Summa 14, deribland 3 oäkta.

69 äktenskap äro ingångna och hafwa likaledes 69 äktenskap genom endera makans dödliga frånfälle blifwit upplöste.

Till riksdagsman för Stockholms stad efter aflidne Aug. Blanche har revisionssekreteraren Lindhagen blifwit wald med 1,614 röster. Herr Hedin erhöll 1,364 röster.

Fotogen-förgiftning. I Stockholm inträffade dagen före julafton den olyckshändelsen att en tre-årig gosse, son till bildhuggaren Ahlborn och hans fru Lea Ahlborn, som under föräldrarnes frånwaro blifwit lemnad ensam, nedrifwit en lampa, hwarwid oljan antändes och lågan omgaf gossen. Han blef likwäl icke förbränd, utan dog juldagen i häftiga plågor, förorsakade, enligt läkarnes åsigt, af förgiftning utaf den gas, som oljan utwecklade. Som ofta händer, är olyckan en följd af försumlighet hos en barnpiga, hwilken lemnat barnet ensamt, medan hon ställde sig i ett annat rum att prata.

Nyttig uppfinning. I "Kristianstadsbladet" läses, att en ung man wid namn Nilsson, anställd hos en fysikalisk instrumentmakare Eriksson i Göteborg, har förewisat red:n af nämnde tidning en af honom uppfunnen, sinnrikt konstruerad räknemaskin, medelst hwilken man är i stånd att, utan ringaste hufwudbry, snabbt och fullkomligt säkert kunna räkna addition i enkla tal. "Då maskinen är lätt att handtera och icke tager större plats än ett wanligt skrifdon samt priset säkerligen blir mycket billigt, har man skäl för den förmodan, att hr Nilssons wackra uppfinning kommer att erhålla en widsträckt anwändning", säger samma tidning.

Rådighet i fara. Då det nedgående blandade tåget en af dagarne före jul afgick från Töreboda och ankom till den s. k. Ormaskogen, hade ett halmlaß, hwarpå körswennen, en bonde från trakten, låg utsträckt till sin fulla längd, just nyß kommit till banan, der en s. k. "undergång" finnes; men detta hade så när blifwit bondens undergång. Halmlasset war nemligen något högre än banan, och den derpå liggande bonden kom helt oförhappandes att indragas på banan, och då tåget nu kom ilande, hade mannen icke annat wal, än att lägga sig raklång mellan skenorna. Så snart lokomotivföraren Lindgren märkte detta bekymmersamma förhållande, började han genast stoppa tåget. Innan detta stannade, hade dock lokomotivet och twå wagnar gått öfwer bonden, som likwäl icke skadats det ringaste. Glad att hafwa sluppit med förskräckelsen undan en så hotande fara, hoppade bonden åter upp på sitt laß och for widare.

(Ner. Alleh.)

De praktiska medlen att höja arbetaren.

IV.

(Forts. fr. N:r 1.)

Det har nu en gång blifwit så, att wi äro beroende af inflytelsen från den oß omgifwande naturen och wåra behof af äta, dricka, kläder, hus och hem; likawäl som wi behöfwa kapital till wårt arbete. Först måste menniskan wara annorlunda skapad, ega andra behof och förmögenheter, innan man kan göra det förslaget: a t t a f s k a f f a k a p i t a l e t, s å a t t i c k e a r b e t a r e n s k u l l e w a r a e n s l a f u n d e r d e t s a m m a. Som det nu är, wore ett sådant förslag detsamma som att föreslå: a t t a f s k a f f a m a t o c h d r y c k, p å d e t m e n n i s k a n i c k e m å t t e w a r a e n s l a f u n d e r m a g e n. Kapitalet tillför arbetet deß bästa lifssafter, liksom magen uträttar detta för den kroppsliga organismen. Och deßutom skulle det wara ganska eget att se huru ett sådant wäsende utan behof skulle taga sig ut, om wi t. ex. wille utsätta denna warelse på en aflägsen ö i Söderhafwet. Det skulle wäl gå an om menniskan kunde lefwa af bara luften och icke behöfde göra något för sina behof — men det är just naturens wisa inrättning, att behofwen twinga oß till att bruka wåra krafter, att wänja oß wid ansträngning, hwarigenom wi kunna arbeta oß ut ur den beroende ställningen. Sedan wåra krafter en gång blifwit wäckte till sträfwan, wexa de ännu mera till genom öfning; och ifrån att endast anwändas för tillfredsställandet af de kroppsliga behofwen, gå de öfwer till arbetet på lösningen af kulturens högsta uppgifter.

Om således min medmenniska eger kapital och kan med fördel inrätta sig en egen affärsrörelse, skall jag derföre genast tänka: ned med kapitalet, han får icke hafwa det bättre än jag! Blir jag derigenom hulpen? Om det icke finnes någon, som kan sysselsätta och löna arbetare — hwar will jag då sjelf söka mitt bröd?

Wisserligen är kapitalet, likson andra förmögenheter, mycket olika fördeladt i werlden. Men är det wäl en olycka för arbetaren, att det finnas rika och bemedlade jemte fattige och obemedlade? Säkert är emellertid, att de rika äro de största förbrukarne, de köpa det mesta af alla slags artiklar och kunna äfwen betala bäst, hwilket måste wara till fördel för arbetarne; och derföre önskar sig hwar och en rika kunder. Till och med om man wille att de rike skulle fördela sina egodelar lika emellan de fattige, så skulle detta icke mycket förbättra de enskildes wilkor; ty derigenom kunde man wäl göra den rike fattig, men icke den fattige rik, så ringa är antalet rika i förhållande till de fattige. En anekdot från Marsdagarne 1848 lemnar en förträfflig illustration härtill. En wild skara, så berättas det, möter under de der dagarne den bekante Rothschild; han fasthölls och man fordrar att han skall utlemna hela sin ofantliga förmögenhet till gemensam delning. Här hjelpte inga undflykter; han måste underhandla med de kommunistiska hjeltarne. "Hur högt uppskatten I min förmögenhet?" frågade han slutligen". "Till 25 millionen", lydde det bestämda swaret. "Godt", sade han, då han märkte att man alldeles icke wille låta pruta med sig; "när den nu skall delas, så kunnen icke I ensamt få behålla allt, emedan den tillhör ju alla." Detta medgifwes. "Nå, då utgöra 25 millioner, delade på 40 millioner inwånare, omkr. 62 $^1/_2$ öre för hwarje person — här är er andel: 25 rdr tillsammans, delen denna summa emellan eder, godt folk." Derefter lemnade han dem under högljudda skrattsalfwor ur hopen; och penningarne förwandlas genast i flytande waror, på ett wärdshus i närheten, der dessa äfwen med lust och gamman gemensamt förtäres.

Will man söka att utjemna skillnaden mellan twenne i afseende på handtering och ekonomi olika lottade klasser, så erhålles icke något önskwärdt resultat derigenom, att den högre stående neddrages till samma ställning som den lägre innehar. Hwad hjelper det en person, som är uti mindre gynnsamma omständigheter, att en annan som har det bättre, blir försatt i samma läge. Wisserligen blir det likhet mellan båda; men likheten består då deruti, att de äro lika fattiga. En sådan likhet befordrar icke samhällets wäl, utan skulle i stället föra till allmänt elände. Ett samtal emellan twenne komunistiska ifrigare är särdeles träffande med afseende på gemensamhet i egendom; den ene frågar: "Förutsätt, att kapitalerna woro delade, och wi alla hade erhållit lika mycket; men om jag nu sparar min andel och du förslösar din — hur går det då?" Den andre swarar lakoniskt: "Då dela wi igen!"

Göteborgs Arbetareförening firade Annandag Jul på aftonen sitt julgille uti nya Exercisbyggnaden, hwilken rymliga lokal war i det närmaste uppfylld af deltagarne. Aftonen tillbragtes med sång och dans wid hwilken sistnämnda en framstående rol spelades af den i salens midt placerade kolossala julgranen. Likson wid alla föreningens föregående samqwäm rådde äfwen wid detta en okonstlad glädtighet och ostörd ordning. Gillet slutades efter midnatten.

Kristianstads Arbetareförenings sammankomst den 27 December war besökt af omkr. 500 medlemmar. Sångkören utförde åtta olika sångnummer under aftonen. En af medlemmarne uppläste en skildring af julhelgens firande i Skåne i början af innewarande århundrade efter Nicolovius. Derefter uppträdde föreningens ordförande och underrättade de församlade, att de hade glädjen bland sig se en kär gäst från landet på andra sidan Atlanten, en landsman, som för 18 år sedan såsom yngling lemnade Kristianstad och nu, efter att med ära och utmärkelse hafwa deltagit i de stora blodiga striderna i Nordamerika, återwändt till Swerige för att ännu en gång återse sin hembygd och återupplifwa sina barndoms- och ungdomsminnen. Denna gäst war den bekante öfwerste Mattsson, som anlände hit till staden sistl. tisdags afton. Öfwersten hade ämnat wid denna sammankomst hålla ett föredrag rörande förhållandena i Amerika och de krigshändelser, hwari han sjelf deltagit och till hwilka han warit åsyna wittne, men en ännu icke öfwerwunnen trötthet efter den långa och beswärliga resan gjorde att han måste uppskjuta detta föredrag till en följande sammankomst, hwilket så myc-

ket hellre låter sig göra, som öfwersten ämnar qwarstanna i Swerige ett halft år. Emellertid uppträdde öfwerste Mattsson nu och helsade de närwarande med ett tal. Han war dels oförberedd att nu yttra sig något utförligare, dels för rörd af att återse sitt fosterland och sina gamla wänner för att kunna yttra sig med det lugn som höjdes. Talaren gladde sig åt att se sina kära landsmän församlade i sådant antal och i sådant ändamål. Han försäkrade, att swenskarne i Amerika med deltagande och uppmärksamhet följa sina hemmawarande landsmäns frihetssträfwanden, och hoppades att den dag snart skulle wara inne, då arbetarne icke längre skola bilda en särskilt klaß, utan hela samhället utgöras af idkare af ett till sin fulla rätt uppskattadt och äradt arbete. Will folket med allwar sträfwa att höja sig, så kan det också med framgång göra det. Enda wilkoret derför är att folket förskaffar sig upplysning, "ty", såsom talaren träffande uttryckte sig, "wägen till werklig frihet går genom skolsalarne". "Upplysning och dygd ware wår löjen", slutade öfwersten; "måtte Sweriges folk snart hinna det mål, dit det syftar!" — Ett dansnöje war äfwen arrangeradt på aftonen.

En konsumtionsförening är påtänkt att bildas för Ystads arbetare; och kommer ett möte att hållas å rådhuset derstädes nästa söndag för öfwerläggning i ämnet.

Landskrona arbetare hafwa genom tillkännagifwande i L. Korresp. blifwit inbjudne till ett möte den 10 dennes för öfwerläggning om bildandet af en arbetareförening. Wid samma tillfälle kommer ett föredrag om arbetareföreningar att hållas; och upptages en friwillig afgift wid ingången.

Regeringsärender.

Regeringen har nu, af förekommen anledning, meddelat det wigtiga prejudikat, att presterskap och skollärare skola åtnjuta befrielse från komunalutskylder till städerna för de fastigheter som af dem innehafwas och bebos.

I enlighet med riksdagens förslag och kyrkomötets bifall dertill har k. m:t utfärdat följande förordning: "Medlemmar af evangeliskt-lutherska kyrkan ware ej förment att sammankomma till gemensamma andaktsöfningar utan wederbörande presterskaps omedelbara ledning; dock må sådan sammankomst å tid, då allmän gudstjenst i församlingen förrättas, ej äga rum så nära det ställe, der gudstjensten hålles, att denna eller ordningen derwid störes. Ej heller må wid religionsöfning, som ej är att hänföra till enskild husandakt, tillträde wägras församlingens presterskap, medlem af deß kyrkoråd eller den offentliga myndigheten i orten, hwilken sistnämnda myndighet, i händelse af inträffad olaglighet eller oordning äger att, der så nödigt anses, sammankomsten upplösa. Uppträder någon, som ej är prest eller enligt kyrkolagen berättigad offentligen predika, wid dylik sammankomst såsom lärare med andliga föredrag, som anses leda till söndring i kyrkligt hänseende eller förakt för den allmänna gudstjensten, eller eljest till undergräfwande af religionens helgd, ankomme på kyrkorådet att honom förbjuda att i berörda egenskap inom församlingen widare uppträda.

Hwar och en som underlåter att ställa sig till efterrättelse kyrkoråds förbud mot utöfwande af lärarewerksamhet, böte från och med femtio till och med trehundra riksdaler."

Förordningen af den 26 okt. 1866 skiljer sig hufwudsakligen från denna nya deruti, att den föreskref: "— dock må sådan sammankomst ej utan särskildt tillstånd, äga rum å tid då allmän gudstjenst i församlingen förrättas."

Ordningsstadgan för rikets städer. Stadsfullmäktige bestämma hwilka torg eller platser inom stadens område, som till saluplatser få anwändas samt hwilka slag af waror, som på de särskilda torgen få hållas till salu. Likaledes bestämmer samma myndighet hwad som bör iakttagas för att widmakthålla ordning och renlighet. Den som felar mot denna bestämmelse böter från 2 till 20 rdr.

Trafiken får icke stängas af åkdon, ej heller få hästar frånspännas och fodras på andra än af magistraten bestämda platser. Byggnadsmaterialier, wed, handelswaror, åkdon m. m. få icke utställas å annan gata eller allmän plats, än den, som anwises enligt magistratens föreskrifter. Tillstånd till sågning eller huggning af wed och wirke å gata kan af magistraten bewiljas med wilkor, att trafiken ej förhindras, att arbetet utföres oförtöfwadt, samt att platsen sedan rengöres. Ingen får åka eller rida å trottoar, eller på något sätt stänga den; ej heller får man å en sådan bära större eller osnygga bördor, som förhindra trafiken. Brott häremot bestraffas med böter från 2 till 50 rdr.

Öfwerdådigt körande å gatorna bestraffas med böter från 2 till 20 rdr; hwarjemte den som om wintern ej är försedd med bjellror bestraffas enligt samma bötesbelopp. Likaledes den, som lemnar kreatur löst å gata, utan att någon wårdare har tillsyn öfwer detsamma. Polisen eger att upptaga å gata nattetid utelöpande hund, samt efter bestämd tid låta döda densamma, om ej egaren infinner sig och erlägger ersättning för djurets wårdande.

Den som werkställer stensprängning, lossar skott eller afbränner fyrwerkeri inom stadens område utan polismyndighetens tillåtelse, eller wid sådant tillfälle owarsamt förfar, straffas med böter från 5 till 100 rdr. Samma straff drabbar den, som owarsamt förfar med elden, eller eldfarliga och exploderande ämnen.

Den som upphugger wak å ställe, som af magistraten är förbjudet, eller ej iakttager föreskrifterna härför, eller underlåter att utmärka den upphuggna waken, eller ej har källa eller brunn inom staden behörigen öfwertäckt, pliktar från 5 till 100 rdr.

Den som inom stadens område will skära torf eller afhemta sten, sand, grus, lera m. m., ställe sig magistratens föreskrifter till efterrättelse wid wite af 5 till 100 rdrs böter. Werkställer någon gräfning å tomt, så att skada eller fara deraf uppkommer, skall han, på polismyndighetens tillsägelse, genast upphöra dermed, eller rätta sig efter deß föreskrifter, wid wite af från 5 till 100 rdr.

Åwerkan på till wattenlednings- eller gaslysningswerken hörande rör, kranar, lyktor m. m. bestraffas med böter från 5 till 100 rdr. Den som åker eller rider på plats, som är afsedd för fotgängare, böte från 2 till 20 rdr. Badning å plats inom stad, som ej är dertill af magistraten tillåten, bestraffas med böter från 2 till 20 rdr. Lika bötesbelopp är åsatt för den, som spelar kägglor under gudstjenst eller från kl. 10 e. m. till kl. 6 f. m. Will någon anlägga käggelbana, anmäle detta hos magistraten wid wite att eljest ånyo få nedrifwa den samt erlägga böter från 5 till 100. Den som inom stad will hålla offentliga föreställningar, för hwilka afgift skall erläggas, anmäle detta hos polisen wid wite af från 5 till 100 rdrs böter. Samma bötesbelopp åsättes egaren af den lokal, i hwilken föreställningen skall ske, om han ej förut derom gjort anmälan. Om dylika föreställningar strida emot sedligheten, eger polisen rätt att desamma förbjuda; likasom att upplösa församlingen om oordning uppkommer. Tredskar någon, dömes han till böter från 2 till 20 rdr.

Försummar någon att, enligt magistratens föreskrifter, omsorgsfullt rengöra gator och gårdar, trottoarer, rännstenar och afloppstrummor, upphugga is samt genast bortföra orenlighet, snö och is, böte från 5 till 100 rdr. Samma bötesbelopp åsättes den, som forslar afträdesämne, kreatursspillning samt annan orenlighet i annat än täckt åkdon eller kärl, och ej tillser att intet deraf spilles, eller som werkställer detta å andra tider än de af magistraten bestämda. Likaledes bestraffas den som afstjelper snö, is eller fyllnadsämnen på andra än af myndigheterna bestämda ställen. Wid wite af 2 till 100 rdr få ej swinmat, döda djur, affall eller dylikt utstjelpas inom stadens område; ej heller stinkande ämnen i rännstenarne utslås; likwäl kan magistraten dertill gifwa tillåtelse åt wissa fabriker. Orenar någon brunn, källa eller wattenledning böte från 2 till 100 rdr.

Tredskar någon att ställa sig denna stadga eller af polisen gjorda föreskrifter till efterrättelse, bötfälles han först, hwarefter sedan arbetet werkställes på hans bekostnad.

Följande versar afsjöngos vid sexan efter Malmö arbetareförenings års- och invignings-fest den 3 dennes:

Lycksalig den, som har två friska armar,
Och som båd' kan och vill dem bruka rätt,
Och, om hans verktyg tiger eller larmar,
Arbetar nöjd och glad och fritt och lätt.

Lycksalig den, som huslig trefnad finner
I eget hem, i trogen kärleks hamn,
Der hjertat frid och fröjd och sällhet vinner
Uti en mild och ädel makas famn.

Lycksalig den, som till sitt bröst får trycka
En värdig son, en dotter öm och god,
Hvars dygders glans det låga hemmet smycka,
Der obemärkt den enkla vaggan stod.

Lycksalig den, som hela lifvet sträfvar
För allmänt väl, för älskadt fosterland,
Och vid besök af nödställd vän ej bäfvar;
Men räcker glad behofvet hjelpsam hand.

Lycksalig den, som lifvets fröjd kan njuta,
Och som förmår att fatta glädjens dag,
Och som förstår i rätter tid att sluta,
Och som kan sjelf gå hem från glada lag.

Utrikes och Inrikes.

Den orientaliska frågan tyckes allt mer och mer inweckla sig. Upproret på Kandia har åter lågat upp och insurgenterna hafwa wunnit flera drabbningar emot den turkiska regeringens trupper. Porten har, trotts stormakternas råd wägrat att inställa truppförstärkningarne, samt hemkalla sin flotta. De under Turkiet lydande vasallstaterna hafwa alla förklarat sig williga att understödja moderlandet i händelse af krig. Diplomatien med Preussen och Frankrike i spetsen, försöker dock att på fredlig wäg bilägga twisten, och konferensen kommer att hållas, men när hwet man ej. Man hoppas att Porten skulle taga tillbaka sitt ultimatum, eller åtminstone hufwudsakligaste punkterna deraf, samt att Grekland skall blifwa representeradt wid konferensen. Orsaker till Turkiets energiska uppträdande will man söka dels deruti, att Ryßland redan länge skulle hafwa uppretat sinnesstämningen i Donaufurstendömena för att sålunda bereda ett anfall på Turkiet till wåren, dels att Österrike gifwit löften om bistånd. Turkiet wille derför med den sednare statens hjelp krossa Grekland innan Ryßland uppträdde, och sålunda endast hafwa en fiende i sänder att kämpa emot. Ett anfall på Grekland kommer likwäl att sätta hela orienten i låga, ja, kanske att förorsaka ett europeiskt krig, hwars följder äro omöjliga att beräkna. Sednare underrättelser meddela att konferensen skall sammanträda som i morgon, men man wet ej om denna uppgift är tillförlitlig.

Från Spanien ingå oroande underrättelser. Den provisoriska regeringen har wisserligen ännu öfwermakten och uppträder energiskt emot hwarje upprorsförsök. Men huru länge detta skall räcka är högst owißt, dels emedan mißnöjet allt mer och mer griper omkring sig, dels emedan oenighet råder emellan regeringens medlemmar. Der så många olika intressen sammandrabba, der okunnigheten är så stor bland folket, och der ärelystna generaler öfwerallt uppträda för att göra sina åsigter gällande, der kan aldrig lugn och ordning återställas förr än en kraftfull hand fattar regeringstyglarna.

I Frankrike har en ministèrförändring skett, men hwars werkan bäst betecknas genom följande ironiska anekdot: twenne bönder begärde företräde hos Ryßlands kejsare. För detta ändamål begåfwo de sig till palatset, men möttes der af den underrättelsen, att innan de fingo företräde skulle de gå hem och ömsa skjortor. Detta werkställde de på så sätt, att de togo hwarandras skjortor på sig. Och förblefwo lika osnygga som förut. Sålunda äro skjortorna ombytta i Frankrike, men någon förändring till det bättre har man ej att förwänta. Kejsarens throntal den 1 Januari war för öfrigt fredligt.

Hwilket utomordentligt omfång symaskinsindustrien wunnit, synes af de intressanta uppgifter man eger om den bekanta Singerska fabriken i Newyork. Denna fabrik lemnar till sina filialförsäljningar, hwilka den har i hela den civiliserade werlden, till och med i de skandinaviska staterna, för hwarje månad öfwer 7000 maskiner, för hwars tillwerkning sysselsättas omkring 5000 arbetare, kontorspersonal m. m. och fabriken utbetalte under sista året endast i arbetslöner den enorma summan af 1,464,000 dollars eller omkring 5,270,400 rdr swenskt. Efter uppgift i New-Yorker handelstidning, som meddelar officiel statistik öfwer symaskinindustrien, lemnade denna fabrik från Juni 1866 till Juni 1867 43,053 maskiner, ett antal, som likwäl följande året stegrades till nära dubbelt. Singer, som skapat denna industri, är nu en rik nabob, men war ursprungligen en simpel, fullkomligt medellös arbetare, mekanikus, som likwäl genom en rad af uppfinningar höjde sina symaskiner till en sådan fulländning, att de werkställa syarbetet med den yttersta elegans och konstfärdighet och med de af honom konstruerade familjsymaskiner åstadkommer man numera arbeten, som fullkomligt likna de utmärktaste broderier.

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Forts. från N:o 1.)

N:o 133. J. A. Thurgren, Handbok i Svenska lagfarenheten. N:o 134. Publique handlingar (5 band.) 135. Fysik Technologi (handskrift.) N:o 136. W. F. Palmblad, (2 delar) Grekisk Fornkunskap. N:o 137. C. Palmér, Evangelisk Catechetik. N:o 138. A. Cronholm, (1:sta delen) Sverges Hist. Gustaf II Adolf. 139. Hofeland, Mikrobiotiken. N:o 140. H. Murray. Resebeskrifn. i Afrika. N:o 141 Sveriges Grundlagar. N:o 142. J. H. Ljung, Andelära. N:o 143. W. H. Kehnorr, Underrättelser i Teckningskunskapen. N:o 144. A. O. Lindfors, Handbok i Romerska antiqviteterna. N:o 145. Märkvärdiga anm. om mynt och banker. N:o 146 J. Fischerström, Utkast till beskr. om Mälaren. N:o 147. J. C. Gütle, Anvisning att förfärdiga fernissor m. m. N:o 148. N. H. Sjöborg, Om fäderneslandets antiqviteter. N:o 149. P. G. Ahnfeldt, Studentminnen. 150. Thomas Peine, Die Richte des Menschen N:o 151. J. G. Büsch. Encyclopedie. N:o 152. N. J. Berlin, Lärobok i Naturläran. N:o 153. E, Scriebe, Piquillo Allèago (2 band). 154. J. R. Snieders, Blomman på Bokberget. N:o 155. A. H. Niemeyer, Uppfostrings- och Undervisnings-läroanstalt. 156. C. E. Kjellin, Grunderna till Arithmetiken. N:o 157. G. F. Most, Anvisning till Barnuppfestran. N:o 158. R. Nyerup, Beskrifn. på Köpenhamn. N:o 159. C. A. F. Hochheimer, Allmän Hushålls- och Konstbok. N:o 160. J. W. Meidinger, Fransysk Grammatika. N:o 161. A. Nordell, Landtbrukskatekes eller Bondpraktiken. N:o 162. C, G. C. Hartman, Allmän Sundhetslära. N:o 163. A. G. Spangenborg, Kort begrepp om Kristna läran. N:o 164. J. L. Dunneés, Reflexioner öfver Näringarna. N:o 165. J. W. B. Dräseke, Wägen genom Öknen. N:o 166. M. Strömer, Euclides Elementa. N:o 167. I. L. Ferry de S:t Canstant, London (2 band) och Engelska nationen. N:o 168. Läsning i blandade ämnen. N:o 169. Kyrko-Historia. N:o 170. F. Kaulrausch, Den Hel. Skrifts berätt. och läror. N:o 171. D. Djurberg, Utförlig Geografi. N:o 172. Ivan Golovin, Ryssland under Nicolaus I. N:o 173. Scener och skildringar ur Revulotionon i Paris 1848. N:o 174. C. Bastholm, Filosofi för olärde. N:o 175. G A. Silfverstolpe, Geografi och Statistik. N:o 176. J. H. Campe, Den erfarne rådgifvaren för den oerfarna ungdomen. N:o 177. Fabricius, Läkekonsten med kallvatten. N:o 178. C. von der Wetterburg, Roman. N:o 179. Bianca Capcilas lefverne och död. N:o 180. P. J. Pihlstrand, Lärobok i Räknekonsten. N:o 181. F. Mentor, Nordens förste lärare. N:o 182. J. W. Zetterstedt, Resa genom Lappmarken. N:o 183. Kongl. Krigsvetenskaps-Akadem. handlingar 1817. N:o 184. Waters, En polistjenstemans anteckningar. N:o 185. C. R. Wulff, Tidning för Landthushållning. N:o 186. A. J. Retzius, Försök till mineralrikets uppställning. N:o 187. P. Blanchard, Ungdomens plutark (2 band). N:o 188. Goldschmidt, Grekiska historien. N:o 189. P. Laestadius, Journal såsom Misionär i Lappmarken.

(Forts.)

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. fr. N:o 1.)

Murgesäll C. F. Westergren. Skeppstimmerman G. Petersson. Lykttändare N. Mårtensson. Timmergesäll A. Andersson. Sadelmakare J, Holmqvist. Snickareges. A. Bäckström. Smedmästare P. Skånberg. Machinarbetare S. Hansson. Arbetskarl Sven Andersson. Arbetare J. Pålsson. Smedmäst. J. Jönsson. Skomakare A. F. Tornèr. Smedmäst. P. Andersson. Sergeant O. W. Carlsson. Smed A. C. Holmberg. Bokbindare H. P. Andersson. Timmergesäll N. L. Malmros. Smedgs. P. Falk. Bagare S. Ghristoffersson. Skräddare L. P. Seth. Skeppstimmerman Svanström. Slottsknekt A. Jeppsson. Fabriksbokhåll. N. P. Söderling. Smedmäst. N. Werngren. Hökare N. Bengtsson. Instramentmakare M. Rosenqvist. Snickere S. Svensson. Handlande F. Nyström. Fabriksarbet. A. Jeppsson. Cigarrmak. A. Forslund. Lotsen A. Petersson. Lotsen J. Hökfeldt. Skomakare A. Petersson. Orgelbyggare J. O. Lundahl. Byggmästare A. Herrström. Utskänkare A. L. Andersson. Polisbetjens H. H. Kockum. Slagtare C. F. Dhejne. Målare C. B. Molin. Guldsmedgs. J. C. Westerling. Skomakare B. G. Lindqvist. Konduktör A. Holmberg. Båtförare A. Lind. Machinist I. Hellström. Färjeman A. Jönsson. Kondnktör N. Bergman. Bokhållare. A. Svensson Bokhållare. Theodor Olsson. Kontorsbiträde J. P. Pålsson. Löjtnant N. O. Hedström. Murmäst. O. Lenander. Waktmästare A. Sjöström. Skollärare H. Åkerberg. Skollärare O. Hellberg. Skollärare N. Engström. Skollärarr P. M. Lundberg. Skollärare J. Lundberg. Tnllvaktmäst. C. J. Carlsson. Ångbåtssjåareförman A. Larsson. Kustroddare E. J. Lindgren. Handlande A. Körner. Skollärare H. Jönsson. Skomakare Måns Nilsson. Skomakare A. Wiberg. Arbetskarl Lars Olsson. Timmergesäll L. Österberg. Bokhållare R. Andersson. Murare A. Lundgren. Fabriksarbet. Olof Olsson. Murare J. Hultman. Handlande H. Freundt. Tunnbindare I. G. Möllerstedt. Slagtare N. Nilsson. Murare O, U. Malmqvist. Gasverksarbet J, Rörström. Polisbetjent J. Sjöbeck. Timmergesäll A. Olsson, Smedges. F. Bergman. Timmergs. Jöns Möller. Bokbindare C. M. Möllerstedt. Arbetskarl N. J. Berndt. Mätare O. Olsson. Bryggare P. Holmberg. Materialbokhåll. C. Bergström. Theoder Bergström. Werkmästare Lindgren. Smedges. L. J. Lindgren. Smedges. N. Svensson. Snickare O. A. Anderberg. Fabriksarb. R. Andersson. Fabriksarb. O. Persson. Snickare L. Nilsson. Snickare O. Hallbäck. Wagnmakare B. C. Prahl. Snickare P. Jönsson. Sågare J. Jönsson. Machinarbet. N. Ekberg. Machinarbet. S. I. Holm Smedges. Olof Jönsson. Smedges. N. Möller, Smedgs. E. Lundblad. Snickare A. Hansson. Smedgs. A. Ljunggren. Smedges. I. Malmqvist. Machinarbet. G. Lundqvist. Snickare P. Larsson. f. Machinisten S. P. Hägg. Bleckslagare Bojdkow. Smedges. P. Åkerholm. Smedges. R. Lundström. Machinist N. Ryberg Gelbgjutare C. P. Christersson. Snickare S. Hansson. Tapetserare C. Furst. Bandfabrikör A. Wennström. Båtförare A Petersson. Handskmakare J. Svensson. Waktmäst. P. Pålsson. Styrman F. W. Redee. Utskänkare M. Jonsson. Husegare P. Andersson. Sjåare M. Christoffersson. Fanjunkare von Liewen Typograf F. V. Lefevre. Vaktmästare Vern. Tunnbindare S. Andersson. Vaktmästare C. Jönsson. Snickare A. Pålsson. Tobaksspinnare A. J. Gundell. Waktmäst. J. Mårtensson. Waktmäst O. I. Olsson. Kopparslagare J. Åkasson. Filhuggare G Fleron. Werkmäst. A. Fräntzel. Skräddare L. M. Selander.

(Forts.)

Breflåda.

L—ng. Erhållet; men för sent för att i detta nummer kunna intagas. Wi skulle wilja erinra om ett bekant yttrande: "Skrif icke . . . ., om ni kan låta det wara!" Tankarne äro goda, och wid tillfälle skola wi anwända något. Tack för hågkomsten!

Hemlängtan.

(Forts. fr. f. N:o).

På gångstigen, som gick öfver den blommande ängen, syntes hon på afstånd. Herr Reiner skyndade till det lilla fönstret, öppnade det och stirrade darrande på den förlorade och ifrigt efterlängtade dottern. Hon kom mot solen, så att han såg henne tydligt. Hon hade ett litet, regelbundet ansigte, mörkbruna ögon, fint penslede svarta ögonbryn och rikt, kolsvart glänsande hår, som syntes, emedan hon låtit sin svarta sorghalsduk under den hastiga gången nedfalla på nacken; hennes gestalt var smärt lätt och ledig, hennes blickar ytterst lifliga, men hennes klädsel föreföll Herr Reiner högst klen och stötande; hon hade blott en mörkrandig, hemväfd grof, illa sydd klädning, svart, skralt förkläde, klumpiga skor, inga handskar, och solbränd hy på ansigte och händer. Hon såg ut, med ett ord — som en bondpiga. Först då Algot gick ut för att möta henne, följde herr Reiner honom. Algot sprang förut, så att den gamle herren blef efter; likväl hann han så fort, att han på några stegs afstånd kunde bevittna de begge ungas möte.

Nu först såg han att flickan var högst upprörd, att ögonen voro rödgråtna.

Algot sade: "hvad har händt? du har gråtit?"

Flickan svarade: "Grannasmor och Lisa ha varit så elaka mot mig. De ha trätt på mig, för det du håller af mig; jag bryr mig icke om det; men de ha sagt att min mor var oärlig; ja, mycket värre, som jag icke kan säga efter. Ack, min stackars mor, hvad hon var god mot mig, hon släpade för min skull, utan lön, hos morbror; sedan hon kom till prestens, gaf hon mig allt hvad jag önskade och gick sjelf i paltor; aldrig sade hon ett ondt ord åt mig, fastän hon ständigt sårades för min skull. Ack, hvad jag sörjer henne; jag toge hellre stryk, än jag hör smädelser om henne. Ack, min mor, min mor!"

Då herr Reiner sålunda märkte huru innerligt hans egen dotter älskade sin amma, kände han en bitter smärta, huru mycket han förlorat under de många år han saknat henne. Han var sjelf skuld till hennes förlust. Då flickan föddes, ville modren sjelf uppamma henne, men han tillät det icke, emedan det skulle hindrat honom lång tid att visa sin vackra hustru i stora verlden och emedan han inbillade sig att ammandet skulle minska modrens skönhet. Följden blef motsatsen, modern blef häftigt sjuk, så att hon dog efter ett års giftermål; derefter hade han som barnlös och som enkling sörjt i aderton år och grånat, så att hans hufvud var snöhvitt.

När flickan slutligen märkte herr Reiner, blef hon häpen och blyg. Främmande voro den tiden mera sällsynta i Hammerdal än nu. Alla tre följdes åt in i stugan, der kyrkoherden sade för flickan hvad som händt och att herr Reiner var hennes far. Hennes stora bruna ögon lyste af en sällsam förvåning, slutligen utbrast hon i tårar och kunde ingenting säga. Hennes fina, qvinliga käusla sade henne, att herr Reiner skulle blifva ett större hinder för hennes förening med Algot än någonsin gubben Halvar.

Ju mera herr Reiner såg på henne, ju mera igenkände han sin djupt sörjda hustrus anletsdrag och hållning; då brast han sjelf i tårar, omfamnade henne och sade: "gör dig genast i ordning och följ mig till Stockholm. Min vagn är i prestgården."

Flickan fortfor att gråta och svarade intet; då sade herr Reiner: "här inne är så qvaft, kom ut i fria luften, min Karolina, och låt mig få tala med dig ensam."

De gingo ut öfver ängar och in på en väg mellan väldiga furar, i hvilka susade af en stilla aftonvind.

"Hvarför gråter du, lilla Karolina?"

"Ack, jag ryser för Stockholm; min mor sade mig att det är Babylon, att synden der bor i alla hus och går på alla gator; der är idel oro ingen frid."

"Betänk, gamla Lena var icke din moder, utan blott din amma, som stal dig från oss; deraf sörjde din rätta moder sig till döds. Följ mig, min Karolina."

Det nya namnet kom flickan att rysa; det var så Stockholmskt; hon fortfor att tiga och gråta.

"Jag fruktar," sade herr Reiner, "att någonting håller dig qvar här du är kär i mjölnarens son."

"Ack, ja, han ensam, utom — Lena, har varit huld mot mig, sedan jag var liten; han tog mig alltid i försvar, då moster eller morbror ville slå mig; jag var, som liten, mycket ostyrig och slarfvig; han tog på sig mina fel och fick stryk för min skull; aldrig vill jag öfvergifva honom, aldrig."

"Tro mig, Stockholm är icke så rysligt som du tror; följ mig; du skall få kläder af siden, indiska schalar, parisiska hattar, guld och juveler; du skall bo hos mig; min boning är icke en förfallen, fattig stuga, såsom din fosterfaders, utan inredd som ett slott, med sammet och förgyllningar, granna taflor, präktiga utländska vexter, kinesiskt porslin — ja, allt skönt och dyrbart, som finnes i verlden, pryder min boning."

"Och ändå synes nådig herrn så blek, så sorgsen?"

"Ack ja, det kommer af att jag sörjt din moder och dig. Kom med mig, mitt barn, och du skall få välja bland en mängd unga, vackra, älskliga karlar, du skall få en man af mina likar och bli en fru, mycket förnämare och mera aktad än en prostinna."

"Ack, ungherrarne i Stockholm äro så rysliga syndare."

"Kära barn, döm icke det du icke känner; följ mig och se sjelf; hos din egen fader behöfver du icke frukta någon fara, jag både vill och kan beskydda dig."

"Jag är tryggare här; här bor både Gud och Algot — ingendera finnes i Stockholm."

"Du har läst din katekes illa; Gud är allestädes, äfven i den mest förderfvade hufvudstad; och din fader bör vara dig mera än Algot."

"Algot är allt godt för mig."

"Om du icke följer mig, så dör jag af sorg; har du hjerta att ens tänka det?"

"Ack nej; jag skulle gerna följa med, blott Algot äfven komme till Stockholm."

"Nå, du skall få din vilja fram; med det vilkor, att du icke fäster dig vid honom, förr än sedan du varit i Stockholm ett år."

"Jag är redan fäst vid honom med mitt hjerta och mitt löfte inför Gud."

"Men icke vigd; ditt hjerta kan ändra sig; Algots äfven."

"Aldrig, men jag lyder."

Inom kort voro alla tre i Stockholm; Karolina uti sin faders hus på söder, Algot fick bo för sig sjelf på norr, för att hämta undervisning på teknologiska institutet.

Karolina fick en högst bildad lärarinna, de dyrbaraste kläder, lefde hvarje dag kräseligt och infördes snart i sin faders finbildade umgängeskrets. Den vackra landtflickan förvandlades snart till en lysande Stockholmsdam utvärtes, men invärtes var hon ännu densamma, enkel, flärdlös, gudfruktig.

Hon omsvärmades af en mängd ståtliga tillbedjare, men ingen behagade henne

Fadren förordade synnerligen en ung, utmärkt embetsman, som, klädd i lysande uniform, friade till henne på allvar.

Hon gaf honom korgen tvärt, och sade till fadern: "Han har icke, som Algot, tagit stryk för min skull."

Fadren lyckades att i tvenne år qvarhålla henne i stora verlden, men slutligen blef hon alldeles utledsen dervid och sade: "Käraste min fader; jag längtar hem, till qvarnhuset, till de stora björkarna, till den hvita forsen och den lugna bäcken, till Oviksbergen, till Storsjöns strand — ack, alla Stockholms härligheter äro intet, mot den skogen, der jag så ofta vandrat innan jag gick der med dig; här pinas jag dagligen af vagnsbullret, som påminner mig om verldens fåfänga och egennytta, der i Hammerdals skog hör jag blott himmelens vind, som påminner mig om himmelens Gud. Fader, låt mig få flytta tillbaka till Hammerdal."

"Nåväl; du skall få din vilja fram; jag skall söka att köpa en landtegendom der; din Algot har här utmärkt sig både för sedlighet. sparsamhet och flit; hans lärare loforda honom mycket. Du skall få honom, och jag följer med eder dit upp; landtluften skall kanske göra mig godt; och din lycka ännu bättre."

Och så giek det.

(Slut.)

(Insändt).

Charad.

Ett wilkor, lifwande mitt hela är,
Att af mitt första menniskan kan njuta,
Samt under stundens fröjd i hjertat sluta
En lockelse, som jorden bär.
Den första bokstaf af mitt tredje tag,
Och sätt den uti slutet af mitt andra,
Ett litet djur du får, som alla klandra,
Och med mitt tredje smörjer sig mång' dag.
Mitt tredje bor i hafwet och kan simma,
Mitt hela susar ibland dam och dimma.

Sebastian.

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Inwigningsfest.

Blickar i Tittskåpet.

Owanlig flyttningstid. Herrskapet —g lefwer särdeles lyckligt. Den unga frun förtjust öfwer att hafwa en så "älsklig Gubbe" ger honom alla möjliga smeknamn. Först benämnde hon honom "Guldknopp". — Det hörde den enfaldiga pigan Britta. — Dagen derefter säger Britta:

"Nu kommer Guldknoppen — Frun! — och maten som icke är färdig än!"

"Fy! så får du icke säga Britta," — tillrättawisar frun henne litet stött, — "utan du skall säga: herr —g."

"Guldknoppen" stryker segel efter denna dag, och frun kallar derefter sin gubbe för "min lille kanin".

Tidigt en morgon, då Britta dröjer något länge med kaffet, ropar frun häftigt till Britta: "Hwad gör du så länge? Kaffet blir ju aldrig färdigt?!"

"Jo, jag borstar lille kaninens stöflar, kära fru!"

Nu blef det åter en lexa, hwarpå smeknamnet "Basse" fick uttränga "lille kanin".

Några dagar derefter behagade Britta, som fått tillfägelse att båda herrn till middag, utropa med hög röst: "Bassen skall in och äta; skynda sig Bassen!"

Detta war nästan för mycket. Britta fick flytta för sin brist på belefwenhet, och tilldrog sig detta några mil från Örebro, den 20 sistlidne Nowember.

Åstundas köpa!

En likkista för Döda hafwet. — Den såskoppen öfwer hwars bräddar alla olyckor flöda. — Tändstickan som tände kärlekslågan. — Ett par glasögon passande för rättwisan. — Den qwast, med hwilken stormen sopar öfwer hafwet.

Egendomligt porträtt. En parisare som inom några år blifwit rik genom börsspekulationer, har låtit porträttera sig på ett sätt, som wittnar om goda idéer. Taflan är indelad i tre partier. Till wenster ser man originalet wid 25 års ålder i en rock som borsten ej tyckes på länge warit i beröring med, i en skjorta, som ingen twätterska på länge omfattat med warm hand, samt i en hatt, som synbarligen warit utsatt för åtskilliga skarpa anfall. Detta föreställer det förflutna. I midten ser man den lycklige "penningemenniskan" kråma sig i en toilette af bästa smak. Han är nyrakad, rödblommig och leende. Hederslegionens band pryder knapphålet af hans moderna rock. Hela hans kropp och hållning äro ett uttryck af fullständig jordisk lycka. Han är nöjd med sig sjelf, sin regering och werlden. Detta är det närwarande. Till höger om denna bild ser man frånsidan af medaljen i deß nakna werklighet. På en fuktig grafsten, hwarå mossa börjat spira ut, ligger ett skelett, som tyckes böra sönderfalla wid minsta beröring. Detta är framtiden.

Organiseradt tiggeri. En Moskwa tidning berättar, att man räknar icke mindre än 14 organiserade stora tiggeriföreningar, hwilka sinsemellan bära namn efter de stadsdelar, i hwilka de förbehållit sig att operera. Hwarje förening har sin ledare och hufwudman, som öfwer medlemmarne för ordentliga förteckningar. Han erhåller en wiß procent af bruttorevenyen i ersättning, men är derföre äfwen skyldig att wärfwa barn i föreningens tjenst, och sådana erhållas nog bland de af hittebarnshuset i byarne utackorderade fattiga. Widare åligger honom att inöfwa tiggarna. Då det om wintern skall tiggas i anledning af felslagen skörd eller om sommaren begäres brandhjelp, organiserar han en hel instuderad tiggarehop; de enstaka tiggarne få begära begrafningshjelp och bära då en barnkista eller ett kistlock med sig, eller bönfalla de om brudhjelp, eller för en fattig rekryt (under rekryteringen). Föreningarne fabricera äfwen förmenta blinda, lama, halta, stumma, allt beundranswärdt skickligt. Hufwudmannen bör taga noga notis om alla rikare bröllop, begrafningar o. dyl., wid hwilka de fattige wanligen pläga ihågkommas, för att ditsända sina medlemmar. Dessa hufwudmän äro alla wälbergadt folk.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 3. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 15 Januari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Till wåra prenumeranter!

Som wi erfarit hafwa flera prenumeranter erhållit tidningen antingen mycket sent eller alldeles icke; hwilket förhållande numera blifwit afhulpit. Wi skola så widt möjligt är i detta som i andra fall söka tillfredsställa alla billiga anspråk. Den som ännu icke skulle hafwa erhållit sista numret torde hänwända sig till redaktionen Stora Nygatan N:r 46.

Predikotur.

2 Söndagen efter Trettondedagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Söderport, Wäfweriet och Äplet.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och Kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. 7 e. m.

Minneslista för weckan.

Fred. d. 15 kl. 6--8 eft. m. Inskrifning wid Söndags- & Aftonskolan.
Månd. d. 18 kl. 11 f. m. Auktion på utmätte lösöreperseddlar å Auktionskammaren.
" " kl. 4 e. m. Sammanträde med f. regementsskrifwaren Himmelmans konkursmassas borgenärer hos häradsh. Fr. Nilsson i Malmö.
" " kl. 10 f. m. Skogsauktion å Fortuna.
Tisd. d. 19 kl. 10—1. Sammanträde med borgenärerna i timmerhandlare Anders Larsson, åboen Anders Andersson i Fridhem, dragonen Pehr Starks och åboen Pehr Perhssons i Satserups konkurser å tingshuset i Hörby.
" " kl. 11 f. m. Auktion i Kabelljungs skog.
Onsd. d. 20 kl. 11 f. m. Auktion på Nils Swenssons konkursmassas fastighet kronoskattehemmanet N:o 11, 12 och 14, 1 mant. Remmarlöf.
" " kl. 12 på dagen. Auktion å kronoskattehemmanet N:o 4, Högestorp.
" " kl. 9 f. m. Auktion å en magasinslänga wid prestgården i Bara.
Torsd. d. 21 kl. 10 f. m. Auktion å landtbrukaren Fr. Bergmans hemmansdelar i Södra Hultarp.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m., **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Malmö.

Bönedagsplakatet för 1869 har utkommit i swensk författningssamling. Predikotexterna äro följande: Första Bönedagen. Ottesången: Ps. 78: 9. Högmessan: Jerem. klagow. 3: 22. Aftonsången: Marc. 9: 24. Andra Bönedagen. Ottesången: Joh. 15: 7. Högmessan: 1 Joh. 3: 21, 22. Aftonsången: Jerem. klagow. 3: 25. Tredje Bönedagen. Ottesången: Rom. 13: 14. Högmessan Es. 28: 16. Aftonsången: Efes. 1: 5. Fjerde Bönedagen. Ottesången: Ps. 115: 1. Högmessan Ps. 79: 13. Aftonsången: Ps. 119: 151. — Dessa bönedagar tomma att firas söndagarna 7 Mars, 9 Maj, 4 Juli och 10 Oktober.

Wallåkra stenkols-aktiebolag, det nyaste, hwars werksamhet nu fortgått sedan 1866, gifwer fortfarande wackra resultater, säger ⌣. P. Ur det senaste i Maj månad upptagna schaktet, wid Billesholm, hemtas redan bortåt 300 tunnor kol dagligen, hwaraf cirka en tredjedel afyttras på platsen; de öfriga fäljas hufwudsakligen dels wid Wallåkra, dels i Landskrona och härstädes. Landskrona och Helsingborgs-jernwägens trafik bedrifwes alltsedan Maj med dessa kol. Kolen äro af twå sorter, den ena s. k. ångkol, tjenliga för lokomotiver o. s. w., den andra sorten s. k. hushållskol, af samma slag som de förra, endast något mera finharpade. En försäljningsdepot är nu här öppnad å båda sorterna.

De största geometriska uppfinningar, hwilka betydligt komma att förenkla mathematiken och deß kalkyler, har en swensk åstadkommit, som i många år wistats i Amerika och nu sitter på sin ensliga windskammare i N:r 179 Chicago Av., hwarifrån han redan förut utarbetat eller löst åtskilliga geometriska problemer, som förr ansetts olösliga. Den 30 November blef med posten från Chicago till kongl. wetenskapsakadmien i Stockholm afsända hans problemer, som äro "quadratura circuli", wisande den linie, som quadrerar cirkeln, "trisectio anguli" och en "trigonometria chordalis" görande läran om "sinus" och "tangenter" umbärlig. Denne "swenske Archimedes i Chicago" är hr C. J. Warell.

Dyrt silfwer. Bland en del silfwerarbeten som en juvelerare i Stockholm nyligen införskrifwit från utlandet befanns ett par prydliga ljusstakar, wägande 120 ort, och som sedermera såldes för 40 rdr -- ett särdeles godt pris för twenne wackra och moderna silfwerstakar. Wid noggrannare undersökning wisade det sig emellertid, att ljusstakarne endast bestodo af ett tunnt silfwerbleck öfwer en stomme af hartzmassa, grofwa jerntrådar m. m. Båda ljusstakarne wägde sedan de främmande ämnena blifwit bortskaffade, den ena 5 ort 65 korn, den andra 5 ort 92 korn; och efter nedsmältning af den förstnämnda qwarstod en silfwerbit af 492 kornwigt, innehållande 4 ort fint silfwer, i wärde motswarande 2 rdr 67. Den wackra lyxartikelns wärde öfwerstiger sålunda icke 5 rdr 50 öre. "Det är ej guld allt som glimmar".

Knallhattar äro ej att leka med! Norska Morgenbladet meddelar följande: "En spefågel inbillade en arbetare, att, om man skrapade tändsatsen ur en knallhatt, och gned ett täljknifsblad dermed, skulle bladet komma att se ut som silfwer. Arbetaren företog sig en wacker dag att följa anwisningen, hwarwid satsen exploderade och twå fingrar följde med på kuppen. Båda händerna skadades för öfrigt mycket illa. En annan arbetare skulle salutera för fin älskarinna. Han lade en knallhatt på en stenhäll, slog till med en annan sten och knallhatten exploderade samt tillfogade honom några och femtio sår på händerna och i ansigtet samt sårade äfwen den bredwid stående flickan. Detta war knallhattar af dynamit, på hwilkas askar borde anbringas en warning om att knallhattarna böra behandlas försigtigt och icke lemnas i händerna på barn."

Beriktigande. Wid ett tillfälle, då det war tal om Lunds nya arbetareförening omnämnde wi att äfwen qwinna kunde inwäljas i styrelsen af densamma, samt anmärkte att detta wore så widt wi kände den enda arbetareförening der ett dylikt stadgande blifwit gjordt. Det upplyses nu emellertid, att inom Göteborgs arbetareförening är en uteslutande af qwinnor bestående grupp representerad af qwinlig ledamot i styrelsen, samt att Göteborgs arbetareförening således först tagit detta steg, hwilket wi sålunda anse oß böra till rättelse af wårt förra yttrande meddela.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 30 sistlidne December gjorde ordf. framställning om, att i anseende till de med waktmästarebefattningen förenade göromålen öka den till waktmästaren anslagna lönen; i anledning hwaraf styrelsen beslöt att lönen, utom fria boningsrum och wedbrand, skulle utgöra 200 rdr kontant; för renhållning inom lokalerna, såwäl af gård som gata, skulle särskildt arvode sedermera bestämmas.

Sekreteraren framställde till styrelsen att wälja ny sekreterare för kommande året; för widare diskussion i frågan hemställdes åt sekreteraren att för tillfället aflägsna sig, hwarefter och sedan sekreteraren åter blifwit inkallad ordföranden tillkännagaf följande beslut: styrelsen hade, med afseende på det sätt nuwarande sekreteraren skött sitt åliggande under den föflutna tiden, welat anmoda honom att äfwen framdeles behålla befattningen, hwarjemte styrelsen bestämt lönen för kommande året till 400 rdr, att utgå med 300 rdr af föreningens kassa samt 100 rdr af handelskomitéens omhänderhafwande medel — sekreteraren åligger neml. att äfwen föra protokollen wid handelskomitéens sammanträden.

Styrelsens sammanträde den 12 dennes. Wal till ledamöter i de särskilda komitéerna anställdes efter förslag af ordföranderna; i byggnadskomitéen, ordf. målaren N. A. Norling, inwaldes: byggmästarne A. Djurberg, Borges och Mortensson samt muraren P. Malmqwist; i komitéen för bildning och nöje, ordf. redaktören F. Björling, inwaldes: skolläraren A. Ekeroth, lokomotivföraren H. Högström, handl. Stickler och bagaren Murman; i uppbördskomitéen, ordf. stadstjenaren J. Andersson, inwaldes: materialbokh. Hallengren, waktmästare A. Ericksson samt såsom suppleant exekutionswaktmästare B. Swensson; i handelskomitéen, ordf. löjtnanten N. O. Hedström, inwaldes: handl. O. Berggren, L. O. Osberg, Sandelin och trädgårdsm. H. Möller.

Herr ingeniören J. Johansson afsade sig sitt ledamotskap i styrelsen, emedan trägna göromål hindrade honom att bewista sammanträdena.

Prenumerations-Anmälan.

"**Bikupan**", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom wet att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

---

ståre Djurberg, som lemnar nådiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Prolog till invignings-festen den 3 Jan. 1869 af Rolf Frid finnes till salu i D:r B. Cronholms bokhandel, i Arbetareföreningens handelsbod, samt i biljettkontoret vid festen à 10 öre exemplaret. Behållningen tillfaller föreningens kassa.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Malmö arbetareförenings

medlemmar behagade inbetala 1:sta qvartalsafgiften till uppbördskomitéen, som sammanträder hvarje Tisdags och Torsdags afton kl. 7—9 i föreningens lokal. Anmälningar af nya inträdande medlemmar kunna ske på samma tider; och erinras härvid om reglementets föreskrift, att den som vill såsom medlem i föreningen ingå, skall dertill anmälas af en person, hvilken redan är medlem af densamma. Vid inbetalning af qvartalsafgifter bör medlemsbok medhafvas. Inträdesbiljetter erhållas på samma gång.

Uppbördskomitéen.

Malmö Arbetare-förenings sångkör

samlas till öfningar i föreningens lokal hvarje Torsdags och Lördags afton vid vanlig tid.

En skrifwelse från Skelefteå arbetareförening, som erhållit plats på annat ställe i tidningen, remitterades till handelskomitéen, att öfwer det framställda förslaget afgifwa utlåtande.

Hyresafgiften för handelslokalen bestämdes till 1,000 rdr, som handelsrörelsens kassa har att utbetala till föreningen för innewarande år.

Byggnadskomitéen hade taxerat föreningens fastighet till ett brandförsäkringswärde af 37,200 rdr, hwilket äfwen styrelsen godkände; hwarjemte på ordförandens framställning beslöts, att föreningen skulle på nämnda wärde upptaga ett lån af 15,000 rdr, hwarmed de i gården innestående inteckningarne skulle betalas sedan förhöjd brandförsäkring förut erhållits.

Handelskomitéen erhöll i uppdrag att med handl. konsul Holm öfwerenskomma om förhyrningen af lokal i hans gård till en filialbod för handelsrörelsen, hwarom framställning förut blifwit gjord. Och man kan således antaga, att föreningen snart kommer att öppna den andra butiken.

På framställning af handelskomitéen beslöts, att en skrifwelse skulle till wederbörande aflåtas med anhållan om tillsyn för att all handel på söndagarne måtte upphöra. Ett sådant steg ansåg man nödwändigt, för att derigenom undgå att nödgas hålla boden öppen på hwilodagen, samt för att motwerka det gängse bruket att aflöna arbetarne sent på lördagsaftnar eller till och med på söndagsmornar, så att dessa twungos att på söndagen inköpa sina förnödenheter för weckan, hwarigenom söndagens frid och hwila från de hwardagliga bestyren för dem ginge förlorad. Deßutom trodde man arbetaren hafwa en ekonomisk förlust deraf, att han icke kan göra sina inköp i rättan tid. Det wore för arbetaren förmånligare om han erhölle sin aflöning t. ex. om fredagen, han kunde då göra sina inköp om lördagen och tillbringa söndagen i lugn och ostörd sysselsättning för sina andliga behof.

Af ordf. framställdes förslag om inrättandet af en sparkassa för föreningens medlemmar; i denna kassa ("sparbössa") skulle medlemmarne kunna insätta efter behag några öre i weckan, hwilka penningar icke skulle få uppbäras förrän efter en längre tid, då man hunnit samla sig en summa och wid tillfällen, då man behöfde hjelp af dessa medel. Kassan skulle, sedan Låne- och Sparbanken kommit till stånd, förenas med denna och komma att utgöra en slags lif- och kapitalförsäkrings-anstalt. För frågans närmare beredning tillsattes en komité af följande personer: materialförwaltaren N. Nilsson, skollärare A. Ekeroth, redaktörerna Westenius och Björling samt qwartersm. C. P. Olsson.

Handelsrörelsen har till den 20:de December eller på omkr. 36 dagar omsatt 10,518 rdr 63 öre med en bruttobehållning af 773 rdr 4 öre.

Föreningens fana blir, såsom i förra numret nämndes färdig fram på wåren; huru denna kommer att se ut, har man haft tillfälle att betrakta wid festen, då målningen till densamma war uppsatt i dekorationen. Alla hafwa funnit den mycket wacker, men somliga tyckte den wara för stor — den blir nemligen 3 alnar lång och 2 alnar bred — men sedan man fått höra att hela fanan med broderi, ornamenter, knappar, stänger, tofsar och kordong endast skulle komma att kosta 500 rdr, tycker man om storleken. Siden och silke samt guldtråd är anskaffadt från Berlin. Man kunde enligt sakkunnige personers intyg hwarken här eller i Köpenhamn erhålla så stort tygstycke, som erfordrades, utan att behöfwa hopsy detsamma. Tyget är utmärkt och af ett enda stycke, så att föreningen erhåller en fana, som icke blir "skarfwad". Herr handl. Hedberg har hedern af att hafwa förskrifwit de utmärkta materialierna. Den komité af qwinliga medlemmar inom föreningen, som af nitälskan för föreningens sjelfständighet och anseende, friwilligt åtagit sig att insamla medel till fanan, bragte det redan i höstas så långt, att den kunde till styrelsen öfwerlemna omkring 226 rdr för ändamålet. Broderiarbetet kostar 300 rdr och det öfriga 200; derföre är komitéen ännu i werksamhet för att åstadkomma den nödiga summan, och wi förmoda att den kraftigt understödjes af öfriga qwinliga medlemmar. Enligt komitéens åsigt, hwilken wi här gerna hylla, skulle qwinnorna sammanskjuta medlen till fanan, så att föreningen kunde säga: detta är en gåfwa af wåra qwinliga medlemmar. Och den gåfwan skulle minnas och wärderas så länge föreningen kunde samlas kring detta baner.

En paragraf ur protokollet från styrelsens sammanträde den 1:ste nästlidne December hafwa wi på anmodan welat meddela: "Till följd af särskild skrifwelse beslöts, att stadgarne med afseende på rättigheten att hålla föredrag wid föreningens sammanträden skulle med allwar tillämpas, samt att föreningen skulle, med anledning af hwad som wid sistlidne allmänna sammanträde inträffade, då en talare frångick sitt ämne och talade om något annat, hwartill han icke anmält sig, göras uppmärksam på reglementets bestämmelse".

Från Skelefteå arbetareförening har ankommit följande skrifwelse:

Till Arbetareföreningan i Malmö!

Edra Nordiska bröder här på platsen önska göra Eder ärade bekantskap. Ni arbeta för samma ädla mål som wi, arbetarnes intellektuella och ekonomiska förkofran.

Till folkassociationens stärkande, anseende och samwerkan tro wi det wara nyttigt om föreningarne inbördes toge sina grorßaffärer om hand. Ni köpa t. ex. från Hamburg kaffe, socker från Havre, wäfnader från England o. s. w.

Ni sälja det till andra föreningar.

Wi köpa korn, ärter, mjöl, sill m. m. från Skåne; Ni kunna ju sälja det till oß. så förbigingo wi en Frickt, en Näsman o. s. w. Wår förenings delegare sälja genom mellanhänder till Danmark stora qwantiteter träd (sparrar, bräder, takrännor etc.,) wi kunde ju lika gerna sälja det i första hand till granrikenas arbetareföreningar, och de kunde i sin tur utminutera det. Hwad är eder tanke härom? Om Ni kunde i Danmark (icke gerna i Köpenhamn; för de dyra umgäldernas skull) skaffa oß afnämare på sparrar och tjära, och i Holland affättning för detsamma, gjorde Ni oß en stor brödratjenst.

Wår förening behöfwer med första wårdag cirka 300 tunnor korn, wåra folkbolag dubbelt. Kan ni levera oß det? Wi kunde lasta fartyget med träd i returlast. Härwid är till märkandes, att Skånskt korn på öfra Norrland måste wara riadt, annars skadas det i lasten.

Wi smickra oß med första få motse Edert ärade yttrande och förblifwa städse Edra wänskapsfulla bröder.

Skellefteå den 28 December 1868.

På Skellefteås Arbetareförenings wägnar,

C. E. Hjelm,
Ordförande.

(Meddeladt.)

Landskrona arbetareförening.

Vi kunna nu glädja alla arbetareföreningsidéens vänner med den underrättelsen att en ny arbetareförening blifvit stiftad i Landskrona. Redan för någon tid sedan erhöll redaktören J. B. Westenius härstädes uppmaning att för Landskrona arbetare i ett föredrag utveckla arbetareföreningsfrågans vigt och betydelse. En sådan uppmaning vägrar man icke att efterkomma så vida man hyser ett lefvande intresse för den goda saken. Till följd af göromål måste dock saken uppskjutas ända till sistl. söndag, då, enligt hvad som i förra numret af Bikupan nämndes, ett sammanträde var utlyst att hållas å festivitetssalen. Man fruktade, att ett allt för litet antal åhörare skulle infinna sig; men denna fruktan befanns vara onödig, ty ett så stort antal arbetare och andra för saken intresserade personer hade infunnit sig, som den rymliga salen med angränsande rum och trappor kunde rymma. Någon så talrikt besökt sammankomst lär på de sista tiotalen af år icke ha egt rum i Landskrona.

Sedan ett musiknummer blifvit utfördt öppnades sammanträdet å inbjudarnes vägnar af redaktören H. F. Österberg hvarefter hr Westenius besteg talarestolen och höll ett längre föredrag, deri frågan, för så vidt tiden medgaf, utvecklades. Derpå talade redaktör F. T. Borg från Helsingborg, som bland annat prisade Malmö arbetareförening, såsom ett mönster för arbetareföreningar, hvilket förtjenade uppmärksamhet. Båda talarne afhördes med största uppmärksamhet och hälsades vid slutet af skallande bifallsrop. Åter utfördes ett musiknummer, hvarefter med doktorn Gullstrand utsågs till ordförande och en diskussion egde rum. På förslag af hr Westenius, beslutade mötet: att arbetarne skulle sammansluta sig till "*Landskrona arbetareförening*"; att en komité af 9 personer skulle erhålla i uppdrag att uppgöra förslag till reglemente och emottaga inskrifning i föreningen; att vid inskrifningen en afgift skulle erläggas med en rdr af manlig och 50 öre af qvinlig medlem; att om en månad nytt sammanträde skulle ega rum. Till komiterade utsågos: redaktören Österberg, sockermästaren Lührs, fabrikörerna Petersson och Tulldahl, löjtnanten Schell, bruksarbetaren Lager, fabriksarbetaren Bruce, arbetskarlen Sven Andersson timmergesällen Assarsson.

Under musik skiljdes den väldiga församlingen sedan den med skallande lefverop hälsat den först uppträdande talaren.

Efter mötet var en kollation anordnad, till hvilken talarne voro inbjudna. Vid detta tillfälle utvecklade Landskronaboarne så mycken välvilja mot sina gäster, att dessa alltid skola betrakta sitt besök i Landskrona såsom en af lifvets skönaste solglimtar. Under kollationen afsjöng en utmärkt qvartett flera fosterländska sånger.

Som man finner af ofvanstående meddelande, hvilket vi med verkligt nöje emottagit, har antalet af arbetareföreningarne i Sverige blifvit ökadt med en ny. Måtte den kraftigt utveckla sig i den sanna frihetens, kärlekens och endrägtens ande till arbetarens förkofran i andligt och materielt hänseende samt till samhällets väl! Den ena ringen i kedjan sluter sig till den andra och bildar slutligen en fast länk, som inga orostormar skola bryta. Den svenske arbetaren är väl trög, men hvad han gör, det sker med öfverläggning, och religionen och fosterlandet hafva alltid utgjort föremålen för hans varmaste känslor; byggde på denna grundbotten skola arbetarnes förenade sträfvanden verka välsignande icke blott för dem sjelfva utan för hela nationen.

Något som icke bör lemnas obemärkt är, att Malmö arbetareförening vunnit allmänt erkännande för sin verksamhet, så att den tages till mönster vid bildande af arbetareföreningar på andra ställen. Detta skall uppmuntra till vidare framåtgående på den beträdda banan; och vi säga icke för mycket om vi påstå, att Malmö arbetareförening utöfvar ett välgörande inflytande på öfrige arbetareassociationer i södra Sverige.

Konsumtionsföreningen i Ystad. Det till i söndags utlysta sammanträdet, som hölls å rådhuset, war besökt af omkring 150 deltagare. Fabrikör M. H. Areskoug framhöll i ett tal behofwet och fördelarne af en konsumtionsförening för arbetarne; sedan herr Areskoug derefter blifwit enhälligt utsedd att leda mötets förhandlingar och redaktör Strömsten wald att föra protokollet, beslöts bildandet af en sådan förening. Företaget skulle grundas på aktier hwarje aktie lydande å 10 rdr. Herr öfwerstelöjtnanten Nilsson föreslog att dessa aktier skulle inbetalas med 1/10:del wid teckningen och derefter lika mycket hwarje månad; dock så att den som så önskade kunde få betala hela beloppet på en gång. Flere andra instämde häruti, men man beslöt öfwerlemna åt en interimstyyrelse att wid ett blifwande sammanträde framlägga förslag till betalningsterminerna. Rörelsekapitalet bestämdes till minst 3000 och högst 10,000 rdr rmt. Warorna ansågs böra utgöras af diverse lifsförnödenheter, kolonialwaror, wed- och lysningsämnen samt klädespersedlar, företrädeswis sådana, som af arbetarne begagnas. Handeln sker per kontant. En interimsstyrelse, bestående af 7 personer: fabrikör Areskoug, konsul N. Nilsson, boktryckare Petzold, gelbgjutare Hellström, hrr Kindberg, Löfgren och d:r Cronsioe, utsågs att utarbeta förslag till reglemente, utfärda inbjudning till aktieteckning samt att utlysa nästa sammanträde. Öfwerstelöjtnant Nilsson blef äfwen inwald i nämnda styrelse, men afsade sig uppdraget, för sin höga ålder och trägna embetsgöromål.

Winterns nöjen och lidanden.

(Ur Gefl. P.)

Af idel motsatser är werldens harmoni bildad. Inför Guds, den allseendes öga synes de försonade och sammansmälta; men för wåra ögon wisar sig deras ständiga strid. Wi kunna icke inse nödwändigheten af den häftiga stormen, eller den wisa afsigten med öfwersvämningen, hwilka båda kunna förhärja och föröda hela landsträckor, för att icke nämna vulkanen, då den urladdar sin glödande lavaström. — Wi darra för elementernas makt, duka under derför och anklaga, i wår kortsynthet, naturen för grymhet och orättwisa.

Ja, kortsynthet är det arf, som wi alla hafwa erhållit; ingen wågar förneka det och den wises enda företräde är det, att han willigt underkastar sig ödets skickelser, dem han ju icke kan förändra. Han söker uti det, som förskräcker, bedröfwar, förwirrar och ofta tillintetgör andra, en ewig lag, under det hans själ förblifwer lugn och lär sig inse, att sjelfwa olyckorna under wårt timliga lif lända till wårt wäl om wi blott förstå att finna detta wäl, att uppleta detta wårt bästa.

Dock — deri ligger swårigheten. Det är den swåraste uppgiften för wårt hjerta. — Hwem wågar förebrå masken, der han krälar i stoftet, för feghet, derföre att han söker slingra sig undan wåra trampande fötter? Smärtan tränger sig på honom med wåld, men han eger rätt att uppresa sig deremot.

Och har då icke menniskan samma rätt, att anklaga werldsstyrelsen för hårdhet och orätt-

wisa, då hon ser sin like fråssa i öfwerflöd och nöjen, medan hon sjelf lider brist på allt, och när just det, som bringar henne lidande, åt en annan medför lust och glädje?

Så är nu wintern — redan långt innan han kommer, ja, redan under sommaren, den fattiges fiende, om han blott skådar in i närmaste framtid men deremot alltid huld mot den rike, till hwilken han bringar mången under sommaren saknad njutning. Då ordna sig sällskapskretsarna... Salongerna stråla af ljus och lampsken... Bordet, dignande af öfwerflöd, lockar läckergommarna.... I teatrarnas trollspeglar wisar sig mången herrlig bild ur lifwet... At jagtlusten erbjuder sig hwarjehanda willebråd.... Man åker kälke.... man swänger sig på skridskor.... Man samlas då skymningen kommer, wid den trefliga brasan, eller man skyndar till en bal, med skimrande ljuskronor, brusande toner och fladdrande, glimmande drägter — med ett ord: man njuter. Man förkortar den i sig sjelf korta dagen och förlänger den redan förut nog långa natten. — Sådan är wintern för den rike.

Men — för den fattige! — För den fattige, som öfwerhufwud lefwer blott ett halft lif, mångdubblar wintern de förut redan alltför tunga börderna och gör de båda fasansfulla tyrannerna hunger och köld till hans herrar. Då känner enkan sig dubbelt öfwergifwen, då är det faderlösa barnet mer än wanligt försummadt och lidande.

Hwarföre då denna motsats af rik och fattig? Hwarför hafwa icke alla fått ett lika mått af lifwets goda sig tillmätt?

Hwarför? — Wi wete det icke och skola aldrig utgrunda det. — Men, en uppmaning framträder allt klarare för wår själ, Frälsarens lära: "Älsken edra bröder och gören den fattige godt!" — Den rättänkande menniskan känner sig föranlåten, att i någon mån söka jemna hwad ojemt är, då hon ser ödets nyck så skenbarligen.

Blott en enda dygd öppnar för oß himlen, den enda dygd, som är wärd det namnet, och det är — barmhertighet.

Utrikes och Inrikes.

Förwecklingarne i orienten äro ännu långt ifrån lösta. Konferensen har wisserligen sammanträtt, men intet resultat har ännu deraf förnummits. Wid det första sammanträdet i Lördags begärde Greklands sändebud att blifwa likastäldt med Turkiets, och då detta förwägrades, lärer det hafwa aflägsnat sig. Men man har likwäl swårt för att tro detta emedan man saknar bestämd underrättelse. Oaktadt de fredliga försäkringar som gifwas från Paris, pågå rustningarne med den största ifwer i båda de uppretade staterna. Porten disponerar öfwer en armé om 55,000 man, delad i twenne kårer; och plan är uppgjord att med densamma anrycka den kortaste wägen till Athen, då den under marschen skulle understödjas af flottiljen. Den stora flottan lär wara respektabel, och en krigsmateriel såwäl till lands som watten af utmärkt beskaffenhet. Likwäl fruktas för uppror inom landet, isynnerhet i Thessalien, hwarest mißnöjet redan är allmänt. Alla tidningar uppträda emot westmakternas intervention, och i Turkiet anser man en dylik handling, såsom en skymf emot regeringens wärdighet.

Det revolutionära partiet är för tillfället undertryckt i Spanien, ehuru några dyningar understundom wisa sig, hwilka likwäl genast måste wika för den provisoriska regeringens kraftfulla åtgärder. Såsom tillkommande konung påstås den ålderstigne och barnlöse hertigen af Vittaria, Espartero wara utsedd, och skulle han i sådant fall adoptera hertigen af Genua till sin son och arfwinge. Som bekant är den sistnämnde brorson till konungen af Italien samt endast 14 år gammal. Det berättas med anspråk på tillförlitlighet, att en Fransk observationskår skall wara koncentrerad wid Spanska gränsen; för hwilket ändamål omnämnes likwäl ej.

Skandinaviska föreningen i Paris firade äfwen denna gång julen med en gemensam festlighet, den mest lysande, som der någonsin hållits. Föreningens nya lokal, 36, Palais Royal, som wid detta tillfälle war dekorerad med byster, flaggor, guirlander af wintergrönt m. m., företedde med sin präktiga belysning en särdeles wacker anblick. Utom alla i Paris warande nordboar, med deras damer, woro ytterligare inbjudna representanter af åtskilliga nationer, för att öfwerwara en nordisk julfest. Den på allt sätt smyckade julgranen war fullsatt med insända gåfwor, till en del af större wärde: de komiska devisernа gjorde som wanligt mycken lycka. Wid aftonunderhållningen medwerkade äfwen den unge Lumbye; sångföreningen föredrog kämpawisor och flera af föreningens medlemmar gåfwo sceniska föreställningar. Den öfriga tiden upptogs af en bal, som hade en nästan kosmopolitisk karakter; här såg man en mörk spanior, som slingrade sin arm kring en swensk blondine, der en kry norrman swänga om med den lätta pariserskan. I qvadrillen hördes galante belgiern hwiska månget danskt ord, för att behaga sin moitié, och flera engelsmän yttrade sin glädje öfwer att bland skandinaverne finna sig såsom hemma. Fram på natten afbröts dansen af en förträffligt anordnad souper. Hr Asger Hammerich helsade sällskapet wälkommet med en "glad jul"; han påminde om familj och wänner i hemmet, hwilkas tankar i detta ögonblick äfwen dwaldes hos dem; han framförde en helsning från föreningens ordförande, hr E. E. Wolff, som för närwarande befinner sig i norden och slutade med att utropa ett lefwe! för honom. Sedan föreslogs skålen för norden och deß konungar af swensken Söderblad, för skandinaviska föreningen af fransmannen Mendes, för nordens och söderns qwinnor (på franska) af Asger Hammerich. Slutligen påminde hr David Jacobson om att norrboarna redan i den gråa forntiden under sina wikingatåg hade hållit julgillen wid Seinens stränder, samt föreslog en skål för allt stort och skönt, såwäl i norden som södern. Efter soupern fortsattes balen och sällskapet åtskiljdes först wid dagens inbrott.

Kommen ej till Newyork! — tillropar den ansedda tidningen Newyork Journal sina läsare i Amerikas landsorter. Hwarje affärsman i Newyork har nog gjort den erfarenhet, att staden hwimlar af folk, som söka anställning och ej kunna finna någon; man blir öfwerlupen af gamla och unga personer, som erbjuda sin tjenst till hwarje pris. På en tidnings annons, att en plats är ledig, anmäla sig skaror af folk och belägra flera timmar före platsens öppnande densamma. Bland sådane arbetssökande finnas en mängd personer, som kommit in från landet i hopp om bättre lön. I Newyork drifwa nu 50,000 menniskor omkring, som förtjena intet eller ej så mycket, som de behöfwa för tillfredsställande af de mest trängande lefnadsbehofwen. Aldrig förr stodo i Newyork så många bodar tomma med uthängda skyltar "to let". Företagsamhetsandan är förlamad. Butiker, för hwilka hyran för ett år sedan betaltes med 20,000 dollars, inbringa nu 8000. Försakelse, nöd och elände följa i sällskap härmed. Långa månader kan en person wandra på Newyorks gator utan att finna, hwad han söker, och när han slutligen måste taga, hwad som bjudes honom är det föga inbringande. Om folket på landet wißte, huru mycket elände och nöd, som gömmer sig i Newyork, hwilka försakelser och lidanden tusende friska män och qwinnor hafwa att uthärda före nästa wår, skulle de säkerligen uppgifwa tanken på att här söka en utkomst.

En swensk ingeniör skrifwer från Newyork om Ericssons solmaskin följande, sedan han wisat, att den franska professorn Mounchot's uppfinning i samma wäg ej förtjenar någon uppmärksamhet: Kapten Ericsons hus är beläget nästan midt i staden, omgifwet af höga byggnader på alla sidor. Följaktligen måste hans solmaskinsexperimenter och solwärmeundersökningar werkställas på taket, hwarpå han derföre byggt ett observatorium, hwilket röres omkring en axel, som ett monitortorn. Uti detta är han nu sysselsatt med undersökningar rörande det strålande wärmet. Angående detta ämnar wår arbetsamme landsman utgifwa ett större werk, och flera kopparplåtar lära för detta ändamål allaredan wara graverade. Huru sjelfwa inventionen nu står, kan slutas deraf, att kapten Ericson till swar på en förfrågan från England sagt, att, om man är beredd betala kostnaden, så är han färdig att genast bygga en solmaskin af hundra hästars kraft.

I anledning af det nyligen försiggångna walet till riksdagsman i Stockholm efter Aug. Blanch har en temligen häftig strid förekommtt — wi mena walstriden, som föregick sjelfwa walet. Detta war också ett tillfälle för det "nyliberala partiet" att få wisa hwad det förmådde; och följden af detta partis braskande tillwägagående har blifwit att detsamma börjat något närmare skärskådas af andra mera beskedliga medborgare. Sjelfwa Aftonbladet förklarar att: "Ett sådant i mångfaldiga punkter sönderfallande program, som de s. k. nyliberalas, kan, i wår tanke, aldrig förena kring sig något werkligt politiskt parti, som utöfwar något inflytande på det praktiska samhällsarbetet;" samt inlägger på det bestämdaste sin reservation mot nämnda program. Denna öppna förklaring, säger Göteborgsposten, torde förtjena allwarsam uppmärksamhet i alla landsändar, der en eller annan af de "nyliberalas" utskickade söker att genom olika agitationsformer skapa hållpunkter och skaffa anslutningar åt ett parti, hwilket nu, att dömma af wissa tecken, förnekas till och med af sina forna wänner. Härtill torde böra anföras något af hwad en annan tidning, Kalmar, yttrar i ämnet:

Namnet är af stor wigt, kantänka; ty har man blott sjelf ett sprakande namn, utstyrdt med adjektiver isynnerhet, så dräper man ju lätt alla dem, som ej wilja gå på samma hårfina linea som en sjelf till det gemensamma målet, med namnen konservativa, grå, förseglade waror m. m. Ware härmed huru som helst, så kryade de "nyliberala" upp sig på sommaren, bildade en centralafdelning i Stockholm, en filialafdelning i Skåne, annonserade utrikes sin wigtiga tillwaro, utgåfwo sitt med en wiß talang skrifna program: Hwad wilja de nyliberala? hwari det mesta icke är nytt och det nya oftast temligen ungdomligt. Programmet talade med Jakobs städade röst, men tidningen Fäderneslandet tog partiet i sina Esauhänder och förklarade sig wara den organ, genom hwilken de nyliberala åsigterna skulle spridas till samhällets yttersta kärl. För allmänheten blef de "nyliberalas" innersta mening skinande klar.

Säkert är ock att den, som söker frihet inom de politiska partierna, han bedrager sig, ty liksom Mohamedanen säger: Gud är stor, och Mohamed är hans profet, så heter det inom partierna; partiåsigten eller partichefen är stor och mäktig, och partiledamoten är deß slaf.

Men man har ju partier utrikes, hwarföre skulle wi behöfwa stå efter andra folk i detta afseende? Slikt kunna wi wäl bestå oß trots de swåra tiderna? Åhjo; wi weta att Amerika har partier, som argumentera med bowieknifwen och revolvern; att England har partier, som muta walmän och krossa näsor, armar och ben på hwarandra wid walstriderna; att Spanien, sedan hela folket med samma hand störtat en oduglig regering, sönderfallit i patier, som tillställa små oskyldiga uppror och göra tillståndet så lyckligt, att hundratals familjer i brist på skydd för lif och egendom lemna landet o. s. w.; men wi weta ock att swenskarne ej äro skapade till partimän och att partistrider ej hafwa någon god klang hos den tänkande allmänheten. Wi tro ock, att inom samhället, liksom inom hwarje organism, den normala utwecklingen är den fördelaktigaste, och att den bäst ernås derigenom, att hwarje lem uppfyller sin pligt; och att lika litet som det gagnar kroppens utweckling att händerna med sina naglar klösa fötterna och hufwud, eller att hufwudet med sina tänder söndertuggar armarne, endast åstadkommande allmän swaghet genom blodförlusten, lika litet gagnar det att hetsa samhällsmedlemmarne emot hwarandra och bilda små frikorpser, hwilka, huru wacker fana de än låta hwifta i winden, dock genom sin mindre lyckligt walda organ förråda, att partiofördragsamheten glöder het under den skickligt anbragta falaskan."

Som ett sidostycke till det nyßanförda, kan omnämnas att den 5:te dennes hölls i Göteborg ett möte å Bloms sal, hwilket till sin tillkomst war af en något owanlig beskaffenhet. Den äfwen härstädes bekante trädgårdsarkitekten Knut Forsberg, som troligen under denna årstid har mindre att göra med trädgårdar, men derföre icke will wara sysslolös, hade annonserat i tidningarne, att han på ofwannämnde tid och ställe wille hålla ett föredrag om "Aug. Blanches personlighet och åsigter." Nyfikenheten samlade folk dit, och herr Forsberg höll tal till de församlade om sina resor tillsammans med Blanche och fick derwid tillfälle att utweckla sina egna politiska åsigter samt föreslog slutligen anordnandet af offentliga möten, der sådana frågor, som röra folkets frihet och andliga utweckling skulle behandlas. — Förslaget, ehuru något owäntadt, mottogs med bifall och en komité utsågs att anordna dessa "meetings", som kunde gifwa en och hwar tillfälle att offentligt yttra sina tankar. Sålunda will trädgårdsmästaren Forsberg, då jorden under winterhwilan icke är odlingsbar, försöka en annan jordmån och utså demokratiens frön i folket. Låter man äfwen här den naturliga lagen för

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Forts. från N:o 2).

N:r 190. Jakob Cooks tredje resa. N:r 191. L. G. Paikull, Om handgeväret och skjutkonsten. N:r 192. H. N. Coleridoe, Sex mån. i Westindien. N:r 193. G. Schübler, Handbok i Chemien. 194. F. B. von Schverin, Om förlägenheten i allmänna rörelsen. N:r 195. O. Agrell. Bref om Marocco, N:r 196. R. Baird, om Om nykterhetsföreningar. N:r 197. E. P. Alf, Strödda Skaldestycken. N:r 198. J. H. F. Mahn, Kalifornien i Sverige. N:r 199 H. B. von Weber, Grundzüge der Politik. N:r 200. O. Agrell, Ytterligare bref om Marocco. N:r 201. J. Flobeck, Praktisk lärobok i fyrverkerikonsten. N:r 202, G. af K., Handbok, i lustfyrverkeriet. N:r 203. De Freuville, Berättelser om upptäckter i Söderhafvet. N:r 204. Samling af rön och upptäckter. N:r 205 Hoffman, Nattstycken. N:r 206. J. Kerner. Andeskåderskan från Prevorst. N:r 207. Sveriges rikes lag af år 1734. N:r 208. A. W. Hauch, Inledning till naturkunnigheten. N:r 209. J. E. Gers, Afhandling om jorden. N:r 210. Ljung, Johannis uppenbarelse. (2 delar). N:r 211. Hemliga handlingar hörande till Gustaf III:s historia. N:r 212. D. L. Kinnmansson, Samtal i Fysiken. N:r 213. C. J. Sundevall, Lärobok i Zoologien. N:r 314. C. J. Almpvist, Lärobok i Geometrien. N:r 215. W. F. Nibelius, Historia om Jeppa Hansson. N:r N:r 216. J. C. Brackes, Utkast till predikningar. 217. N. P. Bäckman, Aritmetik. N:r 218. B. U. Pettersson Den Svenska Handsekreteraren. N:r 219. F. Wöhler, Oorganiska Ghemien. N:r 220. N. Bourkersson, Tre år i mormonlandet. N:r 221. Skizzer och berätelser ur Housekold Words. N:r 222. Göthe, Die Wahlberaudtschaften. (2 band). N:r 223. Leipzigs skräckscener. N:r 224. Th. Mügge, Sverige 1843—44. N:r 225. D. G. H. Schubert, Betraktelser öfver Naturvetenskapen. N:r 226. Almqvist, Gabrielle Mimanso. N:r 227. J. Benson Buschwald, Om krediten. N:r 228. M. de Jouy, Fritalaren. N:r 229. J. F. Heinert, Allmän Werldshistoria. N:r 230. Woltaire, Alzire oder die Americaner. N:r 231. G. H, Mellin, Historiska minnen, (2 band). N:r 232. Spaniens och Portugals besittningar i Amerika. N:r 233. Förråd. N:r 234 A de Toqueville, Om folkväldet i Amerika. N:r 235. Leben der Madam Schurvitz. N:r 236. J. B. Busser, Europeiska Statskunskapen. N:r 237. G. P. af Sillén, Handbok för socknenämnderna. N:r 238. F. Sandberg, Inre Hushållslära. N:r 239. F. B. von Schwerin, Om riksdagar i allmänhet. N:r 240. A. H. Niemæyer, Feyerstunder värend des krieges. N:r 241. A. J. Segerstedt, Lärobok i medicinen. N:r 242. H. Zschokke, Der Kreola N:r 243. E. Munthe, Berättelser ur Norska och Danska hist. N:r 244. Johanna Schoppenhauers resa (2 band). N:r 245. G. Fistaine, Dansk—Fransk tolk. N:r 246. Handlingar rörande prestmötet i Lund 1795. N:r 247. Samling af namnkunniga damers lefvernesbeskrifning. N:r 248. Resa i Tyskland, Sehveitz och Italien. N:r 249 L. Lorenz, kortfattad Naturlära. N:r 250. Beskrifning öfver konungariket Norrige. N:r 251. Dahm, Sveriges Hist. N:r 252, J. Hec, Enevåld Brandts förhållande och tänkesätt. N:r 253. Sverige 1809 och år 1832. N:r 254. Fysiografiska sällskapets årsberättelse 1823. N:r 255. A. Oehlenschlæger, Hakon Jarl den rike. N:r 256. A. M. Schunck. Anspråkslösa rimförsök. N:r 257. F. A. Pinekert, Praktisk landthushållning. N:r 258. W. F. Palmblad, Lärodok i Geografien. N:r 259 J. H. Kron, Räknebok. N:r 260. G. Schartau, Ekonomisk Handbok. N:r

261. D. G. Kieser, Medicinens historia. N:r 262. Historisk öfversigt af Litteraturen. N:r 263. H. Kroyer, Grundtræk af Zoologien. N:r 264. H. P. Klinghammar, Minnen fr. åren 1829—1839. N:r 265. Du Port Du Tertre, Berättelser om sammangaddningar (2 delar). N:r 266. E. Svedenborg, Tankar och syner. N:r 267. F. von Schiller, Tragedia. N:r 268. J. C. Rüse, Historiskt Geografiskt archiv. N:r 269. Svenska folkets hist. under Wasa-ätten (3 band). N:r 270. Carl XI:s kyrkolag 1686. N:r 271. Jean Francois Marmontels lefverne (2 delar). N:r 273. Svenska Industriföreningens tidskrift. N:r 274. Sveriges rikes lag. N:r 275. A. H. Toch, Tillämpad värmelära. N:r 276 C. Hartman, Skandinaviens Flora. N:r 277. C. l. Hartman, Populär Naturkunnighet. N:r 278. C. Karmarsch, Mekaniska Technologien.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. fr. N:r 1)

Skeppstimmerman J. Olsson. Polisbetjent A. Rosenqvist. Arbetskarl Bengt Björk. Timmergesäll J. Olsson. Arbetare J. Berthelsson. Arbetare J. Nilsson. Arbetare J. Sörensson Arbetase J. Larsson. Handlanden H. E. Ljungqvist. Arbetare O. Jönsson. Bagare J. Christensson. Slagtare N. Svensson Landtbrukare N. P. Persson. Landtbrukare O. Nilsson. Landtbrukare S. Larsson. Arbetare M. Mauritsson. Arbetare N. Olsson. Arbetare P. Svensson. Arbetare J. Månsson. Arbetare S. Nilsson. Snickaregesäll N. Olsson. Snickare M. Gullander. Smeden M Löfgren. f. Konduktör Malmberg. Fabriksarb. Lars Bengtsson. Waktmästare J. W. Dahlin. Timmergs. J. Andersson. Tobaksspinnare A. F. Brandt. Tobaksspinnare N. P. Eriksson. Konduktör F. L. Brandt. Husegare N. Åkesson. Husegare L. Ross· Arbetskarl H. Olsson. Droskkusk P. Larsson. Skollärare N. Petersson. Gjuleriarbet. J. F. Larsson. Filhuggare Hultmark. Gjuteriarbet. L. Larsson, Gjuteriarbet. T. Lundqvist. Gjuteriarbet. P. Möller. Gjnteriarbet. J. P. Malmgren. Gjuteriarbet. A. Blixtberg. Gjuteriarbet. P. Möller. Målare N. J. Ahlberg. Tunnbindare A. F. Carlsson. Bokbindare A. M. Råbinsson. Smedmäst. N. H. Björklund. Smedges. H. P. Björkberg. Smedges. J. Gellström. Snickareges. W. Schultz. Sekreterare Örtenblad. Skräddare Lange. Timmerarbet O. Andersson. Slagtare M. Persson. Kakelugnsmakare Timgren. Timmerarbet. N. Rosengren. Arbetskarl Lars Nilsson. Murare P. T. Cronsjö. Murare L. Lundström. Arbetskarl J. Andersson. Waktmäst. N. P. Nilsson. Brandtmäst. A. Werner. Byggmäst. H. Borges. Hamnarbet. A. Yström. Hamnarbet. O. Jönsson. Repslagare J. F. Jörgensen. Waktmäst. A. Malmros. Trädgårdsmäst. H. Möller. Trädgårdmäst. G. Möller. Trädgårdsmäst. Silfverberg. Postvakmäst. C. M. Sjöberg. Fånggevaldiger G. R. Bundt. Båtförare Pål Jönsson. Färgeman G. Westergren. Skeppare J. Nilsson. Färgeman A. L. Andersson. Byggmäst. N Andersson. Restauratör A. C. Sjöberg. Waktmäst. J. Petersson. Wäfmästare E. Sommer. Fånggevaldiger Malmstedt. Snickare N. Petersson. Timmergs. J. Ekman. Fabriksarb. J. Frisk. Smedges. A. Albrecktsson. Arbetare A. Pålsson. Mackinist. A. Lindgren. Slagtare P. Palm. Fabriksföreståndare P. Nilsson Jernsvarfvare L. Lundgren. Jernsvarfvare O. Lundgren. Hofslagaregesäll O. Sjöberg. Qvarnegare N. W. Nilsson, Machinarbet. A. Jönsson.

(Forts.)

---

mottagningsförmåga och utweckling till en hälsosam frukt blifwa rådande, så kan deraf wisserligen något godt komma; men allt brådstörtande werkar förstörelse. De till ledamöter i nämnda komité utsedde personerna woro: hr Forsberg, prof. E. v. Schoultz, direktör J. N. Söderling, intendenten A. W. Malm, kammarjunkaren M. Lagerberg, litteratören M. Rubensson, d:r S. A. Hedlund, d:r H. A. W. Lindéhn, Wiktor Rydberg, Axel Krook och M. R. Henriques. Wi känna ej huruwida komiéen sedermera haft något sammanträde.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

Lilla Fina var 18 år, med uttrycksfulla, bruna ögon, skär och hvit hy, en fyllig vext, och ett uttryck i det glada, ungdomliga ansigtet, som gjorde att man ovilkorligen såg två gånger på henne, om man händelsevis fick syn på hennes lilla trefliga figur. Hennes far var bara en *simpel* timmerman; mor hade fullt upp att göra från morgon till qväll med att sköta hushållet och hålla fyra små barn hela och rena, och lilla Fina förtjenade ej så litet om året genom att sy handskar. Så der, nu känner den benägna läsarinnan min hjeltinna och hennes familj.

En vacker vårmorgon för en del år sedan stod lilla Fina framför sin toilettspegel (en present af guffar Jönsson) sysselsatt med att kring sitt täcka hufvud knyta den för svenska qvinnan egendomliga hufvudbonaden, den koketta sjaletten. Efter flera fåfänga försök, åtföljde af en liten otålighet, lyckades det henne ändtligen att få rosetten bra och vacker, och med en förnöjd min besåg hon i spegeln sina händers verk. Hon var iklädd sin bästa helgedagsdrägt, och såg verkligen ut som en liten docka, snygg och nätt, men utan prål och grannlåter.

Härefter kastade hon en afskedsblick öfver det anspråkslösa rummet, åt sybågen, kanariefågeln i buren och tvenne blomkrukor, som voro symetriskt placerade en på hvarje sida om fågelburen. Detta var hennes lilla verld, de enda skatter hon egde på jorden.

Med en vänlig nick vände hon dem slutligen ryggen, fattade en handkorg och skyndade mot dörren. Men just som hon öppnat den, kom hon att kasta en blick på golfvet i förstugan, och varseblef der en knappnål. Hennes hushållsaktighet bjöd henne att taga upp den, och sedan måste hon naturligtvis vända om för att fästa den i sin nåldyna.

"Det betyder bestämdt något," tänkte lilla Fina och trippade ut på gatan. "När man skall gå ut och får vända om, så betyder det en olycka eller någon förtretlighet.

Lilla Fina var således skrockfull, men glad och så vacker sedan, att de förbigående ej kunde underlåta att se efter henne. Detta gjorde henne likväl en smula fåfäng (förlåt, kära läsarinna, att jag ej, såsom romanförfattare vanligen bruka, vill göra henne till en engel).

Intagen af ett ungt hjertas oskyldiga glädje skyndade hon sålunda från sitt hem vid Jerusalemsgatan förbi Caroli kyrka, öfver Östergatan och ned till promenaden. Hon föredrog att passera den framför den långa stengatan, emedan hon då på samma gång fick njuta af den friska vårluften och af träden, som nu höllo på att utveckla sina skuggrika kronor.

Dessutom var det så roligt att se på Lerberg, som i detsamma kilade förbi i sin grönlandskajak, att betrakta några små verldsborgare, som med den mest spända uppmärksamhet med ögonen följde alla rörelser af ett gungande flöte, att se hur mudderverket oförtrutet arbetade på kanalens fördjupning; emellanåt måste hon kasta en nyfiken blick på de förbigående, isynnerhet frumtimren, hvars toiletter noga granskades. Nere vid hamnen spelade de bruna ögonen omkring på allt hvad som tilldrog sig, såväl på vatten som land.

Men hunnen till jernbron stannade hon plötsligt. Hennes kind blef hvit som snö; glädjen i det milda anletet förbyttes i en förskräckelse, som gränsade till ångest.

"Hvad hade då händt?" frågar läsaren förvånad, och på denna fråga får jag svara (men skratta ej): hon hade tappat sin näsduk. I ena hörnet af densamma voro de två rdr inknutna, för hvilka hon af modren fått i uppdrag att köpa sill.

Den första obehagliga passiva känslan lade sig snart; huru skulle hon nu bära sig åt för att ersätta den gjorda förlusten? En sådan fråga var ej lätt att besvara för den fattiga flickan, men tanken födde lust för handling, och med stora steg återvände hon samma väg, som hon kommit.

"Förargliga knappnål!" mumlade hon skyndande tillbaka med blicken fästad på marken, men ingen näsduk syntes till. Den var och förblef borta, och slutligen stannade hon så hedröfvad, att det nödvändigt måste väcka medlidande hos hvar och en, som varseblef henne.

Detta var förhållandet med en ung man, som i detsamma kom gående aleén framåt. Först betraktade han flickan, och derefter följde hans blickar sökande hennes utefter jorden. Han blickade ånyo upp, samt gick slutligen tvekande fram till henne, lyfte på mössan, och sade med en ton, som röjde både medlidande och blyghet:

"Om förlåtelse — fröken ser så ledsen ut — kan jag vara till någon tjenst?"

Frökentiteln bevisade att han var belefvad och följde med sin tid, och den erbjudna tjensten, att han egde ett godt hjerta.

"Jag tackar," stammade lilla Fina, rodnande ända upp till hårfästet. "Jag är så ledsen derför att jag tappat bort pengar, som jag skulle köpa sill för."

"Det var mycket ledsamt," svarade den unge mannen, "men inte omöjligt att afhjelpa. Om jag får lof så skall jag stå till tjenst."

Lilla Fina blickade upp till honom liksom hon sett framför sig en engel från himmelen. Hoppet log åter ur hennes ögon, och dessa voro mäktiga att röra stenar, huru mycket mer en ynglings eldfängda hjerta. Han stod der helt förlägen, men denna känsla lade sig, då lilla Fina tvekande sade:

"Men jag vet inte, vi äro ju alldeles obekanta."

(Forts.)

(Insändt).

Charad.

Ack, hur skönt att i grönskande lunden
Få i skymningsstunden
Tömma pokalen i gladt brödralag!
Men än mer sällhet mitt första att wara —
I Nanna den rara,
Så tjusande skön, med så täcka behag —
När twenne bokstäfwer tillsättes mitt andra;
Hur sorgligt att wandra
I detta dunkel på jordlifwets stråt.
Mitt hela utaf barrikader omgifwet,
Ha stormade blifwit
Af dem, som ej nöjt sig med ytlig grannlåt.

— n.

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Dansmusik.

Blickar i Tittskåpet.

Solo-sångaren.

(Ur Norrk. Tidn.)

För några år sedan, under mitt wistande i hufwudstaden, gick jag en Söndags-morgon att besöka kontoristen X., med hwilken jag några dagar förut hade ingått fostbrödralag (druckit brorskål). Öfwerallt på gatorna war det tyst och stilla, men när jag kom i närheten af hans bostad, träffades mitt öra af hemska nödrop och klagoskrän, hwilka tilltogo, ju närmare jag nalkades huset.

Jag tänkte straxt, att någon war nära att bli mördad, och att denne någon möjligen kunde wara min wän X. Bestört rusade jag uppför trappan. I brådskan höll jag på att springa omkull en qwinlig tjensteande, som war på wäg utför trappan.

— Kors, hwad herrn har brådt! — utbrast flickan.

— Hwad står på? — utropade jag — Långt ut på gatan fick jag höra de förfärligaste jemmerrop . . .

— Åh, "det tror herrn bara" — sade pigan. — Inte är det något farligt, inte. Det är bara bokhållaren, som skriker, efter wanligheten.

Lugnad fortsatte jag min wäg uppför de återstående trapporna.

Några sekunder före min entré tystnade skriket.

— God dag, min fina, emaljerade bror! — utropade X., när jag inträdde — du kommer just lagom.

— Hur så? — genmälde jag — bjuder du kanhända på något?

— Bjuder? . . . jo, det kan du ge dig Beelzebub på.

Det wattnades mig redan i munnen, men mina illusioner skingrades genast, ty wännen X fortsatte:

— Då jag säger bjuder, så får du inte winka på något materielt.

— Nej du! . . . men här har jag "etwas feines" — sade kontoristen och wisade mig ett nothäfte. — Aria ur "Trubaduren" . . . skulle tro att den duger!

— Ja, nog duger den, alltid . . . men du . . . är du sångare?

— Solosångare, min bror — swarade X. med ett öfwerlägset småleende. Du må tro, att jag har en magnifik röst . . . klangfull . . . och stark, se'n . . . tar höga B med bröströst . . . och falsetten se'n . . . den går ända in i h—e, fast jag aldrig anwänder den . . . tar hela bundten "i bröst." — Numera är jag äfwen dugtigt uppsjungen . . . tar 3 timmar i weckan för Ohrenschreck.

— Så-å!

— Ja, man wet inte hwad som kan inträffa — tillade min wän, med en nobel axeltryckning. — Arnoldson sjunger wißt inte så illa . . . fast han inte har min röst . . .

— Concedo! — mumlade undertecknad.

— Men karl'n kan wäl inte stå ut i ewighet, heller . . . är wäl snart utsjungen . . . tenorer wäxa inte på träd . . . och får jag bara en liten påstötning, så . . . man måste wäl uppoffra sig för det allmänna bästa . . .

— Hwa' falls? — Allmänna bästa?

— . . . ehuru det är bra hårdt, när man annars kunde ha godt hopp, att få ingå i firman Brackman & Vogelskrämm.

— Åh!

— Jo, du! — sade kontoristen, och tummade sjelfförnöjd sina engelska polisonger — jag är till hälften förlofwad med mamsell Vogelskrämm . . . och nästan "bror" med hennes far. — Allt det der har jag min präktiga röst att tacka för.

— Gratulerar.

— Flickan är wißt inte wacker; twärtom . . . hon är mycket ful . . . Men för attan tusan! . . . här står jag och pratar . . . och glömmer bort det wigtigaste.

Nu framtog min wän X. en stämgaffel, och efter mycket bråk och beswär, fick han slutligen fatt på den rätta tonen. En rysning genombäfwade hela min warelse, ty jag anade hwad komma skulle.

— Hör nu på! — utropade den blifwande primo amoroso, i det han klarade strupen med några infernaliska löpningar.

Jag försökte att "mota Olle i grind", och yttrade derföre:

— Tusen tack, min bror, men den der arian har jag hört så många gånger . . .

— Men det är en utmärkt gentil bit.

— Men jag har hört den sjungas både af Arnoldson och Stenhammar . . . för att inte tala om Richhard.

— Och se'n sjunger jag den med en så'n förb. smak, du.

— Deßutom har jag hört Olle Strandberg sjunga den som konsertnummer.

— Har du hört mig sjunga den?

— Nej . . . men jag har hört den för positiv.

— Men du har inte hört mig sjunga den — enwisades X.

— Hans tändnålssalfwor blefwo mig för starka. Jag måste rymma fältet, d. w. stanna qwar för att låta honom fördunkla Arnoldson.

Morgonkonserten började. Utan ackompagnement, hwilket betydligt förhöjde röstens sträfhet, utbrast det musikaliska owädret. Fönsterrutorna dallrade, undertecknad befann sig ungefär som i stark sjögång, och "hjeltetenoren" pustade i sitt anletes swett, och dunkade på som en stångjernshammare.

I början satt jag och betraktade mina stöflar med en resignerad min, men twingades slutligen af en hög uthållande ton, att kasta en blick på sångaren.

Du milde Apollo, så han såg ut! Ögonen hotade att tränga ur sina hålor, munnen liknade ett "ginungagap", och swetten strömmade i floder utför hans ansigte.

Ändtligen war pinan öfwerstånden, och flåsande kastade sig sångaren i en gungstol, under det han utropade:

— Bravo! . . . charmant! . . . sällan har jag warit wid så god röst, som i dag. Eller hur tycker du, min fina, emaljerade bror? — Hur lät det? — Skulle ödmjukast tro, att man "klämmer till."

Jag swarade (wisligt (ihågkommande Kellgrens yttrande om dåren: "Men buga dig så djupt, att han ej ser dig le!")

— Jo, min bror, jag är sannerligen i högsta grad förwånad. En sådan röst har jag aldrig hört maken till. (Och nog war det sannt!) Jag säger inte mera, men om Arnoldson hade hört dig, så skulle han bestämdt ha spruckit af förargelse . . . (öfwer din miserabla röst — tillade jag för mig sjelf).

Men wännen X. uppfattade min kritik från den berömmande sidan, och utropade derföre, i det han nådigt lkappade mig på axeln!

— Jag märker att du är musikkännare . . . och derföre ska' wi äta en bättre frukost tillsammans!

Jag wägrade ej — och frukosten gaf mig werkligen revanche för morgonens wedermöda.

En herre som hade i sin tjenst en mycket glömsk betjent, måste alltid uppskrifwa i en anotationsbok för honom hwad han skulle uträtta. Gående en dag utåt landet med betjenten efter sig, råkade husbonden falla i ett dike, som war fullt med watten; han ropade på betjenten om hjelp, men denne i stället för att skynda till hjelp, skrek: stopp litet jag skall se om det är antecknadt i min annotationsbok."

Då den gamle Rotschild erhöll ett besök af deputerade från Judarne i Jerusalem med anhållan, att han åter wille upprätta Dawids thron ibland dem, swarade han: "Jag will hellre wara konungarnes jude, än judarnes konung."

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 4. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 22 Januari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.

Söndagen Septuagesima.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo på Södra Förstaden.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och Kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för weckan.

Hundskatten, 5 rdr rmt, inbetales under denna månad den 28, 29 och 30 kl. 10—12 f. m. å Drätselkammarens kontor i Rådhuset.

Fastighetsegare inom staden erinras att i morgon Lördag den 22 erlägga afgiften till wattenwerket å Drätselkammarens kontor.

Uppbörden af afgifterne till S:t Petri kyrkokassa emottages af Kyrkoinspektoren den 25—30 dennes kl. 9—12 f. m.

Lörd. d. 23 kl. 11 f. m. Auktion å en del Almträd och Poppelpil i Djurslöf hos Wilhelm Björkman.
„ „ kl. 12 Auktion å egendomen N:r 1 Brännemölla samt N:r 19 St. Swedala.
„ „ kl. ½ 8 e. m. sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.
Månd. d. 25 kl. 11 f. m. Auktion å förstadsåboen Carl Nilssens hus och tomt N:r 5 södra förstadsgatan.
„ „ kl. 7 e. m. utlåning af böcker från Malmö arbetareförenings bibliothek.
Tisd. d. 26 kl. 7 e. m. inbetalning af qwartalsafgiften i Malmö arbetareförening till uppbördskomitéen.
Onsd. d. 27 kl. 7 e. m. sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.
„ „ kl. 10 f. m. Auktion wid Malmö Hjelpkontor.
Torsd. d. 28 kl. 7 e. m. inbetalning af qwartalsafgiften i Malmö arbetareförening till uppbördskomitéen.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Malmö.

Underwisning för fångar. Under denna rubrik framhåller en insändare i Aftonbladet nödwändigheten af att i wåra fängelser inrätta skolor för fångarne. Brottet härleder sig från okunnighet, resonerar han, och derför eger ej staten rätt att, undandraga underwisning från dem, som genom sina brott förlorat de medborgerliga men ej de menskliga rättigheterna. Han föreslår widare, att föreläsningar skola dagligen hållas i historia och naturkunnighet, samt att cellfångarne skola hafwa tillgång på dylika böcker. Kostnaderna skulle för en gång uppgå till 18,000 rdr för inköp af böcker, samt sedan cirka 18,000 rdr om året, att utgå med 400 rdr åt 45 föreläsare. Sålunda skulle humanistisk bildning bibringas de olycklige, samt bereda insteg i deras hjertan för religionens sanningar. Om fången på detta sätt winner aktning för sig sjelf, erhåller staten en större winst än de medel, som sålunda uppoffras. Insänd. tror äfwen att en ännu större besparing i fångwårdens utgifter skall uppkomma genom dem, som räddas från brottets bana, då de inhämtat kunskaper. Slutligen uppmanar insänd. någon riksdagsman att wäcka motion i ämnet.

Riksdagen är öppnad. Konungens trontal innehöll löfte om åtskilliga behöfliga reformer, samt witsordade landets fredliga förhållande till Europas öfriga stater. Till talmän äro de, som wid föregående riksdag beklädt dessa platser, utnämnde, nemligen i första kammaren grefwe Lagerbjelke och f. d. landshöfding Fåhreus, samt i andra kammaren biskop Sundberg och kapten Mannerskantz. Regeringens proposition om statswerkets tillstånd och behof föreslår en förökad beskattning af emellan 3 och 4 millioner.

Ekonomiskt. En af de wärsta olägenheter, som en husegare har att kämpa emot, är träswampen, som angriper timret i byggningarne. Den uppkommer wanligtwis af fuktighet och brist på frisk luft och ljus, och framträder isynnerhet på det underst warande timret i wäggarne och på golfbjelkarne samt undersidan af golfbräderna. Mångfaldiga medel ha föreslagits emot denna swamp, men den har wanligtwis trotsat dem alla. Nu meddelar en tysk fabrikskemist, att han i sodakalken, en blandning af soda och kalk, har funnit ett förträffligt medel deremot. I hans laboratorium woro alla golfbräder förstörda af träswamp, men genom att upptaga bräderna och sprida ett lag sodakalk öfwer fyllningen, innan de nya bräderna påslogos, har han åstadkommit att under 5 års tid ingen swamp wisat sig. Af de gamla bräderna lades på försök några få stycken på igen och äfwen från dessa har all swamp förswunnit.

Fotografibilder af Malmö arbetareförenings festsal. Den för sin skicklighet kände fotografen hr C. von Scharéngrad har på ett särdeles lyckadt sätt fotografierat föreningens festsal, sådan den war dekorerad wid festligheten den 3 dennes. Dessa bilder, hwilka äro utförda, dels att wisas i stereoskop, dels i wanligt visitkortformat, kunna erhållas, de förstnämnde mot 84 öre stycket och de sednare till 50 öre. Säkert skola medlemmarne med glädje begagna sig af detta tillfälle att förskaffa sig ett minne från den wackra festen.

Industrielt. Kommerskollegii berättelse angående fabriker och manufakturer samt husslöjder och handtwerkerier i riket år 1867 meddelar bl. a. följande: Antalet fabriks- och manufakturinrättningar uppgick till 2,258, wid hwilka 30,297 arbetare woro sysselsatta. Af dessa arbetare wore 7,702 qwinnor öfwer 18 års ålder och 5,694 barn under 18 år. De flesta arbetarne woro anställda wid mekaniska werkstäderna, som sysselsatte icke mindre än 4,502 personer. Dernäst kommo i afseende på antalet arbetare klädesfabriker, bomullsspinnerier och tobaksfabriker.

De wigtigaste fabriksgrenarne hafwa warit följande, med tillwerkningswärden af: sockerraffineringswerken 13,186,728 rdr, bomullsspinnerierna 12,107,254 rdr, klädesfabrikerna 9,368,349 rdr, mekaniska werkstäderna 7,474,434 rdr, tobaksfabrikerna 5,933,715 rdr, bomullswäfnadsfabrikerna 4,700,418 rdr, pappersbruken 4,065,848 rdr, läderfabrikerna 3,872,847 rdr, glasbruken 1,623,384 rdr, oljeslagerierna 1,420,944 rdr, såp- och twålfabrikerna 1,299,429 rdr, porslinsfabrikerna 986,225 rdr, och tändsticksfabrikerna 918,875 rdr.

Omsättningen af fabriksindustrien har under år 1867, liksom under föregående år warit störst uti Göteborgs stad med Bohus län, Stockholms stad, Norrköping med Östergötlands län, samt Elfsborgs och Malmöhus län.

Husslöjd idkas i största skala inom Elfsborgs län. Enligt länsstyrelsens uppgift har den i nämnda län bedrifna tillwerkningen af bomulls-, linne- och ylleväfnader uppgått till en qwantitet af omkring 13 ½ millioner fot, hwilket utwisar en minskning emot år 1866 af mer än 6 millioner fot. I de öfriga länen der wäfnadsslöjden utgör en hufwudsakligare binäring, nemligen Gefleborgs, Westernorrlands och Hallands län, uppgifwes linne- och yllewäfnadstillwerkningen hafwa utgjordt omkring 410,000 fot eller 100,000 fot mindre än 1866.

Handtwerkerierna sysselsatte: i städer med egen domsrätt 24,049 personer; i städer lydande under landsrätt samt i köpingar och på landet 14073 arbetare.

"Unge Damers Ledsager" är namnet på "en lille nydelig Symaskine", hwilken i Köpenhamn säljes till det billiga priset af 9 riksbanksdaler = 18 rdr swenskt. Den skall lemna en wacker sticksöm, wara lätthandterlig och icke erfordra större utrymme än att den kan föras med i fickan, säger L. Korr.

Malmö Arbetareförening.

Boksamlingen, som ständigt erhåller bidrag, har nu sednast fått mottaga följande wärderika böcker skänkte af: stadswärderingsmannen Isberg "Swenska Jägareförbundets Nya Tidskrift" 4 häften; landtmätaren Öhrström, "Nordiska Taflor" 7 häften; d:r B. Cronholm, "Hans, som kom i folkhögskolan", "Om ögat" 3 delar, "Om det menskliga arbetet" 2 delar, "Hufwudsumman af all lärdom", "Folkbladet", "Freja 1855", "Om arbetsklassen", "Homeros Odyseia", "Winterqwällen" 2 delar, "Hwarföre och Derföre", "Folkbladet", "Portföljen" flera årg. "Taflor ur arbetarens lif."

Teater. Genom komiténs för bildning och nöje försorg är öfwerenskommelse träffad med hr Elfforß att Lördagen den 30 gifwa en representation endast för föreningens medlemmar. Salongen är upplåten för så billigt pris, att biljettpriserna kunna nedsättas till nära hälften. Meningen härmed är att förskaffa föreningens medlemmar ett bildande nöje för billigt pris, en omtanka som medlemmarne säkerligen skall hålla styrelsen räkning för. För öfrigt hänwisa wi till annonsen.

Några ord om handtverkslärlingars uppfostran.

"Men han kan arbeta", förklarade en mästare, då det talades om huru hans lärgosse var okunnig; "han kan arbeta lika mycket som en gesäll och jag kan sätta honom till hvilket arbete som helst". Är detta icke ett vackert loford om en 13 à 14 års yngling? Säkert erfar ynglingen härvid en känsla af stolthet; han känner sig kunna något, han lyftar sin arm och trotsar alla skolfuxar i verlden, ty han vet att han har märg i benen. Hvad fordrar man annat af en lärling än att han skall kunna arbeta? Derföre erhåller han ju föda och herberge. På samma sätt underhåller bonden sina dragare. Men, invänder man, han får ju äfven lära ett yrke; han får lära att arbeta. Detta är visserligen mycket godt, och genom arbetsförmåga skaffar man sig ofta fram i verlden. En väsendtlig sak vid det menskliga arbetet är likväl den personliga *viljans* bestämmelse. Deruti skiljer sig detsamma från det djuriska slafarbetet eller det maskinmessiga, som endast drifves af en tvingande kraft. Viljans och karakterens utbildning måste betraktas som menniskans vigtigaste angelägenhet i hennes uppfostran. Det finnes tusendetal af menniskor som hafva lärt vissa färdigheter vid arbetet, och dock förmå de hvarken använda sin arbetsförmåga rätt eller genom densamma göra sig och menskligheten något gagn; emedan de sakna den karaktersfasthet, viljekraft och inre sedliga drift som bestämma menniskans handlingar.

När en yngling får lära ett handtverk är det mycket sällan att det kommer i fråga, huru hans personliga karakter utbildas. Och det händer derföre ofta att han som man, ehuru han eger den största färdighet i sitt yrke, likväl förblir en osjelfständig viljelös varelse hela sitt lif. Den gamla skråtiden fostrade många så-

dana subjekter; men ännu är den gamla andan icke utrotad. Man vill hafva *nytta* af sina lärlingar, utan att bekymra sig om att de förvärfva sådana egenskaper, som göra dem *nyttiga* för sig sjelfva och samhället.

Till följd af fattigdom tvingas föräldrar ofta att i förtid taga gossen ur skolan och sätta honom i lära eller på fabrik. Kunskaperna äro i så fall mycket knapphändiga; det återstår ännu mycket, som måste inhemtas. Skall nu hans tid uteslutande upptagas af hvad man kallar arbete, så har han erhållit en mycket ofullständig uppfostran. Det är således i första rummet en ovilkorlig pligt för mästaren eller arbetsgifvaren att sörja för att någon skolundervisning fortfarande kommer den minderårige "arbetaren" till del. Arbetstiden måste så inrättas att en bestämd tid blir ledig för honom att besöka skolan. Så kallade aftonskolor äro visserligen bra, men må man blott betänka, att den ofta tunga arbetsdagen så medtaga krafterna, att på samma gång kroppen är utmattad, är håg och lust för intellektuelt arbete försvagad. Själen har förlorat sin lifligbet och spänstighet för tankens öfning. Mera naturligt och fruktbärande för undervisningen vore om denna meddelades på en tid af dagen, då de fysiska krafterna ännu voro friska; det kroppsliga arbetet efteråt skulle i stället för en börda blifva en hälsosam omvexling och uträttas med mera friskhet. På vissa ställen i utlandet har man derföre isynnerhet för barn som arbeta vid fabrikerna inrättat skolor der barnen tillbringa halfva dagen med att inhemta kunskaper i hvarjehanda ämnen. I hvarje större samhälle borde finnas en skola så inrättad att lärlingar och fabriksgossar vissa timmar på dagen kunde erhålla undervisning; och arbetsgifvare eller de som i sin tjenst hade omyndiga ynglingar skulle vara skyldige att hålla dem till denna skola. Ideen om folkhögskolor skulle här finna en förträfflig tillämpning.

Under sjelfva arbetstiden kan äfven mycket göras för lärlingens uppfostran. Den mekaniska färdigheten vid utförandet af ett arbete är som vi förut nämnt icke ensamt tillräckligt för att vara en god arbetare. Vår tid är uppfinningarnes tid, har man med rätta anmärkt, arbetsmethoderna undergå ständiga förändringar, naturens rika förråder framdragas allt ymnigare i dagen, konkurensen, täflingen uppdrifves, och det blir således nu mer än någonsin nödvändigt för handtverkaren att kunna noga beräkna och kontrollera sina arbeten, så att man vet icke blott hurudant arbetet skall göras, utan äfven till hvilket pris det med förtjenst kan göras. När nu någon lär ett yrke så bör han väl äfven få någon insigt häruti. Men detta skulle ju blifva allt för omständligt, om en mästare skulle för sina lärlingar förklara allt som åtgår till ett arbete, menar man. Detta är väl sant, men af de tvenne faktorer som betinga arbetets värde, nemligen materialierna dertill och arbetstiden för detsammas utförande, är den sednare säkerligen svårast att bestämma; emedan denna relativt beror på personens arbetsförmåga. Denna är mycket olika, som man vet, och låter icke så lätt kontrollera sig. För att beräkna erforderliga materialier behöfver man endast taga reda på de bestämda priserna. Arbetstiden måste på annat sätt beräknas.

Om en yngling genast vid sitt inträde på en yrkesbana fick börja med att föra dagbok öfver sitt arbete, skulle han derigenom vänjas vid ordning, samt erhålla en bestämd insigt af tidens användning. "Tid är penningar" heter det, och genom ordning och punktlighet vinner man tid till mycket; men endast genom att noggrannt hålla räkenskap öfver sina handlingar kan man ernå ordning. Se huru noga dessa saker höra tillsammans. Hvad är många menniskors olycka? Jo, att de icke hafva insett detta. Den personliga karakteren, menniskans vilja och kraft till handling, den moraliska känslan, bero så väsendtligen af huru man fattat och öfvat sig i den dygd som kallas ordning. Genom att dagligen så att säga bokföra sitt arbete lär man sig rätt uppskatta arbetets och tidens värde.

Vi hafva hört af personer som börjat en sådan bokföring att de tillskrifvit detta en stor orsak till deras framgångar i lifvet. Man beskyller i allmänhet svenskarne för att lättsinnigt umgås med penningar; en följd af ett obetänksamt och beräkningslöst lif, då man ej håller reda på hvarken tid eller penningar. Utländningen är mera klok i detta afseende. Arbetaren vet att beräkna sitt arbete, sin tid och sina penningar för att dermed göra den bästa användning. Hos oss är man icke så noga med hur det går, man tager det så der på en slump.

Deruti skulle ligga en driffjeder till öfning i kunskaper om ynglingen måste uppteckna hvad han uträttar. Han skulle derigenom lära sig färdighet i skrifning äfvensom räkning. Mästaren hade dessutom en bestämd uppgift på hvad arbete, som verkställdes, huru lång tid som åtgått dertill samt visste till följd deraf både hvad han borde betala arbetaren och sjelf fordra för arbetet.

Äfven i moraliskt hänseende är en sådan dagboksanteckning af stort inflytande; ty en person som lärt sig ordning och ständigt håller räkenskap med sig sjelf blir lika pålitlig, redbar och skyr sådant som kan skada honom.

Måtte de som hafva ynglingar i sitt arbete icke blott sörja för, att de blifva duglige arbetare i afseende på den mekaniska färdigheten, utan att äfven deras kunskaper ökas och att deras personliga karakter utbildas till det goda och till sann humanitet. Det skulle i sanning icke gifvas så många skeppsbrutne på både moralitet och förmåga att slå sig fram i verlden, om de i sin ungdom erhållit någon ledning. Och bör arbetsgifvare, som profiterar af arbetarens krafter och ansträngningar ej äfven återgälda detta med en faderlig omvårdnad åtminstone om de ännu äro omydige?

Gossen och Filosofen.

En fyraårig gosse satt tyst en aftonstund
Och hänryckt blicken höjde mot fästets stjernerund.
En filosof det märkte och sporde gossen så:
"Hvad är som dig förtjusar, hvad tänker du uppå?" —
"Jag tänker på hur vackert, det är i himlen, då
En sådan klarhet strålar och lyser utanpå." —
"Tack, gosse, för de orden," den lärde sade ömt;
"Jag länge tänkt och forskat, men denna tanke glömt."

Lunds nya arbetareförening firade i söndags på Stadshuset sin inwigningsfest. Denna war särdeles lyckad. Omkring 400, till största delen qwinliga medlemmar, woro närwarande. Salen war smakfullt dekorerad. I fonden, der talarestolen war uppställd och på hwilken sednare befanns anbragt en lagerkrans och en lyra; syntes Swериges wapen omgifwet af flaggor i de skandinaviska färgorna. Widare hade man uppställt granar med ljus uti, samt krukwexter på sidorna af talarestolen; hwilket gaf åt det hela en mycket intagande anblick. Musikläktaren pryddes af en wapensköld med "Lund" och hängande fanor i hörnen. Ordf. öfwerstelöjtnant Engman wälkomnade i ett hjertligt tal de närwarande och påpekade målet för föreningens sträfwande wara att höja arbetaren i ekonomiskt och socialt hänseende, dock så, att arbetaren icke borde ställa sig i opposition mot samhället. Härefter föredrog vice ordf. redaktör Bülow ett wäl författadt poem; redaktör Björling framförde en hälsning från Malmö arbetareförening. Dansen började och fortgick med lust och gamman, emellanåt tog man sig ett glas punsch eller drack en kopp kaffe, den angenämaste glädtighet i förening med ordning och inbördes frid war rådande. På aftonen förekommo ännu några tal, hwarwid redaktör Westenius från Malmö och redaktör Bülow samt adjunkten Sondén uppträdde; Sedermera framsade prof. Hamilton ett poem ur Fänrik Ståls Sägner, N:r 15 Stolt, hwarjemte några "lefwe" utbringades. Deßutom utförde borgaresångföreningen åtskilliga anslående sånger mellan danserna.

Wid Hedemora arbetareförenings ordinari sammanträde den 3 dennes waldes styrelse för 1869; hwilken styrelse äfwen skall wara befullmäktigade i föreningens sjuk- och begrafgrafningshjelpkassa. Wid samma tillfälle diskuterades och antogs stadgar till en s. k. folkbank, under benämning "Hedemora Arbetareförenings hjelpfond." Denna inrättning tros härstädes, likasom på andra ställen, komma att för de mindre bemedlade blifwa en god hjelp wid många tillfällen, äfwensom en ypperlig spar- och räntekassa.

Medlemmar af Gefle arbetareförening ha till förmån för föreningens byggnadsfond gifwit ett par sällskapsspektakel der i staden samt för samma ändamål äfwen gifwit en representation i Falun, hwilken egde rum i söndags. För resan till och från Falun hade jernwägsstyrelsen bewiljat en nedsättning i passagerareafgiften till hälften af den wanliga och resenärernas antal uppgick till 30. Wid bangården i Falun emottogos gästerna på det wänligaste af derw. arbetareförening och föreställningen å teatern på aftonen gafs för öfwerfullt hus. Programmet utgjordes af "Hans tredje hustru", "Skal och kärna" samt "Korp-Kirsti".

Wällufs landtmannaförening firade den 28 sistl. December en s. k. familjefest, hwartill medlemmarne, utom sina familjer, hade inbjudit åtskilliga af sina wänner. Festen började kl. 4 e. m. och öppnades med ett musikstycke; derefter lemnades af ordföranden, landtbrukaren And. Andersson, en framställning af "meningen med Wällufs landtmannaförening, deß syftemål och werksamhet under deß något mer än ettåriga tillwaro".

Af denna lika enkla, som warma och träffande redogörelse inhemtas, att föreningens stadgar antogos den 22 Dec. 1867 af föreningens ledamöter, som då utgjorde endast 10 personer. Sedan deß hafwa 16 sammanträden egt rum, hwarwid föredrag hållits om elektriciteten, i astronomi, några tankar ang. mensklighetens framåtskridande, eller gå wi framåt eller tillbaka? o. s. w. Deßutom har föreningen diskuterat religiösa, politiska och industriella ämnen, samt anskaffat tidningar, tidskrifter och böcker.

Wi kunna ej neka oß nöjet, att ur ordf:s tal återgifwa följande wackra yttrande: "Mången anser kanske att religiösa frågor icke böra få förekomma. Men hwarför icke? Det religiösa utgör ändock sjelfwa grundwalen, hwarpå byggnaden skall uppföras. Och har du icke en religion, som du känner och erkänner wara din egen, en religion, som du kan taga med dig hwarsomhelst, som likt en surdeg genomsyrar hela ditt lif, duger den sannerligen ej mycket. Du måste owilkorligen sjelf i den saken reflektera, du måste uppriktigt söka Gud, om du skall finna honom. Du kan ej wänta att här få se Guds ljus i sin fulla klarhet, men sanningens strålar, dem kan ditt förnuft, din känsla fatta, de äro utgångna från den ewiga sanningens klara källa. Och att allt mer och mer häraf fatta, bör wara ditt lifs hufwuduppgift."

Bref till Bikupan.

Lund den 19 Jan. 1869.

Herr Redaktör!

Enligt mitt gifna löfte har jag den äran att öfwersända en liten beskrifning på arbetareföreningens inwigningsfest, hwartill jag bifogar några reflektioner öfwer denna nya förenings ställning i samhället. Jag är wäl ung på platsen och kan således ej ega en så klar inblick i ställningar och förhållanden som jag skulle önska, men tror likwäl ej att jag begått några mißtag, emedan jag ur säker källa inhemtat det, som jag ej haft tillfälle att sjelf se. För bristerna i mitt bref utbeder jag mig ert öfwerseende.

Man har alltid observerat här att, då en folkrörelse uppkommer, stillaståendets parti uppbjuder alla sina krafter för att undertrycka, eller åtminstone neutralisera den. Sålunda såg man genast wid första ordet om en arbetareförenings stiftande, S:t Knutsgillet omorganisera sig, och med stora wärfningar lyckades att få en lysande reception af inemot 80 lika tänkande personer. Sålunda stå partierna fortfarande emot hwarandra, ehuru organiserade på ett annat sätt, och med fullt skäl kan man befara att striden skall blifwa swår och långwarig. Detta olyckliga förhållande kommer att förswåra arbetareföreningens utweckling, och det fordras mycken kraft hos styrelsen om den skall kunna bekämpa swårigheterna samt uppnå ett önskwärdt mål.

Häraf inses lätt att nyfikenheten i söndags war i högsta grad spänd. Den goda sakens wänner fruktade att redan wid första allmänna sammanträdet något störande skulle inträffa, eller någon wändning bland medlemmarne ske, och deß fiender hoppades att redan från början erhålla någon basis för förnyade anfall. Obehag uteblef ej heller; en liten skärmytsling uppkom nemligen mellan twenne talare, men war dels obetydlig, dels, enligt min åsigt, ej alldeles oberättigad från oponentens sida, hwarför man mer kan räkna den till en tillfällighet, än ett öfwerlagt anfall. Detta så mycket heldre, som opositionen skedde från en man, som är känd för sina liberala åsigter; det hela war egentligen endast en meningsstrid.

Festen war lyckad: dekorationerna woro smakfulla, dansen liflig, sångerna wäl utförda och glädjen stod högt i taket. De enda anmärkningar man med skäl kan göra äro, att trängseln och wärman woro lika öfwerdrifna, men dessa fel kunde ej med bästa wilja i werlden afhjelpas. I sitt inwigningstal framhöll ordföranden nödwändigheten af att ställa föreningen på en solid basis, att werka för wälmåga, bildning och nöje, samt ej ställa sig fiendtligt emot samhället. Programmet war mycket klokt och om det följes, skall föreningen säkerligen hafwa en framtid. Äfwen genom vice ordförandens verser lyste ingenting rödt, som kunde uppwäcka fruktan. Allt war ljust och leende samt utmärkte sig för ett beundranswärdt lagom. Redaktör Björling, som framförde en lyckönskan från Malmö arbetareförening, lade medlemmarne det wälbetänkta rådet på hjertat, att bygga sin förening på inbördes kärlek och enighet samt gudsfruktan, något som mer än wäl behöfwer framhållas. Redaktör Westenius råkade nämna i sitt tal att det war arbetareföreningens pligt att bekämpa fördomar, ett yttrande, som föranledde den ofwan antydda fördomsfulla twisten. I de öfriga talen förekom ingenting som förtjenar att antecknas. En beundranswärd ordning rådde, oaktadt trängseln och pounschen, och jag är fullt öfwertygad om att hwar och en lemnade denna fest med gladt hjerta och synnerlig belåtenhet.

Ännu några anmärkningar, ehuru de möjligen kunna förefalla allt för närgångna: af akademistaten funnos endast trenne personer närwarande, af studenterna ingen och af de s. k. bättre borgarefruarne precist lika många. Denna jemförelse är ju rätt egen. Derigenom komma högfärd och lärdom samt högfärd och dumhet på samma paralell, I källaresalen såg man en skara lyßnande och nyfikna studenter; hwarför gingo de ej upp? Har ej den akademiska ungdomen nu för tiden någon känsla för folkets stora sak, eller frukta studenterna för att blifwa kuggade om de ansluta sig till föreningen? Jag bara frågar.

Emellertid är det en glädje att denna arbetareförening kommit till stånd, och med innerlig tillförsigt hoppas jag att den rätt ledd skall winna seger öfwer alla fördomar samt blifwa till wälsignelse.

—m.

De oförblommerade yttranden, som framstå något skarpa i brefskrifwarens anföranden, utgå tydligen från den åsigten, att arbetareföreningarna böra sammanföra och förlika de eljest olika samhällselementerna. Begreppet samhälle förutsätter ju äfwen en samwerkan och sammanslutning i sträfwanden till det helas wäl. Något annat kan icke ligga till grund för arbetarens så wäl som andra samhällsklassers werksamhet. Men hwad har egentligen warit upphofwet till arbetareföreningars bildande? Jo, att arbetarens ställning i samhället warit af mera underordnad betydenhet; någon målsman i det allmännas forum har ej fört hans talan och bewakat hans intressen i i lika grad som de öfrigas. Genom sammanslutning wilja nu arbetarne göra sin rätt gällande. Skulle häraf wara något att frukta? Nej twertom är det ett godt tecken till att en lifsflägt börjar blåsa i samhällets djupaste schackter; och när så upplysningens och saningens ljus, närdt af känslan för det gudomliga, det goda och sköna får lysa dit in, skall ett lif uppblomstra, spridande hälsa och friskhet i samhällskroppen. Man kan endast mißförstå saken, då man fruktar arbetarerörelserna. — Hwad särskildt beträffar brefskrifwarens anmärkningar hafwa wi welat låta dem stå för hans räkning. Men, emedan det talas om S:t Knutsgillet i Lund, wilja anföra följande wackra ord

af deß åldrige ålderman, den wältalige författaren af "Tegner och hans samtida," och som innehålles i det tal, han wid gillets högtidsdag den 13:de dennes ställde till medlemmarne: "Måtte den dag en gång randas, då de komunala och sociala formerna och förhållandena inom den stora samhällskroppen, som wi kalla staten, förenklas, förbättras och liksom pånyttfödas, då allt arbete och handaslöjd i god och gagnande riktning, aktas, wärderas och belönas efter förtjenst, och en förnuftsenlig och kristlig frihet, jemnlikhet och broderlighet göra sig gällande samhällsklasserna emellan. Låtom oß aldrig förlora detta syftemål ur ögonsigte!"

Red.

Regeringsärender.

I Förordningen om skolråd har följande ändring blifwit gjord enligt kongl. kungörelsen af den 30 sistl. Oktober: § 23. Kyrkoherden, eller den hans embete förestår, eller ock annan prestman, som han för något tillfälle dertill kan förordna, är i kyrkorådet ordförande. — I skolrådet skall jemwäl kyrkoherden, eller den hans embete förestår, wara ordförande. I den annex- eller kapellförsamling, wid hwilken ständig prestman finnes anställd, skall han föra ordet, när kyrkoherden, eller den hans embete förwaltar, ej är i stämman tillstädes. Ledamöter i kyrkorådet äro församlingens kyrkowärdar, samt så många i kyrkostämma walde, för gudsfruktan och nit kände män, som församlingen finner lämpligt utse. Till ledamöter i skolrårådet eger församlingen likaledes utse å kyrkostämma lämpligt antal för nit om skolwäsendet kände män. Skolrådet wäljer inom sig vice ordförande. I såwäl kyrko- som skolrådet må ledamöternas antal likwäl, ordföranden inberäknad, icke understiga 5 Ledamöterna i kyrko- och skolråden wäljas för 4 års tid.

Utslag i ett till högsta instansen fullföljdt beswärsmål ger till prejudikat, att en ordförande i kommunalnämnd behöfwer hwarken kunna skrifwa eller räkna. — Så mycket tyckes man dock kunna fordra af en ordförande i kommunens lagstiftande korporation, att han skall kunna skrifwa och räkna; hwilken fordran man numera har på en persons kompetens till den simplaste tjenstebefattning.

K. m:ts utslag, som utfallit på anfördt beswär af Nils Månsson i Danhult att warda från ordförandebefattningen i Wäsby kommunalnämnd befriad, alldenstund han "icke kunde skrifwa eller räkna," har stadfästat qwarståendet af dylik person som ordförande i kommunalstyrelsen. Likwäl tillhör det ordf. enligt kommunalförordningens 51 § att "föra protokoll wid kommunalnämndens sammanträden" eller "wara för deß ordentliga förande answarig", samt att "ombesörja skriftwexlingar", och slutligen att "answara för räkenskapernas ordentliga förande." Huru många samhällsmedlemmar finnas icke, som både kunna skrifwa och räkna, och som för öfrigt äro hederlige och redlige medborgare; men som ej ega kapital och på grund deraf antingen hafwa ingen eller en helt obetydlig röstandel wid walet till medlemmar i kommunalstyrelsen!

Högsta domstolens utslag i twist om återgång af fastighetsköp ger till prejudikat, att om wilkoren wid ett fastighetsköp ej från säljarens sida uppfyllas, går köpet åter, derest köparen så påyrkar.

Utrikes och Inrikes.

I Köpenhamn cirkulerar det ryktet, att ett uppror utbrutit på Nya Zeeland bland infödingarne, och att f. d. ministern biskop Monrad, hwilken der bosatt sig, blifwit mördad. Ett telegram har ingått, som omnämner, att brottslingar rymt från förbrytarekolonien i närheten af Nordön, samt ställt sig i spetsen för den upphettsade infödda befolkningen. Man har således det wärsta att befara, men wet ännu ingenting med wißhet.

Från Tyskland ingå oroande underrättelser. Spänningen mellan Österrike och Preussen är sådan, att man swårligen kan wänta en fredlig lösning. De under förra kriget afsatte furstarne börja åter att blifwa werksamme, och Napoleon lär hafwa lofwat att ställa 200 000 man till Österrikes förfogande. Utgången af ett sådant krig är likwäl owiß, emedan nordtyska arméen nu är organiserad, hwarför Preussen har en krigshär af en million man att disponera öfwer. Om sålunda det arma folket tillåter furstarne att fortfarande grassera, så kan man wänta sig till wåren ett mördande krig, som skall tillintetgöra hundratusentals af Guds skapade warelser, samt ödelägga en oberäknelig mängd af med swett och möda förwärfwade egodelar. När skall den tid komma, då werldens frid och millioner menniskors wäl eller we icke är beroende furstarnes nycker?

I Italien är gäsningen i tilltagande och på flera ställen har den kommit till öppet utbrott. Finanserna äro i den största oordning, penningebristen stor och skatterna öfwerdrifwet höga, hwarför regeringen är i den största förlägenhet. Under tiden twistar de båda partierna samt rustar sig å ömse sidor. Påfwedömet i förening med de afsatta furstarne utsända sina kreatur för att underblåsa mißnöjet och derigenom föranleda en reaktion, medan republikanarne å sin sida söka att werka för konungadömets afskaffande. Regeringen har få anhängare, hwarför man med skäl befarar en blodig kris, hwars utgång ingen kan beräkna.

Spanien är fortfarande sönderslitit af de båda partiernas twister. Twenne större walprogrammer äro uppgjorda och spridas bland befolkningen. Båda tillräkna sig ofelbarhet samt föregifwa att de äro öfwerensstämmande med den allmänna opinionen. Den 4 d:s hade Madrid ett oroande utseende. Torget Puenta del Sol war besatt af lifliga grupper, hwilka gåfwo sina rebublikanska tänkesätt tillkänna. Något utbrott skedde likwäl ej, utan slingrades de mißnöjde wid truppernas anryckande; striden är likwäl endast uppskjuten.

I staterna Arkansas och Nord Carolina inom Nordamerikas förenade stater råder en fullkomlig anarki. Negrerne insalla dagligen, föröfwa rån, mord och mordbrand samt tillåta sig de rysligaste dåd. Sällan blifwa de straffade, hwarför tillståndet dagligen förwärras. General Grant har ditsändt twenne officerare för att undersöka förhållandet.

Alla affärer äro tryckta inom den ofantliga republiken. Twenne stora manufakturfirmor hafwa nyligen inställt sina betalningar, och julmarknaden har warit dålig för detaljörerne. Följderna af kriget och de höga skatterna förqwäfwa det bördiga landets krafter.

Konferensen i Paris angående den Orientaliska frågan är nu afslutad. Resolutionen lyder, att de twistande makterna skola hänwisas till den internationella rätten, hwarjemte konferensen uttalar sig emot att med wåld sätta beslutet i werksamhet. Beslutet kommer att ratifieras utan att Grekiska sändebudet deri deltager. Förhoppningarna på denna fredskongferens hafwa således blifwit fullkomligt swikna.

(Insändt.)

Värre än döden.

Om någon dör, som var dig kär,
Du tycker lifvet ödsligt är;
Och i din sorg du stundom beder:
"Ack, tag ock mig i grafven neder!"

Ej skiljer döden — tro blott det —
Två själar, som här voro ett;
Om du blott ej så högljudt gråter,
Du skulle höra vännen åter.

Ty då du handlar godt och skönt,
Då tankens flygt blir segerkrönt,
Då känslan dig mot himlen svingar;
Du bärs ditupp på bönens vingar.

Nej — döden gör ej någon arm,
Som tro har, kärlek sann och varm;
Men skiljer verlden tvenne vänner —
Det är ett qval, som hopplöst bränner.

Ave.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

"Mitt namn är Åke Hansson, gjuteriarbetare," svarade den unge mannen i det han artigt lyfte på mössan och bugade sig.

"Jag heter Fina Olsson," svarade vår fröken, och förargade sig ända in i själen öfver, att hon ej kunde låta bli att rodna.

"Nå, sedan vi nu blifvit bekanta, så gå vi till hamnen för att köpa sill," föreslog den glade, unge mannen, och började utan vidare att gå framåt.

"Men," invände lilla Fina, tänkande på hur svårt det skulle bli för henne att återbetala dessa penningar.

"Inga men!" afbröt Åke, fortsättande sin väg, och hon måste naturligtvis följa efter för att ej visa sig otacksam.

"Huru många valar behagas det?" frågade Åke sedan de uppnått en fiskarbåt, och fattade i detsamma hennes korg.

"Fyra," svarade flickan.

Han försvann bland mängden af sillspekulanter, men återkom ett ögonblick deretter. Likväl lemnade han ej korgen åt lilla Fina, utan gick raskt öfver bron, bärande densamma, och Fina kunde ej göra något annat än följa efter.

Sedan de utkommit ur trängseln, gingo de vid hvarandras sida genom promenaden. I början gick samtalet mycket trögt, isynnerhet derför att lilla Fina var så blyg; men Åke var deremot en glad gosse, som snart visste att så upplifva sin sidokamrat, att blygheten försvann och lemnade plats för en öppenhjertig förtrolighet. Innan de hunno fram till Jerusalemsgatan hade hon berättat allt hvad vi veta (och litet till), och innan han aflägsnade sig för att skynda till sitt arbete, voro de lika förtroliga vänner som om de varit lekkamrater i barndomen.

Han var så hygglig, och lilla Fina välsignade nu knappnålen, som varit orsaken till deras sammanträffande, — hon var så vacker, att Åke tyckte för sin del att det var ett riktigt paradis af lycka att få köpa sill i hennes sällskap

———

Nu var händelsen den, att i samma hus som lilla Finas föräldrar bodde ett äldre fruntimmer vid namn Holmstrand. Den menskliga fåfängan hade förledt henne att låta kalla sig för Prostinna, ehuru hennes man dödt som komminister, efterlemnande åt enkan en penson om 300 rdr, ett tarfligt möblemang för tvenne rum, en mopps och en son. Den sistnämnde hade nu uppnått en ålder om 35 år, samt var Inspektor på en större egendom i närheten af Malmö. I denna sin egenskap var han ofta inne i staden för att afsätta gårdens produkter och besökte naturligtvis vid sådana tillfällen sin moder. Lika naturligt var äfven, att, då han gick förbi fönstret, vid hvilket lilla Fina hade sin plats, han skulle se på henne, och detta skedde så ofta, samt med ett sådant eftertryck, att den älskeliga bilden fastnade i hans hjerta, och satt der så orubbligt, att han trodde sig blifva olycklig för hela lifvet, om han ej fick lilla Fina till sin hustru.

Sonens öfvertygelse var äfven modrens, och efter en kort öfverläggning dem emellan blef Prostinnan Holmstrand helt oförmodadt så generös på kaffe, att hon nästan hvarenda dag bjöd mor Olsson på den stimulerande drycken. Följden blef vänskap i lif och död, och en vacker dag, vid ett sådant litet småtrefligt kafferep, uppgjordes planen, att lilla Fina skulle blifva hustru till Inspektor Holmstrand och ingen annan. Mor Olsson fick i uppdrag att öfvertyga sin man om de fördelar detta parti skulle medföra för dem, (potatis, mjöl, gryn, fläsk, kött, med flera ätbara och i ett hushåll nödvändiga varor) och när sålunda allt var beredt, så skulle lilla Fina tagas med storm. Men nu kom knappnålen emellan, och det var mycket förargligt.

På aftonen samma dag satt lilla Fina vid sin sybåge, sin fågel och sina blommor, men besynnerligt nog egnade hon dem ej samma uppmärksamhet som till dato. Arbetet fortskred ej med samma raskhet, fågelns sång kunde ej väcka hennes uppmärksamhet, och då hon tittade åt fönstret, halkade blicken öfver hennes älsklingar och ut på gatan, liksom hon väntat någon.

Då öppnades dörren af en kraftfull hand och in trädde, icke Åke, utan Inspektor Holmstrand, med höga stöflar och ridspö i handen. Lilla Fina neg och han bugade sig, hvarefter han klef fram och satte sig på stolen midt framför henne.

Förvånad satte sig flickan ånyo och återtog sitt arbete (nu med naturlig ifver) samt afvaktade hvad han hade att säga. Det var äfven hans mening att börja, men ett sådant samtal, som det han hade i sinnet, kunde ej inledas med reflexioner öfver väderleken och skörden, hvarför han ej kunde komma sig för. Slutligen grep han till hvad han hade framför sig, och detta var äfven klokast.

"Kors, hvad lilla Fina är flitig i dag," sade han med en väldig kraftansträngning för att få fram orden.

"Åhja."

"Lilla Fina skulle allt bli en bra hustru.

Fina teg.

Inspektoren funderade en stund, och lilla Fina tyckte att han var mycket tråkigare än Åke.

"Tycker inte lilla Fina att det skulle vara roligt att blifva hustru åt en bra man?"

"Åhjo."

"Bara åhjo? Och jag som tycker, att det skulle vara mycket roligt att blifva man åt en bra hustru."

"Jaså."

Det enformiga svaret förbyttes visserligen denna gång, men Inspektoren blef ej modigare för det. Han skrufvade både moustacherna och sig sjelf, men kunde ej komma fram med hvad som låg honom om hjertat. En pinsam tystnad inträdde, som tycktes blifva lång, då dörren öppnades till det inre rummet och Prostinnan inträdde med den yttersta grad af otålighet afmålad i sitt skrynkliga ansigte.

"Jag trodde just att du skulle bära dig dumt åt," sade hon till sin son, "och derför får jag väl lof att hjelpa dig."

En sten föll ifrån den betryckte sonens hjerta, men den vältades i stället på lilla Finas. Nu först begrep hon att något var å färde, och hon blef så mycket ängsligare, som hon ej kunde fatta hvarom fråga var. Inspektoren var förlägen, Prostinnan högtidlig, Mor Olsson upprörd, och bakom denna grupp framtittade de små syskonens nyfikna ansigten. Ingen kan då undra öfver om lilla Fina blef ängslig, och denna känsla öfvergick nästan till ångest, då Prostinnan sade i en högtidlig ton:

"Mitt kära barn, min son är en god menniska, det kan jag säga utan att skryta, fast han är litet enfaldig af sig. Han har något att säga dig, men kan ej få fram det, och då får väl jag lof att hjelpa honom. Ser du, han ämnar gifta sig, och som du är en snäll och god flicka, så har han kastat sina blickar på dig. Seså, räck honom nu handen, så gå vi sedan in till mig och dricka en kopp kaffe på er välgång."

(Forts.)

Charad.

"Min dotter", så säger med ifwer en far:
"Nu måste du nödwändigt göra mitt hela;
Inemot hundrade friare redan du har —
Du kan ej på alla din ynnest fördela;
Det wore mitt första — om snart det blef af,
Att någon utaf dem mitt andra du gaf!"

Uttydning till charaden i föreg. n:r: Kär-na — om "twenne t tillsättes mitt andra", fås Natt.

Blickar i Tittskåpet.

Frökentiteln. I Westermanlands läns tidning för d. 5 Januari läses å första sidan följande annons till: Till Westerås Stads Ungherrar! Om Herrarna så tycka, titulera wi hädanefter alla ogifta damer med "Fröken". Det har länge warit bruket både i Danmark och Norge. Och om Herrarna will, sätta wi saken i gång på Trettondagsbalen, i morgon afton.

Sam. Lidman. Nils, Tufwesson.

Upperligt stoff till en senationsroman. En amerikansk tidning berättar följande romantiska historia: Ett äkta par utwandrade år 1838 från England till Förenta staterna utan att medtaga sitt enda barn, en halfwuxen pojke, som for till sjöß. Efter deras ankomst till Newyork fingo de en dotter, men dogo kort derefter båda, hwarefter dottern upptogs i en tillflyktsort för föräldralösa barn. Sedermera adopterades hon emellertid af ett barnlöst amerikanskt par och uppfostrades i den tro att hon war sina fosterföräldrars eget barn och utan aning om, att hon hade en bror. Wid aderton års ålder blef hon gift med en ung man från Missouri, som under inbördes kriget slogs såsom soldat i Sydstaternas armé och stupade under en drabbning. Efter hans död förwärfwade enkan sig sjelf sitt uppehälle någon tid på sin dåwarande wistelseort, men gifte sig sedan ånyo 1863 och lefde några år lyckligt med sin andra man, i hwilket äktenskap hon hade twå barn, tilldeß mannen under en för kort tid sedan företagen affärsresa till de norra staterna uppsökte och fann sin hustrus fosterföräldrar Dessa mottogo honom särdeles wäl och gjorde sig underrättade om hans familjeförhållanden och förra ställning i lifwet, och af hans meddelanden framgick till allas fasa att han war sin hustrus broder, den förre skeppspojken, som, efter att wid föräldrarnas utwandring hafwa förlorat hwarje spår af sin familj, sedermera kommit till Amerika och der sammanstött med sin obekanta syster. Straxt efter den olyckliga upptäckten förswann mannen spårlöst, och hustrun, som war alldeles hjelplös, har med sina barn sedan återwändt till fosterföräldranes hus.

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägeneter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom weta att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öre för halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförenings allmänna sammanträde för denna månad, Fredagen den 30 dennes, uppskjutes tills widare, till följe deraf att målningen af salen ej till denna dag hinner att fullbordas. I deß ställe kommer förmodligen, så snart som möjligt, en konsert att gifwas i östra folkskolans sal till förmån för byggnadsfonden.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö arbetareförenings

medlemmar behagade inbetala 1:sta qvartalsafgiften till uppbördskomitéen, som sammanträder hvarje Tisdags och Torsdags afton kl. 7—9 i föreningens lokal. Anmälningar af nya inträdande medlemmar kunna ske på samma tider; och erinras härvid om reglementets föreskrift, att den som vill såsom medlem i föreningen ingå, skall dertill anmälas af en person, hvilken redan är medlem af densamma. Vid inbetalning af qvartalsafgifter bör medlemsbok medhafvas. Inträdesbiljetter erhållas på samma gång.

Uppbördskomitéen.

Observera.

Malmö arbetareförenings medlemmar böra vid inbetalning af innevarande års qvartalsafgifter återlemna de för sista qvartalet föregående år erhållna inträdesbiljetterna, då nya bekommes.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförening.

De som önska bevista en af hr Elffors endast för föreningens medlemmar å härvarande teater gifven representation Lördagen den 30 Jan. lemnas tillfälle att köpa biljetter i föreningens handelsbod Thorsdagen, Fredagen och Lördagen i instundande vecka. Medlemskort skall uppvisas. Priserna blifva följande: Parketten, första radens fond samt avantscenerna 75 öre för hvarje biljett Första radens sidor, andra radens fond samt avantscener 50 öre. Andra radens sidor samt tredje radens fond 37 öre, samt tredje radens sidor 25 öre. Programmet kommer att intagas i nästa nummer af denna tidning.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings sångkör

samlas till öfningar i föreningens lokal hvarje Torsdags och Lördags afton vid vanlig tid.

Uthyres!

En del af källaren under Malmö Arbetareföreninos festsal finnes till uthyrning ledig; reflekterande torde hänvända sig till Byggmästare Djurberg, som lemnar nådiga upplysningar.

Malmö i November 1868.

Byggnadskomitén.

Prolog till invigningsfesten den 3 Jan. 1869 af Rolf Frid finnes till salu i D:r B. Cronholms bokhandel, samt i Arbetareföreningens handelsbod à 10 öre exemplaret. Behållningen tillfaller föreningens kassa.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmän i Läslokalen under Januari månad.

Fred. *22.* Timmergesäll A. Dahlqvist.
Lörd. *23.* G. W. Bergström.
Sönd. *24.* Stadsmätare Jöns Olsson.
Månd. *25.* Timmerman Ekholm.
Tisd. *26.* Snickaregesäll H. Nilsson.
Onsd. *27.* Slagtare N. P. Nilsson.
Torsd. *28.* Murgesäll H. Malmqvist.
Fred. *29.* Plåtslagare O. Olsson.
Lörd. *30.* Vagnmakare Mårtenson.
Sönd. *31.* Packhuskarl Petter Pärsson.

Februari månad.

Månd. *1.* Målare Ahlfors.
Tisd. *2.* Smed C. Cedersröm.
Onsd. *3.* Tobaksspinnare Brandt.
Torsd *4.* Packhuskarl Ola Jönsson.
Fred. *5.* Stadsmätare Olaus Ohlsson.
Lörd. *6.* Dräng hos kapten Nilsson Nils Pettersson.
Sönd. 7. Husägare Jöns Hansson.
Månd. 8. Husägare Pär Åkesson,

Följande personer äro utsedde att vara dansmarschalkar vid Malmö Arbetareförenings dansnöjen i festsalen:

Cigarrmakare Ch. Andersson,
Garfvare Andersson,
Konstförvandt A. Bjurström,
Konstförvandt Alfr. Hellgren,
Snickare Fr. Krook,
Korkskärare Lundahl,
Konstförvandt Sv. Lundgren,
Smeden Joh. Martinsson,
Konstförvandt Alfred Nilsson,
Guldsmeden Oscar Närman,
Guldsmeden Gustaf Pettersson och
Förgyllare O. Sjöberg.

Komitéen för bildning och nöje.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 3).

Hökerihandlande A. P. Högström. Banarbet. N. H. Falkland. Jernvägsarb. N. W. Mårtenson. Eldare P. Andersson. Lokomotivförare C. M. Malmström. Lokomotivförare M A. Sundberg. Smed S. Malmberg. Lokomotivförare T. Hultman. Stationsbokhåll. A. J. Hansson. Stationsbokhåll. L. A. Groth. Murges. O. Berling. Stationskarl H. Hansson. Jernvägsarb. J. Christoffersson. Stationskarl H. J. Schångberg Arbetare N. Schoug. Timmerges. L. J. Sjöström. Stationskarl P. Jönsson. Pumpare J. Johnsson. Stationskarl N. A Björk. Timmerman N. Andersson. Arbetskarl M. H. Andersson. Timmerman P. Billgren. Timmerman I Wiborg. Timmerges. O. P. Ekholm. Timmergesäll N. Tullgren. Arbetskarl L. Tufvesson. Stationskarl I. Persson. Hökare G. O. Sånesson. Konduktör O. Svensson Fabriksarb. O. Persson. Arbetare A. Johnsson. Fabriksarb. N. P. Jakobsson. Fabriksarb. E. Ahlman Fabriksarb. J. F. Petersson. Fabriksarb. P. Olsson Snickare B. Hansson. Packkuskarl Sven Nilsson. Fabriksarbetare P. Willman. Qvartersman F. Bonnesson. Båtförare L. Pedersen. Båtförare A. Hansson. Vaktmäst. S. P. Jönsson. Hamnväktare M. Fredriksson. Sjökapten O. Olsson. Skomakaremäst. F. E. Hedberg. Lokomotivförare H. Högström. Arbetskarl I. Lerberg. Timmerman N. P. Malmqvist.

(Forts.)

Statens Jernvägar

3:dje Trafik Distriktet.

Genom offentlig nuktion, som förrättas i jernvägens godsmagasin härstädes Måndagen den 1 instundande Februari kl. 10 f. m., försäljas diverse å Södra Stambanan under sednare halfåret 1867 tillvaratagna eller ej afhemtade effekter, bestående af klädespersedlar, käppar, paraplyer m. m.

Malmö den 20 Januari 1869.

Undervisningen i den med Tekniska Skolan förenade Söndags- och Afton-Skolan tager sin början Fredagen den 15 innevarande månad och omfattar Arithmetik, Algebra, Geometri, Linearritning, Frihandsteckning, Svenska språket och Skönskrifning. Inskrifning förrättas i Skolans lokal den 14 och 15 dennes kl. 6—8 e. m. samt under terminens lopp hvarje helgfri Måndag och Thorsdag kl. 6—7 e. m.

Malmö den 10 Januari 1869.

Direktionen.

Till salu:

Utmärkt vackra Fotografibilder

öfver Malmö arbetareförenings festsal vid års- och invigningsfesten den 3:dje Jan. 1869, erhålles för 84 öre stycket till steoroskop samt 50 öre i vesitkortformat hos fotografen hr C. von Schéréngrad, Östergatan, och hos vaktmästaren Lefin i föreningens lokal.

Anton Zielfeldts

Färg-, Olje- och Fernisshandel, N:r 13. Lilla Torg N:r 13,

Rekommenderar sitt lager af oljerifna och tillblandade färger i alla kolörer, samt vattenblandade färgor för Murare, Copal, Guld och Spritfernissor, flera sorter, äkta guld och silfver, Metallguld och Bronser, rå, kokt och blekt Linolja, Terpentin, Xerotin, Siccatilf och diverse sorter torkande ämnen, Penslar, Spatlar och Linialer, allt säljes till de mest billiga priser. Färgqvarnar för målare, inlemnade i kommission, säljes billigast af

Anton Zielfeldt.
N:r 13 Lilla Torg N:r 13.

C. F. Pettersson,

Adelgatan N:o 61,

emottager beställningar af alla sorter skoarbeten, åberopande mig på det renommé, för goda solida och billiga arbeten, som jag under en mångårig verksamhet lyckats tillvinna mig.

N. DAHLQVIST,

Östergatan 41,

rekommenderar ett väl sorteradt lager af färdiga herrekläder jemte ett vackert urval af nu inkomna tyger passande för årstiden, som efter ingående beställning expedieras skyndsamt och billigt.

Undertecknad, som flyttadt till Rörsjögatan N:o 30, rekommenderar sig i allmänhetens benägenhet i allt som till yrket hörer. Billiga priser och solida arbeten utlofvas.

H. Schönström,
Sadelmakare & Tapetserare.

Till de nödlidande i Småland upptages å Missionssalen en kollekt i afton efter slutadt föredrag som börjas kl. ½ 8.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. — Wälmåga, Bildning och Nöje. — Enighet ger styrka

N:r 5. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 29 Januari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.
Söndagen Sexagesima.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Kronan, Hans Michelson och Sqwalperup.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och Kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.
Nattwardsgång hålles Fastelags-Söndag wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för weckan.

Lörd. d. 30 kl. 9—12. Sista uppbördsdagen för första hälften af 1869 års afgifter till S:t Petri kyrka.
" " kl. 9 f. m. Auktion å Kakelugnsmakaren Forströms i Hörby lösörebo jemte en del kärl.
" " kl. ½ 8 sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.
Månd. d. 1 Februari kl. 10 f. m. Auktion å jernwägens godsmagasin på tillwaratagne ej afhemtade effekter.
" " kl. 4 e. m. Sammanträder styrelsen för Handtwerkarnes i Malmö Pensionsförening jemte revisorna, i Handtw:s läse- och klubblokal.
Tisd. d. 2 kl. 3 e. m. Kyrkostämma med S:t Petri och Caroli församlingar i S:t Petri kyrka, för att besluta öfwer upprättadt förslag om gemensam kyrklig ekonomi för Malmö stads territorialförsamlingar och en ny kyrklig territorialindelning af staden samt presterskapets aflöning.
Onsd. d. 3 kl. ½ 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.
Trosd. d. 4 kl. 7 e. m. Sammanträder Malmö arbetaref. uppbördskomité.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m. **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Malmö.

Öfningsskola i deklamation och tal. Talförmågan är en af menniskans bästa och skönaste gåfwor, ty talet är liksom andens musik. Uti talgåfwan ligger tillika en stor makt; genom denna hafwa flera och större segrar wunnits i werlden än genom swärdet. De flesta menniskor akta likwäl denna gåfwa ringa; ännu mindre tänker någon på, att den såsom andra menskliga förmögenheter kan odlas, utbildas och förskönas. Man kan få höra personer på det osmakligaste sätt rådbråka litteraturens skönaste alster, när de wilja föreläsa något deraf. Orsaken härtill får wäl äfwen sökas i en bristfällig skolunderwisning. I skolan inpluggas en mängd torra minneslexor, och om tanken någon gång öfwas, så bekymrar man sig föga om tankens uttryck, talet. En gång skall det wäl komma derhän att skolan äfwen tager hand om, att lära det uppwexande slägtet rätt bruka talegåfwan. Det hör till bildningen att ledigt och wackert kunna framföra det ljudeliga ordet.

Inom Malmö Arbetareförening har man börjat ett försök med att bilda en öfningsskola i deklamation och tal isynnerhet för yngre medlemmar. Här skulle då föredragas fosterländska skaldestycken och andra goda ämnen i litteraturen; samt någon ledning gifwas i framsägande af de förra, liksom äfwen i diskussion och talöfningar. Detta kan blifwa ett både intressant och bildande nöje, hwaraf man bör tro att deltagarne skola kunna draga mycket gagn. Derjemte har man tänkt att genom dessa öfningar skulle erhållas personer till utförande af lättare och folkliga theaterstycken i föreningens sal, der man för ändamålet wille inrätta en folktheater. Sådant har redan skett inom flera arbetareföreningar och hwarföre skulle det då icke likaledes kunna göras här?

Emellertid hann ideen om saken knappt att blifwa känd förrän ett antal mest yngre medlemmar af båda könen genast anmälde sig, och i Söndags egde första sammanträdet rum; af den början med föredrag som då gjordes, fann man sig mycket belåten, och nog tyckes det komma att gå. Wi skola wid ett annat tillfälle närmare widröra frågan med afseende på den tillämnade theatern.

Barnhemmet. Denna anstalt har redan flera år warit till mycket gagn för wårt samhälle; omkring 28 wärnlösa flickor hafwa här funnit ett kärleksfullt hem och en moderlig omwårdnad; och som Luther sade: "ju flera barn, desto flera Fader wår", så har det dagliga brödet, genom menskowänliga och christliga personers bidrag, icke saknats. Men detta antal barn, som här finna understöd, är dock litet i jemförelse med de många som behöfwa ett sådant; staden betalar årligen omkring 11,000 rdr för fosterbarn, hurudan uppfostran dessa i allmänhet erhålla wilja wi nu icke tala om. Utrymmet i anstalten tillåter icke att mottaga alla som söka inträde. Hittills har man äfwen ansett att endast flickor borde intagas, och dock wore ett sådant hem äfwen behöfligt för gossar. Bestyrelsen har derföre blifwit betänkt på att utwidga anstalten, samt att söka åstadkomma byggandet af en egen lokal för densamma. För att erhålla medel härtill har en anteckningsbok för bidrag kringsändts, och med glädje kunna wi meddela att den redan funnit många underskrifter, flere af samhällets bättre lottade hafwa tecknat sig för icke obetydliga summor. Företaget behöfwer också understödjas, om det skall kunna realiseras — att det förtjenar detta, behöfwer wäl ej nämnas. Särskildt få wi fästa uppmärksamheten på, att enligt annons i dagens nummer komma Östra folkskolans elever att gifwa en musik-soiré, hwaraf inkomsten tillfaller Barnhemmets byggnadsfond. Den sångqwartett af skolans gossar, som wid åtskilliga tillfällen inom arbetareföreningen och sist wid inwigningsfesten, utfört flera utmärkta sånger samt derigenom wunnit en wiß favör, will nu med biträde af skarpskytte-musiken försöka att sjunga ihop en skärf till sina wärnlöse jemnårige; och en talrik publik skall säkert infinna sig, såwäl för den wackra sångens skull, som för det goda ändamål hwartill inkomsten anwändes.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde i måndags, det första i år, återwaldes enhälligt till ordförande handl. C. J. Kock och till vice ordförande handl. J. P. Bager. Stadens inkomst- och utgiftsstat för innewarande år förekom sedan till behandling. Detta ärende, som är temligen widlyftigt, torde likwäl wara af särskild wigt, att något närmare hafwa kännedom om, och då utrymmet i detta nummer icke tillåter oß en någorlunda fullständig redogörelse, så wi lemna ämnet till nästa nummer.

Wäderleksspådom för år 1869. Den bekante wäderleksspåmannen L—z gör i "Gotl. Tidn." en sammanställning af åtskilliga "gamla märken" och uttalar den förmodan: att wintern blifwer ostadig, om den ock skulle närma sig något mera till kall, än blid; wåren i början kall, men sedan behaglig; sommaren föränderlig, och likaså hösten; grödans afkastning öfwer medelmåttan, och fiskeriernas ringa.

Den kommunnla rösträtten. Härom har man nyligen hållit ett diskussionsmöte i Lidköping, hwarpå man uttalat den åsigten, att den kommunala rösträtten bör blifwa lika för alla, som betala skatt till kommunen. Det förtjenar bemärkas, att det talrikt besökta mötet utgjordes nästan uteslutande af personer, som i kommunen ega från 10 till 70 röster, utöfwer hwilket röstetal ganska så der på platsen höja sig; alltså kan det icke sägas, att opinionsyttringen blifwit afgifwen af kommunens lägst taxerade medlemmar.

Riksdagen. De båda kamrarna hafwa under de sistförflutna dagarne warit uteslutande sysselsatta med att emottaga och till behöriga utskott remittera motioner. De märkligaste af de kongl. propositionerna äro: en ny föreningsakt emellan Swerige och Norige; angående landtförswarets organisation; samt brudgåfwan, 196,000 rdr, till prinsessan Lovisa. Bland motioner böra isynnerhet anmärkas: om accis å betesodling; om förändrade grunder för skattebidragen; om frälsearrendens upphörande; samt af Jonas Jonasson från Kalmare län om åtgärders widtagande för att åstadkomma en allmän afwäpning i Europa.

Indragning. Underordnade befattningar wid statens jernwägar börja nu indragas. Så t. ex. har materialwakten i Töreboda, hwilken månadtligen åtnjöt 80 rdr, med nyårets ingång indragits, och man will weta att några, såsom öfwerflödiga ansedda, banwaktare- och banmästaretjenster snart skola dela samma öde. Att sparsamheten iakttages är, såsom tidsenligt, nödmändigt, men hwarföre indragas ej flera af de stora tjensterna utan blott små?

Utflyttningen år 1867. Enligt offisiella uppgifter utflyttade från Swerige år 1867 tillsammans 9,334 personer, hwilkas uppgifna utrikes bestämmelseort war: för 5,893 Amerika, för 1,408 Norge, för 276 Tyskland och Nederländerna, för 147 Finland eller Ryßland, för 44 England, för 14 Frankrike eller Italien, för 4 Australien, för 1 Afrika. För 254 war bestämmelseorten ej uppgifwen. Största antalet utflyttade war från Jönköpings län, nemligen 919, dernäst från Malmöhus län 902, widare från Kalmar län 803, från Gefleborgs län 778, från Wermland 733, från Elfsborgs län 711, från Stockholms stad 691, från Kristianstads län 626 o. s. w. Minsta utflyttningen egde rum från Upsala län, nemligen 7 personer.

Luftwagn. I England har en herr Naylis från Neworleons uttagit patent på en intressant uppfinning — en wagn, som sättes i rörelse genom komprimerad luft. På hufwudstationerna inpressas luften genom ångmaskiner i 2 på wagnstaket anbragta reservoirer, och sätter en liten på wagnen befintlig maskin samt medelst densamma sjelfwa wagnen i rörelse. Den komprimerade luften i båda reservoirerna skall wara tillräcklig för en färd af 10 eng. mil.

Att i hast koka ärter möra. Ett medel, som icke är nytt, men enligt hwad wi tro föga kändt, är att lägga litet soda i ärterna före kokningen, för att få dem mörkokta. Till ett stop ärter tages en tesked soda, och åtgår wanligen endast en half timmes kokning, innan ärterna bli möra.

Malmö Arbetareförening.

Styrelsens sammanträde den 23 dennes. Twenne anonyma skrifwelser hade till styrelsen inkommit, hwilka utan att uppläsas lades till handlingarne; och beslöts widare att sådana skrifwelser, som till styrelsen inlemnas, skola wara försedde med namnunderteckning, i annat fall kunna de till ingen åtgärd föranleda. — På grund häraf få wi uppmana alla, som hafwa något att andraga för styrelsen, att göra detta skriftligen och med utsättande af namnet; emedan det icke är möjligt för styrelsen att widtaga någon åtgärd, då den andragande personen är okänd.

Enligt hwad som förut blifwit meddeladt kommer språkläraren Gumperd

att åt medlemmar af föreningen gifwa lektioner i främmande språk; hr Gumpérd hade nu anhållit om lokal för underwisningen i föreningens hus, men då alla rummen här äro redan för andra ändamål upptagne, och salen för närwarande icke kan anwändas, wille styrelsen göra förfrågan hos skolrådet, huruwida icke den s. k. Ladugårdsskolan skulle kunna erhållas för ändamålet; tills widare har styrelsens rum blifwit upplåtet.

Komitéen för bildning och nöje hade bland annat framställt förslag om, att af inkomsten wid konserter i föreningens sal skulle 1/4:del afsättas till en särskild fond för sångkören och musikkåren, och hwilken skulle af komitéen anwändas till betäckande af de kostnader, som kunde uppkomma, för beredande af musikaliska nöjen åt föreningen; framställningen bifölls, och öfwerlemnades åt komitéen att fördela medlen mellan sångkören och musikkåren på sätt den lämpligast finner.

Sedan handelskomitéen numera uppgjort kontrakt om förhyrning af handelslägenhet, framställdes om anställande af ytterligare en handelsbokhållare samt nödigt biträde för rörelsen; och blef på komitéens förslag handelsbokhållaren Allbrandt, hwilken förut warit på förslag till plats wid föreningens handelsrörelse, antagen med en lön af 800 rdr; då herr Allbrandt anskaffar borgen för 1,500 rdr.

Till förmån för härwarande Barnhems byggnadsfond samt för de nödlidande i Småland, beslöts på ordförandens förslag, att twenne musik-soiréer skulle anställas, hwaraf behållningen skulle lemnas till nämnda ändamål.

Öfwer den till handelskomitéen remitterade skrifwelsen från Skellefteå arbetareförening, hwilken i ett föregående nummer meddelats, hade komitéen ingifwit följande utlåtande: Det i skrifwelsen gjorda förslaget wore af så widsträckt beskaffenhet, att komitéen icke ansåg rådligt för föreningen att f. n. inlåta sig derpå, isynnerhet som den nyligen började handelsrörelsen först borde hafwa wunnit tillräcklig stadga. Komitéen hade wisserligen icke förbisett att förslaget grundade sig på en stor och ädel tanke, som i en framtid möjligen skulle kunna realiseras, men ett sådant företag wore ännu för nytt, och borde man derföre wänta tills en rikligare erfarenhet insamlats af hwad som redan blifwit påbörjadt i handelswäg. Styrelsen biträdde denna komitéens åsigt.

I samma mån föreningen utwecklats, både hwad medlemsantalet och deß särskilda angelägenheter beträffa, hafwa äfwen göromålen med räkenskapernas skötande tillwuxit; uppbördskomitéen hade derföre föreslagit tillsättande af en ordentlig bokförare. Med godkännande af detta förslag, beslöt styrelsen anslå 150 rdr i lön för året åt ena ledamoten i uppbördskomitéen, hr Hallengren, såsom bokförare. Herr Hallengren hade förut welat afsäga sig sitt ledamotskap i komitéen, men anmodades af styrelsen att qwarstå.

Skänkta böcker till boksamlingen. Bryggaredrängen Lars Nilsson: "Sweriges Sköna Litteratur" af P. Wieselgren, 3 delar. Ingeniören G. Gustafsson: "Teckningar ur Hwardagslifwet" af C. A. Dahlström, text af Norna Gäst; "Piraten" af kapten Marryat; "Berättelser" af Onkel Adam, teckningar af D; "Nytt Sockenbibliothek" för åren 1860, 1861, 1863, 1864 och 1865; "En glad Gosse", skildring ur folklifwet af Björnstjerne Björnsson; "Gustaf Nords Gesällwandringar och Äfwentyr" af Onkel Adam; "Ellen, en Landsbyhistorie" af Conradi. Läraren wid Tekniska skolan A. F. Markman: "Handbok i wextrikets Naturliga Familjer" af M. W. von Düben; "Tillämpad Wärmelära" af A. H. Fock; "Handbok i Skandinaviens Flora" af C. J. Hartman, 4:de uppl.; "Utkast till Populär Naturkunnighet" af C. J. Hartman; "Lärobok uti Mekaniska Teknologien" af Karl Karmarsch; "Swenska Industriföreningens Tidskrift" 1866.

Arbetareförening i Falköping. Det är en glädjande nyhet, skrifwes från nämnde stad, nemligen frågan om bildandet af en arbetareförening här på platsen, wi i dag hafwa att meddela, så mycket mer glädjande, som initiativet härtill utgått från arbetarne sjelfwa. Den 12 dennes på aftonen sammanträdde nemligen hos en arbetskarl här i staden ett dussin eller så af hans gelikar, alla lifwade af det största intresse för denna, för arbetaren wigtiga fråga. Beslut fattades, att för sakens sättande i gång en lista skulle utsändas, å hwilken intresserade kunde anteckna sig. Denna, kringburen af en arbetare, har redan erhållit talrika underskrifter. Hwarje antecknare erlägger 12 öre i weckan, från årets början räknadt; detta förmodligen ämnadt till grundfond för en med den tillämnade arbetareföreningen gemensam, likaledes tillämnad konsumtionsförening. Så står saken för närwarande. Då ett tillräckligt antal ledamöter antecknadt sig kommer sammanträde för wal af brstyrelse m. m., att annonseras. Wi wåga hoppas, att det nu skall wisa sig, det wårt samhälle inom sig hyser ett stort antal arbetare i detta ords wackraste betydelse.

I Jönköpings arbetareförenings handelsbod har omsättningen under de åtta månader, densamma warit öppen, uppgått till öfwer 50,000 rdr. Såsom ett bewis på det förtroende, som denna handelsrörelse wunnit, och de fördelar, den måste anses skänka köpare, må anföras, att nyßnämnda omsättningsbelopp endast till en fjerdedel åstadkommits af föreningens egna medlemmar, under det att den reela behandlingen och de goda priserna lockat andra kunder att köpa för ¾ af hela summan. Utom de fördelar, som föreningsmedlemmarne njuta gemensamt med andra, lära de också hafwa att glädja sig åt en ren förtjenst — och det en förtjenst utan möda — af 4 procent å de belopp, för hwilka de handlat.

Wid Weriö hushållsbesparingsförenings generalförsamling i början af månaden afgaf ordföranden först en redogörelse för föreningens affärsställning den 31 näjtl. december, då föreningen warit i werksamhet inalles 13 månader, samt för handelsrörelsens gång under det då tilländalupna första qwartalet af andra räkenskapsåret. Häraf framgick att omsättningen i handeln under samma qwartal uppgått till 23,317 rdr, att medlemmarnes antal under tiden wuxit till 330, att deras tillgodohafwande i kassan dels genom weckoinsatser och dels genom räntor och winstmedel stigit till 5,872 rdr 3 öre, att reservfondens behållning utgjorde 585 rdr 14 öre och att den under detta qwartal upplupna nettowinsten uppgått till 1,370 rdr 41 öre. Räknas härtill de 442 rdr 54 öre, som i höstas kontant utdelades af första årets handelswinst, hade föreningen sålunda under den korta tiden af sin werksamhet samlat ett kapital af 8,170 rdr 12 öre. Denna betydliga summa, som bewisar att inga andra anstalter kunna wara mera egnade att werka för de obemedlade klassernas ekonomiska förkofran och kapitalbildning än just så beskaffade konsumtionsföreningar som den här inrättade, gaf ordföranden anledning att uttala sin glädje öfwer de talrika bemödanden, som i alla landsdelar börja göras för att inrätta dylika föreningar efter Weriöföreningens mönster.

Derefter diskuterades frågan om dryckenskapslastens förderfliga följder, och om lämpligaste sättet att befordra nykterhet. Till hämmande af superiet ansågs husbehofsbränningen böra afskaffas samt att åtkomsten af bränwinet borde så mycket som möjligt förswåras genom påläggande af högre skatt å såwäl tillwerkningen som försäljningen. Deßutom borde bränwin ej få utskänkas på krogar utan i förening med mat. Det kraftigaste medlet mot mißbruket af bränwin, war man ense om, skulle blifwa den arbetande klassens egen werksamhet genom sjelfhjelp, sträfwanden efter bildning och förädlande sysselsättning på lediga stunder. Krogarne borde så widt möjligt war indragas; emedan dessa woro isynnerhet de nästen, från hwilka sedligt och ekonomiskt förderf utsåddes bland befolkningen. I stället skulle bränwinsförsäljningen förläggas till s. k. bränwinsmagasiner. Det bästa swaret på frågan om att få krogarne stängde, lydde på att icke öppna krogdörren utifrån.

Med anledning af ett bref från Lund till Bikupan i föregående nummer har M. H. och S. Tidn. i N:o 7 uppträdt mot brefskrifwarens anförande, rörande twenne talare wid arbetareföreningens inwigningsfest derstädes. Bland dessa war hr W. den ene, som anser sig "ofördelaktigt" bedömd af brefskrifwaren genom detta yttrande: "skärmytslingen war icke alldeles oberättigad från opponentens sida." För wår del hafwa wi icke funnit något så förskräckligt komprometterande för herr W. i det omnända brefwet, att ett så "utförligt" ordande om saken behöfts, som i H. Tidn. skett. Wi älska icke att fylla tidningens spalter med polemik, öfwertygade att sådant oftast blir mindre angenämt för en tänkande allmänhet. Nu har likwäl brefskrifwaren, förstås, welat förswara hwad han sagt och anmodat oß intaga följande genmäle, hwilket wi icke ansett oß kunna neka, ehuru wi gerna skulle önska att ingenting widare i frågan förekomme:

Genmäle.

Lund den 27 Jan. 1869.

Herr Redaktör!

Då jag för en stund sedan kom att kasta en blick i N:r 7 af Malmö Handels-Tidning för innewarande år, fann jag till min öfwerraskning, att mitt lilla anspråkslösa försök på den publicistiska banan gifwit anledning till ett swaromål. Angelägen om ert gynnsamma omdöme skyndar jag att öfwersända mitt genmäle, i det hopp, att ni godhetsfullt intager det i er ärade tidning:

Om det af redaktör W. hållna talet warit af den lydelse, som återfinnes i ofwan åberopade tidning, så skulle det säkerligen ej fallit adjunkten S. in att opponera sig och ej heller mig att instämma i den sednares uttalade åsigter. Men nu är händelsen den, att just de förargelsewäckande orden äro uteslutna. Det faller af sig sjelf, att det efter så lång tid är omöjligt att ihågkomma hwad man sagt, hwarför detta är i wiß mån ursäktligt, men då man öppnar polemik just på grund af dessa ord, så synes ett sådant förfarande ej wara alldeles ärligt. Naturligtwis kommer hr W. att förneka detta, men mitt ord är lika godt som hans, och deßutom kan jag åberopa tillräckligt många närwarande, som, i likhet med mig hört och uppfattat de uttalade orden på samma sätt. Men nu till hufwudsaken. Jag will icke påstå att det war med afsigt, men enligt min uppfattinng, jemförd med åtskilliga andras, uttalade hr W. den åsigt att arbetareföreningen skulle i radikal (ordet anwändes ej) riktning bekämpa fördomarne. Häremot anmärkte adjunkten S. att han fastmera trodde det wara föreningens uppgift, att uppträda med kärlek, mildhet och försonlighet, att söka sammansluta i stället för att söndra, och det war denna oponion, som jag och många med mig biträdde.

Tillwitelsen att jag skulle med flit och onödigtwis genom min korrespondens wilja uppreta en del personer är så enfaldig, att jag ej anser den behöfwa något swar. Det är en wanlig manöver, då man har en sjuk sak att förswara, att söka blanda bort den genom att indraga icke anfallne i twisten.

Emellertid anser jag i likhet med Handelstidningens redaktion att hela twisten är af ingen betydenhet. Arbetareföreningens sak är hufwudsaken och blott den går framåt, blott den blir till nytta och wälsignelse för samhället, så böra alla småaktiga twister wika. I det hopp, att detta skall blifwa förhållandet, afslutar jag mitt bref för denna gången, afgifwande det löfte, att så widt i min förmåga står, werka för den goda saken.

—m.

(Insändt.)

Mången har redan på hösten försett vedboden med tillräckligt förråd för vintren; men den fattige arbetaren får oftast göra sina uppköp "pinntals", under det frosten målar sina isblommor på fönsterrutan till hans boning. Han får dyrast betala värmen denna tid.

För en tid sedan hade man här ett billigt eldningsämne, torf, som i arbetareföreningens bod såldes till 67 öre för 5 kubf., men förrådet tog slut; och mer kunde icke erhållas från tillveskningsplatsen, ehuru föreningen förut fått löfte om att endast den skulle erhålla den torf, som fanns — möjligen var upplaget utsåldt. Emellertid hade en annan person i staden, eller rättare en trävaruhandlare vid hamnen, börjat spekulera i torfaffärer och uppköpt allt, hvad han i den vägen kunnat öfverkomma; samt säljer varan, liberalt nog, till 72 öre nämnda mått — då han sjelf möjligtvis gifvit 58 öre. Håller vintren uti kommer torfven nog att kosta 80 öre, ty detta pris angafs åt en person, som ville köpa hela trähandlarens torfupplag för att kunna sälja det till billigare pris, men icke gifva 72 öre för hvarje 5 kubf. mått, såsom det begärdes.

På sådant sätt spekulerar man på förtjent af den fattige under dessa svåra tider! Då är det likväl klokast att köpa stenkol; ty de gifva i alla fall bättre värme och blifva under dylikt förhållandе billigare.

Utrikes och Inrikes.

Konferensen i Paris har med anledning af den orientaliska frågan förklarat sig permanent till deß swar från Grekland inträffar. Protokollet innehåller, att hwarje stat, som uppmuntrar ett uppror på en annan stats område, som öppnar sina hamnar för kapare, hwilka söka att bryta en effektiv blokad, eller som samtycker att expeditioner bildas på deß område, hwilka skola anfalla en annan makts territorium, bryter mot folkrätten. Det är detta, som Grekland skall swara på, och om swaret blir gynnsamt, återtager Turkiet sitt ultimatum. Rättar deremot Grekland sig ej härefter, så kommer konferensen att öfwerlägga om hwilka mått och steg som skola tagas för att widmakthålla freden. Frankrike blir troligen den makt, som kommer att utföra konferensens beslut. Oaktadt dessa fredliga åtgärder, understödda af kejsar Napoleons fredliga throntal, kringlöpa likwäl krigiska rykten. Man påstår att Grekland rustar, samt att denna makt, med biträde af Ryßland och Nordamerika, till wåren skall anfalla Turkiet. Det sistnämnda landet skall då delas emellan Ryßland och Grekland; Nordamerika erhåller för sitt beswär några öar, hwarigenom det får fast fot i Europa.

I Spanien hafwa monarkisterna wid det nu pågående walet till Cortes wunnit en lysande seger öfwen i provinserna, med undantag af Feruel och Tavragana. Presterskapet är i jäsning, emedan den protestantiska religionen tyckes erhålla fotfäste i landet, hwarigenom presterskapets makt minskas. Det sprider derför wältaliga proklamationer, samt anwänder hela sitt inflytande öfwer befokningen. Hittills hafwa de herrskat genom lagens twingande makt och inqwisitionen, men nu är despotismen slut, och öfwertygelsen intager platsen för den blinda tron.

På den franska ön Reumon har ett uppror utbrutit. Sabelwäldet infördes och ön förklarades i belägringstillstånd, men detta gjorde endast saken ännu wärre. Talrika protester inkomma till regeringen emot gouvernörens förfarande, undertecknade af öns förnämsta innewånare, hwilka fordra en sträng undersökning. Belägringstillståndet upphäfdes men mißnöjet fortfar. — I allmänhet lär tillståndet i de franska kolonierna wara jemmerligt: sjelfrådiga embetsmän, militär- och jesuitwälde, laglöshet och en mißnöjd och förbittrad befolkning.

I dessa dagar har hela werlden gripits af en wiß yrsel. Man har nemligen uppfunnit en ny och snabb rörelsemaskin, genom hwilken en person kan hastigt ila ifrån det ena stället till det andra. Denna maskin kallas velociped (snabbfot) och består af twenne sinsemellan förenade hjul, det ena bakom det andra, mellan hwilka en person sitter och genom trampning sätter hjulen i rörelse, så att de rulla framåt. Detta slags welocipeder äro dock swåra att sköta, hwarför man tillagt ännu ett hjul, så att främst står ett hjul och derbakom twå i bredd, mellan hwilka den styrande personen sitter. Alldenstund maskinen antagligen snart blir allmän äfwen här i Swerige och icke fordrar några synnerliga swårigheter wid tillwerkningen, torde några närmare detaljer om densamma icke sakna intresse. I ett bref från Paris skrifwes nemligen:

En hwar, som under de sista månaderna besökt Paris, måste ha bemärkt det stora antal welocipeder, som ila fram och tillbaka isynnerhet om aftnarne; imellertid är det antal, som man nu ser hwarje afton på Elyseiska Fälten, så stort, att en ny poliskungörelse ålägger de färdande, att förse sig med hwar sin

lykta, till förekommande af sammanstötning.

Enligt anställd undersökning har man funnit att den färdande kan på en god wäg, der stigningarne och sänkningarne icke äro mycket större än på en jernwäg, sålunda på en welociped rulla från 240 till 300,000 fot om dagen, ach detta under flera dagar å rad utan synnerlig trötthet, om den färdande är en stark karl. Mycket beror likwäl deraf, om maskinen är omsorgsfullt tillwerkad eller icke. Der wägen är backig, är maskinen mycket swårskött. De bästa welecipederna kosta i Frankrike omkring 225 rdr, men kunna utan twifwel framdeles tillwerkas för wida billigare pris.

Eftersom det en dag kan bli af stort intresse att känna namnet på welocipedens uppfinnare, må nämnas det pålitliga aktstycken finnas, hwilka wisa, att Nicephorus Niepce, en af fotografiens första upptäckare, skref från Frankrike till sin broder, som då bodde i Hammersmith, att han uppfunnit maskinen. De bref, i hwilka han härom underrättar sin broder, finnas ännu.

Alldenstund någon patenträtt här icke kan komma i fråga, torde det icke wara så oäfwet, om några mekaniska arbetare, hwilka för tillfället sakna tillräcklig sysselsättning, sloge sig tillsammans, skaffade sig en velociped och började tillwerkningen af dylika moderna rörelsemedel, hwilka otwifwelaktigt skola, då de kunna tillwerkas billigt, finna allmän anwändning.

Hwilken utsträckning tillwerkningen af welocipeder redan fått i Frankrike, framgår af följande meddelande i en paristidning: "Det är ej mera werkstäder, det är nu fabriker, som arbeta, för att kunna tillfredställa förbrukningen. Sålunda sysselsätter en fabrik i Paris ej mindre än 250 arbetare och kan lemna 12 welocipeder om dagen." I wissa trakter af Frankrikes landsbygd har man börjat gifwa welocipeder åt brefbärarre eller postbuden, och för detta ändamål wisa de sig särdeles lämpliga likasom de snart skola sprida sig till de större egendomarne, der man ofta behöfwer skicka snabba bud till staden, men will spara anwändningen af hästar.

Januari månad. Namnet på denna månad war något annat hos skandinaviens fordna innebyggare; den kallades "Ljösberi" (ljusbringaren) och började med den 21 efter wår räkning, då solen går in i Wattumannens tecken. De gamle sade då, att hon gick in i Wala-skjalf. Till guden Wales ära firades på den tiden en stor fest, som kallades fackelfesten, och hwilken hölls nästan i lika helgd med julen — den war också en ljusets fest. Månaden kallades ljusbringaren, emedan man under densamma har att wänta längre och ljusare dagar; och att den helgades åt Wale, kom sig deraf, att denne guden war en sinnebild af det ur mörkret frambrytande ljuset, liksom Höder war en personifikation af mörkret. — Alltså, wår första månad på året kallade wåra förfäder för ljusbringaren; kan det gifwas ett wackrare namn för det nyfödda årets första månad? Påminner det ej om skapelsens första dag, som framgick med sitt förklarade anlete på den allsmäktiges ord warde ljus, och då mörkrets skuggor måste wika. Wi älska ljuset, och derföre — "framåt på ljusets helga bana!"

I Walaskjalf, den höga tempelsal
Står guden Wale, i den hwita drägten,
Med strålar brämad och som wårskyn
lätt.
Ljusbringaren den ljuflige benämnes;
På töckenmantlad jord hon wänligt blickar
Och hwiskar, ljuft och sakta: Warde
ljus!
Och ljuset strömmar från hans gudaöga.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

Men lilla Fina var hvarken benägen att räcka honom handen eller att dricka kaffe. Hon kände sig beklämd, stackars flickan, och hade stor lust, att högljudt ropa nej! men en flygtig blick i modrens ansigte sade henne, att hon ej så lätt skulle komma ifrån den öfverhängande olyckan. Efter den första öfverraskningen fattade hon likväl mod och skulle just svara, då modren förekom henne, i det hon sade:

"Detta anbud är allt för smickrande för oss, för att Fina skulle kunna svara nej."

"Det är rätt," bekräftade Prostinnan. "Blifven lyckliga, mina barn, och glömmen inte era fattiga föräldrar. Kom nu, kära syster, så gå vi in till mig och låta de nyförlofvade vara ensamma," tillade hon, vänd till mor Olsson, och de båda gummorna tultade af till den kära kaffepannan, särdeles belåtna öfver att deras konspiration lyckats så väl.

Emedlertid sutto de båda unga ånyo midt emot hvarandra utan att säga ett ord. Inspektoren tittade och skrufvade; lilla Fina grubblade och kämpade emot de frambrytande tårarne. De känslor, som vaknat hos henne under morgonens möte, hade varit dunkla och sväfvande, lika dimmor öfver en trång dal, men nu blefvo de klara för henne, liksom när denna dimma genomskäres af den frambrytande solens strålar. Hon upptäckte nu sitt hjertas tillstånd, men också just i detta ögonblick, då dessa rena känslor grumlades af olyckans giftdroppar, och hotade att förvandlas till förbannelse i stället för välsignelse.

Men lilla Fina var ej af någon pjunkig natur; hon skrattade heldre än grät, och öfverlemnade sig aldrig längre än för ögonblicket åt några nedslående känslor. Hon reste derför upp det lilla lutande hufvudet, lik blomman för solens kyss, borttorkade med en hastig rörelse de förrädiska tårarne, och sade med en röst hvari förtrytelsen kämpade med smärtan:

"Jaså, ni har gjort upp komplotter med min mor, och inbillar er, att jag låter behandla mig på ett sådant sätt? Jag låter inte sälja mig, och tar aldrig en sådan kruka till man, som inte har mod att föra sin egen talan."

"Hva' falls?" frågade den förbluffade Inspektoren och stirrade på den i sin vrede undersköna flickan.

"Jag säger att jag inte vill ha er till man, och att jag anser ett sådant der smygande bakom min rygg vara nedrigt."

"Men jag är Inspektor med 1000 rdrs lön och fria husrum."

"Jag frågar litet efter hvad ni är, men min man blir ni bestämdt aldrig."

"Men vi ä' ju redan förlofvade."

"Inte det jag vet. — Gå er väg."

Efter en stunds öfverläggning gick den afdankade friaren, medan lilla Fina, hvars kraft nu var uttömd, kastade sig i soffhörnet, genom bittra tårar lättande sitt betryckta hjerta.

Om kaffepannan exploderat, hade säkerligen de båda damerna ej blifvit mera förskräckta, än när Inspektoren med en jämmerlig min omtalade sitt nederlag. Prostinnan skakade medlidsamt på hufvudet och höll en lång straffpredikan öfver envisa barn, som ej förstå sitt eget bästa; men mor Olsson slukade sitt kaffe med en fart, att det nära nog stannat i halsen, och sprang derefter in till sin dotter.

Vi öfverhoppa den scen som nu följde, dels emedan det är motbjudande att finna den afskyvärda obeslöjade egoismen i en moders hjerta, dels emedan vi snart praktiskt få se resultatet af de böner, hotelser och beskyllningar af alla slag, hvarmed denna moder försökte att skapa — sitt barns lycka.

———

Det var söndag. Aftonsången i S:t Petri kyrka var just slutad och dess många åhörare utströmmade från templet, uppfyllda af andagt, samt glädjande sig åt det sköna vårvädret. I närheten af Skånes herrligaste monumentala byggnad stod en ung man. Det var icke en af nutidens lejon, med smala benkläder, utstående skört på rocken, samt lorgnette i ögonvrån (mode à la kalkontupp) utan en allvarlig arbetare, tarfligt, men snyggt klädd, samt med något kraftfullt och gediget i hela sitt väsende. Detta var Åke.

Spanande öfverforo hans blickar hvarje fruntimmer, som utträdde ur kyrkan. Hela hans själ låg i en sådan blick. Den första kärleken med dess glödande lava, det oroliga hjertats längtan med dess feberaktiga och pockande fordringar, det ungdomliga sinnets gäsande otålighet med dess giriga famlande efter kärlekens skatt; allt detta uppenbarades i en en sådan blick och stegrades till det högsta, då föremålet för alla dessa känslor vid sin moders sida utträdde ur tempet.

Lilla Fina trippade så behändigt och var så fager, att Åkes stackars hjerta slog som ett par trumpinnar på ett kalfskinn. Oemotståndligt drogs han till hennes sida, och skön var den blick, som hälsade honom ur hennes ögon, medan vredens åska ljungade emot honom ur modrens.

Under lifligt samspråk emellan de unga tu tillryggalades vägen till Jerusalemsgatan, allt för kort för dem, men för lång för mor Olsson, som med stora steg påskyndade deras hemkomst.

Vid framkomsten stannade de unga utanför på gatan, men mor Olsson skyndade genast in i huset, utan att fråga efter lilla Finas bedjande blickar, eller säga farväl till Åke. En tår blänkte i flickans ögon, men ynglingen tryckte ömt hennes hand, i det han sade:

"Var inte ledsen, Fina lilla, Gud är god och han skall säkert röra din moders hjerta"

Detta fann lilla Fina vara så vackert, att hon storgrät. Hon tryckte den älskades hand tillbaka och bjöd honom farväl, men det gick förskräckligt att skiljas från honom. Det kändes så tungt, så tungt, och tiden försvann medan de så stodo, utan att säga ett ord, men genom handtryckningar fråssande af lifvets högsta lycksalighet, likväl bemängd af den retande galla, hvars hufvudbeståndsdel är — försakelsen

Detta tillstånd afbröts af mor Olsson, som stack hufvudet utom porten och sade med en nästan befallande röst.

"Kom in Herr Hansson, så får jag tala litet vid er!"

Hvad det der hoppet är för en lättsinnig gök; med ett språng var det åter inne i lilla Finas hjerta. Munnen log ånyo, kinderna blomstrade och obeskriflig var den blick som modren fick emottaga ur de glädjestrålande ögonen.

Mor Olsson försvann genast, och som en artig kavaljer bjöd Åke lilla Fina att gå förut in i det välkända rummet, hvarest de sedan med klappande hjertan afvaktade hvad som komma skulle. Mor Olsson stod midt på golfvet med en, som hon trodde, högtidlig och imponerande hållning, medan hennes man, en grof, trygg och fåordig medelålders man satt i soffan.

"Unge man," började mor Olsson högtidligt, jag bad er komma in för att fordra redovisning för ert uppförande."

"Det är lätt förklaradt, sade Åke med en öppenhet, som borde tillvinna sig förtroende. Jag älskar er dotter af hela min själ, hon delar dessa mina känslor, och jag begagnar nu tillfället, för att af er anhålla om hennes hand."

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.
Näsan.

Af alla ledamöter, om
Man granskade, ponera casus!
Finns ingen så vanlottad som
Den ledamot, som kallas Nasus.

Född till försakelse och drift,
Mer än det öfriga sällskapet,
Som monumentet vid en grift
Står näsan uppställd bredvid gapet.

Då munnen fråssar då och då
Med gåspastej, champagne och tjäder,
Då får den arma näsan stå
Som Tantalus och sluka väder.

I glaset får han titta ner,
Der drufvan doftar liksom rosen;
Han lukta får — men vill han mer,
Så svaras honom: "Jo! på nosen!"

Han utsatt är för tusen puts,
Den gamla hedersledamoten.
Hur ofta i den värsta smuts
Blir icke näsan femte foten!

Hans lott alltjemt i lifvet var
Att hånas, skrattas åt och frysa.
Men tyngre voro dock hans dar,
Om han ej snusa fick och nysa.

En ära finnes dock bestämdt
För näsor, långa eller korta:
Det är, att ansigtet är skämdt,
I fall att Nasus vore borta.

E. Shelstedt.

Lätt klädsel. En af Londons tidningar berättar att en rymmerska blifwtt gripen på gatan och "att hon icke hade något annat på sig än ett kärleksbref och ett fotografiporträtt".

(Insändt).

Trassliga slägtförhållanden Jag blef bekant, berättade en person, med en ung enka, som bodde tillsammans med sin wuxna styfdotter, och gifte mig med henne. Min far, som hade tillfälle att ofta se wår styfdotter, förälskade sig i denna och tog henne till hustru. Derigenom blef min hustru sin swärfars swärmor, min styfdotter blef min styfmor, och jag förwandlades sjelf från styffar till styfson. Min styfmor (min hustrus styfdotter) fick en son — jag följaktligen en bror; emedan han war son till min far och min styfmor; men då han på samma gång war son till wår styfdotter, blef min hustru hans mormor och jag sjelf morfar åt min halfbror. Min hustru skänkte mig ockfå en son — min styfmor, mitt barns halfsyster, är på samma gång hans farmor, ty han är son till hennes styfson, och min far är swåger till min son såsom gift med hans syster. — Jag är bror till min egen son och swåger till min mor; min hustru är sin sons tant — och jag är min egen farfar.

---

75 öre för qwartal,samt 25 öre för månad.

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är affedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförenings

allmänna sammanträde för denna månad, Fredagen den 30 dennes, uppskjutes tills widare, till följe deraf att målningen af salen ej till denna dag hinner att fullbordas. I deß ställe kommer förmodligen, så snart som möjligt, en konsert att gifwas i östra folkskolans sal till förmån för byggnadsfonden.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö arbetareförenings

medlemmar behagade inbetala 1:sta qvartalsafgiften till uppbördskomitéen, som sammanträder hvarje Tisdags och Torsdags afton kl. 7—9 i föreningens lokal. Anmälningar af nya inträdande medlemmar kunna ske på samma tider; och erinras härvid om reglementets föreskrift, att den som vill såsom medlem i föreningen ingå, skall dertill anmälas af en person, hvilken redan är medlem af densamma. Vid inbetalning af qvartalsafgifter bör medlemsbok medhafvas. Inträdesbiljetter erhållas på samma gång.

Uppbördskomitéen.

Observera.

Malmö arbetareförenings medlemmar böra vid inbetalning af innevararde års qvartalsafgifter återlemna de för sista qvartalet föregående år erhållna inträdesbiljetterna, då nya bekommes.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförening.

De som önska bevista en af hr Elffors endast för föreningens medlemmar å härvarande teater gifven representation Lördagen den 30 Jan. lemnas tillfälle att köpa biljetter i föreningens handelsbod Thorsdagen, Fredagen och Lördagen i instundande vecka. Medlemskort skall uppvisas. Priserna blifva följande: Parketten, första radens fond samt avantscenerna 75 öre för hvarje biljett Första radens sidor, andra radens fond samt avantscener 50 öre. Andra radens sidor samt tredje radens fond 37 öre, samt tredje radens sidor 25 öre. Programmet kommer att intagas i nästa nummer af denna tidning.

Komitéen för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Theatern i Malmö.

Lördagen den 30 Januari 1869

uppföres å härvarande theater,

(Abonnement af Arbetareföreningen)

TALISMANNEN

eller

DE BEGGE RÖDHÅRIGE,

Lustspel med sång i 4 akter, akter, afdelade i 6 tablåer, af H. Nestroy.
Musiken af åtskilliga kompositörer, arrangerad af C. Becker.

Personerne:

Fru von Storkenskjöld	spelas af	Fru Lundgren.
Emma, hennes dotter	„	M:ll Helleberg.
Ritter, kammarherre	„	Hr Pulchau.
Blackfeldt, kammarjunkare . , ...	„	Hr Westermark.
Trädgård, öfverjägmästare	„	Hr Paulsson.
Nockeböl, godsegare	„	Hr Forssberg.
Sprunds, bryggare	„	Hr Österberg.
Marquis, frisör	„	Hr Lindroth.
Constantia, kammarjungfru	„	Fru Lindroth.
Georgina, enka efter en trädgårdsmästare .	„	Fru Westermark.
Lockum, trädgårdsdräng	„	Hr Tillqvist.
Claus, gammal bonde	„	Hr Pulchau.
Michel, bonddräng	„	Hr Paulsson.
Christina, / Johanna, / Juliana, } bondflickor	„	Fru Pulchau. / F:n S. v. Lühmann. / Hulda Couleur.
Gertrud, gåsvakterska	„	F:n H. v. Lühmann.
Titus Brandstock, tjenstledig barberaregesäll	„	Hr Lundgren.
Johan, betjent	„	Hr Westermark.

Gäster. Bondfolk.

Musiknummer:

1) Invignings-ouverture af C. Becker.
2) Innoncence-Vals af Bleckert.
3) Branka-Polka af Faust.
4) Cavatino ur op. Ernani af Verdi (Clarinett-obligato.)

OBS. Inga andra än de utlemnade biljetterna äro för aftonen gällande.

Dörrarne öppnas kl. 1/2 7, Representationen börjas kl. 7 och slutar kl. 3/4 10 e. m.

Bikupan med affischer a 6 öre st. tillhandahålles vid teateringången.

Söndagen den 31 Januari gifves nästa och Måndagen den 1 Februari sista representationen.

L. E. ELFFORSS.

Ordningsmän i Läslokalen under Januari månad.

Fred. 29. Plåtslagare O. Olsson.
Lörd. 30. Vagnmakare Mårtenson.
Sönd. 31. Packhuskarl Petter Pärsson.

Februari månad.

Månd. 1. Målare Ahlfors.
Tisd. 2. Smed C. Cedersröm.
Onsd. 3. Tobaksspinnare Brandt.
Torsd 4. Packhuskarl Ola Jönsson.
Fred. 5. Stadsmätare Olaus Ohlsson.
Lörd 6. Dräng hos kapten Nilsson, Nils Pettersson.
Sönd. 7. Husägare Jöns Hansson.
Månd. 8. Husägare Pär Åkesson,

Malmö Arbetareförenings sångkör

samlas till öfningar i föreningens lokal Onsdagen, Thorsdagen och Lördagen i nästa vecka, samt sedan hvarje Måndag, Onsdag och Lördag under loppet af Februari månad.

Komitéen för bildning och nöje.

Musikalisk Aftonunderhållning.

Östra folkskolan ämnar, med biträde af skarpskyttemusiken, gifva en musikalisk aftonunderhållning i Östra folkskolans sal Thorsdagen den 4:de Febr. kl. 7 på aftonen. Inträdesafgiften 25 öre personen. — Biljetter säljes hos undertecknad Onsdagen den 3:dje Februari. Öfverbetalningar emottagas med tacksamhet och redovisas.

Behållningen tillfaller **Barnhemmets byggnadsfond.**

Matmö den 28 Januari 1869.

Carl Forsén.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 3).

Jernvägsarbet. N. Anderson. I. M Frodlund. Jordbrukare O. Persson. Bagare H. Larsson. Bokhållare C. Malmgren. Bryggare O. Grimlunb. Fldare H. Audersson. Edvard Andersson. Vägvaktare A. Hansson. Mjölnare C. Andersson. Fotograf J. P. Olsson. Teknologen O. Engström. Tunnbindare Löfström. Arbetskarl Arvid Nilsson. Arbetskarl O. Jönsson. Murare C. Cronqvist. Hökare L. Månsson. Packhuskarl M. Jönsson. Snickare A. Gnstafsson Packhuskarl C. Andersson. Urmakare C. W. Steregaard. Urfabrikör M. I. Steregaard. Garfvare J. P. Tellgren. Smedgesäll L. Bäcksröm. Bagare A. Wahlgren. Typograf P. Hansson. Machinarbet. W. Fick. Ritare C. Ekelund. Lokomotivförare M. Petersson. Lokomotivförare H. I. Lundahl. Gjuteriarb. P. Lindblad. Arbetare I. Svensson. Arbetare P. Christensson. Fotograf M. Plymouth. Ritare A. Jönsson. Sergeant A. Jolidon. Tunnbindare P. Hellberg. Korkskärare A. Hansson. Gjuteriarb. A. Petersson. Sandgräfvare Anders Jönsson. Vaktmäst. A. Pålsson. Timmergesäll H. Nilsson. Arbetare H. Andersson. Bokhållare A. Åkesson. Timmerman I. Hellström. Husegare J. P. Persson. Murare P. Sjöström. Arbetare J. Persson. Skollärare O. S. Sjöbäck. Smedgesäll C. T. Tullberg. Arbetare C. Carlson. Bokhållare G. Holmström. Glasmästare C. L. Westberg. Åkare Å. Hansson. Machinarb. I. W. Rylander. Machinarb. A. Petersson. Machinarb. N. N. Hägglund.

(Forts.)

Statens Jernvägar

3:dje Trafik Distriktet.

Genom offentlig nuktion, som förrättas i jernvägens godsmagasin härstädes Måndagen den I instundande Februari kl. 10 f. m., försäljas diverse å Södra Stambanan under sednare halfåret 1867 tillvaratagna eller ej afhemtade effekter, bestående af klädespersedlar, käppar, paraplyer m. m.

Malmö den 20 Januari 1869.

Undervisningen i den med Tekniska Skolan förenade Söndags- och Afton-Skolan tager sin början Fredagen den 15 innevarande månad och omfattar Arithmetik, Algebra, Geometri, Linearritning, Frihandsteckning, Svenska språket och Skönskrifning. Inskrifning förrättas i Skolans lokal den 14 och 15 dennes kl. 6—8 e. m. samt under terminens lopp hvarje helgfri Måndag och Thorsdag kl. 6—7 e. m.

Malmö den 10 Januari 1869.

Direktionen.

Till salu:

Utmärkt vackra Fotografibilder

öfver Malmö arbetareförenings festsal vid års- och invigningsfesten den 3:dje Jan. 1869, erhålles för 84 öre stycket till steoroskop samt 50 öre i vesitkortformat hos fotografen hr C. von Scháréngrad, Östergatan, och hos vaktmästaren Lefin i föreningens lokal.

Anton Zielfeldts

Färg-, Olje- och Fernisshandel, N:r 13, Lilla Torg N:r 13,

Rekommenderar sitt lager af oljerifna och tillblandade färger i alla kolörer, samt vattenblandade färgor för Murare, Copal, Guld och Spritfernissor, flera sorter, äkta guld och silfver, Metallguld och Bronser, rå, kokt och blekt Linolja, Terpentin, Xerotin, Siccatilf och diverse sorter torkande ämnen, Penslar, Spatlar och Linialer, allt säljes till de mest billiga priser. Färgqvarnar för målare, inlemnade i kommission, säljes billigast af

Anton Zielfeldt.

N:r 13 Lilla Torg N:r 13.

Undertecknad, som flyttadt till Rörsjögatan N:o 30, rekommenderar sig i allmänhetens benägenhet i allt som till yrket hörer. Billiga priser och solida arbeten utlofvas.

H. Schönström,
Sadelmakare & Tapetserare.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 6. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 5 Februari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.

Fastelags-Söndag.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qworteren Mercurius, Görgen Kock och Skepparen.

Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg

Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för weckan.

Lörd. d. 6 kl 11 f. m. Skogsauktion i Söfreborgs skog.

" " kl. ½ 8 sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.

" " kl. 11 f. m. Auktion å på rot stående frukträd wid Skabersjö gård. Auktion å diwerse möbler och lösören i aflidne Skom. Malmbergs f. d. gård wid Östergatan.

" " kl. 10 f. m. Auktion å banarbetaren P. Hanssons konkursmassas hus och tomt N:o 33, Östra Förstaden.

Onsd. d. 10 kl. 12 midd. Auktion å Murmäst. Herrströms konkursmassas hus och tomt, gammalt N:o 549 Isak slagtaregatan.

Fred. d. 12 kl. 5 e. m. Sammanträder fordringsegarne i hotellwärden J. Alsings konkurs hos Carl Isberg, Kattsundsgatan.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m. **12**,10 e m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Malmö.

Wid kyrkostämma i tisdags med S:t Petri och Caroli församlingars medlemmar antogs komiterades förslag, om en gemensam kyrklig ekonomi för båda församlingarne; derjemte beslöts likaledes enligt komiterades förslag en ny kyrklig territorialindelning af Malmö stad i trenne församlingar med hwar sitt presterskap, samt till följd deraf en ny reglering af presterskapets löner.

Wid kyrkostämmor får man sällan se något större antal personer, men wid detta tillfälle woro omkring 50 närwarande. Stämman warade från kl. 3 till 7 e. m. Herr Borgm. Malmborg förordade med wärma och på ett öfwertygande sätt komiterades förslag. — Beslutet om en för båda församlingarne gemensam kyrklig ekonomi, skedde genom omröstning, hwilken utföll med 2,444 rdrs röster för och 910 emot af S:t Petri församl., samt med 2,826 för och ingen emot af Caroli församling. Per capita woro 37 personer för och 11 emot. Enligt stämmans förslag komma sålunda Malmö stads församlingar att i ekonomiskt hänseende betraktas såsom en enda församling, och bestridande af kostnaderna för stadens hela kyrkowäsende blir en församlingarnes gemensamma angelägenhet. — Den nya territorialindelningen, som bestämdes, blifwer sålunda: 1:o S:t Petri församling, omfattande den westra delen af stadens område inom kanalen, och i öster begränsad af Mäster Nils-, Djekne- och Studentgatorna; 2:o Caroli församling, utgörande af de öfriga inom kanalen i staden boende; 3:o Förstadsförsamlingen, hwartill kommer att höra hela stadens område utanför kanalen, och för hwilken ny kyrka sedan uppföres å lämplig plats inom församlingens område. — Till presterskapet utgöras årligen följande lönebelopp: i S:t Petri församl.: till kyrkoherden 4,000 kub.-f. spanmål (7,250 rdr) och i penningar 1,500 rdr; till komministern 1,400 kub.-fot spanmål (253 rdr) och i penningar 500 rdr — för närwarande äro twenne komministrar wid S:t Petri, men wid inträffande kommisterledighet, anställes i stället för den ene en ständig adjunkt åt kyrkoherden, som härför erhåller ett årligt anslag af 1,500 rdr; en sådan adjunkt anställes äfwen wid Caroli församl. till deß den nya församlingen blifwer utbruten; — i Caroli församl.: till kyrkoherden 3,200 kub.-fot spanmål (5,792 rdr) och i penningar 1,200 rdr; till komministern 1,160 kub.-fot spanmål (209: 96 rmt); samma löner wid förstadsförsamlingen som wid Caroli. Widare kommer detta ärende att behandlas af länets lönereglerings-nämnd.

Den musikaliska aftonunderhållningen af östra folkskolans elever i går afton till förmån för barnhemmets byggnadsfond war talrikt besökt, oaktadt flera andra musiksoiréer gifwes i dessa dagar. För 25 öre kunde ingen heller hafwa en angenämare aftonunderhållning, än den här presterades af den unga sångarqwartetten och skarpskyttemusiken. Inkomsten blef icke obetydlig, flera öfwerbetalningar lemnades, och af tillställningen erhåller barnhemmet något öfwer 117 rdr rmt. Barnhemmet likawäl som de, hwilka bewistade soiréen skola säkert tacksamt erkänna skolands bemödanden att bidraga till ett godt ändamål.

Menniskokraften och ångan. "Allting går med ånga nu för tiden!" säga hedersmännen af den gamla stammen, wid betraktande deraf huru den nya tiden rastlöst utwecklar sig i en werksamhet, hwarom man förr ej ens hade en aning. Ångan har också werkligen åstadkommit förwånande framsteg i arbetsdriften, och derigenom på några år häft civilisationen århundraden framåt mot hwad menniskokraften ensamt förr förmådde.

Enligt wetenskaplig beräkning har den ånga, som bildas medelst 5 skålpund stenkol, samma kraft som en man under ett tiotimmigt arbete är i stånd att utweckla. Allena Storbritanien hemtar ur sina kolgrufwor årligen i wigt 100 millioner tons stenkol. Efter ofwanstående kalkyl representerar denna massa, förwandlad i tid och arbetskraft, 40,000 mill. arbetsdagar, eller om man med afdrag af sön- och helgedagar, antar året till 300 arbetsdagar mer än 133 millioner arbetsår för en person: d. w. s. de i England ensamt årligen upphemtade stenkolen representera 133,000,000 arbetsdagar på ett år. Englands kolproduktion utgör dock endast en tiondedel af hela produktionen på jorden. Hela jordens kolproduktion representerar derföre 1,330,000,000 arbetare. Om utaf den nu lefwande generationen hwarje indiwid utan hänseende till ålder, kön eller samhällsställning wore en kraftig arbetare, så skulle likwist denna jättehär näppeligen wara i stånd till att utweckla samma kraft. Kommer deßutom dertill, att utom det mineraliska kolet, finnes det ännu andra brännämnen i mängd, som anwändas i och för ångans framkallande. Man har beräknat att Cheops-pyramiden i Egypten, den gamla werldens wäldigaste jättewerk, skulle tagit i anspråk arbetet under en menniskolefnad af en half million slafwar. Den ånga som nuförtiden anwändes i England, endast i akt och mening att uppfordra stenkolen ur grufworna, skulle blifwa färdig med arbetet på 6 dagar. Om en wäfware förfärdigar på sin handstol 6 alnar kläde på dagen, så behöfwer han twenne arbetsweckor, för att få en wanlig klädespacka om 72 alnar färdig. Sådana packor lemnar en s. k. kraftstol ända till 20 i weckan, och då en enda ångmaskin stundom sätter 6 till 800 sådana mekaniska stolar i werksamhet, så lemnar den under ett års lopp ett arbetsresultat, som annars swårligen 30,000 wäfware medhunnit. Och dock, huru märkwärdigt det än låter, torde man så anse ångans anwändande ännu ligga i sin linda. Hela länder och folkstammar hafwa ännu knappast en aning om densamma, och äfwen der, der den redan är i werksamhet, inskränkes deß anwändande till wissa grenar af industrien. Man kan endast swagt ana hwilken ofantlig rol den kommer att spela i framtiden!

Om Arbetaremöte. Från ett par håll hör man talas om föranstaltandet af ett allmänt arbetaremöte i någon af de större städerna. Om wi icke mißminna oß har idéen först uppkommit i Göteborg, der den wäl redigerade organen för Sweriges arbetareföreningar, "Arbetaren" i ett af de sednare numren påpekat ämnet. Mötet skulle då hufwudsakligen gälla behandlingen af frågor, som röra de ekonomiska angelägenheterna, såsom om en mera utsträckt affärsbindelse arbetareföreningarne emellan, i hwilket fall man anser Göteborg wara lämpligaste samlingsplatsen. Nu sednast har från den lilla staden Sundswall — som synes wara mycket kry och liflig i fråga om arbetarnes sammanslutning, ty den eger icke mindre än twenne sådana föreningar — ingått uppmaning till Stockholms arbetareförening att föranstalta ett allmänt arbetaremöte i hufwudstaden. Ända tills wi för någon tid sedan i ofwannämnda tidning såg en skicklig hand kasta en liten blomma till hufwudstadens arbetareförening, så wi bekänna att wi sett en smula "snedt" på densamma. Wi rå werkligen icke för, om wi wid talet om Stockholms arbetareförening alltid tänkt på den komunistiske skräddaren i Malmö. Men man tar så ofta skalet för kärnan. Likwäl skulle wi tro att icke hufwudstaden är rätta platsen för ett "allmänt arbetaremöte". Det är möjligt att det lyster de goda Sundswallsboarne efter att få se sig något om i den stora staden; men bara man tänker på "Marsdagarne" eller "Novemberattachen", så skymtar man redan — sprutor, kavallerister och skrålande gamins i hwart gathörn. Och arbetarne wilja gerna i ro och fred afhandla sina ärender. Om wi nödwändigt skola ha ett möte, så låtom oß uppsöka en hemtreflig landsortsstad, der wi kunna samspråka om wåra gemensamma angelägenheter. En stad med ett någorlunda centralt läge skulle bespara onödiga utgifter; ty man får wäl också tänka, att icke arbetaren kan resa, som en riksdagsman. Sålunda skulle wi wilja föreslå Göteborg eller Jönköping.

Emellertid är frågan ännu helt ny och det blir wäl tid att närmare resonnera om saken; det förljudes att Stockholms arbetareförening will inhemta de öfriga arbetareföreningarnes tanka rörande det framställda förslaget.

Wackert bidrag åt de nödlidande i Småland. Arbetarne å herrar Adolf von Brömsen & komp:s cigarrfabrik i Stockholm hafwa sammanskjutit 81 rdr 25 öre för att efter sin förmåga bidraga till lindrande af nöden i de småländska länen.

Den enda möjliga utwägen, yttrar D. N., att rädda wåra swältande likar i Småland från hungersdöden torde wara en mycket allmän subskription, om ock bestående af blott små bidrag; och arbetarne å hrr von Brömsen & komp:s fabrik hafwa stor heder af att i sådant hänseende ha gifwit fabriksarbetareklassen ett godt föredöme.

Fortsättning af den sednast i N:r 4 af tidningen meddelade artikeln "Malmö arbetareförenings historia" kommer att följa, så snart föreningens årsräkenskaper blifwit uppgjorde. Göromålen med dessa sednare hafwa hindrat författaren af nämnda artikel att kunna fortsätta densamma. Det torde deßutom wara skäl att man först afwäntar årsberättelsen. På åtskilliga förfrågningar hafwa wi welat meddela detta.

Ny Sparbank. Motala mekaniska werkstads aktiebolags styrelse har fastställt ett af deß kamrerare O. Muray utarbe-

tadt reglemente för en ny sparbank, som under namn af Motala mekaniska werkstads arbetares sparbanksinrättning redan den 2 dennes öppnade sin werksamhet. Till sparbanken har Motala mekaniska werkstads aktiebolag skänkt 500 rdr såsom grundfond, och blott förbehållit sig att utse en af de nio ledamöter, som utgöra sparbankens direktionen.

Till arbetarebostäders uppförande i Karlskrona har grosshandlaren Aug. Abrahamson i Göteborg donerat 15,000 rdr.

Wälwilja mot underhafwande. Brukspatronen A. Gullström, boende i Filipstad, har jemte sin fru donerat 2000 rdr rmt, hwarå räntan skall utdelas åt sådane underhafwande, som genom kristlig wandel, arbetsamhet och nit i uppfyllandet af sina skyldigheter gjort sig förtjenta af medmenniskors aktning och sin husbondes wälwilja.

Nöden här på ön skrifwes från Borgholm tillwäxer med hwarje dag; bland annat omtalas att i Bredsättra socken finnas hushåll som, utan att under werkliga förhållanden räknas till de fattiga, för närwarande sakna hwarje tillstymmelse till födoämnen. Inom Löths församling, en af de mest wälmående på ön, ha sågspån och enligt berättelse äfwen aska tillgripits att dermed uppblanda det otillräckliga mjölförrådet. Att nöden somligstädes är, i följd af underlåten sparsamhet de föregående bättre åren, sjelfförwållad, kan ej förnekas, men sådant torde nog wara förhållandet öfwerallt der nöd inträffar.

Riksdagen. K. M:t har låtit aflemna till kamrarne en proposition om bewiljande af medel till undsättning för de i följd af 1868 års misswäxt nödlidande länen inom riket. Af denna proposition inhemtades, att K M:t begärde att riksdagen måtte å riksgäldskontoret anwisa 340,000 att ställas till K. M:ts disposition såsom afsedda dels för beredande af arbetsförtjenst, dels i form af räntefria lån, dels ock såsom undsättning utan återbetalningsskyldighet. Propositionen, i afseende å hwilken K. M:t i anseende till den påträngande nöden, uttryckt den önskan, att densamma måtte winna möjligast skyndsamma behandling, blef till statsutskottet remitterad. — Riksdagsfullmäktigen hr Wigardts har äfwen inlemnat motion om anslag af 400,000 rdr till de nödlidande i Småland.

Wid remissen af hr Jöns Pährssons motion om indragning af de swenska riddareordnarne inlades allwarliga protester af hrr Hedlund och Ridderstad mot flera af uttrycken i denna motion, särdeles mot yttrandet att uppenbara skurkar och bedragare blifwit med ordnar dekorerade. Äfwen mot uttrycken i C. A. Larssons motion om den stående arméns indragning och dess utbytande mot folkbewäpning protesterade några af andra kammarens ledamöter, och motionären sjelf medgaf att hans uttryck förtjente stryk.

Understöd åt de nödlidande på S:t Barthélemy. Kongl. maj:t har, efter inhemtande af en rapport från guvernören på nämnde ö, daterad den 26 nästlidne december, pr telegraf anbefallt swenska ministern i Washington att meddela guvernören Ulrich å S:t Barthelemy, det han egde att till understöd för de nödlidande anwända ett belopp, motswarande omkring 10,000 rdr.

Trollhätte-målet. Det af Wäne häradsrätt den 10 sistlidne juli meddelade utslag i den widlyftiga ransakningen angående det upplopp å Trollhättan, som den 14 mars nästlidne år begicks af åtskillige arbetare wid Önans fabrik, har numera blifwit äfwen af högsta domstolen till alla delar faststäldt. Af de 12 personer, som blefwo till straffarbete dömde, hafwa 7, hwilkas fängelsetid bestämts till öfwer 2 år, nu blifwit afförde till Malmö fästning. De öfrige 5 utstå straffet å Wenersborgs länshäkte. En af dessa sistnämnde har dock i nådewäg fått tiden för straffarbetet nedsatt från 2 till 1 år.

Stadsfullmäktiges förhandlingar wid sammanträde den 25 Januari. Wi omnämnde i förra numret det skedda walet till ordförande och vice ordförande, och få nu enligt hwad som derjemte anfördes närmare redogöra för behandlingen af stadens inkomst- och utgifsstat.

Först må nämnas att sju nya ledamöter blifwit inwalde, hwilka af ordföranden hälsades wälkomne "att tillsammans med de äldre och med aktning för olika åsigter" werka för komunens angelägenheter; de nyinwalde woro: handl. Aspegren, kapten Lindenkrona, grefwe Lewenhaupt, målare Norling, notarien Cederblom, garfware Frost samt handl. Otto Frick, hwilken sistnämnde blifwit wald för 2 år efter handl. Hedeman Gade; de öfriga äro walde för 4 år.

Frågan om att få debet och kredit till att gå ihop är för mången rätt swår att lösa; och den frågan är icke mindre bekymmersam då det gäller en hel komun.

Magistratens förslag upptog de till drätselwerket ingående inkomsterna till 168,380 rdr 48 öre, hwaribland den af drätselkammaren beräknade behållningen från förflutna året, 2,798 rdr 75 öre. På hr Bagers anförand ökades med 1,891 rdr 1 öre, samt fattigwårdsafgifterne för wissa från utrikes orter inkommande så kallade öfwerflödswaror med 500 rdr; derjemte blef på borgm. Malmborgs yrkande den ersättning fattigarbetsinrättningen åtnjuter för renhållning af stadens allmänna platser och trummor ökad med 500 rdr. Öfriga punkter godkändes; genom nämnda förhöjningar uppgår sålunda inkomstsumman till 171,271 rdr 49 öre.

Rörande inkomsten af wattenwerket gjorde hr Bager den, som det syntes oss, grundade anmärkningen, att fabrikerne borde erlägga större wattenskatt än hwarje annan husegare till följd af den större mängd watten, som wid desamma förbrukas, likwäl hade ingen sådan skatt blifwit dem påförde för förflutna halfåret. Häremot anfördes, dels att genom drätselkammarens beslut att afstänga wattnet från fabrikerne, hade desse sjelfwe måst förse sig med brunnar, dels att den wid fabrikerne förbrukade wattenåtgången icke kunnat närmare bestämmas, hwilket framdeles kommer att ske; hwadan ingen skatt för förflutna halfåret borde beräknas, för hwilken mening hrr Th. Flensburg, Lewenhaupt och Lundqwist uttalade sig. Hr Bager medgaf wäl att då drätselkammaren icke welat tillsläppa watten åt fabrikerne borde ingen skatt erläggas, men oaktadt beslutet hade fabrikerne nu under ett par års tid förbrukat en mängd watten utan erläggande af afgift. Till följd af anförandet beräknades behållningen förhöjd med ofwannämnde summa.

Budgeten upptager icke mindre än 12 hufwudtitlar för utgifterna; hr Kjellman fann det något "kuriöst" att benämna dem hufwud-titlar, samt föreslog att ordna utgifterna efter de olika werk, som stodo under särskilda styrelser, och att hänföra allt det öfriga under drätselkammaren; men förslaget wann icke bifall, utan titlarne fingo behålla sina hufwud.

Hela utgiftssumman war utförd till 363,009 rdr 12 öre, som dock blef större genom förhöjning af åtskilliga punkter.

Följande under 1:sta hufwudtiteln hänförde utgifter godkändes utan anmärkningar: till magistraten och rådstufwurätten 12,390 rdr 61 öre; stadens räkenskaps- och uppbördswerk 10,150 rdr; stadens polis 11,400 rdr; exekutionswerket 2,500 rdr; stadsfullmäktiges kansli 2,200 rdr; diverse löner och arvoden 228 rdr 25 öre; wed och belysning till rådhuset samt tryckningsomkostnader, skrifmaterialier m. m. 4,360 rdr.

Under 2:dra hufwudtiteln som omfattar byggnadswäsendet förekomma följande utgifter, hwilka äfwen godkändes: löner och arvoden 3,450 rdr; stadens wägar 8 080 rdr; gatuläggningsarbeten och gatureparationer 11,474 rdr 41 öre. Då en behållning å det till krossad sten för wägarne förlidet år gjorda anslaget uppkommit, yrkade hr Boger nedsättning i det nu bestämda beloppet, derwid han gjorde den riktiga anmärkningen: "att det wisserligen wore angenämt för werkställarne af arbetet att erhålla ett rundligt anslag, men kommunen borde icke belastas med större utgifter, än som wore oundgängligen nödwändiga, då ju skatterna i annat fall måste ökas." Hr Kjellman trodde en besparing kunna göras af 40 rdr genom prisskillnad på stenen. Sedan hr Boman talat för anslagets behöflighet blef punkten oförändrad antagen. På borgm. Malmborgs framställning skulle i den för gatureparationer anslagna utgiften äfwen ingå stensättning af westra hamnplatsen, som han derjemte wille föreslå till köttförsäljningsplats, då bodar för sådant ändamål der skulle uppföras; det sednare förslaget beslöts dock skola blifwa föremål för särskild behandling.

3:dje hufwudtiteln, inqwarteringskostnader 4,100 rdr bifölls utan anmärkning.

Wid 4:de hufwudtiteln, omfattande brandwäsendet, tillades en utglömd post, lönen till brandmästaren 450 rdr, samt godkändes i öfrigt med följande utgifter: till aflöningsstat wid brandkåren 984 rdr; brandwakten 6,807 rdr. I sammanhang med föregående föredrogs en skrifwelse från brandchefen, om anslag af 2,000 rdr till brandmaterielens wård och uppförande af en brandmur i spruthuset, som blifwit inrättadt i skjutsstallet; dessutom begärdes 500 rdr för tillfälliga utgifter. Det stora anslaget wille man först besinna sig något på, och bordlade derför frågan om detsamma till nästa sammanträde; det mindre, 500 rdr bewiljades. Hr Th. Flensburg erirade tillika om beslutet att anställa twenne brandmästare; ett beslut som stadsfullmäktige, till båtnad för den stora befolkningens behof af sotrensning i spislar, kakelugnar och skorstenar, redan för en tid sedan fattadt. Men borgm. Malmborg upplyste att magistraten är i arbete med att uppgöra en taxa, som möjligen kommer att göra lönerna öfwerflödiga, och dermed lät man det tills widare bero.

Utgiften till wattenwerket 9,500 rdr som benämnes 5:te hufwudtiteln bifölls. Likaledes 6:te hufwudtiteln, stadens kanaler och planteringar, 4,000 rdr; härwid bör märkas att den mycket omtalade "wentilationen af wattnet i nämnde kanal" är införd under denna titel.

Genom skjutsinrättningen under 7:de hufwudtiteln "bortskjutsas" för att anwända ett wanligt uttryck, 20,622 rdr, hwilken summa enligt förslaget af stadsfullmäktige anslogs till inrättningen. Likwäl hade hr Bager uppmärksammat att utgifterna för smedarbeten woro 500 rdr högre än förut, hwilket hr Elsner förklarade afse "wagnars reparation."

8:de hufwudtiteln, "allmän belysning," som bekostas med 16,500 rdr, bewiljades oafkortad.

Under 9:de hufwudtiteln hänföres "skolor," med undantag af folkskolorna, öfwer hwilka kyrkostämman beslutar; de utförda anslagen till dessa godkändes, nemligen till högre elementarlärowerket 1,287 rdr 28 öre; tekniska elementarskolan jemte söndags- och aftonskolan 2,250 rdr; särskildt till den sednare 3,600 rdr; navigationsskolan 200 rdr; Josefinas slöjdeskola 1,050 rdr; småbarnsskolan 350 rdr.

Stadens helso- och sjukwård hade kommit under 10:de hufwudtiteln, upptagen till 17,403 rdr: denna summa minskades med 582 rdr 23 öre på hr Bagers framställning, hwarom nedanför talas. För öfrigt godkändes följande anslag: till löner och arvoden 2,915 rdr; sjukhuset 1,566 rdr; utspisning 6,657 rdr 65 öre; sjukwården 1,345 rdr; twätt och renhållning 385 rdr; inventarier 1,000 rdr; inrättningens fasta egendom 481 rdr 88 öre; redowisning 67 rdr 72 öre; sundhetsnämnden 750 rdr. Hr Ruth tyckte med rätta att förslaget war något wäl "specifikt" utfördt. Afprutningen skedde till följd af hr Bagers anförande att den förut beräknade hyresersättningen för läkarne wid sjukhuset borde bibehållas och sålunda bestämmas till 600 rdr i stället för 1,000 åt förste, samt 300 rdr för 800 till biträdande läkare. Sundhetsnämnden hade en kassabrist af 317 rdr 77 öre från föregående året, som äfwen uppfördes på anslaget för innewarande år.

11:te hufwudtiteln, fattigwården, uppgick till "respektive" 110,495 rdr i budgetsförslaget. Och desutom anmärkte hr Bager en brist från förra året på 16,000 rdr. Öfwer fattigwårdsutgifterna diskuterades i stadsfullmäktige ett par timmar med särdeles liflighet. Till löner och arvoden wid fattigwårdsinrättningen war anslaget 2,750 rdr, hwaraf predikantens arvode, som blifwit bestämdt med 200 rdr, ökades till 300 på hr prosten Olins framställning, deri äfwen hr Gabr. Hedman instämde. För födoämnen åtgick en summa af 36,757 rdr 50 öre; denna nedsattes derigenom att julutdelningen minskades från 2,800 till 2,000 rdr. Hyresbidrag och kontanta understöd stodo upptagne till 20,000 rdr; denna summa nedsattes till 17,000 genom omröstning, derwid ordförandens röst blef den afgörande; derjemte beslöts, att i stället för kontanta understöd skulle det heta arbetsunderstöd; denna tillsammans med en del andra utgiftsposter gör sålunde en summa af 81,127 rdr 50 öre. Den till fattig arbetsinrättningar anslagna utgiften 12,367 rdr 50 öre godkändes, äfwensom 6,000 rdr bestämdes åt fruntimmersföreningen. — Utrymmet tillåter oss icke att widare ingå på den temligen widlyftiga diskussionen.

Slutligen förekom 12:te hufwudtiteln, diverse utgifter 98,627 rdr 57 öre; som ökades med 2,500 rdr för renhållning af stadens offentliga platser samt oförutsedda utgifter, till hwilka båda poster i förslaget endast blifwit utfördt 5,000 rdr

---

Stockholms Arbetareförenings styrelse har till stadens ombud wid riksdagens andra kammare öfwerlemnat en skrifwelse om den kommunala rösträtten, samt anmodat dem understödja de motioner, som åsyfta en allmännare rösträtt än den närwarande.

Göteborgs arbetareförening hade sitt Januarisammanträde den 25 i exercishuset, hwarwid prof. Holmgren, som förut hållit en serie föreläsningar å Mindre Börssalen, höll ett föredrag om "Arbetet och brödet, från fysiologiens synpunkt." Prof. Holmgren utwecklade i detta föredrag, som warade öfwer två timmar och förtydligades genom planscher och experimenter, de allmännare resultater, till hwilka forskningen kommit i hänsyn till menniskokroppens muskler, nerver, matsmältning och blodmassa. Föredraget följdes med stort intresse och talaren helsades med lifliga bifallsyttringar af den talrika åhörarekretsen, då han slutat sitt intressanta föredrag: slutligen uttalade prof. Holmgren i hjertliga och gripande ordalag sina wälönskningar för arbetareföreningens sträfwanden att höja sig upp i ljuset, som är bildningen. — Af ordförandens redogörelse för föreningens ställning sedan den 22 sistlidne December wisades, att allmänna inkomster utgjort 935 rdr 41 öre och utgifterna 968 rdr 65 öre, deraf 700 rdr utgått såsom arvode åt kassören för förra året, af utgiftssumman war äfwen tidningsprenumeration m. m. utbetalt; till sjukkassan hade inbetalts 85 rdr samt af densamma utgått i sjukhjelp 259 rdr 66 öre; för byggnadsfonden hade influtit 339 rdr, hwaraf 15 rdr 55 öre utgifwits i omkostnader. Med det snaraste lär byggnadskomitéen för styrelsen framlägga ritningar och kostnadsförslag öfwer föreningens tillämnade byggnad, till hwilken friwilliga tillskott insamlas af medlemmarne; derjemte wille ordföranden hålla en serie föreläsningar med billig inträdesafgift, samt föreslog föranstaltandet af barngillen mot en afgift af t. ex. 10 öre personen, allt för att öka byggnadsfonden. Biblioteket wisar en så stark utweckling, att styrelsen kommer att hädanefter hålla det öppet för utlåning hwarje afton; icke mindre än 1,309 böcker hafwa blifwit utlånte sedan sista sammanträdet. — Handelsrörelsens omsättning under en månad sedan den 2 Dec. har utgjort 21,604 rdr 16 öre, hwaraf medlemmarne köpt för 13,048 rdr 76 och andra för 8,555 rdr 40 öre, wid februarimötet kommer i enlighet med stadgarne att afgifwas redogörelse för handelns ställning sistförflutna halfår samt förslag om behållningens anwändande.

Weriö hushållsbesparingsförening, för hwars blomstrande affärsställning wi tid efter annan redogjort, lärer i dessa dagar för 30,320 rdr rmt tillhandlat sig fabrikören J. Swahns stora twåwåningars trähus, till en af hwars rymliga lokaler föreningen ämnar till hösten förflytta sin salubod och sina magasiner.

Herr Handlanden Tufvesson har begärt att i Bikupan få infördt följande:

Till Redaktionen af Bikupan!

En insändare har i eder tidning för den 29 sistlidne Januari klandrat det sätt, hvarpå en "trädvaruhandlare vid hamnen" sköter sina torfaffärer. Då han härutinnan icke rätt gerna kan åsyfta någon annan än mig, så tager jag mig friheten att härmedels belysa det oriktiga i hans uppfattning af denna sak. Då det torde vara för alla klart och tydligt, att det är förhållandet mellan tillgång och efterfrågan, som i allmänhet bestämmer priset på hvarje vara, så är från denna synpunkt hvarje anmärkning om för höga priser oberättigad. Men då man i likhet med insändaren, tager vissa ömmande omständigheter med i räkningen, kan äfven det rent affärsmessiga stundom blifva klandervärdt Att likväl icke så är fallet här, vågar jag på det bestämdaste påstå. Jag har, långt innan arbetareföreningen började sin försäljning, sysselsatt mig med denna föga inbringande affär; men jag har aldrig dervid begagnat mig af konjunkturerna för att bereda mig en vinst, som står i förhållande till det arbete jag på densamma nedlagt, och aldraminst har detta varit fallet i fråga om den fattigare befolkningen, för hvilken jag ömmar lika mycket som insändaren. Det uppgifna priset af 72 öre för 5 kubikfot synes visserligen högt, men då man afdrager assurance, upplagskostnad och varans förminskning genom affall, så återstår icke synnerligen mycket för mitt besvär.

Malmö den 4 Januari 1669.

Tage W. Tufveson.

Utrikes och Inrikes.

Ännu hafwa inga utförliga underrättelser om konferensen i Paris inlupit. Den har, som wi förut nämnt, förklarat sig för permanent och afwaktar swar ifrån grekiska regeringen; men man wet ej om den ämnar inskränka sig till endast moraliskt inwerkan eller i nödfall med twång genomföra det fattade beslutet. Emellertid är den grekiska regeringen bragt i twångsmål. Inom ministèren råder oenighet, handelsklassen ropar på fred, medan hären och folket wilja hafwa krig till hwad pris som helst. Den grekiska arméen är på krigsfot, befälhafware utnämnde och anfallsplanen uppgjord. Turkiets ställning tros wara betänklig. Der finnes wisserligen en armée af 100,000 man, men den lär wara illa bewäpnad och någon synnerlig lit kan man ej sätta till deß trohet. Det wärsta är, att man säkert med krigets utbrott kan förwänta ett fruktanswärdt uppror inom landet. Mißnöjet är stort och stora wapentransporter gå öfwer Österrike till de motsträfwiges bewäpnande. Efter all sannolikhet tror man att upproret utbryter före kriget, och då har Grekland ej annat att göra än att sätta sig i besittning af de önskade länderna. De i den högre politiken inwigde mena att Ryßland står bakom denna förwägna handling af det lilla Grekland, samt att dessa båda makter skola fullständigt omintetgöra den sjuke mannen. En gång skall det wäl komma att wisa sig, om dessa gißningar ega någon grund.

Från Spanien berättas, att alla liberala fraktioner förenat sig om att anförtro den högsta exekutiva makten åt ett trumvirat. Man talar om att de tre, som komma i fråga till dessa platser äro: Prim, Seranno och Rivero. Detta wore ett sätt att lösa twisten emellan monarkisterna och republikanerna, men om det är så klokt lemnas derhän. I Burgos har civilgouvernören blifwit mördad i katedralkyrkan och hans kropp sedan släpad utefter gatorna af den uppretade pöbeln. Det tjenstgörande presterskapet åsåg detta i lugn, hwarför en del af presterna blifwit häktade. I följe häraf råder mycken förbittring mot det katolska presterskapet och man ropar allmänt på religionsfrihet.

Den Österrikiska tidskriften "Archiv für Seewesen" meddelar efter "Wehrzeitung" en underrättelse, som, ifall hon bekräftar sig, skall gifwa ännu en impuls till den underbara utweckling i sjökrigsmaterielen på de sednare åren warit underkastad. Åt kejsar Napoleon skall hafwa hembjudits en uppfinning, heter det, som wid förut anställda försök wisat sig anwändbar och som går ut på att förminska de nya skjutwapnens förstörande werkan. Det ämne, som för detta ändamål begagnas, är ett slags filt, bestående af en seg, klibbig massa med åtskilliga ingredienser, hwilkas sammansättning är uppfinnarens, italienaren Muratoris, hemlighet. Det med kraftiga maskiner tillredda ämnet stöpes såsom flytande metall i formar, och när det stelnat motstår det kulor lika wäl som det bästa stål. Wid de gjorda försöken har wisat sig, att Muratoris filtpansar kan motstå bajonettstötar, sabelhugg och rewolwerskott på nära håll. Chassepotgewärens kulor genomtränga icke pansaret på ett afstånd, som öfwerstiger hälften af deras skottwidd, och på närmare håll mister kulan en betydlig del af sin kraft. Men uppfinningen har sin största betydelse för örlogsfartygen, emedan dessa kunna anwända den nya beklädnaden utan att hafwa dessa ofantliga dimensioner, som stål- och jernpansar kräfwa. Filtpansaret har deßutom den fördelen framför jernplåt, att det icke såsom denna krossas af genomträngande projektiler, utan twärtom gifwer efter som kautschuk och sjelft till en del sluter det genom skottet uppkomna hålet. Dertill kommer, att det kostar proportionswis endast fjerdedelen mot stålpansar.

(Insändt.)

Jag är så glad.

Jag är så glad, ty solens strålar
Belysa stugan, som är min,
Den ej med lyx och grannlåt prålar,
Men treflig är den, ren och fin.

Jag är så glad, jag vet hon blickar,
Min lilla hustru, mig emot,
Fast hennes hand så flitigt stickar
Och hon rör vaggan med sin fot.

Jag är så glad, ej arbet' fattas,
Ty jag är stark i arm och hand,
Och snart skall redligt arbet' skattas
Förmer än rang och ordensband.

Jag är så glad ty kunskapskällan
Är öppen för så prest som smed;
Om än jag dricker deraf sällan,
Så sker det då just med besked.

Jag vet att armodsbarn, i verlden
Kan ock få glädje, lycka, ljus.
Till fadershemmet gladt går färden,
Och ej till vantrons — fattighus.

Ave.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

Lilla Fina rodnade, mor Olsson hostade, men från fadrens och makens läppar gick ej ett ljud.

"Mina inkomster äro visserligen inte stora," fortfor Åke, då ingen genast svarade, "men jag kan mycket väl föda min hustru, och då jag är nykter och arbetsam, så skall det nog gå bra för oss."

"Kommer aldrig i fråga!" utbrast mor Olsson "Jag ger aldrig bort min dotter åt en simpel arbetare."

"Men hennes far är ju ingenting annat," invände Åke.

"Stå inte och märk ord, karl!" utropade den ömma modren. "Min dotter skall bli hustru åt en Inspektor. Det säger jag, och dervid förblir det."

Lilla Finas tårekälla öppnades ånyo, medan hennes far reste sig till hälften, öppnade munnen till hälften, men satte sig helt och hållet, utan att yttra ett enda ord. Åke besinnade sig ett ögonblick, men sade sedan med en manlig kraft, som till och med kom mor Olsson att studsa:

"Ert handlingssätt är oförlåtligt. Utaf egennytta tvingar ni er dotter, att gifta sig med en man, som är förhatlig för henne. Ni uppoffrar ert barn för er egen skull; trampar hennes känslor i stoftet, för att tillfredsställa er fåfänga och tillförsäkra er timliga fördelar. Ett sådant handlingssätt är föga öfverensstämmande med en moders pligter; och jag är fullt öfvertygad om att Guds straff en dag skall drabba er derför."

"Mor Olsson var förbluffad, lilla Fina försjunken i idel beundran, och en noggrann iakttagare hade kunnat förmärka en tillstymmelse af bifall hos den tystlåtne fadren. Begagnande sig af den tystnad, som rådde, fortfor Åke med stigande värma:

"Det kan aldrig falla mig in, att söka intränga i en familj, der någon är avogt sinnad emot mig. Jag träder derför för ögonblicket tillbaka, fullt öfvertygad om att Fina alltid skall blifva sin första kärlek trogen, samt att hennes föräldrar en dag frivilligt skola lägga hennes hand i min."

"Aldrig skall jag svika dig!" försäkrade lilla Fina.

"Hm!" ljöd det från pappa Olssons läppar.

"Jaså," utbrast mor Olsson, till det yttersta uppretad af det sista bifallet, "du tror verkligen det. Men jag skall säga, att om äfven hela Malmö uppslukades af hafvets vågor, så får du ändå aldrig min dotter till hustru. Men det är bra! Gå nu din väg, och låt mig sedan slippa att se dig."

"Jag går," svarade Åke sagtmodigt, ehuru det jäste inom honom, "men kommer en dag tillbaka, då ni behöfver mig. Farväl, Fina lilla, bevara troget din kärlek till mig och kom ihåg hvad jag sagt: "Gud är god, och han skall en dag röra din moders hjerta!"

Han tryckte ömt lilla Finas hand och aflägsnade sig, sedan han gjort en artig bugning för hennes föräldrar En djup tystnad rådde efter hans bortgång, under hvilken lilla Fina med hopp och förtröstan i sitt hjerta upprepade hans sista ord.

"Seså," utbrast modren, lättande sitt hjerta med en djup suck, "nu ä' vi ändtligen af med honom och jag lofvar att det skall blifva för alltid!"

Ett par månader hade försvunnit, och en vacker sommar hade efterträdt den vackra våren. Lilla Fina var mycket sorgsen, men det ungdomliga modet uppehöll henne, tillika med en stark förtröstan på en god Gud. Hon öfverhopades dagligen med böner om att taga Inspektoren till man, men alla bemödanden strandade emot hennes bestämda nej. Dessa efterföljdes alltid af de hårdaste beskyllningar för kallsinnighet mot föräldrar och syskon, samt okunnighet om sitt eget väl, men lilla Fina var ståndaktig som en klippa, grät mycket, men stod ihärdigt fast vid sin föresats. Detta alstrade kallsinnighet emellan henne och modren, hvarför äfven hvarje dag började med käx och gräl samt slutade på samma sätt. Den enda lindring under denna tid erhöll lilla Fina af sin far, som, då han hemkom om qvällarne, kunde smekande stryka hennes vackra glänsande hår, medan några ord af tröst gingo öfver hans läppar.

Ake hade ej heller under denna tid några glada dagar. Sorgen och saknaden tärde äfven honom, men han döfvade den ej på krogen. "Genom arbete kan jag komma fram i verlden," tänkte han, "kommer jag fram, så kan jag få Fina, och derför skall jag arbeta." Och han arbetade äfven med en ung mans kraft och ifver. Han vann derföre dagligen mer och mer sina förmäns förtroende, hvarför han äfven stundligen nalkades sitt mål, ehuru allt för långsamt för det otåliga hjertat. Med arbete och sparsamhet kan en ung man göra underverk, och vi få snart se hvad Åke förmådde.

Så stodo sakerna, då solen ånyo en söndag strålade herrligt öfver Malmö och dess omgifningar. Allt hvad lif och anda hade skyndade derför från stadens qvalm, för att vederqvicka sig i Guds fria natur och hämta krafter till nya ansträngningar i det godas och ädlas tjenst.

Om den benägna läsarinnan behagar följa mig, så begifva äfven vi oss äfven ut, styrande våra steg till den välbekanta lilla parken vid Rönneholm. Se bara sådant lif! Dans, lekar, skratt, hurrarop i hvarje vrå! Glädjen är lössläppt och sväfvar fritt i rymden lik en ur buren flygtad fågel; leendet leker kring allas läppar; ögonen stråla, allt är lif, munterhet och löje!

Men se, bland den der gruppen ha vi ju bekanta. Der på dikesrenen sitter Prostinnan Holmstrand med sin kaffekopp i handen; bredvid henne se vi mor Olsson. pratande och krusande; Pappa Olsson ifyller just nu en snaps åt en äldre man, hvilken jag får presentera som guffar Jönson; och hans gumma sitter förnöjd och leende midt emot honom. Inspektoren med de långa benen har sin plats bakom sin tillkommande svärfar, och framför hela detta sällskap dansa lilla Finas små syskon en ringdans, hvilken ofta afbrytes derigenom, att än den ene, än den andre faller på näsan.

Men hvar är lilla Fina? Der sitter hon på en tufva några alnar ifrån sin påtrugade älskare. Hon är sorgsen, stackars flickan! Emellanåt kastar hon en längtande blick till den grupp, som innesluter hennes kära på jorden, hvilka borde vara ett stöd för henne, men hvarifrån nu hennes lifs olycka utgår; ögonblicket derpå betraktar hon med ett melankoliskt leende den fröjd, som råder omkring henne. Glädjen är för olyckan lika en solstråle igenom ett fängelsegaller; den uppvärmer för ögonblicket fångens hjerta, men ack, blott för att sedan låta honom desto tyngre känna saknadens qval.

Tvenne stora tårar runno ut för hennes kinder, sanna tolkar af hjertats tillstånd, då hennes lille fyraårige broder kom och lade smekande sitt hufvud i hennes knä. Han jollrade; han skrattade; hon kände att det fans en varelse på jorden, som omfattade henne med en oegennyttig tillgifvenhet, och äfven hon log.

"Vill inte lilla Fina ha en kaka till?" frågade en röst bakom henne och då hon vände sig om, varseblef hon Inspektorens enfaldiga ansigte. "De kosta i Köpenhamn tre styfver stycket och ä' mycke' delikata."

"Nej jag tackar," svarade lilla Fina, oviss om skulle skratta eller gråta, i detsamma resande sig.

"Går lilla Fina när jag kommer?" frågade älskaren vidare.

"Ahnej, men jag tänkte dansa litet."

"Då kanske jag får lof att bjuda upp?"

Det var långt ifrån lilla Finas mening att dansa, än mindre med Inspektoren. Hon hade derför bragt sig sjelf i ett svårt trångmål. Framför sig hade hon den bugande fienden till hennes själslugn och bakom denne modrens vaksamma blickar; i perspektiv ungdomens löje åt hennes kavaliers långa ben, hvilka, satta i rörelse, säkerligen skulle framkalla en högst komisk effekt. Valet var svårt, men hon fann sig snart, gjorde en lätt nigning, och sade att hon redan var uppbjuden af sin lille bror. Just som pappa Olsson ropade till sin svärson att taga halfvan, försvann hon bland den krets af skådelystna som omgaf de dansande.

Snopen lomade inspektoren till sin halfva, och vi låta honom trösta sig med denna; bland den hvimlande folkmassan uppsöka vi lilla Fina.

(Forts.)

(Insändt.)

Charad.

En gosse börjar i fin bok
Att läsa, för att kunskap hämta;
Mitt första då, den lilla tok,
Först såg, och dermed tänkte skämta.

Men allwar blef det snart; Och han
När mäster syntes med karbasen.
Mitt andra ropte, "jag ej kan
Bli med på dessa här kalasen."

"Jag will bli flitig, — snäll som sju,
Och lydig skall jag också blifwa."
Och han höll ord, ty han kan nu
Så, som mitt hela, verser skrifwa.

Uttydning till charaden i N:r 4: Wälja.

Blickar i Tittskåpet.

En riksdagsman, som wid förra riksdagen tyckte det wara alldeles öfwerflödigt att blanda sig i käbblet och grälet om en mängd motioner, utan i stället föredrog att under plena taga sig en en stilla snarkare eller läsa tidningarne, blef wid sin hemkomst tillfrågad af sina walmän hwarföre han ej wäckt någon motion eller ens deltagit i diskussionerna — något som de kommit underfund med genom träget studerande af tidningarnes riksdagsöfwersigter. — — "Har ni inte lite emellan sett hur det i tidningarne bland riksdagsreferaterna stått: "allmänt mummel; blandade rop af ja och nej; och starka bifallsrop?" frågade folkombudet". — "Jo-o, det ha wi ofta sett", swarade walmännen. — "Ja, ser ni, det war jag det!" — "Watyr?" som "Söndags-Nisse" säger.

Redovisning för musiktillställningen i Östra Folkskolan den 4 dennes:

342 försålde biljetter . . .	85: 50.
Öfverbetalningar	43: 82.
Summa	129: 32.
Afgår:	
Hyra för 1 piano	10: —
För 2:ne arb. biträde . . .	1: 50.
Aflemnadt	117: 82.

Malmö den 5 Februari 1869.

Carl Forsén.

Öfverbetalningar till Barnhemmets byggnadsfond vid Östra Folkskolans musikaliska tillställning den 4 dennes:

Onämnd	— 75.
Herr kapten Werngren . . .	14: 25.
Pru de la Mau	— 75.
Skräddare Nygren	— 50.
Onämnd	— 8.
D:o	— 25.
Bryggare Lars Svensson . .	— 50.
Onämnd	— 8.
D:o	— 8.
D:o	1: 25.
Mjöln. A. Bengtsson	— 25.
Onämnd	— 25.
Fru Küllser	— 25.
Kapten Göransson	1: —
Onämnd	1: —
D:o	— 8.
Mamsell Lundqvist	— 50.
D:o Stickler	— 50.
Onämnd	2: —
Packhuskarlen P. Persson . .	— 25.
N. O. H.	9: 50
Onämnd	— 25.
F. O. N.	— 50.
C. F.	9: —
Summa Rmt Rdr	43: 82.

Prenumerations Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägenheter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom weta att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öreför halft år och 75 öre för qwartal, samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö arbetareförenings

medlemmar behagade inbetala 1:sta qvartalsafgiften till uppbördskomitéen, som sammanträder hvarje Tisdags och Torsdags afton kl. 7—9 i föreningens lokal. Anmälningar af nya inträdande medlemmar kunna ske på samma tider; och erinras härvid om reglementets föreskrift, att den som vill såsom medlem i föreningen ingå, skall dertill anmälas af en person, hvilken redan är medlem af densamma. Vid inbetalning af qvartalsafgifter bör medlemsbok medhafvas. Inträdesbiljetter erhållas på samma gång.

Uppbördskomitéen.

Observera.

Malmö arbetareförenings medlemmar böra vid inbetalning af innevarande års qvartalsafgifter återlemna de för sista qvartalet föregående år erhållna inträdesbiljetterna, då nya bekommes.

Komitéen för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmän i Läslokalen under Januari månad.

Fred. 5. Stadsmätare Olaus Ohlsson.
Lörd 6. Dräng hos kapten Nilsson, Nils Pettersson.
Sönd. 7. Husägare Jöns Hansson.
Månd. 8. Husägare Pär Åkesson,

Malmö Arbetareförenings sångkör

samlas till öfningar i föreningens lokal Onsdagen, Thorsdagen och Lördagen i nästa vecka, samt sedan hvarje Måndag, Onsdag och Lördag under loppet af Februari månad.

Komitéen för bildning och nöje.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 4).

Svarfvare J. Thomsson. Svarfvare J. Palm. Machinarb. L. I. Malmros. Snickare H. L. Roslund. Snickare F. Krook. Gjutare A. Olsson. Musikant G. Lundström. Arbetskarl H. Trulsson. Eldare J. Åkesson. Jernvägsarb. C. Märtensson. Uudermachinist C. Persson. Eldare A. P. Andersson. Timmerges. L. Olsson. Arbetare N. Larsson. Bengt Nilsson. Svarfvare O. Hansson. Kopparslagare A. Andersson. Målaregesäll A. P. Andersson. Korkskärare N. I Russel. Målare A. Stoltz. Målare I Cronvall. Timmergesäll L. Cederholm. Gjuteriarb. A. Liljeström. Eldare G. I. Jansson. Kopparslagare Olsson. Skrifvare I. E. Petersson. Cigarrmak. A. L. Andersson. Sjöman I. Jönsson. Machinarb. J. F. Frick. Murare. P. Ohlander. Gatväktare H. Persson. Sergeant C. Hansson. Timmerarb. L. Carlström. Uppsyningsman T Åberg. Hökare H. Jeppsson. Skräddare N. Frick. Arbetare O. Larsson. Murare O. Lindgren. Murare A. Nilsson. Bokhållare E. Björkholtz. Bodbetjent C I. Wärenrat. Husegare O. Carlson, Murare P. Håkansson Skrifvare C. Topp. Skräddare S. Coursell. Konduktör A. L. Selander. Skräddare G. F. Lundberg. Snickare J. F. Lundgren. Timmerman H. Roslund. Polisbetjent C. Bergström. Fabriksarb. J. P. Andersson. Vagnmakare P. M. Bäckström. Smedges. I. Lundell Arbetarb P. Mårtensson. Cigarrmakare E. Malmgren. Korkskärare E. Nyberg. Garfvare P. Pålsson. Fabriksarb. C. Prahl. Stadsmätare I. Olsson Tunnbindare C. O. Petersson. Arbetare H. Åkasson Arbetare N. Svensson. Kontorstjenare O. Jönsson. Gjuteriarb. J, Sonesson. Arbetare N. Olsson. Bokhållare A J. Nilsson. Gjuteriarb. Brovn Litograf I. W. Rosen. Stadsmätare Måns Jeppson. Sadelmakare M. Cederberg. F. kapten A. Persson Bärare E. Gellström. Kustvakt J. Jönsson. Patrullkarl J. Lundbesg. Polisbetjent J. Billberg. Mälaregesäll. J. E. Jönsson. Färjeman H. Hansson. Skomakare J. H. Liljenberg. Slagtare C. J. Jakobsson. Gjuteriarb. P. Petersson. Husegare L. Persson. Arbetskarl J. Bertelsson.. Arbetskarl L. Dahlström. Arbetskarl L. Persson. Båtförare Pål Andersson. Kontorsskrifvare J Jakobsson. Smedges. A. J. Möller. Skäddare S. Arvidsson.. Arbetskarl A. C. Holgersson. Husegare Nils Olsson. Arbetskarl N. P. Blixtberg. Arbetare Åke Olsson. Arbetare N. Henriksson. Machinarb. L. Cipa. Arbetare N. Larsson. Arbetare N. Hansson. Modellsnickaren C. Andersson. Bleckslagare A. U. Nyström. Urfabrikör C. Lejsander. Slagtare C. G. Dhejne. Smedgesäll R. Holm. Tenngjutare Berglund. Bleckslagare A. Gundersén. Byggmässare A. Djurberg. Byggmästare Märtensson. Timmerges. I. Westin. Kammakaregesäll C. J. Ojholm. Stenhuggare E. R. Grönvall. Redaktör C. Kallenberg. Snickare Hultén. Sergeant F. Schön. Boktryckare C. H. Ekelund. Typograf J. Mattsson. Spisvärd O. Hansson. Skräddare J. Palmqvist. Snickare N. Jönsson. Hökare C. J. W. Nilsson. Skomakare H. Olsson. Skomakare J. A. Kron. Snickare N. F. Frändsson. Urmakare J. E. Carlsson. Cigarrsorterare Haubenreiser. Skollärare A. Ohrlander. Tunnbindare M. Lindström. Husegare Christian Persson. Skräddare H. Larsson. Skräddare P. Nilsson Trädgårdsmäst. N. P. Lundberg. Arbetare J. Ifversson. Cigarrmakare C. Andersson. Smeden A. I. Dahl. Fabriksarb. N. O. Friberg. Skräddare H Andersson. Vaktmästare J. Andersson. Boktryckare C. A. Andersson. Hållkarl S. Bengtsson. Timmergesäll P. N. Berglund. Målare H. Borgström. Typograf P. Bergström. Snickareges. P. Dahlqvist Vaktmäst. A Eriksson. Fotograf M. Fagerkrantz. Faktor G. Forsell. Skollärare C. Forsén. Vaktmäst. I. C. Hallengren, Vagnmakare I. Holmström. Typograf S Lundgren. Skeppstimmerman S. Landgren. Skräddareges. N D. Lindström. Murare J. P. Malmqvist. Skomakare H. Malmborg. Åkare N. Nilsson. Hamnbokhållaren N. Nilsson. Målare N. A. Norling. Faktor N. Nilsson. Smedges. N. Nilsson. Arbetare N. Nilsson. Sadelmakare O. Nilsson. Qvartersman C. P. Olsson. Arbetare Pål Olsson Bokbindare O. L. Olsson. Hofslagare A. G. Olsson. Stensättare N. Olsson. Utskänkare H. Olsson. Snickare S. Palmqvist. Skeppstimmerman H. Persson. Arbetare L. Persson. Bildhuggare Abraham Petersson. Målare M. W. Rundqvist. Capten F. Strömberg Redaktör J. B Westenius. Murges. Christian Österberg. Smedges. O. Olsson Gravör E. C. Cederberg. Boktryckare B Cronholm. Guldarb. G. M. Malmqvist. Guldarb. J. W. Svensson. Bokhållare M, Moberg. Literatör F. Kjörling. Vaktm. F. O. Isberg Bokbindare J. Hansson. Sadelmakare Schönström. Typograf G. A. Nilsson. Kypare B Peterson. Guldarbet. C. Fick Guldarbet. A. Beckman, Guldarbet. O. Malmqvist. Guldarbet. G. Faas. Guldarbet. A. Sjöholm. Guldarb. F Carlsson. Handlande O. Berggren. Skräddare P. A Holmqvist. F. utskänkare M. O. Helander. Ingeniör G. Gustafsson. Sadelmakare T. F. Krok.

(Forts.)

Till salu:

Utmärkt vackra Fotografi-bilder

öfver Malmö arbetareförenings festsal vid års- och invigningsfesten den 3:dje Jan. 1869, erhålles för 84 öre stycket till steoroskop samt 50 öre i vesitkortformat hos fotografen hr C. von Scharéngrad, Östergatan, och hos vaktmästaren Lefin i föreningens lokal.

Anton Zielfeldts

Färg-, Olje- och Fernisshandel, N:r 13. Lilla Torg N:r 13,

Rekommenderar sitt lager af oljerifna och tillblandade färger i alla kolörer, samt vattenblandade färgor för Murare, Copal, Guld och Spritfernissor, flera sorter, äkta guld och silfver, Metallguld och Bronser, rå, kokt och blekt Linolja, Terpentin, Xerotin, Siccatif och diverse sorter torkande ämnen, Penslar, Spatlar och Linialer, allt säljes till de mest billiga priser. Färgqvarnar för målare, inlemnade i kommission, säljes billigast af

Anton Zielfeldt.
N:r 13 Lilla Torg N:r 13.

Undertecknad, som flyttadt till Rörsjögatan N:o 30, rekommenderar sig i allmänhetens benägenhet i allt som till yrket hörer. Billiga priser och solida arbeten utlofvas.

H. Schönström,
Sadelmakare & Tapetserare.

C. F. Pettersson,

Adelgatan N:o 61,

emottager beställningar af alla sorter skoarbeten, åberopande mig på det renommé, för goda solida och billiga arbeten, som jag under en mångårig verksamhet lyckats tillvinna mig.

N. DAHLQVIST,

Östergatan 41,

rekommenderar ett väl sorteradt lager af färdiga herrekläder jemte ett vackert urval af nu inkomna tyger passande för årstiden, som efter ingående beställningar expedieras skyndsamt och billigt.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 7. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 12 Februari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.

1 Söndagen i Fastan.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Fisken och Neptun.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½8 e. m.

Minneslista för weckan.

Lörd. d. 13 kl. 10 f. m. Sammaträde med borgenärerna i skomak. O. Degebergs, Öfwed, konkurs å Östraby gästgifwaregård.

Sönd. d. 14 kl. ½9 f. m. Årssammanträde med Malmö skarpskyttekår å hotell Swea.

Månd. d. 15 kl. 7 e. m. Utlåning af böcker från Malmö arbetareförenings bibliotek.

Tisd. d. 16 kl. 8 e. m. Uppbörd af första qwartalsafgiften i Malmö arbetareförenings lokal.

Onsd. d. 17 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.

Thorsd. d. 18 kl. 8 e. m. Sista uppbörden af 1:sta qwartalsafgiften i Malmö arbetareförening.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m. **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m

---

Malmö.

Sparkassa. Wi omnämnde för någon tid sedan, att ett förslag till inrättandet af en sparkassa inom Malmö arbetareförening blifwit i styrelsen framställdt; den komité för stadgars uppsättande, som då utsågs, har redan haft ett par sammanträden, och wi tro oß nästa gång kunna meddela resultatet af komitéens förhandlingar.

En sparkassa sådan som den ifrågawarande, hwilken afser att genom mindre weckobesparingar under loppet af en längre tid hopsamla ett kapital, skulle blifwa till mycket gagn för arbetaren. Man wet, att i allmänhet räknar man det icke så noga med några öres utgifter då och då; men likson regndropparne, hwilka hwar för sig icke mycket förslå till jordens grönska, likwäl då de äro samlade, göra fälten fruktbärande med rika skördar; så uppblomstra af de små besparingarne lifwets bekymmerfria och glada werksamhet. Men det är just konsten att kunna hopspara och samla det lilla till en fond. Det är icke så lätt; börjar man likwäl med regelmessiga insättningar i en kassa, så finner man snart att saken låter sig göra. Arbetaren kan naturligtwis endast aflägga helt litet, bara 10 öre i weckan t. ex.; detta kan dock bilda under loppet af åratal en liten summa, som är god att anlita wid inträffande behof. När man på detta sätt will spara, så skall man också wara bestämd och ihärdig; ty endast derigenom winnes målet. Huru mången skulle icke, om han börjat en sådan besparing i sin ungdom, kunnat på gamla dagar ega kapital, hwarigenom många bekymmer undanröjts.

Wi skola, som sagdt, närmare redogöra för nämnda sparkassa, så snart komitéen hunnit att utarbeta stadgarna för densamma. Det har inom föreningen warit en allmän önskan att en sådan kassa måtte komma till stånd, och då detta, som wi hoppas, rätt snart inträffar, komma troligen många att göra insättningar i densamma.

Hwad wåra riksdagar kosta. Endast andra kammarens ledamöter atnjuta, såsom kändt är, arwode. Detta arwode är för närwarande bestämdt till 1,200 rdr för hwarje kammarens ledamot, hwilket gör för 189 ledamöter ett belopp af 226,800 rdr för hwarje riksdag.

På riksdagen har ingenting af synnerlig wigt förekommit. Anslaget till Prinsessan Lovisas brudgåfwa 198,000 rdr, är bewiljadt, enhälligt i första kammaren, samt med 118 röster mot 64 i den andra. Motionsflödet har, som wanligt warit stort, och somliga bland dem äro af mycken wigt. Bland dessa räkna wi hr Hallenborgs i första kammaren om inskränkning i tryckfriheten. Den afser i de twå första momenten att förekomma de mißbruk af lagen, som på sednare tiden, blifwit gjorda derigenom att answaringar sättas i reserd, så att, om en blir straffad, en annan genast står färdig att öfwertaga answaret. Detta är widrigt för hwarje rätiänkande menniska, men ännu mer för den öfriga pressen, som derigenom kommer i mißkredit, hwarför denna motion bör hälsas med glädje af hwar och en, som ej sjelf gör sig skyldig till mißbruk af den dyrbara rättigheten att yttra sig i allmänt tryck. Sista delen af motionen som afser ombildning af jurysammansättningen, är deremot ej wärd någon uppmärksamhet.

Till kontrollörer wid inom Kristianstads län warande brännerier, der tillwerkning, enligt gjord anmälan, kommer att börja den 15 Februari innewarande år, äro förordnade: tolagskommissarien E. Rosenblad, mönsterskrifwaren C. Rosenblad, mönsterskrifwaren C. L. Hörberg, inspektoren A. Elmland, f. handlanden J. M. Nilsson, landtbrukaren H. Gustafsson, rytemästarne W. von Gerber och J. Petersén, löjtnanten C. A. Wahlqwist, underlöjtnanterne W. Holst, A. Bergman och A. Krook, sergeanterne G. Sjöstedt, C. A. Trotzig och M. Segerborg, styckjunkaren W. Lundh, fanjunkaren W. Lundh, fanjunkarne P. J. Sandahl, C. Malmström, G. Tholander samt f. fanjunkaren C. Bergman.

Arbetaremöte. Ett sådant hölls i Askersund den 1 dennes. En korrespondent till N Alleh., ur hwilken wi hemtat följande, berättar rätt sällsamma ting om mötets förhandlingar och beslut:

Arbetaren E. G. Eriksson från Snaflunda hade genom annons i Askersunds tidning kallat stadens och södra Nerikes arbetare till en sammankomst, för att rådgöra och fatta beslut om förbättring i arbetarnes ställning och öfriga i sammanhang dermed stående frågor. Wid mötet infunno sig representanter från flera håll.

Förhandlingarne började med att för arbetarbolaget wälja en styrelse, i hwilken tio personer, alla arbetare, inwaldes. Sedan dessa högtidligt tagit plats omkring ett rundt bord, började diskussionen, som leddes af nämnde Eriksson. Första punkten rörde, hwad namn bolaget skulle hafwa. Man hade tänkt på åtskilligt i den wägen, såsom friwilliga-arbetare-aktiebolagets brödrasamfund, men efter någon öfwerläggning tog sig bolaget namn af arbete och hwila, wiljande dermed beteckna sitt ändamål.

Derefter uppläste ordföranden ett "reglemente", förut uppsatt, och hwilket punkt för punkt genomgicks och godkändes såwäl af styrelsen, som mötet. Sålunda antogos icke mindre än 18 punkter, hwaraf följande må anföras:

Bolaget teckner 500,000 (säger femhundra tusen) aktier om 10 rdr stycket; samt anlägger en industribank på 200,000 aktier, likaledes om 10 rdr stycket, och utöfwar derjemte in- och ut-rikes handel; bolaget anlägger ett tryckeri för utgifwande af en tidning, som skall innehålla industriens framsteg i alla riktningar, handelsnotiser, bolagets ställning samt "astronomiska uppgifter". Bolaget anlägger ett bibliotek samt en arbetare-skola, i hwilken lärjungarne erhålla fullständig teoretisk och praktisk bildning. Lärjungarne bewista skolan mellan 8 och 15 år och hafwa allting fritt. Lärare ware både manliga och qwinliga.

Arbetarnes aflöning bestämmes efter "marknaden", d. w. s. efter det gängse priset på arbete, alldenstund arbetslönerna kunna stiga och falla.

Till underhåll af medlemmar, som äro ålderiga, sjuka, skadade eller wanlytta, inbetalas 2 öre af hwarje person årligen. Denna afgift kan dock höjas eller sänkas allt efter omständigheterna och årstiderna. Till förbättrande och utwidgande af rörelsen erlägges 15 öre per aktie årligen. Stånde dock hwar och en fritt att betala mera, dock icke öfwer 5 rdr rmt.

Bolaget förbinder sig i alla sina affärer en för alla och alla för en, och allt såsom bolagets egen egendom, samt träder i werksamhet så snart "reglementet" winner Kongl. Maj:s stadfästelse, och så snart minst 2,000 medlemmar betalt 5 rdr hwar, hwilket bör hafwa inträffat inom 2 år.

I öfrigt tilläde några bestämningar, såsom: att bolaget har sin hufwudstation i Askersund, der äfwen bank, museum, boktryckeri, skola m. m. anläggas. Den nu walda styrelsen bibehålles blott tills reglementet fått kongl. stadfästelse; många önskade dock, och deribland ordföranden, att styrelsen skulle bibehållas ett år. Till ordförande och ledare i öfrigt för bolaget och deß angelägenheter, utsågs den nämnde arbetaren E. G. Eriksson hwilken deßutom befullmägtigades att personligen uppwakta Konungen och framlägga det ofta omskrifna reglementet, för att så mycket säkrare och wissare derå erhålla stadfästelse. Såsom något rätt owanligt må nämnas, att styrelsen bland egna medlemmar utwalde twå sekreterare, "på det att", såsom orden lydde, "om den ene uppfattar oriktigt, den andre må uppfatta rätt". — Wid dandelsbodars inrättande bör Jönköpings arbetareförenings salubod tjena till föredöme.

Mötet försiggick i all ordning och stillhet, och samlingen utgjordes af omkring 50 personer, alla arbetare, knappt någon sjelfegande bonde, ingen borgare annat än såsom åhörare, och fastän få hade klart för sig hwarom fråga war, tycktes dock de fleste wara intresserade för saken, och ganska leende framtidsperspektiver upprullades för mången, då de man och man emellan derom samtalade. Wi wilja nu icke inlåta oß i några betraktelser öfwer hwarken detta eller andra dylika möten, som äro hållna eller komma att hållas; men wi tro dock, genom erfarenhet från andra orter, der anspråken äro måttliga och wäl inrättade arbetare föreningar kommit till stånd, att arbetarens ställning derigenom kan wäsendtligt förbättras, hwaremot naturligtwis ett företag, som icke med behörig insigt och omtanka grundats och sköts, har all utsigt att gå i qwaf och bringa skada åt intressenterna.

Malmö Arbetareförening.

Styrelsens sammanträde den 6 dennes. Ett af komitéen för bildning och nöje framstäldt förslag om förhöjning af sångläraren lön, och hwilket war bordlagdt från förra sammanträdet, företogs till behandling; hwarwid följande beslut fattades: sångläraren skulle till den åt honom bestämda lönen erhålla ytterligare 200 rdr, på så sätt, att inkomsten af en koncert under året tillfaller honom; skulle denna inkomst icke uppgå till nämnda summa erlägges resten af föreningens kassa; en theoretisk sångskola inrättas derjemte, i hwilken sångläraren utöfwer de wanliga sångöfningarne leder underwisningen; såsom wilkor för den åt sångläraren förhöjda lönen, som sålunda kommer att uppgå till 400 Rdr årligen, bestämdes att sångläraren efter nästa Mars månads slut icke eger att åtaga sig ledningen af annan förenings sångkör, än arbetareföreningens.

Genom waktmästaren anmäldes att hr sadelmakare F. Th. Krook till följd af sina göromål icke längre kunde såsom ledamot i styrelsen qwarstå; genom denna och en föregående affägelse hafwa eldaren N. Olsson och lokomotivföraren H. Högström inträdt såsom styrelseledamöter.

Af byggnadskommitéen gjordes framställning om brandförsäkring af föreningens lösörebo, som blifwit wärderadt till 4,505 rdr; hwilket af styrelsen godkändes. Byggnadskommitéen hade widare föreslagit, att inreda den nuwarande mangelboden i föreningens gård till aftagningsrum, som sålunda komme att sättas i förening med det redan befintliga; hwilket förslag godkändes, dock skulle frågan om kostnaden för denna inredning tills widare hwila.

Från direktör Hallberg i Landskrona hade skrifwelse ankommit, deri han erbjöd sig att för medlemmar af föreningen meddela underwisning i sång efter solfamethoden, dock skulle föreningen bekosta de resor hr Hallberg i och för denna underwisning komme att göra, derjemte skulle inkomsten af en konsert, som sedan sångkursen slutat komme att anställas, tillfalla honom, då föreningens kostnader för nämnda resor först blifwit betäckte; på förslag af komitéen för bildning och nöje ansåg styrelsen sig för närwarande icke kunna bifalla skrifwelsen.

Skänkta böcker till boksamlingen. Konstförwandten A. Hellgren: "Chevalier de Maison rouge". Fru Högström: "Kongens första kärlek" af Per Thomasson; "Ulla Fersen" af G. H. Mellin; "Arthur Gervillier" af Paul de Kock; "Ännu litet till" af Erik Bögh.

Handelsrörelsens omsättning har från och med den 21 December 1868 till och med den 9 dennes uppgått till 9,568 rdr 14 öre. Sedan lokal för en handelsbod till numera blifwit förhyrd i konsul Holms gård wid Engelbrects- och Pehr Weijersgatorna, kommer denna med det snaraste att öppnas.

Carlskrona konsumtionsförening är namnet på en i nämnda stad nyligen bildad förening inom handtwerks- och arbetsklassen. Aktierna för medlem i föreningen lyda å 25 rdr stycket.

Landskrona arbetareförening utwecklar sig i en jemn tillwext; de af föreningen antagne stadgarne äro i det närmaste likalydande med Malmö arbetareförenings reglemente.

Stockholms arbetareförenings adress angående den kommunala rösträtten.

Till hufvudstadens herrar representanter i riksdagens Andra kammare.

Stockholms arbetareförening, som redan för ett år sedan tog första steget till en af flere tusen arbetare i hufvudstaden undertecknad, samt af flere arbetareföreningar i olika delar af landet understödd petition till kongl. m:t angående förändring af nu gällande bestämmelser för den kommunala rösträtten, får härmed vända sig till sin kommuns herrar representanter i Andra kammaren med en hemställan i samma ämne.

Efter den allsidiga utredningen af denna fråga, som riksdagens, en mängd offentliga mötens, åtskilliga kommunalstyrelsers samt hela svenska politiska pressens förhandlingar derom medfört, skulle det vara lika fåfängt, att söka framdraga någonting nytt till ärendets ytterligare belysning, som onödigt att företaga en bevisning, att nuvarande stadganden om den kommunala rösträtten äro till sin grund rättsvidriga, och till sina följder menliga. Äfven tro vi, att sällan, om någonsin, en så enhällig mening varit i landet rådande öfver något allmänt ärende af större vigt. Och likväl, trots detta, ha hittills alla försök, att genomdrifva den af högsta behof påkallade reformen strandat.

Under sådana förhållanden knnde det möjligen vid första anblicken tyckas, som vore det lugna reformarbetets resurser uttömda. Vi tro och hoppas likväl, att detta ej är händelsen. Det konservativa motståndet mot reformer, som äskas af den allmänna meningen, plägar nemligen, der det ej har sin rot i egennyttans dåliga vilja, mindre bero af en på skäl fotad öfvertygelse, än af en känslostämning, som är obenägen mot all rörlighet, all föränding, allt ombyte. Det gäller då att gifva denna känsla tid att liksom vänja sig vid den i början så förskräckande föreställningen om en rubbning i det häfdvunna. Blott man ej tröttnar att åter och åter framhålla det redan hundrade gånger sagda, lugnar sig förskräckelsen. Ett motstånd, som i början tyckts vara döft för alla förnuftsskäl och blindt för all händelsernas lärdom, viker tillbaka, ehuru reformvännerna ej varit i stånd att åberopa någonting nytt, ehuru den fortgående erfarenheten af reformens behöflighet ingenting annat inneburit, än ett upprepande, en förstärkning af den långt förut vunna, tillräckligt både mångsidiga och tydliga.

Vi förställa oss, att folkrepresentanterne, ehuru de icke kunna vara ovissa om den mening, aom hittills uttalat sig i frågan om den kommunala rösträtten, ej skola vara likgiltiga för tillförlitliga vittnesbörd om denna menings fortfarande, ja om möjligt växande styrka. Derför har Stockholms arbetareförening som i sin mån representerar den samhällsklass, hvilken närmast och kännbarast drabbas af den nuvarande orättvisan, trott sig skyldig att inför sin kommuns herrar representanter i Andra kammaren vördsamt uttala sin öfvertygelse, att en genomgripande reform af de kommunala rösträttsbestämmelserna ej kan utan skada för samhället, längre undanskjutas.

Stockholm den 30 Jan. 1869.

På Stockholms arbetareförenings vägnar:

Dess Direktion.

(Underskrifter.)

Arbetaren och den arbetande qvinnan.

(Föredrag, hållet inom Göteborgs Arbetareförening af A. K.)

Det är tvenne mäktiga rörelser, som i närvarande tid pågå inom menskligheheten: *arbetarnes* och *qvinnornas*.

Äfven den ytligaste betraktare kan finna, att här sträfva tvenne väldiga krafter, för att komma upp ur skymning och mörker till ljus och luft — tvenne krafter som vilja finna sin rätta användning, som vilja rikta samhället, på samma gång de sjelfva stärkas. Det är tvenne krafter, som börja att komma till medvetande af sitt eget värde och med allt högre röst framställa sina önskningar om, att andra hittills lyckligare lottade efter hand äfven måtte erkänna detta.

Men det är icke nog med att framställa önskningar, om man verkligen vill ernå något, man måste äfven handla och verka. Det är också denna handlings- och verkningslust, som visar sig bland tidens tecken och kommer en och annan att förvånad lyssna till bruset omkring honom. Ej alla kunna tyda stjernornas eldskrift på himlen, ej alla förmå att följa idéernas strömdrag i menniskoandens utvecklingsbädd.

Länge famlande efter den häfstång, de behöfde, för att kunna skapa sig en annan och bättre ställning i samhället — en ställning som gjorde dem sjelfva mera oberoende och mera gagnande det allmänna —, funno arbetarne plötsligen en ljusstråle. Den ljusstrålen var en en god tanke. Den tanken var som senapskornet, hvaraf blef ett träd. Och den tanken fick ett namn, då den döptes i handlingens och verklighetens funt: den kallades associations- eller föreningstanken.

Har du sett, huru, då vårmorgonen gryr i öster och nattens skuggor fly, allt vaknar till lif och verksamhet? Blommorna öppna sina kalkar mot ljuset och utandas sitt doft. Det är deras värf i morgonstunden. Foglarne rugga sina fjädrar och lofsjunga till skapelsens ära, hvarefter de skynda ut till sina värf: att draga strå till sina bon eller skaffa föda åt de små. Bien surra, myggorna dansa, gräset växer och menniskans sång blandar sig med det allmänna sorlet, der hon vandrar hän till sitt arbete.

Ja, arbetet det är morgonhymnen från allt lefvande på jorden. Det är med arbetet som med den nyss upprunna solen: Gud har skapat det för hela verlden. Det vecklar ut frukterna ur jordens gömslen, det släpar de dolda skatterna i dagen, det stärker lifvets verktyg och sprider välsignelse ut öfver verlden.

Har du sett allt detta lif i naturens morgon, då kan du göra dig en föreställning om, huru föreningstanken verkade i arbetarnes hittills undandolda kretsar, då han rann upp för deras sinnen. Höga känslor, varma förhoppningar vaknade, såsom blomman för solstrålen . . . man kände en frisk och lifvande fläkt blåsa genom samhällets dälder.

Och de deruppe på höjderna skådade förundrade på lifvet der nere, lyssnande med förvåning till det glada sorlet. Och allt mera vidgade sig föreningskedjan, hon utgjordes snart af massor af länkar . . . och allt högre flögo förhoppningarne, följda af beslutsam äflan att slå en bro mellan dem i dälderna och dem på höjderna — en bro som skulle förmedla mellan klasserna och på hvilken de kunde mötas och förbrödras . . . Och den bron var, den bron är: kraftig verksamhet för andligt och materielt oberoende, på hvilket såväl den enskildes som det allmännas sanna frihet hvilar.

Det finns ett litet, litet djur, hvars hela hem är en droppe i hafvet. Ensamt för sig är det oförmöget att uträtta något, som kan för menskligt öga bära vittne om, att det varit till. En droppe i hafvet . . . ett lefvande väsen för hvilket denna droppe är ett haf! Kan du tänka dig någonting mera öfvergifvet, någonting svagare, obetydligare och betydelselösare i detta oändliga verldsallt, hvars storhet du mäter efter planeternas gång, efter stjernornas dans deruppe under himmelens fäste?

Men detta lilla, så oansenliga djur förenar sig med några andra af samma slag. De slå sig allt flera tillhopa. De arbeta och sträfva sitt värf gemensamt. Hvarje sekund ser milliarder födas och milliarder dö. Men hvad hvart och ett af dem uträttat, det finnes qvar, och de kommande milliarderna lägga sitt arbete till detta — — och en dag höjer sig upp ur hafvets bottenlösa djup en väldig klippa med millioner sinom millioner utgreningar, — — och en stormig och mörk qväll splittras som spån det stolta skeppet på dess rygg!

Genom samverkan ha de små djuren, af hvilka hvartdera är så litet, att en droppe i hafvet är för detsamma ett h f, bragt det derhän, att den anborna menniskan, som kallar sig naturens herre, häpnar inför alstret af dess verksamhet. Ja genom samverksamheten bringa de små det så långt, att andra Skapelsens krafter bemäktiga sig deras verk, breda ett grönskande täcke deröfver. göra det fruktbärande, låta träd slå sina rötter i dess förgreningar och menniskor bygga sina boningar under trädens löfhvalf.

Hvilket exempel, hvilket föredöme från Naturens rike! Hvilken herrlig undervisning om, hvad äfven den svage, ja, den svagaste förmår, om han i endrägt förenar sina bemödanden med andras och med dem utför sin lefnads verk!

Du, arbetare, du ringe och undanglömde, du är dock förmer än det lilla djuret i vattendroppen! Tag din broder och syster i hand. Gör kretsen vidare och vidare. Läggen så edra sträfvanden tillsammans, och när lefnadsdagens timme nalkas sitt slut och dödsnattens timme sin början, skolen j kunna se ett dagsverke uträttadt, hvilket skall bära vittne om, hvad makt det ligger i det lilla, då det genom samverkan vill göra sig stort!

Men arbete fordras det, ihärdighet fordras det, enighet fordras det: enighet, ihärdighet, arbete! Enigheten gifver styrka, ihärdigheten gifver mod och arbetet gifver frukten. Inristen de trenne orden med kärlek i edra hjertan med förstånd i edra hjernor — och en gång skolen j, j arbetets barn från samhällets dälder, öfverskrida bron till höjderna, för att i förening med dem deruppe göra fosterlandet enigt, rikt och starkt, ty det är enigheten som gifver styrkan!

Liknade ej de 28 fattiga arbetarne i England, som slogo sig tillsammans, dessa omnämnda hafvets små djur? De 28 voro lika öfvergifna, svaga och ensamma i menskligbetens stora ocean, som de små djuren. Deras namn voro ej kända, ingen kanonsalut hade helsat deras tillkomst till verlden, och inga böner hållits i kyrkorna för deras väl. De voro bortblandade i hopen; men samverksamhetens ljus, föreningsidéen, slog dem i ögonen.

De 28 lade hvar sin skärf till den gemensamma egendomen, hvilken skulle bli häfstången för deras lyftning. Det var ej mycket, men omsider fingo de ihop c:a 500 rdr. Detta var år 1844. Men 22 år derefter, eller 1866, hade detta antal af 28 stigit till 6,246, hvilka hade en gemensam förmögenhet af — 1,797,802 rdr, hvilka medel användas dels för gemensamt bästa och dels till understöd för andra arbetare, som vilja slå sig tillsammans, för att höja sin ställning.

Penningen bör icke missaktas. Han kan, likasom allt här i verlden, missbrukas, och är då ett verktyg för det onda, Men han kan äfven bli ett redskap för verksamhet i det goda, ett redskap till välsignelse. De nyss nämnda arbetarne i England hafva i sina händer medlen att höja sig upp till jemnbördighet med andra och att genom sitt exempel verka för andra likar. De ha bibliotek och lässalar, de ha skolor och andra inrättningar för andlig utveckling, under det att deras försäljningsbodar, qvarnar, fabriker och folkbanker fortfarande betrygga deras ekonomiska oberoende och sunda boningar deras kroppsliga välfärd.

Deras exempel följes nu af arbetarne i alla bildade länder, och de svenska erbetarne börja handla på samma sätt. De vilja, äfven de, höja sin ställning, och derför att de vilja det, skola de det äfven genom enighet, ihärdighet och arbete! De engelska arbetarne ha visat, att det kan gå för sig; de svenska arbetarne skola visa, att det jemväl här skall gå för sig.

Och framåt går den väg, som vi skola till eget bästa och föderneslandets båtnad följa!

Utrikes och Inrikes.

Konferensens beslut har slagit ner som en bomb i Athen och försatt regeringen i en högst obehaglig belägenhet. Folket är i fullkomlig gäsning och will hafwa krig för hwad pris som helst; ministèren har afträdt, och hittills har det ej lyckats att bilda en ny; en turkisk arméekår om 24,000 man står rustad wid gränsen, endast fyra dagars wäg från hufwudstaden, och konungen sjelf önskar abdikera om ej konferensens beslut respekteras. Nordamerika och Ryßland (den sednare makten likwäl på twetydigt sätt) söka att medla emellan de twistande makterna, men denna gång är resultatet ej beroende af regeringen, utan af folket, hwarför några diplomatiska tillgrepp swårligen kunna hjelpa. — Från Serbien berättas, att Grekland ej kommer att stå ensam, om kriget utbryter, utan att befolkningarne i Serbien, Bulgarien, Macedonien, Herzegovinna, Bosnien och Montenegro skola gå man ur huset för att bidraga till Turkiets undergång. Man berättar till och med att kriget utbrutit emellan Turkiet och Montenegro, samt att en fäktning förefallit wid Nikschtza, hwari 60 man blefwo dödade och 160 sårade. Man tror att Grekiska regeringen skall af konferensen begära förlängning af den tid, som

blifwit utsatt till swars afgifwande, till deß en ny minister hinner bildas; från andra håll berättas att en dylik anhållan af konferensen blifwit afslagen. En bulletin berättar att upproret på Kandia nu är fullkomligt undertryckt. Ännu står det således och wäger; ingen wet om det skall blifwa krig eller fred, ingen kan säga om Muhamedanerna fortfarande skola så föra en usel regering öfwer kristna länder eller ej.

Den republikanska regeringsformen är nu antagen i Spanien så till wida, att den högsta regeringsmakten är uppdragen åt ett direktorium, bestående af tre personer. Det kan wisserligen hända att cortes bestämma sig för den monarkiska, men äfwen om detta mot förmodan skulle inträffa, dröjer det så länge innan man kan förena sig om en person, att republiken de facto under tiden är införd. — En deputation har af regeringen begärt religionsfrihet, men fick det swar, att det endast tillhörde cortes att skilja kyrkan från staten, hwarför frågan hänsköts till deß afgörande. Den första offentliga protestantiska gudstjenst i Spanien hölls söndagen den 25 Jan. i Madrid. Detta faktum bewisar ensamt, att hwilket styrelsesätt, som än kommer att införas, har dock revolutionen icke warit förgäfwes, utan kan man deraf wänta rika frukter för framtiden.

Från Tyskland berättas, att f. d. konungen af Hannover skickat betydliga summor till Amerika för att bilda en frikår, med hwilken han ämnar återtaga sin thron.

I Italien är upproret qwäft och allting åter lugnt.

Medan wintern här i norden är mycket mild, är kölden så mycket strängare i södra Europa. Från Rom skrifwes den den 24 Januari: "Till och med i Neapel war det mycket kallt. Här frös det i går 6 grader, alla apelsiner och citroner som icke woro betäckta ha frusit, olivträden ha lidit mycken skada, och många menniskor ha blifwit sjuka. Eljest finner man wid denna årstid i villa Pamfilise violer och alla slags blommor i all deras prakt; nu ligger Italien i snö från Alperna till Neapel, och gamla personer kunna icke erinra sig någon sådan winter sedan 1835." Äfwen i Österrike herrskar stark köld.

En korrespondent från nordwestra Helsingland skrifwer: "Den 21 Januari bildades här wid soluppgången ett så lysande och storartadt naturfenomen, att säkert mången annorstädes gifwit akt på detsamma. Jemte det, som wanligt, de i närheten af solens uppgång befintliga molnen woro guld- eller eldfärgade, uppsteg lodrätt från det ställe, der solen war i uppgående, en eldpelare, som genomskimrade det framför liggande molnet och sträckte sig till ungefär $1/_{6}$ af himlahwalfwets båge. Fenomenet warade 25 minuter och solen war redan i sin helhet synlig innan eldpelaren förswunnit. Ungefär samtidigt observerades på åtskilliga ställen i mellersta Europa wid fullt solsken och nästan molnfri himmel twenne regnbågar, den ena i Zenith och den andra i riktning mot westra horisonten.

I norska tidningen Aftenbladet skrifwes: "Till följo af den blida wintern öfwerallt utomlands kommer en owanligt stor qwantitet is att utskeppas i år. Exportörerna ha redan sålt mer än den wanliga qwantiteten af denna artikel, och som den framskridna årstiden gör någon stark köld hädanefter mindre sannolik, ingå dagligen nya order. Förfrågan om leveranser till de större städerna wid Medelhafwet skall ha gjorts af en af wåra större exportörer, och önskligt wore att affären komme till stånd. Twå laddningar utskeppades för ett par år sedan till Konstantinopel och gåfwo då ett tillfredsställande resultat. Oaktadt den milda winter, wi haft, har isen dock på de ställen, der den blifwit wäl skött förmedelst sopning, uppnått en tjocklek af 15 till 20 tum. Många hundra menniskor och hästar ha nu sysselsättning med att såga blocken och föra dem till iskällarne."

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

Se der är hon midt i ringen, svängande omkring med sin lilla broder. Hon har för ögonblicket glömt sin egen sorg vid den lilles glädje. Men, hvad nu? Se så hon rodnar; se hvilken blick, som möter den unge mannen der, då han hastar emot henne! Han slår sin arm omkring hennes smala lif; han trycker henne till sitt klappande hjerta, och de flyga bort, liksom burna på osynliga vingar. Det var en af dessa kärlekens högtidsstunder, då känslorna bygga en bro emellan tvenne hjertan och små amoriner dansa på densamma, yrande, lekande, gycklande, manande himmelen ned till jorden i stundens famn.

Det finnes säkerligen ingen som betviflar att det är vid Åkes arm, som lilla Fina sväfvar. De stanna. De hviska. Ack, de ha så mycket att berätta hvarandra. Alla de qval, de känslor, som under denna tid genomströmmat deras hjertan; alla de tankar, de luftslott, som fantasien frambringat; alla deras sträfvande för att öfvervinna hindren och få uppbygga boet tillsammans, idealiseradt genom de glada förhoppningarnes förstoringsglas. Åke förebrår lilla Fina, att hon ser så sorgsen ut samt söker att intala henne mod och förtröstan; lilla Fina förebrår sin Åke, att hans klädsel ej är så vårdad, som vanligt, och tror att detta härleder sig från likgiltighet Åke tror att lilla Fina förstör sin hy genom de många tårarne och ber henne att spara på så dyrbara perlor; lilla Fina påstår att Åke blifvit mager samt inbillar sig att detta kommer sig deraf, att han sparar för mycket för att snart blifva rik. Hvad dessa förebråelser klinga ljuft! De tränga ända in till själens djup och orsaken dertill är, att deltagande och trogen kärlek ligga bakom dem, lika dolda skatter, som gnistra mot solens strålar, då de framdragas ur den skumma jordens sköte.

Lifvad af stundens sällhet berättade just lilla Fina huru afskyvärd hon fann den påtrugade inspektoren, då en välkänd röst bakom henne utropade:

"Fina, kom nu, vi skola gå hem!"

Det är beklagligt när en moders röst väcker sorg i stället för glädje i barnets hjerta, men så var nu förhållandet. Lilla Fina spratt förskräckt till, liksom en på bar gerning gripen brottsling, släppte Akes hand och ilade till sin moders sida.

Åke såg förbluffad efter henne, intagen af förbittring öfver att hans jordiska paradis så hastigt blef tillslutet, och erhöll endast en hvass blick af mor Olsson till afskedshälsning.

"Skynda dig! far mår illa," sade modren och uppmuntrade sin dotter med en stöt i ryggen. "Välsignade unge!" mumlade hon under återtåget. "Men det här skall snart bli slut; i morgon firas förlofningen."

Hela truppen aftågade, lilla Fina gråtande, så långt det var möjligt, följd af Åkes sorgsna blickar.

———

Mor Olsson sade "i morgon", men försynen hade annorlunda beslutat. När morgonen kom, var pappa Olsson så sjuk, att han blef qvarliggande i sin säng i stället för att gå till arbetet. Då blef det sannerligen annat af än att ställa till förlofning. Läkare efterskickades och domen blef nerffeber af intensiv natur.

Det ena dygnet förflöt efter det andra och sjukdomen tilltog allt mer. Yrsel infann sig, hvarför mor och dotter måste ömsevis vaka, dels för att hindra den sjuke att skada sig, dels för att på bestämda tider gifva honom de föreskritna läkemedlen.

Till detta bekymmer sällade sig äfven det om barnens vård samt brödfödan för dagen, emedan mannens arbetsförtjenst var familjens enda rikedom. Mor Olsson hade derför fullt upp att göra samt så många myror i hufvudet, att hon endast med svårighet kunde reda sig. De få dyrbarheterna vandrade till pantlånaren, och när dessa försvunnit, återstod ingenting annat än att låna sig fram mot inteckning i mannens arbete sedan han återfått sin hälsa.

En vecka hade på detta sätt förflutit, då en afton mannen uppvaknade ur sin dvala, såg sig förundrad omkring och frågade derefter:

"Mor, hvar är du?"

Den tilltalade, som var sysselsatt med att tvätta ett af barnen, släppte både detta och trasan, hvarefter hon, tillika med lilla Fina, som inslumrat i ena soffhörnet, skyndade fram till den sjuke.

"Jag är mycket sjuk," hviskade mannen med matt stämma, "och dör troligen."

"Gud bevare mig för en sådan olycka!" utropade den ömma makan. "Hvem skall då föda mig och de arma barnen?"

"Det är hårdt att dö," fortfor mannen, "då man lemnar de sina efter sig i nöd och elände. Jag skulle gå nöjd härifrån, om det blott fanns någon, som lofvade att taga vård om er."

"Holmstrand!" tänkte mor Olsson, medan Åkes namn genljudade i lilla Finas inre. Men den förra var mera qvicktänkt och beslutsam, hvarför hon genast sade med en ton, som röjde inre tillfredsställelse:

"Ja, om inte Fina vore så envis, så kunde hon bereda sin döende fader den glädjen. Holmstrand är en duglig och bergad karl, som kan blifva ett stöd för oss i olyckans dagar. Men Fina vill inte att hennes far skall få dö i lugn och ro; hon vill se sin mor och sina syskon förgås i elände."

Fadren kastade en frågande blick på sin dotter. Hon yttrade ej ett ord, men bönen var så tydlig, att han ej kunde missförstå den. Hon sjönk ned på knä vid sängen och gömde sitt af gråt uppsvällda ansigte bland kuddarne, i det hon hviskade:

"Fader, du får inte gå bort ifrån oss."

"Jag går, mitt barn, när Gud kallar — och jag känner att stunden är nära."

"O, min Gud!" snyftade lilla Fina och vred förtviflad sina händer.

"Förtvifla ej," hviskade fadren. "Förtrösta på Gud, och om du kan, så bringa oss detta offer."

Sedan han yttrat dessa ord, blef det så tyst i rummet, att den minsta knäpp kunde höras. Lilla Fina utkämpade sin svåraste strid. Kärleken brottades med den barnsliga pligten; hon skulle afsäga sig det dyrbaraste hon egde på jorden, sin kärlek, för att bereda de sina ett lugnt lif. Hon skulle afsäga sig sin egen lycka för att skapa andras.

Striden var häftig, men kort. Nattvaket och den ständigt tärande sorgen hade så utmattat den arma flickan, att hennes motståndskraft var bruten. Dessutom älskade hon sina föräldrar så högt, att hon för deras skuld gerna offrade sig sjelf, isynnerhet som hon derigenom tillkämpade sig det ljufva medvetandet af att hafva uppfyllt sina pligter. Hon lyftade derför efter en stund upp sitt förgråtna ansigte och hviskade med en af sinnesrörelse qväfd röst:

"Far jag skall göra offret — jag är beredd att lyda."

Hufvudet sjönk åter ned på bädden och en konvulsivisk snyftning skakade hela hennes kropp, medan fadren liksom välsignande lät sin matta hand nedfalla på hennes hufvud.

(Forts.)

Charad.

Mitt första i en skuggrik lund,
När solen glänste öfwer jorden,
Af längtan blickar hwarje stund
Hän öfwer hafwet, bort åt norden.

Ett skepp med hwita segel sig
Mitt andra lät för hennes blickar.
Tack, stolta skepp, du hem till mig
På mörkblå wåg min älskling skickar.

Och innan långt en yngling skön
Stod hand i hand wid hennes sida;
Och sällhet war de bådas lön,
Fast de mitt hela måst' afbida.

—n.

Uttydning till charaden i N:r 6: Ave.

Blickar i Tittskåpet.

Ryska böndernas tankar om jernwägarne. Ett i den ryska staden Woronesch utkommande blad berättar, att då jernwägen mellan nyßnämnda ort och Koskow började att byggas, uppstod det bland bönderna i angränsande byar mycket hufwudbry om ursprunget till den kraft, som satte de tusendetal pund wägande jernwägstågen i rörelse. En bonde löste den twistiga frågan genom påståendet, att endast djefwulen sjelf har kunnat hitta på att föra fram wagnar, som dragas hwarken af djur eller menniskor. "Om ni icke tror mig godt folk, skall jag, fortfor han, bewisa det. Jag skall taga med mig Nikolai undergörarens helgonbild, och så gå wi alla ned till jernwägen. Ni stannar derwid och jag ställer mig med helgonbilden midt på wägen. När maskinen nu kommer, skall jag hålla S:t Nikolai emot den. Må den försöka gå på. Är den af djefwulen, så låter den wackert bli att gå mot den heliga bilden. — Sagdt och gjordt. Man gick ned att wänta på bantåget, bonden ställde sig på wägen med sin S:t Nikolai. — Konduktören, som förde det wäntade tåget, hade redan på afstånd warseblifwit bonden, som stod på wägen. Han gaf täta warningar med ånghwißlan, men det hjelpte icke. Farten, som i anseende till wägens ofullfärdiga skick war ytterst långsam — saktades genast, och då bonden allt fortfarande enwisades att stå qwar mellan jernskenorna, måste tåget slutligen stoppas. Då konduktören lyckligen werkställt denna manöver, wände han sig till bonden med förfrågan, hwarföre denne icke gick undan. Bonden smålog endast sjelfförnöjdt och sade: "godt, nu ha wi reda på saken." Hela hopen aftågade, innerligt öfwertygad, att djefwulen hade sin hand med i jernwägarne — och i denna tro skall allmogen rundt omkring i nejden ännu wara.

En älskwärd dotter. I amerikanska tidningar gör för närwarande en nyligen timad tilldragelse sin rund, hwilken lyckligtwis står så godt som ensam i sitt slag. Dottern till kommodo Meade wille gifta sig mot fadrens wilja. För att nå detta mål, mutade hon twenne läkare, lyckades få på sin sida direktörn för en privat dårhusanstalt och lät der inspärra fadren; och under det fadren i sällskap med dårar löpte fara att af smärta öfwer sin otacksamma dotters grymma beteende werkligen förlora förståndet, höll denna ett gladt bröllop, der champagnen flödade. Ja, ännu mer, då mißtanke uppstod om att icke allt stod rätt till, gick hon så långt, att hon anskaffade sin man bewis om att fadren werkligen war wansinnig. Den förste, som åtog sig den olycklige gamle mannens sak, war en tysk, hwilken warit i tillfälle att se och lära känna honom såsom en fullkomligt frisk och klok menniska. Polisdomaren ingrep nu med kraft i saken, lät den inspärrade komma till sig och öfwertygade sig likaså om hans fullkomliga förståndsgåfwor. Meade blef naturligtwis lössläppt och hans onaturliga dotter häktad.

Den största sparsamhet måste takt tagas. Från London skrifwes: Det gå många komiska berättelser om de besparingar, som den nya ministéren tänker införa i förwaltningen. Så t. ex. skall krigsministern nu göra slut på ofoget, att, då en gåspenna en gång begagnats, kasta bort densamma, utan att formera den en andra gång, hwarigenom byråwaktmästarne, som sålt dem till skrifmaterialhandlarne, gjordt sig en god inkomst. Nu skall i stället en särskild embetsman anställas med en assistent, hwilka skola den answarsfulla syßlan att — formera om gåspennor.

---

såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt dessutom weta att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oss också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öreför halft år och 75 öre för qwartal,samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem, för hwilka den är afsedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, som ännu icke inbetalt 1:sta qwartalsafgiften, behagade erlägga densamma till uppbördskomitén nästa Tisdag eller sednast påföljande Torsdag wid wanlig tid, hwarefter återstående resterande afgifter uppbäres af waktmästaren, som härför uttager det bestämda arwodet.

Uppbördskomitéen.

Observera.

Malmö arbetareförenings medlemmar böra vid inbetalning af innevararde års qvartalsafgifter återlemna de för sista qvartalet föregående år erhållna inträdesbiljetterna, då nya bekommes.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetare-förenings

medlemmar erinras om den ordinarie föreningsstämman Fredagen den 26 Febr., kl. 8 e. m. Programmet intages i nästa nummer af denna tidning

---

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

med dans anordnas i festsalen Söndagen den 21 Febr. 6—11 e. m. Programmet återfinnes i nästa nummer af denna tidning. Biljetter à 25 öre stycket säljes i föreningens handelsbod från Lördagen den 20 till Söndags middag kl. 12 hos hr Andersson endast för föreningens medlemmar, samt efter denna tid för allmänheten. Behållningen tillfaller barnhemmets byggnadsfond.

Komitéen för bildning och nöje.

Sångkören

samlas mangrant Måndagen den 15 Febr. kl. 8 e. m., då ny matrikel kommer att upprättas, val till fiskaler för året företagas, samt åtskilliga föreslagna bestämmelser att diskuteras för ordnings vinnande. — Den teoretiska skolan tager sin början Måndagen den 22 Febr. samt fortgår sedan en gång i veckan, och den praktiska uddervisningen blir tills vidare hvarje Torsdag och Lördag. Nya anmälningar kunna vid dessa tilifällen ske hos fiskalerna.

Komitéen för bildning och nöje.

☛ I anseende till Musiksällskapets Konsert, uppskjutes morgondagens repetition

---

Ordningsmän i Läslokalen från och med denna dag.

D. 13. Plåtslagare Ohlsson.
14. Utringaren Rosenqvist.
15. Smedmästare Björklund.
16. Skomakare P. Rörberg.
17. Smedmästare O. P. Holmberg.
18. Sadelmakare Holmqvist.
19. Smedmästare Arvidson.
20. Tunnbindare Möllerberg.
21. Tobaksspinnare F. Brandt.
22. Lokomotivföraren Högström.
23. Tunnbindare Carlsson.
24. Bansmeden Nilsson.
25. Sjåareförmannen Per Nilsson.
26. Stadsmätaren M. Jepsson.
27. Sven Eriksson, dräng hos Kockum.
28. Timmerman Sjöström

Mars månad:

D 1. Gasverksarbetaren M. Andersson.
2. Mätaren N. Möller.
3. Bryggaren H. Nilsson.
4. Banmästaren C. P. Ohlsson.
5. Bokbindare Wirén.
6 Gördelmakare Malmström.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 7).

Skeppstimmerman H. Persson. Arbetare L. Perssou. Bildhuggare Abraham Petersson. Målare M. W. Rundqvist. Kapten F. Strömberg. Redaktör J. B. Westenius. Murgesäll Christian Österberg. Smedges. O. Olssou. Gravör E. C. Cederberg. Boktryckare B. Cronholm. Guldarbetare G M. Malmqviat. Murges. N. Ekelund. Snickare H Nilsson. Snickare H. Hansson. Lokomotivförare Collin. Timmerges. P. Jönsson. Gjuteriarb A. Hallgren. Gasarbet. P. Malmgren. Skomakare P. Hallengren. Arbetare Nils Olsson. Mjölnare H P. Hansson. Tunnbindare H. L. Lundström. Plåtslagare C. Lindstedt. Tunnbindare N. Möllerberg. Stenhuggare B. C. Larsson. Typograf A. Hellgren. Tapettryckare A. F. Ljungberg. Trädgårdsmäst. N. Persson. Kypare M. Mårtensson. Machinarbet. J. Winblad. Husegare P. Åkesson. Arbetskarl J. Jönsson. Timmerges. Jöns Hansson. Techneolog E. Qvistgård. Timmermäst. Henschen. Tullvaktmäst. C. Ryberg. Sadelmakare A. Svensson. Skomakare L. Höpfner. Cigarrmak. L. Plato. Repslagare C. Andersson Gasverksarbet. M. H. Söderling. Patkmäst. G. Löfström. Skomakare M I. Malmberg. Förgyllare O. Sjöborg. Snickareges. L. Wiberg. Handskarbetare J. Mårtensson. Handlande B. Lenander. Repslagare J. G. Tideman. Husegare Jöns Persson. Handelsbokhåll. A. C. Cederberg Murare Anders Persson. Packhuskarl P. Persson. Bärare Jöns Larsson. Skräddare A. U. Sydow. Gjuteriarbet. C. A. Sjöholm. Handskmak. A. Schångberg. Husegare J. Jönsson. Snickare J. F. Nilsson. Lärare J. P. Andersson Skräddare J. Törnros. Glasmäst. F. Wahlström. Skollärare N. P. Borgqvist. Arbetskarl A. Nilsson. Arbetskarl Carl Nilsson. Handlande G. Giertsson. Skollärare C. F. Petersson. Skomare A. Silfver. Lärare M. Andersson. Instrumentmakare A. F. Nyman. Handskmak. And. Göransson. Banvakt Ola Nilsson. Smeden F. Rössel. Husegare Jöns Nilsson. Murare Anders Persson. Färgareges. P. Dahlström. Gjuteriarb. J. F. Rehn. Fabriksmäst. J. W. Garms. Machinist C. Persson. Eldare H. Larsson. Hökare O. Andersson. Landtbrukare N. Petersson. Waktmäst. E. Törngren. Magister N. C. Sylvan. Öfverkypare Sandell. Byggmäst. J. C. Westergren. Drängen Anders Olsson.

(Forts.)

Observera!

Undertecknad får härigenom rekommenderar sitt färdiggjorda lager af Bröd-Machiner, Kött och Kaffeqvarnar, Bröd och skorp-knifvar, Skomakare-knifvar, Bråckband och förfärdigande af Vågbalanser, hvässning af gjutsälshackor, omskärning af handskmaskiner, slipning och reparering af Rak- och Pennknifvar och andra stålarbeten, m. m. och utlofvas billiga priser och garanti för effekternas godhet.

Malmö i Februari 1869.

C. Boklund.
Instrumentmakare.
Djeknegatan N:r 30.

Till salu:

Utmärkt vackra Fotografi-bilder

öfver Malmö arbetareförenings festsal vid års- och invigningsfesten den 3:dje Jan. 1869, erhålles för 84 öre stycket till steoroskop samt 50 öre i vesitkortformat hos fotografen hr C. von Scharéngrad, Östergatan, och hos vaktmästaren Lefin i föreningens lokal.

Anton Zielfeldts

Färg-, Olje- och Fernisshandel, N:r 13. Lilla Torg N:r 13,

Rekommenderar sitt lager af oljerifna och tillblandade färger i alla kolörer, samt vattenblandade färgor för Murare, Copal-Guld och Spritfernissor, flera sorter, äkta guld och silfver, Metallguld och Bronser, rå, kokt och blekt Linolja, Terpentin, Xerotin, Siccatilf och diverse sorter torkande ämnen, Penslar, Spatlar och Linialer, allt säljes till de mest billiga priser. Färgqvarnar för målare, inlemnade i kommission, säljes billigast af

Anton Zielfeldt.
N:r 13 Lilla Torg N:r 13.

Undertecknad, som flyttadt till Rörsjögatan N:o 30, rekommenderar sig i allmänhetens benägenhet i allt som till yrket hörer. Billiga priser och solida arbeten utlofvas.

H. Schönström,
Sadelmakare & Tapetserare.

C. F. Pettersson,

Adelgatan N:o 61,

emottager beställningar af alla sorter skoarbeten, åberopande mig på det renommé, för goda solida och billiga arbeten, som jag under en mångårig verksamhet lyckats tillvinna mig.

N. DAHLQVIST, Östergatan 41,

rekommenderar ett väl sorteradt lager af färdiga herrekläder jemte ett vackert urval af nu inkomna tyger passande för årstiden, som efter ingående beställningar expedieras skyndsamt och billigt.

Nya Böcker

uti Missionsföreningens Bokhandel,

26 Grönegatan 26.

Biblisk Ordbok för skolan och hemmet, med 7 kartor och 244 afbildningar, af J. E. Nyström. 5 Rdr.

Reseminnen från Egypten, Sinai och Palestina, med 15 plancher och 2 kartor, den ena öfver Egypten och den Sinaitiska halfön, den andra öfver det heliga landet, af G. E. Beskow. 2 Rdr 50 öre.

Trehundraårig Strid för kyrklig frihet. Några blad ur Skottska kyrkans historia, med 4 plancher 1 Rdr 50 öre.

Vittnesbörd om uppfyllelsen af Skriftens profetior, af A. Keith. 75 öre.

Barnpostilla af G. Flyborg. 1 Rdr 85 öre.

Epistelpostilla af Dr H. Müller. 2 Rdr 50 öre.

Evangelisk Skattkammare. Morgon- och Aftonbetraktelser för hvarje dag i året, af B. Wadström. 2 Rdr.

Evangelisk Skattkammare. Betraktelser för hvarje dag i året, uppställda ur Gottholds Liknelsesamtal af Christian Schriwer. 1 Rdr.

De trognas frihet från lagen af Carl H. Bogatzky. 2 Rdr.

Paulus, Jesu Christi Apostel af A. Monod. 50 öre.

Lagen och löftet af P. P. Velinder. 50 öre.

Förklaringar öfver Catechesen af Johan Arndt, med författarens porträtt. 1 Rdr 50 öre.

Du och ditt hus eller den Christne i sitt hem, af C. H. Mac Intosh. 25 öre.

Georg Müller eller huru man ställer sina inkomster på den säkraste fot. 30 öre.

Evslyn Grey. En berättelse för unga flickor af J. Macgowan. 1 Rdr.

Jättarnes besegrare eller den stora striden, med plancher. 1 Rdr 25 öre.

Doktor Å. C. Rutströms bref till Sveriges prester. 12 öre.

Enfaldens Vishet af A. C. Rutström. 12 öre.

Andeliga Sånger för barn, med musik i notskrift för tre stämmor. 40 öre.

Pilgrimsharpan. Andliga sånger af B. Wadström. 50 öre.

Pilgrimsharpan i Notskrift. 2 Rdr.

Oskar Ahnfelts andeliga sånger. Nionde häftet nu utkommit à 25 öre. Äfven är 7 & 8 häftet att tillgå pr häfte 25 öre. Alla nio häftena i ett band 1 Rdr 10 öre. Alla nio häftena med ackompagnement af pianoforte eller guitarre pr häfte från 1 Rdr till 1 Rdr 75 öre.

Malmö i Febr. 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 8. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 19 Februari. | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Predikotur.

2 Söndagen i Fastan.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qworteren Westerport och Äplet.

Högmessan: Prosten Olin

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Hallbeck

Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Lörd. d. 20 kl. 10 f. m. Sammanträder Malmö Landtbruksklubb å Alnarp.

Sönd. d. 21 kl. 6 e. m, Musikalisk- Deklamatorisk-aftonunderhållning i Malmö Arbetare-förenings sal.

Månd. den 22 kl. 2 e. m. Sammanträde med borgenärerna i landthandlanden Albrandt i Reng, drängen Nils Perssons i Wemmarlöf och husmannen Hans Nilssons i Hvellinge konkurser å Hvellinge gästgifvaregård.

Tisd. d. 23 kl. 10 f. m. Auktion i fattigarbetsinrättningen å fruntimmersföreningens syarbeten.

Onsd. d. 24 kl. 12 midd. Auktion på en utskänkningsrättighet å Malmö rådhus.

Torsd. d. 25 kl. 11 f. m. Auktion å diverse lösören samt hus och tomt, N:o 48 Södra Förstaden.

" " kl. 7—8 e. m. Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetare-förening hos uppbördskomitéen i lokalen.

Fred. d. 26 kl. 11 f. m. Auktion å 33 fat engelskt pudersocker i lektor Herslows gård vid Mårtensgatan.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Dödsfall.

Att min älskade hustru, **Christina Fredrika Wilhelmina Pettersson**, efter en tärande sjukdom stilla och fridsfullt afsomnade Fredagen den 12 Februari 1869, kl. half 10 eftermiddagen, i en ålder af 25 år och 3 månader, sörjd och saknad af mig, anhöriga och wänner, warder endast på detta sätt slägt och wänner tillkännagifwet.

Malmö den 13 Febr. 1869.

N. Christiansson.

Inrikes.

Stockholm. I måndags antecknades å riddarehuset de adelsmän, som önska deltaga i det stundande adelsmötet. Å dessa möten skall nu adeln afgöra sina enskilda angelägenheter. Den wigtigaste fråga, som på detta kommer att afgöras är upphäfwandet af adelns rätt att endast dömas af hofrätt. Wid sista riksdagen blef detta ständernas beslut, och har regeringen nu begärt mötets yttrande häröfwer. — Hr F. Ditzinger har af kommerskollegium erhållit patent på tillwerkning af underwattenskaminer. — Fångantalet i riket uppgick wid förra årets slut till 6,906 personer, hwadan antalet på de tre sista åren ökats med 36 proc. af befolkningen. — Wid riksdagen granskas och remitteras fortfarande de inlemnade motionerne. Förswarsutskottet har behandlat bewäringslagen samt hufwudsakligast godkänt regeringens förslag. — Öregrunds skärgård är, besynnerligt nog, redan fri från is, hwilket wanligen ej brukar inträffa förr än under Maj månad, — Emellan de förenade rikena och Japan är en handels traktat afslutad

Hudikswall. Ett folkmöte är utsatt att hållas härstädes den 29 dennes, för att behandla tidens wigtigaste sociala och komunala frågor: religionsfriheten, lika rösträtten, näringsförfattningarne, privatbankerne, bränwins afskaffande o. s. w.

Jönköping. Kyrkoherden i Hestra och Gryteröds församling i Weriö stift Magnus Palmgren, en 60 års man, är, förutom för en mängd andra brott, mißtänkt för att hafwa med gift afdagatagit twå pigor och försökt att med samma medel mörda en tredje. Palmgren har emellertid undandragit sig den förestående ransakningen genom att rymma till Amerika.

Kristianstad. Liket efter en okänd manshperson har genom draggning anträffats i hamnen. Som kläderna woro alldeles upprifna å bröstet, förmodar man att han blifwit rånad och derefter kastad i sjön. Den omständigheten att han hwarken hade plånbok eller börs på sig gifwer stöd åt denna förmodan. — Trikiner hafwa funnits i mängd i ett å torget försåldt swinkreatur. — Telegrafledning kommer i sommar att anläggas mellan Cristianstad och Åhus.

Helsingborg. En wåldsam nordwestlig storm hemsökte staden sistl. söndag. Wattnet steg 5 a 6 fot; takstenarne på husen nedrycktes i mängd; åtskilliga fartyg och båtar skadades; och den nordliga delen af den nya trottoiren söder om hamnen blef upprifwen, jemte en del af det nya badhusets pålwerk. — Stenkolsgrufwan wid Pålsjö berömmes för sin storlek samt för sina goda kol. Äfwen till Danmark utskeppas denna wara och företaget tyckes ega framtid. Omkring 80 arbetare äro wid grufwan för närwarande anställde.

Ystad. Wid med stadens båda församlingar samt med Öja landtförsamling hållen gemensam kyrkostämma beslöts, att regleringen af tjenstgöringen mellan kyrkoherde och komminister skulle hänskjutas till domkapitlets afgörande; att wid kyrkoherdewal den gällande förändringen skulle följas; samt att wid kommin isterwal twenne gårdetal i staden skulle beräknas lika med ett oförmedladt hemman. — Frälsebönderna börja att inse huru orätt de handlat samt återgå till sina skyldigheter. Åtminstone har detta i dessa dagar warit förhållandet med twå åboar i Baldringetorp samt 2 i Bromma. — Den insamling som i hela landet pågått till enkor och barn efter de fiskare, hwilka omkommo å Ystads redd den 6 Febr. förlidet år, har utgjort 9,552 rdr 39 öre. — Postförbindelsen med Tyskland kommer under innewarande år att dragas öfwer Malmö i stället för Ystad.

Malmö.

Bonduppwiglaren Tullberg lär ändtligen hafwa blifwit gripen. Efter meddelanden i gårdagens Snällpost har han i tisdags påträffats af kronolänsmannen Gyllenswärd och häradshöfdingen Eneroth å hemmanet Tranebygget i Torups socken, Christianstads län; hwarefter han blifwit förd till Helsingborg och der insatt i häkte. En belöning af 500 rdr war utsatt för hans gripande. Tullberg innehade en kassa af 14,000 rdr, då han greps. — Ett upplopp i anledning af Tullbergs häktande skall hafwa utbrustit i Kärrstorp nära Stehag, der Tullbergs medhjelpare Eskil Larsson samlat omkring sig en skara till dels bewäpnade bönder, hwilka förskansat sig i hans hus. Af härwarande husarregemente K. Carl XV afgick i går wid middagstiden med extra tåg till Stehag 60 man beridna och med skarp ammunition, under befäl af öfwerste Cederström, samt en afdelning af Smålands Grenadierer, som här wid citadellet göra garnisonstjenst. I går afton war mycket folk i rörelse wid tågets ankomst för att se de häktade anlända. Landshöfdingen wäntas hit från Stockholm för att hålla förhör med de häktade bönderna, som utgöres af Tullbergs trenne sekreterare, hwilka hitfördes i går afton jemte hela kanceliet och insattes å cellfängelset.

Arbetaremötet i Askersund.

af oß omtaladt i föregående nummer fortsattes den 6 dennes.

Ändamålet med detta sednare sammanträde tycktes hufwudsakligen wara att granska föregående mötes protokoll och underskrifwa reglementet. Detta hade dock under weckan undergått åtskilliga förändringar. Bland de wigtigaste förändringar och tillägg må nämnas: att bolaget ånyo bytt om namn, och att det således nu kallar sig: "Arbete och frihet" — i st. f. "Arbete och hwila", såsom wid föregående möte antogs; att aktieantalet nedsattes från 500,000 till 250,000 stycken; att en generaldirektör skall af bolaget utnämnas, som skall wara bolagets allt i allom, sköta den in- och utrikes handeln, hålla inventeringar m. m. m. m.; att bolagsstämma skall hållas en gång hwarje år af nämnde generaldirektör; att bolagsstämma icke utan synnerliga skäl och blott i högsta nödfall skall hållas, och endast på kallelse af generaldirektören genom annons 2 gånger i tidningarne; att inga förändringar i reglementet få gällande kraft förr, än de af konungen stadfästats; att röstningen, som alltid räknas efter hufwudtal, skall ske med slutna sedlar; att ämnen, som wid bolagsstämmorna skola afhandlas, anmälas 2 dagar förut hos generaldirektören; att bolaget önskar 5 frihetsår, och att alla aktier ha lika wärde. Insamling skedde på stället för reglementets tryckning. Mötet war wida talrikare besökt denna gång. Genom enskildt samtal med ledaren och tillställaren af dessa möten, E. G. Eriksson från Snaflunda, erforo wi, säger en korrespondent, att en uppmaning "öfwer alla Swea land" skall utgå att deltaga i detta bolag, och att slika möten komma att hållas både i Wester- och Östergötland, samt att styrelsen redan haft förfrågningar från Norrköpings arbetare, som rykteswis hört mötet omtalas. Mötet, som äfwen denna gång försiggick lugnt och stilla, afslutades dermed, att 10-manna-styrelsen underskref reglementet. Teckningen för deltagande i bolaget tycktes gå raskt.

Den kommunala "rösträtten". Till belysning af det mißförhållande hwartill det nuwarande kommunala röstsättet ger anledning har en insändare uppgjort och delgifwit "Göteborgsposten" följande pikanta jemförelse:

Sistlidet år hade i Göteborg

ett enda aktiebolag		6612	röster,
en enskild person		2591	d:o
en	d:o	1910	d:o
en	d:o	1800	d:o

Göteborg räknade nyßnämde år 9159 röstberättigade innewånare, hwilka hade sammanlagdt 157,929 röster. Häraf hade 4624 personer 1 röst hwardera = 4624, 843 d:o 2 röster hwardera = 1686, 5467 personer tillsammans således 6310 röster eller 302 röster mindre än ett enda bolag, men endast 9 röster mera än 3 enskilda personers sammanlagda röstetal.

Ett samhällets olycksbarn.

Söndagseftermiddagen den 24 Januari kom ett ungt obekant och torftigt klädt fruntimmer till torparen Jöns Persson wid Duswesskog, boende wid allmänna landswägen åt Röstånga. Hon bad att få hwila en stund, emedan hon war trött och illamående. Hustrun på stället fann snart att främlingen led af barnbördsplågor och sände förden skull bud till Duswesskogs gård. Egaren hr Bonthron befallte strax en dräng köra efter barnmorskan i Röstånga, hwarjemte hans fru sände den sjuka något mat och litet barntyg. Barnmorskan kom, men då hon undersökt den sjuka sade hon att ingen förloßning war så snart för handen, samt att hon ej hade tid att sitta der, utan skulle till Härsnäs (att wara matlagerska wid ett barns begrafning påföljande tisdag), hwarföre hon reste sin wäg. Den sjukas plågor ökades dock beständigt och då hustrun på stället wid midnattstid återkom med en grannqwinna, tillkallad som hjelp, hade den sjuka födt barnet. Senare på natten återkom barnmorskan och innan morgonstunden dog barnet. Den sjuka, som war mycket swag, dog påföljande dags eftermiddag. Så mycket hon förmådde tala hade hon sökt göra reda för sin person, att hon hette Johanna Tufwesdotter, hade sina föräldrar under Slättäng wid Örtofta, utfattiga, att hon senast tjenat och warit mantalsskrifwen i N. Hultseröö, Billinge socken, och att hon, som ej fick wara hemma hos föräldrarna, war på wäg till en moster i Halaröds socken. Hon war 19 ½ år gammal. Denna uppgift har befunnits sanningsenlig. Hon begrofs i Röstånga på fattigwårdens bekostnad.

Skolhus i Råby. Hans exc. grefwe Wachtmeister på Trolle-Ljungby har med stor frikostighet, såsom egare af Kjällby by inom Lunds landtförsamling, donerat både byggnadsplats och 1500 rdr rmt, eller hela den andel som belöper sig på nämde by i och för uppförande af en gemensam och högst behöflig skolhusbyggnad för Lilla Råby och Kjällby byar. Då framlidne öfwerstekammarjunkaren frih. Gyllenkrook redan för flera år se-

dan skänkt en lika stor summa penningar, dels till skolbygnad i L. Råby och dels till en fond för premier åt skolbarnen, och då antagligen hwad som nu fattas för åstadkommande af en lämplig skollokal blifwer af de förmögnare inom skollaget sammanskjutet, så är all utsigt dertill förhanden, att "skolwäsendet" skall blifwa på ett tidsenligt sätt ordnadt äfwen uti dessa båda kommuner med sina många fattiga skolbarn.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde i onsdags föredrogs det af komitterade uppgjorda förslaget till reglemente för Malmö arbetareförenings sparkassa. Som förslaget widare bordlades till nästa sammanträde, äro wi icke i tillfälle att nu kunna meddela detsamma i sin helhet, men wi wilja dock anföra hufwudpunkterna:

Sparkassan, som egentligen skulle delas i twenne afdelningar, den ena med föreslående benämning och den andra kallad sparbössan, wore afsedd för, att uppmuntra till sparsamhet, derigenom att tillfälle lemnades åt såwäl medlemmar i arbetareföreningen som andra personer att i kassan göra insättningar och sålunda på bestämd tid bilda sig ett kapital. Kassan skulle betraktas, som grunden för en blifwande folkbank och låneinrättning. I "sparbössan" kunde insättningar göras med 10 öre (enkel insättning) och 20 öre i weckan (dubbel insättning), i förra fallet skulle beloppet få uttagas först efter 15 år och i sednare efter 8 år. Föräldrar som gjort insättningar för barns räkning skulle dock ega uttaga beloppet då dessa uppnått 15 års ålder. Wid dödsfall eger närmaste arfwinge lyfta det insatta beloppet. Insättare bestämmer sig wid inträdet för enkel eller dubbel insättning; men kan äfwen sedan öfwergå från det förra till det sednare beloppet; likaledes får insättare för helt år på en gång göra insättning. Endast då insättningarne ske regelmässigt beräknas ränta för penningarne; i motsatt fall blott för full års insatts. Räntan, som beräknas efter 5 %, lägges till kapitalet, wid hwarje års slut. — Insättningar i "sparbössan" kunna ske till hwilket belopp som helst. Komitterade hade härmed hufwudsakligen afsedt, att arbetaren skulle under sommarmånaderna, då i allmänhet en större arbetsförtjenst förefinnes, insätta sina besparingar i kassan; hwarefter dessa kunde uttagas wid den tid på året då arbetsförtjensten wore mindre, såsom under December, Januari, Februari och Mars månader. Räntan blefwe här lika med den föregående. Båda omförmälde kassor skulle förwaltas af en komité, under förenings-styrelsens öfwer-inseende; deßutom skulle en särskild föreståndare tillsättas. Styrelsen kommer nu att göra de förändringar eller tillägg, som den anser nödiga, hwarefter förslaget framlägges för föreningen.

Sångkören war i måndags afton särdeles talrikt församlad i föreningens sal, för att anställa nytt wal af fiskaler för de särskilda stämmorna, samt diskutera ett tillägg till ordningsreglorna. Man beslöt efter någon diskussion, att den af sångkörens medlemmar som utan anmälan bortablifwer från sångöfningarne, skulle betala 10 öre i böter. Dessa medel skulle läggas till den af styrelsen förut bestämda kassan åt sångkören. Sedan dessa förhandlingar slutats widtogo de wanliga sångöfningarne; ett par nummer utfördes på ett sätt, som mer än tillräckligt wisade att kören eger många goda sångare, och att den genom sammanhållning och lifligt intresse för odlingen af sångens herrliga gåfwa, kan blifwa en mindre wanlig stark och samstämmig sångkör, då den deßutom räknar omkring 80 medlemmar.

Föreningens nya handelsbod i konsul Holms gård kommer att öppnas den 22 dennes.

Till boksamlingen har herr N. O Holmgren skänkt "Halfindianen" af Balduin-Möllhausen.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

V.

Sedan wi i det föregående i korthet angifwet huru arbetaren genom sjelfhjelp måste förskaffa sig en sjelfständig och oberoende ställning, samt påpekat några af de oriktiga föreställningar om sättet för målets winnande, som welat göra sig gällande; så gå wi nu att widröra den, så att säga, positiva sidan af saken.

Då wi antydt det bästa medlet för arbetarens lyftning wara sjelfhjelpen, och såmedelst hänwisat honom till sig sjelf, till den egna kraftens öfning och bruk; torde i förbigående böra anmärkas, att med sjelfhjelp förstås icke den tröstlösa lära som sätter menniskan utom gemenskapen med ett högre wäsende, så att hon skulle wara sig sjelf allt. När man talar om sjelfhjelp, skulle detta begrepp wara utan något wäsendtligt innehåll, om man dermed wille lösrycka menniskan ifrån hjelpens och kraftens källa och ursprung. "Gudaktigheten är nyttig till allting och hafwer löfte med sig om detta lifwet och det tillkommande"; detta är sjelfhjelpens starkaste stöd och utgör deß egentliga lifsnerv. Det har ockå wisat sig, att den sedlighet, hwilken grundsats på religionens sanningar, gifwer menniskan den fasthet och styrka, som är nödwändig för en sjelfständig existens.

Många enskilda hafwa på sådant sätt förskaffat sig en oberoende och aktad ställning. Men hur är det med den arbetande klassens ställning i allmänhet? Wi behöfwa blott blicka något in i fattigdomens hyddor, för att blifwa öfwertygade om, att det icke alltid är lättja och demoralisation, som fostrat denna kräfta på samhället, hwilken kallas proletariatet. Här tränger sig åter den frågan på oß, om arbetets förhållande till kapitalet. Wi hafwa förut nämnt att kapitalet icke är någon fiendtlig makt gentemot arbetaren; mißförhållanden finnas likwäl som hindra en del arbetare att kunna hjelpa sig sjelfwa. Här behöfwes alltså något stöd, någon hjelp för att genombryta hindren. Der den enskilda kraften ingenting förmår, der är en sammanslutning, en förening af flera krafter nödwändig.

Ett sådant medel hafwa wi uti arbetareföreningarne, hwilka redan för mer än 30 år sedan uppstått i åtskilliga länder, der den industriella werksamheten och arbetet i de mångahanda näringsgrenarne mera framskridit. Utgående från den gamla erfarenheten af krafternas förening, hafwa de redan i början af sin utweckling wisat wälsignelsebringande werkningar för arbetarens uppkomst till sjelfständighet och framgång i sina sträfwanden efter andliga och materiella egodelar. Byggde på den grundsatsen, att sjelfhjelpen är den säkraste hjelpen, will man i dessa föreningar genom gemensamma bemödanden och ansträngningar bilda en makt, hwilande på bildning, kapital och sedlig duglighet, som skall höja arbetaren i samhället. Arbetareföreningarnes ändamål är alltså stort och ädelt. En författare säger: "I dessa föreningar bewarar sig menniskans frihet; genom dem kan arbetet återkomma till det, hwartill skapelseidéen, som det innebär, welat hafwa det; genom erfarenheten af de resultater, som förenade krafter genom arbetet åstadkomma, återkallas hoppet i menniskans sinne, den andliga synkretsen widgas, och lifwet blir icke mera endast för dagen — det heter snart oändligheten och det ewiga."

Hwad arbetaren icke ensam förmår, det winnes genom sammanslutning med andra, som wilja arbeta för samma mål. Flera små krafter tillsammans bilda en betydlig makt.

Såsom wi redan antydt är det närmast förhandenwarande förhållande, som arbetaren har att altersträfwa en förbättring uti, af ekonomisk beskaffenhet, har arbetaren först här wunnit en fast och säker basis, kan det wara tid att lägga sig på politiken; tills widare får man nöja sig med så mycket deraf som är nödwändigt för "husbehof". Wi följa alltså denna tråd, när wi tala om arbetareföreningarne och betrakta dem hufwudsakligen ur ekonomisk synpunkt.

Obestridligen äro kapital och intelligens, de båda drifhjulen i näringarnes stora werkstad. Detta är äfwen hwad arbetaren behöfwer för att ernå sjelfständighet. Kunna arbetareföreningarne gifwa något sådant? I första rummet kommer det an på de enskilde medlemmarnes sammanskott; den summa af insigt, erfarenhet och materiella medel, som alla tillsammans ega, och hwarigenom den ene understödjer den andre wid det gemensamma företaget, blir naturligtwis större än den enskildes insatts, dock kommer hela den gemensamma egendomen den enskilde till godo. Då han förut ensam ingenting förmådde med sin lilla tillhörighet, blir han här stark och drager derjemte sin andel i räntan af det gemensamma kapitalet. Med kapital förstå wi icke endast penningar, utan äfwen det kapital af intelligens, bildning och erfarenhet, som med sammanslutningen af de enskilde sammanföres och bildas. Emellertid är icke blott det en förmån för arbetareföreningarne att på det sättet föra tillsammans de mindre krafterna till en gemensam makt; utan en nästan ännu wigtigare fördel ligger deruti, att arbetaren genom föreningswäsendet drager till sig de större förmågorna på kapital och wetande. Wi erkänna ju gerna att arbetaren genom många omständigheter ofta icke blott är fattig på penningar, utan äfwen på kunskaper och intellektuelt wetande. Skulle han då förlora på om de, som i dessa hänseenden äro bättre lottade lemna sina tillskott till den gemensamma saken? Just genom det förtroende och den aktning som arbetarnes sträfwanden ingifwa genom sammanslutningen, winnes äfwen de förmögnare samhällsklasserna för samma mål Det kan naturligtwis icke wara tal om dem, hwilka icke wilja se i arbetareföreningarna något annat än en sammansöst hop af projektmakare, som wilja omstörta den bestående samhällsordningen, och hwilka man fruktar skola störa det allmänna lugnet.

Emedan hwarje medlem af föreningen är en medarbetare i det hela och deltager i de gemensamma angelägenheterna samt har deraf sina fördelar, så fordrar också föreningen i sin helhet af den enskilde, att han kraftigt medwerkar till det gemensammas bästa, att han allt efter sin personliga förmåga allwarsamt sträfwar för idéens förwerkligande och för en härmed öfwerensstämmande hushållsaktig och sedlig wandel. Man må akta sig att falla i socialisternas willfarelse, hwilka menade att folket kunde hjelpas blott dermed att man lade dem tillsammans i en summa, liksom man adderar siffror. Då det är frågan om yttre wilkor, såsom kapital, kredit och affärsrörelse, kan en sammanslutning mellan enskilde åstadkomma detta; men derigenom skall aldrig kunna ersättas de felande, inre personliga egenskaperna, på hwilka bero utwecklingen och genomförandet af alla de möjliga företag, som för det gemensamma ifrågakomma. Dessa egenskaper måste den enskilde föra med sig in i föreningen; utan en sådan andlig fond hos medlemmarne, blifwa alla företag fruktlösa. Förbiseende af denna wäsendtliga fordran på de enskilde måste förswaga kraften hos det hela och göra saken wacklande och haltlös. Skall en arbetareförening winna stadga och framgång och kunna uträtta något till arbetarens gagn, så måste en hwar af medlemmarne bidraga dertill med kraft och ihärdighet. Det gifwes många swårigheter att öfwerwinna, och icke alltid får man wänta att se sakerna i rosenskimmer. Att man likwäl förmår rätt mycket, der man med allwar griper werket an har erfarenheten wisat, och nog skall äfwen framtiden bära goda frukter i sitt sköte af det utsäde, som arbetareföreningarne nu utströ.

Arbetarne kunna sammansluta sig för mångahanda ändamål. Och föreningarne gestalta sig till följe deraf på olika sätt.

Först hafwa wi att bemärka föreningar för bildningsändamål. Sådana bära hos oß mestadels namnet af bildningscirklar. Såsom ofta blifwit sagdt måste arbetaren söka att erhålla en förbättrad ekonomi. Derföre är denna sednare sträfwan ett hufwudmoment i nuwarande arbetareföreningars inrättande. Men bildningen är å andra sidan likaså nödwändig för arbetaren; och sällan förbiser man att äfwen häruti winna förkofran. Man låter bildningssträfwandet gå hand i hand med werksamheten för den materiella winsten. Bildningen, såsom grundelementet i det mensfliga wäsendets lyftning och förädling, utgör likom den lifsluft som genomströmmar det hela och lifwar till ädla handlingar.

Arbetareföreningen i Falköping hade den 4 dennes sammanträde, bewistadt af en talrik samling ur alla inom samhället representerade klasser. Sedan kamrer Löfgren, derom förut anmodad, öppnat sammanträdet med några erinringar om den ofantliga wigten och nyttan af dessa under namn af arbetareföreningar på sednare tid uppkomna institutioner, waldes en interimsstyrelse af nio personer, som fick sig uppdraget att med snaraste inkomma med förslag till stadgar. — En hel del nya ledamöter antecknade sig å de wid tillfället framlagda listorna.

Stockholms arbetareförening. Wid arbetareföreningens talrikt besökta sammankomst den 7 dennes hölls af vice häradshöfding Hultgren ett föredrag om de rättigheter, som enligt gällande lagar tillkomma qwinnan, och hwilka förändringar, som deri blifwit ifrågasatta, derwid hufwudsakligen redogjordes för förslagen om giftomannarättens upphörande samt om inskränkning af mannens rätt att, utan hustruns bifall, använda boets gemensamma egendom.

Arbetarefrågan i Lund.

På de flesta ställen i wårt land, der arbetareföreningar uppstått, har man sett dem blifwa omhuldade med wälwilja och förtroende af öfriga samhällsklasser, i det man af dessa föreningar wäntat en förbättring i arbetarens ställning, som kunde blifwa gagnande icke blott för honom sjelf utan äfwen för samhället. Det kan ju icke heller wara annat än glädjande att se den stora arbetareklassen sträfwa efter bildningens ljus och att i ekonomiskt hänseende söka skaffa sig en oberoende och sjelfständig ställning. Men dessa arbetarnes rörelser betraktas icke öfwerallt med särdeles blida ögon.

Den gamla "beroendets theori", som en författare kallar det, har slagit djupare rötter i samhällsförhållandena än att "deß skapelser skulle wara mera hastigt förswinnande." "Enligt denna theori skola de lägre klasserna icke uppfordras eller uppmuntras att tänka för sig sjelfwa, att bilda sig egna omdömen eller ega någon afgörande röst wid bestämmandet af sin lott. Det antages wara de högre klassernas skyldighet, att tänka för dem och att åtaga sig answaret för deras lott, likasom anföraren och befälet i en armée måste besluta och answara för gemenskapen i denna. De rika skulle wara i faders ställe för de fattige, ledande och tillbakahållande dem såsom barn. Någon friwillig sjelfwerksamhet hos dessa skulle ej behöfwas. De skulle ej uppfordras till något annat än sitt dagsarbete samt för resten att lefwa sedligt och religiöst. Såwäl religion som sedelära skulle tillhandahållas dem af deras öfwerordnade, hwilka skulle se till att bådadera lämpligen bibringades, samt borde göra allt som wore nödwändigt för att i utbyte emot de fattigas arbete och tillgifwenhet försäkra dem om ordentlig föda, kläder, bostad, andlig uppbyggelse och oskyldiga nöten." Sådana åsigter äro ju werkligen filantropiska, tycker man, och hwad will arbetaren mera begära, än när han får mat — och hem, der han kan lägga sig att sofwa om han will efter slutadt dagsarbete; för öfrigt behöfwer han ju icke bekymra sig stort om werldens gång. Det är just på dylika menniskowänliga principer som en del högdraget folk wädra samhällswådor i arbetareföreningarnes uppkomst. Här gäller det då att ge-

nast strupa dem i sin linda, på det att de må "hastigt förswinna".

Wår stad Lund företer ett förhållande, som liknar den ofwananthydda menniskowänlighets-principen i fråga om arbetareföreningen derstädes; och har detta funnit en wärdig organ i Lunds Weckoblad, som synes ingenting hellre önska än "förswinnandet af dessa formernas mångfald" och söker derföre att blåsa nytt lif i de gamla medeltidsgillena. Man wäntade likwäl af den för öfrigt humana och städade tidningen, att den icke skulle nedsmutsa sitt fina skick med sådant förnärande kauseri om arbetareföreningen som den låter "Göran" framkomma med. Och då deßutom flera aktade och framstående personligheter ställt sig bland arbetarnes leder för att understödja deras sträfwanden, tyckes man dock böra wisat saken det erkännande som den förtjenar.

I stället framställes med ett wißt hånlöje dylika påståenden om arbetareföreningen som, att den skulle hafwa fattat beslut att begagna "swordomar", och att någon under diskussionen skulle hafwa föreslagit: "att man borde i en förening af fria män hafwa samma rättighet, som man har i sitt eget hus eller att swärja så mycket man orkar och gitter." Ett dylikt sanningslöst opus behöfwer endast anföras för att wisa, att man icke är särdeles nogräknad med hwilka medel som anwändes, då det gäller att nedgöra en förhatlig rival.

Emellertid tro wi att arbetareföreningen i Lund, likawäl som på andra ställen skall häfda arbetarens rätt till aktning och att deß sträfwanden, oaktadt yttre motstånd, omsider skall krönas med framgång. Wid tillfälle skola wi återkomma till ämnet.

S—.

Februari. Från den 19 Februari, då solen går in i Fiskarnes tecken, räknade de gamle sin tredje månad. De sade då att solen gick in i Söqvabäck, der Saga bodde. Denna månad war det, som i hela skandinavien kallades Midwinter. Då firade Swenskarne sin stora folk- och offerfest i Upsala, med thy åtföljande marknad. Rådsförsamling eller ting hölls då äfwen. Den harmlöse Sagas boning besjunger skalden sålunda:

Fast Uller sin rimfrusna swanfäll har lagt
Kring Skandias kullar och dalar,
Så råder derofwan dock sommarens prakt
I Söqvabäcks lunder och salar;
Der Solguden blickar, så wänlig och huld,
Och Fiskarne*) skifta på silfwer och guld,
Wid glittret af "susande böljor".

*) Den stjernkonstellation, som så kallas,

Utrikes.

Den orientaliska frågan är för ögonblicket löst utan någon slags blodsutgjutelse. Grekiska regeringen har nemligen underkastat sig konferensens beslut hwarefter Turkiet återtagit sitt ultimatum. Af den sålunda tills widare bilagda twisten inhämtade man twenne politiska sanningar: 1:o) att den orientaliska frågan, huru ofta den än undanskjutes, aldrig kan dö förr än det muhamedanska wäldet öfwer ett till det mesta kristet land upphör; samt 2:o) att en twist emellan furstar eller folk kan biläggas genom wänlig öfwerenskommelse utan att blod behöfwer flyta. Det första är en brännande fråga, som förr eller sednare måste lösas, och det sednare är en fråga, som måste föranleda till förhandlingar om huruwida krig äro nödwändiga eller icke. Alla folkwänners mål är freden och en allmän afwäpning. Industriens framsteg, den af wår religion betonade menniskokärleken, samt den allmänna ekonomiska förlägenheten betinga owilkorligen någon åtgärd i detta hänseende, och den naturliga lösningen af denna fråga tyckes wara en allmän fredsdomstol. Om i Europa funnes en ständig kongreß, sammansatt af representanter från alla länder, som hade till uppgift att granska alla twistefrågor och hwars domslut wore owilkorligt bindande, så behöfdes inga arméer. Wi hafwa nu sett ett exempel härpå.

Cortes hafwa nu sammanträdt i Spaniens hufwudstad Madrid, och Serrano har hälsat dem med ett tal, deri han betonade deß uppgift wara att konstitutiera samhället efter revolutionen, samt att införa lagbunden frihet. Rivero är wald till president med 168 röster mot 50, som tillföllo Orense. Man tror att kronan kommer att erbjudas konung Ferdinand af Portugal och sedan, i händelse af wägran, hertigen af Montpensier.

Sju af dem, som mördade guvernören i Burgos hafwa bekänt och äro dömda, en till döden, twå till lifstids, twå till 20 årigt och twå till 12 årigt twångsarbete. De urskuldade sig med, att de woro redskap i presternas händer. Märkliga upptäckter komma troligen att ske genom en fortsatt undersökning.

Somliga tidningar i Tyskland påstå att i de högre kretsarne i Preussen tror man allmänt på ett krig med Frankrike till wåren, samt att gränsfästningarne bestyckas och armeras. Andra påstå deremot att hela detta rykte är en dikt, framkastad af börsspekulanter.

I Portugal har regeringen nedsatt embetsmännens löner, för att derigenom upphjelpa sina törstörda finanser.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

Som en pil var modren utanför dörren för att afhämta sin favorit och med ens göra slag i saken. En fullkomlig tystnad rådde under tiden i sjukrummet. Lilla Fina bara snyftade med hufvudet hårdt nedborradt i kuddarne, och fadren låg med tillyckta ögon samt dottrens hand tätt innesluten i sin.

Efter en stunds förlopp återkom mor Olsson, åtföljd af Inspektoren och Prostinnan, den sednare i en nattlig kostym, som i modejournalen bestämdt skulle kallas: mode à la spöke. Skyndande fram till sängen utropade den förstnämnde med en ifver, som varit värd en bättre sak:

"Här har jag dem nu. Söta Olsson välsigna dem så fort som möjligt."

Men den "söta Olsson" hade ej så brådtom, som hon föreställde sig. Långsamt slog han upp ögonen, fästade dem forskande på sin tillärnade måg, och frågade honom med en högtidlighet, som förökades af stundens vigt:

"Du säger dig älska min dotter; är du besluten att framför allt bereda hennes lycka?"

"Ack ja!" suckade Inspektoren med en tafatt åtbörd."

"Vill du äfven blifva en god son åt min hustru och en broder för mina barn?"

"Ja, ja! jag lofvar allt hvad ni begär!"

"Kom ihåg att Gud hör oss och att löftet till en döende är heligt."

"Ja, jag skall inte svika det."

"Tag henne då och vårda henne väl, eljest — —"

En rossling afslutade meningen, hans hufvud föll maktlöst tillbaka — han var död.

———

Den högtidliga stunden var förbi, då den obevekliga döden lagt sin kalla hand på fader Olssons bleka gestalt. Endast lilla Fina låg qvar på knä framför dödsbädden; de öfrige återfinna vi i det yttre rummet.

Prostinnan sitter i sin spökdrägt högtidlig i ena soffhörnet, med hopknäppta händer och tankarne irrande emellan dödens fasa och sonens lycka, till hvilka båda hon denna afton varit vittne; sonen har tagit plats i det motsatta hörnet af soffan, lika stel och högtidlig, samt sysselsatt med att i tankarne söka utreda hur han skall få bröllopet för det möjligast billigaste priset; och mor Olsson går med stora steg fram och tillbaka på golfvet, vridande händerna och utstötande tunga suckar. Denna scen upplystes af en enslig taljdank, som melankoliskt spred sitt svaga sken öfver det lika melankoliska sällskapet.

Sålunda förflöt en god qvart, då mor Olsson plötsligt stannade framför sin tillernade måg och sade med flytande tunga:

"Du ställer naturligtvis till begrafningen Jag får så mycket att göra med svepningen och ungarne, att jag ej hinner med mer. Kistan kan vara mycket enkel, men vi ska ha en krans på locket, det ser så gentilt ut. Välfägnaden på begrafningen skall vara riklig, men du kan gerna köpa tysk rom och groft bränvin det går nog i dem. Så kan du gerna låta bli att bjuda dem tillbaka från grafven, det är alldeles onödigt. Få de kaffe och toddy och en sup, så kan det vara alldeles tillräckligt."

"Hm!" utlät sig Inspektoren, som aldrig tänkt på att han skulle begrafva sin svärfar. "Skall jag bestå det?"

"Ja, hvem skulle annars göra det?" frågade mor Olsson tillbaka, och återtog sin promenad med thy åtföljande förtviflade åtbörder.

"Hm!" menade Inspektoren och började ånyo sina ekonomiska beräkningar.

Det blef dervid. Under närmast följande dagar var allt i en fullkomlig villervalla. Mor Olsson, skurade och fejade från morgon till afton, medan ungarne voro instängda i en garderob; lilla Fina skötte de finare sysslorna med tårdränkta ögon och beklämdt hjerta; Prostinnan bjöd på kaffe och såg föröfrigt på, emellanåt upplysande om hur hon hade arrangerat vid salig komministerns begrafning; och Inspektoren fick oupphörligt punga ut med penningar till allt som erfordrades.

Slutligen inföll begrafningsdagen, och allt gick till på vanligt vis. Kaffe dracks, toddy dracks, åtskilliga supar togos med så mycket tilltugg, som magen möjligen kunde rymma, presten talade så vackert vid grafven, och dermed var festen slut. För alla sina utgifter fick Inspektoren vara värd och gå i sorgledet som son i huset.

En omständighet vill jag likväl ännu berätta för den benägna läsarinnan. Sedan alla aflägsnat sig från grafven, framträdde en ung man till densamma Verklig och oskrymtad sorg lästes i hans öppna ansigte och tvenne klara tårar runno utför hans kinder då han nedkastade en blombukett på den svarta kistan. Sorgset betraktade han den en stund, reste sig med en suck, och aflägsnade sig sedan med långsamma steg. Det var Åke, som med kärlekens sympathi deltog i sin lilla Finas förlust.

— — —

Några dagar derefter sutto ännu en gång de tre såta vännerna tillsammans inne hos Prostinnan, smuttande på lifselexiren och trefligt samspråkande. Den ljufligaste enighet och förtrolighet rådde. Småmysande afhörde Inspektoren sin mors skildring öfver det paradis, som efter hans giftermål skulle öppna sig för dem; alla de förtroliga stunder de skulle tillbringa tillsammans; alla de nöjen, som landtlifvet skulle bereda dem; och mor Olsson interfolierade denna fantatiens lifliga lek med otaliga "ack," "o," "jaha," "jaså," m. m.

Men då inträdde Asmodeus till dem i form af tvedrägtens ande. Helt oskyldigt och i fullaste välmening gaf mor Olsson anledning dertill genom att gifva samtalet en högst olycklig vändning.

"Jaha," sade hon med ett välvilligt leende sväfvande på läpparne vi skulle nu kanske sätta ut dagen för bröllopet. Vi bli naturligtvis tvungna att vänta några månader för sorgens skull förstås, men jag har tänkt att det skulle bli i början af September, så att vi kunna flytta ut före den första Oktober."

Mor och son sågo förbluffade på hvarandra, men som mor Olsson ej märkte detta, samt ej erhöll något svar, så tog hon tystnaden som bifall och fortsatte framställningen af sina planer.

"Det är så bra att komma undan i tid, och när jag häromdagen skulle gå till torget för att handla litet smått — det är förskräkligt hvad allting är dyrt nu för tiden, man får rakt ingenting för sina pengar — så sprang jag in till värden och sade upp lägenheten."

"Har du sagt upp lägenheten?" frågade den förvånade Prostinnan, hoppande till så att hon väckte den i hennes knä sofvande mopsen.

"Ja visst! Det är väl inte skäl att Holmstrand betalar hyra för lägenheten, då han kan slippa."

"Skall jag betala hyran?" frågade Inspektoren, handfallen som en stutad pojke

"Ja, nu slipper du naturligtvis sedan jag sagt upp den. På landet behöfver du ju inte betala någon hyra?"

"På landet!" utropade Inspektoren nästan förtviflad.

"Ämnar du följa med till landet?" frågade Prostinnan, kämpande emellan förvåning och vrede.

"Ja visst. Det blir ju mycket billigare för vår son än att hafva två hushåll."

"Två hushåll!" upprepade den lycklige svärsonen.

"Ja, det skulle ju annars bli två hushåll, och det skulle vara riktigt synd att slösa bort pengar på ett sådant sätt. När familjen förökas, så behöfvas de nog."

"Men — men --" stammade Prostinnan, "hvem har sagt att min son skall försörja hela familjen derför att han gifter sig med Fina?"

"Nå du min Skapare!" utropade mor Olsson, hvars tur det nu var att blifva förvånad. "Hvad skall man annars med en måg att göra?"

(Forts.)

Charad.

Mitt första med ett t förlängdt
Och likaså mitt andra
Mitt hela föder excelent,
Att ingen kan det klandra;
Mitt tredje med ett k förlängdt
Mitt hela aldrig blifwer,
Om ej mitt sjunde permanent
Behändigt han bedrifwer;
Mitt fjerde skugga jemt beskär
Om fri han Månda'n håller;
Mitt femte, ja, det just han är,
Och wålstånd detta wåller;
Mitt sjette, det är rent befängdt,
Ty lyckan ständigt blunde;
Mitt sista med ett p förlängdt
Är lönen för mitt sjunde.
Mitt hela ständigt gifwer ut,
Hwad andra wälwist spara;
Och nu är den charaden slut;
Hwad är det? gissen bara!

Sebastian.

Uttydning till charaden i N:r 7: Möte.

Blickar i Tittskåpet.

Kung Karl på björnjagt. Sistlidne höst ringades på Hofsjö bys skog i Nyhems socken af Jemtland en björn, som köptes af öfwerjägarne Hellström och Fellenius samt inspektoren Sontén, berättar "Sundswallsposten". Afjagningen war bestämd att försiggå den 19 Jan. och jägarne från skiljda orter sammanträffade wid Osterströms sågwerk för att derifrån tillsammans företaga resan till det 8 mil derifrån belägna Hofdsjö, dit äfwen ankomsten skedde den 18 på qwällen. Ett rykte hade spridt sig bland allmogen, att sjelfwa H. M:t Konung Karl XV medföljde bland jägartåget (naturligtwis under dju-

paste inkognito), hwarför i en af de byar, som genomrestes, hela befolkningen war samlad för att pligtskyldigast beskåda H. M:t, hwars höga person dock denna gång föreställdes af en lång respektabel och något gråskäggig bokhållare. Det förmenta majestätet fick mottaga många djupa bugningar och hattarna aftogos willigt och ödmjukt, hwarhelst hans släda, owanligt nog försedd med kuskbock, passerade. Den 19 tidigt på morgonen anträddes färden till jagtplatsen, belägen ungefär en mil från byn. Efter åtskilliga äfwentyr lyckades man att finna och skjuta Nalle, som war en wacker hanne om sju år och wägde omkring 18 lispund.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

med dans anordnas i festsalen Söndagen den 21 Febr. kl. 6—11 e. m.

Program:

1:o) Ouvertur till "Califen i Bagdad" af Boildieu.
2:o) "Wilhelm von Schwerin", poem af J. L. Runeberg.
3:o) a) Orsa marschen } Svenska Folk-
b) Domaredansen } visor.
4:o) "Du förblifver", poem af C. J. Ljungström.
5:o) a) "Gubben Noak", af C. M. Bellman.
b) "Skolmästaren", af Call.
6:o) "Hvi suckar det så tungt uti skogen?" poem af B. E. Malmström.
7:o) a) Marsch af Cronhamn.
b) Bacchi Riddareslag af Bellman.

Biljetter a 25 öre stycket säljas i föreningens handelsbod från Lördagen den 20 till Söndags middag kl. 12 hos hr Andersson endast för föreningens medlemmar, samt efter denna tid för allmänheten. Behållningen tillfaller barnhemmets byggnadsfond.

Dörrarne öppnas kl. $\frac{1}{2}$ 6.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetare-förenings

medlemmar erinras om den ordinarie föreningsstämman Fredagen den 26 Febr. kl. 8 e. m.

☛ I anseende till inträffadt sjukdomsfall inom musikkåren, kan programmet icke meddelas förr än i nästa nummer af tidningen.

Ordningsmän i Läslokalen från och med denna dag.

19. Smedmästare Arvidson.
20. Tunnbindare Möllerberg.
21. Tobaksspinnare F. Brandt.
22. Lokomotivföraren Högström.
23. Tunnbindare Carlsson.
24. Bansmeden Nilsson.
25. Sjåareförmannen Per Nilsson.
26. Stadsmätaren M. Jepsson.
27. Sven Eriksson, dräng hos Kockum.
28. Timmerman Sjöström

Mars månad:

D. 1. Gasverksarbetaren M. Andersson.
2. Mätaren N. Möller.
3. Bryggaren H. Nilsson.
4. Banmästaren C. P. Ohlsson.
5. Bokbindare Wirén.
6. Gördelmakare Malmström.

Sångkören

samlas mangrant Måndagen den 15 Febr. kl. 8 e. m., då ny matrikel kommer att upprättas, val till fiskaler för året företagas, samt åtskilliga föreslagna bestämmelser att diskuteras för ordnings vinnande. — Den teoretiska skolan tager sin början Måndagen den 22 Febr. samt fortgår sedan en gång i veckan, och den praktiska uddervisningen blir tills vidare hvarje Torsdag och Lördag. Nya anmälningar kunna vid dessa tillfällen ske hos fiskalerna. Komitéen för bildning och nöje.

☛ Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.

Uppbördskomitéen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbod finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka ocb Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blånelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, fiera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt }
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m. fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikanks,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin, många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ättika, Mat-, 1:ma svensk,
d:o Sprit-, d:o.

Till salu:

Fotografiporträtter

i mosaik af ledamöterna i Malmö Arbetareförenings styrelse finnes till salu hos undertecknad samt hos vaktmästaren i föreningens lokal. Priserna äro: för stort format 1 rdr, kabinettsformat 75 öre och visitkortformat 42 öre.

C. von Shårengrad,
Östergatan N:r 39.

Utmärkt vackra Fotografibilder

öfver Malmö arbetareförenings festsal vid års- och invigningsfesten den 3:dje Jan. 1869, erhålles för 84 öre stycket till steoroskop samt 50 öre i vesitkortformat hos fotografen hr C. von Schárén-grad, Östergatan, och hos vaktmästaren Lefin i föreningens lokal.

Observera!

Undertecknad får härigenom rekommenderar sitt färdiggjorda lager af Bröd-Machiner, Kött och Kaffeqvarnar, Bröd och skorp-knifvar, Skomakare-knifvar, Bråckband och förfärdigande af Vågbalanser, hvässning af gjutsålshackor, omskärning af handskmaskiner, slipning och reparering af Rak- och Pennknifvar och andra stålarbeten, m. m. och utlofvas billiga priscr och garanti för effekternas godhet.

Malmö i Februari 1869.

C. Boklund.
Instrumentmakare.
Djeknegatan N:r 30.

C. F. Pettersson,

Adelgatan N:o 61,

emottager beställningar af alla sorter skoarbeten, åberopande mig på det renommé, för goda solida och billiga arbeten, som jag under en mångårig verksamhet lyckats tillvinna mig.

Undertecknad, som flyttadt till Rörsjögatan N:o 30, rekommenderar sig i allmänhetens benägenhet i allt som till yrket hörer. Billiga priser och solida arbeten utlofvas.

H. Schönström,
Sadelmakare & Tapetserare.

Nya Böcker

uti Missionsföreningens Bokhandel,

26 Grönegatan 26.

Biblisk Ordbok för skolan och hemmet, med 7 kartor och 244 afbildningar, af J. E. Nyström. 5 Rdr.

Reseminnen från Egypten, Sinai och Palestina, med 15 plancher och 2 kartor, den ena öfver Egypten och den Sinaitiska halfön, den andra öfver det heliga landet, af G. E. Beskow. 2 Rdr 50 öre.

Trehundraårig Strid för kyrklig frihet. Några blad ur Skottska kyrkans historia, med 4 plancher 1 Rdr 50 öre.

Vittnesbörd om uppfyllelsen af Skriftens profetior, af A. Keith. 75 öre.

Barnpostilla af G. Flyborg. 1 Rdr 85 öre.

Epistelpostilla af Dr H. Müller. 2 Rdr 50 öre.

Evangelisk Skattkammare. Morgon- och Aftonbetraktelser för hvarje dag i året, af B. Wadström. 2 Rdr.

Evangelisk Skattkammare. Betraktelser för hvarje dag i året, uppställda ur Gottholds Liknelsesamtal af Christian Schriwer. 1 Rdr.

De trognas frihet från lagen af Carl H. Bogatzky. 2 Rdr.

Paulus, Jesu Christi Apostel af A. Monod. 50 öre.

Lagen och löftet af P. P. Velinder. 50 öre.

Förklaringar öfver Catechesen af Johan Arndt, med författarens porträtt. 1 Rdr 50 öre.

Du och ditt hus eller den Christne i sitt hem, af C. H. Mac Intosh. 25 öre.

Georg Müller eller huru man ställer sina inkomster på den säkraste fot. 30 öre.

Evslyn Grey. En berättelse för unga flickor af J. Macgowan. 1 Rdr.

Jättarnes besegrare eller den stora striden, med plancher. 1 Rdr 25 öre.

Doktor Å. C. Rutströms bref till Sveriges prester. 12 öre.

Enfaldens Vishet af A. C. Rutström. 12 öre.

Andeliga Sånger för barn, med musik i notskrift för tre stämmor. 40 öre.

Pilgrimsharpan. Andliga sånger af B. Wadström. 50 öre.

Piigrimsharpan i Notskrift. 2 Rdr.

Oskar Ahnfelts andeliga sånger. Nionde häftet nu utkommit à 25 öre. Äfven är 7 & 8 häftet att tillgå pr häfte 25 öre. Alla nio häftena i ett band 1 Rdr 10 öre. Alla nio häftena med ackompagnement af pianoforte eller guitarre pr häfte från 1 Rdr till 1 Rdr 75 öre.

Malmö i Febr. 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | **Wälmåga, Bildning och Nöje.** | **Enighet ger styrka**

N:r 9. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Fredagen den 26 Februari.** | **Malmö,** B. Cronholms boktryckeri. | **1869.**

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, utsedde revisorer att granska Malmö Arbetareförenings räkenskaper för år 1868, hafwa fullgjort detta uppdrag och funnit föreningens ställning wara följande:

Tillgångar:

Fastigheten	27,665: —	
Inventarier	532: 45.	
Biblioteket	209: —	
Utestående obetalte qwartalsafgifter	1,123: 50.	
Utestående obetalte inträdesafgifter	2: —	
Föreningstecken, 16 st. . . .	11: 68.	
Handelsrörelsens skuld . . .	4,017: 02.	
J. B. Westenius' d:o . . .	34: 75.	
Innestående i Malmö sparbank med upplupen ränta . .	1,987: 32.	
Kontant i kassan	379: 22.	35,961: 94.
	Rmt Rdr	35,961: 94.

Denna kapitaltillgång härleder sig derifrån att

Inträdesafgifterne uppgått till	1,939: 50.
Qwartalsafgifterne „ „	4,509: —
Gåfwor „ „	264: —
Rdr	6,712: 50.
Hwarifrån afgå omkostnader under året	2,003: 5.

Återstår således en kapital-tillgång af . . . 4,709: 45.

Skulder:

Utelöpande obligationer . . .	5,637: 50.	
Malmö sparbanks fordran . .	3,000: —	
L. O. Osbergs „ . .	9,029: 85.	
C. R. Sylwars „ . .	2,500: —	
A. Göranssons „ . .	10,583: 33.	
A. Nilssons „ . .	501: 75.	
	31,252: 43.	
Alltså utwisande en kapitaltillgång af	4,709: 51.	35,961: 94
	Rmt Rdr	35,961: 94.

Räkenskaperne äro förde med mycken omsorg och noggrannhet, hwarföre full answarsfrihet tillstyrkes, men önskligt wore om ett mera enkelt men likafullt kontrollerande bokföringssätt infördes.

Malmö den 20 Februari 1869.

J. Granquist. **G. F. Appelin.** **C. A. Krakau.**

Predikotur.

3 Söndagen i Fastan.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qworteren Gråbröder och Liljan.
Högmessan: Prosten Olin
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Februari.
Fred. d. 26 kl. 8 e. m. Föreningsstämma med Malmö Arbetareförening.
Lörd. d. 27 kl. 10 f. m. Auktion i Rådman Fricks gård å diverse.
„ „ kl. 4 e. m. Sammanträde med innehafvare af lottbref i Malmö handtverkares hus å klubblokalen.

Mars.
Månd. d. 1 kl. 7 f. m. Öppnas Malmö Arbetareförenings handelslokal vid Pehr Weyersgatan N:o 11
„ „ kl. 4 e. m. Utlottning af Lunds Akademiförenings obligationer.
„ „ kl 4 e. m. Bolagsstämma med Malmö badhus-aktiebolag å rådhuset.
Onsd. d. 3 kl. 8. e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.
Torsd. d. 4 kl. 7 e. m, Inskrifning af nya medlemmar i Malmö arbetareförening hos uppbördskomitén i lokalen.
Fred. d. 5 kl. 10 f. m. Försäljes å auktion i huset N:o 43 & 44, Södra Förstaden, åtskilliga kreatur och lösegendom.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m. **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm. En mekanikus J. F. Klintin har uppfunnit en sinnrik inrättning för kakelugnssotning, och erhållit patent på uppfinningen. Inrättningen består af twå i sina ramar inpassade, gjutna jernluckor, hwilka anbringas på de ställen i kakelugnarne, der eljest hål slås för sotets uttagande. — En swår snöstorm rasade här natten emellan den 14 och 15 dennes; en hel flytande badinrättning jemte en flottbrygga lösrycktes wid Kungsholmen och drefwo ned mot Riddarholmen; tre tomma redskutor togo samma wäg. — Ett mord, som begicks för en del år sedan å öfwerstinnan Sederholm, har warit inhöljdt i ett mystiskt mörker, i det gerningsmannen icke kunnat upptäckas. Nu tror man sig wara mördaren på spåren, derigenom att ett helt tjufband, som föröfwat en mängd stölder, blifwit häktadt och några af fru Sederholms nipper funnits bland de stulna sakerna. — Regeringen har utfärdat kungörelse om utwandrare och utwandringsagenter, hwilken bestämmer att utwandringsagent skall hos kommerskollegium söka tillstånd, samt ställa borgen för 10,000 till 60,000 rdr. Denna åtgärd till hämmande af emigrantwärfwares bedrägerier skall säkert häljas med glädje i hela landet.

Mariestad. En ins. i M. W. berättar, att en bonde, här i Westergötland, som i flera år öfwat den ruskiga, men inkomstbringande industrien, att hjelpa sin nödställda nästa mot "firti procent", råkade illa ut häromdagen för några illasinnade menniskor, hwilka han förut bi skräckt med penningelån; men som nu kommi under fund med att de blifwit dragne wid näsan. Desse bedragne hotade nu att grundligt kringklappa procentaren härför. Hemskt i sanning, men "otack är werldens lön". Den starkars Swen hade ingen annan resurs, än att gömma sig på en höskulle, der han, som det påstås, måste qwarstanna i nära tre dagar; ty lurande skalkar bewakade honom. Ändtligen, då frihetstimman slog för honom, och han lugnad inträdde i sin boning, träffades han af en ny Jobspost; den nemligen, att hans son tagit nästan hela procentarekassan och schappat sin wäg; hwart wisste ingen. Denna olycka har alldeles förkrossat den arme mannen.

Kalmar. Ett större engelskt bolag med et kapital af 10 millioner rdr, har erbjudit sig at anlägga en jernwäg emellan denna stad och södra stambanan.

Eskilstuna. En brukspatron Grubb samt en hos honom förut anställd machinist Eriksson äro häktade såsom misstänkte att hafwa anlagt den brand, som för några år sedan lade Wärhulta ångsåg i aska. Den sednare har bekänt, och bewisen äro så bindande för den förre, att han säkerligen kan fällas till saken.

Warberg. Landthandlaren J. Jansson har rymt till Amerika, medtagande sina kreditorers penningar till ett belopp af 3,000 rdr.

Upsala. Onsdagen den 10 dennes afled härstädes kyrkoherden i Åker och Dalby, Julius Axel Kjellman-Göranson, som författare äfwen känd under namnet Nepomuk. De senaste åren hade han warit mycket sjuklig och knappast förmått lemna sina rum.

På det litterära området har han som författare och öfwersättare wunnit ett namn. Ett stort antal kyrkliga arbeten och vittra skrifter woro frukten af hans talang och flit. Wid sin bortgång war han 57 år gammal och efterlemnar maka, en son och twenne döttrar.

Wexjö. Wid rådmannen B. G. Wittlocks begrafning den 16 dennes, lät sterbhuset med god och tillräcklig middag bespisa 272 fattiga inom staden och från Hofs by, hwarjemte alla på fattigwårdsinrättningen härstädes intagna hjon trakterades med kaffe och hwetebröd.

Landskrona. Äfwen i denna stad och deß grannskap har den starka stormen i förra weckan anställt stora förödelser. Hos åboen Nils Kristenson i Rögahörstad samt landtingsmannen Anders Jönsson i Ströö hafwa till och med uthuslängor blåst omkull, hwarwid redskap och inventarier blifwit krossade.

Ystad. Lugnet, besinningen och eftertanken göra sig nu alltmera gällande hos de bedragna frälsebönderne; sålunda ha tio åboer infunnit sig hos förwaltaren af Högestads gods och anhållit att få återupptaga sina kontraherade skyldigheter.

Malmö.

Weckans händelser. Wid stadsfullmäktiges sista sammanträde fattades följande beslut: inkasseringen af wågmedlen öfwerflyttades från wågmästaren till hamnkassören; en lämplig wäg skall för stadens räkning inköpas; en skrifwelse aflåtes till magistraten, uttalande den önskan, att wågmästaren ej får befatta sig med annan wägning, än den, som staden har inkomst af; extra polisbetjenten A. P. Säfwedsons ansökan om nedsättning af 1867 års kommunalutskylder afslogs; byggnadsnämndens förslag, om att första priset, 600 rdr samt det andra 200 rdr för inlemnade täflingsritningar till ett nytt arbetshus, skulle gifwas det första åt hrr Fenger & Carlson i Köpenhamn samt det andra åt hr Schütt härstädes, godkändes; hr Österberg tillerkändes, på byggnads-nämndens förslag, ett arvode af 100 rdr för granskningen af dessa ritningar; förstadsåboen Hans Jönsson tillerkändes en ersättning af 75 rdr för den jord staden å hans tomt utlaggt till gata; hamndirektionen erhöll tillåtelse att af sina medel anwända 12,000 rdr för att ombygga och utwidga det yttre bålwerket. Frågan om stadsläkarnes löner återremitterades till den särskilda beredningen; Hyllie bymäns ansökan om en wäg emellan nämnde by och Malmö remitterades till drätselkammaren. Förslaget till slottsplatsens förskönande bordlades. Till ledamöter i den nya fattigwårdsstyrelsen utsågos: lektor C. Herslow, swarfware H. L. Hagmark, doktor E. Salomon, handl. L. O. Osberg, bryggaren A. Richter, handl. J. Kjellberg, handl. F. Forßlund, handl. J. M. Gadd, handl. O. Berggren, mjölnaren C. Lembke, handl. A. Th. Ståhle, färgaren C. O. Murman, handl. A. R. Möller, handl. C. Fougstedt, häradshöfd. C. Lewenhagen, samt öfw. löjtnanten B. Kjellman.

Sedan f. d. korporalen Tullberg samt hans biträden Eskil Larsson och Johannes Andersson blifwit i häkte inmanade, undergingo de i Måndags ett förberedande kansliförhör. Tullberg redogjorde för sin rättegångsbyrå, men erkände intet, som kunde fälla honom till uppwiglingsbrott. Ransakningen kommer att fortsättas wid Kjeslinge tingsställe. Johannes Andersson är afförd till Kristianstad för att der undergå förhör.

I slutet af förra och början af denna wecka äro sällskapsspektakler gifna å härwarande teater till förmån för de nödlidande i Småland. Hwarje gång har

warit fullt hus och Sn.-P. berömmer utförandet såsom särdeles lyckadt.

Den blida wäderleken har på de sista dagarne förbytts i en liten winter. Frosten är stark om nätterna och dagarne äro temligen kalla, men ej ett snökorn har fallit. Beklagligtwis kommer säkerligen denna köld att skada grödan, som utan ett skyddande snötäcke, är utsatt för frosten.

Eldswåda utbröt i går natt wid tolftiden i ett å södra förstaden beläget hus, tillhörigt timmergesällen Lindberg. Elden, som började i ett uthus å gården, spred sig så hastigt, att såwäl detta, som det åt wägen belägna boningshuset snart lades i aska. Flera hushåll blefwo sålunda beröfwade tak öfwer hufwudet samt fingo största delen af sitt lösöre förstördt. Huset och en del af lösöret war försäkradt, hwilket ej war förhållandet med allt, hwarföre flera fattiga gjorde stora förluster. Lyckligtwis war wädret lugnt så att elden ej spred sig till de närmast belägna husen, en lycka, hwartill den nybildade brandkåren i wäsentlig mån bidrog.

Den musikaliska-deklamatoriska aftonunderhållningen i arbetareföreningens sal sistlione söndags afton war en af de gladaste och angenämaste tillställningar föreningen någon gång haft. Komitéen för bildning och nöje med redaktör Björling till ordförande har på ett särdeles lyckadt sätt wetat att förena det bildande och förädlande med det nöjsamma, jemte det man sökt bereda en behaglig omwexling af ämnen.

Programmet för tillställningen war rikhaltigt och innehöll ett urwal af utmärkta stycken i musik, sång och poesi. En ouvertur till Kalifen i Bagdad för pianoforte började aftonens glada samqwäm och utfördes af skolläraren Åkerberg och mamsell Osberg; hwarefter bokhållare Malmberg framsade Runebergs anslående poem "Wilhelm von Schwerin". Sångkören afsjöng härefter twenne swenska folkwisor, och herr Malmberg framsade ännu ett poem "Du förblifwer" af Ljungström. Stämningen blef isynnerhet liflig då östra folkskolans elever afsjöngo "Gubben Noak" och "Skolmästaren", hwilken sednare gafs da capo. För första gången uppträdde sedan en af föreningens qwinliga medlemmar mamsell Bundt på talarestolen och återgaf Malmströms wackra poem "Hwi suckar det så tungt uti skogen?" Uppmärksamheten war mycket spänd och framförandet gick med ledighet och behag. Genom högljudt bifall gåfwo åhörarne sin belåtenhet tillkänna. Malmö arbetareförening torde wara den första förening i Swerge der en af de qwinliga medlemmarne uppträdt med föredrags hållande. Den förutnämnda öfningsskolan för deklammation och tal, har sålunda redan wisat någon frukt. Det finnes flera personer med anlag, som på detta sätt framdrages ur obemärktheten. Föreningen kan säkert wänta sig mången njutningsrik stund af denna skolas alumner. Förtjensten af skolans inrättande tillkommer herr redaktör Björling, som med berömwärd ifwer werkar för att skaffa föreningen bildande och förädlande nöjen. Sedan sångkören med en kraftig och samljudande harmoni uppstämt ett par sånger, besteg föreningens ordförande Carl Forsén, som för någon tid återkommit från sin inspektionsresa i Blekinge, talarestolen och ställde till föreningen ett hjertligt och gripande tal. Han wille först hembära föreningens och de närwarandes tacksamhet till styrelsen och särskildt herr Björling för deras oförtrutna nit om föreningens angelägenheter, och den osparda möda de gifwit sig att bereda föreningen ädla och glada nöjen. På denna stund då glädjen strålade från allas anleten, hade man likwäl ej glömt nödens utmerglade gestalter. I de trakter talaren besökt hade han sett barnen löpa ropande omkring efter bröd, och då detta icke kunde erhållas, hade man uppsökt de dystra winterklädda skogarne för att der samla ekollen, hwarmed eljest swinen födes. Inkomsten af denna aftons sammanwaro war ju afsedd för ett hem åt nödens barn, som löpa omkring på wår stads gator utan bröd, utan far eller mor, och inhöljde i trasor. Han sjelf, såsom född smålänning, kände hjertat hårdt presjad wid anblicken af den nöd, som för närwarande är herskande i hans hemlands nejder; och han hoppades att Malmö arbetareförening, som alltid wisat sig kraftig och enigt samwerkande, skulle wid den konsert, som för de nödlidande småländningarne kommer att anordnas inom föreningen, äfwen då wisa sin beredwillighet att lindra nöden. Allmänna och lifliga jarop beswarade ordförandens framställning, och i mången medlems ögon lästes det rörda, uppriktiga hjertats känslor. Östra folkskolans elever afslutade den älskade lärarens ord med en sång, och derefter begynte den muntra dansens toner att ljuda genom salen. Klockan 11 på aftonen gick man till sitt hem. Alla woro belåtna med sin afton, och allmänt önskas flera dylika tillställningar.

Emigrantskoj. Från Nerike talas om bedrägerier med utwandrare, som werkligen gränsa till det otroliga. Sålunda har det lyckats en snickare inom Askers socken att lura till sig penningar derigenom att han lofwat fri öfwerfart till Amerika för dem, som betala 12 öre i inskrifningspenningar samt 1: 75 för öfwerresan. En annan, som fick kännedom härom, war nog anspråkslös att nöja sig med hälften. På detta sätt hafwa tusentals med menniskor låtit afsnarra sig sina swårt förwärfwade medel. Hur långt galenskapen har gått kan man bäst döma deraf, att man kringspridt det rykte, att kung Carl ämnar till sommaren utwandra med 50 a 60,000 swenskar, för att i Amerika grunda ett nytt konungarike. Det står i sanning illa till med folkets upplysning, då det sätter tro till dylika sagor. Såsom en warning för dem som af lika lögnaktiga som fagra rykten skulle få håg att företaga den äfwentyrliga resan, återgifwa wi följande utdrag ur twenne bref af en insändare, meddelade till Askersunds tidning:

"Insändaren har blifwit satt i tillfälle att taga del af ett par bref från personer, som utwandrat från denna trakt. Sålunda skrifwer en ung herre, som här förde ett mycket beqwämt lif, att han efter öfwerkomsten till Amerika slutligen, efter många utståndna mödor, fick sig en tjenst, der han måste stiga upp klockan 5 om morgnarne, sopa och städa köket samt bära in kol m. m., tills pigan steg upp, hwarefter han dagen igenom fick werkställa de hårdaste och strängaste syßlor. Derefter kom han till ett sågwerk, der han fick sofwa på spånor och arbeta som en slaf för att förtjena så mycket, att han kunde uppehålla lifwet. — En annan ung man, äfwen från trakten, skref nyligen till sina anförwandter sålunda: — — — — Jag är, såsom jag förut berättat, på en stor bomullsplantering; jag will nu omtala, huru jag fick fira jul. Julafton: hugga wed hela dagen, men fick ingen qwällsward; Juldagen: slagta en stut, men fick ingen middag; Annandagen: hugga och bära wed hela dagen, qwällsward ingen. Eljest är här att plocka bomull och packa ihop bomullsbalar. Arbetet är hårdt, och jag får ligga i ett uselt hus, som ej har någon ordentlig spisel eller spjäll; maten usel och knapp; arbetet börjar här klockan 5 på morgonen och slutar klockan 6 på aftonen. Jag ämnar ej stanna på denna plats längre, än denna månad, ty arbetet är för hårdt. Jag ämnar mig hem i sommar, om jag kan förtjena så mycket, annars kommer jag ej hem på många år, ty då går jag antingen längre söderut eller till Californien . . . . Jag war mycket ledsen, då jag satt här i Tennessee julafton i mitt usla näste och tänkte på, huru bra jag kunnat hafwa, om jag stannat hemma; men man blir ej wis, förrän efteråt. Då ni, mina älskade föräldrar, åten eder goda julgröt och fisk, fick jag gå till sängs utan mat. Men om Gud will, så will jag försöka att förtjena mig litet pengar till kläder och hemresa. Måtte Gud hjelpa mig att snart åter få se mitt barndomshem!"

Kostnadsfria utdelningar af fruktträd, bärbuskar m. m. till folkskolor och obemedlade jordegare, lemnas från swenska trädgårdsföreningen nästa höst. Ansökningar härom, som skola wara ingifne före nästa 10 Oktober, ställas och adresseras till Swenska Trädgårdsföreningens styrelse, Stockholm, och iakttages wid deras uppsättande, att de skola wara attesterade af wederbörande kommunal- eller skolstyrelse, att det bör upplysas, om den till plantering ämnade jorden är tillräckligt beredd för densamma, samt om de gifna wäxtalstren komma i händer, som förstå att plantera och sedan framgent wårda dem. Det bör slutligen uppgifwas, till hwilken jernwägs- eller ångbåtsstation utdelningen skall skickas och hwilken person der mottager densamma. Ansökningar, hwaruti någon af dessa föreskrifter är förbisedd, lemnas utan afseende.

Följande tryckfel i förra numret af tidningen rättas härmed: i artikeln om "de praktiska medlen att höja arbetaren" står på ett ställe, "den sedlighet, hwilken grundsats" o. s, w., som i stället bör heta grundats; i artikeln om "arbetarefrågan i Lund" står på ett ställe "nöten", bör heta nöjen, samt på ett annat ställe i samma artikel "förnärande", bör heta förnärmande.

Malmö Arbetareförening.

I afton hålles föreningens allmänna föreningsstämma, då den å annat ställe i tidningen intagna revisions berättelsen öfwer föreningens ställning år 1868 kommer att föredragas. Derjemte delgifwes och behandlas styrelsens åtgärder och beslut sedan sista månadssammankomsten äfwensom en närmare berättelse för året. Det är alltså ett helt års förflutna werksamhet som upprullas för föreningens stärkstådande. Ställningen är sådan, att en hwar af föreningens medlemmar kan med styrelsen glädjas åt det som blifwit uträttadt. Då föreningen började sin tillwaro med så godt som tomma händer, och nu står der fast och trygg, och med hoppets blick stådande in i framtiden, måste man med förundran säga att enighet, broderlig kärlek, samwerkan och beslutsam handling göra äfwen de små krafterna till en makt, som förmår genombryta stora hinder. Arbetarens sak winner allt mera erkännande, och de wälsignelserika frukterna af arbetarnes sammanslutning äro wisserligen ännu icke så betydliga, som de en gång kunna blifwa; men hwad wi icke få skörda, det efterlemna wi åt wåra barn. Det är det uppwäxande slägtet af arbetarnes barn, som få skörda den rikaste afkastningen. Ehuru wi alltså kunna glädja oß åt de framsteg wår förening gjort under ett förflutet räkenskapsår, så få wi dock göra oß beredde på nya ansträngningar, ny werksamhet till det helas gemensamma tillwext och wåra efterkommande barns wälsignelse.

Af den berättelse revisorerna afgifwit se wi att styrelsen af dem blifwit lemnad full answarsfrihet. Med den kraft, ordning och outtröttlighet, hwarmed styrelsen städse utmärkt sig, kunde man naturligtwis förutse detta. Men då man betänker, som sagdt, att denna styrelse börjat med tomma händer och enligt reglementet satt sin egen ekonomiska existens i pant för det allmännas skuld, så bör detta erkännas.

I hela Swerige är det bekant hwad Malmö arbetareförening werkat och hwilka framsteg den under sin korta tillwaro gjort. Låtom oß då äfwen för det kommande wisa att ännu råder samma anda, samma kraft och beslutsamhet hos Malmö arbetare. I ädel täflan med landets broderföreningar blir wår lösen "framåt," och målet är mensklighetens sköna mål, andlig och materiel förkofran. Arbetaren mer än någon annan är utsatt för att nedtryckas af lifwets små bekymmer, men må han resa sig och frigöra sig från betryckets och armodets bojor.

Malmö arbetareförening har städse wisat en bestämd och aktningswärd hållning. I wår tid då så många lärdomswäder blåsa i den oroliga politiska werlden, är det särdeles af wigt att som män fatta den närwarande ställningen och med lugn, hållning och öppen blick möta tidens hwarjehanda frankastningar.

Genom denna fasta och bestämda hållning är det möjligt att winna en god och beståndande utweckling. Säkert är att wår förening härgenom kommit ett långt stycke framåt.

Mången har uttryckt sin förwåning öfwer, hur föreningen under en så kort tid kunnat uträtta så många saker. Mycket kommer också an på styrelsens organisation; reglementet är i detta fall icke så fullständigt, som man kunde önska. Flera komitéer hafwa organiserats, nästan hwarje wigtigare angelägenhet besörjes af sin komité med en ordförande af styrelsens ledamöter. Detta sätt att leda och öfwerwaka det hela har till och med funnit efterföljd hos andra arbetareföreningar. Då nu derjemte hwar och en af medlemmarne, såsom de inom wår förening hafwa gjort, understödjer och samwerkar till det helas wäl, så går det nog.

Wår förening är en enda stor bikupa, och ett rörligt lif råder ständigt inom detta samhälle.

Rörande revisionsberättelsen, så bör anmärkas, att deri icke ingår räkenskaperna öfwer handelsrörelsen, ty som man wet uppgöras dessa först efter årets förlopp sedan rörelsen börjat.

Till Bokfamlingen har fru Söderberg skänkt; "Zigenaren" af James, "De twå Emilierna" af Sofia Lee, "Systrarne"; guldsmeden Ekholm "Gartenbaube" 1862.

Redovisning för inkomsten vid aftonunderhållningen i Malmö arbetareförenings sal den 21 dennes för Barnhemmets byggnadsfond.

650 stycken försålda biljetter	162: 50.
Öfverbetaleingar:	
N.	— 25.
Joh. Palmqvist	— 25.
F. O, M.	— 50.
Okänd	— 25.
Sven Nilsson	— 25.
Wolke	— 25.
Summa Rmt Rdr	164: 23.

Göteborgs arbetareförening hade den 21 dennes sin wanliga sammankomst för månaden. Af redogörelsen för föreningens ställning och utweckling sedan föregående månadssammankomst meddela wi följande: allmänna kassans inkomster hade utgjort 1,191 rdr 10 öre, utgifter 205 rdr 33 öre, hwadan en behållning af 985 rdr 77 öre förefanns; sjukkassans inkomster 178 rdr 25 öre, utgifter 71 rdr 66 öre, öfwerskott 96 rdr 59 öre; till byggnadsfonden hade influtit 255 rdr 37 öre; hela öfwerskottet under månaden utgjorde således 1,624 rdr 74 öre, det största öfwerskott föreningen ännu haft någon gång sedan deß stiftelse. — Ett barngille war anordnadt Söndagen den 14, under hwilket glädjen strålade oförstäldt från de många små som här woro talrikt församlade. Det är en allmän begäran att flera sådana barngillen måtte anordnas. — Föreningens byggnadsföretag synes blifwa af mycket storartad beskaffenhet. Byggnaden skall utgöras af twenne trewåningars hus, uppförda på den tomt, som åt föreningen blifwit kostnadsfritt upplåten af stadsfullmäktige. Följande lokaler komma att inredas: en stor industriutställning, folkbank, bagerilokal och bagarebod, slagtarebod, handelsbod, folkbankskontor, sång- och musikrum, bibliothek, föreläsningslokaler, restaurationslokal, arbetsbyrå, basargång samt slutligen en stor samlingssal. Kostnaden med wärmeledning i lokalerna är beräknad till 200,000 rdr; medlen härtill anskaffas derigenom att inteckning i byggnaden lemnas till ett belopp af 75,000 rdr, och genom aktieteckning, hwaraf föreningen sjelf tecknar sig för 30,000 rdr och resten utbjudes i små belopp åt föreningens medlemmar; deßutom hoppas man att äfwen andra af samhällets medlemmar skola intressera sig för företaget. Widare skola aktiegarne öfwerlåta byggnaden åt arbetareföreningen, som betalar ränta och amortering. Husets afkastning tros kunna uppgå till 14,200 rdr, hwilket betäcker räntor och underhåll. 10,000 rdr utlottas årligen af aktierna, så att huset slutligen blir föreningens egendom.

Nyköpings arbetareförening. Af den nu delgifna revisionsberättelsen erfares att

arbetareföreningen i Nyköping, huru tyst den än werkar och oaktadt den fortfarande icke omhuldas af alla, som det borde, under sistl. år i sjukhjelp till 30 medlemmar utbetaldt 686 rdr, hwilket belopp med 43 rdr öfwerstiger hwad som år 1867 i sjukhjelp utgick. Föreningens behållning till år 1869 utgör tillsammans 2,668: 18. Ledamöternas antal war wid detta års ingång 206. Det redan förut ej obetydliga biblioteket har fått emottaga en wärderik gåfwa genom bokhandlare E. Kullberg, bestående af böcker, dels från hans egna förlager, dels af hr Albert Bonner i Stockholm skänkta. Den afgående direktionen erhöll full answarsfrihet. Wid derefter företaget wal till styrelseledamöter, blef folkskoleläraren T Lindstrand ordförande och urmakaren A. L. Bergqwist vice ordförande.

Örebro arbetares handelsaktiebolag har i dagarne öppnat sin handelsrörelse. Den föreståås af f. handlanden J. E. Hellbom, hwars lager bolaget öfwertagit och i hwars forna lokal affären bedrifwes.

I brefvet från Lund till Bikupan N:r 4 förra månaden, hvilket omtalade Lunds arbetareförenings invigningsfest, yttrades om ordförandens invigningstal, att han framhållit "nödvändigheten för föreningen att icke uppträda fiendtligt mot samhället." Redaktionen har i anledning häraf erhållit närmare del af det tal ordföranden herr öfverstlöjtnant Engman hållit vid tillfället, hvaraf hufvudsakliga innehållet var följande:

"Vår förening är en af den nyare tidens skapelser. Vid första uppmaningen att bilda densamma, strömmade man tillsammans, liksom då en ymnig vattenfåra banar sig väg till den redan färdiga dammen.

Många slags föreningar, med lika välmenta syftemål som denna hafva stiftats. Men de tyna af, eller hafva redan försvunnit; möjligen deraf att man förfelat om rätta målet. Man har smickrat sig med att vilja höja menniskovärdet; man har velat göra menniskorna lika, och i sednare hänseendet kommer man alltid att misslyckas.

Likheten och menniskovärdet uppväxa endast med den sedliga utvecklingen, som åter blott vinnes genom en fortgående inre förädling, ej genom stormlöpning på yttre företräden; hvilka med en växande utveckling och dermed förändrade sedevanor, falla som allt annat förmultnadt af sig sjelfva.

Den frihet vi behöfva är ej den politiska, hvaraf vi ha nog, utan en inre frihet, som höjer vår sjelfständighet öfver oss sjelfva. Ty man kan vara slaf af sina vanor, önskningar och förutfattade lefnadsåsigter, och då är man ej fri. Enhvar måste för att vara fri vara herre öfver sig sjelf, och det blir man endast derigenom att man rätt uppfattar sin ställning, att man sjelf värderar den och gör den hos andra aktad genom sin redbara vandel. Då blir, som gamla ord säga: "en ann så god som en ann".

Denna uppfattning är lyckligtvis grunden för vår förening; vi vilja vinna upplysning och i förening dermed materiel förkofran. Detta erhålles likväl endast genom oaflåtlig sträfvan och tålamod samt derigenom att vi verka till ömsesidig nytta och förkofran.

Med denna anda inom vår förening kunna vi med glädje fira vår invigningsfest.

Denna stund egna vi förnämligast åt nöjet, som "trifs i alla former", och lifvar den trägne arbetaren.

All lyx vare borta från våra samqvåm. Man behöfver blott vara ren och snygg samt taga nöjet med sig för att kunna roa sig.

Gå vi lugnt och fast på denna väg, så skall vår förening kunna täfla i borgerlig ära och anseende med alla likartade föreningar, och med denna öfvertygelse ropar jag tryggt lefve Lunds nya arbetareförening!"

Utrikes.

Konferensen i Paris har nu hållit sitt sista möte, wid hwilket Greklands swar uppläftes, hwarefter, då det wänskapliga förhållandet nu åter inträtt emellan de båda twistande länderna, konferensen upplöste sig. Innan deß lär likwäl konferensen hafwa uttalat en åsigt, som sannerligen är glädjande för menskligheten och skall, om den bekräftar sig, med ens göra slut på alla mot känsla och förstånd stridande krig. Konferensen har nemligen uttalat den önskan, att alla internationella frågor, som egna sig till att framkalla konflikter, måtte blifwa framlaggda till makternas bemedling. På detta sätt skulle den stora tanken om den ewiga freden förwerkligas, allmän afwäpning skulle blifwa en följd deraf, industrien skulle räkna sig de lediga armarne och kapitalen till godo, och ett allmänt wälstånd skulle derur utweckla sig. Hwarje menniskowän måste derföre instämma uti samt glädja sig öfwer detta förslag," som, om det blir werklighet, med ens brutit med det förflutnas barbari samt fullständigat civillisationens seger öfwer föråldrade fördomar.

Konung Louis af Portugal lär hafwa förklarat sig willig att emottaga spanska kronan. I så fall skulle han öfwerlemna den portugisiska till sin äldste son under sin faders, don Fernandos, regentskap. Det är således ej fråga om en union emellan de båda länderna. — En ny minister håller på att bildas af Serrano, Prim och Tapete. — Allt är lungt, och ingenting är ännu bestämdt om hwilket styrelsesätt, som skall antagas.

En simpel wäfware från Barcelona, klädd i katalonisk blus, har blifwit wald och tagit plats i Spaniens lagstiftande församlig.

På Cuba fortfar upproret och insurgenterna hafwa beslutat att ej gifwa sig förr än ön kommer i samma ställning till moderlandet, som Canada till England. En ny expedition utrustas i Spanien om 6,000 man för att undertrycka upproret.

En hemlighetsfull händelse tilldrog sig i Tuilerierna i medlet af denna månad. Kl. 2 på natten blef nemligen en elegant klädd herre arresterad i en koridor utanför kejserliga prinsens hofmästares rum. Han sade sig önska tala wid hofmästaren och blef införd, men har sedan spårlöst förswunit. Försigtighetsmått hafwa sedan blifwit widtagna med hänseende till prinsen. Hans person och rum bewakas noga, wakterna äro förstärkta, och dörrarna ständigt tillslutna, hwilket förut ej war förhållandet. Man sätter derför denna händelse i förbindelse med ett attentat mot prinsens lif.

Endast en Knappnål.

Berättelse af Esbjörn.

(Forts. fr. f. N:o.)

Det var en qvistig fråga, som vederbörande nödvändigt måste fundera på. Inspektoren hade trott, att han skulle gifta sig för att sjelf blifva lycklig, och Prostinnan tänkte att man ingick i det heliga äkta ståndet för att få någon som skötte om sitt hushåll; ingen af dem kunde föreställa sig, att det var för att föda sin hustrus familj. Prostinnan fick först denna vigtiga fråga klar för sig och sade derför med mycket eftertryck på orden:

"Min snälla vän, jag kan sanerligen inte begripa, att du, som är så förståndig, ens kan sätta i fråga att min son skall föda hela familjen derför att han gifter sig med din dotter. Jag tycker att han gör mer än nog, då han tar en utfattig flicka till hustru och till på köpet en af så simpel härkomst."

"Simpel härkomst!" utropade mor Olsson till det yttersta uppretad och sprang upp från soffan. Hon ämnade tillägga något mer, men blef förekommen af Prostinnan, som med höjd röst fortfor:

"Min son kan göra ett rikt och förnämt parti när han vill, och jag måste bekänna, att jag på intet sätt gillar hans val, men kärleken är besynnerlig, och då han ansåg denna förening nödvändig för sin lycka, så ville inte jag, hans mor, sätta mig deremot. Men är det så — —"

"Ja det är så," afbröt den uppretade mor Olsson, "att jag inte behöfver truga bort min vackra dotter, och att jag inte vill ha en måg, som är nog fräck, att låta sin hustrus egen mor och syskon förgås i elände. Det är hjertlöst! det är ogudaktigt! det är så oerhördt, att jag ej har ord för ett sådant beteende!"

Det var ord och inga visor, och Inspektoren blef så ängslig, att han stammade:

"Men, kära mor Ols — —"

"Jag är inte kär!" afbröt denna. "Jag är mor till fyra små barn, och var säker om att den finnes, som vill föda dem för att få min Fina till hustru."

Inspektoren såg så ängslig och bedjande ut, att modrens hjerta rördes. Antagande ett vänligt uttryck i sitt ansigte sade hon derför med mild och inställsam röst:

"Nånå, kära syster, vi ska' inte förhetsa oss. Man får inte handla lättsinnigt då det är fråga om tvenne menniskors eviga välfärd. Min son har aldrig nekat att hjelpa dig, men du kan väl inte begära, att han skall taga till sig hela familjen heller."

Mor Olsson blef litet mildare af detta tal, men så var den stygge Asmodeus framme igen. För att kunna tänka riktigt, var mor Olsson nödsakad att taga ett steg tillbaka, och var då nog olycklig, att sparka till den feta mopsen (en del af arfvet) så att den började att skrika. Detta var ett högmålsbrott, och derför försvann äfven den sista gnistan af Prostinnans redan förut hårdt pröfvade tålamod.

"Jasâ," utropade hon, "ni sparkar i illska till min lilla, söta, oskyldiga Fidelio. Jo ni är en — —"

Men jag vill förskona läsaren ifrån att bevittna det samtal, som nu följde emellan de båda väninnorna. Slutet blef, att mor Olsson i vredesmod rusade in och drog ringen från den förvånade Finas finger, sprang tillbaka och slängde den i väggen midt fram för "komministerskans" näsa, som hon uttryckte sig, samt smällde igen dörren med en kraft, att hela huset skakade. Och så var det slut med den herrligheten.

———

Nu var mor Olsson bragt i en rätt svår belägenhet. Det enda som hennes "salige man" lemnade efter sig var de tarfliga möblerna, men under hans sjukdom och för att under dessa dagar uppehålla hushållet, hade hon varit nödsakad att skuldsätta sig. Hur skulle hon nu bära sig åt, då Inspektoren på ett så skamligt sätt undandrog sig att fullgöra sina oafvisliga pligter? Skulder för det närvarande och inga utsigter för framtiden är en föga afundsvärd belägenhet, och det fordras verkligen mycken kraft och ihärdighet, för att kunna reda sig under sådana omständigheter.

Men mor Olsson var seg och gaf sig ej så lätt. Hon hade uttänkt en djupsinnig plan och den skulle realiseras till hvad pris som helst.

"Hvad skall man med en vacker dotter att göra," resonerade hon, "om ej för att gifta bort henne med en rik man, som vill och kan försörja hela familjen?" Detta var ju klart och tydligt. Men hvar skulle hon få reda på en rik och hjelpsam man? Nu bodde der verkligen i närheten en rik och beskedlig pantlånare, men han hade det lilla felet att vara — gift. Så kände hon en gammal rik kamrer, men han hade det stora felet att vara — snål. Så fanns der en . . . ja hon lät alla möjliga och omöjliga kandidater passera revy för sitt granskande omdöme, men fann ingen riktigt passande för sina husmoderliga afsigter.

Så satt hon i skymningen en eftermiddag medan lilla Fina var ute och de små barnen stojade omkring henne. Hon hade förgäfves i sitt minne genomgått alla möjliga bekantskaper af det "otäcka könet", äfven dem hon endast sett passera förbi på gatan; hon hade förgäfves anlitat hela sin tankeförmåga för att finna någon räddning från en hotande nöd, och satt nu med nedlutadt hufvud, bedröfvad och nedslagen. Hon hade likväl glömt ett hjelpmedel: arbetet!

Då öppnades dörren och lilla Fina skuttade in i rummet, glad som ett vinterny, med tindrande ögon och strålande ansigte.

"Hvad nu?" utropade modren och sprang upp ur soffan. "Hvad har händt? Du ser så glad ut. Du har bestämdt gjort din lycka?"

"Ja moder, det har jag gjort," försäkrade lilla Fina och sprang i hennes famn.

Men mor Olsson var ej fallen för ömhetsbetygelser och sköt henne derför ifrån sig i det hon sade:

"Berätta kära barn. Min spådom har då slagit in. Ja, med ditt utseende kan man ej heller undgå att göra lycka. Det är bestämdt någon rik person, som ofta sett dig här i fönstret, blifvit förtjust i dig, och nu begär dig till hustru. Jag ger er på förhand min välsignelse."

"Tack moder!" utbrast lilla Fina, rodnande af glädje, men tillika ej så litet ängslig öfver utgången. "Men vore det inte skäl att mor såg honom först?"

"Behöfs inte. Jag anar att han står här utanför. Bed honom genast vara så god att stiga in — eller vänta — Jag går sjelf, det är gentilare."

Mor Olsson ilade mot dörren och lilla Fina väntade med klappande hjerta på utgången af detta vågstycke, hvaraf hela hennes välfärd berodde. Då öppnades dörren och in i rummet trädde — Åke!

"Ni!" utropade mor Olsson och gick baklänges af ren förvåning. "Hur vågar ni att så drifva gäck med mig?"

Mor Olsson satte händerna i sidorna och såg mycket morsk ut, men lilla Fina ställde sig käckt vid sin Åkes sida och sade med ett mod, som hon ej sjelf kunde förklara:

"Moder, du vill ha en rik måg?"

"Ja det vill jag visst, det, och inte en sådan der — —"

"Åke är rik, emedan han är kärleksfull, arbetsam, sparsam och nöjd med sin lott."

"Det vet jag visst, det! Vacker rikedom! Jag — —"

"Du vill ha en förnäm måg? Åke är förnäm, emedan arbetet adlar mannen och detta adelskap kan aldrig borttagas eller befläckas."

"Ja, det är godt och väl, men —"

"Du vill att jag skall taga en man som med kärlek omfattar äfven min familj. Det vill Åke göra, emedan hans kärlek till mig är verklig, och vi skola båda arbeta med förenade krafter, för att bereda min mor en lugn ålderdom och mina syskon en god uppfostran."

"Det vilja vi!" bekräftade Åke med eftertryck.

Mor Olsson brummade en lång stund ännu och funderade på alla upptänkliga sätt, men som hon ej hade några bättre utsigter, och fann det klokast att taga hvad som bjöds, så sade hon slutligen med moderlig ömhet uttryckt i hvarje ord och rörelse:

"Nåja, Herre Gud, om ni uppriktigt älska hvarandra, så inte vill jag just precist lägga mig emot mitt barns lycka. Men det är väl riktigt säkert att jag får bo hos er och att ni drar försorg om mina små oskyldiga barn."

"Fullkomligt!" försäkrade Åke. På detta löfte gaf mor Olsson de båda unga sin välsignelse, och gjorde sålunda slut på deras lidande samt denna anspråkslösa berättelse om hur

endast en liten knappnål kan ställa till oreda här i verlden.

———

Åke förhyrde sig en tarflig lägenhet om två rum med kök å Lugnet och i början af Oktober stod bröllopet med fröjd och gamman. Om någon af mina läsarinnor skulle fråga huru bruden var klädd, så vet jag det verkligen icke, men att hon var vacker och brudgummen förtjust, det kan jag högtidligt försäkra.

Och med denna försäkran afslutar jag min berättelse om lilla Fina och hennes man, men lofvar, om den benägna allmänheten varit nöjd med densamma, att längre fram meddela litet mer om deras märkvärdiga öden.

(Slut.)

Charad.

Mitt första är — skall du förstå —
Ett husgeråd i slott och koja:
Att ega litet deruppå,
Plär ängsligt nog mitt hela röja.
Om du för trätor råkar ut,
Och ledsnar gräl och dumhet höra,
Så gör mitt andra, att ett slut
På denna plåga snarast göra.
Du som mitt tredje fälla bör,
I kraft af lagen mot din nästa!
Se då ej på ditt eget bästa,
Och inga får ditt samwet gör.

———

Uttydning till charaden i N:r 8: Materialförwaltare.

Blickar i Tittskåpet.

Förnuftets gudinna. Den 20 december 1793 war en ofantlig rörelse i Paris; folket strömmade i massa till kyrkan Notre-Dame, der äfwen hufwudstadens biskop och en mängd prester woro församlade, allt för att der fira en stor högtidlighet. Det ursinniga begäret efter oberoende, frihet och jemnlikhet nöjde sig icke med att ej mer hafwa någon konung; äfwen begreppet om en Gud skulle utplånas, hans dyrkan såwäl enskildt som offentligt afskaffas och Förnuftet i stället upphöjas och i egentlig mening tillbedjas såsom en gudomlighet. För att fira Förnuftets fest war det som menniskomassan strömmade till domkyrkan. Buren på en präktig gyllene stol fördes Förnuftets gudinna, en sköka af owanlig skönhet, till templet. Kring hennes skuldror swäfwade en blå mantel, på hennes hufwud prålade den röda frihetsmössan. Efter högtidligheten i kyrkan gick tåget till National-konventet, der qwinnan sattes midt emot presidenten, som till henne höll ett tal deruti han bland annat yttrade: "uti förnuftets tempel hafwa wi i dag framburit wåra offer, ej åt liflösa beläten utan åt en qwinna, naturens mästerstycke, den skönaste och renaste bild af Förnuftet, hwilka wi hädanefter wilja dyrka. Nu ljuder blott denna enda önskan och bön: inga prester mer och inga andra gudar än dem naturen gifwer oß" o. s. w.

Om de sista stunderna af denna Förnuftets gudinna läftes för några år sedan i en tysk tidning följ. uppgift:

År 1820 reste en engelsman i Italien för att bese detta sköna land. En dag då han från en utfärd återwände till det wäroshus der han för några weckor bodde och just skulle gå förbi gödselhögen fick han se någonting der röra sig. Han trädde närmare för att se hwad det war och då han med sin käpp fört undan en mängd smutsiga trasor stirrade ett aftärdt qwinnoansigte emot honom. Han talade till henne på engelska utan att få något swar, äfwenså på italienska; men knappast hade han begynt tala till henne på franska förrän hon fästade på honom ett par wilda ögon och på hans fråga, hwem hon war, utropade: "jag är Förnnftets gudinna!" Intagen af medlidande lät den resande föra den arma qwinnan till wärdshuset, lät hämta en läkare och gifwa henne den wård hon behöfde. På räddning war likwäl icke att tänka; inom några få dagar dog hon och i sina wilda feberfantasier talade hon oupphörligt dels om huru hon blifwit tillbedd såsom Förnuftets gudinna och dels om de förskräckliga mordscener, hwartill hon på samma tid warit wittne. Bland de underrättelser wår engelsman widare erhöll om den arma qwinnan, Förnuftets en gång ärade gudinna, war ock den att hon sjelf hade mistat förståndets ljus hade warit sinnesrubbad. — Hwilken förfärlig spegelbild!

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan", tidning för arbetare, utgifwes hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m. och kommer att innehålla fullständig redogörelse öfwer Malmö Arbetareförenings angelägeneter enligt styrelsens beslut; deßutom kommer den att meddela notiser från andra arbetareföreningar, ledande artiklar i wigtigare frågor, som röra arbetarne i allmänhet, regeringsärender, utrikes och inrikes nyheter, samt en utwald följetongsafdelning. "Bikupan" will på detta sätt blifwa ett slags samlare utaf sådant, som för arbetaren kan wara nyttigt och intressant. Men såsom en förståndig samlare icke skrinlägger sitt gods, utan will gagna dermed, samt deßutom weta att wara man för sig med eget omdöme, så skall "Bikupan", äfwen weta att uttala sig i de ämnen, som upptagas. Wigtigare saker som kunna hänföras under ekonomiskt, samt frågor rörande folkunderwisningen, anse wi oß också icke böra helt förbigå. Af hwarjehanda smått, som eljest i tidningar förekomma, såsom charader, anekdoter etc. meddelas äfwen något. Slutligen ämna wi äfwen upplåta "Bikupan" för annonser.

Prenumerationspriset på "Bikupan" oberäknadt postförwaltarearvode är 3 rdr för helt år, 1 rdr 50 öreför halft år och 75 öre för qwartal,samt 25 öre för månad

Genom tidningens billiga pris, har man trott sig bereda densamma en allmännare spridning; på samma gång det är redaktionens allwarliga och innerliga önskan att "Bikupan" skulle kunna werka något godt och nyttigt bland dem för hwilka den är affedd.

Lösnummer af tidningen försäljas i föreningens läslokal och handelsbod.

Annonser intagas mot 6 öre pr corpusrad.

Malmö i December 1868.

Redaktionen.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 7).

Drängen A. Andersson. Handlande C. Pålsson. Skomakare C. F. Petersson. Bokhållare L. H. Löfberg. Handskm. C. R. Andersson. Sättare G. Andersson. Vaktknekt J. Lundgren. Arbetare O. Andersson. Arbetare A. Persson. Arbetare P. Christersson. Fabriksab. Nils Andersson. Gjuteriarb. C. P. Lindqvist. Gjuteriarb. J. W. Lundgren. Auktionsutringare Rosenqvist. Landtbrukare H. P. Andersson. Nattväktare Sven Andersson Fabriksarb. N. Andersson. Kypare B. A. F. Malmsjö. Handskmakare C. E. Arvidsson. Handskmakare C. G. F. Nyborg. Konduktör P. N. Björklund. Handlande Fritz Norberg. Skräddare A. Coursell. Guldsmed C. G. Ekholm. Sjöman Hans Friberg. Jernvägsarb. C. Larsson, Förgyllare G. Slangerup. Konduktör P. Ekholm. Postiljon O. Olsson Bryggeridräng A. Andersson. Handskmakare Fritz Hansson. Målareges. F. O. Söderling. Landtmätare Öhrström. Korkskärare A. Olsson. Hökerihandlare A. J Frodlund. Skräddare C. A. Lefin. Gjuteriarb. Anders Svensson. Smeden Ahlgren. Murges. N. O. Berlin. Huseg. Nils Olsson. Smeden J. P. Martinsson. Bokbindare N. P. Brunskog. Snickare J. Lindgren. Sadelmak. J. F. Kock. Gjuteriarb. L. Petersson. Gjuteriarb. L. Smidt. Handlande L. O. Osberg. Snickaregesäll J. H. Hedberg.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 10. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 5 Mars | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 5 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

Prenumeration å "Bikupan, tidning för arbetare", mottages mot 2 rdr 50 öre för återstående delen af året, 2 rdr 25 öre för tre qwartal, 1 rdr 50 öre för halft år, 75 öre för qwartal och 25 öre för månad.

Prennmeration kan ske hos följande personer: tapetseraren C. F. Furst; handlanderne O. Berggren, Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet samt hos skräddare Alp, Lilla Torget; i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

På postkontoret erlägga prenumeranter wanligt postförwaltarearvode.

"Bikupan", som är Malmö arbetareförenings tidning, utgör tillika en tidning för arbetare i allmänhet. Ämnen som röra arbetareföreningarne, och sådana som ingå på arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt, äro särskildt föremål för tidningens behandling.

Det är alltså arbetarens sak den i främsta rummet will befrämja.

Tidningen kommer äfwen att fortfarande innehålla Inrikes- och Utrikes-nyheter samt walda Följetonger, hwarigenom den blir så omwexlande och underhållande, som man af en tidning till så billigt pris kan fordra.

Fullständiga redogörelser öfwer Malmö arbetareförenings werksamhet meddelas i densamma, äfwensom alla föreningens annonser endast införas i "Bikupan"; den är sålunda en oumbärlig delgifware åt föreningens medlemmar, hwilka härigenom ständigt stå i lefwande wexelwerkan med det hela, och hwarigenom den gemensamma saken winner allt fastare bestånd.

Öfwer tidningens tendens behöfwer icke mycket sägas; deß mål är gifwet, och den har redan gjort bekant hwad den åsyftar: arbetarens höjande i ekonomiskt, socialt och sedligt hänseende. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Tidningens anordning har på sednare tiden blifwit till mera fördel och nytta för läsaren. Såsom derigenom att annonserna blifwit flyttade till sista sidan, och att en särskild afdelning för inrikes-nyheter blifwit satt i början. Deßutom har under Malmö blifwit sammanfördt weckans märkligare händelser på platsen.

En förstärkning i redaktionen har sålunda äfwen skett, och den kommer att än widare ökas, i den mån tidningen erhåller större utsträckning.

Alla ärender, rörande tidningens ekonomi, tillkommer den af Malmö arbetareförenings styrelse tillsatta komitéen för "Bikupan" att ombesörja. Ordförande i komitéen är tapetseraren C. F. Furst, Djeknegatan.

Annonser intagas i "Bikupan" mot endast 5 öre per rad, det billigaste annonspris någon tidning har. Desamma inlemnas å Cronholmska boktryckeriet till faktor Nilsson.

Korrespondenser och bref till "Bikupan" adresseras till Redaktionen, Stora Nygatan N:r 46.

Lösnummer försäljas till 6 öre stycket å särskilda försäljningsställen; deribland äfwen hos dem, som ofwanför blifwit nämnde för mottagandet af prenumeration; öfrige ställen blifwa närmare tillkännagifna.

"Bikupan", som utkommer en gång i weckan, utgifwes från och med N:o 10 Fredags aftnar kl. 6 e. m.

Malmö den 1:ste Mars 1869.

Redaktionen af Bikupan.

Predikotur.
1 Böndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.

Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

Mars.

Lörd. d. 6	kl. 10 f. m. Lösöraauktion i huset N:r 33 östra Förstaden
" "	kl. ½ 8 e. m. Musikalisk-Deklamatorisk afton underhållning till förmån för de nödlidande i Småland.
Månd. d. 8.	kl. 10 f. m. Lösöreauktion å Rådhusgården.
" "	kl. 12 midd. Lösöreauktion i huset N:r 37 Kirsebergsvången.
Tisd. d. 9	kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 9 södr. Förstaden.
" "	kl. 12 f. m. försäljes genom auktion förenämnda fastighet.
Onsd. d. 10	kl. ½ 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.
Torsd. d. 11	kl. 7 e. m. Inskrifning af nya medlemmar i Malmö arbetareförening hos uppbördskomitén i lokalen.
Fred. d. 12	kl. 12 midd. Enrteprenadauktion å Landskontoret för leverans af lifsmedel till läns-cellfängelset.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. 7,0' f. m., 9,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), 10,0' f. m., 2,0' e. m. och 5,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. 9,45' f. m., 11,15' f. m., 12,35' e. m., 4,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och 7,41' e. m.;

afgår från Lund kl. 9,14' f. m., 10,45' f. m. 12,10' e. m., 4,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och 7,7' e. m.

En Malmö Arbetareförenings AFDELNINGS-BUTIK för hökeri-, speceri- & diversehandel är öppnad uti gården N:o 11 vid Pehr Weyersgatan (snedt emot väfveriet), hvarest den ärade allmänheten tillhandahålles goda varor till facila priser och meddelas upplysningsvis att motböcker med hufvudbutiken äfvenledes i afdelningsbutiken kunna gagnas, likasom nya motböaker till medlemmar af föreningen derstädes utdelas.

Malmö i Mars 1869.

Handelsstyrelsen.

Inrikes.

Stockholm. Ratifikationerna af traktaten rörande äktenskapskontraktet emellan kronprinsen af Danmark och prinsessan Lovisa utwexlades den 11 Februari. Wilkoren äro en summa af 70,000 rbdr från Sweriges sida, som wi weta att riksdagen bewiljat, motswarande ränta å Danmarks, samt 30,000 rbdr om året i händelse af enkestånd. Alla arf bibehålles af kontrahenterna. — En konferens med ombud från alla tre länderna har sammanträdt i hufwudstaden för att öfwerlägga om ordnande af postförhållandet emellan de skandinaviska rikena. — Regeringen har ställt en summa af 4000 rdr till skarpskyttekårens förfogande att användas till ordningar och pris wid en blifwande prisskjutning under instundande sommar. — Folkräkningen har så utfallit, att den 31 Dec. 1868 woro 136,702 personer mantalsskrifne inom kommunen. — Wid nu under adelsmötet skedd redowisning har upplyst blifwit att ridderskapet och adeln wid 1867 års slut egde en fond af rdr 1,307,015: 46.

Göteborg. Trollhättans pappersbruk har totalt nedbrunnit, hwarigenom egaren och industrien drabbats af en stor förlust. — I tidningen "Arbetaren" har en insändare meddelat följande: En redlig man, som har ömhet för sin familj men som för närwarande saknar arbete, wißte en dag ej, huru han skulle kunna förskaffa bröd till sig och de sina. Han fick då weta, att en person, boende wid Torg- och Klädpressaregatorna, lånar bort penningar fast mot hög proceut. Nöden har ingen lag. Han hade ej annat att pantsätta än rocken, den han med fruktan pantsatte och för hwilken han erhöll 1 rdr 50 öre. För denna lilla summa måste mannen betala 19 öre hwarje fjortonde dag, ty eljest säljas kläderna af denne menniskowän. Oaktadt den höga procenten answarar procentaren ej för brandskada eller mal. Sådana personer, som denne: göra ej betryckta någon egentlig tjenst, utan bringa dem i swårare omständigheter än hwad de förut woro, ty om t. ex. panten får stå ett år och om på densamma erhållits 2 rdr, får låntagaren under denna tid betala 6 rdr för de 2 han erhållit. Den nu omtalte måtte icke wara den ende wännen till de fattigas ringa medel, som Göteborg har äran att ega, utan förstaden Haga skall äfwen wara bewärdigad med att hysa en dylik fattigmanswän, som lärer bo någonstädes wid Allé- eller Språngkullsgatorna.

Wisby. Dalhems å har öfwerswämmat så att, utom all annan förödelse, twenne qwarar blifwit helt och hållet förstörda.

Helsingborg. I denna stad gjordes den 18 Februari ett större beslag af kustsergeanten Nilsson. — En yngling Petter Paulsson i Fjälastorp, har af wåda under en andjagt skjutit en sin kamrat, Nils Larsson i Bölsåkra, så att föga hopp finnes om hans wederfående.

Landskrona. Borgmästaren J. Ödmansson afled den 93 Febr. i en ålder af 72 år. Den aflidne war en framstående kommunalman samt stadens representant wid flera riksdagar. — Ett större beslag å insmuglingsgods gjordes den 18 Febr. af kustsergeanten Pettersson. — Äfwen detta samhälle har warit hemsökt af wåldsamma stormar, som kullwräkt plank och åstadkommit ofantliga förödelser. — 24 bönder under Björnstorps säteri hafwa instämt egaren, kammarherre Trolle, med påstående om eganderätt till de hemman, som de innehafwa på arrende.

Kristianstad. Den mansperson, hwars döda kropp nyligen upphittats i kanalen, war slagtaren Nils Andersson från N:r 8 Önnestad. Det är troligt, att han i rusigt tillstånd fallit i wattnet och omkommit.

Lund. Osthandlaren O. F. Berggren i W. Gårdstånga hittades för en wecka sedan död i ett dike i granskapet af sitt hem. Han hade warit i Lund, men som han alltid war nykter samt intet wåld synes å den döda kroppen, ej heller något war honom frånröfwadt, har man ej någon aning om orsaken till hans plötsliga död.

Ystad. En bonde har blifwit fäld till 70 rdr böter derför att han, wid auktion å sin gård, ej förhindrat utskänkning af bränwin. — På förslag till stadskomministraturen hafwa blifwit uppförde v. pastor L. A. Bergh, adjunkten M. A. Bruzelius samt regementspastoren H. Lindquist. — Ångbåtsfarten på denna stad har ytterligare minskats derigenom att ångfartyget Swea, som underhållit förbindelsen emellan Stockholm och Lübeck, med detta år upphör med sina turer.

Treleborg. I Stora Swedala har elden ödelagt bagaren Jöns Månssons samt åboen Per Bertelssons hemman, hwarwid äfwen en mängd lösören samt kreatur blefwo lågornas rof.

Malmö.

Weckans händelser. Under denna weckan har den nya direktionen för fattigwården konstituerat sig samt walt till sin ordförande häradshäfding Lewenhagen och till vice ordförande öfwerstelöjtnanten B. Kjellman. — Swårigheten att erhålla lån på längre tid samt den dryga räntan, har h. s åtskilliga nitiska personer inom provinsen framkallat den tanken, att uppräfta en folkbank. För att åstadkomma en dylik, är ett möte utlyst i Eslöf till Söndagen den 7 d:s.

Föreläsning hölls Onsdags afton å handtwerksföreningens sal af lektor A. Grönwall öfwer djurens instinkt. Det intressanta ämnet behandlades på ett populärt och underhållande sätt; som fallet mest brukar wara wid dessa föreläsningar, war auditoriet likwäl temligen fåtaligt.

Nytt tillwerkningssätt af skosulor. En ny uppfinning, som troligen kommer att sätta många myror i hufwudet på både garfware och skomakare, har i dessa dagar härstädes börjat användas. Det gäller ingenting mindre än att göra alla skosulor oslitliga. En dansk, grosshandlare Möller i Köpenhamn, har nemligen här anlagt en fabrik för tillwerkning af skosuler af horn. Sådana sulor påstår man skola wara ett

halft år innan de äro utslitne, och då de fastsättes genom skrufwar wid skon under wanliga skosulor, behöfwer man blott ombyta de utslitne mot nya, utan att skorna derigenom blifwa obrukbara. Fabrikationen af sulorna består uti att uppmjuka hornet och genom preßning gifwa det sin tillbörliga tjocklek; hwarefter raspen och saxen fulländar formen, allt efter den olika storlek, som erfordras. Uppfinningen är patenterad och eges af nämnde grosshandlare. Wid fabriken äro redan 10 arbetare anställde. Ett par hornskosulor lär i medeltal komma att kosta något mer än en riksdaler.

Det stora arbetarebolag, som man ämnar bilda i Södra Nerike, och för hwilket wi wid ett par tillfällen lemnat redogörelse, är föremål för en sarkastisk artikel i Äskersunds tidning. Det wälwilliga i syftemålet torde dock få tjena såsom en ursäkt för de mißtag och öfwerdrifter, hwartill de, som wäckt frågan till lifs, gjort sig skyldiga och saken borde derför ej hånfullt behandlas. Slutorden i ifrågawaranda artikel äro dock mycket wälgrundade och i desamma, som till sin hufwudsakligare del äro af nedanstående lydelse, torde hwarje om saken allwarsamt tänkande menniska instämma:

Denna sak har dock en ganska allwarsam sida så snart teckning och inbetalning af aktiemedel börja. Man har sannerligen ej någon anledning att antaga, det hela denna utställning är en groft utlagd krok för att fiska in ett eller annat tusen riksdaler. som kunde komma wäl till paß wid en möjligen påtänkt resa till Amerika. Men det torde icke wara just så ogrannlaga att göra de fattiga arbetare, som tecknat sig såsom aktieegare och börjat eller snart ämna börja göra inbetalningar, uppmärksamme på, att de noga tillse, hwilken säkerhet detta bolags styrelse erbjuder för, att penningarne ordentligt förwaltas och komma det affedda ändamålet till godo. Då det är faktiskt, att i hela styrelsen ingått blott arbetare, som lefwa för dagen, på ett enda undantag när, så wore wäl skäl, att, förrän inbetalning sker, styrelsen stälde sådan säkerhet för de inbetalda beloppen, att de skulle kunna återfås, ifall planen går öfwer ända. — Idéen om arbetsklassens sjelfwerksamhet för att skaffa sig en lugn och oberoende, och genom föreningen af många små kapitaler åstadkomma för densamma ekonomiska fördelar, är så god och riktig, att det är djupt att beklaga, att dylika öfwerdrifter, som här äro i fråga, skola uppstå och gifwa dem, hwilka icke tåla, att arbetaren will handla och tänka liksom hwarje annan medborgare, wälkomna wapen i händerna till hela sakens förkättrande eller förlöjligande.

Ny sorts fickur, som draga sig sjelfwa då man öppnar boetten för att se tiden. Fickuren, med de förbättringar derå, som intill närwarande tid fortgått, kunna ställas i katogori med skjutgewären. Hwem har ej hört omtalas de första fickur, hwilka den på sin tid ryktbare Peder Hele i Nürnberg uppfann? Dessa kallades Nürnberger-ägg. Sjelfwa namnet ger tillkänna i huru ofullständigt skick en dylik pjes befanns. Den kommer bra nog att passa till jemförelse med de första musketunder med rullskifwa och flinta, för att efter åtskilliga, allt annat än beqwäma, manipulationer få eld.

En sednare tid frambragte spindeluren — den hade äfwen att uppwisa ett gewär med perculationslås, hwaraf will synas att urens och skjutwapnens förbättringar med hwarandra höllo jemna steg. Wår närwarande tids cylinder- och ankargångsur swara mot Chassepots-, Remingtons- m. fl. andra moderna gewär, och liksom nyckeln warit ett owilkorligt bihang till fickuret, så har ända hittills laddstocken warit gewärets oskiljaktiga appendix. Nu i allra nyaste tider har man gjort laddstocken obehöflig, genom kammarladdningssättet. För att fickuret äfwen nu skulle hålla sig på sin gamla point, jemte gewäret, skulle det ju icke längre behöfwa sin nyckel. Få se om uret följt med tiden, hwilket ju alltid warit i sin ordning. Fåfängt sökte man länge efter ett ur, som skulle swara mot kammarladdningen hos gewäret, men i Augusti 1865 förewisade hr Deuwagner i Pölten ett ur, som ej behöfde nyckel för att uppdragas. Genom en wid boetten anbragt mekanik drogs uret till $^1/_6$ för hwarje gång det öppnades, och om man sålunda sex gånger om dagen upptog uret för att få weta tiden så war också dragningen för 24 timmar skedd. En inwändning mot denna idé kunde wäl göras, den nemligen att om man hänger på en wägg ett sådant ur, så går det ju icke alls. Anmärkningen kan på sitt sätt wara riktig, men man glömme ej att ett fickur icke är ett wäggur, och den, som icke 6 gånger om dagen behöfwer se på sitt fickur hwad tiden lider, honom kan det göra sak samma om det går eller icke går. Det nämnda uret är gjort för den, hwilken af deß gång will hafwa rättelse, och swiker ingen, som wid boettens upptagande rådfrågar detsamma.

Malmö Arbetareförening.

Allmänna föreningsstämman i fredags war besökt af ett stort antal medlemmar. Hela den rymliga salen war upptagen. Som wanligt började skarpskyttemusikkåren sammanträdet med att uppspela ett nummer; hwarefter ordföranden Carl Forsén besteg talarestolen och i korta men lifliga drag framlade föreningens werksamhet under året 1868. Resultaten af denna werksamhet gåfwo anledning att glädjas. Liksom bien i kupan, hwilka wisserligen äro små oansenliga djur, bereda sina kamrar och celler wid uppförandet af den gemensamma byggnaden, der frukten af deras flit: honung och wax nedlägges; så hade föreningens medlemmar, hwar och en i sin mån bidragit till det gemensamma företaget. Det är äfwen för framtiden, för den tid som gryr hos de uppwäxande barnen, de efter oß kommande arbetarne, som det närwarande arbetet utföres. Sedan sekreteraren uppläst revisionsberättelsen, deri revisorerne tillstyrkt full answarsfrihet åt styrelsen för deß förwaltning, och hwilket föreningen äfwen meddelade; uttryckte ordföranden några hjertliga ord till tack åt styrelsen för deß arbete och omsorg om föreningens angelägenheter; samt hembar widare sin tacksamhet åt föreningen för förtroendet att äfwen under nuwarande år wara deß ordförande. Härefter föredrogs styrelsens åtgärder och beslut sedan sista månadssammanträdet. Icke mindre än 19 ärender, de flesta af ekonomiskt beskaffenhet, förekommo. Fyra af dem rörde bestämmande af löner till handelsföreståndaren, sekreteraren, waktmästaren samt bokhållaren i afdelningsboden; hwilka godkändes, i enlighet med styrelsens beslut, och hwarom förut under redogörelsen öfwer styrelsens förhandlingar blifwit taladt. Sålunda bestämdes handelsföreståndarens lön till 1,200 rdr samt 5 procent af nettoinkomsten; dock får lönen ej öfwerstiga 1,500 rdr; till deß föreståndaren erhåller boningsrum i föreningens lokal åtnjuter han 200 rdr per år i hyresersättning. Sekreterarens lön bestämdes till 300 rdr af allmänna samt 100 rdr af handelsrörelsens kassa. Waktmästaren erhåller i lön 200 rdr, utom fria boningsrum och wedbrand samt ett 100 rdr för renhållningen. Åt bokhållaren i afdelningsboden bestämdes lönen till 800 rdr i ett för allt. Likaledes godkändes de öfriga af styrelsens förslag, såsom brandförsäkring af föreningens fastighet till 35,000 rdr och upptagande af ett brandförsäkringslån af 15,000 rdr; hyra för handelslägenheten i föreningens gård till 1,000 rdr; brandförsäkring af föreningens lösörebo till 4,505 rdr; inkomsten af en konsert årligen åt sångläraren; föreningen skulle öfwertaga tidningen "Bikupan" från innewarande års början och fortsätta deß utgifwande; en manlig och twenne qwinliga medlemmar hade blifwit uteslutne ur föreningen.

Sångkören utförde härefter "Bachi Härolder med guld och beslag"; hwarpå hr D:r Nerman höll ett intressant föredrag öfwer en resa, som han hösten 1863 företagit öfwer Lübeck, Hamburg etc. till Schweitz. Tal. lemnade först en öfwersigt öfwer de olika Europeiska nationernas sätt att resa. Tysken, sade han, förekommer i alla Europas länder, men hufwudsakligen för att förtjena penningar. Engelsmannen reser i Europa, emedan goda tonen i hans land så fordrar, eljest förekommer han i alla werldsdelar men för att kolonisera, göra eröfringar för sitt mäktiga fosterland, "Old England". Fransmannen reser helst icke alls, och när han någongång af politiska skäl nödgas att göra det, så längtar han snart tillbaka till "la belle France", till det werldsberömda Paris. Italienaren wandrar, med sina gipsbilder, sin apa eller sitt positiv, men reser i allmänhet icke. Skandinaven och särskildt Swensken reser, så snart han dertill har råd, blott för att se, erfara och lära sig något. Enhwar torde hafwa skattat åt dennn nationella böjelse. Kan man icke resa långt, så reser man åtminstone till Köpenhamn.

Talaren anförde widare i korta drag intrycken af sitt wistande i Lübeck, Hamburg, Hannover, Köln samt en dagsresa från sistnämnda stad uppåt Rhenfloden till Mainz. — Det blefwe allt för widlyftigt att i ett till en kort tid inskränkt föredrag skildra alla de märkwärdigheter en dagsresa, helst under winskörde-tiden uppåt Rhenfloden som med sitt ljusgröna watten besköljer så många länder, erbjuder för ögat. Det ena slottet, den ena staden, den ena jernbron, den ena utsigten aflöser den andra. — Staden Basel med deß omgifningar företer en sydeuropeisk vegetation, som här redan börjar kasta sin af acacier, m. fl. sydländska trädslag prunkande färgläggning öfwer landskapet, beläget som det är i medelpunkten mellan Frankrike, Tyskland och Schweitz.

Från Basel hade tal. gjort en utflygt till Rigi, hwarifrån man har den Europeiskt berömda utsigten öfwer landskapet nedanför. Rigi är icke något egentligt alpberg; det är om sommaren grönt ända upp till toppen; deß märkwärdighet består deri, att det ligger midt emellan hög- och låglandet (för så widt något sådant finnes i Schweitz) samt erbjuder utsigt åt båda hållen. Deß topp når dock öfwer molnen, då sådana finnas och ej gå owanligt högt. Också warade uppstigandet i flera timmar. Å ena sidan, på afstånd, syntes, högt öfwer molnen, de silfwerhwita spetsarne af de s. k. Berneralperna; på den andra låg hela det nordliga, lägre Schweitz, med sina många städer, berg och insjöar, hwilka sistnämnda lyste som silfwerbälten på den gröna omgifningen.

Föredraget åhördes med mycken uppmärksamhet, och särdeles anslog några verser i slutet, i hwilka talaren sammanfattat det totalintryck han under sin resa erfarit, och som på annat ställe i tidningen finnas återgifna.

Twenne poemer, "Fatta mod" af Pehr Thomasson och "Min plånbok" af Braun, framsades af lokomotivföraren Högström.

Sluligen uppträdde ordföranden och redogjorde för den tillämnade sparkassan, som han på ett mycket tilltalande sätt rekommenderade till föreningsmedlemmarnes begagnande. Reglementet skulle med det snaraste blifwa framlagdt för föreningen, hwarefter sparkassan genast sättes i gång; hwilket meddelande mottogs med allmänt bifall.

Wid styrelsens sammanträde den 27 Februari förekommo åtskilliga frågor till behandling. Bland skrifwelser, som woro inlemnade, anföra wi följande, hwilken af styrelsen biföll:

Till Malmö Arbetareförenings styrelse!

För att erhålla nöjaktig ordning såwäl i läslokalen som wid föreningens sammanträden och utflykter, har jag den äran att föreslå följande:

1:o) en ordningsmannakår om 40 af föreningens manliga medlemmar organiseras;

2:o) deß uppgift är att turwis hålla ordning i läslokalen, samt att hälften hwarje gång tjenstgöra wid föreningens sammanträden och utflykter;

3:o) för att kunna göra detta, bekläbas de med full myndighet att tillrättawisa den felande, dock skall, om någon oordning sker, derom anmälan göras hos styrelsen, som häröfwer beslutar;

4:o) denna kår står under öfwerinseende af komitéen för bildning och nöje likwäl omedelbart under en förman, som utses inom kåren bland deß ledamöter;

5:o) förmannen bestämmer den ordning, i hwilken de skola tjenstgöra inom läslokalen, hwarjemte han bewiljar permission, tillser att annan blir anmodad att tjenstgöra i den frånwarandes ställe, fördelar dem bland de särskilda tillställningarne, samt eger öfwerhufwud den närmaste tillsynen öfwer kåren.

Malmö den 27 Februari 1869.

Frid. Björling.

Till ledamöter i komitéen för föreningens tidning "Bikupan" äro följande personer walde: tapetseraren C. F. Furst ordförande; swarfwaremästaren Hagmark kassör: bokhållaren Joh. O. Malmberg sekreterare; boktryckerifaktor Nilsson och slagtare Dheijne.

Musikalisk-Deklamatorisk aftonunderhållning anställes till förmån för de nödlidande i Småland i morgon afton i föreningens sal.

Stockholms folkbank. Ett stadgande i bolagsordning för "Aktiebolaget Stockholms Folkbank" föreskrifwer att öfwerståthållareembetet skall för ett eller flera år i sänder utse en person att deltaga i revisionen af bolagets förwaltning och räkenskaper. Till denna revision har nu bokhållaren i riksbankens diskontkontor J. R. Sjögren blifwit förordnad, under tre års tid från innewarande års början.

Denna anstalt är grundad på principer, hwilka förut ej warit tillämpade i wårt lands kreditanstalter, och den kan derjemte lända till mönster för folkbanker på andra ställen i landet; hwarföre wi anföra grunddragen af deß bolagsordning:

Såsom namnet antyder, är anstalten, som utgör en förening af de begge ifrågasatta folkbanksinrättningarne i Stockholm, ett aktiebolag med de rättigheter och skyldigheter i allmänhet, som kgl förordningen den 6 Oktober 1848 bestämmer. Aktierna, lydande å 20 rdr rmt, som på en gång inbetalas, bilda bolagets grundfond hwilken skall utgöra minst 500 rdr, men får derutöfwer ökas till obegränsadt belopp. En reservfond bildas af inträdesafgifterna 40 öre pr aktie, samt af wiß andel utaf de årligen uppkommande winstmedlen m. m. Medel emottagas i öfrigt till förräntande på wiß tid eller wiß tids uppsägning, men ej till återbetalning wid anfordran. Lån för folkbankens behof får endast i nödfall upptagas och då ej till högre belopp än öfwerstyrelsen för året bestämt. Med folkbanken är förenad en sparkassa, bildad efter samma mönster, som sparbanker i allmänhet, med den utsträckta förmån för insättare, att sparkasseräntan godtgöres dem från och med näst påföljande halfwa månads början, Insättare, som anmäla sig att för året insätta bestämda belopp hwarje wecka eller månad och dessa insättningar regelbundet werkställa samt under året ej uttaga något af de insatta medlen, åtnjuta ½ procents högre ränta än andra insättare. Samma högre ränta, förutom delaktighet i bolagets årliga winst, tillkommer delegare i folkbanken. Ej mindre insättare i sparkassan än äfwen delegare i folkbanken eger rätt att, i mån af tillgång, undfå lån af sina insatta medel — delegare äro således berättigade att till wißt procentbelopp belåna aktier i samma kreditanstalt, som dem utfärdat. Aktier till belopp af procent utaf den summa, hwarmed grundfonden öfwerger 50,000 rdr kunna — under wilkor att bolagets tillgångar, utan reservfondens anlitande fullt motswara deß förbindelser — årligen i December månad få uppsägas till inlösen i näst påföljande April månad.

Förutom den beslutande- och granskningsrätt, som tillkommer bolagsstämman, derwid ingen eger utöfwa rösträtt för mer än 5 röster (hwilket röstetal redan tillkommer dem, som ega 31 aktier), förwaltas bolagets angelägenheter af en öfwerstyrelse, bestående af minst 50 personer, utsedda af bolagsstämman, hwilken öfwerstyrelse har att bestämma de allmänna grunderna och föreskrifterna för förwaltningen och rörelsen, samt af en direktion, bestående af 7 personer, utsedda af öfwerstyrelsen, af hwilka direktörer en dagligen är wakthafwande i folkbanken. Härförutom utser öfwerstyrelsen årligen twå eller flera af sina ledamöter att med sin uppmärksamhet följa och öfwerwaka förwaltningen. Revision werkställes årligen af minst 3 af bolagsstämman utsedda revisorer samt af en person, som öfwerståthållareembetet utser. Bolagsstämman eger meddela answarsfrihet för direktionen och öfwerstyrelsen eller besluta laga åtgärds widtagande mot den eller de felaktige inom 3 månader.

Sundswalls hushållningsförenings aktiebolag hade den 17:de Februari bolagsstämma å folkskolesalen. Af revisionsberättelsen, som föredrogs, inhemtades att waror hade under året uti föreningens twenne salubodar omsatts för 81, 432 rdr 80 öre, hwaraf nettobehållningen utgjorde 1,891 rdr 58 öre, som fördelade på 1,309 utelöpande aktier, utgöra 68 öre motswarande en winstutdelning af nära 7 procent.

Landskrona arbetareförening har i dessa dagar walt styrelse och räknar för närwarande 729 medlemmar.

Hedemora arbetareförenings sammanträde sistl. Söndag war ganska talrikt besökt af såwäl qwinnor som männer. Den s. k. lånbanken går framåt. En tillfällig direktion waldes och uppdrogs kassaförwaltningen tillswidare åt boktryckaren Westman, hwilken intill nästa sammanträde har att anteckna nya ledamöter. Widare beslöts att wid nästblifwande sammanträde den 7 Mars anteckningarne skulle upphöra. Penningelån erhållas redan i morgon. — Insamligen för de nödlidande i Småland och på Öland avancerade wid samma tillfälle så långt, att 9 rdr 72 öre äro insamlade. — Ur föreningens kassa anslogs medel till bekostande af reglemente och räkenskapsböcker för sjuk- och begrafningshjelpskassan. — I den blifwande sångchören antecknade sig fyra fruntimmer. — Till sist beslöts att uppsyningsmannen skall wid sammanträdena å bröstet bära ett igenkänningstecken. — Det är icke otroligt, att man wid nästa sammanträde får höra en tillfällig sårgqwartett bland ledamöterna.

Följande vackra verser afslutade d:r Nermans föredrag i Malmö arbetareförening vid allmänna sammanträdet i fredags:

Yngling! blef dig dagligt bröd beskärdt
I ditt hemland, sök ej fjerran zoner!
Frestelsens sirener länge lärt,
Länge sjungit uti veka toner,
Huru skönt, förträffligt allting är
Långt der borta i de fjerran länder:
"Varmare än här brann solen der;
Blåare stod himlen öfver stränder
Gröna, badade af mörkblå flod;
Rikare var ängens matta knuten,
Grönare stod skogens trädkoloss;
All naturn, ur yppig källa fluten
Tycktes till sin njutning vinka oss.
Gyllne frukter uti träden hängde;
Drufvan köptes för en ringa slant,
Äpplen, päron sina korgar sprängde;
Kom och ät! de hördes hviska grannt."

"Bättre", säger man, "är menskan ute
Än här hemma, mera hyfsad, fin;
Intet lära vi, om vi oss slute
Såsom snäckor uti skalet in.
Mångbefaren man och äfven qvinna
Mycket vet, som bonden aldrig sett
Aldrig borgaren; **de** lyckan finna
Vid den härd, de sjelfva sig beredt.
Har du sett dig väl omkring i verlden
Blir du vid din hemkomst ansedd mer.
Mycket kan du tala om från färden
Och man tror dig veta ändå mer."

Så de ljuda, dessa hala röster
Som dig locka från din ärfda jord,
Om du någon jord har ärft. Mot öster
Vester, söder, ja ibland mot nord
Ut de fara, dessa tjusta offer
För nyfikenhetens gamla synd.
Lättjan dem i deras hem försoffar
Fjerran söka de ett nöjes fynd.
Fåfängt — verlden öfverallt är lika;
Duglighet är lösen, mödan pligt;
Ej för dagakarlen blott. De rika
Måste ock besanna lärans vigt:
"Törnen, tistlar skall dig jorden föda
Af sig sjelf." Hvad mer du hafva vill
Får du blott för pris af svett och möda
Vore det ock blott ett mål af — sill.
Så är visdomen från fädrens tider;
Läs dess grund i Mose 1:sta bok.
Den som yngling läst den bokens sidor
Rätt — blir nog som man på lifvet klok.

Blif alltså uti ditt land med heder
Lär dig mycket i de unga år!
Bokvett, folkvett, dygd och rena seder
Älska sanningen — den är ej svår!
Sky ej mödan, fastän svetten rinner
Från din panna, när din pligt du gör!
Svetten torkas, tröttheten försvinner
När du får din lön, din flit tillhör.
Hvilans stunder smaka mera ljufva
Efter mödans stundom bittra tid
Och om qvällen kommer sömnens dufva
Hviftande omkring din hjessa frid.
Sist en gång, när *lefnadsqvällen* skymmer
Kommer, om du fyllt ditt värf med *tro*
Lossaren från lefvernets bekymmer
Dödens dufva, skänkande dig ro.

A. C. N.

Utrikes.

Tillståndet i Spanien skildras såsom mycket mörkt. Regeringen har föga förtroende och håller sig endast uppe med tillhjelp af trupperna och nationalgardet. I synnerhet råder mycken jäsning i de norra provinserna, hwarest det republikanska partiet har sina flesta anhängare. I händelse den monarkiska principen blir antagen, fruktar man att ett betänkligt uppror skall utbryta. Den närmaste framtiden är således mycket bekymmersam för detta land, som i så många år warit sönderslitet af twister samt underkufwadt under det mest förnedrande och demoraliserande förtryck. Nu, när det ändtligen skulle kunna finna lugn och i frihetens skygd utweckla sig i fredliga idrotter, lefwer twedrägtens frö inom sjelfwa folket och hotar att än kräfwa mera blod innan skulden är betald och försonad.

Från Cuba ingå ännu dystrare underrättelser. Upproret sträcker sig öfwer hela ön, städernas befolkningar taga parti för insurgenterna; general Dulce, spanske arméens befälhafware, har begärt afsked från denna sin befattning; qwinnorna, till och med döttrar af spaniorer, taga liflig del i upproret. Man anser denna Spaniens besittning förlorad för moderlandet.

Enligt de sist ingångna underrättelserna råder mycken oro i Tyskland. De efter sista fredslutet under Preussen anekterade ländernas befolkningar äro mycket mißnöjda med sin ställning. Oron gäser starkt inom dem och allmänt längtar man efter att ett krig skall utbryta mellan Preussen och Frankrike, för att få ansluta sig till den sistnämnda makten. Till alla underordnade myndigheter ingå ordres från Berlin om att hålla sig beredd på krigiska eventualiteter, och rustningar föregå med anledning häraf nästan öfwerallt. Det ser derföre ut som om wi ännu en gång skulle få bewittna ett blodigt krig, som om den djuriska instinkten skulle komma att råda öfwer förståndet och menniskokärleken. Lyckligtwis finnes det en makt på jorden, som herrskar äfwen öfwer furstarne, och det är penningen; måtte bristen på denna nu bewara förståndets herrawälde öfwer dåliga passioner.

Äfwen i de Österrikiska officiella tidningarne låter det krigiskt. Man försäkrar att Bismark har i sinne att innan detta års utgång fullborda Tysklands enhet, samt förespår ett krig wid Rehngränsen. I så fall skulle Frankrike, Österrike och de smärre Tyska staterna ansluta sig emot Preussen. Om Rysslands och Italiens hållning wet man intet, likasom de nordiska länderna (möjligen med undantag af Danmark) komma att ligga utom denna twist. Man hoppas att dessa rykten endast äro politiska kannstöperier.

En internationel utställning i Leipzig är utsatt till nästk. Maj och Juni månader. Den kommer att omfatta maschiner, produkter och redskap för malnings- och bageriwäsende och dermed i direkt samband stående landtmannawerksamhet. Talrika anmälningar från Amerika, Frankrike, England, hela Tyskland, Ungern m. m. hafwa redan ingått.

I England bildas ett aktiebolag för skattgräfweri, hwilket har för ändamål att upptaga de år 1702 af holländska och engelska flottan i Vigos hamn sänkta spanska guldgallionerna. Enl. prospekten har man nu bestämdt reda på, hwar 9 fartyg ligga, och har öfwerste Gowen wid ett besök i Vigo förklarat dem wara lättare att upptaga, än dem han nyligen upptagit ur Sebastopols hamn. För ändamålet skola 100,000 pund anskaffas i obligationer om 5 pund hwardera, hwarje obligation skall inlösas till 10 pund med 10 proc. ränta, och dessutom skall hwarje obligation af kapitalet erhålla en bonus på 5 pund. Spanska regeringen har afstått från sin rätt till gallionerna mot 25 proc. af det belopp som kan erhållas.

I Ryssland wäntar man ett wigtigt reformförslag på det religiösa området, hwars mest ingripande bestämmelse är, att ärftligheten inom prestkasten skall upphöra, så att sönerna till grekiska prester ej mera behöfwa beträda sina fäders bana. De särskilda prestseminarierna skola upphöra och studiet af teologien uteslutande inskränkas till universiteten.

En storartad koloni för åkerbruk och trädgårdsodling anlägges i närheten af Jaffa i Palestina. Närheten till Egypten och den förestående afslutningen af Suezhäsets genombrytning lemna särdeles stora förhoppningar om framgång. I Paris intressjerar man sig synnerligen för saken. Israeliter komma företrädeswis att inbjudas till kolonister.

Den fattiges allmosa.

Hvem har icke mött, såvida han uppvext eller lefver i skogstrakten, inne i skogarne om hösten någon gammal qvinna eller ett par barn, pustande under en börda vindfällen, som ett gammalt bruk merendels tillåter den fattige uppsamla till bränsle om vintren. Denna börda, som föres hem med mycken svett och möda, har icke heller fordrat ringa arbete att hopsamla. Man har vida omkring fått uppsöka dessa affallna grenar, hugga dem skapliga med trädgårdsknifven, rekrytera dem med törnbuskar och andra skogens odugligar, slita upp sig i hålängar och klyftor. Den fattige är så att säga skogshyggets axplockare; allt godt kraftigt träd måste han gå förbi, så framt han ej vill komma i konflikt med skogvaktaren; honom tillhör blott utskottet, det som ägaren föraktar, det är der som det tillåtes honom att samla för de mörka vinteraftnarne en smula ljus och värme.

Man bör hafva varit vittne till denna den fattiges vedhämtning i skogarne, för att rätt förstå den gamla fabeln om vedhuggaren, som kallat döden till hjelp. Ingenting är så sorgligt som detta ensliga arbete djupt inne i skogen, der blåsten brakar i de aflöfvade grenarne, och der tystnaden endast afbrytes af den slöa yxans slag. Vinden drifver omkring isslagg och glacerar träden; den uppblötta jorden ger efter för den utmattade vedsökarens fötter; om han sätter sig ett ögonblick och nästan uppgifven söker upptäcka sin kojas tak, för att åter hemta mod och hopp, mötes hans blick endast af skogens dystra hvalf, som slingra sig i hvarandra, eller oändliga alléer, innefattade af den evigt grå himlen.

Händelsen förde mig för några år sedan till en nyligen huggen skogstrakt, der jag mötte ett par vedsökerskor, som samlade för gemensam räkning. Det var två gamla qvinnor (två systrar, som jag sedan erfor), som begifvit sig dit från sin by, på väl en mils afstånd, för att skaffa sig sitt vedförråd för veckan.

Den yngsta af de båda beklagade sig bittrast öfver sin trötthet för tillfället och det dagliga eländet, i det hon likväl icke försummade sitt arbete, som bestod i att bryta sönder de stora gröna grenarne, för att få dem att passa i knippan.

"Hvilket oupphörligt elände!" utbrast hon, vändande sig till den äldre systern, ehuru det tycktes som talade hon egentligen för sig sjelf. "Det är allt det samma, hemma eller ute! Här genomisas man af regnet, der pinas man af hungern. Kan du säga mig, du, hvarföre vi kommit hit till verlden?"

"Det vet du väl!" svarade saktmodigt den äldre systren, utan att afbryta sitt arbete; "vi hafva kommit till för att göra efter vår bästa förmåga hvad som är nödvändigt för oss att göra".

"Men om jag inte vill?" återtog med bitterhet den yngre: "Har jag väl fordrat lifvet? Kan jag väl vara Guds barn som andra, när han behandlar mig så hårdt?"

"Gud frågar inte oss till råds!" svarade den äldsta af de båda qvinnorna med eftertryck; "Han ser verlden på ett helt annat vis än vi och har fogat allt efter sin vishet, medan vi icke veta någonting alls. Tro mig, stackars barn, du gör bäst i att styra ditt hjertas bitterhet; knota icke mot hvad som icke kan ändras, och efter vi kommit hit för att samla ved, så gör du tåligt ditt verk; Herran skall nog göra sitt".

Jag blandade mig i samtalet, och de fortforo båda, den ena att klaga och den andra till att uppmana till undergifvenhet, i det de skiftevis appellerade till mig.

Emellertid hade de båda gamla qvinnorna fått vedknipporna färdiga, och lastat dem på sina sina skuldror, och det var på tiden att åter vända hem Jag följde med och frågade dem under vägen om deras lefnad och vilkor. Deras historia hade ingenting märkligt. Den äldre systern var enka, den yngre hade åldrats utan att blifva gift; båda voro de fattiga, utan några anhöriga, och lefde, som foglarne under himlen, från dag till dag. Den af dem som varit maka och moder, böjde sig utan invändning under den hårda pröfningen, och bar lifvet, liksom nu vedknippan, med orubbligt tålamod; den yngre deremot, som alltid varit stängd frå all lifvets glädje, syntes orubbligt fästa på jorden en harmsen blick, som fordrade hon sin andel i ett arf hvarpå den svikit henne.

Under dylika samtal mötte vi skogsbrynet.

I en hålväg, som ledde till byn, mötte vi trenne barn, af hvilka det äldsta kunde vara sju år gammalt. Alla buro de, tryckta mot bröstet, små knippor af qvistar, som de en och en mottagit på vägen. Så snart de fingo se vedsökerskan sprungo de till och följde efter, i det de sorgfälligt upplockade de lösa qvistar som då och då föllo från de stora vedknipporna.

Jag frågade hvad det var för barn.

"Stackars små fader- och moderlösa", svarade den yngre systern med ett uttryck af medlidande; "deras mormor har hittills tagit vård om dem, men nu har hon varit sängliggande väl ett års tid, så att i närvarande stund är det de små som vårda henne, och ni kan lätt förstå att det blir derefter! Man har ingenting, och man lefver som det faller sig och hoppas på Försynen. Grannarne gifva, en gång ett stycke bröd, en annan en näfve mjöl; och som de små stackarne äro för små att gå till skogen, samla de upp, som ni ser, hvad annat fattigt folk låter falla".

Och i detsamma låtsade den hederliga gamla gumman som om hon skulle packa om sin knippa, dervid hon lagade så att några grenar föllo till marken, dem barnen skyndade sig att uppsamla. Hon såg på mig småleende.

"Herren ser att man också har sina fattiga!" sade hon halfhögt.

Och alltjemt, under det vi fortsatte vår väg, fortsatte hon att bryta af mindre grenar och låta dem falla till marken, under det hennes syster understödde henne i dessa medlidsamhetsverk.

Så fortgick det, tills vi kommo till en gångstig, der barnen skulle taga af för att gå hem till sin koja. Der tog den yngre systern deras plockfång, och när hon såg alltsammans ändå inte vara mer än hon kunde

fatta om med båda händerna, sade hon:

"Å de stackarne få sig ju inte en gång en riktig brasa! Vid Gud, Jeanette, det skulle vara synd att låta dem gå hem till sin mormor med det! se så, inte knussel! släng din knippa på marken också, och låt oss göra dem en ordentlig börda för deras små armar".

Enkan lät icke säga sig det två gånger: vedknipporna löstes upp, och den yngre systren sammansatte sjelf en knippa, afpassad efter den äldste gossens krafter, lade den på hans skuldror, förmanade honom att väl vårda elden och aflärdade honom med en helsning till den sjuka.

Detta barmhertighetsverk tycktes försätta henne i bättre lynne. Hon lyfte upp sin börda och yttrade, med en viss godmodig ironi:

"Det är då visst och sannt att det har sin lön med sig hvad man gör för de fattiga! Den här knippan, som förut var så tung, är nu alls inte svår att bära".

"Det är inte blott bördan som blifvit lättare", inföll jag halfhögt, "den goda gerningen har alltså lättat och tröstat ert hjerta"

"Ni talar som syster min", svarade hon, "men jag tror ni har rätt; man känner mindre sin nöd när man är i stånd att gifva allmosa."

Jag har ofta sedan påmint mig dessa enkla och rörande ord. Ja, det är sannt, glädjen öfver att kunna bispringa andra kommer oss att förgäta våra egna behof. Kan man annat än finna sig rik ett ögonblick, då man är i stånd att gifva åt andra ännu fattigare?

Också ser man rätt ofta ett dylikt ädelmod bland somliga fattiga. De äro i allmänhet färdiga att genom en uppoffring köpa denna njutning att vara beskyddare, som deras egen fattigdom synes förbjuda dem. Jag påminner mig i detta afseende, att då choleran sednast härjade i Paris, blefvo en arbetare och hans hustru så godt som samtidigt bortryckta af farsoten och lemnade efter sig ett spädt barn i vaggan. En granne, som sjelf icke hade några andra resurser än sitt arbete, anmälte sig att upptaga barnet. Åtskilliga mera förmögna än barmhertiga personer gjorde honom föreställningar om det oförsigtiga i hans uppförande. "Nej!" svarade han och tog barnet i sina armar, "jag riskerar inte mera än hälften af mitt bröd."

Ja hälften af brödet för hvarje dag ser man ofta sålunda utan tvekan offras; men hvad som icke offras så lätt är våra öfverflödiga vanor, våra depensiva infall, alla de onödiga småsaker, hvarmed vi omgifva oss. Man delar med lätt hjerta sin fattigdom, man blottställer icke gerna sin rikedom.

(Insändt.)

Charad.

När du mitt a n d r a göra will
Så låt då först ifrågakomma
Mitt f ö r s t a. Dernäst lägg då till
Mtit h e l a, dig till fröjd och fromma.
Kan du ej dylikt åstadkomma,
Mitt tr e d je kan du om du will.

Obs. 1 Rdr 50 öre utlofwas åt den af arbetareföreningens medlemmar, som först inkommer med rätta lösningen af förestående charad; dock bör denna wara skriftligen inlemnad till Red., innan nästa nummer af "Bikupan" utkommer.

Uttydning till charaden i N:r 9: Fattigdom.

Blickar i Tittskåpet.

En sammwetgrann bonde. Kapten G. wid östgötarne känd för sin owanliga styrka, uraktlät ej heller, då omständigheterna så fordrade det, att giswa prof derpå. En gång, under hemresa från en marknad i Linköping, kom han i klammeri med en bonde, i hwilken han dock fann sin öfwerman, så att han fick rätt bra med stryk. När det war beställdt sade han till bonden: "min kära Nils Larsson, det får jag säga dig, att du måste wara en dugtig karl. Det har aldrig någon rådt på mig förut, och derför ber jag dig också hålla till godo med den här" — hwarwid G. tog upp en sedel på 2 banko, och lemnade bonden. Denne höll sedeln mot dagen och mumlade halft för sig sjelf: "det war bra mycket pengar för så lite stryk" — hwarpå han serverade kaptenen med ännu en dugtig ortion bastonad.

Kungliga hufwuden borde under lojala och fredliga tider anses sitta säkert; men nu har fotografen S. Frankel i Örebro (förskräckliga stad!) företagit sig att i stor grad skilja "de bästa" kungahufwuden från sina kroppar och tänker göra affär på den saken. Rysligt att omtala, understödjes han i sitt hufwudklippningsföretag af det kungliga kammerskollegiet. Hr Frankel har nemligen uppfunnit och tagit patent på ett "nytt sätt att medelst lito-fotografi tillwerka spelkort samt att till kungar, damer och knektar använda fantasibilder af furstliga personer ur de swenska och danska kouungahuset", hwilka kort han kallar "skandinaviska spelkort". I sin patentb skrifning säger han: "De bästa fotografibilder af högstbemälde kongl. personer uppsökas, porträtternas hufwuden skiljas från de öfriga delarna, derefter tillskapas en skild efter fantasien, bildens båda hufwuden, som frånskiljas porträtterna, så t. ex. konung Fredrik den sjundes igenkännes på spaderkung med hufwud i kortens båda ändar på en fantasibild o. s. w. med de öfriga kongl. medlemmarne på andra korten bland kuugar, damer gch knektar. När porträtternas hufwuden fästats wid fantasibilderna, allt iunefattats i en dertill inrättad pappersram med litografierad kant på hwit botten och i storlek som wanliga spelkort, öfwerföres bilden på glas å fotografisk wäg; derefter öfwerföres bilden på sten medelst litografiska medel. Så snart det lyckats applicera figurerna på sten, aftryckas dessa figurer på papperet."

Malmö Arbetareförenings annonser.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 11. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 12 Mars | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

Prenumeration å "Bikupan, tidning för arbetare", mottages mot 2 rdr 50 öre för återstående delen af året, 2 rdr 25 öre för tre qwartal, 1 rdr 50 öre för halft år, 75 öre för qwartal och 25 öre för månad.

Prennmeration kan ske hos följande personer: tapetseraren C. F. Furst; handlanderne O. Berggren, Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet samt hos skräddare Asp, Lilla Torget; i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

På postkontoret erlägga prenumeranter wanligt postförwaltarearvode.

"Bikupan", som är Malmö arbetareförenings tidning, utgör tillika en tidning för arbetare i allmänhet. Ämnen som röra arbetareföreningarne, och sådana som ingå på arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt, äro särskildt föremål för tidningens behandling.

Det är alltså arbetarens sak den i främsta rummet will befrämja.

Tidningen kommer äfwen att fortfarande innehålla Inrikes- och Utrikes-nyheter samt walda Följetonger, hwarigenom den blir så omwexlande och underhållande, som man af en tidning till så billigt pris kan fordra.

Fullständiga redogörelser öfwer Malmö arbetareförenings werksamhet meddelas i densamma, äfwensom alla föreningens annonser endast införas i "Bikupan"; den är sålunda en oumbärlig delgifware åt föreningens medlemmar, hwilka härigenom ständigt stå i lefwande wexelwerkan med det hela, och hwarigenom den gemensamma saken winner allt fastare bestånd.

Öfwer tidningens tendens behöfwer icke mycket sägas; deß mål är gifwet, och den har redan gjort bekant hwad den åsyftar: arbetarens höjande i ekonomiskt, socialt och sedligt hänseende. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Tidningens anordning har på sednare tiden blifwit till mera fördel och nytta för läsaren. Såsom derigenom att annonserna blifwit flyttade till sista sidan, och att en särskild afdelning för inrikesnyheter blifwit satt i början. Deßutom har under Malmö blifwit sammanfördt weckans märkligare händelser på platsen.

En förstärkning i redaktionen har sålunda äfwen skett, och den kommer att än widare ökas, i den mån tidningen erhåller större utsträckning.

Alla ärender, rörande tidningens ekonomi, tillkommer den af Malmö arbetareförenings styrelse tillsatta komitéen för "Bikupan" att ombesörja. Ordförande i komitéen är tapetseraren C. F. Furst, Djeknegatan.

Annonser intagas i "Bikupan" mot endast 5 öre per rad, det billigaste annonspris någon tidning har. Desamma inlemnas å Cronholmska boktryckeriet till faktor Nilsson.

Korrespondenser och bref till "Bikupan" adresseras till Redaktionen, Stora Nygatan N:r 46.

Lösnummer försäljas till 6 öre stycket å särskilda försäljningsställen; deribland äfwen hos dem, som ofwanför blifwit nämnde för mottagandet af prenumeration; öfrige ställen blifwa närmare tillkännagifna.

"Bikupan", som utkommer en gång i weckan, utgifwes från och med N:o 10 Fredags-aftnar kl. 6.

Malmö den 1:ste Mars 1869.

Redaktionen af Bikupan.

Predikotur.

5 Söndagen i Fastan.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qworteren Frans Suell, Gripen och Residenset

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Mars.

Lörd. d. 13 kl. ½ 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.

Månd. d. 15 och Tisdagen d. 16. Lösöreauktion å Stora Markie fidekomissegendom.

" " kl. 10 f. m. Auktion i Rådhuset å ett lager af manufaktur- och galanterivaror.

Tisd. d. 16 kl. 9 f. m. Auktion å lösören och kreatur efter afl. kyrkovärden Nils Pehrsson i Hindby.

Onsd. d. 17 kl. 10 f. m. Auktion å diverse jernkramhandelsvaror i Björkmanska gården vid Östergatan.

Torsd. d. 18 kl. 10 f. m. Lösöreauktion å Ficks hôtel. Kl. 10 f. m. Auktion å kreatur hos landtbrukaren C. Kark, Södertour gård, ½ mil från Löberöds station.

" " kl. 11 f. m. Lösöreauktion hos åboen Ola Pehrsson, i Burlöf.

" " kl. 7 e. m. Inskrifning af nya medlemmar i Malmö arbetareförening hos uppbördskomitéen i lokalen.

Fred. d. 19 kl. ½ 12. Entreprenadauktion i Rådhuset för leverans af mjukt rågbröd till fattigvården.

" " kl. ½ 8 e. m. Extra föreningsstämma med Malmö arbetareförening.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45' f. m. **12**,10' e. m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm. Frågan om upprättande af ett fritt nniversitet i hufwudstaden tyckes nu wara på wäg att få en lycklig lösning. Som wi weta, insamlades wid representationsförändringen år 1865 ett större kapital för detta ändamål, och ett sällskap har nu bildat sig för att realisera detta önskningsmål. Flera sammankomster äro hållna och man hoppas det bästa. — Tulluppbörden har under Januari månad uppgått till rdr 503,525: 80, eller 70,173: 45 mera än samma månad förlidet år. — Kölden uppgick i medlet af förra weckan till 13 grader. — Konungen afreste den 2 Mars till Norge och återkom den 9. — Artisten Blombergsson har i slöjdskolans lokal förewisat en af honom gjord uppfinning i målarekonsten, hwarigenom taflorna blifwa transperanta och framställa föremålen med illusorisk naturtrohet. Härigenom har konsten gått ännu ett stort steg framåt till fullkomning. — Medaljen för berömliga gerningar, i silfwer, har tilldelats en arbetskarl derför att han under loppet af fyra år räddat sex menniskolif. — En torparehustru, som war åkande, har straxt utanför staden blifwit förföljd af en warg, till deß både hon och hästen lyckligen räddades derigenom att twenne bönder kommo till hennes hjelp.

Hudikswall. I denna stad hafwa stora oroligheter förefallit wid sista uppbördsstämman. Fönster utslogos och flere personer sårades af en genom staden ströfwande folkhop. Äfwen borgmästarens bostad hemsöktes likasom flere handelsbutiker. En yngling af orostiftarne blef ihjälskjuten, twenne fängslades och 20 äro instämde för delaktighet i wåldsamheter. En säkerhetswakt patrullerar nu om nätterna. Orsaken lär wara dels mißnöje med att staden inköpt ångsågen, dels owilja med åtskilliga för staden afgjorda frågor.

Göteborg. I museet finnes exponerad en dubbel spinnrock af särdeles invensiös beskaffenhet, emedan på densamma twenne trådar spinnas på en gång. — Tulluppbörden uppgick under årets twå första månader till 644,194: 61 rdr eller 217,472: 21 rdr mera än samma tid förlidet år. — En staty af skalden J. A. Wadman kommer att uppsättas och instundande sommar aftäckas å Lorensberg. Den förfärdigas af professor Molin i Stockholm, och den färdiga gipsmodellen lär wara särdeles lyckad. — En osthandlareenka härstädes suckade djupt. Hon kände sig så ensam, fast hon kunde äta Smålands prestost — den der likwäl ej måtte wara fet i wåra dagar — så mycket hon begagade. Det låg likson en tryckning på hennes bröst. Det gick ej an. Hon måste ha sig en ny ledsagare genom lifwet. Hon kastade på torget sina ögon omkring sig. Men ingen kastade sina på henne. Man hade endast ögon för hennes ostar; werlden är så otacksam! Då lade hon råd med sin piga, hwilken trodde sig kunna skaffa henne en bra man. I sin förtjusning gaf enkan pigan 30 rdr under denna senares förpliktelse att uppfylla sitt löfte. Detta gick i fullbordan. En ung och hygglig man, ett riktigt siratligt karlexemplar, presenterades. Enkan blef förtjust. Det friades, och de båda blefwo förlofwade. Enkan war så lycklig, som en ost. Men det dröjde ej länge, innan enkan kom underfund med, att ett hemligt förstånd rådde mellan pigan och fästmannen. Swartsjukans furier rasade i hennes bröst, hon spionerade ut dem och fann sin mißtro bekräftad. De älskade hwarandra. Ursinnig af raseri, slog hon upp med fästmannen, körde bort pigan och har dertill stämt denna att återbära bedrägligt åtkomna 30 rdr. Kärlek och poesi.

Kalmar. Ett fattighjon af qwinnokönet, som nyligen blifwit intaget på fattighuset i Mönsterås, tillställde härombagen ett owanligt tumult, då syßlomannen med flere af fattigwårdsstyrelsens ledamöter wille fråntaga henne den ömt älskade kaffepannan. Qwinnan, stark och groflemmad, förswarade sin kaffepanna med sådant eftertryck, i det hon fattade syßlomannen i kragen, att ortens både länsman och fjerdingsman måste tillkallas att stilla den wredgade amazonen.

Jönköping. En af dessa menniskoplågare, hwars uppgift är att lefwa på sin nästas ruin, wid namn Nyman, har blifwit ihjälskjuten af ett af sina offer f. d. sergeanten Söderström. N. har genom procenteri och allehanda bedrägerier ruinerat S., och för att hämnas sökte den sednare med knifstygn beröfwa sin plågoande lifwet. Han blef bestraffad derför, men sedan han nu utstått sitt straff, har han skjutit N. till döds och sålunda tillfredställt sin hämnd.

Krisianstad. En förfärlig storm har hemsökt staden, hwarwid alla tak, men isynnerhet kyrkans, spolierarades på sina betäckningar, och en mängd fönsterrutor blefwe sönderslagna. — Kommunalstyrelsen i Wä har inrättat ett spisqwarter, hwarest alla tiggare erhålla fri förtäring mot det att de förrätta något arbete, såsom stenhuggning m. m. för kommunens räkning.

Helsingborg. Den owanliga och tillika ohyggliga händelsen har inträffat, att under sista stormen, en dansk jakt förolyckades i sjelfwa hamnen. Den splittrades alldeles i bitar och trenne man drunknade.

Ystad. En korporal Strömblad från Ströfwelstorp körde i förra weckan omkull med sitt laß på landswägen och tillsatte lifwet. — Skarpskyttekårens instruktör, fanjunkaren Berlin, har aflidit, och kåren paraderade wid hans begrafning.

Trelleborg. Stadens sparbank har under Februari månad haft insättningar för 16,598: 31, samt uttagningar för 1,889: 32; ett owanligt förhållande denna tid på året.

Malmö.

Weckans händelser. Revisionen af riksbankens lånekontor härstädes pågår nu som bäst. Kammarh. G. v. Geijer fungerar såsom ordförande, och ledamöter äro: frih. C. Gyllenstjerna, handl. G. Flensburg samt konsul V. Kronhamn. — I Lördags hölls sammanträde med lottegarne i handtwerksidkande borgerskapets hus. 20 bref à 100 rdr utlottades derwid, hwarföre numera dylika endast finnes ute till ett belopp af 32,000 rdr. Huset är deßutom intecknadt till 23,000 rdr, men då det årligen lemnar i hyror 6,300 rdr, torde det inom en ej så lång tid kunna betalas. — Äfwen badhus-

aktie-bolaget har hållit bolagsstämma. Kallbadhuset war under sommarens lopp besökt af 14,777 personer samt 375 familjer, hwarför inkomsten uppgick till 7,316: 80; då omkomstnaderna, 2,373: 64, frånräknas, lemnade det sålunda en nettobehållning af 4,943: 16. Warmbadhuset har inbringat 11,112: 14 mot utgifterna 10,923: 10, hwarföre en behållning af 187: 04 uppstått. Bolaget häftar nu för en skuld af 32,697: 25, hwilken småniggom amorteras. Till ledamöter i direktionen återwaldes hrr G. A. Hedman, H. Friis, Ch. Berling samt H. Thomée.

För någon tid sedan berättades att en swensk, tunnbindare i Eslöf, fattig karl för öfrigt, skulle hafwa wunnit 100,000 riksdaler i Köpenhamnska kloßlotteriet; lyckan war stor, men som alltid, skulle något galet komma i wägen, och så sade man att den lycklige winnaren tappat sin lottsedel — nu beklagades han på det högsta. Det war ju en förskräcklig otur. Han sökte både på landswägar och i hemmet efter sin lottsedel, men borta war den För att legitimera sig till den stora winsten, ämnade han uttaga prestbetyg och anropa danska riksdagen om hjelp. Om det sedan blifwit en riksfråga för den danska staten att skaffa den swenske tunnbindaren de 100,000 rdr känna wi ej; men twifwelaktigt är om han någonsin får dem, ty nu har en man i Köpenhamn, som lär wara den rätte lottsedelsinnehafwaren lagt händerna på hela summan och uppburit den. Det synes likwäl besynnerligt, att den mannen behöft så lång tid, innan han infann sig. Skulle månne ej, såsom någon förmodat, hela historien wara en manöver af någon fiffig kollektör?

Inbjudning till subskription för en minneswård åt Aug. Blanche finnes i dagens nummer intagen, hwarpå wi fästa läsarens uppmärksamhet. En lista för anteckning, som blifwit redaktionen tillsänd, är utlagd i Malmö arbetareförenings läslokal.

Aftonunderhållningen, som i lördags egde rum i Malmö arbetareförenings sal till förmån för de nödlidande i Småland, inbringade 311 rdr 90 öre. Biljetterna woro redan wid middagstiden utsålde, och flere personer som önskade inträde måste återwända. Den anspråkslöshet som utmärker dessa sammankomster gör att glädjen och nöjet här äro sjelfbjudna gäster; man är allmänt mycket belåten med arrangemanget. Ändamålet hwarför man kommit tillsammans, gaf dock en högtidligare stämning åt sammanwaron. Arbetaren wille med en liten skärf bispringa sina af hunger och nöd hemsökte wederlikar, af hwilka bilden rätt tydligt framställdes i ett för tillfället författadt poem, som framsades af en arbetarehustru. Som wanligt utförde både skarpskyttemusiken och sångkören åtskilliga utmärkta nummer; deßutom biträdde sångqwartetten af östra folkskolans elever. Ordföranden Carl Forsén återgaf "Harpan" af Graffström. Twenne af eleverna i öfningsskolan för deklamation och tal, mamsell Christine Malmlöf och bokhållare Malmberg framsade, den förra "Försakelsen" af Wallin och den sednare "N:r 15 Stolt" af Runeberg. En liten öfwerraskning, emedan det ej war upptaget på programmet, beredes åhörarne, då arbetaren Appelins hustru uppträdde i talarestolen och framsade på ett okonstladt, men derför icke mindre tilltalande sätt följande verser:

En främling kom, förut ej spord,
Att S m å l a n d s dalar gästa;
Och kanske länge på deß jord
Sin dystra boning fästa.
Hans gång är wacklande och matt;
En tår i ögonwrån sig satt;
Hans kind är blek som döden;
Han nämns af menskor n ö d e n.

Se kojan der med sotig ås
Djupt n'er i jorden murad!
Deß usla dörr ej hafwer lås;
Men tiljan blank är skurad.
Dit söladt fot ej träda får;
Till fönster ser du dock ej spår,
Men hör blott suck och jämmer,
Månn' synen dig wäl skrämmer!

På multnad stråbädd, moder arm,
I usla trasor ligger,
Med späda barnet wid sin barm,
Som lifwets näring tigger.
Förgäfwes – utaf hennes bröst,
Der — finns ej hopp; Der — finns ej tröst;
Ty länge hon blott smakat
Barkbrödet, som hon bakat,

Far längese'n åt bygden gått
Med trenne utaf barnen,
Att tigga säd — ett ymnigt mått
Att malas uppå qwarnen.
Han önskar blott att kunna få
En brödbit — liten; men ändå —
Till swar på sina böner,
Mest nej han ofta röner.

Dock barnen tre, de ropa: bröd!
Hur grym är hungrens smärta!
Och hustrun kanske re'n är död —
Det swed i fadrens hjerta; —
Ty kärlek trofast, warm och stor,
I tiggarns hjerta äfwen bor.
"Får gå!" den arme sade.
Mörkt war det råd han lade.

Nu mörkret swepte i sin skrud
Båd' himmel, jord och watten.
I nejden hördes intet ljud,
Ej stjernor hade natten.
Och barnen sofwo alla tre: —
Nu, kan mig intet öga se!
Han tänkte. Hjertat blödde,
Och nöden brottet födde.

Små barnen wakna, ropa: "Far!"
Ej någon far de finna,
Och annat råd för dem ej war,
Än söka hemmet hinna.
Der finna de — sin moder död,
Och lilla systern — men ej bröd;
Ty far ej kommer åter
I fängelset han gråter.

De sitta der, de arma små,
De hungra och de frysa;
Men åter ut de måste gå,
När dagen börjar lysa,
De gå och gå, men mången gång
De få ej bröd på dagen lång;
Ty de, som kunna gifwa,
Allt färre börja blifwa.

O Du! som endast tänker på
Att Dina nöjen njuta,
Till nödens dystra boning gå,
Att Dina tårar gjuta;
Och har Du hjerta i Ditt bröst
Du skall Dig känna säll — att tröst
Få dela ut i nöden
Och frälsa ifrån döden.

Hwad som kommer af hjertat det går till hjertat; och derföre upptogs framsägningen med odeladt bifall. Just så bör det wara, att arbetarne sjelfwe, såwäl offentligt framföra sina tankar, som på aktivt sätt deltaga i bildningssträfwandet. Det är endast derigenom folklifwet genomtränges af bildningens elementer. Den arbetande qwinnan såwäl som mannen böra deltaga i denna ädla och till sann humanitet ledande äflan.

Arbetaren såwäl som den rike patronen behöfwer något af lifwets ljusare och gladare stunder, då sinnet drages ut ur det hwardagligas tunga atmosfer; arbetskrafterna stärkas och lifwets allwar blir icke mer en tröttande enformighet. Det är ingen owäsendtlig sak, att arbetareföreningarne werka till arbetarens fördel äfwen hwad nöjet beträffar. Gif arbetaren billiga och ädla nöjen och han skall icke längre uppsöka dessa usla nästen, som göra ruin på hans kassa och helsa; låt äfwen honom få smak för det sköna, det passande och anständiga, och man skall sedan icke behöfwa räkna honom till "den råa hopen". Arbetarens nöjen äro mindre dyrköpta, då enkelheten, anspråkslösheten och ett förnöjsamt sinne här utgöra nöjets goda ton; men de äro derföre icke mindre uppfriskande och behagliga.

Sådana reflektioner framställa sig sjelfmant, då man någon gång will rätt betrakta en sammankomst af det slag, som den nyßnämnda af arbetareföreningen. Wi hafwa derföre hört åtskilliga personer, som förut warit obekanta med saken, gifwa sitt obetingade loford åt arbetareföreningarne i detta fall.

Något som wi icke böra förbigå att omnämna, är att flera manliga medlemmar af det skådespelaresällskap, som för närwarande uppträder på wår theater, woro tillstädes och funno sig rätt belåtna öfwer hwad som presterades; isynnerhet wunno folkskolans elever starka aplåder för sin sång "Skolmästaren", hwilken nödwändigt måste gifwas da capo. Och med ett da capo om hela aftonunderhållningen som önskan hos deltagarne afslutades densamma.

Malmö Arbetareförening.

Redowisning

öfwer de för nödlidande i Småland influtne medlen wid aftonunderhållningen i Malmö Arbetareförenings sal den 6:te dennes:

850 stycken biljetter a 25 öre 212: 50.

Öfwerbetalningar:

J. Holmström, Wagnmakare, 50 öre. Onämnd 25 öre. J. P. N. 50 öre. Schön 50 öre. O. Ohlsson 66 öre. A. P. 8 öre. Onämnd 16 öre. S. Pehrsson 1 Rdr. Björkstrand 25 öre. Onämd 33 öre. Onämd 25 öre. Onämd 25 öre. Mjölnaren Carl Andersson 1 Rdr. Wilander 25 öre. Hansson 25 öre. Möller 1 Rdr. Påhlsson 75 öre. Onämnd 25 öre. Onämnd 25 öre. Onämnd 1 Rdr. Onämnd 25 öre. Knutsson 50 öre. Onämnd 32 öre. J. P. Ohlsson 50 öre. Twålmästaren Jönsson 1 Rdr. Åkerbrukaren P. Andersson 1 Rdr Frennesson 32 öre. Bryggaren Richter 2 Rdr. Nils Bernt 50 öre. Holmberg 50 öre. Onämnd 50 öre. Björkberg 50 öre. A. K. M. 1 Rdr. T. Pettersson 50 öre. Onämnd 1: 50. Onämnd 25 öre. E. G. 1 Rdr Onämnd 25 öre. B. O. O. 1 Rdr. Onämnd 1 Rdr. Onämnd 50 öre. Onämnd 75. Åkesson 1 Rdr. Onämnd 25 öre. Onämnd 32 öre. Onämnd 25 öre. Onämnd 25 öre. Onämnd 50 öre. En dansk 50 öre. Onämnd 50 öre. Onämnd 25 öre. J. W. Garns 1 Rdr. Onämnd 50 öre. Onämnd 16 öre. Onämnd 1 Rdr. Onämnd 25 öre Onämnd 50 öre. Wahlgren 1 Rdr. Onämnd 1 Rdr. K. 8 öre. H. Pehrsson 50 öre. Bokh. Swensson 1 Rdr. C. N. K. 1 Rdr Stadler 50 öre. Öfwerpengar 46 öre. H. 1: 75. O. Pettersson 50 öre. N. Ryberg 1 rdr. Jönsson 17 öre. Moberg. 25 öre. Plåtslagare Ohlsson 50 öre. Malmqwist 25 öre. Grönqwist 25 öre. A. J. 1 rdr. Nils Borgqwist 25 öre. Pettersson 25 öre. Hans Trullsson 25 öre. C. F. 7: 50. Maria Andersson 25 öre. Amalia Jönsson 17 öre. Pål Ohlsson 25 öre. Enkan M. Frank 1: 25. Anna Jönsson 50 öre. Maria Olsson 25 öre, Carl Swensson i 2 klaß 3 rdr. Christina Mathilda Lundberg 25 öre. H. Nilsson 50 öre. N. 50 öre. Snickare N. Berggren 50 öre. Bärareförman N. P. Ohlsson 75 öre. Schmidth (demoiselle) 50 öre. P. Malmgren 25 öre. Skrädd. F. Lundberg 25 öre. H. Hansson 75 öre. Fru Äckerman 2 rdr. G. L. 25 öre. Husegare J. Nilsson 75 öre. Fru Maria Nordberg 75 öre. Waktmästare C. Lefin 1 rdr. Hustrun Bot. Lefin 50 öre. G. A. N. 75 öre. H. L. 25 öre. C. L. 75 öre. J. Wahlgren 1 rdr. O. J. 25 öre. Fru Sylwan 25 öre. Okänd 25 öre. E. A. 25 öre. Skräddare Säth 50 öre. Mathias Andersson 50 öre. Onämnd 75 öre. Onämnd 75 öre. P. A. Ingemansson 50 öre. Sadelm. H. Pehrsson 4: 50. O. Berggren 5 rdr. Okänd 25 öre. P. Pehrsson 1 rdr. Okänd 25 öre. Gaswerksarbetaren Carl Pehrsson 1 rdr. F. A. H. 50 öre. Granström 25 öre. A. O. Orlander 50 öre. Okänd 25 öre. N. Olsson stensättare 1: 50. Tulwaktm. Ryberd 50 öre. C. A. N. 50 öre. Axel Nemberg 75 öre. M. 42 öre. Okänd 25 öre. C. M. M—dt 1 rdr. O. H. 50 öre. Okänd 25 öre. K. J. Wahlgren 2 rdr. Christin Swensson Wexiö 1 rdr. H. J. 50 öre. Hans Persson 50 öre. N. N. 50 öre. Maria Larsson 50 öre. O. A. 1 rdr. Summa 99 rdr 40 öre; hwilket tillsammans med inkomsten för biljetterna utgör 311 Rdr 90 öre.

Skänkta böcker till boksamlingen. Målare N. P. Olsson: Jeanne Tuyon eller Kjöbenharns Folkelif" af Carit Etlar, "Banquirens Niece" af madame Ancelot; G. W. Nilsson: "Albumet, novell ur Stockholmslifwet."

Om arbetet.

Med arbete förstår man hwarje menskligt werksamhet som affer preduktion. Och för att börja med det, som ligger oß närmast till hands, wid betraktelsen af ämnet; göra wi oß den frågan: hwad är det egentligen som drifwer menniskan till werksamhet? Jo, det är omsorgen för ett tillräckligt underhåll. Hwad är orsaken till denna omsorg? Wi uppmärksammas härwid på twenne ting, hwilka, äro oß medfödda: behof och förmåga. Med båda komma wi till werlden, och hwad det will säga med wåra behof weta wi alltför wäl, derpå minner oß hwarje stund. Nu är saken den, att hwarje behof innesluter i sig driften för tillfredställelse. Ty endast genom denna känsla af drift erhålla wi öfwer hufwud kännedom om tillwaron af ett behof. Så känna wi behofwet af mat och dryck genom hunger och törst d. w. s. uti driften att äta och dricka; behofwet af hwila uti trötthet d. w. s. driften att hwila. Man uppnår, efter wanligheten, tillfredsställelsen, stillandet af sina behof, endast genom en werksamhet, ett bemödande. Stekta sparfwar flyga icke i munnen på folk; bröd, näring, kläder och dylikt finner man icke på gatan, allt sådant måste förtjenas. Så snart nu driften efter tillfredsställelsen af ett behof blir stark nog, för att öfwerwinna den naturliga trögheten, som är hos alla menniskor inneboende; sporras de förhandenwarande förmögenheterna till att sätta sig i werksamhet. Det gifwes icke något pinsammare tillstånd än den af otillfredsställda behof, och så stark och ihållande är derföre denna känsla af drift, att den endast slutar med wårt lif.

Detta enkla förhållande: behof, ansträngning, och tillfredsställelse, fyller hela innehållet af det menskliga lifwet; behofwet får naturligtwis icke så inskränkt uppfattas, som om dermed endast förstås kroppens nödtorft; utan häri inbegripes all den rika mångfald af drifter och anlag som finnes hos wår natur. I behofwet alltså, i driften af tillfredsställelse, ligger den egentliga spännkraften, den förborgade drifffjedern, hwilken sätter menniskan i rörelse, och som werkar så mycket oemotståndligare, som wi utan tillfredsställelse för en mängd behof alldeles icke kunna bestå; det faller alltså tillsammans med sjelfuppehållelse-driften, den starkaste hos alla lefwande warelser. Gentemot denna står tillfredsställelsen såsom ändamål och hwilopunkt; likwäl så, att ur hennes sköte uppwexa fortfarande nya behof, för att under ett ständigt kretslopp åter indragas deri. Wi hänwisa på det redan förut begagnade exemplet om hunger och hwila. Redan wid sista munsbiten börjar matsmältningen, wid första steget och rörelsen i dagens gryning börjar förbrukandet af krafter — båda källor till ny hunger, ny trötthet.

Men nu är menniskan ett med sjelfmedwetande och med sjelfbestämmelse, förstånd och wilja begåfwadt wäsende. Derföre förmår hon å ena sidan att inse lagen för detta kretslopp, den större eller mindre nödwändigheten af enskilda behof samt deras regelmessiga återkomst; och å andra sidan kan det icke fela, att hon skall sträfwa efter att förskaffa sig en säker ställning, och att hon skall uppbjuda all sin makt för att reglera och beherska densamma. Wi weta att wi i morgon och följande dagar måste äta, behöfwa herberge och kläder; wi känna årstidernas omwexling, de stigande behofwen af wår tillwexande familj, fordringarne för förwärfsföretag, och skola naturligtwis göra allt för att erhålla det nödwändiga. Och här med detta menniskans medwetna ingripande i sin tillwaro, betingad af behof, ansträngning och tillfredsställelse, hafwa wi framför oß den store faktorn, der werkande hufwudmakten i menniskans hushållningsarbete.

Endast menniskan kan i denna mening arbeta; emedan förutsättningarne blifwit blott henne gifna i de af naturen för-

länade förmögenheterna, förstånd och wilja. Wäl bruka också djuren sina krafter för tillfredsställandet af sina behof och anstränga sig för detta ändamål, men wanligen endast för ögonblicket, då det känner behofwet och aldrig widare än detta räcker. Men detta heter icke att arbeta, lika litet som om en wandrare öser watten ur en källa wid wägen eller tager en frukt ifrån trädet, för att dermed stilla sin ögonblickliga hunger eller törst. Först då någon hemtar watten för hushållsbehof eller samlar frukten i förråd, arbetar han, emedan endast då kan blifwa tal om en beräkning och omsorg för framtiden.

Så är arbetets mål: tillfredsställandet af de menskliga behofwen, och detta uppnås genom förnuftigt bruk af de krafter naturen hos menniskan nedlagt. Deraf framstår första hufwudgrundsatsen för den enskildes ställning till det menskliga samhället i afseende på frågan om dennes existens: pligten till sjelfförsörjning. "Du har behof, wid hwilkas tillfredsställande naturen förknippat din tillwaro; men samma natur har äfwen gifwit dig krafter, hwilka du endast behöfwer riktigt anwända. Derföre ligger ditt öde till en god del i din egen hand, och du har sjelf att answara, såwäl för dig sjelf som för dina medmenniskor, hwilka du med dina anspråk icke får falla till last, då de alla, såwäl som du, måste sörja för sig sjelfwa."

Derpå, att hwar och en sjelf måste bära följderna af sitt görande och låtande och icke påbörda andra detsamma, på egetanswaret och sjelftillräkningen hwilar möjligheten af all samhällsbestående sammanlefnad. En genom sedliga och politiska lagar ordnad gemenskap, en ömsesidighet i ekonomiska och borgerliga förhållanden till allas fördel, är öfwerhufwud endast tänkbar bland wäsenden, hwilka weta hwad de göra och der hwar och en måste swara för sig. Detta utgör så att säga grundprinciperna i arbetet.

Göteborgs arbetareförening hade d. 28 Februari sin första ordinarie allmänna sammankomst för året. Revisionsberättelsen öfwer styrelsens förwaltning af allmänna kassan och sjukkassans räkenskaper föredrogs; hwaraf framgick, att allmänna kassans kapitalkonto, som den 31 December 1867 upptog 7,558 rdr 53 öre, utgjorde den 31 December 1868 15,874 rdr 52 öre och således tillökats med 8,316 rdr 99 öre; sjukkassans grundfond war 1,330 rdr 75 öre under det att deß löpande konto wisade en förlust af 101 rdr 60 öre, hwarföre revisorerna ansågo det önskligt att denna del af föreningens werksamhet måtte allmännare omfattas af arbetarne; i sjukhjelp hade utbetalts 1,557 rdr 22 öre Byggnadsfonden hade under året ökats med 765 rdr 61 och utgjorde 6,030 rdr 90 öre; deß inkomster hade warit 1,855 rdr 71 öre och deß utgifter 1,090 rdr 10 öre. Inalles utgjorde föreningens tillgångar d. 31 December 1868 23,099 rdr 20 öre, eller en tillökning under året af närmare 9,000 rdr. Revisorerna hade tillstyrkt full answarsfrihet för det tilländalupna räkenskapsåret, hwilket äfwen af föreningen bewiljades. Åtskilliga af styrelsen uppgjorda förslag till ändringar i föreningens reglemente samt stadgarne för sjuk- och begrafnings-kassorna blefwo af föreningen godkände, med undantag af ett, om hwilket man uppsköt att fatta beslut till annan dag, hwartill sammankomsten ajournerades.

Bland de ärender som widare företogs till behandling och uppskötos till nästa sammankomst war äfwen frågan om handelsrörelsens ställning; härom skrifwes i "Arbetaren" följande: "Fastän wi ännu icke äro berättigade att framlägga nämnda redogörelse, anse wi oß dock kunna, till bemötande af åtskilliga rykten, hwilka uppgifwas wara i swang, förklara, att, om handelsrörelsen än icke kunnat under förlidet år, af skäl som äro helt naturliga och för hwilka styrelsen antagligen kommer att till allas belåtenhet redogöra, lemna någon direkt utdelningsprocent, utom räntor, deß ställning likwäl är den bästa och i allo solid, hwarom en hwar af styrelsens medlemmar bör kunna lemna upplysning och hwarom hwarje medlem för öfrigt antagligen kan hos styrelsens sekreterare, som eger handlingarne i sitt förwar, göra sig öfwertygad, om han icke föredrager att afwakta det blifwande mötet. För öfrigt är det styrelsens önskan att hädanefter få anställa qwartalsinventeringar och desammas resultater för medlemmarne offentliggöra, på det intet mißtroende, ingifwet af yrkesafunden eller annan mot föreningen och arbetarne i allmänhet mindre wänlig stämning, må kunna smyga sig in. Här gäller nu såsom alltid: enighet, förtroende och samwerkan. Endast med dessa kunna arbetarne komma framåt: men med dem kunna de göra utsäden, som skola bringa gyllene skördar både på det andligas och det materielas fält.

Bref från en arbetare.

Stockholm i Mars.

Det är alltid ett nöje för mig att få tala om handel och industri eller landtbruk och dylikt — med ett ord om produktiva saker. Dervid påminnes man alltid om Amerikas rastlösa sträfvanden. Följande samtal mellan tvenne bröder i Amerika karakteriserar Amerikanarens sätt att betrakta lifvet från den praktiska sidan: "Se god dag bror! Det var länge sedan vi träffades. — Jag får underrätta dig om att vår far är död." — "Ah, är han död! — men kan du säga mig huru bomullspriserna stå?" Det bevisar med hvilken drift man ständigt sköter sina affärer. Och min tro är, att Sverige mycket väl skulle kunna föda alla sina barn, om *företagsamheten* vore mera allmän. Men bara prat och långa föredrag om nyttan af det och det åstadkomma inga resultater — man måste handla och icke blott prata.

Här ifras mycket för hvitbetssockerfabrikationen och odlingen af hvitbetor. Men så komma åtskilliga fram och yrka beskattning på hvitbetssockertillverkningen innan den ännu knappast sett dagen. Likväl är det utrönt att på 20,000 tunneland kan odlas betor till allt det socker vi förbruka i landet, och sålunda kunde en besparing göras af många millioner, som nu gå till utlandet.

Vårt beprisade svenska jern har för närvarande trög afsättning och många brukspatroner kunna icke mer än jemt och nätt stå sig. Förbättringar i jerntillverkningen vore nödvändiga, men hvarifrån taga penningarne härtill? Den tid förtjensterna voro goda, lefde man upp dem på kalaser, utländska resor o. s. v.

Hvad skogarne beträffa så glesna de mer och mer; man hugger, "baggbölar" och utöder så länge det finnes en pinne qvar, blott för att skaffa penningar — och hur gjorde G . . . .? — först högg han bort skogen och sedan tuttade han på både sågverk och timmer. Sådana händelser måste verka demoraliserande på ortens befolkning. Äfven behandlas folket icke just så väl på dessa orter. På B. der Fr. var kunde folket få arbeta nästan hvarje dag 1 à 2 timmar öfver den bestämda tiden utan den minsta ersättning. Man glömmer att den fattiges arbetskraft är hans enda rikedom. Hvarföre då bestjäla honom på det enda han eger. Men följden har ej uteblifvit; gårdens folk stjäl i sin ordning ifrån herrskapet, och ett ordentligt tjufband har bildat sig.

Men hvem lägger sig ut för folket; det fattiga folket har i alla tider måst hafva orätt. Jag tror likväl ej att man skulle så mycket ropa på politiska rättigheter, om våra lagar tillämpades lika på alla. Om lagen icke är lika för alla, så blir följden att den föraktas.

"Vår måg", har nu lemnat oss. Du sade att en hvar gerna ville tillgodose och roa sin måg, när han har någon. Detta kan vara både rätt och billigt; men att en fattig stat skall gifva ut 1,600,000 till ett hof, som kunde hjelpa sig med mycket mindre, och dessutom lemna 190,000 i hemgift åt en rik arftagerska, är verkligen hårdt tilltaget. För min del är jag ej särdeles förtjust öfver denna lycka. Man säger att penningarne som utgifvas till hofvet blifva i landet, men i sjelfva verket gå de ut för lyxartiklar, viner och fina matvaror m. m. Vore det ej bättre att söka hopspara ett kapital af 1,000,000 eller så der till allmänna arbeten på sådane orter, som äro hemsökta af missvext, eller till andra företag, hvarigenom penningarne blefvo mera fruktbringande. Detta är min enskilda tanke, utan att jag dermed vill påtvinga andra samma mening. Jag klandrar ej de högt uppsatte derföre att de taga emot hvad de få; utan det är systemet, såsom en qvarlefva från försvunna tider, som måste ändras.

Den myckna balmusik, som en tid öfverljudat nödropen från Småland, har nu tystnat, sedan danska prinsen farit härifrån. Men tonerna hafva icke varit alldeles ljudlösa för Smålänningarne; ty man har äfven dansat till deras förmån. Prinsen är nästan allmänt känd här, ty han och sessan hafva gjort sina spatserturer litet hvarstädes, och på isen har han dansat français — efter god musik, förstås. Dessa nöjen hafva varit mycket trefliga.

Eftersom du är ledamot af Malmö arbetareförenings styrelse skall jag berätta dig, att jag sett Eder sal afbildad i illustrerad tidning, den tog sig mycket bra ut. Jag önskar er förening all lycka och framgång.

Må arbetarne aldrig glömme att enighet ger styrka och att de små besparingarne kunna blifva kapitaler. En hvar bör icke försumma att göra insättningar i sparkassan, eller att ingå i sjukkassan; en sådan som den sednare borde finnas i hvarje komun och den som icke vill begagna sig deraf fick skylla sig sjelf. Äfven lifassuranser göra mycken nytta. En arbetare som i 10—20 år inbetalt premierna kunde efterlemna åt sin familj en summa, som räddade den från nöden. Man försäkrar sina möbler som kanske aldrig brinna, men man försäkrar ej sin familj mot den nöd, som oftast genom familjefadrens säkra död, kan öfverkomma densamma. Sådana äro mina tankar, de äro ej foster af stunden, utan af flerårig erfarenhet.

Vi hafva nu en liten vinter på 10 grader; för öfrigt varierar väderleken, så att på en dag hade vi alla fyra årstiderna. Sjukrapporterna angifva att sjukligheten blifvit betydlig.

J. F.

Utrikes.

Det stora enighetssträfwandet (ett kännetecken på wår tid) fortgår i Tyskland. Om detta skall ske genom öfwertygelsens eller wåldets makt är ännu obestämdt, men sådana tendenser göra sig gällande, hwaraf kan slutas att man helst will beträda den förra wägen. På ett, af öfwer 2000 personer besökt folkmöte i Stuttgart, har man nemligen fattat följande beslut: fäderneslandets enhet werkliggöres derigenom, att sydtyskarne ansluta sig till det nordtyska förbundet; sydstaterna beträda denna wäg af fri wilja, det är regeringarnes pligt att öppna underhandlingar härom; ingen Europeisk makt eger rätt att protestera emot en sådan anslutning; och utlandets hotelser böra ej inwerka på staternas handlingssätt.

Från Polen låter det ånyo oroligt. Alla städer befästas och bestyckas, utskrifningar ske i stor skala, och en ukas påbjuder, att Polens innewånare skola anskaffa lifsmedel för en större armée. Om dessa rustningar företagas för att förekomma ett förnyadt uppror eller för att skydda landet mot yttre fiender är ännu obekant. Måhända kan man sätta dem i sammanhang med de krigiska rykten som wi i förra numret omnämnde.

Under sommarens lopp skall i Frankrike upprättas trenne öfningsläger utom det permanenta i Lyon. Äfwen mobilgarderna skola häri deltaga, och är en högre officer nu å regeringens wägnar sysselsatt med att inspektera desamma.

Från Japan ingå sorgliga underrättelser om omenskliga förföljelser mot den kristna befolkningen. Hundradetals af män, qwinnor och barn kastas i fängelser och plågas på det grymmaste sätt, för att derigenom förmå dem att afswärja deras tro. Många duka under för den kroppsliga smärtan, men flertalet äro ståndaktige in i döden. Det tyckes wara på tiden att Europas makter på ett kraftigt sätt skynda dessa sina trosförwanter till hjelp.

En tysk gör talegåfwan hädanefter onödig. Hr Faber i Wien har nämligen redan för 30 år sedan uppfunnit en talmaschin, hwilken hans arfwingar nu wisa för penningar i Prag. Denna maschin uttalar nu tydligt och redligt hela alfabetet, hwarje ord, ja, hela fraser, alldeles som en menniska skulle göra, hwars ljudorganer sattes i rörelse af en mekanism. Man stöter maschinen på samma sätt, som man spelar på klawér! Den bör wara wälkommen för personer, som ha swårt att uttrycka sig i större församlingar!

Från den lilla staden Monaco i Italien berättas, att deß furste har upphäft alla skatter. Befolkningen i detta så owanligt lyckligt lottade land wisade sin tacksamhet mot fursten genom allmän illumination. Monaco lärer dock hufwudsakligen, jemte sin litenhet och oskuld, hafwa sin spelbank att tacka för detta lyckliga tillstånd. Denna spelbank gifwer troligen fursten en inkomst, mot hwilken inkomsten af hela hans rike är en bagatell. Det är således Europa som får betala kalaset.

Hur ett rykte kommer i svang.

Af Erik Bögh.

Peter Stål var en tjugu år, sedan medarbetare i Extra-Posten, den största tidningen i en af nordens näst största städer. Han var en lefnadsglad ung man om fem eller sex och tjugo år, känd såsom tidningens lättaste penna, hade dessutom skrifvit en bok, som gjorde uppseende, och på det sättet kommit in i den samhällsklass, hvars medlemmar äro kända af alla och hvilkas mer eller mindre privata lif utgör ämne för samtal i all vänskaplighet.

Under julferierna hade han rest ut på landet för att besöka sin fästmös familj och som en af de andra medarbetarne öfvertagit hans göra tilldess han kom hem, dröjde han litet öfver den erhållna permisionstiden.

Det var en söndagsafton i skymningen han kom tillbaka från julresan. Han ringer på hos sin värdinna, pigan öppnar dörren, utstöter ett förfärligt skrik och rusar in i ett hörn när hon får se att det är han.

Skriket kallar ut värdinnan, men knappt får hon syn på sin hyresgäst förr än också hon ger till ett anskri, och är nära att dåna, som det vill tyckas af förskräckelse.

"Men hvad är det här för ett mottagande?" frågade han med lätt förklarlig förvåning.

"Åh, det var ingenting annat än att vi blefvo så öfverraskade af att se er Nå, hur har ni mått?"

"Jo, tack, mycket bra, jag har haft utmärkt roligt".

"Och ni har befunnit er väl hela tiden?"

"Ja visst, ser jag då så krasslig ut?"

"Nej, Gudbevars, tvärtom. Men det må jag säga, att jag minst kunde drömma om, att jag skulle få se er igen — i afton".

Den hederliga frun gick, men pigan stod ännu qvar en stund och betraktade den återkomne med en skakning på hufvudet, liksom om hon ej ville tro sina egna ögon, men Peter Stål hade för mycket att tänka på, att han lade märke dertill. Han var teaterrecensent och som just samma afton en ny pjes skulle uppföras måste han skynda med att kläda om sig för att icke komma för sent till teatern.

På vägen dit gick han in till sin barberare. När han kom in på rakstugan, gjorde en intvålad person, som just var under behandling, en tvär knyck och fick af den anledningen en skåra af rakknifven. En hviskning uppstod i hörnet mellan ett par yngre intvålare och då en af dessa derpå företog Peter Stål till behandling föreföll det honom som om den unge mannen anställde en mycket omsorgsfull syneförrättning, omfattande icke blott hans hals utan äfven hans nacke, som dock icke skulle rakas. Men till allt detta lade vår vän ej synnerligt märke då.

När han kom in på teatern var åskådareplatsen mörk och ridån uppe Man höll just på att spela slutsce-

nen i det lustspel, som gick före aftonens nya stycke och ingen observerade derför hans ankomst, men knappt hade ridån gått ned och ljuskronan sänkts, förrän han hörde ett förunderligt tisslande och tasslande från alla sidor, och då han såg sig om voro alla kikare från amfiteatern utan undantag riktade mot honom, och på parketten hade man rest sig upp rundt omkring honom och alla kikare voro äfven här riktade mot det centrum, der han satt. Man tittade på honom, hviskade till sin granne, såg på honom igen och skrattade. Hans närmare bekanta helsade på honom med påfallande starkt markerade tecken, och den förklaring, som låg i deras ansigten, vittnade omisskänneligen om att återseendet icke blott hade framkallat glädje utan äfven en munterhet, hvartill det var honom omöjligt att upptäcka någon rimlig anledning.

Han började med fingrarne öfverfara ansigtet af fruktan att han möjligtvis kunde ha glömt att torka bort raktvålen, han mönstrade sin klädsel från topp till tå för att se om det var någon oordning i den som framkallade munterheten — allt förgäfves. Bekikandet, hviskningarne, fnissandet och helsningarne fortforo ändå.

Nu skyndade han sig ut. Han ville i en af schweizeriets speglar grundligare söka efter orsaken till den märkvärdiga effekt hans åsyn framkallat.

Denna uteblef heller icke. Knappt hade han kommit in i salen förrän ett jubelrop och ett stormande hurra, blandadt med skratt, helsade honom; det kom från några af hans yngre bekanta, som sutto kring ett bord. De mottogo honom ungefär som en menniska som ramlat ned på gatan från tredje våningen och reser sig upp igen utan annan skada än en buckla i sin hatt.

Han måste till slut sjelf skratta med, men då hans skratt blott var ett eko af deras jubel, lemnade det snart plats för hans undran, som uttalade sig i den, såsom han tyckte, väl befogade frågan:

"Har då hela staden blifvit galen medan jag varit på landet?"

"Tvärtom, min vän", försäkrade anföraren för skrattkören. "Kan du väl tänka dig något förnuftigare än att dina vänner jubla öfver att återse dig som ett lefvande bevis på att du, såsom jag hela tiden sagt, är en allt för klok karl till att . . . hahaha! — Skål, kamrat! Den drunkna skall, han hänger sig ej!"

"Är inte du heller galen?" frågade Stål vännen med stigande förvåning.

"Nej, jag allra minst! Jag har slagit vad om vin med tre olika personer och om en frukost — till hvilken jag härmed inviterar dig — med en fjerde om att det var lögn!"

"Hvilket? Det, att du är galen?"

"Nej, att . . . Kom hit så får jag se riktigt på dig!"

Han tog tag i skjortkragen på Peter Stål och började hålla syn liksom barberarepojken gjorde. Äfven de andra tittade nyfiket, de närsynta beväpnade sig till och med med lorgnetter.

"Se sjelfva! Fins här minsta spår af någon strimma? Här fins inte så mycket rödt som efter ett loppbett" — triumferade vännen.

"Nej, hör på, gör du mig inte tokig!" utbrast Stål helt allvarsamt — "hvad betyda dessa era upptåg?"

"Vet du då ingenting af? Har du icke hört det?"

"Hvad? Hvilket?"

"Det man de tre senaste dagarne berättat med fullständigaste visshet?"

"Nej! Hvad har man då berättat?"

"Ingenting annat än att du hängt dig, hedersvän! Det var alldeles afgjordt, så säkert att ett halft tjog unga estetiker varit hos redaktören för att få din plats i tidningen".

"Jag — hängt mig? Det är då det sista jag skulle göra. Hvem har satt ihop den historien."

(Forts.)

Breflåda.

Arbetare Sundswall. Emottaget — men försent för detta nummer.

Eskilstuna Tidning har ej kommit oß tillhanda för flera nummer.

J. B. a. Er uppsats ligger till ert förfogande; i Bikupan kan ej plats upplåtas för densamma.

Uttydning till charaden i N:r 10: Husgeråd.

Blickar i Tittskåpet.

Förbrytarekällare i Newyork. Om man går från Chatam Squre längs Baxter Streett i Newyork, ser man ofta på dörrarne och fönsterluckorna till smutsiga källarwåningar, belägna under de förfallna och nära på nedramlade husen, små papperslappar, som underrätta de förbigående, att O'Flaherty eller McMalony är beredd att gifwa den trötte wandraren nattqwarter för en skilling pr natt eller att man hos Kate Roach kan få nattherberge för 10 cents och för ytterligare 10 cents en lysande aftonmåltid. — Till dessa underjordiska lokaler kommer man på smala stegar liknande trappor,, som redan wid blotta anblicken uppwäcka swindel. En warm ånga, alstrad af utdustningen från wederwärdigt bränwin och hoppackningen af så många smutsiga menniskor på ett trångt rum, möter en wid inträdet i ett sådant eländets näste. — I dessa hålor sammanträffar hwarje afton samhällets utskum; skökor, åldriga tjufwar, som till följd af kroppsswaghet icke mera äro i stånd att egna sig åt det yrke, hwari de grånat och derför gå tiggande omkring ur hus i hus, tilldeß den summa, som de behöfwa till föda. en "sängsöfare" och nattqwarter blifwit hopsamlad; widare gatkrämare, försäljare af skoswärta och skoband, lyrspelare, äppelhandlare o. s. w., utan åtskilnad på ålder eller kön hopträngda i den stinkande lokalen. Den består wanligen af 2 kamrar, en främre och en i bakgrunden. Wäggarne i den förra drypa af smuts och fukt, dagsljuset tränger matt genom de smutsiga rutorna, som äro anbringade i dörren. Atmosferen är förqwäfwande och pestartad. I närheten af den ena långwäggen står ett ungefär 8 fot långt skänkbord, bakom hwilket egarinnans uppswällda ansigte sticker upp, som fullmånen öfwer ett sumpigt landskap. En mängd på wäggen fastklistrade, smutsiga plakater underrätta gästen derom, att han här kan erhålla den bästa snaps till 8 cents pr "drenk" samt pipa och tobak till billigaste inköpspris. Möbleringen i rummet är ytterst torftig; den består af några stolar utan ryggstöd, ett gammal rankigt spelbord, ett gammalmodigt wäggur, en säng, — den enda i inrättningen — och en rödbrun, på många ställen sönderspruken ugn, hwilken begagnas såwäl till kokning, som spridande af wärme. Bakrummet är wanligen något mindre, än framrummet, och utgör den egentliga soflokalen, ehuru wärdinnan, om tilloppet af gäster wid fult eller kallt wäder är synnerligen stort, icke har någonting emot att utbreda några smutsiga täcken i främre rummet och der bereda nattläger åt dem, som ej få rum i den inre lokalen. Denna sednare har ingen annan utgång, än genom framrummet, och inga fönster. På golfwet ligger ett antal madrasser och några med talrika hål förda täcken, som förskrifwa sig från det borgerliga kriget. Längs wäggarne löper en smal bänk; om affären är riktigt blomstrande, blifwa bänkafdelningar om 6 fot uthyrda åt nattgäster mot 2 cents pr fot. I sådana 20 fot långa och 18 fot breda rum öfwernatta i medeltal 40 personer. Lokalerna uthyras wanligen af fruntimmer, som utmärka sig genom affkywärd fulhet, en af de många whisky-snapsar och starkt rökande hes blifwen stämma samt ansenlig fetma.

Inbjudning.

Minnet af August Blanche skall fortlefwa i wår witterhets häfder och wår politiska utwecklings historia, i hwad skönt och godt han uträttat samt uti hans talrika wänners hjertan. Men den allmänna saknad, som hans bortgång framkallade, will äfwen gerna blifwa uttryckt genom en yttre waraktig symbol, genom en wård, som kan för efterwerlden wittna derom, att hans samtida erkände hans wärde och förtjenster. Undertecknade taga sig derföre friheten inbjuda till subskription för uppresande af en minneswård å August Blanchs graf. Wi äro förwissade att medlemmarne af rikets friwilliga skarpskytteföreningar, hwilka till honom stodo i så stor förbindelse, samt föröfrigt alla de, som med glädje och hänförelse läst hwad han skrifwit och med förtjusning lyßnat till hans wältaliga stämma, då den höjdes i kampen för frihet och menniskorätt, skola gerna, hwar i sin mån, bidraga till detta ändamål.

Stockholm den 10:de Februari 1869.

Henrik Ankarcrona. Arw. Egerström. Carl E. Ekgren. A. W. Frestadius j:r. Frans Hedberg. L. J. Hierta. C. J. Meijerberg. J. P. Molin. Aug. Sohlman. Edward Stjernström.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Dansnöje

anordnas i föreningens sal Söndagen den 14 dennes kl. half 8 e. m. Biljetter säljas i föreningens handelsbod, Norregatan 31, a 25 öre stycket från Lördagen den 13. Endast 300 dansbiljetter blifva försålda; de öfriga gälla å läktarne och få de som innehafva sådana ej deltaga i dansen.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings medlemmar kallas härmed till extra föreningsstämma Fredagen den 19 Mars kl. half 8 e. m., för att öfwerlägga om ett för föreningen wigtigt ärende.

Styrelsen.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag till teoretisk undervisning, samt Thorsdagar och Lördagar till praktiska sångöfningar.

Komitéen för bildning och nöje.

☞ Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.

Uppbördskomitéen.

Observera.

En kollation med sexa mot 1 rdr 50 öre personen blir anordnad å handtwerksföreningens sal Tisdagen den 16 dennes för en medlem inom Malmö arbetareförening, till hwilken föreningen står i särskild förbindelse för hwad han för densamma werkat; och kunna de af föreningens medlemmar, som önska deltaga i kollationen, anteckna sig hos

Ordföranden.

Ordningsmän i Läslokalen från och med denna dag.

Mars månad:

12. Sadelmakare C. Andersson.
13. Svarfvare Gellström.
14. Utringaren Rosenqvist.
15. Slagtaren Mathias Andersson.
16. Murgesällen C. Björkstrand.
17. Vaktmästare Isberg.
18. Smedmästaren P. Schånberg.
19. Skomakaren A. Wiberg.
20. Fånggevaldiger Bundt.
21. Timmerman N. Tullgren.
22. Glasmästare Wahlström.
23. C. W. Bergström.
24. Stadsmätaren Jöns Olsson.
25. Plåtslagaren O. Olsson.
26. Tobaksspinnare Brandt.
27. Mätaren N. Möller.
28. Timmerman Sjöström.
29. Skomakare Rosberg.
30. Stadsmätaren M. Jepsson.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 9).

Bryggeriarb. T. Larsson. Bokhållare J. F. Lagerholm. Sjöman N. Johansson. Gjuteriarb. B. Mårtensson. Husegare Per Andersson. Konduktör Ekstam. Båtförare B. Larsson. Sadelmakare J. P. Malmqvist. August Håkansson. Bagare N. J. Murman. Stenfiskare M. Malmberg. Svarfvare S. Nordström. Korkskärare W. Jönsson. Techneolog D. E. Hansson. Technolog T. W. Hammarlund. Technolog C. A. Gerner. Technolog A. W. Rignér.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 12. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 19 Mars | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

Prenumeration å "Bikupan, tidning för arbetare", mottages mot 2 rdr 50 öre för återstående delen af året, 2 rdr 25 öre för tre qwartal, 1 rdr 50 öre för halft år, 75 öre för qwartal och 25 öre för månad.

Prennmeration kan ske hos följande personer: tapetseraren C. F. Furst; handlanderne O. Berggren, Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet samt hos hattstofferare Asp, Lilla Torget; i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

På postkontoret erlägga prenumeranter wanligt postförwaltarearvode.

"Bikupan", som är Malmö arbetareförenings tidning, utgör tillika en tidning för arbetare i allmänhet. Ämnen som röra arbetareföreningarne, och sådana som ingå på arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt, äro särskildt föremål för tidningens behandling.

Det är alltså arbetarens sak den i främsta rummet will befrämja.

Tidningen kommer äfwen att fortfarande innehålla Inrikes- och Utrikes-nyheter samt walda Följetonger, hwarigenom den blir så omwexlande och underhållande, som man af en tidning till så billigt pris kan fordra.

Fullständiga redogörelser öfwer Malmö arbetareförenings werksamhet meddelas i densamma, äfwensom alla föreningens annonser endast införas i "Bikupan"; den är sålunda en oumbärlig delgifware åt föreningens medlemmar, hwilka härigenom ständigt stå i lefwande wexelwerkan med det hela, och hwarigenom den gemensamma saken winner allt fastare bestånd.

Öfwer tidningens tendens behöfwer icke mycket sägas; deß mål är gifwet, och den har redan gjort bekant hwad den åsyftar: arbetarens höjande i ekonomiskt, socialt och sedligt hänseende. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Tidningens anordning har på sednare tiden blifwit till mera fördel och nytta för läsaren. Såsom derigenom att annonserna blifwit flyttade till sista sidan, och att en särskild afdelning för inrikes-nyheter blifwit satt i början. Deßutom har under Malmö blifwit sammanfördt weckans märkligare händelser på platsen.

En förstärkning i redaktionen har sålunda äfwen skett, och den kommer att än widare ökas, i den mån tidningen erhåller större utsträckning.

Alla ärender, rörande tidningens ekonomi, tillkommer den af Malmö arbetareförenings styrelse tillsatta komitéen för "Bikupan" att ombesörja. Ordförande i komitéen är tapetseraren C. F. Furst, Djeknegatan.

Annonser intagas i "Bikupan" mot endast 5 öre per rad, det billigaste annonspris någon tidning har. Desamma inlemnas å Cronholmska boktryckeriet till faktor Nilsson.

Korrespondenser och bref till "Bikupan" adresseras till Redaktionen, Stora Nygatan N:r 46.

Lösnummer försäljas till 6 öre stycket å särskilda försäljningsställen; deribland äfwen hos dem, som ofwanför blifwit nämnde för mottagandet af prenumeration; öfrige ställen blifwa närmare tillkännagifna.

"Bikupan", som utkommer en gång i weckan, utgifwes från och med N:o 10 Fredags-aftnar kl. 6.

Malmö den 1:ste Mars 1869.

Redaktionen af Bikupan.

Predikotur.

Maria Bebådelsedag.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Swanen, Diskonten och S:t Petri.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg

Palm-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren von Conow, S:t Knut och Claus Mortensen.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna, S. M. Adj. Hallbeck.

Passionspredikningar hållas, i S:t Petri kyrka, följande dagar, kl. 9 f. m.

I morgon Fredag af Stadskomm. Tengwall.

Nästa Måndag af Prosten Olin.

" Tisdag " Stadskomm. Tengwall.

" Onsdag " Stadskominister Wahldorff.

" Thorsdag af Prosten Olin.

Efter Thorsdagens Passionspredikan sker i Sacristian anteckning till Lång-Fredagens skrift och nattwardsgång.

Minneslista för veckan.

Mars.

Månd. d. 22 kl. ½ 10 f. m. Lösöreauktion Telegrafdirektör Möllers hus vid Djeknegatan. Månd. och Tisd. kl. 9 f. m. Lösöre- och fastighets-auktion hos kopparslagare Ekman i Hörby.

Tisd. d. 23 kl. 9 f. m. Lösöreauktion å Fogdarps gård, Hörby.

" " kl. 3 e. m. Auktion å diverse varor i huset N:o 19, Östergatan.

" " kl. 12 midd. Lösöreauktion å N:o 7, Hindby.

Onsd. d. 24 kl. 9 f. m. Lösöreauktion vid Pettersborgs egendom.

Torsd. d. 25 kl. 10 f. m. Försäljning genom auktion af lösören och tvenne badinrättningar i afl. D:r G. Bergs sterbhus.

Lörd. d. 27 kl. 12 midd. Auktion å f. d. kamrer Himmelmans för skuld utmätta hus N:o 272—273 Kalendegatan.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

☞ Nästa nummer af Bikupan utkommer Thorsdagen den 25 kl. 7 e. m.

Dödsfall.

Att Gud den högste efter sitt allwisa råd behagat till sig hemkalla wår lille son **Bengt Reinhold Constantin**, i en ålder af 1 år, 9 mån. och 26 dagar, ömt sörjd och saknad af föräldrar, slägtingar och wänner; warder härmed tillkännagifwet.

Malmö den 17 Mars 1869.

Leontine Bengtsson. N. Bengtsson.
född Frölander.

Malmö Arbetareförenings AFDELNINGSBUTIK för hökeri-, speceri- & diversehandel är öppnad uti gården N:o 11 vid Pehr Weyersgatan (snedt emot väfveriet), hvarest den ärade allmänheten tillhandahålles goda varor till facila priser; och meddelas upplysningsvis att motböcker med hufvudbutiken äfvenledes i afdelningsbutiken kunna gagnas, likasom nya motböcker till medlemmar af föreningen derstädes utdelas.

Malmö i Mars 1869.

Handelskomitéen.

Kaffebränning.

Uti Malmö Arbetareförenings handelsrörelses hufwudbutik, (f. d. Osbergska gården), emottages Kaffe till bränning, Onsdagar, på en efter nyare tidens uppfinning konstruerad Kaffebrännings-Maschin mot afgift af 2 öre skålpundet. Minsta qwantiteten som emottages till bränning är 20 skålp., och tillförsäkras reel behandling.

Handelskomitéen.

Inrikes.

Stockholm. Sjukligheten är i ständigt tilltagande samt högst betydlig, isynnerhet grasserar meßlingen så, att man warit nödsakad att tillstänga åtskilliga skolor. — En styckjunkare har tändt på sin bostad på så sätt, att han ledde en swafweltråd rundt omkring rummet, lade en bundt swafwelstickor under en sten samt satte denna i förbindelse med ett wäggur. När lodet gått ned, slog det till en bräda, denna wältade omkull stenen, som i sin ordning föll på swafwelstickorna. Dessa fattade eld, antände tråden, och på sådant sätt stod snart rummet i brand medan egaren war frånwarande. Mannen fängslades några dagar derefter, och har erkänt, att han werkställt brottet för att erhålla den summa, 800 rdr, hwarför det obetydliga lösöreboet war brandförsäkradt. — Bränwinstillwerkningen uppgick under årets twå första månader till 2,813,648 kannor öfwer hela riket. — Den beryktade d:r J. Damm har wäckt tryckfrihetsåtal mot utgifwaren af "Post- och Inrikes Tidningar" för en intagen uppsats under rubrik "Emigrationen till Brasilien", som skall wara för doktorns goda namn och rykte kränkande.

Hudikswall. Bagaren Bernhard Almgren, som säger sig till sjelfförswar hafwa skjutit ynglingen Dalin, har blifwit häktad.

Norrtelje. Wid handel af smör på torget blef en köpare för kort tid sedan lurad på så sätt, att endast ett tunnt lager utomkring bestod af smör, och resten af en stor snöboll. Olyckligtwis upptäcktes bedrägeriet så sent, att den brottslige ej kunde efterspanas och straffas.

Kristianstad. Från denna stad berättas, att man upptäckt det twenne af wittnena i målet mot länsman Krook wittnat falskt, genom några supar förmådde att glömma edens wigt. Det är nedslående att sådan råhet skall förekomma, men ännu mer, att det gifwes personer, nog samwetslösa att locka sin enfaldiga nästa till ett sådant brott. — Åboen Nils Nilsson i Ballingslöf ha begifwit sig af till Amerika, efterlemnande, som det förmodas, betydliga skulder.

Helsingborg. I denna stad har man lyckats gripa en person wid namn Swen Pålsson, sysselsatt med att utprångla falska sedlar af Skånes enskilda bank om 10 rdrs walör. Han skyllde på, att han fått dem af sin broder Johannes Pålsson. Ransakningen kommer troligen att blotta en hel liga af falskmyntare. — Sistliden julafton ihjälsköt f. d. fästningsfången Per Pålsson flickan Hanna Pålsdotter, och är nu dömd till lifstids fängelse.

Lund. Man har nu erhållit wißhet om att osthandlaren Berggren, hwars döda kropp för någon tid sedan påträffades i ett dike strax utanför staden, blifwit mördad och rånad. Bofwarne hafwa qwäft honom, samt bemäktigat sig 12 rdr, men den större summan, 90 rdr, hwilka woro förwarade i en ficka innanför wästen, upptäckte de ej. Man mißtänker twenne skurkar för brottet, men har ännu ej lyckats att gripa dem.

Trelleborg. En arbetskarl, Jöns Nilsson från Ståstorp, har funnits liggande död i en foderlada. Karlen lär hafwa fört ett oor-

dentligt lefnadssätt. — Guldsmedsgesällen J. Friberg, känd för sin delaktighet i det Laurellska mordet, har blifwit fängslad i Trelleborg samt förwunnen till att hafwa skrifwit falska betyg.

Malmö.

Weckans händelser. Ransakningen med f. d. korporalen Tullberg försiggick i Fredags i Åkarp. En folkmassa af flere hundra personer war wid tingstället församlad. En frälsebonde under Gärdenäs, försedd med 7 wittnen, yrkade answar å T. för bedrägligt förfarande, emedan han under falska förespeglingar, narrat honom att uppsäga sitt kontrakt. Deremot erbjödo sig en mängd bönder att gå i borgen för T. och Eskil Larsson om de ställdes å fri fot. Efter en långwarig undersökning föll utslaget sålunda, att de båda anklagade ställdes å fri fot under ransakningen, hwaremot rättens ordförande, revisionssekreteraren Anderberg, anmälde reservation. Under hurrarop från den församlade allmogen lemnade de tinget. Många graverande anklagelser gjordes likwäl emot Tullberg, hwarför det är mer än sannolikt, att han wid kommande ransakning, blir förwunnen till brott emot strafflagen.

Twenne arbetare, slagtaren A. Löfgren och gjuteriarbetaren Winberg, hafwa en söndag å öppen gata och i öfwerlastadt tillstånd wäldfört sig å kanslisten F. Gjertsson. För detta sitt råa beteende hafwa de af rådhusrätten blifwit dömde till 80 rdrs böter.

En qwinsperson, Sissa Jönsdotter, har under någon tid warit wid brottmålsafdelningen anklagad för barnamord, utan att någon bewisning kunnat förebringas eller den späda warelsen återfinnas. Nu har liket efter ett nyfödt barn återfunnits i södra kanalen och man förmodar att den anklagade är moder och mörderska till detsamma.

Denna wecka har warit särdeles rik på nöjen. Inom arbetareföreningen hade man i Söndags ett enkelt men särdeles lifligt dansnöje, och i Tisdags en sexa för Ingeniör Johansson, hwars nit för den musikaliska afdelningen härigenom fick ett rättwist erkännande. — Ett assosiationssällskap har på ett berömwärdt sätt gifwit trenne representationer, och ett annat har redan aflöst detsamma. — I hotell Sweas salong uppträder familjen Modell med förstärkt orkester och på sitt wanliga, förtjenstfulla sätt; i hotell Gustaf Adolfs salong har man haft tillfälle att höra en ung författare föredraga sina egna arbeten; och på Dawidshall kan man mot en ringa afgift få beskåda lefwande renar med deras selar och åkdon. För den som wilja roa sig gifwes sålunda talrika tillfällen dertill.

Till Malmö arbetareförenings boksamling är skänkt af mätaren Olaus Olsson: "konung Gustaf den förstes historia" af O. Celsius.

Eldswåda utbröt i går afton i syssloмannen Bergmans gård, belägen utanför Södra Förstaden wid Möllewången, derwid likwäl endast en uthuslänga med drängkammare och wagnsport blef lågornas rof, så att blott murarna stå qwar. Elden, som uppkommit genom färgkokning, blef lyckligtwis hämmad genom raskt tillkommen hjelp af stadens sprutor, bland hwilka den å Kockumska gjuteriet först anlände.

Från Stockholms arbetareförening har ordföranden i Malmö arbetaförening Carl Forsén erhållit inbjudning att öfwerwara förstnämnda förenings andra winterhögtidsdag i De la Croix' stora salong wid Brunkebergstorg i Stockholm den 19 dennes.

Från Sundwalls arbetareförening har Malmö arbetareförenings ordförande erhållit skrifwelse med anhållan om del af reglementet för härwarande sjuk- och begrafningskassa; emedan bildandet af en sådan är påtänkt inom Sundwalls arbetareförening, och en komite för stadgars utarbetande tillsatt. Upplysningswis få wi nämna att sjuk- och begrafningskassan härstädes står utom arbetareföreningen och under egen styrelse, derwid bokhållaren Söderling är ordförande och fabriksarbetaren N. O. Friberg kassans förman. Reglementet skall beredwilligt anskaffas och öfwersändas.

I tisdags afton war en kollation anordnad af arbetareföreningens styrelse för maskiningeniören wid Södra Stambanan J. Johansson, såsom ledare af skarpskyttemusikkåren, med hwilken han alltifrån arbetareföreningens första begynnelse bidragit till densammas musikaliska underhållning wid allmänna sammanträden och andra tillfällen då medlemmarne warit samlade. I kollationen, som egde rum å handtwerkarnes sal, deltogo en stor del af föreningens medlemmar och war mycket lifwad. Föreningens ordförande Carl Forsén föreslog skålen för hedersgästen. Sednare på aftonen druckos åtskilliga andra skålar. Sångare och musikkåren läto äfwen höra sig allt emellanåt.

En insändare som kallar sig "Arbetare i Sundswall", har med anledning af en artikel i Bikupan N:r 6 "om arbetaremöte" tillsändt redaktionen nedanstående uppsats med anhållan om deß införande i tidningen. Wi skulle blott önskat, att insändaren mera hållit sig till den sak, hwarom frågan egentligen handlade. Det är naturligt att i en så wigtig angelägenhet som den om ett allmänt arbetaremöte, der man wäl önskade se representanter från rikets arbetareföreningar närwarande, behöfwer diskuteras och förberedas, om något gagn med mötet skall winnas Detta war egentligen afsigten med wår korta framställning, och i så fall är insändarens ansörande wälkommet, isynnerhet som wi förmoda att det är i arbetarens werkliga intresse och för att gagna saken han uppträder. Men så mycket besynnerligare synes det oß, att insändaren uppställer en lång och i det hela intetsägande jemförelse emellan städerna Sundswall och Malmö. Hwartill det egentligen skall tjena, att disputera om den enas eller andras företräde i wissa afseenden, förstå wi ej och hafwa derföre gjort resonnemanget i den delen kortare, då uppsatsen widare är af följande lydelse:

"Ni har kallat Sundswall en liten stad, och wi medgifwa gerna, att den i många wigtiga fall ej kan uthärda jemförelsen med Malmö. Sundswall har blott 5,500 innewånare, då Malmö har 22,500 (?). Malmö har med hela femton åren förekommit Sundswall uti gaswerksanläggning. Malmö kan skryta med den äldsta wattenledning i norden, anlagd, om wi rätt minnas, år 1577 och allt emellanåt kostande ganska betydliga summor att upprensa(!), då deremot Sundswall ej ännu eger någon wattenledning alls. Malmö har en före detta fästningsgraf, som hittills warit en outsinelig källa till sjukdomar och för tidig död, hwilken staden nu tänker "ventilera" genom ett dyrbart pumpwerk, medan Sundswall deremot, dåraktigt nog, igenfyllt den midt i staden belägna tjern, der mennisker fordom lupo fara att drunkna. Wi tillägga blott, att Malmö stadsskatter gå till flera gånger kronoskattens belopp, då i Sundswall båda dessa slags utskylder hittills warit ungefär lika stora.

Några punkter finnas dock i hwilka Sundswall kan jemföras med Malmö. Så t. ex. är Sundswall med under sista året en utklarering af öfwer 1000 fartyg rikets tredje exportort, medan Malmö är deß tredje importort. Och widare är Sundswall rikets absolut största träwaruexportort, medan deremot Malmö, ehuru beläget i wår spannemålsrikaste provins, ej utfört så mycket cerealier som Götheborg. Månader finnas ibland, då Sundswalls postkontor och telegrafstation inbringa lika mycket som Malmö. Gå wi till de sista företeelserna i de båda städerna, så finna wi att Malmö nu tänker uppföra salustånd wid sin hamn, sedan Sundswall nedrifwit sina såsom wanprydliga.

Wi Sundswallsboar wilja wißt se oß om i Stockholm, och det må ursäktas oß, då wi ej, som Ni Malmöboer, hafwa blott twå timmars wäg till Köpenhamn. Som dock wår stads handtwerkare från Stockholm hemta den del af sina råämnen, som ej kan fås inom orten, måste de i alla fall företaga åtskilliga resor dit och behöfwa ej något arbetaremöte, för att begifwa sig dit, och på de egentliga arbetarnes skådelust, då den är likbetydande med wanlig nyfikenhet, fästes wanligen wid sådana frågors afgörande föga afseende. Det finnes dock en annan berömligare skådelust, som lätt kan tillfredsställas i Stockholm, men ej i Malmö, Jönköping eller Götheborg, den nemligen som till föremål har de rikhaltiga tekniska samlingarne i Teknologiska Institutet. Wi önska wisserligen Stockholm till mötesplats, men wilja ej enwisas, utan underkasta oß gerna pluralitetens beslut, emedan mötet är hufwudsak och orten bisak."

Oaktadt insändaren widare omförmäler "gardistslagsmål" i Göteborg och "upplopp" i Jönköping frångå wi ännu icke wår mening om dessa städers lämplighet i afseende på platsen för ett allmänt arbetaremöte. Mötet hafwa wi egentligen betraktat skola ega rum med hänsyn till en närmare förbindelse mellan rikets arbetareföreningar; på det en bestämdare enhet måtte byggas, och ett utbyte af åsigter och erfarenhet werka befrämjande för arbetaresaken. Skulle der då icke äfwen kunna wara något att lära af, att få se huru en arbetareförening t. ex. ordnar sin handelsrörelse, inrättar sina lokaler, bibliothek och dylikt på bästa och ändamålsenligaste sättet? Sjelfwa organisationen har mycket inflytande på en förenings bestånd och utweckling; och detta har i förewarande fall mer att betyda än "Teknologiska institutets samlingar".

Om arbetareträdgårdar. Under denna rubrik innehåller "Tidning för Trädgårdsodlare" i det för denna månad utkomna numret en wäl skrifwen uppsats, som wi anse förtjent att behjertas, isynnerhet för arbetarne på landsbygden, hwilka icke borde sakna sin trädgårdstäppa wid boningshuset. Men äfwen en arbetare i staden, då han nemligen är så lycklig att ega ett litet hus, skulle hafwa mycken trefnad af att aflägga en tomt wid detsamma till "hage". I stället för att, som nu ofta ster, belamra gårdsplatserna med trånga och osnygga utbyggen, hwarigenom en osund luft och en dyster stymning uppkomma, förderfwande för helsan och nedstämmande för lynnet; skulle man kunna afstänga en liten trädgårdsplats. Folkskolan meddelar numera arbetarens barn nödiga kunskaper i trädgårdsodling, och naturen och barnasinnet — ja, nog blefwe det icke swårt att af trädgårdsplatsen få både kål och rötter och blommor med. Af den nämnda uppsatsen meddela wi följande:

Inom wårt eget fädernesland finnes säkert många tusen medborgare, saknande en jordbit, som de kunna anwända efter eget behag, hwilka dock utan kännbara uppoffringar skulle kunna tilldelas en dylik förmån, nämligen statdrängar o. d. personer på landsbygden. Wi tro, att det skulle lända till husbondens egen fördel, om han tilldelade hwarje sådan en jordbit, som han fick anwända till en liten trädgård åt sig. Dessa jordbitar behöfde icke wara stora och icke heller behöfde de bestå af den bästa jorden, utan wore det nog om den blott wore så beskaffad, att den utan för stora kostnader kunde förbättras. Wid de allra flesta landtegendomar torde förefinnas en och annan mindre ouppodlad jordbit, som för ändamålet wore tjenlig, och hwarest arbetarne kunde åt sig få uppbryta en liten täppa, der de kunde winna utrymme för ett par fruktträd, några bärbuskar och ett litet land för kökswäxter; men om man ock skulle nödgas uppoffra ett eller annat kappland jord till hwarje arbetare af sjelfwa åkerjorden, tro wi att denna uppoffring wäl skulle betala sig.

Hwar och en som sysselsätter sig med trädgårdsodling wet, huru kär den jordbit som han sköter slutligen blir honom, och huru swårt han har att skiljas från densamma. Antag att hwarje arbetare hade sin lilla trädgård att syßla med på lediga stunder, i denna ett par fruktträd, några krusbärs-, winbärs- och halionbuskar, en liten säng med smultron, utrymme för litet ärter, bönor, persilja, morötter m. fl. rotsaker, en liten gurklist och hwarför icke äfwen en liten list med blommor, samt slutligen en berså, hwarest arbetarefamiljen hade tillfälle att tillbringa en och annan fristund och en och annan gång under söndagarne der läsa en predikan eller annat uppbyggligt, månne detta skulle blifwa utan inflytande på arbetarens uppförande i öfrigt? Wißt icke! Och arbetarens barn, hwilka sålunda hade sina egna bärbuskar och fruktträd, skulle låta bli att snatta bär och frukt och man sluppe förarga sig öfwer de "otäcka statareungarne", och då dessa derjemte blefwo i folkskolan underwisade i trädgårdsskötsel och hemma hade tillfälle att tillämpa de erhållna lärdomarne, skulle detta icke heller wara utan inflytande på det uppwäxande slägtet.

Det skulle kunna skrifwas mycket öfwer detta ämne, men det ofwan sagda torde möjligen wara tillräckligt att fästa uppmärksamheten på den ifrågawarande saken, hwilken — så tro åtminstone wi — är af mycken wigt, och så widt wi förstå kan det icke gifwas några synnerliga swårigheter för hwar och en, som riktigt will, åt sina arbetare bereda små trädgårdar. Säkert gifwes det icke något bättre sätt att få pålitliga och arbetsamma tjenare, än att ådagalägga, det man will dem uppriktigt wäl och säkert skulle en dem tilldelad dylik förmån äfwen i sin mån bidraga till att öka deras tillgifwenhet mot sina husbönder.

Om Modersmålet.

Ämnet är af stor betydelse för folkets bildning; hwilka skatter af sköna och mäktiga tankar i menskligt wetande, förwaras ej i den grufwa wi benämna modersmålets litteratur! Wårt land har wäl blifwit kalladt: "ett fattigt land"; och det kan till en del wara sannt, när wi betrakta deß moar, fjäll och skär, deß magra, stenbundna tegar, hwilka endast landtmannens swett och möda förmår aftwinga en måttlig skörd och deremot se söderns yppiga natur sjelfsådt skänka den sorgfria menniskan sina rika håfwor; men är deß naturliga himmel som ofta st mulen och dyster, deß marker hårda och ljungbewexta — den andliga hwälfwer sig klar med strålande stjernor af första ordningen öfwer en bördig jordmån, hwarur skönhet, fägring och behag framskjuta i olikartade blommor; här är wäl icke fältet stort, qwadratmilen äro snart uppmätta; fattigdom råder här likwäl icke. Känner icke hela det civiliserade Europa namnen Linne, Tegner, Berzelius, Wallin? Ärar det ej det land som fostrat dem? Wår litteratur, fattig på ordfrasande wolymer, är rik på forskningar, på digra synd, i dagsljuset framdragna ur wetenskapens schakter, rik på poesiens herrligaste alster. Wid denna litteratur är wårt modersmål fästadt, och häfdadt är deß sjelfständighet, deß namn såsom swenskt. Detta språk ljuder mot oß från menniskoläppar redan i den första helsning, i den första glädjeyttring, hwarmed wi af föräldrar mottagas i werlden. Tonerna af detta språk förnimmas i wåra späda öron, än som lugnande, smekande hwiskningar, än i den milda, fridfulla waggsången från den ömma modrens bröst. Wi lära de första lallande språkljuden och modrens glädjestrålande ögon säga, att hon i dem finner något skönare än den största wältalighet; hon börjar märka en knoppning och motser i hoppet den tid, då knoppen fullständigt öppnar sig och slår ut i blomma. Språket blifwer tydligare, wåra känslor och föreställningar widgas, men liksom omedwetet finna de sitt uttryck i samma tungomål, som så ofta tilltalat oß i moders och föräldrars omsorger för wårt wäl. Modersmålet, inhemtadt i modersskötet, blifwer wår oförstörbara egendom, medlet för wår utbildning och tillwext, till wår egen andliga förkofran och till medmenniskors gagn i sammanlefwanden.

Kan då modersmålet wara främmande för någon, begåfwad med sinnen, som uppfatta och organer som förmå frambringa

deß ljudformer? Besynnerliga fråga! Språket är folkets sjelfärfda egendom och i språket känner nationen igen sig sjelf. Skulle då folket icke begripa anwändningen och förmånen af denna egendom?

Språket uttryckes i tal och skrift.

Modersmålets talande tillegnar sig, som wi hafwa sett, menniskan redan i de spädaste åren; med deß uppfattning och framställning i skrift går det långsammare, ja så långsamt att mången aldrig hinner, att förskaffa sig denna owärderliga förmåga. Wi hafwa i arf efter hädangångne förfäder, deras efterlemnade skrifter, littraturen, som öppna för oß dörren till wetandets skattkammare, hwarur wi kunna hemta näring för wår efter kunskap törstande ande — ty icke blott kroppen har sina behof utan äfwen själen fordrar näring, om den ej skall stanna i utwecklingen af sina anborna anlag. Men hur komma i besittning deraf, om ej genom konsten att förstå skriftspråket. Detta har sina betydelsefulla tecken hwars tydning man måste hafwa lärt. Att kunna läsa dessa tecken är ej detsamma, som att hafwa uppfattat den andliga mening, hwilken de utgöra liksom den yttre synliga omklädnaden för. Jag betraktar t. ex. en stor målares framställning på duken: en wacker tafla, wisande en mängd figurer i olika ställningar, naturföremål af olika slag; färgskiftningarne förnöja ögat, kanske befinnes den ega en förwillande likhet med något förut sedt; men kan jag förstå konstnärens idé, den så att säga i naturen inneboende reflexen af det gudomliga, den lefwande och werkande kraften; först då uppfattar jag fullständigt den framställda bilden. Känslan för det sköna kalla wi smak. Smaken måste förefinnas; men den uppwäckes äfwen genom ett ständigt betraktande. Begagna flitigt litteraturens bästa skrifter, och du skall snart finna att du får smak för wetandet, för sanningen, det sköna och goda.

Modersmålet är bildningens första och bästa medel. Den fattigaste arbetare eger detta medel till sin andliga förkofran. Mången klagar öfwer, att han icke fått någon bildning; men hwem är då egentligen skulden dertill? Hwarför begagnar man ej medlet. Ingenting är på samma gång lättare och swårare lärdt än modersmålet. Lätt är det derföre, att man uppwexer dermed, det följer oß med den andliga och materiella utwecklingen; men liksom med allt, som man lättast åtkommer, det lär man sig sednast att wärdera, och derför känner mången swensk icke swenska språket till den grad, han borde känna det, emedan han föraktar mödan att sätta sig in i en så alldaglig sak.

Det är isynnerhet arbetarne, män af folket, wi med några ord welat göra uppmärksamma på att wäl wårda modersmålet och att sträfwa efter att i tal och skrift kunna ledigt begagna sig deraf, samt att i bildningssökandet gå till de klara, friska källor af sannt wetande och skön poesi, som framwälla i de bästa fosterländska författares skrifter.

Allt mer som ett folk utbildar sig till sjelfstyrelse, kommer den enskilde att deltaga i de allmänna angelägenheterna. Kampen för sanning och rätt utkämpas bäst med andra klingor och spjut, än dem som smidas i wapensmedens werkstad; det andliga wapnet är ordet, och med ordet i sin makt, sanningens ord nemligen, utföres hjeltedater till det godas seger — denna seger skall i stället för att blodfärga walplaten, öfwergjuta den med sanningens och fredens himmelska sken. Ju mera folket förstår att handtera detta wapen, skall ockå deß sak blifwa beaktad. Då det icke längre blir ett owißt mummel; utan klara, tydliga och wälklingande ljud, skola de icke dö bort i rymden; ty ett sanningens ord uttalas ej förgäfwes.

Alska wi wårt land, äro wi stolta öfwer att nämnas swenskar, så bör wäl framför andra wårt swenska tungomål wara oß kärt. Hwilket inflytande på ett folks sjelfständighet och fosterlandskärlek modersmålet utöfwar, se wi på länder, der inkräktare söka bortskaffa denna skönaste och käraste klenod för nationens bestånd. Det är hos folket denna klenod bewaras — folket som ej känner att på främmande läspares tillkonstlade maner framjollra falska toner.

Wår enkla framställning skall wid tillfälle efterföljas af några praktiska winkar för arbetaren, om sättet att begagna modersmålet, och wi komma då kanske derjemte att kasta en blick på den wanliga underwisningsmethoden i detta ämne.

Malmö arbetareförenings historia.

(Forts. fr. N:r 1.)

Vi slutade förra gången med en öfversigt af allmänna sjuk- och begrafningskassans ställning.

Af de meddelade sifferuppgifterna visas, att kassan uträttat mycket godt; år 1866 utbetaltas icke mindre än 3,250 rdr i sjuk- och begrafningshjelp, året derpå gick denna summa till 4,918 rdr. Huru många arbetare hafva icke derigenom blifvit räddade från nöd och brödbekymmer vid sjukdomsfall? Sjuk- och begrafningskassan hjelper mången från att nödgas falla fattigvården till last. I den kassa vi nu omtalat, lär finnas personer som nästan hela året om åtnjuter understöd, till följd af oförmåga att arbeta. För att gifva delegarna ännu större förmåner har öfverenskommelse blifvit träffad med en af stadens skickligaste och mest nitiske läkare, att lemna läkarevård; och mot en afgift af 5 rdr om året, erhåller delegare läkarevård och medicin för hela sin familj; afgiften erlägges halfårsvis med 2 rdr 50 öre. Då denna kassa blott i förbigående tillhör vårt närvarande ämne, anse vi oss icke hafva rätt att vidare ingå på några detaljer, utan sluta med att uppmana hvarje arbetare att ingå till sjukkassan, då han derigenom åtminstone vid sjukdom har en behöflig hjelp för sin familjs underhåll.

Nyligen lästes i en artikel i Göteborgs Handelstidn. följande sanna ord: "Ofta nog är det just från det kyrkliga de idériktningar och impulser utgå, som i väsendtlig mån bestämma tänkesättet och handlingen inom det politiska och sociala området." Härvid kommo vi att tänka på en omständighet vid arbetareföreningsidéens uppkomst i Malmö, som icke bör lemnas oberörd. Vi måste då först åter gå något tillbaka i tiden. Förut är omtaladt den första arbetareföreningen i Malmö och hur den slutligen ändades. Omkring år 1853 försiggick en annan rörelse bland arbetarne, som icke varit utan sitt inflytande på den kommande tiden. Det var ett lifligare intresse för religionens sanningar, som genom en nitisk prestmans verksamhet, började göra sig gällande. Den allvarlige och sträfsamme arbetaren har kanske mer, än någon af de genom lifvets veklighet och förfinade njutningar förslappade, känt behofvet af att ega religionens stöd vid mötande besvärligheter. Af den friare riktningen inom kyrkan har uppkommit en allmännare sjelfständighet och ett friare tänkesätt äfven hvad politiska och samhällsfrågor beträffa. Ehuru man sällan påaktar den nära gemenskap, som oftast varit rådande mellan religiösa och politiska eller sociala rörelser bland folket; får man dock medgifva, att de sednare hämtat just jelfva grundprincipen från den förra.

Längre fram vilja vi närmare påpeka detta förhållande, och nu blott anföra ett drag om arbetareassociationsidéens frambrytande ur nämnda religiösa sträfvanden. På samma gång vi dermed gifva rättvisa åt de ofta nog för intolerans beskyllade kyrkliga embetsmännen, bevisas derjemte att föreningsidéen redan var en känd sak innan den i nuvarande arbetareförening fann ett bestämdare uttryck och blef till verklighet. Vi hafva med flit omnämnt detta, emedan det från ett visst håll utbasunats, att Malmö arbetare först år 1868, genom en särdeles skickelse blefvo bekanta med arbetareföreningssaken.

Som nämndt blifvit, började en kyrkans tjenare, att jemte sin andliga verksamhet, äfven söka verka för förbättringen af den arbetande klassens ekonomiska ställning. Planen var, att genom sammanslutning af arbetare och andra för saken intresserade personer bilda ett sällskap, som skulle verka för den arbetande klassens lyftning till ett mera allmänt välstånd. De grunder härför, man ville följa, voro i det närmaste desamma som sedermera inom arbetareföreningen tillämpats, nemligen: föredrags hållande; bildande af ett bibliothek; befrämjande af nykterhet och ett ordentligt lefnadssätt, hvarjemte inrättandet af s. k. nykterhetsvärdshus åsyftades; bildandet af en fruntimmersförening för att understödja med hjelp och arbete åt fattiga qvinnor; en afdelning skulle vaka öfver sundheten och snyggheten i familjerna samt bereda bistånd åt sjuke; inrättande af en sparkassa för insättningar hvarje vecka, för den insamlade summan skulle dessutom inköp göras af lifsförnödenheter, hvilka utan vinst i mån af gjorda insatser skulle utlemnas åt medlemmarne Hvarje ledamot af sällskapet skulle erlägga en årlig afgift af 16 sk. banko.

Från denna plan, att verka för den arbetande klassen, hafva vi nu endast qvar fruntimmersföreningen och lånbibliotheket för arbetsklassen.

Sedan vi sålunda i korthet påpekat de särskilda sträfvanden inom samhället för arbetarnes sammanslutning och höjande i andligt och materielt hänseende, öfvergå vi till egentliga föremålet för vår lilla historik: Malmö arbetareförening.

Vid åtskilliga tillfällen kom det bland medlemmarne af sjukkassan på tals om en arbetareförening. Den man, som ställt sig i spetsen för nämnda kassa, önskade ingenting hellre, än att en allmännare sammanslutning mellan arbetarne måtte åstadkommas, och flere af de andra delegarne delade samma åsigt. Man hade sammankomster, gjorde utflykter och höll tal, allt för att samla arbetarne tillsammans. En kraftigare påstötning verkade likväl "Arbeiderforeningen af 1860" i Köpenhamn, genom dess täta besök i Malmö, och det vänskapliga förhållande, som sedan flera år varit emellan denna förening och härvarande borgaresångförening. Särskildt vid ett af dessa besök år 1867 uppträdde Arbeiderforeningens förman redaktör Rimestad med en uppmaning till Malmö arbetare att bilda en förening, samt uttryckte den förhoppningen att vid sin nästa hitkomst få helsa den nybildade Malmö arbetareförening. Detta fann mycken genklang, och litet hvarstädes resonnerades om planens förverkligande. Detta rörde sig likväl hufvudsakligen inom borgaresångföreningen och till en del äfven bland medlemmarne af industriföreningen. Men att sätta verket i gång och huru detta skulle tillgå, samt hvilka grunder man borde följa, derom voro meningarne delade. Naturligtvis låg det närmast till hands att följa "Arbeiderforeningens af 1860" exempel.

(Forts.)

Utrikes.

Krigsryckten kringlöpa fortfarande; man tror på en konflikt emellan Frankrike och Preußen om Rehngrensen, och stämningen är sådan, att om ett krig är oundwikligt, skall det snart utbryta. Ingen kan afwäpna och länderna kunna ej i längden bära de dryga omkostnader som stående krigshärar förorsaka.

Frankrike kan ej afwäpna, förr än det erhållit en betryggande gräns emot Preußen och det sednare landet kan ej minska sin; krigsmakt förr än det är säkert att ej blifwa anfallet. De hafwa således ej annat wal, än emellan en snar och ömsesidig afwäpning eller ett inom kort tid inträffande krig.

Inom den Nordamerikanska republiken har ombytet af president försiggått i det Johnson utträdt och Grant inflyttat i det hwita huset. Wid dessa tillfällen, af långt större betydelse för republiken än ett tronombyte i en monarkisk stat, begagnas ej så många ceremonier. Den nywalde presidenten åker i en enkel wagn upp till Capitolium, hwarest han inför öfwerdomaren aflägger embetseden hwarefter han i ett tal tillkännagifwer sina politiska tänkesätt. Derefter uppwaktas han af åtskilliga deputationer, och på aftonen gifwes en stor inwigningsbal. På sitt regeringsprogram har general Grant satt ordet "sparsamt"! Den finansiella delen af förwaltningen kommer hufwudsakligast att blifwa föremål för hans arbete, och isynnerhet har han framhållit nödwändighet af besparingar i den administratiwa förwaltningen (alldeles som hos oß) såsom af högsta nöden påkallade. Republiken kommer derför efter all sannolikhet att under hans styrelse bota såren efter inbördeskriget samt bereda en stor framtid för den bördiga werldsdelen med sin idoga befolkning.

Brefläda.

Arbetare. Brefwet bekommet, men då utrymmet i detta nummer redan war upptaget, måste wi lemna uppsatsen till nästa gång.

Hur ett rykte kommer i svang.

Af Erik Bögh.

(Forts. fr. f. N:r.)

Peter Stål tog saken grundligt. Han ville icke nöja sig med den vanliga förklaringen, att "hela sta'n" hade berättat det, utan föresatte sig att taga reda på den som hade berättat det för hela staden. Som rationalist var han öfvertygad om, att ingen sak, icke en gång ett rykte, kan komma i svang af sig sjelf och som tidningsskrifvare hade han mer än ofta sett hur behändigt det går för ryktets falskmyntare att gifva sina egna påhitt verklighetens prägel och sätta dem i omlopp som godt mynt. Genom att gå från man till man och bedja enhvar nämna sin sagesman hoppades han till slut få reda på den nedrige, som hade uppfunnit och utspridt det lumpna ryktet. Vi vilja hvarken följa honom steg för steg på hans upptäcktsresa eller ord för ord genomläsa hans odyssée, ty begge delarne skulle bli för vidlyftigt. För att på möjligast hastiga sätt komma till samma resultat, som han ernådde först efter en mängd krysståg härs och tvärs, vilja vi följa en alldeles motsatt väg och med begagnande af hans upptäckter börja vid källan och följa floden ända tills den antog den nämnda skepnaden, och för att undvika det tråkiga: "sade hon", och "sade han", skall jag välja den allra kortaste af alla framställningsformer: den dramatiska.

— —

Första scenen.

("Extra-postens" redaktionsbyrå på aftonen när tidningen är nära färdig. Alla medarbetarne i full verksamhet).

Redaktionssekreteraren. Nu kommer kapten Kipping! Ska' vi nu vara ense om att så höfligt som möjligt skjutsa den gamla pratmakaren utför trapporna? Annars sitter han qvar liksom sist och hindrar korrekturet.

Redaktören. Vi äro ense om att inte svara honom ett öfverflödigt ord. Det är nog.

Kipping. God afton. Förlåt, om jag kommer och hindrar. Jag ville bara tala ett par ord med Stål, men jag ser att han inte har kommit ännu. (Paus). När väntas han?

Redaktionssekreteraren (barskt). Vi vänta honom alldeles icke.

Kipping. Hvad vill det säga? (Paus). Han är väl hemkommen från sin julresa?

Redaktionssekreteraren (liksom förut). Nej.

Kipping. Men han skulle ju vara tillbaka redan i söndags? (Paus). Det var besynnerligt. (Till redaktö-

ren): Hvad kan orsaken vara att han icke har kommit?

Redaktören (med en axelryckning). Förfall?

Kipping. Det var ledsamt. Jag hade en mycket vigtig sak att meddela honom. (Paus). Tror ni att han kommer i morgon? (Paus). Eller i öfvermorgon?

Redaktiousseskreteraren. Knappast!

Kipping. Hm, det var då besynnerligt? (går ut). (Sakta i det han stannar i yttre rummet vid den yngste medarbetarens bord): Jag tycker att de äro så förstämda derinne i afton. Det har väl ingenting händt Stål?

Medarbetareu (lägger fingret på munnen med en blick på den öppna dörren till det inre rummet).

Kipping (hviskande): Han är väl ändå inte . . . .?

Medarbetaren (högt, i det han oroligt vinkar med handen att han skall gå): Farväl, hr Kipping!

Andra scenen.

(Ett kafé. Toddydrickande och tidningsläsande gäster omkring små bord).

Aktören *Stuhlmüller* läser kritiken öfver den senaste nya pjesen.

Kipping (kommer in). Nå, Stuhlmüller! Hvad säger ni om recensionen den här gången? Extra-Posten prisar ju er formligen.

Stuhlmüller. Ja, hvad kommer det åt Peter Stål? Han har annars icke lefvat för annat än att chikanera mig.

Kipping. Åh, så illa har det väl inte varit heller. Han var i grund och botten en ärlig karl som recensent, hur konsiderationslös han då och då kunde förefalla — och så skref han trefligt.

Stuhlmüller. Han skref? Hvad vill det säga? Är han inte qvar i tidningen?

Kipping. Så lät det åtminstone der uppe på byrån. Om det bara inte händt honom något värre! Men redaktionens medlemmar voro så hemlighetsfulla rörande saken, att jag är mycket rädd för att det gått olyckligt för honom på ett eller annat sätt.

Tredje scenen.

(På samma ställe, tio minuter senare).

Klingbäck (Lyriker i egen inbillning): God afton, Stuhlmüller! Är det något nytt i tidningarna?

Stuhlmüller. Icke i tidningarne just men för en stund sedan hörde jag en nyhet, som kanske kan intressera er. Ni var ju också en god vän till Peter Stål!

Klingbäck. Jag? Jag önskar se honom hängd.

Stuhlmüller. Det finner jag mycket naturligt efter det sätt hvarpå han recenserade era dikter. Hvad skulle ni nu säga, om ödet tog er på orden och ni fick er önskan uppfylld?

Ktingbäck. Åh, prat! Han är ju ute på landet och jular; har han blifvit hängd, så har det väl skett i en jullek

Stuhlmüller. Ja, jag säger hvarken att han blifvit hängd eller har hängt sig, men nyss talade jag vid en person, som just kom från Extra-Postens byrå, och så mycket är säkert, att Stål kommer icke att skrifva några flere kritiker. Han var för öfrigt en begåfvad ung man.

Fjerde scenen.

(Salong hos doktor Post).

Yngsta fröken Post. Vi hade öfvergifvet hoppet att få se er i afton, hr Klingbäck. Hvarför kommer ni så sent?

Klingbäck. Det var ganska nära att jag icke kommit alls. (Med lyrisk betoning). Just som jag var på väg hit, fick jag en underrättelse, som gjorde att jag mistade humöret att gå bort Ni kände ju unga Stål?

Äldsta fröken Post. Peter Stål? Min gode vän och er ständige motståndare?

Klingbäck. Har varit, han är det icke mera.

Begge fröknarne. Hvad säger ni? Är han död?

Klingbäck. Ja, tyvärr! Det är en mycket sorglig historia. Jag känner icke de närmare omständigheterna, jag vet bara, att han hade rest ut på landet för att besöka sin fästmö, och att det var der olyckan hände.

Äldsta fröken Post. Min Gud! Han har väl dock ej tagit lifvet af sig?

Klingbäck. Så vill det synas, men det blir nog nedtystadt.

Yngsta fröken Post. Har han skjutit sig?

Klingbäck. Nej, så romantisk har han inte varit. Det lät på personen, som omtalade saken för mig, som om han hängt sig.

Femte scenen.

(Rummet på sidan om salongen).

Yngsta fröken Post (störtar in). Har ni hört det? Är det icke förfärligt? Tänk bara: Peter Stål har hängt sig!

Doktor Post, fru Post, tant Post. Hängt sig —?

Yngsta fröken Post. Hängt sig ute hos sin fästmö — hvad tycks?

Doktorn. Men hur kunde han falla på den tanken?

Fröken. Naturligtvis har någonting förefallit mellan honom och hans fästmö. Tänk, den stackars flickan!

Frun. Det måste bli en dödsstöt för henne. Jag kunde aldrig öfverlefva det i hennes ställe.

Tanten (något döf, till fröken): Hvad sade din mamma?

Fröken. Hon sade, att hon öfverlefde det icke.

Tanten. Hm hm! Herre Gud! sådan sorg för föräldrarne!

Doktorn. Ja, och de äro gamla och svaga. Jag känner dem mycket väl. De äro från min hemort. Modren har flera gånger varit öfvergifven af läkarne och fadren ser ut att kunna få ett apoplektiskt anfall hvilket ögonblick som helst.

Tanten. Apopiektiskt! hm, hm!

Sjette scenen.

(Kafferep hos tant Post dagen derpå).

Tanten. Se der ha vi kapten Kipping. Nu ska vi nog få reda på saken, ty han brukar veta allting. Nå, välkommen, kära kapten! Är det inte en förskräcklig historia med unga Stål?

Kipping. Såå, ni har också hört den? Ja, det är en mycket sorglig historia.

Tanten. Berätta ändtligen de närmare omständigheterna vid denna grufliga händelse. Ni är ju så mycket tillsammans med redaktionen af Exstra-Posten

Kipping. Det är jag verkligen, och i går afton kände jag redan till alltsammans. Men på grund af det förtroliga förhållande, hvari jag står till bladet, har jag ej velat omtala en enda af detaljerna. Hvad har ni hört om saken?

Tanten. Ingenting annat, än att Ståls fästmö slagit upp med honom — det har förmodligen föräldrarne förmått henne till, ty de tyckte aldrig om partiet; den unge mannen, som icke kunde lefva utan flickan, går ögonblickligen upp på sitt rum och hänger sig När fästmön får veta hvad som skett, tager hon sig så deraf att det blir hennes död, och då föräldrarne höra att hon icke skall öfverlefva det, bli äfven de förtviflade öfver det som inträffat. Fadren får ett apoplektiskt anfall, och modren, som förut var sjuklig, är alldeles öfvergifven af läkarne. Förhåller det sig verkligen så, bäste kapten?

Kipping. Det der öfverensstämmer temligen noga med hvad jag hörde i går afton; men: jag vill icke ha mina ord igen.

Sjunde och sista scenen.

(Extra-Postens byrå samma dags afton).

Redaktören. Har ingen af er hört något om Stål?

Redaktionssekreteraren. Såå, ni har också hört de förunderliga rykten, som gå i staden?

Redaktören. Jag vet inte annat, än att vår grannes piga velat utforska af min barnpiga hur det förhöll sig med Stål. Hon hade sagt, att hela staden mycket visste hur han tagit sig afdaga -- hvad är det för historier?

Nyhetsreferentcn (kommer in). Nu kan jag omtala saken korrekt. Jag har den i andra hand från doktor Post, som har hela sin familj ute på landet i den trakt, der olyckan passerade. Föräldrarne ha tvungit Ståls fästmö att slå upp med honom, han har hängt sig, hon har fallit död ned på golfvet, fadren har fått slag och modren, som låg sjuk, är också död. I morgon skall hela familjen begrafvas!

— —

Epilog.

Dagen efter det Peter Stål hade kommit tillbaka, fans icke en menniska, som kunde begripa hur ryktet kommit i svang, men — nu veta vi det! (Slut.)

Charad.

Uti mitt andra rätt fullständigt
Mitt första finnes; det är wißt.
Gör du mitt tredje helt behändigt,
Dig illa går bestämdt till sist;
Ty du må bråka bäst du will,
Mitt hela det dock hörer till.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförenings medlemmar kallas härmed till extra föreningsstämma Fredagen den 19 Mars kl. half 8 e. m., för att öfwerlägga om ett för föreningen wigtigt ärende.

Styrelsen.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag till teoretisk undervisning, samt Thorsdagar och Lördagar till praktiska sångöfningar.

Komitéen för bildning och nöje.

Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.

Uppbördskomitéen.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, som restera i afgiften från föregående qwartaler, behagade desamma inbetala till waktmästaren i lokalen, hwilket kan ske hwarje afton. Så fort waktmästaren hinner, uppbär han afgifterna hos de resterande, men emedan det blir swårt att träffa alla, torde medlemmarne sjelfwe, så widt möjligt är, inställa sig för betalningen.

Uppbördskomitéen.

Dansnöje

tillställes i föreningens sal Måndagen den 29 dennes (Annandag Påsk) kl. 7—11. Biljetter a 33 öre till dansplanen och 25 öre till läktarne säljas i föreningens handelsbod, Norregatan 31,I från och med Lördagen den 27.

OBS. Föreningsmedlem eger ej rätt att på sitt kort uttaga biljett och öfverlemna den till någon utom föreningen stående person.

Komitéen för bildning och nöje.

Ordningsmän i Läslokalen från och med denna dag.

Mars månad:

19. Skomakaren A. Wiberg.
20. Fånggevaldiger Bundt.
21. Timmerman N Tullgren.
22. Glasmästare Wahlström.
23. C. W. Bergström.
24. Stadsmätaren Jöns Olsson.
25. Plåtslagaren O. Olsson.
26. Tobaksspinnare Brandt.
27. Mätaren N. Möller
28. Timmerman Sjöström
29. Skomakare Rosberg.
30. Stadsmätaren M. Jepsson.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Nu inkomna:

Kokärter,

utmärkt goda till 50 öre kannan uti

Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.

Undervisning i For-

tepianospelning erhålles af undertecknad mot billig afgift.

Ernestine Ekeroth,
St. Nygatan N:r 46.

Till salu:

Rullgardiner

i alla dimensioner, nya och vackra mönster åter inkomna, säljas till 1: 85, 2 Rdr, 2: 50, 3: 25, 4 till 5 Rdr. I början af April inkommer ytterligare nytt lager. Äfven tillbehör och uppsättning till ytterst billigt pris.

C. F. Furst.
Malmö, Djeknegatan N:r 4.

Fotografiporträtter

i mosaik af ledamöterna i Malmö Arbetareförenings styrelse finnes till salu hos undertecknad samt hos vaktmästaren i eo... ningens lokal. Priserna äro: för stort format 1 rdr, kabinettsformat 75 öre och visitkortformat 42 öre.

C. von Shårengrad,
Östergatan N:r 39.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 13. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Torsdagen den 25 Mars | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

Prenumeration å "Bikupan, tidning för arbetare", mottages mot 2 rdr 50 öre för återstående delen af året, 2 rdr 25 öre för tre qwartal, 1 rdr 50 öre för halft år, 75 öre för qwartal och 25 öre för månad.

Prennmeration kan ske hos följande personer: tapetseraren C. F. Furst; handlanderne O. Berggren, Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet samt hos hattstofferare Alp, Lilla Torget; i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

På postkontoret erlägga prenumeranter wanligt postförwaltarearvode.

Annonser intagas i "Bikupan" mot endast 5 öre per rad, det billigaste annonspris någon tidning har. Desamma inlemnas å Cronholmska boktryckeriet till faktor Nilsson.

Korrespondenser och bref till "Bikupan" adresseras till Redaktionen, Stora Nygatan N:r 46.

Lösnummer försäljas till 6 öre stycket å särskilda försäljningsställen; deribland äfwen hos dem, som ofwanför blifwit nämnde för mottagandet af prenumeration; öfrige ställen blifwa närmare tillkännagifna.

Malmö den 1:ste Mars 1869.

Redaktionen af Bikupan.

Predikotur.

Lång-Fredagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

Påsk-Dagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg

Annandag-Påsk.

I S:t Petri kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna, S. M. Adj. Hallbeck.

Obs. Den kollekt som upptages Påskdagen i S:t Petri kyrka tillfaller de nödlidande i Småland.

Till de nödlidande i Småland kommer kollekt att å Påskdagen upptagas i Caroli kyrka, hwarom Caroli församlings ledamöter härmed underrättas under hopp att de, behjertande nöden, ocksá skola wara williga att bidraga till deß lindrande.

Minneslista för veckan.

Mars.

Lörd. d. 27 kl. 10 f. m. Auktion i Fattigarbetsinrättningen för fruntimmersföreningens räkning å diverse handarbeten.

„ „ kl. 2 e. m. Auktion å Klörups gästgifvaregård på hemmanet N:r 3 Ugglarp.

Lörd. d. 27 kl. 12 midd. Auktion å f. d. kamrer Himmelmans för skuld utmätta hus N:o 272—273 Kalendegatan.

Månd. d. 29 kl. 7 e. m. Dansnöje i Malmö arbetareförenings sal.

Tisd. d. 30 kl. 10 f. m. Sammanträde i Lund med Friherre J. F. Gyllenkrooks från Björnstorp borgenärer.

„ „ kl. 9 f. m. Lösöreauktion hos åboen Ola Hanssons enka i Ingelstad.

„ „ kl. 9 f. m. Lösöre- och fastighetsauktion å Lomma gästgifvaregård.

„ „ kl. 11 f. m. Auktion å diverse spanmål vid Keglinge.

„ „ kl. 8 e. m. Allmänt sammanträde i Malmö arbetareförening.

Onsd. d 31 kl. 10 f. m. Fortsättes lösöreauktion i Ficks hotell.

„ „ kl. 9 f. m. Lösöre- och fastighetsauktion å Lomma gästgifvaregård.

„ „ kl. 10 f. m. Kreatursauktion hos arrendatorn Rydberg Walleberga.

April.

Torsd. d. 1 kl. 10 f. m. Lösöre- och kreatursauktion hos hemmansegaren Jöns Olsson i Klörup.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45′ f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Inrikes.

Stockholm Litografen B. Westerberg och boktryckaren A. Gumælins i Örebro hafwa erhållit patent på en uppfinning att å alla slags papper anbringa wattenstämpel. — Bergsunds mekaniska werkstad är för närwarande sysselsatt med följande större arbeten: sex jernwägsbroar, en viadukt för östra slußgatan i Stockholm, en 30 och en 45 hästars ångbåt för Fialand, twenne nya större ångpannor, ett pumpwerk för Stockholms wattenledning, samt reparation af 20 ångfartyg. — Rykteswis omtalas, att regeringen medgifwtt qwinnor rätt att bekläda lärarebefattningar i teckning och musik wid elementarläroverken, och att detta beslut blott afwaktar konungens underskrift för att ega gällande kraft. — Likaledes har regeringen sanktionerat riksdagens beslut, genom hwilket grekiskan upphör att wara ett obligtoriskt läroämne wid elementarskolorna.

Örebro. Tryckfrihetsmålet mot redaktören af Nerikes Allehanda, wäckt af prosten Forsell i Stora Mellösa, afgjordes wid rådhusrätten den 16 dennes; och frikändes redaktör Gumelius från åtalet, hwaremot prosten Forsell ålades att betala rättegångskostnaderna, deßutom hade hr Gumelius begärt ersättning för hafda omkostnader, hwilka medel han anslagit till Stora Mellösa församlings kommunalbibliothek. — Under muddring i Swartån har en kanon hittats, som war 13,9 fot lång, 2,28 fot i genomskärning i storändan och af 6,5 tums kaliber samt wägde 160 centner; på ena axeln lästes bokstafwen W, på den andra årtalet 1717. I närheten af samma plats hittades 39 kulor; det förmodas att kanonen såwäl som kulorna ditkommit wid af- eller pålastning af något fartyg.

Göteborg Såsom utwandrareagenter härstädes efter den nya emigrantlagen hafwa hos kommerskolleginm anmält sig: hrr David Lyon, J. O. Nelsson (firma Fr. Nelsson & C:o), John Millar, Charles Hartwig, John Andersson, S. Sörensen och B. B. Pettersson.

Wexiö. Fabrikanten Alexis Westerdahl, som anlagt en fabrik för leksaker och skoimateriel wid Gemla, har härstädes anordnat en exposition af dylika artiklar, hwilka enligt Wexiöbladet befinnas sådana, att de både hwad konstfärdighet och smak beträffa kunna mäta sig med det af denna industrigren från Nürnberg och Fürth eljest inkommande. Wid fabriken sysselsättes flera arbetare; och önskligt wore att denna nya industri kunde winna uppmuntran, så att både för skolan och hemmen erhöllos skolmateriel och leksaker af swensk tillwerkning.

Sölwesborg En skjutsbonde har blifwit å allmän landswäg öfwerfallen af twenne okände karlar, hwilka hade i sinnet att råna honom. Bonden passade likwäl på tillfället och gaf hästen sporrarne i ett obewakadt ögonblick, så att han lyckligen undkom.

Kristianstad. Eleverna wid elementarläroverket ha gifwit en konsert till förmån för de nödlidande i Småland. Utförandet berömmes mycket. — En hr Rosendahl har stämt kyrkorådet derför att under stormen natten emellan den 14 och 15 Febr. skiffret nedblåst från kyrkans tak och tillstält stora förödelser å hans i grannskapet belägna hus. — I Ottarps sjö, belägen i Hästweda socken, har under wintern fisken blifwit sjuk och flutit upp i massa, så att personer, som genomhuggit isen, kunna fånga hästlaß fulla. Orsaken antages wara, att watten från bergsura trakter genom dikning blifwit ledt till sjön — Großhandlare Littorins sterbhus har till stadens fattige utdelat en summa af 150 rdr samt på begrafningsdagen bespisat samtlige hjonen på fattighuset.

Helsingborg. Direktionen för Landskrona och Helsingborgs jernwägar har äfwen i år anslagit ett pris af 500 rdr till kapplöpningen i Juli månad. — Den för falskmyntning häktade Swen Pålsson är åter frigifwen, sedan inga bewis om hans brottslighet kunnat företes. Ett större antal emigranter gå dagligen genom denna stad, för att öfwer Köpenhamn begifwa sig till Amerika.

Cimbrishamn. Den sista stormen hade anställt stora förödelser i grannskapet af denna stad. Sålunda har på ett ställe taket blifwit lyftadt från en 120 fot lång uthusbyggnad och kastadt 20 a 80 fot derifrån, likwäl utan att sparrwerket blef skadadt. Uti Besterine och Rörum hafwa nya större byggnader alldeles nedrasat.

Trelleborg. Elden har lagt i aska ett hrr Jönsson & Frost tillhörigt magasin. För tillfället fanns deri 1,700 tunnor spanmål. Alltsammans war försäkradt för 36,000 rdr. Släckningsarbetet berömmes såsom raskt utfördt.

Malmö.

Weckans händelser. I Måndags hade stadsfullmäktige sammanträde, hwarwid följande beslut fattades: Stadsläkarnes löner bestämdes sålunda: förste 1,000 rdr, de twenne andra 1,000 rdr, 500 rdr skjutslega samt 250 rdr arvode hwardera, förste sjukhusläkaren 1,000 rdr, samt biträdande sjukhusläkaren 500 rdr utöfwer det redan anslagna 300 rdr rmt om året. — För Slottsplatsens förskönіng antogs hr Hansens ritning samt anslogs 20,000 rdr, utöfwer de 3,000 som redan äro uppburne. — Till vice brandchef utsågs efter hr A. Lindeberg stadmäklaren H. Thomée. — Ordföranden uppläste twenne kongl. skrifwelser, med godkännande af stadens jordbyte med handl. G. Hedman, samt med ogillande af de beswär, som af åtskilliga stadens innewånare blifwit anförda mot fördelningen af kommunalskatterna, som gjordes wid tillämpningen af jemnlikhetsprincipen. — Till kontrollör wid hr G. Giertssons i staden belägna bränneri har major Kaulbars blifwit utsedd. — Ordföranden upplyste om att staden af allmänna åklagaren blifwit stämd med anledning af den skada, som residenset lidit wid gatans sänkning. Ombudsmannen är beordrad att föra stadens talan. — Bagare M. Möller upplyste om att hans försök till kanalens ventilering mißlyckats, hwarför beslöts, att detta ärende wid fullmäktiges nästa sammanträde skall företagas till behandling. — Adjunkten Ruth upplyste om, att den widtagna folkräkningen ej medfört önskat resultat, då folkmängden, enligt presterskapets uppgifter, ej uppgår till mer än 23,385 personer. Hr Bager trodde att härwid ett mißtag war begånget, då wid 1867 års slut folkmängden redan öfwersteg 23,000 personer.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde yrkade en ledamot, att för besökande af planteringen, som kommer att anläggas å Slottsplatsen skulle en afgift bestämmas. Troligen utgick man från den wälmenta åsigten att derigenom förminska kostnaden. Men den mindre bemedlade, som icke har råd att erlägga någon sådan afgift, skulle således wara utestängd från den wackra anläggningen. Och likwäl är det för den stora allmänheten, dylika anläggningar så wäl behöfwas i wårt samhälle; ty staden är för öfrigt snart omgifwen af de ståligaste villor, der de förmögnare njuta af den fria naturens behag under sommaren. Hr borgmästaren Malmborg uppträdde ocksá mot den wärde motionären och androg att planteringen borde fritt upplåtas till allmänhetens begagnande. — Härwid påminna wi oß att hr borgmästaren äfwen i en annan fråga som wanligt stått på folkets rätt. Sedan wårt dyra rådhus med sin prydliga Knutssal blifwit färdigt, hade någon föreslagit, att salen skulle inwigas med en amarantherbal; men hr Malmborg sade: att som huset war bygdt för allmänhetens penningar, så borde man äfwen låta den se huru dessa blifwit anwända, och derföre skulle salen inwigas genom en folkfest, med så billig afgift, att hwar och en kunde deltaga i densamma. Heder åt den man, som både säger folket sanningen och förfäktar deß rätt! — På tal om slottsplatsplanteringen, så synes det som om äfwen detta arbete skulle komma att utföras af en utlänning. En Köpenhamnare, hr Hansen har nemligen inlemnat en mycket wackert utförd ritning jemte kostnadsförslag, som wunnit komiteens förord. Likaledes hade trädgårdsmästare Möller härstädes inlemnat ritning och kostnadsförslag. Då frågan inom stadsfullmäktige föredrogs, framställde målaren Norling till komitterade huruwida hr Möller wa-

rit i tillfälle att erhålla alla nödiga upplysningar, då det under diskussionen framgått att hr Hansen inlemnat twenne förslager, det sista efter hr Möllers. Man bör antaga att saken uträttats på bästa sätt. Men den inhemska yrkesskickligheten borde uppmuntras; och sådana arbebetens utförande så widt möjligt är anförtros åt wåra egne, som ju i alla fall måste bära sina utskylder till komunen. Wåra arbetare måste eljest blifwa brödlöse, under det utlänningen förtjenar penningar härstädes. Emellertid är frågan om hwem som skall utföra arbetet ännu icke afgjord, så att täfling lär blifwa utsatt.

M. Hand. o. Sjöf. Tidn. har nyligen åter ombytt redaktör; i det hr Westenius lemnat denna sin befattning wid tidningen, och som efterträdare omtalas hr D:r N. Lilja.

Revisionen wid riksbankens härwarande afdelningskontor är nu afslutad efter twenne weckors träget arbet. I början tjenstgjorde suppleanten konsul B. Kronhamn från Landskrona, men de twenne sista weckorna infann sig den ordinarie revisorn kantor N. Hörberg i Ousby, och deltog i arbetet, hwarifrån han i början war förhindrad.

Twenne ynglingar, F. Brink och F. Swensson, äro häktade för åtskilliga begångna stölder, och en qwinna, som uppköpt det stulna, kommer att tilltalas.

Till direktörer wid riksbankens lånekontor härstädes äro återwalde: öfwerste Bennet, handl. J. P. Bager samt ryttmästare Kjellander, och till suppleanter handl. G. Hedman, rådman Frick och f. riksdagsmannen Anders Persson i Burlöf.

Associationssällskapet har under weckans lopp fått glädja sig åt goda hus, hwilket det äfwen mer än wäl förtjenar. Repertioren är i allmänhet särdeles god och spelet jemnt, på somliga händer utmärkt. "Frun af stånd och frun i ståndet" är ett af Hedbergs bästa lustspel, och "Läkaren" af Blanche har sedan första gången det gick öfwer tiljorna utgjort ett af publikens älsklingsstycken.

Fortsättning af Malmö arbetareförenings historia har, till följd af bristande utrymme, uteblifwit i detta nummer, men följer nästa gång.

Från Petersburg skrifwes till Dagens Nyheter:

Hwar och en, som intresserar sig för fosterlandets förkofran har säkerligen med glädje läst notisen om hr Mattssons plan, att komma till Ryßland med swenska waruprofwer, och lika säkert tro wi, att hwar och en önskar honom lycka i hans företag. Må det derför tillåtas att på förhand göra några bemärkningar wid denna för den swenska industrien ingalunda owigtiga sak.

Den allra första frågan, som tränger sig på oß är denna: huru skall wår generalkonsul hr Sterky bete sig då hr Mattsson kommer och möjligen wänder sig till honom för wälbehöfliga upplysningars winnande? Månne han med sin wanliga axelryckning skall afspisa hr M. likssom han affärdat många andra swenskar, hwilka haft största skäl att påkalla hans biträde? Wi älska att tro motsatsen, då det gäller en så wigtig sak som att göra wåra idoge landsmäns arbetsskicklighet fruktbärande, äfwen utom landets gränser.

Wi nämnde hr Sterky, emedan han är just den man, som förnämligast kan och bör gifwa hr Mattsson ett godt handtag; ty utan biträde af någon affärswan person, som är kunnig i ryska språket och i öfrigt känner förhållandena här på platsen, skall hr Mattsson troligen möta mången swårighet härstädes.

Wi wilja härmed ingalunda afskräcka hr Mattsson från hans berömwärda föresats, utan tro wi twärtom fullt och fast, efter den kännedom wi ega om härwarande fabriksalster, att wåra utmärkta swenska smiden samt glas- och porslinssaker äfwensom Norrköpings berömda klädestillwerkningar, m. m. skola med stor fördel finna afsättning här på orten, så wida priserna icke ställas för högt. Wi helsa hr M. derför wälkommen och bedja honom medbringa wärdiga profwer af wår swenska industri, hwilka, wi hoppas det, skola tala bättre till sin fördel än hwarje förespråkare.

Malmö Arbetareförening.

Föreningen hade extra föreningsstämma i fredags, som war besökt af ett större antal medlemmar. Innan det egentliga ärendet för stämmans behandling föredrogs, beslöt man afskicka ett helsningstelegram till Stockholms arbetareförening i anledning af dennes andra winterhögtidsdag som firades just på denna dag, och till hwilken ordföranden blifwit inbjuden. Vice ordföranden framställde derefter orsaken till sammanträdet wara en af ordf. Carl Forsén till styrelsen ingifwen skrifwelse med afsägelse af sitt ordförandeskap i föreningen, på grund af trägna göromål och resor; hwarefter sekreteraren uppläste skrifwelsen, som blifwit af styrelsen till föreningen hänskjuten att deröfwer yttra sig.

I följd af denna afsägelse yttrade sig flera talare för hr Forséns qwarblifwande såsom föreningens ordförande samt yrkade att föreningen skulle genom särskild hemställan förmå honom till återtagande af sin afsägelse; hwilket yrkande med enhälliga och starka ja-rop beswarades. Då likwäl proposition på bifall till ordförandens afsägelse framställdes, beswarades denna med ett enstämmigt och skallande nej Hwarefter hr Forsén förklarade sig ej önska någon särskild hemställan, utan wille böja sig för föreningens så kraftigt uttalade wilja, samt fortfarande såsom deß ordförande qwarstå till 1870 års början.

I enlighet med § 26 i stadgarne för handelsrörelsen företogs derefter wal af twenne medlemmar att deltaga i inventeringen af handelsrörelsen för årets första qwartal, och blefwo tunnbindaren Samuel Andersson och handlanden Stickler dertill utsedde.

Ordföranden Forsén tillkännagaf den för handelsföreståndaren lemnade borgensförbindelsen, utfästad till ett belopp af 3000 rdr, hwilken godkändes.

En liflig diskussion uppstod widare i anledning deraf, att ordföranden föreslog, att särskilda allmänna sammanträden för diskuterande af wigtigare frågor, rörande ekonomiska angelägenheter o. d., skulle hållas. Flera talare yttrade sig för ordförandens förslag. Herr O. Olsson, som förut till styrelsen ingifwit förslag om, att salen skulle hållas tillgänglig för medlemmarne till diskussionssammanträden några timmar hwarje söndag, samt att styrelsen derstädes förut genom anslag skulle tillkännagifwa sina fattade beslut; begärde föreningens utlåtande häröfwer. Efter det diskussionen en stund fortgått, framställdes proposition först på hr Olssons förslag, hwilken med nej beswarades; hwarefter ordförandens förslag antogs och skulle widare styrelsen yttra sig deröfwer.

Slutligen tillkännagaf vice ordföranden Björling, att sångkören genom anteckningslista gjort en särskild insamling, uppgående till 15 rdr 66 öre, för de nödlidande i Småland; hwarföre ordföranden hembar sångkören några ord af tacksamhet å de hjelpbehöfwandes wägnar, samt utbragte ett trefaldigt lefwe för densamma.

Styrelsens sammanträde den 8 dennes. Förslag framställdes af hr Björling om inrättande af en theater i föreningens sal. Genom de representationer som af medlemmarne i öfningsskolan komme att uppföras, antog man kostnaderna för theaterns inredning kunna bestridas, utan någon utgift för föreningen, med undantag af salens kostnadsfria upplåtande samt fri belysning. Styrelsen biföll inredningen af en tillfällighetstheater i salen; widare beslöts att kostnadsförslag öfwer denna inredning skulle wid nästa sammanträde framläggas, och frågan närmare förhandlas.

Reglementet för sparkassan föredrogs och antogs med åtskilliga förändringar och tillägg; detsamma kommer ännu en gång att föredragas för justering, hwarefter det i sin helhet meddelas i tidningen.

Skänkta böcker till boksamlingen. Fotograf J. P. Olsson: "Tre år i Mormonlandet" af Bourkersson, 2 exempl.; F. Schön: "Grekland i deß närwarande tillstånd", af F. A. Ukert; Skollärare P. Larsson: "August von Kotzebues kärleksäfwentyr", "Min fattiga sångmö" af Orwar Odd, "De fyra signaturerna" af Onkel Adam.

Handelsrörelsens omsättning har från och med den 3 Febr. till och med den 16 dennes utgjort 8,140 rdr 13 öre. Rörelsen i afdelningsboden wid Pehr Weijersgatan har börjat blifwa betydligt lifligare under sednast förflutna weckan, sedan deß öppnande blifwit mera allmänt bekant. Det resultat omsättningssumman utwisar, är ganska tillfredsställande, då man besinnar att rörelsen i allmänhet under denna tid på året är mera inskränkt. Och isynnerhet under nuwarande tryckta förhållanden äro många arbetare nödsakade att anlita krediten, som ej i föreningens handelsbodar lemnas. En mera fullständig redogörelse öfwer handelsrörelsen för detta qwartal, kommer att framläggas sedan inventeringen skett.

Stockholms arbetareförening firade i Fredags sin andra winterhögtidsdag i la Croix' stora salong. Omkring 900 personer deltogo i festen; musik, sång och dans utgjorde aftonens nöje. Årsberättelsen delgafs, och skola wi i nästa nummer meddela ett sammandrag af densamma. Twenne telegrammer från Köpenhamns och Malmö arbetareföreningar anlände, som bragte föreningen helsningar på deß högtidsdag.

Göteborgs arbetareförening. Wi hafwa förut omnämnt att wid sista allmänna sammanträdet ingen berättelse öfwer handelsrörelsen framlades, dels deraf att sammanträdet måste widare till annan dag uppskjutas, och dels deraf att styrelsen fann nödigt att hålla förberedande kretsmöten för frågans behandling. Handelsrörelsen har fortfarande haft en mycket stor omsättning, hwilket redogörelsen wid månadssammanträdena tillräckligt wisat; dock har ingen utdelning för året kunnat lemnas, utan hafwa blott räntorna å de i rörelsen insatte penningarne blifwit betalte. Häröfwer har något mißnöje uppkommit, och flera medlemmar hafwa uti en insänd uppsats till tidningen "Förposten" riktat anmärkningar mot föreningens styrelse. Att ett mißnöje skulle uppkomma, så snart ingen utdelning erhölles, är lätt förklarligt, ty många hafwa den falska föreställningen att de icke blott skola få goda waror till mycket billiga priser, utan äfwen en mycket stor winstutdelning. Det går likwäl icke så lätt. Man bör icke hafwa för stora anspråk. En jemn och stadig framgång är bättre, än en hastigt uppkommen fördel. Det som mest skadar arbetarens sak är den obelåtenhet, som så gerna gifwer sig luft i hwarjehanda klander, så snart det icke går alldeles efter önskan. Fiender till arbetareföreningarne få derigenom wapen i händerna och skola naturligtwis icke underlåta att underblåsa mißnöjet — men hwem drager största skadan deraf, om ej arbetaren? Det går ingen kungswäg till winnande af materiella och andliga fördelar; må man lära sig att som män möta hwad som sker! Styrelsen har nu genom kretssammanträden upplyst föreningsmedlemmarne om ställningen, derwid medlemmarne godkänt styrelsens förwaltning, samt biträdt förslaget om, att inköp under 1868 skall tillgodoräknas wid winstutdelningen innewarande års slut. Föreningens grundfond befinnes i god ställning, och det är således en dikt af afundsjukan och fiendskapen mot föreningen, att medlen skulle swäfwa i fara. Wid allmänt sammanträde kommer saken widare att förhandlas.

En konsumtionsförening håller på att bildas i Halmstad. Ett möte har derom hållits, med borgmästare Stockenberg som ordförande. Handl. Carl Ericsson inlemnade ett förslag till stadgar, hwilket punktwis genomgicks. Aktierna skola ställas på 5 rdr och minst 2,000 skola wara tecknade innan företaget tager sin början; den blifwande winstfördelningen bestämmes af det belopp, man handlat enligt kontrabok.

Lunds nya arbetareförenings sammanträde d. 7 dennes war till trängsel besökt. Ordföranden helsade föreningen, hwarefter studeranden Regnér höll ett i ett wackert språk affattadt föredrag om folksagor. Föreningens kassör redogjorde för kassan, som befinnes både i godt förwar och i godt skick. Timmerhandl. O. Persson uppläste stadgarne för sjuk- och begrafningskassa, som nu kommit till stånd inom föreningen, dels genom förre arbetareföreningens kassa, dels genom en summa af mera än 400 rdr, som, enl. hwad ordf. upplyste, blifwit af hr O. Persson skänkt till kassan. Boktryckaren Bülow höll ett föredrag om arbetets wärde, wisande huru folkslag, som försjunka i weklighet, tillbakaträngas och gå under, emedan de ej kunna hålla jemna steg med menskligheten, utan stanna i eftertruppen. Negrer, indianer, mexikanare m. fl., som blifwit efter på arbetets wäg och efter i civilisationens storskola, äro hemfallna till undergång och de försumliga undanträngas af de civiliserade folken eller blifwa af dessa beroende Arbetet är kommet i werlden icke till följd af en förbannelse, utan som en wälsignelse för menskligheten. Den som murar stenen i palatset, hwilket sedan står århundraden, den som odlar en åker, hwarpå sedan århundraden hämta skördar, den som arbetar inom forskningarnes område, en hwar bidrager till tidehwarfwets arfwedel och blir en wälsignelse för menskligheten; men den som undandrager sig sin lott i det stora samhällsarbetet, lägger dermed detta hårdare på en annan del af menskligheten, som dermed knappast får tid öfrig för sin intellektuella, moraliska och religiösa förbättring; den som så undandragar sig sjelf arbetet bidrager ej till tidehwarfwets arfwedel och blir en börda för sina medmenniskor.

Professor grefwe Hamilton uppläste några wishetsreglor af "fader Richard" (Benjamin Franklin), hwilka för sina träffande sanningar mycket slogo an på åhörarne. Borgare-sångföreningen utförde flera wackra sånger, omwexlande med musik som utfördes af den här förlagde afdelgen af S. Sk. inf. reg:s musikkår.

Eskilstuna arbetareförening håller på att skaffa sig en egen lokal. Ett bolag har nemligen blifwit bildadt af ett antal personer i staden; detta har inköpt en nyligen afbränd tomt wid Kungsgatan, hwarest man ämnar uppföra en större byggnad med lämplig lokal för arbetarnes handelsaktiebolags bod på nedra botten, samt för arbetareföreningen å öfre wåningen. När någon af dessa föreningar, eller båda, kunna inlösa huset skall det stå dem öppet.

Gefle Abetareförenings spar- och lånekassa har nu börjat sin werksamhet för insättningar och utlåningar. Deß ändamål är att, i mån af sina till en början ringa krafter, betjena föreningens ledamöter, ware sig såsom en miniatyrbank, pantlånebank eller sparbank. Den emottager penningar, utom af sina delegare som derjemte göra räntebärande insättningar på sina grundfondsandelar, af andra antingen i wanliga bankformer eller sparbankswis. Utlåningarne, hufwudsakligast i mindre summor, afse att i främsta rummet lemna arbetaren tillfällig hjelp under de kortare tider, då hans arbetsförtjenst är mindre, likssom banken will insamla och förränta hans besparingar under de gynnsammare, hwadan lånen ock lemnas på högst 3 månader, med rätt i särskilda fall till omsättning. Lån lemnas på goda papper och namn eller ädla metaller. Den wälsignelse, som en sådan inrättning, den der wet att tillwinna sig allmänhetens förtroende, kan sprida omkring sig, bör ligga öppen och klar för en och hwar, som deråt egnar någon uppmärksamhet.

Köpenhamns arbetareförening af 1860. Förmannen för föreningen hr C. W. Rimestad blef i början af förra weckan inbjuden som gäst wid Stockholms arbetareförenings andra winterhögtidsdag, som egde rum den 19 dennes; och då han ej personligen kunde infinna sig, afsändes ett helsningstelegram till Stockholm. — Hr Rimestad har blifwit af en arbetsgifware uppmanad att werka för en öfwerenskommelse mellan arbetsgifware och deras arbetare, att desse sednare må erhålla sin weckoaflöning om fredagen i stället för lördagen. Förutnämnde arbetsgifware, hr Jacobsen, som i 10 års tid utbetalt weckolönen åt sina arbetare på fredagen, säger sig ofta haft bewis på det goda en sådan förändring för aflöningen åstadkommit hos hans arbetare, samt är öfwertygad om, att flertalet af arbetarne skulle finna sin fördel härwid. Hr Rimestad lofwar att göra allt för saken. Måtte wi äfwen i Swerige snart få en sådan förändring genomförd! Det skulle otwifwelaktigt werka mycket till arbetarens bättre husordning och hemtrefnad, hwarigenom både ekonomisk och moralisk winst uppstode. Här i Malmö, der frågan blifwit wäckt inom arbetareföreningen, hafwa flera arbetsgifware widtagit den åtgärden att utbetala weckolönen åt arbetarne på fredagen, och snart hoppas man, att det blir ett allmänt antaget bruk

---

Honung och War

eller litet af hwarje.

Sparsamhet måste man lära sig och inöfwa. Allt förwärf, all egendom kan icke i längden skydda för förlägenhet, om icke klokhet wid förbrukningen är dermed förbunden, eller om icke utgifterna rätta sig efter inkomsterna. De förra kunna wi wanligen bättre bestämma än de sednare Wid förbrukningen bör man undwika allt onödigt och onyttigt, likssom all otillåten sparsamhet. Detta är i widsträcktaste mening tillämpligt på allt

af wärde, på tid, penningar och beswär. Men då penningen är den wanliga wärdebestämmande artikeln, så tillämpar man wanligen mycket oriktigt sparsamheten blott eller åtminstone hufwudsakligen på den ensam, i stället för att lika sparsamhet borde utsträckas till allt som eges och förbrukas. Dertill hör sakkännedom, öfwerblick, sjelfbeherskning, sjelfförnekelse, fasthet, en bestämd wilja och ihärdighet. Sparsamheten är ej ett werk af några dagar; beslutet går fort, men utförandet fordrar lång tid. Samma utgift kan wara förnuftig, nödwändig eller slösaktig allt efter tid, ort, person och ändamål.

Sparsamhet gäller blott det werkliga, icke det konstlade behofwet. Föda, kläder, boning kan ingen undwara; men allt måste wara enkelt, naturenligt utan lyx. Allt beror på riktig kännedom och klok beräkning. De werkliga behofwen äro enkla och till största delen lätta och billiga, men de konstlade swåra och dyra att tillfredsställa. Den egna inbillningen, fördomarne, exemplen hos andra och moderna narra på oß en mängd behof, hwilkas tillfredsställande ofta förskaffar oß mera förtret än njutning, hwarwid mödan är stor och lönen ringa. Reglera derföre dina behof efter ditt förnufts måttstock och icke efter andras dårskaper.

Egen kraft — Guds kraft! Anwändningen af den egna kraften är Guds hjelp, om anwändningen swarar mot de sedliga fordringarne. Den goda wiljan är intet annat än beslutet att begagna den egna kraften, Gudakraften, öfwerensstämmande med dennas syfte. Och huru blir då denna kraft syftemålsenligt anwänd? När den egna kraften försättes i werksamhet på ett sådant sätt hos den enskilde, att denna werksamhet öfwerensstämmer med allas fördel. Bibeln säger: "Hwad I wiljen menniskorna skola göra eder, det gören I ock dem." I dessa ord ligger en anmaning på wiljan att werka för det goda. Den som wid bruket af den egna kraften låter af sin wilja twinga sig till det goda, den är ett fritt sedligt wäsende; den lefwer ett werkligt sannt lif, lefwer i sanningen och lyder Gud sjelf. I skolen lära eder sanningen och sanningen skall göra eder fria. Menniskan skall wara fri, och hon blir fri, då hon genom sin goda wiljas ledning begagnar sin egna kraft på sedligt sätt, under sträfwande till eget fullkomnande, och tillika befordrar sina medmenniskors framsteg. — Detta är den hemlighet som ligger i ordet egen kraft och sjelfhjelpen. Det behöfwes icke mer än din goda wilja, för att du skall göra dig delaktig af den werkliga tillökningen i både andligt och materielt afseende för dig sjelf och dina medmenniskor. — Hell den, som i denna mening är arbetare, wore han för öfrigt dagswerkare eller herrskare öfwer folken!

Hwarje menniska får en dubbel uppfostran — en som meddelas genom andra, och en annan, mera betydelsefull, som hon ger sig sjelf. Gibbon.

Mars månad. Denna månad har erhållit sitt namn efter romarnes krigsgud. Det påminner om krig, blodig fejd och härnad. Men de gamle skandinaverna helsade i denna månad wårens ankomst; då de isbetäckta fjärdarne frigjordes från winterfängslet, och wikingen på sitt lätta drakskepp for ut på blånande haf mot söder. Den 19 Mars, wårdagjemningen, kallades af de gamle **Solens port** eller ingången till **Wallhall.** Solen passerar då **Wädurens tecken,** der enligt Asaläran himlaborgen **Gladhem** skulle wara belägen. I denna herrliga borg, som egentligen tillhörde Oden, hade en hwar af gudarne sitt **högsäte,** som det kallades.

Snart skall då wintrens
Isiga förlåt
Dragas från himlens
Strålande anlet.
Frej med den blida
Solen på hatten,
Träder i Odens
Wäldiga fotspår,
In genom Gladhems
Gyllene portar,
Ler med de sköna
Himmelska läppar
Huldrikt åt Wädurens
Lustiga språng.
Dagjemning! ropar
Guldwingad Ljusalf;
Dagjemning susa
Skingrande skyar.

Utrikes.

I Spanien är jäsningen i ständigt tilltagande. I staden Xeres de la frontera har ett uppror utbrutit, hwilket likwäl snart dämpades sedan många offer fallit och en mängd blifwit tillfångatagne. I Madrid hafwa republikanarne tillställt en folkdemonstration, som med entusiasm uttalade sig för republiken, men på samma gång yttrade de sig emot alla oordningar, samt erbjödo sig att bistå regeringen wid lugnets upprätthållande. Man uttalar sig allmänt för hertigen af Montpensier såsom Spaniens konung, hwarför han äfwen säkerligen kommer att intaga denna föga afundswärda post. Han har förklarat sig willig att emottaga den, om en större pluralitet af landets innewånare utser honom dertill, men ämnar ej widtaga någon åtgärd för att winna förtroendet. Hans afsigt är att i det sönderslitna landet införa en lugnets, wälståndets och frihetens tidsålder.

På Cuba hafwa regeringens trupper erhållit förstärkning, men från Nordamerika inkomna förbrytare hafwa anslutit sig till insurgenterna, hwarför striden sannolikt kommer att blifwa både långwarig och blodig innan den blir afgjord.

I Belgien har ett i wåra dagar högst märkwärdigt mål gjort stort uppseende. Wid en i närheten af Antwerpen belägen stenkolsgrufwa hafwa sju arbetare tagit sig för att twinga sina kamrater till öfwergång från den protestantiska till den katolska religionen. Dertill hafwa de anwändt alla möjliga skräckmedel. De hafwa fastbundit sina offer wid ett kors i form af ett X, nupit dem med glödgade tänger samt kastat dem i watten. En arbetare har ljutit döden under denna behandling, somliga hafwa blifwit krymplingar och andra återigen bringade ända till wansinne. De brottslige hafwa blifwit dömda till fästningsstraff och böter, men de olycklige, som warit utsatta för deras fanatism, undgå det oaktadt ej ett grymt öde.

"Cork Herald" berättar följande gräsliga och nästan otroliga wåld, som föröfwats ombord å holländska skeppet "Finnechina", kapten Hotze, på resa från Sydamerika till Cork. Bland manskapet befann sig en person från London wid namn Rogers, hwilken antingen i wansinne eller af winningslystnad — emedan han wißte, att det fanns ett betydligt penningebelopp ombord — tycktes hafwa fattat planen att genom hela besättningens mördande sätta sig i besittning af skeppet. På fjerde dagen efter afresan från Buenos Ayres tog Rogers ett gynnsamt tillfälle i akt att stöta förste styrmannen öfwerbord. Kocken, som wille kasta ett räddningståg till den olycklige, fattades af Rogers i benen och slungades likaledes i hafwet. Båda dessa sjömän woro holländare. Andre styrmannen, likaledes en holländare, skyndade till sina landsmäns räddning, men blef hindrad af Rogers, som försökte döda honom med en handyxa. Han kom dock undan och sprang ned i luckan, der han stötte omkull kaptenen, så att båda tumlade om på golfwet. Af denna omständighet begagnade sig Rogers för att stänga in dem och hålla dem fångna. Twå matroser, en amerikanare och en irländare, af hwilka den ene stod på fördäck, den andre på akterdäck, twang Rogers genom att hota dem med döden att hålla sig på afstånd och nödgade dem att styra tillbaka. I fyra dagar, hwarunder han icke tillslöt sina ögon, war mördaren herre på skeppet. Kaptenen stöt twå gånger med sin revolver på honom, utan att dock kunna tillfoga honom något allwarsammare sår. I följd af en skada på kompassen förleddes han att tro, att fartyget styrde direkt på land, men i sjelfwa werket rörde det sig parallelt med kusten. Wid fjerde dagens slut öfwermannade honom ändtligen sömnen. Irländaren begagnade sig af detta tillfälle, smög sig fram till mördaren, fattade en yxa och med ett wäldigt hugg nästan skiljde den sofwandes hufwud från kroppen. Derpå befriade han kaptenen och andre styrmannen och fartyget gick till Rio de Janeiro, der, efter laglig undersökning af saken, besättningen kompletterades och färden anträddes till Cork, dit "Finnechina" sedan ankommit.

För byggmästare att påakta! Kommunalmyndigheterna i Wien hafwa öppnat en täflan för alla länders arkitekter. Det gäller ritningarne till ett stadshus i nämnde stad. Priserna blifwa tolf: fyra på 4,900, fyra på 2,000 och fyra på 1 000 floriner, ungefärligen motswarande 7,000, 3,500 och 1,750 riksdaler riksmynt, hwarjemte författaren till den antagna ritningen får öfwerinseendet wid arbetets fullbordande. Ritningarne skola wara inlemnade i Wien före den 1 nästkommande September.

Den sista perlan.

Det var ett rikt hus, ett lyckligt hus. Alla derinne, herrskap och tjenare, ja till och med vänner voro lyckliga och glada; der var i dag en arfvinge född, en son; och moder och barn befunno sig väl.

Lampan i sängkammaren brann dunkelt; mörka gardiner af kostbart sidentyg hängde framför fönstren; sjelfva den tjocka mattan på golfvet, allt hänvisade på lugn, hvila och sömn, och så tyckte vakthustrun också der hon sof i hörnet. Allt var så godt och välsignadt här. Husets skyddsande stod vid sängens hufvudgärd; här öfver barnet, vid modrens bröst, utbredde sig ett nät af tindrande stjernor, så rika och lysande; hvar och en var en lyckans perla.

Alla lifvets goda féer hade bragt sina gåfvor till den nyfödde; här syntes helsa, rikedom, lycka, kärlek, kort sagt allt hvad menniskan kan önska sig på jorden.

"Allt är här gifvet!" sade skyddsanden. "Nej!" ljöd en stämma tätt bredvid. Det var barnets goda engel. En fé har ännu icke bragt sin gåfva, men den kommer, kommer nog en gång, om också år gå om. Den sista perlan fattas." — "Fattas! Här får inte fattas, men är det så, så låtom oss söka henne, denna mäktiga fé; låtom oss gå till henne."

"Hon kommer, hon kommer nog ändå! Hennes perla måste vara med innan kransen är färdig."

"Hvar bor hon? Hvar är hennes hem? Säg mig det, och jag går och hemtar perlan."

"Nåväl!" sade barnets goda engel; "jag skall föra dig till henne, hvar hon ock må finnas! Hon har ingen varaktig stad; hon går till kejsarens slott, till den fattiges hydda; ingen menniska går hon förbi, alla bringar hon sin gåfva! Också detta barn skall hon möta. Nåväl! Vi skola hemta perlan, den sista perlan i denna rikedom."

Och hand i hand sväfvade de bort till det ställe, som nu var féens hem.

Och det var ett stort hus med mörka gångar, tomma kamrar, förunderligt stilla; en rad fönster stodo öppna, så att den råa luften trängde in; de långa hvita nedhängande gardinerna rörde sig af och an af luftdraget.

Midt på golfvet stod en öppen likkista och i denna hvilade liket af en qvinna, ännu i sina bästa år; de skönaste friska rosor voro strödda öfver henne, så att blott de kalla fina händerna voro synliga och det ädla ansigtet med dödens förklarade allvar i Gud.

Vid kistan stodo man och barn, en hel samling; den minsta satt på fadrens arm; de bragte den döda sitt sista farväl, och mannen kysste hennes hand, denna hand, nu kall och vissnad, som förr med kraft och kärlek hade ombuldat dem. Bittra tårar föllo i tunga droppar på golfvet, men icke ett ord sades. Tysta och stilla gingo de bort.

Der stod ett ljus, flamman böjde sig för vinden och sköt upp sin långa röda veke Fremmande folk trädde in, de lade locket öfver den döda, de slogo fast spikarne; hemskt ljödo hammarslagen genom husets kamrar och gångar; de nådde de blödande hjertan.

"Hvarthän för du mig?" frågade skyddsanden; här bor ingen fé, hvars gåfvor höra till lifvets bästa."

"På detta ställe bor hon, i denna heliga stund!" sade engeln och pekade bort i rummet, der i lifstiden modren, husets välsignade fé, hade suttit mellan blommorna, nickande vänligt till man, barn och vänner. Här, der hon, husets solstråle, förr utbredt glädje, satt nu en fremmande qvinna, iklädd hvita kläder. Det var *sorgen*, herrskarrinnan nu, moder i den dödas ställe. Det föll en brännande tår i hennes sköte, en perla, glänsande med regnbågens färger, och engeln grep den lysande perlan.

Det var *sorgens perla*, den sista som icke får saknas. Genom den förhöjes de andras glans och makt.

Ser du skenet af regnbågen, som förbinder jorden med himlen? För hvar och en af våra bortgående kära hafva vi en vän mer i himlen att längta efter! I jordens natt se vi upp mot stjernorna, mot fullbordandet Se sorgens perla! I den ligga Psyche-vingarne, som bära oss bort härifrån.

Uttydning till charaden i N:r 12: *Urbota.*

Blickar i Tittskåpet.

(Insändt.)

Wisa*)
om
Det stora Korftåget
den 18 Februari 1869.

En wisa will jag sjunga, och det med glädtig håg;
för sjung hopp, hopp, hopp, för sjung aj, aj, aj!
Om mod och hjeltedater, som gjordes på ett tåg.
för sjung hopp, för sjung hopp för sjung aj aj aj aj aj!

Det tåget, må ni weta, blef fördt af en gen'ral,
För att tillfångataga tre bönder, en korp'ral.

Der fanns det folk och hästar, men intet enda få,
Och ingen tidningsskrifware fick på det wara me'.

Husaren hwässa' sabeln, tog på sin morska min
Och drömde om en orden, allt för bedriften sin.

Den lilla tärnan gråter så mången näsduk full,
Ty hennes käre älskling skall dö för landets skull.

Det tåget snart blir färdigt och för med pomp och ståt,
Och allas fromma önskan om wälgång följer åt.

Wid wår station i Stehag man hastigt framme war —
Ja, wa' de' inte tusan, att skenorna wa' qwar

Nu började det kriget, och det med rent besked,
Ty bönderna wa' smidda i jern, på twenne led.

Mot Tullbergs boning sedan man stormar modigt fram;
Men endast der en kista med handlingar man fann.

Och sedan gick det tåget tillbaks till Malmö stad;
Men ingen lär wäl undra, att man war riktigt glad.

Men Tullberg under tiden, satt fast i Helsingborg
Till fosterlandets glädje, men till sin egen sorg.

Han midt i mörka natten blef nedförd på en båt
Och utaf twå poliser han troget följdes åt.

De trenne såta wänner i rummet stängdes in —
Go' wänner! wa' de und'ligt om kar'n blef mörk i sinn?

Men båten börjar gunga och knaka i hwar led,
Polisen ropte "Ulrik!" — men ej korpralen med.

Mot morgon klockan nio till Malmö kom man fram;
Att wagnen der stod färdig war ära och ej skam.

Nu sitter Tullberg fängslad, och landet räddadt är,
Och ingen lär bestrida att bragden heder bär.

Epilog.

Men sedan kom förhöret och Tullberg ropte "hej!"
Ty han blef genast frisläppt, fast Domar'n han sa "nej!"

Nu för the länsmän öppnas en framtid fasansfull;
för sjung hopp, hopp, hopp, för sjung aj, aj, aj,
Och snart lär wäl ett korftåg gå ut för Tullbergs skull.
för sjung hopp, för sjung hopp, för sjung aj aj aj aj aj!

Esse.

---

*) Aftryck tillåtes ej.

Föreftående wisa har blifwit uppwefwad i wårt "Tittskåp" af en insändare, för att kanske roa läsaren; och får han således sjelf förswara, huruwida det är en "mycket sannfärdig wisa."

Red.

År 1869 den 4 Mars tilldrog sig i Örebro stad, att en högt uppsatt man (tornwäktare) och en betänksam fastighetsegare, lifligt intresserade af att återfinna den 10-årige gosse, som häromdagen drunknade i Swartån, och hwars lik förgäfwes eftersökts, bestämde sig för att anlita en tupps siareförmåga för att upptäcka den döda kroppen. Att tuppar äro kloka djur, det bör en höna kunna begripa. Grepo alltså wåra forskande wänner en glänsande tupp, lade honom i en korg och företogo sin wandring på isen. När tuppen skulle börja gala, woro de rätt öfwer liket — så mycket wißte de. Men tuppen behagade icke gala. Hur de nu gingo och fubblade, så plumsade tornwäktaren oförhappandes ned i en liten färgarewak. Som det war ljus dag, blef det dock lätt att få upp honom. Då han förlorade fotfäste hade han själsnärwaro nog att kasta tuppkorgen ifrån sig på isen. Tuppen blef stött och började skrika. Andra tyckte, att han gol. Skulle då möjligen liket ligga wid kanten af denna wak? Hwad skall man tro om tuppens högljudda utlåtelse? Woro måhända dessa kompletta galningar?

Malmö Arbetareförenings annonser.

Mars månads all-

männa sammanträde blifver Tisdagen den 30 Mars kl. 8 e. m.

Program:

1:o) Ouverture till op. "Den Stumma fr. Portici", af Auber.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) Marsch af Törnblad.
4:o) Föredrag: om bruket och missbruket af bränvinet.
6:o) Potpourri ur op. "Regementets dotter", af Donizetti.
6:o) "Frithiof och Ingeborg", poem af Esaias Tegnér.
7:o) Finale ur op. "Guttenberg", af Fuchs.
8:o) "Farbror Fabians iakttagelser", poem af Lea.
9:o) "Bacchi riddareslag", af Bellman.
10:o) Potpourri ur op. "Trubaduren" af Verdi.

Söndagen den 4 April

1869, kl. 6 e. m., anställes å Arbetareföreningens härstädes Festivitetssal af en 3-dubbel qvartett en

Musikalisk Soiré med Dans.

PROGRAM:

1:o.	Fiskaresång .	af J. A. Ahlström.
2:o.	Sångfoglarne .	„ Otto Lindblad.
3:o.	Barcarole . .	„ F. A. Frieberg.
4:o.	Brudefærden i Hardanger . .	„ H. Kjerulf.
5:o.	Marsch . . .	„ Hultstrand.
6:o.	Serenad . . .	„ J. A. Ahlström.
7:o.	Chinesermarsch	„ Julius Otto.
8:o.	"Kör i vind", polka . . .	„ Wahlin.

Biljetter a 25 öre för gallerierna och 33 öre för dem som önska deltaga i dansen, finnas att tillgå från och med Fredagen den 2 April i Arbetareföreningens handelsbod, Norregatan, samt vid ingången till soiréen, af personer såväl inom som utom föreningen.

☞ Behållningen tillfaller såsom reseunderstöd en medlem af Arbetareföreningen, som ämnar lemna Sverige.

Dansnöje

tillställes i föreningens sal Måndagen den 29 dennes (Annandag Påsk) kl. 7—11. Biljetter a 33 öre till dansplanen och 25 öre till läktarne säljas i föreningens handelsbod, Norregatan 31, från och med Lördagen den 27.

OBS. Föreningsmedlem eger ej rätt att på sitt kort uttaga biljett och öfverlemna den till någon utom föreningen stående person.

Komitéen för bildning och nöje.

Redovisning

öfver de af Malmö arbetareförenings sångkör insamlade medlen för de nödlidande i Småland.

J. W. Dahlin 50 öre. G. F. N—n 50 öre. A. Coursell 25 öre. C. Brown 50 öre. J. Jönsson 25 öre. P. Jönsson 50 öre. P. Lindblad 50 öre. J. E. Carlsson 50 öre. G. Pettersson 50 öre. C. O. Ericsson 50 öre J. N. Malmros 50 öre. F. O. Fr. Närman 50 öre. J. Granquist 25 öre. P. Larsson 33 öre. N. P. Ericksson 25 öre. A. T. Larsson 50 öre. J. Andersson 25 öre. J. Högstedt 25 öre. J. H. Hedberg 50 öre. C. Holstadt 50 öre. J. Martinsson 33 öre. B. Mattsson 25 öre. A. Löfdahl 25 öre. A. Larsson 25 öre. D. Lundgren 23 öre. Nordström 50 öre. N. Larsson 25 öre. A. Olsson 25 öre. J. Hellberg 25 öre. O. Lindgren 25 öre. V. Svensson 25 öre. A. Hansson 25 öre. G. H. B. 50 öre. N. A. Malmquist 50 öre. C. Z. Ekholm 50 öre. A. Pettersson 25 öre. C. Linden 25 öre. F. Krook 25 öre. A. E. Andersson 25 öre. C. T. Tullberg 50 öre. S. V. Lundgren 50 öre. J. P. Andersson 50 öre. Summa 15 Rdr 66 öre.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag till teoretisk undervisning, samt Thorsdagar och Lördagar till praktiska sångöfningar.

Komitéen för bildning och nöje.

☞ Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.

Uppbördskomitéen.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, som restera i afgiften från föregående qwartaler, behagade desamma inbetala till waktmästaren i lokalen, hwilket kan ske hwarje afton. Så fort waktmästaren hinner, uppbär han afgifterna hos de resterande, men emedan det blir swårt att träffa alla, torde medlemmarne sjelfwe, så widt möjligt är, inställa sig för betalningen.

Uppbördskomitéen.

Ordningsmän i Läslokalen från och med denna dag.

Mars månad:

25. Plåtslagaren O. Olsson.
26. Tobaksspinnare Brandt.
27. Mätaren N. Möller.
28. Timmerman Sjöström.
29. Skomakare Rosberg.
30. Stadsmätaren M. Jepsson.
31. Anton Zielfeldt, handlande.

April månad.

D. 1. Lars Svensson.
2. J. Lundqvist.
3. H. P. Björkberg.
4. H. Nilsson, Bryggare.
5. Å. Silver, Utskänkare.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Kaffebränning.

Uti Malmö Arbetareförenings handelsrörelses hufwudbutik, (f. d. Osbergska gården), emottages Kaffe till bränning, Onsdagar, på en efter nyare tidens uppfinning konstruerad Kaffebrännings-Maschin mot afgift af 2 öre skålpundet. Minsta qwantiteten som emottages till bränning är 20 skålp., och tillförsäkras reel behandling.

Handelskomitéen.

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbod finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka och Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blånelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt }
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m. fl. slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin, många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ättika, Mat, -1:ma svensk,
d:o Sprit-, d:o.

Nu inkomna: Kokärter,

utmärkt goda till 50 öre kannan uti **Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.**

Undervisning i For-

tepianospelning erhålles af undertecknad mot billig afgift.

Ernestine Ekeroth,
St. Nygatan N:r 46.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 14. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 2 April | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Anmälan om

Malmö Arbetareförenings Tidning.

På **"Bikupan", tidning för arbetare,** kan för återstående tre fjerdedels år prenumereras med 2 rdr 25 öre och för fjerdedels år med 75 öre; prenumeranter å postkontoren erlägga dessutom wanligt postförwaltarearvode.

Prenumeration i staden mottages af: tapetseraren C. F. Furst; handl. O. Berggren; handl. Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet; skräddare Asp, Lilla Torget, samt i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

Tidningens mål är att werka för arbetarens höjande i andligt och materielt hänseende, och innehåller derföre utom fullständig redogörelse öfwer **Malmö Arbetarenings angelägenheter och underrättelser från andra arbetare föreningar,** äfwen **ledande artiklar** i ämnen som röra arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt. Deßutom meddelar tidningen **Inrikes- och Utrikes-nyheter,** samt intressanta **följetonger;** hwarjemte under rubriken **"Blickar i Tittskåpet"** meddelas sådant som är af mera blandadt och nöjsamt innehåll. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Af tidningen, som utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m., försäljes äfwen lösnummer till 6 öre. Annonser intagas mot 5 öre pr rad, wanlig stil.

Malmö i Mars 1869.

Redaktionen.

Predikotur.

1 Söndagen efter Påsk.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Oscar och Lilla Torg.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

April.

Lörd. d. 3 kl. 11 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 39, Östra Förstaden
" " kl. 1 på dagen. Entreprenadauktion för uppbyggande af Vestra Torps skolhus, i gamla skolhuset derstädes.
" " kl. half 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.
Månd. d. 5 kl. 7 e. m. Börjar uppbörd å 2:dra qvartalsafgiften i Malmö arbetareförening och fortsättes hvarje dag samma tid.
Tisd. d. 6 kl. 10 f. m. Lösöreauktion vid Heckeberga gård.
" " kl. 1 e. m. Lösöreauktion efter afl. Kyrkovärden Nils Pehrsson i Hindby.
Onsd. d. 7 kl. 9 f. m. Lösöreauktion hos garfvaren G. Soffel i Röstånga.
Torsd. d. 8 kl. 10 f. m. Fastighetsauktion hos Handlanden A. B. Sjöberg i Hör.
Fred. d. 9 kl. 3 e. m. Sammanträde med bryggaren H. Nilssons borgenärer i Malmö.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m.

Inrikes.

Stockholm. Prinsessan Lovisas förmälning skall enligt danska tidningen "Dagbladet" wara utsatt till den 27 Juli, så wida ej oförutsedda hinder inträffa. — Adelsmötet afslutades den 23 Mars. Riddarhusgården kommer enligt beslut wid sista sammanträdet att ombyggas och inredas med lägenheter för uthyrning, samt gårdsplanen att höjas, grusas och planteras. — Wid ett föregående sammanträde blef med stor pluralitet, 130 röster mot 74, regeringens proposition om upphörande af adelns rätt, att få wissa dem rörande mål i första instansen handlagda af hofrätt, afslagen, Wid fråga om brottmål medgaf man likwäl upphörande af denna rätt. Annu söker adeln fasthålla sista återstoden af sina ståndsprivilgier; men den borgerliga och allmänna likställighetsprincipen skall allt mer göra sig gällande, till undanrödjande af den förhatliga ståndsskillnaden. Man hoppas att riksdagen utan afseende på adelns beslut bifaller propositionen. — Frågan om bankowinstens anwändande har nyligen förewarit i riksdagens båda kamrar. Regeringen hade begärt att Riksgäldskontoret skulle för statswerkets behof erhålla hela winsten för 1867 och 1868 eller omkring 3,500,000 rdr. Men bankoutskottet hade föreslagit riksdagen att endast anwisa 2,500,000 till statswerket, Regeringens förslag antogs af första kammaren, hwaremot andra kammaren bestämde sig för det sednare beloppet, dock olika bankoutskottets förslag i afseende på winstfördelningen för båda åren. Genom kamrarnes gemensamma votering kommer frågan att afgöras. — Första kammaren har i afseende på förslaget om en ny fattigwårdsförordning angit åtskilliga stadganden, som tyckes innebära ett wigtigt steg till lösningen af den mycket omtwistade frågan. Endast wansinniga och barn under 15 år skola enligt dessa wara berättigade till understöd; i wissa fall skola äfwen gamla, orkeslösa och wanföra personer försörjas genom fattigwården. För att få hemortsrätt på ett ställe fordras att der hafwa warit mantalsskrifwen twenne år. För förswarslösa personer skall staten bekosta nödigt underhåll, tills något fattigwårdssamhälle kan dertill förpligtas. — Wid sprängningsarbete med en afloppstrumma inträffade den olyckshändelsen, att ett dynamitskott exploderade, hwarwid stora stenar uppkastades i luften. Wid werkställd undersökning upptäckte man, att berget hade remnat, hwarför skottet ej tog den riktning, som man hade beräknat. Lyckligtwis blef en arbetare blott lindrigt skadad i främre delen af hufwudet af en utsprängd stenskärfwa. — Fjärdarne äro nu isfria och sjöfarten öppnad, hwilket ej i mannaminne förut skett så tidigt. — Tillwerkningen af bränwin i riket har under året till den 16 Mars uppgått till 3,652,648 kannor. — Under sjunde terminen för bränning är öfwerkontrollören A. H. Carlheim-Gyllensköld inkallad till tjenstgöring inom Malmöhus län. — Chefen för bränwinskontrollbyrån B. O. Nycander har aflidit.

Kristianstad. Den af fotografen Johansson uppfunna s. k. kabinetssprutan har under major Sasses ledning blifwit profwad och anses wara särdeles inventiös och ändamålsenlig. — Inbrottsstöld skedde för en tid sedan hos torparen Nils Persson i Önnestad, hwarwid en summa af 250 rdr tillgrepos. Den ene af brottslingarne war wid tillfället klädt till fruntimmer. Samma dag greps Anders Örnfelt från Önnestad och bekände, wid ransakning brottet. Den andre är man på spåren. — Sjöfarten till Åhus öppnades i förra weckan, då en norsk brigg anlände från Kadix med saltlast.

Helsingborg. Kappridningen kommer att ega rum den 11 Juli. — Enkefru Bank har för förfalskning af en köpeafhandling wid Luggude häradsrätt blifwit dömd till 2 års straffarbete samt 8 års förlust af medborgerligt förtroende.

Landskrona. Ett åldrigt par har firat sitt guldbröllop. Mannen har i många år warit anställd wid qwarnen å citadellet Gråen; kamrater och förmän skyndade nu att på ett enkelt sätt fira hans hedersdag.

Ystad. En dansk byggmästare, hr Rode, har upplifwat idéen om att i staden anlägga en slip eller upphalsningsbädd, hwilket förslag nu sysselsätter de maktegandes tankar. — För att betrygga warmbadhusets existens hafwa de närwarande aktieegarne på en bolagsstämma beslutat att på hwarje aktie inbetala ytterligare en summa af 10 rdr.

Malmö.

Weckans händelser. I Tisdags kl. 3 e. m. hölls kyrkostämma med båda församlingarnes medlemmar. Orsaken härtill war en af åtskilliga ledamöter inom S:t Petri församling till Landshöfdingeembetet inlemnad beswärsskrift öfwer de wid kyrkostämman den 2 Febr. fattade besluten om gemensam kyrklig ekonomi, m. m. De klagande bestrida i denna skrift stämmans befogenhet att kunna fatta ett dylikt beslut och förmena att en församling ej eger skyldighet att bidraga till annan församlings kyrkobyggnad eller underhåll åt deß presterskap, samt anse den nya territorialindelningen ogiltig, så widt den afser att minska S:t Petri församlingsområde. Särskildt protesterar pastor Tengwall emot att de s. k. altargodsen skola anwändas äfwen till underhåll af de öfrige församlingarnes presterskap, samt att, wid inträffande ledighet, ena kommenisterbefattningen skall utbytas mot en pastorsadjunkts beställning. Borgmästare Malmborg uppläste ett skriftligen affattadt swar, som hänwisade till den öfwerklagade stämmans utredning af ärendet, samt anhöll om att beswären ej skulle till någon åtgärd föranleda, hwilket förslag antogs såsom stämmans swaromål. Detta försök att bibehålla den nuwarande territorialindelningen med åtföljande olika fördelning af kyrkoskatten, förkastades således utan att en enda röst höjde sig till deß förswar, och kan man med fullt skäl hoppas, att, då intet formfel är begånget, Landshöfdingeembetet skall stadfästa stämmans beslut.

Sparbankens principaler hafwa afgifwit berättelse om deß werksamhet under förlidet år, hwaraf framgår, att en summa af 122,466: 66 blifwit under årets lopp insatt, mot uttagning af 99,064: 12, hwarför de förra öfwerstiger de sednare med 23,402: 54. Detta är ett glädjande resultat, som bewittnar, att ordning och sparsamhet förefinnes inom arbetsklassen härstädes. Som fonden nu uppgår till 107,699: 86, har af behållningen en summa af 7,000 rdr blifwit utdelad till åtskilliga wälgörenhetsinrättningar inom samhället.

I Söndags gaf musiksällskapet en talrikt besökt koncert i S:t Petri kyrka.

Teckningen till Aug. Blanches minneswård fortfar till denna månads slut hwarpå wi fästa deras uppmärksamhet, som önska bidraga till densamma.

Skolorna. Före Påsken afslutades lästerminen i förstädernas folkskolor med examen, derwid lärjungarne, som här äro talrika, företedde i sina swar glädjande bewis både på egen flit och sina lärares oförtrutna och nitiska werksamhet. I allmänhet kan sägas att wåra folkskolor höra till de mera framstående i landet. Det går en frisk fläkt af den sednare tidens sträfwanden för folkskolans höjande och underwisningens fullkomnande genom dessa skolors werksamhet. Det måste erkännas att lärarne följa med sin tids utweckling i skolfrågan och med lifligt intresse söka omfatta och tillämpa det, som för uppfostringen af arbetarens barn till dugliga medborgare, kan wara godt och nyttigt. Wisserligen gifwes det omständigheter och lokala förhållanden, som endast småningom låta förändra sig till ett bättre.

En sida af skolorganisationen i samhället, som wi tro hittills blifwit allt för liket beaktad, är de privata skolorna. Det är derföre med glädje man erfar, att några af uppfostringens wänner påtänkt att åstadkomma inrättandet af en förberedande elementarskola för gossar, äfwensom en elementarskola för flickor. Saken förtjenar att omfattas med allmänt intresse af föräldrar, och säkert skall den äfwen winna framgång. Förslag lär komma att framställas i skolrådet, som alltid wisat sig werksamt och nitiskt i befrämjandet af skolwäsendet; och då detta som sig bör äfwen tager initiativet i frågan, skola många af samhällets öfrige medlemmar beredwilligt understödja det wigtiga och af behofwet påkallade företaget.

De indirekta skatternas ojemna fördelning påpekas af en insändare till Norrk. Tidn. uti en uppsats, som betraktar ställningen i allmänhet, utwandringen och deß orsaker m. m. I fråga om de indirekta skatterna yttrar han bland annat: Bränwinsskatten inbringar statskassan 8 a 9 millioner rdr, och utgår till största delen från den fattigaste befolkningen. Denna summa torde fördubblas, om man tager i betraktande de ej obetydliga summor, som minutörer och utskänkare få betala till sina resp. kommuner, och hwilka äfwen konsumenterna i sista hand få tillskjuta. De senare afgifterna kunna wisserligen ej räknas till statsin-

komster, men drabba i alla fall den fattige och äro således kännbara nog. Den andra och största af de indirekta skatterna är tullafgifterna, hwilka tillskynda staten en inkomst af 12 a 14 millioner rdr årligen, sedan aflöningar och omkostnader, som belöpa sig till öfwer en million rdr, äro fråndragna. Dessa enorma summor inflyta till största delen genom de höga tullsatserna å de s. k. kassa-artiklarne, nemligen kaffe, socker och tobak, hwilka artiklar förbrukas af alla samhällsklasser; men skatten drabbar de fattige mest emedan de utgöra det ojemförligt största antalet och konsumera, i förhållande till sin inkomst, mycket mera af nämnde artiklar än de förmögnare. Exempelwis antaga wi, att en mindre bemedlad familj, som är uppskattad till 500 rdr i årlig inkomst, förbrukar hwarje wecka $1/2$ skålp. kaffé och $1/2$ skålp. socker, samt mannen deßutom 1 skålp. tobak i månaden. För dessa artiklar erlägges i tull pr år: 26 skålp. kaffé a 12 öre = 3: 12; 26 skålp. socker a 14 öre = 3: 64, samt 12 skålp. tobak a 25 öre = 3 rdr; och oaktadt anförda qvantiteter äro betydligt mindre än hwad i werkligheten förbrukas, betalas dock för endast dessa trenne artiklar en skatt till staten af närmare 10 rdr rmt af en person, som endast betalar 2 rdr för inkomst efter 2:a bewillningsartikeln. En person med t. ex. 20,000 rdr inkomst betalar i bewillning derför 200 rdr. men ej denna summas femdubbla belopp endast i tull för kaffé, socker och tobak. Dessa båda indirekta skatter — tullsatserna och bränwinsskatten — inbringa staten 22 a 23 mill. rdr, eller mer än hälften af hela statsinkomsten, och de mindre bemedlade få således i betydlig mån bidraga till denna, ehuru de ej hafwa ett ord med i laget i fråga om deß anwändande, ty detta bestyr, jemte lagstiftningen, ombesörjes wälwilligt genom ombud af den minoritet högt beskattade, hwilka tillsläppa en del eller möjligtwis större delen af det jemförelsewis obetydliga belopp utaf 2 eller 3 mill. rdr, som 2:a bewillningsartikeln inbringar.

Sjömans-postanwisningar. För beredandande af tillfällle åt utrikes wistande swenska sjömän att till understöd för hemmawarande anhörige hemsända gjorda besparingar, har blifwit förordnadt att då swenskt sjöman i någon af följande utländska städer, nemligen: Alexandria, Alger, Alicante, Amsterdam, Antwerpen, Barcelona, Bibbao, Buenos-Ayres, Kapstaden, Konstantinopel, Genua, Gibraltar, Hamburg, Havre, Helsingfors, Hongkong, Köpenhamnn, Lissabon, Livorno, London, Lübeck, Malta, Marseille, New-York, Petersburg, Qvebec, Rio Janeiro och Stettin hos derwarande konsulat deponerar från 10 till 500 rdr, med ansökan om att dessa medel måtte till wiß person i Swerige utbetalas, skola dylika medel genom postkontoret eller postexpeditionen i adreß-orten uppgifne personen öfwerlemnas. Afgiften för sådan anwisning är 20 öre för belopp ej uppgående till 100 rdr, och 24 öre för hwarje hundratal, då beloppet öfwerstiger 100 rdr.

Nytt slags potäter. Tyska tidningar omtala med mycket beröm ett nytt slags potäter, som under namn af rosenpotäter dit införts från Amerika. De ha hwitt och fast kött och mogna mycket hastigt, på samma gång som de af alla kända sorter äro de tidigaste och mest fruktbärande. På kalljord mogna de på 8 a 9 weckor, hwarföre de äro mindre utsatta för den bekanta potatessjukan. De bibehålla sig oförändradt wälsmakande hela året om. Trädgårdsföreningar och privata personer, som anställt försök med dessa potäter, gifwa dem det bästa witsord och beteckna dem såsom oöfwerträffliga med hänseende till smak, frodighet och tidig mognad. De äkta rosenpotäterne kunna reqvireras hos handelsgartner Ernst Bernary i Erfurt.

Malmö Arbetareförening.

Föreningen hade i tisdags sitt allmänna sammanträde för månaden, hwilket som wanligt war talrikt besökt. Några ärender till förhandling förekommo icke, emedan dessa blifwit wid den nyligen hållna föreningsstämman afgjorde; och då wid samma stämma äfwen föreslagits att hålla särskilda sammanträden för öfwerläggningar och diskussion, så kommer ett sådant sammanträde att hållas, så snart styrelsen öfwer förslaget fattadt beslut.

Omwexlande med sång och musik, hwarwid sångkören utförde twenne och skarpskyttemusiken fyra nummer, framsades af medlemmar i öfningsskolan för deklamation och tal flera utmärkta poemer. Telegafisten Hansson återgaf första stycket af diktcykeln "Frithiof och Ingeborg" af Tegner, och bokhållaren Pålsson: "Fabror Fabians iatttagelser" af Lea. Deßutom uppträdde Fru Söderberg, ehuru icke medlem af nämnde öfningsskola, och föredrog på ett anslående sätt ett längre poem, "Arbetaren och hans genius", hwars författare är litteratören Hedberg?, innehållet som är af allwarligare natur, gjorde ett ganska djupt intryck på åhörarne, hwarföre framsägarinnan wid slutet belönades med lifliga bifallsyttringar. Poemet innehåller icke mindre än 24 werser; men dock hafwa wi enligt flera personers begäran welat lemna plats för detsamma i tidningen, i hwilken det på annat ställe återfinnes.

Ett föredrag om "bruket och mißbruket af bränwin" hölls af stationskarlen G. W. Bergström. Föredraget, som war mycket innehållsrikt och åhördes med uppmärksamhet, skulle wi helst hafwa welat meddela i sin helhet, men som utrymmet ej tillåter detta, anföra wi blott en del deraf; på det sätt ämnet framställdes är det tillräckligt talande för sig, för att äfwen behjertas:

"Att bränwinstillwerkningen är mycket gammal weta wi af historien, emedan den icke med säkerhet kan upplysa oß om deß första uppkomst; men wi weta att bränwinet tillwerkades i början endast för att begagnas såsom läkemedel och deraf härleder sig wäl den skadliga fördomen, att bränwinet är oumbärligt för arbetaren. Bränwin erhöll i många länder namnet "lifswatten" — på latin och franska heter det så än i dag — och begagnades uteslutande såsom medikament. En af de största förseelser, man tillwitade Konung Erik XIV, war den att han twingade fångar, för att förmå dem till bekännelse, att dricka bränwin. Taga wi exempel på Konung Carl den XII, som aldrig förtärde spritdrycker, hwilka af wåra arbetare äro utsatta för så swåra ansträngningar, som han? Med honom kan man jemföra flera tusentals menniskor, som icke weta ens huru bränwin smakar. Häraf ser man att det mycket wäl kan undwaras. Det är endast bruket och wanan från barndomen samt mißbruket deraf redan wid 15 a 18 års ålder, som gör det oumbärligt för en del menniskor. Huru många warningar har ej Swenska folket fått höra mot det förderf, som dessa fiender utbreda? Huru många spådomar hafwa ej sedan hundra år tillbaka blifwit uttalade, att dessa fiender förr eller sednare skulle medföra Swenska arbetarens så wäl kroppsliga, som andliga ruin? Har arbetaren lyßnat till dessa warningar, eller fruktat dessa spådomars uppfyllande? Nej, då nu dessa spådomar börjat gå i fullbordan, då folkets såwäl kroppsliga, som andliga krafter synbart äro förswagade, då faran ej mera blott på afstånd hotar utan redan är nära öfwerhängande, månne då ej tiden wore inne att med kraft och allwar, ej blott öfwerlägga om huru det onda möjligen skall kunna stäfjas, utan äfwen med kraftfull handling söka upprycka det onda, med sina rötter, om än dessa rötter hunnit skjuta så djupt, att deras upprycKande förorsakar både sår och smärtor? Dylika sår kunna läkas och förnyad kroppslig och andlig hälsa ännu en gång komma arbetaren till del. Man behöfwer icke andraga några bewis på det fortfarande och mångenstädes tilltagande wißbruket af bränwin i wårt land".

"Då såkallade konstbrännerierna började under sednare tiden att inskränka husbehofsbränningen, men en tid då båda blomstrade bredwid hwarandra, tillwerkades i Swerige årligen mellan 30, 40 a 50 millioner kannor bränwin. Af dessa millioner utfördes föga eller intet, utan måste de alla inom riket förtäras."

"Hwad innebör detta? Jo, ej annat än att då Swériges befolkning utgjorde 3 millioner erhöll hwarje innewånare cirka 13 kannor bränwin årligen på sin lott. Afdrages endast hälften af folkmängden för icke supande qwinnor och barn återstår en och en half million manligt kön, af hwilka hwar och en öfwer hufwud räknadt får sig tilldeladt att årligen förtära cirka 26 kannor bränwin! Det behöfwes kanhända att närmare förklara sig häröfwer, emedan mången eljest skulle hålla det alldeles otroligt och säga att det måste hafwa warit förfärliga drinkare, som kunnat förtära så mycket på ett år. Om man dagligen tager twå såkallade stora supar af ungefär $1/4$ qwarter och lägger dessa tillsamman under ett år, så utgör det 22 $13/16$ kannor. Twå supar om dagen kan man ju icke kalla mißbruk. Antag att en karl börjar wid 20 års ålder att supa så här måttligt med twå supar om dagen och håller på tills han blir 50 år gammal eller under 30 års tid så har en bränwinsflod af 684 $3/8$ kanna under nämnde tid paserat hans strupe. Efter 6 öre för hwar sup har han supit upp 45 rdr 62 $1/2$ öre om året eller 1,368 rdr 75 öre under hela tiden. Låtom oß tillswidare hålla med de 15 första åren och efterse hur stort det förstörda kapitalet egentligen hade warit om det rätt blifwit förwaltadt. Det är ej mer än 684 rdr 37 $1/2$ öre, en småsak i sig sjelf. Man måste ju lefwa heter det. Antag att man wid första årets slut insatt de derunder besparade 45 rdr 62 $1/2$ öre i sparbanken, så hade man erhållit 2 rdr 28 öre i ränta och om man ytterligare fortfarit att årligen insätta 45 rdr 62 $1/2$ öre, jemte den årliga räntan derå så hade man wid 15:de årets slut haft en summa af 1,023 rdr 37 $1/2$ öre *) Detta är ju en wacker summa och mången skulle säkert önska att ega den. Då man af det måttliga supandet kommer till en sådan summa, hwad skall man då säga om de egentliga drinkarne eller suparne? Deras wäg kan ej annat än leda till armod och fattigdom, hwem har icke ofta sett bränwinssuparen med hustru och barn stadda i yttersta uselhet, i brist på föda, kläder, husrum och wärme. Dessa sorgliga förhållanden äro alltförwäl kända för att ytterligare nu behöfwa framläggas."

"Den förnämsta orsaken till bränwinsmißbruket i wårt land, ligger uti lagstiftningen. Lagarna tillåta fabriksbränningen eller såkallade konstbrännerier, hwilka utöfwas af de större jordegarne. Dessa tillwerka hundratals kannor bränwin om dagen, hwilket innebär att tusentals tunnor spanmål och potatis förstöras, hwaraf hundratals menniskor kunde hafwa sin föda, som nu äro hemsökta af stor hungersnöd. Man har till och med sett att i en wiß stad brändes upp under en bränningstermin, dubbelt mera säd än hwad, som åtgick till föda åt alla innewånarna under ett helt år; på denna lagstiftning, hwilar den andra hufwudorsaken till wårt bränwinsmißbruk, och denna är bränwinets lätta åtkomlighet äfwen för den mindre bemedlade. Bränwinstillwerkningen är ju betydligt förminskad mot hwad den hwar för 20 a 30 år sedan, men hwad skulle man säga om wåra lagstiftare beskattade tillwerkningen med 4 a 5 rdr för hwarje tillwerkad kanna bränwin; lika som i England, hwarest ej finnes mer än 10 a 12 brännerier i hela landet? Denna beskattning synes måhända alldeles orimlig, men skilnaden blir icke så stor, som mellan 30 år sedan och nu; då war skatten 5 runstycke för kannan och nu 5 daler. Intet bekant land i hela Europa är så ryktbart, som Swerige, för sitt bränwinsmißbruk. Om man beskattade bränwinstillwerkningen och deß försäljning, möjligen äfwen deß förtärande så högt, att en sup, hwilken nu erhålles för 2 a 3 skilling, ej kunde fås under 8 a 12 skilling, så skulle säkerligen superiet aftaga, om ej helt och hållet förswinna."

"Låtom oß inbjuda alla inom landet warande arbetare föreningar att ingå till Kongl. Maj:t med en gemensam petition, om allmänt bränwinsförbud, eller beskattning efter ofwan anförda beskattningsgrund. Åtminstone anser jag det wara wår största skyldighet att göra, hwad wi kunna för hämmandet af bränwinsmißbruket inom wår egen stad, jag anser föreningen bör i sin helhet antaga wår nykterhetsprincip, nemligen, affäga sig allt krogsupande samt derefter ingå till stadsfullmäktige med anhållan, att bränwin aldrig fick säljas å någon krog om söndagarna inom wår stad."

"Om man anwände ungefär hälften af hwad, som åtgår dagligen för en måttlig supare eller cirka 6 öre och afsatte detta för framtiden, så skulle dermed, om denna summa insattes i en lämplig pensionsinrättning, som wore bildad inom arbetareföreningen ett årligt understöd åt arbetareföreningens, medlemmar beredas på gamla dagar, och mången räddas från fattighuset."

"Blir wår förening en gång så lycklig att få dessa förhållanden ordnade, så wäl oß arbetare! Wi skola då se oß befriade från den kroppsliga och andliga förnedring, hwari wi sjunkit och äro i fara att ytterligare sjunka. Arbetaren har hittills warit föga bättre än en slaf. Hans lif har warit en kedja af hårdt arbete och försakelse, som ofta omwexlat med utswäfningar och en föga hedrande wandel. Nu har upplysningen börjat sprida sig äfwen till denna klaß och wi hoppas att den skall föra med sig i spåren, Gudsfruktan, sedlighet, nykterhet, arbetsamhet och en förnuftig barnauppfostran. Herrliga gryning till en bättre tid!"

*) Jag får tillägga att om penningarna för hwarje wecka blifwit insatta hade kapitalet warit ännu något större.

Stockholms Arbetareförenings andra winterhögtidsdag d. 19 Mars. Fonden af salen war dekorerad med föreningens standar, hwarunder en estrad war uppförd för föreningens styrelse och sångare, de sednare uppgående i antal till 104 personer och delade i twenne körer, en manlig och en blandad, 20 manliga och 20 qwinliga medlemmar. Ordföranden hr Hagerman öppnade festen med några ord om föreningens betydelse, hwarefter sekreteraren uppläste en berättelse om föreningens werksamhet under år 1868, deraf wi meddela följande sammandrag: Föreningen, som wid årets början räknade 405 medlemmar, hade nu fördubblats till omkr. 800. Inskrifningsafgiften i förenigen är 1 rdr; sedermera erlägges årsafgift med 3 rdr, hwilken qwartalswis upptages. Föreningens kassa wisade en behållning af 377 rdr 75 öre; inkomsten hade utgjort 1,786 rdr 59 öre. I husköpsafdelningen woro 258 delegare samt egde en fond af 3,234 rdr. Handelsafdelningen räknar 36 medlemmar och hade en kassa af 221 rdr 88 öre. En sjuk- och begrafningskassa inom föreningen har börjat bildas. Utom sångkörerna har föreningen ett eget kapell, bestående af 19 medlemmar. Bibliotheket räknar 1,293 band och småskrifter. En gång i månaden hade aftonunderhållningar warit anordnade, upptagande musik, sång, deklamation och föredrag. Deßutom hade genom styrelsen föranstaltats om populära föreläsningar af flera wetenskapsmän. — Sedan denna del af festen slutats började dansen och räckte till midnatt. Bland deltagarne i festen märktes flera riksdagsmän af andra kammarens ledamöter.

En sjuk- och begrafningskassa håller på att bildas i Trelleborg. Nyligen hade ett par personer utlyst ett sammanträde för alla inom staden, som intresserade sig för en dylik kassa. Till detta sammanträde infunno sig omkring 60 personer, hwilka tycktes mycket intressera sig för saken. Efter diskussion öfwer frågan om en kassas bildande, tecknades af de tillstädeskomne nära 200 rdr såsom fond till densamma. Man öfwerenskom att snart ånyo sammanträda, och en komité utsågs till utarbetande af förslag till reglemente. Komitéen består af följande personer: fabrikör J. C. Pettersson, byggmästare N. Möller, handl. Fr. Malmros, apothekare J. Liljedahl, målaremäst. O. Jönsson, boktryckare C. Österberg och handl. G. Arnell.

Härnedan meddela wi reglementet för sparkassan sådant det af styrelsen blifwit antaget; föreningen kommer nu wid allmänt sammanträde att förhandla ofwer detsamma, hwarföre wi särskildt fästa medlemmarnes uppmärksamhet på att taga en närmare kännedom om innehållet deraf. Genom inrättandet af denna kas-

sa, har föreningen tagit ett steg närmare målet, att befrämja arbetarens wälmåga; genom en beräknande och klok förwaltning af sin arbetsförtjenst, kan han winna ett icke obetydligt öfwerskott. Början är gjord och grunden lagd till ett företag, som genom enig samwerkan kan blifwa af stor och waraktig wälsignelse för arbetaren och hons barn. Må derföre hwar och en genast begagna sig af tillfället att spara. All början är swår, men ändan kröner werket.

Reglemente
för
Malmö Arbetareförenings Sparkassa.

§ 1.

Kassans ändamål är att uppmuntra till sparsamhet, samt att bereda dem, som begagna sig af densamma, tillfälle att efter bestämd tid erhålla en småningom sammansparad summa.

§ 2.

Kassan delas i twenne afdelningar:

a) sparbössan, motswarande en kapitalförsäkringsanstalt, i hwilken insättningar göras på wissa terminer under längre tid; samt

b) sparkassan, som mottager insättningar under den tid på året, då wanligen mera arbetsförtjenst förefinnes, för att hålla insättare den insamlade summan tillhanda under wintermånaderna, eller wid inträffande arbetsbrist.

§ 3

Hwar och en, såwäl inom som utom föreningen, eger att göra insättningar i nämnde sparkassa, derwid åtnjutande alla de fördelar, som dessa stadgar föreskrifwa

Sparbössan.

§ 4.

Insättningar i sparbössan kunna ske under trenne wilkor:

a) enkel insättning, då beloppet är 10 öre i weckan, och får insatta medlen med upplupen ränta först uttagas efter 15 års förlopp, från första insättningsdagen;

b) dubbel insättning, då beloppet är 20 öre i weckan och uttagning i likhet med bestämmelsen i föregående moment får ske efter 8 års förlopp;

c) insättning af 50 öre i weckan, då uttagning enligt föregående mom. får ske efter 4 års förlopp.

§ 5.

Föräldrar, som gjort insättning för sina barn, ege dock rätt, att då barnet hunnit den ålder, att det till sin första nattwardsgång beredes, uttaga de medel, som för detsamma i sparbössan blifwit insatta; efter denna tid gälla de wilkor, som i § 4 säges.

§ 6.

Insättare ware obetaget att ingå under de trenne bestämmelserna i § 4, eller att göra flera insättningar för en och samma person.

§ 7.

Skulle insättare med döden afgå före den tid tilländalupit, som i § 4 bestämmes, eger den aflidnes laglige rättsinnehafware lyfta det insatta kapitalet med upplupen ränta en månad efter dödsfallet, och sedan detta blifwit med prestbetyg styrkt.

§ 8.

Hwarje delegare bestämmer wid ingåendet till kassan det belopp han hwarje wecka önskar insätta i enlighet med § 4, dock må det sedan tillåtas honom att öfwergå från lägre till högre insättning.

§ 9.

Önskar någon att göra insättning för helt år på en gång, må detta ske, dock under första halfåret räknadt efter kalenderår; likaledes kan insättningen göras under twenne terminer, före första och tredje qwartalens utgång.

§ 10.

Brister någon i fullgörandet af de insättningar han bestämt sig för, beräknas ränta endast å insättning för helt år.

§ 11.

För den, som under årets lopp fullgjort sina insättningar i enlighet med reglementet, kommer räntan för följande året och allt framgent att läggas till kapitalet; under första året af insättningen erhålles likwäl ingen ränta, och af möjligt uppkommande öfwerskott bildas en reservfond, sedan likwäl af förenämnda ränta förwaltningskostnaden blifwit betäckt.

§ 12.

Räntan beräknas till 5 proc. pr år och kommer att derwid förblifwa, så framt ej penningetillgången i landet ökas, så att nedsättning blir nödwändig; i sådant fall kan ändring i denna bestämmelse göras af delegarne i kassan på förslag af styrelsen ach å allmänt utlyst sammanträde.

§ 13.

Penningemedlen i kassan skola utlånas mot högsta lagliga ränta och mot säkerhet i fastighet till belopp af halfwa brandförsäkringswärdet, men ej öfwer twå tredjedelar af detsamma; denna utlåning äfwensom lånehandlingarnes granskning tillkommer föreningens styrelse efter förslag af komitéen för Malmö Arbetareförenings sparkassa.

Sparkassan.

§ 14.

Insättningar i denna kassa knnna under sommarmånaderna ske till obegränsadt belopp, dock så, att summan för hwarje gång slutar på jemna tiotal.

§ 15.

Räntan å de insatta medlen blir 4 proc. för året och beräknas efter 1:sta månadens förlopp, sedan insättning skett, dock med de wilkor, som § 12 innehåller.

§ 16.

De sålunda insatta medlen få lyftas jemte upplupen ränta ifrån December månads början till Mars månads slut.

§ 17.

För öfrigt gälla de bestämmelser, som återfinnas i ofwanstående paragrafer, så widt de å denna sparkassa kunna tillämpas.

Allmänna bestämmelser.

§ 18.

Dessa båda kassor stå under öfwerinseende af en komité, bestående af ordförande och fyra ledamöter; ordföranden wäljes af styrelsen samt äfwen ledamöterna på den förres förslag.

§ 19.

Komitéen eger rådgifwande och werkställande rätt, men besluten fattas af styrelsen.

§ 20.

Ledningen af det hela samt all kontroll tillkommer komitéen i enlighet med föregående paragraf.

§ 21.

För de löpande göromålen antages en tjensteman, öfwer hwilken komitéen utöfwar kontroll; och uppbär han som lön under första året, den i § 11 omnämnda räntewinsten, dock får denna lön ej öfwerstiga 600 rdr; nödiga räkenskaps- och kontraböcker anskaffas på föreningens bekostnad, till deß kassan sjelf förmår uppbära dessa utgifter.

§ 22.

Kontrabok kan på annan person transporteras, dock bör sådan transportering för wederbörande tjensteman anmälas.

§ 23.

Skulle under 10 på hwarandra följande år ingen insättning göras i kontrabok, tillfaller det, som möjligen kan å sådan bok wara insatt, äfwensom de å kapitalet upplupne räntor, reservfonden.

§ 24.

Om en eller annan anledning till inrättningens upphörande skulle förekomma, beslutas häröfwer på af föreningens styrelse utlyst allmänt sammanträde med delegarne; i hwarje fall då inrättningen skulle komma att upphöra, tillfaller reservfonden såwäl som inrättningens alla tillhörigheter Malmö Arbetareförening, sedan alla insättare i enlighet med dessa stadgar blifwit godtgjorde med kapital och ränta.

§ 25.

Ändring i detta reglemente kan endast ske efter föreningsstyrelsens förslag och på allmänt sammanträde med delegarne; wid hwarje beslutsfattande å allmänt sammanträde gäller enkel pluralitet.

Malmö arbetareförenings historia.

(Forts. fr. N:r 12.)

Under det man likväl alltför mycket pratade om fördelarne af en arbetareförening utan att någon ville sätta sig i spetsen för bildandet af densamma, tog saken en annan vändning, än kanske Handtverksgubbarne i klubben anat.

På flera ställen i Sverige såsom Norrköping, Göteborg och Jönköping voro redan arbetareföreningarne bofaste; man behöfde således ej välja utländskt mönster. Det var äfven de egentlige arbetarne, d. v. s. icke blott handtverkarne, som de svenska föreningarne sökte samla och sammansluta.

En mer än vanligt verksam tidningsredaktör var nyligen hitkommen, och med sin ifver att reformera var frågan om bildandet af en arbetareförening ett välkommet fält för framtidsplaner. Men derigenom blet det också lif i den väckta frågan. Han var ej sen att från redan bildade föreningar anskaffa reglementen och hvarjehanda underrättelser, om huru dessa bedrifva föreningsväsendet. Det fordrades både möda och uppoffring att göra sig känd med förhållandena, men dermed ensamt var ingenting vunnit; ett sammanträde med arbetarne var nödvändigt. På uppmaning af redaktör Westenius sammankallade fabriksarbetaren Friberg, förman för sjuk- och begrafningskassan, åtskilliga delegare af denna kassa till ett sammanträde den 2 November 1867 i ett af rådhusrummen, som för tillfället benäget uppläts.

Utom ofvannämnde voro följande personer närvarande vid sammanträdet: sadelmakaren O. Nilsson, boktryckerifaktorn N. Nilsson, bokbindaregesällen L O. Olsson, skeppstimmermännen J. Landgren och H. Pehrsson, arbetskarlen N. Nilsson, murare gesällen C Österberg, smedgesällen O. Olsson, vaktmästare A Ericksson, vagnmakare J. Holmström, timmergesällen P. N. Berglund, smedgesällen N. Nilsson, hållkarlen S. Bengtsson, arbetskarlen Pål Olsson, qvartersmannen C. P. Olsson, snickaregesällen Dahlqvist, målaren N. A. Norling, tunnbindaren M. Lindström, hamnbokhållarn N. Nilsson, skollärare Carl Forsén, boktryckerifaktorn G. Forsell och fotografen M. Fagerkrantz

Hr Friberg framhöll ändamålet med sammankomsten och fördelarne af en arbetareförening härstädes. Genom de upplysningar herr Westenius vidare framlade, hemtade från andra arbetareföreningar, insåg man den välsignelse dylika föreningar åstadkommit och beslöt alltså, att med friskt mod skrida till verket De församlade förklarade sig genast vilja sammansluta sig till en arbetareförening. Till ordförande valdes redaktör Westenius, till vice ordförande och kassör ofvannämnde Friberg, samt till sekreterare hamnbokhållaren N. Nilsson. Sålunda blefvo dessa män stiftare af Malmö arbetareförening; och såsom sådana skola deras namn alltid behålla ett rum i föreningens historia. Af det frö dessa arbetare nedlade, kan i en framtid uppkomma välsignelserika frukter. Den som något förstår tidens tecken skall finna, att stiftandet af en arbetareförening är för ett samhälle af vida större betydelse än många andra inrättningar, som vunnit verldens pris och skaffat utmärkelse åt stiftarne, kanske oftast derföre, att de varit rike och mäktige personer. Man får ej hafva för öfverspända förhoppningar; ty vid allt menskligt vidlådar någon svaghet, men med visshet kan man säga, att det påbegynta verket öppnat en ny utsigt för arbetarens samhällsställning, och skall bidraga till att äfven han åtnjuter aktning såsom en gagnande och verksam medborgare. Derföre heder åt dem som först lade hand vid verket!

En inbjudning utfärdades vidare i allmänna tidningarne. En stor mängd arbetare tillströmmade. Förberedande möten för diskuterande af reglemente höllos fortfarande på samma ställe. Diskussionerna voro både lifliga och intressanta.

(Forts.)

Utrikes.

Från Spanien berättas, att wid sista upploppet 600 personer blifwit arresterade i Xeres och 300 i Praterna. Dessa fångar äro nu afskickade till kolonien Ceuta på Afrikanska kusten för att der afwakta sin dom. Alla hörde till det republikanska partiet, samt stodo under befäl af carlistchefen Miramon. Man befarar nya oroligheter och kraftiga åtgärder äro widtagna för att förekomma eller undertrycka desamma.

Författningsutskottet föreslår cortes, att såsom grund för författningen en monarkisk statsform med twenne lagstiftande församlingar, en senat och en representantkammare. Representanterna skola wäljas genom wal per capita och senaten utses af provinsialråden.

Äfwen i Madrid hafwa oroligheter förekommit den 22 och 23 Mars. En stor menniskomassa samlades utanför representanternas hus och störde öfwerläggningarne genom högljudda rop. Den lugnades likwäl sedan flere framstående republikanare talat till den, och Prim låtit en truppstyrka omsluta huset till cortes skydd.

Ryktet om en fransk—italiensk—österrikisk allians dykar åter upp. Man wet att omtala, att en liflig notwexling är i gång emellan dessa kabinetter, och man ämnar af Preussen begära förklaring öfwer åtskilliga brännande frågor, bland hwilka den sleswigska intager ett framstående rum.

Stor explosion på Sorbonneplatsen i Paris den 16 Mars. Omkring kl. 4 e. m. hördes plötsligt ett förfärligt dån, marken darrade som wid en jordbäfning, alla fönstren i husen wid platsen sprungo sönder, personer i husen kastades till marken eller sårades af glasskärfwor, spillror af möbler o. dyl. Öfwerallt hördes rop om hjelp, och de, som ej skadats för mycket, rusade ut på platsen. Denna företedde en gräslig anblick. En stor del af densamma war betäckt med stycken af menniskolik, med blod och hjerna, sönderslagna möbler och dyl. Nedra wåningen af Pelletier's hus, der explosionen egt rum, stod i lågor, under det att innewånarne i de öfra wåningarne, hwilka ej kunde undkomma, derför att trappan brann, uppfyllde luften med sina skärande ångestskri. Explosionen hade uppstått derigenom, att en kruka med 50 skålp. nitroglycerin genom en kommis' oförsigtighet fattat eld. Rörande följderna af explosionen meddelas, att en ung flicka aflidit dagen efter endast genom den wid tillfället undergångna förskräckelsen. Hon blef nästan plötsligt både döf, blind och stum.

Arbetaren och hans genius.

Arbetaren satt tröttad uti sitt enkla rum,
Från mödans strid nyß kommen hem i qwällen;
Små barnen sofwo redan, han satt der tyst och stum
Och såg åt askan uppå spiselhällen.
Hans maka sökte läsa, bekymrad, i hans blick;
Men han satt qwar der ännu, när hon till hwila gick,
Och dystra tankar hwälfdes i hans sinne.

Han fann sin lön så ringa, han fann sitt bröd så hårdt,
Han tyckte sig af werlden så förkastad;
Han fann arbetarns öde så otacksamt och hårdt,
Och af bekymmer skuldran öfwerlastad.
Han tänkte på de många, som njuta lifwets fröjd
I maklighet och lättja, der de på solljus höjd
Sig bada uti wällust, glans och lycka.

"O fader wår derofwan, hwi har du delat så?" —
Han sade slutligen med bittert sinne: —
"Hur jag i tunga mödor och swett än träla må,
Bo fattigdom och brist likwäl härinne!
Hur ärlig jag må wara, jag dock föraktad är,
Och alla se med ömkan den nötta drägt jag bär,
Och andra njuta frukten af min möda."

"Och när en gång den mattas, min ännu fasta arm,
Hwad äger jag för åldrens kulna stunder?
Först när mitt hjerta stelnar i min förtärda barm,
Med lifwet sjelft min ofärd dukar under:
Men ej ett enda minne finns qwar utaf min bragd,
Som mina barn kan glädja, då deras far är lagd
Till stilla hwila uti fattig-grafwen."

"All sträfwan får sin krona — arbetarns ingen får —
Han är en myra, krälande i sanden;
Man trampar på hans nacke der han med bördan går,
Man kransar hjessan, men föraktar handen!
Han är ett simpelt werktyg, när man har nött det ut;
Man slungar det föraktligt i skräpwrån bort till slut —
Så har det warit, och så skall det blifwa!

Så sade han, och dyster allt mera blef hans håg,
Och ögat slöt han för att qwäfwa tåren;
Men då förswann helt hastigt, den tyngd på hjertat låg,
Och som en ljuflig westanflägt om wåren
Han kände kring sin panna en luftström, frisk och ren,
Och genom ögonlocken sig trängde klart ett sken,
Och mild en harpoton klang genom rummet.

Han öppnade sitt öga och såg en sällsam syn:
En ljus gestalt med gudomseld i dragen
Stod för hans häpna blickar, som stigen ned från skyn,
Och han af sällsam bäfwan satt betagen.
Mild war den djupblå blicken, fast förebrående,
Och allwar låg på pannan, fast munnen syntes le,
Och stjerneglorian brann kring hennes hjessa.

Från marmorhwita skuldran en stjernemantel föll
I rika weck, då fram hon syntes wandra.
Uti den ena handen ett cirkelmått hon höll,

Ett rulladt pergament uti den andra.
I glorian öfwer hjessan en gyldne lyra spred
Sitt skimmer öfwer lager och rika lockar ned,
Och så med klangfull röst hon tog till orda:

"Du klagar an ditt öde, du mödans trötte son,
Du finner dig föraktad och förskjuten?
O! är det så du tackar för himlens bästa lån
Af skaparen dig skänkt i lifsminuten?
Har du betänkt, du arme, hwad wore lifwet wäl,
Hwad wore hwilans timma för mattad kropp och själ,
Hwad wore jorden utan mödans strider?

Du säger dig föraktad, — o nej! det är ej så,
Du aktad är, om först dig sjelf du aktar,
Om raskt du söker framåt till ljus och bildning gå,
Och icke ytans glans blott eftertraktar.
Din lön du finner ringa? Din lön är likwäl stor,
Ty på din flit, din möda, det helas wäl beror,
Och du är pelaren i statens tempel."

"Den stolta dômen stiger mot himmelen med makt,
Och lätta spänna hwalfwen sig derunder,
Och spirorna de glänsa så skönt i gyllne prakt,
Och koren stråla utaf konstens under;
Men darra pelarena uppå sin sjukna grund,
Så störtar tempelprakten i spillror ned på stund,
Och menskligheten sörjer på ruiner."

"Du finner dig förskjuten och eger hemmets fröjd
Der älskad maka delar ditt bekymmer,
Och slägtar bort ditt swårmod, med allting glad och nöjd,
Om ocksă månget stormmoln solen skymmer.
Du eger barn som leka i oskuld wid din fot,
Och hwarje afton skynda med jubel dig emot,
När tröttad från ditt dagswerk hem du kommer."

"Wäl är det sant, du kan ej i makligt öfwerflöd
Dem mätta med den rikes många rätter,
Men tro mig, fattigdomens i swett förtjenta bröd
Mer kraft och stål i deras armar sätter,
Och om ej guld och perlor, du dem att lemna har
Du kan ett arf dem gifwa, långt bättre för en far:
Lust att arbeta, styrka att försaka."

"Ur ringa hyddor ofta gått jordens största män
Sin törneströdda stig till ryktets höjder;
Ur fattigdomens skola går stålsatt lärjungen
Med öppen blick för lifwets tysta fröjder.
Ur frö, som himlens windar på klippan sänkte ned,
Af sol och regn wälsignadt, står upp ett wäldigt träd,
Som sprider skugga öfwer dalens skördar!"

"Så klaga då ej mera, men höj din blick med mod!
Och skåda här i bild arbetets ära!
Se det likssom en hägring från tidens strida flod,
Som tröst och styrka till din själ will bära.
Se, huru allt är möda, hur arbetet är städdt.
Till utgångspunkt på andens som på materiens fält,
Wid tankens himlafärd, wid handens sträfwan!"

Så talade den höga, och hon förswunnen war,
Och för den häpne mannens blick sig tedde
Den hägring hon framkallat, så skön och underbar:
En wäldig rymd sig för hans blick utbredde.
Begränsad rymden syntes af piedestaler twå
Med fredens och med krigets emblemer deruppå,
Och blommor, stigande ur dem i höjden.

Wid foten utaf hwarje piedestal han såg
Den tunga mödans söner sysselsatta:
Der hamrade man jernet med oförtruten håg,
Här syntes sågen skogens jättar fatta.
Wid symaskinen såg han en tärna träget fäst,
Och längre upp en tryckpreß arbetade som bäst
Af warmluft förd, att ljus och bildning sprida.

Än längre bort i fjerran ett skepp af stapel gick
Wid jubelrop utaf arbetarskaran;
Gent öfwer sågs ett kyrktorn, i än ej färdigt skick,
Der gladt arbetarn skämtade med faran.
Der bakom såg han statens arbetarsalar stå —
En framtidsdröm i dimma — som werklighet skall få, —
Och bakom skeppet syntes konstens tempel.

Från industriens härdar steg röken upp i skyn,
Som mörka moln, fruktbärande och tunga!
Och för hans öga syntes långt bort wid hafwets bryn
Ett lastadt skepp för fulla segel gunga.
Uppå de lätta hwalfwen af konstrik aqwedukt,
Lokomotivet styrde utöfwer hafwets bugt
Med munter hwißling djerft den snabba färden.

Men främst och högst på taflan sig reste upp en thron
Ur kapiteln af byggnadskonstens blomma,
Och strålande deruppe, bland stjernor syntes hon,
Som nyß uti hans själ wäckt känslor fromma.
Wid hennes fötter konstens och wetenskapens hopp,
Som hulda genier stego utur de gåtor opp
Dem forntid gaf, och framtid ämnar werlden.

På balustrader, burna af krönta lejon twå,
Stod Sweas sköld med Götas wid sin sida,
Arbetare i massor sig samlat der ocksă,
Och glorian på dem sitt ljus sågs sprida.
Utöfwer allas anlet, låg klar och himmelsk fröjd
Då upp de sågos blicka till thronens ljusa höjd,
Der deras genius stod mild förklarad.

Och som en sång från fjerran, han hörde geniens röst,
Då synen bleknade alltmer i natten:
Låt hopp och glädje trifwas för alltid i ditt bröst,
Arbetare du fick den bästa skatten!
Se, dina händers möda har rest min ljusa thron,
På dina skuldror stiger din genius, när hon
Will gästa himlens ljusa stjernesalar."

"Men himlen will förädling! Så skynda gladt framåt.
Till ljus och wetande, från mörkrets schakter:
Bryt dig med manlig wilja en om och törnig stråt,
Till bättre dagars solbelysta trakter!
Ty lyckans lånta skimmer och bördans murkna prakt,
De skola fly som dimmor för morgonsolens makt,
Men mödans adelsbref utplånas aldrig!"

Nu föll det likssom fjäll från arbetarens ögon ner,
Och synen han förstod uti sitt hjerta!
Hans sinne war ej dystert, han klagade ej mer,
Utplånad war det mörka twiflets smärta.
Han hade ljus att winna, han hade mål att nå,
Ty den är ej förkastad, hwars genius tronar så,
Hwars möda skapar länder, som koraller.

—ed—

Charad.

Wid bäcken som porlar så sakta i dalen
Mitt första står upprätt, tillhwiskande den,
Som trött utaf möda och sorger och qwalen
Will blifwa mitt andra för stunden: "Min wän!
"Kom njut af den swalka jag har att dig gifwa,
"Och lyft dina tankar mot himlen till bön."
Och när jag nu går att mitt tredje beskrifwa
Med tillägg af l, ack, hur tjusande skön
Den ler mot ditt öga, då wåren med grönska
Och blommor den smyckat på tusende sätt.
Jag ingenting hellre mitt hela will önska
Än att städse wara så prydlig och nätt.

—n.

Blickar i Tittskåpet.

Den fattiges lycka. Att efter en dag tillbragt under arbete och ansträngningar wara försäkrad om att äfwen hafwa arbete för nästa dag, det är den fattiges lycka.

De hafwa inga kostsamma njutningar; de gå icke på spektakel eller göra stora och dyra skogsturer; men de hafwa njutningar som wederqwicka hjertat och förståndet, och som ingenting kosta: att tillbringa aftonen hemma, wårda och glädja sina gamla föräldrar, leka med barnen, det är deras nöjen.

Kapitalisten är orolig öfwer kursen på börsen; skeppsredaren ängslas, hwar gång det kommer en storm, så länge han har sina skepp i sjön; handelsmannen är ängslig för utgången af en eller annan spekulation; köpmannen som icke sått någonting, ser med förskräckelse betalningsterminen nalkas; en annan bäfwar för sina kreditorer; husegaren fruktar för eldswåda; den rike för tjufwar. Att ick känna till någon fruktan af detta slag, är den fattiges lycka.

Gourmanden är ofta sjuk af följderna af sin omåttlighet; drinkaren sitter i sin ländstol och förbannar den podager, han ådragit sig genom mycket pokulerrande; andra äro opassliga efter sina stora middagar. Men arbete och måttlighet widmakthålla hälsan, och med den följer munterhet och godt lynne, — det är den fattiges lycka.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Söndagen den 4 April
1869, kl. 6 e. m., anställes å Arbetareföreningens härstädes Festivitetssal af en 3-dubbel qvartett en

Musikalisk Soiré med Dans.

PROGRAM:

1:o.	Fiskaresång .	af J. A. Ahlström.
2:o.	Sångfoglarne .	„ Otto Lindblad.
3:o.	Barcarole . .	„ F. A. Frieberg.
4:o.	Brudefærden i Hardanger . .	„ H. Kjerulf.
5:o.	Marsch . . .	„ Hultstrand.
6:o.	Serenad . . .	„ J. A. Ahlström.
7:o.	Chinesermarsch	„ Julius Otto.
8:o.	"Kör i vind", polka . . .	, Wahlin.

Biljetter a 25 öre för gallerierna och 33 öre för dem som önska deltaga i dansen, finnas att tillgå från och med Fredagen den 2 April i Arbetareföreningens handelsbod, Norregatan, samt vid ingången till soiréen, af personer såväl inom som utom föreningen.

☞ Behållningen tillfaller såsom reseunderstöd en medlem af Arbetareföreningen, som ämnar lemna Sverige.

Barngille

anordnas i föreningens sal Söndagen den 11 April kl. 7—11 e. m. Biljetter à 25 öre för vuxna samt 10 öre för barn säljas i föreningens handelsbod, Norregatan N:o 31, från och med Lördagen den 10. Inga vuxna få dansa. Önskligt är, att vårdarinnor medfölja. 300 biljetter säljas till dansplanen samt 400 till gallerierna.

Komitéen för bildning och nöje.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag till teoretisk undervisning, samt Thorsdagar och Lördagar till praktiska sångöfningar.

Komitéen för bildning och nöje.

☞ **Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.**

Uppbördskomitéen.

Malmö Arbetareförenings medlemmar behagade inbetala 2:dra qwartalsafgiften till uppbörskomitéen, som för denna uppbörd sammanträder hwarje söckndags afton, kl. 7—9, utom lördagar, under twenne weckor ifrån och med måndagen den 5 April; de derefter resterande afgifterna uppbäres af waktmästaren, som derför erhåller den för honom bestämda uppbördsprovisionen.

Uppbördskomitéen.

Tillkännagifvande.

Att jag från och med denna dag etablerat mig här i staden för bedrifvande af

MÅLERIYRKET,

får jag härmed för den ärade allmänheten ödmjukligen tillkännagifva.

Då jag numera under en längre tid uti måleriyrket praktiserat, tager jag mig friheten rekommendera mig till utförande af allt hvad som till yrket hörer, såsom: **Rumsmålning, Dekoration, Imitation** af såväl **alla slags träd-** som **sten-**sorter, **Tapetsering, Lackering** af såväl **vagnar** som **möbler** och **brickor** m. m., **Skeppsmålning;** samt för öfrigt allt hvad som kan förekomma till yrket hänhörande; och skall det alltid blifva mitt bemödande, att samvetsgrannt, skyndsamt och med största ackuratess i förening med **billigaste priser** utföra de arbeten som mig benäget komma att anförtros.

Obs. *För målning af husfaçader m. m. rekommenderas särskildt en s. k. kompositionsfärg, hvilken har det stora företrädet framför vanlig oljefärg att i och med detsamma den är lika solid, utfaller den* **50** % *billigare.*

Malmö den 25 Mars 1869.

Stora Nygatan N:r 93, midtemot Kyrkogården. **N. A. Norling,** **Stora Nygatan N:r 93,** midtemot Kyrkogården.

Till ordningsmän inom arbetareföreningen äro nedanstående personer utsedde:

Auktionsringaren H. J. Rosenqvist, repslagarne Tideman och Görgensén, skolläraren Hellberg, packhuskarlarne Sven Nilsson, Per Persson och M. Jönsson, smedmästarne Holmberg och Björklund, mätarne H. Möller och Olaus Olsson, murarne J. P. Rosenqvist och Carl Österberg, glasmästaren Wahlström, bryggarne H. Nilsson, P. Holmberg och Lars Svensson, tunnbindarne Möllerberg och Löfström, brödbagarne J. Christensson och Ifvarsson, Tolagsvaktmästaren Grip, handlarne Pål Olsson och Persson, fånggevaldigern Bundt, typografen Lefevre, plåtslagaren Olsson, tobaksspinnaren Brandt, svarfvaren Gellström, värdshusidkaren Å. Silfver, sadelmakarne O. Nilsson och S. Holmqvist. skomakaren P. Rosberg, gasverksarbetarne N. Wirén och M Andersson, sjåarne P. Nilsson och M. Christofferson, timmermannen C. Andersson samt stensättaren L. Persson. Ofvanstående hrr behagade sammanträda i föreningens sal Måndagen den 5 April kl. 8 e. m. för att, enligt styrelsens beslut, mellan sig utse förman och vice förman. Om någon skulle önska afsäga sig förtroendet bör detta oförtöfvadt ske hos komitéens ordförande, St. Nygatan, 15.

Komitéen för bildniug och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Nu inkomna:

Kokärter,

utmärkt goda till 50 öre kannan uti **Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.**

Undervisning i Fortepianospelning

erhålles af undertecknad mot billig afgift.

Ernestine Ekeroth,
St. Nygatan N:r 46.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 15. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 9 April | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Anmälan om

Malmö Arbetareförenings Tidning.

På **"Bikupan", tidning för arbetare,** kan för återstående tre fjerdedels år prenumereras med 2 rdr 25 öre och för fjerdedels år med 75 öre; prenumeranter å postkontoren erlägga dessutom wanligt postförwaltarearvode.

Prenumeration i staden mottages af: tapetseraren C. F. Furst; handl. O Berggren; handl. Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet; skräddare Asp, Lilla Torget, samt i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

Tidningens mål är att werka för arbetarens höjande i andligt och materielt hänseende, och innehåller derföre utom fullständig redogörelse öfwer **Malmö Arbetarenings angelägenheter och underrättelser från andra arbetare föreningar,** äfwen **ledande artiklar** i ämnen som röra arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt. Dessutom meddelar tidningen **Inrikes- och Utrikes-nyheter,** samt intressanta **följetonger;** hwarjemte under rubriken **"Blickar i Tittskåpet"** meddelas sådant som är af mera blandadt och nöjsamt innehåll. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Af tidningen, som utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m., försäljes äfwen lösnummer till 6 öre. Annonser intagas mot 5 öre pr rad, wanlig stil

Malmö i Mars 1869

Redaktionen.

Predikotur.
2 Söndagen efter Påsk.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Lejonet, Rosen och Stjernan.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: vikar. lärowerks-adj. A. Benz.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

April.

Lörd. d. 10 kl. half 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.

Sönd. d. 11 kl. 7 e. m. Barngille i Malmö arbetareförenings sal; se annonsen!

Tisd. d. 13 kl. half 12 f. m. Auktion inför drätselkammaren å det vid Slottsplatsen belägna f. d. garnisonssjukhuset.

" " kl. 12 midd. Auktion å en äng, 12,8 kappl., efter afl. Petter Mårtensson i Westervång.

Onsd. d. 14 kl. 10 f. m. Lösöreauktion hos Jernhandl. M. G. Ryberg vid Östergatan.

Torsd. d. 15, Fred. d. 16, Lörd. 17 kl. 8—12 f. m. Uppbörd i Rådhuset å första tredjedelen af 1868 års kommunalutskylder.

Jernbanetågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **9**,5' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **12**,0' f. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **12**,35' e. m., **4**,53' e. m. (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14' f. m., **10**,45. f. m. **12**,10' e m., **4**,5' e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7** 7 e. m

---

Dödsfall.

Att gördelmakare-gesällen **J. P Pettersson** stilla afled Lördagen den 3 April, kl. ¼ 6 e. m. i en ålder af 27 år 6 månader och 2 dagar, sörjd och saknad af moder, slägtingar och wänner, tillkännagifwes härmed.

Malmö den 8 April 1869.

Inrikes.

Stockholm. Påskhelen har förflutit under en massa med nöjen, hwilka alla warit talrikt besökta. I synnerhet hafwa många konserter blifwit gifna, och med glädje hör man, att den klassiska musiken, som wid dem uppfördes, winner allt flere och flere beundrare i en tid, som just ej är känd för någon allwarligare smak. — Sjukligheten är i ständigt tilltagande, och messlingen är nästan epidemisk. — Nyköpings bruk lär wara inköpt af Motala mekaniska werkstads aktiebolag. Det wore en wälgerning för många arbetsbehöfwande der på orten om denna nyhet bekräftade sig. — Tjugo täflingsskrifter hafwa blifwit inlemnade till de af hr Gernandt utsatte priser för följetonger till familje-journalen. — En wagnmakare J. W. Östberg är betänkt på att anlägga en fabrik i stor skala för tillwerkning af velocipeder. I sammanhang dermed ämnar han inrätta en skola, wid hwilken man får lära sig sättet att handtera dem. — Revisorerna wid Stockholms sparsamhetsförening hafwa till rådhusrätten instämt styrelsens ledamöter, med yrkande om answar för hemlighållandet af föreningens böcker. — D:r Wiberg, bekant för sina uppfinningar har nu äfwen uppfunnit och af generalpoststyrelsen fått beställning på ett nytt slags breflådor, så inrättade, att när brefbäraren, försedd med sin låda, sätter denna under den fasta och trycker till, låsa sig båda lådorna fast wid hwarandra, men öppna sig wid ny tryckning så, att brefwen falla från den öfre i den undre, hwarefter, genom en i brefbärarens låda anbragt häfftång, som upplyfter locket, lådorna åter låsas igen och bli fria från hwarandra. På posten finnes ett likadant lås som det hwilket finnes i de fastsittande lådorna och med hwilket brefbärarens låda öppnas. På detta sätt kunna hwarken lådorna af obehörig person uppdyrkas eller brefbäraren bli misstänkt för någon sorts slarf, och man kan med lika lugn, som om man ginge direkte på posten med sina bref, lägga dem i breflådorna, förutsatt att dessa göras nog starka, att de ej kunna brytas upp eller borttagas.. — Riksdageas lagutskott har, på grund af ingifwen motion föreslagit följande förändring af 25 § i landstingsförordningen: "Landstingsman eller suppleant eger ej tillgodoräkna sig annan godtgörelse för inställelse wid landstingets möte än ersättning för resekostnaderna från och åter, beräknad efter skjutslega för 2 hästar, der icke jernwäg är att tillgå eller ångbåtslägenhet begagnas, men efter afgiften för första klassens wagn på jernwäg, der sådan finnes, och för en hyttplats, eller när hyttplats icke förekommer, en salongsplats på ångfartyg."

Örebro. I bref till N. A. berättas om en obemedlad jordbruksarbetare, som förlidet år med några hundra rdr förswann jemte sin unga hustru, qwarlemnande tre wärnlösa barn, hwilka fattigwården måste åtaga sig. Komunen fick dock omsider reda på det förrymda parets adress i Amerika, och till swar på ett allwarsamt bref till mannen, hemskickades penningar till barnens underhåll. Ytterligare har nyligen bref från rymmaren anländt, deri han ber om ursäkt för sitt tilltag samt säger sig hafwa fått det så bra, att han önskar barnen till sig, bifogande derjemte fullt belopp för deras öfwerresa. Nu blef det allmän glädje, barnen afskickades ofördröjligen och gunga wäl redan på Atlanten, wid hwars fjerran strand ett kärt möte wäntar dem. Tywärr finnes ej hos många samma rättskänsla och slägtkärlek, som hos denne arbetare.

Norrköping. En person från Cathrineholmstrakten, som på sednare tiden sysselsatt sig med wärfning af emigranter till Amerika, har nyligen spårlöst förswunnit, sedan han tillnarrat sig ej obetydliga summor af en hop enfaldigt folk, som låtit locka sig af hans bedrägliga löften och i förskott till honom betalt en del respenningar.

Göteborg. Omkring 80 st. arbetare inställde den 1 dennes å Korndahls pappersbruk i Mölndal sina arbeten, emedan afdrag gjorts för ett par helgedagar i deras månadspenning. Deras förut erhållna daglön med öfwerbetalning af 8 a 6 sk. i timman för öfwerarbete natten till Sön- och helgedag hade förändrats till fast månadslön utan särskild betalning för öfwerarbete. Fastän öfwerarbete egt rum natten till såwäl Mariæ Bebådelsedag som Långfredagen, hade man dock gjort afdrag i månadslönen. Flera wägrade att genom mottagandet godkänna afdraget. så att den 2 dennes en massa af arbetarne begaf sig till Rosendals bolags kontor härstädes, för att utfå hwad de ansågo för sin rätt. Uppgörelse lär ha i godo träffats. För såwäl arbetarnes som arbetsgifwarnes egen skull säger tidn. "Arbetaren" wore det önskligt, att dylika brytningar kunde undwikas. Men må arbetarne framför allt erinra sig, att de ej öka sin moraliska styrka genom berusning i bränwin eller wåldsamheter, lika litet som arbetsgifwarne sin genom att undanhålla arbetarne det som kan wara deras rätt.

Wexiö. Underwisningen wid härwarande högre elementarlärowerk har i följd af den rådande sjukligheten blifwit inställd för återstående delen af wårterminen. — Af 125,000 rdr, som Kronobergs läns landsting upplånat hos arméförwaltningen, utlemnades den 31 Mars härstädes tre femtedelar 75,000 rdr till kommuner inom länet; så fort återstående 50,000 rdr bli tillgängliga, komma äfwen dessa att såsom låneförsträckningar utdelas till nödställde. Omkring 300,000 rdr komma att såsom låneunderstödseller nödhjelpsmedel under loppet af twå eller tre månader utgifwas inom länet.

Kristianstad. Sammanträde har hållits med delegarne i bolaget för jernwägsanläggning emellan denna stad och Sölwesborg; åt interimsstyrelsen uppdrogs att genom utländska kapitalister söka att få detta arbete till stånd. Styrelsen lär redan hafwa satt sig i förbindelse med ett utländskt bolag för detta ändamål. — Enkan Löfwegren har nu af östra Göinge häradsrätt blifwit för mordet å sin man dömd till straffarbete under sin återstående lifstid. och hennes medbrottsling Karna Swensdotter dömdes till twenne års straffarbete.

Helsingborg. Landskrona—Helsingborgs-banan har under Februari månad inbringat 12,719: 73. — Massor med emigranter strömma dagligen genom staden, för att öfwer Köpenhamn begifwa sig till Amerika.

Landskrona. Stadens innewånare hafwa antagit en femgradig röstskala för borgmästarewal.

Lund. Wårarbetet har redan tagit sin början; ärter och potatis äro nedlaggde i jorden och på flera ställen har man redan planterat hwitbetor. — Det under hr Haqvinii ledning stående associationssällskapet har gifwit en representation för arbetareföreningen, hwilken war talrikt besökt.

Ystad. Jernbanan har under Februari månad i trafikinkomst lemnat en summa af 14,182: 67.

Malmö.

Weckans händelser. Bolagsstämmor hafwa under weckans lopp blifwit hållna med lottegarna i Malmö enskilda- samt Skånes enskilda banker, och med Malmö ångfartygs-aktiebolag. Wid det första af dessa utsågs handl. C. J. Kock till ordförande, samt fattades följande beslut: på revisorernas yrkande meddelades direktionen full answarsfrihet för det förflutna årets förwaltning; dess åtgärder godkändes för anslutningen till Skånes enskilda bank; 84: 10 utdelades på hwarje aktie, dels såsom räntewinst, dels såsom andel i reservfonden; slutligen uppdrogs åt direktionen att fortfarande förwalta affärerna till dess anslutningen fullkomligt försiggått, samt åt revisorerna att äfwen revidera innewarande års räkenskaper. Wid det andra omnämnda sammanträdet utsågs kammarherre C. v. Platen till ordförande, och fattades följande beslut: full answarsfrihet bewiljades; 10 % utdelades å hwarje aktie; direktionen bemyndigades att uppköpa aktier till ett belopp af 500,000 rdr. Till revisorer för detta år utsågos: prof. Gellerstedt, handl. Henchel, Åkerblom, Sjöwall och Hennig; till suppleanter bokh. F. Borg, landtb. C. Lundgren samt handl. Hintze. Wid det sista af dessa sammanträden antogs en af styrelsen för de Halländska ångbåtarne framstäldt förslag om en wiss gemensamhet emellan de båda bolagen. Meningen är att härigenom erhålla en daglig förbindelse emellan Malmö och Lübeck, sedan förmånliga wilkor för postbefordringen möjligen med postwerket blifwit afslutade. Förslaget antogs likwäl endast med de jemkningar som direktionen möjligen anser sig befogad att göra.

Återigen har kanalen kräft ett offer. Liket efter cigarrmakaren Hansson upphittades nemligen i måndags emellan Rörsjö- och södra bron. Man förmodar att den olycklige i mörkret föregående natt tagit miste och rullat utför den höga wallen, fallit i wattnet, samt på så sätt funnit en förtidig graf.

Stadens folkmängd uppgår nu till 24,478 personer, af hwilka 8,273 tillhör S:t Petri församling, 15,607 Caroli, samt 593 Garnisonsförsamlingen. 11,847 tillhöra mans- och 12,631 qwinnokönet. Kommunalskatt erlägges af 13,468, hwaremot 11,010 äro derifrån befriade. Tillökningen förlidet år uppgick till 856 personer; 440 män och 416 qwinnor, af hwilka 684 äro underkastade skattebidrag.

Dödligheten har under året warit stor, isynnerhet bland barnen.

Ohm, marknadsbesökandes skräck, den lika fruktade som oåtkomlige Ohm från Lund har ändtligen blifwit häktad för fickstöld å Röinge marknad. En dansk slagtare hade blifwit bestulen på 1,000 rdr och som man mißtänkte O. blef han genast arresterad. Owißt är likwäl om han kan till saken fällas, emedan han, wid anstäld visitation, endast war i besittning af en högst obetydlig summa. Önskligt wore om man kunde blifwa befriad ifrån denne för hela Skåne så farlige person.

Allt bådar wår. Flyttfoglarne anlända i stora skaror, marken ikläder sig sin ljusgröna drägt, prydd af anspråkslösa wårblommor, och ljumma flägtar omsusa oß. Men beklagtigtwis faller ej något regn. Wårarbetet pågår likwäl rundt omkring oß och på många ställen är sådden redan werkställd.

En musikalisk soiré med dans war anordnad i arbetareföreningens sal i söndags afton af en tredubbel qwartett till förmån för en medlem af föreningen, konstförwandten Hellgren, som i slutet af månaden ämnar begifwa sig till Amerika. Inkomsten af soiréen belöpte sig till 193 rdr, hwaraf frångår hyra för salen och diverse omkostnader så att en behållning af omkr. 125 rdr återstår. Åtta sångnummer utfördes, alla med mycken skicklighet, samt skänkte åhörarne en werklig njutning. Ett par nummer gafs da kapo. Sedermera började dansen och fortgick med den största ordning under ungdomlig glädtighet till kl. 11.

För utwandrare till Elbe-hertigdömena. I Posttidningen läses följande tillkännagifwande:

Då antalet af till Elbe-hertigdömena anländande arbetssökande swenskar, synnerligast från södra delarne af riket, tilltager, och jag dagligen har tillfälle erfara, att en stor del af dem förmenar, det swenska och norska konsulaten i utlandet innehafwa medel och äro förpliktade att med penningebidrag m. m. understödja dem på dessa deras utwandringar, anser jag mig, för att söka taga dem ur denna willfarelse, böra underrätta alla dem, som ämna tänka företaga dylika utflykter, att inga medel, hwarken hos de i Elbe-hertigdömena eller i allmänhet i utlandet anställda swenska och norska konsuler, finnas tillgängliga att för så beskaffade hjelpsökande användas. Kiel, af swenska och norska konsulatet, den 21 Mars 1869. F. Rooth.

Dödsfall. Ett sorgligt slut har träffat den utmärkte naturforskaren Eberhard Munck af Rosenschöld och wäckt mycket deltagande i hans fosterland. Han blef skjuten i Paraguay i Sydamerika af den grymme diktatorn Lopez, hwilken befann sig i yttersta trångsmål och skall hafwa welat att Munck af Rosenschöld skulle göra trollkonster, men hwilket denne förklarade sig ej kunna, och derföre blef på det sättet afdagatagen. Han har sedan år 1840 uppehållit sig i denna werldsdel för naturwetenskapliga forskningar, förwärfwande sitt uppehälle såsom praktiserande läkare, och war sedan flera år tillbaka gift med ett infödt fruntimmer, som äfwen ett par dagar efter hans död måste dela samma öde. Genom sin skicklighet som läkare, äfwensom för sina omfattande insigter i astronomi, kemi och andra kunskapsgrenar åtnjöt han stort förtroende, och anwändes äfwen af sjelfherrskaren Lopez i många wigtiga fall. Sin mesta tid egnade han åt forskningar i naturen, företrädeswis insekternas stora klaß egde han stor kännedom om, och har i det fallet förwärfwat sig ett namn bland naturforskare. I förening med en älskwärd och redbar karakter besatt han ett okufligt mod och begaf sig ständigt in bland indianerna och skogarnes wilddjur för att göra wetenskapliga rön och öka sina samlingar. Han war född i Lund den 11 Juli 1811. Efter att hafwa blifwit student derstädes 1825, tog han filosof. doktorsgraden 1832 samt blef efter någon tid äfwen medicine kandidat. Han följde sedan som skeppsläkare med Orehufwudska expeditionen, som förutnämnde år företogs, och upplöstes i Buenos Ayres, i hwars trakter han qwarstannade.

Berömwärdt. Till arbetareföreningen i Landskrona har grosshandlaren Tranchell derstädes skänkt 400 rdr för inköp af böcker, samt anwisat fri lokal för föreningens sammankomster.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 3 dennes föredrogs kostnadsförslag öfwer den förut beslutade inredningen af theater i föreningens sal; hwilket sålunda godkändes, att salen med belysning skulle fritt upplåtas för representationerne, dock skulle föreningen icke stå någon risk med afseende på kostnader för theaterns inredning.

Från åtskilliga medlemmar af sångkören hade skrifwelse inkommit om, att inga enskilda sångqwartetter inom kören skulle få finnas. Häröfwer hade komitéen för bildning och nöje anfört, att den icke ansåg något hinder kunna göras mot bildande af enskilda sångqwartetter, men tillstyrkte att man werkade för enighet och sambrägt inom sångkören, samt att endast denna skulle uppträda wid allmänna sammanträden; hwilket styrelsen bisöll. — Sångkören, som på ett werkligen utmärkt sätt utfört sina sånger wid föreningens sammankomster, ämnar rätt snart gifwa en konsert, hwarföre medlemmarne af kören säkerligen skola med intresse deltaga i öfningarne, för att wid densamma med heder uppbära sångarnamnet och häfda det anseende kören redan förwärfwat.

Allmänt sammanträde med föreningens medlemmar kommer att hållas nästa fredag för öfwerläggning och beslut, rörande åtskilliga af styrelsen behandlade ärender, och hwarom annonsen närmare tillkännagifwer. Wi erinra derjemte om, att wid sammanträdet kunna äfwen nya frågor wäckas, hwilka dock först remitteras till styrelsen, innan beslut deröfwer fattas.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

VI.

Bildning behöfwer hwarje menniska förskaffa sig. Endast om hon eger denna kan hon uppfulla sin bestämmelse i werlden. Bildningen är en utweckling af menniskans förmögenheter till en högre insigt och större förmåga i utöfningen af sina pligter, samt en förädling af hennes wäsende, närmande sig sitt gudomliga ursprung. Kunskaper, erfarenhet och en oaflåtlig werksamhet till det goda äro bildningens grundelementer.

En tid fanns då bildningen ansågs uteslutande tillhöra en wiß menniskoklaß, som derföre kallades "den bättre". Det är ganska riktigt, att endast bildade menniskor kunna räknas till den "bättre" delen af mensklighten; men om någon jemnlikhet eller gemensamhet i egande rätt kan ifrågakomma, så är det isynnerhet hwad bildningen beträffar. Denna ställer ocksä den fattige i samma linie med den rike, den oansedde och obemärkte till sitt wärde såsom menniska lika med den högt uppsatte. Den tiden, då de som makten hade, sökte att hålla folket i okunnighet och hindra upplysningens sken att sprida sina strålar till de i mörker och fattigdom trälande arbetarne, är numera förbi. Genom folkskolor och allmänna bildningsanstalter kan äfwen den fattige komma i åtnjutande af den uppfostran, som är nödwändig för att blifwa en bildad menniska. Men den bildning, man genom egen flit kan förskaffa sig, är wanligen af betydligare art, än den som inhemtas genom främmandes underwisning. Arbetaren har under sin uppwext ofta saknat tillräckliga tillfällen att förwärfwa sig kunskaper, han måste således under sin mannaålder fortsätta att tillegna sig sådana. Men detta blir ofta både kostsamt och otillräckligt på enskild wäg. Förena sig flera tillsammans, kunna böcker anskaffas, föredrag hållas, och deßutom kunna genom samspråk och diskussion många goda lärdomar inhemtas.

De flesta arbetareföreningar werka i den riktningen att gifwa medlemmarne bildningstillfällen. Det är äfwen en af sjelfhjelpens wackraste yttringar, då arbetaren börjar att genom egen flit och sträfwan förskaffa sig del af kunskapens och bildningens ljus. Någon har wäl betwiflat huruwida "bildningen såsom mål" kunde tillhöra arbetareföreningarne. För det första så wi erkänna, att wi ej förstå ett sådant twifwel. Det är wäl sannt arbetarne måste till en början anlita krafter, liggande utanför deras samhällsställning; men derföre behöfwa de ej komma i beroende, alldenstund bildning och upplysning ej är något monopol för en särskild klaß. Såsom wi förut angifwit äro intelligens och kapital nödwändiga för arbetaren, för att kunna lyfta sig till en bättre ställning. Således måste det äfwen wara arbetareföreningarnes uppgift att i detta fall werka derhän att målet ernås. Får arbetaren lust för kunskaper och wetande, så begagnar han äfwen hwarje tillfälle att tillegna sig det deraf, som kan wara honom gagnande. Arbetareföreningarne skola wäcka denna lust, samt äfwen i någon mån bereda tillfälle att tillfredsställa densamma Utan detta skall lifaktigheten förswinna; ty genom ett ständigt syßlande med materiella och kroppsliga behof tillfredsställes icke menniskoanden. Sträfwandet efter ekonomiskt oberoende bör gå hand i hand med bildningssträfwandet.

Huru kan en arbetareförening werka för höjande af arbetarens bildning? Man föranstaltar underwisande föredrag, anskaffar böcker och tidskrifter, håller diskussioner öfwer hwarjehanda ämnen. Så söker man att höja den enskildes insigter, derigenom att han blir i tillfälle att erfara andras meningar och göra jemförelser, som måste stärka hans omdömesförmåga. Den som finner sig weta för litet börjar äfwen på enskild wäg att förkofra sig.

På många ställen inrättas ordentliga skolor inom arbetareföreningarne. Frukterna af denna werksamhet skola icke uteblifwa. Tänkande och bildningssökande arbetare göra heder åt arbetarenamnet, förbättra sin omgifning och sprida ljus och trefnad inom sin familj.

Wi hafwa något länge uppehållit oß wid talet om bildningen. Emellertid war wår afsigt att endast i korthet anföra de olika mål arbetareföreningarne syfta åt, och wille då omnämna bildningen såsom det icke minst wigtiga. Innan wi likwäl lemna detta ämne, skulle det kanske intressera läsaren att höra huru en förening för ömsesidig förkofran i bildning på ett mycket anspråkslöst sätt konstituerade sig. Ehuru den egentligen icke war någon arbetareförening i den wanliga meningen, bestod den dock af arbetare, eller rättare till en början endast af några fattiga ynglingar. Exemplet är wärdt efterföljd.

Det war uti en mindre stad i England. Twå eller tre ynglingar af lägsta samhällsställning hade beslutit att sammankomma på winteraftnarne för ömsesidig uppbyggelse, genom att meddela hwarandra det lilla hwar och en kunde hafwa att lära de andra. Den ene ynglingens stuga blef stället för sammankomsten, snart blef likwäl stugan för trång; sommaren kom och man tog sin tillflykt till en trädgårdsplan. De åhörande stodo i fria luften, och den som höll föredraget stod i dörren till ett lusthus. Någon gång hände att församlingen måste skiljas för ett slagregn. Åter kom wintern och sällskapet blef talrikare, man saknade plats. Då tog man mod till sig och hyrde en stor sal, som stod öde, emedan den warit anwänd till kolerasjukhus, hwarför ingen eljest wille begagna den. Rummet uppsnyggades och bord och bänkar blefwo snart anskaffade. Den underwisning som här meddelades war troligen ännu tarfligare än rummet, men wiljan att förkofra sig fanns. De mindre kunnige underwisades af dem som woro mera kunnige. Denna ungdom, till hwilken också män slutit sig, arbetade emellertid på att både lära hwarandra och lära sig sjelfwa, att läsa, skrifwa, räkna, geografi, språk, kemi och mathematik.

Antalet hade wext till etthundrade. Man fordrade något mera ordnadt, och önskade föredrag. Några af dem wände sig till en ansedd och kunnig man samt bad honom "att hålla en smula tal för dem". Denne, rörd öfwer deras berättelse om, huru de hittills sökt hjelpa sig sjelfwe, efterkom beredwilligt deras begäran. Han berättar sjelf härom: "I den tanka att kunna säga något passande, som kunde blifwa till nytta, höll jag några föredrag i hwilka jag anförde exempel huru andra personer gjort, och såsom upplysning om hwad hwar och en af dem kunde göra i större eller mindre grad. Jag sökte antyda att deras lycka och wälgång owilkorligen berodde af dem sjelfwa, deras flit i eget studium, egen själsodling, egen tuktan, egen kontroll — och framför allt på ett redbart iakttagande af enskilda pligter, såsom det bästa i en mans karakter; hwad jag sade war gammalt som Salomos ordspråk, och kanske lika ofta hördt, men det blef mottaget med glädje. Ynglingarne grepo sig an, gjorde framsteg och arbetade beslutsamt. När de blefwo män, skingrades de i alla riktningar ute i werlden, der många af dem nu hafwa en hugnesam och gagnande ställning. Några år sednare besökte mig en ung man, synbart nyß kommen från werkstaden, han berättade att han nu hade ett eget gjuteri och war i god fart med arbete. Han hade warit med i wår förening och talade nu tacksamt om hwad jag talat till honom och hans kamrater, och han tillskref detta någon del af den framgång han redan rönt i lifwet."

Den som önskar närmare känna innehållet af de föredrag, som höllos för de wettgirige arbetarne, kan blott gå till boklådan och köpa sig boken om "Menniskans egna kraft," som utgör den swenska öfwersättningen deraf, och är wärd att egas af hwarje arbetare.

Höjandet af arbetaren till ekonomiskt oberoende, söka arbetareföreningarne åstadkomma på flera sätt, som wi nästa gång skola närmare widröra.

Lund den 6 dennes.

Lunds nya arbetareförening hade sitt allmänna sammanträde den 4 dennes. Efter att ordföranden, öfverstelöjtnant Engman, helsat de talrikt församlade medlemmarne med några hjertliga ord, meddelade han, att reglementet för sjuk- och begrafningskassan blifvit af Konungens Befallningshafvande stadfästadt, samt att detsamma nu var uuder tryckning Såsom första steget till föreningens mål att vinna ömsesidigt bistånd och oberoende hoppades han, att denna inrättning skulle med deltagande omfattas af föreningsmedlemmarne. Vidare tillkännagafs att en särskild styrelse för kassan blifvit vald. Studeranden Regnell uppträdde härefter och fortsatte sina vid föregående sammanträdet påbörjade intressanta svenska sagoberättelser. Derefter föredrog prof. grefve Hamilton ett par berättelser, hvaraf Topelii afhandling om aflidne Majoren Aug. Clyrbergs ungdom och lefnadsöden med särdeles intresse åhördes; slutligen kom stud. Hejner med en reseberättelse, hvilken onekligen hade ett visst värde, men som närmare får bedömmas, då Herr Hejner, enligt sitt löfte, kommer att fortsätta föredraget vid ett kommande sammanträde. Mellan föredragen omvexlades med musik och sång, hvilket mycket bidrog att höja den glada sinnesstämning, som nu såsom alltid varit rådande vid dessa sammankomster, och som gjort dem till angenäma sällskapliga samqväm.

Lunds arbetareförening visar sig sålunda lugnt och jemt utveckla sig. Föreningen eger nu egen sjuk- och begrafningskassa, hvaraf medlemmarne kunna draga stora fördelar, och det måste äfven för samhället vara gagnande och förtjent af uppmuntran, då arbetaren på detta sätt vill hjelpa sig sjelf vid inträffande sjukdom och oförmåga att arbeta. Bildningssträfvandet försummas ej — genom bildning och ekonomiskt obe-

rvende skall arbetaren omsider komma att intaga en aktad ställning i samhället, och då äfven det kroppsliga arbetet vinner ett berättigadt anseende. Trots alla hinder har föreningen fortfarande framgått på den beträdda vägen, med lugn och allvar sträfvande till målet. Och det är glädjande att föreningen vinner allt mer erkännande, medlemsantalet tillväxer ständigt, och krafterna förökas. Lycka och framgång åt hvarje ädel verksamhet!

Till Sweriges arbetareföreningar.

I början af sistlidna år aflät Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande de större föreningarna af detta slag här i landet en uppmaning att, till åstadkommande af en hittills saknad sammanhållning mellan de swenska arbetareföreningarna och ömsesidig kännedom af deras w rksamhet, till detta sällskap inkomma med upplysningar i sistnämnda afseende, åt hwilka sällskapet sedermera wille på tjenligt sätt gifwa offentlighet. Denna uppmaning blef af samtliga nämnda föreningar beredwilligt efterkommen; och då desamma tillika med wälwilja emottagit sällskapets derefter hufwudsakligen på de sålunda inkomna upplysningarna grundade årsberättelse, har, sedan nu åter ett år förflutit, innefattande nya bewis å lifskraften hos den idé, som framkallat arbetareföreningarna, sällskapet trott sig i denna rörelses intresse böra i större omfattning förnya sin under sistlidna år framstälda anhållan. I det att sällskapets styrelse fördenskull nu, då föreningarnas räkenskaper torde allmänt wara afslutade, wågar utbedja sig att, för näst förflutna år, få af samtliga arbetareföreningar i Swerige inom instundande April månads slut emottaga benägna upplysningar angående deras werksamhet, ledamotsantal och finansiella ställning, får styrelsen tillika, på derom af den här nedsatta komité för den internationella utställningen i Amsterdam framstäld anmodan, anföra, att under Augusti och September månader innewarande år i bemälda stad kommer att ega rum en allmän utställning af föremål, gagneliga för handtwerkaren i hans yrke eller hem, hwilken exposition har till syftemål att wisa arbetaren, hwad olika länders industri kan erbjuda honom till besparing i hushållsmateriel, arbetsredskap samt beklädnads-, uppfostrings- och lefnadskostnader, äfwensom styrelsen får nämna, att den i expositionsprogrammet upptagna första klaß innefattar: "Utkast och planer till bostäder för gifta och ogifta arbetare, planer till nattherbergen, matlagningsanstalter, spisqwarter, twätt- och läseinrättningar samt förlustelselokaler", och den sjunde klassen: "Stadgar, reglementen och berättelser af föreningar till handtwerkares och arbetares bästa."

Med den utweckling, som associationswäsendet bland arbetare och yrkesidkare här i landet nu wunnit, har sällskapets styrelse, lika med utställningskomitén, föreställt sig, att Swerige skulle inom förenämnda twenne klasser kunna med heder deltaga i en sådan exposition; och man har äfwen ansett det wara en pligt för en nation, som sjelf will och bör draga nytta af de många lärorika föremål, som utan twifwel wid denna utställning komma att företes, att till densamma i sin mån bidraga. Wid sådant förhållande har styrelsen denna gång ansett sig särskildt böra lägga samtliga arbetareföreningar här i landet på hjertat angelägenheten att så skyndsamt som möjligt, enär anmälningstiden tilländagår redan den 1 instundande Maj, till Sällskapets styrelse inkomma med ej mindre redogörelser för föreningarnas utweckling och werksamhetsföremål, än äfwen med twenne exemplar af de för dem gällande stadgar äfwensom med beskrifningar på de arbetarebostäder, som kunna wara upprättade, samt de inrättningar för arbetarnes kosthåll, twätt, bildning och wederqwickelse, som förefinnas och kunna wara förtjenta af omnämnande. Den nederländska expositionskomitén har dock förbehållit sig att få behålla hwad af detta slag till utställningen insändes.

Det är styrelsens afsigt att, om dessa berättelser och stadgar m. m., så talrikt inkomma, att området för associationswäsendet bland arbetarne här i landet kan med någon fullständighet öfwerses, låta desamma åtföljas af en allmän öfwersigt; men ett wilkor derför äfwensom för möjligheten för de swenska föreningarna att med heder kunna deltaga i den täflan, som förestår, är, att samma föreningar så allmänt och fullständigt som möjligt afgifwa de upplysningar m. m., som här ofwan blifwit omnämnda; och skall styrelsen söka widtaga sådana förfoganden, att efter utställningens slut samtliga de swenska föreningar, som dertill lemnat bidrag, erhålla del af utställningens resultat uti ifrågawarande hänseende samt hwad derwid förekommit för wåra förhållanden mest lärorikt och beaktanswärdt.

Om denna uppmanings återgifwande eller omnämnande i landsortstidningarna anhålles wördsamt.

Stockholm den 30 Mars 1869.

Styrelsen
för "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande."

(Insändt.)

Då man med någon uppmärksamhat följer med tidens och dagens händelser, skall man förundras öfwer den lusta till att reformera samhället, som der finnas hos åtskilliga personer, utan att dessa personer göra sig beswär att eftertänka, om deras förslager äro till nytta eller skada för samhället i sin helhet.

Insändaren föranledes till dessa reflexioner genom afhörandet af Herr Bergströms föredrag wid Arbetareföreningens sista allmänna sammanträde. Herr Bergström yttrar i början af sitt föredrag, att en fördom finnes, som säger, att bränwinet är oumbärligt för arbetaren; huruwida en sådan fördom finnes eller ej, är swårt att med wißhet beswara, men att bränwinet är oumbärligt mer för arbetaren, än hwilken annan samhällsmedlem som hälst, det torde inte blifwa swårt att swara på; men såsom herr Bergström uttrycker sig skulle det blott wara arbetaren, som gör sig skyldig till ett öfwerdrifwet begagnande af bränwin. Det är besynnerligt att höra en person, som man kan anse tillhöra arbetsklassen, uppträda och uttrycka sig på sådant sätt om sina wederlikar arbetarne, såsom att de äro andligt och kroppsligt förswagade genom öfwerdrifwet begagnande af bränwin. Man skulle tro, att herr Bergström sjelf har låtit de forntida spådomarna så föreswäfwa sin fantasi, då han nedskref sitt föredrag, att han helt och hållet glömt det närwarande. Widare föreslår herr Bergström, att Malmö arbetareförening skulle söka tillika med Sweriges öfriga arbetareföreningar inwerka på lagstiftningen, så att tillwerkningsskatten pr kanna skulle höjas till 4 a 5 Rdr Rmt och priset wid utminutering till 8 a 12 skilling pr sup; men hwarthän detta skulle leda omtalar han icke, ty icke blir det till det ändamål, hwartill föredraget syftade.

Hwad herr Bergströms förslag angår, om bildandet af en nykterhetsförening, så kan den måhända wara nödwändig för wissa personer, men för arbetaren i allmänhet äro de allsintet nödwändiga, isynnerhet som den af herr Bergström stiftade tänker medwerka till införandet af twångsåtgärder uti samhället, hwilket är stridande mot arbetareföreningarnes grundprinciper.

Utrikes.

Molnen på Spaniens politiska himmel slocka sig allt mer och mer. Partiledarna rusta sig till en afgörande kamp; öfwer allt ske demonstrationer, stundom så storartade, att ända till 100,000 menniskor deri deltaga; finanserna äro så usla, att man ej anser sig kunna reda dem med mindre än ett lån upptages på 1,000 millioner realer. Regeringen widtager likwäl energiska åtgärder för att wärna landets frihet, enligt sina åsigter. Att hastigt erhålla en monark anser den wara det werksammaste medlet för att förekomma anarki, och derföre har en halfofficiel deputation afgått till konung Ferdinand af Portugal för att försöka öfwertala honom att emottaga kronan. Det talas till och med om att Prim och Serrano i hemlighet besökt Lissabon för samma ändamål. Allt står nu och wäger, och man kan ej bestämma hurudan utgången skall blifwa. — Den katolska religionen är af cortes antagen till statsreligion, men religionsfrihet skall för öfrigt införas.

Äfwen från Italien ingå oroande underrättelser. Efterdyningar af oroligheterna med anledning af mäldskatten förnimmes från alla delar af landet, och alla framkallas af skatter, som regeringen sett sig till följe af det finansiella betrycket nödsakad att pålägga. På många ställen önskar man sig heldre tillbaka under det bourbonska oket, då man ostördt fick njuta af sitt dolce far niente blott man ej blandade sig uti politiken, framför denna nya statsform, som fordrar ordning och arbete. I Ancona stormade man den 25 Mars stadshuset samt förstörde allt hwad som fanns i detsamma; i Taenza har man upptäckt en sammanswärjning och arresterat en hel politisk klubb; i Parma har man utdelat upproriska proklamationer till soldaterna, och i hela landet kringlöpa upphetsande skrifwelser. Regeringen ämnar nu organisera en arméekår i medlersta Italien, som skall stå i förbindelse med alla garnisoner. Alla dessa demonstrationer utgå från det republikanska partiet.

I Tyskland och Frankrike rustas fortfarande, och krigiska rykten kringlöpa. I det förra landet hafwa alla permisioner upphört med den 1 April; hwarförutan man påstår att krigiska ordres afgått till flottans station i Cherbourg; i det sednare talas om, att twenne arméekårer skola sammandragas, samt att resten af det nordtyska förbundets linietrupper skola manöwrera på diwistoner, allt för öfning. Nya experimenter i menniskoförstöringskonsten komma att företagas.

Enligt underrättelser från Nordamerika tyckes ön Cubas sjelfständighet wara nära förestående. Generalen Cespedes har till Nordamerikans president aflåtit en skrifwelse, hwari anhålles att ön måtte anses såsom krigförande makt och sålunda oafhängig stat. Efter all sannolikhet kommer denna diplomatiska anhållan att bewiljas. Enligt skrifwelsen äro twå tredjedelar af öns innewånare af denna öfwertygelse, och hafwa dessa till sin disposition en armée af 70,000 man. Officiella underrättelser från Spanien motsäga detta, men man wet hwad afseende, som bör fästas wid dylika embetsskrifwelser.

Kejsar Napoleon den 3:dje söker att winna arbetarne för sin sak wid nu förestående wal till riksförsamlingen. Det tal han hållit i statsrådet den 23 Mars är så märkligt att wi tro det intressera läsaren att erhålla någon del deraf: "Det är regeringens pligt," sade han, "att beslutsamt uppfylla alla berättigade anspråk på förbättringar, men ock att med fasthet tillbakawisa straffbara begär och samhällsstörtande idéer. Wäl woro många förbättringar redan genomförda, men under det att wälstånd synts blomstra, har mången oförtjent olycka uppstått. Många wigtiga problemer ha blifwit lösta med bistånd af landets intelligenta krafter. Afskaffandet af stadgandet att arbetare skola hafwa betygsböcker skall komplettera den serie af åtgärder som widtagits till arbetarnes fromma. Jag hyser icke den förhoppningen att jag skall kunna utrota alla fördomar, afwäpna allt hat och föröka min popularitet, men litar deremot på att kunna hemta ny kraft att motstå de dåliga passionerna. När man har medgifwit alla möjliga förbättringar och gjort allt hwad godt och rätt är, upprätthåller man ordningen med större auktoritet, emedan man då stödjer sig på förnuft och allmänna belåtenheten." Få se hwad godt Frankrikes arbetare skörda af dessa löften. Det lär emellertid hafwa uppstått söndring bland arbetarne, i det en del förut ifriga frihetswänner öfwergått till regeringens sida, och ämna wälja på deß kandidater. Men kejsaren är en stor politikus, och de förståndige le på sin höjd åt de wackra fraserna.

Nyligen omtalades det i tidningarne, att wår swenske kung hade en färgare till slägting i Frankrike. En swensk yngling från Örebro, utgången ur tekniska skolan derstädes, har nu erhållit plats hos den store färgerifabrikören Bernadotte, boende wid "Swenske Kungens gata" i Suresne nära Paris, för att grundligt lära sig yrket af den kunglige färgaren.

Suezkanalen, som gjorts för att förena Röda hafwet med Medelhafwet, och som sålunda genomskär den omkr. 10 mil breda landsträckan hwilken sammanbinder Asien med Afrika, har den 18 Mars hunnit så nära sin fullbordan, att slussarne samma dag öppnades i vice konungens af Egypten närwaro. Medelhafswattnet har derigenom blifwit inledt i de "bittra sjöarne" dal på Isthmus.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

I.

Den gröna plånboken.

Har det någongång händt er, att ni stannat på stora landsvägen framför en stenhuggare; att ni långsamt betraktat honom och sagt för er sjelf: "Stackars karl! . . . Han står der, ständigt der; det må regna eller blåsa; oaktadt kölden, oaktadt solvärmen, är han ständigt der, alldeles såsom en af vägens milstolpar. Om han dertill hade dessas orörlighet! Men nej . . . han måste äta, han och arbetets nödvändighet sätter honom hvarje morgon i rörelse. Med krokiga ben, kroppen framåtlutad, ryggen krökt, hufvudet böjdt mot marken, knackar han med båda händerna, knackar han oupphörligt. Det är icke längre en menniska, det är en maskin att krossa kiselsten . . . det är en lefvande hammare.

Det finnes emellertid bland dem — och det är just deri Guds stora godhet framlyser — det finnes bland dem de, som åtnöja sig med detta sorgliga öde! — det finnes till och med bland dem de som med omsorg vårda sitt vägstycke, och sätta ett slags ära deri. Deras stenpyramider äro ordnade med ett slags konst på långa gräsrabatter, lika så väl underhållna som någon trädgårds. Dikena äro dragna snörrätt, deras bräddar äro ständigt gröna. Det är blott halmkojan, det enda skyddet emot oväder, som ej har detta nätta utseende, som ej gör heder åt dessa mönsterarbetare. När allt är väl i ordning hos dem, när de hafva bortkrattat ända till det sista vissnade bladet, då resa de upp sig stolt och gnugga händerna; de äro belåtna. Hvilken skön lott att lefva på stora landsvägen och att hafva en gul nummer på sin blanklädershatt! — Dessa äro yrkets filosofer; de äro de lyckliga, de visa.

Men de som kunnat drömma om ett annat öde, sådana som känna saknaden, önskningar, ärelystnad, såsom vår stenhuggare i fråga, såsom Jean Maillard . . .

Han var en son till en välmående landtbrukare i Normandie. Vid denna tidpunkt rodnade förpaktarne för plogen och ville att deras söner skulle blifva "herrar advokater". Den lille Jean hade blifvit satt i gymnasiet i Yvetot, hvarest han bokstafligen endast lärde att rodna för sina goda föräldrar. Tio år sednare och ständigt på samma negativa sätt, studerade han lagfarenhet i Caen. Fader Maillard dog, redan till hälften ruinerad, men åtminstone i den ärliga tron, att hafva gjort en stor man af sin herr son.

Detta var för tjugo år sedan mången landtmans historia.

Jean hopsamlade i största hast lemningarne af fadrens förmögenhet och hastade att förskingra dem i Paris.

Der mötte honom på hans väg en hederlig flicka, en god engel; men det var redan för sent.

Ehuruväl Madeleine blott var en simpel arbetares dotter, blef det en olycka för henne, att älska Jean Maillard. Han gifte sig med henne, men

återtog nästan genast sina slösaktiga vanor.

Eländets timma nalkades. Ett barn kom till verlden, en liten flicka. Stackars Denise! På sjelfva hennes födelsedag hade stadstjenarne kommit att göra utmätning hos hennes far. — Hvad är att göra? hvad skall man blifva?

Jean Maillard ägde någon tillstymmelse till mod, men den krossades genast mot hindren. Han kunde ingenting; han passade ej till något; han var icke ens van vid arbete.

Hans värdiga följeslagerskas exempel och uppmuntran förlängde icke desto mindre kampen. Han försökte väl tjugo yrken; Madelaine hade återtagit sitt Arbetande natt och dag lyckades hon nästan att underhålla man och barn. Men ögonen försvagas hastigt, när man öfveranstränger dem; efter en lång sjukdom återvaknade Madeleine nästan blind.

Hos Jean Maillard yttrade sig nu det sista bemödandet hos den nära slocknande lampan. Ingenting lyckades honom emellertid. För att döfva sig, drack han. Madeleine gret; Denise äfvensä. Hon började att begripa; hon nalkades sitt tionde år.

För fyra år sedan fick hon en liten syster, för halftannat år sedan en bror. Denna interiör blef genomborrande.

Jean Maillard var för öfrigt alldeles icke någon elak menniska. Han ömmade för de sina, man förlät honom. Man fattade beslutet att återvända till Normandie, till byn, hvarest man måhända skulle finna slägtingar, beskyddare, hjelpkällor.

Det blef en i sanning bedröflig resa detta; och hederligt folk på vägen som sågo denna man med den dystra blicken, denna bleka moder, dessa tre barn i trasor gå förbi, makade åt sig sägande: "Se der går landstrykaren med sin familj."

Man kom fram. Intrycket som vandringsmännen frambragte var frånstötande; ingen kände igen Jean Maillard; några slägtingar värdigades knappast att erinra sig honom. De annsamme gladde sig helt tyst åt hans fall; han hade varil högmodig fordom på sin välgängstid. De gamla vännerna öfverdrefvo sin kallsinnighet af fruktan att man skulle låna penningar af dem. Korteligen, emottagandet blef ganska dåligt, och det kom dem nästan att sakna Paris.

Å andra sidan hade resan varit olycksfull för barnen. De begge yngsta, utmattade genom ansträngningar, hade insjuknat vid framkomsten Den lilla flickan dog andra dagen derefter; två dagar sednare kom ordningen till gossen. Denise sjelf tycktes så svag och så blek att man hvarje ögonblick kunde hafva sagt att det var af nöden att gräfva en tredje graf på kyrkogården.

(Forts.)

Charad.

Hur kan du mitt första? så sade en gång
En wän till den andra förtroligt.
Hwad tycker du sjelf? här är glädje och sång,
Jag lefwer och det är så roligt!

Och dertill mitt andra rätt ofta jag får;
Dock må du wid det ej förglömma
Att k sätta efter — du mig wäl förstår —
Ja, här kan man swärma och drömma.

Blif hos mig nå't litet! säg du icke nej!
Och, jemte mig, njutningen dela!
Det will jag wißt icke, så framt som du ej,
Nödwändigt påyrkar mitt hela.

— n.

Uttydning till charaden i N:r 14: Alfrida.

Blickar i Tittskåpet.

Lagsökning och förklaring. I Töreboda råder stor uppståndelse. En handlande B. E. har nemligen för några dagar sedan lagsökt flere af sina grannar får oguldna räkningar till hans konkursmassa. Derwid skall han ha gått besynnerligt till wäga. Så lär bland de ansatte befinna sig en färgare, å hwars räkning herr E. blygsamt debiterar 3 rdr, för det mannen å hans kontor i några år stundom doppat i herr E:s bläckhorn — ett originelt sätt att debitera grannar, i synnerhet sådane, sam skola kallas wäner. — Deßlikes lagsöktes en annan granne för 9 rdr 66 öre. Denne, som förmenade sig hafwa en genfordran för läsning af tidningar m. m., inslickade i sin förklaring af den 26 Mars till Konungens Befallningshafwande i Skaraborgs län följande klassiska qwäde, hwilket återgifwes såsom prof på Töreboda-poesi:

"Herr E b—g will andra gerna debitera,
"Om på hwad sätt" — gör samma sak.
Men glömmer sitt att registrera
På "sannings-kontot". Ack! han är e-lak.
"Wäl tar han tidningsbla't" i sina händer,
Och stafwar der så godt han kan. —
Men — om det till upplysning länder —
Förlåt mig — tror knappt någon man."

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö arbetareförenings medlemmar kallas härmed till allmänt sammanträde Fredagen den 16 dennes kl. 8 e. m., för att öfverlägga och besluta om följande ärender:

1:o. Styrelsens förslag till reglemente för sparkassan;

2:o. Uppbördskomitéens berättelse om kassans ställning till och med den 31 sistlidne Mars;

3:o. Handelskomitéens berättelse om inventeringen af handelsrörelsen för första qvartalet;

4:o. Styrelsens beslut att anställa en af ledamöterna i uppbördskomitéen, såsom räkenskapsförare, med en lön af 150 rdr årligen, räknadt från detta års början.

STYRELSEN.

Barngille

anordnas i föreningens sal Söndagen den 11 April kl. 7—11 e. m. Biljetter a 25 öre för vuxna samt 10 öre för barn säljas i föreningens handelsbod, Norregatan N:o 31, från och med Lördagen den 10. Inga vuxna få dansa. Önskligt är, att vårdarinnor medfölja. 300 biljetter säljas till dansplanen samt 400 till gallerierna.

Komitéen för bildning och nöje.

Maskeradbal

anställes för föreningens medlemmar i festsalen Lördagen den 17:de kl. 8 e. m. genom underteeknades föranstaltande. **Endast qvinliga medlemmar** *ega att köpa biljetter till balen, då hvar och en erhåller tvenne för ett pris af 67 öre till dansplanen och 50 öre till gallerierna; för den ena biljetten skall qvinlig medlem bjuda en manlig. Biljetter erhållas i föreningens handelsbod vid Norregatan från Torsdagen d. 15. Behållningen tillfaller fonden för föreningens fana.*

Fruntimmers-komitéen
för insamling af medel till föreningens fana.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag, Onsdag och Lördag kl. 8 e. m. I anseende till den stundande konserten behagade sångarne så allmänt som möjligt infinna sig.

OBS. Böter för uteblifvande, är upphäfdt.

Komitéen för bildning och nöje.

Inskrifning af nya medlemmar i Malmö Arbetareförening kan ske hwarje Torsdags afton kl. 7—8 hos uppbördskomitéen, som sammanträder nämnda tid å wanligt ställe.

Uppbördskomitéen.

Tillkännagifvande.

Att jag från och med denna dag etablerat mig här i staden för bedrifvande af

MÅLERIYRKET,

får jag härmed för den ärade allmänheten ödmjukligen tillkännagifva.

Då jag numera under en längre tid uti måleriyrket praktiserat, tager jag mig friheten rekommendera mig till utförande af allt hvad som till yrket hörer, såsom: **Rumsmålning, Dekoration, Imitation** af såväl **alla slags träd-** som **sten-**sorter, **Tapetsering, Lackering** af såväl **vagnar** som **möbler** och **brickor** m. m., **Skeppsmålning;** samt för öfrigt allt hvad som kan förekomma till yrket hänförande; och skall det alltid blifva mitt bemödande, att samvetsgrannt, skyndsamt och med största ackuratess i förening med **billigaste priser** utföra de arbeten som mig benäget komma att anförtros.

Obs. *För målning af husfaçader m. m. rekommenderas särskildt en s. k. kompositionsfärg, hvilken har det stora företrädet framför vanlig oljefärg att i och med detsamma den är lika solid, utfaller den* **50** $^0/_0$ *billigare.*

Malmö den 25 Mars 1869.

Stora Nygatan N:r 93, midtemot Kyrkogården. **N. A. Norling,** **Stora Nygatan N:r 93,** midtemot Kyrkogården.

Malmö Arbetareförenings medlemmar behagade inbetala 2:dra qwartalsafgiften till uppbörskomitéen, som för denna uppbörd sammanträder hwarje söcknedags afton, kl 7 —9, utom lördagar under twenne weckor ifrån och med måndagen den 5 April; de derefter resterande afgifterna uppbäres af waktmästaren, som derför erhåller den för honom bestämda uppbördsprovisionen.

Uppbördskomitéen.

Till ordningsmän inom arbetareföreningen äro nedanstående personer utsedde:

Auktionsrin aren H. J. Rosenqvist, repslagarne Tideman och Görgensén, skolläraren Hellberg, packhuskarlarne Sven Nilsson, Per Persson och M. Jönsson smedmästarne Holmberg och Björklund mätarne H. Möller och Olaus Olsson, murarne J. P. Rosenqvist och Carl Osterberg, glasmästaren Wahlström, bryggarne H. Nilsson, P. Holmberg och Lars Svensson, tunnbindarne Möllerberg och Löfström, brödbagarne J. Christensson och Ifvarsson, Tolagsvaktmästaren Grip, handlarne Pål Olsson och Persson, fånggevaldigern Bundt, typografen Lefevre, plätslagaren Olsson, tobaksspinnaren Brandt, svarfvaren Gellström, värdshusidkaren Å Silfver, sadelmakarne O. Nilsson och S. Holmqvist, skomakaren P. Rosberg, gasverksarbetarne N. Wirén och M Andersson, sjåarne P. Nilsson och M. Christofferson, timmermannen C. Andersson sam stensättaren L. Persson. Ofvanstående hrr behagade sammanträda i föreningens sal Tisdagen den 12 April kl 8 e m *Till förman är repslagaren Tideman vald, samt till vice förman värdshusidkaren Silfver.* Om någon skulle önska afsäga sig förtroendet bör detta oförtöfvadt ske hos komiténs ordförande, St. Nygatan, 15.

Komitéen för bildniug och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

För Malmö Arbetareförenings handelsrörelses Kaffehandel har nu åtgärder vidtagits, hvartill en stegrad konsumtion gifvit anledning, för att tillhandahålla den ärade allmänheten goda Kaffesorter, såsom: Brasil-, Rio-, Costaricca-, Capitania-, gul och brun Java-, Mocca- m. fl. slag såväl obrändt som brändt och malet, hvilket härmed för afnämare vördsammast tillkännagifves.

Malmö i April 1869.

Handelskomitéen.

Nu inkomna:

Kokärter,

utmärkt goda till 50 öre kannan uti

Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.

Ett nytt hus med 2:ne lägenheter, jemte kök och loft till hwarje, samt en byggetomt, belägen å Östra Förstaden, är till salu på billiga wilkor. Speculanter derå torde wända sig till

Ferd. Schön,
Kommissionär.
Atr. Mårtensgatan N:r 14,
inuti gården.

Undervisning i Fortepianospelning erhålles af undertecknad mot billig afgift.

Ernestine Ekeroth,
St. Nygatan N:r 46.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 16. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 16 April | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Anmälan om

Malmö Arbetareförenings Tidning.

På **"Bikupan", tidning för arbetare,** kan för återstående tre fjerdedels år prenumereras med 2 rdr 25 öre och för fjerdedels år med 75 öre; prenumeranter å postkontoren erlägga deßutom wanligt postförwaltarearvode.

Prenumeration i staden mottages af: tapetseraren C. F. Furst; handl. O Berggren; handl. Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet; skräddare Asp, Lilla Torget, samt i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

Tidningens mål är att werka för arbetarens höjande i andligt och materielt hänseende, och innehåller derföre utom fullständig redogörelse öfwer **Malmö Arbetarenings angelägenheter och underrättelser från andra arbetare föreningar,** äfwen **ledande artiklar** i ämnen som röra arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt. Deßutom meddelar tidningen **Inrikes- och Utrikes-nyheter,** samt intressanta **följetonger;** hwarjemte under rubriken **"Blickar i Tittskåpet"** meddelas sådant som är af mera blandadt och nöjsamt innehåll. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Af tidningen, som utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m., försäljes äfwen lösnummer till 6 öre. Annonser intagas mot 5 öre pr rad, wanlig stil.

Malmö i Mars 1869.

Redaktionen.

Predikotur.

3 Söndagen efter Påsk.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Druswan och Diana.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

April.

Lörd. d. 17 kl. 8—12 Uppbörd i rådhuset å första tredjedelen af 1868 års kommunalskatt.
" " kl. 10 f. m. Lösöreauktion efter afl. bagaren C. Murman i gården N:r 723 Hjulhamnsgatan.

Månd. d. 19 kl. 10 f. m. Varuauktion efter afl. handlanden F. J. Salmsson, huset N:r 26 Östergatan.
" " kl. 9 f. m. Lösöreauktion efter afl. prosten Hindbeck, Hemesdynge prestgård.

Tisd. d. 20 kl. 10 f. m. Auktion å snickerifabriksredskap m. m. i gården N:r 3 Lilla Qvarngatan.

Onsd. d. 21 kl. 11 f. m. Auktion å huset och tomten N:r 33 Östra Förstaden.
" " kl. ¼ 12 f. m Auktion å hus och tomt under N:r 8 Litt. F 3 Östra Förstaden.
" " kl. ¾ 12 f. m. Auktion å hus och tomt under N:r 37 Östra Förstaden.
" " kl. ½ 1 e. m. Auktion å hus och tomt N:r 39 Södra Förstaden.

Torsd. d. 22 kl. 10 f. m. Auktion i Rådhuset å ett restvarulager.
" " kl. 7—9 Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité för inskrifning af nya medlemmar i föreningen.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:
från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;
afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **12**,10′ e. m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m

---

Stockholm. Ett bolag har bildat sig för att öfwertaga den gamla sim- och badinrättningen för fruntimmer. Inköpspriset är 4,000 rdr (ny kostade den 18,000 rdr) och äro omkostnaderna för flyttninng och reparation af densamma beräknade till 6,000 rdr. — Velocipedfebern är i ständigt tilltagande. Man tillwerkar dylika fortskaffningsmedel i alla upptänkliga fasoner och förewisar dem mot entréafgifter, under ett ständigt tillopp af nyfikna. Äfwen för fruntimmer äro nu dylika fordon uppfunna. — Ransakningen med den för stöld häktade betjenten Holmgren har afslöjat en mörk sida af Stockholms mysterier. Ett helt tjufband är upptäckt, som dels undandolt tjufwen för polisens efterspaningar, dels med god smak delat det stulna med honom. Den djupaste fattigdom och den samwetslösaste egennytta hafwa derwid gjort sig gällande. — Generalpoststyrelsen har gått i författning om, att postanwisningar efter den 1 Maj kunna utbytas emellan Swerige och Nordamerika. Afgiften är 72 öre för 17½ dollar samt 1: 25 för större belopp. — Allmänt klagas öfwer den osäkerhet som wid mörkrets inbrott råder å hufwudstadens gator. Ett fruntimmer kan ej gå ensam ut utan att blifwa öfwerfallen af bättre klädda, men till sitt handlingssätt sämre manspersoner. Qwinnofriden tyckes således i wårt civiliserade tidehwarf wara aflyst i Birger Jarls stad. — Posttidningens answarige utgifware d:r Strandberg har blifwit frikänd i det emot honom af d:r Damm anhängiggjorda tryckfrihetsmålet. — Bränwinstillwerkningen i riket har till den 1 April uppgått till 4,249,704 kannor.

Hudikswall. Oroligheterna fortfara. Ransakningen har inwecklat en mängd personer i målet, hwarför processen tyckes erhålla en stor utsträckning. Nya bekännelser föranleda ständigt nya häktningar. Sednast hafwa natten till den 30 Mars skarpa skott blifwit aflossade emot kronolänsman Piras bostad i Bjuråkers socken. Lyckligtwis förorsakades dermed ingen skada.

Lindesberg hemsöktes förliden Söndag af en förfärlig eldswåda, som lade 27 gårdar i aska, deribland rådhuset och kyrkan.

Wenersborg. Derstädes har man hittat på det owanliga sättet att förfalska, att man stoppat större fiskar fulla af småfisk, för att derigenom öka deß tyngd och således sin förtjenst.

Eskilstuna. Dom är nu fälld öfwer den för mordbrand å Wärhulta ångsåg anklagade brukspatron Grubb, hwarwid denne dömdes till sex samt machinisten Eriksson till twå års straffarbete, hwarjemte båda förklarades för alltid wara förlustige medborgerligt förtroende.

Jönköping. I Småland lära för närwarande många hemman stå öde, då deß egare rest till Amerika, urståndsatta att betala räntorna på hypotekslånen. Hypoteksföreningarne komma sålunda att öfwertaga flera af dessa egendomar, wanskötta och af ringa wärde.

Kalmar. En i denna ort ryktbar spåqwinna kallad "Lustigdängan" har under påskweckan anträdt den sista färden. Hon skänkte isynnerhet tröst åt olyckliga älskande, hwilka nu fälla bittra tårar på hennes graf. En del widskepligt folk kastade aska och eldmörja efter likkistan, då prosessionen passerade förbi dem, på det att den döda ej skulle "gå igen och skada folk."

Öland. Från denna af mißwäxt hemsökta ö ingår den sorgliga underrättelsen, att dödsfallen af swält dagligen tilltaga, "sedan tillgångarne på hasselknopp, ben och agnar tagit slut."

Kristianstad. En förhärdad brottsling greps å stadens torg, sysselsatt med att försälja en häst för det billiga priset af 13 rdr. Genom telegram erhöll man den underrättelsen, att mannen åtkommit hästen tillika med åkdon i grannskapet af Karlshamn på så sätt, att han slog körswennen, en liten gosse, i hufwudet med en sten, så att han swimmade. Bofwen lär sedermera hafwa bekänt sitt brott. — Mycken osäkerhet råder i stadens grannskap och dagligen omtalas wåldsbragder, begångna mot fredliga medborgare. Sålunda blef härom natten en stackars gammal torpare öfwerfallen i sin stuga, illa mißhandlad samt fick ena ögat förderfwadt, men kan ej i brist på bewisning, anställa åtal mot wåldswerkaren, oaktadt han wet hwem denne är. I Willands härad grasserar ett talrikt tjufband. Bland andra deß bedrifter omtalas, att det en natt hemsökt en bonde samt fört med sig ett laß fullt med saker, så att den stackars mannen dagen derpå ej egde en bit bröd eller en husgerådsartikel i huset. — I en grusgraf å hemmanet N:o 10 Röinge har man funnit skelettet efter en menniska. Af twenne hål i hufwudskålen förmodar man, att ett hemskt brott blifwit begånget. Bland de förmultnade kläderna fann man ett kopparmynt från 1600-talet.

Helsingborg. Under gymnastikridt har en husar blifwit slagen af hästen samt derwid brutit båda benen af sig. — Man klagar öfwer den på sednare tiden inom staden bedrifna industrien, att bortstjäla messingshandtag och klappar från portarne, samt uppmanar stadens gördelmakare att anmäla dem för polisen, som utbjuda gammal messing. — I måndags morgse såg man med förwåning i denna goda stad manifester uppslagne på husknutarne med påskrifter: "Lefwe republiken!" "Ned med konungamakten och deß anhängare!" "Ned med garnisonen!" "Lefwe tryckfriheten!" "Lefwe friheten!" "Ned med alla lathundar!" Ö. P. betecknar detta såsom dumt skoj, i hwilken åsigt wi till alla delar instämma.

Malmö.

Weckans händelser. Till undergående af maturitetsexamen wid härwarande elementarlärowerk hafwa 28 ynglingar anmält sig. De skriftliga profwen afläggas i dessa dagar.

Patriotiska sällskapet i hufwudstaden har för detta år anslagit en summa af 200 rdr att utdelas såsom premier åt flitige ynglingar wid härwarande tekniska skola.

Den tysta skolan här i staden har i dessa dagar undergått en wäsentlig förändring, troligen till deß fördel. Den gamle läraren har nemligen från denna månads början frånträdt sin befattning och i hans ställe äro twenne i denna slags underwisning kunnige unga fruntimmer antagne som lärarinnor.

Underrättelser hafwa i dessa dagar hit ingått, att den härstädes byggda utmärkt wackra skonaren "Laura", förd af kapten Nilsson, helt och hållet förolyckats wid Islands kust. Besättningen räddades, men förlorade alla sina tillhörigheter.

Sedan nu det nya stationshuset är komplett färdigt, har man gått i författning om att förskönа platsen utanför detsamma genom att anlägga trottoirer samt gräsplaner och blomstergrupper. Det blir således inbjudande för den resande att anlända till denna station.

Wid husarregementet konung Carl XV hafwa löjtnanterna C. R. Sylwan och F. S. v. Horn blifwit utnämd till ryttmästare, samt underlöjtnanten F. E. Ekenstam till löjtnant. Ryttmästaren G. E. W. v. Willebrand har erhållit afsked från denna sin befattning.

Under innewarande winter hafwa ända till 175 fångar i sender warit förwarade å härwarande cellfängelse i hwilket ej mer än 104 celler finnas. Antalet är wisserligen nu något förminskat, men ändå betydligt öfwer hwad fängelset kan rymma.

Hur ett postbud finner beqwämast att bära sin velociped på ryggen, berättar en korrespondent från Köpenhamn till Göteborgs Handelstidn. följande: Postmästaren wille att karlen, som besörjde posten mellan twå på några mils afstånd från hwarandra belägna städer skulle, för att komma fortare, förses med en velociped. Detta skedde äfwen, men till ingen hugnad för korrespondenter, ty desse måste nu längre wänta på posten än förut. Detta twåhjuliga fortskaffningsmedel war för postkarlen omöjligt att handtera; han tog öfwerbalans och föredrog att helldre begagna sina krokiga ben. Emellertid måste hans ben bära utom sin wärda lekamen äfwen velocipeden, som hängde på ryggen, och derföre kom posten sednare.

Arbetare-utställningen i Amsterdam.

I förra numret meddelade "Bikupan" den af "sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" aflåtna skrifwelsen till Swegiges arbetareföreningar, hwaraf inhemtades de närmare omständigheterna, rörande utställningen i Amsterdam. Denna utställning, som först war ämnad att ega rum i Utrecht, men genom de talrika anmälningar om deltagande, hwilka ingått från Tyskland och England, kommer att öppnas i Hollands hufwudstad, synes blifwa af mycken betydelse för den arbetande klassens ställning i allmänhet. Det bästa är, att man här utgått från en rent praktisk synpunkt, och söker att sammanföra allt, som i något hänseende kan wara arbetaren till nytta i hans yrke och husliga lif, eller tjena till hans sedliga, andliga och kroppsliga utweckling. Det

är således icke frågan om att framwisa storartade praktexemplar på lyx, hwarmed flera af de så kallade industriutställningarne förblända ögat. Genom denna utställning skall säkert något godt komma att framhållas till arbetarens fördel. För att kunna deltaga i densamma måste man skynda, ty till den 1 Maj skola anmälningarne om de saker som skola utställas wara gjorde. Det wore wårt land wärdigt, om äfwen härifrån afsändes sådana föremål, som kunde gifwa utlänningen ett begrepp om den swenske arbetarens materiella och andliga förhållanden. Swerige bör till och med med heder kunna deltaga i denna nationernas täflan till arbetaresakens befrämjande. Tiden är wisserligen kort, men det är icke frågan om att framställa något nytt, utan endast att framwisa sådant som i arbetarens dagliga lif brukas och kan anses wara ändamålsenligt. Den största swårigheten torde blifwa med fraktkostnaden för sådana saker som afskickas, men på de holländska jernbanorna befordras föremålen till och från utställningen gratis, och lämpligast wore om sammanskott för den öfriga kostnaden kunde åwägabringas. Åtminstone skola landets arbetareföreningar helt säkert icke underlåta att lemna sina bidrag till kännedom om föreningsidéens utweckling, och arbetarnes deraf följande intellektuella och ekonomiska förkofran; antingen derigenom att särskilda komitéer utses att direkt genom konsul afsända föremålen, eller att dessa aflemnas till förutnämnda sällskap i Stockholm.

Isynnerhet fästa wi de mindre handtwerkarnes uppmärksamhet på, att wid detta tillfälle hålla sig framme, då de eljest i de flesta fall äro undanträngde wid expositioner af den stora industrien. Möbler, husgerådssaker, beklädnad och dylikt. som arbetaren behöfwer förfärdigas i allmänhet af de små handtwerkarne, och det wore derföre gagneligt att sådant, som är dugligt, snyggt, ändamålsenligt och billigt tillwerkadt i den wägen, kunde på ett mera offentligt sätt winna erkännande och efterföljd. Husslöjden skulle sålunda erhålla tillbörlig uppmuntran, och mera wärde sättas på det waraktiga och nyttiga, ju mer man började finna, huru den allmänt utbredda efterapningen af grannlåt i klädedrägt och bohag icke blott är dyrare utan äfwen mindre beqwämt och behagligt för den enkle arbetaren. Det wore äfwen ett tillfälle för industriföreningarna att wisa sina medbroderliga känslor för den mindre handtwerkaren, om de nu på detta sätt sökte förhjelpa honom fram på den industriella täflingsbanan och skänkte honom någon uppmuntran på wägen, genom att gifwa arbetet rättwist erkännande, äfwen om dess utförande ej wore afsedt att utgöra mästerwerk i konstens och lyxens tjenst. Wi mena att äfwen industriföreningarne kunde medwerka till att Swerige på ett wärdigt sätt representerades wid utställningen.

Ofwanför är sagdt, att anmälningar om utställningsföremål skola wara insände till den 1 Maj; men från annat håll hafwa wi oß bekant att dessa mottages till den 15 Maj. Utställningen eger rum mellan d. 15—30 Juli.

Utställningen är delad i sju klasser: den första omfattar boningar, ritningar till boningslokaler för gifta och ogifta arbetare, sofplatser, kök, wistbodar o. s. w; den andra: husgeråd, möbler, sängkläder, bords- och köksaker samt glaswaror, uppwärmning, belysning, rengöring, kram, flätwerk och bleckwaror; den tredje: kläder öfwer- och underkläder, tyger till dylika, stickade och wirkade saker, hufwudbetäckning, fotbeklädning; den fjerde: näringsmedel, sädesslag och mjöl, beredda födoämnen; den femte: werktyg för handtwerkare och trädgårdsarbetare; den sjette: medel till sedlig, andlig och kroppslig utweckling, böcker, musik och musikinstrumenter, gymnastik, föremål för förströelse, spel och lekar o s. w.; den sjunde: stadgar, reglementen och berättelser från arbetareföreningar.

I "Bikupan" har plats begärts för följande:

Den ärade insändare, som i Bikupan för den 9 dennes uttalat sitt klander öfwer mitt anspråkslösa föredrag wid sista föreningssammanträdet, behagade bemärka, att ännu aldrig något förslag framkommit, som icke funnit wedersakare. Jag är öfwertygad, att mitt föredrag innehåller sanningar, som förtjena att behjertas, helst af arbetaren, som just, emedan han begagnar eldswattnet i deß råaste form, lider deraf mera än de öfriga klasserna, som ha tillfälle att bestå sig punsch, toddy och likörer. Jag wet nu att Insändaren funnit mitt uppträdande besynnerligt, men jag känner derjemte, att mina enkla ord wunnit gillande af en mängd personer, både i och utom arbetsklassen. Insändaren får tro hwad han behagar, men jag och många med mig, tro att bränwinet är arbetarens förbannelse och till en stor del orsaken till hans mindre lyckliga ställning.

B e r g s t r ö m.

Walstriden bland Frankrikes arbetare.

Det förestående walet till lagstiftande församlingen i Frankrike har åter satt de politiska lidelserna i en häftig spänning. I förra numret anförde wi kejsarens tal i statsrådet, som synes åsyfta att inwerka på den stora massan af arbetare, hwilka efter införandet af lagen om församlingsrätten skola med ifwer omfatta tillfället att söka utöfwa inflytande på walet. Huru de franske arbetarne i allmänhet wilja göra sina åsigter gällande, derom uttalas några ord i "Blad for Arbeiderforeningen af 1860", som wi här meddela:

Arbetarne i Frankrike, som så ofta och så starkt hafwa uttalat sina komunistiska och socialistiska grundsatser, hafwa nu skördat hwad de utsått, och hafwa äfwen måst medgifwa detta. I nästa månad förestår allmänt wal till deputerade kammaren, och det är naturligt, att arbetarne ämna begagna sig af den genom den allmänna rösträtten gifna betydliga inflytelsen på detta wal. De hafwa haft så mycket större skäl att hoppas kunna uträtta något, som de genom den nya lagen om församlingsrätten fått tillstånd att hålla "politiska möten" — således äfwen walmöten — under de tjugo dagar, hwilka omedelbart föregå första waldagen. Men redan wid de "icke politiska sammankomster", som blifwit hållna, har det wisat sig, att arbetarne icke funnit något tillmötesgående af de frisinnade och framstående oppositionsmännen; och detta är så mycket naturligare, som de, arbetarne, wid dessa tillfällen icke blott widblifwit att framhålla och till det yttersta drifwa de förderfliga läror, hwarmed de stött sina medborgare ifrån sig, utan hafwa tillika — emot lagen, och när en lag är gifwen måste den hörsammas — talat om politik och i dessa tal gifwit de mest upproriska häntydningar, sådana, som om de lyckades, skulle störta Frankrike i den wärsta anarki, tillintetgöra deß ställning i Europa och bringa denna werldsdel förlorad i det preussisk-ryska junkerdömets händer. En hwar fransman, som har hjerta för sitt fosterland och lugnt förnuft, reser sig på det bestämdaste häremot, och derför har ingen af oppositionens upplystare ledare welat hafwa något med pariser-arbetarne att göra i politiskt hänseende.

Dessa hafwa nu tungt nog fått erfara, att det utan sådana ledare, icke finns någon utsigt för dem att kunna genomdrifwa något. De kunde nog få ledare bland de fanatiske komunisterne, men detta skulle endast åstadkomma — förutan deras skiljmessa från de andra liberala i landet — en splittring i åtskilliga, hwar för sig wanmäktiga partier. Derför hafwa de i dessa dagar utsändt ett upprop till alla frisinnade i Frankrike, hwari de söka rentwå sig från de beskyllningar, som blifwit gjorde mot deras läror, samt uppfordra andra till att förena sig med dem; man skall då få se — sådan är meningen — att de icke äro så farliga, som det påstås. De hafwa likwäl ingen utsigt till att deras upprop skall blifwa hördt.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Den wanliga sällskapssammankomsten för månaden egde rum den 28 Mars, derwid redogörelsen öfwer föreningens ställning sedan den 21 Februari wisade följande: Inkomsterna wid allmänna kassan hade utgjort 768 rdr 75 öre samt utgifterna 329 rdr 45 öre, hwadan en behållning af 439 rdr 30 öre förefanns. Till sjukkassan hade influtit 91 rdr och utbetalts i sjukhjelp 100 rdr 66 öre. I handelsrörelsens trenne bodar hade omsättningen utgjort 20,071 rdr 3 öre, hwaraf till medlemmarne sålts för 10,131 rdr och personer utom föreningen för 9,940 rdr 3 öre. Af bibliotheket hade 2,010 böcker warit utlånte. En sommar- och klubblokal med dubbel kägelbana kommer att öppnas. Den 4 dennes fortsattes det förut ajournerade allmänna mötet, derwid ändringar i föreningens stadgar beslutades. Sålunda eger styrelsen ur föreningen utesluta medlem, som på ett eller annat sätt uppsåtligen skadar densamma. Allmänna Februarisammankomsten skall i stället hållas i April månad, då räkenskaperna skola wara afslutade och revisionsberättelsen delgifwes. Förberedande afdelningen inom sångkören, i stället för hela kören, skola i någon mån bidraga till sånglärarens aflöning. Styrelsen wäljer inom sig ordförande och vice ordförande samt utser sekreterare, anställer kassaförwaltare och öfriga tjenstemän. Medlem, som icke inom de sednaste 6 månaderna till fullo erlagt den bestämda afgiften, kan styrelsen, om den så för godt finner, utesluta från föreningen. Widare beslöts åtskilliga ändringar i stadgarne för sjuk- och begrafningskassorna.

Rörande handelsrörelsen upplystes af revisionsberättlsen att omsättningen under förlidet år utgjort 312,201 rdr 33 öre, hwaraf bruttowinsten utgjorde 18,487 rdr 67 öre, hwilken ej räckte till att betäcka omkostnaderna, som stigit till 20,230 rdr 50 öre; då likwäl från denna summa bör räknas 1,650 rdr, som blifwit förmycket påskrifwen winstutdelningen 1867, hufwudsakligen genom försumlighet af ett härwarande handelshus. Answarsfrihet meddelades styrelsen för deß förwaltning.

Byggnadsfrågan har så långt framskridit att ritningarne skola till magistraten inlemnas, och bolagsreglor för åstadkommande af medel uppgöras. En komité tillsattes att mottaga anmälningar till utställningen i Amsterdam, dit äfwen en historik öfwer föreningens utweckling och werksamhet kommer att afsändas.

K ö p e n h a m n s a r b e t a r e f ö r e n i n g af 1860. Antalet af föreningens medlemmar uppgår till 2,329. Af 100 medlemmar hafwa omkring 70 warit af den arbetande klassen, såsom fabrikanter, handtwerkare och arbetare i ordets inskränkta betydelse. För öfrigt äro män af mycket olika samhällsställning medlemmar af föreningen. Det är äfwen ett glädjande tecken till att arbetarnes sak omfattas allt mer med wälwilja och förtroende, likasom deraf äfwen utwecklas den samhällighetsanda mellan de olika intressena i allmänna lifwet, som gifwer kraft och fasthet åt folkets och nationens framåtskridande. Wi se sålunda att i föreningen finnes twå adliga personer, en länsgrefwe och en baron; widare en kammarherre, en förutwarande minister, fem godsegare, sex etatsrådspersoner, åtta professorer, twå redaktörer, sju sakförare (jurister, deribland en "höjesteretsadvokat" och en öfwerdomare) samt slutligen åtta riksdagsmän. Föreningens werksamhet har, utom beredande af tillfälle till medlemmarnes bildning och nöje, omfattat inrättandet af billiga pantlånekontor, af hwilka flera äro i gång, hushållsföreningar, uppbyggande af arbetarebostäder samt att åstadkomma en egen föreningslokal. Så snart likwäl någon af förenämnda inrättningar blifwit satt i werket, bildas härför en särskild förening under egen styrelse, som endast så tillwida tillhör den gamla föreningen, som den till densamma står i ständig wexelwerkan genom de enskilda medlemmarne. Om föreningens inkomster och utgifter för halfåret emellan April och Oktober hemta wi följande uppgifter af det antagna budgetförslaget: Medlemsbidrag af 2,300 medlemmar i 26 weckor å 6 sk. 7,312 rdr, inkomster af diverse 892 rdr; utgifterna uppgå till 8,200 rdr, deraf betales till föredrag, tidningar och bibliotheket 710 rdr, till föreningens tidning och redaktör 1,430 rdr; widare utbetales i löner till "skrifwaren" och kassören 1,214 rdr, bibliothekarien 214 rdr och bokhållaren 178 rdr; i hyresafgift åtgår 1,400 rdr och ensamt musiken erhåller 800 rdr. Det är att märka, att dessa äro endast halfårsafgifter och stiga således för året till omkring det dubbla. — Insamling till den brudgåfwa, som Danska folket ämnar skänka åt kronprins Fredrik och prinsessan Lowisa pågår äfwen inom föreningen. — Redaktör Rimestad har tillkännagifwit, att han ämnar bewista arbetareutställningen i Amsterdam och der wittna om arbetarnes wilkor, upplysning och ställning såsom statsborgare i sitt fädernesland.

Om Arbetaretidningar till sjelfhjelpens befrämjande.

Det offentliga ordet i tal och skrift bidrager mäktigt till utwecklingen af den mensliga kulturen Hwarje reform till folkets och samhällets bästa har ej utan ett ord i sinom tid framgått till seger. Det wet en hwar, hwilket inflytande tidningar i detta fall utöfwa. Nästan hwarje branch inom såwäl wetenskapen, som de olika samhällsförhållandena, hafwa sin organ inom den periodiska pressen; och werkningarne häraf äro oberäkneliga. När i sednare tider arbetarerörelsen och föreningswäsendet började uppkomma, trädde kämparne för arbetarnes lyftning till en bättre ställning fram i offentligheten. Sedan arbetarne länge nog lefwat på nådebröd, fann man det enda medlet till sjelfständighet och oberoende wara de små krafternas förening, samt att det på detta sätt wore bäst att försöka hjelpa sig sjelfwe. Ett af de werksammaste medlen till utbredande af denna sammanslutning hafwa isynnerhet de tidningar och skrifter warit, hwilka haft till mål att framhålla den stora betydelse, som ligger i sjelfhjelpen och samwerksamheten. Det torde derföre intressera wåra läsare att erhålla en kort öfwersigt af de tidningars uppkomst och werksamhet, hwilka befordrat den mäktiga rörelsen, samt sökt werka till arbetarens upplysning och materiella förkofran, under det de förswarat arbetets rätt till aktning. De uppgifter wi i detta fall lemna äro hufwudsakligen hemtade ur danska tidningen "Arbeideren".

Den första tidning i denna riktning utgafs af den bekante Schultze-Delitz'sch, grundläggaren af de tyska folk-lånebankerna. Redan innan den första banken trädt i werksamhet och föreningen för densamma bildats, hade han insedt nödwändigheten af en organ, hwarigenom han kunde werka. Medel härtill fattades emellertid och rörelsen, såsom ännu ny, fann ringa anklang hos arbetarne. Men outtröttlig i sitt nit om arbetarnes bästa, sökte han werka för saken, derigenom att han år 1854 bewekte redaktören af "den tyska industritidningen" att upplåta i densamma en afdelning, som en gång i månaden uteslutande behandlade frågor, rörande arbetareföreningar. I denna afdelning, som han kallade "Innung der Zukunft" (framtidens "lag" eller handtwerksskrån), werkade han till 1861, då han realiserade sin plan och började utgifwa en månadsskrift.

Föreningslifwet uppblomstrade och understödd af de nybildade arbetareföreningarne, utwidgade Schultze-Delitzsch sin tidning så att den utkom twå gånger i månaden och är nu en weckotidning med det förändrade namnet "Blättern für Genossenschaftswesen" (blad för föreningswäsendet). Tidningen, som jemte det att den behandlar angelägenheter rörande arbetareföreningarne och framhåller de framsteg arbetarnes sak alltmera winner samt de olika wägar, som föra till målet, utgör tillika en föreningslänk mellan arbetareföreningarnes hufwudkontor i Berlin och de särskilda provinsialkontoren. Den har en widsträckt krets af läsare, samt en mängd dugliga medarbetare i de olika styrelserna af de många föreningarne i Tyskland. Det är ett slående bewis på, hwad små krafter i förening kunna uträtta; ty det är egentligen genom denna tidning, föreningswäsendet i Tyskland utwecklat sig till den fasthet och det omfång, som ännu icke i något annat land finnes.

Lika glädjande dessa resultater i Tyskland äro, lika nedtryckande är det, när wi kasta blicken på Frankrike och se hwad der försiggår. Frankrike har haft en tidning för arbetare och sjelfhjelpen, men den är icke mera. En tidning "l'Assosiation" (föreningen) började utgifwas 1864, redigerad af E. Reclus, men efter 2 års förlopp upphörde den, sedan regeringen lagt beslag på twenne efter hwarandra följande nummer. Ehuru tidningen alldeles icke sysselsatte sig med politiken, fann regeringen likwäl för godt att hindra deß spridning. Hufwudsakliga skälet härtill antog man wara, att tidningen skrefs af mot regeringen politiska motståndare, som man fruktade skulle erhålla för stort inflytande på arbetarne. Wid en generalförsamling, der aktieegarne woro församlade, beslöts, att då tidningen i följd af prefektens förbud icke kunde behandla politiken, skulle den upphöra och sällskapet upplösas. Man beklagade att

redaktören hr Reclus skulle blifwa nödsakad att lemna en werksamhet, som han på ett utmärkt sätt haft ledningen öfwer. Efteråt förde åtskilliga utlåtelser i de officiösa tidningarne fram den werkliga orsaken till regeringens mißbelåtenhet med "l'Assosiation". Den hade nemligen icke med beröm nog omtalat regeringens åtgärder för sociala reformer med afseende på arbetarne och samwerksamheten bland dessa. Deßutom hade tidningen klandrat lagförslaget om sjelfhjelpen samt yttrat, att man ej war i behof af lagar i denna wäg utan — frihet.

Men arbetaresakens wänner blefwo icke owerksamma; månaden derpå sedan "l'Association" upphört, utkom en annan tidning, "la Cooperation" (samwerksamhet). Deß redaktör war en herr Abel Dawaux. Äfwen personer utskickades att befrämja rörelsen för arbetarnes sammanslutning. Men fransmännen will äfwen gerna politicera, och det framhölls wid flera tillfällen, att om tidningen wille upptaga politik skulle den winna en långt större spridning. Tillföljd häraf beslöts en förändring; sista numret af "la Cooperation" utgick i Juni förlidet år, och någon tid derefter utdeledes ett profnummer af den nya tidningen "la Reform", som skulle äfwen behandla politiken och blifwa ett weckoblad, för hwilket en aktieteckning af omkr. 40,000 rdr war påtänkt. Emellertid synes planen icke hafwa lyckats; ty den 15 sistlidne November war den bestämda tiden tilländalupen, utan att något nummer utkommit. Man hoppas dock att ej få wänta länge på en sådan organ, ty man kan bestämdt säga, att utan tidningar, som ständigt uppmuntra och erindra om saken, winner den ingen framgång.

I England, konsumtionsföreningarnes hem, finnes förutan en massa brochyrer flera tidningar, som werka för sjelfhjelpens framgång.

Wid en fest i Darwin, då konsumtionsföreningen inwigde sin storartade byggnad, höll bland andra H. J. Holyoake, bekant som författare till Rochdalernas historia, ett tal, derunder han beskref hwilka swårigheter han och hans wänner måst bekämpa, för att göra begripligt för arbetarne om förmånen af sammanslutning. Det war en tid, icke så långt aflägsen, då arbetaren alldeles icke wille höra talas om konsumtionsföreningar och dylika. Några hade i begynnelsen anfört, att arbetarnes penningar woro derigenom förlorade, och man betraktade företaget rent af som skadligt för den obemedlade klassen. "När wi utdelade skrifter" sade Holyoake; "blefwo de förstörde. Ingen eller blott fåtalet af arbetarne wille läsa dem, ännu mindre betala dem. Wi måste hålla oß till wänner och bekanta för att få hjelp, eller sjelfwe bestrida utgifterna. Det war emellertid wår fulla öfwertygelse att wi kämpade för en god sak, och att denna till slut skulle segra". Resultaterna hafwa bekräftat rigtigheten häraf. Ibland de många tidningar, som hittills utkommit i England, har ingen wunnit en sådan spridning som "the cooperator", hwilken utgifwes i Manchester. Den utkom första gången d. 1 Juni 1860, utgifwen af arbetare, och håller sig inom gränsorna för arbetarefrågan. Tre år sednare öfwertog Henry Pittman redaktionen, under hwars ledning tidningen ännu befinnes. Oaktadt tidningen haft ständig framgånd öfwerstego likwäl utgifterna prenumerationsinkomsten, så att redaktionen i Mars 1864 förklarade att tidningen skulle upphöra med nästkommande Maj, såwida icke tillräckligt understöd lemnades den. Arbetareföreningarne i Manchester och Saalford tog saken om hand och utsände ett cirkulär till Englands arbetare, om att uppmuntra tidningen, samt framställde den nytta arbetarne häraf kunde draga; hwilket hade den werkan, att balansen inom få månader betäcktes och ett betydligt öfwerskott uppkom. Sednare har tidningen blifwit utwidgad, så att den nu utkommer en gång i weckan.

I Skottland utgifwes en liknande tidning, med samma namn, som den engelska.

En annan tidning i England, som till en del werkar i samma riktning som cooperator, är "social ekonomist". Deß systemål är att werka dertill, att arbetarne erhålla del i industriens winst genom att efter hand inbetala små belopp. Tidningen utkom första gången i Manchester i Mars 1867, redigerad af E. O. Greening; sednare har den blifwit utgifwen i London.

Det återstår oß att nämna några ord om dylika tidningar i wårt grannrike Danmark. Sedan 1868 års början utgifwes af ett sällskap "associationen" i Köpenhamn "et Maanetsblad for Selvhjaelp og samarbeide" benämndt "Arbeideren", redigeradt af W. S. A. Faber, och hwilket innehåller wärderika artiklar i de ämnen, som angå arbetarne och deras samwerksamhet samt meddelar berättelser och korrespondencer från landets många hushållsföreningar. "Arbeiderföreningen af 1860" i Köpenhamn eger sin egen tidning, redigerad af C. W. Rimestad.

"I Swerige", säger Arbeideren, "har intill sednare tiden icke någon sådan tidning utgifwits, men från December sistlidet år utkommer i Göteborg ett weckoblad "Arbetaren", redigeradt af Axel Krook. Utom det att åtskilliga arbetarefrågor behandlas gifwer tidningen berättelser om arbetareföreningarne i Swerige, samt innehåller dagens händelser. Derwid skiljer den sig hufwudsakligen från ofwannämnde tidningar. Malmö arbetareförening har likaledes den 30 oktober förra året börjat utgifwandet af ett weckoblad, "Bikupan", redigeradt af And. Ekeroth, hwilket närmast är beräknadt för Malmö arbetareförenings medlemmar; dock werkar det tillika i samma riktning, som "Arbetaren" i Göteborg".

Wid en jemförelse af ofwannämnde tidningar måste priset tillerkännas "the cooperator". Den har emellertid det gemensamt med andra tidningar, som werka i en bestämd riktning, att den icke kan bära sig sjelf utan understöd. Det har derför warit ämnadt att utgifwa en liknande tidning, eller att ombana "the cooperator" derhän, att den komme att utgifwas af ett arbetaresällskap, som tillika skulle hafwa ett tryckeri, grundlagdt efter sjelfhjelpens principer.

Utrikes.

I anledning af det förestående walet i frankrike är gäsningen stor. Regeringen och republikanarne äflas med hwarandra om hwem som skall behålla öfwertaget. Den förra låter skrifwa brochyrer, i hwilka "det sociala framåtskridandet under andra kejsardömet" framhålles, och de sednare hålla möten. Ett sådant hölls nyligen i Belleville nära Paris. Det blef ett stormigt uppträde. Ordföranden förklarade på förhand, att han wille med kraft skydda församlingens rätt, och en ledamot nedlade genast en protest mot offentliga sammankomsters upplösande af poliskommissarier. En annan ledamot fordrade reformer i politiken: "Wi skola snart", sade han "räcka hwarandra en broderlig hand och ropa: Ned med tyranniet! "Om monarkerna och de rika yttrade han: "Sådant folk bada i njutningar, lyx och orgier, medan fattiga menniskor dö af swält". En annan utbrast: "Ordet är icke alltid ensamt tillräckligt; det behöfwes derjemte handling! För närwarande ha wi herrar, dem wi ej tåla längre." Då framträdde en poliskommissarie och förklarade mötet slutadt. En del personer aflägsnade sig, men de fleste ropade att det war feghet att gå. Och en talare uppträdde i tribunen: "Borgare"! sade han, "en revolutionär wind blåser öfwer Frankrike. Wi wilja icke längre ha någon tyrann, och som den bestående regeringen är ett kräftsår för landet, må wi göra oß af med densamma. Striden begynner, hämndens timma är slagen. Till werket alltså! Och må wi gå på, hwad helst än sker:" Detta kan man kalla, att det börjar blifwa hett. Flera af åhörarne klappade händerna och ropade: "Ja hämnd! Hämnd öfwer wåra förtryckare". Sålunda går den gamla revolutionära andan igen. Men om någon werkligt bestående och till landets fromma gagnande reform winnas genom dylika upphetsande åtgärder det är en annan fråga.

Från Spanien hafwa ännu inga underrättelser af wigt ingått. Om upproret i Xeres wet man, att staden öfwerumplades af 2,000 unga män, hwilka proklamerade den federatiwa republiken. Denna trupp war sammansatt af mißnöjda från alla partier. Utskrifningen till krigstjenst lärer ej förorsakat detta upplopp. Regeringen är beredd att till det yttersta förswara den nuwarande ställningen.

Den för någon tid sedan aflidne baron James Rothschild förtjenade namnet penningekungen. Hans efterlemnade förmögenhet skall enligt beräkning wid bouppteckningen uppgå till den nätta summan af 1,790 millioner francs.

Biens visa.

(Melodi: "Lilla sparf i linden").

Alle man ur kupa,
Ut i skogen djupa,
Ut bland liljor hvita, klockor blå!
Ut åt vida fälten,
Der med gula bälten
Virade de gröna tufvor stå!

Drönar'n blott må dröja
Qvar vid flustret, höja
Vingen någon gång . . . till tidsfördrif!
Doftande stå träden,
Och i ax går säden:
Hela jorden andas lust och lif.

Sommar'n är förhanden!
Öfver blomsterlanden
Härjande snart höstens engel går;
Vinter'n kommer, ingen
Tål vid snö på vingen:
Den som nu ej samlar, då ej får.

Yngling, medan våren
Står med guld i håren,
Medan sommaren än rosor har,
Samla för de tider,
När "mot qväll'n" det lider,
Så att hjertat då har honung qvar!

ANNA A.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

I.

(Forts. fr. f. N:o.)

Madelaines förtviflan var sönderslitande. Jean Maillards dystra sorg öfvergick nästan till ett melankoliskt vanvett. Det allmänna medlidandet rördes ändtligen. Tack vare kyrkoherdens kärleksfulla verksamhet, fyllde en temligen riklig insamling den stackars familjens förnämsta behof. Uppsyningsmannen öfver vägarne värdigades påminna sig att Maillard hade varit hans kamrat vid universitetet och erbjöd honom en plats såsom stenhuggare på allmänna vägen, som går mellan Honfleur och Caen. Han antog densamma; det var bröd för hustrun; det var måhända lifvet för hans sista barn, hans dotter . . .

Fem år hade sedan dess förrunnit. Jeans kropp hade slutligen vant sig vid detta ansträngande arbete; men det fanns ständigt någonting upproriskt i hans själ emot en dylik förödmjukelse Utan Madeleines milda och tröstande undergifvenhet skulle han redan för längese'n ha' öfvergifvit släggan.

Med några från hjertat gångna ord lyckades Madeleine att lugna honom; hon förmådde honom att återtaga sina verktyg nästan utan att han märkte det. Hon visste att på en gång dämpa hans högmod och att återlifva hans mod. Det var en beundransvärd följeslagerska, denna simpla arbeterska från Paris; det var en sannt christlig maka.

Emellertid fann hon sin man en dag i ett så retligt tillstånd att hon knappt vågade tilltala honom.

Det var tryckande varmt Man var midt i Augusti; solstrålarne skjöto lodrätt ned på vägen och intet träd erbjöd ett skydd.

Arbetaren dröp af svett; hans hufvud tycktes vara eld; det skymtade som blixtrar för hans öga.

Madelaine äfventyrade slutligen att sakta mumla:

"Hvilans timma är inne; här är din soppa Jean; här är bröd och alldeles färskt smör".

Och hon framräckte bleckasken och ciderkrukan, som hon dagligen vid samma timma bar till arbetaren.

Utan ett ord till tack uppnådde han halmkojan och satte sig att äta under tystnad.

Madelaine hade satt sig midt emot honom; hon stickade.

Plötsligen foro tre kalescher helt hastigt förbi på vägen, fyllda med glada badgäster, som tvifvelsutan kommo från Trouville.

Lysande sommartoiletter, fladdrande skärp, parasoller i brokiga färger, sorl af högt skratt; all denna rikedom, all denna glädje, all denna lycka var såsom en spefull fantasmagori för den i sin håla nedhukade stenhuggaren.

"Äfven jag har varit rik", sade han. "O! om ett tillfälle att åter blifva det erbjöde sig . . . sak samma genom hvad medel!"

Och hans öga flammade af en olycksfull glans.

"Jean!" Madelaine ryste, "o var tyst . . . du skrämmer mig."

Maillard axlade sig; sedan tömde han i ett enda drag resten i krukan, så brännande var hans törst.

"Om du skulle sofva litet?" rådde honom Madelaine.

"Jag kan icke — mitt blod sjuder . . . jag har feber. Och föröfrigt är det en sådan värme här. Jag qväfs . . . luft!" . . .

Han gick ut.

Stora svarta skyar skockades i detta ögonblick från djupet af horizonten, som plöjdes af blixtrar, åskan mullrade på långt afstånd. Dundret närmade sig nästan genast; stora regndroppar började falla på vägen. Några minuter sednare flöt regnet i strömmar omkring den eländiga kojan och ovädret bröt lös i hela sin våldsamhet.

Mildt bortförd af hustrun hade arbetaren nyss satt sig under tak; han satt orörlig med begge armbågarna stödda på sina knän och hufvudet nedsjunket i händerna.

Utanför fördubblades stormen.

Madelaine lutade sig med ett plågsamt intryck mot sin man och, utan att han gjorde något motstånd, åtskiljde hon sakta hans fingrar.

Han gret.

"Jean, min stackars Jean, hvad är som så bedröfvar dig? Hvarföre göra sig så olycklig?"

"Emedan mitt tålamod och min styrka äro bragta till det yttersta . . . emedan denna usla tillvaro blir mig odräglig . . . emedan jag i synnerhet lider af att se dig lida utan att du beklagar dig, Madelaine . . . emedan jag tänker på vår dotters framtid, hon blir nu snart femton år; stackars Denise!"

"Denise känner sig ej olycklig, min vän. Denise tänker som jag; då hon ej blifvit uppfostrad i välmåga saknar hon intet, och arbetet synes henne icke vara en alltför tung lag."

"Arbetet . . ."

"Jean, det är Guds lag."

Och under några minuter slingrande sina begge armar om mannens hals, uppmanade Madeleine honom till sin pligt med hela sitt förstånds sundhet, med hela sitt hjertas ömhet.

Redan började arbetaren att återkomma till bättre känslor, då en röst plötsligen höjde sig midt ifrån vägen, från uppsyningsmannen som for förbi.

"Hör hit! Jean Maillard, det regnar intet mer. Klockan har slagit tre. Upp lätting till arbete!"

"Kommer, kommer," svarade stenhuggaren maskinmessigt.

Sedan, efter ett leende fullt af bitterhet, efter en blick af större för-

tviflan än förut, steg han utför sluttningen och återtog släggan.

Stora landsvägen och dess omgifningar, till och med himlen hade helt och hållet förändrat utseende. En tjock dimma sammanträngde horizonten och strök nästan tätt utefter marken; öfverlastade af regn hängde träden sorgligt sina grenar. Det var öfverallt icke annat än nedslaget gräs, gyttjiga bäckar och af vinden krusade vattenpölar. Utan värmen, som fortfarande var stor, skulle man kunnat hafva trott sig midt i vintren. Dylika förändringar inträffa ofta på kusten af Normandie. Ovädret hade ögonskenligen ännu icke upphört. Efter det stillestånd som det förunnade den i sorgdrägt klädda naturen skulle det åter börja.

(Forts.)

Charad.

Will du mitt första här på jorden hinna
Uti allt ädelt, sannt och skönt och godt;
Gör ej mitt andra då, ty du skall finna,
Att detta leder till förderfwet blott.
När, yngling, i mitt hela du dig känner;
Lef stilla då, war sedig, nöjd och from,
Och stråla icke om med glada wänner;
Det minskar nöjet på din ålderdom. —

— n.

Uttydning till charaden i N:r 15: Måste.

Blickar i Tittskåpet.

Det sanna hjeltemodet. En aktningswärd köpman, som med stor familj lidit en betydlig förlust på sin förmögenhet, derigenom att en slägtinge, för hwilken han gått i borgen, icke sjelf förmådde betala sin skuld, blef sedan han inlöst alla sina förbindelser, af en bland sina wänner tillfrågad på hwad sätt han kunnat öfwerwinna swårighheten, hwilka skulle nedtryckt mången annan till jorden. "Genom twenne mycket enkla medel", swarade han, "jag sålde mitt ekipage och köpte mig twenne nya förkläden".

Werldens äldsta tidning finnes i Peking. Första numret af densamma såg dagens ljus för mer än 1,000 år sedan, och den utkommer ännu regelbundet hwarje wecka, tryckt på ett stort silkespapper.

Tand för tunga. I Eksjö lärer, att döma af en annons; "Hwad Nytt", finnas ett sällskap för "lögnens utspridande". Sällskapet sammanträdde häromdagen hos stormästarinnan för diverse öfwerläggningar och intagande af "elfwakaffe".

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö arbetareförenings medlemmar kallas härmed till allmänt sammanträde Fredagen den 16 dennes kl. 8 e. m., för att öfverlägga och besluta om följande ärender:

1:o. Styrelsens förslag till reglemente för sparkassan;

2:o. Uppbördskomitéens berättelse om kassans ställning till och med den 31 sistlidne Mars;

3:o. Handelskomitéens berättelse om inventeringen af handelsrörelsen för första qvartalet;

4:o. Styrelsens beslut att anställa en af ledamöterna i uppbördskomitéen, såsom räkenskapsförare, med en lön af 150 rdr årligen, räknadt från detta års början.

STYRELSEN.

Maskeradbal

anställes för föreningens medlemmar i festsalen Lördagen den 17:de kl. 8 e. m. genom undertecknades föranstaltande. **Endast qvinliga medlemmar** *ega att köpa biljetter till balen, då hvar och en erhåller tvenne för ett pris af 67 öre till dansplanen och 50 öre till gallerierna; för den ena biljetten skall qvinlig medlem bjuda en manlig. Biljetter erhållas i föreningens handelsbod vid Norregatan från Torsdagen d. 15. Behållningen tillfaller fonden för föreningens fana.*

Fruntimmers-komitéen
för insamling af medel till föreningens fana.

Masker och kostymer för maskeradbalen i morgon afton i arbetareföreningens festsal finnes att hyra hos vaktmästaren i lokalen.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

anordnas i föreningens sal Söndagen den 25 April kl. half 8 e. m. Biljetter à 25 öre stycket försäljas i föreningens handelsbod från Lördagen den 25 till Söndagen kl. 12 ensamt för föreningens ledamöter, samt efter denna tid för allmänheten. Programmet kommer att införas i nästa nummer af denna tidning.

Komitéen för bildniug och nöje.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag, Onsdag och Lördag kl. 8 e. m. I anseende till den stundande konserten behagade sångarne så allmänt som möjligt infinna sig.

OBS. Böter för uteblifvande, är upphäfdt.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings medlemmar behagade inbetala 2:dra qwartalsafgiften till uppbörskomitéen, som för denna uppbörd sammanträder hwarje söcknedags afton, kl. 7—9, utom lördagar, under twenne weckor ifrån och med måndagen den 5 April; de derefter resterande afgifterna uppbäres af waktmästaren, som derför erhåller den för honom bestämda uppbördsprovisionen.

Uppbördskomitéen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskor för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmannakåren inom arbetareföreningen är sålunda organiserad.

Förman: repslagaren G. Tideman.

Vice förman: Värdshusidkaren Å. Silfver.

Första afdelningen. packhuskarlarne Sven Nilsson, Per Persson och M. Jönsson, mätarne N. Möller och Olaus Olsson, murarne J. P. Rosenqvist och Carl Österberg, bryggarne P. Holmberg och Lars Svensson, samt tunnbindare Löfström.

Andra afdelningen. Bagarne J. Christensson och Ifvarsson, vaktmästare Grip, plåtslagare Olsson, tobaksspinnare Brandt, sadelmakare O. Nilsson, skomakare P. Rosberg, cigarrmakare Wiberg, gördelmakare M. Andersson samt sjåaren P. Nilsson.

Tredje afdelningen. Sjåaren M. Christofferson, stensättaren L. Persson, smedmästarne Holmberg och Björklund, glasmästare Wahlström, bryggaren H. Nilsson, tunnbindare Möllerberg, handlanden P. Olsson, skolläraren Hellberg samt fånggevaldigern Bundt.

Fjerde afdelningen. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist, sadelmakaren S. Holmqvist, bokbindaren N. Wiren, timmermannen C. Andersson, sjötullsvaktmästaren C. Jönsson, smedmästaren C. Cederholm, svarfvaren Gellström, tunnbindaren Andersson, mätaren M. Jeppsson, samt timmerkarlen Per Jönsson.

OBS. Om någon önskar afsäga sig uppdraget, torde detta ske så fort som möjligt hos någon af förmännen.

Första afdelningen tjenstgör Fredagen den 16 April; andra afdelningen Lördagen den 17 April; tredje afdelningen Söndagen den 25 April, samt fjerde afdelningen Fredagen den 29 April.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Söndagen	den	18	April	Packhuskarlen S. Nilsson.
Måndagen	„	19	„	Packhuskarlen Per Persson.
Tisdagen	„	20	„	Packhuskarlen M. Jönsson.
Onsdagen	„	21	„	Mätaren Nils Möller.
Thorsdagen	„	22	„	Mätaren Olaus Olsson.
Fredagen	„	23	„	Muraren J. P. Rosenqvist.
Lördagen	„	24	„	Muraren. C. Österberg.
Söndagen	„	25	„	Bryggaren P. Holmberg.
Måndagen	„	26	„	Bryggaren Lars Svensson.
Tisdagen	„	27	„	Tunnbindaren Löfström.
Onsdagen	„	28	„	Bagaren J. Christensson.
Thorsdagen	„	29	„	Bagaren Ifvarsson.
Fredagan	„	30	„	Vaktmästaren Grip.

Förteckning ötver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 11).

Tullbevaknings-inspektor I. B. Persson. Skomakare P. Rosberg. Snickare J. O. Olsson. Technolog G. Andersson. Snickareges. J. M. Andersson. Urmakare D. O. Sangberg. Metallgjutare J. Stavelin. Snickare Hans Larsson. Waktknekt J. Lundgren. Skräddare P. P. Lindberg. Sjökapten O. Jönsson. Snickare N. P. Nilsson. Timmerges. J. Åkerholm. Gasverksarb. Carl Persson. Timmerges. J. Wahlgren. Smedges. N. Persson. Arbetare J. Persson. Timmerges. A. Persson. Snickareges. N. Nelander. Lars Sundvall. Machinarbetare N. S. Hejdeman. Dräng Nils Persson. Litograf J. F. Tenggrén. Vagnmakare C. Jakobsson. Korkskärare G. Lundahl. Korkskärare A. Andersson. Sergeant Gustaf Olsson. Handskmakare N. Olsson. Instrumentmakareges. N. J. Knutsson. Konduktör S. A. Ahlberg. Konduktör J. L. Lindskog. Gjuteriarbet. L. P. Petersson. Technolog Gustaf Behn. Technolog Axel Otterdahl. Mekanikus Carl Moberg. Skollärare Stenberg. Landtbrukare Jöns Nilsson. Olof J. Olsson. Jernsvarfvare P. A. Arvidsson. Stationskarl J. Lundqvist. Hökare Wilhelm Ekströn.. Garfvareges. Andersson. Instrumentmakare Aspelin. Tunnbindare O. Svalander. Smedmäst. J. W. Nyström. Timmerman M. L. Palmqvist. Sandgrafvare C. Appelin. Timmerges. S. Bellander. Snickare P. Holmström. Målareges. Bergqvist. Skollärare J. F. Nilsson. Bagare A. R. Andersson. Skånk Husar S. Roslund. Orgelbyggare W. Blomberg. Handlande M. G. Andersson. Handskmakare B. Jönsson. Fabriksarbet. L. M. Larsson. Handskmakare J. P. Hansson. Tillskärare J. Aggelin. Korgmakare Wahlström O. P. Österling. Litograf C. W. Löfström. Guldarbet. J. A. Petersson. Handlande M. Söderberg. Handskmakare H. A. Sjöström. Technolog P. Larsson Technolog H. Larsson. Timmerman L. Lundqvist. Kronouppbördsskrifvare O. Smith. Snickare H. Nilsson. Handlande J. Sjöberg. Instrumentmak. J. P. Billing. Guldsmedges. N. A. Malmqvist. Arbetsk. Per Nilsson. Arbetsk. A. Persson. Timmerman L. Månsson. Snickare O. Möller Källarmäst. A. Sjöberg. Handlande P. Delang. Bokhållare C. M. Bååth. Konstförvandt A. H. Hansson. Ritare A. Nilsson. Instrumentmakare C. Bokelund.

(Forts.)

Potatis, af det berömda slaget från Westergötland, är nu att tillgå uti Malmö Arbetareförenings handelsbutiker.

Kaffebränning.

Uti Malmö Arbetareförenings handelsrörelses hufwudbutik, (f. d. Osbergska gården), emottages Kaffe till bränning, Onsdagar, på en efter nyare tidens uppfinning konstruerad Kaffebränningsmaschin mot afgift af 2 öre skålpundet. Minsta qwantiteten som emottages till bränning är 20 skålp., och tillförsäkras reel behandling.

Handelskomitéen.

För Malmö Arbetareförenings handelsrörelses Kaffehandel har nu åtgärder vidtagits, hvartill en stegrad konsumtion gifvit anledning, för att tillhandahålla den ärade allmänheten goda Kaffesorter, såsom: Brasil-, Rio-, Costaricca-, Capitania-, gul och brun Java-, Mocca- m. fl. slag såväl obrändt som brändt och malet, hvilket härmed för afnämare vördsammast tillkännagifves.

Malmö i April 1869.

Handelskomitéen.

Skarpskyttar,

som ännu innehafva föreningens **Målskjutningsgevär,** skola samma i denna vecka till förrådet inlemna för att till blifvande skjutöfningar behörigt eftenses Den som ej efterkommer detta, får sjelf vidkännas dessa kostnader.

Äfven de som innehafva af kronans till exercis brukade gevär, och som ej äro i tjenstgöring eller äro från kåren afgångna, påminnas vänligt inlemna dessa gevär inom denna vecka. I annat fall afhemtas de och kostnaden drabbar innehafvaren.

Malmö den 12 April 1869.

Förråds-Förvaltaren.

Ett nytt hus med 2:ne lägenheter, jemte kök och loft till hwarje, samt en hagetomt, belägen å Östra Förstaden, är till salu på billiga wilkor. Speculanter derå torde wända sig till

Ferd. Schön,
Kommissionär.

Adr. Mårtensgatan N:r 14, inuti gården.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka.

N:r 17. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 23 April | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Anmälan om

Malmö Arbetareförenings Tidning.

På **"Bikupan", tidning för arbetare,** kan för återstående tre fjerdedels år prenumereras med 2 rdr 25 öre och för fjerdedels år med 75 öre; prenumeranter å postkontoren erlägga deßutom wanligt postförwaltarearvode.

Prenumeration i staden mottages af: tapetseraren C. F. Furst; handl. O Berggren; handl. Stickler & Pehrsson; faktor Nilsson å Cronholmska boktryckeriet; skräddare Asp, Lilla Torget, samt i Malmö arbetareförenings läslokal och båda handelsbodar.

Tidningens mål är att werka för arbetarens höjande i andligt och materielt hänseende, och innehåller derföre utom fullständig redogörelse öfwer **Malmö Arbetareförenings angelägenheter och underrättelser från andra arbetare föreningar,** äfwen **ledande artiklar** i ämnen som röra arbetarens ekonomiska och sociala ställning, samt hans lif och werksamhet i öfrigt. Deßutom meddelar tidningen **Inrikes- och Utrikes nyheter,** samt intressanta **följetonger;** hwarjemte under rubriken **"Blickar i Tittskåpet"** meddelas sådant som är af mera blandadt och nöjsamt innehåll. Arbetaren skall alltid finna en uppriktig och för sanningen kämpande wän i "Bikupan".

Af tidningen, som utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m., försäljes äfwen lösnummer till 6 öre. Annonser intagas mot 5 öre pr rad, wanlig stil.

Malmö i Mars 1869.

Redaktionen.

Predikotur.
4 Söndagen efter Påsk.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles Katekesförhör med dem som bo i qwarteren Mullwaden och Josefina.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

April.

Lörd. d. 24 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö Arbetareförenings styrelse.

Sönd. d. 25 kl. half 8 e. m Musikalisk-deklamatorisk aftonunderhållning i Arbetareföreningens sal.

Månd. d. 26 kl. 10 f. m. Auktion af Fruntimmersföreningen å diverse syarbeten.

Onsd. d. 28 kl. 10 f. m. Auktion i Rådhuset å vid hjelpkontoret förfallna panter.

Torsd. d. 29 kl. 7 e. m. Sammanträder Malmö Arbetareförenings uppbördskomité.

Fred. d. 30 kl. 12 midd. Försäljning af gården N:o 11 i qvarteret Skepparen, adress N:o 109 Westergatan.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste December 1868 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **9**,5′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **2**,0′ e. m. och **5**,0′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **12**,35′ e. m., **4**,53′ e. m (utom Sön- och helgedagar), och **7**,41′ e. m.;

afgår från Lund kl. **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **12**,10′ e m., **4**,5′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) och **7**,7′ e. m

---

Inrikes.

Stockholm. Såsom anmärkningswärdt anföra tidningarne, att en winhandelsfirma i dessa dagar afsändt ett parti likör af egen tillwerkning till Rio Janeiro i Sydamerika. Man wäntar att denna wara skall blifwa en för Swerige betydlig exportartikel, hwilket naturligtwis skulle wara glädjande för industriens wänner.

Riksdagen har på regeringens proposition anwisat en half million såsom låneunderstöd åt de nödlidande provinserna.

Ångbåtskommunikationen är nu öppnad med nästan alla städer wid Mälaren och deß wikar.

Stockholm skarpskytteförening hade den 14 dennes sammanträde, hwarwid uppgjordes inkomst- och utgiftsstat för innewarande år. Den förra beräknas till 9,722 rdr och den sednare till 9,805 rdr, hwarför en balans af 83 rdr skulle uppkomma. Denna kommer likwäl att betäckas genom utlemnad, men ej redowisad ammunition, samt genom inbesparing af det lilla, som sedan möjligen kan återstå.

Professor Molin, nordens störste lefwande bildhuggare, utwecklar för närwarande en förwånande werksamhet. Han har nyß fullbordat modellen till den borduppsatts af silfwer, som skall utgöra prinsessan Lovisas brudgåfwa. Gjutningen af Wadmans byst är werkställd å myntet, hwarest hr Herold bereder sig på att företaga gjutningen af ofwannämnde konstnärs fontän, som skall uppsättas å Carl den trettondes torg.

Twenne nitiske män hafwa inbjudit derför intresserade personer att samla sig för att öfwerlägga om uppförandet af en fest- och konsertsalong i hufwudstaden. Plan är uppgjord att inköpa f. d. Fersenska egendomen wid Blasieholmen. Salen skall komma att rymma 3 a 4,000 personer; för kostnaderna äro twenne projekter, ett större och ett mindre, uppgjorda. Medlen skola åwägabringas genom aktieteckning samt hwarje aktie lyda å 250 rdr.

Regeringen har anslagit 500 rdr att användas till kostnaderna för utgifwande af lättfattliga, mindre skrifter om hemslitens wärde och de derför lämpligaste föremålen.

I hufwudstaden utgifwes nu en tidning uteslutande för annonser. Annonspriset är mycket billigt och den kommer att gratis spridas på alla ställen, hwarest detta är nyttigt för annonsörerna.

Wid bergsprängning å Grubbens gärde har den olyckan inträffat, att af owarsamhet stora stenar flugit i luften. En af dessa flög öfwer arbetsinrättningens plank och ihjälslog en yngling, som befann sig på deß gård. Den som aflossade skottet aflägsnade sig genast från platsen och är ännu ej anträffad.

Torneå. Ett förskräckligt mord begicks i denna stad sista marknaden af twenne kossacker å en handelsryß wid namn Römse. Likets tillstånd beskrifwes på följande sätt: I hufwudet fanns trenne kroß-sår, af hwilka hwart och ett war dödande; i nacken war ett knifstyng af samma beskaffenhet; sju refben woro afbrutna; lefwer och lunga fullkomligt trasiga samt hela tarmmassan simmande i blod. Det ohyggligaste af allt war likwäl, att en spik war inslagen genom nedra käken, tungan och halsen, så att den kom ut genom halsen. Det har ännu ej lyckats polisen att uppsnappa dessa samwetslösa bofwar, för att befordra dem till rättwist straff.

Falun. Natten till Söndagen den 11 April nedbrann walswerket wid klosters manufakturwerk. Genom hastigt tillkommen hjelp lyckades man att rädda mansbyggnaden samt de öfriga bruksbyggnaderna. Elden tros hafwa uppkommit genom gnistor från flamugnarne.

Skara. Häromdagen for en bonde till en herregård ej långt ifrån Skara, för att sälja potatis. En fattig arbetare infann sig då, och begärde att af lasset få köpa en skäppa. "Det kan du få hemma hos mig," swarade bonden, då slipper du att bära dem så långt." I bondens hem fick ock arbetaren köpa en skäppa potatis, men måste betala en riksdaler mera på tunnan, "ty", menade bonden, "jag tar alltid litet mer då jag säljer hemma." Wi få tillägga, att denne bonde icke är den ende som gör så. Kommer man till säljarens bostad att köpa något, så wisar han först motwilja att sälja sina produkter, dernäst får man betala lika mycket, om icke mera, än han wet sig erhålla i närmaste stad.

Jönköping. Procentaren Nymans mördare, f. musikanten Söderström, har blifwit dömd till straffarbete för lifstiden.

Kristianstad. Nästan dagligen ingå berättelser om rymningar och bedrägerier. Sålunda har i dessa dagar en auktionsförrättare wid namn Erik Nilsson i Skepparlöf afwikit från orten, sedan han bedragit en mängd lättrogna menniskor. Wingleriet har gått i så stor skala, att en enda hemmansegare står i borgen för öfwer 20,000 rdr. — En utwandrare till Tyskland har skrifwit till hemmet om wåldsamheter, som föröfwas mot dit utwandrande swenskar. Swenska konsulatet i Hamburg har tagit 8 stycken i sin wård, och werkställd läkarebesigtning intygar mißhandlingar af upprörande beskaffenhet. I allmänhet lofordas det swenska tjenstefolkets flit och uppförande.

Malmö.

Weckans händelser. Malmö industriförening hade i Fredags sitt årssammanträde. Styrelsen bewiljades answarsfrihet för år 1867; 1000 rdr anslogs till resestipendier åt industriidkare, 200 till stipendier åt lärjungar wid tekniska skolan, samt 300 till premier åt lärjungar wid söndags- och aftonskolan; de som woro i tur att ur styrelsen afgå återwaldes. — I Lördags werkställdes dragningen af 6:te seriens 2:dra klaß.

I söndags afton inträffade den olycks händelsen, att en fiskare, Per Olsson från Ålabodarne, då han skulle begifwa sig ned i sin wid östra hamnen belägna båt, föll i wattnet och drunknade.

Mönstringen med distriktets bewäringsskyldige har så utfallit, att 68 blefwo approberade, 21 woro frånwarande, 25 kasserades, 14 erlade den stadgade summan för befrielse, samt 7 woro skarpskyttar.

Arbetet wid promenadanläggningen å slottsplatsen är nu öfwerlåtet åt danske trädgårdsmästaren Böegh Hansen, samt har redan tagit sin början. Efter den uppgjorda planen synes anläggningen blifwa storartad (kanske allt för mycket för wåra tillgångar), platsen wäl anwänd, samt alla skönhetssinnets fordringar iakttagna.

Sillfisket på wåra kuster har under de sednaste dagarne warit särdeles gifwande. Hwarje morgon inkommer en stor mängd af båtar fullastade med denna fisksort, och den rika tillförseln har åstadkommit en prisnedsättning af ända till 12 a 17 öre pr wal.

Allmänt och befogadt har man länge klagat öfwer den långa omwägen, som man måste wandra från stadens östra del till jernwägsstationen. Stadens myndigheter äro äfwen betänkte på att anlägga en bro öfwer kanalen, men bristande penningetillgångar hafwa hittills afhållit från denna plans realiserande. Nu har en företagsam person öppnat en kommunikation medelst båt emellan bastionen Upsala och godsmagasinet. Den tidsenliga spekulationen jemte det billiga priset torde göra detta företag rätt förmånligt, på samma gång allmänhetens tacksamhet bör blifwa belöning derför.

Tiden för anmälningar af utställningsföremål till den i förra numret omnämnda arbetareutställningen i Amsterdam är ytterligare förlängd till den 1 Juni; wid arbetareföreningsstyrelsens nästa sammanträde kommer sannolikt en komité för mottagande af anmälningar att utses.

Godt Exempel för husbönder. I bref till Nerik s Alleh. skrifwes från hufwudstaden: På tal om husbönder och deras förhållande till sina tjenare eller arbetare, kan jag ej afhålla mig från att nämna några ord om ett par glädjande iakttagelser i detta afseende, som jag haft tillfälle göra här i Stockholm under denna winter. Hwem känner ej eller hwem har ej hört omtalas juveleraren Kristian Hammer härstädes? Nåwäl, denne man, från hwars werkstad utgå, bland annat lull-lull, flertalet af de stjernor, hwarmed wåra matadorer pryda sina bröst, har icke blott stora förtjenster om sitt yrke, utan äfwen om sin talrika arbetspersonal, som till stor del utgöres af qwinnor. Den närwarande tidens flauhet sträcker sig äfwen in i de rikaste guldsmedsbutiker, och wåra yrkesidkare i denna gren ha sett sig nödsakade att minska antalet af sina arbetare, hwilka senare derigenom naturligtwis råkat i trångmål och bekymmer. Herr Hammer har i denna onda tid, trots dermed förenade uppoffringar, icke afskedat någon af sina arbetare, som hjelpt honom i den goda tiden, utan gifwit dem sysselsättning som wanligt. — Häromdagen fyllde hr H. 51 år. Hans fru, tyska till börden, wille bereda honom en angenäm öfwerraskning. Mången annan i hennes ställe skulle helt wist, enligt swenskars sed, wid ett sådant tillfälle bjudit tillsamman af dessa s. k. umgängeswänner och spenderat med läckerheter. Fru Hammer gjorde bättre, än det: hon bjöd, såsom flera gånger förr, alla deras arbetare, och det, will jag försäkra, war en societet, som hon ej behöfde skämmas för.

Ett annat husbondefolk, som på enahanda, som jag tror, mindre wanliga sätt behandlar sina tjenare eller arbetare, är förlagsbokhandlaren Sigfrid Flodin och hans fru, född Söderqwist och, om jag ej mißtager mig, bördig från Nerike. I deras gästfria hem samlas ofta nog hufwudstadens dansande litteratörer och äf-

wen de, som trädt ur dansåldern, och äro herr Flodins tryckeriarbeterskor; några och tjugu unga flickor, då alltid dansens damer, hwilka reda sig lika bra i dansens hwirfwel, som de sätta och trycka.

Det skulle wara glädjande, om dessa nu anförda goda förhållanden mellan arbetsgifware och arbetstagare woro mera allmänna, än de äro, och det skulle helt wißt mer, än mycket annat, bidraga att höja wår arbetarebefolkning i alla afseenden, om de, som stå den närmast och som draga största fördelen af deß krafter och skicklighet wille behandla dem med litet mindre öfwermod, något mindre likgiltighet, än ofta är händelsen. Ser arbetaren, äfwen om han af sitt yrke fått det gröfsta skinn, sig aktad som menniska, skall han äfwen lära sig akta sitt arbete och detta blifwa honom en glädje i stället för en börda, såsom det nu ofta är. Wi behöfwa sannerligen ett nytt adelskap här i landet — arbets, arbetarens.

En arbetare hedrad. Huru äfwen den kroppslige arbetaren, genom att troget uppfylla sitt kall, någon gång winner ett rättwist erkännande för sin möda, har man haft ett af dessa sällsynta exempel på i Stockholm. Nyligen undergick nemligen ångfartyget Thule en besigtningsresa, hwarwid förste maskinisten å detsamma erhöll en utmärkelse, som komma få arbetare till del. Carl Ulrik Lindblad, så hetter han, har också gjort sig förtjent deraf; allt sedan 20 år tillbaka eller sedan 1849, har han warit i tjenst hos bolaget för nämnda ångbåt och på ett berömwärdt sätt skött sina åligganden ombord å Thule. Med owanligt nit har han egnat så wäl maskineriet som ångpannorna den noggrannaste wård och skötsel, både då fartyget warit under gång och då det warit upplagdt under wintrarne. Derigenom har det owanliga förhållandet inträffat, att ångpannorna efter 20 års bruk först nu blifwit upptagne för besigtning, hwarwid de befunnos i utmärkt skick. Derföre blef fartygets besigtningsresa för hr Lindblad ett högtidligt tillfälle. Ombord å ångbåten öfwerräckte en af direktörerne i bolaget, kaptenlöjtnant Fries, åt hr Lindblad patriotiska sällskapets stora silfwermedalj att i gult och grönt band bäras om halsen, hwarunder hr Fries i några warma ord tolkade bolagets erkänsla och tacksamhet till fartygets förste maskinist. En mera wärderik heder wederfors likwäl hr Lindblad, då en annan af bolagets direktörer konsul, Petron, framträdde och uppläste ett bref från Motala mekaniska werkstad med inneliggande 1,000 rdr, hwilka åt hr Lindblad öfwerlemnades. Skrifwelsen war af följande lydelse:

Till maskinisten å ångfartyget Thule
hr C. U. Lindblad!
Stockholm.

Det förtjenstfulla sätt, hwarpå ni under tjugo års tid skött det maskineri, som Motala werkstad för Norrländska ångfartygsbolagets räkning tillwerkat och insatt i ångfartyget Thule, föranleder direktionen för denna werkstad att till er yttra sin aktning och erkänsla.

Enär andra lika omsorgsfullt här samtidigt tillwerkade maskiner och ångpannor wisat sig mindre waraktiga och i underhåll dyrare, så borde ert goda föredöme föranleda en bättre maskinskötsel, till heder och gagn för maskinfabrikanterna, rederierna och samhället.

Det intyg om ångpannornas goda skötsel och waraktighet, som här i afskrift meddelas, är bewis för, att ni fullt motswarat det förtroende, som werkstaden lemnat er, då ni af den antogs som maskinist å ångfartyget Thule, och er långa tjenstetid wisar, att ni motswarat rederiets fordringar.

Wi weta, att ni fullgjort er pligt utan beräkning på beröm eller erkänsla derför, men hoppas, att ni emottager, jemte wår erkänsla, närlagda 1,000 rdr rmt som wälwillig gåfwa till er och eder familj.

Motala mek. werkstad d. 31 Mars 1869.

Axel Dickson. O. E. Carlsund.
Patrik Reuterswärd. Henrik Dawidson.

Man kan lätt, tillägger Dagl. Alleh., sätta sig in i den oförstälda glädje och öfwerraskning, som här bereddes de ombord å Thule församlade, som ock den djupa rörelse, hwarmed hr Lindblad emottog de wälförtjenta belöningarna. Men wi kunna för wår del ej nog egna wår aktning åt Swériges ryktbaraste mekaniska werkstad, som på sådant sätt wet att belöna en af sina arbetare, på samma gång det är en stor heder för samhället och en ära för fosterlandet, att wi ännu, oaktadt mißgynnande konjunkturer, hålla oß uppe och stå främst på werldsmarknaden wid tillwerkandet af ångmaskiner och ångpannor, samt wid konstruerandet af starka och ändamålsenliga jernångfartyg, att wi ega goda arbetare, hwaribland hr Lindblad framstår som ett lysande prof, och att wårt fosterland är outtömligt på den ypperliga metallen — jernet. Måtte Swériges maskinister och jernarbetare noga följa denna mans föredöme.

Malmö Arbetareförening.

Maskeradbalen i lördags afton, anordnad af fruntimmerskomitéen för fanan, war besökt af omkring 800 personer, bland hwilka flera uppträdde i rätt intressanta kostymer. På sjelfwa salsplanen rådde ett brokigt lif; utom de wanliga dominos, bönder, resande gesäller, pjerrotfigurer och åtskilliga wackra blomsterflickor m. fl. tilldrog sig en tjock matrona med tittskåp, åtföljd af en positivspelare med en dansande hund, de flestas blickar. Äfwen stadens fyra tidningar woro representerade på ett ganska lyckadt sätt och wäckte derföre allmän munterhet. En annan tidning synes hafwa fattat mißhumör häröfwer, hwilket ej kan förefalla någon annat än som bra enfaldigt; om någon sanning låg i skämtet, så bewisar detta att rolerna icke utfördes illa. Galerierna woro fulla af åskådare, hwilka ända sent ut på aftonen funno sig roade af att betrakta dansen och de lustiga upptågen. Först kl. 1 slutade balen, med hwilken man warit allmänt belåten. Genom anordnandet af detta folknöje hafwa de qwinliga tillställarne welat öka fonden för anskaffandet af en fana åt föreningen, hwilket sålunda rönt god framgång, på samma gång ett trefligt nöje bereddes deltagarne, och hwarigenom fruntimmerskommitéen förwärfwat sig föreningens tacksamhet. Arbetet med förfärdigandet af fanan fortskrider till sin fullbordan, och wid midsommar kommer denna föreningens symbol att efter komitéens för bildning och nöje föranstaltande inwigas genom en särskild föreningsfest.

Barngillet den 11 dennes gaf äfwen arbetarnes barn ett tillfälle att af hjertans lust fröjda sig på det rum, der föräldrarne så ofta samlas.

Då det förmäkts att biljetter till föreningens sammankomster ofta utlånas åt andra icke medlemmar, så få wi mot detta erinra om föreskriften i § 10 af reglementet, som lyder så: "Utlåning af föreningstecken (eller biljett) till någon, eho det wara må, för winnande af inträde till föreningens sammankomster eller nöjen, är på det strängaste förbjudet. Sker förbrytelse häremot, eger styrelsen afgöra huruwida den felande får i föreningen qwarstå."

Likaledes erinras medlemmarne om att wid besök i läslokalen medtaga qwartals biljett, hwilken uppwisas för derwarande ordningsman. Sedan ordningsmannakåren organiserats, kommer numera sträng kontroll att hållas för efterlefnaden af dessa föreskrifter.

Wid allmänna sammanträdet den 16 dennes antogs reglemente för föreningens sparkassa. Det af styrelsen framlagda förslaget bifölls nästan i sin helhet, dock gjordes några förändringar jemte ett par tillägg. Sålunda beslöts: att orden "nnder sommarmånaderna" i § 14 skulle utgå, likaledes § 16 utgår. Den i § 15 omnämnda räntan bestämdes till 5 procent. Följande bestämmelser tilllades: Med delegare förstås i detta reglemente Malmö arbetareförenings medlemmar, då allmänt sammanträde, rörande sparkassan, hålles. Will insättare uttaga kapital, skall wederbörande tjensteman derom tillsägas minst 14 dagar förut, om beloppet är 25 till och med 100 rdr, men twenne månader förut, om beloppet öfwerstiger 100 rdr; för att lyfta kapital, som belöper sig till 1,000 rdr eller deröfwer, tillsäges minst trenne månader förut.

Ehuru sammanträdet icke war så talrikt besökt som wanligt, war likwäl diskussionen ganska liflig, och man syntes mycket intresserad för inrättandet af denna kassa, hwilken när den wäl kommer till stånd och blir uppburen af många förenade krafter, kan blifwa till mycket gagn både för arbetaren i allmänhet och för föreningen.

Derefter godkändes styrelsens beslut, att aflöna en af uppbördskommitéens ledamöter såsom räkenskapsförare med 150 rdr för innewarande år.

Uppbördskommitéens berättelse öfwer kassans ställning till den 31 Mars delgafs; hwaraf inhemtades, att inkomsten för detta qwartal warit 2,918 rdr 4 öre, deraf 515 rdr 80 öre utgjorde de för Barnhemmet och nödlidande i Småland insamlade medlen, och som för samma ändamål blifwit utbetalte. En del omkostnader, hwaraf de betydligaste utgjorts för inventarier och fastigheten, hafwa under denna tid blifwit betäckte. Behållningen utwisade 980 rdr 46 öre. Närmare 200 nya medlemmar hafwa i föreningen inträdt; inträdesafgifter, som för man utgör 1 rdr och för qwinna 50 öre, hade derföre influtit till ett belopp af 146 rdr. Häraf wisar sig att föreningen fortfar att ständigt utweckla sig och winna framgång. Slutligen, sedan sammanträdet warat till kl. öfwer 10 på aftonen, inlemnades ett förslag till ändringar i åtskilliga förut fattade beslut, utgörande icke mindre än 13 särskilda frågor, hwilket blifwit af stationskarlen Bergström framställde. Den framskridna tiden tillät icke att widare behandla förslaget, utan åtog sig ordföranden att föredraga detsamma i styrelsen.

Handelskomitéens berättelse kommer att meddelas wid nästa sammanträde.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Arbetarnes handelsbolag i Örebro. Enligt den muntliga redogörelse, som wid Aprilstämman afgafs af styrelsens och stämmans ordförande, trafikchefen Agrelius, räknade bolaget då 435 delegare, som tecknat inalles 1,583 lotter (motswarande 15,830 rdr) och derå inbetalt) 8,606 rdr.

Warulager war inköpt af herr Hellbom för 6,102 rdr, inventarier för 201 rdr och sedermera lagerförstärkningen för 9,183 rdr. Deßutom hade organisationskostnaden före d. 13 Februari uppgått till 201 rdr, samt aflöningar, hyra, wed, ljus, porto och räkenskapsböcker m. m. efter nämnda dag till 712 rdr. Hos Örebro folkbank fanns innestående 2,410 rdr och i kassan 191 rdr.

Deremot hade försäljningen under 1½ månader från 13 Februari, då handeln öppnades, och till slutet af Mars, uppgått till 8,062 rdr. — Då bolaget betalt större delen af lagret och alla inköpta waror, med undantag af en sockerpost, kontant, så hade bolaget inga andra skulder, än till herr Hellbom återstående köpeskilling 1,303 rdr och till Tanto bolag för socker 1,019 rdr. — (Ören ha wi allestädes lemnat ur räkningen).

Såsom handelsföreståndare anmäldes hr J. E. Hellbom wara antagen med 1,000 rdrs kontant lön samt ¼ af nettobehållningen, hwilken förmodades komma att uppgå till lika stort belopp, som sjelfwa lönen. Såsom hans biträden anställdes i förstone 2 bokhållare och 1 kassör, men stigande rörelse hade redan föranledt ökande af bokhållarnes antal till 3. Biträdena uppbära tillsammans 2,050 rdr årligen; hyran kostar 900 rdr, lyse, wed och skatter beräknas till 450 rdr om året. Sålunda skulle dessa utgifter komma att, sammanräknade, uppgå till 4,400 rdr årligen och dertill ¼ af nettot åt föreståndaren.

Någon noggrann inventering hade nu icke lämpligen kunnat ske, men wid ett öfwerslag hade wisat sig en behållning af 5 eller 7 hundra rdr, liggande i lagret. Styrelsen beräknade på grund häraf, att 500 eller åtminstone 400 rdr i månaden bör kunna påräknas såsom behållning på rörelsen, då den fortgår lugnt och normalt. Detta skulle sålunda motswara widpaß 5,000 rdrs årsbehållning, reserverande sig dock styrelsen mot bestämd tillit till dessa antaganden, som ännu stödja sig på alltför ringa erfarenhet.

Honung och Wax

eller litet af hwarje.

Sinne för mästerskap. En känsla, man icke eger, begriper man ej. De, som predika om ändamål och nytta, begripa ej, skatta ej entusiamen, ha ingen aning om hwad wi wilja kalla sinne för mästerskap; detta sinne, som har sin dolda, oåtkomliga rot i naturen, och som lefwer af sig sjelft, utan att behöfwa uppfriskas hwarken af materiell belöning eller föreställning om ändamål. Den dåren! säger den egennyttige om entusiasten; hwad är wäl winsten af mödan?! — det är synd på en så stor förmåga, som fördunstar utan ändamål, säger ändamålets nyktra kämpe.

De, som så döma, begripa hwarken naturens ekonomi, ej heller hafwa de öga för historien.

Hwad lärer historien? Att sällan den upptäckt gjordes, som söktes. Upptäckten erbjuder sig — af slumpens nyck, — åt snillets lek. Det är en underbar slägtskap mellan snillet och barnasinnet. Den moderhjertade naturen är minst förbehållsam mot dessa båda. Ett äpple föll från trädet. Deri skulle en gammal förståndig landtman finna ingenting besynnerligt, isynnerhet som han möjligen sitter utan uppmärksamhet för en småsak, upptagen måhända af tanken på ett allwarsamt, nyttigt ändamål: det att utfundera en gagnande ändring på plogbillen, eller en annan form på klacken af gångstöflorna. Men Newton, den barnslige Newton, fann äpplets fall tänkwärdigt.

Ja! slumpen hinner, till och med den, nog ofta om beräkningen. Kom ihåg hunden och purpursnäckan.

Sträfwandet för bestämdt ändamål ger förbättring, och någon gång — genom slumpen — upptäckten; men slumpen och konstens så wäl som wetenskapens afsigtsfria lek ger alltid upptäckten, werkar de stora stegen framåt i mensklig bildning.

Men tagom ej gagnet i ögonsigte, då wi förswara och prisa entusiamen. Den är sin egen ursäkt och berömmelse. Tag en blomma från marken! betrakta deß form, deß blad, deß fägring — finheten och noggranheten af deß mångfaldiga sammansättning, deß — fullkomlighet. Ser du egentligen ändamålet? Nej! men Gud är mästare, konstnär.

(Ur Zedritz saml. skrift.)

Då arbetarens sträfwan går ut på att winna en i möjligaste måtto sjelfständig och fri existens, måste han söka tillgodogöra sig de medel, som bidraga härtill. Man kan arbeta och träla i sitt anletes swett utan att någonsin ändå ernå målet. Och hwarföre? Är icke arbetet det, som skall gifwa oß en betryggad ekonomi? Jo, wisserligen; men må man ej glömma, att rätta anwändningen af arbetets frukter utgör just sjelfwa det wäsendtliga i wåra lefnadsförhållanden. En person sade en gång till en annan som beklagade sig öfwer små förtjensten: "Det är ingen konst att förtjena penningar, men att hushålla med sina penningar, det är en konst". Och den gamle Rotschild brukade säga: "Det erfordras mycken försigtighet och ansträngning att winna förmögenhet; men har man en gång wunnit den, erfordras det tio gånger så mycken klokhet att behålla den".

Huru hushålla wi med de förwärfwade medlen? Derpå beror det. Penningen är ett wiljelöst ting i wåra händer, som wi alldeles kunna handtera efter wår wilja. Man kan aldrig för klokt umgås dermed, aldrig göra sina beräkningar med för stor noggrannhet; när man derjemte förutsätter att man måste göra det med förnuft, hafwa hjerta i kroppen och ej wara en otillgänglig, iskall gnidare. Penningen får wäl icke utöfwa makten öfwer oß, utan wi skola förstå att beherrska den, och göra den anwändbar på bästa sättet. Ja, detta är nog bra, tycker mången; men arbetaren har i allmänhet icke så stora kapitaler att sköta, och icke lär han heller så lätt få några. Detta låter troligt; men just derföre bör han lättare kunna hushålla med det lilla. Hwad will det säga? Det är lättare att befalla öfwer en liten trupp än anföra en hel armé. Och likwäl kan en liten trupp lika lätt winna en seger, som en stor här kan blifwa slagen. Så kan

arbetaren med sin mindre förtjenst, eller sitt kapital bereda sig ekonomiska fördelar, blifwa en oberoende man, och sitta lika trygg under sitt eget anspråkslösa tak, som den rike magnaten i sitt slott; blott han wet att rätt anwända det han eger.

Det är sannt, att det är ett ganska kräfligt göromål, att bara tänka på huru man skall hushålla. Huru mången har ej gått öfwer bord, derföre att han för sent insedt nödwändigheten af ordning och beräkning i hushållningen med de timliga egodelarne.

April. De gamles fjerde månad räknades från den 20 April, då solen ingår i himmelstecknet Oxen. Denna månad kallades Harpe eller Harpen. So len sades då gå in i Thrymhem, der Skade bodde. Från den tiden räknade man i Swerge och Danmark wårens egentliga begynnelse, och man gör så ännu i Norge och på Island.

Se, ifrån Walhalls alla gudasäten
Det glimmar ljus på himlens högblå tält,
Och Oxen trampar r'en de tunga fjäten
På Thrymhems widtutsträckta åkerfält.
Snart Maj, en glädjens härold från det höga,
Skall kyssa ömt naturens slutna öga.

Utrikes.

Tillståndet på den spanska ön Cuba förwärras allt mer och mer. Det är ej nog med att upproret för hwarje dag griper omkring sig, och att insurgenternas styrka tilltager; regeringen har äfwen kommit i konflikt med nordamerikanska regeringen. Man har nemligen arresterat en amerikanskt konsularagent samt laggt beslag på en brigg, tillhörande denna nation. Följden häraf har blifwit, att en nordamerikanskt eskader, bestående af 7 krigsfartyg med 58 kanoner, under amiral Hoffs befäl, anländt till ön. Under sådana omständigheter lärer nog besittningen gå förlorad för Spanien.

Enligt sednare från detta land ingångna underrättelser tyckes nu äfwen monarkisterna hafwa öfwergifwit tanken på att i utlandet skaffa sig en monark. Man är nu betänkt på att tillsätta en generalståthållare på 3, 5 eller 10 år, samt besätta denna plats med någon af revolutionens chefer. Prim, Serrano och Espartero nämnas såsom kandidater, men som den sistnämnde är för gammal, torde de twå första komma att twista om platsen.

Den europeiska pressen sysselsätter sig mycket med nyß timade wåldsamma uppträden i den belgiska fabriksorten Seraing. Berättelsen härom är följande: En mängd puddlare och grufarbetare hade öfwergifwit sitt arbete för att tilltwinga sig högre arbetslön. Då de wisade lust att anfalla ett kol-etablissement, sändes militär till deß skydd. Den lilla truppen anföll med stenkastning, men föredrog detta länge, till deß slutligen en kavalleritrupp gjorde schock i massan. När det ej lyckades denna att förskingra hopen började striden på allwar med den påföljd, att många blefwo på platsen och ännu flera sårades. Striden pågick i flera dagar, men slutligen infunno sig de upproriske åter wid arbetet, sedan utlofwadt understöd af illasinnade personer uteblifwit.

I Frankrike har bildats en "förening för det allmänna bästa" hwilken skall söka, att öfwer hela werlden sprida satsen: Inga stående arméer, inga tullar, inga direkta skatter, tryckfrihet, föreningsfrihet, församlingsfrihet, samwetsfrihet, internationel domstol till förebyggande af krig och dödsstraffets upphäfwande. Hwarje medlem i denna förening tillhör det att werka allt hwad han kan till dessa ändamåls winnande.

"Le Galois" anför ett rykte, som will weta, att wår landsmaninna Kristina Nilsson skall träda i äktenskap med hertigen af Massa.

Till påfwen har i dessa dagar afgått en adreß i anledning af hans 50-åriga jubileum såsom prest. Adressen är undertecknad af 700 000 personer. Derjemte hafwa 200,000 thaler blifwit insamlade, och sända till påfwen.

Den nye presidenten i Förenta staterna tyckes med kraft ach allwar utföra det honom anförtrodda wigtiga kallet. Han har utwalt fullt dugliga ministrar, och med deras tillhjelp är han nu sysselsatt med att utan skonsamhet bortskära alla parasitwäxter från den herrliga stammen. Det är isynnerhet finanserna, som äro föremål för hans nitiska omsorg. Besparingar göras på alla upptänkliga sätt, men isynnerhet göras stora indragningar bland öfwerflödiga eller odugliga embetsmän. Dylika afskedas i massa och friska krafter insättas, der sådana befinnas wara af nöden. Efter sådana åtgärder skall den blomstrande staten snart erhålla en kraft och utweckling som långt öfwergår andra staters.

I Japan har åter det inbördes kriget utbrutit. Den 9 Februari utbröt i staden Yokohama, under pågående högtidligheter med anledning af Mikadons förmälning, strid emellan twenne feodalfurstar och deß anhängare. Staden sattes i brand och Mikadon måste fly för öfwermakten. Samtidigt bemäktigade sig amiral Lunomatta ön Yesse, hwilket utgör nästan hälften af riket. Han har nu befästat sig i sin makt och är för ögonblicket eventuel herskare. Dessa stridigheter, hwad slut de än taga, komma säkerligen ett öppna landet för europeerna och deß civilisation, hwarför de i kulturhistorien äro att räkna såsom wälgörande.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

I.

(Forts. fr. f. N:o.)

Tyst och dyster hade Jean Maillard åter börjat att krossa sina kiselstenar.

Madelaine, stod några steg deri från, stickade, utan att ännu våga återupptaga samtalet; en dyster aning tryckte henne.

Kalescherna foro åter förbi, hastigt återvändande till Trouville. Jean Maillard såg upp till dem med ett af afund och hat feberglödande ansigte. En gång till och med tycktes skaftet af hammaren förlängas mellan hans händer, som om han i förbifarten hade velat krossa denna företeelse af nöje och öfverflöd, hvars grymma kontrast i detta ögonblick åter uppref alla hans sår, liksom en skymf mot hans förödmjukelse, mot hans elände.

Ett ögonblick till och med öfverstänkte ett af hjulen arbetaren med smuts; han uppgaf ett skri som ett såradt rådjur och gjorde en rörelse liksom för att störta sig framåt.

Madelaine hastade fram och höll honom tillbaka. Han lugnade sig plötsligen, aftorkade sitt ansigte med afvigsidan af ärmen, och mumlade återigen:

"O! måtte ett tillfälle komma; måtte ett tillfälle komma!" . . .

Och med en brådska som nu gränsade till ursinnighet, lät han skärfvar af gnistor stänka ur stenarne.

Under en halftimma ungefär förblef vägen öde. Madelaine hade gått för att återtaga sin korg i hyddan. Hon beredde sig att återvända hem; hon räckte handen åt sin man och sade honom farväl.

Plötsligen framkom en ryttare från krökningen af vägen.

Förklara hvem som vill de hemliga instinkterna. Jean och Madelaine vände på samma gång ögonen mot ryttaren

Det var en man af omkring femtio års ålder, med ett öppet och frimodigt utseende. Man anade lätt i honom en arbetets man, en köpman eller snarare fabrikanten på landet. Han tycktes vara rof för en viss rörelse och han ansträngde ännu mer sin i starkt traf påskyndade häst.

Just i det ögonblick han red förbi de begge makarne Maillard, lossnade en grön plånbok från sadeln och föll till deras fötter.

Madelaine öppnade munnen för att underrätta vägfararen.

"Tig!" hviskade Jean . . .

Och han satte foten på plånboken.

Ryttaren hade emellertid hört någonting; utan att hejda ridten, vände han hufvudet.

Madelaine gjorde ånyo en rörelse för att tala.

"Tyst då!" upprepade arbetaren i det han kramade hustruns hand så att den var nära att krossas, under det att han med den andra handen aftog sin blanklädershatt för att helsa den resande, utan att veta hvad han gjorde.

Denne sednare hade icke märkt någonting; han kunde ej se något, emedan stenhuggarens breda skosula helt och hållet dolde plånboken.

Han nöjde sig alltså med att återgifva helsningen och försvann ofördröjligen bakom en grandunge.

Maillard hade icke rört sig ur stället; man skulle hafva sagt honom vara en staty.

Ännu under några sekunder qvarstod Madelaine stum och orörlig.

"Jean," mumlade hon slutligen med tonen af en, som vaknar ur en plågsam dröm.

"Du kan då aldrig hålla din tunga i styr," mumlade arbetaren otydligt, i det han ängsligt lutade ett öra mot marken i afsigt att lyssna till det i fjerran bortdöende ljudet af hofvarne.

"Jean," fullföljde icke dess mindre den ängsliga qvinnan, i hvars själ redlighetens mod fullkomligt hade vaknat; "Jean, denna plånbok tillhör oss ej."

"Icke? hvarför så? Hvad som tappas är förloradt. Jag har tappat min lycka, jag också, och de som tagit upp den skola aldrig återbära den till mig."

Vid detta orimliga argument smålog stenhuggaren med ett sjelfförnöjdt utseende och fullbordade sin tanke med en eftertrycklig och beslutsam rörelse.

Men huru förlamad hans hustru än var genom olyckan hade hon icke dess mindre bibehållit all samvetets styrka. Hon försökte att kämpa mot det onda sinnelag, som tycktes hafva bemäktigat sig Jean Maillards hjerta. Han förblef obeveklig och befallde henne slutligen på ett groft sätt att lemna henne ensam.

En sista förhoppning framlyste slutligen i Madelaines ögon.

"Denna plånbok innehåller kanske endast papper utan värde för dig?" återtog hon.

"Det blir hvad vi skola få se," svarade han kort; det är icke mer någon fara nu.

Allt buller hade verkligen upphört. Atgjordt ingen på vägen, ej heller någon i omgifningarna. Maillard lyftade slutligen foten och upptog hastigt den gröna plånboken.

Derefter skyndade han mot kojan, lik ett rofpjur, som störtar till sin kula med ett byte mellan tänderna.

"Kom!" sade han till sin följeslagerska, och emedan du ej vill återvända hem, så gör mig åtminstone någon tjenst här: Stå på post."

Han hade redan hukat sig ned på halmen, han kände med en feberaktigt darrande hand på plånboken innan han öppnade den.

Madelaine nedsjönk på en sten vid ingången till kojan, och med hufvudet lutadt mot händerna började hon att bedja helt lågt.

Just i det ögonblick, då hon som mest brinnande anropade Gud, att frestelsen ej måtte vara alltför stor, kom henne ett triumferande ut rop af Maillard, att hastigt lyfta upp ögonen.

"Sedlar," framstötte han med ett slags hänryckning, "sedlar!"

Ack, det var blott alltför sannt? plånboken låg öppen på arbetarens knän; i hans begge händer skälfde det papper, som är värdt guld.

"Man måste återställa detta," sade hustrun modigt.

"Det är en förmögenhet."

"Ännu ett skäl mer, för att gifva det åter till den det tillhör. Tänk då på den olycklige som förlorat detta."

"Låt oss räkna," sade stenhuggaren.

I hans narraktiga skratt, i hans gnistrande ögon, såg den stackars qvinnan bekräftelsen på att endast hos Gud fanns hjelp och hon började åter att bedja

"En, två, tre," flämtade Jean (och han skrattade tillika, samt hade rörelser och blickar som en vansinnig), "fem, sju, tio . . . alla på tusen. O! det är vackra och präktiga sedlar på tusen francs! Det är så länge sedan jag vidrörde sådana! Hvad glädje! det berusar mig . . . tjugo, tjugofem . . Ha! jag skall icke tappa dem jag, det svär jag! Trettio, fyratio. ett sådant fynd! Jag trodde det, jag kände att det skulle ske . . . . Det är Gud sjelf som har kastat till mig denna andra förmögenhet Den tillhör oss, ja väl oss! Femtio . . . sextio. Här är sextiotusen francs!"

"Jean," utropade plötsligen Madelaine förfärad; "Jean, se der kommer ryttaren tillbaka i galopp."

Stenhuggaren hade genast rest sig upp Med en hastig rörelse lät han den gröna plånboken försvinna under sin blus Derefter fattade han skaftet af sin långa slägga, vände jernet mot pannan och med en blick, med ett tonfall, som ej tillät att tvifla på hans hotelse sade han:

"Madelaine, om du icke svarar som jag, om du säger ett enda ord, om jag nödgas beröfva mig denna förmögenhet — mitt sista hopp — på Jean Maillars ord. här, på stället, på ögonblicket, framför dig, skall något förskräckligt ske . . ."

(Forts.)

(Insändt.)

Charad.

Mitt första är en wäxt så skön
I alla tiders skiften,
En wäxt, som är beständigt grön
Och ofta nämns i skriften;
Den både frukt och blommor bär
På samma gång, och tropiskt är;
Deß namn rätt mången lånat har.
Dertill mitt andra lagdt —
Det näring ur mitt första tar —
Nu är mitt hela sagdt.

H—n.

Uttydning till charaden i N:r 16: Målbrott.

Gåta.

Oumbärlig i slott och koja,
Jag skingrar luftens tryckta boja·
Och sträfwar uppåt mot himlen blå;
Dock ej i affigt att samma nå;
Ty min kostym, skall jag säga eder,
Godkännes icke utaf S:t Peder.

—n.

Blickar i Tittskåpet.

Wackert drag. En till Sköfde Tidning insänd uppsats meddelar följande:

För en tid sedan kom en fattig torpare Petter —n till sin prest och beklagade sig öfwer de swåra tider, som nu rådde, jemte bristen på arbete för alla fattiga. Presten, hwilken wi wilja kalla Z. afhörde Petters jerimiad med det största lugn i werlden, medan han i en stor tobakspipa njöt af Aspelins wälkända "Hopp". Ett wänligt leende krusade hans läppar och i hans stora blå ögon strålade en innerlighet, som blott kan utgå från ett ädelt och warmt hjerta.

Petter hade tystnat, han såg bekymrad ut. Hoppets goda engel flydde.

"Hoppas på Gud, hjelpen är kanske närmare än du kan tro", sade den fromme prestmannen till honom.

"Så säger wördig prosten, och det är allt regalt", menade Petter: "men arbete och hjelp är nu bättre än Guds ord, så tycker jag".

"Bed, tro och hoppas Petter!" förmanade prosten mildt. "Den, som beder han får. Det wet du, Petter, står i Guds ord".

"Ja, fälle wet jag det", medgaf Petter suckande, "och derföre will jag göra som prosten säger".

Och den gode prosten trakterade Petter rundliga, talade flere timmar med honom om både andliga och lekamliga ting, och när han gick sin wäg, war han lugn och tillfredsställd.

Hemkommen, möttes han af strålande anleten, idel fröjd, idel glädje.

Under hans frånwaro hade ditskickats sofwelwaror och en half tunna råg till det fattiga torpet.

Hjelpen kom från Gud, men genom prosten. Petter blef stark i sin tro, wälsignade den gode Prosten.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

anordnas i föreningens sal Söndagen den 25 April kl. half 8 e. m.

PROGRAM:

Första Afdelningen:

1:o) Finale till op. "Guttenberg" af Fuchs, utföres af skarpskyttarnes musikkår.

2:o) Fjellgubben, poem.

3:o) a) "Vårt land" af Pacius.
b) Polka-mazurka af C. Becker, ord af J. P. A. utföres af sångkören.

4:o) "Rosens bild", romance af Reichhard, utföres af skarpskytttarnes musikkår.

5:o) 7:me Aire Varié, solo för violin af C. de Beriot.

6:o) "Emys förhoppningar", poem af Wilhelmina.

7:o) a) "Till Svenska fosterjorden", svensk folkmelodi, ord af R. Dybeck.
c) Polka, ord af E., utföres af sångkören.

Andra Afdelningen:

8:o) Instrumentalqvartett för piano à quatres mains, violin och violoncelle ur op. "Trubaduren" af Verdi.

9:o) "Lifvets prosa, lifvets poesi", poem af fru Gullberg.

10:o) Chör, romance och duett ur op. "Marco Viscanti" af Petrelli,

11:o) a) "I Skogen" / b) "Hör hur stilla vinden susar. } Duetter af Fr. Wrangel.

12:o) "Dumboms lefverne", poem af J. Kellgren.

13:o) Sång och marsch för Malmö skarpskyttar af C. Becker, ord af J—k, utföres af sångkören och skarpskyttarnes musikkår.

Biljetter à 25 öre stycket försäljas i föreningens handelsbod från Lördagen den 25 till Söndagen kl. 12 ensamt för föreningens ledamöter, samt efter denna tid för allmänheten.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomitee sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 7—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Föreningens medlemmar erinras om allmänna sammanträdet Fredagen den 30 April, kl. 8 e. m. Programmet blir synligt i nästa nummer af denna tidning.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Söndagen den 18 April Packhuskarlen

April månad.

Fredagen den 23. Muraren J. P. Rosenqvist.
Lördagen den 24. Muraren. C. Österberg.
Söndagen den 25 Bryggaren P. Holmberg.
Måndagen den 26. Bryggaren Lars Svensson.
Tisdagen den 27. Tunnbindaren Löfström.
Onsdagen den 28. Bagaren J. Christensson.
Thorsdagen den 29. Bagaren Ifvarsson.
Fredagan den 30. Vaktmästaren Grip.

Maj månad.

Lördagen den 1. plåtslagare Olsson.
Söndagen den 2. Tobaksspinnare Brandt.
Måndagen den 3. Sadelmakare O. Nilsson.
Tisdagen den 4. Skomakare P. Rosberg.
Onsdagen den 5. Cigarrmakare Wiberg.
Thorsdagen den 6. Gördelmakare M. Andersson.
Fredagen den 7. Sjåaren P. Nilsson.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag, Onsdag och Lördag kl. 8 e. m. I anseende till den stundande konserten behagade sångarne så allmänt som möjligt infinna sig.

OBS. Böter för uteblifvande, är upphäfdt.

Komitéen för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 11).

Packmäst. L. Andersson. Arbetskarl Chr. Olsson Timmerges. N. Dahlqvist. Kommissionär L. Peterzén. Ljusstöpare B. Nilsson. Murare A. Gullberg. Sjöman C. F. Jönsson. Kontorstjenare J. F. Jönsson. Arbetare C. Persson. Murare P. H. Wetterling. Byggmäst. C. F. Schütt. Timmerman L. M. Norberg Murare O. Nilsson. Gjuteriarbet. N. Christiansson. Gjuteriarb. G. Siesing. Gjuterielev Elof Petersson. Handlande N. Holmström. Gasverksföreständ. F. Malmros. Arbetskarl O Nilsson. Bildhuggare Holmgren. Slagtare B. A. Nilsson Handskmakare N. Holmström. Boktryckeri-Elev A. P. Görloff. Skomakare P. T. Petersson. Smedges. O. Anderberg. Smedlärlling M. Holmqvist. Smedlärl. J. F. Dahl. Sandgrafvare S. Wilman. Gjuteriarbetare A. Bengtsson. Techneolog J. Gerner. Techneolog Paulsson. Cigarrmak. J. Weberg. Cigarrmak. A. Löfdahl. Cigarrmak. C. F. Wiberg. Techneolog A. W. Olsson. Kortmakare C. L. Nordberg. Handlande J. F. Sandberg. Skollärare Strömbeck. Handlande M. P. Cederberg. Landtbrukare M. Larsson. Landtbrukare J. Hansson. Åkare A. Borgström. Timmerges. J. Hansson. Bagare H. Larsson. Arbk. N. Larsson. Svarfvareges. G. Wantzén. Svarfvareges. J. A. Wautzén. Hökerihandl. J. Österlin. Bokbindare C. A. Netterström. Skräddare S Rylander. Gjuteriarbetare E. Olsson. Bleckslag. H. Westerman. Timmergesäll J. Cederholm. Murare Fougstedt. Machinarbet. E. Hane. Målare A. Englund Arbetskarl J. Håkansson Skräddare M. A. Segersten. Skollärare Per Larsson. Arbetskarl P. Michelsson. Bokhållare N. P. Nygren. Stenhuggare A. Arvidsson. Postiljon F. Olsson. Murare A. Holmberg. Gjuteriarb. C. J. Albrechtsson. Bokhållare C. M. Stoltz. Målare F. Woll.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Fortsättning från "Bikupan" N:o 3.)

N:r 279. Anders R—N. En sjelfständig man. N:r 280. Lasse Maja. N:r 281. A. W. Grube, Karaktersskildringar. N:r 282. Hvarföre och Derföre. N:r 283. C. G. Strandberg m. fl., Dikter. N:r 284. Orvar Odd, En utflygt ur boet. N:r 285. Wishetens råd. N:r 286. Charles Dickens, Pickvick-klubbens efterlemnade papper (2 band). N:r 287. C. G. Starbäck, Berättelser ur Svenska Historien, (1:a delen. N:r 288. d:o d:o d:o (2:a delen). N:r 289. d:o d:o d o (3:e delen). N:r 290. d:o d:o d:o (4:e delen). N:r 291. Allmänna medborgerliga kunskaper. N:r 292. J. G. Liljegren, Forn-nordiska häfder. N:r 293. "Hertha", Poetisk kalender för år 1835, m. m. N:r 294. E. W. B., Staden Lunds historia och märkvärdigheter. N:r 295. Wilhelmina Stålberg, Bröderna Stålkrona. N:r 296. W. Fausboll, Molboers vise gjerninger og tappre bedrifter. N:r 297. C. E. Bock, Helsolära för folket. N:r 298. Per Thomasson, Kung Oskar och Skogvaktaren. N:r 299. Hellborg och Westenius, Malmö kalender för 1868. N:r 300. N. J. Ekdahl, Om vattuminskningen i Norra polartrakterna. N:r 301. A. Bernstein, Naturvetenskaplig boksamling, (2 band). N:r 302. Animala Magnetismen. N:r 303. Almanak eller Huskalender, (Dansk). N:r 304. Mungo Parks resa i det inre af Afrika. N:r 305. Winter-Qvällen, (2 samlingar). N:r 306. F. C. Laukhard. Röfvaranföraren Astolfo. N:r 307. Kapten Cochrane, Resa genom Ryssland. N:r 308. Läsning i blandade ämnen. N:r 309. N. Åkerman, Fransk grammatika. N:r 310. Kapten Marryat, Peter Simpel. N:r 311. d:o d:o Japhet eller hittebarnet. N:r 312. Henrik Hertz, Kong René's datter, (Drama). N:r 313. G. Thomée, Klassiska Mythologien. N:r 314 G. Boissier, Romerska repnblikens sista dagar. N:r 315. Heinrich Smidt, Ludvig Devrient. N:r 316. Alfred Gatty, Djupa sanningar i lätta drägter. N:r 317. Johan Ludvig Runeberg, Små berättelser. N:r 318. Louise Mühlbach, Mademoiselle Clairin. N:r 319. F. H. C. Schvartz, Henrik Stillings ålderdom. N:r 320. August Blanche, Lyriska stycken. N:r 321. Reinhold, Första knippan. N:r 322. N. Lilja, Wår tid och dess sträfvanden. N:r 323. L. H. Friese, Fernissfabrikanten. N:r 324. E. M. G., Att tänka på. N:r 325. Malmöhus läns Kongl. Hushållssällskaps handlingar. N:r 326. Elise Polko, Musikaliska Sagor, Fantasier och Skizzer. N:r 327. Axel Krok, Taflor ur Arbetarens lif. N:r 328. L. Both, Foreren paa udflygter i nordostlige Sjælland.

(Forts.)

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbodar finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka och Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blånelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat / d:o saltgrönt } prima qvalitet,
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin, många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ättika, Mat-, 1:ma svensk,
d:o Sprit- d:o.

Ett nytt hus med 2:ne

lägenheter, jemte kök och loft till hwarje, samt en hagetomt, belägen å Östra Förstaden, är till salu på billiga wilkor. Speculanter derå torde wända sig till

Ferd. Schön,
Kommissionär.
Adr. Mårtensgatan N:r 14, inuti gården.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 18. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 30 April | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.
Bön-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan; Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Maj.

Lörd. d. 1 kl. 8—11 f. m. Uppbördsmöte för Caroli församlings kyrkoskatt hos kyrkoinspektoren A. P. Petersson.

" " kl. 10 f. m. Lösöreauktion i handl. G. Gjertssons gård vid Norregatan N:r 6.

Månd. d. 3 kl. 10 f. m. Lösöreauktion efter gipsfabrikören Pietro Nardi, huset N:r 70 Södra Förstaden.

Tisd. d. 4 kl. 12 midd. Försäljes genom auktion ett vid Måleböke uppfördt ångbränneri.

Onsd. d. 5 kl. 10 f. m. Auktion å ett jernkramvarulager samt diverse lösören i huset N:r 19 Södergatan.

Fred. d. 7 kl. 8 e. m. Restmöte för uppbörden af de två första qvartalen 1868 i Malmö arbetareförening; se vidare annonsen.

Inrikes.

Stockholm. Konstitutionsutskottet har afgifwit utlåtande öfwer regeringens förslag till ny föreningsakt emellan Swerige och Norge, samt derwid hemställt, att detsamma måtte antagas hwila till grundlagsenlig behandling. Twenne af utskottets ledamöter hafwa häremot reserverat sig. Denna för nordens enhet så wigtiga fråga synes sålunda wara på wäg att erhålla en tillfredsställande lösning.

Öfwerste Nils Erikson är inwald till ledamot i Landtbruksakademien efter excellensen Stjerneld.

Hufwudstaden hwimlar för närwarande af nöjen. Teatrarne spela oupphörligt för goda hus, konsertsalongerna äro fyllda af åhörare, ditlockade af ut- och inländska artisters prestationer, och i de kaféer, hwarest utom lekamlig äfwen serveras andlig föda, saknas aldrig publik. Om nöden och nöjet sålunda går hand i hand, måste man likwäl medgifwa, att hjelpsamheten ofta begagnar det sednare för att lindra det förra. I synnerhet äro talrika nöjen gifna till förmån för de nödlidande i Småland, hwarför dessa arma warelser erhållit ej obetydliga summor.

Regeringen har widtagit den priswärda åtgärden att sammanslå gesandtskaperna i Brüssel och Haag, hwarigenom en behöflig inbesparing i utrikesdepartementets budget åstadkommits. Den är denna gång wisserligen ej stor, men banan är nu beträdd, och fortgång på densamma ligger ej utom möjligheternas område.

Sjukligheten inom hufwudstaden är stor. Under den förflutna weckan hafwa ej mindre än 279 sjukdomsfall af meßlingen förekommit.

En profåkning med fyra twåhjuliga welocipeder har så utfallit, att 2 mil, emellan norrtull och Rotebro gästgifwaregård, tillryggalades på 1 timma 36 minuter på bort- samt 1 timma 48 minuter på hemwägen. Wäglaget war mycket dåligt.

En pontonier har suttit sofwande på en trappa och under sömnen förlorat balansen med den påföljd, att han föll utför trappan samt slog sig så illa i hufwudet, att fara är för lifwet.

Ännu en olyckshändelse har inträffat genom wårdslöshet wid bergsprängning, denna gång i Stadshagen. En stensprängare, Bengtsson, hade antändt ett bergskott, men då detta ej brann af, tog han sig för att åter kratsa ut det. Skottet exploderade då med den påföljd att stenarne flögo omkring mannen. Lyckligtwis blef han ej träffad af någon större sten, men sweddes illa i ansigtet och å händerna, ehuru skadan ej är af någon swårare beskaffenhet.

Då nyligen wal till jury i målet mot Munck af Rosenskölds tidning "Nya Nationalregeringen" anställdes inför rådhusrätten, walde tidningens answaring, Ström, följande personer till ledamöter af densamma: "Generallöjtnanten wid arméen, Oskar Fredrik Bernadotte (prins Oscar), boende i hörnet af Gustaf Adolfs torg och Fredsgatan och generalmajoren Nicolaus August Bernadotte (prins August), boende i Tessinska huset eller det s. k. slottet (kongl. slottet)" samt skräddaremästaren Danielsson och d:r Damm. "Reflektionerna göra sig sjelfwa," sa' "Paganini", tidningsskrifwaren.

Det af regeringen till riksdagen inlemnade förslaget till arméens omorganisation har blifwit fullkomligt öfwerändakastadt. Endast några få af de föreslagna paragraferna blefwo antagna, och dessa så obetydliga, att man ej kan räkna dem såsom förändringar och ännu mindre förbättringar.

Regeringen har till institutet för döfstumma anslagit 600 rdr samt till "tysta skolan" 1300 rdr. Några smulor falla således samhället till godo från det rika bordet.

Regeringen har stadfästat modellerna till de granwigter och centimetermått, som från nästa års början skola begagnas af alla apothekare inom riket.

Wenersborg. Från denna stad ingår berättelsen om ett mordattentat, som på samma gång är det grymmaste och lömskaste man på länge hört omtalas. En hemmansegare Johannes Andersson fann en morgon en låda stående utanför sitt hem, adresserad till honom samt nyckeln fasthängande wid låset. Då han skulle öppna den, sönderbröt han axeln till nyckeln, hwilket räddade såwäl hans som de kringståendes lif. Sedan locket blifwit frånbrutet, befanns lådan nemligen innehålla en helfwetesmachin. Trenne laddade glaspipor stucko upp sina mynningar ur densamma och trycket till hanen war genom en mekanism satt i förbindelse med nyckeln, så att, på samma gång denna öppnade låset, hade äfwen explosition skett. Denna gång blef det djefwulska anslaget utan beräknad werkan, men det bör wara angeläget för myndigheterna att taga reda på anstiftaren. Bofstrecken ökas inom landet i en förwånande grad, hwartill i ej ringa mån den ofta inträffande strafflösheten bidrager.

Göteborg. Från denna stad har den underrättelsen ingått, att den olyckligt ryktbare kyrkoherden Palmgren dit anländt under den förflutna weckan. Han afreste derifrån några dagar derefter till hemorten för att swara i de emot honom anhängiggjorda hemska målen.

Kristianstad. Wid sammanträde med direktionen för folkhögskolan i Önnestad, förewar frågan om att flytta densamma till Winslöf, hwarest en större summa för deß räkning blifwit insamlad. Frågans afgörande uppsköts tills widare.

Helsingborg. En liten flicka har å öppen gata samt wid ljus dag blifwit af en karl mißhandlad, samt frånröfwad ett paket, som hon bar i handen. Bofwen är ännu ej upptäckt. — Bedragaren Per Olsson i Önnestad har blifwit gripen i Humlarp af en smed och en yngling.

Landskrona. Husmannen Anders Andersson i Lundsåkra har blifwit, tack ware wår nya strafflag, dömd till 1 år och 6 månaders straffarbete derför att han stulit tagel till 33 öres wärde.

Ystad. Warmbadhusets affärer stå på skrala fötter. Wid hållen bolagsstämma med aktieegarne erhölls den obehagliga underrättelsen, att bolaget för närwarande befinner sig i en skuld af 13,519 rdr. Fabrikör Areschoug har inlemnat ett förslag om att tillhandla sig detsamma för en summa af 7,500 rdr. — Wid Tomelilla jernwägsstation har ett hemskt mord blifwit begånget. En murarelärling från Ystad, Carl Pehrsson, har nemligen funnits död helt nära stationen, med afskuren hals och ett kroßsår öfwer wenstra ögat. Man har ingen kunskap om hwem som begått brottet.

Malmö.

Weckans händelser. En högst egen händelse omtalas från härwarande cellfängelse. En wärdshusidkare i Helsingborg blef dömd till 500 rdrs böter, eller motswarande fängelse, men han lyckades att finna en person, som åtog sig att i hans ställe undergå fängelsestraffet. Denne anländer till härwarande cellfängelse med utslaget i hand samt utgifwer sig för den skyldige. Han blir insläppt och börjar aftjena straffet, men en dag mötes han af en bekant inom fängelset, som tilltalar honom med hans rätta namn. Detta wäckte uppmärksamhet och ledde till förhör, hwarwid rätta förhållandet upptäcktes. Ombudet utsläpptes sedan han warit fängslad i 7 dagar, och den sannskyldige har funnit för godt att tillswidare hålla sig gömd.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde sistlidne Måndag afgjordes ändtligen den allt för länge förberedda frågan om kanalens ventilering. Den lifliga diskussionen som warade halfannan timma, fördes emellan hrr Kock och Bager, som talade för öfwerste Beijers förslag, samt hrr Cederblom, Boman, Th. Flensburg, Lewenhaupt, Holmqwist och Ruth, hwilka önskade att komiterades förslag måtte antagas. Detta sednare segrade äfwen, så att turbin kommer att anwändas, dock skall i början endast hästkraft till deß drifwande anwändas, på det att, innan för stora kostnader nedläggas, utrönas om apparaten är ändamålsenlig. Widare beslöts, att dyn wid broarne först skall uppmuddras, samt att banken nedanför slottet skall genomskäras; och beordrades drätselkammaren, att hålla komitéen de för ändamålet nödiga medlen tillhanda.

Wid samma tillfälle bewiljades guldsmeden J. Westerlind en ersättning af 18 rdr för mistad tomt wid östra förstadsgatans utwidgning. — Fru Kloos anhållan om pension eller ett belopp af 1,850 rdr för en gång, såsom ersättning för hennes aflidne mans förberedande arbeten till stadens kartläggning, afslogs. — För öfrigt remitterades alla förekommande frågor till underlydande nämnder, hwarför wi skola återkomma till de samma, så snart de ånyo blifwa föremål för fullmäktiges behandling.

I Lördags eftermiddag underrättade ett skott från fästningen allmänheten om, att en brottsling derifrån afwikit. Derwid hade sålunda tillgått: en soldat war beordrad med trenne fångar för att werkställa arbete i trädgården i hörnet af Kalende- och St. Nygatorna. Under dettas fortgång närmade sig småningom en af dem, ynglingen Lundblad, trädgårdsdörren, och innan soldaten wisste ordet af war han förswunnen. Soldaten kunde ej lemna de twå qwarwarande och de skott han aflossade wäckte ingen uppmärksamhet, hwarföre L. i allsköns lugn kunde aflägsna sig. Ingen fästade någon uppmärksamhet på honom; emedan han ej sprang, utan med största lugn wandrade sin bana fram, wikande af wid hwarje gathörn, för att förwilla dem som möjligen kunde förfölja honom. Sålunda passerade han genom hela staden och, efter hwad det säges, lär han ej ännu wara gripen. Kläderna hafwa blifwit funna i Rörsjön.

Fabriksidkaren A. P. Sjöberg här i staden har erhållit 10 års patent å en af honom uppfunnen bakladdningsmekanism. Wid anställda prof med densamma i hufwudstaden, har den erhållit ampla loford, hwarföre man kan hysa ett swagt hopp om, att denna swenska uppfinning skall tilldelas rättwisa, ehuru detta sällan är förhållandet hos oß.

Bland de stölder, som under den förflutna weckan blifwit föröfwade i staden och deß grannskap, nämner M. N. A. trenne, af hwilka isynnerhet en är af särdeles swår beskaffenhet. De twenne i staden begångna werkställdes af snickarelärlingen C. B. Hansson, hwilken tillgrep en klocka och gömde den wid södra kanalkanten; samt af muraregesällen Joh. Ohlsson, som ej nöjde sig med mindre än en jernkakelugn, hwilken han likwäl afyttrade för det billiga priset af 4 rdr. Den tredje tilldrog sig i Hellestad, hwarest tjufwarne, fullt bewäpnade gjorde inbrott. Men, i stället för att gå derifrån med förökade egodelar, qwarlemnade de en säck, fullpackad med diverse waror, som de samma natt stulit på ett annat ställe.

Borgmästare Malmborg åtnjuter för närwarande tjenstledighet för sin hälsas wårdande till den 1 nästkommande September, och är rådmannen H. Jungbeck förordnad att under tiden tjensten förestå.

Malmö Arbetareförening.

Den musikaliska-deklamatoriska aftonunderhållningen i föreningens sal den 25 dennes war talrikt besökt, äfwen woro många personer utom föreningen närwarande; och de församlade funno sig angenämt öfwerraskade af den wäl walda omwexlingen i programmet, såwäl som af det utmärkta utförandet af hwarje särskildt nummer. Några af samhällets mera framstående musici medwerkade benäget till aftonens musikaliska nöje genom utförandet af ett par nummer, ett violinsolo samt en qwartett för piano à qvatres mains, viol och violoncelle. Föreningens sångkör och skarpskyttarnes musikkår gåfwo hwardera flera nummer med harmoni, kraft och behag i utförandet; J—ks skarpskyttemarch af båda gemensamt utförd, måste gifwas da capo och anslog mycket på åhörarne, särdeles som den af äkta swenskhet genomträngda texten först af

en medlem på ett själfullt sätt framsades. Af den förut omtalade öfningsskolan uppträdde sex elever särskilda gånger mellan de musikaliska numren, och framsade hwar sitt anslående poem. Slutligen böra äfwen ett par sångduetter, utförda af en qwinlig och en manlig medlem, omnämnas, hwilka liksom alla de föregående mottogos med starka applåder.

Wid styrelsens sammanträde den 24 dennes förekom den förutnämnda Bergströmska skrifwelsen till behandling; hwarwid beslöts, att densamma icke kunde till någon åtgärd föranleda.

Den i föreningens gård belägna lilla trädgården kommer att upplåtas för föreningens medlemmar wid besök i läslokalen under sommaren.

En komité, bestående af hrr Högström, Tideman och Silfwer, tillsattes att uppgöra förslag, om lämpligaste sättet för anordningen af inträdesbiljetterna till föreningens sammankomster, på det personer utom föpeningen ej må ega tillträde till dessa.

Såsom ordförande wid styrelsens sammanträden, då det inträffar att vice ordföranden Björling är förhindrad, utsågs hr löjtnant N. O. Hedström.

Redogörelsen öfwer inventeringen af handelsrörelsen föredrogs; hwaraf det glädjande resultatet wisade sig, att oaktadt omkostnaderna under första qwartalet naturligtwis warit större, än de sedermera blifwa, har, sedan dessa blifwit betäckte, nettowinsten uppgått till omkring 950 rdr. Ehuru wi först sedan ärendet blifwit föredraget i föreningen tillåta oß lemna en närmare öfwersigt öfwer ställningen, kunna wi ej underlåta anmärka den framgång handelsrörelsen sålunda haft i jemförelse med ett par andra föreningars werksamhet i denna wäg. Handelskomitéen har äfwen med klok omtanka och för winnande af större fördelar blifwit betänkt på att wäcka förslag om minskandet af utgifterna så mycket sig göra låter. Efter wunnen erfarenhet och stadga ordnas rörelsen derhän, att alla rimliga anspråk tillfredsställes, och föreningen ser ett af sina wackraste ändamål ernådt. All början är swår, så äfwen här, men genom enighet, kärlek och samwerkan kunna swårigheterna öfwerwinnas; och måtte all wår sträfwan gå ut på att göra gagn och bereda framgång åt det goda.

De medlemmar af föreningen, som ännu ej erlagt afgift för första eller andra qwartalet 1868 hänwisas till annonsen härom i detta nummer.

Herrar N. A. Norling, C. F. Furst och A. G. Olsson äro såsom komitterade utsedde att mottaga anmälningar till arbetareutställningen i Amsterdam nästkommande Juli och Augusti.

Om Arbetarebostäder.

(Efter Jules Simon).

Liksom det mot allting kan göras inwändningar, så kan det äfwen sägas om sparkassorna att de hafwa sin swaga sida, den nemligen: att de wäl äro egnade att befrämja sparsamheten, men de äro icke i stånd till att skapa den. Kännedomen om den menskliga karakteren wisar, huru den wälgörenhet, som utwecklar arbetarens energi, då den så att säga anförtror honom åt sig sjelf, bistår och hjelper honom att handla, har företrädet framför den, som ställer honom under förmynderskap och sörjer för hans förnödenheter, utan att han sjelf behöfwer anstränga sig. Kunde man icke widare framgå på denna wäg genom att gripa till den starkaste driffjedern för all mensklig werksamhet, hwilket egendomen obestridligen är? I stället för den ringa summa, som sparkassan upptager och efter många års förlopp återgifwer med en obetydlig ränta, kunde man ju gifwa arbetaren i utbyte mot hans sparsamhet den omedelbara och säkra besittningen af ett hus och ett litet stycke jord. Om denna plan mera allmänt förwerkligades, skulle alla förändringar i arbetsklassens ställning nästan framgå af den ensamt; ty deraf skulle icke endast utweckla sig det kraftigaste och bäst bepröfwade medel af alla, lusten till arbete och sparsamhet, utan, i det arbetarens förhoppningar samlade sig omkring egandet af ett hem, skulle detta derjemte ingifwa honom sinne för det goda hemmets förmåner. Är då denna i sanning den wigtigaste förändring möjlig? Den är möjlig, ty den är utförd. — En hwar kan med egna ögon öfwertyga sig derom i arbetarebostäderna i Mulhouse.

Namnet arbetarebostäder må icke förskräcka oß. På flera ställen har det räknats bland de företag, som blifwit betraktade med oblida ögon, emedan man i grunden blott gått ut på en slags kaserneringsbildning af arbetarne; men i Mulhouse är arbetaren icke underkastad någon tillsyn eller något reglemente. Han behåller icke blott friheten, utan betryggas ännu mer deri, då han blifwer sjelfegare, hwilket just upprätthåller och utwecklar hans frihet.

Har man en gång sett denna behagliga, fredliga och inbjudande bikupa, der arbetaren bor bättre än större delen af de familjer i Paris, som innehafwa en mera framstående ställning; der han är sjelf egare af sitt hus, der han om aftonen efter dagsarbetet finner sin maka, som en god husmoder, wälartade och snygga barn, som hemkomne från skolan ila honom till mötes med ett wälklingande "far"! på sina läppar — då förstår man att häri ligger fröet till en hel omskapelse, en wälsignad förändring, som tillintetgör lasten och eländet, och som låter förbättringen af arbetarens materiella ställning gå hand i hand med hans moraliska pånyttfödelse.

Om det system för inrättandet af arbetarebostäder, som i Mulhouse blifwit följdt, mera allmängjordes bland den stora arbetareklassen, så kan man wara wiß på, att denna klaß för framtiden skulle ernå en oafhängig ställning till sin egen och samhällets fromma. Detta wore det kraftigaste steget mot fattigdomens kringgripande, sedan lagen af 1842 lagt grundwalen till folkunderwisningen.

Man har för några år sedan i Paris och Marseille gjort försök med uppbyggande af arbetarebostäder. I de qwarter, som wanligen bebos af arbetare, har man nedrifwit gamla, till hälften sammanstörtade hus, med mörka trappgångar, skumma rum, in- och utgångar nästan farliga att passera; och man har i deras ställe uppfört prydliga byggnader af sten, med präktiga trappor, rymliga gångar, wäl inredda rum, hwilka äro ljusa och luftiga samt försedde med allt som hör till ett hushåll. Widare har man uppslagit ett reglemente på husdörren och wäntat på hyresgäster, hwilka likwäl icke infunnit sig. Orsaken härtill är, att arbetarne icke tycka om att inläggas i kaserner. De hålla mycket af sin frihet och sitt hem, och söka äfwen att åtminstone bibehålla skenet af sjelfständighet; de hafwa trott att man wille göra dem lyckliga på deras egen bekostnad eller med uppoffringen af deras frihet, och hafwa derföre betraktat arbetarebostäderna som ett slags fattighus för mindre hushåll. Flere deremot hafwa utanför Paris hyrt eller köpt ett litet jordstycke, på hwilket de af materialier, samlade från alla kanter, byggt ett litet ganska bofälligt hus. Denna aflägsna boning, knappt skyddande mot blåst och regn, twingar sina inwånare till långa kostsamma turer från och till platsen för deras arbete; men de äro herrar i sitt lilla hus, och deri ligger det förtrollande i deras ögon. De herrska der öfwer ett rike på 50 a 90 qwadratfot. Sjelfständighetskänslan är ett godt tecken hos menniskan; det är alltid godt att hafwa aktning för sig sjelf. Denna känsla, detta arbetarens "fara da se" (lita på dig sjelf) *) skall skapa hela småstäder omkring Paris. Har någon tid förgått och man hunnit samla erfarenhet, då skall det blifwa ordning i nu rådande wirrwarr. När man en dag kommer så långt, att alla arbetare, som hafwa sin sysselsättning på samma werkstad, bo i sina egna hus i samma qwarter, skall afståndet i Paris betydligt förkortas genom billiga omnibusar, och då har den ständigt uppkommande frågan om hushyran, som utöfwar en så stor inflytelse på de mindre pariserhushållens ekonomi, kommit ett betydligt steg närmare sin lösning.

*) Detta uttryck förskrifwer sig från sardinske konungen Carl Albert, som lefde mellan 1831—49; "Italia fara da se" (Italien litar på sig sjelf), sade han. Man påminnes härwid om hwad wår store Gustaf Adolf swarade Frankrike: "Swenske konungen har sitt beskydd endast i Gud och med sitt swärd."

I andra städer, der man med flit synes hafwa inrättat arbetarebostäder sådana, att man med lätthet kunde föra uppsigt öfwer dem, har man haft mycken möda att finna någon hyresgäst. I qwarteret Damis i Amiens är en wäl stensatt gata, alldeles omgifwen af enwåningshus, byggde alla efter samma plan. Gatan är bred, den ligger fritt, husen äro rymliga och beqwäma; emellertid förblifwa de till största delen obebodde. En arbetarestad, belägen omkring en half mil från Lille, är deremot alltid upptagen. Den har flera fördelar: husen äro omgifna af trädgårdar (arbetarne älska mycket trädgårdsskötsel), fabriken der de hafwa sin sysselsättning, ligger midt i denna arbetarestad, så att arbetarne betrakta sig alltid såsom warande hemma der. Den förståndige egaren har inrättat en handelsbod, i hwilken alla lifsförnödenheter och klädespersedlar säljas till billiga priser. En musikkår af arbetarne sjelfwe biträder i stället för orgel wid gudstjensten i kyrkan om söndagen, samt lifwar arbetarne på lediga tillfällen i det fria med dansens glada toner. Afwen en restauration och ett anständigt kafé finnas inrättade, der man hwarken berusar sig, spelar eller grälar. Denna arbetarestad har blott ett fel — den eges af arbetsgifwaren. Aldrig skall man med omsorg och innerlig hängifwenhet befatta sig med ett hus, som man hyrt, och hwilket eges af en annan. Det tjenar icke till mycket att hyrestiden utsträckes; der ligger en förtjusning i detta ord: "mitt hus!" Öfwerallt der man kunnat sälja husen till de arbetare, som bebo dem, der har man förbättrat och ombildat fabrikernas befolkning.

I Rouen, hwarest förbättringar gå mycket långsamt, har man emellertid begynnt sälja till arbetarne jordlotter, som hittills warit uppfyllde med sten och legat ouppodlade, och hwilka endast genom ihärdigt arbete kunnat förskönas och göras fruktbara. Platsen ligger på en höjd utanför staden och kallas Kalifornien. Härför ligger en god tanke till grund; ty när talet är om jordlotter, som endast genom det arbete, den blifwande egaren fortfarande nedlägger på dem, blifwa brukbara, är detta den mindre bemedlades arbete mera wärdt, än kapitalisters millioner.

De arbetare, som bosatt sig på Kalifornien, och som hafwa hopp om att en gång komma under eget tak, sysselsätta sig ständigt med den tanken, att göra sin jordbit så gagnelig och fruktbärande som möjligt. De förändra sig sjelfwe hastigare, än den jord de bruka. Der finns en gata i Rheims, hwarest bo handwäfware, som nästan alla äro egare af sina hus. Denna gatas befolkning utgör den mest slående och glädjande motsats till den öfriga arbetarebefolkningen, som bebor andra qwarter af staden. I staden Sedan, der man hwarken känner frimåndag eller krogar och der arbetarne i allmänhet föra ett ordentligt och regelbundet lefnadssätt, tillskrifwes detta wälförhållande twenne ting: först att alla arbetarne äro ifrån den trakten, äro födda der af föräldrar i Sedan och hafwa mestadels arbetat från far till son på samma fabrik; för det andra, att de hafwa en stor kärlek för trädgårdsodling. Det har nästan blifwit en passion hos dem; till och med de fattigaste förskaffa sig en liten trädgård, om ock blott så stor som ett bord, hwilken de om söndagen kunna förnöja sig af och pusla om med, samt sedan hela weckan drömma om. Många af dem hafwa köpt sin jordlapp, andra hyra densamma. Flera fabrikanter tillåta sina arbetare anlägga trädgårdar på en plats, som eljest är bestämd till att utsträcka kläde på; små fyrkantiga stycken, som kunna mätas med tre steg, och likwäl blifwa der icke lotter nog för alla. De tilldelas efter gammalt bruk de äldste bland arbetarne, och dessa längta lika myckt efter sin jordbit, som mången efter ett betydligt arf. En fabrikant erbjöd en af sina gamla arbetare en årlig gratifikation, då han kunde draga sig från arbetet och lefwa i stillhet. "Nej min herre!" swarade denne, "jag skulle då mista min lilla trädgård." Sådana ord äro rörande, på samma gång de framkalla ett leende — men på höjden wid Pierremont förefaller det helt naturligt. (Fortsättn.)

Ekonomiskt.

Fotogénkök. Wid swenska slöjdföreningens sammankomst den 14 dennes förekom, bland annat, ett föredrag af civilingeniören C. D. Ekman om en af honom uppfunnen kokapparat med fotogén. Derjemte förewisades äfwen twå apparater, den ena afsedd egentligen endast för kaffe- och thékokning, den andra deremot lämplig för all slags matlagning. Dessa apparater, hwilka inom kort komma i handeln, intaga föga rum och hafwa ett ganska prydligt yttre. Det större af dessa fotogénkök är afsedt för små hushåll eller ensamt boende personer, och torde för de mindre bemedlade i samhället blifwa af stort wärde. Kökslokalen, som nu medför en jemförelsewis stor utgift, kan helt och hållet undwaras, och deßutom har beswäret wid matlagningen genom detta fotogénkök blifwit nedsatt till det minsta möjliga. Apparaten består af en stor fotogénlampa, hwars helt korta glas mynnar in i den smala ändan af en stor plåttratt, hwilken hwilar på tre ben. I den widare ändan af tratten nedsättas kokkärlen. På detta sätt stekas biffstekar, gräddas pannkakor o. s. w. När deremot flera rätter skola lagas samtidigt, använder hr Ekman en ytterst enkel ångapparat. En liten plåt-ångpanna sättes öfwer elden, och derofwan anbringas en träbytta, i hwilken köttet, potatisen och hwad mera som skall kokas inläggas, hwar sak naturligtwis i sitt särskilda kärl. När wattnet kokar, inströmmar ångan i träbyttan, och man erhåller en synnerligen wälsmakande anrättning. De kärl, i hwilka kokningen werkställes, äro af porslin och tjenstgöra äfwen såsom karotter, så att maten aldrig behöfwer omflyttas. När de saker som skola kokas äro inlagda i sina respektive kärl och lampan påtänd, har man intet widare att göra, än att afwakta tiden till deß anrättningen är färdig. Åtgången af fotogén är ganska ringa. Full låga under en timma kostar 3 öre; och kostnaden för att under en wecka dagligen koka 4 koppar kaffe belöper sig blott till 6 öre.

Honung och Wax

eller litet af hwarje.

Wänj dig wid huslig lefnad.

Att besöka allmänna ställen kan wäl icke alldeles undwikas, men bör dock ske så sällan som möjligt. Wärdshuslifwet, besöken på restaurationer o. d., med eller utan konserter, kostar mycket, ganska mycket penningar, om än icke på en gång, så åtminstone under loppet af ett helt år. Den som har råd kan göra det; den som är fattig bär akta sig. Beräkna det flitigt, månadtligen och årligen. En bok från lånbiblioteket kostar ofta obetydligt; för kassan är den säkert fördelaktigare, än förströelserna på offentliga ställen. Rörelse i fria luften nöter blott skodonen; man behöfwer icke beständigt gnida. Undwik derföre ställen och personer som föranleda till utgifter; dit höra marknader, auktioner, offentliga nöjen, sällskaper, wärdshus, lustpartier, onödiga resor, förewisningar o. s. w. Tilltro dig derwid icke för mycken moralisk kraft och sjelfbeherrskning. Andras exempel, ja till och med dårarnes, är förförande till godt som till ondt. Afhåll dig derföre från slösare och lättingar — båda wanligen förbrödrade. Blif så mycket som möjligt hemma, om du will eller måste spara. I wår tid fordras dertill mera sjelfbeherrsk-

ning än fordom, emedan antalet af offentliga ställen dagligen ökar sig och likaså deras lockelser. För den swage skall det icke fattas ursäkter för att urskulda de kostsamma besöken på offentliga ställen. Men han bör wid allt hwad han tager sig till uppreda ordet "sparsamhet" och aldrig låta locka sig från sin bana, hwarken af rika eller af slösare.

(Insändt.)

Herr Redaktör.

Då vi nu hafva vår egen tidning för arbetare, så kan väl arbetaren en och annan gång der få några rader införda som syfta till rätt och billighet.

Jag såg i sednaste tidningar att staden för anskaffade brandredskap nu kunde göra anspråk på den ersättning, som af Skånska Brandstodsbolaget är utlofvad. Angående denna ersättning, så för att göra saken kort, vill jag blott framställa den frågan: Är arbetaren skyldig att utan ersättning biträda vid brandtillfällen? Han arbetar hela dagen mot låg daglön, om eldsvåda inträffar måste arbetaren genast lemna sitt arbete, mången gång blir då afdrag på hans daglön, eller om han har ackordsarbete tillskyndas honom en bestämd förlust; och inträffar eldsvåda om natten, då han mången gång är uttröttad och behöfver hvila, måste han det oaktadt upp och går derigenom förlustig sin behöfliga ro samt blir oduglig till arbetsförtjenst dagen derpå. — Är det icke då arbetaren som vid sådana tillfällen bör ersättas för tid och arbete. Han har i de flesta fall sjelf ej mycket eller alls ingenting att rädda; ty det är den bättre lottade delen af samhället, han måste rädda för, eller egentligen för brandstodsbolagen. Då bör väl den eller de, som emottaga de stora inkomsterna, brandstodsbolagen, äfven skydda sig för förlust. Icke skall arbetaren vara deras biträde för intet. Om de personer som äro bättre lottade och hafva råd dertill göra sådant för intet, det må stå dem fritt, men arbetaren har icke råd till att arbeta för intet.

Derföre böra brandkårer ordentligen aflönas af brandstodsbolagen, och inga andra vara skyldiga att uppoffra både arbetsförtjenst och ofta sin helsa, för att rädda flera tusende riksdaler åt ett bolag. I en stad kunde det väl icke vara svårt att inrätta sådana kårer.

När nu ersättning gifves åt komunen, för anskaffade brandredskap, så borde äfven ersättning gifvas dem, som skola sköta dessa; ty af sig sjelfva göra ju brandredskapen ingen nytta. Hvarföre har man då icke äfven tänkt på arbetaren? Brandchefer och uppsyningsmän få betalning för sitt besvär; men arbetaren tycker man kan slita för ingenting. Det har oftast gått så, att man ej frågar efter hvad det så kallade lägre folket önskar. Det kan icke längre gå på sådant sätt. Vi hemställa åt vederbörande att ordna brandväsendet på förnuftigare grunder. Jag har hört många arbetare klaga öfver det orättvisa i nuvarande förhållande; och om man slutligen icke får arbetarne till att helt och hållet göra sitt för intet, så måste brandstodsbolagen förlora mycket mer. Det kan numera knappast betraktas som ett kärleksverk att biträda vid eldsläckning, då det, som sagdt, sker för brandstodsbolagens räkning. Ty i förra fallet tror jag, att arbetaren skulle vara den förste att räcka en hjelpsam hand. Således ännu en gång, skall arbetaren vara skyldig att utan ersättning arbeta vid brandkåren? frågas vänligen af

En arbetare.

Utrikes.

Från Frankrike ingå särdeles fredliga underrättelser, hwarföre hopp finnes om en bättre ställning i Europa. Fruktan för fredsbrott utgår endast från Preussens ärelystna politik. Diplomatiens sträfwanden gå derför ut på, att helt och hållet isolera detta land. Förbund är nu otwifwelaktigt ingått emellan Frankrike, Italien och Österrike, hwarföre man nu arbetar på att äfwen indraga Ryßland i denna koalisation. Som England i alla händelser ej kommer att deltaga i ett krig såsom Preussens allierade, will man på detta sätt isolera det sednare landet, och sålunda göra det oskadligt. Måtte dessa menniskoälskande sträfwanden lyckas.

De utländska tidningarne omtala ett militärupplopp i Lissabon, men högst swäfwande och fragmentariskt. Man känner hwarken orsaken eller utsträckningen, och alltsammans låter endast som en förmodan. Troligt är att det står i samband med ett mißnöje som wäxer öfwer det kungl. dekret, hwilket förminskar de deputerades antal med öfwer en tredjedel.

Arbetareoroligheterna i Belgien fortfara, oaktadt allt göres för att tillfredsställa de oroligas anspråk. Regeringen widtager energiska åtgärder, och arresteringar ske i massa. Arbetareassociationen i Bryssel har utfärdat ett manifest till de upproriska, i hwilket uppmanas till lugn och besinning. Arbetaren kan winna allt genom förnuftig och lojal utweckling af associationsidéen, men endast förlora genom wåldsamma slitningar, och fordringar, som ej betingas hwarken af tidens kraf eller den nuwarande ekonomiska ställningen. Wåldets dagar äro förbi och endast förnuftet kan segra efter mogna öfwerläggningar och med den moraliska öfwertygelsens makt. Man hoppas att dessa föreställningar skola hjelpa samt att de oroliga skola återwända till sina arbeten, till fosterlandets och sina familjers fromma.

Twå barkskepp det ena från Samos och det andra hemmahörande i Galacsidi i Cephalonien, som, enligt från Triest ingånget bref af den 22 sistl. Mars, för swårt wäder inkrupit och sökt skydd under ön Petala på kusten af Acarnanien, blefwo der angripna af twå sjöröfwarefartyg. Det cephaloniska barkskeppet blef plundradt på 1,500 thaler och samtlige effekter, som funnos ombord. Befälhafwaren å fartyget jemte hans son förtes af sjöröfrarne inåt landet till bergen, och för deras lösen fordra desse 8000 thaler.

Tidn. "Swenska Amerikanaren" i Chicago yttrar i en artikel under rubriken "Karnaljernas paradis" bland annat rörande Newyork: Naturtillståndets rofgirighet har återwunnit sitt herrawälde och det arga brottet prisbelönas. Ett bankhwalf lemnar ingen säkerhet mot tjufweriets konstnärer. Kassörer och bokhållare bestjälas på de penningbuntar de just hålla på att räkna. Rånare köra sina jernbehandskade händer genom patentglasen i fönstren wid de förnämsta gator och bortföra förmögenheter i den beqwäma formen af diamanter och ädelstenar. Affärsmän, sittande på sina kontor, uppwaktas af deputationer från mißgerningsmännens klubb, bindas, förses med munkafle, befrias från alla tillhörigheter af wärde och tillönskas ett wänligt "god afton!" Mördarne bry sig icke widare om att inwänta nattens beskydd för att fläcka sig med sina offers blod . . . Häståbanornas wagnar äro osäkrare än trottoiren och på bakgatorna kan ingen wåga sig, som ej är åtföljd af bewäpnad makt och har gjort sitt testamente. Alla brott synas plötsligen hafwa sammansmält med hwarandra. Inbrottstjufwen wandrar omkring, beredd att dräpa lika wäl som att bereda sig wäg genom stängda dörrar eller massiva wäggar. Ficktjufwen swänger sin boiwieknif med en bandits hela färdighet. På gator och wärdshus äro pistoler i lika allmänt bruk som tandpetare . . . Tillgreppet och de mörka dådens afgrundsbarn swärma wid husens och bodarnes fönster, på balkongerna, omkring takglugrarne och uti skorstensöppningarne tjockt såsom groddorna och ohyran fordom öfwer den förhärdade faraos land. Ingen menniska, som bereder sig till sin nattliga hwila, förmår förutse, om icke mördaren skall före morgonen afklippa lifstråden.

Franska kejsaren, som på allt sätt sökt framstå såsom företrädeswis de arbetande klassernas wän och gynnare, har likwäl ej förmått med sina swassande löften inwerka lugnande på de djupa lederna hos arbetarebefolkningen. Att denna särdeles i Frankrike är ett rörligt och lätt antändbart element är allt för wäl bekant från de blodfärgade barrikaderna under revolutionens stormiga dagar. Likwäl har det andra kejsardömet genom frihetens tryckande lagar snarare förorsakat än förebyggt ytterligare mißnöje. Detta gifwer sig nu luft i en mängd folkmöten, hwilka särdeles i Paris framte en skarp komunistisk pregel. Man måste beklaga att arbetarne i detta fall söndrat sig från de framstående oppositionsledarne. Anspråken gå ända derhän, att man will, det staten skall ingripa i den enskilda eganderätten och twinga husegare att upplåta sina lägenheter till billigare pris. Åtskilliga arresteringar å deltagare i de offentliga mötena hafwa företagits, och polisen lurar försigtigt på upprorsmakarne. Det ständiga diskussionsämnet på dessa möten är de lägre samhällsklassernas sociala och ekonomiska ställning. En sådan "réunion publique" hölls nyligen i den s. k. Redoute, och debattens föremål war fråga om hyresgästernas förhållande till husegarne. Innan diskussionen började, uppsteg journalisten Horn (medarbetare i tidningen "Avenier National") och höll ett häftigt tal mot Jules Favre, en af de ädlaste, mest frisinnade medlemmarne af lagstiftande kåren, derföre att denne yttrat sig emot folkmötena och förklarat de på dem hållna talen wara nonsens. Hans tal mottogs af församlingen med lifligt bifall och repet: "Ned med Jules Favre!" — Ett telegram från Paris berättar, att tre offentliga möten blefwo på en afton upplöste af polisen. Bullersamma uppträden förefölle wid det ena, och 4 personer arresterades.

I Frankrike lefwa ännu omkring 40,000 man af dem som kämpat i republikens och första kejsarrikets härar, och åt hwilka Napoleon den tredje will förskaffa pensioner att utgå från och med den 15 Augusti innewarande år, då hundrade årsdagen af den store Napoleons födelse kommer att firas.

Storhertigen Nicolaus af Ryßland, som nyligen företog en resa på jernwäg till Odessa, undgick med knapp nöd döden. Det kejserliga tåget förde utom prinsen, den engelska ambassadören och flera personer af hög rang. Tåget hade just passerat en bro öfwer floden Seim, då hela brobyggnaden ramlade. Ett annat tåg som kom samma wäg några ögonblick sednare störtade i floden med en stor mängd resande.

För en tid sedan berättades från Amerika om en helt ny industrigren: förfärdigandet af wattenämbar, och andra kärl af papper. Nu har man börjat bygga hus af samma ämne, hwilka säkert wäcka lika mycken beundran som de bekanta jernhusen. Man känner likwäl endast en man som fallit på idéen att bygga ett boningshus åt sig sjelf hufwudsakligen af papper. Detta är af ett eget slag, kändt under namnet "Rock River 'Company's Building Paper". Kostnaden är omkring twå tredjedelar af det som annars skulle åtgå, och huset säges wara warmare än ett rappadt trähus.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

II.

Denise.

Det var ett intagande barn denna Denise och Madelaine hade sagt sannt: hon tänkte ingalunda på att beklaga sig öfver sin lott. Hennes tidigaste år hade förrunnit i en af Paris' förstäder, i en vindskammare. Då var hon ständigt svag och usel.

Efter en i sanning mödosam resa, men som för henne blott hade varit ett förlängdt nöje, befann hon sig midt i Normandie, i det gröna, bland träden, i fria luften och solen, nära vid hafvet.

Hvilken förtjusning! hvad glädje! hvad lycka!

Aldrig njöt väl hunden, hvars kedja man lossat, aldrig fågeln hvars bur man nyss öppnat, med större nöje frihetsruset.

Man ömkade sig öfver hennes elände, hennes afmagring, hennes blekhet. Man påstod till och med de första dagarna efter hennes ankomst att hon var nära döden — Dö — hon? — Alldeles icke; tvärtom hon pånyttföddes; hon började att lefva.

Det som man tagit för utmattning och förslappning, var blott en förbländning, en hänryckning, en domning, hvarur hon snart uppvaknade. Hon började springa längs de skuggiga stigarna, att klättra uppför de gräsbevuxna klipporna, att rulla sig i det nyslagna höet, hvars starka vällukt hon förr aldrig kännt och hvaraf hon berusades.

Sent på aftonen såg man henne återkomma med det bara håret öfverhöljdt af vallmo och blåklint, en stor hagtornsgren på axeln såsom parasoll och i andra handen en hel qvast af vilda blommor.

Hon skrattade, hon hoppade, hon sjöng; det var ett nöje att se henne.

Hennes lilla brors död, den djupa sorg hvari föräldrarna voro försänkta, de otaliga svårigheterna den första tiden, allt bidrog att under en månad förlänga denna frihet, dessa landtliga tidsfördrif.

Det var nu icke mer den lilla flickan Denise; det var en verklig gosse. Man såg henne oftare i trädens grenar än vid deras fot; hon sprang i skogarna, på åkrar och ängar. Alldeles utan kamrater — man öfvergaf henne för fadrens skull — hade hon till vänner fåren, de äro icke stolta de; den stora bruna kon här, hönsen och ankorna der; de unga fölen, ej mindre lustiga än hon sjelf.

Derefter kom ordningen till sandreflarne vid stranden. Hon hoppade, gjorde kaprioler, tumlade utför dünernas utskärningar, som på detta ställe äro af ringa höjd och nästan öfverallt gräsbevuxna. Derifrån gick hon att leka bland klipporna och på den vackra, gula sanden vid redden. När hafvet sjönk, gick hon framåt, ständigt framåt, liksom för att förfölja det. Då floden kom slog hon till reträtt, men blott steg för steg hoppande i böljornas hvita skum, som fuktade hennes bara fötter, alldeles som vissa sjöfoglar göra.

Ändtligen, då Jean kunde sysselsätta sig med sin dotter; då de tårar, som så att säga, hade hindrat Madelaine att se, upphört att rinna, återfunno makarne Maillard en liten vilde, som hade vuxit oerhördt i sina alltför trånga slarfvor, men som under denna fria tillvaro förvärfvat en verklig bondqvinnas styrka och helsa.

I djupet af sin själ tackande Gud, bannade Madelaine likväl barnet till en början, emedan hon var motsträfvig att återtaga några ordentligare vanor. Hon hade väl någon svårighet att afqvista de vattskott, som henne ovetande utvecklat sig. Men slutligen med tillhjelp af mildheten (och Madelaine var den mildaste likasom den förståndigaste bland mödrar) lyckades hon deri.

Denise blef tvättad, kammad, civiliserad på nytt. Man köpte henne en ny klädning, ett par träskor och en halmhatt af arbetarens första månadspenning. Madelaine höll henne framgent nära sig, men ofta flydde Denise ännu bort öfver fälten, lik ett ungt föl, som genombrutit inhägnaden.

Den stackars modren förmanade icke längre.

"Du tröttar ut mig mitt barn," sade hon.

Och hon grät.

Denise hade det bästa lilla hjerta i verlden; hon gaf ej längre modren orsak att fälla tårar.

Men någongång sade hon plötsligen helt öppet och ärligt:

"Mor, vill du att jag skall leka litet vilde?"

"Gå, mitt barn," — svarade hon. Och efter en kyss skiljde hon sina händer, hvarmed hon bildat liksom en grimma kring det bångstyriga lammet.

Denise var redan långt borta.

Hvart sprang hon då? hvad gjorde hon väl? J endast veten det, J tomtar, som ären med vid barndomens yra lekar!

Emellertid blefvo dessa nycker och infall mera sällsynta. Det fanns i byn en barmhertighetssyster, som höll flickskola. Hon kom Madelaine till hjelp. Hon skulle nu lära Denise läsa.

Kom så ordningen till kyrkoherden och den första nattvardsgången. En annan förvandling försiggick nu hos barnet: hon gjorde numera endast ströftåg inom sig sjelf. Hon blef drömmande.

Ett år sednare ville hon, redan girig af tillgifvenhet för de sina, taga del i det hårda arbete, som Gud tycktes hafva ådömt hennes far till försoning af det förflutna. Hon ville förtjena pengar.

Lyckligtvis bodde man vid kusten, nära hafvet, denna stora slätt, som tillhör alla och hvarest alla skörda, utan att någon har sått. Denise fann utväg att skaffa sig en kasse och ett nät. Hon fiskade musslor och räkor, som hon gick att sälja i Honfleur.

Madelaine hade i början velat motsätta sig flickans afsigt; men då hon hade satt den i verket, kunde den stackars modren icke återhålla sina tårar; och då bland de slantar hon första gången hemförde, fanns en med ett hål i kanten, uppträdde hon den på det snöre, hvari förut hängde bilden af Notre-Dame de Grâce och utropade efter en lång omfamning:

"Min Denise, mitt barn, denna styfver är också en relik; den skall bringa oss lycka!"

Emellertid inbragte hennes arbete omkring femtio centimer för dagen.

Den unga flickan var mycket lycklig och stolt öfver detta resultat.

Men den ärelystnaden! Se här ett bevis derpå. Året derefter var Denise ej nöjd med en så begränsad inkomst och för att upptänka något annat satte hon sig ständigt myror i hufvudet.

En afton då hon återvände från Honfleur med sin tomma kasse hängande öfver axeln, hörde hon ett klagande ljud bakom en häck och skyndade sig att åtskilja grenarna.

Det var en liten killing, som man sannolikt öfvergifvit som död, men som qvicknat vid. Djuret försökte att resa sig på bakbenen, men förmådde det ej, utan blef liggande på knä med frambenen.

Denise rördes vid åsynen af det lilla vackra djuret; hon upptog och bortbar det i sin korg.

Hennes ömsinthet skulle gifva henne riklig belöning. Djuret var en get och fick namnet Follette. Redan följande våren hade Follette killingar, det vill säga mjölk; mjölk att sälja. Det var just den andra födkroken som Denise hade sökt.

Återstod blott att finna afnämare. Hon hade många sådana till räkorna; hvarför skulle man ej också få några till getmjölken?

(Forts.)

Charad.

Åt ynglingskaran nyss jag qwad
En liten anspråkslös charad;
Nu, unga flickor, skall ni få
En dylik en, att gissa på;
Den egnas dem, som ännu ej
Har hyllat eget konterfej.

En skatt båd' äkta och dyrbar
Mitt hela är; — behåll den qwar!
Förwara den, att ni ej må
Mitt andra på er räkning få. —
"Mitt första!" jag er ropa hör,
Och detta, i enstämmig kör:
"Wi tåla icke wid moral;
Ty hjertat wårt är fritt från qwal."
Nåwäl! jag genast slutar då
Och ber farwäl med er också;
Owiss om någonsin jag mer
Med nå'n charad uppwaktar er.

—n.

Uttydning till charaden i N:r 17: Palmgren.

Lösning till gåtan i N:r 17: Skorstensfejare.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetare-förenings

medlemmar erinras om den ordinarie föreningsstämman Fredagen den 30 d:s kl. 8 e. m.

PROGRAM:

1:o) Ouveriure till op. "Emma von Antiochien" af Merkadante.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista föreningsstämman.
3:o) Sångarmarsch för Malmö skarpskyttar af C. Becker, ord af J—k.
4:o) "Stafkarlen", poem af B. E. Malmström.
5:o) "Frühlingsfantasien", vals af Gungl.
6:g) "Vårvindar friska", norsk folkvisa.
7:o) Föredrag om Gustaf Wasa och hans storverk.
8:o) "Papageno-polka" af Stasny.
9:o) Poutporri öfver svenska folkvisor, för sångqvartett.
10:o) "Jonas i hvalfiskens buk", poem af W. v. Braun.
11:o) Polka, ord af E.
12:o) "Hanseaten-marsch" af Brandt.

Ordningsmännens fjerde afdelning tjenstgör vid detta tillfälle.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomité har, med anledning af styrelsens beslut den 24 dennes, utsatt särskildt uppbördsmöte till den 7 instundande Maj från kl. 8 till 10 på aftonen för uppbärandet af de ännu resterande qwartalsafgifterna för 1868 års första och andra qwartaler; och kommer, i enlighet med åberopade beslut, de medlemmar, som ej wid detta tillfälle sine resterande afgifter för ofwannämde tid erlägga att anses såsom från föreningen utgångna.

Malmö den 29 April 1869.
Uppbörds-Komitéen.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag, Onsdag och Lördag kl. 8 e. m.

Komitéen för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Potatis, af det berömda slaget från Westergötland, är nu att tillgå uti Malmö Arbetareförenings handelsbutiker.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

April månad.

Fredagan den 30. Vaktmästaren Grip.

Maj månad.

Lördagen den 1. plåtslagare Olsson.
Söndagen den 2. Tobaksspinnare Brandt.
Måndagen den 3. Sadelmakare O. Nilsson.
Tisdagen den 4. Skomakare P. Rosberg.
Onsdagen den 5. Cigarrmakare Wiberg.
Thorsdagen den 6. Gördelmakare M. Andersson.
Fredagen den 7. Sjåaren P. Nilsson.
Lördagen den 8. Sjåaren M. Christofferson.
Söndagen den 9 Stensättaren L. Persson.
Måndagen den 10. Smedmästaren Holmberg
Tisdagen den 11. Smedmästaren Björklund.
Onsdagen den 12. Glasmästare Wahlström.
Thorsdagen den 13. Bryggaren H. Nilsson.
Tredagen den 14. Tunnbindare Möllerberg.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 17).

Organist-Elev Magnusson. Skräddare H. Löfvall. Skräddare S. Nilson. Fabriksarb. P. Ostergren. Modellsnickare J. Sandblom. Kusken N Hansson. Handskmakare Hofverström. Bokhållare A Hansson. Technolog J. Persson. Murare J. Håkansson. Tunnbindare P. Ekenberg. Tunnbindare H. J. Warling. Handskm. A. Jakobsson. Repslagare Möller. Utskänkare N. Olsson. Machinarb. N. Jönsson. Smedges. J. Rosengren. Instrumentmak.-lärl. W. Andersson. Gjuteriarb. H. Frölander. Slagtare N. Sjöström. Fabriksarb. J. Lenander. Hökare Sohlberg. Snickare N. Persson. Snickare J. Åkesson, Murare H. Tullström. Gjuteriarb. C. A. Andersson. Svarfvare F. Gellström. Fabriksarb. O. P. Olsson. Handl. O. J. Frodlund. Osthandl. R Wiberg. Gjuteriarb. N. Malmqvist. Instrumentm. O. Tulldahl. Plåtslagare A. J. Andersson. Plåtslagare H. Nilsson. Fabriksarb. L. Larsson. Mjölnare A. Andersson, Murare O. Malmberg. Arbetsk. L. Persson Skräddare S. Lundborg. Murges. A. Åkerlund. Arbetare C. Alfons. Handskmak. O. B Svensson. Murare H. Nilsson. Hattmakare J. Jolidon. Skomakare J. H. Ekberg. Mjölnare O. Rasmusson. Restauratör A. P. Nord. Gatuväktare Lars Jönsson. Skräddareges. J. Offerlin. Skräddareges. J. T. Thulin Skräddaregesäll E. Petersson. Skollärare V. Djurberg. Skräddare J. Nilsson. Smedges. O. Lundberg. Tunnbind. J Lundberg. Tillskärare O. Palmpvist. Garfveriarb. T. L. Malmlöf. Skräddareges. C. Lundgren. Garfvareges. G. Reiner. Åkerbrukare O. Svensson. Machinarbetare J. Andersson. Målare A. Jörgensson. Bagare Carl Sjöberg. Bagareges. Joh. Wiberg. Snickare P. Cronqvist. Tvålmäst. Joh. Jönsson. Gravör O. Närman. Språklärare J. A. Gumperd. Packmäst. P. Hörberg.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Fortsättning från "Bikupan" N:o 17.)

N:r 329. Margaretha Sofia Gullberg, Poetiska Dikter. N:r 330. Wilhelm Hamn, Hushållskonst och helsovård. N:r 331. Wilhelm Baer, Läkaren i hemmet. N:r 332. Lärobok för unga fruntimmer. N:r 333. H. Schou, Hvormed skal jeg more mine gæster? N:r 334. T. G. R., Anteckningar under en resa i Sverige år 1831. N:r 335. Th. B—n, Talarekonsten. N:r 336. A. von Graefe, Om ögat N:r 337. Guldberg, Dyvecke Christian den Andes elskede. N:r 338. Paul Kadner, Die Diätetik. N:r 339. Axel Krook, Tro och otro. N:r 340. Qvinnans uppfostran. N:r 341. Georg Wilson, Menniskans fem sinnen. N:r 342. Paul Féval, Midnattsvedergälningen. N:r 343. Edmond About, Rom i det 19:e Aarhundrede. N:r 344. C. F. Becker, Werldshistoria. N:r 345. E. L. Bulwer, Natur, Lynne och Sed. N:r 346. Rudolf Wirchow, Om närings- och njutningsmedel. N:r 347. Zakarias Cajander, Handlingar rörande det moderna jordbruket. N:r 348. C. W. Glager, Landtmannens vänner och fiender bland djuren. N:r 349. C. J. Eberstein, Lärobok i Theologia Dogmatica. N:r 350. G L Hyltén Cavallius, Wärend och Virdarne. N:r 351. Kapten Marryat, Piraten. N:r 352. Onkel Adam, Berättelser. N:r 353. C. A. Dahlström, Teckningar ur hvardagslifvet. N:r 354. Chevalier de Maison-rouge. N:r 355. Per Thomasson, Kungens första kärlek. N:r 356. P. Wieselgren, Sveriges Sköna Litteratur, 1:a delen. (Kyrkans). N:r 357. P. Wieselgren, Sveriges Sköna Litteratur, 2:a & 3:e delen. (Statens). N:r 358. C. Lewijn, Uno von Trasenberg. N:r 359. Frans Hodell, Andersson, Pettersson och Lundström. N:r 360. Anton Nielsson, Om Hans, som kom i folkhögskolan. N:r 361. Theodor Hasche, Lifvets och naturens gåta. N:r 362, 363, 364. J. L. Durées, Reflektioner öfver näringarne. N:r 365. Doktor Franks nyaste Husapothek. N:r 366. För lediga stunder. N:r 367. Hemliga handlingar hörande till Sveriges Historia. N:r 368 Svenska Jägarförbundets nya tidskrift för år 1866. N:r 369. Martin Hammerich, Om det mundtlige foredrag. N:r 370. A. Th. Lysander, Tre föredrag i Akademiska föreningen. N r 371. Carl Rydqvist, Statsekonomiska betraktelser.

(Forts.)

Arbetare och Handtverkare!

De af arbetareföreningens medlemmar eller andra inom samhället boende arbetare och handt-verkare, som vilja deltaga i Amsterdam-utställningen af arbetareföremål, torde göra anmälan om de artiklar, som önskas öfversända till utställningen, hos undertecknade inom den 15 Maj. Såsom utställningsföremål må anmälas klass. 1, Boningar: ritningar till boningar, sofplatser, kök, vistbodar, tvätt- och torkinrättningar, förlustelselokaler för arbetare, underafdelningar af dessa byggnader och för dem nödigt materiel. Klass 2, Husgeråd: möbler, sängkläder och borddukar, bords- och köks-saker samt glasvaror, uppvärmnings- belysnings- rengörings-medel, flätverk och bleckvaror. Klass 3, Kläder: alla slag. Klass 4, Näringsmedel: spanmålsslag, ärter, mjöl o. s. v., inlagda födoämnen, drycker, ingredienser till matlagning. Klass 5, Verktyg för handtverkare och trädgårdsarbetare. Klass 6, Medel till sedlig, andlig och kroppslig utveckling: böcker (ej skolböcker), musik och musikinstrumenter, kammargymnastik, föremål för förströelse, spel, lekar m. m. Klass 7, Stadgar och reglementen för olika kassor o. s. v.

Å Malmö Arbetareförenings vägnar.
Malmö den 27 April 1869.

N. A. Norling, A. G. Olsson,
Stora Nygatan 93. Stortorget.
Carl F. Furst,
Djeknegatan.

Skarpskyttar,

som ännu innehafva föreningens **Målskjutningsgevär,** skola samma i denna vecka till förrådet inlemna för att till blifvande skjutöfningar behörigt efterses. Den som ej efterkommer detta, får sjelf vidkännas dessa kostnader.

Äfven de som innehafva af kronans till exercis brukade gevär, och som ej äro i tjenstgöring eller äro från kåren afgångna, påminnas vänligt inlemna dessa gevär inom denna vecka. I annat fall afhemtas de och kostnaden drabbar innehafvaren.

Malmö den 12 April 1869.
Förråds-Förvaltaren.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 19. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 7 Maj | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.
2 Böndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
Den kollekt som insamlas tillfaller Oxie härads prestenkekassa.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Maj.
Fred. d. 7 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité för mottagande af resterande medlemsafgifter för 1:sta och 2:dra qvartalet 1868.
Lörd. d. 8 kl. 11 f. m. Entreprenadauktion för reparation af skolhuset i Brandstad.
„ „ kl. 4 e. m. Sammanträder delegarne i Skånska Brandförsäkringsinrättningen, för att välja revisorer.
„ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.
Månd. d. 10 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 101 Westergatan.
Torsd. d. 13 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité för inskrifning af nya medlemmar i föreningen.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;
afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Den pågående riksdagen wisar sig wara så konservativ, att hwarje fosterlandswän måste beklaga sakernas tillstånd, på samma gång detta resultat af representationsförändringen måste nppwäcka den yttersta grad af förwåning. Alla förslag till framåtskridande afslås utan widare omständighet och om någon förändring sker, är det i bankintressets tjenst. Sålunda hafwa wäckta förslag om arméens omorganisation, banklagstiftningen, myntwäsendet, skogswäsendet m. fl. för landet wigtiga frågor blifwit afslagna.

Det bekanta och besjungna utwärdshuset "Blå Porten" lades den 29 April i aska. Kl. 6 på eftermiddagen utbröt eld i en uthuslänga och spred sig så hastigt, att hela den ståtliga hufwudbyggnaden, endast några år gammal, inom några ögonblick stod i ljus låga. Att rädda den war ej att tänka på, hwarför man i stället ansträngde sig till det yttersta för att rädda den i närheten liggande teatern, hwilken hotades genom af stormen kringburna bränder. Skådespelet beskrifwes såsom särdeles storartadt. Nu finnes endast ruiner qwar af detta historiskt ryktbara wärdshus; en annan byggnad skall säkerligen snart resa sig i den nedbrunnas ställe, men den ursprunglige "Blå Porten" skall endast qwarlefwa i minnet som en tradition.

På nya kyrkogården inwigdes den 30 April en minneswård öfwer den berömde swenske kompositören Frans Berwald. Hans förtjenster, isynnerhet om den swenska kyrkomusiken, berättigade till detta erkännande af landts musikaliska akademi, hwilken uppreste wården. Talrika wänner och beundrare woro närwarande wid den enkla festen.

Från teaterwerlden omtalas med glädje twenne swenska originalarbeten af synnerlig förtjenst, hwilka på sista tiden gått öfwer den dramatiska teaterns tilja. Den första med titel, "En krona" är en skildring från Erik den fjortondes och Katharina Månsdotters första kärleksdagar, och i den sednare återfinner man en med sanning och kraft tecknad interier af det husliga lifwet. De okända författarna berömmas mycket.

Till riksdagen har under korsband ankommit en tidning med utanskrift: Till kunglige Öfwerhuset; något mer träffande kan man i sanning ej påhitta.

Skånska hofrätten kommer tills widare endast att arbeta på twå divisioner, emedan medel saknas att uppehålla flere. Detta är i sanning beklagligt, då den rättsökande härigenom får wänta flera år innan han kan blifwa expedierad.

Ornässtugan är nu uppsatt wid Ulriksdals lustslott, samt upplåten till sommarboning åt lifmedikus Lundberg. Detta är ocksä ett sätt att hedra historiska minnen.

Långholmsmålet är nu sålunda afdömdt, att major Telander fått böta 250, samt sergeant Wiberg 200 rdr.

Riksdagen har bewiljat det af regeringen begärda anslaget, 3,100,000 rdr, till fortsättande af den nordwestra stambanan, samt en million rdr såsom lån till Oskarshamn—Nässjö-banan sedan den blifwit färdig. Deremot har den wägrat anslag till östra stambanan samt banan från Billesholm till Helsingborgs—Landskrona jernwägar.

Kristianstad. Arbetarne wid hr C. J. F. Ljunggrens mekaniska werkstad hedrade sig mycket, då de åt bokhållaren Ljungberg, som en längre tid warit anställd wid fabriken, wid hans afflyttning till Stockholm öfwerjemnade trenne wackra silfwerpjeser. Denna present war bekostad af dem sjelfwa, samt utgjorde ett lika sällsynt som wackert bewis på ett godt förhållande mellan en förman och hans underlydande. Detta är ett glädjande bewis på arbetsklassens lyftning och förädling. — Staden har warit wittne till ett baptistbröllop utan presterlig wälsignelse. Man bör hafwa föga ondt deraf, då de nygifta redan dagen derpå begåfwo sig till Amerika.

Helsingborg. Den i Stockholms polisanaler beryktade glasmästaren W. A. Palander har härstädes blifwit häktad samt afsänd till hufwudstaden.

Landskrona. Timmermästaren Lindqwist har blifwit häktad såsom bedräglig gäldenär. Troligen blir några års straffarbete lönen för hans beteende.

Lund. Genom oförsigtighet wid bergsprängning har åboen Nils Holmqwist mistat den ena handen, som blef amputerad å stadens lazarett. — Studentkårens karnavalsfest den 1 Maj beskrifwes såsom särdeles lyckad. Den föreställde ett kosmopolitiskt möte, och af de wid detsamma förekommande representanterna af alla möjliga yrken, från längesedan flydda tider samt nutidens män, från dikt och werklighet, woro flertalet ganska qwicka. Från festen omtalas rykteswis, att en student fallit af hästen och skadat sig illa. — Den Ohmska tjufligan har warit under förhör inför W. Gönge häradsrätt såsom misstänkt för stöld af 1,000 rdr från en dansk slagtare wid Röinge marknad. Graverande omständigheter förekommo derwid, men har ingen af de anklagade ännu bekänt sin delaktighet i brottet. Målet förekommer ånyo den 12 Maj.

Ystad. Åboen Nilsson i Tryde har af händt sig lifwet af obekant orsak. Mannen war förmögen. — Man tror sig nu wara på spåren de nidingar som wid Tomelilla jernwägsstation mördade ynglingen C. Pehrsson. Såsom misstänkte äro nemligen häktade Nils Henriksson från Tryde samt Fredr. Rydberg från Sellshög. Ännu wet man endast, att dessa personer warit närwarande wid dansnöjet, att deras påhafda kläder woro blodiga, samt att båda warit synnerligen angelägna om att komma härifrån och blifwa fästade för platser i Mecklenburg. — Emigrationsströmmen går med ohejdad fart äfwen öfwer denna stad, men de flesta till Tyskland.

Malmö.

Weckans händelser. Oaktadt den betryckta ställningen komma likwäl åtskilliga nyttiga företag till stånd inom provinsen. Sålunda omtalas nu twenne bolagsstiftelser, af hwilka hwart och ett såsom särdeles gagneliga äro wärda omnämnande. Under namn af "Sydswerigès assuransförening" har man i dessa dagar bildat ett bolag, som konstituerade sig den 12 April i Eslöf, omfattande orterna Ronneby, Carlshamn, Jernawik, Guewik, Pukawik, Sölwesborg, Åhus, Kiwik, Cimbrishamn, Brantewik, Skillinge, Ystad, Trelleborg, Skanör, Falsterbo, Malmö och Landskrona, i ändamål, att åt skeppare och redare wid tillfällen, då i följd af sjöskador, total förstöring af fartyg inträffar, bereda ersättning för derigenom uppkommande förluster. Föreningens werksamhet begynner så snart reglementet wunnit stadfästelse. Assuransbeloppet får upptaga ²/₃ af werkliga wärdet, och premierna beräknas på så sätt, att, då fartyg seglar hela året, betales 6 %, men, då fartyg finnes upplagdt under wintermånaderna, godtgöres derför af föreningen ¾ % i månaden. Föreningen answarar ej för högre belopp än 10,000 rdr. Till föreningens ordförande waldes handlanden Carl Smith i Trelleborg och kan anmälan om inträde i föreningen ske hos honom. — Ett annat industrielt företag är anläggningen af ett rafinaderi för hwitbetssocker här i staden. Den har länge warit bebådad, men bolaget har ej förr än nu bildat sig. Meningen lär wara att till hösten börja byggnadernas uppförande, så att fabriken kan träda i werksamhet efter nästa års skörd. På samma gång man gläder sig åt det arbetstillfälle som härigenom beredes, måste man med erkännande omnämna den werksamhet, som stadens kapitalister utweckla.

Examina hafwa blifwit afhållna wid stadens elementarlärowerk samt navigationsskola. Wid det förra hafwa 19 elever blifwit admitterade till akademien, och wid den sednare hafwa 7 tagit examen till sjökapten af första klassen, 11 till sjökapten af andra klassen, samt 13 till styrmän.

Nöden har i dessa dagar drifwit twenne arbetare till det förtwiflade beslutet, att bära wåld på sina lif. Drängen Olaus Nilsson skar nemligen i thorsdags halsen af sig, emedan han war utan arbete och sålunda ej såg sig i stånd att kunna föda sin hustru och deras trenne barn, och i fredags fann arbetskarlen Håkan Rosenqwist sin död i kanalen, dit han i förtwiflan störtade sig.

Emigrationen har i år tagit en utsträckning, som sannerligen är oroande. Från alla sjöstäder ingå underrättelser, om skaror af utwandrare, som i ett främmande land söka sin utkomst heldre än att lida nöd i sitt fosterland, och öfwer Malmö gå dagligen hela karavaner till Köpenhamn, för att derifrån söka sig skeppslägenhet till Amerika. Orsakerna härtill äro owilkorligen dessa: flere års missväxt samt en förwänd lagstiftning med öfwerdrifwet höga skatter. Det förra står endast i Guds hand att afhjelpa, men hwad de sednare beträffa, bör och kan den nästa år sammanträdande representationen, då till hälften omwald, widtaga energiska åtgärder. Då fosterlandet swäfwar i en sådan fara, som nu är förhållandet, fordras kraftfulla män wid styret, och det är derför särdeles maktpåliggande, att wid riksdagsmannawalen denna höst de walberättigade lemna sitt förtroende åt män, som ej swika det, utan sätta fosterlandskärleken framför egennyttan.

Wi fästa uppmärksamheten på den i dagens nummer intagna annonsen, om musikalisk aftonunderhållning i östra folkskolan nästa söndag. Programmet är tillräckligt inbjudande, för att samla en talrik publik.

I dag på morgonen har ett wälgörande och länge efterlängtadt regn fallit Luften är ljum och behaglig.

Theatern i Malmö arbetareförenings sal kommer att öppnas måndagen den 17, annan dag Pingst; widare hänwisas till annonsen i dagens nummer.

I onsdags hade länets hushållningssällskap en utställning af gödboskap och landtmannaprodukter i den nybyggda utställningslokalen wid hamnen; hwarwid en mängd feta och wackra kreatur förewisades. En större handel, med slagtboskap, gående på omkring 40,000 rdr, lär wid tillfället hafwa blifwa blifwit uppgjord mellan en af skånes betydligare landtbrukare och utländska boskapshandlare. Torgdagen samma dag hade wäl ej heller brist på hwarken folk eller fäkreatur, men de sednare woro i allmänhet magra och höllos temligen högt i pris.

Malmö Arbetareförening.

Allmänna sammanträdet i fredags hade åter samlat större delen af föreningens medlemmar tillsammans i festsalen. Vice ordföranden Björling föredrog de ärender, som blifwit inom styrelsen behandlade sedan sista föreningsstämman, och hwarwid styrelsens beslut godkändes:

Den förut omnämnda skrifwelsen från stationskarlen Bergström skulle icke till någon åtgärd föranleda.

Den wid föreningens fastighet belägna bakgården kommer i enlighet med styrel-

sens förslag att inrättas till trädgård i samband med den derinwid förut befintliga, planterade trädgårdstomten; för ändamålet anslogs högst 100 rdr af föreningens kassa. Genom denna trädgårdsanläggning, i hwilken lusthus, bord och sittbänkar blifwa anbragte, erhålla föreningens medlemmar en angenäm wistelseplats i det fria wid besök i lokalen under sommarmånaderna, för att begagna sig af den lektyr af böcker, tidningar och tidskrifter, som läslokalen har att erbjuda.

Ett af komiterade upprättadt förslag till ordningsregler för tillträde till föreningens sammankomster antogs och innehöll följande: Mom 3 af § 4 i reglementet ändras sålunda, att om någon uraktlåter inbetala den bestämda afgiften under twenne på hwarandra följande qwartal, warde han (hon) från föreningen skiljd, såwida ej anmälts, att personen warit nämnda tid från staden frånwarande, dock kan inträde i föreningen åter ske, om fortfarande god frejd ådagalagts, och ny inträdesafgift erlägges; medlem, som ej utlöst års- och qwartalsbiljett, eger icke inträde till föreningens sammanträden eller tillställningar; hwarje medlem bör wid sammanträde eller tillställning medhafwa qwartalsbiljett, för att uppwisas för ordningsman om denne så påfordrar.

Berättelsen öfwer inventeringen i hufwudboden Litt. A. wisade följande:

Bodens Konto.

Debet:				Kredit:			
1869.				1869.			
April 4.	An.	Waruinköp	29,379: 75.	April 4.	Per	Waruförsäljning . .	19,452: 98.
„ „	„	Brutto-behållningen	2,680: 81.	„ „	„	Dito till butiken Litt. B.	4,014: 10.
				„ „	„	Waru-behållningen enl. Inventoriet . .	8,593: 48.
		Rdr	32,060: 56.			Rdr	32,060: 56.

Winst. & Förlust-Konto.

1869.				1869.			
April 4.	An.	Saldo af Interesse	115: 13.	April. 4.	Per	Bodens bruttobehållning	2,680: 81
„ „	„	Omkostnaders Konto	2,172: 30.				
„ „	„	Nettobehållning öfwerförd å Kapitalkonto med	393: 38.				
		Rdr	2,680: 81.			Rdr	2,680: 81

Kapital Konto.

1869.				1868.			
April 4.	An.	Saldo	7,666: 67.	Nov. 6.	Per	Föreningens Styrelse . . . . . 3,000: —	
				„ 16.	Dito	Dito . 4,000: —	7,000: —
				Dec. 20.	Per	ränta a 6 proc. hittills	44: 67.
				„ „	„	Bodens nettobehållning	107: 29.
				1869.			
				April 4.	„	ränta a 6 proc. hittills	121: 33.
				„ „	„	Bodens nettobehålluing öfwerförd fr. winst- & förlust-k:to	393: 38.
		Rdr	7,666: 67			Rdr	7,666: 67.
				April 5.	Per	Saldo af Kapitalkonto	7,666: 67.

Malmö den 5 April 1869

Th. Meisner.

Till wår uppgift om handelsrörelsen i förra numret bör nämnas, att omkring 548 rdr utgjort omkostnader för rörelsens iståndsättande, hwilka för densammas widare bedrifwande ej återkomma, hwadan sjelfwa rörelsen deruti egentligen haft en nettowinst. Den förut omnämnda nettowinsten räknas från bodens öppnande. Wi hafwa alltså all anledning att förwänta ett tillfredsställande resultat wid årets slut.

Till ledamot i handelskomitéen efter handl. Osberg, som afsagt sig uppdraget, hade handl. Stickler blifwit inwald.

Wid detta sammanträde höll herr d:r Stenkula ett föredrag, om Gustaf Wasa och hans storwerk, hwilket följdes med stort intresse, och som lät åhörarne få en klar blick in uti den store konugens lif och werksamhet. Deßutom framsades af hrr Hägström, Påhlsson och Malmberg trenne poemer af wåra förnämste, fosterländska skalder, hwaraf "Stafkarlen" af Malmström och "Den döende krigaren" af Runeberg syntes göra djupt intryck på de församlade.

Under aftonens lopp utfördes omwexlande sång och musik.

Om Arbetarebostäder.

(Fortsättn. från N:o 18.)

Om söndagen temligen tidigt begynner en allmän wandring till trädgårdarne; familjefadren, i rena, bastanta kläder wanligen af kläde går i spetsen och följes af sin hustru och alla sina barn. I en korg medföres deras middagsmåltid. Man grafwar, planterar och bortrensar ogräs, hwar i sin lilla trädgård, i hwilken en liten löfhydda mottager det minsta barnet, och der man håller sin måltid, som är mycket enkel och mest består af salat, ägg eller frukt; på maten dricker man godt, kraftigt öl. Trädgårdarne äro endast skilde genom en liten häck; man håller sällskap, sluter wänskap från den ena trädgården till den andra. Dessa enskildheter synas obetydliga, men de äro det icke för den, som förstår att tänka deröfwer. Dessa trädgårdar hafwa gifwit dråpslaget åt krogwäsendet, de hafwa widmakthållit familjeandan hos befolkningen och mer än alla uppmuntringar bidragit till inplantande af sparsamhet.

En rik fabrikant i Raubaix hade bland sina arbetare en rask och dugtig karl, men tywärr war denne mycket begifwen på dryckenskap. En dag då han gick rusig från krogen, föll han och bröt sitt ena ben. Det war en förståndig man, då han war nykter. Knappt war han kommen på sjuksängen förr än han greps af en stor oro öfwer sin familjs framtid. Hans Husbonde lugnade honom: "Jag will låta wårda er på min bekostnad", sade denne, "och hwad er familj angår, skall hwarje wecka utbetalas er wanliga aflöning till deß underhåll, alldeles som när ni war friskt. När ni en gång kommer upp igen och kan arbeta, skall ni återbetala mig genom afdrag på er arbetarelön." Sjukdomen blef långwarig och afbetalningen warade ett år. Som han hade god arbetsförtjenst, kunde familjen med sparsamhet lefwa af den del, som blef öfrig. Sedan den tiden blef arbetaren borta från krogen, arbetade ständigt och lefde som en god familjefader. När året godt om föreslog fabriksherren honom att fortsätta ännu twå år på samma sätt att spara. "Ni skall då kunna sammanspara 1,200 francs", sade han, "så mycket kostar huset, som jag förhyrt åt er; om twå år kan ni hafwa ett hem, som ni sjelf eger." Arbetaren gick in härpå, de twå åren förlupo ganska hastigt. Den första aflöningsdagen, sedan huset war betalt, wille man gifwa arbetaren hela den summa, han förtjent för weckan. "Behåll det! behåll det!" sade han, "om femton månader kan jag då köpa huset intill mitt." Han skaffade sig sedan tre hus. Hans hustru höll en liten handel. Den fordne drinkaren skall snart draga sig tillbaka med en god inkomst, ja nästan rikedom. Den omständigheten, att han blef egare af sitt hus, werkade denna förändring.

Det är detta, som grundläggarne af arbetarebostäderna i Mulhouse hafwa förstått.

En helt kort beskrifning om arbetarebostäderna i Mulhouse låta wi afsluta denna artikel.

Staden Mulhous i provinsen Elsaß är hufwudorten för den franska bomullsindustrien. Här finnes en mängd fabriker, i hwilka ett stort antal manliga och qwinliga arbetare sysselsättas. Fabriksegarne stiftade år 1853 ett aktiebolag för uppförande af arbetarebostäder, i ändamål att derigenom förbättra arbetarnes ställning och lefnadssätt, samt bereda dem ett godt och stadigt hem. Man utgick från den grundsatsen att göra arbetarens egen boning till hans sparkassa, samt sätta honom i tillfälle att månad för månad i denna insätta sina obetydliga besparingar. Bolaget stiftades ursprungligen af 12 aktieegare med 60 aktier, hwarje å ett belopp af 5,000 francs (en francs beräknas wanligen lika med 75 öre rmt); således hade man till att börja med en summa af 300,000 francs, härtill komme ytterligare 300,000 fracns, hwilka staten lemnade, för utförande af sådana anläggningar, som ej borde förräntas, såsom gator, wattenledning, häck- och trädplanteringar längs gatorna. gasledning m. m. Bolagets styrelse utgjordes af 4 personer bland aktiegarne, som öfwertogo den förwaltande delen af wersamheten, hwiken för öfrigt kontrollerades af de andra på årligt allmänt möte.

De uppförda husen hafwa i allmänhet twenne wåningar: i den nedersta finnas köket och 1 större eller 2 mindre rum; i den öfwersta finnes 2 rum, stundom finnes äfwen en windskammare, som wanligen begagnas till sofrum för barnen. På sednare tiden har man föredragit att bygga huset med en wåning samt en windskupa; och dessa hus tyckes bättre behaga arbetarne.

Man har följt twå olika sätt för husens sammanbyggning: det ena bildar dubbla rader med 10 a 12 hus i hwarje, så att de stå med rygg mot rygg, utgörande twå och twå hus ett enda; huset har sålunda façad endast åt en sida; på andra sättet har man byggt husen tillsammans i mindre grupper med 4 hus i hwardera. En sådan grupp ser då alldeles ut som en enskild större willa, hwilken dock är delad i fyra fullständigt afskiljda delar, som endast stå med hwarandra i en yttre förbindelse, men icke hafwa något inre samband med hwarandra. Hwarje grupp är omgifwen af en trädgård, i hwars midt byggnaden ligger; trädgården är delad i fyra enskilda delar, en för hwarje hus. Detta byggnadssätt gifwer de olika grupperna ett angenämt utseende; och arbetarestaden utgör en samling af i grönt inbäddade, prydliga byggnader, snarlika willor, liggande wid breda, jemna och wackra lind- eller kastanj-alléer.

Medelpriset är 2,650 francs för ett enwåningshus med windkupa, 3,000 till 3,400 francs för ett med twenne wåningar. Den kontanta utbetalningen för ett hus till mindre wärde än 3,000 francs är bestämd till 200 a 250 francs (omkr. 150 a 187 rdr rmt), och den månadtliga afbetalningen till 18 francs (13 rdr 50 öre); för hus till ett wärde af 3,000 a 3,400 francs är den förra bestämd till 250 a 300 francs, samt den sednare till 25 franks (18 rdr 75 öre). På mindre än fjorton år är ett sådant hus betaldt, och innehafwaren bebor detsamma från första stunden som ensam egare, och har ej haft betydligt större utgifter än om han under tiden hyrt. Så länge inbetalningarne, eller hwilket är detsamma som hyrans erläggande, ordentligen sker, blir han äfwen egare och får fasta på huset, då han afbetalt första tredje eller fjerdedelen af köpesumman. Derefter betalar han 5 procent på bolagets ännu innestående kapital, under det han gör sina afbetalningar, för hwilka han återigen erhåller 5 procents afdrag.

Företaget har rönt mycken framgång från arbetarnes sida. Under loppet af 11 år 1853—64 har sålunda en hel stad uppstått, hwilken innesluter ej mindre än 6,000 innewånare. Bostädernas antal uppgick år 1865 till 692 jemte ett större hus för uthyrning till ogifta. Häraf woro samma år redan 656 hus genom förslagning på ofwanomtalade sätt öfwergångna i arbetarnes ego. Hela den summa som åtgått till denna stads uppförande, tomtplatserna inberäknade, utgör 2,164,275 francs, hwilken summa är beräknad att åstadkommas genom arbetarnes små besparingar. Hwem inser ej häraf att arbetarne kunna på sådant sätt skapa sig den bästa oberoende ställning.

Att realisera planen äfwen i wårt land torde icke möta så stora swårigheter, som man kanske föreställer sig, om det blott finnes kraftiga män, hwilka wilja ställa sig i spetsen för denna angelägenhet. I Göteborg är redan ett sådan bolag bildadt, och här i Malmö har man ett ypperligt tillfälle att börja en sådan werksamhet, wid den förestående tomtutläggningen i Rörsjön, der en helt ny stadsdel kommer att uppbyggas, och då man härstädes mycket klagar öfwer brist på sunda och goda bostäder för arbetarne, samt deßutom utbetalar för eländiga boningar omkring 17,000 rdr årligen af allmänna medel åt medellösa innewånare. Bättre är att på sådana wilkor som förut nämnts uppbygga arbetarebostäder i komunen, än nedlägga offantliga kapitaler på stora arbetshus. Med det förra skulle man kanske minska befolkningen i de sednare, då dessa deremot ingalunda göra fattigdomen mindre allmän. Naturligtwis skall det likwäl alltid komma att finnas fattig- och arbetshus; men arbetareföreningarnes mål är det att werka för, att ingen redlig och sträffsam arbetare derstädes slutligen nödgas söka sitt hem, och det kraftigaste medlet härtill är — arbetarebostäder.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Helsingborg.

I wårt samhälle, der mycken liflighet råder, har man dock icke lyckats komma synnerligen långt med arbetareföreningen. Undantager man några wisserligen underhållande soiréer, som utgjort mera allmänna sammankomster, der man hufwudsakligen lagt an på nöjet, kryddadt med ett och annat kritiskt religiöst föredrag; så har sammanslutningen ej höjt sig mycket öfwer karaktären af ett klubbsällskap. Egentligen praktiska saker, af något inflytande på arbetarens ställning i allmänna lifwet, hafwa alldeles icke warit å bane, eller ens blifwit omhandlade. Länge har en önskan försports, att omgestalta föreningen till likhet med landets öfriga arbetareföreningar, så att arbetaren deraf skulle kunna hafwa någon praktisk fördel. Men dylika reformer gå mycket trögt, till och med bland liberalismens härolder. Emellertid är man nu i farten med att bilda en konsumtionsförening. Nyligen egde sammanträde rum, och komitéens för denna angelägenhet upprättade stadgar antogos, hwarjemte föreningen antog namnet Hushålls-besparingsförening samt walde till styrelse för de förberedande åtgärderne: handlanden Tengwall, Jens Harboe och Bengtsson, skomakaren Schultz, telegrafassistenten Norgren, snickare Anderberg, arbetskarlen D. Jönsson, skolläraren Ljungh och skeppsbyggaren Jenssen. Öfwerste kammarjunkaren grefwe A. de la Gardie förde ordet wid sammanträdet.

L.

Göteborg

Ett par tillställningar för insamlingar till byggnads fonden hafwa gifwits och warit talrikt besökta samt utmärkte genom owexlande föredrag, musik och sång. Wid en af dessa tillställningar förewisades en mekanisk tafla, utförd af hr N. A. Lindholm, och hwilken föreställde ett landskap i solbelysning, der jernwägstränen brusade fram, wäderqwarnen gick och fartyg seglade, allt wittnande om både smak och stor mekanisk fyndighet. Föreningen hade den 25 April sin sista sällskapssammankomst under tak före höften. Redogörelsen öfwer ställningen wisade ett godt resultat. I utställda sparbössor insamlades wid tillfället 18 rdr 73 öre för byggnadsfonden. Sommarlokalen som blifwit försedd med restauration och twenne kägelbanor, är redan öppnad, men kommer att inwigas Pingstdagen. Sjuk- och begrafningskassan omfattas med stort deltagande inom föreningen, liksom den äfwen gifwit impulsen till inrättande af dylika kassor på andra ställen.

Meddelanden från allmänheten.

Ord att tänka på!

I stället för att sjelf skrifva några ord, om det allmänna föraktet för kroppsligt arbete, som många hysa, och hvarpå man dagligen röner en sorglig erfarenhet, vill jag be redaktionen af Bikupan intaga nedanstående, hemtadt af ett bref till "Svenska Amerikanaren" från öfverste Mattsson. Jag tror att de orden innehålla sanningar, värda att lyssna till:

"Jag är ej nog hemma i den politiska ekonomien för att våga ett försök att påpeka de orsaker, som ligga till hinder för en större företagsamhetsanda, ett bättre ekonomiskt tillstånd — dessa orsaker torde vara många; — likväl tror jag mig med säkerhet känna en af dessa, kanske roten till många af de andra, och utan tvifvel roten till en stor del, ja till största delen af eländet inom Sverige, och derjemte till mycket moraliskt förderf; detsamma är äfven orsaken till den genomgripande emigrationsfeber, som råder ibland arbetsklassen, och detta är: "förakt för kroppsligt arbete". Detta förakt för arbete och arbetaren är både grymt och vanvettigt, och hur skulle det kunna annat, än störta individen och staten i elände och vanmagt. I vårt nya land (Amerika) betraktas det lekamliga arbetet såsom det enda medlet till rikedom, magt och ära; här i Sverige deremot anses det vara ett bevis på fattigdom, förnedring och okunnighet. Man kan lätt tänka sig, hur detta förakt för det kroppsliga arbetet verkar förderfligt i alla riktningar. Icke blott aristokrater, vetenskaps- och penninge-män önska, att deras barn skola gå den s. k. lärda vägen och söka inträde i statens tjenst, utan industri-idkare och landtmän hysa samma åstundan och offra ofta nästan allt, hvad de ega, för att kunna hålla sina barn vid elementarskolan och universitetet, och denna åstundan är i sjelfva verket ganska naturlig. Industrien aftynar, handeln är i allmänhet föga inkomstgifvande, fattigdomen tilltager, arbetsmän nödgas emigrera till ett långt aflägset och främmande land för att söka den bergning och det oberoende, som fäderneslandet nekar dem; hvarför skulle man då icke söka åt sina barn den enda säkra, någon gång rikliga bergning, som i Sverige står att erhålla? "Kronans kaka är säker", säger den omtänksamma modren, och hennes enda sträfvan, hennes enda förhoppning är att en gång se sin gullgosse anställd som en välbeställd tjensteman. Ynglingen växer upp, han blir man, han erhåller bildning, som anstår en "gentleman"; snart uppträder han som kandidat till något af de otaliga embeten, som byråkratien under tidernas lopp tillskapat. Han inbillar sig nu vara en "förnäm" man, en man för hvilken den "simple arbetaren" måste buga sig mycket djupt, han känner sig som en lem i byråkratiens vördiga kropp, han anser det kroppsliga arbetet som någonting föraktligt. Ofta inträffar, att han, glömsk af sina heligaste plikter, med stötande förakt och öfversitteri behandlar sina ringa barndomsvänner, ja till och med sina ringa föräldrar, hvilka genom de strängaste försakelser skapat hans oberoende och lyckliga ställning. Jag kan inte underlåta att i sammanhang härmed berätta en tilldragelse, som, om jag icke missminner mig, meddelats af en bland Sveriges mest snillrike och och ansedde författare: En båtsman vid kongl. flottan hade en son, af naturen begåfvad med rika anlag. Gossen tog tjenst vid flottan, utmärkte sig och avancerade slutligen till löjtnant. En gång skulle han afmönstra ett båtsmanskompani i Stockholm; i ledet befann sig hans gamle far; då truppen var hemförlofvad, vinkade den högdragne officeren fadren till sig. — "Adjö med dig, min kära, Lilja," yttrade sonen till gubben, "helsa hustru din, när du kommer hem!" — Med dessa ord gjorde han helt om, lemnade den gamle, föraktade fadren och skyndade att uppsöka sina "fina" bekantskaper. Huru talande är icke detta för tillståndet inom vissa kretsar!"

J. B.

Utrikes.

Det tyckes lida på slutet med det Napoleonska wäldet. Den nimbus, som tack ware stamfadrens lysande segrar omgifwit namnet och utgjort piedestal för den tredjes makt, börjar att förswinna. Enwäldet öfwerlefwer alltid sig sjelf innan det hunnit att befästa sin makt och straffas genom sina egna gerningar. Oppositionen utgår nu från arbetsklassen. De många under nära 15 års förlopp gifna, men aldrig hållna, löftena om utwidgade rättigheter kräfwa nu fullbordan och straffa sig sjelfwe, derigenom att de som spöken framträda för gifwarens ögon och fordra fullbordande eller hämnd. Endera måste blifwa förhållandet; och en Napoleon kan icke frångå despotismen, emedan det är deß politiska trosbekännelses första bud. Det enda som kan rädda Frankrikes nuwarande dynasti är ett nationelt krig, som kan sysselsätta arméen på samma gång det mättar nationalkänslan och sålunda afwärjer stormen. Men hwar finna ett sådant? För Frankrike gifwes för ögonblicket endast ett, som kan uppwäcka allmänhetens sympatier, och detta är om Rehngränsen. Men, "kejsardömet är freden", och hwar will man deßutom i ett skuldbelastadt land taga penningar till ett dylikt anfall? Det kan lika lätt bringa nederlag, som seger. I sanning, det andra kejsardömet är bragt i en belägenhet, lika wansklig, som swår att för närwarande bedöma.

Den romerska frågan tyckes nu wara på wäg att framträda först på dagordningen af den europeiska diplomatiska föredragningslistan. Italienska regeringen söker att påwerka den franska för att få den sednares trupper återkallade, och i folkmedwetandet mognar allt mer och mer den öfwertygelsen, att Italien bör wara ett, samt att ingen främmande makt eger att inblanda sig i deß angelägenheter. Men äfwen påfwen tyckes i detta hänseende wilja röra på sig. Wid det i sommar sammanträdande ekumeniska mötet ämnar han föreslå en allmän afwäpning. Detta wore ett berömwärdt handlingssätt af Christi ståthållare på jorden, men först bör han föregå med ett godt exempel, och månne afsigterna äro så rena, som de synas? Det hör till de lefwande warelsernas instinkt att söka afwäpna sina motståndare, och månne ej den katolska kyrkans jordiska öfwerhufwud åsyftar detta med sitt skenbart menniskoälskande förslag? Erfarenheten har lärt, att öfwertygelsen ej längre är någon makt, då den söker att understödja widskepelse samt mot sunda förnuftet stridande dogmer; med fysisk kraft kan en så liten werldslig makt ej segra; åter står således som det enda lilla halmstrået på det brusande werldshafwet, att predika försonlighet samt genom sophismer söka att uppehålla den sjunkande farkosten. Det troligaste är likwäl, att, om medlet lyckas, förfelas ändå ändamålet.

Breflåda.

Sebastian. Er uppsats skall med nöje blifwa intagen i nästa nummer.

—m Lund, Ert bref hafwa wi erhållit men utrymmet hindrar oß att införa det förr än i nästa nummer.

"Om Swenska Folkunderwisningen", hafwa wi mottagit en artikel, som wi med tacksamhet skola meddela i tidningen; dock torde författaren tillåta att ämnet delas i serier för det inskränkta utrymmet i Bikupan, och att wi sålunda gifwa det redan insända en passande rubrik. Derjemte anhålla wi om författarens namn eller åtminstone signatur till artikeln för undwikande af mißförstånd med afseende på person.

H—n. Nästa nummer.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.

(Efter Sv. A.)

II.

Denise.

(Forts. fr. f. N:o.)

Olyckligtvis tilldrog sig detta i Normandie, detta mjölkens hemland, hvarest man endast värderar kon och hennes rika alster. Också äro getter sällsynta och endast de mest fattigas lott.

Under en hel månad var det alltså förgäfves, som Denise försökte sin nya handel. Hvarje afton lemnade hon Honfleur, åtföljd af Follette, som ständigt hemkom med full spenar, men som på intet vis tycktes känslig för denna förödmjukelse.

Men så var ingalunda förhållandet med Denise. Under det att geten gladt hoppade omkring och nafsade åt sig buskarnes späda knoppar, vandrade den unga flickan helt bedröfvad.

"Min lilla!" — tillropade henne en dag en läkare från Honfleur, hvilken hon stött emot utan att märka det; — "hör på min lilla, stadna då!"

Hon lydde och återvände straxt för att lyssna till doktorn, som fortfor att tilltala henne på afstånd.

Det var fråga om en sjuk, för hvilken man just behöfde getmjölk.

"Jag skall visa dig huset," — sade doktorn — "och du skall gå dit i morgon."

"Hvarför inte i afton?" — föreslog den otåliga flickan.

"Du kommer ju nu från Honfleur och är ej långt ifrån hemma?"

"Åh, herr doktor, hvarken geten eller jag äro någonsin trötta."

"Må ske då," — samtyckte läkaren, — "kom!" — Och han räckte handen åt Denise för att låta henne rida bakpå, men hon afböjde blygsamt denna ära och satte sig raskt i gång vid sidan af hästen, som endast gick steg för steg. Follette sprang förut.

Man anlände alltså till en egendom af ståtligt utseende; en vacker gallerport af jern; en trädgård full af blommor, i hvars midt ett förtjusande hus var beläget och bakom, öfver de höga trädens toppar uppstego de långa skorstenarna från en fabrik.

Läkaren steg af och insläppte geten och dess vakterska.

Efter anvisning af tjenaren som öppnat porten, begaf hon sig till en stor löfsal af rosenbuskar, som var belägen långt fram i trädgården — "Vänta ett ögonblick mitt barn," — sade han, hvarefter han ensam framträngde under blomsterkaskaderna.

Snart hördes en ordvexling, hvari doktorns och tvenne fruntimmersröster blandades.

Denise hade knappt tid att lyssna till de första orden. Hon fick minsann annat för händer nu. Hon måste tillbakahålla Follette, som seende en mängd vackra, okända blommor och tvifvelsutan finnande dem i sin smak, ville göra sig ett skönt mål deraf och redan började äta med full mun.

Just som denna, oaktadt de mest förtvifladе ansträngningar af matmodren, som af alla krafter drog i hennes halsband, bortsnappade en stor rhododendrumklase, framträdde doktorn i ingången till löfsalen.

I sina armar stödde han en ung flicka af ungefär samma ålder som Denise, men så svag, så kraftlös, så blek och dock så behaglig och vacker i sin långa hvita klädning, att man skulle hafva sagt henne vara en själ, färdig att återtaga sin flygt till himlen.

De åtföljdes af ett gråtande fruntimmer; det var sannolikt flickans mor.

Vid åsynen af dessa tre personer blef Denise åter orörlig, i en på en gång vördnadsfull och nyfiken ställning.

Follette var också nyfiken, men hon hade alldeles ingen känsla för det passande. Hon upphörde med blomsterplundringen vid doktorns och de begge fruntimmernas annalkande och betraktade dem nu oblygt med vidt uppspärrade ögon.

"Bertha," sade läkaren till den bleka flickan, "om ni vill återvinna era krafter, om ni vill göra er mor lycklig, måste ni samtycka att dricka den här getens mjölk."

Den unga sjuklingen gjorde en rörelse af vämjelse och vägran.

"Jag ber dig derom," bönföll modren, som nästan knäböjande sammanknäppte händerna.

Läkaren gjorde ett tecken åt tjenaren, som på afstånd betraktade denna scen. Han återkom ofördröjligen med en porslinsskål i handen.

Denise hade hukat sig ned tätt invid Follette. Doktorn lemnade henne skålen, hvilken snart fylldes af den varma mjölkens hvita fradga.

Bertha försökte att dricka, men hon lyckades ej öfvervinna sin motsträfvighet.

"Blif ej ond på mig, goda mamma," utropade hon i en ton af förtviflan, "getter äro min afsky; det är alldeles för mäktigt ser du. Jag kan inte . . . jag kan inte . . ."

Och efter ett sista försök att besegra sin motvilja släppte hon skålen, som krossades vid hennes fötter.

Denises hopp krossades på samma gång, hon hade trott sig finna en daglig kund; hon hade redan byggt vackra luftslott på detta hopp.

"Follette är ändock så snäll," sade hon, smekande sin vackra get, som också trodde sig böra protestera med ett bräkande.

Bertha betraktade denna grupp, som på alla sidor infattades i grönska och blommor.

"Kom Follette," suckade Denise, "kom; man vill oss ingenting här."

Och hon tog ett steg för att aflägsna sig.

Men innan hon bortvände hufvudet hade en tår smugit sig öfver hennes kind. Bertha hade sett denna tår.

"Barn," sade hon, "du fäster då mycket afseende på att få sälja din mjölk?"

"Om jag fäster afseende derpå? . . . Ack ja! Far och mor äro så fattiga. Efter hvad jag hört lära de ha varit rika fordom; lika så rika som ni, mamsell. Några styfver mera om dagen skulle emellertid nu vara dem till en stor lättnad och nyss var jag mycket lycklig. Jag hoppades . . . jag trodde . . ."

Den stackars flickan utbröt i snyftningar.

"Gif mig mjölk," sade plötsligen Bertha.

Denise log genom tårarna. Hon aftorkade hastigt med hörnet af sitt förkläde träskopan, som hängde vid hennes gördel och började att för andra gången mjölka geten.

Då skålen var full bjöd hon den darrande åt den unga sjuklingen.

Bertha framräckte handen, tillslöt ögonen, förde skopan modigt till sina läppar och tömde den i ett drag.

Denise uppgaf ett glädjerop.

"Kom igen alla aftnar," sade Bertha, "adjö nu."

Derefter vändande sig till modren, omfamnade hon denna sägande:

"Är du nöjd nu?"

På ett vänligt tecken af doktorn aflägsnade sig Denise. Aldrig hade väl vägen blifvit beträdd af en gladare varelse. Hon skrattade, hon sjöng, hon gjorde krumsprång, liksom under hennes yraste barndomstid. Och rundt omkring henne firade geten, som tycktes begripa sakernas ställning, med de mest öfverdrifna kaprioler, sin unga matmors triumf.

(Forts.)

Charad.

Uppå mitt första, ack så litet wäger
Din arma själ, då du till doms skall stå;
Uti mitt andra lättsinnet blott eger
En mägtig bundsförwandt, de såta twå —
Mitt hela sägs då utan all besinning
Man rusar framåt uppå lifwets elf,
Och gör mitt hela, blott för lumpen winning
Med tanken fästad endast på sig sjelf.

Sebastian.

Uttydning till charaden i N:r 18: Oskuld

Å Malmö Arbetareförenings Theater

gifves

Måndagen den 17, Onsdagen den 19, Fredagen den 21, samt Söndagen den 23 instundande Maj dramatiska representationer enligt nedanstående

Program:

1:o) PROLOG af Rolf Frid.

2:o) Hyresgäst och Husegare.

komedi i 1 akt af Meleswille och Xavier.

PERSONER:

Beauminet.
Gerfaut.
Adrien de Bernache.
Boisfleury, notarie.
Fru Laurence Duvernay, ung enka.
Aglaé, Gerfauts dotter.
Victoire, Kammarjungfru.
Gäster af båda könen.

Händelsen passerar i Paris.

3:o) Den Politiske Kocken,

Lustspel i 1 akt af Aug. Blanche.

PERSONER:

Salman, borgmästare i en Skånsk stad.
Emma, hans hustru.
Emelie Lefveren, ung enka.
Born, magistratssekreter.
Bernhard Ström, kock.
En notarie.
Bertha, kammarjungfru.

Händelsen tilldrager sig i en skånsk stad under Danska kriget år 1848.

4:o) Min Hustru

eller

En natt i Falkenberg,

Skämt i 1 akt med sång, fri bearbetning efter H. C. Andersen.

PERSONER:

Tobias Knubb, f. d. snus- och tobakshandlare.
Jeremias Sillén, hökare.

Händelsen tilldrager sig å gästgifvaregården i Falkenberg.

Anteckningslistor till dessa representationer finnas hos föreningens vaktmästare från och med Lördagen den 8 Maj. Priserna äro: å parkett, första galleriets fond och första bänkrad, samt ståplatserna å parkett och första galleriet 50 öre; å första galleriets andra bänk, andra galleriets fond och första bänkrad, samt andra galleriets ståplatser 37 öre, de öfriga 25 öre. Uttagning af de tecknade biljetterna kommer att ske i föreningens handelsbod, Norregatan 31, dagen före hvarje representation till kl. 12 spektakeldagen, hvarefter de försäljas åt den förstkommande.

OBS. Ordningsmännens första afdelning tjenstgör på Måndagen; den andra på Onsdagen; den tredje på Fredagen; samt den fjerde på Söndagen.

Föreningens dramatiska sällskap.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomité har, med anledning af styrelsens beslut den 24 dennes, utsatt särskildt uppbördsmöte till den 7 instundande Maj från kl. 8 till 10 på aftonen för uppbärandet af de ännu resterande qwartalsafgifterna för 1868 års första och andra qwartaler; och kommer, i enlighet med åberopade beslut, de medlemmar, som ej wid detta tillfälle sine resterande afgifter för ofwannämde tid erlägga att anses såsom från föreningen utgångna.

Malmö den 29 April 1869.
Uppbörds-Komitéen.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe [illegible] inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Maj månad.

Fredagen den 7. Sjåaren P. Nilsson.
Lördagen den 8. Sjåaren M. Christofferson.
Söndagen den 9. Stensättaren L. Persson.
Måndagen den 10. Smedmästaren Holmberg.
Tisdagen den 11. Smedmästaren Björklund.
Onsdagen den 12. Glasmästare Wahlström.
Thorsdagen den 13. Bryggaren H. Nilsson.
Tredagen den 14. Tunnbindare Möllerberg.
Lördagen den 15. Handl. P. Olsson.
Söndagen den 16. Skolläraren Hellberg.
Måndagen den 17. Fånggevaldigern Bundt.
Tisdagen den 18. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Onsdagen den 19. Sadelmakaren S. Holmqvist
Thorsdagen den 20. Bokbindaren N. Wirén.
Fredagen den 21. Timmermannen C. Andersson.

Ordningsmännen behagade sammanträda i läslokalen Söndagen den 9 Maj kl. 7 e. m., för val af sju ledamöter efter dem som afsagt sig förtroendet.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 18).

Korgmakare Joh. Ahlgren. Gördelmakareges. P. Ljungberg. Gördelmakare J. P. Petersson. Murare J. Rosenqvist. Murges. Nils Olsson. Tillskärare F. F. Lassen. Fabriksarb. Carl Rosengren. Hökerihandl. P. Nilsson. Skräddare N. Dahlqvist. Techneolog Joh. Sjöholm. Bokhållare C. O. Strömsten. Drängen Ola Bengtsson. Gördelmakare J. A. Kastman. Elev M. Petersson. Fabriksarb. L. Nilsson. Dräng Per Olsson. Färjeman J. Jönsson. Betjent N. Larsson. Arbetare Jöns Weiland. Bagareges. F. Lind. Snickare A. Andersson. Jernbanarb. Chr. Jakobsson. Timmerman T. M. Granqvist. Timmerges. Jöns Hellberg. Urmakaregesäll A. Gustafsson. Machinarb. J. Hyllington. Techneolog Johan Smidt. Trädgårdsm. O. Nilsson. Skräddareges. P. Andersson. Handlande A. Zielfeldt. Bokhållare H. Andersson. Skrifvare K. E. Wahlgren. Kamrer H. Himmelman. Korgmak. C. L. Albrechtsson. Formare G. Nilsson. Målare Grönberg. Skräddare A. Persson. Skomakare N. Molin. Cigarrsorterare C. Andersson. Skräddare J. R. Malmgren. Husegare J. L Welander. Tunnbindare P. Pålsson. Tunnbindare C. Lyktberg. Tunnbindare P. Olsson. Skräddare J. P. Glasell. Bagare O. R. Andersson. Techneolog P. Jönsson. Rotmästare Dahlström. Skräddare L. Fremberg. Snickare J. Andersson. Landtbrukare O. Andersson. Bokhållare H. Olsson. Bokhållare T. Pålsson. Jordbrukare N. Perssen. Slagtare Johan Fogelberg. Arbetare A. J. Nilsson. Arkitekt P. C. W. Klein. Löjtnant Beyer. Målare N. Borggren. Bokhållare B. Olsson. Timmerges. H P. Lundqvist Banarb. N. T. Olsson. Techneolog J. M Andersson. Timmergesäll Per Olsson. Timmerges. Per Larsson. Stenfiskare P. Persson Timmerman J. Tide. Skomakareges. H. Mattson.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Fortsättning från "Bikupan" N:o 18.)

N:r 372. Christian Winther, Hundrede Romanzer. N:r 373. Christian Olufsen. Gruderna för den praktiska Statshushållningen. N:r 374. H. Bjerregaard, Mærkeligheder. N: 375 Balduin Möllhausen, Halfindianen. N:r 376. Sofia Lee, De två Emilierna. N:r 377. Carit Etlar, Jeanne Tuyon. N:r 378, 379, 380, 381. G. K. Hamilton, Om Arbetareföreningar. N:r 382. E. G. Wendell, 2,000 Ordspråk. N:r 383. W E. K., Räknekonstens lagar. N:r 384. P. Wieselgren, Historik öfver Svenska bränvinslagstiftningen. N:r 385 Goldsmidt, Grekiska Historien. N:r 386. F. A. Fallou, De första grunderna till läran om åkerjordarterna. N:r 387. J. G. Collin, Menniskokroppens byggnad och vigtigaste förrättningar. N:r 388. Om skogshushållningssättet. N:r 389. W. E. Channing, Om sjelfbildning m. m. N:r 390. P. G. Ahnfelt, Lunds universitets Historia. N:r 391. A. Kuhn, Det skönas ide. N:r 392. J. Fischerström, Sveriges Hushållning. N:r 393. Halfdan Glade, Balders död. N:r 394. Afhandlingar om Landsbruksbokhålleri. N:r 395. J G. Courcelle-Seneuil, Den Politiska ekonomien N:r 396. Minnesbok för bildningscirkeln m. m. N:r 597. Dr H., Reisebilleder. N:r 398. C. A. von Nolcken, Läsning för allmogen. N:r 399. C. A. Egerström, Borta är bra, men hemma är bäst. N:r 400. Carl Straus, Deutsches Lesebuch. N:r 401. J. W. Schmitz, Månens närmande till jorden. N:r 402. Chr. Hansten, Resa i Sibirien. N:r 403. Om Expositionen i Paris 1839. N:r 404. A. H. Florman, Inledning till hästars kännedom. N:r 405 Beskrifning om benen och inelfvorna i menniskans kropp. N:r 406. Paul de Kock, Arthur Gervillier. N:r 407. L. E., Systrarne. N:r 408. James, Zigenaren. N:r 409. "Albumet" novell ur Stockholmslifvet. N:r 410. G. H. Mellin. Ulla Fersen.

(Forts.)

Kungörelse.

Sedan Industri-Föreningen i Malmö för löpande året till Resestipendier anslagit 1000 Rdr Rmt, fördelade uti lotter af 150 eller 200 Rdr på hwarje, förklarar samma Förening dessa Resestipendier lediga till ansökan, hwilken inom 30 dagar från kungörelsens datum inlemnas till Föreningens Ordförande; hwarwid nedanstående punkter ur reglementet för Resestipendiers utdelande må tjena till efterrättelse:

1:o) För att kunna erhålla reseunderstöd erfordras, att wara obemedlad och kunna från industriidkare eller annan behörig person förewisa betyg öfwer utmärkt flit och lofwande anlag för det yrke, hwarät sökanden egnat sig samt en i öfrigt berömlig wandel.

2:o) Resestipendium kan tilldelas hwilken Swensk industri- eller yrkesidkare som helst, dock eger, wid täflan mellan i öfrigt lika meriterade, en yngre företräde framför en äldre, samt den, som tillhör Malmö samhälle, företräde framför en annan.

3:o) I sin ansökan om Resestipendiums erhållande skall sökanden angifwa ändamålet med sin resa och den eller de orter, han ernar besöka, samt huruwida han förut af egna medel eller på statens bekostnad gjort resor i och för sin utbildning. Deßutom bör den sökande, såwidt möjligt är, till sin ansökan bifoga prof på sin arbetsskicklighet.

4:o) Stipendiat åligger, att inom ett års förlopp från stipendiets erhållande till Industri-Föreningen afgifwa en berättelse om sin werksamhet under samma år eller efter Styrelsens pröfwande aflemna en kort redogörelse åtföljd af muntlig förklaring.

5:o) Stipendiets ena hälft lyftes, då resan anträdes, samt den andra wid återkomsten efter berättelsens aflemnande.

Malmö den 29 April 1869.

Styrelsen.

Östra Folkskolan.

Söndagen den 9 Maj kl. 1/2 8 e. m. gifva Östra Folkskolans sång-elever med benäget biträde af Skarpskyttemusikkåren en Musikalisk Aftonunderhållning i skolans lokal, för att derigenom erhålla medel till en resa, som några af dem, hvilka inom skolan visat största nit för sång önska företaga till Karlskrona, för att derifrån göra deras nitiske lärare Carl Forsén, sällskap hem till Pingt.

Program:

1) Introduktion till Op. "Barberaren i Sevilla af Rossini.
2) Marsch „ Hultstand.
3) Ångbåtssång „ O. Lindblad.
4) Finale af Op. "Guttenberg" „ Fuchs.
5) Chör ur Op. "Stradella" „ Flotow.

(5 min. uppehåll.)

6) Divertisement ur Op. "Lucia" „ Donizetti.
7) Chör ur Op. "Ernani" „ Verdi.
8) Skolmästaren „ Call.
9) Brudefærden „ H. Kjerulf.
10) Poutpori ur Op. "Preciosa" „ v. Weber.

(5 min uppehåll.)

11) Romance „ Bach.
12) Marsch „ Lindblad.
13) Vårvindar (folkvisa).
14) Serenad „ Geyer.
15) Hymn „ Haydn.

Inträdesafgiften är 25 öre. Biljetter kunna erhållas i Östra folkskolan Lördagen den 8 dennes kl. 7—9 e. m. samt vid inträdet.

Skarpskyttar,

som ännu innehafva föreningens **Målskjutningsgevär,** skola samma i denna vecka till förrådet inlemna för att till blifvande skjutöfningar behörigt efterses. Den som ej efterkommer detta, får sjelf vidkännas dessa kostnader.

Äfven de som innehafva af kronans ill exercis brukade gevär, och som ej äro i tjenstgöring eller äro från kåren afgångna, påminnas vänligt inlemna dessa gevär inom denna vecka. I annat fall afhemtas de och kostnaden drabbar innehafvaren.

Malmö den 12 April 1869.

Förråds-Förvaltaren.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 20. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 14 Maj | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

Pingst-Dagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan; Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg

Annandag-Pingst.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Hallbeck.

Minneslista för veckan.

Sönd. d. 15 kl. 11 f. m Entreprenadauktion å reparations- och underhållsarbete vid husaretablissemanget i Malmö.

Tisd. d. 18 kl. 10 f. m. Lösöreauktion hos åboen Lars Pehrsson i Tågarp,

Onsd. d. 19 kl. 12 midd. Utmätningsauktion å hotel Östergöland vid Lilla Torget.

Torsd. d. 20 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 35, Vestergatan.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3**'44' e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58' e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Bland riksdagsbeslut af någon wigt förtjenar att nämnas, afskaffandet af teatercensuren, samt indragning af tulldistrikschefsembetena. Genom det förra har den swenska sångmön erhållit fria wingar och kan således hädanefter höja sig öfwer polisens småaktiga anmärkningar; genom det sednare har man ändtligen börjat att indraga öfwerflödiga embeten. Litet kuriöst förefaller det, att man i samma vefwa inrättar ett nytt sinekur-embete, men; principen är i alla fall fastställd, att alla sinekurer böra afskaffas, och fortgår man widare på denna wäg, skall landet deraf winna fördelar.

I "Dagens Nyheter" läses en warning ttll utwandrare, som förtjenar en allmännare spridning. En dräng, som för resan till Amerika köpt biljett af d:r I Damm, skrifwer från Hamburg att wid hans ditkomst biljetten befanns wara utan allt wärde, hwarför han blef nödsakad att köpa sig en ny. Han fick sålunda betala öfwerfarten twenne gånger.

Åter har qwinnofriden blifwit störd inom hufwudstaden. En kolportör tog sig nemligen för att i Berzelii park påtruga förbigående ensamna fruntimmer "Nationalregeringen", och då då de, oaktadt enträgna påtrugningar, ej wille köpa det röda bladet, öfwergick han till wåldsamheter. Han blef gripen och lär ej undgå wälförtjent näpst för denna ifwer att inwiga qwinnan i "Nationalregeringens" werksamhet.

Twenne komitéer hafwa af regeringen blifwit tillsatta, en för granskning af matematiska och naturwetenskapliga läroböcker, samt en för att inkomma med förslag till en ny katekes. Det sista tyckes wara af behofwet påkalladt.

I förra weckan blef en inspektor öfwerfallen straxt utanför norrtull samt beröfwad några wärdepapper. Bofwen tilldelade honom ett slag i nacken bakifrån, så att han föll afswimmad till marken, hwarefter plundringen försiggick. Några penningar hade han likwäl ej på sig. Wåldswerkaren undkom och är ännu ej ertappad.

Wid jernwägsarbetet i grannskapet af Carlborg har en arbetare tillsatt lifwet på så sätt, att wid sprängning en sten krossade hufwudet, så att han ögonblickligen afled. Huru många offer skola skördas innan man lär sig försigtigheten wid dylika arbeten.

Gefle. Wid Gammelstilla bruk har ett förfärligt mord blifwit begånget. En snickarehustru, Stina Fernlund, har nemligen lockat sina twå små barn, en flicka om 5 år och en gosse om 3 år, ut i en lada och der skurit af halsarne på dem. Derefter afdagatog hon sig sjelf på samma sätt. Man säger att religionsgrubbel war bewekelsegrunden till den förfärliga gerningen.

Hudikswall. Dom har nu fallit i målet emot dem som deltogo i sista upploppet. 8 personer hafwa blifwit dömda till från 2 år och 10 månaders till 2 år och 2 månaders straffarbete. Bagaren Almgren, ynglingen Dalins baneman, har blifwit dömd till 150 rdr böter. Alla öfriga äro frikända.

Göteborg. Enl. hwad man ur officiel källa warit i tillfälle att inhemta, har antalet af härifrån under sistl. april månad afgångna emigranter uppgått till den betydliga summan af 7,159 personer, deraf 4,604 manliga och 2,555 qwinliga emigranter. Lägger man härtill de emigranter, som från södra Swerige befordrats till Amerika via Köpenham, Hamburg eller Hull, så torde totalantalet af från Sweriga under denna månad afflyttade emigranter i rund summa utan öfwerdrift kunna uppskattas till 10,000 personer.

Wexiö. Till föreståndarinna för den nyinrättade poststationen i Wissefjerda har generelsen förordnat fröken Hedda Apollof.

Kristianstad. En dräng från Ballingslöf har på landswägen kört omkull en 65 års gumma, så att hon deraf afled. Affären kommer att stå honom dyrt. — Nästan hela Bjernums by är laggd i aska. Elden utbröt hos gästgifwaren Per Åkesson genom oförsigtighet wid sillrökning, och spred sig med förwånande hastighet. — Talrika utwandringar komma med det snaraste att ske från denna trakt, och beklagligtwis utgöres expeditionen denna gång af förmögna hemmansegare. Öfwerste Mattson fick nemligen före sin afresa i uppdrag att i Minesota inköpa jord för deras räkning, hwarest de ämna bilda en koloni.

Helsingborg. Nämdemannen Nils Persson i Bärslöf har wid Luggude häradsrätt blifwit dömd till 45 rdrs böter för äreöriga beskyllningar mot ett fattighjon. Deraf ses, att lagen äfwen skyddar den fattige mot förolämpningar. — Ångf "Prindsesse Alexandra" har å Helsingörs redd påseglat en tysk skonare med den påföljd, att den sednare genast sjönk.

Lund Söndagen den 25 April utbröt eld i en torfmosse, kallad Rykärl, belägen inom Hallaröds och Munkarps socknar. Olyckan inträffade genom oförsigtighet wid torfbränning och hade man swårt att blifwa herre öfwer elden, oaktadt en mängd menniskor tillströmmat för att biträda wid släckningen.

Cimbrishamn. Fiskaren Trued Persson från Blekinge har utanför hamnen kantrat med sin båt, hwarwid trenne arbetare från Småland omkommo. Trued och en arbetare fasthöllo sig under en timmas tid wid kölen innan de upptogos af andra fiskare. De trenne omkomna qwar-lemnade hustru och barn i beklaganswärd belägenhet. — Äfwen skepparen Corlin från Blekinge och hela hans besättning har på enahanda sätt omkommit, då de den förste Maj skulle återwända till fartyget, sedan de warit i staden för att dricka märg i benen.

Ystad. Försök till inbrott och mordbrand hafwa blifwit gjorda hos åboen Ola Andersson N:o 27 Slimminge. Tjufwarne hafwa försökt att bryta sig in genom en glugg, men då korswerket emotstod deras ansträngningar, hafwa de förmodligen i förargelse öfwer det mißlyckade försöket inkastat brännbara ämnen i rummet. Morgonen derpå funnos några förkolnade redskaper i rummet, men elden hade lyckligtwis ej fått kraft att sprida sig.

Malmö.

Weckans händelser. Malmö har hittills i det närmaste warit i saknad af förlustelseställen i friska luften, och det enda som funnits, Davidshall, har icke haft att glädja sig åt någon uppmuntran från allmänhetens sida. För att kunna locka folk dit har man warit nödsakad att anskaffa twetydiga sångsällskaper, och dessa hafwa i sin ordning skrämt bort alla älskare af åtminstone offentlig sedlighet. I år hafwa twenne dylika små tivoli i miniatur blifwit öppnade; och wid "Stadt Hamburg har man widtagit sådana åtgärder, att det länge kända behofwet af en angenäm tillflyktsort under sommarqwällarne är fyldt. Trädgården har blifwit iordningställd och en qwäll i weckan kommer hermonimusik derstädes att utföras. Deßutom har wärdshusidkaren Sthör widtaget det arrangemanget, att han på trottoiren utanför hotellet placerat bord och stolar, hwarest man på ett angenämt sätt kan tillbringa en ledig stund.

Malmö sparbank har att glädja sig åt en ständigt ökad rörelse. Under April månad innewarande år hafwa insättningarne uppgått till 43,400: 66 i 748 poster samt uttagningarne till 54,007: 56 i 653 poster. Under samma månad förlidet år uppgick insättningarne till 35,860: 24 samt uttagningarne till 33,591: 09. Omsättningen har sålunda betydligt ökats.

Ett handelsinstitut kommer härstädes att till hösten öppnas af en hr Mellgren, som efter 25 års praktik nu will meddela åt andra, hwad han under denna tid inhämtat.

Af den årsberättelse, som styrelsen för "Lånbiblioteket för arbetsklassen" i dessa dagar afgifwit framgår, att inkomsterna uppgått till 541: 10 samt utgifterna t ll 714: 42, hwarför en skuld af 166: 29 förefinnes. 3,425 böcker hafwa under det förflutna årets lopp warit utlånade. Katalogen upptager nu 1,221 nummer, under året tillökad med flere förtjenstfulla arbeten. Biblioteket förwaras i Conowska ladugårdens folkskolelokal samt är tillgängligt hwarje helgfri onsdag och lördag kl. 12—1. Hwarje wälfrejdad person kan derur erhålla lån mot en afgift af 50 öre för år eller 25 öre för halfår.

I söndags eftermiddag kl. 2 aftäcktes på härwarande kyrkogård en af officerskåren wid husarregementet upprest minneswård öfwer stallmästaren Gieses stoft. Den enkla akten, som bewistades af en del af den aflidnes kamrater, underlydande och slägtingar, war särdeles högtidlig. Öfwerste Cederström gaf tecken till täckelsets fallande, samt yttrade derefter några wackra ord till den bortgångnes minne, hwarefter musikkåren utförde några nummer. Wården är af grön marmor, omkring twå alnar hög, samt försedd med en passande inskription.

Enligt M. n. A. har raden af bedragare ökats med gördelmakaren Malmström, som i dessa dagar begifwit sig till Amerika, glömmande att först betala sina skulder.

Wid sista torgdagen hafwa twenne slagtare tillhandlat sig en ko samt i liqwid lemnat ett danskt adreßkort i stället för gångbart mynt. De blefwo likwäl ertappade; bonden fick igen sin ko, och slagtarne få ett lämpligt straff.

En målarelärling har nedfallit från en stege wid ett hus i Södergatan samt skadat sig illa.

I Snällposten för i går läses följande: Drätselkammaren har funnit sig föranlåten att genom kungörelse i stadens tidningar fästa allmänhetens uppmärksamhet på det oriktiga och ändamålswidriga i det förfaringssätt, som på sednare tider börjat blifwa mer och mer wanligt, att menligen skattskyldige, som anse sig hafwa blifwit debiterade för högre kommunalutskylder, än skäligt warit, söka nedsättning häri hos stadsmyndigheterna. På denna wäg kunna de intet winna; de göra endast sig och andra onödigt beswär. Enda och rätta wägen är att i wederbörlig tid wända sig till bewillningsberedningen eller taxeringskomitéen.

Man wiste knappt hwad man skulle tro om det som förliden wecka från Göteborg berättades om en "originell wälgörare", hwilken derstädes på ett par dagar utstrött penningar till höger och wenster, åt hwem som råkade i hans wäg. Men i måndags wisade sig mannen här; samma skådespel upprepades, och en allmän uppståndelse bland stadens fattigare befolkning uppstod. Alla skulle till "Fisktorget" utanför hotel Swea, der han ifrån föstret till sitt logi lugnt betraktade den penningelystna folkhopen, bland hwilken mången fick sin del af denna sällsynta gifmildhet. Det är klart att allehanda gißningar dels om orsaken till detta beteende, dels om den okändes person kommo i omlopp. Emellertid will man med bestämdhet weta att han war en mycket rik adelsman med namnet Gyllenkreutz.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 8 dennes förekom frågan om ändring och omarbetning af föreningens reglemente samt öfrige stadganden. Det har nemligen wisat sig wara nödwändigt att erhålla ett fullständigt helt af alla de särskilda bestämmelser, hwilka under tiden tillkommit inom föreningen. Med den ringa erfarenhet, hwilken i början förefanns, kunde de först uppgjorda stadgarne icke blifwa så fullständiga, som omständigheterna sedermera fordrat, och derföre

har man nödgats, dels upphäfwa wissa bestämmelser i desamma, samt dels tillägga nya. Till följd häraf har man länge önskat en ny uppställning af reglementet.

En skrift i frågan inlemnades nu, och styrelsen beslöt att tillsätta en komité med det wigtiga uppdraget att utarbeta förslag till nytt reglemente för föreningen. Följande personer inwaldes i denna komité: löjtnant N. O. Hedström och skollärare And. Ekeroth med 12 röster hwardera, redaktör F. Björling med 11, målare N. A. Norling med 9 och redaktör J. B. Westenius med 8, af 15 närwarande styrelseledamöter.

Medlemmar af föreningen, som hafwa något förslag i afseende på reglementets ändring att göra, kunna derom skriftligen meddela förutnämnda komité. Det nya förslaget skall wara färdigt till oktober månad, så att det kan för föreningen föredragas till antagande wid ordinare föreningsstämman i November.

Följande skrifwelse uplästes:

Till Malmö Arbetareförenings styrelse!

Då, i händelse af sjukdom, arbetaren ej allenast beröfwas all arbetsförtjenst utan äfwen får widkännas dryga utgifter för läkarewård och medikamenter, hwilket ofta bringar honom till tiggarestafwen, anser jag föreningen böra widtaga några åtgärder för att, i ifrågawarande fall betrygga sina medlemmars existens. Jag will derföre föreslå, att en sjukwårdskassa inrättas på sådana grunder, att deltagare deri insätter ett wißt belopp för året, för hwilket han wid sjukdom åtnjuter fri läkarewård och medikamenter för sig och sin familj. Föreningen bör sålunda för sin räkning engagera en läkare samt uppgöra kontrakt med en af stadens apothekare för erhållande af medikamenter till billigare pris. För detta ärendes detaljerade utredande anhåller jag, att styrelsen måtte tillsätta en komité af trenne personer, för att inkomma med betänkande härå.

Malmö den 8 Maj 1869.

Frid. Björling.

Skrifwelsen bordlades till nästa sammanträde.

I den trädgård, som nu iordningställes, kommer enligt kommitterades förslag att uppföras en wacker och treflig paviljong af det derstädes förut befintliga trädgårdshuset; kostnaden för denna paviljong är bestämd till 350 rdr. Härigenom blir trädgården ännu behagligare för besökande medlemmar, och de äro säkerligen komitéen tacksamma för denna wälbetänkta åtgärd.

Följande böcker äro skänkta till Malmö Arbetareförenings boksamling, af Civilingeniören Oscar Lundberg: Capten Marrgat "The Children af the New Forest", A. W. Ekman "Engelsk grammatik", G. S. Löfwenjelm och E. Fåhræus, "Historisk läsebok i Engelska språket", Robert Pollok "The Course af Time Poem", Friederick Bresemann "Deutsche Sprachlehre", Frans Ficher "Aestetik", P. N. Bråkenhjelm "Euclides Elementa", Jacob Ekelund "Fäderneslandets historia", Engelskt Nya Testamente, J. J. Eschenburg "Den klassiska Litteraturen"; N. O. Holmgren: G. H. M—n "Swenska resande främmande länder".

Ett ord om Folktheater,

med anledning af den nyinredda theatern i Malmö arbetareförenings sal.

Hela lifwet är ett skådespel, har man sagt, och det är sannt. En hwar af oß har sin rol att utföra. Den plats man benämner theater är i sig sjelf ingenting annat än en affspegling af de många olika dramer, som förekomma på den stora skådeplatsen för menniskans lif och handingar — werlden. Det är konsten, som här adlar lifwets hwardaglighet till poesi och strör sitt rosenskimmer öfwer de eljest gråa lefnadsförhållandena.

Konsten och wetenskapen hafwa försatt folken ur barbariets tillstånd och fostrat civilisationens milda och wälgörande seder. De båda äro att räkna till ett folks största förmåner. Man behöfwer wäl ej anmärka att theatern tillhör konsten. Den tiden är ej långt bakom oß, då den borgerliga ärbarheten ansåg konsten öfwerflödig, om icke rent af skadlig och konstnären hölls för en onyttig medlem i samhället. Det wittnar ej om någon sinnets högre lyftning, när man endast finner det nyttiga i hwad som kan ätas eller drickas. Men häröfwer har man nu andra begrepp i wåra upplysta tider. Ja, wäl! men hwad gagn gör då en theater? "Den roar folk, och kan narra dem att skratta! "En ganska simpel komplimang, hwilken säkert framkallar mera harm än glädje hos mången af dessa konstidkare, hwilka man ej titulerar för annat än "komedianter", ställande dem på samma linie med wanliga lustigmakare och och taskspelare. Man inser då ej hwilket inflytande i sedligt hänseende theatern utöfwar på folket.

Menniskan har äfwen andra än kroppsliga behof. Själens odling och andens lyftning genom en högre, renare fröjd än de sinnliga lustarnes, göra menniskan till ett sedligt wäsende. Men derföre wilja wi äfwen urskillning i uppförande af stycken, som äro af slipprigt innehåll. Sjelfwa skådespelarekonsten blir dock alltid af ett högt wärde för bildning och belefwenhet.

En wigtigare sida af saken är den behandling af språket, som genom theatern inplantas. Det talade ordet är det werkligt lefwande språket. Skaldernas arbeten äro icke skrifna endast till läsning — de måste lefwande talas och höras för att rätt förstås. Skalder har det funnits, långt innan man både kunde läsa och skrifwa, och innan någon boktryckerikonst war uppfunnen. Genom sina sånger och föredrag utöfwade de stort inflytande på allmänheten. Sådana talande eller sjungande skalder woro de grekiska rapsoderna, riddaretidens barder och trobadurer. De föredrogo sina dikter icke blott för stundens nöje. Nej, historien har låtit oß weta mången ärofull bragd, till hwars utförande man eldats genom intrycket af skaldens lifliga skildring om någon stor bedrift. Hela folket mottog intrycket af de lefwande föredragen, och ofta werkade den mäktiga skaldeandan eller snillets wältaliga stämma en wändning i folkets politiska och sedliga lif.

Under det fordom skald och sångare utgjorde en person, har nu tiden ändrat sig, och diktaren behöfwer en annan, som föredrager hans werk, och i det lefwande ordet bringar diktens innehåll till folket. Derigenom har skådespelarekonsten, oafsedt deß egen betydelse, utbildat sig till en förmedlarinna mellan skalden och folket.

Språkets renhet och den egentliga talarekonsten wårdas wid Thalias tempel. Och detta är äfwen något att sätta wärde på.

Liksom man sökt sprida wetenskapens frukter bland det egentliga folket, så böra äfwen konstens tempelportar upplåtas för detsamma.

Under redaktör Björlings ledning har ett sällskap medlemmar inom Malmö arbetareförening inöfwat flera goda enaktspjeser, hwilka komma att uppföras å den theater, som i föreningens sal blifwit inrättad. Det är genom mycken flit och omsorg man bragt saken till utförande, och den werkligen wackra theatern skall alltid bewara herr Björlings minne i tacksam hågkomst hos föreningen. Dekorationerna äro särdeles wäl utförda, och det hela är så intagande och gemytligt, att medlemmarne, såwäl som hwar och en som besöker theatern, skola finna sig belåtna med det ädla nöje den kan skänka; isynnerhet som de spelande medlemmarne hafwa nedlagt mycken flit på inöfningen.

Uppgifter och Correspondenser från olika arbetareföreningar.

Lund den 3 Maj.

Arbetareföreningens sammanträde i går afton gaf ett särdeles glädjande bewis på ej allenast, att personer inom akademien äro williga utså kunskapens frö i arbetarnes hjertan, utan äfwen ati dessa äro med begärlighet emottaglige härför Heder åt dem, som brutit denna ärofulla bana till nyttig werksamhet, sålunda gifwande ett godt exempel, samt wisande att nutidens friska fläkt genomströmmar ynglingens bröst äfwen wid landets södra universitet. Föredragen woro twenne. I det första skildrade föreläsaren med lifliga färger Lunds historia utgående från den långt aflägsna tid, då wåldsamma uppträden bland befolkningen hörde till dagens händelser, och sjelfwa kyrkan war en tumelplats för såwäl enskilda som borgerliga fejder; man beundrade den klara lättfattliga framställningen, som skedde med en wiß humor, och ofta framkallade den lifligaste sinnesstämmning. Det andra föredraget omfattade en historik öfwer wår frejdade "Linné", hans lif och werksamhet, Teckningen af hans ungdom och bekymmersamma studentlif, hölls i ett okonstladt, flärdfritt och hjertligt språk, som anslog känslan och wäckte deltagande för den oförgätlige blomsterkungen. Båda föredragarne belönades med ett lifligt uttryck af belåtenhet från åhörarne. I ekonomiskt hänseende wäckte en ledamot förslag om att bilda en folkbank. Utom detta höllos flera föredrag om allmännyttiga ämnen. Till stor fägnad för föreningen uppträdde wid detta tillfälle för första gången en sångkör, sammansatt af deß egna medlemmar, hwilken efter en kortara tids öfning gjort stora framsteg, wittnande om deß musikaliska anlag samt flit och håg, att draga fördel af en skicklig musiklärares underwisning. Man längtar mycket inom arbetareföreningen efter sommar, och wärma, för att då kunna under sång och endrägt tillbringa någon dag i det gröna. Man hoppas äfwen att då åtminstone en gång få sammanträffa med Malmö arbetareförening. Dylika möten kunna blifwa till mycken nytta för medlemmarne: åsigter utbytas och arbetarne sammansluta sig till ett helt. Då dertill kommer, att om mötet eger rum t. ex. wid Alnarp, inga större utgifter dertill behöfwas, anser jag ett sådant sammanträffande wara särdeles önskwärdt, hwarför jag öfwerlemnar det till wederbörandes bepröfwande.

Jag skulle wisserligen kunna hafwa mycket mer att tillägga, om arbetareföreningen, akademien samt händelserna för dagen, men posttimman slår och andra vligter kalla mig, hwarför jag är nödsakad affluta brefwet men med löfte att snart åter låta höra af mig.

—m.

Göteborg.

Några skickliga snickeriarbetare ha bildat ett balag, eller en så kallad pruduktionsförening, hwilken har en lofwande framtid, då bolagsmännen äro insigtgfulla och uppmuntran wärda arbetare, lifwade af allwarligt uppsåt att höja sig och sin ställning.

Köpenhamn d. 8 Maj.

Wid det möte mellan studenter från Nordens fyra universiteter, som kommer att ega rum i Norges hufwudstad denna sommar, har man äfwen tänkt föra arbetaresaken till tals, i det förmannen för "Arbeiderförening af 1860" ämnar såsom deltagare i mötet ställa några ord till den studerande ungdomen om den rörelse, som nu pågår inom den stora arbetareklassen. Från Christiania har äfwenledes inbjudning utgått till flera af ledarne för arbetareföreningar i broderländerna, att sluta sig till studenttåget, då derigenom något godt för arbetaresaken kunde winnas, såsom om en konferens mellan dem wid samma tillfälle blefwe hållen. I styrelsen för Christiania arbetareförening föreslog man först att tillika med studentmötet skull ett möte mellan representanter från Skandinaviens arbetareföreningar till ett antal af omkring 50 personer föranstaltas; men som detta af flera skäl skulle möta swårigheter inskränkte man sig till att endast föreslå det ordföranderna måtte här sammanträffa.

Regeringsärender.

I det den 4 Maj utkomna n:r af Författningssamlingen meddelas åtskilliga förändringar i nu gällande skolordning, hwilka skola från instundande höstterminens början tillämpas, och hwaraf följande till föräldrars kännedom må anföras:

I enlighet med riksdagens framställning kommer nuwarande 1:sta klassen wid elementarlärowerken att indragas, hwadan blifwande första klaß hädanefter kommer att motswara nuwarande 2:dra klaß och såwidare uppåt. Klasserna blifwa såsom hittills 7, men blott de twenne sista komma att fördelas på twå hwardera ettåriga afdelningar, så att femte klassen blifwer ettårig.

Ingen intages wid elementarlärowerk till lärjunge, som ej är 10 år gammal, eller hunnit så nära denna åldersgräns, att den skulle under nästföljande termin af honom uppnås. I blifwande 1:sta klassen bestrides underwisningen helst af en enda lärare. För inträde i denna klaß fordras kunskap ungefär motswarande hwad som lästes i förutwarande första klassen, med undantag af tyskan.

Med underwisningen i modersmålet förbindes jemwäl underwisning i Norges och Danmarks litteratur och språk.

Barn af främmande trosbekännelse äro frikallade från deltagande i religionsunderwisningen.

Grekiska språket är ett walfritt ämne inom elementarlärowerken.

Meddelanden från allmänheten.

Till belysning af frälsebondefrågan i Skåne.

Såsom illustration till bondefrågan samt Ola Jönssons motion vid riksdagen om tillsättande af en komité för eganderättens utredande, torde följande tjena, emedan derigenom till fullo visas på hvad sätt skatteköp för något öfver hundra år sedan kunde erhållas, samt huru eganderättsfrågor till hemman på den tiden behandlades:

Genom högsta domstolens utslag den 3 Juni 1752 i en tvist emellan riksrådet J. Beck-Friis, såsom egare af säteriet Börringe kloster, å ena, samt åboarne på de under samma säteri hörande arbetshemman å andra sidan, angående förmånsrätt till skattelösen af bemälde hemman, vann den förstnämnde. Bönderna besvärade sig öfver detta utslag vid 1756 års riksdag, då tvenne stånd tillstyrkte fastställelse härå, men de båda andra stånden förklarade ej ändring kunna beviljas. Till följe häraf erhöll baron Beck-Fries skattebref å nämnda hemman genom resolution af den 8 Mars 1757.

Vid 1762 års riksdag anförde bönderna ånyo besvär, som i anseende till föregående riksdagsbeslut ej ansågs kunna till pröfning upptagas. Men icke dess mindre kom saken på tal vid 1765 års riksdag med den påföljd, att förra beslutet upphäfdes och bönderna förklarades ega förmånsrätt till skatteköpet, hvilket äfven beviljades dem genom en resolution af den 9 September 1766.

Då emellertid kommerskollegium ej ville utfärda skattebref, besvärade sig bönderna hos högsta domstolen, som i skrifvelse af den 18 Nov. 1768 förständigade kollegiet att utfärda dylika, samt tillstadde landshöfdingeembetet i Malmö att i jordeboken annulera de gamla samt anteckna de nya skattebrefven.

Vid påföljande riksdag anförde återigen baron Beck-Friis besvär öfver allt detta, och ständerna funno då, att baron B. blifvit orättvist behandlad. På riksdagens tillstyrkan utfärdade regeringen en resolution af den 22 Febr. 1770, hvarigenom baron B. återställdes skattebrefven, hvilka fråntogos bönderna, hvarjemte dessa förständigades, vid vite af 1,000 dalers silfvermynt, att ej mer drista besvära rikets ständer med denna sak.

Vid betraktande af anförda förhållande frågas med skäl, huruvida det ej varit lämpligt, om nuvarande riksdag beviljat Ola Jönssons motion, samt tillsatt en komité, genom hvilken dessa krångliga eganderättsfrågor kunnat utredas.

Sebastian.

Redaktionen är af annan åsigt än insändaren med afseende på ofvan uttalade mening Väl har man trott sig i anförda skatteköps-tvist finna ett bevis på nödvändigheten af, att riksdagen skulle företaga en undersökning af egorättsförhållandet emellan säteriegarne och deras arbetsbönder. Men vi se häri endast ett af de många exemplen på den ståndssplittring och oreda inom representationen, som rådde på flera riksdagar under den ryktbara frihetstiden, då tvenne adelspartier stridde om öfverväldet i rikets styrelse. Det ena partiet, som kallades "hattarne", hade makten i sina händer vid riksdagen 1756, då bönderna första gången besvärade sig, men utan framgång. Under 1765 års riksdag åter styrde "mössorna" och då måste det förra partiets beslut gå "kräftgången"; bönderna fingo nu rätt, isynnerhet som säteriegaren tillhörde hattpartiet. De flesta angelägenheter afgjordes på samma sätt; det ena partiet sökte blott störta det andra och tillvälla sig makten. "Man skippade lag och nedsatte domstolar, som dömde, utan att vara bundna af någon lag, efter godtfinnande och det rådande partiets afsigter; alla dörrar voro öppna för riksdagsdespotismen". När nu än det ena, än det andra af de tvenne hvarandra hatande partierna kommo till väldet, är det lätt förklarligt huru den omnämnda skatteköpsfrågan kunde på så stridiga sätt afgöras.

Hvad man häraf kan lära är att stora vådor för samhällsordningen kunna uppstå, då godtycket och ej lagen får utgöra rättesnöret hvarefter man handlar.

Teori och Praktik.

Man hör ofta personer tala om både teori och praktik, utan att hafva gjort sig ett tydligt begrepp om hvad dermed förstås. De tro att teorien är någonting alldeles onyttigt, så snart den icke kan omedelbart tillämpas i det praktiska lifvet.

Insändaren har ofta varit i tillfälle att höra resonneras ungefär såhär:

Hvartill tjena alla tekniska skolor och läroanstalter, då elever, som derifrån afgått, måste på nytt gifva sig i lära, innan de kunna erhålla någon anställning. Så t. ex. ser man ju ofta, att sådana elever gå in vid mekaniska verkstäder för att lära på nytt, hvilket är tydligt bevis på, att det, som de förut lärt icke duger, utan måste på det sättet

lära om igen. Således ser man ju tydligen, att de icke hafva för fyra styfver gagn af hvad de förut lärt sig, eller sin s. k. teori. Nej, praktiken går fram!"

Ja det är sannt att praktiken går fram, men man må icke glömma, att det är teorien, som vägleder praktiken.

För öfrigt röjer ett dylikt påstående en alltför grof okunnighet om teoriens ändamål, som är, att gå hand i hand med praktiken. Teorien är för praktiken lika oumbärlig som själen för kroppen. Teorien är så att säga praktikens själ, hvarförutan ingenting skulle kunna uträttas; ty hvad är teorien annat än en beskrifning på samt en idée och föreställning om, hur det eller det skall gå till; men praktiken är den, som sätter denna idée, denna föreställning om saker och ting i verkställighet.

Då nu de tekniska skolorna hufvudsakligen hafva till uppgift, att bibringa lärjungarne sådana teoretiska kunskaper, som för enhvar handtverkare och industri-idkare äro alldeles oumbärliga, såvida de i skicklighet och bildning vilja motsvara tidens kraf; så är det ganska tydligt och klart, att de måste söka förvärfva sig praktisk skicklighet utom dessa läroanstalter, hvarest icke så synnerligt mycken praktisk färdighet kan, för den korta tidens skull, inhämtas Men icke kan man derför påstå, att hvad de under denna tid hunnit lära sig icke duger, fast de icke härifrån utgå som fullstända gesäller uti något yrke.

Skulle något sådant kunna presteras, måste kursen vid dessa läroanstalter vara minst sexårig.

Så orätt som det skulle vara, att begära af en person, som afgått från ett högre elementarläroverk, eller aflagt studentexamen, att han genast skulle utan vidare, vara mogen att sköta hvilket embetsmannagöromål som helst, lika orätt är det, att af en utexaminerad teknisk elev begära, att han skall genast vara en öfvad och skicklig verkmästare. Allting behöfver sin tid, ty liksåväl som studenten ofta behöfver flera år för att ytterligare utbilda sig till en duglig embetsman, behöfver den tekniska eleven att ytterligare fullkomna sig uti det mekaniska (förutsatt likväl, att han ämnar sig åt denna bana).

Härutaf kan hvar och en lätt inse huru enfaldigt och dumt det är, att vilja påstå, det man icke skulle hafva gagn af, hvad man lärt sig just för det att man vill eller behöfver att lära sig mer.

H—n.

Ekonomiſkt.

Sirapskokning och kaffeſurrogat af hwitbetor.

Sirapskokning.

1) Skalas och renas betorna wäl och skäras i tumſtora bitar.

2) Bitarne läggas i ett kokkärl, öfwergjutas med watten ſå att de bliſwa nära ſkylda. I mån af afduſtning tillſättes watten. Kokningen pågår i nära 4 timmar.

3) Hwitbetsbitarne ſkiljas medelſt ſilning från det nu uppkomna ſockerwattnet, hwarefter de läggas i ett träträg och kroſſas med en ſtöt eller på en potatisqwarn. Det nu uppkomna moſet wrides hårdt i ſmala buldanspåſar eller handdukar.

Den uppkomna ſockerlagen ſlås tillſamman med det förut affilade ſockerwattnet i en kopparkittel, ſom genaſt ſättes på elden. Under kokningen tillſättes då och då en liten portion ſwag kalkmjölk, beredd af nyſläckt kalk.

4) Nu ingår kalkmjölken förening med betornas ägghwita och ſyror och bildar ett grått ſkum, ſom flitigt affkummas. — Sedan ſaften bliſwit klar tillſättes ej mera kalkmjölk, men kokningen fortſättes tills ſockerlagen bliſwit tjock ſom ſirap. Man må dock härwid gå warligt tillwäga, ſå att den ej blir widbränd, hwartill den har benägenhet.

Kaffeſurrogat.

Då man kokat ſirap af hwitbetor, kan man taga den urwridna maſſan och

1) torka den wid lindrig wärme; och ſedan den bliſwit wäl torr

2) förſätta den med $^1/_8$ kaffebönor, ſom brännas tillſamman med melaſſen, ſom då inſuper af bönornas aroma och hwaraf ſedan ett godt kaffe låter ſig beredas.

Utrikes.

Ett nytt twiſtefrö har bliſwit utſådt emellan Frankrike och Preuſſen. Italiens handel har hittills gått öfwer Frankrike och Holland och ſednaſt har man nedlagt ſtora ſummor för genomſprängningen af Mont Cenis för att underlätta denſamma. Nu kommer Bismarck med en plan att genomſpränga S:t Gottard ſamt ſålunda draga Italiens handel öfwer Schweitz till Nordtyſkland. Om detta ſtorartade företag kommer till ſtånd, hwilket ſynes wara troligt, då alla kontrahenterna äro enſe om ſaken, ſkall den franſka induſtrien lida oerhörda förluſter, och alla induſtriidkare äro derföre förtwiflade häröfwer. Deſſa män äro likwäl Napoleons enda qwarſtående ſtöd, hwarför han äfwen blir nödſakad att till hwad pris ſom helſt ſkydda dem, och i ſå fall finnes intet annat medel än wåld att tillgripa. Måhända erbjuder ſig härigenom för Napoleon ett medel att ännu någon tid uppehålla ſin dynaſti.

En widt utgrenad ſammanſwärjning är upptäckt i Ryßland. Den hade till ändamål, att ſtifta en ſlawiſk federatif republik med ſtäderna Moſkwa, Warſchau, Wilna och Kiew till centralpunkter. I Kiew och Shitomir hafwa talrika häktningar egt rum.

I Irland hafwa ånyo oroligheter förefallit. Wid de wåldſamma uppträden i Londonderry hafwa trenne arbetare bliſwit dödade, och en egendomsherre har på ett lömſkt ſätt bliſwit lönnmördad af några affkedade arbetare. Borgmäſtarens i Cork uppförande under deſſa ſcener klandras mycket, och i underhuſet har man begärt hans affkedande.

I Spanien funderar man ånyo på en konung; omwexlande nämnas hertigen af Aoſta ſamt Serrano ſåſom kandidater. I ſiſta fallet ſkulle Prim bliſwa premierminiſter. Ett carliſtparti har uppträtt i Aſturien, men genaſt bliſwit ſprängdt.

Jernbanan öfwer Nordamerikas faſtland till ſtilla hafwet ſkulle wara fullbordad till den förſte Maj. En ny wäg är ſåledes öppnad för Europas handel till Kaliſornien, Kina och Indien.

Kolb beräknar i den nya upplagan af ſin ſtatiſtik, att de europeiſka ſtaternas inkomſter årligen uppgå till omkr. 7,420 millioner eller efter afdrag af indrifningskoſtnader, 5,936 mill. rdr. Det årliga behofwet utgör dock 6,625 mill. hwarför 689 mill. årligen måſte upplånas. Af utgifterna åtgå 265 mill. till hofwen (omkr. 3 proc.) och 2,067 mill. till armeerna (35 proc.) och 2,210 mill. till ſtatsſkulderna (37 proc.), — ſåledes 75 procent eller tre fjerdedelar till onyttiga och improduktiva ändamål, under det att blott den återſtående fjerdedelen ſkall anwändas till folkens andliga och materiella utweckling.

Fattigmans klagan.

(Efter Robert Southey).

"Hvi klagar fattigman alltjemt?" en rik man sporde mig.
"Kom, följ mig ut en stund," sad' jag, "så vill jag svara dig".
I qvällen gatan var så kall, så hemsk att se uppå.
Vi hade klädt oss mycket väl, men fröso allt ändå.
Der kom en gubbe — glest och grått var håret — utan hatt;
Jag sporde hvarför han gått ut den kalla vinternatt.
Visst var det bistert, mente han, men hemma eld ej fanns
Och derför hade han gått ut att söka hjelp nånstans.
Der kom ett barn med naken fot, hon bad med röst så gäll;
Jag sporde hvi hon ute var i denna bistra qväll.
Jo hennes far låg hemma sjuk och hungrig — svaret ljöd —
Och derför skickades hon ut att tigga en bit bröd.
Så satt der, för att hvila sig en qvinna på en sten;
På ryggen skrek en liten en, vid bröstet dito en.
Jag sporde, hvi hon höll sig der, då vinden bet så hvasst.
Hon vände sig och tystade den lille i en hast.
Jo hennes man från henne gått och gett sig till soldat;
I qväll hon fåfängt hade tiggt en vrå och en bit mat.
Jag till den rike vände mig — hans öga glänste vått —
"Hvi klagar fattigman, du sport, — nu har du svaret fått."

HNR.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.

(Efter Sv. A.)

II.

Denise.

(Forts. fr. f. N:o.)

Följande afton aktade Denise sig väl för att uteblifva.

Bertha var ett i sanning bortskämdt barn Det dröjde ej länge innan hon fann getmjölken förträfflig. I synnerhet längtade hon efter getvakterskan.

Ehuruväl de begge flickorna befunno sig i helt olika vilkor, och ehuruväl Bertha var halftannat år äldre än Denise, tog man till vana att prata i trädgården; man blef närmare bekant, man gjorde hvarandra ömsesidiga förtroenden.

Berthas far hette Duvernoy. Han var den bästa menniska, den verksammaste affärsman i trakten. Han tillbragte största delen af sin tid i fabrikerna. Han tillbad sin dotter och bäfvade att förlora henne, ty det stackars barnet hade af Normandies medicinska storheter blifvit förklaradt tvinsjukt.

Också omgafs hon af alla omsorger, af all upptänklig kärlek såväl af herr som fru Duyernoy, den ömmaste bland mödrar.

Bertha hade äfven en bror, en ung man om tjugo år, som för närvarande reste för fabriken. Han väntades ej tillbaka förrän mot slutet af hösten. Denise såg honom då. Lionel var intagande.

I sin ordning berättade Denise sin lefnad, d. v. s. sina olyckor. Bertha älskade henne ännu mera derför.

Follettes mjölk gjorde emellertid underverk och tycktes vilja komma vetenskapens mörka förutsägelser på skam. Den efter läkarnes utsago af bröstsjuka lidande flickan återhemtade krafter, fick färg och i synnerhet glädtighet.

Hon ville göra sig till Denises lärarinna och inrättade en lektion mellan de tvänne koppar mjölk, som hon drack hvarje afton.

Erkänslan verkade hos Denise liksom medlidandet hos Bertha. En uppriktig och rörande vänskap uppstod mellan de båda flickorna. Herr och fru Duvernoy ställde intet hinder derför. De voro så glada öfver sitt barns oförmodade tillfrisknande, att de icke kunde hindra sig att äfven älska Denise, som till någon del var orsaken dertill.

Efter förloppet af mindre än en månad kunde Bertha gå ut. Under de vackra sommaraftnarna klättrade hon ofta, stödd på sin mor, uppför kusten eller hvilade hon under de stora träden för att lyssna till sina båda goda väninnor, d. v. s, till geten och dess egarinna, ty Follette behandlades också som en jemnlike. Man talade till henne; hon svarade; man tyckte sig nästan se tre små flickor. Ett annat ögonblick åter, då Bertha och Denise började skalkas, hvarken mer eller mindre än Follette, liknade de verkligen trenne getter.

Fru Duvernoy var närvarande vid dessa glada lekar och i djupet af sitt hjerta tackade hon himlen, som ändtligen tycktes hafva återgifvit henne sin dotter.

Sedan Bertha druckit och Denise studerat, talade man nästan hvarje afton om den fattige stenhuggaren och hans värdiga följeslagerska.

Ehuruväl fru Duvernoy och hennes dotter icke ännu hade sett dem, hade de likväl redan tagit dem under sitt beskydd. Så snart som doktorn tillät en längre utflygt, hade man öfverenskommit att först gå till arbetarens koja.

Någongång likväl träffade Denise icke sina kära beskyddarinnor under de stora träden i närheten af kapellet. Hon fortsatte då sin väg ända till rosenhäckarna i trädgården, under de välluktande slingerväxterna hvarest de förnyade sina samtal och lekar med Follette, som numera tycktes tillhöra begge.

Så stodo sakerna vid vår berättelses början, då Jean Maillard hade hittat den gröna plånboken.

Han hade yttrat: Denise blir snart femton år

Hon var en liflig brunett, något mager kanske, men hon hade en en smidig vext och ett outsägligt behag i den minsta af sina rörelser. Hennes drag, ehuru oregelbundna, intogo icke desto mindre genom deras egna och frimodiga karakter. Hon hade stora svarta ögon och småkrusigt hår Ständigt klädd i något simpelt tyg, visste hon att bära sitt grofva linne och sin randiga kjortel med en viss prydlighet. Ehuru hon nästan ständigt gick med sina träskor i handen, hade hon likväl så små fötter att man kunnat kalla henne en annan Cendrillon Korteligen, det var en underlig och intagande flicka, som tycktes gömma inom sig en flägt af det stora hafvet, i hvilket hon nästan dagligen gick ut, badad ända till midjan. Bondfolket till och med, som just ej har någon aning om poesi, kunde ej hindra sig från att vända sig om och långsamt betrakta henne, åtföljd af sin svart-hvita get. Hon var ännu endast ett barn; någon gång likväl hörde hon landtartigheter hviskas i sitt öra, men hon hade, trots den stora frihet hon njöt, fullkomligt bibehållit hjertats oskuld, så att hon ingenting förstod, hon icke ens blef skrämd. Det var alltså utan den minsta fruktan som hon äfventyrade att vandra på de ödsliga stigarna, genom tjocka skogen. Hvad Gud bevarar är väl skyddadt!

Denna afton träffade hon icke fruntimmerna på den vanliga mötesplatsen.

Ovädret har tvifvelsutan hållit dem hemma, tänkte Denise.

Och hon nedsteg utför kullarna.

Mot vanan stod gallerporten öppen; hon fästade dock intet afseende dervid utan gick fram ända till löfsalen.

Der fanns ingen.

Några minuter väntade hon, men förgäfves.

En tjenare skyndade förbi. Hon ville bedja honom anmäla hennes närvaro för Bertha. Han såg förskräckt ut, och utan att ens höra henne försvann han springande.

Denise skred långsamt fram till byggnaden och gjorde ett slag omkring den.

(Forts.)

Charad.

Jag häromdagen war i ſtaden
Och gick då ned till promenaden,
Der jag mitt hela ſkåda fick,
I glänſande och trefligt ſkick.
Mitt tredje ſkrek jag då förwånad,
Och med en mäktig känſla, lånad
Af häpnad, jag ur wägen wek
Och efteråt mitt förſta ſkrek.
"Nej, förr'n jag låna will mitt fjerde
Att drifwa på ſå'n galenſkap,
Jag åt mitt andras glupſka gap
Mig offrar och drar mina färde
Ur denna werldens jemmerdal,
Med dödar under tuſen tal!"
Jag glömde, ſtackars maſk på jorden,
Som här en eremit är worden,
Med Juni ifrån werlden fjärnt,
Att nu mitt hela är — modernt!

Sebaſtiau.

Uttydning till charaden i N:r 19: Wågſpel.

Blickar i Tittskåpet.
Gästabuds-Balken.

1 Kap.

§ 1.

Hwar någor Gästabud hålla will, bjude i rättan tid wänner sine; bjuder någor sednare, än thå maten på bordet är, blifwe antingen otackad eller erhålle skam till tack och maten ligge ogild.

§ 2.

En wärd må godt glas win gifwa och godt öhl, och tröste thå then gäst, som i glas eller kanno spottar.

§ 3.

Then wärdinna, som trumpen är, hafwer gäster sine illa fägnat. Then litet gifwer, men glader är, ware saklös.

2 Kap.

§ 1.

Then gäst, som obuden kommer, skall bland de obudne sittja. Ej må någor sig i annars lag trängja, eller obuden i högsätet klifwa, eller mat med sig i ficko taga; gör någor thet, straffas som i snålabalken stadgas.

§ 2.

Then ther i mat eller dryck öfwerflödar, plickte med sjuk mage och rusigt hufwud, utan widare ransakning och dom.

§ 3.

Nu uppkommer strid, huru mycket man drickja skall; dricke then thå mäst som mäst tål; dock ej mer, än theraf man wäl mår. Gör någor häremot, plickte som i § 2 thetta capitlet stadgadt är.

§ 4.

Kaka skall för wärdinnans skull ätas; then ej gitter, låte thet blifwa.

§ 5.

Nu är man sömnig och wäl plägad, hafwe thå frihet utbrytning ur laget äska; nekar wärd thet, tage gäst intet afsked, och må han ändock opåtalt gå; gifwer wärd lof dertill, hafwe ingen gäst makt att klander göra.

§ 6.

Ingen gäst skall låta wärdfolket otackadt warda; hwar någor thet försummar, warde ej mera gästbuden.

S. N.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Sångkören

sammanträder hvarje Måndag, Onsdag och Lördag kl. 8 e. m.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Maj månad.

Tredagen den 14. Tunnbindare Möllerberg.
Lördagen den 15. Handl. P. Olsson.
Söndagen den 16. Skolläraren Hellberg.
Måndagen den 17. Fånggevaldigern Bundt.
Tisdagen den 18. Auktionsringaren H. J Rosenqvist.
Onsdagen den 19. Sadelmakaren S. Holmqvist
Thorsdagen den 20. Bokbindaren N. Wirén.
Fredagen den 21. Timmermannen C. Andersson.
Lördagen den 22. Mätaren Jöns Olsson.
Söndagen den 23. Smedmästaren C. Cederholm.
Måndagen den 24. Åkaren N. Nilsson.
Tisdagen den 25. Tunnbindaren Andersson.
Onsdagen den 26. Mätaren M. Jeppsson.
Thorsdagen den 27. Timmerkarlen Per Jönsson.

Till nya ordningsmän äro invalde stället för dem, som afsagt sig förtroendet: skolläraren Borgqvist, muraregesällen N. Ekelund i tredje afdelningen, samt i den fjerde timmergesällerna Rosengren oc Hans Persson, mätaren Jöns Olsson, åkaren N. Nilsson samt bokbindaren J. Hansson.

Å Malmö Arbetareförenings Theater

gifves

Måndagen den 17, Tisdagen den 18, Fredagen den 21, samt Söndagen den 23 instundande Maj dramatiska representationer enligt nedanstående

Program:

1:o) PROLOG af Rolf Frid.

2:o) Hyresgäst och Husegare.

komedi i 1 akt af Meleswille och Xavier.

PFRSONER:

Beauminet.
Gerfaut.
Adrien de Bernache.
Boisfleury, notarie.
Fru Laurence Duvernoy, ung enka.
Aglaé, Gerfauts dotter.
Victoire, Kammarjungfru.
Gäster af båda könen.

Händelsen passerar i Paris.

3:o) Den Politiske Kocken,

Lustspel i 1 akt af Aug. Blanche.

PERSONER:

Salman, borgmästare i en Skånsk stad.
Emma, hans hustru.
Emelie Lefveren, ung enka.
Born, magistratssekreter.
Bernhard Ström, kock.
En notarie.
Bertha, kammarjungfru.

Händelsen tilldrager sig i en skånsk stad under Danska kriget år 1848.

4:o) Min Hustru

eller

En natt i Falkenberg,

Skämt i 1 akt med sång, fri bearbetning efter H. C. Andersen.

PERSONER:

Tobias Knubb, f. d. snus- och tobakshandlare.
Jeremias Sillén, hökare.

Händelsen tilldrager sig å gästgifvaregården i Falkenberg.

Anteckningslistor till dessa representationer finnas hos föreningens vaktmästare från och med Lördagen den 8 Maj. Priserna äro: å parkett, första galleriets fond och första bänkrad, samt ståplatserna å parkett och första galleriet 50 öre; å första galleriets andra bänk, andra galleriets fond och första bänkrad, samt andra galleriets ståplatser 37 öre, de öfriga 25 öre. Uttagning af de tecknade biljetterna kommer att ske i föreningens handelsbod, Norregatan 31, dagen före hvarje representation till kl. 12 spektakeldagen, hvarefter de försäljas åt den förstkommande.

Biljetterna till Tisdagens representation kunna lösas från samma dag på morgonen. Dörrarne öppnas kl 7. och representationerna börjas kl. 1/2 8.

OBS. Ordningsmännens första afdelning tjenstgör på Måndagen; den andra på Tisdagen; den tredje på Fredagen; samt den fjerde på Söndagen.

Föreningens dramatiska sällskap.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 19).

Skolynglingen F. Jägerhorn. Guldsmed Sten Forsberg. Timmerges. J. O. Olin Bagaregesäll J. N. Eriksson. Skräddare J. Larsson. Slagtare A. Palm. Timmerges. Jöns Rosberg. Arbetare Lars Hansson. Fabriksarbet. A. Ingemansson. Skräddare N. Klemedsson. Sjukvaktare J. Hellberg. Tobaksspinnare L. Persson. Skomakare N. Åberg. Telegraf-direktör G. Möller. Trädgårdsmäst. A. Mårtensson. Bokhållare C. H. Olsson. Åkerbrukare Jöns Olsson. Techneolog A. Knutsson. Skolyngling G. W. Petersson. Bokhållare W. Stickler. Lokomitivförare P. Jeppsson. Arbetskarl Jöns Andersson. Arbetskarl Lars Nilsson. Skräddare A. Klemedsson. Arbetare Bengt Göransson. Techneolog A. T. Lundeberg. Bokhållare L. E. Albrandt. Wärderingsman C. Isberg. Fotograf C. Tullberg. Fabrikör C. Willman. Bokhållare Svensson. A. Å. Wikander. Bokhållare N Persson. Skollärare G. Nordgren. Kassör C. J Odin. Guldsmed C. A. Nilsson. Techneolog A. Hansson. Timmerges. J Olsson. Timmerges. H. N. Lindqvist. Skolbiträde C. R. Beyer. Skolbiträde Olof F. Malmqvist Målare W. Österberg. N. O Holmgren. Kommunalordförande i Burlöfs socken J. Nilsson. Ullspinnare J. Sjöberg. Snickare P. Helander. Skolbiträde A. G. Rörström. Navigatör J. Borlot. Navigatör E. Månsson. Målare P. Nilsson. Tobaksspinnare O. Riborg. Skomakaremäst. P. Wirén. Volontair H. Frost. Vaktknekt Chr. Grasstrand Timmerges. A. Billander. Jernvägselev J. Åkerstedt. Tobaksspinnare Janne Andersson. Gjuteriarb. L. M, Mattsson. Bagareges. P. Hansson. Arbetare Lars Svensson. Bleckslagare J. F. Ekelund. Bokhållare C. A. Krakau. Gjuteriarb. A. Lundström. Techneolog A. Westesson. Målare C. G. Malmlöf. Hattmakare A. Bergman. Snickereges. A. E. Andersson. Skollärare C. Byström. Korkskärare G. H. Lundgren. Skrifvare O. W. Schoug. Arbetare L. C. Czempinsky. Konduktör A. P. Liljedahl. Smedges. P. Jakobsson. Skomakare J. F. Forsberg. Smeden L. Nordström. Cigarrmakare A Liljedahl. Målare J. M. Petersson. Sergeant O. G. Malmqvist. Fahnjunkare M. Ollman. Skolläraren i Bulltofta J Nilsson. Handskmak. J. P. Olsson. Ynglingen Chr Nilsson. Cigarrmak. H. P. Ifversson. Lotsen J. Jakobsson. Fxpediten H. Sater. Gårdegare Per Hansson.

(Forts.)

Förteckning öfver böckerna i Malmö Arbetareförenings boksamling.

(Fortsättning från "Bikupan" N:o 19.)

N:r 411. Conradi, Ellen. N:r 412. Erik Bögh, Ännu litet till. N:r 413. Nytt Sockenbibliothek för år 1860. N:r 414. d:o „ „ 1861. N:r 415. d:o „ „ 1862. N r 416. d:o „ „ 1863. N:r 417. d:o „ „ 1864. N:r 418. d:o „ „ 1865. N:r 419. d:o „ „ 1866. N:r 420. N. H. Qviding, Arkiv för kommunal-lagstiftning. N:r 421. C. O. Palmstjerna, Om beskattningens tillstånd i Sverige. N:r 422. J. Bäckman, Folkskolans Naturlära. N:r 423. Soeme Jenyns, Kristna religionens sanning och gudomlighet. N:r 424. Gustaf Nyblæus, Stå och gå. N:r 425. Homeros' Odysseia. N:r 426. Studentmötet i Lund och Köpenhamn 1862. N:r 427. N. v. Hess, Knep i handel. N:r 428. Björnstjerne Björnsson, En glad gosse. N:r 429. Jakob Ekelund, Allmänna Historien. N:r 430. J. L. S—dt, Nykterhet och Statshushållning. N:r 431. J. V. Broberg, Animala Magnetismen. N:r 433. H. Klencke, Skapelsedagarne N:r 434, En af dagens frågor. N:r 435. August Tallman, Lättfattliga reglor i Aritmetiken. N:r 436. Karl Kastman, Bilder ur allmänna Historien. N:r 437. H. P. G. Jensen, De almindelige Naturlove. N:r 438. J. Felisch, Luften och hvad der försiggår. N:r 439. H. Bjerregaard, En profetisk spaadom N:r 440. Svenska folkets seder. N:r 441. Carolina Nicander, Dikter. N:r 442. a b c d & C:o, Herr- och Bondpraktika. N:r 443. W:m Mariboe og E. Bluhme, Fra alle Lande. N:r 444, 445. J. Ternström, En samling strödda Predikningar. N:r 446 P. J. Stahl, Parisiska kärleksäfventyr. N:r 447. Reseintryck. N:r 448. A. O. Lindfors, Handbok i Romerska Antiqviteterna. N:r 449. Onkel Adam, Gustaf Nords gesällvandringar och äfventyr. N:r 450. J. Bäckman, Den lilla Affärsboken. N:r 451. P. Westerstrand, Handbok i Aritmetiken N:r 452. Haandbog i god tone for herrar. N:r 453. E. Hébert, Om jordskorpans oskillerande rörelser. N:r 454. Guds verk och vägar i skapelsen. N:r 455. C. G. Starbäck, Små berättelser om märkliga orter i Sverige. N:r 456. N. Bourkersson, Tre år i Mormonlandet. N:r 457. Madame Ancelot, Banquirens Niece. N:r 458. Olof Celsius, Gustaf den förstes historia, N:r 459. J. H. Speke, Upptäckten af Nilens källor.

(Forts.)

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Kungörelse.

Sedan Industri-Föreningen i Malmö för löpande året till Resestipendier anslagit 1000 Rdr Rmt, fördelade uti lotter af 150 eller 200 Rdr på hwarje, förklarar samma Förening dessa Resestipendier lediga till ansökan, hwilken inom 30 dagar från kungörelsens datum inlemnas till Föreningens Ordförande; hwarwid nedanstående punkter ur reglementet för Resestipendiers utdelande må tjena till efterrättelse:

1:o) För att kunna erhålla reseunderstöd erfordras, att wara obemedlad och kunna från industriidkare eller annan behörig person förewisa betyg öfwer utmärkt flit och lofwande anlag för det yrke, hwaråt sökanden egnat sig samt en i öfrigt berömlig wandel.

2:o) Resestipendium kan tilldelas hwilken Swensk industri- eller yrkesidkare som helst, dock eger, wid täflan mellan i öfrigt lika meriterade, en yngre företräde framför en äldre, samt den, som tillhör Malmö samhälle, företräde framför en annan.

3:o) I sin ansökan om Resestipendiums erhållande skall sökanden angifwa ändamålet med sin resa och den eller de orter, han ernar besöka, samt huruwida han förut af egna medel eller på statens bekostnad gjort resor i och för sin utbildning. Dessutom bör den sökande, såwidt möjligt är, till sin ansökan bifoga prof på sin arbetsskicklighet.

4:o) Stipendiat åligger, att inom ett års förlopp från stipendiets erhållande till Industri-Föreningen afgifwa en berättelse om sin werksamhet under samma år eller efter Styrelsens pröfwande aflemna en kort redogörelse åtföljd af mundtlig förklaring.

5:o) Stipendiets ena hälft lyftes, då resan anträdes, samt den andra wid återkomsten efter berättelsens aflemnande.

Malmö den 29 April 1869.

Styrelsen.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. — Wälmåga, Bildning och Nöje. — Enighet ger styrka

N:r 21. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 21 Maj | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

Trefaldighets-Söndag.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Maj.

Fred. d. 21 kl. 7 e. m. Sammanträda ledamöterne af handtverkarnes läse- och klubbsällskap.

Lörd. d. 22 kl. 11 f. m. Val å Rådhuset till ledamöter i taxeringskomitéen.

„ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.

Sönd. d. 23 kl. 3 e. m. Sammanträde å gymnastiksalen med delegarne i Allmänna Sjuk- och Begrafningskasan.

Onsd. d. 26. kl. 10 f. m. Auktion å diverse panter vid hjelpkontoret i Malmö.

Thorsd. d. 27 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité för inskrifning af nya medlemmar.

Fred. d. 28 kl. 10 f. m. Auktion i fattigarbetsinrättningen å fruntimmersföreningen tillhöriga handarbeten.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Sedan rikets ständer till slut afslagit en inskränkning i tryckfriheten samt satt landet i ytterligare stora skulder, är riksdagen nu upplöst. När det nya representationssättet infördes, hade man hopp om att framåtskridandets wäg skulle blifwa beträdd, och att man skulle erhålla någon ersättning för de dryga omkostnader, som representationen drager. Man har blifwit gäckad i dessa förhoppningar, men månne ej felet hufwudsakligast ligger hos komitenterna, som wälja dylika ombud, att föra sin talan? Lexan har emellertid warit lärorik och god, hwarför man har skäl att hoppas, det de walberättigade i höst bättre skola se sina egna och landets fördelar till godo, än förhållandet war för trenne år sedan.

För att utreda den trassliga teaterhärfwan. har regeringen tillsatt en kommitée. Uppdraget är allt utom behagligt, emedan det fordras en Herkules för att rensa detta Augias stall, hwilket benämnes kungliga teatern. Öfwerhopadt af skulder, med en hel ligion af tärande tjenstemän, med twenne teatrar, med olika egare, samt dagliga utgifter, som knappast kunna anas, will det mycket till, om man skall utarbeta ett förslag som kan afhjelpa allt detta onda. För den inländska dramatiska konstens framtid wore det likwäl önskligt, att denna komité på ett tillfredställande sätt kunde lösa sin uppgift.

Eleverna wid hufwudstadens folkskolor hafwa haft en uppwisning i exercis, som mycket berömmes. Truppen utgjordes af 445 man, under anförande af löjtnant Hennings, och ådagalade en synnerlig skicklighet i bataljonsexercisen. På sådant sätt, då hwarje man i Swea rike kan med skicklighet föra sitt wapen, skall landets frihet alltid bewaras och deß jord aldrig trampas af ärelystna eröfrare.

De rånare, som utanför norrtull mißhandlade och plundrade inspektor Pettersson, äro nu gripna, men som de äro twenne rouitinerade bofwar, har man ej ännu lyckats att aflocka dem fullständig bekännelse.

Wexiö. Den sorgligt ryktbare kyrkoherden i Hestra och Gryteryd M. Palmgren inställde sig till förhör inför konsistorium härstädes den 12 dennes, hwarwid han förklarade sig oskyldig till de swåra förbrytelser man fört honom till last, samt företedde ett slags intyg om sin oskuld, undertecknadt af ett större antal bland socknemännen, som derjemte uttalat sin önskan att få behålla honom såsom sin själasörjare. Konsistorium ansåg sig på grund af frånwaron af laga bewis ingenting widare kunna företaga, än att suspendera mannen på en månads tid för hans sjelfrådiga lemnande af församlingen under en tid af flera weckor. Återstår nu att se om icke något nytt uppslag kommer att ske i denna af tidningspressen hittills nästan ensamt behandlade brottmålshistoria, samt om kronobetjeningen i Westbo skall företaga något för att bringa fullständigt ljus i denna ohyggligt mörka sak.

Kristianstad. En kustsergeant, Engström, som för försummelse i tjensten blifwit dömd till 2½ månads arrest, har deßutom helt godtyckligt af tullstyrelsen blifwit beröfwad sin befattning. Ett sådant handlingssätt är stridande mot landets lagar, hwarföre det wore skäl, att ombudsmannen beifrade ett förhållande, som kan räknas till brott mot eganderätten.

Helsingborg. Hr Horneman i Köpenhamn har öppnat tryckfrihetsåtal mot answarige utgifwaren af "Helsingborgs Tidning" med anledning af i densamma förekommande artiklar om den Lindbergska emigrationen till Amerika.

Landskrona. Den nyligen aflidne prosten Tullberg har till wälgörande ändamål testamenterat en summa af 40,000 rdr. — Utskeppningen af timmer från denna stad beskrifwes såsom särdeles liflig. Ej mindre än 17 fartyg hafwa i dessa dagar lemnat hamnen lastade med skogsprodukter.

Treleborg, Wid den förut af oß omtalade eldswådan i Skegrie by nedbrunno 16 hus och gårdar, hwarwid 78 personer blefwo huswilla. Nöden bland dem beskrifwes såsom förfärlig, och har man bildat en nödhjelpskomité, som genom den menniskoälskande allmänhetens biträde skall söka att lindra deras beklaganswärda belägenhet.

Malmö.

Pingstdagen gjorde en del medlemmar af Lyngby arbetareförening ett besök härstädes. De ankommo med ångbåt från Köpenhamn på morgonen medförande fanor och musik, samt mottogos wid hamnen af ett par styrelseledamöter i Malmö arbetareförening, hwilka ledsagade dem, sedan man förut gjort ett kort besök i "Dawidshall", till Malmö arbetareförenings lokal, der de wälkomnades af föreningens vice ordförande, Björling, hwarefter förfriskningar intogos i salen, under det några af sångarne uppstämde ett par sånger. Härpå följde åtskilliga tal och skålar, och en oförställd glädje öfwer sammanträffandet rådde. Man besåg widare läslokalen och handelsbutiken, hwarefter kyrkogården och stadens rådhus besöktes. På aftonen war generalrepetition å föreningens theater, hwilken syntes bereda de danska wännerna ett särdeles nöje. Uppbrottet skedde kl. 8, hwarwid en stor menniskomassa samlats wid hamnen äfwen till följd deraf att utom Lyngby arbetareförening en mängd andra danskar denna dag besökt Malmö och kringliggande trakter. Förmannen för Lyngby-föreningen, hr Jensen, utbragte ett lefwe för Malmö arbetare-förening, hwilket beswarades af en styrelseledamot, som hembar danskarne en wälgångsönskan till afsked. Den korta men wänskapliga och hjertliga sammanwaron mellan de båda arbetareföreningarne torde i sin mån bidraga till ett närmande mellan arbetarne i de båda broderländerna, och wi tro att deltagarne länge behålla i angenämt minne detta besök. Säkert hade ännu flera af Malmö arbetareförenings medlemmar welat sammanträffa med danskarne, om de haft kännedom om deras ankomst; men styelsen hade ej kunnat widtaga några anstalter härför, då den sjelf ej wißte något bestämdt derom. Endast genom ångbåtsexpeditionen underrättades en enskild person om den danska föreningens hitfärd.

Sejouren inom Kallbadhuset är nu börjad, och kommer troligen denna wäl anordnade anstalt att i år blifwa lika mycket besökt, som det föregående. Det är glädjande för samhället att detta nyttiga företag så wäl lyckats, samt att allmänheten uppmuntrar det, så att ej de nitiske personer, hwilka genom penningar och arbete bidragit till deß framgång erhålla otack och förluster till lön.

Största delen af stadens bagare hafwa öfwerenskommit om att inställa all bakning om Söndagarne. Det är högst besynnerligt att något dylikt ända till nu kunnat tillåtas, då det är fullkomligt stridande mot gällande förordning, men tillika glädjande att, då ordningsmakten ej widtager några åtgärder för att hämma ofoget, så mycken humanitet finnes hos de arbetsgifwande, att de nu sjelfmant unna sina underlydande denna hwila.

Nästa Söndag sammanträda stadens färjemän och fiskare å hotell Danmark för att åwägabringa understöd åt en nödlidande kamrat.

Om Symaskinen skrifwes i tidn. "Arbetaren" bland annat följande:

Symaskinens werkningar i afseende på deras helsotillstånd, som arbeta med densamma, äro allt annat än fördelaktiga. Symaskinen twingar neml. qwinnor att utöfwa muskelansträngningar till en grad, som aldrig förr af dem erfordrats.

Mot den ökade produktion, som wi så mycket beundra, swarar i sjelfwa werket en ökad utgift af arbeterskans styrka, hwilken hon måste möta med en rikligare och bättre diet. Men om mödan är större, än den kan motstå, följer deraf en oordnad helsa och ett aftagande af de naturliga krafterna.

Dessa förhållanden ha bekräftats af erfarenheten. Läkarne litet hwarstädes ha haft att göra med symoskinsarbeterskor, hwilkas swaghet och uttömning wisat sig i bleka och infallna kinder, nedböjd rygg, underlifslidanden etc. Det kan ej förnekas, att symaskinen kan hota arbeterskans helsa och moralitet med ständig fara. Hon måste ha bättre föda, än wanliga arbeterskor; om hennes aflöning icke förslår härtill, erbjuder de stora städerna endast alltför många andra utwägar. Man har experimenterat med qwinliga fångar och funnit, att de med samma föda som andra deras gelikar wida snabbare förtärts, så att man måst skynda att hwarje dag ge dem köttportioner.

Hwad som behöfwes för att göra symaskinen oskadlig för helsan, är att sätta den i förbindelse med en till storleken obetydlig rörelsekraft, hwilken kan efter behag sättas i werksamhet eller stoppas, och som ersätter arbeterskans muskelkraft. Wi behöfwa en symaskin, som kan sätta sig sjelf i gång. Detta önskningsmål har nu ernåtts, så att det är lätt för en hwar att skaffa sig sin sjelfwerkande symaskin.

En fransk ingeniör, hr H. Cazel, har uppfunnit en elektrisk motor (rörelsemaskin), hwilken, satt i förbindelse med symaskinen, löser problemet. Då man rör wid en knapp, sätter maskinen sig i rörelse, alldeles som om en osynlig arbeterska trampade pedalerna. Elektriciteten arbetar och qwinnan öfwerwakar det hela. En i en wrå undanstucken, eller i en pall dold elektrisk stapel lemnar den erforderliga rörelsekraften. Fyra s. k. Bunsens elementer äro härför tillräckliga.

Wi fästa wåra läsares uppmärksamhet härpå, i det wi förmena att, sedan idéen med ett elektriskt batteris anwändande en gång är gifwen, det skall kunna bli lätt för mången att uttänka en liten mekanism, genom hwilken symaskinen sålunda kan sättas i rörelse, om man icke föredrager att skaffa sig en dylik elektro-motor från Frankrike. Wi tillägga blott, att man i Stockholm lär redan hafwa symaskiner, som drifwas med elektricitet.

Malmö Arbetareförening.

Annandag Pingst öppnades den i föreningens sal inredda theatern; sedan vice ordföranden Björling framsagt en af honom för tillfället författad prolog, hwilken härnedan finnes återgifwen, uppfördes trenne nätta och intressanta enaktsstycken, nemligen: "Hyresgäst och Husegare", komedi af Mellesville och Xavier, "Den Politiske Kocken", lustspel af Aug. Blanche, samt "Min Hustru eller en natt i Falkenberg", skämt i 1 akt med sång, fri bearbetning efter H. C. Andersen. I den första af dessa gör man bekantskap med

en ung wacker enka, husegarinna i Paris och förlofwad med en prosaisk arkitekt, som har sina spekulationer riktade på enkans egendom, öfwer hwilken wården blifwit honom anförtrodd af fästmön — hon tyckes mera älska musik och glada wänner, än besthren med reparationer och hyresgäster. Oturen will att arkitekten får en rival i en ung liflig kompositör, hwilken bor som hyresgäst i samma hus, och som nu glömmer musiken för den wackra enkan samt genom flera skälmska påhitt, såsom stampningar i golfwet (han bor ofwanöfwer enkans rum), söker göra sig bemärkt af henne och lyckas slutligen genom sin enträgenhet eröfra hennes hjerta och hand, och detta till och med just då bröllopet med den andre skall stå; hwaröfwer arkitekten naturligtwis blir högeligen förargad. Sällan har man wäl sett något sällskapstheater bättre återgifwa sina roler, än som nu skedde, för hwilket både ledaren och de spelande hafwa mycken heder. En kör af balgästerna, komponerad af musikdirektör Becker, och som förekommer ungefär midt i akten, är särdeles anslående och ger en wacker relief åt stycket. De båda andra pjeserna utfördes äfwenledes på ett sätt, som man troligen ej wäntat sig; flera af de uppträdande personerna skulle man nästan tro wara routinerade skådespelare. Wi kunna af lätt förklarliga skäl icke ingå i widare beskrifning härom, men hafwa dock ansett oss böra erkänna den flit i inöfningen samt den omsorg hwarmed ordnandet af det hela blifwit bedrifwet — den enda uppmuntran föreningens dramatiska sällskap erhåller för den tid och uppoffring det nedlaggt härpå, att bereda föreningen dessa angenäma nöjen. Wid representationens slut framropades hr Björling och dekorationsmålaren Agri. Hela salen war fullsatt af en uppmärksam och tacksam publik.

I tisdags afton gåfwos samma stycken för en likaledes talrik publik, och i dag spelas äfwen med ny uppsättning af en monolog samt "I rum för resande." Man hoppas sålunda snart få betäckt kostnaderna för theaterns uppsättande.

Åt vice ordföranden Björling, hwilken såsom förut blifwit nämndt har förtjensten af theaterns inrättande, öfwerlemnades i måndags morgon af dertill utsedde komitterade en hedersskänk, bestående af en silfwersnusdosa med inneliggande 22 karoliner i guld och åstadkommen genom subskription inom föreningens styrelse samt bland dess medlemmar. Gåfwan utgjorde en tacksamhetsgärd åt herr Björling för hans nit om ofwannämnde sak, såwäl som för föreningens öfriga angelägenheter. Å dosan war anbragt följande inskription: "Till F. Björling af Malmö arbetareförening den 17 Maj 1869."

I förra numret meddelades en skrifwelse om inrättandet af en sjukwårdskassa inom föreningen, till följd hwaraf wi blifwit anmodade lemna en närmare redogörelse häröfwer. Detta kan naturligtwis först ske när styrelsen behandlat ärendet, som ännu är hwilande. Men af den diskussion, som wid skrifwelsens uppläsande förekom, will det synas, som om saken har sympatier för sig, ehuru från en annan sida wissa betänkligheter yppat sig med afseende derpå, att nämnde kassa skulle komma att göra intrång på den här i staden förutwarande sjuk- och begrafningskassan. Denna betänklighet är likwäl alldeles ogrundad. Man behöfwer blott tänka sig att föreningen räknar öfwer 2,500 medlemmar, och i sjuk och begrafningskassan är medlemmarnes antal omkring 700. Hwarföre kan ej Malmö arbetareförening få hafwa en sjukwårdskassa för sina medlemmar, derföre att det utom densamma finnes en annan dylik? Äro de båda inrättade för att befrämja arbetarens wäl, så må man ju önska båda framgång, ty man kan aldrig få för mycket af sådana inrättningar, som befordra arbetarens framkomst. Af förutnämnda siffror wisas, att ett stort antal medlemmar icke tillhöra sjukkassan, många af dessa önska, att föreningen skall inrätta en sådan. Bör man då alldeles icke fästa något afseende derwid? Huru många arbetare finnas ej, som äro i den ålder, att de ej kunna blifwa intagne wid sjukkassan? När arbetaren blir 50 år börjar den tid komma då han mest kan blifwa i behof af sjukhjelp. Nu är det wisserligen sannt, att han bör under yngre år wara betänkt på att bereda sig hjelp för kommande dagar. Men det är mycket hårdt, om han genom en dylik försummelse att ingå i sjukkassan icke skall finna någon utwäg wid 50 års ålder, medan han för öfrigt är frisk och arbetsför, att kunna godtgöra sin försummelse. Enligt wår åsigt bör man liksom wid lifassuranserna få ingå wid hwilken ålder som helst, men i förhållande dertill betala olika afgifter till kassan. Finnes det någon rimlig beräkning uti, att en yngling wid 15 års ålder skall såsom medlem i sjukkassan betala lika stor afgift, som den, hwilken ingår wid 49 år och kanske året derpå blir oförmögen till arbete, under det den förre kanske i 20 år ej behöfwer sjukhjelp, och har likwäl insatt ett betydligt kapital i kassan.

Det är för närwarande alldeles icke meningen att föreningen skulle inrätta någon annan kassa, än för läkarewård och medicin wid medlemmarnes sjukdomsfall. Således rör frågan egentligen ej sjukkassan. Wi wilja derföre uppmana arbetarne att mera allmänt ingå till densamma; ty den har uträttat mycket godt, och skall kunna det ännu mer, ju starkare den blir. Och ingenting skulle wi hellre önska, än att sjuk- och begrafningskassan måtte utweckla sig derhän, att en ny sådan blir öfwerflödig. Men arbetareföreningen måste sträfwa till sitt mål att bereda sina medlemmar alla de fördelar, som möjligen kunna åstadkommas.

Wi återkomma till frågan sedan styrelsen fattat beslut öfwer densamma.

Kapitalets inflytande på arbetarens ställning.

Från ekonomisk synpunkt anställa wi en liten betraktelse öfwer detta ämne. Först wilja wi anföra några grundsatser om kapitalet såsom utgångspunkter:

1:o. Utan förbindelse med arbetet, ett produktivt företag, är kapitalet dödt; det bär då ingen ränta, utan förtäres och förnyas ej på detta sätt; arbetet utöfwar en naturlig dragningskraft på kapitalet, så att de båda ständigt sträfwa efter att sammangå i någon affär eller näringsren.

2:o. Kapitalet förskaffar oss i händerna naturhjelpen wid wårt arbete. Råämne, werktyg och lifsmedel, hemtade från naturen, äro just sådana saker, som göra oss beroende af densamma, och kapital erfordras för att erhålla dem.

Kapitalet är således nödwändigt wid arbetet, hwilket i annat fall nästan wore en omöjlighet att företaga, när man tänker sig det som förwärf. Arbetet blir äfwen derigenom lättare. Det simplaste werktyg är en naturkraft som underhjelper arbetaren. Blott ett par exempel skola wisa detta. Då den första pappersmaskinen i England uppsattes 1806, steg produktionen af papperet, så att detta blef tre gånger billigare än förut. Den nyare af Dickinson förbättrade maskinen lemnar nu af den wåta stampade massan pappersarken fullkomligt torra och färdiga på tre minuter — något hwartill förut behöfdes tre weckor. Huru arbetar en ånghammare? En gosse kan försätta den i werksamhet eller hämma den blott genom en handtryckning, och likwäl utöfwar en sådan hammare mera kraft än tio starka männer genom flera timmars släggande skulle förmå. Sådana exempel gifwes det tusenden, hwilket många arbetare af erfarenhet sjelfwe känna.

Kapitalet är det sålunda, hwilket warit arbetarens werkliga wälgörare, i det han genom detsamma blifwit bragt ur det tunga slafweri, som ett tryckande kroppsarbete ålade honom, innan man wißte att rätt anwända naturkraften. Och endast den som ej frågar efter om arbetaren trälar under ett tungt kroppsarbete, så att ögonen wändes i hufwudet på honom, kan anse kapitalets anwändande i större arbetsföretag för skadligt, derföre att det utföres genom tillhjelp af naturkraften.

I sjelfwa werket är kapitalet ingenting annat än en summa af det som föregående arbetsföretag frambringat; och som widare utgifwes såsom lön för arbete. När ett kapital nedlägges i en rörelse, så betalas för det första arbetarnes lön deraf; widare anskaffas werktyg och råämnen, men detta är ingenting annat än arbetslön åt dem, som förfärdigat eller upptagit dessa. På samma sätt om kapitalet anwändes på byggnader, werkstäder och dylikt, så utgår det som lön åt de arbetare, hwilka framskaffa byggnadsmaterialierna, stenar timmer och murbruk. Utlånas ett kapital, så är ändamålet, att derigenom drifwa en näringsgren, och det anwändes då äfwen till betalning af arbetslön. Sålunda drifwer ett aktiebolag en fabrik, ett bergsbruk eller dylikt; en godsegare, som mot hypothek förskaffar sig penningar, nedlägger dessa på arbetet med sitt landtbruk; en köpman eller handtwerkare likaledes hwar för sig sköter sin rörelse genom kapitalet. Till och med då någon anwänder sin förmögenhet på studier, konster eller lyx, blir slutresultatet att kapitalet gått bort på arbetslöner. Betalning åt lärare, priset på böcker, utgifter för boning, kläder och föda utgöra löner till de personer, som i ett eller annat hänseende betjena oss med sitt arbete.

Häraf följer att kapitalets tillwext äfwen förorsakar en ökad sysselsättning och en bättre aflöning för arbetarne. Tillwexer arbetarnes antal åter i större proportion än kapitalet ökar sig, så uppstå små arbetsförtjenster, arbetsbrist och ofta nöd bland arbetarne. Derföre ju större kapitaler, som finnes för handen i ett land, desto mera företagsamhet och arbetstillfällen för arbetaren, samt deraf följande bättre aflöning. I stället för att motarbeta rikedomens förökande, bör man twertom deri se grunden till arbetarens wälstånd. Wi se nu saken helt och hållet från den ekonomiska sidan. Ju större utsträckning ett företag antager, desto flere arbetare sökes. Stiger efterfrågan af arbetare öfwer antalet af dem, som söka arbete, så höjas äfwen arbetslönerna; i omwändt förhållande, falla arbetslönerna om arbetsgifwarne äro i tillfälle att wälja mellan arbetarne och föreskrifwa dem wilkor. Under alla omständigheter är alltså kapitalets tillwext i ett land till nytta för arbetaren.

Men widare är också den lätthet wid arbetets utförande, samt den större afkastningen, som kapitalet åstadkommer, äfwen gagnande för arbetaren. Billiga priser på de flesta produkter uppkomma; och isynnerhet den arbetande klassen, såsom talrikast, behöfwer en mängd förnödenhetsartiklar, hwilka då kunna erhållas billigare. En förminskad utgift i hushållet, är detsamma som en större inkomst. Deßutom finnes det en mängd saker, hwilka förr tjenade nästan uteslutande till de rikes beqwämlighet, men som nu genom det billiga priset blifwit äfwen för arbetarne tillgänglige. Lefnadsordningen, hushållswäsendet och bostäder för nutidens arbetare hafwa alldeles ingen likhet med förhållandet för 40—50 år sedan. De förbättrade arbetsmethoderna, som kapitalet åstadkommer, befria arbetaren alltmer från öfweransträngning samt gifwa honom en högre lyftning i intellektuelt hänseende. Derigenom att det kroppsliga arbetet mindre uträttas genom arbetarens muskelkraft, än genom anwändandet af naturkraften, beträdes rätta wägen till förloßning för arbetaren från de mödosamma, i kroppsligt och andligt hänseende, nedtryckande dagswerkena. En del sådant arbete måste likwäl uträttas genom kroppslig ansträngning, och derifrån befrias man aldrig. Men den omständigheten att kapitalets tillwext befordrar industriens framsteg, gör äfwen att handtwerket mer och mer blir ett hufwudets eller tankens werk. De förrättningar som fordom tillkom slafwarne öfwerflyttas på naturkrafterna och menniskan blir icke längre ett blott lastdjur. I naturkrafterna finnes en alltid beredd, aldrig uttröttad skara af slafwar, hwilkas jättearmar af jern hundrafaldigt ersätta det menskliga slafweriets afskaffande. En löftesrik framtid för arbetsklassen ligger i denna industriella utweckling. Den skall äfwen mer och mer taga fart, och slutligen skola arbetarne ej behöfwa klaga öfwer att deras menskliga bestämmelse blifwit förfelad; tid och krafter blifwa sparade för wården af de ädlare anlagen, och arbetaren skall komma derhän, att han mera än hittills kan deltaga i det offentliga och enskilda lifwets högre intressen.

(Forts.)

Prolog
vid invigningen af Malmö Arbetareförenings Theater
den 17 Maj 1869.

Menska'n, Skaparn's mästerstycke, skiljer sig från jorden mull
endast genom gudagnistan, genom själens, hjertats gull;
genom den hon endast blifvit herre öfver skapelsen,
genom den på dödens vingar svingar hon mot himmelen.

Uti konstens sköna rike, uti industriens verld,
allt hon kraftfullt kan betvinga blott med snillets skarpa svärd;
och materien sig böjer, adlad till en bättre form,
elementerna betvingas, lydande en högre norm.

Derför, menniska, besinna, hvilken makt i själen bor,
hur hvar känsla, hvarje tanke, som der födes gör dig stor,
stor, om du med trofast sinne fyller Skaparn's ändamål
Och din gudagnista vårdar som ditt inre lifs idôl.

Vårda den, som modren vårdar späda barnet i sin famn,
som en mö sin första kärlek, med en sällhet utan namn,
såsom barnet vårdar griften, der dess lefnads upphof göms,
med en trohet, med en kärlek, som ej upphör, aldrig glöms.

Och, när lik ur grafvens kulle minnets blomma växer skön,
bildningens violer spira ur ditt bröst, din mödas lön,
då din gudagnista strålar lik en sol från molnfri pell,
då du fylles utaf tjusning. då du känner dig så säll.

Hjertat vidgas, sinnet höjes, tanken flyger emot Gud,
hvilken i sin godhet skapat denna känsla med sitt bud.
Jordens små bekymmer vika vid din andes höga flygt,
och i tankens rosengårdar hvilar du så lugnt, så tryggt.

För att uti hjertat väcka denna känsla upp till lif,
öppnas här ett konstens tempel, men ej blott till tidsfördrif.
Nej, ty bildning är vår lösen, hjertats bildning, sinnets flygt,
Och hvar odlas den väl bättre än der konsten templet byggt?

Här är anspråkslöst — helt säkert — konsten är hos oss blott gäst —
men det anspråkslösa böfves äfven oss ju allra bäst.
Ej i rikedomens salar växa glädjens rosor blott,
nej, ack nej, de äfven fallit huldrikt på den ringes lott.

Låt oss då med öppet sinne njuta af hvad här oss bjuds.
Icke häckla, icke klandra — bättre står oss ej till buds!
Det är skörden af vår möda, sådd i hvilans sena stund.
Gif er dom i frid och endrägt, byggd på vänskaps säkra grund.

Rolf Frid.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Skellefteå.

Härwarande arbetareförening har haft sin tredje årsstämma. Af revisionsberättelsen framgick, att föreningen under året hemtagit waror för 34,347 rdr 27 öre, och att nettobehållningen utgjorde 1,500 rdr 74 öre. Delegarne hade ej förut fått någon utdelning, men nu beslöts, att 50 procent på hwad som blifwit till grundfonden inbetaldt skulle utdelas, samt att återstoden

af winsten — något öfwer 2000 rdr — läggas till reserv- och besparingsfonden.

Wexiö.

Den 31 sistlidne Mars, då andra qwartalet af andra räkenskapsåret tilländagick utgjorde affärsställningen wid härwarande konsumtionsförening följande: Medlemmarnes fond eller tillgodohafwande i föreningskassan uppgick till 6,607 och 45 öre; reservfonden belöpte sig till 606 rdr 55 öre; den under förflutna delen af detta räkenskapsår upplupna handelswinsten 2,636 rdr 60 öre. Sålunda har föreningen på den korta tiden af 16 månader samlat ett kapital af 9,850 rdr 60 öre. Deßutom utdelades i höstas af första årets handelswinst 442 rdr 54 öre till de medlemmar, som då redan till fullo inbetalt sina aktier. Då man besinnar att föreningen är jemförelsewis liten och först på senare tiden wuxit till det nuwarande antalet af 334 medlemmar, och att de fleste äro obemedlade, måste man medge att kapitalbildningen gått ganska raskt, helst den tid, hwarunder dessa kapitaler samlats, warit i flera hänseenden bekymmersam för arbetaren.

Omfättningen i handeln under de 16 månader, som föreningen fortgått, belöper sig till en summa af omkring 95,000 rdr. Hela beloppet af handelswinsten under denna tid uppgår till 5,132 rdr 90 öre. Af första årets handelswinst kom 8 öre på hwar riksdaler, hwarför medlem gjort inköp i handeln, sedan reservfonden deßförinnan tagit en tiondedel af hela winsten. Redan wid detta årets slut torde derföre de flesta medlemmarne, genom winstens tilläggande till deras förra tillgodohafwande, till fullo betalt sina aktier, utan någon kännbar uppoffring. Sedan hoppas man, att flertalet skall anteckna sig för nya aktier och på det sättet fortsätta sin kapitalbildning till gagn för dem på ålderdomen eller framtida behof.

Det goda resultat, föreningens handelsrörelse sålunda wisat, måste till en del hafwa sin grund i sjelfwa sättet hwarpå den grundats och widare bedrifwes, hwarför wi kasta en blick på dessa förhållanden. Hwarje medlem är skyldig att taga en aktie i rörelsen på 25 rdr, men inbetalningen häraf sker med endast 10 öre i weckan för hwarje aktie. Dessa insatser förräntas efter 5 procent. Wid bokslutet skall både ränta och handelswinst läggas till medlemmarnes insatssummor, tills aktierna blifwit till fullo betalda. Handelsrörelsen började den den 30 November 1867, sedan styrelsen upptagit ett kreditiv i banken och genom smålån inom samhället skaffat rörelsekapitalet. För kontant betalning säljes waror efter gängse priser till såwäl medlemmar som andra kunder utom föreningen. Man hyrde en liten och anspråkslös lägenhet till handelslokal och anställde wid handeln endast ett par fruntimmer och en karl; ordföranden i styrelsen besörjde alla uppköp af waror och en annan styrelseledamot skötte räkenskaperna och kassan. Numera har föreningen likwäl antagit en handelsföreståndare, samt köpt eget hus, så att rörelsen till höstan kommer att utwidgas. Af handelswinsten afgår årligen 10 procent, som lägges till reservfonden, för gemensamt nyttiga ändamål.

För att kontrollera inköpen eger föreningen marker eller poletter, med påtecknadt wärde från 1 öre till 10 rdr, af hwilka medlemmen erhåller en lika summa, som han erlägger kontanta penningar. Dessa marker återlemnas sedan i boden för hwar månad, då deras belopp antecknas i motboken, och i proportion till de för hela året återlemnade markernas belopp utgår medlemmarnes delaktighet i winsten.

Hellefors kommuns Handelsförening, som bildades den 16 November 1867 samt öppnade sin rörelse den 2 Januari 1868, har under året omsatt 48,520 rdr 51 öre; omkostnaderna hafwa utgjort 2,750 rdr 40 öre; behållningen utgjorde 1,757 rdr 65 öre eller 13,19 procent af innestående aktiekapitalet. Hwarje aktie lyder å 10 rdr, samt har erhållit en winstandel af 10 procent eller 1 rdr.

Göteborg.

Anmälningar till deltagande i Amsterdamutställningen hafwa icke wisat något nämnwärdt intresse för saken. Föreningens styrelse har ingått till Göteborgs utskänkningsaktiebolag med begäran, att deß upplupna behållning skall användas till inköp af aktier i föreningsbyggnaden.

Hedemora den 8 Maj.

Wid Hedemora Arbetareförenings ordinarie sammankomst sistl söndag, då äfwen flera nya medlemmar inskrefwo sig, afhandlades, bland annat, lämpligaste sättet för riksdagsmannawal i andra kammaren och beslöts att till wederbörande ingå med begäran om kungörelses utfärdande för de röstberättigades hörande, om ej det omedelbara sättet wid snart instundande wal får begagnas.

Utrikes.

I Irland är jäsningen stor, med anledning af parlamentets beslut att afsätta Mayorn i Cork o'Sullivan Denne person lär hafwa hållit för upproriska anförda tal wid en fest till ära för twenne frigifna fenier. Först pressen och sedan de lätt antändliga ämnena inom konungariket hafwa häraf blossat upp, och mißnöjet är nu utgrenadt samt af rätt allwarsam beskaffenhet. Ett monstermöte har hållits, hwarwid man antagit en adreß till parlamentet med anhållan om det anstötliga beslutets upphäfwande. Mayorn har tagit afsked från denna sin befattning, men regeringen har härigenom kommit i en ännu betänkligare ställning, emedan man med skäl kan befara, att han med stor pluralitet blir återwald. Den på sådant sätt förföljde hyllas på allt sätt, och alla skrån samt alla samhällsklasser skynda att wisa honom tillgifwenhet och deltagande. Denna lilla gnista kan måhända åstadkomma en eld, hwilken ej blott skall förtära detta länge förtryckta land, utan äfwen sträcka sitt inflytande till hela Europa.

Tillståndet i Spanien synes allt mer och mer antaga en betänklig natur, såwida de ingångna underrättelserna äro tillförlitliga. I stället för ett direktorium af 5 ledamöter, funderar man nu på ett triumvirat, bestående af Prim, Serrano och Torpete. På samma gång Isabella har sina uteliggare, som söka att återbringa folket i de brutna fjättrarne, samt republikanerna göra allt på sitt håll för att få sin statsform antagen, hafwa monarkisterna ledsnat wid det nuwarande tillståndet, samt uppbjuda hela sin förmåga för att få slut på det och en konung wald.

Från Amerika talas mycket om ett fredsbrott med England, och i det sednare landet tyckes man snart sagdt wara beredd derpå. En gränstwist i Alabama är orsaken till mißhälligheterna, och äro dessa ännu swäfwande emedan senaten i Washington ej wille antaga det af engelska regeringen gjorda bemedlingsförslaget. Att denna fråga är af ofantlig wigt för England synes bäst deraf, att regeringen gjort ännu ett förslag, samt söker på allt sätt att bibehålla freden. Skulle England mista sina kolonier i Amerika, kommer det äfwen att nedsjunka till en stat af andra rangen, och det är derför ej underligt, om regeringen är böjd för eftergifter, då den ej ser sig i stånd att uträtta något med wapen i hand. Amerikanska regeringen känner likwäl ställningen och sina fördelar allt för wäl, hwarför den swårligen för närwarande lär låta afspisa sig med tomma löften. Sympatierna för insurgenterna på ön Cuba äro stora i norra Amerika. För att bidräda dem ställer man till lustbarheter, och det talas till och med om en bewäpnad frivillig intervention under general Sheridans befäl. Denna koloni tyckes sålunda wara förlorad för Spanien.

Om Svenska Folkundervisningen.

I.

Historisk öfverblick.

Huru Sveriges första inbyggare lefvat berätta endast sagorna, hvilka äro så mystiska att detta lefnadssätt ej kan med visshet beskrifvas. Men omkring 100 år före Kristi födelse flyttade Sigge Fridulfsson med sitt sällskap från trakten af Svarta hafvet och nedsatte sig i Sverige. Sigge Fridulfsson var en man med kunskaper, hvilka han ock sökte bibringa sina samtida. Han var grundläggare af svenska kulturtillståndet och stiftaren af svenska samhällsställningen. Han hade någon språkkännedom samt hitförde de skriftecken, som kallas runor, hvilka i början voro 16, men snart ökades till 19. Dessa skriftecken nyttjades i många hundra år i Sverige. Det antages att Sigge Fridulfsson hitförde tiotalsräkningen, äfven lärer han hafva hitfört skaldekonsten, hvilken värderades så högt att den kallades gudaspråket.

Sedermera uppfunnos musikaliska instrumenter. Redan i konung Huglejks tid funnos fioler, harpor och lurar, hvilka dock mest begagnades i krig.

Den första undervisning, man känner hafva blifvit meddelad svenska folket, bestod deruti, att efter måltiderna öfvades ungdomen i brottande, fäktning, kapplöpning, dans, sång m. m., hvilket allt tillgick muntert Derefter blef det, åtminstone bland de rikare männen, bruk ligt att lemna deras söner till någon mäktig kämpe för att bildas till krigare.

De hedniske föräldrarne undervisade sina barn om deras gudar, af hvilka menniskornas öden sades bero, om nuvarande verldens skapelse och undergång, om en ny verlds uppkomst derefter samt om både tros- och sedelära. Trosläran kallades Voluspa, som var af hedniska prester författad i sånger, hvilka af kringvandrande sångare utspriddes bland folket Sedeläran var sträng och bestämd.

På tingen föreläste och tolkade domaren för folket den öfverenskomna lagen Vid tingen, som fortfarande höllos uti samma skick äfven i början af kristna tiden, förehades tillika gymnastiska öfningar för kroppens utbildning, och "dessa ting", heter det, "vore den tidens folkskolor för medborgerlig bildning."

De först till Sverige anlände kristna lärarnes förnämsta omsorg var att undervisa folket; dessa lärare öfversatte bönen Fader vår och Apostoliska trosbekännelsen, som de stycke för stycke läste för folket tills detta lärt dem utantill. Den verksammaste af de först hitkomne missionärerna och som åstadkom en stor reform i dåvarande förhållanden var Ansgarius, som vanligast kallades Nordens förste apostel, hvartill så mycket större skäl förefinnes, som han före sin första hitresa år 829 hade varit missionär i Danmark. Icke allenast med predikande sökte han verka på Svenska folket, utan han samlade äfven "gossar omkring sig och undervisade dem till Guds och församlingens tjenst." Kunde han på intet annat sätt förmå föräldrarne att lemna sina söner åt hans undervisning, så köpte han gossarne för penningar. Äfven sedan han återvändt till Hamburg, köpte han Svenska piltar, höll dem i skolan och lät undervisa dem i kristendom, på det de skulle sedan kunna i sitt fädernesland undervisa sina hedniske medbröder.

Ansgarius efterträddes i Sverige af Gautbert, S:t Sigfrid, Eskil, David, Thorgot m. fl. missionärer. — De införde latinska bokstäfvers bruk i stället för runor. Emedan de fleste af dem icke voro så mäktiga Svenska språket, att de kunde göra sig rätt förstådda af allmogen, lärde de några af landets ungdom att läsa i bok och skrifva, på det dessa elever skulle sedan kunna begagnas till folkets undervisning. Fördenskull anlade dessa missionärer skolor, neml. S:t Sigfrid en i Gällbo vid Wexiö, Eskil en i Eskilstuna, dervid en å den efter honom benämnda gården Sandstad eller Sankt Davids Stad, der Munktorps kyrka nu står, och Thorgot anlade en skola i Husaby vid Skara.

Sedan missionärerna bortgått blefvo kyrkors och klosters inrättande samt vidmakthållande de andligas förnämsta omsorg. På kyrkomöten i Linköping år 1152 och i Skenninge 1248 fick påfveväldet fullkomligt insteg i Sverige. Detta välde utöfvade derefter lika mycken skada som ogräs bland hvete. Men den förut lagda grunden kunde likväl icke helt och hållet förstöras.

Vid klostren, hvilka åtminstone i början inrättades i goda afsigter, anlades barnskolor, hvari såväl allmogens som adelns barn från både landet och städerna erhöllo undervisning; munkarne voro ålagde att undervisa gossarne i läsning, skrifning, musik och i katekesen, och nunnorna voro förpligtade att meddela undervisning åt flickorna i såväl andaktsöfningar, som husliga sysslor. Undervisningen i dessa skolor började med abcd; men de flesta lärjungarne hunno ej längre än till de allra första grunderna. Benediktinerklostren voro dock de förnämsta bildningsanstalterna, hvarest ungdomen lärdes att läsa i bok. "Man har spårat grus af dessa klosterskolor vid Sigtuna och Björkö, vid Upsala och Gudhem, vid Husaby och Lund." — De yngre disciplarne i de Skånska skolorna kallades peblingar och de äldre degne.

Det uppgifves att den på befallning af kejsar Karl den store i Tyskland för tyska barn utgifna Sachsiska katekesen användes såsom undervisningsbok äfven i de svenska skolorna. Dessa för svenska folket så lofvande undervisningsanstalter undanträngdes af de många påfviska villfarelserna, hvilka försänkte folket i den största okunnighet. Barnskolorna tyckas hafva alldeles upphört, och någon högst usel ambulatorisk folkundervisning kom i stället. I samma mån påfveväldet tilltog, infördes en hop tomma kyrkoceremonier, hvilka afsågo, att folket skulle ingenting få lära, utan endast höra och se presternas dårskaper.

De s. k. tiggarmunkarne voro stundom ett slags ambulerande folkskollärare, som gjorde folket bekant med kyrkans lära och fordringar, hvarigenom de skaffade sig uppehälle.

Vid kyrkomötet i Skenninge stadgades att föräldrarne skulle lära sina barn Fader vår, Tron och Ave Maria; efterhand tillkom äfven Tio Guds bud, som folket blef ålagdt att lära. Så vidt man känner utfärdades den första Kongl. förordning angående folkundervisningen af Konung Magnus Ladulås år 1277; men denna förändring afsåg endast Lapparne. Erkebiskop Jakob Ulfsson Örnefot påbjöd år 1474 att kyrkoherdarne skulle "vid 3 marks plikt hvarje sön- och helgedag hålla katekesförhör på modersmålet."

Först under 13:de århundradet kommo Romerska siffror i allmänt bruk och våra nu vanliga siffror blefvo först bekanta i Sverige omkring år 1375.

Genom riksföreståndaren Sten Sture d. ä. och erkebiskop Örnefots försorg blef år 1482 eller 1483 det första boktryckeri i Sverige anlagdt. — Boktryckerikonsten var för folkundervisningen en af de nyttigaste uppfinningarne, ty derigenom kom folket sjelft i tillfälle att inhemta kunskaper År 1526 utkom en katekes, den första på Svenska språket tryckt med titel: "Utläggning öfver Tio Guds Bud, Trons Artiklar, Fader vår, Ave Maria, tillika med Davids Botpsalmer." — Nya Testamentet utkom s. å., men hela bibeln utkom icke på svenska språket förr än år 1541. (Forts.)

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

II.

Denise.

(Forts. fr. f. N:o.)

Denna vanligtvis så glada och fredliga boning hade i afton ett eget utseende. Midt under en dödstystnad hörde man bullret af brådskande steg, ljud såsom af klagan och snyftningar. Någonting olycksfullt sväfvade så att säga kring murarne. Man skulle hafva sagt att olyckan gått derigenom.

Denise blef allt mer och mer orolig. Hon var en af dessa starka naturer, hos hvilka aningens röster tala. Hennes hjerta var beklämdt på ett besynnerligt sätt. Det tycktes henne, som skulle hon få höra någon förskräcklig händelse, som genom förborgade trådar fästade sig vid hennes eget öde.

Plötsligen, just som hon betraktade en af ovädret förstörd blomsterkorg, hördes någon ropa. Hon såg upp och varseblef i fönstret till herr Duvernoys kabinett Bertha, som gjorde tecken att hon skulle komma ned.

Denise skyndade fram till trappan. Bertha visade sig der nästan genast. Hon var så blek som den dag då Denise såg henne för första gången.

— O! min Gud! — utropade hon, — min Gud, hvad har då händt?

— Min far, — snyftade Bertha förtviflad, — min far har nyss förlorat en plånbok hvari fanns sextiotusen francs.

Betydligheten af den siffra Bertha nämnt slog alldeles icke Denise med förvåning. Det stackars barnet kände blott småsummor och kunde ej uppskatta de storas värde

Men så mycken smärta stod att läsa i hennes unga beskyddarinnas ansigte, att äfven hon rördes till tårar.

Bertha nedsteg vacklande utför de sista trappstegen. Denise mottog henne i sina armar, tryckte henne till sitt hjerta, förde henne mildt till en löfsal och nedsatte henne der, sjelf knäböjande vid hennes fötter.

Man iakttog ett ögonblicks tystnad.

III.

Två unga flickors vänskap.

— Ack mamsell, — hviskade slutligen Denise som ej hade upphört att betrakta den, som tillåtit henne att kalla sig sin vän; hvilken hon älskade så som man älskar en syster: — Bertha, se på mig, tala till mig. Er far har förlorat penningar, sade ni, mycket penningar?

— Ja, — mumlade fabrikantens dotter, — penningar som han hämtat i Caen, hvilka han nyss lånat af en af sina vänner, penningar, som äro honom nödvändiga för morgondagen. I morgon är det den första i månaden, förfallodagen . . .

— Förfallodagen, — upprepade Denise, lik en som vill synas begripa, men som icke förstår.

— Det är sannt — återtog Bertha, — du kan inte veta, du, stackars barn. Du är mycket lycklig.

— Nå väl, förklara mig då . . jag kan åtminstone gråta med er.

I hennes röst, i hennes blickar låg ett medlidande, en outsäglig ömhet.

Bertha lutade sig öfver henne och kysste henne på pannan.

— Om pappa inte återfinner sin plånbok skall han icke allenast ej kunna betala sina fordringsägare i morgon, utan han har också ruinerat den hederliga vän, den barndomskamrat, som så ädelmodigt förtrott honom sin förmögenhet. För en affärsman är det mera än undergång, det är vanära.

— Bertha!

— Han skall ej öfverlefva detta. Vi hafva anat det. Också lemna vi honom icke ur sigte ehuru vi äro vanmägtiga mot hans sorg. Sorgen är ett skarpt vapen, ett vapen som dödar.

— Men den här plånboken . . . om man skulle lemna den tillbaka?

— Vi hafva hoppats det; vi hoppas det icke mer. Det är helt nära härintill som han måste hafva tappat den, pappa är viss derom. Han märkte sin förlust innan han kom hem och återvände genast samma väg. Han har letat, frågat, utlofvat en stor belöning; men ingen underrättelse ännu. Ingen . . . ingen . . .

I detta ögonblick ropade fru Duvernoy på Bertha.

— Farväl, — sade hon hjertligt, — farväl min goda Denise; bed för min far.

Och hon skyndade bort.

Denise aflägsnade sig långsamt och återtog sin väg hem till byn.

Under vägen öfvertänkte hon Berthas ord. Hon rördes till medlidande öfver den så smärtsamma och så oförtjenta olyckshändelsen. Genom denna sinnets inre åskådning, kom hon slutligen att fatta hela tyngden af fabrikantens ställning, hela vidden af hans hustrus och dotters förskräckelse.

— Ack ja! jag skall bedja för dem, ty de äro mycket beklagansvärda. Ack! hvarför är jag fattig? Hvarför har jag ej något annat att gifva dem än mina böner?

Hon vandrade med irrande blickar och sänkt hufvud; hon varseblef icke ens getens upptåg, som helt öfverraskad öfver denna ovanliga sorgsenhet lifligt gned sitt hufvud emot handen, som hennes unga matmor lät hänga mellan vecken af sin kjortel, som fladdrade för vinden.

Plötsligen väcktes hon ur sina drömmerier af trumslag. Hon påskyndade sina steg och varseblef snart en grupp af bönder. Hon nalkades ringen och lyssnade.

Det var utroparen, som just nu anmälde den utfästade belöningen åt den, som återskaffade herr Duvernoy en plånbok, som han förlorat, en grön plånbok.

Denise forskade ängsligt i alla de närvarandes ansigten. Ögonskenligen hade ingen af de kringstående funnit den.

Kapellet låg ej långt derifrån; dörren stod öppen. Barnet inträdde och nedsjönk på stengolfvet.

Aldrig steg väl en innerligare bön mot höjden. Det var ej för sig sjelf, ej för de sina som hon bad. Det var för vännen, för dennas föräldrar, öfver hvilka hon såg eller snarare kände olyckan sväfva. En olycka, så mycket större i hennes ögon, som den egde all det okändas vidd och fasa.

Då Denise kom ut ur kyrkan började natten redan att inbryta. Renad af ovädret var luften uppfylld af vällukter. Småfoglarne sjöngo ännu gladt i häckarna, som återfått sin friska grönska och på bladen darrade för aftonvinden några qvarsittande regndroppar, af den nedgående solens sneda strålar förvandlade till rubiner. Till höger utbreddes på horizonten skymningens purpurmantel och oceanen, som framskymtade mellan löfverket, liknade ett omätligt eldhaf.

En stund sednare öfvergick himlens färg i orangegult, derefter i violett. I österns djupblå började de första stjernorna att framtindra. Det var en skön, en bländande syn.

Men Denise var känslolös för allt detta. Hon upprepade för sig sjelf oupphörligt det ord, som Bertha uttalat med så mycken förskräckelse: Bankrutt Och detta ord tycktes henne fasansfullare än vådelden, pesten, ja än sjelfva döden.

(Forts.)

Charad.

Kan ni mitt *första*, då skåda hur fälten
Så ungdomligt skönt, ja så ljuft mot er le;
I ljusgröna drägter med rosiga bälten
De hyllning och ära åt skaparen ge.

När tillagdt ett l, snart bewingade gäster
Nu hålla mitt *andra* i blommornas krans.
När g till mitt *tredje* så näpet ni fäster
Då fås hwad som icke just passar för dans.

Sätt y för mitt *fjerde*, en myth det då blifwer
Som grönskande skogen till boning har fått.
Jag här om mitt hela ej något nedskrifwer
Ty okändt det skulle bli gißningar blott.

—n.

Uttydning till charaden i N:r 20: Velociped.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Sångkören

kallas till extra repetition Söndagen den 23 Maj kl. 3 e. m. i föreningens sal, hvarvid äfven ändamålet härmed kommer att tillkännagifvas.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Å Malmö Arbetareförenings Theater

gifves

Fredagen den 21 Maj:

1:o) Den Politiske Kocken,

Lustspel i 1 akt af Aug. Blanche.

PERSONER:

Salman, borgmästare i en Skånsk stad.
Emma, hans hustru.
Emelie Lefveren, ung enka.
Born, magistratssekreter.
Bernhard Ström, kock.
En notarie.
Bertha, kammarjungfru.

Händelsen tilldrager sig i en skånsk stad under Danska kriget år 1848.

2:o) «JA»

eller

Klockar Links Giftermålshistoria,

vaudeville-monolog med sång af Heiberg.

PERSON:

Link, klockare från Grenna.

(gifves på originalspråket).

3:o) «I rum för resande»,

Lustspel i en akt. fri öfversättning af L. A. Malmgren.

PERSONER:

Asklock, handlande från Eksjö.
Emilia, hans hustru.
Greta, deras piga
Emanuel Wilder, handelsexpedit.

Händelsen föregår i Stockholm.

Söndagen den 24 Maj:

1:o) Hyresgäst och Husegare.
2:o) Den Politiske Kocken.
3:o) Min Hustru

eller

En natt i Falkenberg,

Onsdagen den 27 Maj:

1:o) Hyresgäst och Husegare.
2:o) Supplikanten,

vaudeville-monolog af Heiberg,
(gifves på originalspråket).

3:o) I rum för resande.

Anteckningslistor till dessa representationer finnas hos föreningens vaktmästare från och med Lördagen den 8 Maj. Priserna äro: å parkett, första galleriets fond och första bänkrad, samt ståplatserna å parkett och första galleriet 50 öre; å första galleriets andra bänk, andra galleriets fond och första bänkrad, samt andra galleriets ståplatser 37 öre, de öfriga 25 öre. Uttagning af de tecknade biljetterna kommer att ske i föreningens handelsbod, Norregatan 31, dagen före hvarje representation till kl. 12 spektakeldagen, hvarefter de försäljas åt den förstkommande.

Dörrarne öppnas kl. half 8, spektaklet börjas kl. 8. Till den sista representationen blir ingen anteckning, utan säljas biljetterna på vanligt ställe ifrån och med Tisdagen den 25.

Föreningens dramatiska sällskap.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Maj månad.

Fredagen den 21. Timmermannen C. Andersson.
Lördagen den 22. Mätaren Jöns Olsson.
Söndagen den 23. Smedmästaren C. Cederholm.
Måndagen den 24. Åkaren N. Nilsson.
Tisdagen den 25. Tunnbindaren Andersson.
Onsdagen den 26. Mätaren M. Jeppsson.
Thorsdagen den 27. Timmerkarlen Per Jönsson.
Fredagen den 25. Packhuskarlen S. Nilsson.
Lördagen den 29. PackhuskarlenPer Persson.
Söndagen den 30. Packhuskarlen M. Jönsson.
Måndagen den 31. Mätaren Nils Möller.

Juni månad.

Tisdagen den 1. Mätaren Olaus Olsson.
Onsdagen den 2. Muraren J. P. Rosenqvist.
Thorsdagen den 3. Muraren. C. Österberg.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

I staden wistande färjemän och fiskare behagade sammanträda nästa Söndag kl. 5 e. m, på hotell Danmark, för att öfwerlägga om bästa sättet att åstadkomma en insamling för en af stadens fiskare, som genom öfwersegling förlorat båt och fiskredskap och nu befinner sig utblottad med en stor familj. Malmö den 21 Maj 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 22. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 28 Maj | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

1 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Lärowerksadj. Nerman.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Hallbeck.
Confirmation på eftermiddagen.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Maj.

Lörd. d. 29 kl. 10 f. m. Lösöreauktion efter aflidne Doktor G. F. Berg.

Månd. d. 31 kl. 10 f. m. Auktion i Rådhuset å ett manufakturvarulager.

„ „ kl. half 4 e. m. Kyrkostämma med stadens båda församlingar i S:t Petri kyrka, för att öfverlägga om: revisorernas berättelse öfver folkskolornas och begrafningskassornas förvaltning; folkskoleunderlärarnes ansökan om löneförhöjning; anordnande af nya begrafningsplatsen.

„ „ kl. 4 e. m. Kyrkostämma med S:t Petri församlings medlemmar, för att erhålla del af revisorernas berättelse om kyrkokassan.

Juni.

Onsd. d. 2 kl. 11 f. m. Auktion å hus och tomt N:o 33 Östra förstaden.

„ „ kl. half 12 f. m. Auktion å hus och tomt N:o 8 Litt. 3 Östra Förstaden.

„ „ kl. 12 midd. Auktion å hus och tomt N:o 37 Östra Förstaden och Kirsebergsvången.

„ „ kl. 12 midd. Leveransauktion å diverse varor till Malmö hospital dersammastädes.

Torsd. d. 3 kl. 11 f. m. Auktion i Rådhuset å ett parti dukar och schalar.

„ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité för inskrifning af nya medlemmar.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Skarpskyttekåren, den enda i riket som werkligen omfattas med intresse och derför ockå dagligen utwecklar sig till hwad den bör wara: en wapenskola för landets ungdom, har i dessa dagar från hr Laqwist i Eskilstuna beställt ändring å 800 gewär efter Remington-modellen mot ett pris af 20 rdr stycket. Detta är glädjande, och borde tjena till efterföljd.

Sammanbindnings-banan är snart fullbordad. Detta arbete är ett bland de mest storartade, som någonsin företagits i Swerige, kanske med undantag af Göta kanal. Sprängd genom berget under hufwudstadens södra malm, samt ledd öfwer twenne djupa watten, är den ett bewis på hwad menniskowiljan kan uträtta med fasthet och insigter. Genom denna bana blir landets södra del förenad med den norra, och, om äfwen hufwudstadens handel genom densamma kommer att förlora, blir den odisputabelt till till stor fördel för landet i sin helhet.

Högsta domstolen har i dessa dagar afkunnat en dom, som lemnar ett högst märkligt prejudikat. I Göteborg förrättades i slutet af förra året wal till besättande af en ledig rådmansplats, samt utsågs dertill genom det största röstantalet stadsnotarien P. A. Gabrielsson. Walet öfwerklagades på den grund, att det skall werkställas inför magistraten af stadens fullmäktige, men ej af stadens röstberättigade innewånare. Landshödinge-embetet lemnade dessa beswär utan allt afseende, men högsta domstolen har nu upphäft detta utslag samt åter förwist ärendet till magistraten med föreskrift att förrätta walet efter kommunalförfattningens föreskrifter. Klagandernas åsigter hafwa sålunda blifwit godkände, och wal af rådmän tillhör derför hädanefter städernas fullmäktige.

Brefportot emellan de tre nordiska rikena har genom öfwerenskommelse blifwit nedsatt från 17 till 12 öre. Man wet likwäl ej ännu när denna förändring kommer att träda i werkställighet. Endast genom att tillförsäkra nordens innewånare likställighet i medborgerliga rättigheter samt i ekonomiskt hänseende närma dem till hwarandra, kan den skandinaviska idéen förwerkligas.

Statens jernwägstrafik har från årets början inbringat en summa af 1,964,569: 62.

Göteborg. Stadens fattigwårdssällskap har under förlidet år bekostat resa till Amerika för 4 frigifna fångar, samt lemnat understöd till 13 dylika resenärer. Detta förtjenar efterföljas. Om den idoga delen af landets befolkning utwandrar, synes det wara skäl att äfwen befria sig ifrån dem, som endast ligga oß till tunga.

Nässjö. Wid denna jernwägsstation föreföllo oroligheter pingstdagen på aftonen. Cirka 200 arbetare, som anländt dit i hopp att erhålla arbete, togo sig, i sin förtwiflan, för att stena ett tält, hwari ett konstberidaresällskap uppslagit sina bopålar. De stormade derefter huset der en engelsk ingeniör bodde, likwäl utan några betydliga wåldsamheter, samt wände sig, då de ej kunde få arbete, till stationsinspektoren, för att erhålla fri resa derifrån. Landssekter Carlsson anlände likwäl snart dit ifrån Jönköping och stillade mißnöjet derigenom att 200 erhöllo arbete wid nord-westra stambanan, samt de öfrige fri resa till sina hemorter.

Wexiö. Efter sednast ingångna underrättelser will det synas som om kyrkoherden Palmgren wore oskyldig till de mot honom gjorda beskyllningarne, samt i stället offer för skändliga förföljelser. Det är åtminstone troligt af en till konsistorium inlemnad, af en del församlingsbor undertecknad skrifwelse, hwari han fritages från de mot honom gjorda beskyllningarne samt berömmes såsom en god herde. Önskligt wore om förhållandet ordentligt utreddes på det att sanningen måtte komma i dagen samt belockarne befordras till wälförtjent näpst.

Kristianstad. En större wådeld har hemsökt Åraslöfs by. Elden utbröt hos hemmansegaren Lars Larsson samt ödelade på några timmar såwäl dennes som grannens samtliga åbyggnader. Fara war, att hela byn blifwit lågornas rof, men dels det lugna wädret, dels ett raskt arbete gjorde, att man blef herre öfwer elden innan olyckan blef för stor. En person blef under räddningsarbetet illa bränd.

Helsingborg. Denna stad har af regeringen blifwit bewiljad transito- och upplagsrätt. — Wägen emellan Kärra samt N. och S. Waralöf aflyses på grund af ett wägförbättringsarbete.

Landskrona. Drängen Bengt Larsson från Säby, hwilken genom öfwerdådigt körande warit orsaken till ett barns död, har härför blifwit bötfälld till 100 rdr samt att ersätta föräldrarne med 20 rdr. Hwem skall ersätta barnets lif? — Staden har warit hemsökt af wådeld, och beklagligtwis befarar man att olyckan uppkommit genom uppsåtlig anläggning. — Timmermästaren Jöns Lindqwist har som bedräglig gäldenär blifwit dömd till 2 års och 6 månaders straffarbete samt att i 8 år wara medborgerligt fortroende förlustig.

Lund. Från denna stads omgifningar omtalas, att hela skaror af tiggare stryka omkring; de flesta äro från Småland. — Wid träfällning i Stubbarps skog inträffade den olyckshändelsen, att ett trä nedföll och ihjälslog torparen Anders Olsson jemte dennes 5-årige son. Han efterlemnar enka och 3 minderåriga barn i stor fattigdom. — Wid ett dansnöje pingstaftonen i Widtsköfde inträffade slagsmål, hwarwid en af deltagarne blef så illa sparkad samt skuren med knif, att fara är för lifwet. — Restauratören Per Persson i Heßleholm har blifwit instämd till sommartinget för att stånda answar för olofligt spel. Handl. Per Nilsson i Marklunda hade angifwit honom för att hafwa frånspelat honom ej mindre än 2,256 rdr.

Ystad. Hamnens utwidgning har warit föremål för uppmärksamhet, i det åtskilliga personer från Lund anställt geologiska undersökningar derstädes. Fyndet lär hafwa warit rätt rikhaltigt. — De twenne personer, hwilka woro mißtänkta för mordet å ynglingen Carl Persson hafwa, efter hållen ransakning och sedan en mängd wittnen blifwit hörda, af brist på bewisning helt och hållet frikänts samt ställts på fri fot.

Malmö.

Weckans händelser. I måndags hade stadens fullmäktige sammanträde, hwarwid följande ärender behandlades:

Åtskilliga jordegares anhållan om Bulltoftawägens iordningställande på stadens bekostnad, hwilket af byggnadsnämnden på stadsingeniörens utredning blifwit tillstyrkt, bordlades, sedan likwäl under diskussionen framhållits, att en liknande framställning för flera år tillbaka blifwit af drätselkammaren behandlad och för twistig ansedd; förslaget förordades af hr Hermansson.

Widare uppläftes twenne skrifwelser från hofrätten öfwer Skåne och Blekinge, i hwilka rådman Jungbeck under borgmästare Malmborgs, och rådman N. Frick under rådman Centerwalls tjenstledighet äro förordnade, den förre att bestrida borgmästareembetet, och den sednare att wara ordförande wid rådhusrättens andra afdelning; rådman Qviding är widare förordnad att under hr Jungbecks inträffade sjukdom wara borgmästare.

Följande drätselkammarens utlåtanden godkändes: afstyrkande inkomne ansökningar dels om nedsättning, dels om befrielse ifrån kommunalskatt; tillstyrkande en gratification af 83 rdr 33 öre åt doctor Qviding för den tid af en månad förlidet år, som han på förordnande skötte andra stadsläkarebefattningen härstädes; afstyrkande executionsförwaltaren Möllers ansökan om ersättning för de s. k. ståndpenningarne, hwilka upphörde i och med marknaderna; samt med anledning af magistratens skrifwelse, tillstyrkande att utskänknings- och utminuterings-rättigheterna för det kommande året bibehålles till oförändradt antal.

Trädgårdsmästaren C. L. Erikssons ansökan om befrielse från komunalskatt afslogs på den grund, att fullmäktige ej egde rättighet att sådan eftergift bewilja.

På en från historie- och antiqvitetsakademien ingången skrifwelse, beslöts, efter ordförandens förslag att swar skulle gifwas, det önskwärdt wore, att inskriptionerna å rådhusets façad innehölle några historiska data, men att man ej med wißhet egde kännedom om när rådhuset är bygdt. Efter all sannolikhet skedde detta år 1546, men förekommer äfwen tal om ett nytt rådhus åren 1528, 1533 och 1537, hwarför man ej kunde bestämma hwilket åratal, som är det rätta. Åren 1812 samt 1864—69 skulle äfwen insättas såsom tidpunkter för husets restauration.

Husegaren S. Lundbergs, genom skolrådet inkomna, ansökan om att till staden få försälja sin wid Mon Bijou belägna tomt, 8,000 qw.-alnar stor, för en summa af 3,000 rdr, remitterades till drätselkammaren; likasom bolagets för anläggning af en hwitbetssockerfabrik ansökan om att få tillhandla sig 1 ½ a 2 tunnland af stadens jord i Rörsjön.

Hrr Pollack & C:s anhållan om att få tillhandla sig den sten, som frambrytes ur kruthuset remitterades till drätselkammarens afgörande.

Landskamreraren C. Isberg har erhållit tjenstledighet till den 1 instundande Augusti, och är länsbokhållaren A. J. Hallberg förordnad att under tiden tjensten förestå.

Liket efter en bättre klädd mansperson är anträffadt hängande i ett träd å härwarande kyrkogård. Ännu har man ej kunnat utröna, hwem den aflidne i lifstiden warit, men förmodar man att det är en dansk, emedan hela hans kassa, 27 skilling, utgjordes i danska mynt.

Importen af råg är särdeles betydlig och besynnerligt nog hålla sig spannmålspriserna höga, oaktadt wäderleken är mycket gynnsam för wäxtligheten. Efter mycket regn har nu wärma infunnit sig, så att man har allt skäl att hoppas, det detta år skall komma att reparera under förflutna gjorda förluster.

Med nästa söndag slutas representationerna å arbetareföreningens theater; de hafwa warit talrikt besökta af såwäl medlemmar i föreningen, som andra personer. Bland åskådarne såg man i onsdags till och med den bekante riksdagsmannen Jöns Pährsson. Theatern kommer sedan att nedtagas för sommaren, då man instundande höst ämnar åter uppsätta densamma. — Ett förslag är å bane inom föreningens styrelse att föranstalta en resa till Stockholm för medlemmarne under Juli månad; man antager att ett större antal af föreningens medlemmar skulle önska deltaga i densamma, och således skulle kostnaden blifwa mycket billig. Wi få nu närmare se hwad beslut häröfwer blifwer fattadt.

Hwilodagens helgd. I "Weckoposten" läses: Medan hela klasser af wårt lands befolkning regelbundet äro beröfwade den stora wälsignelsen af en hwilodag i weckan, är det med största tillfredsställelse wi anmärka följande mått och steg i Malmö: Stadens bagare hafwa med ett enda undantag öfwerenskommit att inställa all brödtillwerkning om söndagarna, för beredande af en wäl behöflig hwila åt deras arbetare. I sammanhang härmed må wi nämna, det wi hört, att en af de största mjölkleverantörer i Stockholm följt samma grundsats att gifwa sina mjölkbud och mjölkförsäljare en hwilodag i weckan. Måtte äfwen dylika steg tagas för att lossa samma klasser på andra ställen samt de många öfriga, såsom jernwägsbetjening, ångbåtsbesättningar, åkare, bryggare m. fl. från det slafweri, hwarunder de nu träla. Jernwägsbetjeningen lär skola förunnas en hwilodag i månaden, de flesta ångbåtsbesättningar få ingen hwilodag på hela sommaren, åkare lära aldrig få en hwilodag, utom när de skola "gå till skrift". Saknad af frihet till religiös uppbyggelse kan ej annat än framkalla sedeslöshet och elände.

Revisionsberättelse öfwer arbetarnes allmänna sjuk- och begrafningskassa.

Efter fullgörande af det wid allmänt sammanträde med delegarne i allmänna sjuk- och begrafningskassan i Malmå erhållna uppdrag att granska nämnde kassas räkenskaper och förwaltning under år 1868, få wi afgifwa följande berättelse:

D e b e t.

Behållning från 1867		3,933: 32.
Inträdesafgifter af 48 dubbla delegare a 4 rdr	192: 00.	
Inträdesafgifter af 42 enkla delegare a 2 rdr	84: 00.	
Inträdesafgifter af 9 delegare, som öfwergått från enkla till dubbla delegare a 2 rdr . .	18: 00.	294: 00.
Kontraboksafgifter för 90 delegare		22: 50.
2,927 månadsafgifter af dubbla delegare	2,927: 00.	
4,895 månadsafgifter af enkla delegare	2,447: 50.	5,374: 50.
Ränta å sparbanksmedel		184: 40.
Förskott af kassören		249: 36.
Summa rmt rdr		10,058: 08.

C r e d i t.

2,436 dagars sjukhjelp a 1 rdr 50 öre	3,654: 00.	
3,306 dagars sjukhjelp a 75 öre .	2,479: 50.	6,133: 50.
Begrafningshjelp för 2 dubbla delegare	100: —	
Begrafningshjelp för 7 enkla delegare .	175: —	275: 00.
Omkostnader enligt räkningar		50: 87
Lön till kassören		150: —
Behållning till år 1869, innestående i Malmö sparbank, hwari likwäl är inbegripet kassörens förskott 249 rdr 36 öre, grundfondsmedel	2,794: 00.	
Rörelsefond	654: 71.	3,448: 71.
Summa rmt rdr		10,058: 08.

Räkenskaperna, som äro förda med noggrannhet och ordning, föranleda ej till ringaste anmärkning, hwadan revisorerna med nöje ansågo sig böra tillstyrka räkenskapsföraren answarsfrihet för ifrågawarande räkenskapsår.

I likhet med föregående år hafwa stadens boktryckare kostnadsfritt werkställt erforderlig annonsering, hwarföre revisorerna anse sig böra frambära delegarnes tacksamhet.

Malmö den 22 Maj 1869.

Adolf Fr. Tornér,
J. Andersson,
A. Swensson."

Wid delegarnes i kassan sammanträden i slutet af April och sistlidne söndag hafwa förekommit följande ärender: Ett förslag att från 1868 års början afsätta 2,500 rdr af kassans tillgångar jemte inflytande inträdesafgifter till en grundfond, hwilken ej får begagnas innan den uppgått till 10,000 rdr, då räntan deraf anwändes till sjuk- och begrafningshjelp, har antagits; wid särskildt förefallande behof erlägges en afgift af 10 öre för enkel och 20 öre för dubbel delegare pr månad, tills grundfonden ernått den bestämda summan. Till ledamöter i kassans styrelse utsågos: fabriksbokh. N. P. Söderling (ordf.), fabriksarb. N. O. Friberg (kassör), hamnkamrer N. Nilsson (sekreterare), sjåareförmannen Anders Larsson, swarfware J. Rasmusson, tobaksspinnare Gundel och skom. A. Andersson: till suppleanter: sadelmak. O. Nilsson, plåtslagare Olsson, snickare A. Swensson, konsiförwandt A. Nilsson, glasmästare C. F. Söderberg, bokb. M. Olsson och handl. L. O. Osberg. Kretsordningsmän waldes, och blifwa desse widare i stadens tidningar bekantgjorde. Ett wäckt förslag, om öppnande af ett kantor för kassan afslogs. Revisorernas berättelse delgafs, och bewiljades styrelsen full answarsfrihet.

Af revisionsberättelsen synes att 90 nya delegare under året ingått. Måtte många arbetare följa exemplet! Sjuk- och begrafningshjelp har under året utbetalts till det betydliga beloppet af 6,133 rdr 50 öre. Behöfwes wäl något annat bewis för kassans gagnande werksamhet; borde efter ett sådant resultat någon af stadens arbetare försumma att tillegna sig förmånerna af densamma? Och dock är man så trög och betänksam. Så länge helsans dagar wara, glömmer man lätt att sjukdom kan inträffa, med bergningsbekymret eller den bleka nöden i sitt följe. Den grundfond kassan på hr N. O. Fribergs förslag nu söker förskaffa sig, skall ännu mer betrygga stiftelsen för kommande tider.

Malmö Arbetareförening.

Förteckning öfwer, af Herr C. A. Hellborg till Dramatiska skolan skänkta, böcker:

1:o. En herre utan frack (skämt med sång i twå akter);
2:o. Vampyren (Scenisk bagatell med sång i en akt) af Flodmark;
3:o. Kloka Gubben (Fantasispel i en akt, med kupletter, melodramer, balletter och tablåer):
4:o. I en Jernwägskupé (Komedi i en akt);
5:o. Balskorna (Komedi en akt);
6:o. Artistens Album (Komedi twå akter) med sång;
7:o. Susanna och Gubbarna (Komedi i akt);
8:o. Fru Patapon (Skämt med sång i en akt);
9:o. Obrottslig tystlåtenhet (Vådevill i en akt);
10:o. Om Wåren (Idyll i en akt, på vers);
11:o. En stund hos Diderot.

Kapitalets inflytande på arbetarens ställning.

(Fortf. fr. N:r 21.)

Men då kapital förskaffar de stora maskinerna, hwarigenom arbetskrafterna sparas, så blifwa ju arbetarne utan bröd, säger man. Det är sannt, att om en industrigren drifwes med maskiner och förbättrad arbetsmethod, så inbesparas arbetare; och om rörelsen i början ej är bestämd att producera mera, än som förut uträttades med handarbete, måste en del arbetare afskedas. Men lika obestridligt wisar erfarenheter, att en sådan förbättring twertom förorsakar en utwidgad rörelse och ökad arbetspersonal: hwarföre? jo emedan artiklarne genom den lättare produktionen blifwa billigare, och rörelsen sålunda drager till sig flera förbrukare eller kunder. Det ligger derföre i producentens intresse att göra afkastningen större, ju flera afnämare han erhåller. Om någon werkligen afskedar några arbetare, sedan han förskaffat sig maskiner, som werkställa arbetet, bör man betänka, att han har mindre arbetslöner att betala; en del af rörelsefonden blifwer öfrig för andra ändamål, men anwändes äfwen då till arbetslöner. Kapitalet måste på något sätt anwändas antingen i det ena eller andra företaget. Af en förbättrad arbetsmethod följer aldrig en minskning i arbetet, utan samma arbete frambringar mera än förut. Blifwa på ett ställe arbetare öfwerflödiga, så behöfwas de på ett annat. Arbetstillfällena måste till och med ökas, ty i samma mån arbetet blifwer lättare och mera lönande stiger lånefonden. Företaget blir mera winstgifwande och lockar på grund deraf flera kapitalister att inrätta dylika. Maskinbyggnad är t. ex. en helt ny, wigtig industri, som sysselsätter tusenden af arbetare.

En öfwergående förlägenhet för arbetarne kan wisserligen uppstå, då i någon wiß näringsgren en hastig förändring inträder. Det är oftast icke så lätt för en arbetare att gå öfwer till ett annan slags sysselsättning. Det allmänna framåtskridandet måste köpas med många olägenheter, ja, enskilda personer kunna derigenom råka i nöd för en tid. Men arbetsklassen i sin helhet lider icke något intrång genom kapitalets anwändande på bättre arbetssätt. Man måste genomgå en sådan förlägenhet till det allmännas wäl, och det är menniskowännens pligt att lindra och bistå nöden, der den under sådana omständigheter oförskyllabt inställer sig. Huru skulle det eljest gå med framåtskridandet?

Innan boktryckerikonsten uppfanns hade talrika afskrifware sitt bröd af sysselsättningen med böckers afskrifwande. När boktryckerikonsten uppkom, råkade desse i nöd. Men skulle man derföre förbjuda denna uppfinning? Om så skett, på hwilken bildningsgrad skulle wi då ännu hafwa stått? Så förhåller det sig med alla andra uppfinningar.

Ingenstädes har en sådan omhwälfning i fabrikationssättet framträdt som i England under slutet af förra århundradet. Låtom oß kasta en blick på produktionen af bomulls- och jernwaror i detta land. År 1785 uppställde Watt första gången sin ångmaskin i en bomullsfabrik. Straxt derpå uppfann Arkwright den mekaniska wäfstolen, hwilken dock först i början af detta århundrade fick en allmännare anwändning. Nämnda år förarbetades omkring 18,000 000 ℔ rå bomull, detta steg 1849 till 775,000,000 och 1856--57 gick produktionen häraf upp till 877,000,000, eller nära 50 gånger så mycket som förstnämnda år. Antalet af de arbetare, som sysselsattes i fabrikerna, hade ökats, oaktadt anwändningen af maskiner och oaktadt de betydliga förbättringar dessa ständigt undergått; så att efter en uppgift 1849 lefde 1,300,000 menniskor, arbetare med deras familjer, af denna industrigren. Arbetslönerna hade jemt stigit. En bomullsspinnare erhöll i weckolön: år 1804 omkr. 26 rdr 33 öre swenskt mynt under 74 arbetstimmar; 1833 34 rdr 62 öre under 69 timmar; 1850 32 rdr 40 öre under 60 timmar. För att finna en säker måttstock för jemförelsen, måste man äfwen taga i betraktande de födoämnen arbetaren på olika tider kunde erhålla för sin lön. Den engelska parlamentskommissionen, som år 1833 nedsattes för att beräkna dessa förhållanden, reducerade arbetslönen till den qwantitet mjöl och kött, såsom arbetarens hufwudsakliga näringsämne, man derför i medeltal kunde få på de särskilda tiderna. Andra förnödenheter rätta sig wanligen i pris efter de förra. Deraf wisade sig att weckolönen för en wanlig bomullsarbetare i England år 1804 belöpte sig till 117 ℔ hwetemjöl eller 62 $1/_2$ ℔ kött, 1814 till 175 ℔ mjöl eller 67 ℔ kött, 1833 till 267 ℔ mjöl eller 83 ℔ kött och 1850 till 320 ℔ mjöl eller 85 ℔ kött; deßutom hade arbetstiden sedan 1833 minskats från 74 till 60 timmar i weckan. Räknar man härtill att priset på tyger äfwen fallit, så torde man tillräckligt finna att arbetarnes ställning i afseende på arbetsförtjenst och lefnadswilkor betydligen förbättrats. Samma erfarenhet lemnar jernproduktionen. År 1740 belöpte denna i England och Wales till 17,000 tons (1 ton lika med 23 cent. 90 ℔), under det den för närwarande, Skottland inberäknadt, uppgår till 1,396 millioner tons! Sedan bruket af stenkol wid smältningen uppkom 1740, och wid blåsningen började 1827 anwändas warm luft, erhölls 50 procent mera jern än förut, och kostnaden blef till följe deraf billigare. Genom denna ofantliga produktion, har jernets anwändande i den oerhörda mängd, som man förr ej kunde ana, blifwit en möjlighet. Deraf den materiella lyftningen, industriens framsteg i wår tid, med sina maskiner, ångfartyg, jernwägar och dylikt. Derwid hafwa arbetstillfällen blifwit rikligare och arbetarens inkomst större.

Många andra exempel kunna framdragas ur hela den civiliserade werlden. Arbetaren har ingenting att frukta af kapitalets anwändande i den stora industrien. Huru många fördomar finnas likwäl ej i detta hänseende? Men dessa skola skingras, ju mer arbetaren börjar tänka öfwer och skärskåda de werkliga fakta som dagligen ställa sig för wåra ögon. Den "gamla goda tiden" prisas ännu, och mången önskar den tillbaka, det är en naturlig epitet för ålderdomen, som ej bör förtänkas — det kan äfwen hafwa sitt goda med sig, gentemot wår tids öfwerdrifna lusta att wilja lösrycka sig från all historisk grund — men arbetaren skulle allraminst winna på bytet. Om arbetarne från en förswunnen tid stode upp och blickade in i de lefnadsförhållanden, under hwilka nutidens arbetare föra sin tillwaro, skulle de häpna öfwer den förändring som förstiggått. Och hwad har förorsakat allt detta, om ej kapitalet i intilligensens och industriens tjenst. Framåt på denna bana! Mycket återstår ännu att göra. Framför allt må arbetaren rätt anwända alla de tillfällen, som stå honom till buds för betryggande af sin ekonomiska ställning: sparsamhet, ihärdighet och en fast wilja att höja sin ställning. Det gamla ordet: "de rike falla i mångahanda frestelser", är en sanning, som wisar sig ej blott hos dem, hwilka wanligen benämnes rika. Med en större och lättare arbetsförtjenst, följa anspråken på ett beqwämare lif, som lätt kan göra winsten af den förra till noll och litet derunder. Arbetaren är man för sig sjelf, han will sjelf göra sin ställning bättre, och derföre förstår han att försaka och måttligt njuta, på det hans öfwerskott slutligen skall göra honom trygg och oberoende. På sådant sätt skall kapitalets tillwäxt och deß anwändande på industriella företag medföra den största wälsignelse för den arbetande klassens materiella och andliga lyftning.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Norrköping.

Härwarande arbetareförenings fastighetsaktiebolag har nu haft sin ordinarie bolagsstämma. Enligt revisionsberättelsen för 1868, utgjorde bolagets samtlige tillgångar och fordringar den 31 sistlidne December 92,874 rdr 59 öre, samt deß skulder 39,375 rdr 78 öre, hufwudsakligen utgörande dels stående inteckningar, dels amorteringslån. Af bolagets aktier eger arbetareföreningen 816 st. och föreningens ledamöter 3,349, lydande å ett kapital af 41,650 rdr; deßutom äro omkring 600 aktier tecknade, men endast delwis inbetalta. Sex procents ränta för år 1867 hade tillfallit bolagsmännen i Februari månad förlidet år. Styrelsen erhöll full answarsfrihet. Styrelsens årsberättelse, som derefter upplästes, betonade isynnerhet den stora förlust, som drabbat bolaget, genom deß mångårige ordförandes, byggmästaren H. G. Olanders döbliga frånfälle. Wal af styrelse, suppleanter och revisorer förrättades derpå.

Åter något om walstriden i Frankrike.

(Efter "Blad for arbeiderforeningen af 1860").

I de utländska tidningarne göres mycket wäsen öfwer de oroligheter, som hafwa förefallit wid walmötena i Paris: de franska slå äfwen på larmtrumman i detta hänseende. I engelska och tyska tidningar will man inbilla folk, och — hwem wet? — kanske äfwen för att lugna sig sjelf, att den napoleonska regeringen "står på branten af en afgrund" eller "hwilar på en vulkan". "Lirum, larum, katten gör ägg", sade Paul Möller. Det är icke så underligt, att man på sina ställen i Paris lägger så mycken wigt på de små upptågen wid walen; många hafwa glömt, och det uppwexande slägtet har aldrig wetat, huru offentliga möten i Frankrike skulle taga sig ut. Under en half menniskoålder hafwa sådana icke blifwit hållna.

En werklig politisk eller social feber i Paris ser annorlunda ut. De som glömt den lysande 14 Juli 1789 och de förskräckliga Septemberdagarne 1792 samt den 1:ste prairial 1795, eller de som anse "den stora revolutionen" för en rörelse, som ej kan jemföras med de andra, må erinra sig Julidagarne 1830. Hwem känner ej februari revolutionen 1848 och de förfärliga junidagarne samma år? Man har ropat "lefwe republiken!" en stark opposition har röstat för republikanerne emot de "liberala" kandidaterna, säger man. Erfarna personer weta likwäl att majoriteten i en folkförsamling håller sig mestadels lugn, under det minoriteten genom bravorop för sina anhängare och hwißlingar för motståndarne söker göra sig bemärkt. För oinwigde är det förwånande att höra, hwilket wäsen folk, till och med om de blott äro några få personer, kunna göra, när de befinna sig fördelade bland mängden. Rekryter i bedömande af ett politiskt möte, tro genast på en stark opposition, om det bland några hundrade finnes fem eller sex personer som anstränga sina lungor. Så har det gått i Paris. Efter trowärdiga berättelser har oppositionen mot de "liberala" knappt utgjort en tiondedel. Det är alltså ingen fara för, att "republikanerna" eller "socialisterna", skola segra wid walen i Paris eller de andra större städerna i Frankrike — på landsbygden betyda de för närwarande intet.

Är således rörelsen bland arbetarne ingenstädes särdeles intensiv, med undantag kanske af wissa trakter i Belgien och Tyskland, så är det å andra sidan förwånande, hwilket omfång den i sednare år tagit. Rörelsen framträder i länder, hwarest förut intet spår dertill fanns, i de romaniska länderna Spanien och Italien samt det skandinaviska Swerige. Wår tid, som med rätta kallas "jernåldern", tillhör dag efter dag den arbetande befolkningen. En förbättring i arbetsklassens ställning har inträdt, som under en förnuftig utweckling, skall winna allt större utbredning. Det är oriktigt att wilja frambringa denna förbättring på en gång eller med wåld. De som ropa på sådant äro arbetarnes argaste fiender. De skola på sin höjd åstadkomma en "ödeläggelse", som hårdast träffar arbetarne sjelfwe. Wägen till sann och waraktig utweckling äfwen i materielt hänseende går endast genom spridningen af sann upplysning och bildning. Blott detta kan öfwerwinna dessa för den okunnige lockande fraser och löften, hwilka utbasunas af dem, som wilja styra tusenden af sina medmenniskor, utan att wara i stånd till att styra sina egna tankar. Man har på många ställen och af åtskilliga grunder försummat arbetarens underwisning, medan han war barn, och dels icke befrämjat den, dels lagt hinder för den sedan han blifwit wuxen. På andra ställen såsom i England, har man wäl haft riktigt öga för saken, men i det hela taget har man försummat den andliga utwecklingen, i sin ifriga sträfwan att befrämja den materiella. Slutligen hämnar detta sig: förderfliga läror spridas rundt omkring och slukas med ifwer. Allaredan nu har det hela ett stort omfång, och hwem inser icke att möjligheten af deß hastiga tillwäxt i inre styrka står i omwändt förhållande till befolkningens ståndpunkt i upplysning. Ju mindre upplysning, desto större utsigter hafwa de kommunistiska lärorna att winna anhängare.

Frihet och upplysning för den arbetande klassen är enda läkemedlet mot denna epidemi.

Utrikes.

Spaniens lagstiftande församling har nu antagit den paragraf i författningsförslaget, hwarigenom ärftlig monarki bestämmes såsom landets regeringsform. Ännu swäfwar man i okunnighet om hwilken som skall blifwa Isabellas efterträdare, men till de otaliga kandidater, som blifwit uppställda, sällar sig ännu e , Infanten August af Portugal, hwilken då skulle gifta sig med hertigens af Montpensier dotter.

På den östra delen af Cuba lärer regeringens trupper wunnit några fördelar, men af ringa betydenhet. Insurgenterna hafwa fortfarande öfwerwäldet.

Från Havana skrefs den 29 April: Grefwe Walmaseda, befälhafwaren öfwer de spanska trupperna i östra distriktet, har utfärdat en proklamation, hwari förekomma följande hufwudpunkter: 1) Hwarje öfwer 15 år gammal inföding af mankön, som utan giltigt skäl aflägsnar sig från sin bostad, afrättas. 2) Hwarje bebodt eller obebodt hus, hwarå icke finnes en hwit fana, uppbrännes. 3) Alla qwinnor, som anträffas utom sina hem skola, förfoga sig till Bayamo eller Ziguani, eller ock ditföras de med wåld. Proklamationen är daterad Bayamo den 4 April. — De senaste underrättelserna från östra delen af ön låta gynsamt för regeringen. Dock omtalas inga stora framgångar, utan endast några skärmytslingar, i hwilka spaniorerna skola blifwit de segrande.

Kejsaren af Ryßland har insjuknat. Wid en spatsertur i wagn råkade hästarne i sken, och endast räckwerket på bron hindrade dem att springa i floden. Stöten war likwäl så wåldsam, att man befarar det kjesaren tagit skada till någon af sina inre delar. Sedan deß har han warit illamående, och för närwarande är han sängliggande.

Enligt ett telegram från Lissabon skall presidenten Lopez i Paraguay hafwa intagit en fast ställning i närheten af Cordillererna och der befalla öfwer en styrka af 15,000 man och 50 kanoner. Underrättelser från Rio uppskatta deremot presidentens armé till endast 6,000 man. Den 5 April hafwa de allierades trupper satt sig i rörelse åt Ascuna till för att angripa honom.

De med australiska posten ingångna underrättelserna från Nya Zeeland, hwilka gå till den 15 Mars, äro af ingalunda glädjande beskaffenhet. I sin förhoppning att upproret skulle utslockna med Ngatapas intagande ser kolonien sig bedragen, och rörelsen bland infödingarne griper så omkring sig, att det blir nödwändigt att samtidigt rikta ett afgörande slag åt flera håll. Te Kuti wisar sig på östra kusten hafwa återwunnit sitt gamla anseende; Tito Kowarus anhängare hafwa öfwerfallit en ströfkorps af tio konstaplar och nedgjort dem på tre när; i Taranaki har förekommit en dylik slagtning som den i Powerty-Bay, om än i mindre skala: 35 mil norr om New Plymouth wid White Cliffs blef en på konfiskerad jord anlagd depot öfwerfallen af infödingarne, hwilka mördade de åtta kolonisterna, deribland den äldste wesleyanske missionären, John Whiteley. I Waikato råder stor uppståndelse; kolonister draga sig tillbaka, skansar och bålwerk sättas i förswarstillstånd för att tjena som tillflyktsorter. En tröst är, att den engelska regeringen på telegrafwäg återkallat sin order till ett i Wellington förlagdt regemente att inskeppa sig till England.

Arbetsförtjensten för qwinnor har i Finland på sednare tider warit klen. En qwinna från en socken i närheten af Wiborg stod likwäl ej rådlös, då hon en gång blef utan arbete. Hon påtog sig karlkläder och gick till en bonde, hwilken städslade henne till dräng och hon arbetade som sådan hela den utfästade tiden, utan att någon upptäckte hennes kön, ehuru hon wid sitt inträde i tjensten lemnade sitt prestbewis åt husbonden. Detta låter blott förklara sig derigenom, att husbonden ej war skrifkunnig. Först då hon skulle lemna tjensten och återfick sitt prestbewis, röjdes hemligheten genom mellankomsten af någon främmande, som kunde läsa skrifwet. För att säkrare kunna bewara sin hemlighet, hade flickan låtsat sjäsa för en af bygdens töser. Man tänke sig dennas öfwerraskning, när hon erfor, att hennes beundrare war en qwinna!

Newyorks polis angripes på det häftigaste i flera amerikanska tidningar, som uppgifwa, att 182 mord i nämnda stad föröfwats under loppet af sednaste året, i följd hwaraf 157 personer inmanats i häkte för delaktighet i dessa mord, men endast 19 hafwa befordrats till laglig ransakning. Hwart hafwa de öfrige 138 mördarne tagit wägen? De hafwa släppts ut af skäl, som endast Gud och polisen känner. Om Gud funnit skälen lika giltiga, som de warit i polistjenstemännens ögon, är mycket twifwel underkastadt. Deremot är det fullkomligen wißt, att berörda skäl icke warit godkända af lagen, ty domstolarne efterfråga ännu de så lyckligen undkomne mißdådarne. — I detta samma Nework finnes en chef för den s. k. heliga eller spanande polisen, med namnet Young. Genom att uppspana brottslingar och häkta dem har han på några år förtjenat måhända 50,000 dollars. Men genom att, emot kontant, släppa dem på frifot har han förtjent ytterligare 950,000 dollars och är för närwarande "wärd" en million. Han har wisserligen icke släppt alla de ogerningsmän, han gripit, ty somlige af dem woro för fattige att betala hr Young frihetens furstliga pris, och sådane blefwo naturligtwis befordrade till straff. Endast de mördare eller tjufwar, som förmått tillegna sig nästans egodelar i sådan mängd, att de orkade dela med sig tio eller tjugo tusen dollars, sluppo answarsfritt ifrån det detektiva nitet. — I Boston har det nyligen blifwit ådagalagdt, inför lagstiftningens poliskommité, att twå polismän, som fått sig uppdraget att utforska och bringa till answar de inbrottstjufwar, hwilka beröfwat bankiren Gooding en god del af en million, emottagit från tjufwarne tio procent af rofwet och derefter låtit dem gå. — Tusentals sådana exempel skulle kunna framdragas, om utrymmet tilläte, och wi icke kände owilja emot att i detalj beröra det wederwärdiga ämnet, — anmärker härom Swenska amerikanaren.

Maj månad. Den 21 Maj, då solen går in i konstellationen Tvillingarne, påstodo de gamle skandinaverna, att hon gick in i Breidablick, Balders herrligt strålande himlaboning. Det är ganska poetiskt att med den herrliga vårens, eller egentligen med sommarens första begynnelse sammanpara tanken på den herrlige Balder, den blide, den välgörande, till hvars ära den stora midsommarsfesten i Norden så högtidligt firades.

Det är vår! det är vår! sjunger fågel i sky.
Det är vår! hviskar blomma i lund.
Och de kalla, de töckniga skyarne fly
Vid ett ord ifrån Allfaders mun.

Och det susar i asp och det susar i lind
Och i hängbjörkens yfviga gren.
Och små daggperlor glimma på snöklockans kind,
Der hon pryder båd tufva och ren.

Genom himmelsblå luftström gå svanornas tåg.
Emot nord, öfver länder och haf.
Och i skogsbäckens lekande, brusande våg
Finner fjällväggens drifva sin graf.

Med demantprydda vingar och barm utaf gull
Bräcker fjäriln det fängslande skal.
Han vill ut, han vill ut, blott för blommornas skull,
Ty de vinka på fält och i dal.

Glädjen vaknar ånyo i menniskans själ,
När den hägnas af samvetets frid;
Och de helige gudarne glädjas jemväl
Åt den kommande, lofvande tid.

Uti Brejdablicks högloft står Balder och ler
Åt det himmelska Tvillingepar:
Det är Hoppet, som ständigt mot stjernorna ser
Det är Tron, som mot skyarne far.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

Denise beträdde ändtligen den stig, som förde till Jean Maillards boning. Det var ett slags ravin öfver hvilken de höga stängslens lummiga grenar förenade sig. Det var alldeles mörkt under denna grönskande tunnel, genom hvars dallrande öppningar den nyss uppgångna månan framtittade.

För första gången i sitt lif blef Denise rädd. Hon tyckte sig här och der urskilja liksom fantomer och bland dessa Berthas sorgsna gestalt.

— O! om jag kunde rädda dem, — suckade hon.

I denna sinnesstämning anlände hon till arbetarens halmkoja. Dörren var stängd, luckorna likaså. Försänkt i skuggan tycktes huset slumra. Likväl förnam Denise, i det hon nalkades, ljud af röster, Jean Maillards och Madelaines. Hon tyckte sig höra ett lifligt samtal, nästan en ordvexling. Den unga flickan kunde icke urskilja orden, men hon kände sig helt beklämd af dessa otydliga utbrott, som sedan länge tillbaka ej stött hennes öra och som återkallade de sorgliga minnena från hennes barndom.

Hon lade handen på klinkan och öppnade.

Det blef ögonblickligen tyst. De båda makarne tycktes öfverraskade, nästan förskräckta öfver dottrens oväntade inträde. Jean vände sig hastigt till Madelaine och hviskade:

— Tig!

Det rådde ett ögonblicks tystnad. Denise begagnade sig deraf för att se sig ikring. Ett långt och smalt ljus upplyste illa det låga rummet och kastade ett svagt sken på några öfver den höga spiseln uppställda krukor och pannor. Man urskiljde otydligt i andra ändan af rummet de rosiga gardinerna kring alkoven. Formlösa skuggor förlängde sig utefter de fläckiga murarna och taket blef ännu svartare i den mån det aflägsnade sig från den rödaktiga meteor, som dallrade midt öfver den rökande veken.

Denises blickar genomträngde förgäfves detta mörker; hon varseblef ingenting anmärkningsvärdt. Men fadrens ansigte hade icke sitt vanliga uttryck; han tycktes ett rof för en våldsam förbittring och hans ögon flammade af en besynnerlig glans. Hvad som i synnerhet fäste Denises uppmärksamhet var, att modren hade gråtit.

— Kom då in, — sade stenhuggaren slutligen, men i en ton af omedvetenhet. — Du kommer sent tillbaka i afton barn, och likväl är qvällsvarden inte färdig än. Skynda dig Madelaine, vi äro hungriga, lillan och jag.

Utan att svara något skyndade den stackars qvinnan till eldstaden och började med darrande hand att återlifva den slocknade glöden.

— Mor, jag skall hjelpa dig, — ropade Denise, som ända tills nu qvarstått orörlig på tröskeln. Och med ett hopp stod hon bredvid modren och omfamnade henne.

Vissa kyssar gälla mer än långa tal. Denna betecknade: Jag förstår att du lider mor och jag ville så gerna trösta dig.

Om Madelaine förstod detta språk måste Jean Maillard olyckligtvis också hafva anat det och tycktes ingalunda tillfreds dermed.

— Det är onödigt, — sade han axlande sig, vi ha icke behof af din hjelp. Sysselsätt dig med din get, du. Gå, barn, gå.

Och han sköt henne ut ur rummet.

— Hvad hade då händt för att fadren, som vanligtvis var så god emot henne, skulle så bemöta henne? Hvad tilldrog sig då i afton i stenhuggarens koja?

I det Denise gjorde sig dessa frågor vandrade hon långsamt till det lilla halmbetäckta skjul, som utgjorde Follettes sängkammare och bredde framför henne en måltid friskt gräs. Geten lät betjena sig utan att betyga sin vanliga glädje dervid. Hon tycktes också hafva dystra förkänningar.

Denise uträttade sina sysslor med en ovanlig långsamhet. Hon nästan bäfvade att åter inträda i stugan. Hon gick omkring byggnaden flera gånger innon hon kunde förmå sig att öfverstiga tröskeln.

Rummet hade nu ett helt annat utseende. På härden sprakade en stor brasa, öfver hvilken den på en krok hängande grytan just började sjuda. Jean vandrade fram och åter med stora steg. Madeleine höll på att duka.

— Nå hustru, — sade arbetaren med feberaktig otålighet, — soppan?

— På ögonblicket, sätten er.

Arbetaren satte sig bredvid Denise och talade till henne men en glädtighet, som var helt onaturlig. Ögonskenligen sökte han dölja hvad som låg honom på hjertat . . . hvem vet? kanske för att döfva sig sjelf, och två eller tre gånger upprepade han med besynnerliga rörelser:

— Vi skola bli lyckliga, mitt barn. Du skall få se, mycket lyckliga.

Denise ville fråga: hvarför? huru? men fadren undvek att svara.

Madelaine framsatte ändtligen soppskålen och fyllde tallrickarne. Man åt under tystnad. De sista uppfladdrande bränderna kastade ett rödaktigt sken öfver gruppen.

Denise hade åter börjat tänka på Berthe, hon blickade förstulet på modren, som tycktes ett rof för en djup bedröfvelse. Madelaine dröjde ej att aftorka sin sked, förebärande att hon ej var hungrig.

— Det är tid att lägga sig, — sade stenhuggaren så fort som han hade slutat. — Jag är gruflig sömnig. Du bör också vara trött, Denise. Godnatt mitt barn.

Så snart hon omfamnat modren följde han henne sjelf till trappan, som förde till hennes ofvanpå belägna lilla vindskammare.

Allt mer och mer förvånad och orolig steg Denise uppför trappan och började långsamt kläda af sig.

Det var en af dessa varma och tryckande nätter, under hvilka sömnen till och med flyr de ungas ögonlock. Hon öppnade fönstret och skådade ut. Löfverket var orörligt till och med i popplarnes toppar. Då och då klöfvo ljudlösa blixtrar den mörka rymden. Tystnaden var så djup, att man ur fjerran hörde böljornas dönande brus mot sanden.

Till hälften afklädd qvarstod Denise länge i fönstret. Hon knäböjde vid sin enkla bädd och med armarna på täcket och hufvudet sänkt i händerna ville hon bedja, men ingen redig tanke bildades i hennes själ. Hennes läppar voro stumma, ett slags dvala utbredde sig öfver hela hennes varelse. Hon tyckte att man talade och rörde sig dernere; sedan hörde hon ingenting. Hon förlorade medvetandet och insomnade.

Hvad tilldrog sig väl under tiden?

Denise sjelf skulle ej kunnat säga det då hon vaknade. Hon hade tvifvelsutan så småningom glidit ned från sängkanten, ty hon låg på bara golfvet.

En röst hördes plötsligen tätt invid hennes öra. Det var Jean Maillard, som hotande sade:

— Har du snart slutat med att pläga mig? Jag har hittat plånboken, den tillhör mig. Jag behåller den, det är afgjordt.

Huru afdomnad Denise än var under halfsömnen, öppnades dock vid dessa ord en ljusfull horizont för hennes ögon. Hon återsåg Bertha och dennas förtviflan, detta i sorg försänkta hus, som varit så gästvänligt mot henne. Hon såg herr Duvernoy ruinerad i anseende till förlusten af en betydlig summa, och denna summa . . . det var Jean Maillard, det var just hennes far som hittat den.

Ja, men han vägrade att återställa den.

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Påfwens kalott. Nyligen gaf Pius IX audiens åt en engelsk lord, som öfwerräckte honom en påflig kalott, fylld med engelska pund sterl.; knoppen på denna kalott utgjordes af en praktig diamant af det högsta wärde. Sedan wår engelsman framräckt sin präktiga skänk, tillade han med sin nations flegma, att han skänkte denna kalott endast på det wilkor att påfwen lemnade honom sin. Pius IX smålog häråt; han ringde, lät hämta åt sig en annan kalott, aftog den han bar på sitt hufwud och öfwerräckte den åt engelsmannen, som helt allwarligt stoppade den i sin ficka, sägande helt lugnt, att han aldrig warit så nöjd under hela sitt lif.

Tragiskt. En ohygglig tilldragelse timade den 23 April på aftonen i Cirque Napoleon uti Paris. En d:r Epstein har under någon tid roat pariserpubliken, först på Fantaises Parisiennes och sedan på Cirque Napoleon genom åtskilliga taskspelarekonster, hwaribland war den att han lät en person, hwilken som behagade, ladda en pistol och skjuta på honom, utan att skottet förmådde tillskynda honom någon skada. Sagde dag lemnade han pistolen åt twå af åskådarne, hwilka båda, den ene efter den andre, wägrade att göra experimentet. Slutligen åtog sig en herre att ladda pistolen, hwilken han derefter lemnade åt en wid teatern anställd betjent. Denne sköt, enligt begäran, på d:r Epstein, hwilken ögonblickligen föll till marken, utropande: "Jag är dödad", Blod forsade ur hans mun, och publiken warsnade på hans bröst ett stort, gapande sår. Genom en obegriplig tanklöshet hade laddstaken icke blifwit utdragen och det war denna som genomborrat den olycklige trollkarlens bröst. Händelsens obehagliga intryck på åskådarne ökades deraf, att twenne qwinnor, i samma stund de sågo hr Epstein falla, rusade in på skådebanan med alla tecken till förtwiflan. De woro offrets hustru och dotter.

"Mjöl i mun". En mjölnare tänkte en gång göra sig lustig på bekostnad af en stackars pojke, som ansågs wara litet "wriden". "Hör du, Janne, folk säger, att du är mindre wetande:" tilltalade han pojken. "Jag wet inte hwad jag är", swarade denne. "En del wet jag, en del wet jag inte." "Nå, hwad wet du då?" fortfor mjölnaren. "Jag wet att mjölnarne alltid ha feta swin." "Och hwad wet du inte då?". "Jag wet inte hwems spanmål de äta".

Malmö Arbetareförenings annonser.

Enligt styrelsens beslut vid sammanträdet den 22 dennes kommer **allmänna sammanträdet för denna månad att uppskjutas till 2:dra fredagen i Juni,** emedan salen för närvarande begagnas för theatern, hvilken först söndagen den 30 nedtages.

Malmö den 24 Maj 1869.

Sekreteraren.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Å Malmö Arbetareförenings Theater

gifves

Fredagen den 28 Maj:

1:o) «I rum för resande»,

Lustspel i en akt, fri öfversättning af L. A. Malmgren.

PERSONER:

Asklock, handlande från Eksjö.
Emilia, hans hustru.
Greta, deras piga.
Emanuel Wilder, handelsexpedit.

Händelsen föregår i Stockholm.

2:o) Sanningsvännen,

monolog, svenskt original.

PERSON:

Calle Wallin, sjöman.

3:o) Den Politiske Kocken,

Lustspel i 1 akt af Aug. Blanche.

PERSONER:

Salman, borgmästare i en Skånsk stad.
Emma, hans hustru.
Emelie Lefveren, ung enka.
Born, magistratssekreterer.
Bernhard Ström, kock.
En notarie.
Bertha, kammarjungfru.

Händelsen tilldrager sig i en skånsk stad under Danska kriget år 1848.

Söndagen den 30 Maj:

1:o) Hyresgäst och Husegare.

komedi i 1 akt af Meleswille och Xavier.

Beauminet.
Gerfaut.
Adrien de Bernache.
Boisfleury, notarie.
Fru Laurence Duvernoy, ung enka.
Aglaé, Gerfauts dotter.
Victoire, Kammarjungfru.
Gäster af båda könen.

Händelsen passerar i Paris.

2:o) Körer för mansröster,

utföres af sångkören.

3:o) «JA»

eller

Klockar Links Giftermålshistoria,

vaudeville-monolog med sång af Heiberg.

PERSON:

Link, klockare från Grennaa.

(gifves på originalspråket).

4:o) Min Hustru

eller

En natt i Falkenberg,

Skämt i 1 akt med sång, fri bearbetning efter H. C. Andersen.

PERSONER:

Tobias Knubb, f. d. snus- och tobakshandlare.
Jeremias Sillén, hökare.

Händelsen tilldrager sig å gästgifvaregården i Falkenberg.

Priserna äro: å parkett, första galleriets fond och första bänkrad, samt ståplatserna å parkett och första galleriet 50 öre; å första galleriets andra bänk, andra galleriets fond och första bänkrad, samt andra galleriets ståplatser 37 öre, de öfriga 25 öre. Uttagning af de tecknade biljetterna kommer att ske i föreningens handelsbod, Norregatan 31, dagen före hvarje representation till kl. 12 spektakeldagen, hvarefter de försäljas åt den förstkommande.

Dörrarne öppnas kl. half 8, spektaklet börjas kl. 8.

OBS. Detta är sista representationen för denna sejour.

Föreningens dramatiska sällskap.

Förlorade saker i Malmö arbetareförenings theater:

Ett förgyldt silfverörhäng.
En silfverskjortknapp.
En hvit hufvudduk.
En blå näsduk.

Dessa kunna återfås hos föreningens vaktmästare.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Maj månad.

Fredagen den 28. Packhuskarlen S. Nilsson.
Lördagen den 29. PackhuskarlenPer Persson.
Söndagen den 30. Packhuskarlen M. Jönsson.
Måndagen den 31. Mätaren Nils Möller

Juni månad.

Tisdagen den 1. Mätaren Olaus Olsson.
Onsdagen den 2. Muraren J. P. Rosenqvist.
Thorsdagen den 3. Muraren. C. Österberg.
Fredagen den 4. Bryggaren P. Holmberg.
Lördagen den 5. Bryggaren Lars Svensson.
Söndagen den 6. Tunnbindaren Löfström.
Måndagen den 7. Bagaren J. Christensson.
Tisdagen den 8. Bagaren Ifvarsson.
Onsdagen den 9. Vaktmästaren Grip.
Thorsdagen den 10. Plåtslagare Olsson.
Fredagen den 11. Tobaksspinnare Brandt.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 23. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 4 Juni | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

2 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan; Prosten Olin.
Aftonsången: Prosten Olin.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Hallbeck.

Nattwardsgång hålles blott med årets Nattwardsbarn och deras anhöriga.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juni.

Lörd. d. 5 kl. 11 f. m. Lösöreaktion i huset N:r 18 Stora Trädgårdsgatan.
„ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings styrelse.
„ „ kl. 7 e. m. Sammanträda ledamöterna i handtverkarnes läse- och klubbsällskap.
Månd. d. 7 Årssammanträde med Lunds missionssällskap
Tisd. d. 8 Årssammanträde med Lunds missionssällskap.
Onsd. d. 9 kl. 11 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 25 Calendegatan.
„ „ kl. 11 f. m. Auktion å hus och tomt N:r 295 och 6 Calendegatan.
Torsd. d. 10 kl. 11 f. m. Auktion å hus och tomt N:r 8 Södra Förstaden.
„ „ kl. half 12 f. m. Auktion å hus och tomt N:r 10 qvarteret Rundelen.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. De små kapitalernas förenande till ett stort helt är tidens lösen. Arbetareföreningarnes sträfwanden gå ut derpå, och äfwen på samhällets höjder börjar man inse, att sparsamhet hos arbetsklassen är enda sättet att höja deß medlemmar till nyttiga och inflytelserika medborgare. Sålunda har nu en del inflytelserika män i hufwudstaden bildat en "förening till uppmuntrande af sjelfwerksamhet för framtida oberoende". Planen är att sätta den i förbindelse med en ränte- och kapitalförsäkringsanstallt, samt att öfwerallt i landsorten bilda filialer. På sådant sätt ämnar man uppmuntra till sparsamhet, och otwifwelaktigt är, att denna wackra stiftelse, om den skötes rätt, skall omfattas med deltagande samt sålunda fylla sitt mål.

Den officiella tidningen meddelar oß den glädjande underrättelsen, att ryktet om den utmärkte naturforskaren d:r E. Munck af Rosenschölds död war förhastadt. Enligt från konsulatet ingången underrättelse, lär han befinna sig såsom fånge hos presidenten Lopez. Han är således ej död, hwarför hopp finnes att han förr eller sednare skall wälbehållen återkomma till fosterlandet.

Med delegarne i lärarinnornas pensionsförening har bolagsstämma blifwit hållen. Af revisionsberättelsen framgick att kapitalet wid 1868 års början utgjort 98,194: 43, samt wid deß slut 107,631: 14. Under årets lopp hafwa pensioner blifwit utbetalta till ett belopp af 3,238: 60 åt 46 delegarinnor. Denna nyttiga inrättning är således i ständig tillwäxt, samt utöfwar ett wälsignelsebringande inflytande på denna så olyckligt lottade samhällsklaß.

En ställning har nedramlat utanför ett under byggnad warande hus. Lyckligtwis skedde det om natten, så att gatans barikaderande samt de närboendes förskräckelse war enda följden af detta oförlåtliga slarf.

Den gamla frågan om farledningens upprensning wid Baggens Stäcket har åter kommit till lif. Slöjdföreningens styrelse har nu upptagit frågan, och den lär hafwa stora sympatier för sig hos hrr stadsfullmäktige, isynnerhet deß ordförande. Denna farled igenfylldes under ryska kriget åren 1788—90 för att hindra den fiendtliga flottans framträngande till hufwudstaden. Genom deß öppnande ånyo skulle trafiken emellan hufwudstaden och rikets södra orter betydligt underlättas. Önskwärdheten af företagets framgång är således lätt insedd.

Såsom bewis på arbetsklassens i hufwudwudstaden moraliska tillstånd, kan följande berättelse tjena: En yngling hade stutit några halfbouteljer bier från en bryggarwagn. Genast upptäckt blef han eftersatt och fasttagen samt införd på en krog. Här satte man sig genast till doms öfwer syndaren och domen lydde att han genast skulle förtära 6 stora supar samt en half boutelj swenskt öl. Sig till straff och androm till warnagel aftjenades genast straffet, hwarefter den brottslige ställdes på fri fot.

Kongliga teaterns mest framstående tenorsångare under många år, hr Olof Strandberg, har haft sin afskedsrecett. Huset war fullt, och han belönades rikligen med framropningar, blombukettet och lagerkransar.

Trefaldighetsafton firades som wanligt med utwandringar till Haga, Friesens park och Ugglewiken. Nöjet slutades, äfwenledes som wanligt, med blodiga slagsmål.

Slöjd- och arbetareföreningens medlemmar hafwa ingått till styrelsen för slöjdskolan i Stockholm med den framställning, att skolan måtte jemt utwecklas till industriens fromma, och att twärtemot åsigter, som å riksdagen uttalades, inga inskränkningar måtte göras.

Prinsessan Lovisas förmälning med danska kronprinsen Fredrik lär wara utsatt till den 27 Juli. Efter ett par dagars wistelse i hufwudstadens grannskap, begifwa sig de nyförmälda öfwer Malmö till Köpenhamn. Stockholms presterskap skall i brudgåfwa skänka prinsessan en praktfull och dyrbar swensk bibel. En dansk bibel är likaledes ämnad att gifwas henne af folket i Jylland.

Allmänt bekant är de stora framsteg i wapenöfning och exercis, som eleverna i hufwudstadens folkskolor på sednare tiden wisat; ungdomens militära dater hafwa likwäl förargat en och annan beskedlig Stockholmsbo. Så har en insändare till Dagl. Alleh. föreslagit uteslutande af "dessa läroämnen" från underwisningen, "så wida ej meningen wore att uppfostra det uppwexande slägtet till "trumslagare och signalblåsare". Han bor i närheten af en folkskola wid skärgårdsgatan, och har en sysselsättning, hwartill en "klar och redig tankegång är nödwändig", men måste lemna sin bostad kl. 3 på eftermiddagen, då ett "infernaliskt buller" upprepas i nämnde skola; i det att gossarne få lära sig "blåsa signalhorn och öfwa sin armstyrka medelst trumning", som lär utöfwa en stark werkan på grannarnes hörselorganer. Ett sådant "oljud" tyckes insändaren ej kunna fördraga, deßutom tål han ej skolgossarnes utmarscher: "de swärma omkring på ganska olika tider och hwad wärre är, nästan på alla mera trafikerade gator, till werklig förskräckelse för åkande, hwilkas hästar äro mindre pålitliga".

För några dagar sedan inställdes i poliskammaren en karl, som strukit omkring och betlat. Han uppgaf sig heta Johan Filip Pålsson och företedde bewis om, att han war "födt i Mogata den 25 februari 1834, döbt i Norrköping af O . . . d. 3 desämber 1868 og confirmerat af AEldste A. Andersson samma dag, er et elsket og trofast medlem i Norrköpings green af Jesu Christi kirke af sidste dages hellige i Norrköpings conference og staar som sådant i ett godt forhold till bemeldte samfund; etc. Norrköping d. 14 desämber 1868. C. Larsson. Greenins president." Pålsson förpassades emellertid till arbetshuset, der han nu har tillfälle att i all ro grubbla på sin nya religion, hwars lärosatser tycktes wara honom ännu ganska dunkla.

Stockholmstidningarna kasta nu sina "återblickar" på 1869 års riksdag. I Dagbladet yttras: Beträffande de båda statsmakternas inbördes ställning till hwarandra i rättsligt afseende, har en ganska wigtig principfråga blifwit af 1869 års riksdag afgjord, den nämligen om riksdagens rätt att göra nedsättningar i ordinarie anslag. Af denna juridiska rätt, hwilken riksdagen obestridligen eger, begagnade den sig redan förlidet år, då en nedsättning gjordes i anslaget till kgl. teatrarne, men den principiella sidan af saken framhölls då endast af en talare i första kammaren. Wid denna riksdag åter, då inom andra kammaren fråga uppstod om indragning af en del utaf anslaget till arméens wapenöfningar år 1870, gaf detta anledning till en utförlig diskussion, huruwida det wore med en konstitutionel uppfattning af statsmakternas ställning till hwarandra öfwerensstämmande, att riksdagen ensidigt widtoge nedsättningar i ordinarie anslag. Denna fråga beswarades af andra kammaren med ja, och då första kammaren kort derefter jemwäl beslöt en, ehuru till siffran obetydlig, nedsättning i ett annat ordinarie anslag, måste 1869 års riksdag anses hafwa på det bestämdaste förklarat icke blott, att riksdagen eger ifrågawarande rättighet, utan äfwen att den hädanefter ämnar begagna sig derutaf. — En annan tidning låter några talande siffror uppträda, för att belysa statsanslagen: Beloppet af de anslag, som förra riksdagen bewiljat åt elementarlärowerken uppgår till 1,673,860 rdr då deremot anslaget till folkunderwisningen endast utgör 1,169,500. Samtliga elementarskolorna hade wårtermin 1867 blott 13,564 lärjungar, men samtl. folkskolorna omkring 500,000. Staten bidrager sålunda med omkring ett hundra tjugu riksdaler årligen till underwisande af hwar och en af de mera bergade klassernas gossar, men endast med omkring twå och en fjerdedels riksdaler om året till bekostande af underwisning för hwar och en af de mindre bemedlade klassernas söner och döttrar. En annan jemförelse! Som ofwan är sagdt har riksdagen anslagit till rikets samtliga elementarlärowerk 1,673,810 rdr. Samma riksdag har bewiljat till kungliga familjens och

slottens underhåll . . . . . rdr 1,417,000,
hwartill kommer lifränta till
konungen . . . . „ 300,000,
Summa rdr 1,717,000.

Således 34,000 rdr mera till underhåll af kungliga familjen än till hela elementarunderwisningen, och 548,000 rdr mera än till hela folkunderwisningen.

Carlshamn. Äfwen i Blekinge kommer ett folkmöte att hållas den 1 instundande Juli å Kalleberga slätt nära Ronneby. De "löjliga mötenas tid" som en förnäm stockholmskåsist kallat wår tid, tyckes alltmer antaga en bestämdare och allwarligare karaktär. Den gången war han ingen profet; och månne ej framtiden skall wisa att "folkmötena" utöfwat ett allwarsamt och djupt inflytande på wårt folk och samhällsskick.

Wexiö. Närmare 200 personer afgingo förra weckan härifrån till Preussen; om de derstädes wäl erhålla större löner, så äro de deremot ej så "fria", som i gamla Swerige, ty kroppsagan och husbondewäldet hålla i Tyskland tyglarna ganska hårdt åt, på lata och försumliga tjenare.

Helsingborg. Stubbarps kolgrufwor i närheten af Eslöf hafwa under det förflutna året lemnal cirka 16,000 tunnor stenkol. Om Eslöf—Billeberga jernwäg komme till stånd, skulle wärdet af dessa grufwor betydligt förökas. — Landskrona—Helsingborgs jernbana har under April månad inbringat 18,340: 39. — Staden har warit hemsökt af en eldswåda, som lade slagtaren Olssons å östra förstaden belägna hus i aska. — En smed wid namn Pettersson har förswunnit, hwarför man förmodar att han begifwit sig till Amerika.

Den beryktade f. d. tidningsredaktören, lotterikollektören och utwandringsagenten Janne Damm har nyligen passerat staden på resa till Amerika, hwilket land onekligen erbjuder ett större fält för hans oroliga werksamhetsbegär, än det otacksamma fäderneslandet. Född Malmöbo, der han började utgifwa en tidning, Hand. och Sjöfartstidn., har han alltsedan början af sin publisistiska bana anfallit samhällen och enskilda personer, liksom han äfwen fört sin öfriga mångsidiga werksamhet på ett sätt, som ingalunda gör det beklaganswärdt, att han nu skuddat stoftet af sina fötter och lemnat fosterjorden i ro för en af deß extravagantaste och oroligaste söndringsandar.

Landskrona. Sadelmakaren C. F. Hansson, hwilken af Landskrona rådhusrätt blifwit dömd såsom bedräglig gäldenär, har af hofrätten blifwit frikänd.

Ystad. Jernbanan har under April månad lemnet en behållning af 20,724 rdr. — Gaspriset är nedsatt till 6 rdr pr 1,000 k.-fot. — Polemik har uppkommit emellan stadens tidningar. Den ene klagar öfwer det ofskick af alla slag, som bedrifwes i stadens promenader, medan den andra påstår, att något ofskick alls icke förefinnes.

Malmö.

Weckans händelser. Taxeringskomité waldes i Lördags, och utsågos dertill: rådman Dahlström, handl. W. Luttropp, J. C. Schoug, C. G. Kruse, och Ad. Faxe, färgaren C O. Murman, mjölnaren A. Bengtsson, tullförwaltaren L. Berlin, samt målaren J. A. Zielfeldt; till suppleanter: stadskomminister Wahldorff, handl. J. Kjellberg, hofslagaren M. Skånberg, samt ryttmästaren U. v. Platen.

Liket efter ett nyfödt barn har blifwit upphittadt på en förstugutrappa i Sege by, och kungörelse är utfärdad om belöning för den brottsliga modrens tillrättaskaffande.

Den person som hängde sig å härwarande begrafningsplats wor f. d. bokhandlaren Carl Fredrik Rönnow från Köpenhamn.

Slagtaren Strid, som wid förra månadens torgdag gjorde sig skyldig till utprångling af ett danskt adreßkort har härför blifwit dömd till 58 rdrs böter.

Landshöfdinge-embetet har dömt fyra af stadens fattighjon till allmänt arbete å Waxholms fästning i sex månader för lättjefullt och oordentligt lefnadssätt.

Wid kyrkostämmorna sistlidne måndag bewiljades full answarsfrihet för förwaltningen af såwäl församlingarnas som folkskolornas och begrafningsplatsens räkenskaper. Wid den gemensamma kyrkostämman godkändes deßutom skolrådets förslag om den nya begrafningsplatsens planering instundande wår, samt upptagande af ett lån stort 12,000 rdr för detta ändamål. För denna summa skulle äfwen en skuld af

9,500 rdr liqwideras. Tillika bewiljades åt underlärarne wid stadens folkskolor en löneförhöjning af 100 rdr pr år, att utgå från den 1 Maj.

En handtwerksförening är bildad, hwilken skall öfwertaga de angelägenheter, som handtwerkssocieteten omhänderhaft. Stadgarne äro sanktionerade, och till styrelseledamöter äro inwalde hrr N. P. Brunskog, C. Lessander, M. Möller, L. Bauer, P. Borgström och P. Holmström.

Nordiskt samfund i Danmark har fattat beslut om utfärdande af inbjudning till ett allmänt nordiskt folkmöte wid Hilleröd på Seeland d. 4 Juli och har Nordiska nationalföreningen i Lund biträdt detta beslut samt anmodat herr redaktör Björling härstädes att mottaga anmälningar till deltagande i mötet; framdeles kommer inbjudningen att offentliggöras i allmänna tidningarne.

I måndags afslutades terminen wid härwarande söndags- och aftonskola af direktionsledamoten herr handl. Th. Flensburg, som äfwen till de elever, hwilka deraf gjort sig förtjente, utdelade premier, bestående af ritbestick och böcker. Wid tillfället förewisades åtskilliga wackra prof på elevernas framsteg i linearritning, frihandsteckning och skönskrifning. Följande elever erhöllo premier, nemligen för linearritning: timmermannen O. Olsson, maskinarbetaren G. Olsson, studerande A. Henriksson, stenhuggare J. A. Grönwall; för swenska språket: bodgossen W. Nilsson och gördelmakare J. E. Andersson; för räkning och skönskrifning: typaren F. F. Sundberg; för räkning: urmakarelärlingen J. H. Olsson, skolgossarne J. Lundberg, P. Johnsson, O. Hansson och O. Lundqwist; för skönskrifning: bagaren C. Cederholm, skolgossarne O. Hansson och P. Dahlberg, springgossen P. Pehrsson; för frihandsteckning: springgossen M. Davidsson, skolgossarne F. G. Liljedahl och C. O. Påhlsson, snickare A. Nilsson och guldsmed J. W. Nilsson; dessutom erhöllo följande muntliga loford för flit och framsteg i linearritning; teknologerna P. Larsson, A. Larsson, C. G. Olsson, N. Pehrsson och skolgossen O. G. Himmelman.

Malmö Arbetareförening.

Å teatern i föreningens sal gafs i söndags sista representationen för denna speltur; tillsammans hafwa sju representationer blifwit gifna, alla talrikt besökta och hafwa inbringat omkring 1,100 rdr, oaktadt de låga inträdesafgifterna.

Nästa söndag kommer den bekante talaren och deklamatören Joh. Nybom att för föreningens medlemmar föredraga åtskilliga poemer enligt program å annat ställe i tidningen. Medlemmarne skola säkert med nöje begagna tillfället att få höra Sweriges störste deklamatör.

De hrr komitterade, som erhållit uppdraget att utarbeta förslag till ändringar i föreningens reglemente, hade i onsdags afton sitt första sammanträde, och waldes hr Björling till ordförande och hr Ekeroth till sekreterare. De af föreningens medlemmar, som hafwa ändringsförslag till reglementet att framställa, anmodas genom annons i dagens nummer att inkomma till komitéen med skriftligt anförande i detta hänseende.

Honung och Wax,
eller litet af hwarje.

Oberoende. Den som kan säga till sig sjelf: jag har hwad jag behöfwer och ingen behöfwer gifwa mig något, som jag icke med rätta kan fordra, den kan också säga; ingen kan föreskrifwa mig något, jag behöfwer icke böja mig för en annans obilliga wilja eller önskningar. En sådan man är i werkligheten fri i alla sina förhållanden.

Beroendet har mycket ledsamt i följe med sig. Det gör oß swaga och fega i handlingen, beslutet, ja i sjelfwa omdömet. Är det fråga om ett wal eller en omröstning i en komun, så står en sådan man, som beror af andra, icke sjelfständig; han wågar då ej rösta efter egen åsigt. Han rädes för att säga sin tanke, emedan denna ej öfwerensstämmer med deras önskningar, i hwilkas händer han ligger för "lån och förskotter". Huru ofta förefaller icke sådant på mångfaldigt sätt! Hans kreditor säger t. ex. med den wänligaste min i werlden: Jag har gjort allt för dig, nu räknar jag också på att du är på min sida; du gör mig till wiljes i den här saken, icke sannt? Jag lägger mycken wigt wid att få den afgjord efter min önskan. Will han nu ej bli så att säga, uppäten eller se sig ruinerad, så måste han följa winken.

Huru annorlunda den man, som genom sig sjelf har hwad han behöfwer. Medwetandet att han kan förtjena hwad han behöfwer, fyller honom med mod och tillförsigt; det gör hans sinne lugnt och belåtet. Trefnad i hemmet och loflig beqwämlighet, hwarmed han kan omgifwa sig, utöfwar ett wälgörande inflytande på hans fysiska menniska, på hans helsa och på hans sätt att se och bedöma händelser och saker. En sådan man är i werkligheten fri i alla sina förhållanden.

Förtalet. Jag kände en man med förträffliga egenskaper, den jag högt wärderade. Wi woro wänner. En afton wille jag skingra min swårmodighet i hans sällskap. Men på hans anlete låg icke mer förtroendets öppenhet. Wårt samtal, förr räckte tiden aldrig till för ömsesidiga meddelanden, war nu färglöst och twunget, och tiden wille aldrig taga slut. På min fråga swarade han, att intet fattades. Men jag såg, att han icke sade sannt. Mitt öppnade hjerta slöt sig åter, och jag war åter ensam med mina tankar och känslor.

Jag älskade och war älskad. Efter en dag, tillbragt midt i werldshwimlets qwaf och egennytta, ilade jag till min Fannys hem i gröna lunden, för att swalka mig i harmoni. Kojan war tom. På ett framlagdt blad ur hennes album stod skrifwet: Bedragare, farwäl för alltid!

Jag tycker om umgänget i en huslig familj. Jag slöt mig till en sådan med min själs hela innerlighet, deltog i deß fröjder och sorger och kände mig lycklig. Det dröjde icke länge förr än den wälwilja, jag rönt, byttes i förbehållsamhet, mißtroende. Mina minsta fel wexte till stora synder. Ingen war jag mer till lags, af ingen wärderad. Jag måste fly.

Jag sökte min fortkomst på en slipprig bana, der min gynnare loswade mig framgång. Men från en wiß tidpunkt kallnade hans deltagande, och jag blef förbigången.

Jag wille göra godt åt fattiga, och fann min lust i det beskedliga folkets tacksamma tillgifwenhet. Men snart märkte jag, att man betraktade mig med mißtänksamma ögon, och man förebrådde mig än det ena än det andra orena motivet.

Jag wille lefwa för allmänt wäl, skingra fördomar, gagna med mina få insigter, göra sanning, all rätt gällande framför enskilda intressen. Man hörde mig i början. Men snart förändrades förhållandet. Jag war afmålad här som en fantast, der som en krängelmakare.

Jag wille — — ack jag wille så mycket — men alltid stod någon i wägen för mina afsigter.

Och roar det dig nu att weta hwem det war, som gjorde mig allt detta onda, så will jag säga dig det i största förtroende. Det war en stygg swartalf, som de kalla förtal.

Denne mörkrets ande smyger wida werlden kring, hwisskande och taßlande, fröjdas att slita wänskapens, kärlekens, familjens band, klappar händren af glädje, när han lyckas att lömskt undergräfwa och förstöra jordens lycka, att göra allt mißtänkt, förgifta allt, nedswärta allt, äfwen det renaste. Han utsår i rikt mått trätofröet bland jordens arma barn, som för hans skull lefwa i mißtroende och harnesk mot hwarandra. Han trifwes bland kaffekopparne så wäl som i tobaksröken. Han älskar mörker och skymning, okunnighet och råhet. Ty offentlighet, sann bildning och upplysning wore hans död.

Men jag skall, jag måste hämnas. Jag har swurit det. Jag har swurit, — **att aldrig förtala någon, att aldrig om någon säga hwad jag icke kan säga honom midt i synen.**

Uppgifter från olika arbetare föreningar.

Kristianstad.

Arbetareföreningens sångafdelning, som den 21 Maj war samlad till sin sista sångöfning på denna sidan sommaren, hade derefter till en enkel kollation inbjudit sin anförare och instruktör, redaktör Thimgren, åt hwilken, såsom en gärd af tacksamhet för det nit och den framgång, hwarmed han alltsedan föreningens stiftande nöfwat och ledt sångkören, öfwerlemnades en present, inköpt för medel subskriberade inom sångkören och bestående af en dyrbar och elegant kaffeserwis.

Göteborg.

Den af arbetareföreningen gjorda framställningen till utskänkningsbolaget, att detta skulle anwända den för 1867 och 1868 upplupna behållningen till aktier i föreningsbyggnaden, meddelas nu i "Arbetaren"; i denna framställning yttras följande:

Inom alla länder börjar man mer och mer inse, att det, för undwikande af en ohygglig tillwäxt i fattigdom hos arbetareklasserna, wid sidan af en stigande rikedom hos andra, hwarigenom beklaganswärda förhållanden måste uppstå, de der till sist kunna tillstoppa alla källor till allmänt wälstånd, är af nöden att wara betänkt på anordnandet af praktiska inrättningar, genom hwilka arbetarne kunna höja sig i ekonomiskt hänseende, såsom grundwalen för en mera utbredd upplysning, hwilken i alla händelser är det säkraste medlet för fosterlandets utweckling i sann frihet och werkligt oberoende. Det är och blir ej nog med att såwäl större som mindre samhällen uppföra fattig- och arbetshus: dessa kunna endast afse dem, som redan lidit socialt skeppsbrott. Man måste äfwen så ställa, att deras antal kan minskas, som behöfwa lida skeppsbrott, emedan i omwändt förhållande intet samhälle, huru rikt det än är, skall kunna i längden draga försorg om alla de skeppsbrutna.

Arbetarne samla sig derför ock öfwerallt, för att genom föreningsmedlet, genom samwerkan söka att sjelfwa häfwa detta onda, hwilket, om det skulle få bestå och utweckla sig såsom hittills, måste förr eller senare leda till bekymmersamma förhållanden på det sociala området. Män och korporationer, hwilka ega klar blick för tingens rätta natur och för förhållandena, skynda sig derför på det ena stället efter det andra att genom råd och dåd biträda arbetarne i deras ansträngningar, hwilka dock ytterst ha det gemensamma helas bästa till mål. Man förstår, att ett nödwändigt wilkor för detta är, som sagdt, den stora massans bättrade ekonomiska ställning och ökade upplysning, hwaruc en högre moral ach en kristlig förnöjsamhet skola kunna utweckla sig.

Wi följa uppmärksamt dessa förhållanden i andra länder och skulle kunna ådagalägga flera bewis på, huru regeringar och kommuner samwerkat, för att genom medborgerliga lindringar i många afseenden understödja de sig förenande arbetarnes, arbetareföreningarnes, ansträngningar, emedan man tydligen inser, att ju mera arbetarne kunna lyckas i dessa, desto bättre skola förhållandena gestalta sig och desto förr skall man ernå det alltid eftersträfwanswärda målet: wälståndets allmängörande.

Den i detta samhälle bildade arbetareförening, hwilken under sin jemförelsewis korta tillwarelsetid kraftigt utwecklat sig och omfattar en nummerär, hwars storlek af mer än 4,000 personer bäst ådagalägger, huru här fanns ett behof att fylla (wi hossluta ett utdrag ur matrikeln, hwilket angifwer, att medlemmarne utgöras af idel arbetare och arbeterskor, men ett jemförelsewis mindre antal andra personer), har äfwen haft tillfälle att röna å det allmännas sida bewis på sympati, i det stadens fullmäktige till densamma kostnadsfritt öfwerlåtit tomt för uppförande derstädes af ett gemensamt Förenings- och Samlingshus. Denna öfwerlåtelse grundade sig, antaga wi, derpå, att nämnda korporation tydligt insåg nödwändigheten i åstadkommandet af ett dylikt hus för Föreningens fortfarande bestånd samt deß utweckling i en mån, hwarigenom den kan werkligt gagna och höja arbetareklassen. Det är nemligen klart, att för denna utweckling erfordras lämpliga och stora lokaler, hwilka nu ej stå till buds inom samhället, om wi än kunnat hittills draga oß fram med det tillgängliga; och skulle de finnas eller under tiden uppstå, så att Föreningen kunde förhyra dem, så skulle dock dessa hyror taga Föreningens krafter så i anspråk, att den skulle efter åratal stå lika tomhändt, dertill ständigt med den faran för ögonen att, genom bristen på den sammanhållning som ligger i eget hus, Föreningen skulle lätt kunna splittras och sålunda den stora framtidstanke, som ligger i deß tillwaro och sträfwanden, för långliga tider nedtrampas.

Styrelsen för Göteborgs Arbetareförening wänder sig derför wördsamligen till Styrelsen för Göteborgs Utskänknings-Aktiebolag med denna hemställan, huruwida den skulle wilja biträda, till wederbörande komité öfwerlemna och wid bolagsstämma uttrycka följande wår, på ofwan framhållna motiver grundade, begäran:

Att Göteborgs Utskänknings-Aktiebolag anwänder sin upplupna behållning från åren 1867 och 1868 jemte räntor till inköp af aktier i det bolag för uppförande af ett Förenings- och Samlingshus åt Göteborgs Arbetareförening, som kommer att under instundande sommar bildas, på i allmänhet de wilkor, som finnas i byggnadskomitéens förslag angifna och hwilka innehålla förbindelse för Göteborgs Arbetareförening att å aktiebeloppet betala 6 prcts ränta jemte amortering medelst aktiers utlottning;

Att, alldenstund ett af Cand. Jur. hr A. Philipsson wäckt förslag, rörande ofwannämnda behållnings anwändande, afser twenne lånefonders inrättande för arbetsklassen och således förtjenar stort afseende de af Arbetareföreningen utbetalta räntor å Utskänknings-Aktiebolagets aktier i Föreningshuset, jemte amorteringssummorna, anwändas på sätt hr Philipsson föreslagit; och

Att, om Göteborgs Utskänknings-Aktiebolag ej skulle, fastän wi icke wilja göra framställning om någon skänk, utan helst önska att genom sjelfhjelpens egen häfstång åstadkomma, hwad wi önska, hwarför wi endast begära för någon tid Bolagets understöd, i enlighet med deß forna stadgar, wilja anwända hela sin behållning till inköp af aktier på ofwan angifna sätt, antingen någon del dertill anwändes, eller ock en summa lemnas oß till stärkande af Föreningens byggnadsfond, utan några wilkor, dock framhållande, att Arbetareföreningen endast kan med werklig fördel i förberörda afseende ses till godo genom aktiers inköp för hela behållningen.

Göteborg den 29 April 1869.

Styrelsen för Göteborgs Arbetareförening.

Köpenhamns arbetareförening af 1860. Föreningen deltager med öfriga föreningar och korporationer i Köpenhamn uti firandet af grundlagsfesten, 20:de årsdagen af grundlagens antagande den 5 dennes; och är till deltagande i festen inbjudning utfärdad till Köpenhamns och kringliggande nejds medborgare. Festen hålles wid "Eremitagen i Dyrehaven", och tåget samlas kl. 4 e. m. på första planen till wenster på wägen från Klampenborg. — Från föreningen "Dania" i Chicago har skrifwelse till förmannen Rimestad ingått, med anmodan om hans medwerkan till erhållande af böcker ur danska litteraturen för nämnda förening; och synes detta winna wälwilligt tillmötesgående af Köpenhamns förläggare.

Utrikes.

Den 18 Maj förrättade auktionsmäklaren Driver i London offentlig auktion å kallelse till ett patronelt pastorat i Lincolns härad och kontrakt i England. Det innehafwes nu af en 73 års man, men han kan enligt naturens ordning icke länge lefwa, sade mäklaren. Det är en alldeles förträfflig lägenhet, sade han widare. Den afkastar 708 pund sterling (12,700 rdr) om året, och åt en vice pastor behöfwer man bara betala 1,800 rdr om året. Pastoratets begge kyrkor ligga blott en knapp qwarts (swenskt) mil från hwarandra, och det är wanligt att bara en predikan hålles i hwardera kyrkan, och dessa stå annan tid än i den andra; således kan vice pastorn sköta hela affären ensam, och man har nära 11,000 rdr i behåll om året jemte ett ypperligt boställe (alldeles som hos oß!) Det är en wacker trakt med godt umgänge samt ypperligt jagt. Inkomsterna inflyta säkert och beqwämt, ty de utgå från endast 6 åboar. Allt det der borde wara wärdt en köpesumma af 10,000 pund (180,000 rdr). Det wore ett förträffligt tillfälle för en förmögen far att skaffa utkomst åt en yngre son, som fördenskull borde skickas åstad att taga pastoralexamen. Man wille dock nöja sig med något mindre än 10,000 pund. Han wille börja med 5,000 pund. Hwad bjudes?

En bjöd 4,000, En annan 4,100 pund. Så gick det upp till 4,800 pund för det patronella pastoratet med deß 500 själar. Längre wille ingen gå och så litet kunde patronus ej taga. Mäklaren slutade således auktionen, tillkännagifwande att det ginge an att ännu göra upp affären med honom under hand.

Nedanstående har tillbragit sig i Österrike, i Wien. Det gäller 20 millioner floriner, säga somliga; men andra påstå 30 millioner . . . Man wet således icke bestämdt hwad som fanns i kassan; och

hwad man ännu mindre wet, det är hwart kassan tagit wägen.

Det är österrikiska arméns enke- och pupillkassa. Hwarje officer i Österrike som wille gifta sig war skyldig att till kassan inbetala en wiß summa såsom borgen; wanligtwis bestodo dessa valutor i statsobligationer. Men för någon tid sedan fingo de pensionerade officerarne rättighet att gifta sig, utan att prestera någon borgen. Detta medgifwande gaf anledning till att alla de officerare, som blifwit pensionerade sedan de erlagt det för äktenskaps ingående föreskrifna kautionsbeloppet, fordrade att återfå hwad de inbetalt. Deras begäran afslogs helt kort och twärt. Tidningarne började nu tala om saken och Wehr-Zeitung offentliggjorde ett inom armén cirkulerande rykte — att enkekassan icke mera fanns till, utan blifwit anwänd till statsutgifternas bestridande!

Saken syntes så otrolig, att man wäntade sig för hwarje dag en officiel dementi . . . Och ännu fortfar man att wänta . . .

Utgången af de redan kända walen i Frankrike har warit gynnsam för den kejserliga regeringen. I 280 walkretsar har oppositionen drifwit igenom endast 26 wal, medan 196 af de nya deputerade äro anhängare af kejsardömet och i 58 kretsar skulle lottning ega rum. Den lyckliga utgången gäller likwäl icke sjelfwa Paris, hwarest den starka spliten imellan oppositionens fraktioner har ledt till, att i en del kretsar ny omröstning skall ega rum, i det ingen af kandidaterna har uppnått absolut majoritet. Det största intresset knöt sig som bekant till 3:e kretsen, hwarest Emil Olivier och Bancel stodo gentemot hwarandra. Med hänsyn till Oliviers kandidatur herrskade der länge osäkerhet om, hwartill den skulle hänföras, och det såg en tid ut, som om hwarken regeringen eller oppositionen wille kännas wid honom. Olivier uppträdde dock i werkligheten som regeringens kandidat, och med undantag af Pays togo de officiösa bladen äfwen ordet för hans wal. Hans motståndare, Bancel, en återkommen landsflykting, som närer ett gränslöst hat till kejsardömet, uppträdde alldeles oförbehållsamt som revolutionens kandidat. Han uttalade i walmötena de radikalaste åsigter, förklarade för wäljarna, att ingen räddning war att wänta utan af en fullständig omwältning, och försäkrade dem, att han war willig att dö för friheten, om så wore nödwändigt. I tredje kretsen war det således på sätt och wis kejsardömet och revolutionen, som stodo midt emot hwarandra. — "Gen j rösten på mig", skref Olivier för några dagar tillbaka i ett bref till sina wäljare, "så rösten j för den konstitutionella oppositionen och emot den oförsonliga oppositionen. Den oförsonliga oppositionen skall bringa eder i olycka, den konstitutionella oppositionen skall föra eder till frihet." Majoriteten af wäljarna har föredragit revolutionen framför det liberala kejsardömet, i det Olivier har fallit igenom för Bancel. Olivier har representerat Paris i lagstiftande korpsen sedan 1857 och han blef båda gångerna wald som oppositionens kandidat. Han har alltså fallit derföre att han uppenbart erkänt, att han föredrager ett napoleonskt kejsardöme med fria institutioner framför en ny revolution; men 3:e walkretsen i Paris är icke Frankrike. Från lagstiftande korpsen skall Olivier icke blifwa utesluten genom sitt nederlag i Paris, emedan han ockå hade ställt sig i Varde-departementet, hwarest han blifwit wald.

Bön.

(Af Johan Nybom).

Med helig bäfvan, Gud, till Dig jag träder,
Och gyllne lutan skälfver i min hand,
När i dess skygga toner rörd jag kläder
Min djupa andakt och min ljufva brand.
Du är det, som min andes blommor vårdar
Och tänder sångens altarflammor opp,
Och öfver hjertats tysta tempelgårdar
Upprullar taflor uti himmelskt hopp.

Jag tackar Dig för dessa flydda stunder,
Som nu i minnets hvita månljus stå,
Då englar gästade mitt Mamres lunder,
De evigt gröna under himlar blå,
Då kärlek satt och lekte i mitt öga —
En kärlek, än för ren att ha ett namn, —
Då verldens stormar störde mig så föga,
Ty hela verlden var min moders famn.

För dessa kära namn af fader, moder
Jag beder och jag tackar Dig i dag;
Snart fara äfven de på glömskans floder,
Och ensam på min skumma strand står jag; —
Men jag vill resa vårdar i mitt hjerta
Och bädda der åt dem för hvilans ro
Och göra vallfärd dit från lifvets smärta
I helig kärlek och i ödmjuk tro.

Der vill jag viga mig åt Dina strider,
Der vill jag hvila ut från stormens gny
Och, när min själ i örtagården lider,
Till mina sparda barndomsminnen fly,
Bland hvilka först jag lärde mig att stamma
En bokstaf efter det af lifsens ord,
Som är på en gång arlaregn och flamma
För allt, som tror, i himmel och på jord.

Men först och sist till Dig min bön jag
ställer:
Du, mina fäders Gud, gif kraft, gif mod
Utaf den nåd, som rik och herrlig väller
Sin purpur-åder utur Sonens blod,
Jag dricka vill i alla skiljda öden,
I lifvets högsta både sorg och fröjd;
Jag dricka vill ännu en gång i döden,
När jag går upp mot Thabors ljusa höjd.

Jag sluter i Din famn allt, hvad mitt hjerta
Har skönast såsom minne och som hopp,
Jag sluter i Din famn min fröjd, min smärta,
Att der i helig offerrök gå opp;
Och glad i Dig jag fattar vandringsstafven
Och går, Din kämpe, mot en okänd verld. —
Välsigna, Gud, mitt lif, — förklara
grafven
Och se i nåd till hvarje hjertats gärd!

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

IV.

Måsboet.

Madelaine hade ännu en gång mod att trotsa Jean Maillards vrede.

Ingen af de båda makarne hade gått till hvila.

Stenhuggaren satt midt i rummet med armbågarna på bordet och hufvudet lutadt i händerna.

En svag månstråle föll alldeles på arbetaren, hvars begrundande ställning så mycket bjertare framstod mot det öfriga djupa mörkret i kammaren.

Madelaine låg på knä bredvid honom. Hon fattade hans hand; han drog den ej tillbaka. Hon kysste handen; han vände hufvudet och kastade på den stackars qvinnan en blick, i hvilken hon endast varseblef medlidande.

Djerf genom denna lyckliga förändring ville hon på nytt bönfalla.

Bakom dörren fanns emellertid någon som lånade ett uppmärksamt öra.

Denise hade gått utför trappan med kattfjät. Hon hade krupit ihop på det nedersta trappsteget och lyssnade der med den mest brinnande nyfikenhet, som någonsin kommit ett qvinnohjerta att klappa.

— Jean, — bad Madelaine, — gif mig plånboken, jag besvär dig, gif mig den. I morgon bittida före dagningen skall jag bära den till Honfleur; jag har tagit noga reda på adressen, som trumslagaren utropade.

— Nej, — svarade stenhuggaren. Ett ögonblicks tystnad.

— Min vän . . .

— Om jag vägrar, stackars hustru, så är det just för din skull; för vårt barns, vår dotters skull. Mitt galna lefnadssätt tyckes hafva invigt er båda två åt olyckan . . . Jag finner ett medel att frånrycka henne er i dag och du fordrar, att jag ej skall betjena mig deraf. Nej, nej, jag står på mig!

— Gud pålägger icke det eviga lifvet all sin tuktan. Han förbannar i dag på jorden dem, som göra det onda och det med orätt förvärfvade goda bär aldrig lycka med sig.

Ett ögonblick satt arbetaren tanktull.

Sedan, axlande sig, sade han med ett ondskefullt löje:

— Prat, bara prat. Vi hafva med egna ögon sett bevis på motsatsen. Erinrar du dig Pierre Bouquoille?

— Den uslingen, som var vår granne i Paris. Han, som gaf dig så elaka råd?

— Möjligt. Han var också en fattig sate som jag på den tiden och plötsligen, du bör komma ihåg det, afskuddade han sig eländets ok. Vet du på hvad sätt? Han också hade hittat en betydlig summa Han också kunde hafva lemnat allt tillbaka, men han behöll det och han har icke blifvit förbannad för det. Tvärtom, allt har gått honom väl i händer. Han har kastat sig in i affärer. Han har blifvit rik, aktad, lycklig.

— Lycklig! . . . hvad vet du derom?

- Jag vet att utom mig ingen känner hans hemlighet. Exemplet är godt, jag skall följa det. Jag ämnar göra som Pierre Bouquoille.

— Jean . .

Men hvartill tjenar det att här upprepa alla Madelaines ord? Man anar dem lätt. Den värdiga qvinnan åberopade religion, hederskänsla, dens förtviflan, som förlorat plånboken. Hon bönföll i sin hängifvenhets namn, i hennes dotters framtids Hon talade ock om samvetsqvalen, som ej ej skulle fela att brännmärka hans ålderdom. Hon tycktes inspirerad af en god ande. Hon blef vältalig i den mån hon framstod som hederlig qvinna.

Stenhuggaren hade ånyo sänkt hufvudet i händerna. Han svarade icke mer.

Denna tystnad uppmuntrade Made leine. Ett ögonblick till och med trodde hon sig hafva lyckats. Hon reste sig triumferande och glad för att omfamna mannen . . .

Arbetaren hade insomnat.

Hon gjorde en rörelse af bedragen förhoppning, af onämnbar smärta. En ny förändring försiggick plötsligen i hennes ansigte; hon hade fått en ny ingifvelse.

Kanske hade Jean gömt plånboken derhemma, i nedre kammaren? Madelaine skyndade att öppna luckan ofvanför dörren för att lysas af månan.

Derefter började hon söka, spana, leta öfverallt utan buller.

Men Jean Maillard hade ett fint öra, han vaknade och varseblef hustrun liggande bredvid sängen, gräfvande med begge händerna bakom densamma.

— Aha! — ropade han häftigt, du vill väl upptäcka mitt gömställe, är det inte så? bestjäla dig sjelf och sedan bära bort pengarne?

— Ja, — tillstod hon öppet, — och jag skulle vara öfvertygad att hafva handlat rätt, att hafva aflägsnat från vårt tak de olyckor jag anar; att hafva räddat oss alla!

— Tänk hvad du vill, du, men gör dig ingen möda med att söka längre. Det är onödigt, jag säger dig det på förhand. Skatten ligger på ett säkert ställe . . . Inte ett ord mer och låt mig gå till hvila; jag behöfver sofva.

Madelaines styrka var uttömd. Hon sänkte hufvudet och gjorde ej mera något yrkande.

Ännu under några minuter lyssnade Denise alltjemt nedhukad bakom dörren. Då hon ej hörde något mera steg hon åter upp i sin kammare och kastade sig oafklädd på bädden. Uttröttad af dagens händelser dröjde hon ej att inslumra, men i en feberaktig sömn, full af förskräckliga drömmar, i hvilka ett sorgligt upprepande af modrens sista ord ständigt spökade.

I daggryningen väcktes Denise vid ett lätt buller af dörren, som sakta öppnades.

Hon hoppade ur sängen och ställde sig vid fönstret så, att hon ej märktes utifrån.

Det var Jean Maillard, som gick ut med sina verktyg på axeln; såsom han vanligen brukade gå till sitt dagliga arbete.

Denise såg honom också i början vandra på den stig som leder till stora landsvägen. Men knappt hade han gått förbi de sista träden, som följa vägen i denna riktning, förr än hon såg honom stanna, se sig omkring med försigtighet och smygande längs häckarna, hastigt vända om på vägen till hafvet.

— Hvart kan far ämna sig nu, — frågade sig den unga flickan.

Framför det ganska lågt sittande fönstret låg en stor rishög. Utan att just veta hvad hon gjorde hoppade Denise ut och följde fadren på afstånd.

Ännu hade ingen i trakten vaknat; ingen kunde se dem.

Tid efter annan gjorde Maillard en kort halt för att med blickarna undersöka det ödsliga och tysta landskapet.

Denise dolde sig då, än bakom en buske, än bakom en trädstam. Då arbetaren åter satte sig i gång, återtog hon sin förföljelse, men utan att göra något buller och färdig att begagna sig af alla vägens fördelar.

(Forts.)

Charad.

Mitt första tillökt med ett l
Sägs ofta då man Bachus dyrkar,
Då winets gud gjort själen säll;
Och när på broderskap man yrkar.

Mitt andra omwändt är ett ord,
Som alltför ofta tanklöst brukas
I dagligt tal — wid domarbord;
Det ofta till och med mißbrukas.

Om man mitt tredje lägger till
Mitt första och mitt andra,
Mitt hela mången skåda will, —
Ibland blott för att klandra.

H—n.

Uttydning till charaden i N:r 21: Sebastian.

Blickar i Tittskåpet.

Norsk Geografi.

Naturbeskaffenhet. Från landets nordligaste till deß sydligaste spets sträcker sig en rad "stolta fjäll" så benämnda, emedan de hålla sig för goda att bära säd. Landet är antingen bewuxet med skog, som generar inbyggarne, och som man derför af all makt söker utöda — eller upptaget af elfwar och insjöar. Det öfriga är odelbar jord.

Naturprodukter. Af wäxtriket, bark, hwaraf bakas bröd; korn, potatis och renmossa, hwaraf bränwin brännes. Fredens palm har trifts i landet sedan 1814; deremot är lagerträdet utdödt; tobak wäxer icke i Norge; deremot wäxa skatterna. Drifhusplantor uppdrifwas i skolorna, parasiter finnas i öfwerflöd.

In- och utförsel. Landet har i flera århundraden infört främmande språk och seder. Andra införselartiklar äro spanmål och engelsmän.

Norge införde i forntiden en hop hjeltebragder. I wåra dagar utföras trälaster, stockfisk och Norrmän.

Födda. De norska qwinnorna föda årligen ett icke ringa antal barn; af staten födas hwarje år en stor mängd pensionerade embetsmän.

Upplysning. Folkupplysningen står i Norge på en mycket hög ståndpunkt: hwarje man kan läsa samt skrifwa sitt namn på hypoteksobligationer och wexlar. En och annan kan till och med skrifwa andras.

Statsförfattning. Regeringen är temligen inskränkt — eller monarkisk. I Norge herrskar, förutom Carl XV, tillika på olika tider dyr tid, hungersnöd och epidemier. Andra statsmakter äro polisen, stortinget, pauperismen och fylleriet.

En tjenstepiga nu för tiden. En fru i Paris skulle ha sig en barnpiga.

"Jag will kläda dig och gifwa dig 30 francs i månaden", war hennes löfte, wid uppgörandet af affären.

Dagen efter, det Maria tillträdt tjensten, blef kl. 9 på morgonen, utan att hon syntes till, hwarför hennes matmor gick upp och ropade på henne. — Hon låg ännu.

"Hwad betyder detta? Hwarför går du ej upp?"

"Frun har ju sagt, att frun skulle kläda mig" swarade Maria. "Jag har wäntat länge på frun"

Siamesiska twillingarne. Den omständigheten att de siamesiska twillingarne 38 år efter deras första uppträdande återwändt till Europa, har åter fästat uppmärksamheten på detta märkwärdiga syskonpar, och en beskrifning på dem bör derför icke sakna intresse. Chang och Eng, såsom de heta; äro födda i maj 1811 och således icke fullt 58 år gamla. De äro små till wäxten. Eng, den längsta af dem, är 5 fot 2½ tum hög Chang omkring en tum kortare. De hafwa hela sitt lif igenom åtnjutit den förträffligaste helsa, och deras muskler äro wäl utweckladе. Det band, som förenar dem, utgick ursprungligen från nedersta delen af bröstkorgen och höll dem ansigte mot ansigte med hwarandra; men deras ansträngningar i barnaåren att få en beqwämare ställning frambragte en böjning utåt af de inre delar, wid hwilka bandet war fästadt, så att de numera nästan, men icke helt och hållet, kunna stå skuldra wid skuldra, i hwilken ställning de wanligen lägga de inre armarne i kors öfwer hwarandras rygg. Men när sådant är nödwändigt, t. ex. wid måltider kunna de ogeneradt begagna båda armarne. Sjelfwa bandet är omkring fyra tum långt. Det är litet öfwer sju tum i omkrets på midten och öfwer tre tum tjockt på det ställe, der det står i förbindelse med hwarderas kropp. Olyckligtwis är det för tjockt för att under några omständigheter wara genomskinligt, och alla försök att med hjelp af kalkljus eller magnesium se beskaffenheten af deß inre byggnad hafwa mißlyckats. Så widt man kan skönja wid beröring, innehåller öfra delen af bandet de twå bröstbenens brosk, som är böjdt och mötes på midten, der de förenas med ett slags led. Nedra delen af bandet synes stå i förbindelse med underlifwet. Båda brödernas nerver sträcka sig litet utöfwer midten på bandet, så att en beröring derstädes kännes af dem begge; men på sidorna derom kännes den blott af den broder, som beröres. Bådas blodkärl stå på samma sätt i förbindelse med hwarandra, men ingen cirkulation eger rum mellan dem, Såwäl blodomlopp som respiration ärf ullkomligt särskilda för hwardera brodren. Likaså deras hjernwerksamhet. Så t. ex. händer det ofta, att när de tillsammans spela schack mot en gemensam motståndare de rådföra sig med hwarandra om det lämpligaste draget. Frågan om deras åtskiljande genom operation har uppstått till följd af deras särskilda familjeförhållanden. De äro nemligen båda gifta och hafwa hwar sin barnskara. Sannolikt kommer dock tanken aldrig till utförande. De läkare, som hittills blifwit rådfrågade, äro afgjordt emot operationen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Å Arbetareföreningens sal

gifver

Skalden Johan Nybom

Söndagen den 6 Juni

En Deklamatorisk Soiré

efter nedanstående

PROGRAM:

1:o) Till Malmö Arbetareförening.
2:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
3:o) Erik den fjortondes skugga på Kalmar slott.
4:o) Dårhuset i Upsala brinner.
5:o) Sång, utföres af sångkören.
6:o) Sebastopol.
7:o) Studenternas upprop till Sveriges folk år 1848.
8:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
9:o) Sverige.
10:o) Niagara (i tre afdelningar).
11:o) Sång, utföres af sångkören.
12:o) Minna.
13:o) Sista besöket hos min fader.
14:o) Sång på Julaftonen.
15:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
16:o) Afsked.

Biljetter à 25 öre stycket säljas hos föreningens vaktmästare. Dörrarne öppnas kl. 5, soirèen börjar kl. 6.

Föreningens medlemmar

göras uppmärksamma på, att Maj månads uppskjutna sammanträde blifver Fredagen den 11 Juni kl. 8 e. m. Programmet skall i nästa nummer meddelas.

Komitéen för bildning och nöje.

I enlighet med Styrelsens beslut anmodas de af föreningens medlemmar, som hafva ändringsförslag att framställa med afseende på föreningens samtlige stadgar, att inom den 1 instundande Juli inlemna dessa skriftligen affattade och förseglade till någon af undertecknade.

Å komitterades vägnar:
Frid. Björling. A. Ekeroth.

Dramatiska Sällskapet

behagade sammanträda i föreningens sal Söndagen den 6 Juni kl. 3 e. m.

Ordföranden.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Juni månad.

Fredagen den 4. Bryggaren P. Holmberg.
Lördagen den 5. Bryggaren Lars Svensson.
Söndagen den 6. Tunnbindaren Löfström.
Måndagen den 7. Bagaren J. Christensson.
Tisdagen den 8. Bagaren Ifvarsson.
Onsdagen den 9. Vaktmästaren Grip.
Thorsdagen den 10. Plåtslagare Olsson.
Fredagen den 11. Tobaksspinnare Brandt.
Lördagen den 12. Sadelmakare O. Nilsson.
Söndagen den 13. Skomakare P. Rosberg.
Måndagen den 14. Cigarrmakare Wiberg.
Tisdagen den 15. Gördelmakare M. Andersson.
Onsdagen den 16. Sjåaren P. Nilsson.
Thorsdagen den 17. Sjåaren M. Christofferson.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 19).

Styrman O. Otterman. Yngling F. Bang. Yngling Hillding Törnros. Yngling M. P. Andersson. Trädgårdsmästare Cederberg, Handlanden C. Nordström. Handlanden J. D. Andersson. Tvålfabrikör J Jönsson. Färgaregesäll A. Andersson. Färgaregesäll J. G. Österberg. Herr Knut Wiberg. Otto Brunskog. J. Gade F. P. Löfgren. Bokhållare J. Anderrson. Litograf J. Hindse. kondukt. S. Kronqvist. Snickaregesäll O. Ekström. Bagare A. Johnsson. A. Hallberg. A. Håkansson. H. Bergman. Bokhållare A. Andersson. C. Hermansson Teknolog A. Olsson. Skräddarem. A. Lundin. Fabrikör G. Ekström. P. J. Johnsson. Gasverksarb. J. Åkerman N. Jönsson. Restauratör Carl Borg. F. G. Rosenqvist. Cigarrsorterare C. Hinse, Jaseph Fock. Gördelmakaregesäll G A. Rehn. Fotograf C. Rothman. Axel Raven. Skomakarem. J. P. Pettersson. Bokhållare Bror Cronholm. Handlande A. Ryberg. Handelsföreståndare Th. Mejsner. Orgelbyggare A. W. Lundahl. Spegelfabrikör G. L. Westberg. Skomakare J. P. Pettersson. Bagare A. W. Pettersson. Tillskäraren M. Dahl. Skräddaremästaren J. Damström. Bokhållare L. Köler. Bokhållare O. Nilsson. Waktmästare J. E. Johansson. Teatersnickare C. Henchen. Jernvägsarbetaren N. P. Ericksson. Jernvägsbokhållare Max Röing. Bryggare P. M. Nilsson. Kontorist A. Nilsson. Kamrer C. A. Andersson. Bokhållare A. Rosqvist. Bokhållare H. Holmström. Provisor N. P. Nordström. Kontorist A. Brandt. Skomakaregesäll J. S. Högstedt. Kontorist J. A. Bergvi. Bokhållare O. Grundström. Kammarskrifvare W. Gjörloff. Målaremastare A. Agri. Restauratör C. W. Åkerman. Restauratör H. Andersson. Technolog N. Persson. O. Grönqvist. Skrifvare C. G. Strömsten. Hofslagare W. Sylvan. Hattstofferare J. J. Asp. Förgyllare A. Nordström. M. T. Singniul. Konstförvandt G. A. Sjögren. Bokhållare G. W. Thulin. Provisor O. Wallin. A. Larsson. Svarfvaregesäll H. Efverlund. Fotograf C. De Charengrad. Eldare F. Åberg. Machinist A. Larsson. Färjeman C. Dahlberg. Kammarskrifvare E. Röing. Kontorsskrifvare A. Lenander. Skomakare H. Mandilin. Snickare D. J. Dahlstrand. E. Olsson. Bokhållare J. A. Sterenius. Boktryckeri-Eleven R. Th. Asp. Målaregesäll J. Christersson. Kapten Olof Larsson. Målaregesäll C. Wall. N. af Klerker. Svarfvare H. L. Hagmark. Bokhållare J. Petersen. August Holmgren. Bokhålleri-Elev N. P. Peders. Slagtare J. Fogelberg. B. Klerker. Arbetskarl E. Månsson. Handelseleven Petter Olsson. Gördelmakare C. W. Smidt. Gjuteriarbetare A. Lundström. Sekreterare C. W. Nilsson. Kypare F. O. Nilsson. Snickare A. Friberg. Kontorsskrifvare S. Jönsson. Husar-korporal A. Bergström. Cigarrmakare D. Danielson. Skomakaregesäll L. Olsson. Konditor C. J. Braven. Machinarbetare G. Olsson. Bryggare Ax. Richter. Cigarrmakare C. J. Hansson. Gjuteri-förman S. Nilsson. Bokhållare N. Mårtensson. Bryggare O. J. Jacobsson. Bokhållare C. P. Österberg. Bokhållare T. Nilsson. Telegraf-Elev H. Andersson. Telegraf-assistent P. Jönsson. Repslagare C. R. Påhlsson. Spinnare Hans Jonasson. Arbetare Håkan Nilsson. Studerande A. A. Sjöholm. Gjuteriarbetare J. Ericksson. Handlande P. B. Persson. Segelmakare Oscar Jönsson. Segelmakare A. Jönsson. Sadelmakare O. Nilsson. Gördelmakare J. A. Wigren. Korkskärare G. W. Nilsson. Skollärare Joh. Hellberg. Betjent Sv. Svensson. Klädesväfvare Thomas Hansson. Machinist Carl J. Frick. Loc.-Eldare E. Linden.

(Forts.)

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbodar finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka ocb Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blänelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt }
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin, många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ättika, Mat,-, 1:ma svensk,
d:o Sprit- d:o.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 24. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 11 Juni | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

☞ I anseende till mellankommet hinder uppskjutes dagens sammanträde till i morgon, Lördagen den 12 Juni kl. 8 e. m.

Predikotur.

3 Sönd. efter Trefaldighets-Söndag n.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.

Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juni.

Lörd. d. 12 kl. 12 midd. Auktion å hus och tomt N:r 720 Engelbrektsgatan.

„ „ kl. 8 e. m. Malmö arbetareförenings allmänna sammanträde.

Tisd. d. 15 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 24 Djeknegatan.

Onsd. d. 16 kl. 11 f. m. Auktion å utrangerade husarhästar vid Drottningtorget.

Torsd. d. 17 kl. 10 f. m. Auktion å 200 famnar bokved vid Löberöds station.

„ „ kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:r 73 vid Adel- och Frans Suelsgatorna.

„ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité.

Fred. d. 18 kl. 12 midd. Auktion å hotel Östergötland vid Lilla Torget.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45 f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3**'44' e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58' e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. I hufwudstaden cirkulerar en inbjudning till aktieteckning för anläggande af ett spinneri och wäfweri för tillwerkning af bomullswaror. Intresset för detta företag wisar sig wara stort, hwilket bewisar att hur tryckta tiderna än äro, finnes det dock kapitaler qwar för industriella företag.

I Petersburg är en internationel utställning för trädgårdsprodukter samt redskap för trädgårdsodling öppnad. Bland utställarne finnes endast en enda swensk, hr Kockum från Malmö, som exponerat en lokomobil. Detta härleder sig troligen derutaf, att hela expositionen warit fullkomligt obekant för landets innewånare. Hwad hafwa wi ministrar och konsuler till, då de ej wid dylika tillfällen fullgöra sina skyldigheter?

Förenklade handgrepp wid honnörs afgifwande hafwa blifwit införda inom arméen. Lycklig den regering, som endast har dylika bagateller att tänka på!

Inom pontonierbataljonens kasern å Kungsholmen har en ohygglig händelse tilldragit sig. Korporalerna Hagberg och Skoglund kommo i slagsmål. Flera kamrater kommo till, alla tagande H:s parti. S. satte sig då till motwärn samt hade den oturen att gifwa H. ett slag som genast fällde honom till marken, och hwaraf han trenne dagar derefter afled. S. är nu häktad, men kommer straffet troligen ej att blifwa hårdt, då wåldet skedde för att skydda sig sjelf.

Inom Stockholms län har en förening till försäkring af kreatur blifwit bildad. Wid hållet sammanträde waldes en interimsstyrelse, som fick i uppdrag att utarbeta stadgar, utfärda teckningslistor, samt, sedan 800,000 rdrs kapital blifwit tecknadt, åter utlysa sammanträde. Denna idé tyckes wara wärd att äfwen här i länet tillämpas.

Fisket i hufwudstadens farwatten har hittills warit temligen fritt, hwarför äfwen många fattiga stackare deraf haft sitt uppehälle. Förslag till nytt reglemente har nu blifwit uppgjordt och diskuteradt af länets fiskeri-idkande befolkning men ledde sammanträdet ej till önskadt resultat. Allt afslogs hwarför det blir i sitt gamla skick tills widare.

Föreningen för sinnesslöa barns wård har haft sitt sammanträde. Af redogörelsen framgick, att insamlingen från början inbringat 8,206: 20. Stadgar skola till hösten utarbetas

Regeringen har sanktionerat riksdagens beslut, "att Landtingsman eller suppleant icke eger tillgodonjuta annan godtgörelse för inställelse wid landstinget än ersättning för reskostnaden fram och åter, beräknad efter skjutslega för twå hästar, der icke jernwäg är att tillgå eller ångbåtslägenhet begagnas, en efter afgiften i första klassens wagn på jernwäg, der sådan finnes, och för en hyttplats ej förekommer, en salongplats på ångfartyg, der resan såmedelst sker."

Likaledes har regeringen bewiljat de friwilliga skarpskyttekårerna rätt, att inlösa kronans flintlåsgewär mot ett pris af 2 rdr rmt.

Sällskapet för dygdigt och troget tjenstfolks belönande har i år utdelat penningebelöningar åt ej mindre än 205 personer, uppgående till ett sammanräknadt belopp af 3,192: 50. Bland de belönade befann sig äfwen en qwinna, som i 60 år tjenat samma familj, samt nu uppnått den aktningswärda åldern af 100 år.

Gefle. Ett falskmyntareband bestående af trenne personer, har blifwit upptäckt. Deß werksamhet har ej warit synnerlig stor, emedan mynten woro illa gjorda, hwarföre det första försöket att utprångla dem mißlyckades.

Linköping. Wid Motala mekaniska werkstad skall, efter hwad det berättas, ett stort antal af derwarande arbetare hafwa uppsagt sina platser, för att öfwerflytta till Amerika.

Wenersborg. Derstädes håller man på att bilda ett storartadt aktiebolag för tillwerkning af hwitbetssocker. Planen är så storartad, att man till och med tänker köpa sockerplantager i Amerika.

Göteborg. En arbetskarl, på wäg till Amerika har blifwit gripen. I Motala har han så illa mißhandlat en skomakare, att denne aflidit. — Det nakna liket efter en ung man är påträffadt i en lada, tillhörig en torpare under Skår. Man förmodar att ett mord är begånget, ehuru intet wåld kan upptäckas å den döde, och mißtänkes en artillerist för dådet.

Falkenberg. En postskrifware har rymt sedan han begått åtskilliga fuffens med rekommenderade bref. Postmästaren tros komma att göra en förlust af 13—1400 rdr.

Kalmar. Från denna stads grannskap berättas, att twenne gossar, som blifwit nekade allmosor, till hämnd satt eld på ladugårdsbyggnaderna. Lyckligtwis blef bofstrecket i tid upptäckt, så att elden kunde släckas, samt de små brottslingarne fasttagne.

Helsingborg. För några weckor sedan påträffades en drifwande båt, under segel, men utan besättning. Efter skedd efterfrågan har man erhållit den underrättelsen, att en sinnesrubbad dansk styrman bemäktigat sig båten samt begifwit sig ut till hafs. Detta bekräftas af förbiseglande, men man wet ej om den olycklige omkommit af olyckshändelse, eller med uppsåt beröfwat sig lifwet.

Landskrona. En ingeniör Westerström har uppfunnit en velociped att anwändas på jernwägar. Den beskrifwes såsom fullt praktisk, hwarför man wäntar mycken nytta af den. — Från denna stad klagas öfwer att det yngre befälet wid der förlagda afdelning af Wendes artilleriregemente uppföra sig brutalt. Så har t. ex. en löjtnant helt nyligen å öppen gata och utan den ringaste anledning tilldelat en ung man en stöt i magen, så att han en lång stund ej kunde andas. Det wore beklagligt om dylika Stockholmsscener ofta komma att upprepas bland landsortens aktade officerskår.

Höör. Från denna ort uppgifwes en kronofjerdingsman hafwa rymt, qwarlemnande betydliga skulder.

Malmö.

Weckans händelser. Arbetet med apparaten för kanalens ventilering är nu så långt framåtskridet, att redan i början af Juli månad den kan sättas i gång, och staden befrias från de mefitiska ångorna. Apparaten förfärdigas wid Forswiks mekaniska werkstad i Westergötland samt wäntas oförtöfwadt hit. Äran af den skyndsamhet, hwarmed arbetet blifwit utfördt tillkommer notarien Cederblom.

Det bär i staden mer än lofligt bedrifna slarfwet, att ej hafwa eftersyn öfwer sina barn har kräft ännu ett offer. I Lördags föll nemligen arbetskarlen Nils Larssons fyraårige son i kanalen och drunknade. På samma gång detta är ett straff för uraktlåten waksamhet, bör det blifwa en warning för andra föräldrar att bättre wårda sig om det, som bör wara dem kärast på jorden.

Årsexamen med eleverna wid härwarande högre elementarläroworк afslutas i morgon, efter att hafwa räckt i fyra dagar. Lärjungarnas antal war wid höstterminens början 433, men har sedan nedgått till 410, dels tillföljе af dödsfall, dels afgång från skolan.

För dem som äro mißnöjde med de dem åsatte skatter, är nu rätta tiden inne att anföra klagomål. Af i stadens tidningar införd kungörelse inhemtas, att bewillnings-beredningens förslag till innewarande års bewillnings-taxering finnes tillgängligt å kronouppbördskontoret från och med nästa måndag kl. 10—12 f. m. På denna stödjer sig taxeringen, och om ej nu klagomål anföras hos taxeringskomitéen, är sedermera ingen ändring möjlig. Derför måste de, som önska nedsättning i dem påförde skattebelopp nu i taxerings-längden förwissa sig om, till hwilket belopp de äro skattlagde, samt deröfwer anföra klagomål hos taxeringskomitéen. Uraktlåtenhet i detta hänseende är sedermera ohjelplig.

Skalden Nyboms deklamatoriska soiré i arbetareföreningens sal sistlidne söndag beredde en talrik åhörarekrets en angenäm aftonstund, som många af dem skola länge minnas. Utom en del af föreningens medlemmar woro äfwen flera andra personer, af samhället, äfwensom några studenter från Lund, närwarande, för att höra den gamle, utmärkte skalden föredraga några af sina yppersta dikter. Han började med en helsning till Malmö arbetareförening, hwilken återfinnes på annat ställe i tidningen, och föredrog derefter, nio särskilda poemer, under det för omwexlingens skull skarpskytternes musikkår, och föreningens sångkör der emellan utförde några nummer. Starka applåder upprepades för hwarje gång han slutat, och i mångens öga glänste något, som wältaligt nog uttryckte hwad hjertat kände wid dessa allwarliga, gripande toner från en sannt fosterländsk lyra.

Det är första gången skalden Nybom på sin sångarfärd besökt södra Swerige. För dem af wåra läsare, som ej genom hans skrifter, gjort bekantskap med skalden, lemna wi följande biografiska notiser om honom: Född 1815 i Upsala, der fadren war tullwaktmästare, erhöll han tre år efter aflagd studentexamen wid 23 års ålder Swenska akademiens pris för "Aminas sång", en episod ur "Sista natten i Alhambra", samt några år derefter likaledes priset för sina "Christliga elegier". Hans "Samlade dikter" hafwa utgått i flera upplager. Utom några större dikter, såsom "Byron i Grekland", "Minnen från en sångarfärd genom Swerige" 1854, innehålla hans skrifter en mängd poemer wid akademiska högtidligheter, samt de hwilka han skrifwit för kalendrar, tidskrifter m. m. Sedan många år tillbaka började han gifwa deklamatoriska soiréer, isynnerhet wet man att tala om dessa i Upsala, der minnena från Nyboms yngre dagar, då hans skaldeådra ännu rann frisk och warm, ej förbleknat hos den akademiska ungdomen.

Åter något om arbetarebostäder. För ej länge sedan meddelade wi en artikel om inrättande af arbetarebostäder, samt påpekade huru äfwen härstädes dylika wore af behofwet och skulle för wårt samhälles arbetare blifwa till werklig fromma. Det är med glädje wi sedermera hört, att en och annan funnit saken wärd att beaktas. Men för ett dylikt företag behöfwes flere förenade krafter; och såsom wi förut nämnt, skulle det bäst ske genom ett bolag. Det är likwäl hufwudsakligen intresset för arbetarnes wäl, som skulle drifwa werket, ett intresse som ej blott består i ord, utan äfwen i handling. Säkert är emellertid, att der man oaktadt mötande swårighe-

ter likwäl räcker wälwilligt handen åt arbetarne för att understödja dem i deras sträfwanden, der skola frukterna häraf blifwa till wälsignelse både för samhället och dem som bidragit till att höja arbetarens ställning. Ett samhälle, som på ett lofwärdt sätt wisat sig wara angeläget om den mindre bemedlades framkomst och förkofran, är Göteborg. Arbetareföreningen derstädes har erhållit såsom skänk en tomt att bygga eget hus på. Ett bolag är bildadt för uppbyggande af arbetarebostäder, egande ett kapital på 200,000 rdr, och som rätt snart lär sätta planen i werkställighet. Nyligen hade Göteborgs sparbanks principaler årssammanträde, och då beslöts att af årets winst skulle 5,400 rdr afsättas till en fond för uppförande af arbetarebostäder efter den princip, som i Mulhouse i Elsas blifwit tillämpad. Fonden står under sparbankens förwaltning och benämnes: "Göteborgs Sparbanks Byggnadsfond för uppförande af arbetarebostäder". Afsigten lär wara att hwarje år anwända en dylik summa för ändamålet, samt att äfwen försträcka större summor. Kostnadsförslag äro uppgjorda och enligt desja skulle husen byggas 2 a 3 tillsammans, hwardera innehållande 2 a 3 hushållslägenheter. Hwarje hus skulle komma att kosta omkring 2,000 rdr. Af den hyra arbetaren betalar, beräknas en del såsom ränta å husets kostnad och återstoden som afbetalning på detsamma; härigenom kan arbetaren efter 12 a 14 år sjelf blifwa egare af det hus han bebor. Dylika hus komma ofördröjligen att uppföras, för hwilket en byggnadskomitée redan blifwit tillsatt.

Detta wisar med hwilken ädel beredwillighet de mera bemedlade af Göteborgs samhälle omfatta frågan om förbättrande af arbetarens ställning, hwilket är hedrande för samhället, på samma gång det måste glädja hwarje arbetarewän, samt mana till efterföljd på andra ställen.

Härstädes är behofwet af sådana företag, som befrämja arbetarens uppkomst, isynnerhet beträffande sunda och goda arbetarebostäder, icke mindre än i Göteborg; men när skola wi komma derhän att kunna med Göteborgarne säga, att "behofwet i den delen blifwit för den närmaste framtiden tillfredsställdt."

Isynnerhet bland de arbetare, som icke sjelfwe äro husegare, finnes en allmän klagan öfwer de dryga hyrorna, hwilka ofta så medtaga den lilla winst arbetsförtjensten lemnat, sedan brödbehofwet tillfredsställts, att ingenting blifwer öfwer till andra förnödenheter, ännu mindre att någon sparpenning kan afsättas för ålderdomen. Ett enda litet rum, knappast möjligt att hysa familjen, får arbetaren betala hyra för med 6 a 8 rdr i månaden, och för twenne mindre sådana går hyran till 12 a 15 rdr. Aldrig har han hopp om att någonsin blifwa egare af sin lilla bostad; släpande sitt lif fram i ett eländigt kyffe, tills hans sista krafter äro uttömde, får slutligen fattigwården sörja för den utarmade arbetarefamiljen. Dertill kommer, att man genom wissa omständigheter icke finner sin beräkning wid att bygga hus för mindre hushåll, och då måste arbetaren naturligtwis låta sig nöja med hwilken bostad som helst, blott han får tak öfwer hufwudet.

Det är werkligen på tiden att behjerta dessa förhållanden. En af stadens större tidningar har äfwen för någon tid sedan yttrat några warma ord för saken, och det är att hoppas, att det en gång äfwen skall komma att finnas ändamålsenliga arbetarebostäder i Malmö, när allmänna intresset blifwit wäl wäckt för denna angelägenhet.

Malmö Arbetareförening.

Styrelsens sammantrade den 5 dennes. Den förut meddelade skrifwelsen om inrättande af en sjukwårdskassa inom föreningen föredrogs ånyo; och blef efter en längre diskussion en komitée, bestående af hrr Björling, Friberg och Westenius, tillsatt att närmare behandla ärendet samt inkomma med förslag om lämpligaste sättet för kassans ordnande.

På framställning af en styrelseledamot beslöts, att waktmästaren skulle betala hyresafgift för trädgårdens begagnande; åt trädgårdskomitéen uppdrogs att bestämma beloppet af denna afgift äfwensom att uppgöra förslag till taxa för serwering af bier, matwaror o. d. åt medlemmar, som besöka trädgården.

I följd af det stora medlemsantalet och de många medlemmar, som hellre enligt stadgarne betala qwartalsafgifter, då dessa af waktmästaren uppbäres med det härför bestämda uppbördsarwodet, kan waktmästaren swårligen medhinna att uppbemta alla de resterande afgifterna; och har styrelsen derföre ansedt nödigt att för kommande qwartal anställa biträden åt waktmästaren för restlängdens kringbärande; dessa biträden erhålla då för sitt beswär uppbördsarwodet af de resterande.

Då föreningens angelägenheter numera tagit en betydlig utsträckning, har det wisat sig wara nödwändigt att föreningen eger ett kontor, öppet på bestämda tider, och dit personer, som hafwa något i nämnda angelägenheter att andraga, kunna häntwända sig; tills widare kommer bibliotheksrummet till höger wid uppgången till läslokalen att anwändas för detta ändamål, och hålles kontoret öppet hwarje söckendag kl. 12—1 på dagen.

Som förut blifwit nämdt har förslag om, att företaga en resa till Stockholm denna sommar, framställts i styrelsen, hwilken beslutat aflåta en skrifwelse till styrelsen för statens jernwägar med anhållan om särskildt tåg för föreningen till så billigt pris, omständigheterna medgifwa; en allmän önskan att företaga denna resa, som kan blifwa både till nytta och nöje för arbetaren, har uttalats inom föreningen, och man hoppas att jernwägsstyrelsen så mycket som möjligt tillmötesgår densamma, samt lemnar det stora antalet arbetare här i södra Swerige tillfälle att en gång få se sitt fosterlands hufwudstad. Från Lunds arbetareförening har hemställan blifwit framställd om att deltaga i resan, hwilket styrelsen för Malmö arbetareförening med nöje bifallit, och skulle sålunda ett större antal arbetare från twenne städer i landets sydligaste provins komma att gästa hufwudstaden. Båda föreningarne göra nu gemensam framställning härom till jernwägsstyrelsen, från hwilken man endast wäntar på ett wälwilligt swar, för att sedermera widtaga nödiga anordningar.

Till den 1 Juli skola ändringsförslag till föreningens reglemente wara inlemnade, efter hwilken tid inga sådana af komitterade emottages.

På byggnadskomitéens förslag beslöt styrelsen, att den åt Frans Henriksgatan belägna längan wid föreningens fastighet skulle afrappas och putsas till en kostnad af högst 100 rdr.

Uppgifter från olika arbetare föreningar.

Göteborg.

Arbetareföreningens byggnadsfond uppgår nu till 30,000 rdr, hwaraf 11,000 rdr influtit på sammankomster genom utställda sparbössor för friwilliga bidrag af medlemmarne.

Midsommardagen företager föreningen en utflykt till Alingsås, der plats blifwit för densamma benäget upplåten af hofmarskalken von Mentzer å hans natursköna egendom Nolhaga.

Norrköping.

Föreningens handelsrörelse har till följd af mißgynnande konjunkturer under förflutna året icke lemnat någon utdelning. Ett par andra föreningar har kommit till samma resultat, och det förefaller oß riktigt hwad en annan tidning anmärker: "Det will synas, som om flera af de swenska konsumtionsföreningarne arbeta med för stora omkostnader." Detta förhållande har isynnerhet inträffat hos föreningar i de större städerna, der konkurrensen mellan handlande är stor, och der man måste trängas med dessa i waruafsättningen samt sålunda innehafwa betydligt lager, jemte det att affären för öfrigt måste ställas ungefär jemförlig med större handelshus. Att börja i smått på wanligt hökarewis, med endast de för arbetaren nödwändigaste artiklarne, går ej an — och hwarföre? Ty man är i en större stad wan att se saken i stort. Man har äfwen anspråken derefter. Förwaltningskostnaden skulle blifwa mindre, om man endast wille nöja sig med att erhålla goda waror till gällande pris och försaka så mycket af den yttre komforten i lokal och betjening till deß affären kunde utsträckas och bära sådant. Ser man på de danska hushållsbesparingsföreningarne huru de från en obetydlig början arbeta upp sig till winstgifwande företag för arbetaren, så skall man genast finna att här hålles strängt wid satsen: man bör krypa till man kan gå. Emellertid bör man ej låta modet falla, utan enigt och kraftigt gripa werket an; om en liten motgång i början inställer sig, bör det endast stålsätta krafterna och egga till ihärdigare werksamhet. Wi hoppas att wid ett annat tillfälle närmare widröra detta wigtiga ämne; men önskligt wore att den erfarenhet, som här och der wunnits, måtte få en större offentlighet, så att det gagnande i ifrågawarande fall kunde tjena till efterföljd.

Stockholm.

Nerikesriksdagsmannen Uhr har från Stockholms arbetareförening erhållit en den 26 Maj daterad tacksamhetsskrifwelse, så lydande:

"Stockholms arbetareförening får till Eder frambära uttrycken af sin hjertliga tacksamhet för Edert försök wid den nyß slutade riksdagen att skaffa politisk rösträtt åt den talrika samhällsklaß, som nu gällande riksdagsordningen utesluter från denna förmån. Man tror, att wi arbetare, som bära dagens tunga, äro likgiltiga för politiska rättigheter. Man bedrar sig deruti; åtminstone är det wår afsigt, att, sedan wår förening wunnit mera styrka, hos regering och representation begära sådan utsträckning af den politiska rösträtten, som af Eder blifwit föreslagen, så att hwarje till myndig ålder kommen swensk man, hwilken ej för sitt dagliga uppehälle är af andras wälwilja beroende, må erhålla rätt att deltaga i wal af de personer, som skola utöfwa folkets dyrbaraste rättigheter — beskattningen och lagstiftningen. Må Stockholms arbetareförening då återfinna Eder bland landets representanter! Wi weta då, att wår sak i Eder skall finna en warm wän och förswarare."

Samtidigt aflät arbetareföreningen till rektor Nilsson, riksdagsman från Lidköping i andra kammaren, en likartad skrifwelse med anledning af hr N:s motion om liberal reform i den kommunala rösträttsfrågan.

Skalden JOHAN NYBOMS helsning till Malmö Arbetareförening.

Arbetareförbund!

Det är din fröjd, din lycka och din ära,
När enighet och flit din fana högt uppbära.
Väl Malmö ock sett ödesdigra tider,
Högsinte män deltagit i dess strider;
Men staden har gått fram med denna industri,
Som dock är mensklighetens bästa poesi.
Du visat har, att hur ock ödet bränner,
Blott ädel samhällsanda finns bland männer,
Den fram, liksom en viljans jernväg, går
Till målet — hvarje motstånd nederslår.
Och som en jernväg sammanbinder länder,
Den binder samman alla bröst och händer. —
Nu stiger du, ett friskt, ett nytändt hopp,
Stödd på din egen kraft i dagen opp.
Palatser blänka fram på gator, torg,
Som vackra ungmör kring din gamla borg;
Och sjelf du står, glad, lik en nyvigd brud,
Så liffull, hoppfull, ödmjuk, stark i Gud;
Och arbetet det är din bröllopsdans,
Välmågan är din sköna myrtenkrans.
Din samfundsanda, din medborgardygd
Ha gjort dig känd och älskad i din bygd;
Och i den dag som är, mig syns du throna,
En klar juvel i svenska kungens krona.

Gud signe dig, som nyss satt eget bo!
På Gud, dig sjelf och på din framtid tro
Och knyt emellan Sveas, Göters land
Ett starkt, oförvanskligt enhetsband!

Utrikes.

I Spanien äro nu de nya författningarne antagna, hwarför landet erhållit en inskränkt monarkisk statsförfattning med twenne kammare. Detta resultat har af flertalet af landets innewånare emottagits med jubel, men det republikanska partiet håller nu på att sammansluta sig, och man kan derföre emotse blodiga strider innan det arma landet får lugn. Tills widare är Serrano utnämnd till regent med en minister af åtta personer.

På en interpellation i Cortes swarade finansministern att exdrottningen Isabella är skyldig spanska kronan en summa af 36 milioner realer, hwarjemte 745 oljefärgstaflor af högt wärde under hennes regering förswunnit från de offentliga museerna. Dessa upplysningar wäckte stort uppseende och tillsattes genast en komitée, som skulle granska alla handlingar, hwilka röra förwaltningen af statens egendom.

Exkonungen af Neapel har nu lemnat Rom sedan alla hans intriger mißlyckats och han sjelf slutligen insett, att han dermed endast wunnit förakt. Öfwer Frankrike har han begifwit sig till Baiern för att hos sina swärföräldrar framlefwa sitt lif såsom privat person.

I Grekland håller man nu på att realisera planen att genomskära näset wid Korint. Härigenom slipper man kringsegla Peleponesus, samt får sålunda hamnarne wid Adriatiska hafwet genom en lätt kommunikation förenade med de Asiatiska och Turkiska. Förslaget är således af mycken betydelse för alla länder wid medelhafwet.

Den katolska fanatismen drifwer sitt spel på ett upprörande sätt. Denna gång är det likwäl icke genom den förskräckliga inqwisitionstortyren, som mensklighetens heligaste känslor trampas i gruset. Man har funnit ett anständigare, men derföre icke mindre grymt sätt att twinga menniskor att underkasta sig romerska kyrkans påbud. Den helige fadren har nemligen låtit till Roms läkare utfärda ett cirkulär, i hwilket de förbjudas, wid straff af bannlysning, att fortfarande besöka sådana farligt sjuka personer, som icke biktat sina synder inom tre dagar efter det läkare tillkallats, och som ej förklarat sig beredwillige att mottaga sista smörjelsen.

Rörande attentatet mot den österrikiske generalen Crenneville och den österrikiske konsuln i Livorno, Inghirami, meddelas från Florens följande enskildheter: Den österrikiske generalen och kejserlige kammarherren grefwe Frans Folliot de Crenneville, som i twå dagar uppehållit sig i Livorno, är samma man, hwilken år 1849 efter bestormningen och intagandet af Livorno, såsom befälhafware för de österrikiska ockupationstrupperna, ledde den särdeles häftiga reaktionen i denna stad. Tjugo år hafwa förflutit sedan denna tid, och om också afrättningarna och pryglingarna efterlemnat blodiga minnen hos befolkningen i Livorno, så kunde man dock nu wänta, att tiden och framför allt den dom, som historien fällt öfwer Österrikes wälde i Italien, skulle hafwa utsläckt hatet. Naturligtwis skulle grefwe Crenneville gjort klokast i att han icke mera wisat sig på stället för sin förra werksamhet, och han hade ju då tillfälle att lära känna den passionerade karakteren hos derwarande befolkning, hwilken är mycket benägen att hämnas genom blodiga dåd. Men han glömde all möjlig försigtighet, qwarblef twå dagar i Livorno och wisade sig på alla offentliga ställen, till och med på de mest besökta caféer; både han och andra märkte likwäl nu snart, att hans närwaro bragte en del af inwånarne i stark jäsning. Polisen gaf twå agenter befallning att följa generalen och i nödfall skydda honom, om folkets förbittring skulle komma till utbrott. Crenneville insåg nu, att det war bäst, att han reste, och den 24 Maj skulle han begifwa sig af med ett ångfartyg från Livorno. Han stod redan nere wid hamnen tillsammans med österrikiske generalkonsuln Nicola de Inghirami Fei (från Volaterra) och skulle just gå ombord i den båt, som skulle föra honom ut till ångbåten, då twå okände personer trängde sig fram till honom och tilldelade honom en dolkstöt i ansigtet och hans oskyldige följeslagare en annan i hjertat. Polisagenterne woro icke tillstädes, emedan de trodde, att all fara nu wore förbi. Inghirami, en man, som redan war till åren, dog inom loppet af några få timmar. Generalen, som med stor själsnärwaro förswarade sig mot ett nytt angrepp, fördes in i ett närbeläget hus; hans sår ansågs icke farligt, men det kommer att wanställa hans ansigte. Mördarne undsluppo, men den ene af dem skall sedermera blifwit gripen och hafwa erkänt sitt brott; skälet till hans mißgerning skall wara personlig hämd, emedan Crenneville, som år 1849 låtit skjuta hans fader och moder och prygla honom sjelf bredwid deras lik.

Under rubriken "Sjöröfweri i Nordsjön" meddelar Aftonbladet följande tilldragelse: "Kapten Dinkela, befälhafware

på fartyget Antina från Emden, berättar, att han på sin sista resa från Emden till Norge öfwerfölls af fiskarbåten John Cook, på hwilken woro nio man. Då de kommo ombord på fartyget, föregåfwo de att de wille göra byteshandel med fisk mot tobak, men derefter begärde de kött, bönor och andra lifsmedel. Då detta förwägrades dem, sökte de taga det med wåld genom att intränga i kajutan. En af dem försökte drifwa bort kaptenen från rodret, och en annan wille stryka den nödflagg, som styrmannen hade hissat. Det skulle ha warit illa ställdt för Antinas besättning, som bestod af tillsammans 4 man, om icke en brigg, som märkt nödflaggan, hade närmat sig och derigenom jagat de näswisa gästerna på flykten. Slupens besättning skall ha bestått af engelska fiskare."

Engelska tidningen Times omtalar att patent blifwit taget på ett sätt att tillwerka papperskläder. Uppfinnaren tänker isynnerhet lägga an på att förfärdiga underkjortlar, å hwilka med lätthet kunna anbringas så wackra broderier, att det skulle wara omöjligt att med nålen göra dem efter. Det widunderligaste af allt är, att en sådan kjortel ej kostar mer än 50 öre rmt. Duktyger, gardiner, ja till och med skodon komma äfwen att tillwerkas af pappersmassa.

Om Svenska Folkundervisningen.

I.

Historisk öfverblick.

(Forts fr. N:r 21)

Man har sagt: "Reformationen satte först boken i hand på folket." Vid riksdagen i Westerås 1527, som blifvit kallad Westerås recess, fattades det vigtiga beslutet, att Evangel.-Lutherska läran skulle derefter blifva rikets statsreligion. Vid samma riksdag ålades presterna att hvarje Söndag för folket föreläsa och förklara katekesen så godt de kunde, och hvad de icke kunde skulle biskopen tyda och utlägga, då han höll visitationer. Så mycket mera nödigt och nyttigt var detta påbud. som folket ännu icke kunde läsa i bok, ty den undervisning, det i allmänhet förut erhållit, hade det fått genom presternas predikningar, som folket ej förstod, emedan de flesta hållits på latin.

Gustaf Wasas förnämste medhjelpare vid Lutherska lärans införande i landet voro Olaus och Laurentius Petri samt erkedjeknen Laur. Andræ. Utom dessa mäns kraftiga biträden skulle han åtminstone icke så snart lyckats genomdrifva reformationen.

Huruvida Gustaf Wasa utfärdade någon särskild författning om folkundervisningen är icke kändt. Det antages likväl, att han lät inrätta en fast skola i S:t Tuna i Dalarne; men om denna var en vanlig folkskola eller en s. k. lärdomsskola, känner man icke. Det sednare är dock troligast, emedan skolans lärare benämndes "Tuna Biskopar." För sina undersåtares upplysning nitälskade han ganska mycket, och han ville äfven att det lägre folket skulle inhemta förståndsbildning, så att det kunde blifva sanna fosterlandsvänner. Han befallde ock, att munkarne skulle antingen åtaga sig pastoratet eller "läsa för barn", samt att nunnorna skulle undervisa ungdomen i läsning och qvinnoslöjder.

Under det Carl IX var hertig i Wermland, lät han der anlägga flera folkskolor, hvilka blefvo så fruktbringande, att "redan år 1637 fanns der näppeligen något bondbarn, som ej kunde läsa och skrifva", och detta goda förhållande var ännu år 1779 der rådande.

Gustaf II Adolf föreslog för rikets år 1624 församlade ständer en "Constitution mot tiggare och tidstjufvar" att låta "uprätte uthi hvar provincie eht Landz Barnehws, dijt dhe fattige Bondebarn åå Landet föras kunna. Men i Städderne skall Borgmästare och Rådh sielffve uprätta ett Stadz Barnehws aff Stadzens Inkompster, dijt dhe fattige Borgarebarn, som ingen vårdnan haffue, sätties, och till dehras åhr upfödhas kunne", hvilket förslag af alla fyra riksstånden bifölls; men resultatet häraf är icke kändt.

Densamme utfärdade ock ett påbud om barns i Jönköping upptuktelse den 28 Februari 1625, hvari det bland annat heter: "at alle Wåre undersåter och Borgare uti Jönköping, som Pilte Barn äge eller framdeles bekomme, at dhe them så snart de sine 7 åhr upfylt hafve, genast och uthan enskyllan hafue och sättie til en åhrlig konst eller handtvärcke, som äre först til Skohlan, der at lära läsa och skrifva och så framgent at Staden med sådant upsåt at giöra sine Barn anten nyttig til Gudz Församlings eller Regements tienst." I samma påbud stadgade han ock böter för uraktlåtenhet att densamma uppfylla, samt att de föräldrar, som ej förmådde böta, skulle straffas till sin kropp och de ynglingar, som visade försummelse, skulle mista sitt arf.

Äfven drottning Kristina beslöt med rådets och ständernas bifall på riksdagen i Nyköping år 1640, att en barnskola skulle inrättas i hvarje stad "inom Svea välde der barnen skulle lära läsa i bok, skrifva och räkna."

Uti städerna inrättades till följe häraf barnskolor, hvilka först benämndes pedagogier, sedan latin- eller trivialskolor och hafva nu namnet lärdomsskolor. Samma år befallde drottningen presterna i Lappmarken att "hvar å sin ort undervisa Lappungdomen både muntligen och i bok"

Att stadsskolorna afsågo det barnen skulle deri bibringas de allra första grunderna, visas deraf, att i Skolordningen, som utgafs den 7 Aug. 1649, stadgades, att i barnskolornas första eller alfabetklass skulle läras att läsa och skrifva svensk och latinsk stil, känna siffror, lilla katekesen, utvalda bibelställen, sång m. m. På 1650-talet utgafs en kongl. instruktion, som omfattade alla grader af skolor i Stockholm, ifrån gymnasium till barnskolorna.

Den tidens folkskollärare på landet i Lunds stift, som då tillhörde Danmark, voro klockarne, hvilka kallades degnar och utgjorde trenne slag: 1) chor-degne, 3) sæde- eller sockne-degne (residerande degne), och 3) löbe-degne. De förstnämnde voro sådana klockare, som bodde i städerna och hvilka icke voro ålagda någon undervisning.

De två sednare slagens klockares undervisning tillgick sålunda: barnen församlade de i något hus och föreläste dem något ur katekesen samt några böner och psalmer, hvilket allt barnen eftersade tills detta var i minnet inlärdt. Men denna undervisning förblef till föga gagn, ty framstegen blefvo ej större, än att det hörde till undantagen, att någon af allmogens barn kunde läsa i bok, och detta var ej underligt, enär läroöfningarne vanligen slutades med förlustelser, som urartade till sus och dus; men då oväsendet öfverskred en viss gräns bestraffades det temligen allvarsamt.

De s. k. sæde-degnarne voro sådane, som bodde på landet och dessa klockare voro så mycket mindre i stånd att uppfylla sin pligt, hvad undervisningen angick, som åtminstone de fleste af dem kunde sjelfve hvarken läsa eller skrifva landets språk samt dessutom förde ett ganska uselt lefnadssätt.

Löbedegnarne voro ej så okunniga som sædedegnarne, emedan de utgjordes af latinskolornas elever, hvilka det ålåg att en gång i veckan gå ut till kyrksocknarne för att bestrida kantorstjensten i kyrkan och gifva undervisning åt allmogens barn. Ersättning för de sålunda kringvandrande lärarnes tjenstgöring utgjorde i början frivilliga allmoser af folket; men efterhand fingo dessa lärare en del af klockarelönerna i de socknar, hvarest de bestridde barnundervisning och kyrkotjenst, Äfven detta undervisningssätt, som kallades socknegång och lärer varit bruklig äfven i det öfriga Sverige, urartade, och stränga klagomål deröfver fördes, hvarföre all socknegång slutligen alldeles förbjöds af regeringen år 1780.

Ett tredje slags barnlärare brukades äfven i Skåne under reformationsårhundradet. Stadsskolornas lärare, som då benämndes "scholæ-mestare", voro förbundne att, utom sin hufvudbefattning vid stadsskolan, äfven bestrida både folkundervisningen och kyrkosången i de socknar, som lågo inom två mil från städerna. I ersättning för detta bestyr i landtsocknarne erhöllo de från dessa socknar en del af degnekornet, som ännu benämnes helgonskyld. Icke sällan hände derföre att scholæmesteresysslan i staden och någon klockaretjenst på landet voro förenade, till följe hvaraf klockarne genom lag ålades att lära latin. Efter hand befanns äfven detta system vara olämpligt, hvarföre församlingarne lemnades rättighet att antaga personer utom stadsskolorna till klockare och folkskollärare.

Men antagligast är att dessa folkskolor voro öfverallt ambulatoriska. Den första fasta folkskola i hela riket anlades i S:t Pehrs församling vid Sigtuna 1617 och derefter blefvo 18 sådana skolor stiftade.

Redan vid slutet af denna period var likvål allmogen så långt kommen i omtanka för sina barns undervisning, att den hos konung Carl XI år 1682 begärde, att barnskolor måtte upprättas och underhållas, hvartill konungen den 3 Januari följande året svarade, att han "ville remittera ärendet till landshöfdingarne, som efter inhemtade upplysningar af biskopar och konsistorier, deröfver egde att med berättelse inkomma." Resultatet häraf är icke kändt.

Den första inhemska kartan öfver Sverige utgafs af Anders Bureus år 1626 och den första räknebok på Svenska språket trycktes 1630 och var författad af Petro Nicolai. (Forts.)

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

Morgonen var lugn och frisk. Solen uppsteg på den klaraste himmel. Fåglarna gjorde gladt sjungande sin toilett i det fuktiga och glänsande löfverket. Det var perlor och diamanter på hvarje grässtrå som vidrördes af flickans nakna fötter.

Hon gick och gick liksom ledd af en hemlig instinkt, utan att göra sig reda för hvad denna vandring kunde föra med sig, icke ens vetande om hon sof och om allt ännu var en dröm. Man kunde nästan hafva sagt henne vara en sömngångerska, lydande dragningskraften af någon hemlig magnetism.

Man upptäckte snart hafvet, här och der beslöjadt af en lätt dimma.

Ännu en gång vände sig stenhuggaren om. Straxt efteråt försvann han för Denises blickar.

Efter några ögonblicks väntan lutade sig den unga flickan så nära marken, att hon tycktes krypa utefter densamma; sålunda lyckades hon komma fram ända till stranden.

Der, utsträckt på det korta gräset, framräckte hon försigtigt hufvudet och såg nedåt.

Med stora steg vandrande på sanden, skyndade arbetaren sig att uppnå ett ställe, hvarest dünerna afbrytas af stora svarta klippor.

Hon befann sig högt öfver en sandrefvel, men som hon egde getens vighet stod hon snart med några hopp nere vid vattnet.

Återstod blott att uppnå klipporna utan att blifva sedd. Detta var det farligaste, ty hon måste först gå öfver en alldeles naken sträcka. Lyckligtvis var Maillard osynlig Denise hoppades blifva likaså. Hon sprang längs stranden, öfver hvilken vattnet stiger vid flodtiden. Hon uppnådde klipporna och hukade sig ned bakom den främsta.

Allt förblef tyst. Denise hade ej blifvit sedd af sin far. Hon sökte honom förgäfves öfverallt med ögonen; hon såg ej heller honom.

Det är ett ödsligt ställe detta. Stora granitmassor höja sig i en vild oordning, som låter förmoda någon uråldrig omstörtning; det är en verklig bild af kaos.

Om hon lemnade klippan som tjenade henne till skydd, om hon inlät sig i något af denna jättelabyrints trånga pass, kunde hon oförmodadt befinna sig ansigte mot ansigte med sin far. Denna fruktan hindrade henne att röra sig ur stället.

Snart hörde hon likväl liksom ljud af steg alldeles öfver sitt hufvud. Hon såg uppåt.

Midt på den branta stupningen öppnar sig ett slags grotta, nästan alldeles otillgänglig. Den kallas Måsboet.

Med undantag af sjöfåglarna och några våghalsar bland fiskargossarna, som någon gång äfventyra att uppsöka deras nästen, är det stormiga hafvets skum det enda, som stundom uppstiger dit.

Huru stor var ej Denises förskräckelse då hon fick se Jean Maillards hufvud sticka fram ur ingången till den svarta remnan.

Arbetarens ansigte strålade af en vild glädje. Han såg sig länge omkring; sedan började han klättra ned hakande sig fast vid de få utsprång, som bildades af klipporna.

Nedkommen hopsamlade han sina verktyg, som han dolt bakom en sten, och återvände samma väg som han hade kommit.

Denise såg honom med förskräckelse vända sig rakt mot henne.

Återhållande andedrägten, darrande af rädsla, hörde hon fadren stryka tätt förbi henne, i det han mumlade:

— Jag skall blifva hvad Pierre Bouquoille är i dag.

Det var till och med ett ögonblick då, om stenhuggaren det minsta sett sig åt höger, han ofelbart skulle hafva varseblifvit flickan. Men Gud höll sin skyddande hand öfver henne, Jean Maillard hade gått förbi utan att se henne.

Denise låg en lång stund orörlig på samma ställe. Ljudet af arbetarens steg hade förlorat sig i fjerran; han hade nyss klättrat uppför sluttningen; han borde redan hafva hunnit långt bort. Nu först vågade hon resa sig upp, och framkommen till foten af klippan betraktade hon länge Måsboet.

Om uppstigandet varit möjligt för Jean Maillard, så blef det ännu lättare för henne, vig som en ekorre. Dessutom tycktes det okända inflytande, som nyss ledt henne, hålla henne liksom sväfvande i luften

Hon uppnådde lyckligt ingången till grottan och kröp modigt in. Urhålkningen var temligen hög, men föga djup. Denise uppfattade den med en enda blick. Intet märke visade henne i början hvad arbetaren gjort der. Hvarken golfvet eller väggarne företedde något färskt spår. De talrika, kringspridda stenarna, tycktes ej hafva blifvit vidrörda sedan grottans daning.

Hon fällde dock ej modet; hon undersökte med blicken, hon vidrörde med fingret konturerna af klippan. Hon lyfte på den långa mossan, som här och der nedhänger derifrån såsom rika sammetsfransar, och då hon ännu ej upptäckt någonting, började hon tålmodigt att vända på alla stenar, en och en i sender.

Under ett block, som hennes små händer hade stor möda att flytta, varseblef hon en smal springa, ett slags håla. Hon stack ned armen deri och kände under sina fingrar någonting mjukt och böjligt. Hon drog fram ett föremål . . . det var plånboken.

Att genom ord uttrycka hvad som tilldrog sig i den unga flickans hjerta vore svårt. Hon återsåg Bertha blekare än i går afton; hon hörde ljuda i sitt öra alla de ord, som Madelaine uttalat under natten. Hon tyckte att man väntade henne der nere i Honfleur; hon ansåg sig knappt hafva tid att tillryggalägga vägen; hon bäfvade att komma för sent.

Se, nu lemnar hon ingången till grottan, hon klättrar ued. hon är snart nere på stranden, med fara att krossas tjugo gånger mot klipporna. Nu springer hon öfver sandfälten, öfver ängarna, genom skogen, rakt fram, likt pilen som ilar till målet.

Klockan slog tolf i kapellet just som Denise anlände till gallerporten

Derutanför voro grupper af hotande arbetare samlade.

— Vi vilja ha' betalt på ögonblicket, — sade somliga

— Dum den som tror historien om den förlorade plånboken, — sade andra.

Denise påskyndar än mer sitt lopp; hon hastar genom trädgården, uppför trappan; nu står hon i fabrikantens kabinett.

Denne satt orörlig, stum, förintad. På ömse sidor om fåtöljen stodo hans hustru och dotter.

I ett hörn af rummet stodo fordringsägarna med dyster uppsyn. De ville ej heller sätta tro till hans ord.

Denise gick fram till honom. Bertha betraktade henne förvånad. Denise smålog mot henne. Derefter framdrog hon under kappan en hand, hvilken allt sedan vandringen från Måsboet varit som nitad på samma ställe.

— Min herre, — sade hon, — far har skickat mig för att återlemna denna plånbok, som han just nyss hittat på vägen. Det är väl den rätta som ni tappat?

(Forts.)

Charad.

Är du mitt hela, har du intet af mitt första
Och lifwets ändamål förfeladt är;
Om du är gift, så skall du ständigt törsta
Att bli mitt andra, helst om det så bär,
Att du mitt tredje äfwen wara plär.

Sebastian.

Uttydning till charaden i N:r 21: Skådespel.

Blickar i Tittskåpet

"Rag-pickers" (lumpsamlare.)

(Ur ett bref från Amerika till Ner Alleh.)

I Newyork uppsamlas all aska, affkräden och sopor m. m. i lårar och tunnor, som derefter wissa dagar i weckan utställas wid trottoaren och afhemtas af ett renhållningsbolag. Innan innehållet af låren eller tunnan hamnar i sopkärran, har det kanhända blifwit inwenteradt ett half dussin gånger af de s. k. rag-pickers. Det är rätt lustigt att se, huru en sednare sökande tager wara på, hwad en föregående kasserat, ända tills innehållet anses wärdelöst. — Deras utredning består af en gammal korg, dito säck samt en temligen lång jernkrok, den sednare för att rifwa om innehållet i tunnan. Ragpickers fylla icke allenast sina korgar med allt affall, som kommer från köken, utan taga äfwen wara på gamla skor, bitar af läder, jern, glas och ben, halfförbrända kol m. m. Ingen papperslapp anses nog obetydlig att ej få göra sällskap. Så snart korg och säck samt mången gång hatt och fickor blifwit fylda med "littera diverse", hembringas skörden. I wanliga fall räcker en dylik expedition i 24 timmar. Den wanliga uppbrottstimman är mellan 3 och 4 på morgonen, men många begagna hela natten och börja då redan kl. 10 på aftonen. Wid hemkomsten börjas sorteringen, och hwarje särskild artikel har sitt rum, der den förwaras, tills tillräcklig mängd är hopsamlad, för att erbjudas partihandlaren eller fabrikanten. De wanliga priserna, de få för papper och lump, äro 3 eller 4 cents för skålpundet, bröd och köttbitar samt annat affall från köken säljas till sådane, som hafwa kreatur, för 50 cents pr bushel (korg, som rymmer ungefär ⅙ af en tunna). Å gamla skor och läderbitar är ej något fast pris, utan säljes detta mera i slump. Å ben och gammalt jern wexlar priset efter beskaffenhet och efterfrågan.

En Rag-picker i N. Y. kan förtjena från 40 cents om dagen till 10 dollars i weckan. I denna, såwäl som i alla andra sysselsättringar eller yrken, finnas olika grader af skicklige arbetare; en del förtjena bra, då andra deremot knappast kunna lifnära sig, och hwilkas förtjenst går direkte från "hand till mun". Afundsjuka och riwalisering äro ej mera fremmande för detta "basineß", än för alla andra. Hwar och en har sitt gifna distrikt och ser med oblida blickar en nykomling på sitt område.

En högre klaß Rag-pickers utgöres af uppköpare af lump. Dessa resa omkring gatorna, dels med drägkärror, dels med häst och wagn. Deras åkdon äro försedda med en ställning eller galge, fullsatt med en mängd gamla pinglor och koskällor, som hålla ett förfärligt skrammel, och gifwa ifrån sig alla möjliga mißljud, hwilka höras lång wäg, likasom det enformiga ropet: Rag! Rag! Rag! Äfwen dessa hafwa wissa områden och komma wanligen en gång i weckan. De köpa i allmänhet ej annat, än lump af linne eller bomull, som hopsamlas af husets tjenstepersonal och blir deras spotler. De flesta af dessa uppköpare göra goda affärer. Ett stort antal Rag-pickers utgöres af tyskar som landat här och efter en tid sett sig i saknad af det nödwändigaste för lifwets uppehälle, samt tagit till denna sysselsättning, heldre än att dö af swält eller kasta sig in på brottets bana. Enligt en uppgift från "The Working Women's association" finnes en liten koloni af denna klaß i Willett Street, bestående af 106 familjer, utgörande tillsammans 452 personer. Deras hem äro snygga och komfortabla. De skicka sina barn i skolan, sätta in pengar i sparbanken, och så fort kapitalet blifwit stort nog, lemna de detta busineß, emigrera "westerut" och blifwa farmare.

Ungefär ett lika stort antal af den lägre graden Rag-pickers bo i små usla kojor eller skjul på westra sidan af Newyork, så långt upp som Central park. Dessa äro, hwad snygghet och sparsamhet beträffar, alldeles motsatsen. De lefwa för dagen. Största antalet är Irländare. Deßutom finnes i den nedre delen af Newyork en hel hop, men mera spridda. Hela antalet af dem, som här drifwa denna handtering, uppskattas till 1,200 personer deraf hälften qwinnor.

Det är rätt egendomligt, om man tänker sig, huru allt detta hopsamlade skräp slutligen anwändes. De gamla trasorna och de smutsiga papperslapparne wandra från Rag-pickern till partihandlaren, derifrån till fabrikanten, och återwända snart till frukostbordet, såsom "Dagens Nyheter". — Benen, som uppletas i soplåren, förwandlas måhända till de nättaste handtag på parasoller, land- och nagelborstar, tandpetare, skjortknappar o. s. w. Sönderslagna glas återwända i nya former till den, som utkastat dem på gaten. Gammalt jern följer samma kurs, och, sedan "Pauniers" och Grecian ben" kommit på modet, är det ej omöjligt, att de gamla jernbitar, som en Rag-picker upphemtat från gatan, finna wäg från rännstenen till bodbaren o. s. w.

Just nu hör jag från gatan ropet: Hats! Hats! Old Hats! Det kommer från en uppköpare af gamla hattar. Detta är en annan affär. som lärer betala sin man ganska bra, De gamla hattarne säljas till hattmakare, hwilka, sedan de låtit dem gå igenom en uppstufningsproceß, sända dem åter ut i marknaden såsom nya. Flera dylika grenar af "Streat business" finnas att tala om, men har du redan kanhända fått för mycket deraf?

Ett förrädiskt telegram. En färgare i Schlesien lemnade med sin unga hustru hemorten, för att i sällskap med en repslagare från samma trakt bege sig till Amerika. Wid ankomsten till Hamburg mottog färgaren ett telegram, som underrättade honom om att hans mor låg för döden. Han beslöt straxt att uppfylla sin sonliga pligt och wända tillbaka till hemmet. Under sin frånwaro ställde han sin unga hustru under wännens och repslagarens beskydd. Då han anlände till hemmet, fann han emellertid sin moder frisk och sund. Han begrep nu, att telegrammet warit falskt och att han blifwit offer för ett skändligt bedrägeri. Han telegraferade ögonblickligen till polisen i Hamburg att hustrun och repslagaren skulle qwarhållas, men det war för sent: det honetta paret hade redan samma dag afseglat med ett utwandrarefartyg och befinner sig nu i säkerhet för alla efterspaningar.

Kinesiskt. Som bekant uppehåller sig för närwarande en kinesisk beskickning i Paris. För några aftnar sedan inträdde sex kineser, fullkomligt liknande de berömda figurerna på de moderna tékopparne, i en af Paris' elegantaste restaurationer. Ryktet om, att den kinesiska ambassaden besökte restaurationen, fortplantade sig med ljungeldens hastighet ned åt bolewarden, och snart war restaurationen öfwerfyld af menniskor, så att wärden erhöll en enorm inkomst. Det himmelska rikets söner suto ganska lugnt från kl. 9—12, intagande åtskilliga kinesiska ställningar och rökande ur sina pipor, medan en gapande menniskomassa omgaf dem, tilldeß slutligen en af dem reste sig och sade på franska till de andra: "Nu är jag trött af att sitta här längre och agera kinesisk nickerdocka." Alltsammans war tillstäldt af restauratören för att locka folk till lokalen.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening

(Forts. från N:o 23).

Boktryckeri-Elev Nils Svensson. Svarfvare E. Lindgren. Urmakare N. Larsson. Stadsfiskal Krumelinde. Trädgårdsmästare F. Ledamothe. Machinist J. W. Rylander. Handlanden Ch. Påhlsson. Bokhållare J. O Malmberg. Korkskärare C. F. Lindén. Skräddare A. Eriksson. Tvålarbetare A. Andersson. Bagare G. Bauer. Skeppstimmerman C. F. Pettersson. Målaregesäll O A. Wirén. Skräddare J. Löfvall. Muraregesäll N. P. Elig. Målare T. A. Tornberg. Målare Frans Jönsson. Åkare A. Persson. Ynglingen Hans Olsson. Jernsvarfvaren Carl A. Malmgren. Cigarrmakare N. F. Larsson. Ynglingen J Magnus Österberg. Skräddare N. Olin. Tunbindare C. Nilsson. Hatmakare C. Nilsson. Bagare Ekström. Cigarrmakare C Andersson. Guldsmedgesäll A. Wolke. Bodbetjent J. Malmgren. Bodbetjent C. A. Nyström. Kypare C. Lundgren. Gjuteriarbetare J. P. Ekberg. Mekanikus A. Andersson. Kontorist J. Hällström. Husegare C. Andersson. Styrman A. Andersson. Skräddare G. Fristrup. Vagnmakaregesäll Lorens Ekström. Tunnbindaregesäll Petter Nilsson. Klensmed J. Fågersten. Tobaksspinnare C Andersson.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

Fabriksmästaren Schreiters hustru. Målare Olssons hustru. Stensättare Perssons hustru. Kyrkovaktmästaren J. Lindgrens hustru. Bokbindaren Wirens hustru. Skomakare S. A. Bergströms hustru. Jungfru Gustafva Simonsson. Skomakare A. Larssons hustru. Garfvare A. Olssons hustru Sadelmakare Perssons hustru. Skomakare A. Petterssons hustru. Bokhållare A. Ståhles hustru. Smed Holmgrens hustru. Arbetare O. Olssons hustru. Snickaregesäll Söderbergs hustru. Snickaregesäll A. Elverbergs hustru. Jungfru Anna Pettersson. Jungfru Maria Nilsson. Snickaregesäll A. Sjöströms hustru. Snickare Söderbergs hustru. Snickare Borggrens hustru. Murgesäll J. Jonssons hustru. Enkefru Johanna Roth. Ida Roth. Mathilda Roth. Locomotiv-eldare C. Perssons hustru. Locomotivförare Johanssons hustru Christin Banmästare Olssons hustru. Jungfru Carolin Olsson. Godsexpeditör Petterssons hustru Helena. Vagnmak.-förman J. C. Mårtensons hustru. Bokhållare Hallengrens hustru. Murgesäll C. Österbergs hustru. Mätare N. Möllers hustru. Murgesäll Lindgrens hustru. Murgesäll C. Österbergs hustru. Tornväktare L. Anderssons hustru. Gördelmakare M. Anderssons hustru. Guldsmedsgesäll C. Anderssons hustru. Urmakaregesäll O. Olssons hustru. Jungfru J. W. Nilsson. Gjuteriarbetare G. Ahlgrens hustru. Jernvägsarbetare Sjöbergs hustru. Jernvägsarbetare Olssons hustru. Arbetskarl N. Anderssons hustru. Stationskarl G W. Bergströms hustru. Smedgesäll O. Olssons hustru Machinarbetare N. O. Holmqvists hustru. Arbetskarl L. Nilssons hustru. Kakelugnsmakare G. E. Peteséns hustru. Bodbetjent C. Olssons hustru. Smedmästare L. P. Holmbergs hustru. Utskänkare J. Hanssons hustru. Rännemästare P. Jönssons hustru. Timmergesäll J. Grönunds hustru. Lykttändare Perssons hustru Kjerstin, Jungfru Maria Nilsson. Murgesäll C. F. Westergrens hustru. Jungfru Josefina Andersson Timmerman N P. Berglunds hustru. Lykttändare M. Mårtenssons hustru. Timmergesäll Anderssons hustru. Sadelmakare J. Holmqvists hustru. Sadelmakare O. Nilssons hustru. Jernvägsarbetaren Jeppssons hustru. Vaktmästare Grips hustru Smedgesäll A. C. Holmbergs hustru. Timmergesäll L. Malmros hustru. Kypare Petterssons hustru. Bagare Christoffersons hustru. Enkan Agnes Jönsson. Slottsknekt A. Jeppssons hustru. Fabriks-bokhållare Söderlings hustru. Smedmästare Werngrens hustru. Hökare Bengtssons hustru. Jungfru J. P. Pålsson. Skomakare Nilssons hustru. Arbetare L. Olssons hustru. Jungfru Maria Larsson. Slagtare Nilssons hustru.. Jungfru Anna Svensson. Mätare O. Olssons hustru Gustafva. Bryggare P. A. Holmbergs hustru Johanna. Jungfru Kjerstin Ekelund Material-bokhållaren Bergströms hustru Verkmästare Lindgrens hustru.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 25. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 18 Juni | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikoturer.

4 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: **Kyrkoherden Nordborg**
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juni.

Lörd. d. 19	kl. 12 midd. auktion å hus och tomt N:o 114 Ahlgatan i Trelleborg, jemte auktion å ett stenkolslager derstädes.
Månd. d. 21	kl. 10 f. m. Auktion å Lösören, skomakareverktyg och färdiggjorda skodon i afl. skom. J. P. Malmbergs gård Östergatan.
" "	kl. 12 midd. Auktion å ofvannämnde gård vid Östergatan.
Tisd. d. 22	kl. 11 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 41 vid Qvarngatan.
Onsd. d. 23	kl. 12 midd Auktion inför hamndirektionen å en vid hamnen belägen träbyggnad.
" "	kl. 8 f. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings handelskomité.
Fred. d. 25	kl. 12 midd. Auktion å hus och tomt littr. A. M. vid Lugnet.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3** 44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Regeringen har widtagit den wälwilliga åtgärden, att å statens jernwägar nedsätta fraktafgiften för galvaniseradt jern och stål, samt gryn. Måtte denna åtgärd snart äfwen widtagas med andra waror, så att jernwägen derigenom blefwe till ännu större fördel för landets befolkning.

Det besynnerliga har inträffat, att Swea hofrätt frikänt bruksegaren Grubb från allt answar för branden å Wärhullta ångsåg samt ställt honom på fri fot. Deremot har domen öfwer machinisten Eriksson blifwit fastställd. De små tjufwarna hänger man, m. m.

Från och med den 29 instundande Augusti till den 5 September kommer en allmän skjutfest att försiggå i Stockholm för medlemmar af rikets friwilliga skarpskytteföreningar. Priserna äro sex, å 1,000, 500, 450, 400, 350 och 300 rdr. Anmälningar till deltagande deri böra wara inlemnade före den 15 Augusti.

Från närheten af hufwudstaden klagas öfwer den skada, som elgarne förorsaka på den wäxande grödan. Förlägenheten är så mycket större, som de ej äro skygga, och man ej wågar skjuta på dem under den förbjudna tiden.

Af 20 inkomna skrifter till den af Swenska Familje-journalens utgifware utsatta pristäflingen, hafwa prisdomarne ansett "Familjen Dickman" af P. L. S., samt "Ett nattstycke" af okänd författare böra komma i åtanka.

Kristianstad. Det owanliga har inträffat, att kreditorerna i aflidne hemmansegaren Isakssons i Havringe konkurs bewiljat dennes enka ett undantag för lifstid i massans egendom. Detta är lika owanligt som hedrande. — Folkhögskolan i Önnestad kommer att ännu ett år förblifwa på samma ställe.

Helsingborg. Bland uteliggarne i stadens promenader har man äfwen påträffat en liten sjuårig flicka, hwars historia werkligen är upprörande. Utsänd af en supig fader att tigga, törs hon ej återwända till hemmet om hon ej har penningar med sig. Hon har sålunda, höljd i trasor, tillbringat många nätter under bar himmel. Polisen har nu i senare tid tagit saken om hand.

Lund. Handl. C. Danielsson har skänkt fullständig beklädnad till 12 fattiga nattwardsbarn. — Hr P Lindstedt från Göteborg har öfwertagit hr Fr. Borgs bokhandel.

Ystad. Det under många motgångar bedrifna arbetet wid hamnen har drabbats af ännu en olycka. En stor källåder har nemligen sprungit upp i det nordöstra hörnet, hwarför det under flera weckor warit omöjligt att hålla bassinen läns med för handen warande pumpredskap. — Åtskilliga wetenskapsmän hafwa besökt hamnen samt gjort ej obetydliga fynd.

Malmö.

Weckans händelser. Kommendanten Stackelberg har blifwit utnämnd till ordförande för direktionen öfwer tekniska skolan härstädes efter borgmästare Malmborg.

De flesta skolor inom samhället hafwa haft årsexamen med undantag af folkskolorna, hwilka ej afslutas förr än närmare midsommar. Resultaten äro särdeles glädjande.

Apotekaren C. L. Björkbom har öfwerlåtit sitt apotek "Fläkta Örn" till provisorn A. M. S. Björkbom för en summa af 130,000 rdr.

En liten pys hade tagit sig det orådet före, att wid hamnen från en wagn stjäla en säck. Genast upptäckt, blef hans straff, att, nedstoppad i säcken transporteras till poliskammaren, hwarest han såsom belöning fick smaka riset.

Bergsnotarien Cederblom har blifwit utnämnd till lärare i tillämpad mekanik wid teknologiska institutet i Stockholm. Samhället gör härigenom en stor förlust, isynnerhet som många hyst den förhoppning att wid det stundande walet till ledamot i andra kammaren i honom finna en lämplig kandidat.

Ventilationsapparaten har nu anländt till staden, och skall oförtöfwadt nedsättas, hwarföre man snart kan hoppas ett slut på det olidliga tillstånd, i hwilket kanalen befinner sig.

Löjtnant N. O. Hedström har blifwit utnämnd till exekutionsförwaltare.

Waktmästaren wid härwarande elementarlärowerk, A. Eriksson, har, då han nu efter 18 års tjenstgöring lemnar denna befattning, såsom hedersskänk emottagit en kaffekanna och en sockerskål af silfwer.

Den wälbetänkta åtgärden har blifwit widtagen, att i norra promenaden uppföra en särdeles prydlig paviljong, hwari iskylande drycker under den warma årstiden komma att utskänkas.

Lektor Grönwall samt adjunkterna Sylvan, Ingstad och Lilja, anställde wid härwarande elementarlärowerk, ämna wid nästa lästermins början öppna en förberedande skola till detsamma. Afgiften blir 70 rdr för läsår.

Arbetet wid Slottsplatsen går särdeles raskt framåt. Wid gräfning har man påträffat en källa med mycket godt watten, öfwer hwilken nu en grotta bygges. Detta blir säkerligen en angenäm tillflyktsort för mången under sommarhettan törstig och trött wandrare.

Wid industriföreningens sammanträde i måndags, beslöts utdelande af resestipendier åt sex arbetare, bland sju sökande, nemligen: 200 rdr åt kirurgiske istrumentmakareges. O. Tulldahl för resa till England, samt 150 rdr åt hwardera af de följande: korgmakareges. C. A. Holmberg för resa i Tyskland, derwid han särskildt skulle anmodas att, om tillfälle erbjöds, taga kännedom om halmflätning; snickareges. O. Olsson för resa i Tyskland; ornamentsbildhuggaren A. P. Nordberg, förut anställd hos snickare Swensson, men wistas nu i Berlin, för resa i Tyskland; orgelbyggare-eleven O. Nilsson för resa i Tyskland och Frankrike samt förgyllaregef. O. Sjöberg. Deßutom bewiljades föreståndaren för tekniska skolan, bergsnotarien J. E. Cederblom ett särskildt resestipendium af 250 rdr för att i Harz och Kassel studera sättet att af trä bereda pappersmassa.

Examen med tekniska skolans elever hölls i måndags och tisdags. 21 elever af öfwersta klassen utexaminerades, deraf twenne komma att fortsätta sina studier wid teknologiska institutet i Stockholm. Af industriföreningen härstädes och patriotiska sällskapet i Stockholm hade skolan tilldelats penningebelopp, hwilka såsom premier tillföllo några elever.

Utställningen i Amsterdam och de swenska arbetareföreningarna. Under denna rubrik läses i "Arbetaren" följande: Sedan Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" i Stockholm utfärdat en uppmaning till rikets arbetareföreningar, att till detsamma insända uppgifter å artiklar, som de skulle wilja skicka till utställningen för arbetareförmål i Amsterdam, ingick detsamma till regeringen med begäran om anslag af medel, för att få Sweriges arbetareföreningar någorlunda representerade Framställningen afslogs — och derföre har sällskapet nu inhiberat alla åtgärder för något deltagande i utställningen.

Wi finna detta tillwägagående oriktigt och kunna ej undertrycka en wiß undran öfwer, att ett sällskap, som will werka för sjelfhjelpens befrämjande, genast welat anlita regeringen om understöd. Wi äro öfwertygade om, att, ifall sällskapet istället på associationens wäg och med tillämpning af deß grundsats: "många bäckar små göra en stor å", uppmanat de olika föreningarna att sjelfwa biträda för saken med hwar sin skärf, så skulle medel ej kommit att saknas. Nu är emellertid detta för sent och Sweriges arbetareföreningar bli icke genom några arbeten på utställningen representerade.

Malmö Arbetareförening.

Allmänna sammanträdet sistlidne lördag war talrikt besökt. Sedan vice ordföranden Björling redogjort för styrelsens åtgärder från föregående sammanträde, höll studeranden Heiner från Lund ett intressant föredrag, deri wissa tidskiften och förhållanden ur Malmö stads historia på ett populärt sätt framställdes. Föredraget följdes med mycken uppmärksamhet Widare framsade underläraren Andersson ett poem, "Pojkarne" af Maria Lenngren. Deßutom förekom musik och sång, derwid äfwen den bekanta qwartetten af östra folkskolans elever biträdde med några nummer, af hwilka isynnerhet "Fältwatten" wann allmänt bifall. Denna qwartett lär nu komma att upplösas, emedan twenne af gossarne utgå från skolan såsom konfirmerade.

Enligt styrelsens beslut har följande skrifwelse afgått:

Till Kongl. Jernwägs-Styrelsen
i Stockholm!

Då Malmö och Lunds arbetareföreningar ämna företaga en färd till Stockholm under instundande sommar, för att derigenom, enligt en allmänt uttryckt önskan inom båda föreningarne, bereda arbetarne i dessa Sweriges sydligare städer tillfälle att en gång få se sitt fosterlands hufwudstad samt draga någon nytta af de allmänna samlingar i wetenskap, konst och industri, som här finnas, få wi härmed å nämnde föreningars wägnar hos Kongl. Jernwägsstyrelsen wördsammast göra förfrågan om, huruwida ett särskildt tåg, rymmande högst 1,000 personer, kunde för resan erhållas och till hwilket pris?

Tydligt är, att arbetaren, hwilken med sina händers arbete måste uppehålla sig och förskaffa sig det nödwändiga för sin existens, icke kan såsom de mera bemedlade företaga en dylik resa efter de kostnader, som wanligen äro härmed förenade. Men hos honom finnes det oaktadt ej mindre fosterlandskärlek och håg att närmare lära känna den stad, som utgör sätet för fäderneslandets dyrbaraste minnen, än hos hwarje annan swensk medborgare. Derföre hafwa de båda föreningarne härmed welat göra ett försök, att äfwen för arbetaren möjliggöra ett besök i hufwudstaden. Den snart stundande, för wårt land så betydelsefulla högtid, då ett föreningsband knytes mellan nordens twenne konungahus, erbjuder äfwen ett tillfälle för arbetaren i södra delen af landet att uttrycka de känslor af tillgifwenhet och trofasthet, som alltid warit rådande mellan Sweriges konungar och folk.

På samma gång wi alltså i nämnda syfte göra denna wår wördsamma fram-

ställning, är det äfwen wår önskan att resan skulle ske så, att tåget kunde framkomma innan förmälningshögtidligheten den 27 eller 28 instundande Juli; likwäl låta wi bestämmandet af tiden bero på styrelsens eget förgodtfinnande.

Under det wi hoppas att Styrelsen skall på bästa sätt gå wår framställning till mötes, och wi sålunda förwänta ett snart och gynnsamt swar, hafwa wi äran teckna:

Malmö den 12 Juni 1869.

Å Malmö och Lunds nya arbetareföreningars wägnar:

Frid. Björling. Litteratör.

E. Engman. Öfwerste Löjtnant.

And. Ekeroth, Sekr. i Malmö arbetareförening.

Genmäle. I "Dagens Nyheter" för den 14 dennes meddelas, att wid sammanträde med "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" uppläftes en årsberättelse, innefattande en resumé öfwer arbetareföreningarnes werksamhet under förflutna året, och hwaraf man bland annat erfor: "att Malmö arbetareförening haft råd att anslå 1,000 rdr till inköp af en teater, men inrättandet af en folkbank hade gått omkull i följd af brist på intresse och sammanhållning." Med afseende på detta groswa mißtag så wi häremot upplysa om, hwad som för öfrigt är kändt för hwar och en, som följt med föreningens utweckling och werksamhet:

1:o att Malmö arbetareförening ej anslagit ett enda öre till sin teater, utan är den uppsatt af en enskild person inom styrelsen, och har kostnaden för densamma blifwit betald genom gifna representationer, hwilka bewistats äfwen af en stor del icke medlemmar.

2:o att aldrig något förslag till en folkbank inom föreningen warit utarbetadt, men wäl att en komité i frågan warit tillsatt, som möjligen "af brist på intresse och sammanhållning" upplöstes, — märk wäl! det war **komiteen**, och icke föreningen, som i folkbankfrågan ej kunde få sammanhållning — sedermera har endast ett reglemente till en sparkassa blifwit upprättadt, hwarmed derjemte åsyftades att småningom öfwergå till inrättandet af en folkbank; och

3:o att denna sparkassa icke "gått omkull", emedan den ännu icke börjat, utan kommer att öppnas, då **styrelsen anser det wara förenligt med föreningens fördelar.**

Då ett sällskap sjelf tager sig rätt att uppträda såsom mentor för arbetareföreningarne, är det icke förmycket begärdt, att detsamma äfwen tager noga reda på alla förhållanden innan anmärkningar framställas. Något besynnerligt förekommer det för öfrigt, att sällskapet wid sitt årssammanträde afgifwer en berättelse, icke om sin werksamhet, utan om arbetareföreningarnes, med hwilka sällskapet ej haft annat att skaffa, än att det infordrat uppgifter derifrån.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

För den förut omtalade utflykten af föreningen till till Alingsås, har jernwägsstyrelsen wälwilltgt nedsatt afgiften, så att den blifwer **betydligt billigare** än wanligt, hwarför en hwar af medlemmarne kan utan någon kännbar uppoffring deltaga i densamma. — Styrelsen har widtagit den berömwärda åtgärden att inköpa ett fullständigt möblemang af billiga s. k. Lindomemöbler för ett wanligt någorlunda godt arbetarehem och öfwersända till utställningen i Amsterdam, i hopp att sålunda möjligen finna afsättning för denna industrigren, alldenstund helt wißt intet land kan i prisbillighet härmed konkurrera. Föreningen lär blifwa den enda af Sweriges arbetareföreningar, som wid utställningen kommer att exponera swenska arbetareföremål. Någon af föreningens medlemmar kommer att med tillhjelp af ett litet understöd afresa till Amsterdam, för att der bewaka föreningens intresse.

Danmark.

Hushållsföreningarne i detta land hafwa redan från början mött ett starkt motstånd i städerna från köpmännens sida. I Köpenhamn spådde man dem ett snart slut. Likwäl hafwa jemt nya föreningar bildats; isynnerhet på landsbygden griper rörelsen widt omkring. Och äfwen här börjar på samma gång motståndet wisa sig. Föreningarne betecknas såsom företag "hwilka i hög grad hota andras wälförwärfwade rättigheter", d. w. s. köpmännens rätt att idka handel, enligt den gällande näringslagen. Utan näringsbewis kunna föreningarne nemligen icke drifwa handel på annat sätt än för medlemmarnes gemensamma räkning. — Wi nämna här blott något om ett par föreningars ställning:

Kallundborgs arbetareförening har enligt redogörelsen för tiden från den 8 Nov. 1868 till den 31 Mars 1869 betalt 5 procent på hwarje aktie i handelsrörelsen samt gifwit $4\frac{3}{4}$ procent i utdelning åt dem som handlat.

Hammers arbetareförening har för första qwartalet utom den bestämda räntan på aktierna, ökat sin reservfond till 312 rdr och derjemte gifwit medlemmarne 12 sk. på hwarje rbd., de handlat för, samt icke medlemmar hälften af detta belopp. Det är ett resultat, hwartill ännu ingen annan förening i landet kommit. Widare äro många sådana föreningar i werksamhet. Det är glädjande att se hwilka ansträngningar, som arbetarne öfwerallt göra för ernående af en förbättrad materiel ställning, och att weta att en dylik rörelse äfwen har sin andliga betydelse, för så widt den hwilar på en sann princip. Det kraftigaste medlet till den arbetande klassens utweckling äfwen i materielt hänseende är spridningen af upplysning och sann bildning. Man finner många försök att genom associationens mäktiga kraft bringa arbetaren till att sjelf skaffa sig den fördel, som eljest skulle stanna i andras fickor. Men huru sällan finner man män, stående utanför arbetsklassen, som med denna förena sig om att upplysa arbetaren, att med sanningens styrka inpregla hos honom förnuftiga grundsatser, att gifwa honom kunskap, aktning och kärlek för konstens och wetenskapens resultater.

Bref från Lund.

Arbetareföreningen har sedan mitt sista bref haft tvenne sammanträden, båda, hvat och ett i sitt slag, rätt lyckade. Det första var dess ordinarie sammankomst första Söndagen i denna månad. Tilloppet af deltagare var stort, och med särdeles förnöjelse åhörde man såväl hr Bengtssons föredrag af Runebergs mästerliga poem "Löjtnant Zidén", föregånget af en liten historik öfver Finnlands sista strid, som mams. Johanna Dahlberg sätt att återgifva Tegnérs saga om "Jätten Finn och Lunds Domkyrka". Beklagligtvis hade man ej för aftonen kunnat erhålla någon musik, men den nybildade sångkören, under hr Carlberg anförande, gjorde oss aftonen så treflig, att vi ej mycket saknade den förra. I detta fall fyller sålunda arbetareföreningen härstädes sin uppgift att sprida bildning, samt vänja arbetarne vid samqväm och det slags framåtskridande, som förvärfvas genom utbyte af tankar.

Det andra nöjet bestod uti ett litet samqväm, sistlidne Söndag å den öster om staden belägna skjutbanan. Aftonen tillbringades på ett angenämt sätt under dans och lekar, men glanspunkten var ovilkorligen det besök vi hade af förmannen för arbetareföreningen af år 1860 i Köpenhamn, Redaktör Rimestad. Han anlände med snälltåget kl 4 e. m. och emottogs der af vår ordförande, som ledsagade honom ut till lokalen. Vid ankomsten hälsade ordf. vår gäst välkommen både såsom person och ordförande för broderföreningen. Tal. spådde denna en stor framtid, emedan såväl ordf. som föreningens medlemmar voro ense om att lugn, tålamod och ihärdighet förde till ekonomiskt oberoende, och bildning, parad med väl valda tidsfördrif till enig sjelfständighet, båda nödvändiga för vinnande af den ställning inom samhället, som nu för arbetaren erkännes vara behöflig, och som måste tillkämpas genom en reform i våra ärfda vanor och fördomar. Härpå svarade redaktör Rimestad, att bildning och en stigande sedlighet voro vilkoren för arbetarens höjande till deras välförtjenta plats inom det borgerliga samfundet, och framhöll de dervid mötande, men lätt öfvervinnerliga hindren, samt påyrkade enighet och ömsesidigt förtroende m. m.

Kl. 9 på aftonen skedde uppbrottet, och det af öfver 800 personer bestående tåget marscherade in till staden med sångkören i spetsen. Sedan det följt ordföranden till hemmet samt för honom utbringat ett skallande lefve, gick hvar och en hem till sig, alla särdeles nöjda med sin dag.

—m.

Örebro folkbank hade den 7 dennes sin andra årsstämma, hwarwid förmannen, boktryckaren Arvid Gumælius afgaf en berättelse om bankens ställning till den 31 sistlidne Mars. Då inrättande af folkbanker wisat sig wara till stor fördel isynnerhet för handtwerkare och arbetare i allmänhet, så torde en närmare redogörelse öfwer en af Swerges betydligaste folkbanker wara af intresse; och wi meddela derföre af nämnda berättelse följande:

Hela omsättningen för året, kassans inkomst och utgifts-poster sammanräknade, uppgår till . . . . rmt 1,827,434: 18,
alltså mer än 3 gånger så mycket, som föregående års omsättningsbelopp, som war . . 589,862: 86.

Då lyckligtwis ännu ingen förlust drabbat folkbanken, har resultatet af 1868 års rörelse blifwit ganska tillfredsställande. Sedan nemligen den under året insatta drygare hälften af grundfondsbeloppet fått sig tillgodoskrifwen sparbanksränta efter $5\frac{1}{2}$ proc. för året, och sedan kassören af bruttowinsten erhållit sin femtedel med rmt 629: 47, och waktmästaren fått sig å denna räkning anwisad ett belopp af 100 rdr, återstår såsom nettowinst rmt 2,417: 88, om hwars anwändande stämman eger att besluta efter tagen kännedom om herrar revisorers förslag och styrelsens yttrande i ämnet.

Att rörelsen wunnit en jemförelsewis betydlig tillwäxt, är redan nämndt. Det torde tillåtas härom meddela några enskildheter.

De solidariskt answarige delegarnes antal,
som wid årets början war 165
uppgick wid årsslutet till 213,

Reservfonden har, dels genom det wanliga 3-rdrs-tillskottet af nye delegare, dels genom erhållen andel af 1867 års winst, stigit under år

1868 från	rmt 537 rdr.
till	„ 977: 11.
Nu utgör den	„ 993: 11,

men kommer antagligen att genom denna stämmas beslut mer än fördubblas och uppgå till widpaß 10 procent af grundfonden.

Denna åter — bankens grundfond — har under år 1868 genom oförwäntadt lifliga insättningar blifwit, äfwen den, mer än fördubblad, höjande sig

från	rmt 11,458: 04.
till	„ 24,044: 69.

Minsta insats på 1 bok war wid årsslutet 1 rdr för en nyß ingången delegare; — af de 213 delegare hade 78, eller mer än tredjedelen, uppbringat sina insättningar till högsta tillåtna beloppet, 200 rdr; — i medeltal hade hwarje delegare på sin grundfondsandel insatt rmt 112: 88 mot 68 rdr för 1867.

I bankens portfölj af lånehandlingar, i denna grundfond och, ytterst, i ett par hundra delegares solidariska answarighet innefattas, — då man dertill lägger förwaltningens offentlighet och kontroller, — en helt wißt otwifwelaktig säkerhet för de depositioner, som i en eller annan form göras hos folkbanken, äfwensom för de lån, den understundom upptager. I den jemförelsewis ej obetydliga reservfonden ega åter bankens delegare ett ganska wäsendtligt skydd mot faran, att grundfondsandelarne kunna komma att wid affärsswårighet anlitas. Alltså är den andel af årswinsten, som anslås till reservfondens stärkande, och hwilken wisserligen utgör en ej obetydlig uppoffring från de utdelningsberättigades sida, dock ingalunda att betrakta såsom onödigt bortslumpad. Den tid kan komma, då en stark reservfond wisar sig utgöra wilkoret för folkbankens ostörda fortgång, och så paß torde denna lilla bankinrättnings gagnelighet redan wara insedd, att ingen wän till densamma will genom förknappning sätta deß fortwaro på spel.

Att förtroendet till folkbanken nu är ganska fast grundadt, wisa årets insättningsbelopp, som woro:

på reservfondens räkning	441: 11
„ grundfondens „	12,206: 66
„ depositions- „	100,560: —
„ upp- och afskrifningsräkning	184,380: —
„ sparkasseräkning . .	7,547: 77,
hwadan de hos folkbanken under året insatta medel utgjorde	305,135: 54.

Under året har banken upptagit lån å tillsammans 26,500 rdr, som före årets slut återbetalas. För närwarande ingå inga såsom lån upptagna medel i bankrörelsen.

I Örebro enskilda bank och riksbanken har folkbanken ett par kreditiver å tillhopa 10,000 rdr att nödfallswis anlitas.

Wid genombläddrande af depositionsboken finner man, att depositionernas antal war 142, af hwilka den minsta war å 30 rdr, den största å 25,000 rdr.

Upp- och afskrifningsräkning war öppnad af 82 personer, och befinnes minsta insats under året ha warit 10 rdr och största insats 5,000 rdr. Uttagen begränsas af alldeles samma siffror.

Sparkassan — som icke afser att täfla med Örebro sparbank, till hwilken högst aktningswärda och solida wälgörenhetsinrättning äfwen folkbanken står i tacksam förbindelse, — begagnas hufwudsakligen af delegare eller deras anhörige, utan att man dock anser sig böra tillbakawisa andre insättare. Under året woro sparkassans räkningar 84, af hwilka den minsta wisade 2 rdrs kapitalbehållning, den största 400 rdr.

För insättningar i sparkassan (äfwensom på grundfonden under sjelfwa insättningsåret) har beräknats sparbanksrenta, $5\frac{1}{2}$ procent med wanliga sparbankswilkor. För Upp- och afskrifning 3 procent. För depositioner war räntan under år 1868 högst (för 6 månaders uppsägning) $5\frac{1}{2}$ procent och lägst (för 1 månad) 4 procent, men wid sistl. nyår nedsattes depositionsräntan, likasom i Örebro enskilda bank, till högst 5 procent (för 6 månader) och lägst 4 procent (för 2 månader).

Frågar man, huru de insatta medlen blifwit anwända, så swaras, att de blifwit utlånade på 1,222 olika papper, eller i medeltal mer, än hundra i månaden. Den minsta förskrifning till folkbanken lydde å rmt 1: 50, den största å 5,000 rdr. Utlåningen har skett:

mot wexlar (wanligen s. k. folkbankswexlar) . .	240 styckem,
„ pant af guld eller silfwer	605 „
„ annan säkerhet (grundfonds- och sparkasseböcker, depositionsbewis, aktier, obligationer, inteckningar, skuldsedlar och borgen)	377 „
Summa	1,222 stycken.

I allmänhet hafwa lånen punkligt återbetalats wid förfallotid.

Utlåningsräntan har i allmänhet utgjort 6 procent med eller utan tillskott af provision; undantagswis $5\frac{1}{2}$ procent. Då folkbanken ej, såsom de enskilda bankerna, eger en betydlig räntefri rörelsefond, har provision måst beräknas:

1) Wid utlemnande af smärre lån;
2) Wid lån mot pant af metaller;
3) Wanligen wid omsättningar, då ej penningetillgången warit mycket god;
4) Jemwäl wid större låns bewiljande, då penningetillgången warit knapp.

Provisionen har utgjort $\frac{1}{6}$ till $\frac{1}{2}$ kapitalprocent, samt för små pantlån 1 procent för 1 månad, $1\frac{1}{2}$ för 2 och 2 procent för 3 månader, med nedsättning härutinnan för större pantlån.

Utlåningen har under bankåret 1868 fortfarande stigit för hwarje fjerdedels år, nemligen lånens antal från 264 till 265, 296 och 397, samt lånebeloppen, jemnade till tusental rdr från 65 tusen, till 84, 96 och 112 tusen rdr.

Äfwen rörelsen i sin helhet har ökat sig i motswarande mån. Den uppgick i riksdaler, utgifter och inkomster sammanräknade,

för 1:sta qwartalet till . . .	335,810 rdr
„ 2:dra „ „ . . .	432,687 „
„ 3:dje „ „ . . .	511,765 „
„ 4:de „ „ . . .	546,174 „
gifwande den förr anförda summan	1,827,434 rdr.

Revisionsberättelsen uppläftes derefter jemte styrelsens swar, som i allmänhet godkändes, och blef answarsfrihet bewiljad.

Den disponibla winståterstoden för året, rmt 2,417: 88, anwändes, enligt revisorernas förslag, som af styrelsen understöddes, sålunda, att:

9 procent å grundfondsbelopp, som innestått mer än ett fullt räkenskapsår, utdelas med widpaß	1,001 rdr,
hwarefter återstoden	1,416 rdr,

tillgodoföres reservfonden, som sålunda stiger till fulla 2,400 rdr, eller 10 procent af grundfondens nuwarande belopp.

Till förman återwaldes boktryckaren Arvid Gumælius.

Vid Ebersteinska Söndags- och Aftonskolan i Norköping afslutades vårterminen med ett tal af Doktor Rundgren, hvilket innehöll behjertansvärda ord, och hvarföre vi deraf meddela följande:

"Det är under mångahanda yttre bekymmersamma förhållanden vi i dag afsluta läseåret vid denna läroanstalt. Så långt vi kunna minnas tillbaka, har den allmänna sinnesstämningen icke varit så tryckt som för närvarande. Vi stå nu nära intill högsommaren, och likväl har vinterkylan i mångens sinne icke velat lemna rum åt de förhoppningar, som vanligen vakna, då våren kommer med sina ljusare utsigter, grönskande icke blott i den yttre naturen, utan ock i tankarne, som pläga fröjda sig öfver de rikligare tillfällena till arbetsförtjenst och bergning. Lyssna vi till rösterna omkring oss, både bland de bättre lottade och bland dem, som med svett och möda måste kämpa för sitt dagliga bröd, så skola vi förnimma en klagan, som mer och mer begynner att likna den, om hvilken det heter, att "Rachel gråter öfver sina barn och vill icke låta trösta sig." Betrakta vi företeelserna omkring oss, så kunna vi icke undgå att varseblifva en stark storm af arbetare, som antingen redan vändt ryggen åt vår goda stad, för att inom eller utom fäderneslandet på andra orter söka sin lycka eller sin graf, eller som med längtansfulla blickar se sig om efter utvägar att gå och göra sammaledes. Och likväl är våren lika ljuflig och grön som förr i vårt gamla fäder—

nesland, ja vi skulle väl kunna säga, att sällan naturen erbjudit en sådan fägring och så rika förhoppningar som nu, så att vi kunde vara frestade att tänka, att den gode Guden vill komma våra missmodiga tankar på skam och visa oss huru rik på välsignelse vår kära, af mången nu så mycket föraktade fädernejord är och sålunda binda oss här hemma.

Frågan är således den, om vår ställning är så förtviflad, som det vill synas mången, och om alltså klokheten bjuder hvar och en som kan att följa med den bortilande srömmen, eller om icke uti de närvarande svåra tidsförhållandena ligger en förebråelse för det förflutna och en lärdom för framtiden, och om icke klokheten bjuder att taga vara både på förebråelsen och på lärdomen, för att deraf draga fördel i det närvarande. Så mycket kunna vi säga, att ingen ställning är förtviflad, så länge icke menniskan öfvergifver sig sjelf. Vårt land har genomgått mycket svårare pröfningar än nu, krigets hårdaste pröfningar, och likväl icke dukat under.

Se vi tillbaka på dessa båda tidpunkter i vårt lands historia, 1718 och 1809, besinnande hvad vi äro nu i jemförelse med då, och taga vi tillika fasta uppå den trösterika tanken, att "vår Gud är oss en välbig borg," då måga vi väl blygas, om misströstan skulle ha gripit våra sinnen, derföre att tunga, mörka moln lägrat sig öfver nordens himmel. Nej, mina ärade vänner, låtom oss icke misströsta; dermed komma vi icke ifrån svagheterna, utan låtom oss taga emot en förebråelse och hemta en lärdom.

Men, mina vänner, i sammanhag dermed står jemväl en annan förebråelse, hvilken jag ställer fram såsom en fråga: Mån väl under den goda dagen tanken på framtiden varit den ledstjerna, som lyst på vägen, eller har det icke för de allra flesta varit ett lif för stunden, som icke kunnat gifva någon trygghet åt kommande dagar? Hushålla och spara ligger icke i svenskens lynne, och likväl borde väl vår karga natur med dess långa vintrar, som oundgängligen kräfva en besparad penning och ett förråd att lefva af, mana oss just till dessa dygder.

Arbete oeh sparsamhet, se der den lärdom det förflutua och det närvarande vilja gifva åt framtiden. Arbete och sparsamhet är den fasta grund, på hvilken hvarje folk har att bygga sitt välstånd och sitt oberoende. Utan arbete varder ingenting att bespara och utan sparsamhet varder ingen frukt af arbetet. Låtom oss väl besinna detta. Det gäller både den ena och den andra, både arbetsgifvaren och arbetstagaren. En besinning af dessa vigtiga förhållanden synes nu hafva inträdt, om vi eljest rätt förstå dessa upprepade klagomål om arbetsbrist, som nu låta sig förnimma, och dessa inskränkningar i utgifter, som alltmera göra sig gällande. Och, i sanning, det är hög tid, ty fattigvårdstungan inom vårt samhälle har snart hunnit den gräns, utöfver hvilken den icke får komma, om eljest samhället skulle kunna bära den utan att sjelf gå under. Men, mina vänner! Det är ännu en sak att akta på: upplysningen, den allmänna folkupplysningen, förrådet af sådana insigter, som gifva dem rätta hågen till arbetet och stärka krafterna dertill samt framkalla den företagsamhetsanda, hvarförutan de starka armarne varda till intet nyttiga. Det kunna vi nemligen icke för oss fördölja, att de allra flesta arbetare ingenting kunna företaga utan för så vidt någon gifver dem ett arbete att utföra Hvarföre? Derföre att de sakna de nödiga insigterna. Så måste vi då verka derför att folkupplysningen, den sanna, den ädla, den på gudaktighetens grund uppbyggda, varder alltmera spridd, ju djupare bland folket, desto bättre. Den är såsom regnet på den förtorkade brodden, uppfriskande, välsignelsebringande, stärkande. Den upplyste, den skicklige, den nitiske arbetaren vinner sitt bröd hvarhelst han än må befinna sig; han behöfver icke gå öfver hafven för att finna det. Der borta i det aflägsna landet, dit nu så många hasta, hvem är det som gör lycka? Endast der, som med kraft och insigt griper sig an med arbetet, som skyr ingen möda och rädes för ingen försakelse. Hvarföra skulle han då icke här vilja utveckla den samma ihärdigheten och den samma insigten?

Förr och nu.

Jag tänkte fordom: "lyckan säkert bor
Deruppe i de stolta gyllne salar;
Af glans och storhet all vår fröjd beror,
Och säll är den, om hvilken jemt man talar."

Jag tänkte, när jag såg ett stjernprydt bröst:
"En ädel själ derunder visst sig döljer;
Han gagnar landet, skänker armod tröst,
Ty hederstecknet blott med dygden följer".

Jag tänkte, när jag såg en löjtnants prakt,
Galonen, kepin, sabeln vid hans sida:
"Han är en Cesar, ve den arma makt,
Som vågar mot hans fosterland att strida."

Jag tänkte, när jag hos en mö i nord
Såg denna eld, som uti ögat flammar:
"Hon är för god för denna usla jord,
Från himlens ether visst den engeln stammar!"

Så tänkte fordom jag, ty jag var from
Och lefde i naturens fria bygder,
Der all min lycka, all min rikedom
Bestod af oskuld och de stilla dygder.

Men se'n jag ut i stora verlden kom
Och köpte synglas af erfarenheten,
Beröfvad grymt mitt hjertas helgedom,
Jag andra tankar fick om menskligheten.

Nu tänker jag: "att lyckan icke bor
Deruppe i de stolta, gyllne salar;
Att ej af makt och glans vår fröjd beror,
Och ingen sällhet på hur ryktet talar."

Nu tänker jag: "att mången stjernas glans
Rätt ofta med ett uselt hjerta följer;"
Och tror: "att mången frodig lagerkrans
En mycket tom och inskränkt hjerna döljer."

Nu tänker jag: "att mången militär
Kan kråma sig rätt bra på vaktparaden;
Han på en bal ett lejon vara plär,
Men med ett slag han dansar — galoppaden!"

Nu tänker jag: "att månget leende,
Som på en flickas sköna mun uppdagas,
Är likt ett solsken i April — vi se,
Att af en molnsky det så lätt förjagas."

Så uti lifvet hvarje illusion
Försvinner, lik ett slag af tidens vingar,
Tills själen glad emot en högre zon
Vid dödens bud förklarad upp sig svingar.

SEBASTIAN.

Utrikes.

Som wi förut omnämnt hafwa cortes i Spanien uttalat sig för den monarkiska regeringsformen i landet. Den nya författningens antagande har widare firats med en mängd fester, som började den 12 dennes; folket har jublat, och landets deputerade hafwa med pennor af silfwer och elfenben, (af hwilka hwardera sedermera behållit en såsom minne) undertecknat det märkliga aktstycket. Nu sökes blott en kung, att med statens tömmar i sina händer länka de ystra fålarne. Men hwar finna en sådan? Republiken har många anhängare, och den konstitutionella författningen eger ännu ingen fasthet. Man har på sin tid sjungit om "konungars makt," om "kronans gyllene glans" och om "thronens höghet;" men i wårt århundrade har man sett konungar nedstiga från thronen, och man har sett män afslå att bestiga densamma. Med hänsyn till Spanien är det ej så underligt att man får söka efter en duglig regent, som will påtaga sig kronan. Den spanska hären har under en menniskoålder och längre tillbaka nästan burit sig åt som preterian-gardet i Rom och janitscharerna i Konstantinopel. Nästan alla uppror sedan 1820, liksom äfwen det sist timade, hafwa utgått från arméen. Det wärsta af allt är kanske landets dåliga financer. Statskulden kan icke betalas. Detta är redan gammalt i Spanien. När år 1746 Ferdinand besteg thronen frågade han rådet, om han wore förpligtad att betala den skuld, omkring 140 millioner, hans företrädare efterlemnat; och då rådet swarade nej, drog han med mycken glädje ett streck öfwer räkningen. Hans bror och efterträdare erkände likwäl skulden. Men sednare gick det bakåt med finanserna. Ett högtidligt löfte gafs att skulden skulle wara afbetald innan århundradets utgång, men istället förökades den så utomordentligt, att då Carl d. 4 och hans son måste afstå kronan till Napoleon, utgjorde den nära 1,300 millioner rdr. År 1814 war skulden öfwer 2,000 millioner rdr, men Ferdinand d. 7 bekymrade sig alldeles icke om detta. Han förklarade sig icke wilja erkänna densamma; icke en gång det som cortes under frihetskampen mot fransmännen hade lånat, för att sätta honom på thronen, wille han betala. Efter upproret 1820 fann cortes en statsskuld på 2,540 millio., men nedsatte den till en tredjedel, derigenom att man strök ut twå tredjedelar, som lånts af de rika presterna. När fransmännen åter gjort Ferdinand d. 7 till oinskränkt herrskare, nekade han att erkänna den af cortes gjorda, och af honom sjelf stadfästade, samt till en del för hans egen civillista, anwända skulden. Samtidigt förklarade han försäljningen af de andliges gods för ogiltig, tog jorden från köparne, men gaf dessa icke ett öre tillbaka. Efter Julirevolutionen nödgades man erkänna den förutwarande statsskulden och genom twång nedsattes räntan, man sålde de andliges gods, domäner och till och med kommunala egendomar. Något afbetaltes härigenom, men landet förmådde ej hålla sina förbindelser. För twå år sedan utfärdades den s. k. Konverteringslagen, hwarigenom man på flera sätt sökte lugna kreditorerna. Men det har haft ringa framgång, och statskassan befinnes ännu i ett eländigt tillstånd.

Enligt amerikanska tidningar har nästan samtidigt med Pacific-banans fulländning ett bolag bildat sig under namn af East India Telegrapa Company för att sammanbinda Calcutta och Canton med Newyork och dermed äfwen Europa med dels enkla, dels dubbla trådar, hwilket werk skall sättas i arbete redan före detta års utgång. Men ännu twå andra planer föreligga, genom hwilka werldsförbindelsen skall befordras. Banan från Washington till Memphis skall fortsättas genom Arkansas, Texas, Nya Mexico och Arizona likaledes till San Francisco, så att Pacific-banan i denna Transcontinental-Memphis-Pacific-linien erhåller en med henne parallelt löpande, men sydstaterna genomskärande medtäflare. För det andra framträder i Mellan-Amerika åter den planen, att utföra Honduras-linien, som är ämnad att täfla med Panamabanan. Kommer man snart att lägga hand wid dessa företag och förwerkligas widare den grundade förhoppningen om Suezkanalens snara öppnande, så blifwer året 1869 en wändpunkt i werldsförbindelsens utwecklingshistoria.

Walen hafwa framkallat mycken orolighet bland befolkningen i hela Frankrike. I Paris hafwa från den 8 till den 10 dennes excesser hwarje afton blifwit begångna, men trupperna hafwa utan blodsutgjutelse lyckats stingra folkskockarne. Orostiftarnes samlingsplats har warit på tidningen "Rappels" kontor, hwarför deß redaktörer Meurice och Vacqerie Hugo hafwa blifwit arresterade. Från alla trakter af Frankrike omtalas dylika oroligheter, men enligt sist ingånga underrättelser är nu lugnet öfwerallt återstäldt.

Breflåda.

Redaktionen har mottagit några verser egnade åt herr N. O. Friberg, för hans nit om inrättandet af härwarande sjuk- och begrafningskassa, men då dessa verser till formen icke äro sådana, att de kunna offentliggöras, hafwa wi endast welat omnämna saken.

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.
(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

V.

Redlighetens lön.

Det var qväll. Aftonen var stormig och dyster. Madelaine hade satt sig på stenbänken utanför dörren till stugan.

På en gång stod Jean Maillard framför henne; han var blåblek och flämtande; han vacklade såsom en sårad. Hans hustru tilltalade honom. Han svarade icke, utan fattade hennes hand och drog henne in i stugan, hvars dörr han tillslöt bakom sig.

Under tiden vankade Denise omkring i nejden Hon hade begagnat sig af de första ögonblickens glädje och öfverraskning, för att skynda bort så snart hon lemnat fram plånboken och hon hade alltsedan dess ej vågat återvända hem.

Maillard hade emellertid ställt sig med ryggen mot dörren och hotfullt svängande knytnäfvarne, hväste han med qväfd stämma:

— Bestulen! . . . Man har bestulit mig . . . Olyckliga det är du!

— Jag? — frågade Madelaine.

— Inga fraser, — afbröt han kort. — Plånboken? . . . Du ensam vet att jag hittat den, endast du kan ha' tagit den ifrån mig . . . Gif hit den genast, jag vill det!

— Jean! . . .

— Gif hit plånboken, eländiga eller . . .

Och han stapplade mot henne med lyftade händer.

— Jean, — fullföljde hon icke dess mindre, — om jag hade kunnat tillegna mig dessa penningar, så skulle du aldrig ha' sett dem mer. Nej, jag tillstår det öppet, jag skulle ha' varit den första att berömma mig deraf . . . Men Jean, jag har dem inte.

— Du ljuger, — skrek han, — du ljuger, jag vill icke tro dig, men jag vill att du säger mig, hvart mina sextiotusen francs tagit vägen. Hvar har du dem? Säg, tala då!

— Han grep Madelaines begge händer och skakade henne så våldsamt att hon föll på knä.

Icke en klagan, icke en förebråelse. Det var med en orubblig mildhet, som hon för andra gången svarade:

— Jag har dem icke.

Detta ytterliga lugn förbittrade arbetaren ännu mera. Med ett språng stod han i andra ändan af kammaren; han nalkades åter, beväpnad med släggan. Han svängde den öfver Madelaines hufvud; hans raseri gränsade till vansinne i det han utropade:

— Plånboken! tag fram plånboken!

Dörren öppnades häftigt och Denise störtade sig framför modren, utsträckande armarne, liksom för att bättre skydda henne, men med ansigtet vändt mot fadren.

Förvånad, men ännu alltjemt i hotande ställning, hade arbetaren tagit ett steg tillbaka.

— Det är jag ensam, som är brottslig, — sade den unga flickan. — Ja far, jag hörde allt i går bakom dörren der. Jag följde dig på afstånd i dag på morgonen. Jag kröp in efter dig i Måsboet. Jag har nu varit i Honfleur hos herr Duvernoy.

— Och pengarna? pengarna? . . .

— Har jag återlemnat åt dem de tillhöra. En hel familj välsignar dig i detta ögonblick.

— Det är din mor, som rådt dig till detta?

— Nej; det är mitt samvete, det är Gud. Anklaga inte mor. Om din vrede bör återfalla på någon, så må det blifva på mig ensam.

— Ack! elaka barn!

— Förlåt mig far.

Och med armarna korsade öfver bröstet knäböjde hon.

Hvad skulle väl bli af allt detta? Stenhuggaren var utom sig; han var galen.

Buller ef vagnshjul hördes nu på den steniga vägen utanför stugan.

Madeleine och Denise uppreste sig hastigt. Arbetaren bortkastade släggan och drog sig undan i ett mörkt hörn af rummet.

Nästan genast visade sig tre skuggor på dörren, som af Denise blifvit lemnad vidöppen.

Det var herr Duvernoy, hans hustru och dotter

Bertha skyndade mot Denise och omslingrade henne krampaktigt med sina armar Fru Duvernoy vände sig till Madeleine Hvad fabrikanten angår gick han fram till arbetaren och räckte honom begge händerna sägande:

— Tack, Jean Maillard, tack, ni är en ärans man.

Stenhuggaren framstammade någrn obegripliga meningar.

Bertha tog nu till ordet.

— Du skall komma med oss, — sade hon till Denise, — du skall aldrig mer lemna oss, aldrig; det är öfverenskommet.

Fru Duvornoy yttrade, vänd till Madelaine:

— Vill ni tillåta mig, madam, att jag åtager mig Denises uppfostran? Vi ansvara för hennes framtid. Frukten ej att blifva åtskiljda genom detta upptagande. Ni, Madelaine, skall liksom jag, ega tvenne döttrar i stället för en.

Och hon visade på de begge omarmade flickorna, som logo genom tårarna, lika tvenne rosor på samma stjelk efter ett sommarregn.

— Hvad er vidkommer, — fortsatte herr Duvernoy, vänd till stenhuggaren, skola vi ställa allt i ordning, var viss derom. Ni har räddat min förmögenhet, jag vill skapa er.

Blygselns rodnad höljde arbetarens panna.

— För min hustru, — stammade han, — för vårt barn. Men jag . . . jag. . . .

Är det icke i synnerhet er som vi i främsta rummet böra visa vår erkänsla? Är det ej ni, som hittat plånboken? Är det ick ni; som genom er dotters förmedling återställt den?

Arbetaren förstod endast att Denise i det hon tvang honom till sin pligt, räddat hans heder och beredt honom en långt skönare ersättning än den han först drömde sig.

Men ännu såg han blott genom inbillningens fjerrglas Fem år sednare skulle han skåda dess förverkligande.

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

(Forts.)

Charad.

Mitt första, tillökt med ett "g",
Förfärar mången modig hjelte,
Så han i sin förskräckelse
Tar affked båd' af swärd och bälte.

Mitt andra, ett laraktigt djur,
Som är sin herre mycket trogen,
Och följer, enligt sin natur,
Med honom, om också på — krogen.

Mitt hela är hwar menskas lott,
Som icke blifwit helt gudomlig;
Men sök derför motiver blott,
Och tro dig aldrig sjelf fullkomlig.

H—n.

Uttydning till charaden i N:r 22: Tanklöshet.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Föreningens medlemmar erinras om månadens ordinarie sammanträde Fredagen den 25 Juni kl. 8 e. m. Programmet skall blifva synligt i tidningens nästa nummer.

Komitéen för bildning och nöje.

Sångarne samlas mangrannt i morgon afton på vanlig tid och ställe.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

I enlighet med Styrelsens beslut anmodas de af föreningens medlemmar, som hafva ändringsförslag att framställa med afseende på föreningens samtlige stadgar, att inom den 1 instundande Juli inlemna dessa skriftligen affattade och förseglade till någon af undertecknade.

Å komitterades vägnar:
Frid. Björling. A. Ekeroth.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erläggs för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Juni månad.

Fredagen den 18. Stensättaren L. Persson.
Lördagen den 19. Smedmästaren Holmberg.
Söndagen den 20. Smedmästaren Björklund.
Måndagen den 21. Skolläraren Bergqvist.
Tisdagen den 22. Bryggaren H. Nilsson.
Onsdagen den 22. Muraren N. Ekelund.
Thorsdagen den 24. Handl. P. Olsson.
Fredagen den 25. Skolläraren Hellberg.
Lördagen den 26. Fånggevaldigern Bundt.
Söndagen den 27. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Måndagen den 28. Timmerges Rosengren.
Tisdagen den 29. Bokbindaren N. Wirén.
Onsdagen den 30. Timmermannen C. Andersson.

Indbydelse.

To år ere forløbne siden det andet nordiske folkemöde holdtes ved Stehag i Skåne den 4de August 1867.

At det nordiske Folkeslags sönner og döttre af og til samles fra Nordens ulige dele til folkelige möder er utvivlsomt, ved den anledning sådane möder give til tanke- og ordskifte og til personlige bekendtskabers stiftelse, et af de virksomste midler til at nærme folkene til hverandre, til at overbevise dem, der ikke för have fölt det, om hele Nordens naturlige sammenhör, og til derved at berede det vigtigste grundlag for dets fremtidige sammenhold og sammenslutning, også på det politiske område.

En særegen grund til netop i indeværande sommer at holde et nyt nordisk folkemöde ligger i den nær forestående glædelige forbindelse mellem kongehusene, som idet den nærmer disse til hinanden, både opfordrer folkene til at træde hverandre nær på enhver måde og åbner udsigt til bedre vilkår end hidtil for det folkelige samliv i Norden.

Da det almindelige danske landmandsmöde i København med tilhörende udstilling begynder den 5te Juli, vil det formentlig være belejligst for dem, som tillige måtte önske at overvære dette, at folkemödet denne gang holdes den 4de Juli og i nærheden af København. Til mödested er udseet Fredspladsen i skoven ved Hilleröd.

I henhold til ovenstående tillade vi undertegnede os at indbyde vore landsmænd på begge sider af sundet til et nordisk folkemöde den 4de Juli næstkommende ved Hilleröd for ved tale. sang og en dags samkvem at give lejlighed til gensidig meddelelse og opmuntring. I Juni 1869.

Andersson, O. Hemmansegare, Ordförande i Styrelsen för Åkarps Folkhögskola, Nordanå.
Barfod, Fr. Folketingsmand, København.
Bergman, C., Kontraktsprost, Vinslöf.
Birkedal, V., Præst, Ryslinge i Fyn
Björling, F., Redaktör, Malmö.
Brasch, C., Skolelærer, Sundby öster på Amager.
Bögh, E., Redaktör, København.
Christensen, A., Gårdejer, folkethingsmand, Örby i Sjælland.
Christensen, Balthasar, Overretsprokurator, folkethingsmand, København.
Christensen, Chr, Gårdejer, Gylling i Jylland.
Ellerman, Köbmand, Århus.
Engman, E., Öfverstelöjtnant, Lund.
Falkman, A., Rådman, Malmö.
Fiedler, H., Birkedommer, Sterrede i Sjælland.
Fredriksen, F. C., Professor, folkethingsmand, København.
Fritsche, H., Grosserer, København.
Gad, M., Statsrevisor, folkethingsmand, København.
Hansen, O., Sagförer, København.
Hansen, P., Gårdejer, folkethingsmand, Overröd i Sjælland.
Hasle, Th., Statsrevisor, folkethingsmand, København.
Hejlesen, Skolelærer, Olvby i Sjælland.
Holm, A., Konsul, Malmö.
Hostrup, Sognepræst, Hilleröd.
Jensen, H., Gårdejer, amtrådsmedlem, Langeröd i Sjælland.
Johansen, P., Gårdejer, Uggelöse i Sjælland.
Kayser, Tömmermester, borgerrepræsentanternes formand, København.
Kofod, Lucianus, Lieutenant, Redaktör, København.
Kok, Joh., Præst, København.
Krabbe, Sagförer, folkethingsmand, København.
Kraiberg, Overlærer, Århus.
Larsen, L., Gårdejer, Vejby i Sjælland.
Larsen, Nikolai, Gårdejer, Amager.
Larsen, N. F., Handskemager, København.
Levin, Læge, Hilleröd.
Mantzius, Skolestyrer, Birkeröd i Sjælland.
Möller, A., Lektor, Helsingborg.
Mörch, Vejinspektör, Hilleröd.
Naumann, C. F. Professor, å Nordiska Nationalföreningens i Lund vägnar.
Neess, C. F., Grosshandlare, Landskrona.
Nilsson, N. P., Rektor, Landskrona.
Nilsson, Sven, Hemmansegare, f. medlem af Riksdagens andra kammare, Östersлöf.
Nyegaard, Byfoged, Nexo på Bornholm.
Olsen, P. E, Folkethingsmand, København.
Ovesen, Forpagter, Höjstrup i Sjælland
Pedersen, K., Skolestyrer, Saxköbing i Låland.
Petersen, L., Murmester København.
Plouq, C., Redaktör, København.
Rimestad, C. V., Redaktör, København.
Rosenberg, C., Doctor Philos., København.
Schörring, P., Byfoged, folkethingsmand, København.
Secher, C. E., Candid. Magist, København.
Sörensen, J., Gårdejer, Bröndby vester i Sjælland.
Sörensen, L., Gårdejer, Vangede i Sjælland.
Thulin. Svante, Kantor, Ordförande i komunalnämnden i Höja
Thygesen, Farver, Hilleröd.
Ulrik, Distriktslæge, borgerrepræsentant, København
Vestberg, Brygger, København.
Winge, Byfoged, Skanderborg.
Wilhelmsen, Læge, Korsör.
Åkerhjelm, A., Friherre, f. f. Borgmästare i Landskrona.

Anmälan till deltagande, från svensk sida, i detta folkmöte göres hos Hemmansegaren Ola Andersson i Nordanå, Kontraktsprosten D:r Bergman i Vinslöf, Redaktör F. Björling i Malmö, Lektor A. Möller i Helsingborg, Rektor N. P. Nilsson i Landskrona, f. Riksdagsmannen Sven Nilsson i Österslöf, Doktor O. M. Thulin i Lund och Kantor Sv. Thulin i Höja. Anmälningarne böra vara afslutade med den26 innevarande Juni månad, att antalet deltagare må i så god tid vara kändt, att erforderliga åtgärder i och för sjelfva resan må medhinnas, särskildt, om möjligt, beredande af tillfälle för de resande till begagnande af extra-tåg på jernbanorna fram och åter i samband med ångbåtsfärden öfver sundet. Ångbåtar afgå till Köpenhamn den 4:de Juli för deltagarnes räkning från Malmö kl. 6 $^1/_2$ f. m. samt från Landskrona och Helsingborg kl. 6 f. m. och återvända från Köpenhamn samma dags afton kl. 11 till afgångsorterna.

Priset för tur och retur från Malmö är 1 Rdr Rmt, från Landskrona 1 Rdr 50 öre och från Helsingborg 2 Rdr. Ångbåtsbiljetterna gälla äfven om hemresan skulle uppskjutas till nästföljande dag.

Efter ankomsten till Köpenhamn omkring kl. 8 f. m. begifva sig deltagarne genast till Tivoli utanför Vesterport, der en frukost gifves af Danskarne för de svenska resande. Omkring kl. 12 middagen afgå deltagarne med extra jernbantåg till Hilleröd, der folkmötet eger rum och der hvar och en blir i tillfälle att för måttligt pris förskaffa sig behöfliga förfriskningar. Från Hilleröd återvändes till Köpenhamn på aftonen kl. 8. Jernbanbiljett med extratåget fram och åter erhålles för 1 Rdr Rmt. Vid anmälan till deltagande i mötet, antecknas deltagarnes namn och erlägges beloppet för resan från någon af de ofvannämnde hamnarne till Köpenhamn och Hilleröd med respective 2 Rdr, 2: 50 och 3 Rdr. Efter det anmälningarne blifvit afslutade och hopsamlade, utdelas till deltagarne biljetter och festtecken.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 26. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 25 Juni | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikoturer.

5 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juni.

Lörd. d. 26 kl. 10 f. m. Auktion å ett jernkramvarulageri handl. Eneströms magasin vid Södra Förstaden.

" " kl. 3 e. m. Leveransauktion i Rådhuset å mjukt rågbröd till Josefinas slöjdeskola, fattigvårds- och fattigarbetsinrättningarne.

" " kl. 3 e. m. Leveransauktion i Rådhuset å stenkol, ved, såpa och rifsten till fattigvården.

Månd. d. 28 kl. 11 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 19 Mårtensgatan.

" " kl. 2 e. m. Auktion vid värdshuset Tillysborg å skatterusthållshemmanet N:o 4 Qvarnby.

Tisd. d. 29 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 18 Östra Långgatan Lugnet.

Juli.

Torsd. d. 1 kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförenings uppbördskomité.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar, **3**,58′ e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Intecknings-garanti-aktie-bolaget har haft sammanträde, hwarwid intet af wigt förekom, mer än att tiden för teckningen framsköts till den 15 Juli. 800 aktier äro nu tecknade hwarför det af regeringen fastställda minimibeloppet, 1000 stycken snart torde uppnås. I Göteborg håller man på med att bilda ett sådant bolag; wore det ej skäl uti, att wåga försöket äfwen inom Malmöhus län?

Som wanligt om sommaren kräfwa hufwudstadens många wattendrag talrika offer genom owarsamhet wid lustsegling. Det är ett älsklingsnöje hos Stockholmaren, att om Söndagen hyra sig en båt samt med hela familjen, arbetare och wänner, begifwa sig ut bland de sköna omgifningarne. Man är likwäl ej noga med om man kan sköta segel eller ej, hwarför ofta händer, att, sedan spirituosan farit bort med förståndet, winden far bort med båten och döden skördar ett eller annat rof. Sålunda omtala de sista tidningarne trenne dylika olyckshändelser, alla bortryckande älskade medlemmar af familjer, som begifwit sig ut på dylika äfwentyrliga nöjen.

Rikets folkmängd uppgick den 31 Dec. 1868 till 4,173,080 mantalsskrifna personer, hwarför den sedan samma dato 1867, minskats med 22,601 personer. Om det gamla Swea på sådant sätt öfwergifwes af sina barn, torde det snart blifwa brist på arbetande händer.

Norska stortinget är nu upplöst, sedan det förkastat alla framställda förslag om ståthållare-embetets upphörande. Det blir således förmodligen ej lätt att lösa denna twist emellan de båda brödraländerna.

Följande af riksdagen beslutna förändringar i förordningen angående handelsboks witsord äro af regeringen sanktionerade:

§ 12. Handelsböcker, som wederbörligen förda äro, kunna i handelstwister emellan köpmän inbördes såsom bewisningsmedel tjena, efter hwad derom här nedan sägs.

§ 23. Räkning å waror, utborgade till köpman utan aftal om öppen kredit, skall wid den påföljd 25:te § utsätter, gäldenären bewisligen tillställas senast inom tre månader efter utgången af det år, hwarunder det utborgade i handelsboken inskrefs, der ej annorlunda uttryckligen aftaladt är.

§ 24. Är räkningen sådan gäldenär, som i nästföregående § sägs, wederbörligen tillställd, och har han ej inom tre månader, sedan han den emottog, bewisligen tillsagt fordringsegaren, att räkningen ej godkännes, eller ock till rätten, hwarunder gäldenären lyder, klander derå instämt. ware då räkningen lika utmätningsgild som förfallet skuldebref. Har gäldenären genom sin påskrift räkningen godkänt; ware lag samma.

Göteborg har under den förflutna weckan warit hemsökt af konstnärsmöte, publicistmöte, samt studentmöte, hwarförutan man utom andra lustbarheter, aftäckt skalden Wadmans å Lorenzberg uppresta byst. Alla dessa möten beskrifwas såsom särdeles lyckade, och wäntar man gyllene frukter af dem, ehuru de mera rättrogne och betänksamma skaka twiflande på hufwudet samt rycka på axlarne. Framtiden får utwisa hwem som har rätt.

Kristianstad. Liket efter en artillerist är upphittadt i kanalen. — Från sydöstra Skåne skrifwes, att rågen är sädeles wacker, men kärnan är uppäten af mask. — Häradsdommaren Anders Jönsson i Häggarp har blifwit dekorerad med silfwermedaljen "för medborgerliga gerningar". — Äfwen stockmakaren wid Wendes artilleriregemente A. Lund, har erhållit medalj "för nit och redlighet i rikets tjenst."

Helsingborg. Wid hållen kyrkostämma beslöts en påbyggnad af östra folkskolan, men ändå kunna ej alla barn inrymmas i stadens folkskolor, som äro i den ålder, att intagas i dem. — De som tecknat sig för aktier i besparingsföreningen hafwa haft sammanträde, men har föreningen ännu ej konstituerat sig, dels emedan annonseringar blifwit gjorda mot stadgarne, dels emedan det tecknade beloppet blott uppgår till 6000 rdr.

Ystads hamn är fortfarande föremål för en synnerlig uppmärksamhet af nordens samtlige wetenskapsmän. Besöken äro talrika från alla wäderstreck, och man utfärdar till och med officiella tacksägelseskrifwelser för hjelpsamt tillmötesgående wid undersökningen. På djupet har man funnit en torfmosse, och det är i denna, som fyndet af sällsynta djur och wäxter är öfwer förwäntan rikligt. Äfwen i geologiskt hänseende har man i denna utgräfning gjort särdeles öfwerraskande upptäckter.

Malmö.

Weckans händelser. Wid stadsfullmäktiges sammantr. i måndags afgjordes följande frågor: åtskilliga jordegares ansökan om att den s. k. Bulltoftawägen skulle på stadens bekostnad repareras, afslogs. — Pigan Anna Bengtssons ansökan om befrielse från kommunalskatten, afslogs. — Kronouppbördskamreraren Beijers framställning om antagande af en enskild person för att förrätta mantalsskrifningen, remitterades till Drätselkammaren. — Timmergesällen S. Lindbergs hembjudande till staden af sin wid Mon-Bijou belägna tomt, afslogs. — Den af åtskilliga personer inom staden gjorda anhållan om att få inköpa af stadens i Rörsjön belägna jord, bifölls så tillwida, att dylikt inköp kan ske på blifwande auktion, dock mot erläggande af årlig tomt-öre-afgift — På byggnadsnämndens förslag antogs hr M. Möllers skizz såsom grund för Rörsjömarkens indelande i stadstomter, och skulle förslaget widare af nämnden utarbetas. — Till möbleringen af rådhusets festwåning anslogs på drätselkammarens förslag 6,000 rdr. — Till ledamöter i landstinget waldes hrr Kjellman, Stackelberg, Holmqwist, C. G. Kruse och Herslow, samt till dessas suppleanter hrr N. Söderberg, W. Luttrepp, A. T. Ståhle och A. Österberg. — På Kapten Bomans förslag uppdrogs åt byggnadsnämnden, att, för undwikande af de dryga kostnader, som åtföljer stentrummors anbringande wid rännstenarnes aflopp i kanalen, på försök å en rännsten anbringa ett draineringsrör. — Till slut interpellerade Öfwerste-löjtnant Kjellman 1867 års revisorer, derföre att berättelsen ej ännu framkommit, men återtog sitt yrkande, sedan ordföranden upplyst om att de redan erhållit en dylik påminnelse af magistraten, samt hr O. Frick upplyst om, att denna berättelse snart är afslutad.

Wid med Malmö friwilliga skarpskyttekår sistlidne Söndag företagen prisskjutning togs första priset af F. Olsson från Malmö för uppnådda 43 points; det andra af J. O. Malmberg fr. Malmö för 42 points; det tredje af P. Persson fr. Hindby för 41 points; det fjerde af Lars Hansson fr. Hindby för 41 points; det femte af J. Nilsson fr. Hindby för 41 points; det sjette af C. O. Eriksson fr. Malmö för 40 points och det sjunde af S. Bengtsson fr. Malmö för 38 points Detta resultat är i sanning glädjande, och önska wi hjertligen kåren fortfarande lycka och framgång wid deß fosterländska sträfwande.

Anderslöfs kyrka antändes i Söndags morgon af en åskstråle. Spiran och allt träwerket i tornet förstördes, men lyckligtwis räddades sjelfwa kyrkan.

Skalden Nyboms soiré i Tisdags afton war besökt af en talrik och särdeles intresserad publik. Han föredrog sina bästa stycken, af hwilka hwart och ett hälsades med lifligt bifall. En dubbel-qwartet af elementarläroverkets ynglingar utförde åtskilliga qwartetter på ett sätt, som wittnade om lärarens nit samt lärjungarnes egen håg för att odla sångens sköna gåfwa.

I stadens Östra och Westra folkskolor hafwa i dessa dagar årsexamen blifwit afhållna. Wid dessa tillfällen fick man ett tydligt bewis på hwilken hög ståndpunkt dessa underwisningsanstalter för de fattiges barn werkligen intaga. Sådana skolor äro waggor för landets hopp, och då dessa wårdas så, som här är förhållandet, kan man med full förtröstan blicka mot den wissa framtid, då det egentliga folket, landets kärna, skall genom de nu inhemtade kunskaperna fylla sin plats såsom nyttiga medborgare.

Halmflätning. Uti Riseberga och andra socknar inom N. Åsbo härad är det en allmän industri att fläta och sy halmhattar, mestadels för karlar och gossar, och hwaraf stora partier hwerje wår och sommar försäljas å kringliggande orter af provinsen. Dessa hattar äro wisserligen grofwa och föga starka, men lätta och swala samt säljas wanligen för det billiga priset af 25 öre stycket. Men i Riseberga bor en ogift qwinna som jemte sina twå barn fabricerar ganska wackra, wäl façonerade, limmade och pressade fruntimmershattar af swart färg samt wäl så fina som de hwilka af wåra hattsömmerskor sys af utländska flätor. Priset 50 öre pr stycke, är också betydligt billigare, och anförda person kan icke på långt när medhinna de beställningar som inkomma. Måtte denna nytiga industri än widare utbreda sig!

En annan industri är förfärdigande af trädmattor. En dylik fabrik är anlagd af J. Petersson i Yggestorps församling af Jönköpings län. Grenfria aspstockar skäras i tunna spånor af en dertill inrättad hyfwel samt flätas på ett ganska konstrikt sätt till golfmattor, hwilka se waraktiga ut och äro ganska wackra, helst som dessa spånor färgas i flera kulörer, så att mattorna blifwa rutiga, brokiga m. m. Fabrikanten, som för närwarande endast lär drifwa denna nya och intressanta industri med eget husfolk har nyligen besökt Lund och Malmö för dessa trädmattors försäljande, och hwilka lära haft en god afsättning.

Inwandringen af swenska arbetare i Tyskland har redan sträckt sig ända till provinsen Sachsen. I Rochstedt har en sockerfabrikant, hwars arbetare nyligen gjorde strike, ersatt dessa med en trupp arbetare från Swerige.

Nödwändigheten af en mera rättwis fördelning af winsten mellan arbetsgifwaren och arbetaren. Rörande mißförhållande uti ifrågawarande hänseende, hwars sorgliga följder teckna sig i mißmod, håglöshet och fattigdom inom arbetsklassen, återge wi nedanstående läswärda rader, hemtade ur en i dessa dagar utgifwen brochyr af en dansk läkare, som deri bland annat yttrar:

"Kan det wäl wara mensklighetens hårda, oundwikliga lott, att en del menniskor skola träla för sitt lifsuppehälle utan att wäcka deltagande eller känsla för den sträfwan och det arbete sjelfuppehållelsedriften framtwingar, utan utsigt till andlig upplysning eller moralisk förkofran enär hela deras tid är upptagen af omsorgen att förskaffa sig lifwets oundgängligaste behof, och med den sorgliga utsigten ständigt för ögonen, att huru de

än arbeta och anstränga sina krafter, de wid inträffande mißöden och olycksfall, långwarigare sjukdom eller den minskning i arbetsförmåga, hwaraf med åren de s. k. arbetsklasserna jemförelsewis tidigare hemsökas, ändå slutligen nödgas anlita den allmänna fattigwården? Jag tror det ej. Jag är fullt och fast öfwertygad, att det menskliga samhällets utweckling måste medföra en förändring i detta sorgliga förhållande. Jag tror, att wi stå wid början af en reform i samhällsförhållandena, som skall bli af utomordentlig betydelse för massornas, för folkets, intellektuella och moraliska utweckling, likasom för deß materiella wälbefinnande.

Som det nu är, börjar den unge arbetaren, han ockjå, sin werksamhet med ungdomens glada tillförsigt; äfwen han uppgör sina framtidsplaner, och likawäl som andra wid hans år, har han sina ungdomsdrömmar; men huru länge wara de? Knappt har han börjat sin bana, förrän han i ansigtsuttryck och hållning snart framwisar bilden af denna likgiltighet, denna slöhet, som är egen för slafwar. Han blir sjelfwisk och mißtänksam mot alla som hafwa det bättre än han, hans lif blir en kamp mot försakelse och nöd, mot alla de sjukdommar och den förslappning, som följa af öfweransträngningar och utmattning, en kamp, hwartill han esomoftast söker att stärka sig med det skadliga retningsmedel, som en tillökning i den tywärr dagliga bränwinsrationen för ögonblicket skänker honom, och hwilken kamp först ändas med hans lif.

Detta oaktadt har han ingen del i det arbete, hwarmed han sysselsätter sig såsom en nödwändighet för sitt lifsuppehälle. Är det styckarbete, gäller för honom blott att få det färdigt och godkändt; är det dagswerke, att komma till dagens slut. Sjelfwa arbetet är honom likgiltigt, ty winsten deraf kommer ju en annan tillgodo. Det är ingen sporre för hans tankeförmåga, och att fara warsamt med maskiner, redskaper och materiel kommer icke i fråga. Arbetarens liknöjdhet, efterlätenhet och opålitlighet, göra dem, i hwilkas arbete de äro, i ständigt bryderi, är föremål för deras klagan och bekymmer, och månget företag måste blott för denna orsaks skull öfwergifwas eller gå under. De nyanställda arbetarna äro, som man säger, wanligtwis de ifrigaste, men innan kort äro dessa, som de andra. Huru kan det wara annorlunda.

Men låt arbetsgifwaren sätta sina arbetare i tillfälle att med honom dela winsten af deras arbete, och han skall föröka deras flit, skärpa deras fyndighet och eftertanka till gemensam fördel. Arbetarens egen påpaßlighet skall mera än ersätta husbondens waksamhet, och den del i winsten, som medgifwes den förre, skall härwid mångfaldigt inbesparas. Men framför allt skall i samma förhållande, som arbetaren blir medintressent, hans moraliska och intellektuella förmögenheter, hans sjelfkänsla och menniskowärde förökas.

Malmö Arbetareförening.

Styrelsens sammanträde den 21 dennes. Inwigningen af föreningens fana beslöts skola ega rum lördagen den 10 dennes kl. 8 e. m.; dagen derpå, söndagen, företager föreningen en utfärd till Alnarp i anledning af inwigningsfesten. Till ordförande i komitéen för wården af fanan utsågs murare Malmqwist, som sjelf utser de öfriga 4 ledamöterna.

Herr N. O. Friberg waldes att deltaga i inwenteringen af handelsbodarne för årets 2:dra qwartal.

Sångkören och musikkåren hade i går eftermiddag en liten enkel, men liflig kollation å Mon Bijou, till hwilken styrelsens medlemmar woro inbjudne. Tiden tillbringades på ett särdeles angenämt sätt med skålar, sång, musik och dans. Ett herrligt wäder gynnade den enkla tillställningen och förhöjde wistandet i den sköna naturen. En egen omständighet gjorde, åtminstone för ett ögonblick, stämningen högtidlig, då v. ordf. påminde om att det war den 21 årsdagen af ställets inwigande. Kl. 9 bröt man upp och marscherade till staden, hwarest man skiljdes åt på Rörsjöbron.

De praktiska medlen att höja arbetaren.

VII.

I wår föregående artikel framhöllo wi bildningen såsom ett nödwändigt moment i arbetarens uppkomst till en bättre ställning; hwarföre detta äfwen bör sättas som ett mål för arbetareföreningarnes sträfwanden. Den sanna bildningen utgör själen i alla wåra företag, och derföre bör arbetaren tillegna sig framför allt kunskaper och upplysning

Wi wilja nu endast i största korthet omtala de olika sätt, hwarpå arbetareföreningarne söka åstadkomma förbättrandet af arbetarens ekonomiska ställning.

Till föreningar af detta slag räknas:

1:o. Föreningar för inrättandet af spar-, låne- och folk-banker, hwarigenom medlemmarne deraf sättas i tillfälle att erhålla kapital, såsom förskott eller lån till bedrifwande af något winstgifwande företag;

2:o. Konsumtionsföreningar, i hwilka man förenar sig om inköp af lifsförnödenheter och nödwändighetsartiklar, för att derigenom tillförsäkra sig de fördelar, en handel i stort gifwer, samt sjefwe behålla den uppkommande winsten;

3:o. Sjuk- och begrafningskassor.

Widare gifwes det föreningar för bedrifwandet af någon fabrikation eller något handtwerk för gemensam räkning, de så kallade produktionsföreningarne.

De sistnämnda utgöra det högsta steg, hwartill föreningswäsendet kan komma. Men äro äfwen swårast att komma ut med. Derföre fordras för öfwergåendet till dessa den största försigtighet, ty om det fattas de nödiga insigterna hos arbetarne, så är mißlyckandet en säker följd. De produktiva föreningarne hafwa hittills inskränkt sig nästan blott till England, der sådana blifwit inrättade, samt i Paris der några få finnas.

I Tyskland har en lifligare rörelse för dessa slags föreningar på sednare tiden börjat, och flera försök hafwa lyckats öfwer förwäntan; med en ringa början, der man icke företagit sig mera, än medlemmarnes wilkor och erfarenhet räckt till att understödja det hela, hafwa föreningarne gått framåt och skänka sina medlemmar en trygg och säker existen. Deremot hafwa de produktionsföreningar, som bildades under åren 1848 och 49, då arbetareföreningarne började uppkomma, nästan utan undantag mißlyckats och blifwit upplöste.

Åter gifwes det föreningar för inköp af råämnen åt handtwerkare och arbetare af samma yrke, i hwilka medlemmarne erhålla förlager af arbetsmaterialier till billigare pris, och äfwen derigenom att det färdiggjorda arbetet kan utbytas, hwilket då på gemensamt magasin försäljes. De mindre handtwerkarne hafwa häraf stora fördelar, och detta synes wara enda sättet för dem att ej undertryckas af den stora industrien.

De allmänna grundsatser och hufwudbestämmelser, som tjena till ledning och sammanhållning af de nu uppräknade arbetareföreningarne äro hufwudsakligen följande:

1. Medlemmarne måste gemensamt understödja det hela och werka för deß framgång, samt hafwa lika del i winst och förlust af werksamheten; emedan sjelfhjelpen endast på detta sätt blir möjlig för föreningarne.

2. Icke blott delningen af de materiella resultaten måste blifwa gemensam, utan äfwen ledningen och förwaltningen af det hela, d. w. s. arbetet med ombesörjandet af de gemensamma angelägenheterna, böra medlemmarne fördela emellan sig; den ene öfwertager en förrättning, den andre en annan, och ingen bör undandraga sig, der han kan gagna.

3. För bildandet af en gemensam fond erlägga medlemmarne wissa bestämda afgifter. Under wissa förhållanden kan det blifwa nödwändigt att stärka den gemensamma fonden, och då sker detta genom tillskott antingen af medlemmarnes winstandelar eller genom särskilda bidrag af medlemmarne, med lika belopp för hwar och en.

4. Då ett företag ej kan drifwas utan att hwila på solid grund, och krediten ofta är erforderlig, för att bringa det till stånd, så öfwertaga samtlige medlemmarne föreningens skulder och answara gemensamt för dessa.

5. Slutligen ligger det i en förenings intresse att medlemsantalet icke är bestämdt, utan att twärtom tillfälle lemnas åt hwar och en, som will underkasta sig de antagna föreskrifterna, att erhålla inträde. Derföre regleras så, att hwarje duglig arbetare, som hyser den allwarliga föresatsen att wilja hjelpa sig sjelf, kan uppfylla fordringarne.

Den wigtigaste omständigheten wid arbetareföreningarnes sträfwanden, då det gäller att förskaffa arbetarne ekonomiska fördelar genom wistgifwande företag, är anskaffandet af kapital. Här inträder man på den reala werklighetens område, der alla inbillningar upphöra, och der endast den kloka beräkningen kan leda till resultat. Det är ocksjå just här som låne- och folkbankerna wisat sina wälgörande werkningar. Isynnerhet i Tyskland hafwa de på ett gläsande sätt bestått profwet. En hwar wet, att den obemedlade arbetaren alldeles icke har någon kredit i allmänna förwärfslifwet. Den arbetskraft han eger har wisserligen ett ekonomiskt wärde, men den är utsatt för tillfälliga afbrott och kan derföre icke gälla som säkerhet för ett lån. Då sjukdom, oförmodade olycksfall eller arbetsbrist inträffa, hwad garanti hafwa då kreditorerna? Det fattas alltså nödig säkerhet, och om en kapitalist icke helt och hållet af gunst will öfwertaga en sådan owanlig risk, skall han swårligen såsom affärskarl ingå på att lemna ett kapital under dylika förhållanden. Detta blir annorlunda genom föreningswäsendet. När många arbetare, hwilka hwar för sig icke kunna lemna någon garanti, sluta sig tillsammans, så ersättes denna brist genom den säkerhet, hwilken alla medlemmarna gemensamt kunna gifwa. Och en sådan garanti är mestadels säkrare än något hypothek.

Men då man söker att ställa främmande kapital till sitt förfogande, måste man på samma gång göra alla ansträngningar för att bilda sig ett eget sådant. Det största antalet medlemmar förmå likwäl efter wanligheten icke genast wid inträdet erlägga någon stor afgift, och derföre hafwa öfwerallt föreningarne bestämdt en fortgående inbetalning. På detta sätt går saken småningom framåt och slutligen hafwa ganska betydliga kapitaler blifwit bildade. Denna ständiga inbetalning och den derefter erhållna winstandelen, eggar till sparsamhet, och man har många exempel på, att personer såsom medlemmar af en arbetareförening blifwit hushållsaktiga samt ganska wäl förmått reda sig, då de förut knappt kunnat förskaffa sig det nödwändiga lifsuppehället.

Wi nämnde att folkbankerna isynnerhet utwecklat sig i Tyskland. För några år sedan existerade omkring 500, af hwilka 338 afgifwit offentliga berättelser om sin werksamhet. Deraf framgår att ett räntebärande kapital på nära 91 millioner rdr omsättas i dessa banker. Ett sådant resultat jäfwar alla inwändningar, och folkbankerna hhfwa ocksjå wunnit ett allmänt förtroende. I egna meddel egde föreningarne omkr. 5 $^1/_2$ millioner samt hade i främmande medel upptagit något öfwer 24 millioner, dels i lån, dels såsom sparbanksinsättningar. Den stora framgången af de Tyska folkbankerna hafwa manat till efterföljd äfwen på andra ställen. Sådana äro inrättade såwäl i Belgien som på flera orter inom Italien. Till och med i Egypten bildades 1864, i Alexandria, en förskottsförening emellan de europeiska arbetarne och handtwerkarne derstädes. I Paris inrättades för några år tillbaka en stor "Societé du Credit au travail" från hwilken landsortsföreningarne sedan skulle utgå; men denna bank har nyligen upphört. Deremot är det mycket glädjande, att i wårt fädernesland hafwa nu tre folkbanker blifwit inrättade i Stockholm, Örebro och Gefle. Måtte dessa kraftigt utweckla sig!

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Weriö hushållsbesparingsförenings affärsställning. Wid generalförsamling med denna förenings medlemmar sistl. söndag afgaf ordföranden, lektorn A. Rundbäck redogörelse för föreningens affärsställning den 8 dennes, då till följd af kassörens bortresa under sommaren inventering och räkenskapsafslutning werkställdes i stället för wid qvartalets slut med månadens utgång. Ur denna redogörelse meddela wi följande utdrag:

Föreningen, som warit i werksamhet inalles 18 $\frac{1}{4}$ månader, utgöres f. n. af 368 medlemmar, hwaraf 97 tillkommit under innewarande räkenskapsår, som började den 1 sistl. oktober. Under hela tiden hafwa wid paß 30 medlemmar afgått till följd af dödsfall eller afflyttning eller af annan orsak. Omsättningen i handeln har warit i jemt stigande. Sålunda under det densamma för tiden af det första räkenskapsårets 10 månader, neml. från föreningens stiftelse den 30 november 2867 till den 1 sistl. oktober 1868, utgjorde wid paß 50,000 rdr, har den under de förflutna 8 $\frac{1}{4}$ månaderna af detta räkenskapsår öfwerstigit en summa af 60,000 rdr.

Medlemmarnes fond, bildad hufwudsakligast genom kontanta weckoinsatser af minst 10 öre, utgör för närwarande med tillägg af upplupen ränta . . . . 7,006: 93.
och reservfonden . . . . 611: 04.
Hwartill kommer den upplupna handelswinsten för detta år intill den 8 juni, utgörande 3,806: 8.8
Alltså äger föreningen nu ett samladt kapital af . . . . 11,424 85.

Under första räkenskapsåret utgjorde handelswinsten, hwaraf en del kontant utdelades 2,546 rdr 30 öre, hwadan alltså hela beloppet af handelswinsten från föreningens stiftelse uppgår till 6,553 rdr 18 öte.

Gefle folkbank, den tredje i ordningen af Sweriges folkbanker, har i Norrlandsposten offentliggjort redogörelse för rörelsen under deß 1:a fjerdedelsår. Den har redan fått 167 delegare, som inbetalt nära 5 tusen rdr på grundfonden, men blott 120 rdr på reservfondan. Sparinsatserna stiga till det betydliga beloppet af nära 30 tusen rdr på 386 böcker hwilket förefaller särdeles lofwande: dock woro på samma räkning närmare 13 tusen rdr uttagna. Utlånade medel woro 10 tusen rdr.

Bref till en arbetare.

Minns du den tiden för tjugo år sedan, då vi vid aftonbrasan med tobakspipan och ett krus öl efter dagens möda språkade om Carl den tolfte och Holger danske. Med kung Carl var Sveriges sista strid utkämpad, dess hjeltekraft uttömd; och du påstod ju, att Sverige aldrig skulle räta på sig mera efter slaget vid Pultava. Om vi sedan bara inte haft Gustaf den fjerde till kung, och fältmarskalken Klingspor ej blifvit befälhafvare öfver finska arméen — de finska gossarne hade då lärt ryssarne att bita i gräset. Och Holger danske — ja den historien intresserade mig.

Jag kom att tänka på våra småtrefliga samqväm; den flydda tiden skimrar i ett annat ljus, när några år ligga emellan. Visst hade vi båda då ganska hårdt arbete, och vårt tarfliga bröd, som vi broderligt delte, var icke mindre hårdt. Men hvad angick oss "Polens affärer". Det ringa, men renliga och varma hemmet, skänkte oss de långa vinteraftnarne mera nöje och trefnad, än öfverflödets många beqvämligheter kunde gifva någon af denna verldens höge och mäktige.

En annan gång få vi väl tillfälle att upplifva gamla minnen; du önskar säkert nu att höra något om den nya tidens "treiben". Du nämner att din nya granne, der på "stora torpet", är en ifrig folkvän. och att han ständigt resonnerar om huru statens refvor skola botas genom nyliberalism, demokrati och folkmöten. Vet du, jag kan riktigt föreställa mig huru de orden låta som abrakadabra i dina öron, du, som hvarken läst grekiska eller latin. Men den vackra målningen om den lycksalighetens ö, vårt gamla Sverige skulle blifva, när "folkväldet" eller "allas välde", som du säger att han uttyder ordet demokrati, väl blifvit burfast, synes hafva gjort in-

tryck på ditt fosterlandsälskande sinne. Du önskar att jag skall något närmare förklara hvad som menas med demokrati. Detta är visserligen ingen lätt uppgift, men något kan jag ju säga derom.

Ordet demokrati är verkligen af grekiskt ursprung. I Grekland fanns också på sin tid demokrati, det var flera hundrade år före Christi födelse. En märkvärdig motsats till de stora asiatiska rikena, der det krassaste envälde herrskade. Likväl hade förut både monarki, aristokrati och tyranni varit rådande i Grekland. Den ena styrelseformen aflöste den andra, då man ej längre förmådde bära det odrägliga ok, som än under en form, än under en annan lades på medborgarnes axlar. Till begreppet demokrati hörde samtlige medborgarnes deltagande i statens angelägenheter, såsom lagstiftning, lagskipning och beslutande rätt i alla allmänna frågor. På folkförsamlingarne egde en hvar fri talan, en frihet, som skattades lika dyrbar med vår tryckfrihet. De styrande och de styrda voro desamma, nemligen folket. Rättvisan grundades på jemnlikheten, d. v. s. allas lika rätt inför lagen. Men i ett afseende skiljde sig demokratien i tvenne riktningar. Den ena utgick från den åsigten, att liksom skyldigheterna till staten rättade sig efter den skattandes förmåga, så borde äfven skötandet af allmänna värf, sysslor och embeten endast tillkomma dem, som i mån af sin ekonomiska, moraliska och intellektuella förmåga dertill voro lämplige. Så länge denna åsigt var gällande räknade staten sina lyckligaste dagar; konster och vetenskaper blomstrade, staten uppnådde högsta spetsen af sin ära under denna period, eröfrade oförvissneliga lagrar i fälttågen och bar sina odödlige hjeltar. Å andra sidan åter ville man ej höra talas om annat, än individernas arithmetiska jemnlikhet, d. v. s. att kunskaper, skicklighet och förmåga skattades för intet. När detta steg för steg blef allmänna tonen, försvann på samma gång den sedliga kraften hos folket, och staten sjönk allt djupare tills sjelfsvåldet verkade upplösning af statskroppen, och nationen föll vanmäktig i främmande eröfrares armar.

Jag nämnde något om folkförsamlingar. Vet du hur det tillgick på dessa under sistnämnda tid? Det var ej alla innevånarne, utan endast de som vunnit medborgarrätt, hvilka deltogo i rådplägningen om statens ve eller väl. Dessas antal uppgick likväl ibland till flera tusen. Man måste hafva starka lungor för att höras i en sådan församling Och hvilket mod sedan! Sjelfva Alciabiades bäfvade för att uppträda, tills Sokrates visat honom, att de voro lumpna karlar allesammans, så imponerande än massan förekom. Derigenom att handtverk och näringar öfverlemnades åt slafvar, hade de fleste öfverflöd på tid, och torgen, gymnasierna, baden och rakstugorna hvimlade af dagdrifvare, som kannstöpte om statens angelägerheter. Tusende röster ropade, hvad nytt! — och en folkförsamling skulle hållas. Då täflade boskapshandlaren Lysikles, linhandlaren Eukrates och garfvaren Kleon med hvarandra om statsrodrets ledning. Det öfriga folkets befattning var blott, som Aristofanes uttrycker sig, att g a p a. Ett sorl af bifall eller ovilja, liknande hafsvågornas brus, och hvaraf nejdens klippor genljödo, omvexlade med skrattsalfvor, som en talares minsta missägning uppväckte. Det största bifall skördade den, som bittrast angrep icke blott sin motståndares offentliga ställning, utan äfven hans enskilda lif, hvilket ofta skedde med de gröfsta oqvädingsord.

Men min vän, du tröttnar helt säkert vid allt detta. Jag vill derföre ej längre fortsätta ämnet. Den nya tidens demokrati är i sjelfva verket endast en idissling af den nu nämnda, med någon tillsats af franska och amerikanska uppfinningar. Hufvudsaken är dock, att folket börjar finna intresse för de allmänna angelägenheterna; ty min tanka är, att den stat icke kan vara lycklig, der folket är söfdt i okunnighet och likgiltighet om sina medborgerliga rättigheter eller skyldigheter. När sann upplysning och bildning blir den värmande och lifgifvande kraften hos folket, skall nog det goda gå framåt, äfven om ett eller annat missgrepp sker.

Det intresserade dig väl att få höra något nytt härifrån. Vår goda stad Malmö har föga deraf att bjuda på. Möjligen skulle dock här och der kunna uppsökas något smått, men jag fruktar att mitt bref redan blifvit för långt, och jag får väl derföre sluta. — När jag nu ser igenom hvad jag skrifvit, är jag förtretad deröfver, att jag ej kommit att tala något om saker, som ligga oss närmare om hjertat, men det är din egen skull, nu får jag tala derom en annan gång. Hvarföre ville du veta något om demokratien?

Din vän
Pehr.

Utrikes.

Republikanerna i Spanien ha, trots resultatet af omröstningen i författningsfrågan, ingalunda uppgifwit sina planer. Orense, som redan år 1820 tillhörde exaltados, och som — trots sitt högadliga namn: markis af Albaido — med stolthet ser tillbaka på en fläckfri, republikansk lefnadsbana, sade för icke längesedan i kortes (med en antydan på, att de flesta stora städerna hade walt i republikansk anda): "Hwar har monarkien sina anhängare? I småstäderna och på landet. Eder konung skall, om I fån någon, icke blifwa de stora städernas, utan skogarnes konung!" Om resultatet af omröstningen yttrade han: "Enligt lagen äro wi bundna derwid, men icke i moraliskt afseende; ty folket är en suverän, som I sjelfwa sagt, men folket har ej blifwit spordt om denna angelägenhet, och kan icke heller sälja sin suveränitet för en ringa grynwälling". Guvernören af Lerida har sökt undertrycka de republikanska sträfwandena, af hwilket skäl det republikanska partiet i kortes fordrat hans afskedande. I Tortosa wid Ebro sammanträdde i slutet af förra månaden en wigtig församling af delegerade från en mängd republikanska föreningar. Församlingen kallade sig: "Förbundsdagen för staterna Catalonien, Aragonien, Valencia och de Balearisko öarne". Den 15 maj utfärdade samma församling ett manifest om upprättandet af en federativ republik. Det heter deri: "De här församlade medborgarne besluta, att de tre gamla provinserna Aragonien, Catalonien och Valencia med de Balearisko öarne förena sig att bilda ett förbund för att befrämja det republikanska partiets åtgärder och det egentliga resultatet af september-revolutionen, utan att likwäl derföre skilja sig från det öfriga Spanien". Derefter tillkännagifwes i manifestet, att den federativa republiken är den enda passande regeringsformen för Spanien. Än widare bestämmes en organisation af lokal-, distrikt-, provins- och statsutskott, och slutligen förklarar församlingen, att den icke anser lämpligt att nu tillgripa wåldsamma medel, förutsatt, att de wid september-revolutionen bestämda grundsatserna icke kränkas.

Festen med anledning af författningens antagande firades den 12—14 juni i Madrid. Den första dagen högtidligt Te Deum i Atocha-kyrkan; den andra dagen aftäckning af minnesstoden åt Mendizabal, den bekante statsmannen och finansministern; den tredje dagen inwigning af Pantheon för Spaniens stora män i den förra kyrkan San Francisco el Grande. Upprättandet häraf föreslogs redan under Isabella. Wid denna fest fördes qwarlefworna af många berömdheter till Madrid, såsom Alfons den wise, Gusman den gode, Caurrecca, Mariana. Upptagandet i Pantheon kan först ske 50 år efter en persons död, på det man må kunna härwid stödja sig på historiens upplysta dom.

De sednaste underrättelserna från Kuba bekräfta, att striden der ännu fortsättes. Wid Guberita har sålunda förefallit en drabbning, sedan 300 fribytare, som ankommit från Amerika, landstigit derstädes. Spaniorerna eröfrade 2 kanoner och förlorade 22 man; insurgenterna hade 80 döda och sårade. Utgången af striden är obekant. På flera andra ställen ha smärre bataljer förefallit.

Nordamerikas president, general Grant, som den 9 dennes anträdde en resa till Newyork och Boston, har warit nära att derunder tillsätta lifwet genom en jernwägsolycka. Ett telegram från Washington af den 10 säger neml.: "Det jernwägståg, med hwilket presidenten och hans svit foro, stötte i dag i närheten af Baltimore samman med en kreaturstransport och blef derigenom kastadt ur skenorna. En af passagerarne dödades, 20 blefwo mer mindre lemlästade. Finansministern Contwell kunde med knapp nöd rädda lifwet". I Boston skulle presidenten öfwerwara den stora musikaliska fredsfesten, som egde rum från den 17 till den 20 dennes, och wid hwilken, efter hwad de amerikanska tidningarne påstå, 20,000 röster och instrumenter utförde musiknumren.

Den diplomatiska agenten i Washington för de upproriske på Cuba har hos statssekreteraren för de utrikes angelägenheterna, mr Fish, förnyat sin anhållan om, att de upproriske måtte erkännas som krigförande part. Fish har dock afslagit denna anhållan.

I Canadas parlament har wäckts förslag om att man skulle hos regeringen begära, det hon framlägger en redogörelse för den skada, som genom feniernas inträngande tillfogats landet.

Enskilda bref från Brasiliens hufwudstad förtälja, att inom landet spridt sig en så stark känsla af mißnöje med regeringen och det brasilianska kriget, att hon ledt till bildandet af klubbar på alla håll, hwilka ha till sin lösen: "reform eller republik!" En ny utnämnd ultramontansk biskop, hwilken naturligtwis tager regeringens parti, ser orsaken till denna upproriska anda deri, att en del missionärer och tyska protestanter infört biblar i landet, hwarpå den wärdige biskopen offentligen förklarat sitt beslut att antingen skola bli qwitt biblarne eller ock sitt biskopsdöme.

Kirgisernas resning i Centralasien sprider sig allt mer och mer. Trupper hafwa till stort antal skickats till stepperna. Den ryska handeln i Asien har alldeles afstannat och stora waruförråder ligga, hwilka ej kunna afyttras. Utförselhandeln från Asien är äfwenledes rubbad.

Från Petersburg skrifwes:

"Den ryska regeringen söker att träffa aftal med den amerikanska om en gemensam operationsplan mot den turkiska. Såsom den första anfallspunkten har man utwalt skeppsfarten i Bosphoren, mot hwars ytterligare inskränkningar genom parisertraktaten 1856 Amerika (som icke undertecknat denna traktat) skall afgifwa protest. Ryßland skall sekundera. I fall icke några owanliga händelser inträffa, som förorsaka öfwergifwande eller uppskjutande af denna plan, så kan man bespetsa sig på skyndsam handling. Grant tror, att han derigenom skall blifwa populär hos anglofoberna bland sina landsmän och deßutom genom en antiturkisk handling göra sig alla den nyengelska kyrkans anhängare förbundna. Af de lindringar, som handeln skulle winna genom ett frigifwande af skeppsfarten på Dardanellerna, skulle Amerika, hwars flagga der sällan synes, hafwa minsta fördelen. Hwilken wigt man i Washington fäster wid Petersburgerbeskickningen framgår deraf, att man gifwit mr Curtin, det nya sändebudet, till sekreterare ingen mer eller mindre ån mr Coffey. Coffeys ställning i den amerikanska politiska werlden sätter honom otwifwelaktigt i stånd att sjelf wara sändebud. Man sänder oß alltså twå representanter i stället för en."

Stenhuggaren.

En tafla ur det franska folklifvet.

(Efter Sv. A.)

(Forts. fr. f. N:o.)

Ser ni derborta det hvita huset med de gröna jalousierna, straxt utanför en af Honfleurs tullar vid vägen som går till Paris, en den vackraste utfart från någon stad i verlden?

På den blanka messingsskylten, som pryder den nymålade porten läser man:

Jean Maillard·
Verkställande chef för de offentliga
arbetena.

Denna Jean Maillard, herr Jean Maillard, är vår ex stenhuggare.

Herr Duvernoy hyste intet af denna, genom lag påbudna erkänsla, som ger en viss penning och intet deröfver. Nej; han ville höja ur elände den som räddat honom från undergång. Han hade sagt till stenhuggaren:

— Min vän, ni har fått ett slags uppfostran. Sjelfva olyckan har varit er till nytta; den har kommit er att taga kännedom om vägarbeten. Nu är inte längre fråga om att lappa utan att anlägga sådana. Begär ert afsked. Jag skall skaffa er hästar, fordon, en fullständig rörelsemateriel. Ingå kontrakt om något företag, jag skall vara er beskyddare, jag skall gå i borgen för er. Gå på Jean Maillard, det är så man kommer fram.

Han hade följt detta råd och allt hade inträffat efter förutsägelse.

De som ännu påminna sig stenhuggarens dystra och missnöjda uppsyn, igenkänna honom icke i dag. Han är en verksam och arbetsam man med ett öppet och frimodigt ansigte, strålande ögon, ständigt småleende Han är en god far, öm make, aktad medborgare, älskad af alla. Han är en lycklig menniska.

Den goda Madelaine är också mycket förändrad, men likaledes till sin fördel Hon är ett af stadens värdigaste och hjelpsammaste fruntimmer. Knappt en skugga af det förflutna visar sig på hennes mot framtiden blickande anlete.

De begge makarne sitta vid kaffebordet. Matsalen är ljus och beqväm. Det är vår; fönstret står öppet. Man ser derifrån ut i trädgården, hvarest tusende fåglar slå sina drillar En solstråle smyger sig in genom de halfslutna spånjalousierna och framkallar en hvirfvel af gnistrande kringdansande atomer.

Man slog i kaflet Maillard afslet omslaget kring tidningarne; men just som han började läsa afbröt han sig plötsligen, sägande till sin hustru:

— Och vår flicka som inte kommer i dag?

Hon hann ej svara förr än tvänne glada röster läto höra sig från trädgården. Det var Denise och Bertha, som inträdde hand i hand. De tycktes hafva gifvit hvarandra det hos hvardera felande: Denise åt Bertha hälsa, Bertha åt Denise uppfostran och hållning.

Sedan de omfamnat Denises föräldrar antog Bertha en allvarsam, ja nästan högtidlig ställning:

— Herr Maillard, — sade hon, — och ni min fru, vi ha' ej kommit ensamma i dag. Vi äro blott förbud för tvänne personer, som hafva särdeles vigtiga saker att afhandla.

— Hvilka då?

— Min far och broder: herrarna Duvernoy, far och son Jag hör dem redan och som vi just ej kunna deltaga i samtalet, aflägsna vi oss så länge.

Herr Duvernoy stod på tröskeln, bakom honom sonen.

Förr reste denne för husets räkning, som man kanske påminner sig. Numera var han upptagen i firman, som var en af de rikaste och mest ansedda i hela provinsen.

Bertha sade ofta till Denise, att Lionel var en förträfflig och intagande ung man. Systern hade icke smickrat broderns porträtt.

Uppmuntrad af Herr Duvernoys vänliga småleende, framträdde Lionel med en viss förvirring, och sade:

— Med min fars samtycke får jag härmed äran anhålla om er dotters, mamsell Denises, hand. Jag älskar henne och . . .

Men hvartill tjenar att säga mer? Det finnes en mängd upplösningar, som lätt förstås, utan att behöfva beskrifvas.

Glömmen likväl icke ännu en omständighet.

En stund sednare då Maillard skulle återtaga läsningen af tidningarna, föllo hans ögon händelsevis först på följande under hvarjehanda intagna rader.

”En vid namn Pierre Bouquoille, som af dåliga affärer nödgats rymma till Belgien, har nyss derstädes blifvit dömd, vid domstolens sista sammanträde i Brabant.”

Jean afbröt sig och betraktade Madelaine.

— Nå väl? -- frågade hon.

Och hennes blick fullbordade hennes tanke:

Festina Lente.

Uttydning till charaden i N:r 25: Kritik.

Skulle någon bland de i följande förteckning namngifne personerna åter vilja i föreningen ingå, anmäles detta hos uppbördskomitén, som sammanträder hvarje Thorsdags afton.

Förteckning på 1868 års manliga medlemmar, som restera med 1:sta och 2:dra qvartalerna, jemte de som tillsagdt sig vilja utgå af arbetareföreningen samt döda.

25. Worm, J. P., Littograf. 47. Wiberg, N. P., Vagnmakare. 52. Andersson, O., Lots. 61. Österberg, Timmerman. 65, Pettersson, P., Timmergesäll. 84. Malmström, C. H., Smedgesäll. 87. Johansson, A., Arbetskarl. 88 Möllerstedt, G., Machinarbetare, Död. 90. Johansson, A., Machinarbetare. Utgår. 91. Olsson, F., Machinarbetare. 92. Nilsson, O. P., Machinarbetare. 93. Persson, N., Machinarbetare. 108. Hedenskog, J. W., Arbetare. 116. Westerman, G. R., Smed. 123. Andersson, P, Arbetare. 128. Branderup, F. H. Utgår. 131. Pettersson, Sven, Snickaregesäll. 132. Borgström, H., Snickaregesäll. 134. Andersson, Jöns P., Snickaregesäll. 135. Andersson, Nils, Snickaregesäll. 140. Åkerberg, B, Snickaregesäll. Utgår. 143. Lindberg, Anders, Snickaregesäll. Utgår. 164. Hilbert, J. F., Lokomotivförare. 165. Johansson, C., Lok. Eldare. 169. Sundblad, W., Lok. Eldare. 170. Andersson, A., Lok. Eldare 171. Ljungren, C. J., Lok. Eldare. 176. Pettersson, C. O., Lok. Eldare. 195. Larsson, A. J., Sjötullsvaktmästare. Utgår. 199. Christoffersson, C., Sergeant. 203. Modig, C. M., Sjötulsvaktmästare. Död. 204. Pettersson, J., Sjötullsvaktmästare. Död. 206. Johansson, A., Färgeman. 209. Andersson, E, Sjötullsvaktmästare. 211. Dahlberg, J. L., Sjökapten. 220. Ericsson, P., Konduktör. Utgår. 227. Andersson, J., Uppsyningsman. Utgår. 228. Andersson, Janne, Sjötullsvaktmästare. Död. 231. Nicolae, A. H., Modellsnickare. 237. Persson, P., Arbetskarl. 250. Andersson, O., Arbetskarl. 251. Carlsson, N., Smedgesäll. 253. Olsson, N., Smedgesäll. 253. Olsson, N., Handelsbokhållare. 254. Påhlsson, M., Smedgesäll. 255. Olsson, Enge, Arbetskarl. 256. Persson, J., Åkare., 261. Öhman, C. O,, Bleckslagare. Utgår. 277. Bäckström, A., Snickaregesäll. 285. Carlsson, O. W., Sergeant. Utgår. 289. Falk, P., Smedgesäll. 306. Herrström, A., Byggmästare. 308. Kockum, H. H., Polisbetjent. 312. Lindqvist, B. G., Skomakare. Utgår. 319. Olsson, Theodor, Bokbindare. 329. Carlsson, C. J, Sjötullsvaktmästare. 331. Lindgren, E. J., Kustroddare. 343. Freundt, H., Handlande. 354. Bang, J. R. Skeppstimmerman, 388. Wennerström, A., Bandfabrikör. 389. Pettersson, A., Båtförare. 403. Mårtensson, J., Waktmästare. 404. Olsson, O. J., Waktmästare. Död. 409. Olsson, J, Skeppstimmerman. 411. Lundberg, T. O., Tapetfabrikör. Utgår. 417. Larsson, J., Arbetare. 427. Svensson, P., Arbetare, 428. Månsson, J., Arbetare. 433. Malmberg, f. d. konduktör. 434. Bengtsson, Lars, Fabrikör. 442. Olsson, H., Arbetskarl. 447. Larsson, L., Gjuteri-arbetare. 463. Persson, M., Slagtare. 470. Nilsson, J., Arbetskarl. 483. Westergren, C., Färgeman. Utgår. 484. Nilsson, J., Skeppare. 485. Andersson., A. L.. Färgeman. 487. Sjöberg, A. C., Restauratör. Utgår. 490. Malmstedt, S., Fånggevaldiger. Utgår. 495. Påhlsson, A., Arbetare. 509. Sundberg, M. A., Lokomotilvförare. 510. Malmberg, S., Smed. 514. Berling, O, Smedgesäll. 513. Sånesson, G. O., Hökare. 545. Jönsson, S. P., Waktmästare. 559. Andersson, Edvard. 568. Månsson L., Hökare. Utgår. 570. Gustafsson, A., Snickare. 573. Steregard, M J., Urfabrikör. Utgår. 572. Steregard, C. W., Urmakare, Utgår. 594. Andersson, H., Arbetare. 596. Hellström J., Timmerman. 605 Hansson, Å., Åkare. 606 Rylander, J. W., Machinarbetare. 623 Nilsson, Bengt. Utgår. 628. Stoltz, A., Målare. 629. Cronvall, J., Målare. 630. Cederholm, L., Timmergesäll. Död. 637. Frick, J. F., Machinarbetare. 643. Jeppsson, H., Hökare. 644. Frisk, N. P., Skräddare, 659. Andersson, J, P., Fabriksarbetare. 661. Sundell, J., Smedgesäll. 667. Prahl, C., Fabriksarbetare. 673. Sonesson, J., Gjuteriarbetare. 675. Nilsson, A. J., Bokhållare. 677. Rosén, J. W., Litograf. 681. Gellström, E. Bärare. 683. Lundberg, J., Patrullkarl. 687 Liljenberg, J. H., Skomakare. 688. Jacobsson, C. J., Slagtare. 691. Bertelsson J., Arbetskarl. 697. Arfvisson, S., Skräddare. 698. Halgersson, A. C., Arbetskarl. 701. Olsson. Åke, Arbetare. 702. Hindricsson, N., Arbetare. 703. Ripa, L., Machinarbetare. 704. Larsson, N., Arbetare 706. Andersson, C., Modellsnickare. 711. Berglund, Tengjutare. 719 Mattson, H. H., Skomakare. Utgår. 720 Hulthén, Snickare. 722. Ekelund, C. H., Boktryckare. 723. Mattsson, C. H., Typograf. 726. Jönsson, N., Snickare. 732. Haubenreisson, Gigarrsorterare. 736. Larsson, H., Skräddare. 777. Persson, L., Arbetare. 794. Kemner, P., Musikdirektör. Utgår. 798 Malmqvist O., Guldarbetare. 801. Carlsson, F., Guldarbetare. 813 Krakau, C. A., Ritare. 822. Collin, S. C., Lokomotivförare. Utgår. 833. Rössell, A., Smed. 834. Welin, M., Skräddare. 836. Bengtsson, Jöns. 837. Ljungberg, A. F., Tapettryckare. 839. Lantz, R., Husar. 841. Winblad, J., Machinarbetare. 843. Jönsson, J., Arbetskarl. 862. Persson, Anders, Murare. 887. Rehn, J. F., Gjuteriarbetare 888 Gorms, J. W., Fabriksarbetare. 889. Påhlsson, C., Handlande. 904. Lundgren, J. Waktknekt. 908. Andersson, Nils, Fabriksarbetare. 916 Arvidsson, C. E., Handskmakare. 919 Norberg, Frits, Handlande. 921. Ekholm, C. G., Guldsmed 922 Friberg, Hans, Sjöman. 923. Larsson, C., Jernvägsarbetare. 925. Ekholm, P., Konduktör. 926. Olsson, O., Posteljon. 927. Olsson, Frans. 928. Andersson, A., Bryggerdräng. 937. Berlin, N. O., Murgesäll. 943. Pettersson, L. P., Gjuteriarbetare. 950. Mårtensson, B, Gjuteriarbetare. 952. Larsson, B. Båtförare. 959. Jönsson, W., Korkskärare. 968. Andersson, J M., Snickaregesäll. 973. Lindberg. P. P., Skräddare 984. Hejdeman N. S., Machinarbetare 988. Lundahl, G., Korkskärare. 989. Andersson, A., Korkskärare. 990. Olsson, Gustaf, Sergeant. Utgår. 996. Behn, Gustaf, Teknolog. 997. Otterdahl, Axel, Teknolog. Utgår. 998. Maberg, Carl, Mekanikus. 1012. Holmborg, P., Snickare. Utgår. 1016. Roslund, S., Skånsk husar. 1024. Österling, O. P. 1027. Söderberg, M., Handlande. 1033. Nilsson, H., Snickare. 1035. Billing, J. P., Instrumentmakare. 1037. Nilsson, P., Arbetskarl. 1040. Möller, O., Snickare. 1041. Sjöberg, A., Källaremästare. Utgår. 1044. Hansson, A. H., Konstförvandt. 1047. Andersson, L., Packmästare. 1059. Nilsson, O., Murare. Utgår. 1074. Bengtsson, A., Gjuteriarbotare. 1075. Gerner, J., Tecknolog. 1080. Olsson. A. W.. Tecknolog. 1087. Borgström, A., Åkare. 1092. Wantzin, J. A., Svarfvaregesäll. 1102. Håkansson, J, Arbetskarl. 1109. Holmberg, A., Murare. 1110. Albrektsson, C J., Gjuteriarbetare. 1112. Wall, F., Målare. 1121. Persson, J, Tecknolog. 1124. Wahrligg, H. J., Tunbindare. 1127. Olsson, N., Utskänkare. Utgår. 1137. Tullström, H. S, Murare. Utgår. 1140 Olsson, O P., Fabriksarbetare. 1141. Frodlund, O. J, Handlande. 1142. Wiberg, R., Osthandlande 1154. Svensson, O. B., Handskmakare. Utgår, 1156. Jolidon, J., Hattmakare. Utgår. 1161. Offerlin, J., Skräddaregesäll. 1162. Thulin, J. F., Skräddaregesäll. 1163. Petterssen, E., Skräddaregesäll. 1166. Lundberg. O., Skräddaregesäll. 1170. Malmlöf, T. L., Garfvaregesäll. Utgår. 1171. Lundgren, C., Skräddaregesäll. Utgår. 1173. Svensson, O., Åkerbrukare. 1174. Andersson, J., Machinarbetare. 1177. Wiberg, Joh., Bagaregesäll. Utgår. 1190. Nilsson, P., Hökerihandlande. 1200. Larsson, N, Betjent. Utgår. 1207. Gustafsson, A., Urmakaregesäll. Utgår. 1209. Smidt, Johan, Tecknolog. 1213. Andersson, H., Bokhållare. 1215. Himmelman, H., Kamrer. 1220. Molin. N., Skomakare. 1221. Andersson, C., Cigarrsorterare. 1231. Fremberg, L., Skräddare. 1232. Andersson, J., Snickare. 1233. Andersson, J., Landtbrukare. 1234. Olsson, H., Bokhållare. Utgår. 1235. Påhlsson, T., Bokhållare. Utgår. 1237. Fogelberg, Johan, Slagtare. 1252. Forsberg, Sten, Guldsmed. 1254. Eriksson, J. N., Bagaregesäll. 1256. Palm, A., Slagtare. 1257. Rosberg, Jöns, Timmergesäll. 1263. Åberg, N., Skomakare. 1164. Djurberg, W, Skollärare. Utgår. 1167. Sterenius, J. A., Bokbindare. Död. 1298. Bertelh, J., Navigatör. Utgår. 1299. Månsson, E., Navigatör. Utgår. 185 st. resterande. 41 anmälda hafva utgått, 7 döda. Summa 233.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

I enlighet med Styrelsens beslut anmodas de af föreningens medlemmar, som hafva ändringsförslag att framställa med afseende på föreningens samtlige stadgar, att inom den 1 instundande Juli inlemna dessa skriftligen affattade och förseglade till någon af undertecknade.

Å komitterades vägnar:
Frid. Björling. A. Ekeroth.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Dramatiska Sällskapet eger ferier till måndagen den 5 Juli kl. 8 e. m., då ledamöterna torde mangrant infinna sig för utdelning af roler. De som önska inträda i sällskapet torde före denna dag anmäla sig hos ordföranden, som träffas å föreningens kontor hwarie söcknedag kl. 12—1 middagen.

Blandade Sångkören sammanträder till öfning Söndagen den 29 Juni kl. 3 e. m.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Juni månad.

Fredagen den 25. Skolläraren Hellberg.
Lördagen den 26. Fånggevaldigern Bundt.
Söndagen den 27. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Måndagen den 28. Timmerges Rosengren.
Tisdagen den 29. Bokbindaren N. Wirén.
Onsdagen den 30. Timmermannen C. Andersson.

Juli månad.

Thorsdagen den 1. Mätaren Jöns Olsson.
Fredagen den 2. Smedmästaren C. Cederholm.
Lördagen den 3. Åkaren N. Nilsson.
Söndagen den 4. Tunnbindaren Andersson.
Måndagen den 5. Mätaren M. Jeppsson.
Tisdagen den 6. Timmerk. Per Jönsson.

Program

till föreningens ordinarie sammanträde Fredagen den 26 Juni kl. 8 e. m.

1:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet, samt val till tvenne ledamöter för att närvara vid qvartalsinventeringen i föreningens handelsbodar.
3:o) a) Bacchi riddareslag, b) ”Blåsen nu alla”, } af C. M. Bellman. utföres af sångkören.
4:o) ”Pojkarne”, poem af fru Lenngren.
5:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
6:o) Föredrag: om teaterns moraliska inflytanda på ett samhälle.
7:o) Marsch, med ackompagnement af blåsinstrumenter, af C. Becker utföres af sångkören.
8:o) ”Erik den fjortonde och Katharina Månsdotter”, historisk tidsbild af Starbäck.
9:o) Musik, utförea af skarpskyttarnes musikkår.

MUSIK

utföres i föreningens trädgård i morgon afton.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | **Wälmåga, Bildning och Nöje.** | **Enighet ger styrka**

N:r 27. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Fredagen den 2 Juli** | **Malmö,** B. Cronholms boktryckeri. | **1869.**

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

På "Bikupan" kan prenumereras — efter det pris som finnes utsatt wid tidningens titel — hos tapetseraren Furst, ordförande i komitéen för Malmö arbetareförenings tiduing, boende i Djeknegatan, samt å postkontoren, med tillägg af wanligt postförwaltarerrvode.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

i Föreningens handelsbodar.

Hr P. Delang wid Stortorget.

Hattstofferare J. J. Asp wid lilla torget.

Handl. Berggren.

Bagare Jonson wid Tyskkyrkan.

Handl. Cederberg wid östra förstaden.

Herrar Stickler & Pehrsson.

Hr Piltz å Lugnet.

Handl. H. Ohlson, södra förstaden N:r 69.

Predikotur.
3 Böndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juli.

Andra uppbörden af afgifterna till S:t Petri Kyrkokassa emottagas af kyrkoinspektoren från den 1 till den 7 dennes kl 8—11 f. m.

Lörd. d. 3 kl. 10 f. m. Auktion å rådhusgården, hvarvid lösören, timmermans- och tunnbindare-verktyger försäljas.

Tisd. d. 6 kl. 11 f. m. Utbjudes på auktion första gången aflidne gipsgjutaren Nardis konkursmassas hus och tomt N:o 70 Södra Förstaden.

Onsd. d. 7 kl. 11 f. m. Å Rådhuset försäljes genom auktion, lösegendom samt ett hästkreatur.

Torsd. d. 8 kl. 10 f. m. Låter fruntimmersföreningen genom auktion å fattigarbets-inrättningen, försälja skjortor, strumpor och blångarn.

Fred. d. 9 kl 10 f. m. Försäljes genom auktion å Rådhuset en del vid Hjelpkontoret under Januari månad belånade panter.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Sundhetsnämnden har hos regeringen anhållit om tillåtelse att få utarbeta ett nytt apotekarereglemente, särskildt med affeende å de personliga privilegierna.

Fosterländska föreningen har i dessa dagar haft sammanträde, hwarwid den konstituerade sig. Deßutom hade den åtgärden widtagits, att styrelsen hos ränte- och kapitalförsäkringsanstalten deponerat ett kapital i ändamål att för medlemmar af arbetande och tjenande klasserna eller eljest obemedlade, betala det erforderliga förwaltningsbidraget. Sålunda befriade från de extra afgifterna, erhålla nu de mindre bemedlade inom hufwudstaden tillfälle att insätta sina besparingar i denna anstalt, för att der winna största möjliga förkofran å sina medel och en förökad säker tillgång för framtida behof.

Regeringen har anställt fil. d:r E. W. Montan såsom tjenstgörande i kansliet, hwarwid det prejudikat är gifwet, att särskild examen ej är nödwändig för inträde i detta embetswerk.

En pensionsförening för handelsresande är under bildning. Första uppslaget härtill gafs under sista marknaden i Örebro, och är nu en komité af sex personer tillsatt för att utarbeta reglemente till densamma. Wäl wore om dylika expediter, som under sina resor slita mycket ondt och ofta blifwa förderfwade, kunde erhålla en betryggad ålderdom.

Jernwägstrafiken har från detta års början inbringat en summa af 2,473,352: 50, sålunda en förminskad inkomst emot samma tid förlidet år af 17,976: 13.

En arbetare har blifwit ihjälslagen af nedfallande stycken från en pålkran som skulle nedtagas. Orsaken tillskrifwes oförsigtighet.

En kongreß kommer att sammanträda den 23 Juli i hufwudstaden, bestående af de fem komitéer, som af nordens universiteter blifwit utsedda för att samarbeta i fråga om de nordiska språkens rättskrifning.

I Petersburg är ett swenskt redskapsmagasin öppnat af hr J F. Finnström samt agronomen J. Meyer. Cirkulär är utfärdat till redskapstillwerkare med inbjudning att insända sina fabrikater till detsamma. Denna utwidgning af Swerges afsättningsorter är glädjande, hwarför säkerligen äfwen tillfället kommer att med begärlighet omfattas.

Ett folkmöte, besökt af cirka 8,000 personer, har hållits wid egendomen Ahlsten utanför Roslags tull. Resolutionerna woro i radikal anda, men lärer diskussionen i allmänhet ej warit af synnerligen framstående beskaffenhet. Tidningarne beklaga, att ej stadens riksdagsmän woro närwarande.

"Odens söner" kallar sig en förening af swenska nybyggare utmed nordwestra banan i Iowa, hwars medlemmar hafwa sina religiösa sammankomster i en enskild byggnad.

Wiktualiehandlanden C. G. Sjöberg har midsommardagen trakterat arbetsinrättningens hjon med mat, öl, punsch och kaffe, allt extra förplägning, som likaledes tilldelats alla hjonen å allmänna försörjningsinrättningen till ett antal af 800.

Dansk-norsk-engelska telegrafbolagets ordf. C. F. Tietgen och herr H. G. Erichsson hafwa af regeringen erhållit tillstånd att anlägga och begagna en elektrisk underwattens-telegrafledning emellan Swerige och Ryßland. Kabeln skall utgå från närheten af Grislehamn öfwer Ålands haf till kusten af Finland i närheten af Nysted Sednast i Juli 1870 skall telegrafledningen wara fullbordad. Anläggningen är bewiljad för 30 år, och träder i kraft, när äfwen ryska regeringen ingått härpå.

Tidningen "Fäderneslandets" answaring, mureriarbetaren Dahlhammar, dömdes i tisdags till 2 års straffarbete, för det i samma tidning åklaga de majestätsbrottet."

Ewangeliska fosterlandsstiftelsen har utfärdat en uppmaning till missionswänner i landsorten om att bidraga till anskaffande af ett missionsskepp, som skulle underhålla förbindelse med swenska missionsstationer i Kunama i Afrika wid Röda hafwet och Swerige, derjemte åsyftar man att anställa en missionsagent, som skulle bosätta sig i Massana eller någon stad wid kusten, för att inleda handelsförbindelse med Kunamalandet. En wälbetänkt åtgärd, som bör kunna betydligt underlätta samfärdseln mellan missionsbyggarne på Afrika och fäderneslandet samt deßutom göra kostnaden för missionens underhåll mindre och bidraga till civilisationens utbredande genom handelsförbindelser med infödingarne. Twå af de derstädes stationerade swenske missionärerna hafwa blifwit mördade af kringstrykande araber, och denna händelse har wäckt tanken på nämnda åtgärd.

Eskilstuna. Utom ett mindre antal arbetare som rest öfwer till Amerika, hafwa för någon tid sedan 40 till 50 stycken begifwit sig till Ryßlaud; nu ytterligare hafwa öfwer tjugo personer, till större delen arbetare wid faktoriet, afrest till Petersburg.

Jönköping. Regementsskrifwaren Dahlström har från orten afwikit, medtagande en större kassa, samt qwarlemnande betydliga skulder. Således ännu en embetsmannaskandal.

Lund I dessa dagar har man upptäckt gerningsmannen till en år 1843 inom staden föröfwad mordbrand. Snickaren Otterströms wid Bredgatan belägna hus nedbrann nemligen utan att orsaken kunde utrönas, och f. straffången Anders Lundberg har nu, drifwen af samwetsqwal, bekänt, att han anlagdt elden, såsom hämnd för dålig medfart. — Boktryckaren Ed. Berling, som i dessa dagar afflyttat till Upsala, har af arbetarne i tryckeriet erhållit ett album med deras porträtter.

Malmö.

Weckans händelser. Wid i fredags förrättadt wal till ledamot i nämnden för reglering af presterskapets löner efter Borgmästare J. Malmborg, utsågs handl. G. Flensburg.

Ytterligare twenne fattighjon hafwa af fattigwårdsstyrelsen blifwit uppsända till kronoarbetskåren, derför att de ej welat arbeta. Ofta är lättja orsak till fattigdom, hwarför en dylik behandling ej bör förundra någon. Rätt är likwäl, att den arbetsföre gör skäl för det understöd han af staden erhåller, och kunna dessa widtagna åtgärder derför ej annat än hyllas, på samma gång de utgöra warningar för andra lättingar.

En minderårig gosse Per Nilsson från Wä i Kristianstads län, beredde sig midsommardagen tillfälle att hos urmakaren G. T. Lundgren tillgripa trenne fickur. Han sålde dem sedan för rampris, men upptäcktes och greps, samt erhöll en wälförtjent aga för sitt tilltag.

Ordinerie bolagsstämma hölls i tisdags med aktieegarne i Landskrona—Eslöfs jernwäg, hwarwid följande ärender afgjordes: direktionen meddelades decharge; 2 ½ % af det tecknade aktiebeloppet utdelas; 30,000 rdr afsattes till reservfonden; trafikdirektörens arfwode nedsattes till 1,000 rdr; revisorernas arfwode bestämdes till 375 rdr; förslag afslogs om prolongation af betalningstiden för räntan och kapitalamotering af erhållit statslån; ett förslag om att modifiera grunderna för fördelningen af inkomster och utgifter emellan Helsingborg—Billeberga och Landskrona—Eslöfs banorna bordlades; hr Tranchell waldes till ordförande, och hr Unnerus till ledamot samt baron Åkerhjelm till suppleant i styrelsen; till werkställande direktör utsågs hr C. F. Neeß, samt till hans suppleant kans. W. Kronhamn, som afsade sig, samt hr Unnerus, som äfwen afsade sig, hwarför direktionen uppdrogs att wälja suppleant; till revisorer utsågos hrr Boldt, Schultz och Ewerlöf, samt till suppleanter hrr Broman, Dillberg och Carlberg.

En fru Holmberg från Göteborg kastade sig i söndags middag i kanalen och omkom. Swärmeri och religionsgrubbel lär hafwa warit orsaken till det förtwiflade beslutet.

I går höllos twenne särdeles besökta sammanträden, kl. 12 för hushållssällskapets medlemmar, samt kl. 6 för dem som intressera sig för en banas anläggande emellan Malmö och Ystad. Wid det förra fattades följande beslut: decharge meddelades för 1868 års förwaltning af sällskapets räkenskaper, samt den fond, som är donerad till fattiga barns uppfostrande till skickliga landtbrukare. På wäckt motion beslöts, att 24 drängar och mindre obemedlade jordbrukare skulle af en komité skaffas friplatser å länets bäst skötta egendomar, för att der lära landtbruket, hwarjemte anslogs 600 rdr första året samt 1500 rdr det andra att såsom löner utbetalas, första året till 12 och det andra till 24 elever. Såsom komiterade härför utsågos hrr Schütt, Warholm, von Essen, Per Siversson i Uppåkra samt Per Nilsson i St. Råga. 6.000 rdr anslogos för att dermed fullborda lokalen för utställning af bostap wid hamnen i Malmö. På en af handl. H. Friis här i staden inlemnad motion om denna lokals anwändande, hade de förberedande utskotten föreslagit, att åtgärder skulle widtagas för att få all försäljning af kreatur dit förlagd, likaså den årliga ullmarknaden, hwilket godkändes. Från Kullens landtbruksklubb hade en skrifwelse inkommit, hwari begärdes att från stamholländerierna utrangerade racedjur skulle på auktion försäljas, hwilken, på utskottets förslag, ej föranledde till någon åtgärd. Efter hrr Ekensteen och Flygare, som afsagt sig förtroendet, inwaldes i komitéen för kreatursutställningen hrr Warholm och von Essen. Derjemte beslöts, att en ledamot i denna komité årligen skulle utgå efter lottning, samt en ny dertill af sällskapet utses. Sedan årsberättelsen om sällskapets schäfferi blifwit uppläst, anslogs 1,500 rdr för att från England inköpa en shavingbagge af utmärkt race. Widare tillkännagaf ordföranden, att det absoluta förbudet mot införande af utländska kreatur nu blifwit upphäft, hwarför dylika kunde utföras till expositionen i Köpenhamn nästkommande Måndag samt derifrån åter införas. För att werkställa en geologisk undersökning af provinsen anwisades åt professor Thorell, utom de redan anslagna 1,500 rdr, en summa af 500 rdr för att undersöka jordlagren och lerorna.

Wid det sistnämnda mötet waldes en interimsstyrelse, bestående af hrr Holmqvist, W. Luttropp, Ajgeldinger, Beck-

Friis, M. och E. Hallenborg samt Wulff, och till suppleanter hrr Gustafsson, Kock från Trelleborg samt P. Kockum på Rosengård. Denna fick i uppdrag, att ingifwa ansökan till regeringen om andel af det utlofwade statsbidraget, samt att utfärda listor för aktieteckning. Mötet uttalade den åsigt, att banan war högst önskwärd, hwarjemte det antog den undersökta och projekterade riktningen.

Beriktigande. Den i förra numret efter "Arbetaren" meddelade uppgiften, att "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" i Stockholm skulle till regeringen hafwa ingått med begäran om understöd för de swenska arbetareföreningarnes deltagande i Amsterdamutställningen, gendrifwes af sällskapets ordförande i en uppsats till nämnda tidning, hwaraf inhemtas: att det är Swenska Slöjdföreningens styrelse, men ingalunda Sällskapet, som hos Kongl. Maj:t framställt denna begäran, hwilken icke heller gällde föreningarnes, utan hela swenska industriens (i de fack, som här kunde ifrågakomma) representerande. Att af föreningarne begära anslag för deltagande i Amsterdamexpositionen har sällskapet icke ansett kunna ifrågakomma, så länge Slöjdstyrelsens framställning ännu war oafgjord, enär, om denna bewiljades, föreningarne icke borde med dylikt betungas; och regeringens beslut derom blef så länge fördröjdt, att det, med hänseende till den korta tid som återstod för anmälningar och till expositionens öppnande, skulle hafwa warit gagnlöst att derefter till föreningarne ställa en uppmaning om penningebidrag.

Widare klagas öfwer arbetareföreningarnes "ljumhet och tröghet", samt att de ej "nog allmänt inse wigten af att bewara sin sjelfständighet och med egna krafter söka åstadkomma den sammanhållning m. m., som för associationswäsendets bland arbetarne utweckling erfordras." I hwad mån dessa anmärkningar röra de särskilda föreningarne, derom wittna de lifaktiga sträfwanden, som wisat sig öfwerallt i wårt fäderneslands, der föreningswäsendet slagit rot. Fastän rörelsen ännu är helt ny, hafwa dock föreningarne ådagalagt wackra prof på framåtgående och utweckling genom sjelfwerksamhet och egna ansträngningar. Arbetarne hafwa både welat och kunnat hjelpa sig sjelfwe, då de sålunda äfwen "bewarat sin sjelfständighet." Men det är kanske just denna sjelfständighetskänsla som wållat mißnöjet. Äfwen wi tro likwäl att föreningarne alltmer skola komma derhän, att de betrakta sig såsom ett gemensamt helt, emedan deras sträfwanden hafwa samma mål, och denna gemensamhet har wid åtskilliga tillfällen lagt i dagen ett wänskapligt och broderligt förhållande emellan föreningarne. Beträffande det af sällskapet mycket öfwerklagade förhållandet, att så få af föreningarne insändt årsberättelser, få wi upplysa om, att äfwen om infordrandet af en sådan berättelse för den goda sakens framgång kunde anses berättigadt, så har Malmö arbetareförening icke erhållit någon underrättelse i nämnda hänseende, och till följe deraf uteblifwit med sin årsberättelse. Då andra arbetareföreningar tyckas icke blott hafwa erhållit särskild uppmaning att insända berättelse om sin werksamhet, utan äfwen på samma gång erhållit Sällskapets egen årsberättelse, hwilket alldeles icke kommit oß till del, så torde ett uteblifwande å wår sida wara lätt förklarligt. Uppmaningen från sällskapet till deltagande i Amsterdamutställningen fick man här ej på annat sätt del af, än händelsewis genom "Aftonbladet" och detta så sent att ingenting stod att göra för saken, ehuru en komité likwäl genast tillsattes, och allt försöktes, för att åstadkomma något — företaget måste likwäl uppgifwas. Sedan i början af sistlidne Juni, erhölls en skrifwelse med begäran om skyndsamt insändande af "den redogörelse, hwarom Sällskapet för arbetareföreningar för ett par månader sedan anhållit."

Antingen måste här ett mißförstånd hafwa egt rum, eller råder samma ljumhet och tröghet inom sällskapet som det klagas öfwer, rörande arbetareföreningarne? Detta hafwa wi endast ansett oß böra nämna, med anledning af ofwannämnda uppsats.

Wid arbetaremötet i Kristiania den 16 Juni woro utom föreningens egna medlemmar närwarande åtskilliga särskildt inbjudna arbetarewänner, bland hwilka lektorn Rundbäck från Wexiö samt skolläraren Rom och redaktören Rimestad från Danmark, polismästaren Blom från Drammen och Stein från Kongsberg, borgmästaren Platou från Bergen, assessor Lövenskjold i Kristiania, medlemmarne af Akershus amtformandskab m. fl. Läktaren upptogs af åhörare utaf båda könen. Eilert Sundt inledde förhandlingarne med en redogörelse för afsigten med mötet och framställde derefter de tre diskussionsämnena: Efter honom uppträdde lektor Rundbäck och framhöll först den stora olikhet som är rådande mellan arbetareföreningar i stora och små städer och i landtdistrikten. Hwad som passar på ena stället är icke alltid tillämpligt på det andra. Det mål som Kristiania arbetareförening gjort till sin uppgift, nemligen befrämjandet af allmän upplysning och som följd deraf upphjelpande och stärkande af arbetarnes sjelfaktning, skulle sålunda icke passa för mindre städer, der man måste bygga på strängt ekonomiska grundwalar. På ett större ställe hade man för öfrigt att wälja mellan flera föredragningsämnen och behöfde således ej, såsom förhållandet är i mindre städer, befara att föredragen skulle bli enformiga och tröttande. Han trodde, hwad beträffar småstäderne, att sedan man lyckats lätta det materiella trycket från skuldrorna det öfriga skulle komma af sig sjelf, hwarjemte han tillade att, då Kristiania arbetareförening är centralpunkten för alla likartade sammanslutningar i Norge, den företrädeswis borde sysselsätta sig med lösningen af de stora frågor som röra arbetareföreningarne, exempelwis bildande af sjukkassor. Köpenhamns sjukkassa framhöll han såsom en mönsterbild. För konsumtionsföreningens framtida bestånd hyste han ej synnerlig förhoppning; erfarenheten från andra stora städer hade wisat att sådana stiftelser der snart råka i förfall, hwartill konkurrensen med de många småhandlarne är orsaken. Deremot wille han på det warmaste förorda inrättandet af sparkassor och kreditföreningar. Efter hr Rundbäck, åt hwilken öfwerlemnades beswarandet af äfwen de öfriga frågorna, uppträdde några andra talare, och när föredragen slutats samlade sig medlemmarne i den tekniska lokalen, der en sexa war anordnad för de främmande gästerne, Rundbäck, Rimestad och Rom, och der tal, skålar och sång omwexlade; bland annat undfägnade Rimestad med den honom egna godmodiga munterhet och förekommande wälwilja sällskapet med hwarjehanda strödda anmärkningar om sin härkomst, sina resor o. s. w. Isynnerhet sökte han bewisa att skandinavismens språk war ett gemensamt språk, som blott genom sitt felaktiga uttal blef obegripligt för de andra ländernas inbyggare. Om skandinaven blott winnlade sig om att uttala sitt modersmål klart och tydligt, skulle han öfwerallt i de tre nordiska länderna utan swårighet bli förstådd. Först kl. 12 på natten åtskildes wärdar och gäster.

Malmö Arbetareförening.

Allmänna sammanträdet i fredags war talrikt besökt. Wal af twenne ledamöter, att deltaga i inwenteringen af handelsbodarne för årets andra qwartal, anställdes; hwarwid plåtslagaren O. Olsson och bokhållaren Malmberg utsågos. Sedan likwäl den sednare afsagt sig uppdraget waldes bokhållaren Hallin i hans ställe. På handelskomitéens förslag utsågos deßutom twenne medlemmar, bokhållarne Olsson (hos bryggaren Mattsson) och Hansson (hos handlanden Sjöberg) likaledes att deltaga i inwenteringen. Twenne föredrag: "om teaterns moraliska inflytande på ett samhälle", hufwudsakligen en öfwersättning af tyske skalden Schillers framställning i detta ämne samt "Erik den fjortonde och Katharina Månsdotter" historiskt tidsbild af Starbäck, hölles, det förra af bokhållare Pålsson och det sednare af fru Söderberg. Föredragen följdes med uppmärksamhet, isynnerhet anslog fru Söderbergs lediga och korrekta framställning af sitt ämne, hwilket afslutades med ett poem, "Gripsholms fängelsetorn". Widare utförde sångkören och skarpskyttemusiken flere omwexlande nummer. — På programmet war äfwen upptaget "Pojkarne" poem af Maria Lenngren, hwilket framsades af underläraren Andersson. Wår uppgift härom äfwen wid föregående sammanträde, kom sig deraf att en annan underlärare Andersson då framsade ett poem, ehuru ej det nämnda, som likwäl stod i programmet.

Föreningens hus och byggnader förete nu ett ganska ståtligt och wackert utseende, sedan byggnadsarbetet fullbordats. Åt den breda Gaswerksgatan wisar sig festsalens façad rätt imponerande mot de andra husen, hwilka här äro belägne. Byggnaden, som utom den höga källarlokalen håller twenne wåningar i höjd och har derofwanpå en rad frontispiser, är enkelt men smakfullt afputsad. Äfwen det hus, hwari handelsbod och läslokal finnes, är nyrestaureradt. Inga ansträngningar hafwa sparats för att göra föreningens lokaler inbjudande, samt gifwa dem ett behagligt och snyggt yttre. Också gå medlemmarne här ständigt ut och in, och man wistas med en behaglig känsla af gemenskap och broderlighet i den trefliga kupan. Den skall också länge förblifwa en föreningspunkt för arbetarnes samqwäm, och skänka dem många angenäma stunder.

Platsen wid och omkring föreningens fastighet har betydligt wunnit i utseende genom de byggnadsföretag föreningen werkställt, och man hoppas således äfwen att stadens myndighet skall wisa sig tillmötesgående med Gaswerksgatans försättande i snyggt och tillbörligt skick. Den är en af stadens bredaste gator och skulle mycket wäl kunna förses med en trädallé. Detta wore för den i denna stadsdel särdeles trångboende befolkningen mycket wälgörande i sanitärt hänseende, jemte den prydlighet platsen skulle derigenom erhålla; isynnerhet om de midtför ena ändan af gatan belägna, ruskiga husen borttagas, så att denna fick fri infart från Qwarngatan.

På framställningen till Jernwägsstyrelsen, rörande Stockholmsresan, har ännu icke något swar ankommit; wi nämna detta blott på grund af de många gjorda förfrågningarne.

Till följd af wissa omständigheter kommer föreningens fana att inwigas söndagen den 11 dennes kl. 6 e. m. i festsalen (i stället för som förut warit bestämdt till lördagen), hwarefter, om wädret tillåter, en marsch anträdes genom stadens större gator med fanan och musik.

Färden till Alnarp kommer att inställas, emedan icke något extra tåg på banan den dagen kan erhållas, till följd af den stora trafiken till kapplöpningen i Helsingborg sammadag.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Stockholm.

Arbetareföreningen företog midsommarsdagen en utfärd till Lennartsnäs och wälkomnades af egaren, statsrådet af Ugglas, som bad medlemmarne se sig omkring och "hålla till godo med hwad stället förmådde." En psalm uppstämdes under ackompangemang af skarpskyttemusiken, och kyrkoherden Ekdahl höll gudstjenst. Efter denna afsjöngos fosterländska sånger, och medlemmarne roade sig widare med dans och lekar. På aftonen bjödos föreningens styrelse, predikant och sånglärare att intaga förfriskningar hos statsrådet af Ugglas, hwarwid de af såwäl statsrådet som hans friherrinna rönte ett särdeles artigt och wälwilligt mottagande.

Göteborg.

I söndags hade föreningen en enkel festlighet till ära för sin i dessa dagar till utlandet afresande förre sekreterare, herr S. Rubinson. Wid tillfället öfwerlemnades åt honom en silfwerpokal med inneliggande karoliner och med inskriptionen: "Till arbetarewännen S. W. Rubinsson från tacksamma medlemmar af Göteborgs arbetareförening".

Föreningen firade sin midsommarfest med en utfärd till Alingsås. Wädret war herrligt. Omkring 1,500 personer deltogo i färden. Tåget utgjordes af 50 öppna wagnar, beklädda med löfgrenar. Platsen som utgjorde mötet för färden, war dekorerad med en äreport, majstång och talarestol. Bortåt middagstiden hölls gudstjenst i det gröna, då skarpskyttemusiken blåste en koral: "Wår Gud är oß en wäldig borg", och ordföranden höll ett andligt föredrag, afpassadt för tillfället. Färden war särdeles njutningsrik och den största arbetareföreningen haft till någon mera aflägsen plats.

Allt har således warit glädje och fröjd och wi lyckönska Göteborgs arbetareförening till de många angenäma tillfällen till förströelse och förädlande nöjen, som kommit densamma till del. Arbetaren såwäl som hwarje annan samhällsmedlem behöfwer dessa för själ och kropp uppfriskande högtidsstunder i lifwet, då hwardagsbekymren måste wika för själens högre flygt. Derigenom får han mera kraft att beherrska sin ställning och bereda sig de för hans existens erforderliga lefnadswilkoren. Hittills har man trott att arbetaren icke skulle hafwa något bättre nöje, derföre att han icke har råd dertill. Wi påstå twertom att han icke har råd att undwara dem, emedan sämre nöjen äro dyrare och werka till hans ruin, då deremot de förra både skänka honom wederqwickelse efter dagens möda och föröka hans bildning. — Dessa små reflektioner hafwa framkommit med anledning af en anmärkning mot Malmö arbetareförening för den tillämnade Stockholmsresan. Tidn. "Arbetaren" förundrar sig öfwer att "arbetare" hafwa råd till en sådan resa. Resan är ännu icke skedd, så att denna förundran kommer något tidigt. Men äfwen om wi förutsätta att hwad man "ämnar" också sker, så innehåller den ett antagande att arbetarne här wilja något som de icke kunna. Att de således böra wara under förmynderskap, såsom de der ej förstå att rätt sköta sina affärer. Eller hwem twingar någon att göra hwad han ej will eller kan? När t. ex. 1,500 personer af Göteborgsföreningen, som räknar öfwer 3,000 medlemmar, deltogo i Alingsåsfärden, så måste en stor del af föreningen antingen icke haft råd dertill eller saknat lust att wara med. Sådant inträffar ju wid alla dylika tillfällen. Det är ej styrelsen som gifwit anledningen till resan, utan till följd af många medlemmars framställning, har den ansett sig böra göra hwad den kunde, för att arrangera saken på bästa sätt. Sedan må det stå en hwar fritt att deltaga i resan eller ej. För öfrigt är det icke Malmö arbetareförening ensam som ämnar företaga en Stockholmsfärd, äfwen Lunds arbetareförening har samma tanka. Att nu med anledning häraf tillwita dem att "leda arbetarne in på ett lif öfwer tillgångarne", är något, hwartill bewekelsegrunden måste sökas i hwarje annat, än i en wänskaplig stämning mot twenne föreningar, hwilka under sin korta tillwaro wisat en aktningswärd sträfwan på sjelfhjelpens wäg. Hade man önskat gifwa ett wänligt och broderligt råd, såsom wi antaga, att förhållandet bör wara emellan arbetareföreningarne, i så fall skulle wi ansett bekymret om hwad wi ämna, såsom framkommit af kärlek för wårt wäl; nu deremot kan det endast uppwäcka harm.

Borås.

Arbetareföreningen härstädes firade i söndags sin årsfest, hwilken ägde rum å grosshandlanden Schwartz' egendom Annelund utanför staden. Wädret war wackert och feståget afgick från rådhuset, der samlingen skedde, kl. 3 e. m., gjorde ett kort uppehåll wid den å stora torget uppresta obelisken, der föreningens nya standar inwigdes, och fortsatte derefter marschen, under omwexlande musik och sång, till den utsedda festlokalen, der eftermiddagen tillbragtes på det mest angenäma sätt. Det omnämnda standaret wisar i midtelpartiet på hwit botten en triangel, inom hwilken äro anbragta twenne sammanlagda händer under en brinnande fackla; öfwer dessa emblemer böjer sig i röda bokstäfwer mottot "Enighet ger styrka" och under desamma läses i blå bokstäfwer ordet "Arbetareförening"; i standarets begge öfwersta hörn prunka sköldar med stadens och provinsens wapen; duken är i kanterne försedd med gula fransar och prydd med snören och tofsar af samma färg.

Christiania.

Wid sammanträdet som hölls den 16 Juni för diskuterande af frågor rörande arbetaresaken, framhöll ordföranden kand. Eilert Sundt, såsom inledning till beswarande af frågan, "hwad lärer erfarenheten, rörande arbetareföreningars öde, hwilka äro så organiserade som Christianias arbetareförening", följande: Sådana arbetareföreningar som Christianias ha den mest twifwelaktiga framtid af det skäl, att de icke äro byggda på någon bestämd ekonomisk grundwal. Medlemmarne äro icke bundna wid föreningen genom starka materiella intressen, såsom i konsumtionsföreningar och liknande. Här är det mera de allmänna intressena, som lagts till grund. Man hade försökt att bilda en sjukkassa, men den hade wisat sig swår att få till stånd. Man hade äfwen försökt med en konsumtionsförening; den hade ej heller lyckats på grund af hufwud-

stadens egendomliga förhållanden. Man kunde äfwen förutse, att om föreningar efter Schultze-Delitschs mönster (folkbanker) inrättades, de icke heller skulle kunna samla omkring sig någon stor mängd. Man hade wäsendtligen hållit sig till föredrag, beräknade på en timmes underhållning både för den som talade och för den som hörde. Föreningen kallar sig ett samfund, för att dermed antyda det ömsesidiga, som borde förefinnas. Wisserligen kallade det sig äfwen ett arbetaresamfund, men man tog likwäl icke ordet arbetare i den betydelsen, att man derwid endast tänkte på en, som arbetade med sina armar. Han kände sig sjelf wara en fullt ut lika god medlem af samfundet, som hwilken gesäll eller mekanist arbetare som helst. Och då man hållit sällskapssammankomster, hade man icke dermed afsett att rädda en del menniskor från mindre ädla förlustelser, utan hade meningen warit att gifwa ett exempel på, att det gick an att i en ciwiliserad stad under wår lyckliga tidsålder föra till en sällskaplig förlustelse personer ur olika samhällsklasser. Det war detta ömsesidiga han måste så starkt som möjligt betona. Wisserligen hade det största antalet af deltagare tillhört dem, som man kallade arbetsklassen; men det kunde komma sig deraf, att denna klaß war den talrikaste. Man hade alltid warit nog lycklig att ha några representanter från de olika samhällsklasserna, så att man kunde säga, att man i detta fall närmat sig idealet. Det skulle nemligen wara idealet, att ståndsskillnaden blef till en tid upphäfd, så att en broderlig och angenäm stämning uppkom. Detta war några drag af "Arbeidersamfundets" historia och deß karakter. — Ett annat drag war, att det i wår stad, i wårt samhälle, inom alla klasser deraf, bland män och qwinnor, fanns några, som icke gillade detta slags sammankomster, som utgingo från den åsigten, att sådana föreningar, som kallade sig arbetareföreningar, borde ha en wiß religiös prägel och ej allenast hwila på en religiös grundwal, hwarpå allt ju måste hwila. Men i denna förening hade man alltifrån begynnelsen funnit, att denna religiösa prägel icke behöfde framträda i deß sammankomster. Lika litet som någon sådan fordran framkommit i afseende på studentföreningens sammankomster. Men denna omständighet torde ha warit af en ödesdiger betydelse för föreningen; ty det förhöll sig så, att flera medborgare just derför icke gillade deß förehafwande och på den grund ej wille wara med. Detta war ock en sida af deras förenings karakter och wäsen, hwilken han nu framställt i deß wäsendtligaste drag.

Sedan hufwudsakligen lektor Rundbäck yttrat sig, som wi på annat ställe anfört, uppträdde kand. O. Andersen: Han hade warit medlem af Christianias arbetareförening ifrån deß första dagar. Han wille nu uttala sin mening i saken. Det war i sådana städer som de norska, kanske med undantag af Bergen, först och främst af wigt att locka arbetaren till sig. Arbetarne befinna sig alls icke på den ståndpunkt, att de skola hysa intresse för en förbrukningsförening eller för att blott höra föredrag. Man måste ge arbetaren tillfälle till sällskapliga sammankomster. Det hade wisat sig öfwerallt i Swerige, speciellt i Göteborg, att det war de sällskapliga sammankomsterna, som först drogo till sig arbetarne. Christianias arbetareförening hade aldrig lagt någon wigt på det sällskapliga, derför att den ej haft någon lokal. I st. f. att, såsom talaren föreslagit, söka skaffa sig lokaler, hade man hårdat ut i den gamla. Också hade hundradetals medlemmar utgått. Om föreningen hade haft en lokal och erbjudit förlustelser, som kunde draga folk — om än icke af den sort, som bjudes på Klingenberg —, så skulle föreningens ekonomiska kraf derigenom äfwen hafwa befrämjats. Han wisste, att man gjort försök dermed i några norska städer — sjelf hade han dermed experimenterat i Fredrikshall — och det hade wisat sig motswara afsigten. Han trodde icke, att Christianias arbetareförening war så god, som hr Rundbäck hade sagt. Fanns det någon arbetareförening, som borde tagas till mönster, så war det Göteborgs. Han war ense med hr Rundbäck om, att de flesta sjukkassor woro grundade på dåliga principer, och framhöll, att man i en arbetareförening, hwarinom det fanns särskilda föreningar, ej borde sammanblanda kassorna; en farsot kunde sluka dem allesammans. Tal. beklagade härpå, att man i Swerige och Norge ej hade någon officiel sjukdomstatistik. Man borde ingå till regeringen med begäran om en sådan. Tal. slutade med den förklaring, att han ej welat tillbakahålla sin åsigt om denna sak, fastän den måhända afwek från hr Sundts.

Meddelanden från allmänheten.

Herr Redaktör!

Ehuru jag hittills endast tillsändt er några versifierade snillefoster(?) lyster det mig i dag att låta er på prosa få del af min oförgripliga mening om en för hela landet högst vigtig fråga. Det är sannt, att jag, såsom stående utom Malmö samhälle, är alldeles främmande för densamma, och således ej bör yttra mig uti den, men just detta gör att jag kan döma alldeles opartiskt. Jag öfverlemnar derför mina tankar åt allmänheten, på det den sedan sjelf må döma om, huruvida de äro värda någon uppmärksamhet, eller böra öfverlemnas åt glömskans förakt.

Första perioden för fullmäktige i andra kammaren under det nya statsskicket är nu tilländalupen, hvarför nya val om några månader förestå. Det är på vigten af dessa, som jag vill fästa allmänhetens uppmärksamhet. Jag anser det nemligen vara hvarje ärlig medborgares skyldighet att draga sitt strå till stacken och på sådant sätt bidraga till sitt fosterlands väl; se här ett litet strå, måtte andra följa mitt exempel, så att en stor stack snart blir färdig, till skydd för hvarje innevånare i vårt älskade Sverige.

Med skäl har allmänna opinionen fällt den dom öfver den nu afträdande representationen, att den ej uppfyllt våra förhoppningar. Orsaken härtill är tvåfalldig: att dessa förhoppningar varit för öfverdrifna, samt att representationen vid första valet blef så sammansatt, att den mest består af löntagare, och således ej representerar det egentliga skattdragande folket. Det första kan afhjelpas genom aktgifvande på landets ställning, folkets bildningsgrad, samt den af denna sednare betingade utvecklingsperioden; det sednare kan endast afhjelpas genom enighet och sammanhållning vid det nu kommande valet, samt genom att dessförinnan göra klart för sig de särskilda samhällsklassernas ställning till representationen. Se der ändamålet med dessa rader!

Orsaken hvarför det nya representationsförslaget till sist blef genomfördt var egentligen den, att den inom sig bär en större möjlighet till despotism, än den gamla, den lemnar nemligen tillfälle till större korruption vid valen. Ett lysande namn, en stor förmögenhet, ett nedlåtande och inställsamt sätt inverkar nemligen alltid på massan, och om dessa förmåner på ett fängslande sätt användes vid valtillfället, underlåta de aldrig att frambringa önskad verkan. Det sista valet lemnade ett slående bevis härpå, och det skall fortfarande gå på samma sätt ända till dess erfarenheten lärt det egentliga skattdragande folket, att allt ej är guld, som glimmar. Häraf härleder sig den utpreglade tendens till stillastående, som varit det utmärkande draget hos de trenne sista årens riksmöten. Af det sagda framgår nödvändigheten af att vid de stundande valen ej invälja embetsmän. Folket aflönar; embetsmännen aflönas. När folket representerar, bör det sålunda dertill utse personer, som innehafva lika ståndpunkt inom samhällslifvet med det, och ej dem hvars intresse det är, att se sina egna fördelar tillgodo på de skattdragandes bekostnad. Härmed vill jag icke hafva sagt, att alla embetsmän böra uteslutas ur representationen. Men att till största delen sammansätta denna af embetsmän, är, lindrigast sagt, en oförsigtighet. Då nu den första kammaren nästan uteslutande består af embetsmän, är det hvarje ärlig medborgares skyldighet, att, vid de stundande valen, så vidt möjligt är, gifva sina röster åt industriidkare, så att den andra kammaren kommer, som sig bör, att utgöra en hälsosam motvigt mot det nu rådande partiet. Detta är det enda sättet att erhålla en fri riksförsamling, hvarför jag synnerligen får lägga på de väljandes hjertan nödvändigheten af att iakttaga sjelfständighet och sålunda bevaka sina egna fördelar.

Inom Malmö samhälle har tidningen "Snällposten" till kandidater uppsatt endast embetsmän; möjligen dugliga och bra karlar, men embetsmän. De öfriga tidningarne hafva iakttagit vältalighetens tystnad med undantag af synonymen Rolf Frid i "Malmö nya Allehanda", hvilken likväl endast begagnat fraser, samt beklagat att tvenne framstående män ej ville åtaga sig uppdraget. Ett positivt framträdande är likväl högst nödvändigt, och jag kan ej fatta den rådande skuggrädslan, att ej öppet och ärligt kunna framsäga sin mening. För mig att uppställa kandidater för Malmö samhälle är omöjligt. Detta får jag öfverlemna åt hr redaktören, öfvertygad om, att inga konsiderationer skola afhålla från denna skyldighet mot allmänheten. Det är nemligen pressens skyldighet, att i detta hänseende hänleda allmänhetens uppmärksamhet på det rätta föremålet, och den som ej gör detta sviker sina pligter både mot allmänheten och fosterlandet.

Sebastian.

Naturbilder.

I.

Djurens konstfärdighet vid inrättningen af deras bostäder.

Först vilja vi taga i betraktande den konstfärdighet, som de djur, hvilka icke lefva i samhälle. ådagalägga vid inrättningen af sina bostäder.

Ett märkvärdigt exempel af detta slag är den bostad, som ett slags spindel, den s. k. minerare-spindeln, gör sig. Hans bostad består af en grop, som han gräfver sig i lerjord, och som har form af en fingerborg. Gropens väggar bekläder han med ett ganska fast murbruk, men öppningen, som är så stor att hvarje fiende kan inkomma genom den, tillsluter han genom en till öppningen noga passande, af jord och spindelväf förfärdigad och på ett slags gångjern rörlig falldörr. Gångjernen förfärdigar djuret af sammanlagda spindeltrådar, hvilka anbringas på två ställen af sjelfva dörren och motsvarande, vid öfre kanten af gropen. Midtemot, der låset på en dörr befinner sig, anbringar spindeln så väl i dörren som i den kant af gropen, mot hvilken hon skall sluta sig, en rad af små hål, och då ett förföljande djur försöker öppna dörren, träder spindeln in sina ben i dessa hål och håller på ett sådant sätt så fast till dörren, att den icke kan öppnas.

Djurens instinkt att bygga bostad och att på ett visst husligt sätt inrätta sig, står i de flesta fall i gemenskap med instinkten att sörja för afkomman. Under det de äldre djurens lif icke mera är så ömtåligt, att de behöfva ett artificielt skydd, hvarföre ock det fullvuxna djuret inreder åt sig, till det högsta för vintern, en bostad, så äro deremot ungarne merändels så ömtåliga, att det för deras vidmagthållande erfordras en egen inrättning, och för detta ändamål leder de äldre djurens instinkt dem att bygga bostad för de ungar, som de skola afla.

Men denna instinkt är i sådant fall blott en del af en annan drift, nemligen omsorgen för afkomman, och denna omsorg är så utomordentlig och visar sig under så sällsamma företeelser, att vi derpå måste anföra några exempel.

Den ifver, hvilken foglarne ådagalägga vid byggandet af boet, är allmänt bekant. Mödosamt samla de torrt gräs, små spån, lera, och sammansätta dessa materialier stycke för stycke, för att bygga ett bo. Man kan icke utan rörelse åse den flit som de använda för inrättningen af sina små barns vagga. Ett fogelbo är en högst underbar byggnad; det är så konstfärdigt inrättadt och sammansatt, att menniskohänder icke kunna åstadkomma något dylikt på så kort tid. Och allt detta gör fogeln endast med tillhjelp af näbb och fötter, hvilka ingalunda äro fördelaktigt inrättade för att tjena till verktyg vid en så konstfärdig verksamhet. Sedan nästet väl är färdigt, så tillreder fogelhonan uti detsamma en mjuk bädd af mossa, lägger derpå sina ägg, och börjar genast att rufva dessa.

(Forts.)

Utrikes.

General Prim har bildat ett nytt kabinett, i hwilket han sjelf blir konseljpresident och fortfarande krigsminister, Silvela statsminister (utrikesminister) och Herrera justitieminister. För öfrigt blir kabinettet oförändradt. I sitt tal till Cortes angående den nya ministéren bad Prim republikanerna gå warsamt tillwäga, emedan detta wore det enda sätt, hwarpå de kunde genomdriswa sina önskningar. Angående Montpensier anmärkte han, denne skriftligen aflagt ed på den nya författningen som generalkapten, hwarföre han mycket wäl kunde bosätta sig i Spanien, der hans närwaro icke kunde sägas strida mot författningen. Ingen tänkte för öfrigt på att påtwinga landet någon konung; cortes allena skulle wälja en sådan, och deras wal skulle i allo respekteras. — "Constitutionel" meddelar ett rykte, att Montpensier plötsligen skulle ha förswunnit från sitt lustslott St. Lucar i närheten af Sevilla.

Ransakningen med de under oroligheterna häktade, hwilka warit insatta i Bicêtres fängelse, är nu slutad. Af de 1033 fångar, som undergått förhör, ha mer än 800 blifwit återförsatta på fri fot. De öfriga ha blifwit förda tillbaka till Paris och der insatta i fängelse. Utom med dessa anklagade hålla twå domare ransakning angående de plundringar, som af åtskilliga personer föröfwats wid Belleville, Menilmontant och Bastilletorget. Alla de arresterade tidningsredaktörerne äro ännu icke frigifne, men man twiflar på att det skall lyckas åklagaremakten att wara sig mot dem eller mot de genom polisens razzior arresterade personer leda i bewis anklagelsen för en sammanswärjning mot statens säkerhet.

Från Newyork skrifwes den 5 Juni: Sistlidne söndag bekransades i Washington och på många andra ställen de fallna unionskrigarnes grafwar, och öfwerallt höllos tal wid detta tillfälle. Särskildt omtalas ett dylikt, hållet af general Butler hans hemort, staden Gloucester i Massachusetts och utmärkande sig genom en mängd deri förekommande häftiga uttryck mot Europa i allmänhet och England isynnerhet. "Om wi också icke" — sade han — "låta wåra barn swärja en hämndens ed, såsom Kartaginenserna gjorde mot Rom, böra wi dock ej glömma den regering, hwars beställsamma hjelp och falska förbund med rebellerna till förmån för slafweriet kostat oß så mycket och så många, som här nu ligga begrafne. Wåra barn skola wi här wid dessa grafwar, som betäcka deras fäders ben, lära historien om denna monarkis hat mot republikanska institutioner, som sökte qwäfwa wårt fria statssamfund i födseln med legda hessiska soldater och wilda röfwarband. Wi skola lära wåra barn och kalla de fallnas andar till wittne på, att det war England som lössläppte sjöröfware emot oß, då wi lågo i dödskampen, för att förstöra wåra fartyg, att det war England, hwarifrån wi fingo i arf det slafweri, som hade till följd ett brodermördande krig, och att det war England, som utsådde twedrägt och förräderi ibland oß af afundsjuka öfwer wårt wälstånd och af fruktan för wår handelskonkurrens. När gossen från Gloucester frågar sin fader; "Hwar äro de fartyg wi förut egde?" låt då mannen swara honom: "Min gosse, kommer du ihåg röken, som du från klipporna såg uppstiga då du ännu war barn? Det war din faders fartyg, som brändes af de sjöröfware, hwilka England utskickat emot oß, och som berömdes af engelska parlamentet". Gossen skall då säga: "Hwad fordra wi för upprättelse?" och den gamle skall swara: "Hämnd!" — Detta tal emottogs, efter hwad det försäkras, med starkt bifall af den närwarande folkmassan.

Qwinnorna i Amerika börja nu föra ett högre språk, sedan de erfarit, att de icke få sin rätt, politisk rösträtt, o. s. w. erkänd, trots de möten och petitioner, som de åstadkommit; de förklara nu på stora möten, att de hädanefter icke ämna "begära" rösträtten, utan helt enkelt sammankalla ett sjelfständigt fruntimmersparlament, att rådgöra om qwinnornas angelägenheter och derom fatta bindande beslut. Miß Ann Dickinson har inför en stor församling förklarat, att hon inom 7 år skall wara representant och inom 9 år senator för Förenta Staterna.

År 1872 hafwa 1000 år förflutit sedan Norges rike stiftades af Harald Hårfager genom segern wid Hafursfjord år 872. I anledning häraf hafwa några medborgare i Haugesund i förening med bestyrelsen för norska forntidsminnesmärkens bewarande utfärdat en inbjudning att teckna bidrag för uppresandet af en minneswård år 1872 wid konung Haralds graf wid Haugesund. Konungen och drottningen hafwa tecknat sig för 100 spdr och de öfriga kongliga personerna för icke obetydliga belopp.

Illusion.

Leende sol,
En gång jag såg i ditt strålande öga
Allfadrens blick ifrån himmelen höga —
Kunskapen kom, illusionen bortfar;
Och jag fick weta att fläckar du har,
Strålande sol.

Stjernan så klar
War engång skyddsengelns blick, som mig följde
Molnet, som stundom den klara omhöljde,
Kom af hans tår, när jag bröt honom mot —
Och, nu blott är du ett swäfwande klot,
Stjerna så kar.

Liljan så skär
War wißt en stråle, som månan qwarglömde;
Tårdränkt hwar natt om sitt ursprung hon drömde,
Hu, snart en mask såg jag inwid deß rot —
Stormen kom wild, bruten låg wid min fot
Liljan så blek.

Glödande ros
Hänryckt din doftande ånga jag njuter;
Himmel och afgrund i famnen jag sluter,

När af mitt hjertblod knappt droppa fanns
qwar,
Såg jag de mördande törnen du bar,
Glödande ros.

Ett jag dock wann,
Helt wißt det bästa: jag känner att lifwet
Blott är ett blad ur den bok fadren skrifwit
Wiß på en fortsättning jag wara kan;
Kunskapens tro, kan ej den wara sann?
Denna jag wann.

Ave.

En Smålands-flicka.

(Sann händelse.)

På Stensjö gård i Småland bodde i början af förra århundradet öfverstelöjtnant J. Stålhammar och dess fru Anna Brita Loo. Ibland flera barn egde de en dotter, Ulrika Eleonora, som alltid utmärkte sig genom mod. Hon tågade ut i skog och mark med bössan på skuldran och jagade vildbråd. Ofta såg man henne till häst spränga öfver fältet, och mången ungersven stod efter henne i manliga dater. Hon var med ett ord en väldig amazon, som föraktade att vira segerkransen kring riddarens panna; hon ville sjelf såsom han skära sin lager.

Den ena af hennes systrar efter den andra gifte sig och flyttade från fadershuset, der Ulrika nu blef ensam, ty föräldrarne voro döda, men då kommo fadrens fordringsegare och togo gården ifrån henne. Allt hvad de lemnade henne i behåll var en ridhäst och en munderingskappa, som tillhört hennes fader.

Ulrika ville nu ut i verlden, och Stockholm skulle blifva målet för hennes första färd, hvarpå hon svingade sig raskt i sadeln och begaf sig till vägs. När hon kommit nära Esperyds gästgifvaregård, lemnade hon hastigt stora vägen och red in i skogen; der framtager hon en sax ur sin ränsel, afklipper sitt lockiga, vackra hår, bortkastar sin qvinnodrägt och påtager karlkläder, som hon sjelf förfärdigat af den ofvannämnda kappan.

En stund härefter såg man ur skogen komma en vacker ryttare med rosiga kinder, utstyrd i blå kläder, som smakfullt slöto sig till hans smärta gestalt och tillhöllos af ett läderbälte, derur ett par pistoler stucko fram att vittna om en tapper och försigtig resenär. Vi kunna icke för läsaren dölja, att denna riddare var just vår raska fröken.

Hon fortsatte resan till Stockholm, dit hon lyckligen anlände om våren 1713, och der antog namnet Wilhelm Edstedt samt gjorde sina utvandringar i den stora staden.

Penningeförrådet var likväl snart slut och Ulrika hade måst sälja sin trogna häst. Hon var nära att lida brist på det nödvändiga, då till all lycka en dam fäste sin uppmärksamhet vid henne — vid den unge, hygglige mannen, gudbevars — och antog honom i sin tienst. Det var landshöfdingens i Norrland Mannerborgs fru, som då vistades i Stockholm.

Men Edstedt var ej der på sin plats. En gardeslöjtnant Berg anställde honom derefter i sin tjenst, der han någon tid fann det godt att vara. Denne nya herre var en väldig jägare, med hvilken den raske betjenten bittida och sent drog ut i skog och dal till jagtens omvexlande äfventyr och prisade sig öfvermåttan lycklig.

Men — hvarför visste Ulrika kanske icke sjelf — hon längtade slutligen tillbaka till sin hemort, och ogerna gaf löjtnanten afsked åt den tappre jagtkamraten, som nu på hans rekommendation fick åtfölja en kaptenlöjtnant Pfeif till Småland. Här anmälde hon sig hos majoren vid artilleriet i Calmar Maas, antog värfning och blef vid mönstringen, som hölls af generalmajor A. C. de la Gardie, inskrifven i rullan, och vår manhaftiga fröken var nu en välbeställd artillerist. För inqvarteringspenningarne hyrde hon ett eget rum.

I Calmar stad funnos alla dagar unga jungfrur, som gåfvo den vackra artilleristen mången kärlig vink, hvilken ej var svår att tyda. Men hårdhjertadt nog låtsade han ej förstå det, tills han omsider fattade särdeles tillgifvenhet för en beskedlig tjensteflicka, som han hade lärt känna. Han sökte gerna hennes sällskap och under samspråk med henne fann han, att hon var lika kysk som — Ulrika sjelf, att aldrig hennes hjerta brunnit af kärlek, ehuru hon redan hunnit det 26 året, men att hon var destomer trofast i vänskap.

Ulrika kunde ej lefva lycklig utom Maria, och ett formligt frieri blef följden af deras bekantskap. Maria Löhnman, så hette den lyckliga, gaf sitt jaord med nöje, och de sammanvigdes af slottspastorn Mag. Cathonius

Att tvenne flickor gifta sig med hvarandra, det går aldrig an, torde någon läsarinna säga; men denna gången försäkra likväl både Ulrika och Maria för sin del, att "det går an" och angår ingen annan.

Fjorton dagar efter vigseln, man vet just icke så noga hvad anledning Maria dertill gaf sin brudgum, förklarade denne, att han icke var alldeles som andra män. Maria fann väl saken något besynnerlig, men hon frågade icke mera, och det störde på intet vis den tillgifvenhet och ömhet hon hyste för sin älskade man

Efter trefjerdedels år bekom Ulrika ett bref från sin syster Katarina, hvilken hon slutligen under tysthetslöfte anförtrott alla sina underliga företag; och denna gjorde henne så rörande föreställningar, att Ulrika råkade i samvetsqval, och Maria öfverraskade sin man i tårar. På hennes ömma böner yppade Ulrika anledningen till sin bedröfvelse och upptäckte sitt kön. Maria blef väl något bestört vid en så förunderlig upptäckt, men hon tröstade sig och svor sin vän en evig trohet och tystnad, och deras vandel prisade man såsom ett värdigt efterdöme för äkta makar.

Efter tio och ett halft års förening tog Ulrika på sin hustrus begäran afsked från kronans tjenst. De begåfvo sig derefter till Ulrikas slägtingar, som välvilligt mottogo dem begge. Maria blef anställd hos en af Ulrikas bröder, och hon sjelf måste nu aflägga manskläderna.

Emellertid utspridde sig ryktet om hennes sällsamma lefnad, och man började frukta att åklagaremakten skulle ställa henne till ansvar. Hennes anförvandter rådde henne att fly ur riket. Detta råd lydde hon och öfverreste till Helsingör, dock anmälde hon sin sak för dervarande kommissarien Barkman, som skaffade henne svenska konungens lejdebref att få öfverfara till fäderneslandet.

Calmar rådhusrätt blef anbefalld, att föra ransakning såväl öfver Ulrika Stålhammar som Maria Löhnman. Sedan denna välvisa rätt ransakat till slut och i sina protokoller förvarat denna märkliga händelse, förklarade den sig icke känna någon lag, hvarefter slikt mål borde dömmas, utan hemställde till hofrätten hvad straff de tilltalade kunde åläggas.

Hofrätten tog sin tillflykt till bibeln. Der finnes nemligen i Mose 5 boks 22 kap en vers, som lyder så här: "En qvinna skall ej bära manstyg, och en man ej bära qvinnokläder uppå; ty den som det gör är herranom sin Gud en styggelse"; till följd hvaraf Ulrika dömdes att mista lifvet samt Maria till 14 dagars fängelse. Men konung Fredrik förklarade i ett bref till hofrätten att Ulrika skulle hållas i 14 och Maria i 8 dagars fängelse.

Charad.

Ofta plär en kung utmärka
Med mitt första sin person;
Mycket skall han också werka
För sitt land, för sin nation:
Hären skall han troget leda
Som mitt hela leder sin;
Sig ett häfdadt namn bereda
Och en utmärkt disciplin;
Kunna likt en örn mitt andra,
Då den genom molnen far
Och båd' land och haf bewandra
Som en kung i forna da'r.

H—n.

Malmö Arbetareförenings annonser.

De af föreningens medlemmar, som finnas upptagne i förteckningen öfwer resterande i förra numret af "Bikupan", och hwilka möjligen skulle hafwa blifwit orätt införde i nämnda förteckning, behagade hänwända sig till uppbördskomitéen på de tider denna sammanträder, för att få rättelse i detta hänseende; hwarwid medlemsbok bör medhafwas.

Uppbördskomitéen.

Föreningens fana

kommer att invigas i salen Söndagen d. 11 Juli kl. 6 e. m. Program skall i tidningens nästa nummer meddelas. Ordningsmännens tredje afdelning tjenstgör.

Komitéen för bildning och nöje.

Då, i anseende till kapp-

löpningen i Helsingborg, intet extra tåg Söndagen den 11 Juli kan erhållas, kommer arbetareföreningens denna dag beramade utfärd till Alnarp, att tillsvidare uppskjutas.

Komitéen för bildning och nöje.

Den blandade sångkören

sammanträder till repetition Thorsdagen, Fredagen och Lördagen i instundade vecka kl. 8 e. m.

Ordföranden.

Sångkören

sammanträder till repetition Måndag, Onsdag, Fredag och Lördag instundande vecka kl. 8 e. m.

Komitéen för bildning och nöjt.

Dramatiska Sällskapet

eger ferier till måndagen den 5 Inli kl. 8 e. m., då ledamöterna torde mangrant infinna sig för utdelning af roler. De som önska inträda i sällskapet torde före denna dag anmäla sig hos ordföranden, som träffas å föreningens kontor hwarie söcknedag kl. 12—1 middagen.

Malmö arbetareförenings medlemmar!

Tredje qvartalets afgifter komma att erläggas Thorsdagen den 8, Fredagen den 9, Måndagen den 12, Tisdagen den 13, Onsdagen den 14 samt Thorsdagen den 15 instundande Juli kl. 8—10 e. m. De, som efter denna tid ej fullgjort sina inbetalningar, komma att åsättas de i stadgarne fastställda böterna.

Uppbördskomitéen.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Juli månad.

Fredagen den 2. Smedmästaren C Cederholm
Lördagen den 3. Åkaren N. Nilsson.
Söndagen den 4. Tunnbindaren Andersson.
Måndagen den 5. Mätaren M. Jeppsson.
Tisdagen den 6. Timmerk. Per Jönsson.
Onsdagen den 7. Packhuskarlen S. Nilsson.
Torsdagen den 8. Packhuskarlen Per Persson.
Fredagen den 9. Packhuskarlen M. Jönsson.
Lördagen den 10. Mätaren Nils Möller.
Söndagen den 11. Mätaren Olaus Olsson.
Måndagen den 12. Muraren J. P. Rosenqvist.
Tisdagen den 13. Muraren. C Österberg.
Onsdagen den 14. Bryggaren P. Holmberg.
Thorsdagen den 15. Bryggaren Lars Svensson.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 24).

Smedgesäll Lindgrens hustru. Vagnmakare B. C. Prahls hustru, Sågare J. Jönssons hustru. Machinarbetare Holmers hustru. Enkan Maria Nilsson. Machinist M. Rybergs hustru. Vaktmästare Werns hustru. Jungfru Anna Wern, Elis Wern. Vaktmästaren Jönssons hustru. Timmerman Sandbergs hustru. Timmergesäll J. Olssons hustru. Enka Carolin Håkansson. Hållkarl Bengtssons hustru. Jungfru Elna Nilsson. Bagare Christenssons hustru. Slagtare Svenssons hustru. Sjöman E. Libergs hustru. Vaktmästare J. W. Dahlins hustru. Jungfru C. Nilsson. Jungfru Ingri Nilsson. Filhuggare Hultmarks hustru. Jungfru Maria Carlsson. Gjuteriarbetare Lundqvists hustru. Gjuteriarbetare P Möllers hustru. Gjuteriarbetare Malmgrens hustru. Jungfru J. A. Malmgren. Jungfru Maria Malmström. Smedmästare Björklunds hustru. Smedgesäll Björkbergs hustru. Smedgesäll Gellströms hustru. Jungfru Erika Gellström. Snickare W. Schultz's hustru, Skräddare Langes hustru. Hustrun Elna Nilsson. Arbetskarl L. Nilssons hustru. Murare Kronsjös hustru. Fru Annett Osberg. Jungfru Aurora Osberg. Kopparslagare Åkessons hustru. Snickare N. Petterssons hustru. Timmergesäll Ekmans hustru. Fabriksarbetare Frisks hustru. Jernvägsbokhållare Groths hustru. Stationskarl Schångbergs hustru. Arbetare Schougs hustru. Timmergesäll L. P. Sjöströms hustru. Timmerman N. Anderssons hustru. Arbetskarl Anderssons hustru.

(Forts.)

Folkmöte i Hilleröd.

De som tecknat sig såsom deltagare i mötet behagade afhemta tecken och biljetter i Malmö arbetareförenings lokal Lördagen den 3 Juli från kl. 1 e. m. Inom staden boende, som ej erlagt afgiften, torde wid samma tillfälle göra detta; i motsatt fall öfwerlemnas biljetterna åt andra. Affärden från Malmö sker Söndagens morgon kl. 6.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 28. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 9 Juli | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

På "Bikupan" kan prenumereras — efter det pris som finnes utsatt wid tidningens titel — hos tapetseraren Furst, ordförande i komitéen för Malmö arbetareförenings tidning, boende i Djeknegatan, samt å postkontoren, med tillägg af wanligt postförwaltarearvode.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

i Föreningens handelsbodar.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid lilla torget.
Handl. Berggren.
Bagare Jonson wid Tyskkyrkan.
Handl. Cederberg wid östra förstaden.
Herrar Stickler & Pehrsson.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Ohlson, södra förstaden N:r 69.
Hos Bagare L. Ekström midt för Sw. kyrkan.
Handl. W. Ekström, ostindiefararegatan N:r 37.

Predikotur.

7 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Slottspastor Peterson.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juli.

Andra mötet för uppbörd af kommunalskatten kommer att hållas i Rådhuset Torsdagen d. 15, Fredagen den 16 och Lördagen d. 17 kl. 8—12 f. m.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Arbetet å nordwestra stambanan är nu så långt framåtskridet, att sträckan emellan Kristinehamn och Karlstad kommer att öppnas den 1 Oktober.

Telegraftjenstemännen hafwa bildat en sparkassa, hwilken, efter endast några års tillwaro, eger, utom en liten reservfond, ett kapital af 5,000 rdr. Lån utlemnas högst till 300 rdr, och har deß werksamhet hittills warit synnerligen berömwärd. Exemplet tyckes wara wärdt att efterfölja.

Aktieteckning är utfärdad för anläggande af ett bomullsspinneri och wäfweri i hufwudstaden. 78 aktier äro tecknade till ett belopp af 212,500 rdr, och har, wid ett hållet möte, bolaget konstituerat sig.

Den tillämnade kappridningen kommer ej att ega rum i brist på anmälningar.

Regeringen har upphäft det absoluta förbudet mot införsel af nötkreatur på wilkor, att de wid ankomsten skola af veterinär besigtigas, sedan förwaras afstängda i 10 dygn, samt derefter befordras widare endast efter förnyad besigtning.

En karta öfwer Stockholms ångslupskommunikationer har utkommit till mycken nytta för resande

Under arbete med den från Carl XIII:s torg gående afloppstrumman, har man påträffat skrofwet af ett fartyg, som anses wara cirka 300 år gammalt.

Den beryktade guldsmedsgesällen Friberg, som war inblandad i det Laurellska mordet, men af brist på full bewisning ej emot sitt nekande kunde fällas till brottet, har aflidit i ett af hufwudstadens fängelser. Han war hårdnackad ända till sin död, samt tog sin hemlighet med sig i grafwen.

Brittaniska undersåten, werkmästaren wid jernwägens mekaniska werkstad i Malmö, John Ogden, har af regeringen erhållit rätt som swensk undersåte.

Göteborg. Swen Renströms testamente G. P. meddelar följande uppgifter angående de af aflidna grosshandlanden Renström gjorda dispositioner: Den aflidnes förmögenhet uppgår till omkring 3 millioner rdr. Häraf äro icke mindre än en och en half million rdr testamenterade till staden Göteborg för allmännyttiga ändamål. Af denna summa eger staden att strax disponera en half million rdr. Den återstående millionen skall under namn af "Renströmska fonden" förräntas tills kapitalet åter uppgår till den primitiva summan, hwarefter åter en half million kan af staden disponeras. Hwart 8:de eller 9:de år kan sålunda staden förfoga öfwer den ansenliga summan af 500,000 rdr. Fonden förwaltas af en styrelse, som utses af stadsfullmäktige. — Testamentet innehåller deßutom följande dispositioner till särskildt angifna wälgörande och allmännyttiga ändamål: Handelsföreningen till pensioner åt ålderstigna, ogifta borgaredöttrar 25,000 rdr. — D:o till åt affigkomna, ålderstigna handlande, industriidkare och handtwerkare samt deras enkor 20,000. — Pensionsfonden för åldrige eller sjuklige tjenstehjon 20,000. — Upsala och Lunds universiteter samt Carlstads elem.-lärom. till stipendier hwardera 15,000 rdr. — Göteborgs stads fattighus 10,000. — Räddningsinstitutet på Hisingen 10,000. — Sjukhemmet för obotligt sjuke 10,000. — Chalmerska slöjdskolan 10,000. — Göteborgs museum 10,000. — Bolstads församling på Dalsland 10,000. — Frimuraresamhällets barnhus 7,500. — Göteborgs stads d:o 5,000. — "De Fattiges wänner" 5,000. — Barnsjukhuset 5,000. — Göteborgs småbarnsskolor 5,000. — Swanskogs församling i Wermland 5,000. Summa 202,500. Widare upptager testamentet större och mindre belopp donerade till den aflidnes närmare och fjärmare anförwandter, enskilda wänner, kontorspersonalen, domestiker m. m. — Den aflidnes högtidliga begrafning egde rum i Göteborgs domkyrka wid middagstiden i onsdags.

Söderköping. Twå handtwerkslärlingar, som warit åtalade för att hafwa afbrutit qwistar och blommor af träd och buskar, å en allmän plantering, dömdes å rådhusrätten derstädes att derför böta 25 rdr hwardera, eller undergå 15 dagars enkelt fängelse.

Kristianstad. Den tillämnade folkhögskolan för qwinnor har blifwit inställd till följd deraf, att ett så ringa antal elever anmält sig. — Skalden Nyboms soiré war endast besökt af cirka 50 personer.

Helsingborg. Det emot "Helsingborgs Tidning" af hr Horneman i Köpenhamn anhängiggjorda tryckfrihetsmålet är nu afdömdt, hwarwid den answarige utgifwaren blef frikänd.

Landskrona. En kyrkoherde Lagerman har blifwit af Luggude häradsrätt dömd för djurplågeri. Han hade laggt qwarstad på 2 hästar och 10 kor, instängt dem i en lada samt der låtit dem swälta ihjel.

Eslöf. Wid denna otroligt framåtskridande jernwägsstation kommer en klädesfabrik att anläggas.

Lund. Under den 29 sistlidne April har kongl. maj:t i fråga om reglering af biskopslönen i Lund funnit grunderna för densamma för närwarande ej kunna i widsträcktare mått bifallas, än att — jemte förklarande, att till biskopslöneregleringsfonden skall indragas den biskopen i Lunds stift anslagna kronotionde, äfwensom att Fjelie och Flädie församlingars egenskap af biskopsprebende skall upphöra. — Biskopen skall så wäl wid Lomma församlings pastorat såsom prebende som ock wid afkomsten af Helgona gård och gods bibehållas tills widare och intilldeß annorlunda kan warda i nåder förordnadt.

Ystad. En af stadens tidningar meddelar den glada underrättelsen, att trafiken wid jernwägen tilltager, hwarför äfwen inkomsterna ökas. Den sista redowisningen wisade en oförmodad behållning, hwarför man har hopp om, att den för orten wigtiga anläggningen till sist skall kunna bära sig. — Den franska ångqwarnen har erhållit pris wid en internationel utställning i Leipzig, hwarför det goda renomé den åtnjutit är till fullo konstateradt.

Malmö.

Weckans händelser. En sadelmakare Andersson här i staden har beröfwat sig lifwet förmedelst hängning. Orsaken lär wara ekonomiska bekymmer, förorsakade genom brist på arbete, samt en talrik familj.

En nysilfwerfabrik, säger Sn. P., har nyligen blifwit satt i gång här i staden. Af fabrikens tillwerkningar, som utmärka sig genom en wacker form och omsorgsfull tillwerkning, finnes försäljning i guldsmedmästare Eriksons butik wid Adelgatan.

Herr Jahnke gaf i onsdags en konsert med sin nybildade soloqwartett. Den skänkte publiken en angenäm njutning. I dag gifwes ännu en konsert.

Ett förändradt sätt för postanwisningars begagnande har från och med den 1 Juli inträdt hwarpå wi få fästa de korresponderandes uppmärksamhet. Förut har det tillgått så, att postanwisningens belopp tecknats å det afsända brefwet, men hädanefter skall detta ske å en särskild blankett, hwilken utan afgift tillhandahålles å alla postkontor. Något bref behöfwer ej medfölja denna blankett; i stället finnes å densamma en kupong, som af brefemottagaren kan frånskiljas från blanketten och behållas, och som brefafsändaren kan ifylla efter godtfinnande. Sjelfwa den blankett, som brefafsändaren utfärdat, afgår nämligen till adressaten. Deßutom erhåller brefafsändaren utan afgift ett qwitto å den afsända postanwisningen. Afgiften för postanwisning å belopp intill och med 50 rdr utgör 25 öre och för belopp derutöfwer till och med 100 rdr 33 öre. Å högre belopp än 100 meddelas ej postanwisningar. Dylika postanwisningar kunna afsändas till alla postanstalter i Swerige, Norge och Danmark.

Detta sätt att afsända penningar pr posto har den fördelen med sig, att man ej behöfwer tillika beswära sig med bref, hwilket förut war nödwändigt, utan att hela beswäret inskränker sig till att å blanketten anteckna adressatens namn och den afsända summans storlek. Kupongen står deßutom till öppen disposition för brefafsändaren, som derå kan göra de anteckningar, han behagar.

Reklamation.

I N:o 25 af "Bikupan" nödgades wi genmäla en oriktig uppgift, rörande Malmö arbetareförening, och som enligt "Dagens Nyheter" skulle hafwa blifwit allmänheten delgifwen wid "Sällskapets för arbetareföreningars befrämjande" årssammanträde. Man sade, att föreningen anwändt en betydlig summa penningar på en theater, men låtit ett annat för arbetaren nyttigare företag förfalla. Detta war en osanning, som måste wederläggas. Då nu Sällskapet, utan att bekymra sig om, att en arbetareförening, hwars "befrämjande" wäl äfwen ingår i deß werksamhet, utsattes för mißkännande, icke med ett enda ord bemötte eller rättade den wilseledande framställningen; så war det wår pligt att göra det. Kunde man antaga annat, än att tidningarna återgifwit förhållandet i öfwerensstämmelse med årsberättelsen, när sällskapet lät saken passera? Malmö arbetareförening har lyckligen öfwerwunnit många hinder, och utwecklat en werksamhet såsom få; om den än ej eftersträfwat att utbasunas eller berömmas för hwad godt den uträttat, så har den åtminstone ej förtjent att förtalas. — Wi hafwa nu ändtligen mottagit en skrifwelse från Sällskapets sekreterare herr E. G. Sundberg; af denna skrifwelse, som är daterad Stockholm den 2 Juli 1869, meddela wi följande swar på wårt omnämnda genmäle:

"Till Redaktionen af tidningen Bikupan!

Då Red. behagat tillsända Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande ett "Genmäle" å ett förment yttrande uti den nyligen till sällskapet afgifna årsberättelsen, har jag, i Ordförandens frånwaro, blifwit bemyndigad förklara, att nämnde årsberättelse icke, såsom Dagens Nyheters referent lärer uppgifwit, innehållit att "Malmö arbetareförening anslagit 1,000 rdr till en teater" samt icke heller att "inrättandet af en folkbank gått omkull i följd af brist på intresse och sammanhållning," utan inskränkte sig allt hwad härom yttrades dertill, att de sällskapliga nöjena inom föreningen blifwit förhöjda genom inrättandet af en teater, hwartill enskild person förskjutit 1,000 rdr samt att den för åstadkommande af en folkbank nedsatta komitén upplöst sig utan resultat. Derjemte omnämndes att ett reglemente för en sparkassa blifwit antaget.

Då nu detta helt och hållet öfwerensstämmer med hwad Red. eller Genmälaren sjelf uppgifwer wara faktiskt, utom hwad angår sparkassan, hwarom Red. ej upplyser annat än att densamma "kommer att öppnas, då styrelsen anser det wara förenligt med föreningens fördelar," torde lätt inses, huru föga befogadt detta genmäle warit, samt huru anmärkningen, det sällskapet borde "taga noga reda på alla förhållanden, innan anmärkningar framställas" helt och hållet återfaller på det opåkallade Genmälets författare, som ej betänkt eller för sina läsare ens med ett enda ord antydt möjligheten att tidningsreferenten kunnat sjelf utstyra sitt referat med hwad i hans ögon kunde wara pikant, något som eljest här är så wanligt, att de fall wäl icke äro många, då någon genmäler ett dylikt referat, utan att hafwa försäkrat sig om deß riktighet.

Beträffande genmälarens anmärkning om det "besynnerliga" deruti, att sällskapet wid sitt årssammanträde skulle afgifwa en berättelse "icke om sin werksamhet, utan om arbetareföreningarnes"; så wisar detta ånyo, huru föga genmälaren ställt sig till efterrättelse den begäran han så opåkalladt ställt till sällskapet "att taga noga reda på alla förhållanden innan anmärkningar framställas", då nemligen samma årsberättelse werkligen innehåller en redogörelse äfwen för sällskapets werksamhet. Huru det widare förlikar sig sig med Red:s. eget medgifwande, det sällskapet från arbetareföreningarne infordrat uppgifter, att det kan finnas besynnerligt att sällskapet i sin årsberättelse afgifwer redogörelse för dessa föreningars werksamhet, lärer för något hwar wara ofattligt, då wäl icke uppgifterne infordras för att skrinläggas. Om också sällskapet icke med föreningarne skulle "haft annat att skaffa", än att infordra och emottaga deras berättelser, wore detta wäl ett tillräckligt motiv för deras offentliggörande, men sällskapets beröring med föreningarne är werkligen större och tätare än så, om också Malmö arbetareförening, hwilken sällskapet wisat den uppmärksamhet att, med anhållan om emottagande af upplysningar om deß ställning m. m., tillsända henne årsberättelsen för 1867, försmått att på detta sätt gå sällskapet till mötes, hwarigenom, om icke ordföranden med synnerlig warsamhet gått till wäga, mißtag angående denna förening warit lika ursäktliga som möjliga."

Derjemte ställes några anmärkningar mot oß, derföre att wi upptagit ett "klagomål ur tidn. Arbetaren"; detta hafwa i ett föregående nummer tillräckligt belyst med ordförandens för Sällskapet swar i samma tidning, och ansågo oß nu icke behöfwa förlänga denna reklamation dermed, då det anförda torde wara nog till wåra läsares uppbyggelse. Men ett par ord måste wi ännu yttra. I skrifwelsen säges: att sällskapet wisat Malmö arbetareförening den uppmärksamhet att tillsända densamma årsberättelsen för 1867, men att föreningen försmått att gå sällskapets anhållan till mötes med upplysningar om deß ställning m. m. Såsom swar härpå få wi på det bestämdaste förklara, såsom wi i ett föregående nummer omtalat, att **hwarken redaktionen, sekreteraren eller styrelsen mottagit någon sådan berättelse och anhållan.** Wi skulle i annat fall med den största beredwillighet gått sällskapets önskningar till mötes. Huru hänger det nu tillsammans härmed? Wi måste naturligtwis tro det wara sannt att sällskapet "wisat föreningen denna uppmärksamhet", men hwilken enskild person som "utstyrt" sig dermed, känna wi ej. Möjligen ligger alltsammans wäl gömdt på samma ställe, hwarifrån sällskapet hemtat "referatet" öfwer föreningens werksamhet. Föreningen har alltså icke erhållit någon den minsta kännedom, om den "uppmärksamhet" som wisats densamma. Om "sällskapets beröring" med andra föreningar "werkligen är större och tätare" än den warit här, hwarest man knappast kändt något annat om Sällskapet, än att det fanns ett sådant i Stockholm, så kan wäl billigt frågas, hwarför Malmö arbetareförening så styfmoderligt behandlas. Det sätt hwarpå Sällskapet här "tager noga reda på alla förhållanden "är werkligen anmärkningswärdt, alldenstund Sällskapet "försmått" att ställa sig i någon beröring med föreningen.

Till slut få wi likwäl ännu en gång förklara att alla de upplysningar, Sällskapet skulle på rätta wägen wilja erhålla, rörande Malmö arbetareförening, skola beredwilligt meddelas.

Det tredje nordiska folkmötet i Hilleröd i söndags war besökt af 10 a 12,000 män och qwinnor från Swerige och Danmark, äfwensom representanter från Norge och Finland infunnit sig. Härifrån Malmö afgingo på morgonen trenne ångfartyg fullastade med folk. Tillsammans utgjorde de swenska deltagarne omkring 1,000. Gynnade af det herrligaste wäder, anlände ångbåtarne något tidigare än man beräknat. Wid landstigningen mottogos swenskarne af de på platsen församlade danskarne och wälkomnades med några helsningsord af redaktör Rimestad, som beswarades af rådman Falkman, hwarefter borgaresångföreningen afsjöng en sång. Sedan satte sig hela det stora tåget i rörelse till Tivoli. Den danska gästwänligheten wisade sig redan wid aftåget på ett hjertewinnande sätt. Arm i arm wandrade swenskt och danskt genom de bestämda gatorna, under det musiken spelade, fanorna swajade och den leende morgonsolen kastade sina strålar öfwer de förbrödrade lederna. Wid framkomsten till tivoli blefwo säkerligen många öfwerraskade af den rika och wälarrangerade frukosten. Långa bord dignade under matens wälsignelser. Här placerade man sig nu, för att låta maten smaka sig. Af drycker bjöds scherry, öl och bränwin. Damerna trakterades äfwen med kaffe. Någon anmärkte att denna frukost bragte skandinavismen ett betydligt steg framåt, och wi tro det gerna; den gjorde emellertid stämningen lifwad, och ännu efteråt talas nästan mera om frukosten än allt annat under mötet. Deraf kan man förstå att den war utmärkt och gjorde wåra danska bröder mycken heder.

Sedan magens kraf blifwit tillfredsställdt, hölls tal. Herr Hasle bjöd å inbjudarnes wägnar de närwarande och isynnerhet de swenska gästerna wälkomna. Professor Ask från Lund uppträdde sedan och tackade å swenskarnes wägnar. "Hur förunderligt", sade han, "war det icke, att swenskt och danskt skulle mötas på samma plats, i närheten af de wallar, der de för twåhundrade år sedan hade mött hwarandra med wapen i hand. Då mottog man hwarandra med eld och swärd, nu med mat och dryck, med hjertligt handslag och wänliga blickar. Fordom kommo swenskarne objudne, under det att de nu woro på det hjertligaste uppmanade att komma. De woro äfwen komna för att se, om de wänskapliga röster, som i stället för krigsrösterna länge ljudit öfwer sundet, talat sanning, och detta hade wi nu sett." Han slutade med ett lefwe för danska folket. Derefter bad redaktör Rimestad om att få tala ett allwarligt ord på denna glädjens dag. "Nationerna skulle sluta sig tillsamman, till följd af omständigheternas makt. Historien talar månget allwarligt ord, om att nationer och folk gått till grund såsom sådana. Den fara som hotar oß will jag icke tala om, men den fara som hotar de andra grenarne af den nordiska nationaliteten är kanske lika stor. För 60 år sedan låg Rysslands gräns 70 mil från Stockholm, nu har den ryckt närmare, så att det endast är 18 mil. Man har sagt, att den kung som är stamfader för swenska dynastien satt i sin kungaborg och såg genom kikaren öfwer Ålands haf och kunde se de ryska fästningarne på öarna, och när han sett på dem, wände han sig sorgsen bort, och de som woro hos honom wißte wäl hwaröfwer han sörjde, att det war åsynen af de ryska örnarne. Det som den politiska nödwändigheten bjöd, det längtar wåra hjertan efter. Ett lefwe för det treeniga norden!" Båda talarne helsades med bravorop. Sånger utfördes emellan talen.

Några längtade likwäl åter till frukostborden, der de ånyo började sin rund, andra föredrogo att se sig omkring i det wackra tivoli; ty nu woro talen ändade. En musikkår musicerade under tiden. Kl. half 12 började affärden till Hilleröd, som skedde på flera tåg. Denna stad hade festligt smyckat sig med flaggor från husen i den gata som passerades. Hwad skandinavismen beträffar syntes den tarfligt representerad, åtminstone med flaggor, blott från ett hus swajade swenska och norska flaggor bredwid den danska; här gjorde också sångarne halt och afsjöngo en sång. Från fönstren såg man öfwerallt glada och wänliga ansigten, och blommor utkastades till de förbitågande.

Ur staden tågade man genom det wackra Fredriksborgs slott. Omgifwet af watten, som sköljer sjelfwa grundmurarne och återspeglar deß enkla men fasta byggnadsstil, och med sina mot himlen pekande tornspiror, gör slottet ett imponerande intryck. Här besågs nu kyrkan. Denna är icke synnerligen stor, men ornerad i rik renesangsstil med starka förgyllningar, och med en predikstol som nästan syntes wara af bara silfwer, är den wärd att bese.

Ändtligen befann sig tåget wid Fredsplatsen, det egentliga stället för mötet. En äreport war upprest till densamma, den war smyckad med en mängd nordiska flaggor och på båda sidor höllo "tron" och "hoppet" wakt; öfwerst lästes följande: "Naar brödrene kives, Hjemmet ödes; Men reises, naar de som brödre mödes." På sjelfwa festplatsen war uppsatt en rymlig och stor talarestol, klädd i grönt och med flaggor. Framför densamma woro uppställda byster af danska konungarne Christian d. 9 och Fredrik d. 7 samt wår kung Carl d. 15. På sidorna läste man följande:

"Den storm der raser will sig lægge,
Vil luttre og til liv oß wække."

"I danske mœn lad Verden mærke:
Ved enighed I ender stærke."

Redaktör Ploug helsade från talarestolen den församlade mängden wälkommen på Fredsplatsen: "Denna plats bewarade minnet af det sista utomordentliga kriget mellan Swerige och Danmark; kriget 1720 war ett sorgeligt krig, då Sweriges wärsta fiende och farligaste wän fick fast fot wid Östersjön. Han wille i synnerhet bjuda wännerna från Skåne wälkomna. Skåne är ett öfwergångsland emellan Danmark och Swerige-Norge; och skåningarne äro ett öfwergångsfolk, de hade fordom warit goda danskar likasom de nu äro goda swenskar. De första skandinaviska rörelserna äro utgångna från dem och de danske, och Lund och Köpenhamn utgjorde stödjepelarne för den nordiska enhetstanken. Studenterna hade nu i 26 år fört den skandinaviska saken framåt, men de kände wäl att andra måste tagas med. Folket sjelft måste föra den fram, och det sker genom ömsesidiga besök mellan borgare och bönder likssom emellan studenterna. Han önskade att skåningarne måtte hemföra ett godt intryck från Seeland och deß folk." Derefter utbragtes ett lefwe för de skånska bröderna, och en sång afsjöngs.

(Forts.)

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 6 dennes beslöts, att för en noggrannare kontroll öfwer inbetalningen af resterande qwartalsafgifter skulle medlemmarnes boningsplatser indelas i wissa distrikter, och särskilda personer för restlängdernas kringbärande anställas. Det är då äfwen nödigt att medlemmarne noga uppgifwa till uppbördskomiteen, hwarest de äro boende, samt att, om de flytta till annat ställe, den förändrade adressen likaledes blir anmäld och antecknad.

Från Wexiö arbetareförening har en skrifwelse ankommit med anhållan om, att en del af samma förenings medlemmar måtte få deltaga i den tillämnade Stockholmsresan, hwilket naturligtwis med särdeles nöje bifalles; men ännu weta wi ingenting om och när den kommer att ske. Arbetarne i Wexiö sända derjemte sin hjertliga helsning till wår förenings medlemmar och medbröder i de betydelsefulla sträfwanden för sjelfhjelpens mäktiga utweckling bland den stora arbetareklassen. Så förenas genom det gemensamma målet personer på skilda orter, de räcka hwarandra handen till ett starkt, ett enigt förbund. Framåt, lyder wår lösen, framåt till kamp och seger! En kamp för rätt och sanning, frihet och förkofran i fredliga wärf. Omsider skola gamla fördomar ramla, upplysning och wälmåga skola lyfta arbetaren till en jemnbördig ställning med andra klasser i samhällslifwet. Den mäktiga häfstången till sjelfhjelpens slutliga seger öfwer okunnighet och ekonomiskt betryck är enighet och samwerkan. Må sammanslutningen mellan arbetarne sträcka widt omkring.

Om söndag inwiger föreningen sin nya fana. Det standar, omkring hwilket föreningens leder skola samlas, och som för många tider skall utgöra tecknet af deras brödraförbund och symbolen för deras werksamhet, kommer då att första gången höjas. Och från slägte till slägte, så länge ännu en flik deraf finnes qwar, skall den bäras i spetsen för föreningen. Festen kommer att blifwa särdeles högtidlig; för hwilket wi hafwa komiteen för bildning och nöje att tacka, som arrangerat densamma. Omkring 116 personer af sångarne, äfwen blandad kör, och musikanter utföra flera särskilda nummer. Deßutom hålles inwigningstal och tacksägelse till de qwinliga medlemmar, som sammanskjutit och föranstaltat insamling af medel till fanan. Efter festen företages en utmarsch. Wi hänwisa för öfrigt till programmet i dagens nummer.

Wi omtalade förut att föreningslokalen nu blifwit färdig, men ännu återstår likwäl målningen af wäggarne i festsalen, som ännu icke fullbordats. Detta arbete utföres till en början endast i kalkfärg, med någon wacker marmorering, emedan de nyrappade wäggarne då anses komma att bättre stå sig. Framdeles är ämnadt att anbringa en rikare målning i limfärg eller olja, hwilket också skulle göra den stora salen ännu wackrare.

Från en annan arbetareförening inom prowinsen hafwa wi blifwit underrättade om, att man ämnat uppgöra ett förslag till en närmare sammanslutning mellan de skånska föreningarne. Sålunda skulle en gemensam folkbank i förening med lokal för utställning af arbetarealster inrättas. Utförande af detta wigtiga förslag, isynnerhet beträffande folkbanken, skulle mycket wäl låta sig göra och blifwa till oberäkneligt stort gagn för arbetareföreningarne, såwäl som för den skånska arbetarebefolkningen. Deputerade från de olika föreningarne skulle utgöra hufwudstyrelsen öfwer banken, af hwilken filialkontor inrättas på olika platser. Det har länge warit påtänkt att få en folkbank till stånd, kunde man nu få en enda gemensam sådan för alla provinsens arbetareföreningar, så är det tydligt att företaget blefwe solidare. Snart nog tro wi förslaget blifwa framställt till de olika föreningarne, och att det skall blifwa omfattadt med stort intresse, tro wi oß kunna försäkra. Emellertid wilja wi tala mera härom en annan gång.

Kongl. Jernwägsstyrelsen har såsom swar på arbetareföreningarnes framställning aflåtit följande skrifwelse, hwilken wi i går afton emottagit:

Till Intendenten för Tredje Trafikdistriktet!

I anledning af genom resp. Ordförander för arbetareföreningarne i Malmö och Lund i skrifwelse den 21 sistl. månad gjord hemställan om anordnande under innewarande månad af ett extra tåg från Malmö till Stockholm och åter för högst 1000 personer, tillhörande bemälda föreningar, öfwer hwilken ansökan I uti skrifwelse den 29 samma månad med utlåtande hit inkommit, har Styrelsen funnit skäl bestämma, att ett extra tåg af tredje klaßwagnar från Malmö till Stockholm och åter må för ifrågawarande föreningar anordnas mot afgift af rdr 10 (Tio) rmt för hwarje person för tur och

retur, såwida afgift erlägges för minst 600 (Sexhundra) personer; hwilket Styrelsens beslut I torden föreningarnes Ordförander till kännedom meddela.

Stockholm den 3 Juli 1869.

C. O. Troilius.
C. U. Sparre.

Arbetaresaken behandlad i Christiania.

Under förestående rubrik läses i Aftonbladet följande: Söndagen den 19 Juni kl. 5 e. m. hade en stor skara män och qvinnor af alla samhällsklasser samlat sig på fästningsplatsen, för att åhöra ett föredrag af redaktören Rimestad om arbetaresakens ställning i de tre nordiska rikena. På en uppförd tribun hade Kristiania Arbeidersamfunds styrelse och sångförening tagit plats tillika med några damer. Sedan en sång till de nordiska arbetarne af Jonas Lie blifvit utförd af sångföreningen, och samfundets ordförande Eilert Sundt presenterat den danske gästen, herr Rimestad, framträdde denne på tribunen och utbad sig församlingens uppmärksamhet för ett kort föredrag öfver en sak, som måste ha den största betydelse för oss alla, och till hvars behandling talaren ansåg sig ha någon rättighet, då han hade offrat tjugo år af sitt lif till granskning deraf. Att han önskade tala om arbetarefrågan just i dessa dagar, kom sig deraf, att han ansåg för sanning hvad som stod i den nyss afsjungna sången:

> "Först naar Alle sig forene,
> naar hver enkelt frem,
> först naar alle Hjemmets Stuer
> her indunder Pol
> samle sine Arneluer,*)
> tændes Nordens Sol."

Såsom ett bidrag till belysning af den stora och allvarliga frågan om arbetarnes vilkor och arbetets ställning till samhällslifvet, ville han då i korthet framställa de stora grundsatser, på hvilka saken hvilar. Hvad som först måste undersökas, om man skulle komma till insigt i denna sak, var, om arbetarne nu hade det bättre än i fordna tider. Detta var hans öfvertygelse; att klagomål, högljudda klagomål förnummos öfver betryck och elände, var ingen invändning, ty klagat hade menniskan i alla tider, så långt tillbaka i historien, som det fanns vittnesbörd om hvad menniskor hade sagt. Klagan och pjunk hade det varit, äfven då menskligheten trädde ur guldåldern in i silfveråldern och då hon, såsom tidens skalder menade, sjönk ännu djupare ned, till kopparåldern; det var således icke så underligt, att det nu klagades bland oss, som ju hade kommit ända ned i jernåldern. Men det var också det bästa beviset på klagomålens orimlighet, ty aldrig hade ett starkare, rikare och fullare lif rört sig än just i jernåldern, och han hoppades just, att vi icke så snart måtte komma ur den. Historiens vittnesbörd var alltså, att det icke hade funnits någon tid, då arbetarne hade haft det bättre än nu; olägenheter och olyckor fanns det nu som förr, men dessa undanröjdes icke dermed, att man berättade osanningar om fordna tider. Hvad som borde hjelpa var modet och viljan att se frågorna rakt in i ögonen, och derför var tiden stor, ty den hade detta mod. Hvad som stod för oss såsom målet för vår verksamhet var att uppfylla det rättmätiga anspråket hos arbetarne att i alla afseenden ställas på jemnlik fot med de öfriga samhällsklasserna; detta var vår pligt och deras rättighet.

Talaren visade härefter, huru samhällsutvecklingen ständigt hade medfört bättre och bättre ställning för arbetarne. Arbetslönen hade obestridligen stigit; priserna på alla lifsförnödenheter hade i medeltal blifvit billigare, om också enstaka artiklar, t. ex. kött och smör, hade stigit; brödet var dock både billigare och bättre än förr; ja bättre än det, som konungarne åto för 100 år sedan; likaså voro de beklädnadsämnen, arbetaren begagnade, nu till följd af maskinerna billigare än i fordna dagar. Vidare voro arbetarnes bostäder nu bättre, sundare, ljusare, luftigare; kommunikationsmedlen förbättrades beständigt, så att tid kunde vinnas, och tid var penningar; för helsotillståndet sörjdes nu på ett sätt som aldrig förut; administrationen hade nu större medlidande med en häst eller hund, som bröt sitt ben på gatan, än för 100 år sedan med en sjuk arbetare; detta visade sig klart i den mindre dödligheten nu i jemförelse med fordom. Han behöfde icke tala om, huru aktningen för den arbetande klassen nu hade trädt i stället för fordna dagars förakt. Om man således, trots alla dessa framsteg, klagade öfver, att tillståndet ständigt förvärras, så var detta en synvilla, liknande dessa fata morgana i öknen, hvilka kommo araben att tro, att fram vid horisonten låg ett leende, fruktbart, yppigt landskap; men kom han då fram, så hade han ingenting annat qvar än den gamla glödande himmeln öfver sitt hufvud och den brännande sanden under sina fötter, under det att det leende landskapet nu dragit sig tillbaka till det ställe, hvarifrån hans längtan hade fört honom bort. Men ehuru arbetarens ställning bevisligen tid efter annan hade blifvit bättre, kunde det ännu vara illa nog ställdt, och derför gällde det: framåt och alltjemnt framåt! Men hvilken väg skulle man köra och hvilket åkdon skulle man begagna för att komma fram? Här var det som föregående slägten hade misstagit sig om uppgiften. Först hade man sagt, att staten skulle taga hand om frågan, att alla, som bodde i samma stat, skulle dela lika och ega lika mycket. Någonting orimligare än detta hade aldrig blifvit sagdt, ty staten skulle nog lika väl som dess medlemmar vara illa betjenad dermed. Kommunismen, såsom denna lära hade kallats, socialismen, eller hvad namn man nu gaf den, var föga egnad till annat än att skapa krig på lif och död mellan medborgarne, det var en simpel följd af den menskliga naturen; det fanns nemligen alltid några, som voro skapade att samla penningar, andra till att sätta af med dem, några till att arbeta, andra till att svirra. När då de sistnämnde hade gjort slut på hvad de hade fått genom en dylik delning af medborgarnes egendom, måste delningen begynna på nytt o. s. v., men på det sättet skulle det nog snart bli föga qvar att dela. Icke stort bättre var den lära, som ville öfverlemna allt åt kommunen. Gud hjelpe kommunen! Hade någon sett den komma längre än till fattigvården? Men att frälsa från fattigvården var en liten del af vår uppgift, denna bestod först och framför allt i att uppfostra till bättre medborgare. Och lika litet som desse kunde den kristliga barmhertigheten rå med frågan, den rådde med mycket, men icke på långt när allt. Sedan man således i långa tider hade grubblat på sätt och medel i denna sak, framträdde ändtligen män, som uttalade hvad han ville kalla "Bjarkemaalet" här, och hvilka han af alla kallade arbetarnes störste välgörare genom tiderna. Det var icke statsmän med den stora, omfattande blicken, icke lärde forskare, icke heller lärde fabriksherrar; det var, hvilket isynnerhet var att sätta värde på, män af sjelfva det arbetande folket, som här hade uttalat det stora och det enda lösande ordet: hjelp dig sjelf! Sedan denna väg blifvit visad, hade nu arbetaresaken gjort sådana framsteg som aldrig förr; föreningar af alla slag voro stiftade och hade utvecklat en rik verksamhet rundtomkring, men detta allena kunde ännu icke hjelpa; nederst och öfverst, först och sist af alla medel att höja arbetarne till en sann likställighet med samhällets öfriga klasser stodo kunskap och bildning. Bildningen var medel och mål på samma gång, och derför sade han, att af alla makter, som skulle föra denna sak till seger, var bildning och åter bildning den starkaste.

Föredraget följdes hela tiden med mycken uppmärksamhet af den ständigt växande åhörarekretsen och afbröts ofta af starkt bifall; vid dess slut helsades talaren med ett kraftigt niofaldigt hurra. Sedan sångföreningen ännu en gång hade afsjungit ett par sånger, åtskildes församlingen.

*) Lågor på härden, eldstaden.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

(Christiania.

Såsom fortsättning på den förut omnämnda diskussionen wid arbetaresammanträdet härstädes, meddela wi följande:

I den första frågan, hwilken hufwudsakligen, såsom wi af det föregående sett, rörde denna förenings organisation och utweckling, yttrade sig ett par personer utom hrr Sundt, Rundbäck och Andersen. Borgmästare Platou från Bergen anförde något om denna stads arbetareförening, hwilken wid sidan af samma mål, som Christianiaföreningens, äfwen arbetade på att blifwa en understödsförening wid sjukdom och dödsfall, samt att såsom hushållsförening förskaffa medlemmarne goda waror till billigaste priser. Medlemmarne erhålla hjelp af sjukkassan när sjukdom inträffar; wid dödsfall sammanskjuta medlemmarne 4 sk. hwardera, som ända till ett belopp af 20 specier utbetalas till den dödes anhörige, öfwerskottet ingår till kassan. Att Christianiaföreningen skulle göra på samma sätt, derom wille han ej säga något bestämdt, men slutade med att uttala, att i Bergen hade man warit så lycklig att icke wara i saknad af män, som äfwen i andeligt hänseende bidragit att lyfta föreningen.

Den andra frågan rörde nyttan af en närmare sammanslutning mellan arbetareföreningarne i de särskilda länderna, och på hwilket sätt detta bäst borde ske:

Lektor Rundbäck instämde i ordförandens yttrande, att det af allt som blifwit gjort framgår att arbetarnes sak blifwit wäckt till lif, men om resultatet deraf skall blifwa godt eller ej, beror på i hwilken riktning rörelsen ledes. På många ställen gick man för lätt tillwäga wid stiftandet af föreningar, i det man ej tog tillräcklig hänsyn till de olika lokalförhållandena. Exempelwis wille han nämna Göteborgsföreningens handelsrörelse, som, ehuru hushållsföreningar i mindre städer wisat sig gagnande, knappast wille bära sig på grund af den stora konkurrensen. Det war icke nog med att anskaffa stadgar från en eller annan förening, för att följa dessa i dem, man ämnade stifta, ty det war ej sagdt, att de passade till de förhandenwarande förhållandena på platsen. Likaledes är det olämpligt, när man wid inrättande af en förening lofwar mer än man är i stånd till att hålla. I allmänhet är det swårt att bilda en wälorganiserad arbetareförening, och början är här som öfwerallt det swåraste. Tal. förordade på det warmaste ett större nordiskt arbetaremöte, då man kunde få tillräcklig tid att behandla de stora arbetarefrågorna. Ett godt medel till sammanslutning gafs uti samlandet och utgifwandet af de olika föreningarnes årsberättelser, men detta war ett brydsamt och drygt arbete. I Tyskland hade arbetaremöten hållits och de hade gjort den stora nyttan att man fått normalstadgar för de olika föreningarne. Skollärarемötet hade wisat att saken kunde genomföras oaktadt pekuniära olägenheter, och ordföranden för Göteborgsföreningen hade lofwat med all kraft werka för, att ett allmänt arbetaremöte kom till stånd. Han uppmanade Christiania arbetareförening, som tagit initiativet till detta möte, att icke låta saken dö bort.

Härefter företogs omröstning i frågan, hwarwid ordföranden uppdrogs att sätta sig i förbindelse med Göteborgs arbetareförening; endast en röst höjde sig mot beslutet.

Herr kand. Andersson wände uppmärksamheten på det oriktiga uti, att sjukkassorna woro så inrättade, att medlemmarne wid bortflyttning förlorade sina insatser. Häri borde ske en ändring, hwilket man i Fredrikshall också stod i begrepp att genomföra.

Skollärare Rom hemställde till mötet, om det ej wore önskligt att få uppsatt en allmän skandinawisk arbetaretidning.

Slutligen förhandlades den sista frågan: huruwida arbetareföreningen borde söka förmå regeringen eller komunen att komma densamma till hjelp:

Lektor Rundbäck ansåg arbetareföreningarnes wälsignelse bero derpå, att de endast grundades på sjelfhjelpen. De eftertraktade inga priwilegier, såsom skattefrihet och dylikt, och regeringen, som war satt att waka öfwer det allmännas bästa, kunde icke medgifwa sådant. Den förening, som icke kunde bestå utan skattefrihet wore till ingen nytta och förtjenade icke att lefwa; men staten borde såsom i Swerige undanrödja alla hinder för arbetets fria utförande. Något annorlunda wore förhållandet med komunen. Här war saken mera gemensam, och derföre borde en ömsesidig hjelpsamhet ega rum. Han wille blott nämna lokalen, såsom något, hwarmed komunen kunde komma till hjelp.

Ordföranden upplyste, att han i förening med flera andra personer hade utställt en inbjudning till aktieteckning, hwarigenom man hoppades åwägabringa de nödiga medlen för anskaffandet af egen lokal.

Höjesteretsassessor Lövenskjold påpekade sakens stora betydelse för komunalstyrelsen, som så ofta hade anledning att betrakta arbetarens ställning. Han uttalade sin tacksamhet till lektor Rundbäck för den skicklighet och grundlighet, hwarmed han behandlat saken. Efter hans erfarenhet, och den war gammal, hade arbetarnes ekonomiska ställning förbättrats, äfwensom hela landet gått framåt. Det fanns wisserligen mycken fattigdom, men denna hade till en del uppkommit genom ett öfwerflödigt lefnadssätt, som åter war en följd af den större arbetsförtjensten under åren 1851—56. Maskinernas införande hade säkert rubbat många förutbestående förhållanden, men med tiden skulle också detta ordna sig. Det war genom upplysning wi skulle skapa oss en bättre framtid. Han war ense med en föregående talare om att hushållsföreningar swårligen skulle gå härstädes, men förordade inrättande af pensionskassor och föreningar mot inträffande arbetsbrist samt byggnadsföreningar.

Naturbilder.

1.

Djurens konstfärdighet vid inrättningen af deras bostäder.

(Forts. fr. f. N:r.)

Instinkten att sörja för afkomman är så stor, att foglarne, som annars äro så lifliga och litet benägna för stillhet, orörligt blifva sittande på äggen under hela veckor, så att man knappast med våld kan drifva dem från denna ställning, och blott den mest pinsamma hunger förmår dem att för några ögonblick lemna äggen. Detta är början till ett familjelif, som hos foglarne, så länge ungarne ännu icke kunna sörja för sig sjelfva, är åtföljdt af de mest rörande drag. Men ofta visar sig här redan ett drag af äktenskapligt lif, ty icke sällan öfvertager hannen den svåra omsorgen att förse den på äggen sittande honan med föda, och då hon måste flyga bort på en stund, för att släcka sin törst med en dryck vatten, sätter sig hannen i stället på äggen, för att skydda dem för att blifva kalla.

Beundransvärdt uppträder detta äktenskapliga lif hos storken. Så länge honan rufvar äggen, står hannen på ett ben bredvid henne, smäller med näbben, kanske för att förströ henne, och flyger bort stundom för att hemskaffa föda åt henne.

Att boets byggnad icke sker till följe af en frivillig verksamhet, framgår deraf att hvarje särskild fogelart bygger ett eget slags näste. Aldrig lärer sig en fogel genom exempel att bygga ett annat slags näste, än naturen anvisat honom. Foglar, som i Bayern höllos i fångenskap, der de aldrig sett ett näste, sådant som deras likar bygga under friheten, och der man gaf dem af menniskohänder förfärdigade nästen, hvilka de också begagnade, började utan vidare omsvep, så snart de erhöllo friheten, att bygga sådana nästen, som naturen föreskrifver dem. Hvarje fogelslag har derföre sitt karakteristiska näste; och enskilta fogelslag bygga det med en så beundransvärd ändamålsenlighet, att det väcker den högsta förvåning.

Ett af de märkvärdigaste nästen är det som en liten fogel i Indien bygger. Denna fogel liknar vår domherre och kallas af infödingarne *baya*. Han bygger sitt näste så att apor, ormar och ekorrar, hvilka hafva synnerlig appetit efter hans ägg och ungar, icke kunna nå det. För detta ändamål bygger baya nästet på yttersta ändan af en böjlig gren, som icke är i stånd att bära ett annat djur; men för ytterligare säkerhet gifver han nästet icke ett upprättstående läge, utan i form af ett aflångt päron nedhänger det med spetsen från en qvist, medelst konstfärdigt sammanflätadt gräs, hvarjemte ingången icke befinnes upptill utan nedtill, så att man blott flygande kan inkomma i detsamma. Detta hängande bo är gjordt af långa grässtrån och inuti deladt i två afdelningar af hvilka honan sitter i den ena och rufvar äggen, under det hannen hela tiden igenom tager plats i den andra och underhåller sin maka med sång.

Ännu intressantare är en liten fogels näste i Orienten; han liknar våra löfsångare, ock sammansyr, i ordets egentliga mening, sitt näste af bomullsträdets blad. Han tvinnar med näbb och fot verkliga trådar af bomull, sticker hål i bladen, drager tråden igenom och syr sålunda blad vid blad, tills nästet är färdigt.

Utrikes.

Kapten John Ericsson. Spanska regeringen har, för att hindra amerikanska fartyg från att bistå de upproriske på Cuba med wapen, ammunition och äfwen manskap, funnit sig nödsakad att med bewäpnade fartyg omsluta Cubas hela kust, och då denna kust icke blott är widsträckt utan jemwäl försedd med många hamnar, omgifna af sandbankar och ref, emellan hwilka endast slafhandlare och smugglare hitta wägen, måste regeringens bewakningsfartyg icke allenast wara många, utan äfwen så grundgående som möjligt. I enlighet härmed utgaf spanska regeringen sitt program och inbjöd de amerikanska ingeniörerna att inlemna anbud. Fartygens antal skulle blifwa trettio, de skulle för ångmaschinen göra åtta mils fart, bestyckas med en eller twå kanoner, finge ej wara mera än fem fot djupgående, och åtta månader efter kontraktets underskrifning skulle de alla wara färdiga. Då de ej hade att uppträda emot andra fartyg än amerikanska privata passagerare-ångbåtar, erfordrades ej att de pansarkläddes. Legio af amerikanska skeppsbyggmästare inkommo med anbud, åtföljda af ritningar, modeller och beskrifning. Kapten Ericsson gjorde äfwen anbud, men endast med dessa ord: "Jag förbinder mig att inom fastställd tid leverera alla trettio fartygen i enlighet med fastställdt program, men med förbehåll att jag får konstruera dem såsom jag finner för godt och utan att deröfwer nu yttra mig". Detta war allt, inga ritningar, inga beskrifningar. Några dagar efteråt erhöll Ericsson uppdraget att bygga alla trettio kanonbåtarne — den kanske största beställning, som någonsin blifwit gjord. Fyrahundratusen dollars i guld betaltes genast. Men nu blef det att arbeta. Problemet war swårt, i följd af det hittills oerhördt ringa djupgåendet, som dock war ett oeftergifligt wilkor. Den 66-årige mannen ställde sig wid ritbordet, och jag har mig nogsamt bekant, att han dag efter dag stod der oafbrutet 32 dagar. Men då woro icke blott fartygslinierna färdiga, utan ock alla arbetsritningarne och en stor del af arbetet i full gång i werkstäderna. Kontraktet underskrefs den 3 Maj och den 10 Juni woro allaredan färdiga 40 ångcylindrar af de 120 behöfliga, och den första båten har gått af stapeln. Ett snabbare ingeniörarbete har troligen aldrig egt rum. Båtarnes dimensioner äro 110 fots längd, 22,5 fots bredd, samt 59 tums beräknadt djupgående. De erhålla 140 hästars kraft, twå propellrar och således fyra ångcylindrar. Kontraktet föreskrifwer, i händelse båtarne ej blifwa å fastställd tid färdiga, en plikt af 20,000 dollars för hwarje öfwerskjutande månad. Man finner af allt detta, att wår store landsmans arbeten med solkraftsmaschinen icke så uteslutande upptaga hans tid, att han försummar sitt yrke som fartygskonstruktör. — Ericsson har yttrat, att han genom sina instrumenter blifwit fullt förwissad, att solens dynamiska kraft nu icke är så stor som förliden winter, och att solstrålarnes temperatur är flera grader lägre, än under den strängaste kölden förliden Januari.

Öppnandet af Stilla-Hafs-jernbanan den 10 Maj, som wi redan i korthet hafwa omnämnt, har wäckt ofantligt uppseende inom Förenta Staterna. Från telegrafstationen på den punkt, der de båda byggnadsarbetena skulle mötas, telegraferades kl. 2: 27 e. m. till alla stationer utmed hela den ofantliga linien: "Nära färdigt. Hattarne af. Bön uppsändes." Handelskammaren i Newyork föreslog genom telegraf till Handelskammaren i San Francisco en timmas bönemöte midt på den brådaste tiden af dagen. Och det hölls. Den sista syllstocken war af lager, silfwerbeslagen i båda ändar och med en inskription i silfwerplåt. Den sista spiken war af gediget guld och inslogs under stora högtidligheter med en hammare af silfwer. Den egentliga Stilla-Hafs-jernbanan, d. w. s. wester om Missourifloden, är omkring 300 sw. mil lång och har blifwit bygd på tre år öfwer ödemarker. Mellan 5,000 och 20,000 arbetare och 6,000 till 8,000 par dragare hafwa warit sysselsatta dermed. Hela jernwägssträckningen twärt öfwer Nord-Amerika är 3,299 eng. (omkring 500 sw.) mil. Denna wäglängd kan man nu resa på 6 dagar 17 1/2 timme. Härigenom kan man från England komma till Kina på 40 dagar, och medelst ifrågasatt ny ångbåtsförbindelse till Australien på 45 dagar. Man tänker redan i Amerika på en ny Stilla-Hafsbana, nämligen direkt på sydstaterna.

Nästan alla Parisertidningarne meddela nu en mängd detaljer om de sednaste oroligheterna, i hwilka icke sällan det komiska elementet är öfwerwägande. Wid Boulevard Poisoniére uppstod sålunda en formlig panik, då twenne parisiska gatpojkar, som drogo en kärra med gammalt jern, började att ropa: "Rädden er! Artilleriet kommer!" I ett ögonblick woro de flesta butiker stängda. Det upplyses att der under dessa dagar har warit en otrolig afsättning på käppar och qwastskaft; i förstaden Belleville hade priset på qwastskaft stigit till det dubbla. Den röda fana, som orostiftarne hade framför sig i Belleville, hwarest owäsendet war störst, bestod af en röd krinolin, som blifwit röfwad i en butik och hängd på ett qwastskaft. "Gaulois" berättar att polisen bland andra mißtänkta personer äfwen arresterat hertigen af Mazza. En polisbetjent hade frågat honom om hans namn, och då hertigen swarade Duc de Massa, skall han hafwa tyckt sig höra att hertigen sagt Duc de massacre, hwarpå han ögonblickligen förde honom bort såsom en mycket farlig person. Tidningen "Patrie" berättar, att den bekante tecknaren Gustav Doré, som i sin ateliers-kostym gått ut på gatan, af en obekant fått ett femfrancsstycke lagdt i fickan. Nästan alla gatpojkar, som blifwit tagna i förhör, hafwa erkänt, att de af "wälklädda herrar" erhållit 40 eller 50 sous.

Tekniskt.

Att försilfra glas i direkt solljus. Såwäl släta glasskifwor, som ihåliga glaskärl, kunna lätteligen beläggas med ett speglande öfwerdrag af silfwer, om man förfar på följande sätt:

Man upplöser helwetessten (lapis infernalis) i watten och tillsätter ammoniak i små portioner, ända tills den bruna bottensats, som i begynnelsen wisar sig, förswunnit. Lösningen förtunnas nu med så mycket watten, att den kommer att innehålla omkring 1 proc. lapis. Har man t. ex. upplöst 10 grammer lapis, så kan lösningen förtunnas till 1/3 kanna. Skulle lösningen icke wara alldeles klar, måste den filtreras. Dernäst upplöser man 2 grammer lapis i en sjettedels kanna watten, samt 1 1/2 gram. Seignettsalt (winsyradt kalinatron) i likaledes 1/6 kanna watten och blandas dessa båda lösningar tillsammans. Skulle i denna blandning wisa sig någon bottensats, uppwärmes wätskan och ställes sedan att kallna.

Det glas, som skall försilfras, måste på förhand ytterst noga rengöras såwida man will hafwa en jemn och wacker silfwerbeläggning. En glasskifwa kan rengöras på samma sätt som fotograferna pläga göra; men glaskulor och ihåliga kärl, som ej kunna gnidas, böra först skakas wäl med salpetersyra, sedan med lut, derpå flera gånger med rent watten, och slutligen med sprit. Sedan de sålunda rengjorda kärlen blifwit torra, öfwerhällas de med en blandning af ungefär lika delar af omnämnda begge lösningar; wid wanlig temperatur wisar sig då försilfringen redan efter ett par minuter och är fullständigt utfälld efter 3—4 timmars förlopp.

Men betydligt lättare försiggår den, om man har tillgång till direkt solljus. Man kan då i stället för den sednare af de båda lösningarne anwända en sådan utan lapis, med endast seignettsalt, hwaraf man upplöser en del i 100 delar watten. Den wäl rengjorda glasskifwan lägges horizontelt i solljuset, tillswidare af en skärm skyddad derför. Man sammanblandar sedan seignettsaltlösningen med den ofwan beskrifna ammoniakhaltiga silfwerlösningen, och håller blandningen försigtigt på glasskifwan så att ingenting rinner ned. Likaledes bör man akta sig att widröra skifwan, när lösning är påhälld. Borttager man nu skärmen så att skifwan blir belyst, så försiggår försilfringen på en fjerdedels timma. Silfwerbeläggningen kan, för att skyddas mot afdikning, öfwerdragas med någon fernissa, t. ex. lösning af asfalt benzol.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Fanans invigning kommer att försiggå

i föreningens sal Söndagen den 11 Juli kl. 6 e. m. Om vädret tillåter sker derefter en utfärd till Rönneholm, hvarest aftonen tillbringas med sång, musik och dans. Dörrarne öppnas kl. half 6. I händelse af utmarsch torde så många som möjligt af ordningsmännen infinna sig.

PROGRAM:

1:o) Finale ur op. "Ariele, die Tochte der Luft", utföres af skarpskyttarnes musikkår.
2:o) "Midsommarsolen", utföres af sångkören.
3:o) Fanans öfverlemnande af fruntimmerskomitéen till föreningen.
4:o) Invigningstalet.
5:o) Fanans aftäckande.
6:o) Tvenne hymner af C. Becker, ord af Rolf Frid, utföras af tvenne körer och orchester.
7:o) Tacksägelse till damerna.
8:o) Hymn till damerna, af C. Becker, ord af Rolf Frid, utföres af sångkören.
9:o) "Hör oss Svea", af G. Wennerberg, utföres af sångkören.
10:o) Högtidsmarsch ur bal. Thrymsqviden, af Hartman, utföres af skarpskyttarnes musikkår.

Komitéen för bildning och nöjt.

Malmö arbetareförenings medlemmar!

Tredje qvartalets afgifter komma att erläggas Thorsdagen den 8, Fredagen den 9, Måndagen den 12, Tisdagen den 13, Onsdagen den 14 samt Thorsdagen den 15 instundande Juli kl. 8—10 e. m. De, som efter denna tid ej fullgjort sina inbetalningar, komma att åsättas de i stadgarne fastställda böterna.

Uppbördskomitéen.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Juli månad.

Fredagen den 9. Packhuskarlen M. Jönsson.
Lördagen den 10. Mätaren Nils Möller.
Söndagen den 11. Mätaren Olaus Olsson.
Måndagen den 12. Muraren J. P. Rosenqvist.
Tisdagen den 13. Muraren. C Österberg.
Onsdagen den 14. Bryggaren P. Holmberg.
Thorsdagen den 15. Bryggaren Lars Svensson.
Fredagen den 16. Tunnbindaren Löfström.
Lördagen den 17. Bagaren J. Christensson.
Söndagen den 18. Bagaren Ifvarsson.
Måndagen den 19. Vaktmästaren Grip.
Tisdagen den 20. Plåtslagare Olsson.
Onsdagen den 21. Tobaksspinnare Brandt.
Thorsdagen den 22. Sadelmakare O' Nilsson.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 24).

Timmerman P. Billgrens hustru. Timmerman J. Wibergs hustru. Timmergesäll O. P. Ekholms hustru. Stationskarl J. Perssons hustru. Jungfru C. Lundberg. Jungfru B. Löfgren. Jungfru Chatrina Svensson. Jungfru Maria Olsson. Jungfru Johanna Persson. Packhuskarl S. Nilssons hustru. J. M. Frodlunds hustru. Eldare Anderssons hustru. Enkan Karna Olsson. Enkan Elna Persson. Jungfru Johanna Jönsson. Jungfru Johanna Jönsson. Lårarinnan Kjersti Olsson. Arbetskarl O. Jönssons hustru. Packhuskarl M. Jönssons hustru. Packhuskarl C. Anderssons hustru. Garfvare P. Tellgrens hustru. Locomotivförare Petterssons hustru. Locomotivförare Lundahls hustru. Stensättare N. Olssons hustru. Jungfru M. Lefevre. Hustrun Anna Christensson. Jungfru Beata Christensson. Fotograf Plymutz hustru. Gjuteriarbetare Petterssons hustru Kjersti. Hustrun Elis Zanders. Arbetare C. Carlssons hustru. Jungfru Johanna Malmqvist. Machinarbetaren A. Petterssons hustru. Snickare Roslunds hustru. Gjutare A. Olssons hustru. Eldare Åkessons hustru. Hustrun Johanna Cronqvist. Skräddare Leths hustru. Snickare Dahlqvists hustru. Snickaregesäll Jacobssons hustru. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Mathilda Nilsson. Jungfru Bengta Nilsson. Lärarinna Anna Jönsson. Lärarinna Maria Nilsson. Lärarinna Anna Larsson. Lärarinna Augusta Ahlman. Gjuteriarbetare A. Siljeströms hustru. Ångfartygsförman Larssons hustru Kjersti. Målare Norlings hustru. Jungfru Mathilda Hansson. Hustrun I. Jönsson. Jungfru A. Möller. Jungfru A. C. Söderling. Jungfru Anna C. Söderling. Gatväktaren H. Perssons hustru. Segeant C. Hanssons hustru. Jungfru Bothilda Nilsson. Jungfru Anna Andersson. Uppsyningsman T. Åbergs hustru. Jungfru J. H. Davidsson. Murare Håkanssons hustru. Skräddare Corsells hustru Gustafva. Jungfru Hanna Hansson. Cigarrmakare Malmgrens hustru. Hustrun Ingrid Hägglund. Jungfru Bendikta Mårtensson. Jungfru Anna Wingren. Garfvare P. Pålssons hustru. Jungfru R. Andersson.

(Forts.)

Post-Scriptum.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, som wilja deltaga i lustresan till Stockholm omkring i slutet af denna månad, kunna anteckna sig å föreningens kontor till och med nästa weckas utgång. Priset är af styrelsen bestämdt till 11 rdr tur och retur på jernbanan för hwarje person. Närmare bestämmelser blifwa i tidningarne tillkännagifna.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 29. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 16 Juli | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

På "Bikupan" kan prenumereras — efter det pris som finnes utsatt wid tidningens titel — hos tapetseraren Furst, ordförande i komitéen för Malmö arbetareförenings tidning, boende i Djeknegatan, samt å postkontoren, med tillägg af wanligt postförwaltarearvode.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

i Föreningens handelsbodar.

Hr P. Delang wid Stortorget.

Hattstofferare J. J. Asp wid lilla torget.

Handl. Berggren.

Bagare Jonson wid Tyskkyrkan.

Handl. Cederberg wid östra förstaden.

Herrar Stickler & Pehrsson.

Hr Piltz å Lugnet.

Handl. H. Ohlson, södra förstaden N:r 69.

Hos Bagare L. Ekström midt för Sw. kyrkan.

Handl. W. Ekström, ostindiefararegatan N:r 37.

Handl. Aspegren i Lund som ock emottager prenumeranter och försäljer Lös n:r af Tidningen.

Predikotur.

8 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juli.

Lörd. d. 17 kl. 10 f. m. Auktion å ett jernkram-varulager, bestående af Eskilstunasmiden, i Eneströms magasin Södra Förstaden.

" " kl. 1 på dagen är teckningen för deltagande i Malmö arbetareförenings Stockholmsresa slut.

Onsd. d. 21 kl. 10 f. m. Försäljes genom auktion af gammalt byggnadstimmer samt en del tak och murtegel i Hospitalet.

På aftonen är en konsert i ridhuset till förmån för de brandskadade i Gefle.

Fred. d. 23 kl. 8 e. m. Allmänt sammanträde med Malmö arbetareförening i festsalen.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Det har nu kommit i dagen att ett fördrag finnes emellan nordamerika och de skandinaviska länderna om förbrytares utlemnande. Dylika äro äfwen afslutade med Ryßland, Danmark och Italien, och äro nu underhandlingar härom äfwen å bane med Frankrike. Detta kommer äfwen att omfatta domars werkställighet, skydd för den litterära och artistiska eganderätten, postförbindelser m. m.

Tillrustningarne för det inom kort härstädes inträffande furstliga bilägret pågå rastlöst. Från Paris ha anländt icke mindre än 3 nya kronor, nemligen sådana, som skola sättas upp i slottets stora praktwåning i stället för de förutwarande och de nya lära kosta i inköp omkring 12,000 rdr. Såsom återskänk för de bröllopspresenter prinsessan Lovisa fått emottaga af Egyptens vicekonung, kommer dennes sändebud att till hemlandet medföra twå små ölandshästar, som tillhört konungen. — Af sin farmor kommer prinsessan Lovisa att få i brudgåfwa ett garnityr af ametister och briljanter! diadem. armband, örhängen, brosch, halskedja och ett kors. Denna "garnityr" lärer wara wärd minst 50,000 rdr rmt. — Prinsessan Lovisas linneutstyrsel är af swensk fabrikation och på drottningens befallning uteslutande sydd för hand på det en mängd fattiga fruntimmer skulle få förtjenst, men man har dock kommit underfund med att det funnits bättre damer och dertill i goda omständigheter, som anhållit att få syarbetet, som betalas wäl, och sedan ha dessa hemma hos sig låtit arbetet förrättas af halfswultna sömmerskor. Detta kan man kalla lågsinthet. — H. M:t har förärat sin blifwande måg några präktiga wagnar, som redan lära wara afsända. — Danska brudgåfwan till prinsessan Lovisa, nemligen den som gifwes från hela Danmark till det unga fursteparet skall bestå i en stor silfwerservis, hwilken anskaffas för genom den allmänna insamlingen inkomna 70,000 rdr swenskt. Det dyrbaraste stycket utgöres af en stor bordställning, hwilken ensamt är beräknad att kosta 18,000 rdr swenskt. Bland öfriga delar, hwaraf servisen kommer att bestå nämnas 100 tallrikar, 18 såsskålar, 18 armstakar och en massa fat m. m. Icke mindre än 59 kallys, innehållande bröllopspresenter, tillhörande prinsessan Lovisa, försändes med ångf. Transit n:o 2 som i förliden wecka afgick till Köpenhamn. Förmälningen kommer, såsom kändt är, att ega rum den 28 d:s i slottskapellet och ej i storkyrkan, emedan, då kronprinsens fader nödgades medgifwa att, mot wanliga bruket, då furstliga personer förmälas, wigseln ej skulle komma att ske i det land, der brudgummen har sitt hemwist, fordrade han oafwisligen, att förmälningen skulle försiggå å Stockholms slott, hwilken fordran blef i kontraktet intagen och kan nu ej ändras. I söndags, och icke såsom förr uppgifwits, söndagen förut, lystes första gången för det furstliga paret. Talis Qvalis har fått i uppdrag att författa orden och kapellmästaren Norman musiken till bröllopskantaten. Storfursten Alexander af Ryßland och prinsen af Wales lära icke wara att förwänta till bröllopet. Efter det blifwande bilägret torde komma att på jernwägen anwändas de nya kungliga wagnar, som för detta ändamål iordningställas wid Liljeholms station. Dessa åkdon utgöra höjden af all prakt. Så är salongskupén, hwilken är förenad med en särskild sängkammare, beklädd med siden som kostat 18 rdr alnen o. s. w. Hela den kungliga wagnsattiraljen beräknas uppgå till flera hundra tusen riksdaler.

Häromdagen höll ett midt i staden beläget hus på att ramla. Det war nyligen repareradt, men man hade börjadt med detta arbete uppifrån, hwarför grunden blef förswagad samt gaf wika. Öfre delen af huset kom sålunda att hänga utåt en smal grund. Tillskyndande manskap lyckades i tid afwärja faran, men under flera dagar war denna företeelse mål för den kända Stockholmska nyfikenheten.

Om bord på en under segling i skärgården warande skuta tilldrag sig, att en man af besättningen föll öfwerbord. En kamrat skyndade till hans hjelp, men blef sjelf neddragen i djupet, så att båda drunknade. Nu fanns endast en liten gosse qwar ombord, hwarför skutan kom i drift, men uppfångades slutligen samt fördes med sin lilla befälhafware in i hamn.

Fosterländska föreningen har af en barnawän emottagit 400 rdr till insatts i livränteanstalten för barn efter obemedlade föräldrar.

Intecknings-garanti-aktiebolaget har nu konstituerat sig sedan 1,000 aktier äro tecknade. Teckningstiden utgår den 15 dennes, men har företaget rönt en sådan framgång, att man är säker om, att tillströmningen under de sista dagarne skall blifwa stor.

På P. A. Norstedt et söners stilgjuteri tillämpas för närwarande en ny uppfinning, som lofwar att blifwa af särdeles nytta för boktryckerikonsten. På galvanisk wäg fälles typer eller plåtar af koppar, hwilka ersätta den hittills begagnade stilmetallen. Härigenom kan man erhålla stående formar af alla slags böcker, men mest praktisk blir uppfinningen likwäl wid annonsering, då man härigenom för godt pris kan erhålla plåtar lill sina annonser, hwilka i alla tider kunna begagnas.

Hufwudstaden hade den 5 Juli den märkwärdiga företeelsen, att en republikanst fest firades inom deß rojalistiska murar. Nordamerikanska medborgare hade nemligen denna dag samlats till en middag på Hasselbacken för att fira de förenta staternas sjelfständighetsförklaring, som afgafs den 4 Juli 1776. På aftonen afbrändes ett fyrwerkeri, som åskådades af 1000-tals skådelystna.

Helsingborg. Som allmänt är bekant war denna stad sistlidne söndag skådeplatsen för ett af lag tillåtet djurplågeri, i det ännu en kapplöpning derstädes hölls. Nekas kan ej, att jernwägar och enskilde personer betydligt förtjena härpå, men lika säkert är, att nöjet är rått och barbariskt, hwarföre det ej borde tolereras i wårt civiliserade tidewarf. Någon beskrifning derpå synes ej wara af nöden. — En landtbrukare Nils Olsson i Ströfwelstorps socken, har å sina egor anlaggt en badinrättning. Detta företag synes efterföljanswärdt.

Ystad. Stadens myndigheter hafwa beslutat, att wid nya hamnbassinen anlägga en slip. Man wäntar sig stora inkomster af denna för en god hamn högst nödwändiga anläggning. — Magistratsekreteraretjensten kommer ej att tillsättas förr än lönereglеringen är werkställd. Diskussionen härom lär hafwa warit särdeles liflig wid fullmäktiges sista sammanträde.

Malmö.

Weckans händelser. I Malmö, Helsingborgs och Landskrona hamnar hafwa danska båtar af under 10 registertons drägtighet blifwit befriade från hamnumgälders erläggande i likhet med hwad de swenska åtnjutit i danska hamnar.

I onsdags blef en banwakt öfwerkörd i närheten af Sandsjö station, genom att kasta sig i spåret, hwilket antages hafwa skett af yrsel.

Eldswådor hafwa under den sista weckan yppat sig hos hemmansegaren Anders Persson i Wallby, samt i Hurfwa by, hwilken sednare i det närmaste nedbrann.

Den stora olycka, säger Snällposten, som i dessa dagar öfwergått Gefle, Norrlands äldsta och mest betydande stad samt till storleken den 6:te i ordningen af rikets samtliga städer, genom den förfärliga brand, som rasat der under sistl. lördag och söndag samt lagt större delen af denna stad i aska, tager i närwarande stund framför allt annat i anspråk den allmänna uppmärksamheten i wårt land.

Denna eldswåda öfwerträffar i widden af sin förödelse alla de olyckor af detta slag, som på länge inträffat i Swerge. Den är af långt större omfång och betydenhet än t. ex. Carlstadsbranden. Gefle war ett wälmående och idogt samhälle, deß skeppsfart och handel woro mycket ansenliga; såsom skeppsbyggande war det den första, såsom skeppsredande den andra och såsom handelsstad den tredje staden i riket. Deß folkmängd uppgick förlidet år till 13,315 personer.

Gefle är beläget wid Gefleåns utlopp i en wik af Östersjön. Denna å, som flyter genom staden, delar densamma i twenne afdelningar, af hwilka den nordliga utgör twå tredjedelar, den sydliga en tredjedel af hela stadens omfång. Det är den större och i alla hänseenden förnämligare nordliga stadsdelen, det wackraste partiet af Gefle, som blifwit lågornas rof tillika med det på denna sida om ån belägna norra skeppswarfwet. Jernwägsstationen, som ligger längst östligt i staden på Alderholmen, har kunnat räddas, men de i deß närhet på samma holme befintliga talrika magasinerna med derwarande stora warulager, hafwa blifwit lågornas rof.

Det är omöjligt att ännu beräkna wärdet af de förluster, som denna brand förorsakat. Man gissar, att hela förlusten af fastigheter, lösören och waror uppgår till 10 millioners wärde, deraf naturligtwis mycket war oförsäkradt. Omkring 700 gårdar ha brunnit och 8000 menniskor äro huswilla; ett stort antal af dessa äro för den närmaste tiden beröfwade alla subsistensmedel. Snar hjelp behöfwes sålunda från den allmänna och enskilda wälgörenhetens sida. Penningebidrag af wälgörenheten inom wår provins är Snällpostens redaktion willig att emottaga, och skall hwad som för ändamålet lemnas, skyndsamt blifwa afsändt till den nödhjelpskomité, som för de brandskadade i Gefle är bildad.

Kl. omkring ½1 wid middagstiden i Lördags utbröt elden i den del af staden, som ligger norr om ån i f. d. Lundströmska gården, snedt emot gamla elementarskolan wid det s. k. Stapeltorget, under kokning af lim i en snickarewerkstad, näst intill hr Lagerbloms schweizeri. Elden spred sig hastigt till å golfwet liggande hyfwelspån och inom 5 minuter stod huset i ljusan låga. Stark westlig storm spred elden med förfärlig hastighet, så att det på somliga ställen war swårt att rädmera än gångkläderna. Inom en timma woro 2 qwarter nedbrunna. Hwad som de arma innewånarne förmådde rädda af bohag m. m., i synnerhet uti östra delen af staden, medan den westra stadsdelen brann, nedwräktes i pråmar, som oafbrutet utbogserades af stadens större och mindre bogseringsångbåtar utför elfwen till den s. k. inre redden. Många prå-

war fastgjordes äfwen nedanför ballastplatsen, der de woro bättre skyddade. De fartyg, som lågo i elfwen både ofwanför och nedanför jernwägen, måste hals öfwer hufwud kasta loß sina förtöjningar, och dels segla, dels drifwa ned för elfwen. Intet enda af Gefles för tillfället hemmawarande fartyg blef sålunda angripet af elden med undantag af de nya, som woro under byggnad.

Samma afton eller i lördags, då elden utbröt, anlände med snälltåg från Falun flera hundra man, med landshöfdingen de Maré i spetsen, samt fyra sprutor. Flera sprutor eftersändes äfwen och anlände till Gefle i söndags.

Kyrkan står qwar oskadad. De ofantliga brädgårdarne äro räddade. Bankernas wärdepapper och walutor räddades lyckligen ombord å en ångbåt. Twå personer ha blifwit brända till döds och ryktet gå att flera delat samma öde.

Wälgörenheten i hufwudstaden ha warit rastlös för de brandskadade. Redan i måndags middag woro 6000 rdr tecknade å Stockholms börs och flera konserter hafwa gifwits till förmån för de nödlidande, deribland en af Upsala studenter.

Stockholms mureri-arbetare ha under loppet af de senast förflutna dagarne försökt att genam så kallad "arbetsinställning" reglera priserna mellan arbetsgifware och arbetstagare af deras yrke. Utan att rätt kunna bedöma, om den betalning, för hwilken några arbetare åtagit sig att uppföra tegelmurarne till en byggnad wid Grubbens gärde, warit för låg, hwilket dock synes ha allt skäl för sig, enär betingspriset war satt till 8 rdr pr 1000, då t. ex. ingeniör Henström i sin Handbok i Byggnadskonsten för dylikt arbete upptager (i ett för allt) 18 rdr, och ehuruwäl, att döma af Stockholmstidningarnes referater, de mißnöjde arbetarne iakttagit en oklanderlig hållning wid sina öfwerläggningar, synes oß dock detta sätt att tillwägagå i mer än ett afseende betänkligt och mest med afseende på arbetarnes egen fördel. I dessa tider, då arbetsinställningen, utan öfwerenskommelse, på många håll kan sägas wara permanent genom brist på arbete, är det twifwelsutan ett mindre wälbetänkt steg att skråmessigt söka fixera aflöningen för de små beställningar, som kunna erhållas. Det är att tillämpa ett strypsystem af långt wådligare följder för arbetstagaren än arbetsgifwaren. Det låter mycket wäl säga sig, att under ett wißt pris kan jag icke arbeta, om jag skall ha någon fördel deraf, om jag skall kunna existera; men det fria arbetet, som efter många och långa strider ändtligen gjort sin rätt gällande, lyder inga andra taxor än dem, som af sig sjelfwa uppstå genom wexelförhållandet mellan efterfrågan och tillbud. Likasom, under gynsamma omständigheter, det är arbetstagarens owedersägliga rätt att tillgodogöra sig alla fördelar, han deraf kan draga, lika wißt är, att han i motsatt fall, han må nu wara hwem han will — dagswerkare, yrkesman, lärd eller konstnär — måste nöja sig med hwad han kan få, utan afseende på hwad han will ha. Endast genom en återgång till forna tiders skråsystem skulle ett wanmäktigt försök kunna göras, att rubba den lag, som uteslutande regerar arbetet i den moderna staten, sådan han i detta hänseende omskapats af de liberala ideerna. Att förbjuda folk att arbeta under ett wißt pris, kan wara detsamma som att döma dem till tiggarstafwen eller hungersdöden. De mißnöjde mureriarbetarnes komité har wisserligen tillkännagifwit att den "äfwen om de kunde(!) icke will utöfwa minsta tryckning på någons frihet eller öfwertygelse"; det beror nu blott på huru detta kommer att hållas. Det är redan ett mindre lofwärdt ingrepp i andras frihet och rätt, att, enligt uppgift af Dagens Nyheter, "arbetare, som warit nöjda med sin aflöning, twingats att deltaga i arbetsinställningen och derigenom bryta åtagna ackord", och det wore högst beklagligt, om första resultatet af denna opinionsyttring skulle blifwa en kollision med gällande lag. (N. Alleh.)

Jernwägar i luften är den nyaste bland stora uppfinningar. Wire Tramway, eller stolpjernwäg, fordrar endast glest uppställda, men starka stolpar och i stället för skenor endast en af jerntråd gjord ändlös lina. Lokomotiverna stå stilla wid liniens slutpunkter, medan sjelfwa wägen rör sig med de å den anbragta wagnarne. Hastigheten, hwarmed warorna befordras, är en swensk mil i timman och deras wigt utgör c. 1,000 ton pr dag å en dylik wäg i Leicestershire. Man beräknar att en sådan wäg med lokomotiver och lastwagnar kostar 250 pd. sterl. pr engelsk mil för forslingen af 50 tons pr dag i wagnar, som rymma $^1/_2$ centner hwarje, men 1,500 pd. sterl. då 1,000 tons pr dag skola forslas i wagnar, som rymma 6 centner. Både i Frankrike, Italien och Spanien äro stolpjernwägar redan under anläggning. Här är onekligen något att fundera på för alla, som spekulera i jernwägar; de lättast utförbara äro obestridligt de som gå i luften.

Malmö Arbetareförening.

Fanans högtidliga inwigning skedde sistlidne Söndag. Sedan en talrik samling af föreningens medlemmar infunnit sig i salen, öppnades festen af skarpskyttarnes musikkår med en särdeles wacker finale ur op. Arielè samt af sångkören, som afsjöng dir. C. Beckers sång "Midsommarsolen". Derefter började den egentliga inwigningsfesten, i det fru Söderberg, å fruntimmers-komitéens wägnar, öfwerlemnade fanan till föreningen med följande af signaturen H. H. H. författade verser:

Fordom wid männernas sida i striden
Kämpade qwinnorna kraftigt och wäl;
Nu blott för enighet, kärlek och friden,
Wilja wi kämpa af hjerta och själ.

Frukten af kampen — wår första är wunnen
Snart för oß fanan i spetsen wi se.
Utwalda männer, låt se att I kunnen,
Skydda den manligt, i wäl och we.

Wänligt emottag symbolen, "wår fana",
Och den i spetsen för lederna bär.
Samloms omkring den, familjelif dana;
"Herrarnas Herre" ju sjelf oß så lär!
H. H. H.

Med nedanstående versificerade föredrag invigde v. ordföranden sedan fanan, hwarefter twenne hymner afsjöngos, komponerade af C. Becker med ord af Rolf Frid, af twenne körer, accompangerade af en dubbelqwartett. Derefter följde en offentligen uttalad tacksamhet till damerna, hwilken här nedan läses, åtföljd af en hymn. Särdeles godt intryck gjorde skarpskyttekårens honör för fanan, ej minst derföre att derigenom fosterlandets förswar ställdes i nära sammanhang med arbetarens sak. Sedan v. ordf. utbringat ett lefwe för konungen och fosterlandet, afsjöngs "Hör oß Swea", hwarefter festen afslutades med en af skarpskyttemusikkåren utförd marsch, under hwilken fanar utbars, och skarpskyttarne jemte sångarne utmarcherade. Sedan man uppställt sig på Gaswerkagatan aftågade man genom staden till Rönneholm. Här widtog ett folklif, som i många afseenden war glädjande, ehuru wi beklaga den brist på ordning, som wid dylika tillfällen så lätt uppstår i det många, i stället för att intaga sina platser i det ordnade tåget, rusa framåt utan takt. Trängsel uppkommer härigenom. Denna påpekning är likwäl säkerligen tillräcklig för att för framtiden förekomma dylikt. Utom detta lilla mankemang war festen i allo lyckad, och uttalades en allmänl belåtenhet, såwäl med densamma, som den nya, i alla afseende wäl utförda fanan.

Wid samma tillfälle inwigdes äfwen ett föreningens wapen, som för första gången war uppsatt öfwer talarestolen i salen. Det är förfärdigat af lera, utaf kakelugnsmakaren Leveau, som godhetsfullt skänkt detsamma till föreningen, hwarjemte målarearbetet å detsamma äfwen blifwit utan betalning utfördt af hr Norling. Wid styrelsens sista sammanträde tackades den sistnämnde personligen derför, samt beslöts en tacksamhetsskrifwelse till den förre.

Medlemmarne erinras om att teckningen för de deltagande i resan till Stockholm, owilkorligen utgår med morgondagen. Programmet kommer att meddelas i tidningens nästa nummer.

Ett ord med anledning af arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Liksom många andra saker i verlden, har denna tillämnade resa varit föremål för sympathier å en sida samt klander å en annan. Vi vilja nu alldeles icke tala om dem, som finna galenskap i allt, så snart det rörer det s. k. lägre folkets eller arbetarens sträfvanden efter att ernå samhällslifvets bättre förmåner eller att njuta af naturens vetenskapens och konstens alster. I förra fallet anser man honom för en missnöjd menniska, som gapar efter "för mycket", i sednare tror man honom ingenting begripa, icke vara mäktig någon upphöjdare känsla. Arbetarens lott är att arbeta, och återigen att arbeta ifrån morgon till qväll, bittida och sent, utan att för öfrigt behöfva bekymra sig om verldens gång.

Det är beklagligt, men verkligt att många tycka så. Med sådana är det icke värdt att tvista om folkupplysuing och menniskors gemensamma rättigheter. De hafva lika många om och men att invända emot, som det finnes skäl att anföra för saken.

Annorlunda är det, när vänner till den gode saken försöka utfinna bästa medlet för densammas framgång. Att de alltid skola hafva samma tanka, må man likväl ej begära. Hvad nu nämnde resa angår, så hafva vi förut omtalat huru vår aktade kollega "Arbetaren" gjorde en rätt skarp, och som vi tyckte, bitande anmärkning öfver densamma. Vi svarade med några ord derpå, och vi taga oss friheten anföra en tredje arbetaretidnings yttrande häröfver. Det är "Blad for Arbeiderföreningen at 1860", som säger:

"En af Malmö och Lunds arbetareföreningar påtänkt resa till Stockholm har gifvit anledning till polemik mellan tvenne svenska arbetaretidningar, af hvilka "Bikupan", som det förekommer oss, segrande försvarar det påstående: "Vi påstå, att arbetaren icke har råd att undvara bättre nöjen, omedan de sämre nöjena äro dyrare och verka till hans ruin, då deremot de förra både skänka honom vederqvickelse efter dagens möda och föröka hans bildning." Man ser att det är samma åsigt, som ligger till grand för sammankomsterna mellan Malmöföreningarna och vår förening, och som tillika haft sin andel i färden till London och Paris samt den — tillämnade — till Stockholm."

Vi hafva ofta framhållit nödvändigheten deraf, att arbetaren förskaffar sig bildning och sådana förädlande nöjen, som kunna stärka hans själskrafter, jemte det vi strängt påyrkat sträfvandet efter ekonomiskt oberoende. Det är ej ensamt genom muskelstyrka man uträttar något till sin ekonomiska fördel. Man måste vara frisk till kropp och själ, för att kunna bära omsorgerna för lifvets nödtorft; och upplysning och kunskaper äro likaledes nödvändiga, för att höja sin ställning.

Ur denna synpunkt hafva vi betraktat hvarje måttligt och ädelt nöje såsom ett för själ och kropp uppfriskande medel för arbetaren. Föreningsväsendet skänker honom detta, utan att så stora uppoffringar erfordras, som det skulle kosta den enskilde. Bildning och ekonomiskt oberoende måste vexa och trifvas på samma mark, om frukterna af arbetarens verksamhet skola blifva gagnande och bestående.

Men nu till saken. "Arbetaren" gjorde anmärkningar mot Stocholmsresan, såsom för dyr för arbetarne. Vi medgifva gerna, att för en hvar som företoge en dylik resa utan att dertill ega råd och tillfälle vore den för dyr; men vår mening har aldrig varit, att någon skall taga sig före något, som han ej kan gå ut med. Det är i så fall glädjande att våra arbetare, ju mera de dragas ur det gamla tanklösa, tidtals inträffande, rummellifvet börja att blifva sparsamma, och fastän de äfven gerna önska sig en glad och ädel förströelse, se de mycket på om priset är billigt. Man bör hysa förtroende till arbetarens förmåga att råda sig sjelf. Det är endast denna sjelfständighetskänsla, som fostrar den sanna sjelfhjelpen Om den enskilde icke sjelf är man för sig, och vet "att rätta munnen efter matsäcken", så hjelper ingen arbetareförening, och allt tal om sjelfhjelp är fåfängt. Man får väl dock ej föreställa sig våra arbetare, som en lössläppt hop, hvilken rusar åstad hvart det bär, utan att besinna sig på hvad de göra.

"Arbetaren" har vidare förklarat att anmärkningen var "dikterad af erfarenhet och broderlig välmening, samt att ingen annan bevekelsegrund för densamma fanns." Detta tro vi gerna; men mot beräkningen af den stora kostnaden måste vi dock göra den anmärkningen, den var minst dubbelt så stor tilltagen, som den i sjelfva verket kommer att blifva.

Sjelfva jernvägsresan har man trott skulle kosta 20,000 (!) rdr. Det är nu bekant att jernvägsstyrelsen för ett antal af minst 600 personer endast fodrar 6000 Rdr för tur och retur d. v. s. 10 rdr personen. Dessutom har man hopp om att i Stockholm erhålla billigt logi; ansökan härom är inlemnad till "Inqvarteringskommissionen" och ordföranden för Stockholms arbetareförening har enligt ingångna underrättelser med mycken beredvillighet velat ställa till på bästa sätt för mottagandet.

Hvad det beträffar, att använda de penningar, som åtgå till resan "på ett praktiskt och för föreningarne gagneligt sätt — t. ex. till understöd för arbetslösa medlemmar," så skulle ingen hellre än vi underskrifva detta. Men ett är att säga, ett annat att göra. Det är nu mycket lätt att resonnera så der, och det låter mycket vackert. Men om vi t. ex ville föreslå, att de som tecknat sig och betalt för resan skulle uppgifva densamma och låta penningarne tillkomma ett dylikt ändamål, hvad skulle sägas om det? Eller om ett sådant förslag kommit förut, månne man då i hast fått ihop 20,000 rdr?

Vi tro ej att det skall skada arbetareföreningarne eller arbetarna, att resan blifvit arrangerad, tvertom anse vi det blifva till deras gagn, och skall säkert i sin mån bidraga till arbetareföreningarnes framgång i sträfvandet att höja arbetaren.

Men först och sist sparsamhet, d. v. s den som ej förmår följa med han låte det vara, ty han skulle blott förlora derpå. Att tillställa något, som passade för alla och var i allas smak, det är omöjligt. Vi hafva vunnit mycket för arbetaren, när vi bragt det derhän, att han en gång kan få resa härifrån till fosterlandets hufvudstad och tillbaka för icke fullt 8 öre pr svensk mil och med nära nog vindens hastighet Se då åtminstone deri tidens framåtskridande till arbetarens fördel!

Det tredje nordiska folkmötet.

(Forts. fr. n:r 28.)

En amtman grefwe Schulin talade härefter för nordens konungar och konungahus, utgående från den förutsättningen, att skandinavism och lojalitet icke stodo i

strid mot hwarandra, emedan wi icke önskade ett sådant norden som det, hwilket Margaretha och Carl Gustaf eftersträfwade, eller ett skandinavien likt det Tyskland, Bismarck skapat. "Wi wilja ett norden, der tre sjelfständiga folk sluta sig tillsammans för att bistå hwarandra mot yttre fiender. Wåra konungahus hafwa wisat oß den rätta wägen genom den förmälning, som snart kommer att ske, och hwilken jag önskar måtte bringa lycka och wälsignelse ej blott för konungafamiljerna, utan äfwen för nordens trenne folk. Lefwe de nordiska konungarne och konungahusen! "Detta lefwe beswarades äfwen med skallande hurrarop.

Sedan en sång af Frederik Barfod på melodien "Wårt land, wårt land" blifwit afsjungen, besteg den för sin kamp för frikyrkligheten i Swerige bekante d:r Bergman från Winslöf talarestolen. Han började med ett lefwe för norden, hwars genljud han hoppades måtte höras i Tromsö, Haparanda, wid Dannewirke och till och med i Berlin. "Den skandinaviska tanken är ingalunda ny, wi hafwa ärft den från stora förfäder; nu war den kommen till myndig ålder och trädde fram med herrskartecknet på sin höga panna. Skalderna hafwa befordrat saken med sina sånger och det öfriga folket genom möten, de stora folkmötena. Konungahusen hafwa äfwen mäktigt medwerkat till den nordiska enheten genom förbindelsen mellan den danske kronprinsen och prinsessan Lovisa." Talaren råkade under sitt tal med den honom egna lifligheten, att widröra wissa ämnen på ett sätt, som gjorde dem mindre begripliga. Så förstodo säkert få hans mening, då han påstod sig wara både konglig och republikanskt sinnad, samt att "wi hafwa fått konungar i werlden för syndens skull." Han omtalade äfwen en historia om en bondhustru i hans socken, som hade börjat spinna med en tråd, utan att kunna uträtta något. Men hon hade gjort sin lycka med att anskaffa sig en spinnmaskin, som spann hundrade trådar på en gång. Detta wille han tillämpa på norden; wi skulle spinna på alla hundrade trådar, som woro frihetens reformer, folkmöten, korporationsmöten o. s. w. (hwarföre ej nämna hela nyliberala partiets program?) "Wåra konungahus hade också börjat att spinna", och derföre lefwe konungabarnen! Efter en stund slutade han med att anmärka, att han kanske spunnit för länge, samt uppfordrade andra att spinna widare. Så berättar en dansk referent, men wi hörde honom lägga menigheten på hjertat: "Frukter Gud och ärer kongen".

Rådman Falkman höll derefter tal om Sleswig och dess snara förening med det öfriga norden; ett ämne, som är wida tacksammare att ventilera, emedan man derwid berör en af danska folkets ömmaste känslor, och huru många swenskar finnes det, som ej dela dessa känslor af sorg öfwer en för Danmark förlorad broderstam", som sleswigska folket nu i sanning kan sägas wara. Talaren, såsom wäl bekant för många både danskar och swenskar, helsades redan wid sitt uppträdande med starka bravorop: "Det sköna norden saknar för närwarande en af deß delar, som blifwit röfwadt ifrån densamma; och denna del är det gamla Sleswig, hwars söner och döttrar djupt sörja öfwer skiljsmessan. Men så sannt det gifwes en högre makt öfwer oß, skall den dag komma, och wi hoppas, att den icke är långt borta, då rätt skall gälla mera än wåld; och wi wilja icke nedlägga tankens wapen förr än det, som bör wara förenadt, också har blifwit det." Derpå följde ett lefwe för Sleswig, beswaradt med hurrarop från tusende förenade röster.

Till föregående talare anslöt sig redaktör Willemoes från Flensborg. Han wille bringa en helsning från sönderjylland, som wisserligen sörjer, men derför icke förtwinar i sin sorg. När frågan gällde söder eller norr, skulle sydjylländska folket swara: mot norr! I werk och handling wille de wisa, att de hörde till norden och önskade sätta nordens gräns der, hwarest den danska tungan sist höres. Han utbragte ett lefwe för nordens rätta gräns.

Redaktör Rimestad höll ett på sann folklig grund anlagt föredrag om den praktiska skandinavismen, kryddadt med den honom egendomliga snydigheten. Han hänwisade på swårigheten att åstadkomma en innerligare förbindelse mellan nordens folk, så länge deras mynt, mål och wigt woro så olika. "Detta bör blifwa annorlunda. Man säger, att det är regeringarnes skull, att ingen förändring häri sker; men så är det icke. Folkets regering är som folket sjelft, och wi få aldrig en bättre regering förr än wi sjelfwe blifwa bättre. För att blifwa detta, måste folket egna hela sin kraft på det, som utgör wilkoret härför, på förwärfwandet af nationel bildning och sann nationel upplysning." Han wille utbringa ett lefwe för sann folkupplysning och bildning bland nordens trenne folk.

Ännu följde en mängd tal. Skollärare Pehrsson från Ask talade för den nordiske arbetaren; öfwerlärare Kraiberg från Århus för en lycklig fortsättning af de nordiska folkmötena. Redaktör Petersson från Trondhjem bragte en helsning från Norge. D:r Rosenberg började sitt tal med en vers ur Hovamal: "Från dina wapen wike du aldrig en fotsbredd, när på marken du färdas, icke kan du weta, när spjutet blifwer din tröst," och påpekade nödwändigheten att wärna om fosterlandets sjelfständighet. Att neka penningar härtill skulle kosta ära, frihet och modersmål. Isynnerhet qwinnan war mäktig att ingifwa mannen mod, genom att förakta honom, om han swek sin tjenst eller stängde sin pung när fäderneslandets kraf påfordrade den — "ty qwinnans förakt är den största sporre för mannen, både till godt och ondt." Pastor Hostrup höll ett wackert tal om qwinnan. Honom följde bonden Lars Larsen från Wejby, som med owanlig talareförmåga framhöll några ord till minnet af de skalder, som i sina sånger kämpat för den nordiska saken, och hwilka han liknade wid sångfåglarne, som bebåda morgonens ankomst. En bokbindare Nilsson från Lund framkom med några tankar, rörande arbetaresaken. Den långa listan på de officiella talen efterföljdes af flera tillfälliga talare, så att slutligen tyckte man, att det war alldeles för mycket prat. Så mycket hellre lyßnade man till sångens toner, hwilka ljödo från flera kanter af festplatsen. Musiken spelade upp till dans, och snart war en bal i gröngräset arrangerad.

Den stora skogen företedde en liflig tafla af menniskor, som antingen promenerade i skuggan af deß herrliga bokar och ekar eller togo sig hwila på den gröna mattan. För de materiella förnödenheterna war sörjdt genom en mängd tält, som woro uppreste på platsen, och der man hörde tal och sånger från mindre grupper af folk, swenskt och danskt i broderligt lag. Solen sken warm från den blå sommarhimlen och kastade sina strålar genom de täta löfwen ned på den glada skaran, bland hwilken det till och med icke saknades representanter från den yttersta norden, i det ett par i nationaldrägt klädda lappar gick omkring med sin ren och uppsamlade rikliga gåfwor.

På aftonen kl. 8 1/4 och 9 1/4 bröt skaran upp och extratåg förde deltagarne till Köpenhamn, der ångbåtarne mottogo swenskarne till hemfärden.

Så slutades detta wackra folkmöte, som säkert länge skall förblifwa i angenämt minne hos deltagarne.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Lund.

(Bref till Bikupan.) Under loppet af sistlidne månad har föreningen haft en utfärd till Stehag samt trenne sammankomster inwid staden, hwilka warit talrikt besökta, ehuru wädret under midsommardagarne, då två af de sednare egde rum, war mindre gynnsamt.

Utfärden till Stehag, som frammanats af önskan att komma ut och njuta något af den friska skogsluften, war synnerligen angenäm. Anlände dit, slöto sig deltagarne till ett tåg med musik och sångare i spetsen, samt marscherade upp till dansbanan, hwilken af wälwilliga personer på stället blifwit prydd med flaggor, blommor och grönt. Här förrättades först gudstjenst, hwarefter en del medlemmar spridde sig i skogen, bildande mindre grupper, inom hwilka en tarflig middag intogs ur de medförda matkorgarne. En annan del begaf sig till mynningen af Rönneå och företog båtfärder till Ringsjöns natursköna stränder. Ett mindre wälkommet regn, sedan dansen börjat, afbröt denna för en stund, men den fortsattes åter med förnyad liflighet, så snart strax derpå torrwäder inträffade. Glädje och ostörd enighet rådde under hela tiden.

Sammankomsterna i närheten af staden hafwa burit samma pregel af ädelt nöje och enighet.

Wid föreningens extra sammanträde den 27 sistlidne Juni förekom, utom några mindre ekonomiska angelägenheter, frågan om anskaffande af egen lokal för läsrum och bibliothek samt bildandet af en konsumtionsförening. För närmare utredning af dessa saker tillsättes en komité. Då denna dag tillika war halfårsdagen af föreningens stiftelse, framhöll wår werksamme och nitiske ordförande, öfwerstelöjtnant Engman, en kort öfwersigt öfwer föreningens werksamhet under den korta tid den nu framlefwat.

Som bildande och förädlande medel nämnde ordföranden sammanträdena hwarje första söndag i månaden. På dessa hade, under omwexling med wacker musik och sång, föredrag öfwer olika ämnen hållits, hwilka onekligen warit mycket underhållande, på samma gång de äfwen bidragit till arbetarens upplysning och således gjort nytta. Deßutom hade 40 af de yngre medlemmarne åtnjutit underwisning i sång. Deras framsteg hade wi haft nöjet höra, och måste erkänna deras lifliga intresse för odlingen af sångens sköna gåfwa. Wår öfwerenskommelse att wara måttliga, hade wid wåra sammankomster alltid på ett berömwärdt sätt blifwit iakttagen. Särskildt beträffande nöjen hade wi warit sparsamma. Intill utgången af Maj hade wi endast haft inwigningsfesten med dans samt en theaterrepresentation för medlemmarne. Härefter hafwa tillkommit de förutnämnda tillställningarne.

För befordrande af medlemmarnes wälstånd hade en sjuk- och begrafnings-hjelpkassa blifwit inrättad och reglementerad. Denna kassa kan, om den omfattas med allmänt deltagande af föreningens medlemmar, blifwa till större gagn i behofwets stund, än man nu under helsans dagar kanske inser. Den war äfwen ett prof på medlemmarnes håg att genom sjelfhjelp bereda sig utwägar till oberoende. hwilket är förnämsta ändamålet med arbetareföreningarnes werksamhet. Wår allmänna kassa hade blifwit skonad från andra, än ytterst nödwändiga utgifter och kunde derföre blifwa till stor förmån i flera afseenden för föreningen.

Till wederläggande af wåra wedersakares påstående, hwaråt många lättrogne gerna låna sitt öra, att föreningen förorsakar kostnader för arbetaren och inplantar håg för fåfänga och nöjen, ansåg ordföranden ej något behöfwa framhållas, allraminst för föreningens medlemmar. Men då hwarje god sak kan förtydas, så, för att icke lemna alltför stort spelrum åt det lösa pratet, wille han blott nämna några ord. En hwar torde weta att nöjen, lyx och fåfänga funnits bland menniskor innan någon arbetareförening trädt fram. Wi hafwa deremot öfwerenskommit att wid wåra sammankomster följa den lyxen att wara "hela och rena", såsom det anstår hwarje ordentlig menniska — och derutöfwer gå wi ej, wi älska ingen fåfäng grannlåt. En sådan öfwerenskommelse kunna wi såsom förening följa. Ingen kan hindra oß, om wi så önska, att antaga en enkel klädsel, gemensam för alla. På sådant sätt motwerkas den lyx, som eljest tränger sig på arbetaren från de mera bemedlade samhällsklasserna. Wåra nöjen hafwa warit få, och kostnaden för dem har bestått deri, att de warit billiga. Wid månadtliga sammanträdena betalas ingen afgift. Representationen på theatern war genom ackord nedsatt till halfwa priset, och då troligen under den tid theatersällskapet wistades här något hwar åtminstone en gång besökt theatern, så kan fördelen deraf, att en tiondedel af Lunds befolkning fick bewista en wacker representation för hälften af hwad det eljest kostade, ej bestridas. Inträdesafgiften till öfriga sammankomster med dans har utgjort 12 öre — till hwilket pris äfwen afgift till utom föreningen warande danstillställningar måst nedsättas; en förmån som föreningen åstadkommit för stadens mindre bemedlade befolkning, hwilken är nödsakad att söka sina nöjen wid dylika tillfällen. Då en hwar under sommartiden utom hemmet söker sig någon förströelse på en ledig söndagsafton, är det både sedlig och ekonomisk winst, att detta winnes i ett ordnadt sällskap. Nöjet fås då till godt pris och förädlas genom den wänskapliga, broderliga anda, som lifwar allas håg.

Med erkännande att arbetaren, så wäl som andra samhällsmedlemmar, bör kunna hemta lefnadslust äfwen genom att roa sig, få wi dock ihågkomma, att nöjet må e wara en bisak och ej en hufwudsak. Hwarken wår tid eller wåra penningar få onödigtwis förspillas på ytliga njutningar, hwilka förstöra hågen för arbetet, och när de komma till öfwerdrift, alstra lättsinne och slöseri, som förstört och ännu förstör de mera bemedlade och således lättare arbetaren, hwars sinnelag bör wara gladt, allwarligt och ståndaktigt. Wårt mål är att förskaffa oß ekonomiskt oberoende, aktning och medborgerlig betydelse i samhället, samt att derigenom ernå trefnad och förnöjsamhet såwäl inom som utom wåra hem. Målet nå wi med tiden, dertill fordras endast ihärdighet, ömsesidigt förtroende och enighet i wåra företag.

Derefter öfwergick ordföranden till att omtala den beramade Stockholmsfärden. Denna hade blifwit föreslagen att ordnas efter en billig resekostnad. För den som hade tid och tillfälle att deltaga i densamma, kunde det wara trefligt och gagnande att få se sitt fäderneslands hufwudstad, som till sitt läge är lika skön, som den är wärderik för sina fosterländska minnen. Men man borde härwid ej glömma att tid är penningar och sålunda ej låta det goda priset locka sig till någon uppoffring, som man ej kunde bära. Ordföranden hoppades, att denna hans wälmenta och öppenhjertliga uppmaning icke skulle illa upptagas af någon, helst som han wäl kände att en hwar för sig nog wisste att råda öfwer sina behof; men han wille härmed endast hafwa antydt, att förslaget ej war anlagt såsom någon slags "lockmat". Ordningsmän för resan hafwa sedan blifwit utsedde.

—m.

(Insändt.)

Af en wilseledande notis i en af de sista numren af tidningen "Snällposten" will det synas som om det Dramatiska Sällskapet inom Malmö arbetareförening skulle hafwa för afsigt att skilja sig från föreningen samt för sin räkning behålla den förtjenst, som representationerna möjligen skulle komma att medföra. För undwikande af alla mißtydningar, anser jag det wara en pligt, att upplysa allmänheten om rätta förhållandet. Detta beslut fattades endast för att få utredt ett rättsförhållande, som hwarken moraliskt eller juridiskt lag kan jäfwa. Men Dramatiska Sällskapet ämnar endast begagna sig af denna fördel, som den redan från början egt, för att sätta teatern i komplett stick, samt sedan ställa den till föreningens fulla förfogande. Orsaken härtill är nemligen att en illasinnad person i egennyttiga afsigter förföljt, genom alla möjliga usla medel, teatern och deß ledare, och man har derföre warit nödsakad att göra sin rätt gällande, för att afwärja hans försök att störta en institution, som både i moraliskt och ekonomiskt hänseende kommer att blifwa föreningen till owärdelig nytta. Ingen af de medwerkande har haft eller will hafwa ett enda öre för sitt beswär, utan är det allas enstämmiga mening, att bereda föreningen så stora fördelar häraf, som det står i deras makt. Detta har framgått af deß handlingssätt och till styrelsen gjorda erbjudande från första stunden, och ej minst deraf, att sällskapet på sitt answar bekostat hela teatern; hwarför det förefaller mer än besynnerligt, att det nu blir mißtänkt för en egennytta, hwartill ej finnes den ringaste anledning. Om styrelsen sålunda öfwerlåtit teatern till det dramatiska sällskapets disposition, är detta endast en gärd af rättwisa, och detta förtroende kan endast förbinda sällskapet, att i den högsta möjliga måtto, oegennyttigt werka för föreningens bästa. Med detta swar hoppas jag att allmänheten skall inse på hwilken sida rätten är, samt skänka den ofwan åsyftade lumpne intrigören ett lika odeladt förakt, som det jag för längesedan hyser för honom.

Malmö den 16 Juli 1869.

Frid. Björling.

Utrikes.

I öfwerensstämmelse med ett kongressens beslut 1868 har president Grant proklamerat en lag, att åtta timmar skola utgöra en dags arbete för alla arbetare, arbetskarlar och handtwerkare, som anwändas af Förenta Staternas styrelse eller för deß räkning, och att ingen nedsättning af arbetslönen får ega rum på grund af arbetstimmarnas förminskning. För lagen i sig sjelf äro wi tacksamma, säger Swenska Minnesotabladet. Den är en god gåfwa, ett synnerligen nyttigt erkännande af deras rätt, hwars hedersamma lott är att förtjena sin föda i sitt anletes swett. Det är wisserligen sannt, att för närwarande kommer den endast dem till nytta, som anwändes af rege-

ringen, om de äro en ganska talrik klaß; men då nu exemplet en gång är gifwet, så torde det ej dröja länge innan densamma blir allmänt antagen. Säkerligen skall denna lag, om den allmänt antages, ha ett färdeles gynsamt inflytande på arbetskarlen. Under sådana förhållanden kan arbetaren, som trälat för andra, ha både håg och tid att egna sina aftnar åt sin familj, att sköta en liten trädgårdstäppa, om han har warit lycklig nog att förskaffa sig någon, och ha sin bostad till annat än endast ett sofrum, hwartill han har att taga sin tillflykt, då han hemkommer, uttröttad, och snart sagdt oförmögen att samla sina tankar hwarken på hemmet, familjen eller omgifningar, eller på dessa små obetydligheter inomhus, som utgöra hemmets behag, sällhet och trefnad, och mensklig sällhet, sådan den bestås här på jorden. Mången fattig arbetare är lika angelägen, ja mången gång mera angelägen än den rike mannen, att uppfostra sina barn wäl; men med tio eller elfwa timmars arbete blir han urståndsatt att egna dem någon omsorg, och denna hans oförmögenhet är till skada ej allenast för barnen, utan för familjen, för sällskapslifwet och för samhället.

Från Warschau skrifwes: Redan för flere månader sedan berättade wi om den förestående förwandlingen af ett antal städer i konungariket Polen till byar. Ukasen derom har nu utkommit och framställer naturligtwis saken såsom en gagnelig reform. De 451 städer, som hotas af reformen, skulle nog, om de kunde, betacka sig för en sådan wälgerning, som uppenbarligen icke har annat ändamål än att nedtrycka konungariket till likhet med kejsarriket, der städerna ligga flera mil från hwarandra och de öfriga orterna icke äro annat än usla byar med smutsiga, halmtäckta kojor. Många af de hotande städerna skola otwifwelaktigt gerna underkasta sig stora uppoffringar för att undgå förwandlingen. Herrar ledamöter af regleringskomitéen, åt hwilkas godtfinnande det är öfwerlemnadt, huruwida någon del af de 452 städerna må fortfarande bestå såsom sådana, hafwa ocksä wälwist stält saken på den foten.

Från Spanien berättas att marskalk Serrano, som nyligen utnämts till Spaniens regent och i denna sin egenskap erhållit en ganska wacker civillista, helt enkelt afstått från densamma. Regentenmarskalken har förklarat, att han nöjer sig med sin marskalkslön, hwilken i Spanien uppgår till 2,000 frcs i månaden. Denna oegennytta träder desto wackrare fram, som marskalkens egen förmögenhet är synnerligen anspråkslös. Ett sådant exempel måste komma att inwerka godt på ett folk och ett land, som konungadömet så länge arbetat på att korrumpera. Eget nog för en spanjor, har Serrano förklarat sig ej wilja mottaga benämningen Höghet annorledes, än i officiela och ofentliga skrifwelser.

För några dagar sedan återkom till Berlin från San Francisco i Kalifornien en preussisk läderhandlare, hwilken såsom passagerare war med på det först afgående passageraretåget från wester till öster på den numera för trafiken öppnade Pacifikbanan twärsöfwer amerikanska kontinenten. Endast 69 personer genomreste med detta tåg hela sträckan från San Francisco till Newyork, hwartill åtgick en tid af 7 dygn och 16 timmar. Intressanta äro denne resenärs meddelanden om färden öfwer prairerna och den bergiga terrängen. Wid synnerligen farliga ställen, och icke så få sådana förekomma, stannade tåget några minuter, och samtliga passagerarne stego ur kupéerna, för att efter föresyn af en tåget åtföljande prest kasta sig ned på knä och i en passande bön anbefalla sig i den högstes beskydd under den wådliga färden. Derefter brusade det åter löst öfwer swindlande afgrunder eller moras på wacklande bryggor och darrande skenor. Hela resan från San Francisco till Berlin tillryggalades på 19 dagar. Wid stationen Ohema inkasserar biljettförsäljaren numera dagligen omkring 4,000 dollars för passagerarebiljetter.

TAL

vid invigningen af

Malmö Arbetareförenings fana

den 11 Juli 1869.

Det sägs att en af nordens store kungar,
då han i striden såg sin krigshär vika
för öfvermakten, och hvar kämpe falla
för blodigt dödsbud, skänkande sitt lif;
det sägs, att han af konungarnes konung
bevekande begärde om ett tecken,
som kunde samla kämparne ånyo,
som kunde gjuta mod i bröst och kraft i armen,
samt glansfull seger i den sista stunden
beskära åt hans ärorika vapen.
Och se, en fana ifrån himmelen föll neder,
med korsets tecken uppå blodröd grund,
och kämparne de samlades ånyo,
fast sargade och blödande ur tusen sår;
i ögat lyste mod och armen höjdes
ånyo senfullt emot hotfull ovän,
och innan dagen uti blod sig sänkte,
och natten nedsteg öfver syndfull jord,
var slagen fienden, och uti ändlöst jubel
förbyttes nederlagets stumma smärta.

Så har i norden uti alla tider
en fana svajat framför slutna leder,
af alla älskad, utaf alla vördad,
som segrens sinnebild, dess enhets, trohets,
ja, dess själs symbol. — Då en mot tio
uti hopplös kamp de tappre fäder
för älskadt fosterland sitt hjertblod gjöt
och, segnande, ännu i dödens armar,
med brusten blick en väntad räddning sökte,
när då dess ögas blixt symbolen fann,
den älskade, för nordanvinden svaja,
då tändes åter hopp i sorgfullt hjerta,
och blicken lifvades, och handen höjdes;
mot slutna leder fram man rusade
och sökte döden, men fann fröjd och seger!

Fall derför täckelse — bred ut din yta
du sköna fana, du vår enhets tecken!
Var du symbolen för vår fröjd och lycka!
I stridens tummel, då en ovän hotar,
då Sveas jord af fienderna trampas,
gladt svaja framför våra slutna leder,
och för till seger, till vår frihets seger!
Må hvarje själ förtvina, hjertat brista,
vår moder Svea neka oss en graf
uti sin helgade, sin dyra jord,
om vi lik fega uslingar förråda
dess helga sak, och fly med skam ur striden,
förgäta pligten, och vår fana svika.
I fredens värf — om någongång i striden
mot sorg och fattigdom oss modet sviker,
om lumpen tvedrägt skulle lömskt sig smyga
emellan bröders hjertan, och dem söndra,
var då föreningspunkten för oss alla,
den hamn, der våra tankar samlas,
det mål, hvartill vi alla sträfva,
den vän, som uti nöd och lust oss visar
den rätta vägen till det sanna målet,
till välstånd, bildning och ett ädelt nöje!

ROLF FRID.

Till Qvinnorna.

Till eder, qvinnor, sist vår tack vi ställa
lik bäcken, som ur klippan synes qvälla,
att läska vandrar'n på en tröttsam dag,
så hvarje handling af en ädel qvinna
är läskedryck i lifvets bittra timma;
vi derför tömma den med fulla drag.

När qvinnan med sin kärleks milda lära
varmt värnar fosterlandets sanna ära,
då kan dess frihet aldrig sköflad bli,
ty i dess söners hjertan modet födes,
och aldrig känslan för dess rätt förödes,
"ty mer än lefva är att vara fri!"

Så tack då qvinnor utaf vår förening!
Vi väl förstått den fosterländska mening,
som ligger dold i eder sköna skänk;
i väl och ve med trofast mod vi ärna
vårt land, vårt hem mot fienderna värna
samt vårda fanan, vår föreningslänk.

Redaktionen har mottagit nedanstående enkla tacksamhetsord till qwinliga medlemmarne af Malmö arbetareförening:

På egna och mina kamrater, arbetarnes wägnar will jag med några enkla wersar frambära wår tacksamhet till damerna, för den wackra fanan, de hafwa skänkt oß; ty utan deras åtgöranden, hade wi troligen fått wänta ännu länge på en sådan.

Hulda goda gifwarinnor,
Tack för Fanan, den är skön,
Må, hur tiden än förrinner
Sällhet städse bli er lön.

Må den som en make funnit
Alltid möta honom öm,
Och må den som dit ej hunnit
Få, den hon ser i sin dröm.

Och må den hon sig antager
Städse blifwa henne wärd;
Edra hus ej sakna lager,
Lifwets goda, bli beskärd.

Edra Söner, Döttrar, alla,
Må de Er, till glädje bli,
Helsan, och allt godt tillfalla
Eder alla, Dem och Ni.

Tack för Fanan, den oß gläder
När wi på en liten färd,
Utom stadens portar träder
Ifrån hemmets lugna härd.

En arbetare,
Medlem af Arbetareföreningen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Denna månads ordinarie sammanträde kommer att hållas, Fredagen den 23 Juli kl. 8 e. m. Program kommer att meddelas i Tidningens nästa nummer,
Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareföre-

nings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Sångkören

sammanträder till repetition Lördagen den 17 och Måndagen den 19 Juli kl. 8 e. m. samt till generalrepetition i Ridhuset Tisdagen den 28 Juli kl. 8 e. m.

Blandade kören

sammanträder till repetition Lördagen den 17 Juli kl. 8 e. m. samt till generalrepetition i Ridhuset Tisdagen den 20 Juli kl. 8 e. m.

Dramatiska Sällskapet

sammanträder sålunda till repetition:
Lördagen den 17 kl. 8 e. m.: Hittebarnet.
Måndagen den 19 kl. 8 e. m.: De begge Döfve. — Kl. 9: De begge Direktörerna.
Thorsdagen den 22 kl. 8 e. m.: En Bengalisk Tiger. — Kl. 9: Den Svaga Sidan.

OBS. Är någon förhindrad, torde sådant med det första anmälas.

Ordföranden.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Juli månad.

Fredagen den 16. Tunnbindaren Löfström.
Lördagen den. 17. Bagaren J. Christensson.
Söndagen den 18. Bagaren Ifvarsson.
Måndagen den 19. Vaktmästaren Grip.
Tisdagen den 20. Plåtslagare Olsson.
Onsdagen den 21. Tobaksspinnare Brandt.
Thorsdagen den 22. Sadelmakare O' Nilsson.
Fredagen den 23. Skomakare P. Rosberg.
Lördagen den 24. Cigarrmakare Wiberg.
Söndagen den 25. Gördelmakare M. Andersson.
Måndagen den 26. Sjåaren P. Nilsson.
Tisdagen den 27. Sjåaren M. Christofferson.
Onsdagen den 28. Stensättaren L. Persson.
Thorsdagen den 29. Smedmästaren Holmberg.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 24).

Stadsmätare J. Olssons hustru. Jungfru Sofi Pettersson. Lärarinna Kjersti Eisfeld. Arbetare N. Nilssons hustru. O. Johnssons hustru Johanna Brovn. Jungfru Elis Jeppsson. Hustru Bengta Hansson Färjeman H. Hanssons hustru. Hustru Albrechtsson. Hustru Mårtensson. Hustru Ingrid Larsson. N. Olssons hustru. N. P. Blidbergs hustru. Jungfru Sofi Tell. Jungfru Elna Billgren. Skomakare H. Olssons hustru. J. A. Krons hustru. Jungfru Julia Lundberg. Jungfru Maria Lundberg. Fru C. Lundberg. Hustru Kjersti Persson. Jungfru Anna Larsson. Hustrun Johanna Schönström. Handlande Berggrens hustru. R. Perssons hustru. Jnngfru Augusta Nyman. Jungfru Maria Persson. Timmergesäll Wahlgrens hustru. Hustrun Elna Österberg. Murare Ekelunds hustru. Snick. H. Nilssons hustru. Jungfru C. Jönsson. Jungfru Kjersti Andersson. Machinist Lindelöfs hustru. Jungfru Elis Lindelöf. Skeppare Perssons hustru. B. Lundgrens hustru. Jungfru Hanna Andersson. Timmergesäll P Jönssons hustru. Jungfru Maria Persson. Arbetare Malmgrens hustru. Hustrun C. Malmlöf. Jungfru M. Matmlöf. Skomakare Hallengrens hustru. Jungfru Maria Nilsson. Hustru Helena Frick. Enkan Cornelia Brorström. Jungfru Maria Jönsson. Jungfru Augusta Nilsson. Tunnbindare Lundströms hustru. Jungfru Maria Nilsson. Jungfru Alfrida Gellström. Elna Jönsson. Hustrun Kjersti Bengtsson. Jungfru Oliva Andersson. Jungfru Gustafva Nilsson. Jungfru Anna Johnsson. Skräddare Coursells hustru. Hustru Cederholm. Jungfru Maria Hyberg. Jungfru K. Andersson. Jungfru Elna Hansson Jungfru Kjersti Hallberg. Jungfru Elis Persson. Jungfru Magreta Larsson. Jungfru Johanna Larsson. Färjeman F. Petterssons hustru. Målare Rundqvists hustru. Murare Björkstrands hustru. Jungfru Kjersti Arfvidsson. Jungfru Pernilla Öhrqvist. Sy-jungfru Josefina Larsson. Sy-jungfru Augusta Malmstedt Qvartersman Olssons hustru. Jungfru Hedvig Olsson. Jungfru Karna Andersson. Jungfru Mathilda Segerdahl. Jungfru Gustafva Johansson. Jungfru Kjersti Jeppsson.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 30. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 23 Juli | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

På "Bikupan" kan prenumereras — efter det pris som finnes utsatt wid tidningens titel — hos tapetseraren Furst, ordförande i komitéen för Malmö arbetareförenings tidning, boende i Djeknegatan, samt å postkontoren, med tillägg af wanligt postförwaltarearvode.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

i Föreningens handelsbodar.

Hr P. Delang wid Stortorget.

Hattstofferare J. J. Asp wid lilla torget.

Handl. Berggren.

Bagare Jonson wid Tyskkyrkan.

Handl. Cederberg wid östra förstaden.

Herrar Stickler & Pehrsson.

Hr Piltz å Lugnet.

Handl. H. Ohlson, södra förstaden N:r 69.

Hos Bagare L. Ekström midt för Sw. kyrkan.

Handl. W. Ekström, ostindiefararegatan N:r 37.

Handl. Aspegren i Lund som ock emottager prenumeranter och försäljer Lös n:r af Tidningen.

Predikotur.

9 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Slottspastor Peterson.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Prosten Olin.

Den kollekt, som insamlas i S:t Petri kyrka, tillfaller de brandskadade i Gefle.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af v. Pastor Löfwall.

Kollekt till de brandskadade i Gefle kommer efter högmessogudstjensternas slut att upptagas.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Juli.

Månd. d. 26 kl. 3 e. m. Auktion å 9 tunnland jord vid egendomen Christinelund.

" " kl. 8 e. m. Malmö arbetareförenings allmänna sammanträde.

Tisd. d. 27 kl. 11 f. m. Försäljes genom auktion gamla bräder och tunnor å repslagarebanan vid benqvarnen i Malmö.

Onsd. d. 28 kl. half 10 f. m. Försäljes genom auktion aflidne gördelmakare M. Anderssons qvarlåtenskap, lösören och verktyger m. m.

Torsd. d. 29 kl. 11 f. m. Auktion å hus och tomt N:o 295—296 vid Calendegatan.

" " kl. 12 midd. auktion å hus och tomt N:r 8 Södra Förstaden.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3** 44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Allas tankar inom hufwudstaden äro uteslutande upptagne af twenne tilldragelser: den förestående förmälningen, samt branden i Gefle. För att på ett wärdigt sätt fira den förra, widtager man utomordentliga åtgärder, hwilka likwäl äro omöjliga att tydliggöra för landsortens läsare. Säkert är, att denna fest blir wärdig ett konungarike, som gifter bort sin prinsessa, samt tillfredsställande, äfwen om man med skäl kan anmärka, att kostnaderna derför äro wäl dryga för landets resurser. Hwad de arma menniskor beträffar, som på några timmar blefwo beröfwade alla sina egodelar, samt utan skydd, utkastade på bara marken, så förnekar sig ej den wälkända swenska hjelpsamheten. Utom musikaliska och dramatiska nöjen af alla slag, insamlas stora summor, samt blifwa en mängd lifsmedel uppsända till de nödställda. Oegennyttan har wid detta, som alla andra olycksstillfällen, wisat sig i sin wackraste dager, och det gör hjertat godt, att se dessa bewis på uppoffrande menniskokärlek.

Det stora nordiska telegrafbolagets aktier hafwa wunnit sådant förtroende på Europas större börser att de äro utsålda. De snabba kommunikationerna med utlandet blifwa härigenom betydligt förökade, hwilket bör fördelaktigt inwerka på wår handel och industri.

Twenne studerande hade en dag i förra weckan begifwit sig ut i en af dessa segelbåtar, som i Stockholm uthyras, ehuru dessa befinna sig i högst bristfälligt skick. Följden blef att den kantrade, och sannolikt hade de båda unge männen omkommit, om ej den behjertade befälhafwaren på en af de många ångsluparne, styrmannen Weßman, skyndat till deras hjelp samt lyckats rädda dem med fara för eget lif. Hr Weßman har förut räddat 12 menniskolif, hwilket tyckes berättiga honom till offentligt erkännande.

Tillståndsbewis hafwa på en gång blifwit hos justitiestatsministern uttagne för att utgifwa ej mindre än trenne "Fädernesland". Dessa försigtighetsmått widtagas för att genast hafwa en answaring i beredskap så snart den föregående blir fälld. Man kan med skäl undra öfwer huru länge detta mißbruk med det fria ordet skall få bedrifwas inom wårt land. Det tyckes wara på tiden att stäfja dessa krypskyttars ofog innan, den swenska pressens anseende blir helt och hållet förderfwadt, samt deß frihet allwarligen hotad.

Gefle. Nöden i den afbrända staden är förfärlig, ehuru från alla håll wälwilliga bidrag tillströmma. Den enda arbetsförtjenst som gifwes är wid uppförande af baracker för att herbergera de huswilla; all industri ligger nere, och den hemska förtwiflan, som gripit alla, har alstrat modlöshet. Snickaren Erlandsson, som genom grof försumlighet war orsaken till den förfärliga olyckan är inmanad i häkte.

Kristianstad. Tidningarne klaga öfwer att planteringarne skadas af okynniga personer samt att ingenting göres för att stäfja ofoget. Civilisationen står ännu lågt i wårt fosterland, då sinnet för det sköna är så litet utweckladt, att polis behöfwes för att skydda wackra planteringar. I det fallet är wårt samhälle lyckligare lottadt.

Lund. Såsom owanligt omnämnes, att ett plommonträd i en af stadens trädgårdar bär frukt och blommor på samma gång — Ej mindre än fyra personer hafwa i dessa dagar drabbats af en hastig död. Trenne hafwa rörda af slag, fallit omkull på gatan samt genast aflidit, och den fjerde har fallit ned från en byggnadsställning. — Den af regeringen företagna reduceringen af biskopens lön har wäckt ett rättwist uppseende. Emot riksdagens beslut kommer den härigenom att bibehållas wid 30,000 rdr, hwarförutan de indragna medlen ej öfwerlemnas till statskassan, utan anwändes till andra ändamål. Sådant lärer swårligen opåtalt få passera.

Ystad. Derstädes har man förbjudit velocipedåkare att färdas på parkens gångar samt trotoirerna. Denna åtgärd synes ltka wälbetänkt som att wara förtjent af efterföljd.

Malmö.

Weckans händelser hafwa ej warit synnerligen rikhaltiga eller omwexlande. Nöjena hafwa utgjort hufwudsaken, omwexlande med utfärder i det gröna samt besök å teatern och konsert, allt af utmärkt beskaffenhet. Stockholms mera framstående artister hafwa nemligen besökt wår stad samt skänkt oß en konstnjutning, sådan wi på många år ej haft maken till. Beklagligtwis äro priserna till dessa representationer i allmänhet så höga, att den stora allmänheten har föga nytta deraf.

Danska konungafamiljen anlände hit i går afton kl. omkring 6 och afreste genast med extratåg till Stockholm, för bewistande af förmälningen mellan danska kronprinsen och prinsessan Lovisa. Wägen emellan ångbåten och jernbanstationen war smyckad med en allé af granar och uppresta flaggstänger. En ofantlig massa menniskor war på benen för att åskåda de kungliges ankomst. Under wägen och wid jernbanan helsades konungafamiljen med hurra- och lefwe-rop.

De båda folkkonserterna sistlidne onsdag och thorsdag tillwunno sig ett rättwist bifall. I alla afseenden kan man kalla dem lyckade, hwarför äfwen hela samhället är tack skyldig de män, som förskaffade oß en konstnjutning, på samma gång de beredde oß ett wälkommet tillfälle, att hjelpa wåra nödställda landsmän. Dessa konserter woro besökta af ungefär 3,000 personer, samt lemnade genom öfwerbetalningar en behållning af cirka 1,000 rdr. Lyckligt det samhälle, som eger sådana resurser, och hwars inwånare weta att uppskatta de estetiska njutningar, som sålunda beredas dem.

Malmö skarpskyttekår inbjuder till en allmän täflingsskjutning härstädes den 22 instundande Augusti. Denna inbjudning omfattas med synnerlig wälwilja, hwarför man äfwen har hopp om, att den ej allenast för i år skall medföra ett lysande resultat, utan äfwen bidraga till framtida förkofran i dessa för landets frihet nyttiga wapenlekar. Wi ställa derföre den uppmaning till hwarje fosterlandswän, att, hwar och en i sin mån, bidraga till det wackra och för samhället glädjande ändamålet. Om fienden en gång skulle hota wåra fredliga hem, erhålles full valuta för den gjorda uppoffringen.

I förra weckan inträffade den olyckan wid härwarande klädesfabrik, att en yngling fick sin arm indragen i machineriet samt derstädes afsliten. Så många liknande olyckshändelser hafwa nu inträffat, att man borde hafwa lärt sig försigtighet

---

Malmö Arbetareförening.

För de föreningar, som deltaga i Stockholmsresan är följande skrifwelse aflåten:

Sedan det definitift blifwit bestämdt att den föreslagna Stockholmsresan härifrån företages nästa Torsdag d. 29 d:s kl. 5 f. m., så behagade de resp. föreningarnes styrelser till Ordföranden i Malmö arbetareförening afsända teckningslistor och penningar så tidigt att jernwägsbiljetter kunna uttagas före tisdagens utgång och tillkännagifwas att de i resan deltagande medlemmarne af Helsingborgs och Landskrona föreningar möta i Eslöf kl. 6,12, medlemmar af Kristianstads förening i Haßleholm kl. 8,35 och medlemmar af Wexiö förening i Alfwestad kl. 12,39, allt samma dag. Deltagarne i resan behagade inse nödwändigheten af att i god tid infinna sig wid stationerna.

Malmö den 23 Juli 1869.

Björling. Ekeroth.

"Sällskapets för arbetareföreningars befrämjande" årsberättelse. "Arbetaren" har nu i sina sednare nummer meddelat utdrag af denna berättelse, och deri yttras om wår förening följande:

"Icke någon arbetareförening i hela riket har inom lika kort tid uppstigit till ett så högt ledamotsantal som föreningen i Malmö, hwilken stiftad den 3 Januari 1868 wid samma års slut egde ett antal af 2,371 ledamöter, hwaraf 1,385 manliga och 986 qwinliga. Föreningen har också redan eget hus, med en wacker trädgård, handelsrörelse uti twå bodar, läslokal med flera rum, bibliothek och sångkör. De sällskapliga nöjena inom föreningen hafwa blifwit förhöjda genom inrättandet af en theater, hwartill enskild person förskjutit 1,000 rdr; men den för åstadkommande af en folkbank nedsatta komitéen har upplöst sig utan resultat. Ett reglemente för en sparkassa har emellertid blifwit antaget." Dessa få rader afgifwa tillräckligt wittnesbörd om det werksamma lif som warit rådande inom den unga föreningen och skola nedtysta hwarje försåtligt anfall mot densamma. Wi se tillika deraf att icke Sällskapet utan tidn. "Dagens Nyheter" sjelf framkommit med den förut omtalade oriktiga uppgiften. En af stadens tidningar, Malmö H. och Sjöf. Tidn., som man likwäl trodde skulle hafwa reda på saken, upptog "Dagens Nyheters" referat, utan att med ett enda ord då eller sedermera omnämna det felaktiga. Men man kunde ej wänta annat af sistnämnda tidning.

Bland de i årsberättelsen omnämnda arbetareföreningarne är det en glädje att finna hwilken jemn och stadig utweckling, som råder öfwerallt. Det är först på sednare tiden denna lifaktiga sträfwan för

arbetarens wäl uppstått, och utsigterna om fäderneslandets förkofran ljusna, då man ser denna talrika kloß af deß ityogaste söner höja sina armar för sjelfständighet, bildning och wälsignelsebringande werksamhet. Fröet till en förhoppningsfull och bättre framtid är utsådt, det gror och skjuter friska och krattiga telningar — wården dem, att ej söndringens och twedräglens nattkyla förstöra lifskraften!

Stockholmsresan kommer att ske nästa Torsdag. Tekningen är afslutad om tisdag, då alla deltagarne skola hafwa erlagt afgiften. Från flera andra föreningar hafwa anmälningar af deltagare ingått, så att antalet blir öfwer 600. **Ett extra blad af "Bikupan" med fullständiga underrättelser om resan, såsom program, tidtabell för tågets gång, wistelsen i Stockholm etc., utkommer om onsdags morgon kl. 8 och utdelas gratis åt deltagarne i resan;** andra personer kunna erhålla lösnummer af nämnda blad till 3 öre.

De nordwesttyska arbetareföreningarnes möte i Hamburg.

De nordwesttyska arbetareföreningarne hafwa genom delegerade nyligen haft ett, äfwen af den tyska folkbankskaparen Schultze-Delitzsch besökt möte. Under förhandlingarne wid detsamma yttrade han följande, hwilket, grundadt på flerårig erfarenhet och bepröfning förtjenar uppmärksammas:

Kreditbankerna och förskottsföreningarne böra ej inskränkas till wissa kretsar och klasser af befolkningen. Man begår ett stort mißtag, om man för den obemedlade förswårar inträdet genom höga inträdesafgifter eller genom att sätta bidragens minimi-insatser höga. De obemedlade höjas genom medwetandet, att de samla kapital i samma förening skuldra wid skuldra med sina bättre lottade medborgare, icke allenast i ekonomiskt, utan äfwen i sedligt hänseende. Alla kredit- och förskottsföreningars uppgift är: Att göra hwarje kreditwärdig äfwen kreditduglig. På denna wäg löser man den sociala frågan, upphäfwer de förderfliga klaßskiljnaderna genom en naturlig utjemning och utan konstlade medel. Hwad som höjer den enskilde, höjer äfwen hela klassers sedlighet. Men äfwen för kredit- och förskottsföreningarne sjelfwa är det wigtigt att till kunder erhålla "småfolket" med deß sparstyfrar. Under affärskriser äro småfolkets besparingar en säker grundwal, under det att de små kapitalisternas insättningar, lockade genom statspapperens fall till billiga köp, hastigt dragas ur bankerna. Mycket har wunnits, om på detta sätt kapitalbildningens minsta hårkärl lemna blod åt en liflig omsättnings stora pulsådror. Just detta ha sparbankerna ej werkat: i stället för att flyta tillbaka i den fria penningrörelsen, hafwa de genom dem skapade kapitalerna nästan endast kommit fastighetsegarne och kapitalisterna till godo. Men folkbankerna och kreditföreningarne wilja demokratisera kapitalet, och följden deraf skal bli äfwen det andliga kapitalets så lifligt önskade demokratisering.

I afseende på föreningar för uppförandet af bostäder kunna arbetarne wisserligen sjelfständigt bilda sådana. Men skall målet (arbetarens förwärfwande af det hus han bebor) icke sättas alltför långt bort, så måste en förening af kapitalister ställa sig wid arbetareföreningens sida, ingalunda för att göra godt i detta ords wanliga bemärkelse, utan städse med det högt uttalade syftemålet: att göra en affär. Derigenom att de båda föreningarne wid ingåendet af sin öfwerenskommelse ömsesidigt fästa afseende wid hwarandra, skola bådas anspråk kunna tillfredsställas.

Ett ord till unga arbetare.

I det sednast utkomna häftet af Läsning för Folket förekommer, bland annat, ett föredrag af hr Chr. Nielsen, hållet för lärjungarne wid folkhögskolan på Hindholm i Danmark, hwarur wi tillåta oß meddela wåra läsare följande utdrag, som wäl förtjenar att läsas och öfwertänkas.

En yngling, som skall blifwa en man, bör afstå från all qwinlighet, maklighet och weklighet. Han bör med ihärdig ansträngd flit styrka sin wilja och bilda sin karakter. Han begagnar icke rosenwatten och hårolja, som de slynglar wi ibland möta i städerna, hwilka lukta som pomadburkar och se ut, som om de blifwit doppade i luktwatten. Den warma sängen är icke hans käraste wistelseort; det är blott den dåsiga karlen och den warma sängen, som ej kunna skiljas åt. Ej heller uppehåller han sig omkring spiseln, skafferiet eller handkammaren, för att som en haj sluka hwarje fet bit der kan wankas. Han njuter med måttlighet sina bestämda mål och är eljest hela dagen att träffa wid sitt arbete. Låt mig försöka att påpeka några af de wägar, hwilka i detta häseende äro af största wigt och hwilka I derför bören bemöda er om att följa.

I bören hushålla med tiden. Att hushålla är att använda den sak, hwarmed man hushållar, det må nu wara tid eller penningar, på bästa och ändamålsenligaste sätt. Nu är tiden det ämne, hwaraf detta lif består, och med hänsyn till den gäller äfwen wår Frälsares ord: "Hemter tillhopa de stycken, som öfwerblifna äro, att de icke förfaras." Se på de män inom eder omgifning, som äro framstående icke genom bråk och stora ord, utan genom kraftiga och goda handlingar, så skolen I finna, att de förstå att hushålla med tiden.

"Tidigt i säng och tidigt opp!"
Det gör dig stark till själ och kropp!"

sade Franklin; ocksä säga läkarne. att sex timmars sömn är tillräcklig, och att för friska, starka menniskor mera sömn till och med är skadlig. Tron mig, ett flitigt och samwetsgrannt användande af tiden är — förutsatt att wi hafwa Guds wilja för ögonen — ett af de ofwikligaste medlen att blifwa män. Tänken på, att I på bästa sätt tacken wår Herre för tiden genom att wäl, d. w. s. med glödande ifwer, använda den. Arbeten, medan dagen är, på allt som är arbete wärdt! Arbeten för att förwärfwa eder wälstånd, så att I med Guds hjelp kunnen slippa att taga af andra utan i stället gifwa andra; ty det är ju saligare att gifwa än att taga. Arbeten för att utbilda alla edra medfödda anlag; arbeten för frihet, bildning och framåtskridande! Begynnen med allwar alla dessa arbeten hellre i dag än i morgon, så fån I icke tid till öfwerlopps för dagdrifweri och lappri; men I förwärfwen deremot mandom och wisdom. Utan Guds wälsignelse blifwer wisserligen allt wårt arbete förgäfwes; men å andra sidan blir denna endast dem till del, som arbeta. Gud har i sin wishet gjort arbetet till ett wilkor för utweckling och framåtskridande i alla det menskliga lifwets rigtningar. De största werk i wetenskap konst och industri, i allmännyttig folklig sträfwan äro frukter af allwarligt arbete, af den största ansträgning.

I skolen wara ihärdiga och stadgade. De menniskor, som brådskande och syßlande springa från det ena till det andra, uträtta aldrig i något hänseende någonting. På en rullande sten wäxer ingen mossa, och ett yxhugg i hwarje träd i skogen fäller ej ett enda. En åsna, som tjenade hos en trädgårdsmästare, hade litet att äta och mycket att göra. Hon gick derför till åsnornas gud och bad om en annan plats. Guden blef förtretad öfwer åsnans oförnöjsamhet, då hon hade en rätt god plats, och satte henne derför i tjenst hos en krukmakare. Här fick hon tyngre bördor att draga än förut och bad derföre ånyo om en annan plats. Hennes bön blef uppfyld, och hon fick tjenst hos en garfware. Snart såg hon, att hon genom alla dessa förändringar kommit ur askan i elden, ty hon hade nu råkat i wärre ställning än någonsin förut och hon utbrast suckande: "Ack, jag olyckliga, hade jag ändå blifwit qwar hos någon af mina förra herrar! ty nu ser jag, att det blifwit wärre och wärre wid hwarje förändring. Min nuwarande egare låter mig icke blott slita och släpa mer än någon af de förra medan jag lefwer, utan han will derjemte begagna min hud sedan jag är död." Lust till förändringar i yttre förhållanden är, då den tager öfwerhand, endast kältringaktighet. Den förderfwar karakteren, hwars daning och styrka just beror på stadga och regelbundenhet. En på ombyte begifwen yngling blir aldrig en kraftfull man, till hwilkens natur och wäsen det just hörer att wara stadgad och undwika alla förändringar, som icke för hans upplysta och odlade förstånd wisa sig som förbättringar.

Ihärdighet kan förflytta berg. Hållen ut i edert arbete för både andligt och timligt godt. Hållen ut med arbetena här inom skolan! Hållen ut hemma i kärlek och trohet mot edra föräldrar, herrar och husbönder! Hållen ut, om I wiljen gå i lära. Hållen ut, om I tagen tjenst. Hållen ut, när I fån borgerliga pligter att utöfwa. Tagen till edert walspråk: "Ihärdighet besegrar alla hinder!" Detta skall inlägga stål i eder wilja, äkta mandom i edra hjertan. — Det gifwes tre slags menniskor, hwilka kunna betecknas med de orden: "jag will", "jag will icke", "jag kan icke". "Jag will" uträttar allt stort och godt, som sker i wårt land. "Jag will" anlägger jernwägar, bygger skepp, förbättrar åkerbruket, bekostar wägar, inrättar skolor, underwisar, utsår wetenskapens, bildningens och de sköna konsternas frön, planterar, wattnar och utbreder Guds rike. "Jag will icke" är twär, surmulen, andefattig och förslappad, gör narr af allting, klandrar allting och skulle nedrifwa allting, om han blott hade en smula wilja. Han är mißnöjd med Gud, sig sjelf och hela werlden, och han uträttar icke det minsta till gagn eller glädje för enda menniska. "Jag kan icke" är sjelfwa hwita plåstret, som hwarken gör ondt eller godt, hwarken bygger upp eller rifwer ned; han skördar ogräs i stället för hwete och finner detta alldeles i sin ordning. Alla werkliga män höra till den första klassen, och i denna skall Gud och samhället en gång söka hwar och en af eder. Måtten I då finnas på eder plats! En wäderhane, som förändrar mål och rigtning wid hwarje wind, kan aldrig winna andlig fasthet och stadga, aldrig komma till manlig mognad, hwaremot en liflig och manlig kraft utgår från en upplyst själs orubbliga fasthållande af sitt mål. I kunnen ej annat än beundra den man, som med ståndaktighet arbetar sig fram till ett och samma mål, utan att bry sig om hwarken solsken eller skugga, lugn eller storm, lyckans småleende eller deß rynkade panna, som gläder sig öfwer sina medmenniskors gillande, men ocksä kan berga sig detförutan, som är tacksam för deras hjelp, men icke räknar på den, utan arbetar för att komma fram i alla skiften. Låten det dock icke wara nog med att I beundren menniskor af denna art! Liknen dem! Detta är ett wilkor för att I skolen blifwa män!

Ynglingar, som wilja blifwa män, böra öfwa sig i lydnad mot sina föräldrar, husbönder eller andra, som hafwa att befalla öfwer dem, i punklig, omedelbar, owilkorlig lydnad. Det gifwes blott ett tillfälle, då denna regel icke gäller: det är, om det befalles oß något orätt. Wi böra då mera lyda Gud ån menniskor.

Är ocksä detta nödwändigt? Ja wisserligen är det nödwändigt, om wi önska att blifwa män En man är blott den, som är herre öfwer sig sjelf, öfwer alla sina begär och krafter. Och bäst är den man, som fullkomligt förstår att styra sig sjelf och andra. Huru läres denna konst? Ett gammalt ordspråk säger: "Den, som ej har lärt att lyda, lärer ej heller någonsin att befalla", och detta är sannt. Det är genom lydnaden, d. w. s. genom den owilkorliga aktningen för en högre wilja, som wår egen wilja i unga år danas och stärkes. Då wi, som nu skulle wara män, så ofullkomligt äro detta, så är grunden härtill ofta den, att wi under wår första utweckling för litet öfwats i lydnad och allt för mycket want oß att följa wåra egna infall och nycker. — "Ja, men wi lefwa ju nu i en frihetstid", inwända några bland eder. Ja, Gud, ske tack och lof för det! Men jag frågar. "Består friheten i att lefwa efter infall och nycker? Består friheten uti att lefwa efter wår egen obrutna, obildade och oomwända wilja? Låt ingen inbilla er denna dåraktiga wishet! Frihet består nu, likssom för årtusenden sedan och som den till ewig tid skall bestå, i att af inre drift och böjelse göra wår plikt, d. ä. hwad Guds ord, wårt förnuft och wårt samwete fordra att wi göra, och detta icke derföre att swärdet hänger öfwer hufwudet på oß, utan emedan wårt inre lif är i öfwerensstämmelse med lagen. Derföre är öfning i lydnad en af den menskliga frihetens grundpelare, och lydnad är i egentlig mening en demokratisk dygd, hwad än de må säga, hwilka prata om frihet utan att weta hwad frihet är. Lydnad heter den skola, der friheten läres, der fria män danas. Låten oß stärka wår frihet genom lydnad för Guds och fäderneslandets lagar. Då wi göra detta, äro wi på rätta wägen att blifwa män.

Slutligen, låten icke bedraga eder af skenet! — I unga år tycker man ibland, att de slynglar, som efter eget behag gå och drifwa, äro de friaste. Jag minnes, hur jag ofta som gosse önskade mig i Petters och Påls ställe, när jag såg dem syßlolösa spatsera omkring med cigarr i munnen, under det att jag måste arbeta. Men trädet igenkännes på deß frukt, och den frihet, som hos ynglingen wisar sig såsom punktlig lydnad, och den, som består i sjelfrådighet, bära högst olika frukter. De, hwilka i sin ungdom hafwa lärt frihet i lydnadens skola, hafwa blifwit wåra bästa bönder, köpmän, embetsmän, soldater och frihetsmän. De äro de enda fria män wi hafwa. De andra kunna bli pratmakare, dagdrifware, bedragare och politiska kannstöpare, men aldrig blifwa de — män.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Målaremästaren S. W. Rubensson, hwilken såsom förut omtalats erhållit en wacker present af föreningen för sin werksamhet som föreningens sekreterare, har afrest såsom ombud wid utställningen i Amsterdam. Förutom de inköpta möblerna medförde han jemte utställarnes artiklar profwer å en mängd i ett arbetarehushåll använda träsaker, hwilka här tillwerkas billigt, och hwarföre man will försöka winna afsättning för dylika saker. Herr Rubensson ämnar äfwen hålla ett föredrag i Amsterdam på tyska språket om Göteborgs arbetareförening och arbetarerörelsen i Swerige.

I söndags åtta dagar gjorde en del af Trollhättans arbetareförening på inbjudning af großhandl. James Dickson ett besök härstädes, för att bese konstutställningen, och hade derefter en sammankomst med härwarande förening i deß sommarlokal. "Det war ett folklif," säger Arbetaren, "sådant man här i landet länge önskat skapa, för att kunna möta rusets och andra lasters leda frestare, förjaga arbetarnes tungsinthet samt ersätta det med en sansad glädje och belåtenhet. Hwad godt arbetareföreningarne i i detta fall kunna göra skall framtiden wisa". Trollhätteföreningens ordf. kyrkoherden Åberg tackade för det hjertliga mottagandet, hwarpå hr Axel Krook å Göteborgarnes wägnar swarade med några behjertanswärda ord: "Sådana samqwäm som detta skall i flera fall återställa hos arbetarne denna kärlek och wänskap till hwarandra och till fäderneslandet, som alltför länge slumrat och derför gjort dem bland annat till lätt ledda offer för en ofta lättsinnig emigration. Det woro i alla händelser bättre och angenämare att så här i Nordens högsommar wara glad wid modren Sweas bröst, än att med några dollars större inkomst i weckan der borta i Amerikas wester swäfwa i fara för indianens tomahawk och andras utpreßningar. Der arbetarens wagga stått, bör han ock reda sin graf och uppfylla tiden emellan dessa lifwets båda ändpunkter med ädel sträfwan för eget och fosterlandets wäl."

Inom föreningen har bildats ett kapell för utförande af instrumentalmusik, hwilket utgöres af mer än 20 personer och har sina öfningar å läsalen, som äfwen måste begagnas till sång- och musikrum.

Naturvetenskapligt.

Telegrafttrådarnes sång.

Såsom orsak till de ljud, man hör från fritt hängande telegraftrådar, har man hittills ansett vinden, som direkt försätter trådarne i svängning och ur dem lockar toner, liksom ur eolsharpans strängar. I sednaste häftet af den tysk-österrikiska telegrafföreningens tidskrift visar dock banmästaren Bug att denna förklaring icke är riktig, i det han anför följande:

Den som någonsin flitigt iakttagit ledningstrådarne och deras sång, måste hafva funnit att den sednare låter förnimma sig, äfven då fullkomlig vindstilla är rådande; han måste hafva sett, att trådarne lugna vintermorgnar, betäckte med fingerstjock rimfrost, utföra sina lifliga svängningar, äfven då icke ringaste luftdrag förefinnes; de förut antagna orsakerna till fenomenet måste således icke vara de rätta. Jag har sedan 18 år tillbaka iakttagit trådarne och deras sång, och de hittills antagna orsakerna synas mig oförenbara med en sådan mängd motsägande företeelser, att jag beslöt att närmare efterforska den egentliga orsaken.

Såsom resultat af sin forskning angifver hr Bug, att orsaken till trådarnes svängningar och sång icke är vinden, utan vexlingar i temperaturen. Sången uppträder i synnerhet vid köld, som verkar en förkortning af tråden, hvilken fortplantar sig öfver möjligast stor sträcka af densamma och på fästpunkterna framkallar en gnidning, hvarigenom åter ljudet i trådarna och stolparna framkallas. Härmed stämmer äfven det faktum öfverens, att stolpar med en eller få trådar ljuda mycket högre, än de som äro belastade med många trådar, derför att de sednare genom gnidningen mindre lätt försättas i svängning.

Solens nuvarande utseende. I engelska tidskriften Mech. Magaz. läses: den låga värmegraden under denna sommar anses bland annat bero af den ovanliga mängd fläckar solytan för närvarande företer. Giornale di Roma offentliggör rörande detta ämne följande yttrande af den namnkunnige astronomen Pates Secchi: "Solen har nu inträdt i det stadium, der hon synes öfverhöljd af fläckar. På morgonen den 7 juni räknudes 33 dylika af det större slaget, samlade i 7 à 8 grupper. Antalet måste snart närma sig ett maximum. Hela solytan är af dem betäckt och har utseende af en massa flugor på en askfärgad botten."

Utrikes.

Af den oro, som under flera månader wisat sig i Frankrike, och färdeles wid utgången af walen, har man kunnat förutse, att något märkligt skulle inträffa. Napoleon har måst gifwa wika för opinionens påtryckning samt har i ett ministerråd beslutat åtskilliga reformer. Wid

lagstiftande församlingens sammanträde den 12 dennes tillkännagaf Rouher det wara kejsarens mening, att för senaten med det snaraste förelägga följande förändringar för att rådslå derom: 1:o) kammaren erhåller rättighet att fastställa ordningsstadga för sina arbetare och wälja sin president; 2:o) förenkling i sättet för behandling af ändringsförslag; 3:o) tariff-förändringar i utländska handelstraktater skola underställas kammarens bifall; 4:o) kammaren erhåller en mera omfattande kontroll wid behandlingen af budgeten; 5:o) deputerade mandatets oförenlighet med wissa statsembeten, isynnerhet ministerembetena, upphäfwes; 6:o) utsträckning af interpellationsrätten bewiljas.

Det har warit mycket tal om att en del regeringar skulle inlåtit sig i förhandlingar med curian angående det, som skulle blifwa föremål för öfwerläggningarne wid det förestående konciliet i Rom. Med wißhet har man dock icke wetat härom något mera än den cirkulärnot, som det bayerska kabinettet i denna afsigt afgifwit till åtskilliga makter, och af en korrespondens från Rom af den 4 dennes will det synas, som om de resp. makterna hållit sig temligen passiwa härwidlag. Det heter nämligen i denna korrespondens: "Några franska tidningar, och bland dem "Mem. dipl.", fortfara med sina påståenden, att den franske ambassadören markis Bannewille meddelat sig hos den heliga stolen angående sin regerings ställning till konciliet. Jag tror mig kunna försäkra, att det icke förhåller sig så. Det är sannolikt, att han i sina samtal med kardinal Antonelli försigtigt sökt sondera terrängen men det är ett godt stycke derifrån till underhandlingar. Hittills har ännu ingen makt gått så långt i frågan, som den franska regeringen förmodades hafwa gjort. De preussiska och bayerska kabinettens hållning är temligen öppen; deßlikes är det bekant nog, att Österrike är starkt benäget att först då bekymra sig om konciliet, sedan man fått närmare kännedom om deß beslut. Angående detta iakttager dock curian en systematisk tystnad, yttrande på tillfrågningarne, att det icke är curian, utan den helige ande, som skall ingifwa konciliet det, som skall antagas eller förkastas. Markis Bannewill är således hänwisad till den helige ande för att få bättre besked på saken."

Förslaget att göra den wid mynningen af Amur-floden belägna ryska ön Sachalin till en straffkoloni för swåra förbrytare, har af kejsaren blifwit sanktioneradt, och 200,000 silfwerrubel äro redan anwisade för att dit från östra Siberien förflytta 800 män. Denna åtgärd är widtagen hufwudsakligen med afseende på det ofördelaktiga inflytande, som specielt de så kallade politiska brottslingarne sägas hafwa utöfwat på den siberiska befolkningen.

Från Newyork meddelas, att årsdagen för sjelfständighetsförklaringen, den 5 d:s, öfwerallt i nordstaterna blifwit firad på wanligt sätt. Icke så i sydstaterna, der denna dag icke hålles som festdag.

Det säges att diktatorn i Paraguay, Lopez, lärer wara så sjuk, att han är sinnad begifwa sig till Europa för återställandet af sin bräckta helsa. Från krigsskådeplatsen meddelas emellertid, att öfwerste Coronad ännu före brasilianarnes framryckande i det inre af landet uppnått Ibecyhy och förstört de derwarande arsenalerna och magasinerna. Besättningen i denna cirka 40 mil från Asuncion belägna plats blef besegrad efter en häftig strid. Wid detta tillfälle lyckades det äfwen att befria 80 fångna brasilianare och 100 paraguyanska familjer, hwilka der warit inspärrade.

Från Cuba skrifwes till "Newyork Herald", att insurgenterna för ögonblicket hafwa öfwermakten. De hafwa kunnat insätta en prowisorisk regering; de hafwa penningar samt mottaga wapen och ammunition från Förenta staterna. Ställningen är för närwarande mycket allwarsam på Cuba. De äfwentyrare, som sluta sig samman under republiken Cubas banér, äro i allmänhet soldater, hwilka stridt antingen i Nordamerikas eller i Sydstaternas arméer, och i hwilka spaniorerna nog hafwa ganska farliga motståndare. "Det torde efter de ingångna underrättelserna — så heter det i den franska "Constitutionnel" — wara stor fara för, att Spanien förlorar Cuba, likasom det förut förlorat kolonier i Sydamerika."

Tekniskt.

Billigt sätt att göra omslagspapper wattentätt. Wanligt omslagspapper i rullar öfwerpenslas med någon lösning, innehållande barts i upplöst form jemte någon swart färg, t. ex. kimrök, och en swag tillsats af djurlim, på det att icke wid en senare strykning fläckar må uppstå i papperet. Då denna strykning torkat, bereder man sjelfwa det wattentäta öfwerdraget, som består utaf fint pulweriserad gummulacka (60 grammer pr 2 skålp. watten), hwilket så småningom upphettas till kokning, som kommer gummilackan att genom ständig omröring fullkomligt uppmjukna. Derefter tillsättes 14 till 16 grammer pulweriserad borax, och hettan underhålles och omröringen fortsättes tills de båda ämnena med wattnet bilda ett wäl förenadt helt. Inblanda härtill något färgämne (t. ex. kimrök, gulocker, brunrot, smaltz eller umbra) sila detta efter något afswalande genom en ylleduk, och öfwerpensla omsider papperet med denna lösning. Papperet är nu färdigt, och fullkomligt wattentätt. 3,000 fot bör dagligen kunna färdiggöras af twå, derför något wanda personer.

En ny metod att torka trä på mycket kort tid består i att koka det under några timmar i watten, och derefter lemna det att swalna, hwarigenom de lösliga ämnena bortföras. Det kokas derefter i borax upplöst i watten, hwarigenom träets olösliga albumen löses och undslipper från porerna. Träet lägges derefter i torkrum, upphettas med ånga och får qwarligga der i trenne dagar. Det så behandlade träet är mera fast, än något annat, kryper ej ihop eller böjes, kan lättare poleras än annat, och är bättre lämpadt för husgerådsartiklar, möbler eller musikinstrumenter.

En wacker, hwit och hård metall, som kan poleras blank, som en spegel, erhålles, som man smälter tillsammans omkring 70 delar koppar, 20 nickel, 5 1/2 zink och 4 1/2 delar cadminm. Man begagnar sådan metall i Paris till förfärdigandet af skedar och gafflar.

Folkpoesi.

Ur "Läsning för folket", ny följd, hvars första häfte i dessa dagar utkommit, hemta vi följande verser, diktade af en qvinna bland folket, smedhustrun Sofia Andersson från Avesta, som utan någon bokbildning och utan andra mönster än bibeln och psalmboken utbildat sig till ett icke obetydligt skaldskap, som röjer verklig begåfning:

Vår Prinsessa.

Nyss man såg en liten rosenknopp,
Som i kungagården vuxit opp,
Som fick kraft och hägn af fädrens Gud.
Rosen har nu klädt sig i sin skrud.
Det är vår och blir sommar i lifvet.

Hell dig liten ljuf och älskad ros,
Hvarför flyttar du så snart din kos?
Trifs du ej uti din rosengård,
Der du njutit ömma händers vård?
Rosen börjar att skakas af vinden.

Hvem får klaga hur än ödets lotter
Falla för vår liten kungadotter?
Snart du öfver okänd bölja far
För att pröfva obekanta dar
Må dig englar ledsaga på färden!

Hell dig! Då din trohetsed du svär
Åt den vän, som är ditt hjerta kär.
Abrahams och Isaks, Jakobs Gud,
Sjelf bevare du din unga brud!
Ty åt dig gaf hon första troheseden.

Se i nåd till detta sälla par;
Var med dem, som du med fädren var;
Led dem, att de ej förirra sig;
Drag dem från en fåfäng verld till dig!
Tryck din kärlek djupt i de unga hjertan

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

Vid en af dessa smala, dystra gator, hvarest lidelser af alla slag hafva uppslagit sina bopålar, lefde ett fattigt folk De voro så förtrogna med sorgen, att de hvarken trodde eller tänkte, att det kunde vara annorlunda; men bland alla dessa hårda pröfningar glömde de aldrig Gud. De följde troget hans vägar, och höllo sina hjertan klara som speglar, som väl kunna återgifva de mörka bilderna, hvilka återstudsa mot dess klarhet, men aldrig emottaga varaktigare intryck af dem, än hafvet af sina böljor. I all deras armod voro de likväl i besittning af en rikedom som deras hängifna hjertan omfattade med en innerlig värma. De arbetade dag och natt, bittida och sent för denna skatt, hvilken bestod af tvenne barn, en gosse och en flicka, som båda voro mycket vackra. Vackra? Ja, den lilla flickan var så vacker, att folket, som mötte henne på gatan, då hon gick till skolan, stodo stilla och sågo på barnet, som log emot dem, lik en liten engel. Och gossen? Det var en glädje att se, när han med sitt frimodiga ansigte, sin öppna blick, kommenderande en skara pojkar, hvilka med en otrolig ifver stormade en gammal bakport. Hvad måste icke föräldrarne känna för dessa barn, då främlingar erforo så mycket? De kände, att all frid, all lycka, all glädje, allt hvad lifvet har att skänka godt och skönt, var koncentreradt i denna rikedom.

Och tiden gick. Barnen växte upp. Föräldrarne blefvo gamla och svaga; deras krafter aftogo och synen försvagades — de kunde ej arbeta mer. Sonen, då 20 år gammal, var snickaregesäll. Men, oaktadt ett gammalt ordspråk säger: "Äpplet faller ej långt från trädet!" var detta ej förhållandet här; aldrig har en son varit mer olik sina föräldrar än denne. Han var så lat, att ingen mästare ville hafva honom i sitt arbete. Arma föräldrar! Om de hade anat, att något sådant skulle ske, hade deras glädje öfver den lille gossen blifvit förvandlad i sorg och tårar.

Dottren, som nu var 17 år blef för hvarje dag vackrare. Hennes vänliga och milda hjerta utvecklade sig i sorgernas skugga, lik blommorna, hvilka utveckla sin skönhet i skogens mörker, utan att en solstråle kan nå dem. Det är sannt, att hon var stolt, mycket stolt. Men detta är icke något dåligt drag i en karakter. Jag beklagar de menniskor, som ej äro stolta, ty: "stoltheten är själens adel!" "men jag får bifoga: "när det är den rätta stoltheten, den som afhåller sig från det onda, stoltheten i Gud, vissheten om vi äro skapade till hans afbild, begäret efter att likna honom!" Sådan var hennes stolthet. Finnes det någon, som kan fördöma den? Marie var mycket flitig. Hon uppehöll genom sitt arbete ej allenast sina gamla föräldrar, utan äfven sin försumlige broder. Hela natten satt hon vid sitt arbete, belyst af en liten lampa, som endast sparsamt spridde sitt sken öfver det ödsliga rummet. Hennes hand var i ständig rörelse, hennes ögon flammade, hennes kinder brunno, hennes läppar darrade, hon hade feber. Stackars flicka! Hon skälfde af ångest för den kommande dagen; hvad skulle hon göra om ej arbetet blef färdigt? Och hon sydde, blossade, skälfde, intill dess månen bleknade och stjernorna förmörkades, intill dess morgonrodnaden flammade och solen stod upp. När då hennes kinder blefvo bleka som månen, när hennes ögon förmörkades som stjernorna, då gled synålen ur hennes trötta hand, öfver hennes läppar gick en djup suck, och dagen, solen, som eljest väcker själarne till lif, inhöljde hennes tankar i en dunkel slöja.

Och brodren, han, som borde hafva beskyddat sina föräldrar och sin syster, hvad gjorde han? Han roade sig i falska vänners sällskap; han glömde hvad han var skyldig Gud och menniskor, han glömde hvad han var skyldig sig sjelf; han var blind för sina fel. och såg ej, att han stod på branten af en afgrund. Ett steg ännu, och han var förlorad! — Och han uttog detta steg, — det steg, som lade hans föräldrar i grafven.

En dag — det var en förfärlig dag! — Marie satt, som vanligt, och sydde; modren sysslade med hushållet; och fadren skar på en träsked, det enda arbete, som han numera kunde uträtta.

Brodren hade icke varit hemma på flera dagar, ett säkert bevis på, att han hade penningar, oaktadt man ej visste, hvarifrån han fått dem, då han ej haft arbete på den sista tiden. Då bultade någon hårdt på dörren. Med full sanning säges, att ett ondt samvete alltid skälfver, alltid förskräckes, men detta är ej uteslutande ett tecken på elakt samvete, äfven sorgen delar den. Hvem har icke läst i det af tårar fördunklade ögat, i ett af passioner förtorkadt hjerta, en evig oro, en evig bäfvan, som alltid frågar: hvad är det? hvad väntar mig nu? hvilken smärta skall jag nu erfara? Och så var det nu här — här, hvarest samvetet liknade ett bländhvitt blad, aldrig brännmärkt af den svarta runan: "skyldig!" Ängslig lyftade Marie sin blick från arbetet; fadren hejdade sig, och orden dogo på modrens läppar. Alla tre lyssnade i rädd förväntan.

Det knackade ånyo, starkare än första gången. Dörren uppläts, och en polisbetjent inträdde. Han mönstrade det ena efter det andra af dessa bleka aftärda ansigten; denna bäfvan, denna oro, denna fruktan . . . . ordet: "skyldig!" stod skrifvet i dem alla.

— Hvar är snickaregesällen Fredrik Hansen? frågade han, mätande de närvarande med en föraktlig blick. Han måste genast följa mig. — "Min son!" — Den gamle mannen hade rest sig; han grep krampaktigt efter stolens ryggstöd, hans läppar darrade, och en förfärlig ångest sammanpressade hans hjerta. "Hvad vill ni min son?

— "Han måste följa mig," ljöd det korta svaret.

Intet ord, ej en suck, ingen klagan genljöd i det lilla rummet; allt var stilla som i en graf; ingen rörelse, ej det minsta tecken till lif förrådde, att dessa tre bleka varelser ännu hörde till de lefvandes antal.

Dörren gick upp och Fredrik stod på tröskeln. Hvar fanns nu hans en gång så öppna och frimodiga blick? Var det dessa skygga, nedslagna ögon? Hvar fanns hans en gång så glada och ungdomsfriska ansigte? Var det dessa gula, infallna kinder, dessa hopknipta läppar, denna af lasten fårade panna, detta nedfallande, tofviga hår? Nej, det ena hade burit oskuldens, det andra bar syndens prägel! Då han varseblef polisbetjenten, gjorde han mine af att taga till flykten, men det var för sent; han hade fallit i rättvisans händer, och snart stod den lilla kammaren öde — dock nej, trenne bleka varelser hade stannat qvar . . . . tysta, obevekliga, som den förstenade smärtan i deras hjertan.

(Forts.)

Charad.

Mitt första framåt oß befordrar
Alltjemt på lifwets törnestråt,
Och, hur man än om saken ordar,
Twå måste ständigt följas åt.
Af wetenskapen får man lära,
Klart att mitt andra är ett djur,
Som hålles mycket uti ära
Af sjuka, utaf wiß natur.
Om du på färden genom lifwet
Får syn uppå en mager man,
Säg ej mitt hela — det är gifwet,
Att han blir spritter galen, han!
Sebastian.

Uttydning till charaden i N:r 27: Wise.

Blickar i Tittskåpet.

En titt-in på en redaktionsbyrå.
(Efter "Charivari".)

Den medlem af redaktionsbyrån, hwilken har sig anförtrodd den del af bladet, som innehåller dagens nyheter *), infinner sig på morgonen kl. 6 på redaktionsbyrån. Han gäspar och sträcker sig.

"Det här kan man icke uthärda. I natt kl. 3 till sängs, och kl. 5 kommer pigan för att wäcka mig. Läsaren känner blott föga de ansträngningar det kostar att servera dem dagens wigtigaste händelser. Jag håller wad att med ett sådant lif blifwer jag icke hundra år gammal. Det wore en nyhet, om det blefwe händelsen! Men hwar tusan äro mina negrer, mina nyhets-leverantörer — hwart hafwa de tagit wägen? Ah, der kommer en."

"Jag kommer just från balen hos fröken Alida", anmäler den inträdande nyhetsreferenten.

"Ni har wäl ett referat?"

"Det war en sak. Och hwilket referat sedan! Icke en enda af alla historierna, icke en galenskap är förbigången. Vicomte B. tappade 150,000 francs på biribi. Den lilla baron C. föll under bordet midt under supén. Tjenstefolket skall hitta honom der i dag, när matsalen städas."

"Allt det der är mycket bra. Men hör på! I natt, då jag kom hem, såg jag, att himlen war röd borta i trakten wid triumfbågen. Der har wißt warit en större eldswåda. Ni måste gå dit för att få weta något derom. Derefter är det bäst att ni tittar in på restaurationen "Gula porten". Jag wet, att twå unga män i morse skulle hafwa en duell i Vincennerskogen."

"Triumfbågen . . . Vincennes . . . Dessa ställen ligga temligen långt ifrån hwarandra."

"Ah, det gör ingenting. Wåra läsare måste i afton absolut weta, huru duellen utfallit."

"Ja, då får jag wäl lof att gå."

"Wänta litet! Apropos! Ni får också försöka att wid samma tillfälle få weta, om den lilla Cascadette brutit med sin älskare och fått en annan."

"Tror ni, att det intresserar publiken, isynnerhet prenumeranterna i provinserna?"

"Om det intresserar dem? Det kan ni lita på."

"Men Cascadette bor i Breda-gatan."

"Det är ju bara en liten afstickare. På samma gång kan ni begagna tillfället att öfwerwara X:s begrafning kl. 12 på kyrkogården Montmartre. Det är bäst ni upptecknar hwad som säges wid grafwen: den aflidne hade ändå på sin tid ett wißt namn. Skynda er nu, ni har icke ett ögonblick att förlora. Kl. är 8, och bladet skall slutas kl. 2."

En annan nyhetsreferent inkommer hes och pustande. "God morgon! God morgou!"

"Är det något nytt?" frågar redaktören.

"Man talar om en minister-förändring."

"Återigen. Ah, det är wäl en af era wanliga historier. Ni är läns på nyheter och så skall den der gamla ankan åter ut och simma. Hur ofta har ni icke dukat upp den, både rå, kokt och stekt!"

"Som oftast har jag dock haft rätt."

"Ni tillstår alltså, att det i dag blott är en dikt?"

"Ja, men derföre kan ni mycket wäl upptaga den. En sådan nyhet intresserar dock alltid publiken, och isynnerhet de personer som wänta på en portfölj. Jag har också tillsatt litet skarpsås. Här kan ni se."

"Ja ja, låt gå. Wi upptaga den."

"Ett bud inträder och lemnar redaktören ett bref, hwilket han straxt läser. Han utbrister: "En god nyhet!"

"Hwad innehåller detta bref?" frågar referenten.

"M . . ., den berömde professorn, ligger för döden."

"Kallar ni det en god nyhet?"

"Naturligtwis, ty wi blifwa säkert de första som meddela den. Skynda er till honom. Kunde ni få weta, hwad han säger på sitt yttersta, wore det utmärkt."

"Wet ni hwad, det är alls icke trefligt. Åt mig uppdrager ni alltid dylika sorgliga referater. För åtta dagar sedan sände ni mig af samma anledning till en annan berömd man, som war mycket sjuk, och då sjukwakterskan supit sig full, bad doktorn mig sätta blodiglar på den sjuke. Ett är att wara journalist, ett annat att wara likbärare eller sjukwaktare."

"Käre wän," säger redaktören, ryckande på axlarne, "will ni icke göra hwad som åligges er, behöfwer bladet icke mera era tjenster. Till att afskeda och tillsätta ministrar behöfwa wi er icke. En notis derom finnes alltid färdigsatt på tryckeriet."

"Nå nå, blif icke ond nu. Jag skall gå bort till professor M . . ." Referenten aflägsnar sig.

Tryckeri-faktorn inkommer. "Hr redaktör, det fattas ännu hundra rader i nyhetsrubriken", anmäler han.

"Ni", säger redaktören till nyhetsreferenten N:r 4, "går bort till Bouffes parisiens för att höra om den nya pjesen går i morgon." — Till nyhetsreferenten N:r 5 säger han: "Det är auktion i dag hos m:lle Clara, som plötsligt rest till Ryßland. Måhända kan ni af auktionsförrättaren få tillstånd att undersöka hennes lådor; der finnes möjligen ett eller annat intressant bref, som kan införas. — Ni . . . jaså, det finnes inga fler, och likwäl . . . wet ni hwad, hr faktor, ni får lof att göra mig en tjenst."

"Ja, om jag kan."

"Ingenting är lättare. Ni måste gå bort till Notre-Dame-kyrkan. Der är ett stort bröllop. Här skall ni få låna en hwit halsduk. Och sedan måste ni berätta för mig, hwad som försiggått, hur bruden war klädd — och brudtärnorna."

"Men . . ."

"Inga men, min bäste herre . . . Wi måste ha nyheter. nyheter, nyheter . . . Det är det enda folket sätter wärde på."

---

*) Göromålen wid ett fransyskt dagblads redaktion äro så fördelade, att enhwar af redaktionens medlemmar har sin del att bestyra. De kallas redaktörer, och den, som står i spetsen för bladet, redacteur en chef.

Mystisk tilldragelse i ett grafkor. I ett bref till Dagbladet från Petersburg berättas följande:

I härwarande swenska kyrka tilldrog sig i förra weckan en sällsam händelse. En finsk sjöofficer A—n hade blifwit enkling. Som hans hustru dog mycket hastigt och hennes kropp under tre dygns förlopp efter dödsfallet icke undergick någon förändring, så hade han grundade anledningar att tro, det hon endast war skendöd. I denna förmodan låter han bära henne till Swenska kyrkans grafkor. Ljus anskaffas och placeras, ett på hwardera sidan af kistan för att hålla likrummet upplyst under natten Men icke nog härmed, han leger äfwen twå af kyrkobetjeningen, för att mot betalning hålla wakt inwid den döda, i händelse hon skulle wakna upp. Nåwäl, twå nätter förflyta på detta sätt. Liket ligger lika stilla som förut, utan att i yttre måtto wilja undergå någon förwandling. Men tredje uatten, kl. 2 wid paß, så får betjeningen se ett starkt flammande sken inuti kyrkan. Ropen: "poschar a tserkwi" (elden är lös i kyrkan) wäcka i hast upp innewånarne i de närgränsande husen samt sätta skaror af folk i rörelse. Alla skynda till, alla wilja se och erfara huru elden kunnat komma lös i ett tempel, der faran för någonting dylikt allra minst borde kunna komma i fråga. Man bultar på kyrkportarne, man skriker och ropar, troende att någon af de twå kyrktjenarne skulle komma och öppna. Men allting är tyst. Endast det flammande skenet synes wara i tilltagande. Omsider då man lyckats få tjenarne wakna och inkommer i kyrkan, så står likkistan med liket uti i ljusan låga. Att släcka elden war ett ögonblicks werk, så någon fara för densammas widare spridning kom här icke i fråga. Men huru eller på hwad sätt det fattat eld i likkistan, detta är och förblir en hemlighet. De båda wäktarne i likrummet hade inslumrat i en djup sömn, så att af dem står inga upplysningar i detta hänseende att winna. Och efter hwad det påstås, så afstod hwartdera af de båda ljusen på minst en alns afstånd från liket, så att någon sjelfantändning här ej heller gerna kunnat wara för handen. Det enda rimliga antagandet är att den döda gjort en konwulsiwisk rörelse med händerna mot ljusen, att det fattat eld i swepningen, hwilket på sådant sätt wållat antändningen.

Folkmötet i Hilleröd. Wid detta möte serverades till frukosten i Köpenhamn: 18,000 smörgåsar, 6,000 halfbuteljer bayerskt öl, 6,000 supar, 6,000 glas win och punsch samt 104 "krandsekager". — En swensk observerade en person som, ej nöjd med hwad han förtärt, just ämnade förse sina fickor med proviant af det rika smörgåsförrådet och derföre] lagade sig till att inpraktisera några walda smörgåsar i det för mötet utgifna programmet, som skulle tjena till omlägg. Mannen kastade förstulna blickar omkring sig, och smörgåsarne woro nära att förswinna i papperet, då swensken framträdde: "Ursäkta min herre! Får jag be att se ett ögonblick i ert program, jag wille gerna weta när tåget går till Hilleröd." Under det han mottog programmet, förde han smörgåsarne till sin plats, och "snåljubben" gick skamflat miste om sitt rof.

Krögareskylten. En krögare med en respektabelt kopparbeslagen näsa och dito rödblommiga kinder samt rödsprängda ögon stod häromdagen på gatan samtalande med en af sina bekanta. En gosse, som kom förbi, stannade och betraktade den något owanliga fysiognomien. "Hwad gapar du efter pojke?" Frågade krögaren. Ah! Du kan wäl förstå att han ser på krögareskylten", inwände hans bekante.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Allmänna sammanträdet för i dag kommer med anledning af ett inträffadt dödsfall inom musikkåren samt andra oförmodade hinder att uppskjutas till nästa Måndag kl. 8 e. m.

PROGRAM.

1:o) Musik, utföres af Skarpskyttarnes musikkår.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammantradot.
3:o) Jagtsång af Müller, utföres af sångkören.
4:o) "Arbetets ära", poem.
5:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
6:o) Föredrag.
7:o) Fosterländsk sång, utföres af sångkören.
8:o) "Torparflickan", poem af Runeberg
9:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår

Komitéen för bildning och nöje.

Jernvägsbiljetter till Stockholmsresan utdelas åt deltagerne mot återlemnandet af interimsbiljetterna på Onsdags afton kl. 7 till 10 i föreningens sal.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö arbetareförenings medlemmar, så många som dertill hafwa tillfälle, behagade infinna sig å Drottningtorget söndagen den 25 kl. half 2 e. m., för att sluta sig till begrafningståget efter aflidne medlemmen, Maskin-swarfwaren Wilhelm Mårtensson, och sålunda hedra en duglig och rask arbetares minne.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Juli månad.

Fredagen den 23. Skomakare P. Rosberg.
Lördagen den 24. Cigarrmakare Wiberg.
Söndagen den 25. Gördelmakare M. Andersson.
Måndagen den 26. Sjåaren P. Nilsson.
Tisdagen den 27. Sjåaren M. Christofferson.
Onsdagen den 28. Stensättaren L. Persson.
Thorsdagen den 29. Smedmästaren Holmberg.
Fredagen den 30. Smedmästaren Björklund.
Lördagen den 31. Skolläraren Bergqvist.

Augusti månad.

Söndagen den 1. Bryggaren H. Nilsson.
Måndagen den 2. Muraren N. Ekelund.
Tisdagen den 3. Handl. P. Olsson.
Onsdagen den 4. Skolläraren Hellberg.
Thorsdagen den 5. Fånggevaldigern Bundt.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 29).

Målare Borgströms hustru. Landtmätare Öhrströms hustru. Svarfvare Dahlströms hustru. Gelbgjutare A. Richters hustru. Jungfru Maria Lindberg. Jungfru Christina Olsson Jungfru Johanna Olsson. Skollärare Engströms hustru. Mjölnare Anderssons hustru. Skräddare C. A. Lefins hustru. Smed Ahlgrens hustru. Bank-bokhållare Dahlströms hustru. A. Hanssons hustru. Jungfru Anna Andersson. Johanna Eriksson. Jungfru Elin Nilsson. Mjölnare N. W. Nilssons hustru Vaktmästare P. Pålssons hustru Hushållerska Elna Nilsson. Snickaregesäll Ljunggrens hustru. Jungfru Ingri Cintin. Hustru Johanna Granqvist Hustru Jacobina Cundel. Hustru Janna Andersson. Jungfru K. Andersson. Jungfru Elna Andersson. Jungfru Mathilda Andersson. Jungfru Christina Moberg. Jungfru Christin Håkansson. Jungfru Helena Sjöström. Kypare Mårtenssons hustru. Lärarinna A Bergström. Jungfu Christina Malmros. Jungfru Maria Grönberg. Jungfru Helena Jönsson. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Amelia Hoffner. Repslagare Anderssons hustru. Bengta Malmberg. Jungfru Anna Grönvall. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Eva Adamsson. Målare Stadlers hustru. Skollärare Petterssons hustru. Skomakare Silfvers hustru. Jungfru Thora Andersson. Jungfru Gustafva Andersson. Hustru Cicilia Nyman. Barnmorska Bothilda Pålsson. Göranssons hustru. Jungfru Anna Göransson. Banvakt O. Nilssons hustru Jungfru Ida Dahlberg. Jungfru Tilda Bengtsson. Landtbrukare Petterssons hustru O. Anderssons hustru. Auktionsringare Rosrnqvists hustru. Jungfru Anna Topp. Kustvakt Sjöbäcks hustru. Sandgräfvare A. Jönssons hustru. Jungfru Mathilda Solberg. Repslagare Tidemans hustru. Hustru Johanna Hellberg. S Anderssons hustru Jungfru Maria Hallberg. Jungfru Sofi Abrahamsson. Hustru Amanda Andersson. Jungfru F. W. Andersson. Hustrun Elis Andersson. Emma Andersson.

(Forts.)

EXTRA-BLAD

till

BIKUPAN.

Onsdagen den 28 Juli 1869.

Statens Jernvägar. **3:dje Trafik-Distriktet.**

Extra passageraretåg

afgår Thorsdagen den 29 Juli 1869 från Malmö till Stockholm för

Malmö Arbetareförenings räkning, sålunda:

Upp.	Mil.	Tid för gången. min.	Tid. Ankomst kl.	Uppehåll. min.	Afgång kl.	Möter tåg N:o
Malmö					7.35' fm.	
Åkarp	0.8	18	7.53 f.m.	3'	7.56' „	
Lund	0.7	17'	8.13' „	10'	8.23' „	
Örtofta	0.9	22	8.45' „		8.45' „	31
Eslöf	0.7	17'	9.2' „	26'	9.28' „	
Stehag	0.9	22	9.50' „		9.50' „	
Hör	1.0	24'	10.14' „	9'	10.23' „	
Sösdala	1.3	31'	10.54' „		10.54' „	
Hessleholm	1.4	34'	11.28' „	10'	11.38' „	35
Hästveda	1.7	41'	12.19' em.		12.19' em.	
Ousby	1.1	26'	12.45' „		12.45' „	
Elmhult	2.0	45'	1.30' „	41'	2.11' „	29
Liatorp	1.4	34'	2.45' „		2.45' „	
Wislanda	1.7	41'	3.26' „		3.26' „	
Alfvesta	1.3	31'	3.57' „	10'	4.7' „	
Moheda	1.1	26	4.33' „		4.33' „	
Lamhult	1.8	43'	5.16' „		5.16' „	
Stockaryd	1.5	36'	5.52' „		5.52' „	
Säfsjö	1.0	24'	6.16' „		6.16' „	
Sandsjö	1.1	26'	6.42' „	18'	7.0' „	1
Nässjö	1.6	38'	7.38' „		7.38' „	
Forserum	1.5	36	8.14' „	6'	8.20' „	19
Tenhult	1.0	24'	8.44' „		8.44' „	
Jönköping	1.5	36	9.20' „	8'	9.28' „	
Habo	1.8	43'	10.11' „		10.11' „	
Mullsjö	1.2	29'	10.40' „	8'	10.48' „	
Sandhem	1.1	26'	11.14' „		11.14' „	
Wartofta	1.4	34'	11.48' „		11.48' „	
Falköping	1.1	26	12.14' fm.			

Anm Tåg N:o 19 qvarhålles i Forserum och N:o 1 i Sandsjö, tills extratåget inkommit till dessa stationer.
Tåg N:o 29 ökar hastigheten från Liatorp till Elmhult, så att tåget inträffar vid sistnämnda station sednast kl. 2,10 e. m.

Extra tåg.

för Malmö Arbetareförening

Fredagen den 30 Juli 1869.

	Ank.	Afgår.	
Falköping		4.30' fm.	
Sköfde	5.37' fm	5.45' „	
Wäring	6.19' „	6.19' „	Möter N:o 25.
Töreboda	7.11' „	7.51' „	
Finnerödja	9.0' „	9.10' „	Möter N:o 17
Laxå	9.41' „	9.52' „	
Hallsberg	11.0' „	11.10' „	Möter N:o 1.
Kilsmo	12.7' em.	12.13' em.	
Katrineholm	1.42' „	3.12' „	Pass. af n. 26, m. n. 3.
Sparreholm	4.39' „	4.45' „	
Gnesta	5.55' „	6.10' „	Möter N:o 5
Södertelge	7.14' „	7.20' „	
Stockholm	8.40' „		

Arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Den enighet och samstämmighet hwarmed Köpenhamns samt flera af södra Swerges arbetareföreningar sammanslutit sig med Malmö arbetareförening för att tåga till landets hufwudstad, som hittills för den sydswenske arbetaren, för så widt han icke warit sjöman eller wandrande gesäll, warit ett terra incognita, som han aldrig fått skåda, hoppas wi ej wara utan betydelse. På samma sätt som de nu, hand i hand och i den wänligaste broderlighet flyga, dragne af ångans makt, genom wårt herliga land, hälsande broderföreningar i Jönköping, Falköping och Stockholm, tillmöteskomna af wälwilliga och warma hjertan, på samma sätt hoppas wi, att wåra föreningar, sjelfwa en herrlig förwerkligad idé, skola gå framåt i tiden och lifwet, hand i hand, werkande och stridande för stora, höga idéer, för upplysning, sanning och rättfärdighet, mötande sina medmenniskors wälwilja och bifall. Liksom nu arbetareföreningarne på deß billiga lustresa, följande den wise kämpakonungens råd att "lägga stål i swärd och allwar i leken", eftersträfwa en ökad erfarenhet och större upplysning, hoppas wi, att föreningarne alltid skola sätta upplysningen och nyttan i första rummet och gifwa nöjena en underordnad plats.

Wi hälsa i dag de nästa dag aftågande resenärerna på det hjertligaste. Må sammanwaron blifwa god och angenäm! Må hwarje deltagare återkomma, stärkt i sin tro på det goda hos menskligheten, och lifwad för allt rätt, godt och skönt! Må wårt wistande hos broderföreningarna lemna ett godt intryck, och må arbetaretåget 1869 länge minnas, såsom upphofwet och ursprunget till ädla tankar, nyttiga ideer, warm wänskap samt odelad högaktning föreningarne emellan!

Det länder jernwägsmyndigheterna till heder, att de tillmötesgått wåra önskningar på ett så utmärkt sätt. Sjelfwa öfwerståthållareembetet i Stockholm har wisat föreningarne en wälwilja, som måste erkännas. Pressen har kastat ett mildt öga på wårt företag. Wi äro derföre skyldige tacksamhet.

Men denna skuld är ljuf att känna och bära. Låtom oß gällda den med en glädtig hjertlighet, genom sträng ordning, exemplariskt uppförande, tålamod att fördraga möjliga förtretligheter, warma hjertan och milda ord.

Nu som alltid wilja wi alla wara lika. Wi lemna rangsjukan hemma. Ingen är den störste, ingen den minste. Wi äro bröder och systrar, medarbetare i mödans wärf, medarbetare i det goda.

Lyckliga wi, som upplefwat denna händelse! Det är ej längesedan endast tanken på ett sådant företag skulle gällt såsom wanwett. Nu förefaller saken naturlig. Här ha wi en liten skymt af arbetets ära. Det är kroppsarbetets berättigande till social likställighet med själsarbetet, som här får en besegling.

Särskildt få wi bedja dem af wåra medresande, som icke i allt gilla komiteens åtgärder, att wara öfwertygade det ingen möda eller omsorg sparats för att göra allt så bra och ändamålsenligt som möjligt. De felaktigheter, som möjligen med fog kunna anmärkas, få således skrifwas på mißtagens och icke på den goda wiljans räkning.

I färden deltaga:

Från Malmö	260,
„ Lund	142,
„ Köpenhamn	130,
„ Landskrona	57,
„ Helsingborg	44,
„ Kristianstad	99,
„ Wexiö	25.
Summa	757.

Program.

Wid ankomsten till Eslöf kl. 9.2', uppresan, intages kaffe af dem, som sådant önska; priset är angifwet till 25 öre pr kopp, då bröd erhålles efter behag. Restaurationen midtför stationshuset; restauratör Nilsson.

Särskild frukost är icke anordnad, utan får en hwar sjelf betjena sig dermed af det han medfört. Om någon förtäring wid stationerna intages bör detta ske efter den fastställda tidtabellen, så att inga olägenheter häraf uppkomma.

Middag kl. 1.30' intages i Elmhult, härom har man tillskrifwit restauratören Krona, utan att något swar ankommit, någon särskild anordning har således icke kunnat widtagas; en hwar får derföre förse sig på bästa sätt af hwad som medförts eller också hos nämnde restauratör, någon annan på platsen är icke känd.

Under de 10 minuters uppehåll tåget gör i Alfwesta få deltagarne wara betänkte på att förskaffa sig förnödenheter, om någon så behöfwer; emedan wid Sandsjö, oaktadt 18 minuters uppehåll, ingenting i restaurationswäg kan erhållas.

Framkomsten till Falköping blir 12.14' på natten, då några timmars nattro gifwes. Nattläger beredes i wäntsalarne samt i så många tält som kunna anskaffas. Stort och rymligt hotell finnes deßutom på platsen. Mat kan erhållas till 1 rdr eller till 50 öre personen. Jernwägsinspektoren kapten Lindhe och restauratören Johansson hafwa benäget lofwat, att bereda deltagarne de beqwämligheter, som omständigheterna medgifwa, samt att på bästa sätt tillhandagå deras önskningar. Falköpings arbetareförening har äfwen blifwit underrättad om wår ankomst, så att denna säkert gör allt hwad som kan göras, för att den korta wistelsen derstädes må skänka deltagarne någon hwila. Före tågets afgång på morgonen gifwes signal från lokomotivet, på det ingen af deltagarne må blifwa efter.

Wid framkomsten till Töreboda intages frukost, härom har skrifwelse afgått till restauratören derstädes, men något swar har icke ankommit. Serveringen sker wid stationen, och hoppas man erhålla billig och god förtäring.

Middag intages wid Katrineholms station, härom har skrifwelse blifwit affänd till restauratören samt med anhållan om

mat för 50 öre personen; något swar har icke ankommit. Restauration och servering är bekant för att wara wäl anordnad till resandes beqwämlighet, och man antager således, att äfwen deltagarne i arbetareföreningarnes tåg skola betjenas så billigt och godt, att de blifwa belåtne dermed.

Kl. 8.40' e. m. anländer tåget till Stockholm. De som wilja begagna sig af det logis, öfwerståthållareembetet upplåtit, uppställa sig på bangården och bilda tåg med fyra personer i hwarje led, hwarefter man marscherar genom Göthgatan till Tjärhofsgatan, der Siwerska kasernen, som kommer att begagnas till logi, är belägen. Arbetareföreningarne ordna sig efter den ordning de intaga i wagnarne, och anmodas deltagarne att ej onödigtwis skilja sig från tåget.

Ordföranden för Stockholms arbetareförening, herr Hagerman, har tillsammans med wår kommissionär upprättat program öfwer wistelsen i Stockholm. Ett telegram från nämnde ordförande tillkännagifwer att programmet utdelas wid framkomsten, då wi alltså erhålla närmare underrättelse öfwer de ställen, som i Stockholm komma att beses. Då herr Hagerman gjort sig mycken möda att ställa till för wårt mottagande på bästa sätt, kunna wi wara öfwertygade om, att programmet för besöken af de sewärda ställena i Stockholm är tillfredsställande. Wi hafwa icke kunnat meddela detta program, men tro att detsamma erhålles under wägen, så att det kan utdelas till deltagarne i Södertelge. De ställen i Stockholm, som äro både särdeles märkwärdiga och nyttiga att bese, och som kunna på den korta tiden medhinnas, blifwa på nämnda program upptagna, hwarföre deltagarne böra noga tillse de anordningar, som blifwa widtagna, för att draga den nytta och det nöje af wistelsen i hufwudstaden, som kan winnas.

Wid alla stationer må deltagarne wara så påpaßliga wid tågets afgång, att man ej blifwer lemnad på wägen.

Anm. Ifrån restauratören wid Elmhult herr Krona har skrifwelse ankommit med tillkännagifwande att någon mat kan hos honom icke erhållas, endast smörgåsar, kaffe, bier och bränwin tillhandahålles.

Ordningsreglor

för arbetareföreningarnes tåg till Stockholm.

1:o. Herr tapetserare Furst har fått i uppdrag att under resan handhafwa kassan och werkställa alla utbetalningar efter komitéens utanordning.

2:o. En ordningsman tillsättes för 35 personer, hwilka komma att under hela resan utgöra en afdelning, och indelas alla deltagarne på detta sätt i afdelningar.

3:o. Hwarje deltagare i resan måste efterkomma de anordningar, som föreskrifwas af ordningsmännen för den afdelning, till hwilken han hör, wid påföljd att i annat fall blifwa från resesällskapet skiljd, utan rätt att återfå erlagd afgift.

4:o. Deltagare i resan, hwilka önska att wid matstationerna erhålla måltid eller annan förtäring till det billiga pris, som komitéen betingat sig, göre derom anmälan till sin ordningsman, när denne derom påminner, samt följe wid måltiderna den ordning, som ordningsmannen bestämmer.

5:o. Hwarje af komitéens ledamöter har öfwerinseende öfwer tre afdelningar. Hwarje afdelning placeras i samma wagn, och nummerordningen räknas från lokomotivet och mot slutet af tåget.

6:o. Samtliga föreningar utse sjelfwa sina ordningsmän.

7:o. Ordningsmän uppgöra förteckning på ledamöterna, hwar och en i sin afdelning och tillser att de hållas tillsammans i deras bestämda kupé.

8:o. Afträdeshusen wid stationerna äro tillgängliga endast för de qwinliga deltagarna; för de manliga anwisas särskilda platser.

9:o. Deltagarne bära en biljett med påskrift: "Arbetareföreningarnes Stockholmsresa", synlig utanpå kläderna. Ordningsmännen bära blågula sidenband i knapphålet.

10:o. Nionde och tionde wagnarna äro bestämda åt komitéen för resans anordnande äfwensom för ledamöter i föreningarnas styrelser. Komitéens wagn är utmärkt genom en tafla med påskrift "Komitéen".

11:o. Wid hwarje station finnes tillräckligt drickeswatten tillgängligt för ledamöterna.

12. Enligt tillkännagifwande från öfwerståthållareembetet erhålla deltagarne logi i Stockholm under wistandet derstädes, mot en afgift af 1 rdr personen.

13:o. Resandes bagage bör om möjligt wara aflemnadt på stationen
i Malmö den 28 Juli kl. 8 e. m.,
i Lund den 29 kl. 7 f. m.

14:o. Hwarje sak som deltagarne aflemnar såsom bagage bör wara försedt med egarens namn och biljettnummer, allt tydligt.

15:o. Särskilda sjukwagnar medfölja tåget; i dessa erhålles plats efter anmälan hos komitéen.

Komitéen.

Stockholms arbetareförening kommer, enligt Dagligt Allehanda, söndagen den 1 augusti på e. m., att inbjuda de hitwäntade arbetareföreningarne till en gemensam kollation, hwartill inträdeskort utlemnas i föreningens lokal, Regeringsgatan N:o 28 A, nedra botten, hwarje afton från och med tisdagen den 27 juli kl. 8—10 e. m. De, som wilja lemna logis åt de hitkommande gästerna, behagade anteckna sig på ofwannämnda ställe.

Malmö, tryckt hos B. Cronholm, 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 31. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 30 Juli | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

På "Bikupan" kan prenumereras — efter det pris som finnes utsatt wid tidningens titel — hos tapetseraren Furst, ordförande i komitéen för Malmö arbetareförenings tidning, boende i Djeknegatan, samt å postkontoren, med tillägg af wanligt postförwaltarearvode.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

i Föreningens handelsbodar.

Hr P. Delang wid Stortorget.

Hattstofferare J. J. Asp wid lilla torget.

Handl. Berggren.

Bagare Jonson wid Tyskkyrkan.

Handl. Cederberg wid östra förstaden.

Herrar Stickler & Pehrsson.

Hr Piltz å Lugnet.

Handl. H. Ohlson, södra förstaden N:r 69.

Hos Bagare L. Ekström midt för Sw. kyrkan.

Handl. W. Ekström, ostindiefararegatan N:r 37.

Handl. Aspegren i Lund som ock emottager prenumeranter och försäljer Lös n:r af Tidningen.

Predikotur.

10 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: v. Pastor Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 af v. Pastor Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Jernbanetågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3** 44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Umeå. En så stark frost lärer ha inträffat på flera ställen uppåt fjelltrakterna i början af innewarande månad, att is bildade sig på grundare watten.

Wid öfwerfarten af en fors i Torneå elf stjelpte en båt, hwari befunno sig tre personer. De begge roddarne kommo snart i land, men styrmannen följde längre med forsen, men lyckades till slut att krafla sig upp på en sten midt i elfwen, det första han derefter gjorde, war — att lugnt upptaga sin snusdosa och taga sig en pris. Han blef sedermera bergad i en båt.

Gefle. Sappörerna fortsätta sitt nedrifningsarbete å de qwarstående delarne af husen. Trenne qwinnor antagas hafwa blifwit innebrända wid eldswådan.

Örebro. En gammal f. d. underofficer har derföre, att han anklagat en annan person, för att hafwa stulit ett fotografikort undergått en månads enkelt fängelse och betalt 25 rdr i böter.

Linköping. Arbetareföreningen härstädes gaf i Söndags en musikalisk aftonunderhållning till förmån för de brandskadade i Gefle.

Landskrona. Twenne artillerister, Bergquist och Hallbeck, företogo sig i Lördags wid middagstiden det orådet att leka med ett skarpladdadt gewär med den påföljd, att skottet brann af och träffade Bergquist i högra skuldran. Det tros icke att Bergquists lif kan räddas.

Malmö.

Riksdagsmannawalet för staden är utsatt att hållas å Rådhuset Onsdagen den 25 instundante Augusti, då walsedlarne skola aflemnas till Magistraten emellan kl. 10 och 12 på dagen.

Wallängden är tillgänglig å rådhuskansliet alla söckendagar emellan kl. 10 och 12 fr. o. m. Onsdagen den 11 t. o. m. Måndagen den 23 Augusti; må en hwar der efterse om han är såsom walberättigad i längden eller ej. Längden justeras inför Magistraten Tisdagen den 24 kl. 12 på dagen, då de anmärkningar böra göras, hwartill fog kan finnas, ty derefter gjorda anmärkningar upptagas icke till pröfning.

Den, som häftar för oguldne statsutskylder, hwilka äro till betalning förfallne, och icke desamma betalt, sist före längdens justering, har förlorat sin walrätt.

Den, som är walberättigad, skall wid waltillfället personligen inställa sig, i annat fall har han förlorat sin walrätt; och som den wallängd, enligt hwilken walet kommer att werkställas, är upprättad på grund af den mantals-skrifning, som egde rum wid slutet af år 1867, anses en hwar walberättigad tillhöra den stadsdel, der han wid nämde mantalsskrifning hade sitt hemwist, samt wid walsedelns aflemnande kunna uppgifwa det qwarter och husnummer, hwarest han då blef mantalsskrifwen.

Walet sker med slutna och omärkta sedlar, som skola wara handskrifna och lyda på twenne walbara män.

Skulle walsedeln lyda på flera eller färre än 2:ne, eller är den i något hänseende twetydig rörande begge derå upptagna namn eller yrke, blir densamma kasserad.

Alla walberättigade hafwa lika rösträtt.

Förmälningsakten mellan kronprins Fredrik och prinsessan Lowisa försiggick onsdagen den 28 i denna månad i slottskapellet å Stockholms slott.

Wigselceremonien började i onsdags e. m. kl. 4,15 och slutade kl. 5,45.

Till akten woro brudgummens föräldrar, konungen och drottningen af Danmark, storfursten Wladimir af Ryßland, hertigen och hertiginnan af Östergötland, hertigen och hertiginnan af Dalarne, prins Waldemar och prinsessan Thyra af Danmark, samt prins Hans af Glücksburg inbjudna genom k. m:ts tjenstförrättande öfwerstekammarherre.

Genom ceremonimästaren wid k. m:ts hof, öfwerstekammarherren och v. ceremonimästaren blifwa deras excellenser statsministrarne, riksmarskalken, hrr serafimerriddare, stater och korpser samt de utländska makternas härwarande sändebud bjudne och underrättade.

Hertigarne af Östergötland och Dalarne samt prins Waldemar af Danmark infinna sig hos den kongl. brudgummen, för att ledsaga honom till konungen, der konungen af Danmark, storfursten af Ryßland samt prins Hans förut infunnit sig.

Drottningen, åtföljd af deß och prinsessan Lowisas uppwaktning, samt brudtärnorna, ledsaga bruden till Taflwelgalleriet, der drottningen af Danmark, de swenska hertiginnorna samt prinsessan Thyra förut infunnit sig.

De båda drottningarne påsätta bruden brudkronan.

Konungarne förde kronprinsen och drottningarne prinsessan. Cantaten särdeles wacker. Örlogseskadern på strömmen flaggbeprydd likaså andra fartyg. Stora folkmassor woro i rörelse särdeles på Drottninggatan och Norrbro; flere hus woro prydda med flagger. Under eftermiddagen woro de flesta butiker stängda. Präktigt wäder.

Wid förmälningen skulle följande damer fungera som brudtärnor: hof-fröknarna Augusta Reuterswärd och Anna Braunerhjelm, fröknarna Anna Kosfull, Ingeborg Eketrä och Märtha Eketrä, Louise Sparre, Emma Braunerhjelm, Louise Wrangel och Sigrid Lewenhaupt; norska fröken Stang och danska fröknarna comtesse Scheel och Zytphen, hwilka båda sednare äro utsedda till hoffröknar hos den blifwande kronprinsessan af Danmark.

Till marskalkar äro följande herrar bestämda: kammarherrarne N. Brahe och N. Gyldenstolpe, löjtnanterne wid Swea lifgarde H. Gyllenram, A. F. W. Tornerhjelm och C. Lagercrantz samt ordonnans-officeren hos konungen, löjtnant A. Malmborg; norske kaptenen Hals och löjtnanten G. F. W. Swerdrup samt danske legations-sekreteraren Hegermann-Lindencrone och löjtnanterne Marcher, Koch och baron Wedell-Wedellsborg.

En Dansk resande (anonym) har skänkt 10.000 rdr till Stockholms wälgörenhetsanstalter.

Utnämde: till Dannebrogskommendör: Generaldirektör Berlin; till riddare: Professorerna J. Arrhenius och N. Andersson i Stockholm, Hjalmar Nathorst, Alnarp och Konsul Holm i Malmö.

Öfwerwåld. Natten emellan den 15 och 16 dennes, då bierförsäljaren Lundström från Gårdstånga kom körande med sin bierkärra å stora wägen genom Harlösa by, möttes han af ladufogden från Harlösagården jemte fyra i dennes sällskap warande drängar, hwilka begärde få köpa sex buteljer bier. Det reqwirerade lemnades dem och förtärdes, hwarefter en ny reqwisition egde rum. Under förtärandet häraf kom en obekant person förbi bierdrinkarne, hwilken helsade ordentligt, och beswarades hans helsning af Lundström. Men knappt hade den obekante hunnit förbi, förrän ladufogden sprang efter och fattade tag i honom samt yttrade, att han ej slapp med mindre än att han först bjöd bier på sällskapet.

Lundström tog då den förorättades parti och gräl uppstod, hwarwid ladufogden utdelade slag, så att den obekante genast föll till marken. Derefter öfwerfölls bierförsäljaren för det han tagit parti mot det råa sällskapet, som sedan öfwerföll ett par andra personer, hwilka utan att ofreda eller tilltala någon passerade. Sedan det snygga sällskapet sålunda rasat en stund aflägsnade det sig slutligen, utan att betala en ny reqwisition på 6 buteljer bier, som det förtärt.

Mord. Ett ohyggligt mord begicks natten till sistlidne Onsdag i Dagstorps by å en 72-årig undantagsenka, hwilken midt i natten öfwerfölls af en genom fönstret inrusande mansperson, hwilken hade en säck, eller en s. k. torni dragen öfwer hufwudet. Som mordwapen begagnades en "kofot" af jern, hwilken mördaren lemnade qwar, sedan han gjort illgerningen. Den mördade bodde i en lägenhet i samma gård, som hon förut egt, men hwilken sedermera blifwit öfwerlåten på sonen, Pål Swensson. P. S. måste dock i fjol göra konkurs, hwarwid hemmanet öfwergick till en annan, som ännu innehar detsamma. Split och twedrägt lär alltid hafwa egt rum emellan honom och den nu mördade enkan, till hwilken han skulle betala undantag. Oenigheten skall slutligen hafwa förorsakat processer. I rummet nära intill det, der den mördade hade sin sofplats, låg ett annat fruntimmer, men innan wåldswerkaren började sin ohyggliga gerning hade han så wäl reglat eller haspat dörren, att ingen skulle kunna komma in. Fruntimret hade dock blifwit wäckt af bullret, samt hört den gamlas bön om förskoning, men mördaren hade swarat: "din gamla dj . . . ., du skall ha det, ty du har förtjenat det!" Då fruntimret i andra rummet försökte att komma den mißhandlade till hjelp, sprang bofwen ut genom fönstret och då den mördades förutnämnda son, hwilken bebor ett utanför gården uppbygdt hus, tillkom, befanns det, att eld war anlagd öfwer bakugnen, så att meningen förmodligen har warit att, för döljande af mordgerningen, låta hemmanet gå upp i ljus och lågor. Emellertid blef elden snart släckt. Den grymt mißhandlade qwinnan lefde endast några timmar derefter.

Polisförhör har redan af kronofogden Ewerlöf blifwit hållet och man har godt hopp om att mördaren skall blifwa upptäckt. Den mördades namn war Marna Pålsdotter.

Malmö Arbetareförening.

Föreningens allmänna sammanträde i måndags afton war ej så talrikt besökt, som förut har warit förhållandet. Orsaken härtill war troligtwis dels den starka wärmen, dels den tillstundande Stockholmsresan, för hwars skull mötet måtte utsättas några dagar förr än stadgarna föreskrifwa. Redaktör Björling höll ett föredrag om menniskokroppens sammansättning med afseende på matsmältningen, hr Åberg föredrog poemet "arbetarens ära" af C. J. Bergman, samt lokomotivföraren H. Högström ett poem, benämdt "Spöket" af Ave. — Då extrabladet till Bikupan endast tilldelades dem, som skulle företaga resan till Stockholm, så wilja wi derur anföra följande: Den enighet och samstämmighet hwarmed Köpenhamns samt flera af södra Swerges arbetareföreningar sammanslutit sig med Malmö arbetareförening för att tåga till landets hufwudstad, som hittills för den sydswenske arbetaren, för så widt han icke warit sjöman eller wandrande gesäll, warit ett terra incognita, som han aldrig fått skåda, hoppas wi ej wara utan betydelse. På samma sätt som de nu, hand i hand och i den wänligaste broderlighet flyga, dragne af ångans makt, genom wårt herliga land, hälsande broderföreningar i Jönköping, Falköping och Stockholm, tillmöteskomna af wälwilliga och warma hjertan, på samma sätt hoppas wi, att wåra föreningar, sjelfwa en herrlig förwerkligad idé, skola gå framåt i tiden och lifwet, hand i hand, werkande och stridande för stora, höga idéer, för upplysning, sanning och rättfärdighet, mötande sina medmenniskors wälwilja och bifall. Liksom nu arbetareföreningarne på deß billiga lustresa, följande den wise kämpakonungens råd att "lägga stål i swärd och allwar i leken", eftersträfwa en ökad erfarenhet och större upplysning, hoppas wi, att föreningarne alltid skola sätta upplysningen och nyttan i första rummet och gifwa nöjena en underordnad plats.

Wi helsa i dag de nästa dag aftågande resenärerna på det hjertligaste. Må samwaron blifwa god och angenäm! Må hwarje deltagare återkomma, stärkt i sin tro på det goda hos menskligheten, och lifwad för allt rätt, godt och skönt! Må wårt wistande hos broderföreningarna lemna ett godt intryck, och må arbetaretåget 1869 länge minnas, såsom upphofwet och ursprunget till ädla tankar, nyttiga idéer, warm wänskap samt odelad högaktning föreningarne emellan!

Det länder jernwägsmyndigheterna till heder, att de tillmötesgått wåra önskningar på ett så utmärkt sätt. Sjelfwa öfwerståthållareembetet i Stockholm har wisat föreningarne en wälwilja, som måste erkännas. Pressen har kostat ett mildt öga på wårt företag. Wi äro derföre skyldige tacksamhet.

Men denna skuld är ljuf att känna och bära. Låtom oß gällda den med en glädtig hjertlighet, genom sträng ordning, exemplariskt uppförande, tålamod att fördraga möjliga förtretligheter, warma hjertan och milda ord.

Nu som alltid wilja wi alla wara lika. Wi lemna rangsjukan hemma. Ingen är den störste, ingen den minste. Wi äro bröder och systrar, medarbetare i mödans wärf, medarbetare i det goda.

Lyckliga wi, som upplefwat denna händelse! Det är ej längesedan endast tanken på ett sådant företag skulle gällt såsom wanwett. Nu förefaller saken naturlig. Här ha wi en liten skymt af arbetets ära. Det är kroppsarbetets berättigande till social likställighet med själsarbetet, som här får en besegling.

Särskildt få wi bedja dem af wåra medresande, som icke i allt gilla komitéens åtgärder, att wara öfwertygade det ingen möda eller omsorg sparats för att göra allt så bra och ändamålsenligt som möjligt. De felaktigheter, som möjligen med fog kunna anmärkas, få således skrifwas på mißtagens och icke på den goda wiljans räkning.

I färden deltaga:

Från	Malmö	260,
"	Lund	142,
"	Köpenhamn	130,
"	Landskrona	57,
"	Helsingborg	44,
"	Kristianstad	99,
"	Wexiö	25,
	Summa	757.

I går på morgonen omkring 7,45 företogs den till Stockholm förut omnämnda resan. Lokomotivet war festligt smyckadt med flaggor och stämningen tycktes wara mycket lifwad. En stor folkmassa hade samlat sig utanför stationshuset.

Stockholms arbetareförening kommer, enligt Dagligt Allehanda, söndagen den 1 augusti på e. m., att inbjuda de hitwäntade arbetareföreningarne till en gemensam kollation, hwartill inträdeskort utlemnas i föreningens lokal, Regeringsgatan N:o 28 A, nedra botten, hwarje afton från och med tisdagen den 27 juli kl. 8—10 e. m. De, som wilja lemna logis åt de hitkommande gästerna, behagade anteckna sig på ofwannämnda ställe.

I förteckningen öfwer de ur föreningen utgångna ledamöterna äro oriktigt införda hrr C. Ekholm samt Joh. Worm, hwilket härmed rättas.

Utställningen i Amsterdam.

Amsterdam den 17 Juli.
(Bref till "Arbetaren".)

Efter en ytterst angenäm resa anlände eder brefskrifware till Rotterdam den 14 d:s kl. 12 på natten. Efter det wi redan wid middagstiden kunnat skönja holländska kusten och en skymt af tornen i Haag, passerade wi kl. half 7 e. m. Helvoetsluys, en liten stad med stort örlogswarf. Här gingo wi igenom en sluß, hwarefter fartyget passerade en alldeles rak kanal med flera slussar, befaren af en mängd större och mindre såwäl ång- som segelfartyg. Sedan kanalen passerats, kommo wi åter ut i sjön, och då det nu blifwit mörkt, sågo wi blott lyktorna från fartygen samt ljusen i fönstren i flera holländska städer, som förbiforos.

Torsdags morgon lemnade jag ångfartyget "Gothenburg", sedan jag uttryckt min och allas wår stora tacksamhet till kapten G. Hu, för hans utmärkta artighet och hjelpsamhet. Wi stå hos honom i stor tacksamhet för, att jag genast fick wåra artiklar klarerade i Rotterdam.

Anblicken af Rotterdam war storartad från sjösidan. Hundradetals segelfartyg samt stora och små ångbåtar lågo förtöjda i hamnen, och under de 2 timmar, jag war sysselsatt wid tullen, kommo och gingo 10 stora ångare från och till England, Amerika med flera platser. Alldenstund tiden ej tillät mig att stanna i Rotterdam, kan jag endast nämna, att lifwet och rörelsen der woro något i sitt karakteristiska slag alldeles nytt för mig och tydligen betecknade en stad, i hwilken handeln utgör hufwudelementet.

Sedan jag fått alla wåra packlårar på en stor wagn, körde jag genast ut till jernbanstationen. Allt inpackades i en lastwagn, jag fick mig sjelf i hast en biljett, och nu hörde jag lokomotivet hwissla, lugn emedan jag wisste mig ha allt med i godt förwar.

Så satt jag då nu för första gången i en holländsk jernwägskupé — 3:dje klassen förstås — och omgifwen af rökande holländare och lifliga holländskor, befann jag mig, sedan äfwen jag tändt min pipa, utmärkt wäl. Färden war en af de herrligaste man kan tänka sig. Jernwägen gick rakt genom de bördigaste fält; tusentals kor och annan boskap betade der i allsköns ro, utan att störas af ånghästen. Bondgårdar, omgifna af trädgårdar, lågo strödda omkring i landskapet och sågo så inbjudande ut, att jag riktigt kände en längtan efter att få stanna der. Wäderqwarnar gingo till höger och wenster. Wår ånghäst skyggade dock icke för dem.

Men tyst! Nu hwisslar lokomotivet, och tåget är redan i den lilla staden Delft. Nya holländare i kupén, och så bär det af widare till Haag, den kongl. residensstaden i Holland. Staden tager sig utmärkt bra ut från stationen. Men wi äro snart åter i fart och komma till Leyden och derifrån till Haarlem. Hwem af eder har ej hört omtalas denna senare stad, så bekant för sina blommor, tulipaner isynnerhet?

Alla dessa städer sågo så innerligen trefliga ut, att jag gerna skulle welat uppehålla mig något, för att riktigt bese dem; men eftersom tiden ej tillät det, så framåt mot Amsterdam — målet för resan!

Så är jag då ändtligen här; men hur kunna börja med att berätta, hwad jag har att härifrån meddela eder? Det går alldeles rundt för mig.

Jag anlände kl. half 3 Torsdags efterm., och utställningen hade öppnats kl. 12 — af prins Henrik af Nederländerna. Baron Mackay hade talat till honom, sägande, efter det han redogjort för ändamålet med närwarande utställning och uttalat sitt tack till de olika kommissioner, såwäl in- som utländska, hwilka bidragit till sakens befrämjande, att han hoppades, det man skulle förspörja wälsignelserika frukter af utställningen, i det att det mer och mer erkändes, att arbetsgifwarens och arbetarens intressen woro alldeles oåtskiljeliga och att den enes wälstånd helt och hållet berodde af den andres. Han slöt med att omtala det goda förhållande, som bestod mellan huset Oranien och det nederländska folket, och han hoppas, att främlingarne skulle, då de lemnade Holland, medföra intrycket af, att det nederländska folket, starkt genom sin frihet, städse ihågkom sitt gamla walspråk: Je maintiendrai! (Jag skall bewara den.)

Prinsen swarade några ord, folksången spelades, och derefter begaf sig prinsen jemte de inbjudna gästerna till utställningssalen. Dernäst spelades och afsjöngs en festkantat, hwarefter prinsen bjöds på förfriskningar uti en i parken uppförd arbetareboning.

Sedan gafs en storartad middag, till hwilken auktoriteterna, de främmande kommissarierna m. fl. woro inbjudna. Till allt detta kom edert ombud, som dansken säger, "en Time for seent". På aftonen gafs i parken en storartad konsert, bewistad af omkring 10,000 personer, och här tillbragte jag första aftonen, eftersom det warit omöjligt att få tala wid en enda af bestyrelsen, ty alla befunno sig ännu wid middagen.

Dagen derpå anmälte jag mig genast på byrån och emottogs mycket wänligt af sekreteraren, arkitekten J. Gosschalk.

Anblicken af utställningspalatset är storartad, och skall jag i nästa bref beskrifwa detsamma. Sjelfwa utställningen och allt hwad dertill hörer är ej, hwad wi föreställt oß, ty Belgien, Österrike m. fl. länder hafwa utställt dyrbara saker från de största fabriker och i storartade skåp — troligen qwarlefwor från den stora utställningen i Paris. Dock finnes å utställningen en mängd för arbetaren nödiga artiklar, äfwensom ritningar och modeller till arbetarebostäder. Af hwad jag under dessa få dagar kunnat uppfatta, äro Holland och Danmark de länder, som äro bäst representerade i afseende på ändamålet med utställningen. Jag kan ej nog uttrycka, hwad jag kände, då jag kom in i danska afdelningen och såg den mängd af goda och billiga saker, som äro der utställda; ty fastän det wisar, att intresset för saken der warit större än hos oß, gladde det mig likwäl ofantligt, såsom warm wän till Danmark och det äro wi ju alla? I Danmarks representant, cand. polyt. Bernh. Jensen, gjorde jag en ytterst angenäm bekantskap; wi äro mycket tillsammans, och det gör godt att tala några ord swenska och danska mellan allt pratande af tyska, franska, engelska — hwad sägen I derom? jag har redan börjat tala holländska, ty här måste man bråka till med alla språk, för att blifwa förstådd af de många olika nationer, med hwilka man har att göra.

Antalet utställare utgör c:a 2,000 st. Nederländerna 820; Belgien 300; Frankrike 300; England 200; Österike 150; Nordtyska Förbundet 125; Danmark 50; Swerige 13; Würtemberg 12; Bayern 10 — samt några från Norge, Baden och Schweiz.

Några främmande arbetare finnas ännu icke härstädes i och för utställningen, utan blott de som äro sysselsatta med utställningen, ty ännu fattas mycket, innan allt blir i ordning. Frankrike blir ej färdigt med sin afdelning, förrän om 3 eller 4 dagar. I nästa wecka börjar troligen en del främmande arbetare komma; men sammankomster och dylikt tror jag ej kan komma till stånd; ty arbetareföreningarne äro här ännu icke utwecklade. Jag skall emellertid göra allt, hwad göras kan, för att lemna underrättelser om wår förening och deß werksamhet.

I parken utanför utställningspalatset, straxt wid hufwudingången, är uppförd en fullständig arbetarebostad efter hr Gosschalks ritning. Den innehåller 2 rum och kök, och utanför har jag låtit göra en stor skylt, hwarpå står: Utställning från Göteborgs arbetareförening. Jag walde denna plats, emedan jag insåg, att wåra saker skulle här bli mest bemärkta, och så är äfwen fallet. I går Söndag war här en massa menniskor, och kan jag säga eder, att wåra artiklar, isynnerhet möblerna och träwarorna, för deras prisbillighets skull gjort ett uppseende, som jag ej kan beskrifwa, och utropades oupphörligt "goed koop". De medhafda profwerna funno nästan alla genast köpare, och hade jag haft lager här, hade jag i går kunnat sälja för öfwer 1,000 rdr. "Skrif efter ett stort lager!" ropade man från alla håll, och kan jag tryggt säga, att, om frakten ej blir för dyr (tullen är 5 procent af wärdet), så kunna storartade affärer göras härstädes i dessa artiklar.

Tiden tillåter mig ej skrifwa mer för denna gång. Emottagen derför, samtliga medlemmar af wår kära förening, en hjertlig helsning från eder

S. V. Rubenson.

Ur "Den nyare tidens associationsväsende" af Ljungberg tillåta vi oss göra följande utdrag, rörande qvinnans sociala ställning och hennes deltagande i samverksamhetsrörelsen.

Det utdrag, som vi här anföra, rör hufvudsakligen Belgien. I Belgien, hvars kloka och praktiska folk gjort så mycket för att, genom teckningsskolor, läroverkstäder och arbetsskolors förening med folkskolorna, stegra den manliga ungdomens skicklighet och förmåga att försörja sig, har man äfven sörjt ganska väl för det qvinliga könet. Uti arbetsskolor ("écoles d'apprentissage") erhålla de små flickorna undervisning i sömnad, stickning, festonnering, handsksöm och spetsknyppling, hvarvid under 2:ne timmar hvarje afton de i folkskolorna öfliga ämnen få inhemtas En liten flickas medelinkomst i skolan uppgafs år 1851 utgöra 17 kreutzer (30 öre rmt) om dagen. De lära alltså tidigt att förtjena sitt bröd genom eget arbete och förtära icke sina föräldrars ofta knappa sparpenningar. Det kapital, hvarmed de sedan träda i lifvet, består i ett kunna, icke blott i ett abstract veta. Den olycliga öfverproduktionen af intelligens, den tyska gouvernant- och hofmästare-kalamiteten känner man icke i Belgien. Arbetsskolorna för flickor äro upprättade genom enskilda eller genom kommuner, ofta äfven genom qvinliga föreningar. I provinsen Ostflandern funnos, bland en befolkning af 800,000 invånare, 369 sådana arbetsskolor med 17,000 qvinliga lärjungar.

En genomgripande lösning af den stora frågan om qvinnans sociala ställning kan icke vinnas genom en eller annan viss åtgärd allena; men i förening med ett från hemmet förbättradt system för den qvinliga uppfostran, torde otvifvelaktigt åtgärder sådana som de nu af oss anförda kunna verksamt bidraga till denna lösning.

Det är oförnekligt att flickornas uppfostran i vårt Svenska samhälle står långt tillbaka för tidens berättigade fordringar. Sedan man omsider beslutat sig för att uti tekniska skolor och landtbruksläroverk m. m lemna den manliga ungdomen tillfälle till grundlig undervisning och fackmessig förberedelse för näringslifvet, har man likväl i vårt land, med undantag af det i sednare tider vid slöjdskolan i Stockholm för äfven qvinliga elever lemnade tillfälle till undervisning i linearritning, frihandteckning och modellering m. m., lemnat det qvinliga undervisningsväsendet i nästan oförändradt skick. Oaktadt tilltagandet af den, med förminskningen i äktenskapens antal, bland qvinnorna inträdande nöden, oaktadt den sorgliga och dagliga företeelsen af en genom denna nöd orsakad tillväxt i osedligheten inom samma kön, veta de flesta fäder och mödrar af den bildade och yrkesklassen ej någon bättre uppfostran att gifva sina döttrar än att förskaffa dem en yttre bildning för salongen och sällskapslifvet; och om de ock veta derom, så kunna de med bästa vilja knappast för dem åstadkomma annat, emedan någon mera tjenlig undervisning icke i våra flickskolor står den qvinliga ungdomen till buds.

Men det är duglighet för lifvet, icke prydlighet för societeten, som tiden kräfver hos den unga qvinnan, likasom hos ynglingen; och den nyare samhällsutvecklingen, med sina ständigt växande missförhållanden af såväl moralisk som ekonomisk art, har förelagt qvinnan en långt svårare och mera omfattande uppgift, än att densamma skulle kunna lösas utan praktisk uppfostran och ett klokt begagnande af de fördelar i det materiella förvärfvets tjenst, som samverksamhetsrörelsen erbjuder.

Utrikes.

Hela den politiska werldens uppmärksamhet är ånyo och snart sagt uteslutande fästad på detta land, der stora händelser äro i görningen. Kejsar Napoleon, för hwilken det numera war klart att eftergifternas tid inträdt, fann sig med tungt hjerta och efter en hård inre kamp nödsakad att till en del bryta med kejsardömets traditioner och gå nationens samt deß representanters önskningar, för att ej säga fordringar, till mötes. Ett par dagar före detta sitt beslut yttrade han un-

der ett samtal med ett par främmande diplomater: "man will behandla mig såsom det gamla lejonet, på hwilket man bortskar klorna och uttryckte tänderna, så att det till sitt wärn och sin prydnad endast hade manen i behåll". Så lyder den napoleonska öfwersättningen af Thiers' bekanta formel om julimonarkien: "konungen regerar, men han är icke styrande" (le roi règne, mais il ne gouverne pas). De medgifwanden, som det kejserliga budskapet innehåller, tillfredsställa emellertid icke på långt när de otåliga sinnena; ty först och sist will man ha bort det personliga regeringssättet och i dess ställe införd ministeransvarighet. Det är möjligt, till och med sannolikt, att den för några dagar sedan kompakta majoriteten af 122 strängt fordrande interpellanter sönderfallit och grupperat sig annorlunda i följd af kejsarens sex eftergifter; men mellanpartiet disponerar dock fortfarande öfwer 75 egna röster, hwartill komma 45 deputerade af wenstra sidan, hwilka 120 röster städse bilda en så respektabel minoritet att, när det kommer till voteringar, regeringen wisserligen, med hjelp af den yttersta högern och de nywunna rösterna, kan räkna på en majoritet af högst 20 röster; men i en punkt öfwerensstämma dock alla, till och med de guvernementala, att nemligen en regering i Frankrike med en så ringa majoritet, hwilken dessutom lätteligen genom den första, bästa intrig eller personlig fördom skulle kunna deplaceras, icke är möjlig; och då man tillika är förwissad om att en ny appel till den allmänna omröstningen i en konflikt mellan kronan och kammaren skulle på ett eminent sätt uttala sig för lagstiftande korpsens anspråk, är den öfwertygelsen lika allmän som berättigad, att genom Napoleon den tredjes nya medgifwande den inre krisen hwarken är beswarad eller afslutad, utan endast i sin lösning prorogerad, äfwensom att denna lösning icke länge får låta wänta på sig, så framt ej konstitution och dynasti skola löpa den ögonskenligaste fara. Denna ansenliga kammarminoritet, som i en hastig wändning lätt kan bli majoritet och sålunda bringa kejsarwäldet i den äfwentyrligaste fara, låter sannolikt ej affspisa sig med mindre än att ett homogent och solidariskt kabinett öfwertager affärernas ledning och ställer sig sjelf i brechen när det gäller att tillbakawisa oberättigade fordringar eller göra de eftergifter som rättwisan och billigheten kräfwa.

Den swenske Kresus, som "den originelle wälgöraren", destillator Gyllencreutz, hwilken fortfarande uppehåller sig i Köpenhamn, derstädes gemenligen kallas, lärer ha ingått till danska regeringen med ansökan om tillåtelse att få "på alla gator och offentliga platser" strö ut penningar till de fattige. Huru länge "den originelle", ifall han finge sin önskan uppfylld, ämnade "fortsätta rörelsen" omförmäles icke.

Mureriarbetarne i Berlin ha inställt sina arbeten. Af 6,000 gesäller arbeta endast omkring 200 och detta för egen räkning. Arbetarnes anspråk är att erhålla 2 rdr 40 öre i stället för 2: 17 i dagspenning.

Den preussiske krigsministern, general Roon, säges ämna införa tändnålsgewär af ny modell i arméen, sedan en mängd försök dermed blifwit gjorda inför en af regeringen tillsatt militärkomité. Tills widare skola twå bataljoner förses med detta gewär och hålla skjutöfningar under Augusti månad i lägret wid Spandau. Konung Wilhelm skall sjelf öfwerwara försöken med detta nya wapen.

Firman Remington & Sons i England har med v. konungen af Egypten afslutat ett kontrakt om leverans af 60 000 stycken remingtongewär. Samma hus har nyligen skickat 1,680 gewär och 160,000 patroner för spanska regeringens räkning till Cuba.

Den gamla tunneln under Themsen, hwilken på sin tid ansågs för ett underwerk (som den werkligen är) och nu i nära 21 år warit en offentlig stig för fotwandrare, har nyligen blifwit stängd. Den kostade ursprungligen 10,800,000 rdr, men har nyligen köpts för en tredjedel af denna summa af ett banbolag, hwars bana skall löpa genom tunneln.

I Dundee har ett spinneri brunnit. Skadan uppskattas till 216,000 rdr, och 400 arbetare ha derigenom blifwit utan arbetsförtjenst.

Spanska regeringen har erhållit ett telegram, i hwilket meddelas, att tronpretendenten don Carlos förswunnit ur Frankrike. Han skall af franska polisen blifwit förföljd till gränsen, men lyckligt kommit in i Navarra.

30 officerare och underofficerare ha blifwit häktade i Madrid, såsom misstänkta för en carlistisk sammanswärjning. De häktade skola ha haft officersfullmakter, undertecknade af Don Carlos.

Ryska blad omtala, att den ryktbara saltstölden i Nischni Novgorod fått sig ett motstycke. Man har nämligen upptäckt en kolosal och länge bedrifwen guldförsnillning från kronans guldgrufwor. Wärdet af det under årens lopp stulna uppskattas till några millioner rubel. Stölden har bedrifwits uti organiseradt bolag, hwars hufwudmän warit stationerade ända wid ryska rikets westra gräns, i Kowno, derifrån guldet skulle praktiseras öfwer gränsen. De anklagades antal uppgår till flera tiotal, häktade i särskilda guvernementer.

Guwernementet Nischni Novgorod synes dessutom särskildt komma att få fortsättningswis briljera med intressanta försnillningsmål. Ett nära lika omfattande sådant är nemligen der nu anhängigt om storartade försnillningar från statsskogarne.

Från Newyork skrifwes, att hr Iwan Fromhold Kuylenstjerna afled den 26 d:s, 32 år gammal, sörjd och saknad af en efterlemnad maka. Herr Kuylenstjerna skall ha deltagit med stort intresse i alla skandinaviska företag, och hade i följd deraf talrika wänner.

Domstolen i Brooklyn har dömt följande af besättningen på utwandrareskeppet "James Forster J:r", hwilka, under öfwerresa från Liverpool till Newyork wisat passagerarne och en del af manskapet en grym behandling, till tukthusstraff; timmermannen James Glynn i 15 år, högbåtsmannen W. Eruthors i 7 och 3:je styrmannen Murphy i 5 år.

I San Francisco har man gjort lyckade experimenter med en luftseglingsmaskin, som icke allenast uppsteg som sig bör, utan äfwen lät styra sig i alla riktningar. Denna maskin bär 8 eller 10 personer och är afsedd för utflygter till Newyork. Uppfinnaren tror sig kunna göra denna resa på 24 timmar. En ofantligt stor håla har nyligen blifwit upptäckt i ett berg i Nevada. Ett hotell skall uppbyggas wid grottan, emedan stället förmodas blifwa mycket besökt af turister.

Tekniskt.

Nytt blekningssätt. En engelsman har nyligen gjort den upptäckten, att, om man i det för twättning af linne bestämda wattnet blandar något piplera, blir det twättade linnet så hwitt, som om det nyss kommit från bleket, och att härigenom, huru orena de till twätt bestämda sakerna än äro, halfwa arbetet och fjerdedelen af såpan kan besparas. Man kan antingen röra pipleran i det watten, hwari man will twätta, eller ock ingnida de saker som skola twättas, med lera och såpa tillsammans, och upprepa detta förfarande tills de blifwa rena. Alla, som försökt detta medel, intyga dess fördelar.

Enligt Stöckhardt blekas och förstöras alla ur wäxt- eller djurriket härstammande färger af chlor. Derigenom har chlor blifwit det wigtigaste kända blekningsmedel, då man dermed på få timmar kan gifwa en bländande hwithet åt papper och tyger, som eljest skulle i weckor, ja månader, behöft wara utsatta för solens inwerkan, för att blifwa blekta på gräset. Tygets hållbarhet lider icke det minsta derwid, när man blott sörjer för att all chlor, efter blekningen, fullständigt bortskaffas, hwilket icke går så lätt som mången blekare tror. Iakttager man icke detta försigtighetsmått, eller anwänder man för starkt chlorwatten, så blir wisserligen tyget skört, men felet ligger då endast hos den som ej rätt anwändt medlet. Nyligen har också i handeln kommit något som kallas antichlor, hwarigenom man fullständigt kan aflägsna det chlor, som möjligen kan finnas qwar i blekta tyger.

Söndagsmorgonen på landet.

(Af Johan Nybom.)

I sommardalar blomstrens församling står
I helig andakt, skimrande högtidsskrud.
Naturen firar offrets timma:
Stör ej, o stör ej din mor! hon beder.

De unga liljor, systrar i blomstergård,
Ett doft af wällukt gjuta från tufwans werld,
Och tårar glindra klart på kinden . . .
Känn deras hjertan af kärlek darra!

Och skogens skalder stämma en klangfull hymn,
Der fröjd och andakt smälta i lågor hop,
Och från ett bål af toner stiger
Darrande kronornas offerflamma.

Ur skumma lunder glänser ett tempel fram,
På strandens liljor står det en snöhwit swan,
I swala böljans rena watten
Badar hon skinande lemmars fägring.

Det kallar! hör, som dånet af upprördt haf
Gå orgelljuden fram öfwer nejdens frid,
Och prydda skaror skrida sakta
Upp till de heliga Herrans gårdar.

Min ande, arkens irrande dufwa lik.
Fly dit! — ty floden når icke helig jord —
Och fånga för en dunkel framtid,
Fånga ett grönskande blad för hjertat;

Och ödmjuk, liljan, dalarnes dotter lik,
Bär fram ditt offer — doftet af böner bär
Från kalk, som skimrar i ditt sköte,
Badad af ewiga ordets ljusflod!

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

Det var Söndag. Vid den ruskiga gatan i den lilla vindskammaren stod Marie; det var hennes födelsedag . . . . och, hennes föräldrars dödsdag. De egde icke kraft att öfverlefva den vanära, som drabbat dem. Ärliga, rättskaffens och gudfruktige, hade de med outtömligt tålamod, med orygglig tro och kärlek burit allt, hvad den gode Guden i sin nåd pålaggt dem. Fattigdom, lidande och sorg, det är ju en ärlig sak, en nådegåfva från Gud, men vanäran — den kunde de icke bära, och, trötta af lifvet, hade deras själar afskakat länkarne, samt fria höjt sig upp uti den oändliga sfer, som kallas evigheten.

Men Marie? Ensam stod hon qvar, med sin vanära, sitt brustna hjerta, och sin förspillda framtid. Men hon förlorade likväl ej modet. Likväl snubbade ej hennes fot, likväl tviflade ej hennes hjerta på Guds oändliga godhet; nej, först nu lärde hon att känna den rätt, ty först nu sökte hon den med hela sin själ. Sedan hon ledsagat föräldrarne till deras sista hvilorum, med all den heder, som hennes fattigdom tillät, arbetade hon med förnyad ifver. Det sista man såg om natten var skenet från Marias lampa, hvilken, matt som ett bortdöende lif, lyste genom rutorna. Det första man om morgonen mötte var hennes bleka ansigte; nedsänkt öfver arbetet utgjorde det en skärande motsatts till de röda törnrosor, som svällande höjde sig från blomkrukan, liksom de längtade efter att beröra den hvita liljan. Och, hvilken var lönen för all denna sträfvan, all denna flit? Det var Söndagen. Då gick hon i Guds hus, hörde hans ord och — hvad som var ännu mer — kände sig genomträngd deraf — höjd öfver allt, beväpnad emot allt, som sårar eller tillintetgör själen. Från Guds hus gick hon till kyrkogården, satte sig vid grafven och tänkte — icke på lifvet med dess små sorger, icke på döden — den fruktade hon ej — utan på evigheten, på all den glädje, all den frid, all den herrlighet, hvartill lifvet endast är en öfvergång. Hon stod midt på densamma; långt, mycket långt, hade hon ännu qvar att vandra, men målet strålade så klart för hennes blick, och hvart steg i dygd — det visste hon — förde henne allt närmare och närmare till detsamma. Och Maria gick framåt, ständigt framåt.

"Hon är högmodig, och högmod går för fall! dömde grannarne, hvilka använde sin dag till sqvaller och förtal. "Och hvad yfves hon öfver. . . . Tjufvens syster, som kanske delat med honom hvad han på oärligt sätt åtkommit."

Trodde de äfven detta? Nej, de visste allt för väl, hur rent, hur ofläckadt hennes hjerta var, men de liknade ugglorna, som ej tåla dagens klara ljus; de låtsas vara blinda, liksom dessa, för att icke se hvad som skär dem i ögonen.

Snart stod der ett kors på den lilla grafhögen. Hur mycket hade hon ej arbetat och försakat för att kunna åvägabringa detta!

"Hur taktlöst", dömde man, att sätta ett minne på deras graf, hvars namn det varit bättre att öfverlemna åt en föraktlig glömska . . . . Tjufvens föräldrar!"

O, hur kunde man missunna henne detta lilla simpla träkors! Var det icke ett minne af älskade föräldrar; var det icke minnet af ett tillintetgjordt hopp, som hon här hade öfverlemnat åt hvilan — en framtid, som låg i ruiner?

Maria älskade, trofast och innerligt, med ett rent hjertas hela värme. Hon hade aldrig funnit en väninna bland de unga flickor, hon kände; de förstodo ej henne, men hon allt för väl dem. Deremot hade hon funnit en ärlig och trofast barndomsvän; som barn hade de lekt tillsamman, delat hvarandras små sorger och fröjder. Med åren kom vissheten om huru oumbärlige de voro för hvarandra; de lärde sig att mäta känslornas djup, och visste nu, att barndom och vänskap hade förvandlat sig till ungdom och kärlek. Men de hade ej uttalat denna vissbet; känslan låg i blicken, tanken på läpparne. Och de gamle hade intet deremot; de välsignade denna förbindelse, det visste hvar och en, som kände Johan och Maria.

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Till en warnagel. Då en stråtröfware fördes till galgen sade modren, bekymrad om hans förbättring, till honom: "Hör, min kära Pelle, jag hoppas att det här skall lända dig till warning för hela din lifstid.

God ursäkt. Wid den starka rekryteringen, som föregick österrikarnes utryckande i fält i italienska kriget 1859, blef, bland hundratusen andra, en individ uttagen, som ganska ordentligt höll det föreskrifna måttet och äfwen för öfrigt syntes frisk och färdig, men som det oaktadt förklarade att han alldeles icke passade till soldat.

— Hwarför det då? frågade mönsterherren.

— Jo, se det är på det wiset, förklarade den konskriberade, att jag har lärt repslageriyrket, och sålunda har jag blifwit wan wid att aldrig gå framåt utan alltid tillbaka, och det duger wäl inte för en soldat?

— Approberas, yttrade mönsterherren kallt.

Stalldörren. Man wet att österrikarne äro mycket klena skyttar i jemförelse med fransmännen. Öfning har emellertid icke fattats dem. Så omtalas en österrikisk rekryt, som, sedan han hade lärt sig exercera och slutligen äfwen skulle försöka med att skjuta, af sin officer blef uppmanad att sigta på en stalldörr. Rekryten skjöt, men förfelade äfwen detta mål.

— Huru oskickligt, utbrast officeren att icke en gång kunna träffa en stalldörr!

— Nej, det brydde jag mig inte om, swarade rekryten; alla fienderna kunde wäl inte stå midt i dörren heller, utan några lupo wäl också bredwid!

I en af de insurgerade påfliga legationsstäderna upprättades wid fransmännens inryc-

kande ett nationalgarde, wid hwilket bland andra en forman upphöjdes till kapten.

En dag då denne hedersman anförde sin pluton och i spetsen för densamma ryckte upp på torget föll han plötsligt ur sin roll och i stället för att kommendera "halt" ropade han "proo proo!"

Så stor är wanans makt!

En from önskan. Då de engelska skeppen gjorde sig redo till angrepp på den förenade spanska och franska flottan wid höjden af Trafalgar, såg premierlöjtnanten på "Rewenge", då han gjorde runden för att öfwertyga sig att allt war i ordning, en artillerist knäböja wid en kanon. En så owanlig ställning hos en sjösoldat öfwerraskade officeren, och han frågade derföre artilleristen om han wore rädd. "Rädd?" swarade artilleristen, "åh nej! jag beder blott att de fiendtliga kulorna måtte bli utdelade efter samma proportion som prispenningarna — till största delen bland officerarne."

Giltig anledning. Henry Gibb stod tilltalad inför lordmayorns tribunal i London för att ha stulit ett par pantalonger af en handlande wid Moorgatestreet.

Domaren fann ej wittnesmålet afgörande, och Gibbs förklarades ej kunna hållas häktad längre.

Men Gibbs satt orörlig qwar i afbalkningen för de anklagade. Hans adwokat sade honom att han war fri, men det brydde Gibbs sig inte om. Domstolen war nästan tom, och Gibbs satt qwar ändå.

Adwokaten blef otålig och frågade honom, af hwilken anledning han ännu satt qwar.

Gibbs lutade sig intill adwokatens öra och sade med låg röst:

"Jo, si saken är den, att jag wågade inte gå, förrän wittnena gått sin wäg."

"Hwarför det då?"

"Jo, jag har ju på mig pantalongerna, som jag stal, wet ja."

En bonde, som förlorat sin hustru, sågs ifrigt sysselsatt med att skotta igen grafwen. "Du arbetar och gör dig mycket beswär", sade en af hans grannar till honom. — "Ack! ja, det är ett så kärt beswär", sade bonden med tårarne i ögonen.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareföre-

nings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Dramatiska Sällskapet

har ferier till Fredagen den 6 Aug. kl. 8 e. m., då alla medlemmarne torde mangrant infinna sig.

Ordföranden.

Sångkören

har ferier till Fredagen den 6 Aug. kl. 8 e. m., då repetition blifver till den stundande konserten.

Komitéen för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Juli månad.

Fredagen den 30. Smedmästaren Björklund.
Lördagen den 31. Skolläraren Bergqvist.

Augusti månad.

Söndagen den 1. Bryggaren H. Nilsson.
Måndagen den 2. Muraren N. Ekelund.
Tisdagen den 3. Handl. P. Olsson.
Onsdagen den 4. Skolläraren Hellberg.
Thorsdagen den 5. Fånggevaldigern Bundt.
Fredagen den 6. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Lördagen den 7. Timmerges Rosengren.
Söndagen den 8. Bokbindaren N. Wirén.
Måndagen den 9. Timmermannen C. Andersson.
Tisdagen den 10. Mätaren Jöns Olsson.
Onsdagen den 11. Smedmästaren C Cederholm.
Thorsdagen den 12. Åkaren N. Nilsson.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 30).

Sjökapten O. Olssons hustru. Mårtenssons hustru. Husegare Per Anderssons hustru. Jungfru C. Lundholm. Timmerman N. P. Malmqvists hustru. Jungfru C. Nilsson. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Mari Jönsson. Jungfru Anna Hellström. Båtförare B. Larssons hustru. Enkan A. Pettersson. Svarfvare Mårtenssons hustru. Jungfru Carolin Hansson. Jungfru Johanna Carlsson. Jungfru Maria Persson. Hustru Dahlberg. Jungfru Christin Hansson. Jungfru Maja Franck. Jungfru Christina Jönsson. Jungfru Anna Jönsson. Jungfru Helena Larsson. Jungfru Hanna Holmgren. Jungfru Christin Larsson. Jungfru Davida Nilsson. Jungfru Clara Pettersson. Jungfru Gunilla Pettersson. Jöns Perssons hustru. Timmergesäll Perssons hustru. Jungfru Karna Persson. Jungfru Johanna Åkerblom. Redaktör B. Westenii hustru. Dräng N. Perssons hustru. Jungfru A. Schultz. Jungfru Hilma Sjöberg. Jungfru Mari Brandt. Landtbrukaren O. Nilssons hustru. Bokbindare Olssons hustru. Jungfru Elis Werner. Konduktör Per Ekholms hustru. Jungfru Mari Lindgren. Hökare Sånessons hustru. Jungfru Thora Persson. Jungfru Anna Ström. Jungfru M. Andersson. Jungfru Hedvig Nilsson. Konduktör Ahlbergs hustru. Enka Hanna Nilsson. Jungfru Elna Ahlström. Snickare J. O Olssons hustru. Jungfru Anna Andersson. Vaktmästare Isbergs hustru. Hökare Engströms hustru. Stationskarl J. Lundqvists hustru. Jungfru Ingri Christensson. Jungfru Mathilda Jönsson. Åkerbrukare Anderssons hustru. Enkan Wahlstrand. Tunnbindare O. Svalanders hustru. Jungfru Bengta Fredriksson. Jungfru B. Andersson. Sandgräfvare C. Appelins hustru. Timmergesäll S. Bellanders hustru. Machinarbetare Forsells hustru. Jungfru Emma Svensson. Enka Persson. Jungfru Ingri Löfgren. Jungfru M. Andersson. Jungfru Johanna Larsson. Jungfru C. Hägg. Orgelbyggare Blombergs hustru. Jungfru Anna Fredriksson. Jungfru Christin Malmlöf. Jungfru Bendikta Dyk. Enka Karin Andersson. Vaktmästare Larssons hustru. Stenhuggare Larssons hustru. Jungfru A. Andersson. Jungfru Anna Jönsson. Tobaksspinnare N. P. Erikssons hustru. Hustru Sundvall. Banbäraren Perssons hustru. Hanskmakare H. Sjöströms hustru. Jungfru Johanna Hansson. Lithograf Grupps hustru. Johanna Nilsson. Jungfru Johanna Mårtensson. Jungfru K. Eriksson. Jungfru C. Willman. Jungfru Hanna Jönsson. Jungfru Josefina Holmberg. Jungfru E. C. Andersson. Jungfru C. Krok. Guldsmedgesäll N. A. Malmqvists hustru. Jungfru Johanna Larsson. Jungfru Elis Olsson. Jungfru K. Eriksson. Timmerman L. Månssons hustru. Fru B. Jönsson. Gasverksförman Söderlings hustru. Instrumentmakaren C. Bokelunds hustru. Jungfru Helena Larsson. Fru C. S. Högström. Jungfru Marna Andersson. Murare Gullbergs hustru. Sjöman C. F. Johnssons hustru. Gjuteriarbetare Christianssons hustru. Gjuteriarb. Serings hustru. Jungfru Else Bengtsson. Bildhuggare Holmgrens hustru. Jungfru Wahlgren. Johanna Nilsson. Jungfru Sofi Nilsson. Skomakare P. Petterssons hustru. Sandgräfvaren Sören Willmans hustru. Jungfru A. C Lundgren. Jungfru Charlotte Wiberg. Jungfru E. Knutsson, Jungfru Johanna Ek. Jungfru Ida Charlotta Sjöström. Jungfru Ingri Olson. Jungfru Elna Svensson. Jungfru Estrid Persson. Jungfru Karna Sjöberg. Landtbrukaren M. Larssons hustru. Bagare H. Larssons hustru. Arb.-karl Nils Larssons hustru. M. C. Wantzings hustru. Jungfru Wantzing. Jungfru Christina Victor. Jungfru Cristoffersson. Jungfru E. Christoffersson. Jungfru Elis Fuhrmark. Jungfru K. Weilland. Jungfru Karna Olsson. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Betty Andersson. Jungfru Ida Pettersson. Jungfru Elna Arndt. Jungfru Cicilia Andersson. Jungfru N. J. Clausen. Skollärare P. Larssons hustru. Jungfru Janica Andersson. Jungfru A. C. Persson. Jungfru Johanna Nilsson. Jungfru Bendikta Nilsson.

(Forts.)

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort ör hvarje gång uppvisas.

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbodar finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka och Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blånelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt } prima qvalitet,
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m. fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin, många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ättika, Mat-, 1:ma svensk,
d:o Sprit- d:o.

Malmö stads östra Folkskola.

De barn, som under sistlidne termin begagnade denna undervisningsanstalt samt önska att för Höstterminen 1869 i samma skola åtnjuta undervisning, hafva att sig till skolgång anmäla i Östra Folkskolans lokal på följande tid och sätt:

Måndagen den 2:dre Augusti kl. 9 f. m 5:te och 4:de klassernas A-afdelningar; samma dag kl. 2 e. m. förutnämnde klassers B-afdelningar.

Tisdagen den 3:dje Augusti kl. 9 f. m. 3:dje och 2:dra klassernas A-afdelningar; samma dag kl. 2 e. m. förutnämnde klassers B-afdelningar.

Onsdagen den 4:de dennes kl. 9 f. m. 1:sta klassens A- och B-afdelningar; samma dag kl. 2 e. m. småskolorna och Ladugårdsskolan.

Thorsdagen den 5:te Augusti kl. 9 f. m. kommer inskrifning att förrättas med de barn, som vilja sig för kommande terminen af nämnde skolas undervisning begagna, men ej under förflutne terminen varit i densamma intagne.

Undervisningen tager sin början Måndagen den 9 Augusti kl. 8 f. m.

Malmö den 26 Juli 1869.

Post-Scriptum.

Telegram.

Från Falköping hafwa wi i dag kl. 6,30 på morgonen emottagit följande telegram rörande arbetareföreningarnes resa till Stockholm.

Resan har hittills gått lyckligt och wi ha blifwit hjertligt emottagna. Alla medlemmarne äro förnöjda och glada. Efter att hafwa tillbragt natten i wagnar och wäntsalar fortsättes resan widare.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 32. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 6 Augusti | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

11 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: v. Pastor Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl. ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Under första åtta söcknedagarne af denna månad inbetalas afgifterna till Sjuk- och Begrafningskassan.

Sönd. d. 8 kl. 3 e. m. Sammanträder delegarne i Allmänna Sjuk- och Begrafningskassan, så allmänt som möjligt, i Östra Folkskolans lokal. Bland andra frågor förekommer äfven väckt förslag om ändring af reglementet.

Månd. d. 9 kl. 12 midd. Försäljes å Rådhuset 10 st. aktier uti Malmö Slotts Industriaktiebolags konkursmassa.

Tisd. d. 10 kl. 11 f. m. Auktion å utmätt lösegendom i Rådhuset.

Onsd. d. 11. Förberedande valmöte af riksdagsmän i arbetareföreningens sal.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3**'44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Wid det stora stjernfallet den 29 Juli utnämndes öfwerläkaren wid Stockholms hospital för sinnessjuka e. o. professorn d:r W. F. Öhrström, till riddare af Nordstjerneorden och tullförwaltaren i Carlskrona W. V. Lieberath till riddare af Wasaorden. (Båda äro f. d. Malmöboar.)

I fredags afton afled å Drottninghuset en enka wid 101 års ålder.

Den bal med soupé, som Stockholms stad i lördags gaf å Börsen war serdeles lysande och ganska talrikt besökt.

Förmälningen har på ett högtidligt sätt blifwit firad på många orter i Norge, Danmark och Slesvig samt af skandinaver i London, Paris m fl. ställen. (M. n. A.)

Ruset efter de storartade förmälningshögtidligheterna är nu fördunstadt och allt åter lugnt. Swerige har blifwit utaf med en rik prinsessa och en mängd med penningar. Båda dessa förluster äro stora, men man får såsom ersättning nöja sig med hoppet om att denna förening skall stärka nordens enhet och sålunda bidraga till deß framtida storhet och frihet. Omgifwet af glupska fiender har norden ingen annan utwäg än att fast sammansluta sig, hwarför äfwen hwarje utweckling till detta mål bör wara glädjande för hwar och en som älskar sitt lands frihet. Ur denna synpunkt böra wi glädja oß åt den nu skedda förmälningen, samt åsidosätta alla egennyttiga beräkningar för det allmännas bästa. Derföre lycka och wälsignelse åt det förenade fursteparet! måtte det fatta sin ställning och en dag fylla de förhoppningar, som en treenig nords befolkning fäster wid det!

I hufwudstaden har en händelse inträffat, som kastar en swart slöja öfwer deß arbetarebefolkning. En arbetare P. Olsson tog sig nemligen det orådet före, att på öppen gata wid ljus dag, aflossa ett skott i ryggen på ingeniören Lindencrona. Orsaken till denna förtwiflade gerning war, att O. som för försumlighet blifwit skiljd från sitt arbete wid statens jernwägar, nu wille hämnas den oförrätt han ansåg sig hafwa lidit. Denna händelse wittnar om en sådan råhet och ofördragsamhet, att man förwånas öfwer att i wårt civiliserade tidehwarf ännu individer finnas, som stå på en så låg bildningsgrad. Endast arbetareföreningarne kunna afhjelpa detta fel i underwisningsutweckling, och endast bildning och förädlande nöjen kunna härwidlag werka till det bättre.

För öfrigt äro tidningarne endast uppfyllda af berättelser om förmälningshögtidligheterna, hwilka, om äfwen utrymmet medgifwer att införa dem, ej böra wara af synnerligt intresse för landsortens innewånare.

Kristianstad. Ett ofwikligt wittnesbörd om att wi lefwa i en swår tid, föranledd af mißwärter och förwända lagar, lemnar Kristianstadsbladet för den 31 Juli. Deri omtalas nemligen trenne olyckshändelser, hwarigenom menniskolif spilldes, ett sjelfmord, twenne eldswådor, en stöld, ett rån, ett barn som blifwit ihjelskålladt genom modrens owarsamhet, samt ett ohyggligt mord. Det är på tiden att bildningen sprides ned till folket; det enda medel, hwarigenom brott kunna förekommas.

Landskrona. Wid fästningen har under lek emellan twenne artillerister den ene ihjälskjutit den andre. Den öfwerlefwande är alldeles förtwiflad öfwer olyckshändelsen, hwarför äfwen säkerligen de många förmildrande omständigheterna komma att göra straffet så lindrigt som möjligt.

Malmö.

Stadens wid riksdagsmannawal röstberättigade innewånare inbjudas att sammanträda i Arbetareföreningens stora sal nästa Onsdag den 11 Aug. kl. 8 e. m., för att öfwerlägga om förestående riksdagsmannawal i frisinnad riktning.

En hwar, som blifwit uppskattad till 800 rdr, d. w. s. har 5 rdr bewillning, är walberättigad, så wida han sina utskylder erlagt.

Konungen och Drottningen af Danmark, prinsessan Thyra samt prinsarne Waldemar och Hans med uppwaktningar hitkommo i Måndags kl. 3 e. m. med extratåg från Stockholm och emottogos af stadens civila och militära autoriteter. Utanför jernbanans stationshus bildade en afdelning af husarregementet Konung Carl XV öppen carré och i planteringer wid stationshuset utfördes musik af skarpskyttarnes musikkår. Från jernbanan begåfwo sig de kungliga och furstliga resande genom en allé af flaggstänger och granträd till embarkeringsstället der ångfartyget "Slesvig" låg förtöjdt. Äfwen här paraderade en husarafdelning, hwarjemte husarmusiken uppspelade swenska och danska nationalsånger. Sedan derefter de höga resande gått ombord, åtföljda af sina uppwaktningar samt några andra personer, kringbjöds champagne bland de å fartygets däck församlade herrar och damer. Kl. omtring 4 afseglade "Slesvig" under folkmassans lifliga hurrarop och ankom kl. 6 till Bellevue. Från fartygen i hamnen samt en del byggnader flaggades.

Ett mißöde, som lätt kunnat hafwa bedröfliga följder med sig, inträffade wid danska konungafamiljens afresa härifrån sistlidne Måndag. Då den fyrspända wagn, hwari de kungliga personerna åkte, kom i närheten af embarkeringsplatsen, råkade nemligen de främsta hästarne komma så nära en förut körande wagn, hwari några af uppwaktningen befunno sig, att wagnsstången bräcktes, selarne söndersletos och en af hästarne kullstörtade. Den andra wagnen fick det ena bakhjulet skadadt samt bakersta wagnsaxeln betydligt böjd. De kungliga personerna skyndade genast efter sammanstötningen ur wagnen och hästarne fattades i tyglarne af tillskyndande personer. Det hela såg rätt betänkligt ut, och man befarade ett ögonblick att den kungliga wagnen skulle kullstjelpas.

Kronprinsen och Kronprinsessan af Danmark lära hitkomma nästa måndag kl. 9. på aftonen.

Lusttur till Köpenhamn. För dem, som wilja åse kronprinsens och kronprinsessans af Danmark intåg i Köpenhamn nästa Tisdag, erbjudes tillfälle att medfölja ångfartyget "Thunberg", hwilket afgår härifrån på förmiddagen, åtföljande Slesvig och återwänder samma dag kl. 11,30 på aftonen. Passagerareafgiften är 1: 50 för tur och retur.

Berömwärdt. Den 11 Juli firade bruksspatron Montgomery-Cederhjelm på Segersjö och hans fru sitt silfwerbröllop i kretsen af sina barn och af sina underhafwande till ett antal af omkring 400 personer. Middag intogs wid sittande bord, skålar druckos och allmän glädje och belåtenhet rådde bland gästerna, som icke nog kunde uttrycka sina tacksamhetskänslor för den hjertlighet och wälwilja wärd och wärdinna i sitt bemötande ådagalade mot alla. Stjernprydda herrar sågos icke till wid denna fest, men wäl flere medaljer för långwarig och trogen tjenst, af hwilka 2:ne jemte silfwerteskedar utdelades sistlidne midsommarsdag, då de ogifta dagswerksarbetarne från hela godset, tillsammans omkring 200 personer, äfwen woro inbjudne till frikostig undfägnad och dansnöje. Silfwerbröllopets annandag gafs middag åt godsets mera behöfwande, som jemwäl wid återwändandet hem blefwo rikligt begåfwade. Detta wackra förhållande förtjenar så mycket mera framhållas, som kunskapen derom icke kommit oß tillhanda på någon slags officiel wäg, utan blifwit oß meddelad af en "man af folket". (N. A.)

Den under signaturen Måns Månsson (med. kand. M. Hultin) bekante humoristiske författaren har förra månaden jemte en bokhållare Mehlström under en lustsegling på Mälaren omkommit. Upsalaposten för den 23 Juli yttrar med anledning af denna sorgliga tilldragelse bland annat följande:

Måns Månsson war en wan och skicklig om ock något djerf sjöman, han älskade att på den snabba segelbåten tumla om med böljorna, och denna hans lust blef hans bane. Hultin, som i likhet med poetiska naturer af hans art, wanligtwis hade det swårt och bekymmersamt i ekonomiskt afseende, erhöll i början af detta år, då han det som bäst behöfde, hos handlanden H. W. Södermans familj ett godt och wänligt hem. Med denna familj wistades Hultin under sommaren på Alsike, derifrån han i sällskap med herr Södermans förste bokhållare Mehlström förliden Lördag företog den olyckliga seglatsen. Det war likwißt först på återwägen hem, som olyckan skedde. Hultin war en mer än wanligt skicklig simmare, och man antager, att, då båten, som till ballast hade tackjern, hastigt gått till botten, Hultin blifwit insnärjd i tåg eller segel och ej kunnat anwända sin simkonst.

D. N. säger om den tidigt bortgångne unge mannen och författaren:

Swenska litteraturen — särdeles tidningslitteraturen — har gjort en betydande förlust genom Hultins död. Bland wåra nutida skildrare af stundens företeelser war han den med glädtighet och hjertlighet mest begåfwade. Han war en sann humorist och hans skildringar förrådde större tankedjup än man är wan att finna i sådana ögonblickets ingifwelser, som hans sednare produkter. Sent skall man förgäta Måns Månssons teckningar i N. D. A. af Upsalasångarnes pariserfärd och af det nyß skedda studentmötet i Kristiania. Det war derifrån han den 20 sistlidne Juni, efter återkomsten från Drammen skref i ett utbrott af förtjusning:

"Wore icke gamla Swerige wälsignadt med warma hjertan och strålande ögon, som winka oß i skilda bygder, så tror jag att wi föga skulle fråga efter det knäckebrödslandet. Förlåten mig, I, min barndomsbjörkar, och du, min tysta graf, som wäntar mig derhemma." Ack, ej anade han då att denna "tysta graf" skulle öppna sig för honom inom en månad efter hemkomsten. "Skeppsbrott och hamn" uttryckte wißt icke någon aning om hans egen banas slut.

Swenska tjenare i Mecklenburg. I förra månaden infann sig hos swenska konsuln i Lübeck en ung flicka M. S. från Stockholm illa klädd samt högst utmattad. Hon berättade, att hon jemte en annan flicka E. K. blifwit städslade för ett slott i Mecklenburg, hon såsom kammarjungfru och E. K. som köksspiga. Begge hade blifwit lofwade anständig öfwerresa med ångfartyget Bore, men erhöllo endast däcksplats och något kosthåll betaltes icke för dem; kaptenen afhjelpte till en del deras nöd. Från Lübeck fördes de genast till Schwerin och widare till ett twå mil derifrån aflägset gods. Något slott sågo de icke till och

på deras förfrågan derefter skrattade man endast åt dem. De funno sig på det skamligaste sätt bedragna, ty i stället för den utlofwade platsen, satte man dem i ladugården för att wakta korna samt wille förmå dem till att förrätta fält- och andra grofwa göromål. Man hade sedan inspärrat dem i ett rum, då de icke kunde förmås till att arbeta. Derifrån hade det lyckats M. S. att om natten rymma och hade genom barmhertiga menniskors hjelp kommit tillbaka till Lübeck. På konsulatets förfrågan hur härmed förhöll sig, förnekade hennes husbonde allt, samt tillade, att E. K. wißt icke wore sinnad att lemna sin plats utan war ganska nöjd dermed, samt ständigt sjöng, skrattade och syntes wara på det högsta belåten. Så förflöto några weckor, då äfwen E. K. infann sig i ännu mera utblottadt tillstånd än M. S. Deras husbonde förnekade emellrtid allt och begärde till och med ersättning.

Flickornas klädespersedlar war han icke heller sinnad att utlemna. M. S. hade emellertid utan kläder och utan tillgångar återwändt till sin hemort. E. K. lyckades få tjenst hos en familj i Lübeck, som på det bästa witsorda båda hennes duglighet och uppförande. Sedan den mecklenburgiske patronen märkte att han ingenting wann med sitt pockande om flickornas återsändande, har han slutligen förklarat sig willig att utlemna de klädespersedlar och effekter, han frånröfwat och undanhållit de stackars flickorna, men — mot ersättning.

Ett eget mål angående eganderätten till en del jord hörande under egendomen Össjö, hwilken egaren, major Barck tillbytt sig af förste hofstallmästaren Tonerhjelm, har nyligen af skånska hofrätten blifwit afgjordt, och det så, att icke mindre än femhundra (500) tunneland jord blifwit samma egendom fråndömde. Processen derom har warat i 5 år, och klaganden, enkan Tore Pehrsdotter, grundar sina anspråk på en del gamla documenter, hwaraf äfwen ett premiebref från början af sjuttonde århundradet förefinnes. Pastorn i församlingen säges wara den förste, som för sex år sedan fästade uppmärksamheten på de wigtiga papperen, och klagandens rätt, som med stor skicklighet blifwit genomdrifwen af tullfiskalen v. häradsh. Engzell i Malmö, anses af jurister för att wara ganska tydlig och klar. Sedan nu klaganden wunnit i målet, torde proceß uppstå mellan den nuwarande och den förre egaren.

Arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Bref till Bikupan.

För omkring tjugo år sedan började ungdomen wid universiteten i norden företaga gemensamma färder, för att påhelsa bröder å aflägsnare orter. Wänskapens band knötos fastare, tankar utbyttes och "landets hopp" bragte till hembygden angenäma minnen och stärkta föresatser att werka i det godas tjenst. Men det egentliga folket stod främmande för dylika färder. Nu sedan den lätta kommunikationen åstadkommit en hastigare och billigare samfärdsel mellan folk på olika platser, har äfwen arbetaren kunnat börja resa, utan att behöfwa taga ränseln på ryggen och färdas som "wandrande gesäll".

Det war ett owanligt tåg, som på morgonen den 29 Augusti afgick från Malmö till den nära 70 swenska mil längre i norr belägna hufwudstaden. Ett arbetaretåg har förut i Swerige icke företagits sådant som detta. De medlemmar af Malmö arbetareförening, hwilka skulle deltaga i färden, woro samlade wid jernbanstationen med koffertar, kappsäckar och hwarjehanda effekter för resan. En större folkmassa af anförwandter eller nyfikna hade äfwen infunnit sig, för att gifwa de afresande sitt "hurra!" Man inwäntade en del medlemmar af Köpenhamns arbetareförening af 1860, hwilka jemte sin wärderade förman redaktör Rimestad ankommo med ångbåten och anslöto sig till tåget, som straxt derpå sattes i gång. Deltagarne uppgingo nu till ett antal af omkring 450 personer, män och qwinnor. Lokomotivet war smyckadt med sköldar och wimplar i de skandinaviska färgorna, och under wäldiga hurrarop lemnade det af 28 wagnar bestående tåget Malmö.

Såwäl intend. Frykholm som komitéen för tåget hade på ett utmärkt sätt sörjdt för ordningen. Alla wagnarne woro försedda med nummer, af blåa sköldar och gula siffror, komitéen hade sin egen wagn, i hwilken äfwen ledamöterna af de särskilda föreningarnes styrelser togo plats.

I Lund tillkommo 140 medlemmar af Lunds nya arbetareförening. De mottogos med öppna armar och hjertlig glädje af broderföreningarne. Ett glädtigt samlif rådde inom kupéerna. Man fröjdade sig åt det wackra wädret och sammanträffandet med bekanta och wänner, samtalade om hwarjehanda, skämtade och skrattade. De medförda matförråden anlitades litet emellan straxt på morgonen, emedan man nästan fastande måst stiga i wagnen. Wid framkomsten till Eslöf erhölls kaffe, mot kontant betalning förstås, och det gjorde werkligen godt. Den som ej gjort en resa, wet ej att wärdera den lifgifwande kaffedrycken. Utom intagande af denna förfriskning, hade wi stannat för att mottaga en dyrbarare last. Här wäntade nemligen medlemmar af Landskrona och Helsingsborgs arbetareföreningar samt deßutom några från Ystad för att deltaga i wårt tåg. Wid hwarje ny tillökning i antalet, steg glädjen och munterheten. Handslag wexlades, hurrarop skallade, och så bar det åter åstad med ilande fart.

Wid Heßleholms station mottogos omkring 100 medlemmar af Kristianstads arbetareförening. Föreningens ordförande redaktör Möllerswärd medföljde. Med sitt lugna tilldragande wäsende, är han en man, som lätt förwärfwar sig personers wänskap, och ett sällskap tillsammans med honom är särdeles angenämt.

Det wackra wädret tycktes likwäl wilja lemna oß. Det war ganska angenämt att solens heta strålar undanskymdes af de uppstigande molnen, den förut så mycket fruktade hettan i wagnarne blef således till intet; men tänk om wi sedan skulle få regn under hela resan och regn under wistelsen i Stockholm — man började redan anställa betraktelser häröfwer. I Elmhult der middag serverades regnade det på borden, i maten, i soppan och på oß allesamman under måltiden. Men ingen war ledsen för det. Så godt sig göra lät, försåg man sig från de på den öppna platsen wid stationen uppställda borden, och maten smakade bra.

Innan framkomsten till Elmhult mötte wi ett tåg uppifrån wid en mellanstation. En sorglig stämning öfwerföll mig. Tåget medförde eldaren Knutsson, som i närheten af Ousby station wid smörjning af lokomotivet nedfallit och fått båda sina ben öfwerkörda samt den ena armen skadad. Jag wet ej om många af deltagarne erhöllo kännedom härom, åtminstone märktes intet afbrott i den wanliga munterheten, men på mig gjorde denna händelse ett djupt intryck. Lifwets glada och sorgliga tilldragelser blandas om hwarandra — men förlåt mig, min läsare, jag will ej härmed nedstämma ditt lynne. War glad, så länge glädjen warar, och bär manligt de mulna stunderna i lifwet.

Sedan man wäl stärkt sig tillräckligt för den widare färden måste man åter "på minuten" wara på sin plats i wagnen. Ännu hade wi wid Alfwestad några Wexiöboar, som wille wara med, de sista hwilka såsom deltagare slöto sig till tåget.

Man hade telegraferat till uppsyningsmannen öfwer Linnémonumentet wid Råshult, att tåget skulle göra 10 minuters uppehåll derstädes; men detta blef icke af på uppresan, emedan tiden ej tillät detta. Ingen försummade likwäl att med hurrarop genom wagnsfönstren under förbifarten skänka sin hyllning åt blomsterkungen.

En äreport fanns upprest wid uppgången till monumentet — om det war för wår skull, eller för den kort förut förbiresande danska konungafamiljen, kunde man nu ej afgöra.

Smålands magra tegar, deß barrskogar och gråa ljungfält göra icke något särdeles behagligt intryck. Fattigdomen sticker för mycket fram. För slättbon är det en omwexling att skåda de betydliga insjöarne, som här och der genombryta de djupa skogarne. Småland har i så fall sina behag. Man märker här att wårt land Swerige i sjelfwa werket ser helt annorlunda ut än det bördiga Skåne. Jernwägsstationerna på wägen woro temligen ödsliga, och hwad som tog sig något komiskt ut war, att wid åtskilliga banwaktarehus fick man se en småländska med signalflaggan i "axel gewär" rak och styf göra honnör för det förbiilande tåget. Närmare Jönköping antager naturen ett annat utseende. Mellan höga berg och forsande watten ligga åkerfält bäddade i dalar och på sluttningar, der de små kojorna stå som waktare öfwer den sparsamma skörd, man lyckats eröfra från den hårda naturen. Dessa gamla rucklen se darrande och ängsliga ut, men innewånarne förråda likwäl den största lifligbet, raska i sina rörelser, muntert lynne, och uppmärksamma på hwarje tillfälle att förtjena några ören, synes de nöjda i all sin tarflighet.

På aftonen anlände wi till Jönköping. Här war arbetareföreningens styrelse oß till mötes, och wi rönte det hjertligaste mottagande. Hela stationen war öfwerfylld af menniskor. Det långa tåget, som medförde 800 personer, war säkert en owanlig företeelse för de goda Jönköpingsboarne — isynnerhet derföre att det war arbetareföreningar, som waro ute på en lång färd. Wi blefwo inbjudna att på återresan gästa i Jönköping, och man wille då äfwen föranstalta nattlogi. Föreningens vice ordförande hr Ringström utbragte ett lefwe för oß, som besfwarades med ett lefwe för Jönköpings arbetareförening, och widare fortsattes resan till Falköping, der wi skulle stanna öfwer natten.

Nu började mörkret hindra utsigten för oß öfwer naturen emellan Jönköping och Falköping. Några togo sig wäl äfwen en liten lur på ena örat mot kupéen eller sin sidokamrat, men de flesta fördrefwo tiden i muntert samspråk och med påhelsning af matknytena.

Genom en lång hwißling från lokomotivet underrättades man snart om ankomsten till Falköping. Klockan war öfwer 12 på natten. På stationen mottogos wi med klingande spel. En musikkår stod på perrongen och blåste af alla krafter, trummor och trumpeter ljödo i den tysta natten oß till mötes redan på afstånd. Wid utstigningen helsade ordföranden för Falköpings arbetareförening de skandinaviska föreningarne wälkomna.

Stationsinspektoren, kapten Lindhe, hade på ett utmärkt sätt sörjdt för deltagarnes nattherberge. Öfwerallt i wäntsalarne och korridorerna war halm utbredt, på hwilken man i långa rader placerat madrasser med rena hwita lakan; den ena salen war afsedd för de qwinliga medlemmarne och den andra för de manliga. Här hwilade man ganska präktigt, och man är herr kaptenen mycken tacksamhet skyldig för denna anordning. Deltagarne uttryckte allmänt sin belåtenhet häröfwer, och den wisade wälwiljan skall säkert länge förblifwa i angenämt minne. Arbetareföreningens ordförande herr Löfgren gjorde sig äfwen all möda att göra wistelsen der så angenäm som möjligt. Restaurationen i Falköping är bekant för att wara en af de bästa på hela jernwägslinien, och wi erforo äfwen prof derpå. En utmärkt anrättning af mat och drycker serverades till 75 öre personen.

Wi mådde alltså ganska wäl den natten. De som ej wille slå sig ned på de anwisade lägerplatserna, lade sig i wagnarne, som nu egde utrymme nog dertill. Jag måste nödwändigt dricka ett glas tillsammans med nämnde ordförande, och derföre blef jag utan plats i salen och stannade i kupéen öfwer natten.

Under resan måste man haft rätt intressanta stunder i wagnarne, ty hwem man wid utgången på stationerna råkade, sade att ingenstädes hade någon haft så roligt som i hans wagn. I Komitéens wagn höllos ordentliga tal, deribland hr Rimestads i synnerhet utmärkte sig för sin wanliga anslående kraftfullhet. Någon witsmakare behagade indela de swenska publicister, som här woro instufwade, i olika förrättningar wid ett jernbantåg. En fick heta förare, en annan eldare och åter ett par andra bromsare. Föraren tog då till ordet och wille wisa nödwändigheten af, att föra menskligheten framåt, att nedslå alla gamla fördomar, att med kraft genombryta alla skrankor, samt gaf en släng åt bromsarne att ej hålla igen och hejda farten. Han fick en ganska allwarsam warning af hr Rimestad, att ej spränga maskinen itu, emedan endast förstörelse, olycka och förderf derigenom skulle uppkomma. Eldaren gick på, och wille försfwara demokratien ända till kommunism, det sednare så snart det gällde matpåsarne. Dessa woro äfwen gemensamma för alla och ingen räknade någon för sin. Arbetaresaken blef ej glömd

Man samtalade om flera wigtiga frågor, och det war i detta fall både intressant och lärorikt att höra den aktade kämpen för arbetaresakens framgång i norden, herr Rimestad. Det är obestridligt, att han under sina 20 års arbete för samma sak förwärfwat en rik erfarenhet, på samma gång han eger en fin uppfattningsförmåga och rådighet samt kraft att framhålla det rätta och sanna.

Jag kommer wäl att tala mera om diskussionerna nedanför. Wi äro ännu på resan och hafwa ej hunnit längre än till Falköping. Öfwerallt der wi dragit fram, hafwa wi blifwit bemötta med den största wälwilja.

(Forts.)

Något om konsumtionsföreningar.

Ur Lektor Rundbecks afhandling om konsumtionsföreningar hemta vi följande berättelse om de olika slag af konsumtionsföreningar, som finnas.

Ändamålet att bereda medlemmarne tillfälle till besparingar i deras hushållskostnad genom att förskaffa dem hvad de förbruka på förmånligare vilkor, än vid den vanliga handeln, äfvensom att i öfriga afseenden befordra deras ekonomiska förkofran, har man på flera olika sätt sökt uppnå. Konsumtionsföreningarne äro derföre till sin karakter af flere olika slag, mellan hvilka en jemförelse torde böra förutskickas, innan vi närmare redogöra för de grundsatser, hvarpå vi anse dylika föreningar böra byggas.

Till en början kunna vi indela konsumtionsföreningarne i tvenne allmänna slag, sådana som icke drifva egen handel och sådana som hafva egen handelsröreise.

A. *Konsumtionsföreningar, som ej drifva egen handel.*

Sådana föreningar äro de, hvilka hylla det s. k. marksystemet. De hafva ingen egen handelsbod och fordra således inga afgifter af medlemmarne för bildande af ett driftskapital. I stället träffa de aftal med vissa handlande, att de skola lemna medlemmarne de varor, som de hos dem köpa, för billigare pris eller mot en öfverenskommen rabatt å det vanliga försäljningspriset. Handeln går sedan tillväga på det sätt, att medlemmarne hos föreningsstyrelsen kontant köpa s. k. marker eller polletter, som representera ett visst ätecknadt penningevärde, hvilka marker af vederbörande handlande mottagas i liqvid vid handeln, hvarefter dessa af köpmannen mottagna marker vid veckans eller månadens slut kontant återlösas af styrelsen, hvarvid den öfverenskomna rabatten frånräknas. Den vinst, som på detta sätt göres, fördelas sedan på medlemmarne i förhållande till beloppet af deras inköpta marker.

Detta sätt att ordna handeln till medlemmarnes förmån är onekligen mycket enkelt, på samma gång det hvarken medför någon risk eller ålägger någon tryckande ansvarighet. Men så hafva äfven

fördelarne af detta system visat sig i samma proportion ringa. Ty först och främst ledsna vanligen medlemmarne vid det dubbla besväret att först för sina penningar tillvexla sig marker och derefter att mot dessa tillbyta sig varor. Då markerna vidare icke gälla såsom penningar eller betalningsmedel mer än på några få ställen, sky medlemmarne ofta att förvandla sina reda penningar i marker, emedan de derigenom blifva förhindrade att uppgöra små affärer hvar som heldst och med hvem som heldst. Härtill kommer, att medlemmarne ofta, med eller utan skäl misstänka, att de handlande genom knappare mål och vigt eller sämre varor taga igen det utlofvade afdraget, hvilket föröfrigt merändels är så obetydligt, att man derpå icke sätter något synnerligt värde. En olägenhet, som åtföljer marksystemet är äfven den, att markerna lätt förfalskas, hvarföre de ofta måste ombytas.

Utom dessa praktiska olägenheter kan man ock emot de grundsatser, hvarpå marksystemet hvilar, anmärka, dels att det ej tager steget fullt ut, utan stadnar på halfva vägen, då det gör sig beroende af detaljhandeln, dels att det icke nöjaktigt befordrar sparsamhet och kapitalbildning, såsom de föreningar göra, hvilka af medlemmarne fordra direkta bidrag, och dels att det icke tager medlemmarnes sjelfverksamhet tillräckligt i anspråk, hvarigenom de fördelar af föreningsväsendet uppoffras, som härledas från gemensam ansvarighet och samfäldta ansträngningar för ett gemensamt intresse. Derföre har också marksystemet alltmer förlorat det förtroende, hvaråt det en tid hade att fägna sig. I Tyskland finnas visserligen ännu några föreningar, som hylla detta system; men flera, som förut hyllat detsamma, hafva på sednare tider frånträdt det, och af de sednast inrättade konsumtionsföreningarne derstädes känna vi ingen, som omfattat marksystemet.

I nästa nummer skola vi redogöra för konsumtionsföreningar, som drifva egen handel.

Ur tidningen Arbetaren anföra wi följande bref af Rubenson till Göteborgs arbetareförening.

Utställningen i Amsterdam.

(Bref till "Arbetaren".)

Amsterdam den 25 Juli.

I en beskrifning öfwer Amsterdam läste jag följande: "Det märkwärdigaste af Amsterdam är Amsterdam sjelft", och sedan jag nu genomwandrat staden samt beundrat deß egendomliga karakter, måste jag anmärka, att uttrycket är wäl waldt.

Alldenstund de flesta af Edra läsare troligen ej känna mycket angående denna stad, will jag försöka att lemna en kort beskrifning deröfwer, och wilja wi sedan begifwa oß på en wandring genom deß förnämsta delar till Industripalatset.

Amsterdam är den största och rikaste staden i Holland, har 270,000 innewånare, af hwilka 60,000 äro katoliker, 30,000 israliter och de öfriga protestanter. Staden är byggd på pålar i form af en halfmåne och genomskäres af Amselfloden samt en massa kanaler, hwilka göra, att staden består af en mängd öar. Dessa äro förenade med hwarandra genom 290 bryggor och en mängd slussar, hwilka senare äro affedda att hålla wattnet i kanalerna i rörelse. Staden räknar 25,000 hus och 54 kyrkor, af hwilka 20 äro romersk-katolska och 12 israelitiska.

Byggnadssättet erbjuder främlingen det största intresse genom den omwexling och de olika storartade perspektiver, som städse öppna sig för ögat. De flesta husen äro mycket smala, med 2 a 3 fönster i bredd, och bebos hwarje hus blott af en familj. De flesta ha utanför en liten upphöjd trappa, och här ser man familjerna sitta om aftnarne och njuta af den friska luften. Fönstren äro i allmänhet stora och äro antingen i 2 delar att skjuta upp, eller ock gå de inåt rummen.

Eftersom hwarje familj har sitt hus och således äfwen sin egen ingångsdörr, så hållas dessa dörrar ytterst propra. De äro nästan alla lakerade mycket fint mörkgröna, hwilket, gör ett godt intryck. Om mornarne ser man pigorna, iklädda stora hwita förkläden och trätofflor, twätta dessa dörrar, äfwensom trapporna, så att allt blir ytterst rent och snyggt.

Husen sluta wanligen upptill med en smal spetsgafwel och en glugg i midten; häröfwer finnes en liten hyßinrättning, för att upptaga möbler etc. i husen, emedan trapporna äro ytterst smala, sker detta oftast genom fönstren. De flesta husen äro uppförda af rödbrunt tegel eller målade i denna färg med allt listwerket måladt i grågult och mörka fönsterbågar med ljus infattning. Alldenstund mycken omwexling råder i listwerk och ornering, har ögat städse något nytt att fästa sig wid.

Gatorna indelas i Straaten och Grachten — och wi wilja nu först göra en wandring genom ett par af dessa Grachten, hwilka äro anlagda på alldeles samma sätt som Hamngatorna i Göteborg, ehuru mera då träden ännu stodo wid kajerna. Wi komma först till Herrengracht, som sträcker sig i form af en hästsko ungefär en timmes wäg. Här kunna wi göra oß en föreställning om allt det wälstånd som här råder, af all den rikedom som här hopats sedan början af 17:de århundradet, då denna Gracht anlades. Den breda kanalen och gatorna samt den oöfwerskådliga massan af praktfulla byggnader (här äro husen wida bredare, än wid de egentliga gatorna) bilda ett imponerande helt. Det stora hus, utanför hwilket wi nu befinna oß, är sätet för "Handel Maatschappij", hwilken stiftades år 1824 af Wilhelm I och utöfwat mycket inflytande på handel och industri. Men wi ha knappast lemnat denna storartade byggnad, förrän wi åter befinna oß utanför ett prydligt, storartadt hus, neml. "Institutet för blinda."

Men det skulle upptaga alltför mycken tid att uppehålla oß wid alla de stora byggnader, wi passera, hwarför wi gå ned till Amselfloden och besöka "Kaisergracht", hwilken täflar i prydlighet och glans med Herrengracht. I det wi här fortsätta wår wandring, finna wi öfwerallt samma prakt. All denna rikedom har Amsterdam hufwudsakligen erhållit genom Ostindiska Kompaniet.

Wi wilja nu från dessa ståtliga Grachten, hwarest ej finnas några butiker, begifwa oß genom den del af Amsterdam, der detaljhandeln har sitt hemwist, och wilja wi till utgångspunkt för wår wandring taga "Der Dam", hjertat i den stora handelsstaden. Här beundra wi det nuwarande slottet, f. d. stadshuset, en praktbyggnad uppförd af den store byggmästaren Jakob van Kampen. Palatset är bygdt på 13,659 pålar och är ytterst praktfullt, ja, så dyrbart, att folket aldrig fick kunskap om, huru stor kostnaden war. Widare ha wi Sällskapet (Matschappij) för allmänt wäl och Posthuset, båda storartade byggnader. I midten af torget ha wi ett stort minnesmärke, kalladt "Metallkorset", uppfördt till minne af folkets tillgifwenhet för huset Oranien 1830—31. På andra sidan torget se wi den herliga s. k. Nya Kyrkan, en af de wackraste i Holland, uppförd 1414.

Wi gå nu förbi Börsen, Kommendantshuset och befinna oß i Kalverstraat. Här är lif och rörelse i hwarje wrå. Här finna wi från de största och elegantaste till de minsta butiker inredda i hwarje hus, och af dessa butiker äro de flesta med deras utbyggnader uppförda i olika stilarter, De präktigaste äro manufaktur-, guldsmeds-, cigarr-, spegel- och bokhandelsbutikerna. Här äro äfwen en mängd kaféer, så inredda att hela framsidan åt gatan är alldeles öppen och borden stå ända ut till gatan (men ej utanför).

Lifwet på gatan erbjuder oß den största omwexling genom den ström af menniskor, som böljar fram och tillbaka; och uppfattar wår blick här och hwar rörliga scener ur folklifwet. Här skrikes och ropas, här se wi bondgummor som köra stora kärror med körsbär, pojkar som bära pipor, elddon och diverse små lådor, skoputsare, alla om hwarandra, lif och rörelse, lyx och elände, ständigt wirrwarr.

Men wi måste bege oß widare och komma nu till Botermarkt. Här fästes wår uppmärksamhet först wid den store målaren Rembrandts staty, uppförd år 1852; sedan wi beundradt densamma, gå wi midtöfwer torget och befinna oß nu mellan twenne rader af bokförsäljare. Här finnas tusental allehanda böcker och tidningar, hwilka säljas till höga priser, om sådana kunna bekommas, annars till ytterst låga sådana. För en bok, för hwilken man begär 1 gulden, kunna wi trygga bjuda 1 cent och få den.

Då wi fortsätta wägen, passera wi Utrechterstrasse. Här se wi utanför flera butiker stora kronor, klädda med grönt, och små holländska flaggor: det betyder, att ny sill är ankommen och finnes till salu.

Se wi nu rätt fram, så ha wi Utställningsbyggnaden, och är den wäl wärd en särskild beskrifning. Paleis vor Volksolijt är i arkitektoniskt hänseende utmärkt med sin owala kupol och gör ett i det hela imposant intryck. Det är förnämligast uppfördt af jern och glas, och hela byggnaden är målad med ljusgrå oljefärg. Det öppnades festligt den 16 Aug. 1864 och har sedan deß warit anwändt till utställningar och konserter m. m. Bakom palatset är en större trädgård med konsertpaviljong och restauration. Framför detsamma är en stor plan, på hwilken f. n. diverse byggnader finnas uppförda, för konditori, butiker m. m.

På denna plats är äfwen straxt till wenster wid hufwudingången uppförd en arbetarebostad. Här wilja wi först inträda och se på Göteborgs Arbetareförenings utställning. Byggnaden utgöres af 2 rum och kök, och hoppas jag, att I skolen alla ha samma goda intryck af besöket, som holländare, fransmän, engelsmän m. fl. I första rummet finna wi på ett stort bord Gelins skoarbeten Jörgensens chokolad etc., smeden Sjöbergs låsar m. m., Berganders bleckarbeten, Mattsons och Pehrsons hornskedar — allt omtyckta arbeten. I nästa rummet ha wi de af föreningen skickade möblerna. Öfwer soffan hänga fotografierna af Biblioteket, Lässalen och Byggnaden, med föreningstecknet i midten. Framför soffan står bordet, och på detta ligga tidningen "Arbetaren" samt böckerna. De öfriga möblerna äro placerade i detta och nästa rum. På ena wäggen i det senare hänga T. Hansons barnklädningar, äfwen mycket omtyckta. På andra wäggen är en stor trofé af mattor, kassar, träskedar, korgar, streck, slefwar m. m., och kan jag försäkra, att dessa träarbeten och möbler wäcka stort uppseende för deras billighet, hwarför stora affärer kunna göras med dem.

Alldenstund Eder representant nu är omgifwen af flera holländska och engelska familjer, som wilja ha upplysningar om Swerige, Göteborgs Arbetareförening och möblerna, så får han föra Eder ut i trädgården och säga farwäl, i hopp om att få fortsätta wandringen i Utställningsbyggnaden nästa Lördag.

Rimestad afreser i dag till Stockholm. Eilert Sundt från Norge och skådespelare Manzius från Köpenhamn anlände hit i går.

Wi äro de enda från Swerige, som utställt något. En här bosatt köpman har dock utställt af Jönköpings tändstickor. Den utlofwade beskrifningen från Stockholm öfwer den swenska arbetarerörelsen har uteblifwit(!). Sänd derför snarast en redogörelse för wår förening, affattad på franska.

S. V. Rubenson.

Välkomsthälsning

till

Malmö Arbetareförening

vid dess återkomst från Stockholm
den 4 Augusti 1869.

Välkomna åter från den långa färden!
Välkomna åter från "den stora verlden"!
Från Birgers stad, från Mälarns sköna brud,
I sågen henne i sin högtidsskrud!

Välkomna hem till mödan, som er väntar!
Hon redan uppå edra dörrar gläntar,
Och trycker nu förtroligt hvarje hand,
Som slitit sig en stund ur hennes band.

Men nu med munter håg och stärkta sinnen
Ert värf I börjen; — edra glada minnen
Nu blifva segertecknen från en färd,
Som visat er hvad mödans kamp är värd.

"Ei blot til Lyst" I foren genom landet;
I knöten ju ock med detsamma bandet
Än fastare kring våra bröders ring,
Och "enighet ger styrka" åt all ting.

Härnäst vi samlas hoppas jag, och beder
Att I i nåder skåden till oss neder,
Som blott med tanken följde edert tåg;
Att höra om det, leker i vår håg.

Ave.

Utrikes.

Kejsar Napoleon har gifwit efter för den allmänna påtryckningen; han har, i motsats till bourbonerne, hwilka ingenting wille lära, ur walen och walrörelsen hemtat den lärdom att Frankrike är trött wid en diktatur, hwilken endast minnet af de under 1848 års republik utståndna wederwärdigheter och farhågor kunde för en tid göra dräglig för de i frihetslystnad swärmande fransmännen. I lagstiftande korpsens session den 12 juli uppläştes det kejserliga budskap som förkunnade några oeftergifliga reformer: lagstiftande korpsen berättigas att sjelf fastställa sin affärsordning och wälja sitt presidium; deß rättighet utwidgas i afseende på amendementer, utländska traktater och konventioner, tariffer, budgeten och interpallionsrätten. Dertill kommer medgifwandet att ministrar jemwäl kunna wara deputerade. Ministèrens samtliga medlemmar komma hädanefter att öfwerwara kammarens sessioner, och de wigtigaste allmänna angelägenheterna skola förhandlas i ministerrådet. Senaten är nu sammankallad för att pröfwa och — godkänna dessa innovationer. Emellertid är lagstiftande korpsen prorogerad, ehuru en stor del af medlemmarnes fullmakter ännu ej genomgått pröfningens skärseld. Alla betänksamma män erkänna oförbehållsamt att kejsaren gått i eftergifter så långt som man billigtwis kan begära. Endast de oförsonliga fordra mera, och deras anspråk skulle suveränen omöjligen kunna med bibehållande af sin wärdighet tillfredsställa. Till en parlamentarisk regering fattas numera endast namnet. Det wore utan twifwel för landets wälbefinnande önskwärdt att fransmännen sjelfwa, och i första rummet deras deputerade, wisade samma moderation som kejsaren; derigenom skulle den nu i all fredlighet inledda utwecklingen af landets författning kunna försiggå utan dåraktiga och febersjuka ryckningar, utan hinder och hämmanden af en oförnöjd oppositions öfwergrepp och mellanträdanden. Ty om det komme till oordningar, skulle dessa wisserligen med lätt möda undertryckas af armén, hwilken är obetingadt tillgifwen kejsaren; men koncessionerna kunde möjligen till följd deraf komma att återtagas eller betydligt modifieras. Rouhers fall är wälförtjent. Kejsaren tillbjöd honom genast presidentskapet i senaten, men den förtörnade f. d. statsministern dröjde något innan han antog utnämningen. Med bildandet af den nya ministèren kom det att dröja utöfwer den beräknade tiden; swårigheter mötte nemligen å deras sida, som företrädeswis woro kallade att öfwertaga de lediga portföljerna. Ollivier wägrade att taga plats i det nya kabinettet, hufwudsakligen derföre att han ännu för djupt kände sig gripen af de beskyllningar för personlig äregirighet, med hwilka han sedan någon tid blifwit öfwerhöljd. Och ändock firar han i den nu inträdda situationen en af sina största triumfer. Just hans oppositionella riktning, hwilken förenade fasthet med moderation, har segrat och för kejsaren betydligt underlättat öfwergången till ett liberalt anlopp ur despotismens numera utslitna hjulspår. — Kejsarinnan gör redan förberedelser till sin orientaliska resa. Den 20 september will hon wara i Konstantinopel, der uppehålla sig tio dagar, från den 10 till den 20 oktober besöka Smyrna och deß omgifningar, derefter begifwa sig till Egypten och den 17 nowember på vice konungens speciella inbjudning bewista inwigningen af Suezkanalen. Sannolikt kommer turkiske ambassadören i Paris, Dschemil pascha, att på hela denna resa wara hennes ledsagare.

I Petersburg skall i dessa dagar ett högst owanligt uppträde ha egt rum emellan storfursten-tronföljaren och öfwerste Hunnius, bördig af en tysk familj i Estland. Desse herrar skulle nemligen granska några räkenskaper, som stodo i förbindelse med de gamla gewärens ombildning till bakladdningsgewär. Storfursten tyckte då, att kostnadsförslaget war alltför högt tilltaget, och utbrast efter någon diskussion: "när man har att göra med tyskar, kan man wara säker på att bli bedragen; de äro allesammans skojare!" Öfwersten bad honom då i en wärdig ton säga om denna förnärmelse war rigtad mot honom. Storfursten swarade öfwersten med grofheter och slutade med handgripligheter, och då storfursten wägrade att göra en den ringaste afbön, sköt öfwerste Hunnius sig då en kula för pannan. Czaren twang nu sin son att till fots följa liktåget.

I ett guvernement (Zarskoje-Selo) i Ryßland har siberiska pesten utbrutit bland hornboskapen.

En engelsk domstol har dömt nyligen det stora norra jernwägsbolagets styrelse att utbetala 27,000 rdr swenskt till en miß Warren, hwilken i wäntsalen kom att bryta sig i fotleden wid beträdandet af ett hål på golfmattan.

I Rom afrättades häromdagen en ung skomakare, dömd af påfliga domstolen till döden, emedan skomakaren, under Garibaldi-invasionen 1867, i följd af en twist, på ett wärdshus dödat en person.

Breflåda.

"Man bör ej kasta sten, då man sjelf sitter i glasskåp." Ett gammalt ordspråk, som nyligen framdrogs mot en oförskämd tidning, och som wi denna gång tillämpa på M. H. och Sjöf. Tidn. Nyligen underrättade han med en mycket wigtig min sina läsare om en artikel mot arbetareföreningen, som skulle wara görningen, och hwilken skulle erhålla signaturen F.. såsom författare. Numret derpå framkom med den wäntade uppsatsen. Men der stod icke F.. utan —w—s. Och likwäl förklarade redaktionen, att det war den förut omnämnda artikeln; derjemte instämde den hederliga redaktionen i alla de osanningar densamma innehöll. Wi behöfde icke

swara på den eländiga produkten af en författareförmåga, som röja allt för tydligt moralisk ruttenhet — "ju mer man rör i en sophög ju mer luktar den." Swar kom från en annan hand, som fann sig förnärmad deraf, att man, listigt nog, med den walda signaturen welat göra troligt, att han war författare. Då det nu ej längre gick an att rida på denna signatur, wille man försöka en annan. Det war naturligtwis äfwen förargligt att ingen bekymrade sig om den förra mustiga utgjutelsen. En ny artikel fabricerades. Wi hafwa ännu icke warit i tillfälle att läsa denna sednare, men efter hwad wi hört sägas skall den endast, ännu tydligare än den förra lägga i dagen uselheten af nämnde författarewerksamhet.

Då det rör arbetareföreningens angelägenheter wilja wi endast nämna att wid alla sammanträden eger en hwar fritt framställa, hwad som kan wara att anföra. Alla handlingar ligga öppna för hwarje medlem. Hwad som sker underställes föreningens godkännande och för resultaten redogöres inför föreningen. Nu kan det kanske finnas personer, som icke det minsta bidragit till föreningens framgång — ja, som icke en gång på många qwartaler erlagt någon afgift till densamma, och likwäl wilja de mönstra och klandra styrelsens och föreningens åtgärder. Utrymmet tillåter oß nu ej widare ingå på en närmare granskning af ämnet. Men nog skall det i sinom tid ske, ty sanningens röst måste göra sig hörd.

Till Utwandraren!

Utwandrare, säg mig, hwi will du nu lemna
Din fridfulla hembygd, är den dig ej kär?"
Kan du icke finna din bergning här hemma,
War då ej förwissad att finna den der.

Gå icke så djerft mot de stundande öden,
Som wänta dig der på en främmande strand!
Du lättare strider och segrar mot nöden
Här hemma bland wänner i fäderneslànd.

Kanhända der borta dig motgångar följa,
Då känner du sjelf du har skulden dertill,
Som ifrån ditt hem öfwer stormande bölja
Till detta "förlofwade Kanaan" will.

När wänner och slägt ditt farwäl du skall säga,
Betänk då hwad de hafwa warit för dig!
Kanhända ej mera du någon skall äga,
Hwars blickar med kärlek belysa din stig.

Ack, stanna då hemma, ty Swerge behöfwer
Hwar redlig arbetares kraftfulla arm.
Om redligt du werkar, du alltid har öfwer
Ett bröd i din hydda och frid i din barm.

S. E. Sjö.

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

Han var äfven ett barn af fattiga föräldrar, samt lika stolt, som Maria; det ena af dessa hjertan återgaf ju det andras känslor. Han var flitig och arbetsam, kämpade ihärdigt för att bereda sig en framtid, under hvilken Maria ej skulle förföljas af sorg och brist, utan blomstra i lyckans solsken. Äfven han var snickare, liksom Fredrik, reste nu på sin profession, och Maria väntade honom dagligen tillbaka — men, med hvilka känslor! Huru såg hon nu det ögonblick nalkas, som i tvenne långa år varit målet för alla hennes tankar, alla hennes önskningar? Hvad skulle han säga, då han hörde att hennes broder var en straffad tjuf, att hennes namn var brännmärkt, han, som var så stolt? Skulle han förskjuta henne? Och hade han ej skäl dertill? O, hur kunde man missunna henne det simpla, lilla träkorset med de älskade namnen på! Snart skulle den stilla glädjen deraf försvinna, utplånas af en ny prötning, hårdare än den, som hon nu bar utan tårar och klagan!

Dagen nalkades, då Fredrik skulle blifva frigifven. Med huru mycken längtan hade hon ej emotsett denna dag; ingen klagan, ingen förebråelse skulle komma öfver hennes läppar — intet, intet utan kärlek. Under en otrolig kamp, under de största umbäranden, nekande sig det aldranödvändigaste, hade hon sammansparat en liten summa. Den skulle han hafva; han skulle, som andra gesäller resa på sin profession, se sig om i verlden, glömma sina falska vänner och blifva en god menniska. Hvad denna plan uppmuntrade och tröstade henne! Hur hon utvidgade den natt och dag. Hon kände ju hans svaga men goda hjerta; först när han hade slitit sig lös från sin nuvarande omgifning, först när han var borta, långt borta, i främmande trakter och i Guds herrliga natur, skulle han åter blifva sig sjelf, återfå lust till lifvet och det goda.

Det var mörkt; det regnade och stormade. Hon stod utanför fängelsets portar, endast skyddad af en liten tunn sjal. Hon skälfde af fruktan och köld; hennes tänder skallrade, men hon kände det ej. Hennes ögon voro fästade på dörren .... den stora, dystra dörren .... de voro fästade vid den, som förbrytarens vid domarens läppar. "Hvad skulle de uttala, lif eller död?" Dörren gick upp. En varelse närmade sig med tunga steg; det var han, han! Maria kunde icke tala; stämman svek henne, orden dogo på de bleka läpparne. Hon tryckte handen mot bröstet och snyftade krampaktigt. — "Är det du Maria? stackars Maria? Han grep hennes kalla hand, och kysste tårarne ur ögonen. Hon lindade armen om hans hals, såg på honom, liksom hon aldrig sett honom förr, och hviskade: "min broder, min stackars broder!"

"Hvad säga de gamle?"

"De välsigna oss från sin himmel!"

Söndagen derpå gingo de båda i kyrkan. Hvad hon var glad! Han hade ju lofvat henne, att blifva en annan, en bättre menniska. Resa ville han ej; han ville ej öfvergifva henne, lemna henne ensam qvar; han skulle arbeta för henne, beskydda henne. Hvad hon var lycklig! Med glödande kinder och strålande ögon gick hon vid hans sida. Det var icke skam, icke blygsel öfver den straffade förbrytaren, som stod att läsa i hennes ansigte, det var glädje, tacksamhet öfver den förlorade, men nu återfunne brodren. Hon såg icke, hon kände ej de nyfikna, hånfulla blickar, som förföljde dem. Hon hörde ej de bitande ondskefulla anmärkningarne, som yttrades omkring dem; hon kände, såg och hörde intet utan honom och Gud, som hade gifvit honom tillbaka åt henne.

Från kyrkan gingo de till grafven. Der förnyade han sitt löfte, der blandades deras tårar i den svarta mullen, der sågo deras föräldrar ned på dem .... med glädje? .... Nej, för dem var framtiden afslöjad, den slöja, som vi jordens barn ej förmå att genomskåda.

Dagar och veckor försvunno. Ännu bodde friden hos dem, ty hoppet stod i full blomma.

(Forts.)

Charad.

För "en" mitt hela är helt wißt en häftig plåga,
Som aldrig unnar själen någon frid;
För "twå" en lycka, men för "tre" en afgrundslåga,
Som endast föder afund, hat och strid,
Och om du är mitt första, yngling eller flicka,
Tag ej mitt hela för mitt andra då;
Men söken blott att eder ömsesidigt skicka
Så, att för er det lycka blifwa må.

H—n

Blickar i Tittskåpet

From önskan. Hofrådet: "Hwad will du, Karin?"

Karin: "Jo jag will säga herr hofrådet, att fru hofrådinnan aldrig låter bli att träta, på mig från morgon till qwäll. Jag ämnar nu gå in till frun och säga upp."

Hofrådet: "Lyckliga flicka! Ack, om jag också unde få säga upp."

En wandrare i Helsingland skrifwer bref om sina wandringar till "A. B." Han berättar derwid från Strands kyrkoby en liten presthistoria:

För många herrans år sedan hade församlingen en kyrkoherde, som hette Strandell. Denne war en lärd man, men äfwen en driftig jordbrukare, som sjelf i hemwäfda kläder deltog i arbetet på åker och äng.

En dag kom Jerfsöprosten, dokt. Agrell, farande wägen förbi, och tittade då in i prestgården, för att få göra bekantskap med S., men denne war ute på egorna, swarades det, och A. for widare. När han kom fram till kyrkan, föll det honom in att wilja bese templet, och han bad derföre en karl, som stod och gapade på kyrkwallen, att gå till klockarn för att få låna nycklarne. Karlen lade fötterna på ryggen och sprang.

Han war snart tillbaka och öppnade kyrkdörn. Prosten A. steg in och tittade sig omkring, hwarefter han yttrade till karlen:

"Nå, min wän, det är ju en wacker kyrka, ni har! Men hwad tycker ni om presterna?"

"Åh, går wäl för sig", swarade karlen. "Inte ä' dom af bästa sorten, men inte af sämsta heller".

"Kyrkoherden skall ju wara en ram bonde", fortfor A., som war fin af sig, "en riktig slusk, har jag hört sägas. — Se här, min wän, en liten slant för beswäret?"

"Jag tackar förbindligast, men så stor är inte min snikenhet, att jag mottar offer af mina embetsbröder", swarade den okände och gjorde en djup bugning för den förbluffade prosten.

Nu fick denne ändtligen öppna ögon. Han war generad, ytterst generad, men slutet blef, att han följde "slusken" hem, der gubbarne strax drucko brorskål.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförening.

De af föreningens medlemmar, som hafva något att anmärka mot den nuvarande förvaltningen torde anmäla detta å kontoret, hvilket är öppet hvarje söcknedag 12—1 middag, eller, i enlighet med stadgarne, vid allmänt sammanträde. Önskas dylikt kan det ske om 20 af föreningens medlemmar derom göra ansökan. På skandaltidningars lömska anfall svaras ej.

Ordföranden.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Augusti månad.

Fredagen den 6 Auktionsutroparen H. J. Rosenqvist.
Lördagen den 7. Timmerges Rosengren.
Söndagen den 8. Bokbindaren N. Wirén.
Måndagen den 9. Timmermannen C. Andersson.
Tisdagen den 10. Mätaren Jöns Olsson.
Onsdagen den 11. Smedmästaren C Cederholm
Thorsdagen den 12. Åkaren N. Nilsson.
Fredagen den 13. Tunnbindaren Andersson.
Lördagen den 14. Mätaren M. Jeppsson.
Söndagen den 15. Timmerk. Per Jönsson.
Måndagen den 16. Packhuskarlen S. Nilsson.
Tisdagen den 17. Packhuskarlen Per Persson.
Onsdagen den 18. Packhuskarlen M. Jönsson.
Torsdagen den 19. Mätaren Nils Möller.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 31).

Jungfru M. Persson. Jungfru Cathrina Persson. Arbetskarl L. Perssons hustru. Mjölnare A. Anderssons hustru. Karna Nilsson. Jungfru Emelie Andersson. Jungfru Ebba Roth. Skräddare Nilssons hustru. Jungfru Cecilia Svensson. Jungfru A G Lundqvist. Jungfru B. Olsson. Jungfru M. Holm. Jungfru C. B Svensson. Snickare Liljeqvists hustru. Jungfru Christina Ekelund. Jungfru Anna Persson. Snickare P. Anderssons hustru. Jungfru K. Bergström. Jungfru K. Åkesson. Husegare Jöns Nilssons hustru. Jungfru B. Tufvasson Jungfru N. Olsson. Enka Katrina Andersson. Handskmakare Jacobssons hustru. Repslagare Möllers hustru. Jungfru C. Möller. Jungfru M. Eriksson. Jungfru B. Eriksson. Målare Erikssons hustru. Ciggarrmakare Perssons hustru. Jungfru A. C. Jacobsson Arbetskarl N. Olssons hustru. Gjuteriarbetare O. Lundgrens hustru. Jungfru A. A. Lindgren. Jungfru K Bengtsson. Slagtare N. Sjöströms hustru. Jungfru E. Persson Jungfru I. Malmqvist. Arbetare Per Perssons hustru. Snickare A. Hanssons hustru. Svarfvare O. Hanssons hustru. Enka Anna Andersson. Jungfru K. Jönsson. Jungfru M. Jönsson Jungfru C. Lundberg. Korgmakare Nilssons hustru. Jungfru K Hansson. Jungfru M. Andersson. Jungfru Hedvig Bredberg. Jungfru H. G. Bredberg. Jungfru S. E. Bredberg. Jungfru I. Larsson. Repslagare Jörgersens hustru. Gjuteriarb A. Anderssons hustru. Jungfru M. Lundqvist Jungfru M. Caspersson. Smedförman N Holmbergs hustru. Timmergesäll J Hanssons hustru Guldarbetare Fabs' hustru. Jungfru D. Gustafsson. Enka Elna Jönsson. Jungfru M. Pålsson. Slagtare P Palms hustru. Målare N. P. Olssons hustru. Jungfru Johanna Hansson. Jungfru K. Jönsson. Jungfru Johanna Jönsson. Enkefru C. Sylvan. Skomakare Rosbergs hustru. Jungfru A. Anderstedt. Skomakare C F. Petterssons hustru. Jungfru J. Möller A. Åkerlunds hustru. Jungfru J. B. Nilson. Jungfru A Nyberg. Arbetskarl Ahlfons hustru. Enka Elna Christoffersson. Enka Fredrika Nyman. Jungfru C. Nyman. Jungfru Christin Norgren. Jungfru E. Götloff. Jungfru A. Nilsson. Jungfru E. C. Olsson. Jungfru Anna Nilsson. Jungfru Anna Groos. Jungfru Elis Jönsson. Jungfru M. Jönsson. Jungfru Johanna Friberg. Jungfru M. L. Friberg. Enkefru Christin Schmidt. Hustru S. Sörensson. Jungfru Maria Rask. Jungfru M. Arfvidsson. Mjölnare O. Rasmussons hustru. Jungfru E. Pettersson. Jungfru Emelie Olsson. Sjåarförmannen Christofferssons hustru. Smedgesäll Svenssons hustru. Jungfru E. Bengtsson Jungfru E. Möllerström. Timmergesäll Anderssons hustru. Jungfru Charlott Arfvidsson. Tillskärare Palmqvists hustru. Timmergesäll J. Anderssons hustru. Jungfru Christin Andersson. Jungfru Anna Nilsson. Garfvaregesäll Reiners hustru. Tunnbindare Anderssons hustru. Jungfru Anna Larsson. Hustru Helena Olsson. Jungfru Hanna Carlson. Båtförare L. Jönssons hustru. Murare J. Rosenqvist. Jungfru Christin Lindskog. Handlande Anderssons hustru. Hustru Johanna Lundgren. Jungfru Johanna Adolfsson. Slagtare M. Anderssons hustru. Båtförare Pål Jönssons hustru. Cigarrmakare A. Anderssons hustru. Arb. C. Olssons hustru. Jungfru Carolin Olsson. Jungfru M:th Andersson. Jungfru Amanda Andersson. Jungfru Helena Hansson. Jungfru Augusta Persson. Machinist Perssons hustru Elna. Jungfru Hanna Andersson. Jungfru Kjersti Jönsson. Jungfru Eleonora Pettersson. Jungfru Johanna Larsson Jungfru Christin Krumlinde. Jungfru Josefina Möllerberg. Jungfru Carolin Pettersson. Jungfru Pernilla Nilsson Jungfru Helena Nilsson. Jungfru Ingrid Svensson Jungfru Maria Lundvall. Jungfru Hanna Larsson. Jungfru Cecilia Ekberg. Jungfru Fredrika Nilsson. Jungfru E. Olsson.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 33. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 13 Augusti | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

12 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Prosten Olin.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: **Kyrkoherden Nordborg**
Bibelförklaring kl. 5 af S. M. Adj. Löfwall.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

Augusti.

Sönd. d. 15 kl. ½ 3 e. m. sammanträder Malmö arbetareförenings dramatiska sällskap.

Månd. d. 16 kl. 9 f. m. Lösöreauktion å Ficks hotell.

Tisd. d. 17 kl. 9 f. m. Auktion å qvarglömda effekter vid jernvägens godsmagasin.

Onsd. d. 18 kl. 12 midd. Auktion å broläggningssten å hospitalsgården.

Torsd. d. 19 kl. 12 midd. Auktion å hus och tomt N:r 18 Stora Humlegatan.

Jernbanetågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Ur almanachan för år 1870 har wetenskapsakademien borttagit alla uppgifter om wäderleksförhållanden. Som bekant grundade sig dessa på 19 års beräkningen, hwilken sällan slår in, hwarför det war stort skäl att borttaga dessa förwillande uppgifter.

Musikaliska akademiens konservatorium öppnas åter den 1 Sept. då inskrifning af såwäl de gamla eleverna, som nya kommer att ega rum.

Inom hufwudstaden har ånyo ett gröfre brott blifwit begånget Twenne bagare, Färnlund och Lampe, kommo den 2 dennes i gräl, hwarwid den sednare med knif tillfogade den förre så farliga sår, att föga hopp finnes om hans wederfående.

På beswär af folkskolläraren C. G. Schmidt i Bohuslän, har högsta domstolen resolverat, att skollärare eger uppbära twå tunnor spanmål för hwarje månad, han läser utöfwer de af lagen bestämda åtta om året.

Af den utfärdade berättelsen finner man, att antalet barn i hufwudstadens folkskolor wid slutet af år 1867 utgjorde 5,321, samt i början af detta år 6,063, hwarför en tillökning skett af 742 barn. Det är i sanning glädjande, att intresset för folkunderwisningen sålunda är i ständigt stigande.

Mureriarbetarnes förut omtalade strike har föranledt en sammanslutning mellan dem, som haft till följd, att man bildat en föreningskassa, samt är betänkt på att upprätta en sjuk- och begrafningskassa. Detta war ett godt resultat af en dålig början. — Den sista posten omtalar äfwen ett strike bland skrädderiarbetare, men man wet ännu ingenting med bestämdhet derom.

Kristianstad. Från Onsjö församling har en för skicklighet och flit ansedd snickare wid namn Åhlund begifwit sig helt oförmodadt till Amerika. Han qwarlemnade rätt betydliga skulder samt twenne minderåriga, moderlösa barn. — Frågan om en jernwägs anläggande emellan Heßleholm och Kristianstad har warit föremål för öfwerläggningar wid ett i Heßleholm hållet fåtaligt besökt möte. En komité tillsattes för frågans utredande.

Engelholm. Till häktet införpassades härom dagen ett ungt par, som under giftasfunderingar hade fallit på det orådet, att stjäla en stut samt försälja den på stadens torg. Denna olycksaliga idé kommer således att försena i stället för att påskynda det efterlängtade bröllopet.

Helsingborg. En landthandlare har tagit sig det orådet för, att förfalska en jernwägsbiljett. Den war köpt i Tågarp till Eslöf, men hade han bortraderat T, hwarföre han obehindradt fick passera till Åkarp. Der upptäcktes likwäl bedrägeriet, men har man ännu ej kommit förfalskaren på spåren. Man har likwäl signalement på honom, hwarföre han säkerligen för eller sednare blir befordrad till rättwist straff.

Landskrona. Den artillerist, som af wåda dödade sin kamrat har blifwit dömd till sex månaders fängelse, hwilket straff af befälet blifwit förmildradt till 20 dygns mörk arrest. Huruwida han wann på bytet är twifwelaktigt.

Ystad. En natt i början af denna månad beredde sig några bofwar inträde genom fönstret till Nils Larssons bostad i Hindby. Under det de uppbröto en i yttre rummet warande pulpet, waknade egaren och ämnade, då han befann sig ensam, att skynda efter hjelp. Men bofwarne warseblefwo honom, samt mißhandlade honom så illa, att han några dagar derefter afled. Tjufwarne undkommo med det stulna godset.

Malmö.

Weckans händelser. Wid stadsfullmäktiges sammanträde sistlidne måndag fattades följande beslut: Byggnadsnämndens förslag till Rörsjömarkens indelande i stadstomter beslutades för andra gången — Åt landtmannaförsamlingen i Köpenhamn bewiljades befrielse från hamnumgälderna för till den stundande utställningen utförda kreatur och ladugårdsprodukter — Fattigwårdsstyrelsens protokoll, upplysande om, att öfw.-löjtn. Kjellman wore utsedd till ordförande samt häradsh. Lewenhagen till vice ordförande i styrelsen, lades till handlingarne. — Generaltullstyrelsens bifall ttll uppgjorda planen för tullhusets utwidgning remitterades till hamndirektionen för werkställighet deraf. Hr M. Jungbecks anhållan om 100 rdrs arvode för werkstäldt förarbete wid rådhusarkivets ordnande remitterades till drätselkammaren för att få utrönt, huruwida ej den under förlidet år magistraten anwisade summan, stor 550 rdr, borde dertill anwändas. — Hamndirektionens anhållan om att få af tillgängliga medel anwända ytterligare 12,000 rdr för fortsättande af bålwerket utefter westra sidan af hamnens yttre basin, godkändes. — På drätselkammarens och skjutsstyrelsens förslag beslöts, att en entreprenadauktion å stadens skjutsningsskyldighet skulle utlysas; att tillträdet skall ske den 1 instundande April samt räcka i fem år; att åtta hästar skulle af entreprenören hållas; att en pension af 500 rdr skulle bewiljas åt nuwarande föreståndaren, hr Bergman; samt att detta skulle underställas landshöfdinge-embetets pröfning. — Språkläraren Gumperds anhållan om att fortfarande få begagna lokalen i tekniska skolans hus för sina aftonlektioner afslogs. Med anledning af ett från magistraten inkommet protokollsutdrag, uttalades att andre stadsläkaren ej tillika borde wara biträdande läkare wid sjukhuset, hwarefter ärendet bordlades — Sedan kommendanten Stackelberg blifwit utsedd till ordförande i tekniska skolans styrelse efter borgmästare Malmborg, inwaldes adjunkten Ruth till ledamot i denna styrelse efter den sistnämnde. — Ett från magistraten inkommet förslag, om utbyte af den till salutorg anwisade westra hamnplatsen mot en lämpligare, bordlades. — Widare beslöts, att det från byggnadsnämnden inkomna förslaget till redaktion af den nya byggnadsordningen skulle till trycket befordras. — Från skånska brandförsäkringsbolaget anmäldes halfwa ersättningen för hafda utgifter för brandredskapen hafwa inkommit. — Å fruntimmersföreningens wägnar antogs ett af fru E. Hök inkommet ackordanbud a 109, af 318: 09, samt ett a 33 $^1/_3$ % af 314 rdr från lumpsamlaren P. Lundberg. — Ordföranden uppläste en af direktionen för skånska embetsmännens pensionskassa uttagen stämning å fullmäktige med yrkande om att utbekomma 250 rdr, för den tid af trenne månader, som andre stadsläkarebefattningen under förlidet år till följe af dödsfall war ledig. Drätselkammaren bemyndigades att föra stadsfullmäktiges talan. — På notarien Cederbloms förslag godkändes en utgift af ytterligare 3,000 rdr, att anwändas till apparaten för kanalens ventilering, samt beslöts, att en wäderqwarn skulle anbringas till ett pris af 3,000 rdr. — På konsul Th. Flensburgs förslag beslöts, att en skrifwelse skulle aflåtas till komitén för slottsplatsen ordnande med förständigande att anlägga gångarne till en bredd af 8 alnar.

Kyrkostämma. Wid i måndags med båda församlingarne hållen kyrkostämma antogs ett af d:r Sjögren affattadt swar öfwer stadskomminister Tengwalls beswär öfwer stämmornas den 3 Febr. innewarande år fattade beslut om en gemensam kyrklig ekonomi. Detta stödde sig på stämmans beslut samt fordrade, att intet afseende skulle fästas wid klagomålen. Häremot reserverade sig hrr Falkman, A. Swenson, J. F. Kock och Hallström.

Kanalens ventilering. Andtligen nalkas det efterlängtade ögonblicket, då stadens innewånare blifwa befriade ifrån de mefitiska ångor, som under många år uppstigit från det sura wattnet i kanalen. Apparaten för ventilationen är nemligen nu uppsatt och afprofwad samt kommer snart att göra tjenst. Till fullkomlig nytta blir den likwäl ej förr än wäderqwarnen tillika är uppsatt, emedan cirkulationen ej blir fullt tillfredsställande med hästkraft. Äran af den lyckliga anläggningen tillkommer notarien Cederblom.

D:r A. M. Nordström har af magistraten blifwit utsedd till andre stadsläkare.

Skånska Brandförsäkrings-inrättningen har tillerkänt Malmö stad en ersättning af 7,500 rdr för anskaffade brandredskaper, och är en summa af 4,460: 14 redan erlagd. Wid sammanträdet fungerade rådmannen A. R. Falkman såsom ombud för Malmö, och utsågos såsom revisorer för denna stad rådman R. Frick och konsul J. H. Dieden.

Häktade. Under weckans lopp hafwa ej mindre än fyra personer, en karl och trenne qwinnor, blifwit i häkte inmanade för begångna stölder.

Sammanträde hölls i fredags med dem som intressera sig för anläggande af ett hwitbets-sockerbruk här i staden. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 400,000 rdr, förutom 250,000 rdr till driftkostnader, de förre skulle åstadkommas genom aktier och de sistnämnde genom lån. 30 % nettobehållning beräknas. 1,400 aktier af 2,000 äro tecknade. En interimsstyrelse bestående af hrr Elsner, Engeström, M. Möller, Fr. Holmqwist samt H. Nathorst tillsattes, för att befordra aktieteckningen, uppsätta bolagsreglor samt söka erhålla regeringens sanktion derå.

De hwita och hwitaktiga mössorna, skrifwer en insändare i Ö. P:n, börja alltmer komma på modet. Det är, som man wet, studenterna, hwilka bruka de hwitaste; men man ser nu äfwen unga industriidkare, handtwerkare m. fl. i wåra skånska städer begagna hwitaktiga, ja, stundom så hwita mössor, att de ej kunna skiljas från studenternas. Öfwer denna förwillande likhet formaliserar sig en insändare i en Malmötidning; men insändaren af dessa rader gläder sig öfwer, att så många wilja äfwen i det yttre synas ljushufwade; det tycks utwisa werande aktning och kärlek för det ljusa, för ljuset; ja, han föreställer sig till och med, att det skulle högeligen befrämja den inbördes sämjan mellan industriidkaren och den studerande, att de nyttjade alldeles enahanda sorts hufwudbonad, i fall annars en dylik uniform är lämplig i wåra dagar för att skilja personer och klasser från hwarandra. Insändaren, som besökt flera utländska universitetsstäder, har bemärkt, att det är nästan endast studenter wid småstadsuniversiteter, som äflas att genom särskilda yttre tecken skilja sig från öfriga medborgare, hwilket han anser i allmänhet icke wara nyttigt, enär det hos ungdomen lätt alstrar högmod och skråanda, skiljer den studerande ungdomen från andra klasser och sålunda föder och underhåller partiwäsen och mycket annat ondt i mindre samhällen. Skall man dock hafwa något yttre tecken på, att man egnat sig åt ljusets tjenst, bör detsamma wäl bäras äfwen af de materiella yrkens utöfware, enär deras arbete i materien också är ett arbete i ljuset och för ljuset.

Förklaring. Då tillkännagifwandet om förberedande walmöte i förra numret af denna tidning gifwit anledning till antagandet, att jag skulle wara inbjudare, får jag härmed meddela, att såwäl annonseringen som deß plats i "Bikupan" (annonsen stod först under Malmö) war mig obekant, tills jag läste densamma i tidningen. Under min frånwaro war redigeringen af

"Bikupan" öfwerlemnad åt annan person, och detta war orsaken till, att jag icke hade någon kännedom om förhållandet.

Malmö den 7 Juli 1869.

And. Ekeroth.

Walmöte. Några medlemmar i arbetareföreningen hade i onsdags afton sammankallat stadens röstberättigade innewånare till öfwerläggning med anledning af det stundande riksdagsmannawalet. Mötet war besökt af cirka 150 personer, men beklagligtwis war arbetsklassen högst obetydligt representerad. Detta bristande intresse måste beklagas, men hufwudsakligast bör man tillskrifwa detta den omständigheten, att arbetsklassen hittills warit så afstängd från alla kommunala wärf, att den nu, då tillfälle dertill är uppnådt, har swårt att genast sätta sig in i de nya förhållandena. Sedan arbetareföreningens vice ordförande öppnat mötet utsågs handl. C. J. Kock till ordförande, samt, sedan han afsagt sig förtroendet, adjunkten Ruth. Sadelmakare Krook öppnade diskussionen på ett sätt, som tillfullo bewisade, att den kälkborgerliga sträwandan har djupa rötter hos en del af stadens handtwerkare. Han interpellerade mötets inbjudare på den grund, att arbetareföreningen ej borde blanda sig i politiken, samt att arbetaren ej hade något med riksdagsmannawalet att skaffa (så föllo orden, ehuru han sedermera motsatte sig en dylik tolkning). Härwid glömde den wärde representanten af ståndsprincipen, att några få personer, utan officiel fullmakt, icke äro föreningen i sin helhet; att ett riksdagsmannawal icke är någon politik, utan en ren komunalangelägenhet; samt att en arbetare eller gesäll eger fullkomligt lika rätt att deltaga i walet, som en mästare. Om någon gör anspråk på att ega företrädesrätt, så bör han åtminstone sjelf ega så mycken parlamentarisk takt, att han ej på ett opassande sätt afbryter en talare, som erhållit ordet. Han blef äfwen wid tillfället på ett lämpligt sätt tillrättawisad af hr Westenius och Högström, samt ingeniör Lindeberg, som i tydliga ordalag återkallade honom till ändamålet med sammanträdet. Sedan detta intermezzo lyckligen war förbi, föreslogos åtskilliga kandidater, af hwilka **landskamreraren Carl Isberg, kabinettskammarherren Geijer samt målaren N. A. Norling** af ordföranden förklarades hafwa de största sympatierna för sig.

Sammanträdet utmärkte sig i öfrigt för sin sämjande och stilla karakter. Så gåfwo de närwarande sina förslag tillkänna genom händernas uppräckande, och derigenom undweks det wid dylika sammanträden wanliga sorlet, då ja och nejrop höras om hwarandra. En anmärkningswärd omständighet war, att ehuru staden eger en talrik industriidkande befolkning, och hwilken det skulle wara angeläget att blifwa representerad wid riksdagen, nämndes endast en kandidat af denna klaß.

Kronprinsen och kronprinsessan af Danmark hitkommo i måndags afton med extra tåg från Stockholm och mottogos wid jernbanstationen af stadens civila och militära autoriteter. En afdelning af härwarande husarregemente paraderade wid utgången. Man hade gjort allt för att på ett festligt sätt mottaga de nyförmälda, hwilka under lifliga hurrarop från den församlade mennißkomassan, begåfwo sig genom en allé af flaggstänger och wäldiga gasblöß till landshöfdingeresidenset. Här woro sångföreningarne under sina standar samlade, och afsjungo, följande af rådman Jungbeck författade sång, som af de båda kongliga personerna åhördes från altanen:

Från Sweas moderliga barm
högättad, ädel, hjertewarm
hon togs, wår rosenknopp;
af kärleksrik och trofast hand
hon föres bort till Danas strand,
att fästas der med nya band
som Nordens skönsta hopp.

Men hwar den uti blomning står
den rosenknoppen är dock wår,
ty här den har sin rot;
och honom, som ger trogen wård
åt Sweas ros i Danas gård,
om tid blir mild — om tid blir hård,
gå wi med kärlek mot.

I följens öfwer böljan blå
af böner, som till himlen gå
för kärlek, hopp och tro.
Ju högre sällhet Gud Er ger,
deßmera lifligt Norden ber:
att lycka, frid och fröjd hos Er
som nu må ständigt bo.

En praktfull gasdekoration med bokstäfwerna F och L, stiftande i röda, hwita, blå och gula färgor samt prydt med en konglig krona war anbragt å torget midtemot landshöfdingeresidenset, öfwer hwilket åter en större gassol prunkade. Flera af husen wid torget och hamngatan woro smakfullt illuminerade.

På tisdags förmiddag kl. 11 afreste kronprinsen med sin unga gemål på ångfartyget "Slesvig" till Köpenhamn. Wägen utefter hamnbryggan war prydd med flaggstänger, sins emellan förbundna med gröna guirlander och hwalfbågar.

Wid embarkeringsplatsen war upprest en wacker äreport, å hwilken war anbragt namnchiffer af Skandinaviens nuwarande konungar och drottningar samt de nyförmälde. I twenne nicher woro byster, föreställande Swea och Dana, uppställde, och öfwerst lästes följande ord:

"I följens öfwer böljan blå,
Af böner som till himlen gå."

Sedan det unga fursteparet åhört några swenska och danska sånger samt tagit farwäl af de uppwaktande personerna, afgick "Slesvig" under hurrarop från den ofantliga menniskomassan. Under seglingen i hamnen stodo kronprinsen och kronprinsessan på komandobryggan, bjudande farwäl åt den swenska jorden, de följdes äfwen med warma lyckönskningar af folkmängden.

Fortsättning om "Arbetareföreningarnes Stockholmsresa" meddelas i nästa nummer.

Arbetaresammanträdet i Stockholm.

Under arbetareföreningarnes wistelse i Stockholm hade "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" inbjudit föreningarnes styrelseledamöter till en sexa på Hasselbacken. Flera af sällskapets ledamöter, såsom ordf. notarien Ljungberg, litteratören Hedin, föreståndaren för slöjdskolan Björkman, kapten Mankell och doktor Lamm, samt af de inbjudne gästerna: ordf. för Malmöföreningen Björling och A. Ekeroth, för Köpenhamnsförening redaktör Rimestad, för Kristianstadsförening redaktör Möllerswärd, för Stockholms mekanikus Hagerman samt för Wexiö, barberaren Lilljeforß, woro närwarande. Sedan ordf. hälsat gästerna wälkomne, hwarpå redaktör Björling swarade, föreslog herr Ljungberg att wi på stället skulle bilda en arbetarekongreß samt diskutera frågor rörande arbetareföreningarne. Detta förslag emottogs med acklamation, hwarefter en särdeles liflig och intressant diskussion började, som hufwudsakligast fördes emellan hrr Ljungberg, Hedin, Björkman, Lamm och Mankell från Stockholm, hr Rimestad från Köpenhamn, hrr Björling, Ekeroth och Westenius från Malmö samt hr Lilljeforß från Wexiö. Underwisningsfrågan war först föremål för diskussionen, hwarwid följande resolution blef antagen: **att arbetareföreningarnes wäsendtligaste uppgift är att werka för medlemmarnes underwisning, samt att detta helst bör ske genom det lefwande ordet.** Denna resolution fattades likwäl först å ett nytt möte dagen derpå inom slöjdskolans lokal. Derefter företogs till behandling frågan om en närmare sammanslutning emellan föreningarne, framställd af "Sällskapet för arbetareföreningarnes befrämjande." Efter en längre och särdeles liflig diskussion beslöts: **att en samwerkan mellan de nordiska föreningarne wore önsklig, men att det ej bör befrämjas genom en öfwerstyrelse. Likwäl bör "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" fortfara med sin werksamhet som hittills.** Till sist uttalades den önskan: **att en arbetarekongreß nästa år borde sammanträda, helst i Jönköping. Wi återkomma framdeles till en närmare redogörelse öfwer sammanträdet.**

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Åt medlemmar af föreningen hade komitéen för Konstutställningen erbjudit biljetter till ett pris af 10 öre. Biljetterna skulle gälla för hwilken dag som helst under hela utställningen. "Antagligen skall detta gynnsamma tillfälle till både nytta och nöje flitigt begagnas" yttrar härom "Arbetaren".

Årsdagen af föreningens stiftelse, Söndagen den 15 Augusti kommer att firas i föreningens sommarlokal. Enligt fest-programmet skola föreningens medlemmar samlas på morgonen och i högtidlig procession afgå till lokalen der en för tillfället affattad kantat kommer att afsjungas och en tacksägelsebön att hållas. Middag intages å sommarlokalen. På efterm. utföres konsert, högtidstal, sång, musik och förlustelser af hwarjehanda slag.

Biblioteket anlitas fortfarande ganska flitigt. Ett allmänt möte skulle sammankallas för diskuterande af det till trycket färdiga förslaget till en folkbank inom föreningen, på det att denna banks öppnande måtte kunna försiggå till höften.

Om föreningens handelsrörelse yttrar "Arbetaren" följande: "Handelsrörelsens förwaltningsstyrelse har nu inkommit med sin redogörelse för handelns ställning under innewarande års andra qwartal. Ehuru wi ännu ej äro berättigade att offentliggöra siffrorna, hwilka komma att föreningens medlemmar på årsdagen delgifwas, kunna wi likwäl ej afhålla oß ifrån att här meddela det glädjande faktum, att, i trots af den kris som handeln under detta år haft att genomgå, derför att så många okloka medlemmar dragit sig ifrån densamma, på grund af felslagna förhoppningar om winstutdelning wid förra årets slut (hwilken utdelning de i sjelfwa werket redan erhållit derigenom, att handeln under den dyra tiden höll priserna på mjöl och potatis ansenligt nere), att, sade wi, handeln wid andra qwartalets slut för första gången sedan första årets inwenteringar wisar sig gå ihop, såsom man säger. Krisen är således nu slut, pröfningen genomstånden, och skall man, antaga wi, weta att draga fördel af de erfarenhetsrön, som de nu genomständna swårigheterna lemnat. Den lugna besinning, som Styrelsen under pröfningsdagarne ådagalagt, den klokhet och kraft, hwarmed man gjort alla möjliga inskränkningar i omkostnaderna, utan att låta sig rubbas från sitt föresatta mål, i trots af alla påtryckningar från både wänner och fiender, förtjena erkännande. Derfaren i mycket och twungen att experimentera i åtskilligt, har ett och annat mißtag, som den begått, warit förlåtligt. Stödjande sig numera på erfarenhetens grund, skola Förwaltningsstyrelsen och Styrelsen nog weta att, om någon möjlighet finnes, hädanefter undwika ett och annat farligt skär. Att de skola härwid fortfarande på det bästa understödjas af de föreningsmedlemmar, som wetat att med aktningswärd enighet och bestämdhet hålla fast wid den sak, man en gång tillgripit, derom äro wi fullt öfwertygade. Det är denna enighet och ihärdighet man har att tacka för, att man kunnat lyckligt genomgå bränningarne. Utan dem skulle swårigheterna warit wida större att kämpa mot."

Ystad.

Ett antal af omkring 200 personer af olika samhällsklasser hade den 8 dennes ett sammanträde härstädes å Knutssalen, för att öfwerlägga om bildandet af en arbetareförening. Inbjudning till sammanträdet hade utgått från hr Westenius från Malmö, hwilken äfwen wid tillfället höll ett tilltalande och lättfattligt föredrag, som åhördes med största uppmärksamhet; efter "Ystads Tidning" meddela wi häraf följande:

"Tal. redogjorde för ändamålet med bildande af arbetareföreningar. Detta ändamål afsåg att förbättra arbetarens ställning i moraliskt, intellektuelt och ekonomiskt hänseende, äfwensom att bereda honom och hans familj billiga nöjen och wederqwickande förströelser. Det war bildningen och upplysningen, som skulle lyfta arbetaren, ställa honom i bredd med herreklassen och låta honom känna hans wärde såsom menniska. Detta wärde finge icke öfwerskattas, men arbetaren borde ej stå i något underdånighetsförhållande till arbetsgifwaren.

Arbetareföreningarna i städerna kunde åstadkomma detsamma som folkhögskolorna på landet. Dessa sednare hade wisat sig högst gagneliga i Danmark och äfwen här i landet wäntade man sig mycket af dem. Bildning och upplysning bibringades arbetaren bäst genom föredrag samt widare genom läsning af goda böcker och tidningar. Öfwerallt funnes bildade personer, som både kunde och wille föreläsa.

Hwad angingo så kallade konsumtions- eller förbrukningsföreningar, hade dessa ej ännu wisat sig lönande, dock gjorde föreningen i Wexiö ett märkligt undantag härifrån.

Sedan tal. omnämnt det mindre lämpliga underwisningssättet i skolorna i allmänhet och derwid ogillat den myckna läxe-läsningen, och sedan han lyckönskat arbetarna här att sedan länge ha haft en sjuk- och begrafningskassa, uppmanade han de närwarande af dem att göra allt för bildandet af en arbetareförening, som enligt talarens fulla öfwertygelse skulle blifwa till både nytta, wälsignelse och nöje. — Men hwar och en, som inginge i en sådan förening, borde göra det efter allwarlig öfwerläggning och under sträng föresats att för alltid tillhöra den och redligt sträfwa för deß wäl och framgång. För att betrygga en arbetareförenings bestående borde den i främsta rummet skaffa sig ett eget, ett gemensamt hem för sina sammankomster, wid hwilka qwinnan, det will säga arbetarens hustru och döttrar, aldrig fingo saknas."

Eldaren wid statens jernbana, N. Olsson, uppträdde äfwen på talarestolen och höll ett kort samt redigt föredrag, rörande arbetareföreningar och särskildt Malmö arbetareförenings ställning. Herr Olsson uppmanade slutligen sina kamrater härstädes att sammansluta sig till en arbetareförening.

En diskussion under fabrikör Areskougs ordförandeskap samt redaktör Strömsten såsom sekreterare öppnades på herr Westenii förslag, hwarwid ordföranden allraförst till de närwarande framställde den frågan: om en arbetareförening borde bildas, och hwilken fråga med enhälligt ja beswarades. En komité tillsattes att ofördröjligen mottaga inskrifning af medlemmar i föreningen. Till ledamöter i komiteen waldes: gelbgjutaren Hellström, maskinarbetaren Löfgren, jernswarfwaren Kinberg, färgeriarbetaren Ola Åkesson, mätaren Gustaf Jönsson, gasmästaren Dahlgren och formaren Carl Pettersson. Inträdesafgiften bestämdes till 1 rdr för man och 50 öre för qwinna; årsafgiften skulle utgöra 3 rdr för manlig och 1 rdr för qwinlig medlem af föreningen.

Ett nytt sammanträde, som af komiteen utlyses, kommer att ega rum den 12:te September, då de personer, som låtit inskrifwa sig, definitift konstituera arbetareföreningen. Ordföranden hembar sin och samhällets erkänsla mot herr Westenius för hans outtröttliga werksamhet för arbetarnes sak, och ett trefaldigt "lefwe" för honom utbragtes på herr Kinbergs uppmaning. Under sammanträdets lopp utfördes före och efter föredraget samt diskussionen instrumentalmusik från salens läktare.

Utrikes.

Rörelsen för qwinnans rättigheter bibehåller sig fortfarande i England, der den synes antaga en allt fastare form. Denna rörelses förnämsta förkämpe är John Stuart Mill, hwilken redan för twå år sedan wid förhandlingen om walreformen försökte att skaffa den "qwinliga rösträtten" en plats i den nya författningen, i det han föreslog, att man skulle ersätta ordet man med person. Hans förslag föll wisserligen igenom, men icke utan ära, ty det kunde i betraktande af sakens nyhet redan anses för en framgång, att han, om wi minnas rätt, på sin sida räknade mer än 70 röster. Sedan deß har i London bildats en nationalförening, hwilken gjort till sin uppgift att ernå det af Mill då eftersträfmade målet, och för 14 dagar sedan öppnades i London en följd af möten, hwilka helt wißt skola bli mycket talrikt besökta. Män med framstående namn, såsom Mill, Stansfeld, Fawcett, lord Houghton, Charles Kingsley, prof. Masson närworo under ordförandeskap af en dame, gift med Peter Taylor, den radikale underhusledamoten från Leicester, hwilken sjelf flera gånger tog till ordet, likasom äfwen prof. Fawcetts hustru. Mill lyckönskade föreningen till framgången i deß bemödanden och framhöll, att qwinnorösträtten, ännu för kort tid sedan endast uttryck för en abstrakt fordran, uppwäxt till ett bestämdt politiskt mål. Han föreslog, att mötet skulle förklara såsom sin åsigt, att det enligt föreningens mening wore i högsta grad orättwist och opolitiskt att göra könet till ett skäl att utesluta qwinnan från utöfningen af medborgerliga rättigheter. Förslaget antogs, likasom äfwen ett förslag af prof. Fawcett om, att föreningen skulle förbinda sig till att anwända alla lagliga medel för ernående af rösträttens utsträckande till qwinnorna, och för att ett lagförslag i denna anda måtte så snart som möjligt bli framlagdt för parlamentet.

Plundring, mord och allehanda wåldsamheter taga så öfwerhanden i Spanien, att många familjer flytta till Madrid eller öfwer franska gränsen. Denna allmänna osäkerhet, i förening med den carlistiska rörelsen, har förmått regeringen att proklamera säkerhetslagen af 1821, hwilken åtgärd kan synas wara mindre på sin plats efter antagandet af en frisinnad författning. Nämda lag blef på sin tid utfärdad för att göra det lättare

för regeringen att upptäcka de talrika sammanswärjningar och planer mot författningen, som följde efter Riegos uppror 1820, hwilket hade en allmän osäkerhet och bildandet af talrika guerillaskaror, att hwar och en, som gripes med wapen i hand, skall ställas för krigsrätt och skjutas.

Den carlistiska rörelsen i Spanien är widt utbredd och låter icke af motgångar på ett håll afhålla sig från revolutionära företag på andra ställen. Infanten sjelf skall, enligt Madridertidningars uppgift, uppehålla sig i den nära spanska gränsen liggande staden Hendaye. De franska auktoriteterna skola, som "La France" påstår, ifrigt söka att finna rätt på infantens wistelseort för att kunna internera honom.

"Neue freie Presse" meddelar efter en skrifwelse från Madrid, att konung Ferdinand af Portugal nu sträfwar att erhålla spanska kronan, hwilken han förut så bestämdt skjutit ifrån sig. Sedan don Fernando förmälde sig med dansösen Hensler, skall wistelsen i Lissabon hafwa blifwit honom odräglig; också uppmana några portugisiska tidningar honom att begifwa sig till Spanien.

Från Newyork skrifwes om Virginien efter de der fullbordade walen: Nu står denna stat öppen för emigrationen. Gamla wanor och fördomar skola wisserligen under ännu någon tid leda strömmen af utwandrare åt western; men länge kan detta ej räcka. De södra och westra delarne af Virginien äro Amerikas trädgårdar. Dessa trakter påminna lifligt om Taunus, men här är mycket fruktbarare. Med jordens utsugning, hwarom så mycket talas och skrifwes, är alldeles ingen fara. De låga trakter, i hwilka slafweriet förnämligast frodades äro wisserligen delwis starkt medtagna och hafwa deßutom ett så dåligt klimat, att emigranter derföre skola afhålla sig derifrån; men i de mera bergiga delarne af denna stat är öfwer hälften af jorden i ungdomlig kraft och af så utomordentlig fruktbarhet, att den med lätthet kan lemna föda åt millioner. Emigranten skall här hafwa mycket lättare att förskaffa sig ett godt, eget hem, än i den widsträckta western. Virginiens större jordegare inse, att en styckning af jorden är owilkorligen nödwändig, och att hälften af deras land snart skall wara wida mer wärdadt, än för närwarande det hela, om den andra hälften koloniseras med farmers; derför ha de äfwen bona fide beslutat att afyttra ofantliga sträckor land till werkliga kolonister för hälften af det pris, hwartill jord kan köpas i den långt sämre fruktbara western.

Om Svenska Folkundervisningen.

I.

Historisk öfverblick.

(Forts. fr. N:r 24.)

År 1686 antogs och följande året utkom den synnerligast af biskopen Håkan Spegel författade och af Konung Carl XI föreslagna samt ännu gällande kyrkolagen, som i afseende på folkundervisningen stadgar: att kapellanen eller klockaren skall drifva barnaläran och undervisa barnen att läsa i bok; att presterna skola alltid i predikningarne drifva katekesläran och i ottesången förhandla ett stycke ur katekesen; att ungdomens förhör i katekesen skall i alla rikets församlingar idkas, att presterna i landtförsamlingarne skola hela året om, med undantag af den brådaste andetiden och när dagarne äro kortast, före gudstjenstens början anställa katekesförklaring och förhör; att presterna skola hålla katekesförhör innan skriftermålet börjas, ej låta någon få aflösning och Herrans Nattvard, som ej kan göra reda för sig uti sina kristendomsstycken och ej låta barn yngre än 13 eller 14 år gå till Nattvarden, om de ej hafva ett godt förstånd om aflösningens nytta och den heliga Nattvardens värdighet; att kyrkoherden skall låta sig angeläget vara, att ungdomen i hans socken lärer läsa i bok och förstå sina kristendomsstycken; att ingen får vid barndop vara fadder, som ej är i katekesläran väl kunnig; att ingen skall trolofvas, som ej kan Luthers katekes och har begått Herrans Nattvard.

Under detta århundrade utkommo fyra särskilda bibelupplagor och flera goda arbeten i biblisk historia samt förklaringar öfver katekesen, hvaribland den af Olof Svebilius år 1690 utgifna ännu ligger till grund för religionsundervisningen. Åtskilliga läse- och räkneböcker för skolor utgåfvos äfven.

Frihetstidens maktegande ständer utmärkte sig genom sin omvårdnad om folkundervisningen, hvaruti man ser ett bevis på, att densamma står i ett nära samband med och utgör ett oundgängligt vilkor för en vidsträckt men lagbunden frihet. Ibland den mängd författningar i ämnet, som under denna tidpunkt utgåfvos, anse vi oss böra anföra den af år 1710, det nya statsskickets första år, hvarigenom befalltes att en skicklig skollärare skulle inom hvarje socken anställas, samt 1723 års skolordning. Enligt denna skall "hvarje barn, som ej undervisas hemma, hållas i allmän skola vid vite af 2 mark silfvermynt för hvarje försummelse." Endast ytterlig fattigdom skulle kunna anföras till ursäkt derför, och ålades kyrkoherdarne samt församlingens öfriga ledamöter att strängt tillse, att detta åtlyddes. — Redan då insåg man således den obligatoriska skolgångsskyldighetens vigt. — I följd af bondeståndets besvär förordnades år 1734, att hvarje klockare skulle vara skicklig att lära barnen läsa och skrifva samt katekesen. Samma år utgafs äfven Sveriges lag — Synodalakterna af åren 1735 och 47 bjödo, att alla barn skulle noga undervisas, och att de föräldrar eller målsmän, som ej inställde sina barn vid förhören, skulle först tre gånger varnas och derefter anmälas hos ortens kronofogde till vederbörlig näpst. År 1762 uppmanades församlingarne ytterligare, att förse sig med goda skollärare, och pastorerna att vaka deröfver. Slutligen infordrades år 1768 alla konsistoriers och landshöfdingars i riket utlåtande om "bästa sättet för folkskoleväsendets upphjelpande, om anskaffande af medel till nödiga skolbyggnader, äfvensom att afgifva förslag huru en nyttig folkskolestadga utarbetas månde." — Af alla dessa åtgärder finner man, att såväl Regering som Ständer under hela denna tid nitälskat för bibringandet af en god kristendomskunskap, äfvensom för ordnandet af en fullständig folkundervisning. Tyvärr förmådde man dock ej åstadkomma någon fullgod plan för densamma, och derföre kunde ej heller allt detta sträfvande frambringa de frukter, som man deraf väntade sig.

Detta oaktadt inrättades likväl under denna tid omkring 200 fasta skolor med egna skolhus, uppförda till större delen på dertill skänkt grund samt medelst rikliga donationer af enskilda personer. Derjemte anordnades åtskilliga pedagogier och en stor mängd flyttande skolor, så att saken i det hela ändå gick icke så obetydligt framåt.

De båda envåldskonungarne verkade ej något särskildt för denna angelägenhet. Deremot stiftades år 1771, således ännu under frihetstidens sista år, ett sällskap, som utöfvat ett ganska välgörande inflytande inom vårt land och som kallades Pro fide & Christianismo. Dess uttalade ändamål var, att söka upprätthålla och bevara sann kristendom i lära och lefverne. Detta sällskap var indeladt i en pastoral- och en uppfostrings-afdelning. Det utgaf år 1798 en uppmaning till presterskapet, att på allt sätt verka för spridandet af undervisning bland folket, samt afsände på samma gång en rundskrifvelse till församlingarne, hvilken ändtligen innehöll en för denna tid högst förtjenstfullt utarbetad plan för ordnandet af denna undervisning. Sällskapet yrkar deruti, "att minst en skola måtte inrättas inom hvarje pastorat, helst fast, men eljest flyttande från rote till rote, samt att förhör måtte hållas inom de rotar, der skolan ej för tillfället gjorde tjenst. Läroämnen deruti skulle vara: Svensk och latinsk innanläsning; *kristendomskunskap skulle läras ej blott som ett minnesverk, utan så, att dess sanningar af barnen förstodos och tillämpades*; skrifning af latinsk stil; räkning till och med de fyra räknesätten, *äfvensom hushållsräkning med debet och kredit;* svensk historia och geografi *jemte kännedom om landets produkter och samhällslagar. Kärlek till fosterlandet borde hos barnen inpreglas. Kroppsstraff borde ej användas, utan barnen med saktmod tillrättavisas, och undervisningen omvexla med kroppsöfningar och sång.* Offentlig årsexamen borde hållas, hvarvid lämpliga belöningar borde tilldelas de barn, som deraf gjort sig förtjenta; en fond borde dertill bildas medelst årliga kollekter. Lärarne borde förses med anständig bergning." — Häraf synes, att man ansåg sig böra äfven här följa andra mera framåtskridna länders exempel, och man kan blott beklaga, att ofvanstående förträffliga program för en god folkundervisning till och med ännu i våra dagar ej kunnat till alla sina delar tillämpas. Onekligt är dock, att man småningom sökt närma sig dertill, så långt görligt varit.

Det omförmälda sällskapet har gifvit anledning till en mängd andra goda inrättningar i vårt land, såsom t. ex. till Svenska Bibelsällskapet, till Vexelundervisningssällskapet, till Sällskapet för nyttiga kunskapers spridande m. fl. Det har ock gifvit första impulsen till prest- och folkskollärare-seminariers upprättande, till anordnande af skolor inom landets alla delar m. m., hvilket allt i sin mån, bidragit till spridandet af gudsfruktan, sedlighet, kunskap och upplysning.

(Forts.)

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

En afton satt hon i skymningen. Brodren var ute; han hade varit borta hela dagen, emedan han åter förlorat lusten för arbetet. Maria varseblef detta med inre förtviflan, men hon sade intet. Hon hoppades att hans bättre jag skulle vinna segren; han hade ju lofvat det, lofvat vid deras föräldrars graf. Lampan blef åter tänd, synålen flög ut och in, stygnens perlor fästades på det hvita tyget. Men alltsom tiden förgick och inga fotsteg hördes, saktades synålens snabba rörelser; blicken blef orolig och handen darrade. Hon lyssnade ängsligt till det minsta buller, reste sig och såg frågande ut i mörkret, men erhöll intet svar . . . ängslig stillhet öfverallt. Det var en förskräcklig natt; förskräcklig för den som väntar med ångest i hjertat — för den, som väntar förgäfves. Och hvarest var Fredrik?

Han spelade och drack med sina gamla vänner; han hade förgätit sitt löfte, det, som hans föräldrar hade gråtit öfver i deras himmel.

Från den brustna skyn, på den stormiga himmelen frambryter ofta en solstråle. Johan kom tillbaka med mod, hopp och ungdomskraft. Han uppmuntrade, tröstade henne; han egde läkemedel för alla hennes sår. Hon ville gifva honom hans frihet tillbaka, ehuru med blödande hjerta. Han var stolt, han var ärekär, han skulle icke dela hennes vanära; han skulle välja sig en brud, som ej kastade skugga på hans ärliga namn. Hennes hjerta var nära att brista, då hon sade detta, men det måste så vara . . . det var ju hennes pligt . . . hennes broder var brännmärkt, och genom honom äfven hon vanärad i verldens ögon. De måste dela ödet, men Johan, som hon älskade så högt, skulle ej dela det med dem. Han skulle åter vara fri; hans framtid skulle vara lika fläckfri, som hans rena, ädla hjerta.

Men ville han emottaga denna frihet? Nej! "Din broder är ännu ej förlorad", sade han. "Lita på Guds oändliga nåd; han kan ännu räddas!" Gud har fördragsamhet med alla jordens svaga barn; skulle vi då ej inbördes hafva öfverseende med hvarandra? Du är ju ren och fläckfri som en lilja, ingen skugga hvilar öfver dig; låt då verlden säga hvad den vill. Dig kan den icke besmitta, ty du är ren som en Guds engel, och jag skall aldrig öfvergifva dig!"

Det var en solstråle midt i sorgens natt, en sådan, som aldrig glädjens barn se eller känna.

Det var en herrlig sommar; blommor i tusental, fogelsång och solljus. Maria satt och sydde, som vanligt. Hon hade brådtom, mycket brådtom! Hon arbetade på sin egen utstyrsel . . . Sin utstyrsel? . . . Ja, för henne var den så rik, så stor, ty den betraktades med kärlekens ögon; den blef värderad af ett hjerta, hvars ödmjukhet aldrig hade drömt om något dylikt.

Och Johan? Hon hade ej sett honom på flera dagar; han arbetade från morgon till afton, på det de skulle hafva fullkomlig frihet efter bröllopet. De ämnade besöka en slägting, som bodde på landet. Maria hade aldrig varit på landet — hur herrligt måtte det ej vara — och Fredrik skulle göra dem sällskap. De ville ej lemna honom allena; det var ju öfver honom deras förenade kärlek vakade.

Hur gick det honom nu? En strid utkämpades i hans hjerta, en fruktansvärd strid, som endast han sjelf rätt kunde uppskatta. "En gång till", hade man sagt, då han ställdes på fri fot, "och det gäller förbättringshuset!" "En gång till!" Dessa ord stodo framför hans inre öga dag och natt, vaken och sofvande. "En gång till!" Och dock kunde han ej emotstå frestelsen; likväl kämpade han förgäfves: vännerna och deras demoraliserande inflytande hade åter fått makt öfver honom. Han kämpade, men han dolde sin kamp för alla. Det fanns likväl en, som såg den, en, hvars blick kärleken gjorde klarsynt, en, som älskade honom, och derför med ängslig bäfvan följde hvart steg, som han tog på den slippriga banan.

Denna var Maria. Vid denna tid voro likväl hennes tankar så upptagna af den nya framtid, hon gick till möte, att hon ej såg allt hvad som tilldrog sig omkring henne i dess rätta ljus; hon såg ju det genom glädjens prisma. "Om Söndag!" ljöd det i hennes hjerta. "Om Söndag!" Och en verld af hopp och lycka upprullade sig för hennes blickar, en verld, hvarest en dubbel kärlek skulle beskydda och bevara hennes broder ifrån att återfalla i syndens förföriska garn. Hon drömde så herrligt, drömde om allt, hvad ett rent och älskande hjerta drömmer om sin kärlek.

Och Söndagen närmade sig allt mer och mer. Hon satt och läste i sin bönbok; hon var så innerligen rörd; det låg något så högtidligt i himlens djupa blå, i solens leende och foglarnes qvitter. Sjelfva det gamla vägguret i hörnet slog så höga och klara slag.

Fredrik inträdde. Hans blick for oroligt forskande omkring i kammaren; hans kinder voro bleka, hans läppar tätt sammanslutna. En djup suck pressade sig ur hans bröst; han satte sig i en vrå och dolde ansigtet i sina händer. Marie reste sig. Det låg en mild frid, ett djupt allvar utbredt öfver henne; hon visste det ej sjelf . . . hon kände sig så underlig, liksom han ej mera hörde till jorden. Mildt närmade hon sig brodren, slingrade sina armar omkring hans hals, samt tryckte honom intill sitt trofasta

hjerta. Han for upp, liksom stungen af en orm, stötte henne omildt ifrån sig, samt utropade vildt:

— "Rör mig icke! Rör mig icke!"

— "Fredrik!" En förskräcklig aning tvingade sig på henne, hon kunde knappast framtvinga orden: "Olycklige! hvad har du gjort?"

— "Ja, olycklige!" hånskrattade han. "Tukthuskandidat! Hvad har du gjort?"

Han nedsjönk på en stol och grät som ett barn. Der stod den unga, nyss så lyckliga bruden; der låg hennes framtids luftslott i ruiner; der försvunno hennes lysande drömmar. Hon var åter vaken.

Blek och darrande som en berusad raglade hon fram till brodren, sjönk ned för hans fötter, och lindade sina armar om hans knän, som om hon fruktat, att man ville slita honom ifrån henne, liksom hon ville hålla honom fast för hela lifvet; och med en stämma, icke förebrående icke hård, icke klagande, men mild och bedjande, så, som man tilltalar ett litet ängsligt barn, bad hon honom öppna sitt hjerta för henne, hans enda vän i lifvet, och säga henne allt. Och han gjorde det med ögonen styft fästade på golfvet, med dof, klanglös stämma, med sina händer tätt omslutna af hennes ärliga och trofasta.

— "Det var en afton", berättade han. "Jag stod och stirrade in genom de upplysta rutorna hos den gamle guldsmeden, han som köpte våra föräldrars guldringar, och sedan det lilla ankaret af guld, som du skänkte mig. Det var så fullt af guld och ädelstenar, hvilka skimrade så vidunderligt; det var liksom detta guld vinkade till mig, som ej egde ett enda öre. Jag skulle till en af mina vänner, men tordes ej gå dit, emedan jag var skyldig än den ena, än den andra; man förföljde mig på gatorna, i värdshusen, hvart jag gick, och ropade åt mig: "se der går den, som lefver på andras bekostnad!" Allt detta gentog jag i mina tankar, medan jag stod derute och stirrade, medan guldet lockade och vinkade mig . . . Blott en enda af dessa ringar, blott en enda, och jag kunde betala dem, jag kunde gå till min vän."

(Forts.)

Breflåda.

M. H. och Sjöf. Tidn. har i tisdagsnumret behagat analysera wårt föregående anförande i breflådan samt sökt wisa — icke att wi i sak haft orätt, men — att wi begått språkfel. Dessa woro af den swåra beskaffenheten, att ett ord, som skulle wara "röjer", hade i stället kommit att heta "röja", och att propositionen "i" på ett ställe war uteglömd. Dessa tryckfel gåfwo Handelstidn. en wälkommen anledning att med en jonglörs skicklighet spela "lanter" för allmänheten. Wi hafwa ingenting att säga åt dem, som finna sig roade af dylika språng, men nog borde en boktryckare känna huru tryckfel uppkomma.

Uttydning till charaden i N:r 30: Ben-get och i N:r 32 Kärlek.

Blickar i Tittskåpet.

Giltigt skäl. Den glade hr X. beslöt en dag att i Görckes badhus söka swalka sin af den starka solwärmen upphettade lekamen. Han gör så, och plums kastar han sig hufwudstupa i stora sumpen. Wid uppflytandet befinner han sig ansigte mot ansigte med en gammal bekant, Z, som han ej på länge råkat. "Puh! gode bror!" säger han helt wänligt. Men Z, som är en praktisk man och wet att begagna tillfället, swarar: "F—n så bra att jag träffade dej! Kan du betala mig den der skulden du wet!" Härpå genmäler X: "Ursäkta mig bror, men jag har för tillfället inte på mej"

En omyndig man. I Landskrona Tidn. läses följande tillkännagifwande: "Härmed förklarar jag, att ingen får hwarken köpa af eller sälja något, eller på annat sätt, eho det wara må, ingå i några affärer med min man, förre kopparslagaregesällen P. Pålsson.

Landskrona d. 12 Juli 1869.

Cecilia Pålsson.
född Nilsson."

Litt. A.

Redowisning
öfwer Arbetareföreningarnes Stockholmsresa den 29 Juli—4 Augusti 1869
af Komitéen för resan.

Debet:

Försålda biljetter åt 790 deltagare a 11 Rdr	8,690: —
Ränta i Skånes Enskilda Bank	2: 06.
Summa Rmt Rdr	8,692: 06.

Credit:

799 st. jernwägsbiljetter a 10 Rdr	7,990: —
Reuterdahls räkningar för stentryck	17: 20.
Resekostn. och annonser i Lund	11: 25.
Räkningar af Cronqwist och C. F. Furst för band	10: 78.
Telegrammer, postporto och biljetter	51: 72.
Ombudet i Stockholm	50: —
Räkningar å annonser och programmer	35: 53.
Icke erlagde inqwarteringspenningar i Stockholm	26: —
Malmö arbetareförenings handelsrörelses räkning	4: 93.
Räkning å målning af nummerbrickor	15: —
Räkning för hemtning af kort å Regeringsgatan	2: 10.
Skjuts till Ulriksdal wid uppwaktningen	15: —
Resekostnader och vivre åt twå packmästare	35: —
Räkning å diverse utgifter	12: 72.
Drickespenningar utgifne under resan	45: —
Behållning i kassan	369: 83.
Summa Rmt Rdr	8,692: 06.

Litt. B.

Fördelning af behållningen från Arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Debet:

Behållning i kassan att fördelas på 790 deltagare	369: 83.
Summa Rmt Rdr	369: 83.

Credit:

261	deltagare af Malmö arbetareförening	a 46 $^1/_4$ öre	120: 27.
157	" Lunds "	"	72: 61.
140	" Köpenhamns "	"	64: 75.
99	" Kristianstads "	"	45: 80.
64	" Landskrona "	"	29: 60.
44	" Helsingborgs "	"	20: 35.
25	" Wexiö "	"	11: 56.
	Differens att anwändas till annonsen		5: 59.
790	deltagare.	Summa Rmt Rdr	369: 83.

Malmö den 11 Augusti 1869.

På kommitterades wägnar:

Carl Fr. Furst, Kassör. **Frid. Björling,** Ordförande. **And. Ekeroth,** Sekreterare.

Föreståënde redowisningar Litt. A och B äro af oß granskade och med verifikationerna jemförde samt riktiga befunne, intygas:

H. L. Hagmark. O. Rosenqwist. C. Bergman.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö Arbetareförenings kontor öppnas från och med Lördagen den 12 Juni i föreningens lokal, samt är öppet hvarje söcknedag mellan 12—1 f. m.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.

Uppbördskomiteen.

Dramatiska Sällskapet

kallas att mangrant sammanträda Söndahen den 15 Aug. kl. $^1/_2$ 3 e. m. De utdelade rolerna torde medtagas. Är någon förhindrad, bör sådant på förhand anmälas; i annat fall komma de stadgade böterna att åsättas. Vid samma tillfälle delgifves medlemmarne en tablå öfver kassans ställning.

Ordföranden.

Blandade kören

sammanträder Måndagen den 16 Augusti kl. 8 e. m. samt sedan hvarje helgfri Måndag. Anmälningar till inträde kunna vid samma tillfälle göras.

Komitéen för bildning och nöje.

Manskören

sammanträder hädanefter hvarje Onsdag och Lördag kl. 8 e. m.

Komitéen för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Augusti månad.

Fredagen den 13. Tunnbindaren Andersson.
Lördagen den 14. Mätaren M. Jeppsson.
Söndagen den 15. Timmerk. Per Jönsson.
Måndagen den 16. Packhuskarlen S. Nilsson.
Tisdagen den 17. Packhuskarlen Per Persson.
Onsdagen den 18. Packhuskarlen M. Jönsson.
Torsdagen den 19. Mätaren Nils Möller.
Fredagen den 20. Mätaren Olaus Olsson.
Lördagen den 21. Muraren J. P. Rosenqvist.
Söndagen den 22. Muraren C. Österberg.
Måndagen den 23. Bryggaren P. Holmberg.
Tisdagen den 24. Bryggaren Lars Svensson.
Onsdagen den 25. Tunnbindaren Löfström.
Thorsdagen den 26. Bagaren J. Christensson.

Ordningsmännen

behagade sammanträda Söndagen den 15 Augusti kl 5 e. m, för att komplettera sig.

Komitéen för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 32).

Jungfru Eva Rosenblad. Jungfru M. Pettersson. Jungfru Carolin Olsson. Jungfru Catrina Fogelberg. Jungfru Sofia Schuvendt. Skeppstimmerman Landgrens hustru. Postiljon F. Olssons hustru. Jungfru M. Foberg. Jungfru Hanna Svensson. Locomotivförare Malmströms hustru. Timmergesäll H. Österlings hustru. Jungfru Gunilla Andersson. Jungfru M. Piltz. Jungfru Hedvig Ågren. Jungfru Anna Andersson. Jungfru Anna Eriksson. Jungfru Anna Larsson. Jungfru C. Billström. Anna Malmgren. Slottsknekt Hards hustru. Jungfru S. M. Osberg. Jungfru H. Blixtberg. Kakelugnsmakare J. L. Timgrens hustru. Konstförvandt Anderssons hustru. Jungfru Maria Mårtensson. Jungfru Sofi Mårtensson. Jungfru Hilda Billgren. Jungfru Hilma Aspelin. Jungfru Johanna Mårtensson. Jungfru M. Johansson. Timmerman Granqvists hustru. Kostförvant Bergströms hustru. Jungfru Anna Eriksson. Jungfru Cicilia Hansson. Skräddare Lundbergs hustru. Vagnmakare Holmströms hustru. Jungfru Elna Nilsson. Jungfru Cicilia Andersson Sadelmakare M. Cederbergs hustru. Bokbindare Netterströms hustru. Handlanden Sandelins hustru. Styrman Hyltins hustru. Skollärare Ekeroths hustru. Bagare Ifverströms hustru. Toffelmakare J. Larssons hustru. Jungfru Chatrina Pettersson. Trädgårdsmästare Nilssons hustru. Jungfru C. Olsson. Jungfru L. Björk. Jungfru C. Josefsson. Nils Nilssons hustru. Jungfru Johanna Körner. Jungfru E. Ströberg. Fru I. Pettersson. Jungfru E. Nilsson. Jungfru Maria Lundgren. Jungfru Maria Dahl Jungfru Kjersti Andersson. Jungfru Maria Johnsson. Jungfru Christin Holmberg. Enka Johanna Stark. Jungfru M. Andersson. Jungfru Sofia Jönsson. C. Drechers hustru. Skräddare Glasells hustru. Bagare R. Anderssons hustru Jungfru Elsa Sjögren. Jungfru Anna Malmqvist. Jungfru Mari Segerdahl. Jungfru Bendikta Persson. Slagtare J. Fogelbergs hustru. Jungfru M. Olsson. Bärare Nylanders hustru. Hustru Johanna Malmqvist. Hustru Anna Holmgren. Jungfru E. C. Nilsson Jungfru Ingrid Frolund. Jungfru Kjersti Persson. Hustru Sofi Palm. Jungfru Kjersti Jönsson. Fru Helena Ifversson. Hustru Emma Nelander. Hustru Boel Dahlqvist. Jungfru C Svensson. Husegare J. L. Willanders hustru. Murare Malmqvists hustru. Skomakare P. Petterssons hustru. Jungfru Bengta Ahlström. Skräddare Klemedssons hustru. Jungfru H. Persson. Polisbetjent Billbergs hustru. Sergeant Sjögrens hustru. Jungfru Johanna Eriksson. Jungfru Helen Eriksson Jungfru Hanna Eriksson. Piga Elna Klein. Jungfru. Kjersti Eriksson. Jungfru Emelie Pettersson. Jungfru Johanna Arfvidsson. Bryggeriarbetare Göranssons hustru. Jungfru. M. Olsson. Jungfru Anna Olsson. Enkefru Gustafva Barne. Jungfru Maria Persson. Fru Maria Isberg. Jungfru Johanna Nilsson. Jungfru Bunth. Jungfru Charlotta Widergren. Jungfru Maria Liljedahl. Fru Christin Jaensson. Jungfru Helena Granstrand. Jungfru Ingri Davidsson. Enka Bothilda Andersson. Timmergesäll Willanders hustru. Hustru Anna Svensson. Fru B. Krakau. Jungfru Maria Jungfru Anna Christersson. Jungfru Hilma Andersson. Jungfru Mari Andersson. Jungfru Fredrika Andersson. Enkefru G. Bergström. Jungfru Johanna Andersson. Jungfru Augusta Lundgren. Jungfru Elis Lundgren. Jungfru Christin Borgström. Jungfru Hedvig Persson. Jungfru Johanna Palmqvist. Lärarinna Botilla Andersson. Jungfru Augusta Micaloff. Jungfru Hilda Andersson. Fru E. Berlitz. Jungfru Amalia Liljedahl. Fru Maria Nordberg. Enkefru Sjöholm. Jungfru Julia Sofia Willman. Hustru Christin Liljedahl. Jungfru C. M. Liljedahl. Juugfru Kjerstin Malmström. Fru Carolin Andersson. Jungfru Maria Lovisa Andersson. Fru C. Ollman. Jungfru Alma Ollman. Fru Christina Malmqvist. Jungfru Hedvig Malmqvist. Jungfru Johanna Seth. Enka Beata Andersson. Jungfru Johanna Lindgren. Jungfru Maria Hansson. Mamsell Louis Strömberg. Hustru Margareta Nilsson. Hustru Johanna Lenander. Hustru Christin Andersson. Mamsell F. Slangerup. Juliana Slangerup. Jungfru Elisa Hansson.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 34. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 20 Augusti | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

13 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Prosten Olin.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.

Bibelförklaring kl. 5 af Kyrkoherden Nordborg

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Augusti.

Sönd. d. 22 kl. 11 f. m. Allmän Skyttefest i Malmö.

„ „ kl. 12¼ midd. Samling för de af Arbetareföreningens manliga medlemmar, som vilja följa ordförandens stoft till grafven.

Månd. d. 23 kl. 10 f. m. Entreprenadauktion å Malmö Citadel för upphandling af födoämnen för fångarne.

Torsd. d. 26 kl. 12 f. m. Auktion å Färgeri-Fabrikören J. A. Riesbecks konkursmassas fastighet, gården och tomten N:ris 9 och 10 vid Öster- och Strandgatorna härstädes.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Dödsfall.

Att
Folkskolläraren **Carl Forsén**
afled i Carlskrona Fredagen den 13 Augusti 1869, i en ålder af 38 år, 6 månader och 10 dagar, djupt förjd och saknad af maka och twenne små barn, warder endast på detta sätt slägt och wänner tillkännagifwet.

De af Malmö Arbetareförenings manliga medlemmar, som wilja följa ordförandens stoft till det sista hwilorummet, behagade infinna sig i föreningens lokal Söndagen den 22 Augusti kl. ½1 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Skrädderiarbetarne hafwa haft twenne sammanträden, ej som D. N. uppgaf för att göra en strike, utan i ändamål att bilda en förening, för att i nödens stund bispringa behöfwande yrkesbröder. Assosiationsidéen går således ständigt framåt, men inom hufwudstaden wäl mycket skråmessigt.

Riksdagens revisorer hafwa sammanträdt, och ha att granska statswerkets räkenskaper för år 1867, samt bankens och riksgäldskontorets för år 1868, jemte dessa werks styrelse och förwaltning för tiden från sednaste riksdags början

Hufwudstaden har erhållit ett nytt femklassigt lärowerk, som instundande höst öppnas å Ladugårdslandet. Det hade warit wida bättre, om dessa kostnader blifwit anwända till en folkhögskola, än att för desamma uppfostra embetsmän.

Kapten Nordwall, förande ångfartyget Gotland, törnade i förra weckan med full fart på westra slußbron. Den skadades så illa, att den swårligen efter hwad man tror kan lagas i år. Äfwen fartyget skadades betydligt, men kunde afgå till sin destinationsort. Det omtalas ej om trafiken är stängd, men är detta troligt.

F. d. Ryttmästaren S. A. P. Hallenborg, großhandlaren J. F. Tranchell samt kammarherren D. E. Stjerncrona hafwa blifwit af regeringen utsedde att granska Alnarps landtbruksinstituts räkenskaper för åren 1870—1871.

En ny wäg är öppnad för Sweriges industri att göra sig gällande, i det franska regeringen bewiljat tullfri införsel af hyflade trädwaror. Då få länder ega så rik tillgång som wi på skogsprodukter, torde detta ypperliga tillfälle att förtjena penningar komma att omfattas med begärlighet.

Göteborg. Arbetareföreningen har erhållit en guldmedalj wid utställningen i Amsterdam, samt enskilda deß medlemmar silfwermedaljer.

Kristianstad. Å Wanås egendom har natten emellan den 10 och 11 d:s mordbrand blifwit anlagd, hwarwid en del foder blef lågornas rof. — En bonde, som bortbytt sin hwita häst, war så mißbelåten med affären, att han sökte återfå sin gamle dragare på så sätt, att han angaf egaren att hafwa stulit densamma. Försöket mißlyckades, hwarför han under strida tårar aflägsnade sig.

Helsingborg. Ej mindre än fyra beslag, hafwa under den förflutna weckan blifwit gjorda utefter kusten. Det är sorgligt att uppenbara lagbrytare skola finnas i wåra dagar, helst förtjensten ej är så stor som fordom, men man försäkrar att denna industri är i wanrykte, hwarför den äfwen snart torde komma att upphöra. — Wid hållen biskops-visitation i Winslöfs pastorat förärade d:r E. Bergman en altartafla till Näflinge annex-kyrka.

Malmö.

Weckans händelser. Inom samhället har ett simsällskap bildat sig, hwars syftemål lär wara att befordra simunderwisningen samt att utfärda diplomer till dem, som hafwa genomgått skolan. Wid hållet sammanträde blef öfw.-löjtn. Kjellman utsedd till ordförande, frih. Stackelberg till vice ordförande, samt konsul G. A. Hedman till sekreterare.

Ett dödsfall, som härstädes bland folkskolans wänner och talrika kretsar af arbetarebefolkningen wäckt mycken sorg och saknad, inträffade i slutet af förra weckan, då härwarande arbetareförenings ordförande, folkskolinstruktören öfwer Blekinge äln, förste läraren wid stadens Östra folkskola Carl Forsén, afled i Carlskrona den 13 dennes.

Med en owanlig förmåga, både såsom skollärare och folktalare, har han här outtröttligt werkat till folkskolewäsendets förbättrande och arbetarebefolkningens förkofran. För det förra genomdref han med oemotståndlig energi anskaffandet af ändamålsenliga skollokaler och underwisningsmaterialier, samt folkskollärarelönernas höjande; och i sednare fallet war han en af upphofsmännen till arbetareföreningen, samt har såsom deß ordförande med kraftig hand fört föreningen framåt, och honom har den i främsta rummet att tacka, att den eger egen lokal, och dermed en fast hållningspunkt för sitt bestånd.

Underrättelsen om hans död kom owäntad, och saknaden kännes derföre så mycket bittrare, isynnerhet för hans familj. Han efterlemnar maka och twenne minderåriga barn.

Ångfartyget Swea hitförde hans lik i tisdags, då samtlige folkskollärare och ledamöter af arbetareföreningens styrelse följde detsamma till kyrkogården, der det bisattes.

Om söndag kl. ½ 1 sker begrafningen, och wi behöfwa wäl ej uppmana arbetareföreningens medlemmar, att så mangrannt som möjligt infinna sig, för att hedra den aflidnes minne. Samlingen blifwer uti arbetareföreningens sal.

Eldswåda. I måndags morgon hotade elden att lägga wår åldriga fastning i aska. Elden, som utbröt i några å gården uppförda skjul, förtärde dessa, ett lager af färdiga tändstickor, råämnen m. m., men förmådde ej att fatta tag i de öfriga byggnaderna. Detta resultat wanns till största delen genom den raska släckningen, och utmärkte sig isynnerhet sängarne genom en owanlig uthärdighet. Allt war brandförsäkradt, så att ingen större förlust häraf uppkom. Orsaken är ännu obekant.

Prejudikat. En af hushållningssällskapet hos regeringen gjord anhållan om fraktnedsättning å statens jernwägar på artikeln torf har blifwit afslagen.

Bränwinsskatten. Inför magistraten förrättades i onsdags Auktion å utskänknings- och utminuterings-rättigheterna för tiden, från den 1 Oktober innewarande år till den 1 Oktober 1870; och inropades 15 utskänknings-rättigheter till 91,233 kannor, med en skatt af 36,694 rdr 20 öre, samt 20 utminuterings-rättigheter till 42,243 kannor med en skatt af 11,140 rdr 75 öre. Förlidet år uppgick utskänkningsskatten till 60,727 rdr 20 öre samt utminuterings-skatten till 18,416 rdr 50 öre. Sålunda har för kommande året en betydlig minskning i bränwinsskatten uppstått.

Arbetare-strike. I förra weckan erhöll en handlande härstädes telegram ifrån Stettin, om att så fort som möjligt ditskaffa ett par hundra dugliga arbetare. Arbetarne der, hade nemligen för ett par weckor sedan gjort allmän strike och kunde icke förmås att återgå till sina syßlor, såwida de ej erhöllo högre aflöning; dessa arbetare understöddes från derwarande arbetareförenings kassa. Den omnämnde handlanden uppgjorde kontrakt med omkring 60 arbetare, hwardera skulle erhålla fri öfwerresa och sedan 4 rdr om dagen i arbetslön; men just som allt war i ordning för afresan, kom ett nytt telegram om att Stettinerarbetarne återgått till sina arbeten, och de swenska arbetarne kommo sålunda ej att afgå, utan erhöllo en extra betalning för sitt beswär samt qwarstannade

---

Wår tids bildningssträfwande.

Halmstadsbladet innehåller följande reflexioner, som torde läsas med nöje äfwen af wåra läsare:

Många starka krafter hafwa länge arbetat i folkupplysningens tjenst, och mycket godt arbete har genom dem blifwit uträttadt. Skolornas antal ökas årligen, fordringarne på lärarnes kunskapsmått blifwa allt större, tillsynen öfwer deras underwisning allt noggrannare, det uppwäxande slägtet twingas till wetande i skolorna, och att der lära grunden till en kunskapens skatt, som sedan skall räcka till reskost för hela lifwet — allt synes sålunda wälbeståldt. Man måste wara glad öfwer det bildningens arbete, som pågår, glad öfwer de resultater, som redan wunnits. Af sådan skörd är den rikliga skörden alltid sen.

Men denna tillfredsställelse får icke undanskymma det faktum, att ännu är icke halft arbete gjordt. Odlingsarbetet har, på det hela taget, ej fortskridit längre, än till den yttersta skorpan af den jord, som skall göras djup och fruktbärande; det är plogen, som framgått och wändt alfwen i dagen; luckringen återstår. Är det nu besynnerligt då, att det wäxer så mycket tistlar bland hwetet?

Häri ligger ingenting nedslående; den erfarne odlaren har icke wäntat något annat. Men öfwerskådar man det bildningsarbete, som pågått, ser man på deß rigtning, på metoden och på den skörd, som wunnits, så kan man icke neka, att de anmärkningar, som gjorts deremot och de farhågor, som deröfwer uttalats, warit wälbefogade, och äro det till wiß grad ännu.

Det kan nemligen icke nekas, att genom denna rigtning tidsandan fått ett betänkligt lyte.

Innan man ännu war med allwar betänkt på att lära folk att läsa i bok, sysselsatte sig underwisningen med att bilda endast lärda. Wärdet af bokwettet, i främsta, menniskowärdet knappast i andra rummet — så war reglen. Det war icke så mycket fråga om att bilda menniskan för det praktiska lifwet, som icke snarare att göra henne till en stjerna i wetenskapens werld; det ansågs wigtigare för henne, att lära sig det språk, som förswunna folk talat för årtusenden tillbaka, än att hon skulle sprida kunskapen om sitt eget modersmål till de tusen, som lefde i den djupaste okunnighet, nyttigare att hon förnötte sin tid med att fördjupa sig i ofruktsamma filosofiska grubblerier och derunder kanske swälta ihjäl, än att wända sin hand och sina intellektuella krafter till plogen, till werkstaden, till handeln, och derigenom bereda ett nyttigt arbetes lycka åt sig sjelf och arbetets wälsignelser åt andra.

Hwad som tydligast framgått af detta bildningsarbete, oaffedt på hwilken wäg man än gått till bildningens mål, är förakt för arbetet, det gröfre, tyngre arbetet. Det moderna samhället må gifwa den grofwe arbetaren hwad namn som helst, — han är dock slaf i sitt arbete och intager slafwens plats med afseende på medborgerliga rättigheter samt är för lifwet skonlöst dömd till nödens slafweri.

Adla arbetet! Gör klart för det allmänna medwetandet, att hwarje ärligt försörjningsmedel är lika berättigadt till skydd och aktning — att yxan, spaden, plogen och hyfweln äro lika nödwändiga för samhället, som pennan och kommandostafwen — ja, i wißt afseende nödwändigare till och med.

Innan arbetet wunnit detta rättmätiga erkännande, — innan deß skall man förgäfwes genom de förträffligaste folkskolor och underwisningsmetoder söka sprida kunskapens och bildningens alla wälsignelser bland massorna; skall man fåfängt tala om upplysningens wigt, om kunskapens magt, och att wi alla äro menniskor, berättigade till samma förmåner inom samhället — förgäfwes, så länge utom skolsalens och kyr-

kans murar andra föreställningar råda och i det dagliga lifwet andra läror predikas.

Och intill dess skola wi äfwen se samma bedröfliga följder af detta tidslyte, se swalget mellan samhällets twenne klasser — de fattiga och de rika — allt mera widgas och befästas. Genom det gamla systemet hafwa för många tänkande hufwuden, för många nyttiga armar gått förlorade för samhället under de senaste årtionden.

Men starka krafter äro redan i rörelse för befrämjande af sann folkupplysning, en reform i det hittills följda systemet; starkare skola komma. De arbeta rastlöst i sitt ädla kall, de rycka allt flera med sig, de winna mark; fördomarne krympa ihop, skuggorna, som inswept menniskornas tankar och åsigter, förtunnas och wika i den mån upplysningens sol stiger — sakta men säkert — upp mot middagshöjden, derifrån hon en gång skall gjuta sin glans öfwer lyckliga slägten.

Riksdagsmannawalet i Malmö.

I den mån, som den för walet bestämda dagen närmar sig, stiger allmänhetens intresse för denna wigtiga angelägenhet.

Endast fyra personer lära numera på allwar kunna komma i fråga såsom kandidater. Dessa äro å ena sidan:

hrr **G. von Geijer** och **N. A. Norling**, och å den andra:

hrr **A. N. Falkman** och **E. Isberg**.

De äro alla, hwar för sig, utmärkta personer.

De twenne förstnämnde hafwa å ett inom handtwerksföreningen hållet walmöte blifwit antagne såsom de närwarandes kandidater.

Herrar Geijer och Norling torde kunna emotse ett betydligt antal röster, dels af arbetare och mindre husegare, dels ock af embets- och tjenstemän samt köpmännen. Det påstås nemligen att dessa klasser, för att kunna åwägabringa någon enighet, på detta sätt wilja komma hwarandra till mötes. Men oberoende häraf äro båda dessa kandidater, enligt wår af många delade åsigt, mest lämpliga att representera Malmö stad. De hafwa båda ordet tillräckligt i sin makt, hwilket, som man wet, för en riksdagsman är en wigtig sak. De äro både omutliga och i högsta grad karaktersfasta, ockjå oumbärliga egenskaper för hwarje god riksdagsman, som ej will wara en nolla i bänken. De ega båda bestämda politiska principer och weta hwad de wilja, och de besitta båda förmåga att lätt sätta sig in i nya förhållanden.

Herr Norling är en ung och kraftig man med för sin ställning i lifwet goda kunskaper. Herr Geijer är i sin bästa ålder och besitter en mångsidig bildning.

Det skulle för arbetarne, husegare och industriidkare wara glädjande att weta sig bland sina representanter ega en folkets man. Rättwisan bjuder ock att förmögenheten och den högre bildningen blir representerad.

Hrr **G. v. Geijer** och
N. A. Norling

torde således kunna påräkna de flesta rösterna.

Hwad hr Falkman och Isberg angår talar mycket emot deras wal.

Wi wilja blott framställa denna fråga: berättigar hr Falkmans sednaste werksamhet honom till ett återwal? Hwad har han under de twenne sista riksdagarna uträttat? Intet, så widt wi känna. Och likwäl är han i flera afseenden en rikt begåfwad man. Genom sin passiwitet har han tillfullo wisat, att han menade allwar, när han försökte att blifwa befriad från sitt riksdagsmannauppdrag. Hwarföre skall man ännu en gång påtwinga honom en börda, som han icke känner sig böjd att emottaga och icke will bära?

Herr Isberg har förwärfwat allmänhetens sympatier, men denna allmänhet känner, att hr Isberg knappast skulle kunna åtaga sig ett riksdagsmanna-uppdrag till följd af sin framåtskridna ålder och oförmåga att yttra sig offentligt. Med hr Isbergs sanningskärlek och anspråkslöshet tro wi, att han sjelf skall wara den förste att erkänna sin olämplighet för riksdagsmannakallet. Egde hr I. hr Norlings förmåga att uttrycka sig och att kämpa för den sak han anser wara rätt, så skulle wi för wår del befunnit oss i rätt mycken twekan, om hwilken af dessa båda män wi borde förorda.

Enighet ger styrka. Ingen som är walberättigad bör nedlägga sin röst. Wid en så wigtig angelägenhet, som ett riksdagsmannawal, bör man, liksom fordom till striden, gå man ur huse. I denna fråga gäller den fattige husegarens eller arbetarens röst lika mycket som millionärens. Denna fråga har ockjå lika stor betydelse för den fattige, som för den rike. De äro båda lika mycket medborgare.

Wi upprepa ännu en gång, att den som önskar att Malmö stad må blifwa på ett wärdigt sätt representerad gör wäl uti att rösta på

G. v. Geijer, sqwadronschef och kammarherre,
N. A. Norling, målare.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Uddewalla.

Arbetareföreningen härstädes, bestående af omkring 160 medlemmar, företog åtföljd af musik i söndags åtta dagar sin andra sommarutflykt för året. Man hade ämnat begifwa sig ut till Lunnewik, men utsträckte färden till Lysekil och qwardröjde der hela dagen. Wid en under dagens lopp af föreningens ordförande kapten W. Eriksson, för föreningen utbringad skål, omnämnde herr E., att antalet af föreningens medlemmar under sednare tiden betydligt ökats, så ock rörelsen i konsumtionsbolagets handelsbod.

Norrköping.

Arbetareföreningen härstädes hade nyligen ett walmöte för att öfwerenskomma om de kandidater till riksdagsmän, föreningen för sin del ämnade uppställa.

Göteborg.

Föreningen firade den 15 dennes sin 3:dje årsfest i sommarlokalen, dit ett större antal högtidsklädda medlemmar hade infunnit sig med musik och fana. Lokalen war festligt smyckad med blommor, flaggor och grönt, och på paviljongens fronton war i blommor anbragt årtalet 1866, då föreningen stiftades.

Sedan vice ordf. Widell helsat medlemmarne wälkomna beträdde ordf. Axel Krook talarestolen och höll först en bön och tacksägelse till Gud, som wälsignat föreningens sträfwanden, citerande psalmversen:

Glädje utan Gud ej finnes,
Utan Gud ej finnes frid.
Tom den lycka är, som winnes,
Om wi glömma Gud derwid.

Härefter uppstämde den manliga afdelningen af sångkören en för tillfället författad hymn. Morgonens festlighet war dermed slutad. Wid middagstiden samlades man åter på den öppna planen, då ordf. uppträdde och delgaf årsberättelsen öfwer föreningens utweckling, hwaraf wi framdeles skola lemna ett sammandrag. En konsert war på aftonen anordnad. Wid skymningens inträde upplystes trädgården af marschaller, och festen afslöts med afbrännande af ett fyrwerkeri.

Carlskrona.

Konsumtionsföreningen härstädes hade nyligen ett sammanträde bewistadt af omkring 70 personer. Det upplystes att de antecknade medlemmarnes antal utgjorde 246, representerande ett kapital af 6,425 rdr; häraf hade influtit 485 rdr 92 öre, hwaraf 461 rdr woro insatte i bankens sparkassa. Styrelsen hade föreslagit bewiljande af ett kreditiv på högst 6000 rdr, men detta afslogs, hwaremot beslöts, att styrelsen för tiden från den 1 instundande Oktober till samma tid 1870 må upptaga lån eller kreditiv icke öfwerstigande beloppet af de tecknade stamandelarne. Aflöningen åt bodföreståndaren bestämdes till högst 500 rdr samt minst tre, högst 5 procents andel af nettowinsten; för biträdet 180 rdrs lön och dessutom ett belopp, motswarande $\frac{1}{3}$ af föreståndarens procentandel; för en boddräng högst 6 rdr i weckan samt för kassören 250 rdr, allt under första året. — Inträdesafgiften till föreningen under första året (Okt. 69 —Okt. 70) skall utgöra 50 öre.

Arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Bref till Bikupan.
(Fortsättn. fr. N:o 32.)

Stationen är belägen öfwer en fjerdingswäg från staden. Ett godt stycke från stationen ligger en gammal offersten, som kallas Ranten, och trakten deromkring är öfwersållad med fornlemningar. Dessa gamla minnen påminna lifligt om westgötarnes fordna betydelse i de swenska häfderna. Wid Karleby Långa ej långt från stationen war det, som en konung Ragwald Knaphöfde blef ihjälslagen, "för den sitowördnad han wisat alla westgötar," genom att infinna sig inom deras landamären utan "gruo och gißlan".

Den gästfrihet, hwarmed wi mottogos, hade alldeles icke något tycke af denna stolthet eller benägenhet för hedersbetygelser. Man wisade oss all möjlig uppmärksamhet, och med glada känslor lemnade wi på morgonen Falköpings station. En omständighet war likwäl nära att gifwa en sorglig erinran åt wår wistelse derstädes. Bland deltagarne i tåget hade en person, förmodligen ej alldeles befriad från den ljufwa slummern, wid utstigandet ur wagnen fallit och skurit sig illa i ena handleden af en flaska, som han höll i handen. En läkare fanns genast tillstädes, som förband det ganska farliga såret, och utan widare följder intog mannen åter sin plats i tåget.

Den trakt, som nu utbredde sig framför oss på wår wäg, är en af de täckaste man kan skåda. Alla wagnsfönster woro derföre upptagna af nyfikna. Det är de höga westgötabergen med sina wackra grönklädda terrasser och de många små wattnen — på $1^{1}/_{2}$ mils wäg passerar tåget öfwer icke mindre än 7 broar — som här ådraga sig åskådarens uppmärksamhet; såwida man får benämna passagerarne i en jernwägskupé åskådare. Nog måste det ske "i blinken", om man med ögat will fatta ett föremål; är det nära, så far det hwinande förbi, och man känner owilkorligen efter sitt hufwud, om icke det ockjå följde med; och är utsigten fri öfwer horisonten, går denna omkring som ett hjul. Men om man will, kan man likwäl få se en hel del.

En skåning, hwilken lefwer sina dagar fram på den rika, bördiga slätten, "Sweriges kornbod", som man kallar Skåne, och som ej sett annat än backar och pilhäckar, breda landswägar och smala lundar, måste känna ett lifligt intryck af den omwexlande och storartade natur, hwarmed öfra Swerige blifwit wälsignadt. Förut lugn och trög blir han sprittande af lif och kan till och med äfwen wara "qwick" — på resor skulle man sällan igenkänna oss såsom sådana tröga och likgiltiga warelser, hwarmed man welat utmärka den skånska folkkarakteren.

"Fram med maten!" — "En flaska bir!" — "Se här!" — "Har De ikke en snapps?" — "Jo bewars, war så artig!" — På morgonqwisten behöfde magen stärkas. Man hade wäl i största hast fått en kopp kaffe uti sig i Falköping, men hwad förslog det. Wi frukosterade alltså helt gemytligt och broderligt från hwarandras matknyten. En och annan fanns äfwen, som förstod att krydda wåra agapimåltider med ett godt skämt.

Sedan wi passerat Stentorps station närmade wi oss den märkwärdiga staden Sköfde. Den eger en "Boulognerskog", och detta måste ju wara en märkwärdighet. Af denna herrlighet fingo wi endast se utanwerken; men från ett och annat fönster på de midtför liggande husen, framtittade nyfikna ansigten; man såg dessutom damer innanför "i djupaste negligé", som lät förmoda att wi stört Sköfdeboarne i deras ljufwa morgonslummer. Ack, hur skulle de stackars menniskorna kunna blifwa liggande i sina drömmar, då wi förde ett allarm wärre, än då danskarne för några hundra år tillbaka huserade i dessa trakter, och som om det nu wore frågan om att intaga den goda staden med storm? Så snart tåget wäl stannat begaf man sig åstad alla man — och qwinnor äfwen förstås — i språngmarsch, som en swinfylkad trupp, ned mot och uppåt den breda gata, som ligger emellan den förut omnämnda promenadplatsen och stadens betydligaste qwarter. Hurrarop skallade, så det stod herrliga till. Och mången fager Sköfdetärna måtte säkert hafwa bleknat af förskräckelse öfwer dessa larmande gäster i den tidiga morgonstunden. "Hurr—a—a—a!" Nu ljöd pipan från lokomotivet, och — hurr—a—a—a!" — så bar det utaf till tåget igen. Denna skakning till kropp och själ gjorde oss fullkomligt wakna, om der fanns något af "Ich Blound" qwar förut. Wistelsen war kort i Sköfde, men nog minnas både inwånare och resenärerna densamma; en af de sednare har dessutom förewigat händelsen med en liten wisa, rolig att höra och nöjsam att läsa, och hwilken redan utkommit från trycket.

Liksom en fräsande orm slingrar sig nu tåget fram öfwer den 700 fot långa och 20 fot djupa swängningen wid Skultorp och går på ett par respektabla jernbroar öfwer Ösan och Tidan. Öfwer den stora Wadsboslätten framskymtar wid horisonten Westergötlands wackraste berg Kinnekulle. Det står nu der som en wäldig jätte, mörk och dyster i den gråa dimman; men hur leende, inbjudande och mildt wisar det sig ej på Wenerns strand, en wacker och solklar sommardag. På en höjd westerut från Elgarås kyrka synas några gamla ruiner. Dessa ligga nu snart grusade. De bräckliga murarne hafwa bewittnat en mörk handling i menniskolifwets många wexlande företeelser. Det war här Swerker den yngre lät mörda 3 af Knut Eriksson söner.

Innan man framkommer till Hallsberg, föreningspunkten för bantågen från Stockholm, Göteborg och Örebro, och der wi nu ämnade frukostera — d. w. s. officielt — kommer man förbi de bekanta jernbruken wid Laxå. Derefter börja wälodlade trakter, här och der mellan skogar, berg och insjöar, att wisa sig, och man är snart inne i hjertat af Sweriges sköna natur.

Wi höllo, som sagdt, frukost i Hallsberg, men om den är ingenting annat att säga, än att man åt och drack; när man befinner sig på resa, har man en förträfflig apetit; det gör då detsamma när, äta och dricka kan man beständigt. Hwad det sednare beträffar, så fattades icke det wåta fludium, som behöfs, för att läska törstiga strupar. Utom bir, bultis och "fräswatten" fanns stora baljor med friskt källwatten; man kunde af det senare ösa uti sin lekamen med en slef så mycket man behagade. En och annan råkade wäl någon gång under trängseln för djupt i "karet" — men så hade man ockjå ofta brådt om wid stationerna, och man måste hålla sig framme, för att få något, ty när hela hjorden war wattnad, fanns ej något qwar af det stora wattenförrådet. Det skulle blifwit en hel insjö af allt det bir och watten, som intogs i resenärernas "reservoirer." Smörgåsarne här smakade bra, men kostade ockjå något. Lång tid hade wi icke på oss, och så fick det gå både hastigt och lustigt.

Från Hallsberg uppåt går banan förbi den stora Nerikesslätten, med de bördigaste åkrar i denna del af landet. Rätt snart är man inne på Wingåkers bygden. När man hör detta namn, är man werkligen nyfiken att se sig något om i den widtbekanta trakten. Hwem har ej hört omtalas Wingåkersböndernas egna drägt, bondens hwita rock med blåa uppslag, och kullans brokiga förkläde och widlyftiga hufwudbonad? Sådan är deras helgedagsdrägt. I hwardagslag, ser man den kraftige, bredaxlade bonden klädd med ett stort "förskinn" och en något kortare rock. Här och der wisade sig några af dessa handfasta gestalter och tittade på oss spenstliga warelser, hwilka sutto här instufwade som i fogelburar.

Trakten häromkring är sumpig och stora wackra ängar gifwa rikligt hö och bete åt boskapen. Jernwägen är byggd på så kallade faschiner. *) (Forts.)

*) Till följd af tidningens strängt anlitade utrymme i detta nummer, nödgas wi här afbryta brefwet; men skola nästa gång meddela så mycket mera i den fortsättning, som då följer.
Red.

Ekonomiskt.

"Swampodlingen," säger N. D. A. i en längre intressant uppsats, "håller på att utweckla sig till en ny och egen gren af landtbruket. Hufwudsakligen är det i Frankrike, som man med framgång egnar sig åt denna nya industri. Swampodlingen grundar sig till största delen på erfarenhetsrön; dock hämtar den äfwen stöd af wetenskapen. De frågor, som

hänföra sig till swamparnes natur och egenskaper, äro mångfaldiga och inwecklade. Kemien har gjort den öfwerraskande upptäckten, att qwäfwehalten i swampar är nästan lika stor som i kött. Denna qwäfwehalt utgör 44 prc, i murklan, 31 prc. i tryffeln och 66 proc. i blomkålsswampen. Med kännedom häraf är det tydligt, att hushållningen icke skall uraktlåta att söka tillegna sig ett så förträffligt näringsmedel. För att öka produktionen har derföre också odling af swampar blifwit införd, och ehuru ny denna industri än är, har den redan lemnat ganska märkwärdiga resultat."

Utrikes.

Från Amerika skrifwes, att ett möte af kinesiska arbetare hållits i Memphis, hwarå bildades ett "Mississippi Walley Emigration Company" med ett kapital af 100,000 dollars, hwaraf 40,000 dollars tecknades genast. Det upplystes, att i Kalifornien nu finnes 60,000 kineser, arbetande för en daglön om 90 cents till 1 doll. 10 cents guld, som handtwerkare och på jernwägar, för 20 doll. i månaden. Men man skall kunna få kineser för Sydstaterna för 10—12 doll. i månaden. Man beslöt widare att bereda en stor inwandring.

I Madrid hafwa under de senare dagarne rykten warit spridda, om hemliga underhandlingar mellan spanska regeringen och franska hofwet, angående prinsens af Asturien wal till konung.

Hurudana förhållandena egentligen äro i Spanien, är swårt att förstå. De officiösa berättelserna från Madrid angifwa, att carlisternas uppror är fullständigt undertryckt, och den omständigheten, att Serrano fortfarande bor qwar på sitt sommarställe, på samma gång som Prim ämnar sig till Frankrike, tyckes werkligen antyda, att regeringens ledare ej tillägga rörelsen någon synnerlig betydelse. "Times" deremot menar, att rörelsen är ytterst allwarlig och att densamma är widt utgrenad öfwer hela landet. Detsamma mena flera Parisertidningar och äfwen "Norddeutsche Allgemeine Zeitung."

Spaniens kortes sammanträda i oktober och komma först att företaga wal af konung.

I afseende på Kuba förljudes det, att ställningen derstädes är ganska ogynnsam för Spanien. En af regeringsorganerna i Madrid, Imparcial, förklarar det wara af trängande nödwändighet att sända ansenliga förstärkningar. De upproriska hafwa allt för sig: tiden, afståndet och klimatet. Upproret har wunnit styrka genom sin långwarighet. De långa marscherna, koleran och gula febern anställa stora härjningar bland regeringstrupperna. Landets kustwande går icke framåt; försoningen blir dagligen allt swårare att åstadkomma och det ser ut som skulle den dag nalkas, då Spanien icke har något annat wal än att antingen erkänna Kubas autonomi, kanske till och med deß fullständiga oberoende, eller ock sälja ön åt Nordamerika.

Den mellersta weckan i Juli war rik på jernwägsolyckor i Amerika, berättar Sw. Amerikanaren. På onsdagen brast en brygga wid Leavenworth, just då tåget for öfwer den, med påföljd att tåget delwis föll i floden, 2 personer dödades, deribland eldaren, som war swenskt, och 23 sårades. På torsdags morgon hände detsamma wid Ottumwa, Iowa, derwid 3 dödades och flera stympades. Samma dags afton sammanstötte ett frakttåg och ett tåg för resande på Eriebanan; 9 personer dödades och 27 blefwo mer eller mindre illa tilltygade. På fredagen sammanstötte 2 frakttåg wid Peru, derwid 18 fraktwagnar sönderkrossades, ehuru lyckligtwis intet lif förspilldes. — Orsakerna till dessa ständigt förekommande olyckor måste förnämligast sökas i den usla kontroll, som jernbanekompanierna utöfwa öfwer tjenstemännen. Eriebanan synes i detta fall ega företrädet, och den senaste sorgliga tilldragelsen är bland de mest upprörande, man gerna kan få höra talas om. Twå tåg rusade på samma spår emot hwarandra, sammanstötning eger rum, och inom ett ögonblick höres ett bedöfwande larm och brakande; derpå en djup tystnad och slutligen de sårades gälla klagorop och skrän. Nu bryta äfwen lågor fram; båda tågen hafwa råkat i brand. Lyckliga äro de, som ligga så nära lågorna, att de genast omgifwas af dessa och förbrännas; deras lidande är snart förbi: man räknade 9 sålunda förbrända lik. Men we den resande, som sitter der fast inklämd mellan 2 bjelkar, som ej låta sig aflägsnas. Endast öfra delen af hans kropp sticker upp ur ruinerna. Det är en andlig man Halleck från Newyork. Sansad och lugn ber han de omgifwande hemta en yxa för att lösgöra de hinder, som hålla honom fast. Men huset, der yxan skall hemtas, är beläget långt derifrån, och lågorna närma sig hastigare och hastigare. Ännu finnes hopp; man kommer med yxan och hugger in på bjelkarne; tywärr är yxan alltför slö. Ånyo börjar man att rycka på bjelkarne, som dock förblifwa orörliga; hettan tilltager, lågorna närma sig; den, som ej will brinna upp, måste rädda sig undan. Med bortwända ansigten, snyftande, stå de närwarande liksom förstenade, och då de slutligen wände sig om, betecknar en askhög det ställe, der presten nyß haft sin plats. — Tåget lärer hafwa warit ett emigranttåg, och det är ej första gången, som inwandraren måst betala det första steget på den amerikanska jorden med sitt lif, tack ware det ringa wärde, som der sättes på europeiskt menniskokött.

Genmäle till den, det angår

I alla Sweriges bättre tidningar har arbetarnes tåg till Stockholm blifwit fördelaktigt omtaladt. Det war också ett ganska märkwärdigt tåg, ty ännu har det förut aldrig inträffat i wårt gamla Swerige, att en så stor mängd arbetare från landets södra delar på en gång bewistat hufwudstaden. Denna owanliga händelse måste derföre ådraga sig allmän uppmärksamhet. Hwad som gjorde saken ännu mer beaktanswärd, war den förträffliga ordning, den endrägt, wänlighet och broderliga hållning, som deltagarne wid alla tillfällen wisade.

Deltagarne funno sig på det högsta belåtne med resan, och wid återkomsten till hemmen talade man med förtjusning om de angenäma stunder, man upplefwat, och om allt det herrliga i natur och konst man sett. Man war allmänt öfwerens om, att denna resa skänkt deltagarne full valuta för sina uppoffringar, och den största tacksamhet uttalades till dem, som föranstaltat densamma. Men — "ingen ros utan törnen!" Ett hotande moln hwilade öfwer komitterades hufwuden, redan innan resan företogs, och midt under de glada dagarnes bestyr, smiddes ränkfulla anslag just mot dem, hwilka gifwit sig all möda att bereda deltagarne en så angenäm och lycklig färd, som möjligen kunde åstadkommas.

Wi sade att deltagarne woro belåtna med sin färd; men hwarifrån kom då det hotande molnet? Wi behöfwa ej nämna det, wåra läsare känna det troligen redan. Wi wilja ej heller forska efter orsakerna till anfallet mot komitéen; de kunna wara lika många, som de menskliga lidelser, hwilka frodas på kärlekslöshetens, hatets och afundens kalla mark, och som endast hafwa till mål att oförsynt nedgöra sina offer.

Men låtom oß nu se till huru komitéen handlat wid den angifna resan. War det "egennyttan", som dref den till att under några weckors tid anstränga sig, mången gång dag och natt, för att bringa denna resa till stånd, och med densamma bereda arbetaren ett förut ej anat tillfälle att besöka wårt lands hufwudstad? Månne komitéens ledamöter ej skulle kunna hafwa anwändt sin tid till större fördel för sig sjelfwe, om de alls icke bekymrat sig om saken, som då troligen ej heller blifwit utaf. Kan någon werkligen tro, att dessa personer, med åsidosättande af sina enskilda angelägenheter, skulle påtaga sig allt detta omak blott för att erhålla en resa fritt, hwilken ju eljest endast kostade 11 rdr? Komitéen hade under allt sitt arbete med förberedelserna icke den ringaste tanke på någon "gratisresa". Förslaget härtill wäcktes först i styrelsen, då en af komitéens ledamöter wille afsäga sig det ansträngande uppdraget, och man ansåg då billigt att från biljettkostnaden befria de personer, som fått bestyret omhänder, och på hwilka för öfrigt ett betydligt answar för resans utgång hwilade.

Den som eger någon erfarenhet i arrangerandet af dylika resor, deri flera hundrade personer deltaga, wet, att man måste widtaga hwarjehanda försigtighetsmått, till förebyggande af ogynnsamma omständigheter, hwilka kunna inträffa. Derjemte blifwa alltid en del tillfälliga omkostnader gemensamma för alla. Sådana kunna ej på förhand bestämmas, men klokheten fordrar, att någon beräkning deröfwer uppgöres. När Malmö arbetareförenings styrelse beslutade anordningen af Stockholmsfärden, bestämde den 1 rdr att af hwarje deltagare erläggas utöfwer hwad jernwägsbiljetten kostade, och dessa medel skulle anwändas för tillfälliga utgifter. Detta blef äfwen tillkännagifwet, och en hwar, som wille deltaga i resan, wißte således förut, att han måste betala 11 rdr. I det hela war denna öfwerbetalning icke att räkna såsom något fördyrande af resekostnaden, emedan den, som egde råd och tillfälle att företaga resan, då den kostade 10 rdr, kunde det äfwen med 1 rdrs förhöjning. Också har ingen af deltagarne klagat deröfwer, och man har icke hört att någon enda arbetare ej kunnat wara med, blott för den ene riksdalerns skull. Men nu hafwa illasinnade personer anfallit komitéen, som förwaltat medlen, och insinuerat, ja, rent ut beskyllat den för oredlighet; att den welat skinna "den fattige arbetaren" på dessa penningar. Om dessa herrar wilja draga i fält för den fattige arbetaren, borde de wäl i främsta rummet ej lägga an på att undergräfwa hans moraliska känsla, hans aktning för redbarhet och menniskors obefläckade heder. När han ser dem föra "den fattige arbetaren" i skölden och handlöst utkasta lögnens och twedrägtens giftiga pilar, skall han wid någon eftertanke be Gud bewara sig för sådana wänner.

Medlen hafwa emellertid blifwit redowisade. Wi wilja kasta en blick på ett par utgiftsposter. Då jernwägsstyrelsen bestämde priset för resan, skedde detta utan andra wilkor, än hwad antalet resande beträffade. Just i sista stunden, då man war nära att packa in, för att begifwa sig åstad, förklarade trafikstyrelsen i Malmö, att resenärerna måste sjelfwe ombesörja bagaget och derför answara, samt att wi till följd deraf sjelfwe måste anställa packmästare. Komitéen protesterade häremot, men det hjelpte ej. Man kom härigenom i en ganska brydsam förlägenhet; det war ju nödwändigt, att deltagarnes reseffekter befunnos i säkert förwar, och att hwar och en erhöll sitt tillbaka. Lyckligtwis åtogo sig twenne dugliga personer detta uppdrag, hwilket de äfwen utförde så, att bland de 800 deltagarne, ingen förlorade sina tillhörigheter. Hwem kan beräkna den oreda eller de förluster, som kunnat öppstå, om komitéen, för att inbespara utgiften till packmästarne, lemnat deltagarnes reseffekter wind för wåg? Skulle man då ej klagat öfwer wårdslöshet? Nu erhöll man twenne wanda och raska packmästare, som ständigt befunno sig i packwagnarne, och derför aflopp saken wäl och till deltagarnes stora tillfredsställelse.

Hwem inser ej, att ett ombud i Stockholm war nödwändigt, för att förbereda wår ankomst dit? Någon i Lund föreslog till och med, att en af komitéens ledamöter skulle resa dit i förwäg. Men månne kostnaden härför hade, med wanligt tåg och ett par weckors wistelse i hufwudstaden, stoppat med 50 rdr? Det war således af rent sparsamhetsskäl, man beslöt att anmoda en person på platsen som ombud. Detta hade att ombestyra logi och att göra de ställen tillgängliga, som under wistelsen i hufwudstaden skulle besökas, samt att widtaga andra nödiga anordningar till resenärernas beqwämlighet. Således hade komitéen äfwen i detta fall brukat all den omtänksamhet som kunde fordras Det är icke komitéens fel, om ombudet ej fullgjorde sitt uppdrag på det sätt, man hade kunnat önska. Wi hafwa icke hört annat, än att deltagarne woro fullt belåtna med arrangementerna. Men komitéen hade tänkt sig att erhålla ett mera fullständigt program öfwer wistelsen i Stockholm från ombudet, och detta så tidigt, att man här kunde i det program, som för resan utdelades, framlägga en fullständig plan öfwer de sewärda ställena samt utflykter i Stockholmstrakten, och då äfwen bestämma utgifterna för gemensamma utfärder att af kassan bestridas. Oaktadt flera telegrammer med förnyad anhållan härom afgingo, hade omständigheter inträffat, som gjorde det omöjligt för ombudet att efterkomma framställningen, och resultatet blef, till stor ledsnad för komitéen, att något program ej kunde erhållas förr än wid framkomsten. Ett sådant utdelades äfwen, men nu war det för sent att göra utflykterna till Ulriksdal och Drottningholm fria från särskilda utgifter af deltagarne, emedan då skulle många, som ej egde kännedom härom, orättwisligen blifwit förbigångna och sålunda haft skäl till klagomål. Likwäl woro åtgärder widtagna för att ehålla de båda utflykterna billiga, och resan till Drottningholm kostade endast 50 öre personen fram och tillbaka. När man sagt, att öfwerbetalningsmedlen woro bestämda till bestridande af nämnda utflykter, så war detta, såsom wi anfört, komitéens werkliga tanka, men till följd af ofwannämnda orsak, blef aldrig någonting beslutat i den wägen, och således hade ingen af deltagarne anspråk derpå.

Bland de fribiljetter, som uttogos lemnades en åt waktmästaren. Det ansågs nemligen wara nödwändigt att hafwa en person till hands, som såwäl på resan som under wistelsen i Stockholm, kunde uträtta förekommande göromål. Hade komitéen warit mindre angelägen om, att på allt sätt sörja för resenärernas beqwämlighet, så hade äfwen detta biträde kunnat undwaras. Men man föreställde sig, att om någon af deltagarne skulle blifwa sjuk, så behöfdes en person att sköta den sjuke. Nu woro wi så lyckliga att detta ej inträffade. Likwäl hade waktmästaren nog att göra med diverse saker, deribland fortskaffning af bref och telegrammer. Man behöfwer blott kasta en blick på de särskilda posterna af redowisningen för att finna hwartill waktmästaren behöft anwändas, såwida man ej redan förut ansett komitéen böra springa med allt och till alla, så snart något skulle uträttas.

Alldeles oförmodadt kom under wistelsen i Stockholm befallning från Konungen till komitéen att infinna sig på Ulriksdal. I största hast sammankallade ordföranden så många af de särskilda arbetareföreningarnes styrelseledamöter, som kunde anträffas. Bland dessa befunno sig medlemmar af Malmö, Lunds, Köpenhamns, Christianstads och Wexiö arbetareföreningar. Man beslöt genast förhyra en wagn för att komma dit på utsatt tid. Kostnaden härför uppgick till 15 rdr, och då det war såsom representerande arbetareföreningarne, uppwaktningen skedde, beslöts att den gemensamma kassan skulle erlägga utgiften. Det hån, som från ett wißt håll uttalats öfwer denna tillställning, behöfwer ej någon förklaring. Ännu finnes det swenska medborgare, hwilka hysa så mycken takt och fosterlandskärlek, att de wisa den aktning för statens högste man, som man är skyldig hwarje annan betydande personlighet. Af denna enkla omständighet, att konungen under de dagar, då många andra högtstående personer ej kunde få tillträde, likwäl mottog arbetarne, finner man deßutom, att arbetarnes sak blifwit känd och erkänd äfwen på högre ort, och detta är ju dock ett steg framåt, som man bör glädja sig öfwer.

Att nu slutligen 800 personer på denna resa måst gemensamt utgifwa 45 rdr på, som det kallas, "drickespenningar" är wäl ej något förunderligt, isynnerhet som de deßutom fingo erfara prof på så mycken wälwilja gratis. Men man har anmärkt att en post i redowisningen upptager "icke erlagde inqwarteringspenningar" till 26 rdr. Wi tro likwäl, att föreningarne ej skulle wilja sätta en fläck på minnet af sin wistelse i Stockholm, genom att icke hafwa betalt dessa penningar. Wid uppgörelsen för logemanget i Siverska kasernen i Stockholm, befanns det nemligen att 26 personer aflägsnat sig, utan att hafwa erlagt den bestämda afgiften. Det är omöjligt för komitéen att uppgifwa hwilka dessa personer warit, emedan kasernmästaren hade räknat 26 mera till antalet, än komitéen egde uppgift öfwer, och det war då intet annat att göra, än att betala i enlighet dermed.

Wi äro sålunda öfwertygade om, att komitéen handlat på bästa sätt, med den uppriktigaste afsigt, och det warmaste intresse för fullgörandet af sitt uppdrag. Det må nu wara, att den icke uti allt förmått tillfredsställa allas förwäntningar, men — hwilken komité i werlden förmår det — säkert är emellertid, att deltagarne i arbetareföreningarnes Stockholmsresa 1869 skola länge glädja sig åt denna färd, och då komitéen wet med sig, att i sin ringa mån hafwa bidragit till denna glädje, och allraförst hafwa brutit wägen för billiga och angenäma arbetaretåg af större betydenhet, så är den tillfredsställd och önskar ingenting hellre, än att några andra härefter måtte göra saken bättre.

De tidningar, som upptagit klander mot komitéen, anmoda wi, att för sanningens skull, äfwen beakta detta genmäle.

Tekniskt.

Papper! papper! Då upphäfwandet af pappersskatten förhandlades i Englands Öfwerhus, lät en af dem, som motsatte sig densammas upphäfwande, undfalla sig den alldeles fasligt beledda hotelsen, att man snart skulle erbjuda de höga herrskaperna wagnar af papper, om de upphäfde denna skatt. Den högförnäme pärens profetiska harm skulle alltför snart gå i fullbordan, ty endast få år efter antagandet af skattenedsättning uttog en fabrikant i Birmingham patent på painterswagnar, i hwilka han nu gör goda affärer. En hr Pawy i New-york har nu uppfunnit en ny metod för papperstillwerkningen, wid hwilken han sammanblandar djur- och wäxtmineralier och på det kända sättet förarbetar dem till ett papper, som har en filtartad sammansättning. Men nu inskränker sig bruket af papper i fabrikswerksamheten ej mera till kragar, manchetter, nattkappor, wästar o. dyl., man begagnar det redan med framgång ej blott till wagnar, utan äfwen till twättbaljor, bakträg och rör, ja, i Chicago har man pappershus. Paw'ys papper är mycket böjligt, elastiskt och starkt; det låter sig sys lika lätt som wäf och bearbetas redan till bordtäcken, sängtäcken, mattor, skor och underkjotlar samt många andra dylika artiklar. En underkjortel af papper kostar 6 pence. Utwidgom wår papperstillwerkning! Men ej nog dermed, lärom oß äfwen att på mångfaldiga sätt begagna det papper, wi kunna till så billigt pris tillwerka, och wi skola kunna bestå en stark täflan samt skaffa oß en ny näringskälla, genom hwilken några hundradetal arbetare, som nu förtjena föga eller intet, skola ha sitt rikliga och dagliga bröd!

Till

Fru FORSÉN,

vid hennes man Carl Forséns död.

Herren ser till den betryckta,
Som hugsvalelse begär;
Herrans ord, hans fötters lykta,
Ljuset på hans vägar är, —
Ingen sorg kan nedslå mig,
Jesu! ty jag tror på dig.
Under skölden af din lära
Nöd och sorg mig ej förfära.

Herren hör den röst, som klagar
Och till honom troget ber:
Till en öfvergifven Hagar
Sänder Han sin engel ner,
Skänker Sadrach mod och lugn
Uti qvalens bittra ugn.
Tröstar Job uti hans smärta,
Gjuter hopp i Davids hjerta. —

"Bergen skola vika alla,
"Jordens högar sänka sig,
"Menska! men det skall ej falla,
"Det förbund jag gjort med dig:
"Och min nåd, hvar morgon ny,
"Skall ej från ditt hjerta fly":
Så, o Herre! så du talar,
Så de trogna du hugsvalar.

Och jag skulle vekligt klaga,
Tröstlöst gjuta sorgens tår?
Och ej tåligt korset draga
Och ej följa Jesu spår?
Jo, beskärda kors! med Dig,
Såsom sin han tecknat mig;
Lifsbanér! med segrens ära
Vill jag dig ur striden bära.

Axelina Andersson.

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

Han afbröt sin berättelse och slog den knutna handen mot sin panna. Maria betvang sina snyftningar.

"Då närmade sig lätta steg till mig. Jag ryste, som det onda samvetet, och drog mig tillbaka i skuggan af en lyktstolpe. Det var en ung flicka; jag kunde ej se hennes ansigte. Hon inträdde i butiken och jag närmade mig ånyo till fönstret, samt stirrade in genom detsamma. Hon stod med ryggen vänd emot mig och besåg några kråsnålar; den ena efter den andra lemnade hennes hand och blef åter lagd på disken med en vägrande skakning på hufvudet. De glittrade i lampskenet . . . O, huru de glittrade! Det kröp i mina fingerspetsar. Till sist framtog den gamle en, det var ett litet ankare . . . jag igenkände den genast . . . det var din. Då nickade hon, och betalade med sina ärliga, svårt förvärfvade penningar."

Hon sänkte hufvudet och grät bittert; hon lindade sina armar hårdare omkring honom, liksom hon ville säga: "Jag är här, jag, din trofasta syster!"

"Sedan gick hon . . . . Ja, du vet det ju? . . . hon gick tillbaka till sitt fattiga, men ärliga hem, men syndaren stannade qvar, och med henne, hans skyddsengel, försvann äfven den ånger, som för ett ögonblick rört sig i hans hjerta. Guldet glimmade ånyo, det fruktansvärda guldet! Derinne på disken lågo ännu kråsnålarne och lockade ej allenast den olycklige derute, utan äfven dess egare, den gamle hårdhjertade gnidaren. Han stod och höll den ene efter den andre mot ljuset, för att riktigt kunna njuta af dess färgskiftningar. Allt var förbi; det blef åter hårdt och kallt i mitt hjerta och begäret efter guld fick öfvermakten. Jag öppnade hastigt dörren och närmade mig till disken. Jag visste icke sjelf hvad jag ville, hvad jag skulle säga, hvilket ärende jag skulle förebära. Men satan, som är syndens handtlangare, uteblef ej heller nu."

"Ni kommer säkert för att hämta er systers börs?" frågade den gamle, och vände sig om för att räcka mig den lilla, tomma börs, som du för en tid sedan glömde. Jag grep den med begärlighet. Jag olycklige! Den brände icke i min hand, den lilla, ärliga börsen! Men jag grep den med samma hand, som några sekunder förut hade gripit en af dessa olyckliga nålar och ännu dolde den . . . ja, ännu dolde den . . . jag grep den med samma hand och lemnade lugnt butiken."

Han stirrade styft och ofrånvändt på henne, liksom han ännu en gång såg denna afskyvärda scen med själens öga.

"Derefter gick jag uppåt gatan, men det var liksom något sprungit sönder i mitt inre, då jag vidrörde börsen. Jag kunde icke förmå mig att besöka den omtalade vännen, utan ströfvade omkring på gatorna med nålen i min sammanknutna hand. Jag vet icke huru det kom sig, men huru jag gick, återkom jag alltid till guldsmedsbutiken och ställde mig att stirra in genom rutan. Mina fingrar voro slutna omkring nålen, liksom de ej ville släppa den, men inom mig ropade en stämma: "gå in och återlemna den!" Jag gick då — men förbi dörren, och snart blefvo ljusen släckta och luckorna satta för fönstren. Jag vandrade slutligen hem, men egde ej mod att gå upp; jag kunde icke — nej, jag kunde icke! Med dagen återkom likväl modet; jag gömde nålen i börsen och gick upp. Du kom emot mig, mild och öfverseende, som alltid, och hjertat mjuknade ånyo, men blott för ett ögonblick. Då jag blef ensam i min kammare tänkte jag blott på hur jag skulle blifva utaf med nålen samt erhålla högsta möjliga betalningen för densamma. Jag hade redan uppgjort en plan. Då smög du dig sagta in, slog dina armar om min hals och sade med tårar i ögonen: — "Fredrik, jag har en liten öfverraskning åt dig. Du skall bära den i bröstet på min bröllopsdag. Du igenkänner den säkert. Det är samma gamla, kära kråsnål, som vår fader bar på sitt bröllop. Den föreställer ett ankare, och det betyder — hoppet!"

"Du höll något för mina ögon; o, hur det glimrade! men mattare och mattare till dess jag ej mer kunde urskilja den. En dimma hade lagt sig öfver mina ögon; det var skammens, det var ångrens. Jag kunde ej uthärda det, utan reste mig och störtade bort, långt bort! Och sedan dess har jag förtviflad vankat omkring på gatorna. Men nålen har jag qvar; jag kunde ej skilja mig ifrån den . . . inte heller lemna den tillbaka . . . jag ville, men kunde ej förmå mig dertill. Här är den!"

Efter något letande i bröstfickan, framtog han en liten, trasig börs. Maria utstötte ett glädjeskri och grep krampaktigt efter den. Hon öppnade och framtog nålen. Der var den . . . hon höll den i sin hand! . . . "O Gud, min Gud!" — hon pressade den mot sina läppar. — "Jag vill straxt gå för att återlemna den; jag vill . . ."

Hon fick ej tala ut. Hon hade ej hört dörren öppnas, utan trodde sig vara ensam med sin Gud och sin olycklige broder. Men nu lade sig en jernhand på hennes skuldra. Hon behöfde ej att se sig om, icke att fråga; hon kände till fullo att det var rättvisans. Ett fasans skri undföll hennes läppar och nålen föll ur hennes hand. Den blef upptagen . . . det var ju den man sökte.

— "Nå, hvem af er är det denna gång?" frågade den ene polisbetjenten hånfullt, "eller kanske båda två varit i kompani om den snygga affären?"

— "Hon höll den i handen", anmärkte den andre, "och kysste den." "Det är goda bevis, när det kommer till protokolls."

— "Ja, gubben trodde att det var hennes", sade den första, "men vi få väl se vid förhöret. Gömmaren är likväl lika god som tjufven; derföre är det bäst, att båda följa med."

Fredrik hade rest sig, blek och skälfvande; han öppnade läpparne för att tala . . . han ville öfverlemna sig i rättvisans händer.

Och Maria? Hvad var det för en kamp som försiggick i hennes hjerta? Hvad sade dessa blåa, sammanpressade läppar? Denna darrning, som genombäfvade hela hennes väsende? Dessa ögon, som voro fästade på brodren med vild fasthet, lik örnens, hvilken ser sig beröfvad sina ungar, men icke vill släppa dem utan en kamp på lif och död? Hon kämpade med sorgens, med förtviflans styrka; hon kunde knappast uttala orden, det var liksom de tonlöst dogo på hennes läppar: "Jag är tjufven . . . jag har stulit nålen . . . min broder visste intet derom, förr än jag i detta ögonblick, gripen af fruktan och ånger, berättade honom allt." Här sveko henne krafterna; döljande ansigtet i sina händer, nedföll hon på en stol och lemnade fritt lopp åt sitt förtviflade hjertas tårar.

(Forts.)

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Augusti månad.

Fredagen den 20. Mätaren Olaus Olsson.
Lördagen den 21. Muraren J. P. Rosenqvist.
Söndagen den 22. Muraren C. Österberg.
Måndagen den 23. Bryggaren P. Holmberg.
Tisdagen den 24. Bryggaren Lars Svensson.
Onsdagen den 25. Tunnbindaren Löfström
Thorsdagen den 26. Bagaren J. Christensson.
Fredagen den 27. Bagaren Ifvarsson.
Lördagen den 28. Vaktmästaren Grip.
Söndagen den 29. Sergeant Schön.
Måndagen den 30. Tobaksspinnare Brandt.
Tisdagen den 31. Sadelmakare O. Nilsson.

September månad.

Onsdagen den 1. Skomakare P. Rosberg.
Thorsdagen den 2. Cigarrmakare Wiberg.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 33).

Jungfru Josefina Malmqvist. Jungfru Johanna Svensson. Jungfru Mari Svensson. Hustrun Ifversson. Jungfru Hanna Jacobsson. Hustru Christin Selander. Jungfru Sofi Pettersson. Jungfru Anna Hansson. Hustru Maria Nilsson. Fru C. Johansson. Mamsell Johansson. Hustru Elna Andersson. Jungfru Hedvig Andersson. Jungfru A. Lundberg. Hustru Karna Lundström. Jungfru Emma Lindell. Jungfru Elsa Jönsson. Jungfru Amanda Liljedahl. Jungfru Hilma Rundqvist. Jungfru Maria Nilsson. Jungfru Lovisa Olsson. Jungfru Maria Johansson. Jungfru Andersson. Jungfru Maria Jönsson. Fru Mari Söderberg. Hustru W. Nilsson. Jungfru Carolin Nilsson. Jungfru Johanna Nilsson. Jungfru Emelia Hallberg. Jungfru Märtha Pålsson. Hustru Karna Johansson. Jungfru Sofia Carlsson. Jungfru Kjerstin Olsson. Hustru Hanna Persson. Jungfru Anna Larsson. Jungfru Amanda Holmgren. Enka Gustafva Andersson. Fru Gustafva Andersson. Jungfru Bengta Nilsson. Jungfru Anna Larsson. Hustru Elna Delamothe. Hustru Sofia Sundblad. Hustru Carolin Rylander. Jungfru Carolin Andersson. Jungfru Emelie Efverberg. Jungfru Anna Pålsson. Hustru Bendikta Wirén. Jungfru Bina Nilsson. Jungfru Anna Svensson. Jungfru Charlott Stengrund. Jungfru Anna Yström. Jungfru C. Svanberg. Jungfru Anna Christina Cronvall. Hustru Johanna Larsson. Jungfru C. Malmström. Jungfru Emma Rundqvist. Jungfru Elis Jungberg. Jungfru Emma Bunth. Jungfru Mari Olsson. Jungfru Christin Olsson. Jungfru Elis Jönsson. Jungfru Elis Holmberg. Hustru Hanna Sjöholm. Jungfru Bothilda Svensson. Jungfru Anna Andersson. Jungfru Boel Olsson. Fru Mari Cöster. Fru Carolin Eneström. Hustru Sofi Möller. Jungfru Mari Svensson. Jungfru Elis Lindgren. Jungfru E. Nilsson. Fru Anna Forsberg. Hustru Johanna Wiberg. Hustru Carolin Olsson. Jungfru Mari Olsson. Jungfru Mari Mårtensson. Jungfru Botilda Olsson. Jungfru Cecilia Håkansson. Hustru P. Nilsson. Jungfru Helena Lindström. Jungfru Schultz. Fru Elna Persson. Jungfru Hanna Andersson. Hustru Johanna Liljeroth. Jungfru Sissa Andersson. Fru Hanna Nilsson. Fru Mari Lindqvist. Jungfru Bina Persson. Fru Elna Nilsson. Fru Johanna Westerlin. Jungfru Anna Pettersson. Jungfru Anna Holmstedt. Enkefru M. Delamau. Jungfru Bengta Wining. Fru Anna Hedström. Jungfru Hilda Hedström. Jungfru Anilina Hedström. Jungfru Gustafva Rosengren. Fru Hilda Nordström. Mamsell Alis Nordström. Fru Anna Jönsson. Mamsell Elis Jönsson. Fru Cecilia Lindell. Hustru Anna Eriksson. Jungfru Sofi Dunér. Enkan Maria Fredriksson. Fru Johanna Ryberg. Jungfru Mari Svensson. Hustru Kjerstin Andersson. Hustru Johanna Ahlqvist. Jungfru Josefina Andersson. Malin Nordström. Jungfru Carolin Åkesson. Jungfru Christin Carlsson. Jungfru Elis Pettersson. Hustru Johanna Dahlstrand. Jungfru Christin Dahlstrand. Jungfru Mari Löfgren. Fru A. Martinsson. Fru Hanna Andersson. Fru Sofi Mattsson. Jungfru Hilda Ahlgren. Jungfru Bothilda Persson. Jungfru Mathilda Mattsson. Jungfru Augusta Mattsson. Jungfru Ida Pålsson. Jungfru Augusta Malmlöf. A. C. C. Nilsson. Fru Charlotta Persson. Jungfru Maria Löfgren. Jungfru Mari Berling.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | **Wälmåga, Bildning och Nöje.** | **Enighet ger styrka**

N:r 35. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Fredagen den 27 Augusti** | **Malmö,** B. Cronholms boktryckeri. | **1869.**

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

14 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.
I S:t Petri Kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½8 e. m.

Minneslista för veckan.

Augusti.
Månd. d. 30 kl. half 10 f. m. Auktion i gården N:r 45 Östergatan å en del husgerådssaker.
September.
Önsd. d. 1 kl. 10 f. m. Auktion i gården N:r 86 vid Vestergatan för f. Kyparen N. F. Dahls konkursmassas räkning å diverse lösörebo.
Thorsd. d. 2 kl. 11 f. m. Auktion i gården N:r 100 vid Norra Wallgatan å diverse lösörebo.
Fred. d. 3 kl. 10 f. m. Auktion i gården N:r 73 vid Adelgatan å möbler och diverse saker för aflidne utskänkaren P. Lindströms sterbhus räkning

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;
ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;
afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes.

Stockholm. Stockholms inteckningsgarantiaktiebolag är nu konstitueradt, samt äro i deß styrelse inwalde notarien J. H. Palme, underståthållaren F. O. Schager, großh. C. A. Montén, kapt. J. Ahlberg, hattm. G. Rahm och målaren S. Wagner. Man har således hopp om, att en gräns skall sättas för det skoj, som en del samwetslösa personer bedrifwit med dem, som önskat erhålla sina inteckningar belånade. Äfwen blir det ej så lätt som tillförne, att få dåliga inteckningar belånade, till förfång för alla utom kommissionären, som dermed haft befattning.

Arbetet med sammanbindningsbanan är nu så långt framskridet, att man hoppas kunna öppna densamma i medlet af instundande Oktober månad.

Timmermännen hafwa inställt sitt arbete, samt i ett utfärdadt cirkulär tillkännagifwit för arbetsgifwarne, att deß pris är 21 öre i timma för icke ackorderadt, samt 25 proc. förhöjning för annat arbete. — En deputation, som skulle widtala timmermännen wid jernwägen blef wid ankomsten dit utwisad.

En skrädderiarbetare Håkansson har genom banwaktens försummelse från nya jernwägsbron nedfallit i strömmen. Hans lik är återfunnet. Den försumlige erhåller efter all sannolikhet ett exemplariskt straff.

En sjuk- och begrafningskassa stiftades år 1866 för lärare och lärarinnor wid stadens folkskolor. Den består nu af 22 deltagare, har ett kapital af 793 rdr, och under dessa trenne år har ej inträffat, att någon af deltagarne warit sjuk eller aflidit.

Landets industri utwidgar sig allt mer och och mer. Sålunda omtalas från hufwudstaden, att från en i deß grannskap belägen hästskofabrik stora qwantiteter af denna wara blifwit under loppet af det förflutna året utskeppade. Isynnerhet nämnas städerna London, Hamburg, Kiel och Stettin såsom afsättningsorter. Fabrikatet berömmes för jernets seghet och slitbarhet, i förening med goda tillwerkningsmetoder.

Engelholm. Wid ett folkmöte i denna stad tillsattes en komité, för att förbereda frågan om en folkhögskolas öppnande i Norra Åsbo eller Bjäre härad. Det war ett förnuftigt folkmöte.

Ystad. Prostinnan Aulin har donerat 3,600 rdr till wälgörande ändamål. — Nils Larssons i Lindby mördare äro nu upptäckta samt införpassade till länets cellfängelse. De äro trenne husmän och torpare, af hwilka twenne heta Granat samt den tredje Beck, jemte deras hustrur.

Trelleborg. Allmänt klagas öfwer att å Dybecks gård skall finnas trenne tjurar, hwilka hafwa skadat många menniskor samt göra trakten osäker. Åtal är wäckt mot djurens egare.

Malmö.

Riksdagsmannawalet försiggick inför magistraten i onsdags. Walsedlarnes inlemnande började kl. 10 och afslutades kl. 12 f. m. hwarefter wid uppsummeringen resultatet af walet wisade sig wara följande:

Handl C. G. Kruse hade erhållit 188 röster, kammarherre G. v. Geijer 187, rådman R Falkman 55, landskamrer C. Isberg 47, målaren N. A. Norling 23, konsul Th. Flensburg 5, postmästare Kjellman, rådman Qwiding och handlanden Tretzig 2 hwardera, samt handl. Bager, grefwe Lewenhaupt, adjunkt Ruth, expeditionschefen Holmqwist, prosten Olin, bankoombudet Lundqwist och rådman Jungbeck 1 röst hwardera; hwadan de twå förstnämnde sålunda blifwit utsedde till stadens representanter wid instundande riksdagsperiod.

Af det lifliga intresse, hwarmed det förestående walet under de sednare dagarne både på walmöten och man och man emellan behandlades, hade man wäntat, att ett större antal röstande skulle infinna sig wid walurnan. Isynnerhet förmodade man att arbetareföreningens medlemmar wid detta tillfälle mera allmänt skulle deltaga i denna för samhället och fosterlandet wigtiga angelägenhet. Men här, liksom på flera andra ställen förut, wisade det sig, att endast ett fåtal af arbetarebefolkningen begagnar sig af den förmånen att afgifwa sin röst wid waltillfällen, sådana som detta. De bekymmersamma tiderna, med sina dryga skatter och små arbetsförtjenster torde äfwen icke så litet inwerka härpå, i det många ej kunnat på den bestämda tiden afbörda sig den skatt, han är skyldig till kommunen. Hufwudsaken är likwäl, att det politiska medwetandet ännu är allt för litet utwecladt hos folket. Man har ej gjort sig riktigt reda för, i hwilket förhållande man såsom medborgare står till det allmänna, och huru mycket man kan taga del i deß framgång. Det wanliga skriket om förtryck och slafweri har så förlamat mången, att han mißtröstar om betydelsen af sin egen personliga sjelfständighet gentemot samhället och staten, i fråga om allmänna angelägenheters afgörande. Han föreställer sig, att det tjenar till ingenting hwad han gör, emedan det nu en gång är afgjordt, att han skall undertryckas och röna motstånd. Tag bort denna den wärsta af alla fördomar, och lär folket att inse, wärdera och begagna den frihet, som det enligt wåra lagar och wår samhällsinrättning redan eger!

Det är nästan ömkligt att se, huru menniskor blott af de formella omständigheterna wid ett wal kunna afskräckas ifrån att gå dit. Men så stor är wanans makt, och ännu lär wäl någon tid förgå innan en frigörelse i detta fall är att wänta. Ju mer upplysning och allmän medborgerlig bildning hinner att nedtränga till folkets djupaste leder, destomer skall äfwen familj- och samhällslifwet blomstra, och större lifaktighet för allmänna ärender förspörjas. Det kommer wäl med tiden.

Walförberedelserna hafwa på sätt och wis warit rätt intressanta att iakttaga. Först kom mötet i arbetareföreningens sal och slog många med förwåning. Få arbetare, men nästan alla stadsfullmäktige och flera köpmän bewistade detta möte. Några bestämda kandidater blef man ej ense om, ehuru en hel del föreslogs. Lika resultatlöst hade en förhandling i frågan inom stadsfullmäktige förut aflupit. Handtwerksföreningen wille göra saken bättre, rådgjorde och fattade beslut — eller riktigast fattade alldeles icke något beslut, utan lät det bero derwid, att man en stund pratat hit och dit om riksdagskandidater. Ungefär på samma sätt gick det för andra gången wid ett nytt möte. Under allt detta war man ej rätt säker på arbetareföreningen. Genom tidningarne kom man slutligen underfund med, hwilka det war frågan om att rösta på; i elfte timman framkastades en ny förut onämnd kandidat, och sålunda fick man slutligen tillsammans: hrr Geijer och Kruse — Falkman och Kruse eller Isberg — samt Geijer och Norling. Det war då lätt att förutse, att de båda förstnämnde skulle blifwa walde, såwida ej ett så stort antal röstande af arbetareföreningen infunnit sig, att hr Norling erhållit flera röster än hr Kruse. Köpmännen och embetsmännen hafwa warit mest eniga i frågan; de hafwa wetat att förskaffa sig wänner för den ene i arbetareföreningen och för den andre i handtwerksföreningen, och båda deras kandidater blefwo walde med nästan på siffran lika röstantal. Man ser alltså hwem som denna gången tillsatt riksdagsmän för Malmö. Wi hysa dock den förhoppning, att Malmö gjort ett godt wal.

Folkskoläraren Carl Forséns likbegängelse egde rum sistl. Söndag och war säkerligen en af de högtidligaste, som härstädes firats. Processionen, som utgick från sorgehuset, öppnades af cirka 500 af östra folkskolans elever med sin florbehängda fana i spetsen; derefter följde prestafwarna, burna af skolärarne A. Ekeroth och J. Lundberg, de sörjande, skolrådet, stadens samtlige folkskolärare Malmö arbetareförening med sitt florbehängda banér samt skarpskyttarnes musikkår. Bland arbetareföreningens medlemmar sågs äfwen redaktör Rimestad, som hitkommit från Köpenhamn för att bewista begrafningen. Efter ankomsten till kyrkogården uppstämde skolynglingarne samt arbetareföreningens sångkör, anförde af direktör Becker samt under ackompagnement af musikkåren, psalmen N:r 193, v. 5 och 6. Jordfästningen förrättades af kyrkoherden Nordborg, som derwid höll ett särdeles anslående tal. Bewittnande den sorg, som detta frånfälle uppwäckt inom hela samhället, framhöll talaren den aflidnes werksamhet såsom folkskolärare samt Malmö arbetareförenings ordförande. I den förra egenskapen hade han alltid sökt att kärleksfullt och utan onödig hårdhet bestrida sitt wigtiga kall. Med afseende på Forséns werksamhet inom härwarande arbetareförening påminte talaren om den aflidnes ord wid sednaste årsfesten, då han lade medlemmarne på hjertat, att "gudsfruktan, enighet samt kärlek till de bestående lagarne" äro de enda grundwalar, hwarpå föreningen kan byggas, om den skall uppfylla sitt ändamål samt framdeles ega bestånd. Den aflidne sökte sålunda, hwar han än war werksam, att genom kärlek och enighet hinna det föresatta målet. Sedan psalmen 207 vers. 7 och 8 afsjungits, uppstämde den af den aflidne med synnerlig wälwilja omhuldade qvartetten från östra folkskolan en wacker hymn. Slutligen framträdde redaktör Rimestad till grafwen och uttalade i några hjertliga ord, som framlockade tårar i mångas ögon, en tacksägelse och ett farwäl till den hädangångne, under förhoppning om, att de frö, som han nedlagt måtte bära en ymnig skörd. En mycket stor menniskomassa bewistade den högtidliga akten.

(M. N. A.)

En allmän skyttefest egde i Söndags rum å den utom staden belägna Limhamnen. Inbjudningen till denna täflingsskjutning utgick från det här i staden bildade Skjut-sällskapet. Anordningarna för densamma kunde i allt sägas wara lyckade. Wid 10-tiden samlades deltagarna å jernwägstorget och sedan c:a 50 Danskar hade anslutit sig till dem, afmarscherade den af 200 man bestående truppen med skarpskyttemusiken i spetsen, till den ofwannämnda platsen utanför staden. Här woro tält uppslagna inom en af wimpelprydda flaggstänger och planterade granar inhägnad plats. Täflings-

skjutningen leddes af öfwerbefälhafwaren för Malmö skarpskytteklår löjtnant Hedström och försiggick på 600 fots afstånd mot 7 tioringade taflor med 5 skott för hwarje täflande. Icke mindre än 17 pris blefwo utdelade, hwaraf 1:sta priset 14 caroliner tillföll på (44 points) urmakaren Åke Hansson från Kristianstad efter omskjutning med kontoristen A. Th. Nielsen från Köpenhamn, hwilken wann 2:dra priset 10 caroliner. Prisutdelningen förrättades af t. f. borgmästaren Jungbeck, som jemwäl framhöll den stora betydelse dylika fester utöfwa på skjutkonstens förkofran. Wid tillfället wäcktes förslag om att nästa allmänna skyttefest skulle hållas i Kristianstad. Festen hade lockat en stor folkmassa, uppgående säkerligen till flera tusende menniskor, ut för att åse täflingen, och det hela företedde anblicken af ett gladt folklif.

Internationel utställning i London för arbetare år 1870. Enligt en af "Working Men's Club and Institute Union" i London utfärdad och kommerskollegium i officiel wäg delgifwen prospekt kommer en internationel utställning för arbetare att nästinstundande år 1870 ega rum i nämnde stad; och innehåller denna prospekt föreskrift, att alla artiklar, som wid expositionen komma att utställas, skola wara försedda med namn å den eller de arbetare, af hwilka de tillwerkats: att i afseende å sådana tillwerkningar, wid hwilkas förfärdigande fördelning af arbete förekommer, såsom exempelwis ett ur eller ett piano, arbetare kunna utställa prof å den del, hwar och en af dem tillwerkat; att arbetare kunna förena sig för tillwerkning af samma artikel; att föreningen wille söka framställa olika metoder för tillwerkning af artiklar, så att engelska och främmande tillwerkningssätt kunde jemföras med hwarandra, äfwensom åwägabringa föredrag till upplysning om de fördelar, som kunna winnas genom anwändande af de olika metoderna; att för anställande af jemförelse föreningen likaledes hade för afsigt att i de fall, då tillwerkningsprocessen wore sådan, att densamma icke kunde framställas såsom warande i gång, söka att, med tillhjelp af plancher och modeller, wisa framskridande olikheter i de metoder, som anwändas i särskilda länder; att medaljer och belöningskort äfwensom, för särskilda fall, penningebelöningar komma att utgifwas; samt att arbetsgifware, som önska att i utställningen deltaga, kunna bli inlemna artiklar, under wilkor att så wäl arbetsgifwarens namn som namnen å alla de arbetare, hwilka warit anwända i och för tillwerkning af den utställda artikeln, äro derå anbragta; — warande derjemte en uppmaning ställd till de lokalkomitéer, som kunna för ändamålet blifwa bildade, att söka underlätta transporten af utställningsartiklar och, om möjligt, genom subskription anskaffa medel för bestridande af kostnadsfri transport af sådana artiklar, hwilkas egare icke sjelfwa äro i tillfälle att bestrida de med transporten förenade kostnader.

Hamnens nya sprutattiralj har i dessa dagar anländt hit från hr Ekenbergs Söners wagnsfabrik i Södertelje. Den består af en spruta, en sugapparat, twenne wattenkärror och en slangkärra. Stadens eldsläckningsredskap hafwa härigenom erhållit en wärdefull tillökning.

Musikdirektör Kemner har blifwit wald till klockare och organist i Kristianstad.

En tacksägelse från "Arbetareföreningen af 1860" i Köpenhamn med anledning af Stockholmsresan.

I denna förenings tidning läses följande, som wi i följd af det inskränkta utrymmet i förra numret af "Bikupan" ej förr än nu haft nöjet att kunna återgifwa:

"En hwar, som wid nämnda tillfälle har wisat wälwilja mot "Arbetareföreningen af 1860" eller des enskilda medlemmar, bedes att mottaga wår förenings wördsamma tacksamhet. I synnerhet tillåta wi oß framhålla ledarne af de olika föreningarne — hrr Björling. Engman, Möllerswärd, Österberg, Liljeforß och Hagerman — dernäst de andra styrelseledamöterna."

Malmö hwitbets-sockerfabriks-aktiebolag har haft sammanträde, hwarwid bolagsordning antogs; beslut fattades, att aktiebeloppet skulle utsträckas till 2,500, samt afslogs en af hr L. O. Smith i Stockholm gjord inbjudning att deltaga i en allmän dylik fabrikation för hela landet. Sedan nu egor under Arlöfs gård blifwit inköpta, bemyndigades styrelsen att genast gå i författning om byggnadernas uppförande, machiners anskaffande m. m.

Om arbetareföreningarnes Stockholmsresa läses i Kristianstadsbladet följande: Förslaget att de skånska arbetareföreningarne skulle företaga en resa till hufwudstaden, lärer hafwa utgått från redaktör Björling i Malmö. För att kunna werkställa denna plan, fordrades stor ihärdighet. Flera swåra hinder måste öfwerwinnas. Men förslaget wann genast warma sympatier, och att det kunde realiseras wisade utgången. Malmöföreningens komiterade, och bland dem i främsta rummet v. ordf. Björling och sekreteraren Ekeroth, hafwa deraf all heder. Omkring 800 personer, deraf 99 från Kristianstad, deltogo i färden. Om förberedande åtgärder hunnit widtogas i tid, lider det intet twifwel att antalet uppgått till 1,000 personer.

Det länder föreningens medlemmar till stor heder, att under hela resan icke ringaste oordning af något slag inträffade. Fastän spirituosa wid flera tillfällen fanns att tillgå i ymnigt öfwerflöd, syntes dock ingen öfwerlastad. Detta utgör ett ojäfaktigt bewis på att arbetsklassen mer och mer börjar antaga en aktningswärd ställning i samhället, och att den är förtjent af att komma i fullt åtnjutande af alla politiska och medborgerliga rättigheter.

Rättelse. I förra numret förekom under rubriken "Riksdagsmannawalet i Malmö" följande: "De twenne förstnämnde hafwa" o s. w., hwilket i stället skulle heta, de twenne s i s t n ä m n d e, då uppgiften blir riktig.

Malmö arbetareförening.

Wid allmänt sammanträde sistlidne tisdag i Arbetareföreningens lokal med deltagarne från Malmö i arbetareföreningarnes Stockholmsfärd beslöts att till styrelsen aflåta följande skrifwelse:

"Undertecknade deltagare i arbetareföreningarnes Stockholmsfärd få härmed förklara, det wi hafwa godkänt komitéens åtgärder med afseende på anwändandet af de öfwerbetalda penningarne, och få wi derjemte framföra wår tacksamhet till herrar komitérade och isynnerhet till herrar Björling, Furst och Ekeroth för deras osparda möda och den wälwilja, som nämnda herrar wisat deltagarne i resan."

111 underskrifter af deltagare i resan från Malmö.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Lund.

(Bref till Bikupan.)

Efter en längre tystnad, will jag i dag meddela Bikupans läsare några ord om wårt lif här på orten.

Wår arbetareförening höll en sammankomst den 28 sistl. Juli. Efter afgörandet af några frågor, rörande deß angelägenheter, utbragtes på allmän önskan ett lefwe och en lyckönskan för wår prinsessa, som den dagen stått brud.

Med hänsyn till wåra syßlor war tiden för mötet utsatt till sednare på aftonen än wanligt, hwilket likwäl icke hindrade, att wi under en god timmes tid muntrade oß med en glad och liflig dans, hwarefter wi under fridsamt glam återgingo till wåra hem.

I och för Stockholmsfärden uppsköts wårt allmänna möte till Söndagen den 8 Augusti, som blef mer besökt, än man kunnat wänta under denna årstid, då wistelsen på fria fältet för mängden är mera lockande.

Ordföranden bringade en helsning från de arbetareföreningar, hos hwilka wi under resan gästat.

Wi återgifwa här något af hwad han yttrade: "Nordboarnes wänskap och gästfrihet hade warit så utmärkt, att den tacksamhet, wi derföre woro dem skyldige, mera kunde uppfattas med känslan än uttryckas med ord; denna tacksamhetsskuld gällde äfwen för de hemmawarande, då den godhet de resande åtnjöto äfwen skulle kommit dem och en hwar till del, som wore medlem af en arbetareförening. Den glömmes ej heller, wår skyldiga erkänsla har wuxit tillsammans med minnet af wår resa! Öfwerallt tillmötesgångna med en synnerlig wälwilja från de myndigheters och tjenstemäns sida, med hwilka wi kommo i beröring, kunna wi ej nog erkänna deras utmärkta beteende emot oß, så mycket mer som wi deri sett ett tydligt bewis på, att arbetareföreningar och genom dem arbetaren wunnit en ställning i samhället, som för kort tid sedan ännu blott war ett önskningsmål. Denna ställning wilja wi genom en fortgående på enighet, ordning och samwerkan grundad wandel ytterligare befästa. Hwad wi åter sett på denna resa kan enhwar sjelf bäst omtala. Ingen af oß glömmer huru förtjuste wi blefwo öfwer att få se, eller återse wår natursköna hufwudstad med sina minnesstoder öfwer wåra i häfderne strålande, frihetsälskande och folkliga konungar, wårt wärderika riksmuseum och wåra till arbetets utweckling inrättade anstalter. Allt detta komma wi att berätta. så länge wi förmå minnas; och wår fosterlandskänsla skall med stolthet framhålla dessa ämnen."

Den 15 hade föreningen ett ekonomiskt möte dels för ordnandet af en förbrukningsafdelning, dels för anskaffandet af läslokal. I förra affeendet fördes en lugn och treflig förhandling. Resultatet blef, att föreningens ännu swaga kassa icke borde till mer än ett litet belopp äfwentyras i handelsrörelsen; att en sådan rörelse, fotad på aktier a 5 rdr rmt, hwilka i mindre delar kunde erläggas, skulle försökas. Förslaget till handelsrörelsen war med omsorg och noggrannhet utarbetadt, hwarföre man uttalade sin tacksamhet till kommitterade. I afseende på läslokalens anskaffande önskade man enhälligt, att en sådan måtte hyras.

Med anledning deraf att vice ordföranden i sin tidning yttrat, att inom arbetareföreningarne höllos "intetsägande och hamsiga tal", gaf ordföranden honom en ganska wälförtjent tillrättawisning. Han anförde huru det tydligen skulle afskräcka medlemmarne från att yttra sig wid sammankomsterna, då de befarade att på sådant sätt blifwa offentligen utpekade. Herr Bülow förklarade wisserligen, att han ej menat Lunds arbetareförening; men någon annan har han troligen aldrig sett, och ännu mindre haft reda på, hwilka tal, som förekomma inom andra arbetareföreningar.

Tack ware wår ordförandes sansade och humana uppträdande, föranledde denna meningsbrytning ej till något störande af den frid och endrägt, som alltid utmärkt wår sammanwaro.

Omförmälda yttrande förekommer i Folkets Tidning N:r 65 och lyder så här: "de intetsägande och hamsiga tal, som åtskilliga personer föra till torgs inom dessa (arbetare-)föreningar kunna omöjligen kallas upplysande, och flera personer inom Swerige (?) hafwa uppenbarligen ingått i arbetareföreningarne för att mißleda arbetaren" etc. etc.

Ordföranden ansåg dylika lösliga beskyllningar hwarken wara befogade eller grannlaga. De träffade lika wäl Lunds som andra arbetareföreningar. De som hållit föredrag hos oß hade warit föreningens egna medlemmar, och dertill oftast uppmanade af någon eller några af styrelsens ledamöter. De hade hwarken uppträdt af egenkärlek eller fåfänga, utan endast för att göra samlifwet wid wåra möten trefligt, och om ej alltid upplysande, så dock oftast uppmuntrande. Att för sådan wälwilja bli o f f e n t l i g e n utpekad borde ej wid mogen tanke hafwa förekommit. Det måste undertrycka hågen hos enhwar att offra sina krafter till föreningens bästa, som ock störa både enighet och broderlig samdrägt inom densamma. Hwartill kan nu ett sådant utfall tjena? Om ej att säga, att såwäl föreningens som styrelsens medlemmar, hwilka ofta skänkt sitt bifall åt dem, som uppträdt, ej weta bättre än att klappa åt hams! Slängen är lindrigast sagt oaktsam, och har fordrat en protest af oß, på samma gång som wi torde komma öfwerens om som det häfwes ädelsinnadt folk, att glömma bort hela saken.

Hwad åter de personer angå, som skulle ingått i arbetareföreningarne, j u s t i Swerige, för att wilseleda arbetaren, så hade det warit icke allenast rättast utan m o d i g a s t att namngifwa dem. Men då det icke skedt, så blir den ena som den andra stämplad på ett kränkande sätt, och förtroendet medlemmarne emellan rubbadt, om wi lånade wår tro åt sådane "krokiga" framställningar. Det är att tro oß om för litet omdöme!

Redaktör Bülow, vice ordföranden, förklarade ordförandens framställning för taktlös, såsom warande ett anfall mot enskild person; men hwilket åter bestreds af ordföranden på den grund, att granskningen af en offentlig tidnings artikel war befogad och kunde så mycket mindre bortadvoceras genom att stämpla den som ett anfall mot enskild person, då wid tillfället intet namn blifwit omnämnt. Dermed afslutades affären.

—m.

Göteborg.

Arbetareföreningen firade i Söndags åtta dagar, den förut i denna tidning omnämnda årsfesten. Af den af ordföranden herr Axel Krok upplästa årsberättelsen framgår hufwudsakligen följande: Föreningens medlemsantal är enligt matrikeln 4,130. Föreningens totalinkomster sedan sista årsfesten ha warit rdr 12,541: 94 — deß totalutgifter rdr 8,677: 55, hwilket gör en behållning för året af rdr 3,864: 39 eller i förening med fjolårets behållning och till den 1 sistlidne Juli upplupna räntor för året cirka rmt rdr 19,227: 77. Biblioteket har sedan sista årsdagen återigen tillökats och kommer att inom årets slut omfatta c:a 3000 band, hwars wärde är uppskattadt till omkring 5000 rdr. Inventarie-egendomen, handelsrörelsen oberäknad, uppgår till ett wärde af öfwer rmt rdr 1,770: 32. Föreningens hela egendom utgör således, handelsrörelsen oberäknad, summa rmt rdr 26,001: 09 — eller en tillökning sedan sista årsfesten af rmt rdr 6,475: 98.

"Så wexer år för år denna bikupas innehåll, för att kanske förr än man tror representera ett aktningsbjudande kapital" säger härom "Arbetaren". Om handelsrörelsens gång hafwa wi i förra numret af denna tidning berättat, nemligen om den kris, den måst utstå tillfölje deraf att en del medlemmar på grund af swikna förhoppningar om winstutdelning dragit sig ifrån densamma.

Föreningens folkbank har ännu icke kommit till stånd; men ett fullständigt förslag dertill har utkommit i tryck och utdelats till medlemmarne, för att de deraf måtte taga del. Saken är således snart mogen.

Linköping.

Föreningen härstädes firade den 8 dennes sin 3:dje årsfest. De i festen deltagande föreningsmedlemmarne utgjorde ett antal af wid paß 150, förutom en del af föreningens familjer. Samlingen skedde i f. d. Wernerska trädgården kl. 3 e. m., hwarifrån man med musik och flygande fanor företog en utmarsch till lägenheten Lugnet. Här hade en ganska talrik skara af stadens innewånare infunnit sig samt slagit sig ned under de lummiga träden, hwarigenom en ganska pittoresk tafla bildades. Föreningens v. ordförande urfabrikören Cederqwist redogjorde, efter en i wäl walda ordalag författad inledning, hwarigenom han uppmanade föreningen till ihärdigt framåtskridande, för föreningens werksamhet under sistförflutna året, omfattande tiden från sednaste årsfest den 2 Augusti 1868 till den 8 innewarande Augusti.

Utrikes.

Den gyllene regeln att under freden rusta sig för kriget har knappast någonsin blifwit följd i en större utsträckning och mera allmänt än under senare åren. Alla officiella yttranden öfwerflöda af fredliga försäkringar, men samtidigt äro wapenfabrikerna i werksamhet dag och natt, och fästningarna sättas i förswarsstånd, nya arméorganisationer äro genomförda eller stå på dagordningen, och soldaterna inöfwas med en ifwer, som wisar att man hwarje ögonblick måste wara förberedd på att kunna få begagna dem. Detta gäller helt wißt om de allra flesta europeiska stater, de små så wäl som de stora, men dock företrädeswis Preussen, Österrike och Frankrike. Om rustningarna och truppernas utbildande i sistnämnda stat meddelar en korrespondent från Paris till ett tyskt blad åtskilliga upplysningar. Franska arméns fredsstyrka utgör för närwarande 334,000 man, hwartill ytterliga få räknas 114,000 man med begränsad permitering. Österrikiska arméns fredsstyrka utgör deremot endast 255,000 man. Härens hela krigsstyrka, inklusive reserven, landtwärnet eller mobila nationalgardet, skall utgöra i Nordtyskland 1,140,000 man, i Frankrike 1,206,000 man, i Österrike 1,050,000 man (utom landtstormen). Österrike har endast gjort början med omorganiseringen af reserven och landtwärnet, och Frankrike är ej heller färdigt med organisationen af det mobila nationalgardet. Med den stora ifwer, som utwecklas af krigsbestyrelsen, kan man anse det för möjligt, att hela organisationen af nära nog en half million nationalgardister kan redan i år wara genomförd. Öfwer hufwud taget hafwa förberedelserna till ett kommande krig blifwit under tre år bedrifna med en rastlös ifwer, och utan att man sökt att dölja detta. Längs den östliga och nordliga gränsen är redan sammanfördt en oerhörd massa materiel i de särskilda fästningarna och ännu dagligen ega stora transporter rum på olika banlinier. För närwarande komma dessa transporter till en stor del från Lyon och andra etablissementer i södern. Truppöfningarna bedrifwas på ett sätt som man hittills ännu icke har warit wittne till, fastän den franska soldaten alltid har blifwit mycket ansträngd. Särskildt wid kavalleriet,

hwars utbildning skall reformeras från sjelfwa grunden, äro 8 timmars öfning och derutöfwer ej någon sällsynthet. Wid sidan af öfningarna måste officerarna också mycket sysselsätta sig med theoretiska studier; de wid alla truppafdelningar införda föredrag, som icke engång under sommarmånaderna blifwit afbrutna, afse hufwudsakligen förändringar i de särskilda wapnens taktik, hwilka förändringar blifwit en nödwändighet i följd af arméens förseende med refflade kanoner och bakladdningsgewär. Att skjuta fort och säkert, betraktas som hufwudsaken; om det sätt, hwarpå man för detta ändamål bäst skall ordna och sätta trupperna i rörelse, äro meningarna ännu fortfarande delade; ett bestämdt taktiskt system har ännu icke blifwit uppstäldt; man är ännu i experimenternas, debatternas och forskningarnes stadium. Behofwet af att utbilda trupperna till alla slags tjenstgöring har gifwit anledning till, att den hittills warande skilnaden mellan flygel- och centrums-kompanier har blifwit uppgifwen. Grenadiererna, som annars bildade högra flygeln, och voltigeurerna, som bildade wenstra flygeln af hwarje infanteribataljon, utgjorde förut eliten af manskapet; men då den nya taktiken inom hwarje afdelning fordrar större duglighet än att blott gå fram i massor, så skola framdeles i alla afdelningar utmärkt skickliga och medelmåttiga soldater ställas tillsammans. Frankrike har för närwarande icke mindre än fyra permanenta öfningsläger; det största af dem är lägret wid Chalons. Mindre, men dock betydliga äro lägern wid S:t Maur wid Paris, Lyon och Lannemezan nära spanska gränsen. Man gör allt för att hos soldaterna wäcka och underhålla en glad och krigslysten sinnesstämning.

Arbetareföreningarnes Stockholmsresa.

Bref till Bikupan.

(Fortsättn. fr. N:o 34.)

Hwilken betwingande kraft eger ej det menskliga snillet öfwer den andelösa materien! Högarne sänkas, dalarne och djupen fyllas, bergen med sin hårda granitmassa genomskäras — ingenting förmår mecktä det framträngande, menskliga civilisationsarbetet. Se desse höga urgamla furar der på bergets sluttning, huru de undrande skåda ner på den hejdlöst framilande ånghästen, som frustande och stampande far genom skogens mörka djup, der fordom blott wildjur och röfwarband trampade de willsna stigarne till sina nästen och kulor.

Hwad war det? — Solen blickar åter leende och mild fram genom dalöppningen till höger; och just en befara wi åter en bro öfwer den utsinade åbädden, som, i stället för watten, prålar i den behagligaste grönska. Skogens träd trängas wid båda sidor och garnera dalens kanter i omwexlande former. I bakgrunden ses den lilla insjöns yta silfwerblank mellan branta klippor. Herrliga land! — Här will jag lefwa, och här will jag dö! Men nej, hur gerna jag skulle wilja bygga mig en hydda här, bara en liten hydda, så stor som den der ligger wid stranden, med den låga förstugowisten och bräckliga skorstenen på taket — jag har ej stora anspråk — så måste jag dock tillbaka till Skåne, "det wäna landet," der får jag wäl både lefwa och dö. Deßutom hwad gagn hade menskligheten och bror Pehrs slägtingar deraf, att jag bodde här som en eremit.

Jag stannar alltså icke qwar här, dels af den orsak jag nämnt, och dels af det enkla skälet, att tåget går, och som jag befinner mig på detsamma som ett kolli, adresseradt till Stockholms alla sewärda märkwärdigheter, så måste jag följa med. Det går gå! Och wi äro alla i wagnen eniga om den saken. Men se nu till wenster — hwilket wackert slott! Det är "den blinde excellensens" residens; d. w. s. har warit. Den hedersmannen grefwe Bonde innehade Säfstaholm i 64år, och under denna tid har det wunnit i ryktbarhet för sina dyrbara samlingar af böcker, taflor och skulpturarbeten. De wackra orangerianläggningarne i trädgården ses från banan, som går mycket nära förbi. Öfwer ett näs, som ligger mellan sjöarne Wiren och Kolsnaren, öfwer hwilka wattendrag en jernplåtsbro är lagd, löper banan till Katrineholms station.

Här hölls middag andra dagen af wår resa. Solen sken warm på himmelen, och wi behöfde här ej frukta för. att det skulle regna i maten såsom i Elmhult. Borden stodo redan dukade i långa rader på den fria platsen bakom stationshuset; man hade äfwen försett dem med nummer efter wagnarne, men detta gaf sig ingen tid att se efter. Alla begåfwo sig i språng genom grinden ner till de inbjudande rätterna. Härigenom uppkom wisserligen trängsel, men allt gick fredligt och stilla; man makade sig åt sidan eller kilade sig emellan till deß man erhöll något. Wärden hade warit nog oförsigtig, att ej, såsom det blifwit honom meddeladt, sälja biljetter åt dem, som önskade deltaga i måltiden; och detta förorsakade oß någon obehaglighet wid afresan, i det han wille hafwa betalning för alla 800 resenärerna, ehuru en stor del icke ätit något wid serveringen. Denna lilla motgång war likwäl snart öfwerstånden. Mannen måste låta säga sig. Wi betalte, hwad wi förtärt, och så lemnade wi stället.

Straxt ofwanför stationen möter en 1,400 fot lång genomskärning i bergen. Wid genomfarten genljödo bergens skrofliga wäggar af hurraropen från wagnarne. Wåra danska wänner woro särdeles lifliga uti att på detta sätt uttrycka sin förtjusning öfwer Swerges natur. Men glädjen och munterheten gick som en elektrisk ström från wagn till wagn, och tåget ej blott förenade en lång rad af wagnar, det äfwen "binder samman alla bröst och händer."

Södermanlands herrliga nejder fara förbi wår syn. Wackra, gamla herresäten trona på holmar och näs, och åkerfälten deromkring "ligga som grönskande kullar med ram af konstnärligt gallrade skogsbryn". Så se wi Sparreholm. Wid denna station behöfde man åter någon förfriskning, och i traf ryckte man fram mot restaurationen, som ligger ett stycke från stationshuset. Det war särdeles upplifwande att på detta sätt wid stationerna få röra på de af åkningen nästan domnade lemmarne. Wid Gnesta försöktes till och med en bergstigning. Från den höga bergsklinten, som brant sluttar ned till banan, har man en widsträckt utsigt öfwer den natursköna trakten. Bestigningen tog sig rätt komiskt ut. Krälande på alla fyra nådde man spetsen och med ett "rungende" hurra helsades de åskådande nedanföre. Men wärst war att komma ned igen. Signalen till tågets afgång ljöd, och nu gick det krypande, halkande, med ängsliga miner, "kullerbytta" och i luftiga språng nedåt. Skådespelet häraf war löjewäckande, och skrattsalfwor uppfyllde luften, ända tills den siste med åkande fart, som wid bergsfoten lade honom på näsan i ett dike, hunnit till wagnarne.

En fjerdingswäg innan man kommer till Södertelje går tåget på en hög bank öfwer sjön Lanaren in uti en 450 fot lång tunnel, den första på denna sida Stockholm. Med ens är man försatt i Egyptens mörker; man hör endast en stark susning och ett mullrande ljud. Men ett hurra! afbrytande detta sällsamma ljud, skallar från wagn till wagn, och snart är man utkommen ur bergets innandöme.

Wid Södertelje förság man sig med "kringlor" af de tjenstaktiga pepparkaksmadamerna, hwilka wälwilligt i stora flockar woro oß till mötes. Ingen reser förbi Telge, utan att tillegna sig af dessa kringlor, som wunnit Europeiskt namnkunnighet. Denna dag war en stor glädjedag för de omnämnda madamerna. Wid det korta uppehållet, tåget gjorde, lära kringlor blifwit sålda för omkring 200 rdr, efter som det berättas. Staden är bekant för den kanal, som här förenar Mälaren med Östersjön; öfwer denna kanal går tåget på en rörlig, dyrbar bro.

Sedan Tumba, der riksbankens pappersbruk är beläget, passerats samt ännu en station, ilar tåget fram genom en skogstrakt, omwexlande med djupa mossar och berg, förbi det historiskt bekanta Brännkyrka; man är då framme wid Nyboda. Här möter oß åter en tunnel, men en tunnel som duger, den är 932 fot lång. Det dröjde en god stund innan tåget hunnit genom den mörka klippan. Samma lifliga sensation i wagnare som wid förra tillfället. Bokstafligen omgifna af nattswarta mörkret, förnummo wi hwarandras tillwaro endast genom de ihärdiga och starka hurraropen, som, återskallande från tunnelns wäggar, meddelade sig från wagn till wagn.

Efter passerandet af Liljeholmens station närmar sig målet för wår färd. Hwilken känsla af förtjusning bemäktigar sig ej allas sinnen wid åsynen af de första föremålen till hufwudstaden! Wi äro snart i Stockholm! ljuder det från allas läppar. Hjertat klappar af hänförelse öfwer att få se "perlan bland Europas städer".

På bangården äro tusentals menniskor församlade, och Stockholms arbetareförening med sångare och standar woro bröderna från södra Swerge och Danmark till mötes, samt bringade dem genom sin ordförande hr Hagerman en wälkomsthelsning, som beswarades af hr Björling å skånska och af hr Rimestad å danska föreningarnes wägnar. Ett stort folkhwimmel rådde på perrongen och utanför stationshuset. Programmer öfwer de ställen, som under wår wistelse i hufwudstaden skulle besökas utdelades. Och sedan man wäl erhållit sina reseffekter, tågade en stor del af deltagarne, företrädde af Malmö-föreningens banér till Siverska kasernen, der logi blifwit beredt åt nästan alla resenärerna; men endast ett mindre antal begagnade sig häraf. Genom Stockholms-arbetareföreningens wälwilliga tillmötesgående funno många hos deß medlemmar ett gästfritt och trefligt hem, under besöket i hufwudstaden.

Wi stanna här, för att nästa gång tala widare om, huru wi haft det i Stockholm, samt hwad märkeligt som inträffat på hemresan.

(Insändt.)

Vid

Folkskolläraren

CARL FORSÉNS

BEGRAFNING

den 22 Augusti 1869.

Från det ljus, som minnet tänder,
När från jorden hoppet vänder
Sig mot evigheten in,
Sällan faller en så fager
Och så ren och vänlig dager
På en lefnad, som på din.

Öppen var din själ, derinne
Bodde intet svek; ditt sinne
Ädelt, som ditt namn, du fått;
Intet lågt ditt bifall vunnit,
Ständigt har ditt hjerta brunnit
För allt skönt och sannt och godt.

Från din varma härd är mången
God och ädel handling gången,
Hvilkens minne ej förgår;
Derför, hvar man ögat skickar,
Glänsa uti alla blickar
Sorgens perlor, tår vid tår.

Derför nu Barmhertigheten,
Från sin thron ser tacksamheten,
Vänskap, kärlek i förbund
Under sorgens smärta böjas,
Medan tysta böner höjas,
Från hvart hjertas tempelrund.

O! hur skönt, att mot azuren,
Stiga upp på böner buren,
Åtföljd af välsignelse,
För att ofvan stjernors rader
Söka hos en nådig Fader
Kärlek och förlåtelse.

Du den funnit — kärlek finner
Alltid kärlek, när den brinner,
Som hos dig, så varm, så skär.
"Den som mycket älskat," (lärer
Han, som med sitt blod oss närer),
"Mycket ock förlåtet är".

Ädla maka, hvad du känner,
Vet Han, som är bäst bland vänner;
Hvilket qval är nu ej ditt: —
Jag ock vet det, ty den smärta,
Som hopkrymper nu ditt hjerta,
Den har hopkrymt äfven mitt.

Han är borta; så du gråter:
Aldrig ser jag honom åter —
Tro den tanken ej! O nej!
Hjertats skatt kan ingen mista;
Hvarje annat band kan brista,
Kärlekens det brister ej.

Gud, den högsta kärleksflamman,
Med det bandet håller samman
Verldarna till evigt väl;
Kärleksträngtan har Han gjutit
Ned i allt, med den Han knutit
Sfer vid sfer och själ vid själ.

Se de små, de oskuldsfulle,
Sörja icke, som de skulle,
Visste de hvad döden är;
Men de Frälsaren så kära
Och än himmelen så nära,
Känna blott hvad som finns der.

Och der finns ej död — det gäller
Ej dess makt — den finns ej heller
Här, om vi det rätt förstå.
Det som dör på jorderingen,
Dör som puppan, när på vingen
Fjäriln lyftes mot det blå.

Men der finnes kärlek, sanning,
Glädje utan sorgens blandning;
Der finns alla godas hem:
Hoppet tröste dig, att åter
Se den vän, som du begråter,
Der, när du flyr upp till dem.

O—

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

Ett skri, doft och hemskt som en grafklocka, ljöd genom vindskammaren. Det kom från Johan, som obemärkt varit vittne till denna sorgliga scen.

Och ändå stod han der, den verklige förbrytaren, blek och skälfvande, med halföppna läppar, liksom han velat säga: "här är jag! . . . häkta mig . . . jag är tjufven!" Men han sade intet. Han endast stirrade på ett par milda, bedjande ögon, så bedjande, att de trängde till märg och ben. De bådo: "Säg intet . . . jag vill rädda dig . . . du skall icke på tukthuset!" Och så logo de nästan under den bittra smärtan, liksom de ville säga: "jag gör så gerna denna uppoffring för dig!"

Och hans läppar slöto sig — och de milda ögonen logo, på detta sätt tackande honom. Men polisbetjenterna grepo dem begge, samt bortförde dem. Ännu kunde man höra stegen knaka i den gamla, bristfälliga trappan; ännu en stund . . . och allt blef tyst som i en graf.

Men i den lilla vindskammaren qvarsatt en man. Endast *en* hade varseblifvit honom, och hans närvaro skar djupt i hennes hjerta. Hon hade icke sett på honom, ej upplyftat sina sänkta blickar, då hon gick förbi honom, och likväl visste hon, kände hon att han var der. Der satt han och stirrade framför sig, liksom han ville afskaka ett tvifvel, ett förfärligt tvifvel, en dimma, hvilken hotade att inhölja hans själ i en förkrossande ovisshet. Stundom skakade han på hufvudet liksom han ville säga: "nej, det är omöjligt! Jag drömmer; jag drömmer vaken!" Men han drömde ej. Hon var ju borta. Blott han, den olycklige brudgummen, fanns qvar. Han reste sig långsamt och såg sig omkring, liksom han ville säga: "här är jag för sista gången; hit kommer jag aldrig, aldrig tillbaka! "Han närmade sig dörren och upplyfte handen, tagande Gud och menniskor till vittne, samt sade med dof, klanglös stämma: "Han är tjufven, som stulit sin systers ära, som stulit hennes framtid — allt, allt hvad hon älskade!"

Och långsamt, lik en sömngångare, stirrande framför sig med förvirrade blickar, lemnade han scenen för dessa sorgliga tilldragelser.

Det var en herrlig afton. Månen vaggade sig emellan silfverskyar;

här och der strålade en liten stjerna, och aftonvinden susade, som en andofläkt emellan blommor och blad. En ensam vandrare, med ränseln på ryggen, stödjande sig på en vresig käpp, gick med långsamma, tunga steg utefter landsvägen. Han stannade för att kasta en sista afskedsblick till den i fjerran liggande staden. Ännu en blick, en lång blick, full af smärta, och han vandrade vidare.

Det var Johan. Han vandrade nu bort, för att aldrig mer återkomma. I ett främmande land ville han söka, icke lyckan — den blomstrade ej mer för honom — men sitt lifsuppehälle. Nog visste han i sitt hjerta, hvad han aldrig betviflat, att Maria var oskyldig, att hennes själ var lika så ren och skön, som förut, ja, långt renare och skönare . . . men verlden? . . . I dess omdöme var hon förlorad, fördömd, brännmärkt . . . en tjuf! — Hade han ej pligter mot sina föräldrar? Var han ej skyldig att bevara dess ärliga, ofläckade namn? Aldrig hade någon skugga hvilat på det, och aldrig ville han fläcka det.

Äfven den simple arbetaren har sin adel, som han söker att bevara ofläckad. Skillnaden är endast, att hans förvärfvas under arbete i svett och möda, under försakelse och mödor, medan barnet af börd emottager sin vid födseln i vaggan.

Och han drog bort. Älska Maria, det ville han — älska henne genom hela lifvet; men gifva henne sitt namn — det var efter hans grundsatser omöjligt.

Månen blickade fram bakom silfverskyarne; den ser och vet så mycket; för den var denna tilldragelse intet nytt. Den ensamme, nedböjde vandringsmannen, dessa mörka tankar, hvilka likna vågor på ett upprördt haf, böljade fram och tillbaka i hans själ . . . intet var nytt; den hade sett detta så ofta och log derföre lika mildt — den visste ju att allt är förgängligt — blott ett lefver evigt . . . Guds nåd!

Det var ett förskräckligt buller i den lilla kammaren. De öfriga hyresgästerna klagade; de kunde ej stå ut med detta ovanliga buller. Fina nerfver finner man nu för tiden öfverallt, icke blott hos menniskorna. — Nej, äfven hundar, kattor och kanariefoglar börja att berätta om sina skakade nerfver . . . hvar och en på sitt språk, naturligtvis . . . de blifva smittade af deras vanliga sällskap, menniskorna. Derföre var det ej så underligt, att höra qvinnorna vid den trånga gatan, i det bristfälliga huset, klaga öfver den nerfvernas oro, som detta buller förorsakade.

Och hvad var orsaken till detta buller, som oroade så många?

Ett ångrande hjerta, ett uppvaknande nytt lif, en frälst själ, som sträfvade, natt och dag, för att genom sin flit försona en förspild ungdom, för att genom sin ånger, sin förändrade lefnad, försona sig med Gud och menniskor.

Om man hade kunnat se genom den tillslutna dörren, huru mycket skulle man då ej harmas öfver grannarnes uppförande! Hvem kunde se detta utan att fälla glädjetårar? hur skulle det hjerta vara beskaffadt, som ej jublade häröfver?

Midt på golfvet stod en hyfvelbänk; rundtomkring lågo verktyg, trä och rudimaterier. Med blossande kinder, med flammande ögon, arbetade han derinne . . . han, den nyuppväckte, den återfunne. Syndens hylsa var bruten, hjertats blomster framspirade ånyo, de rena, trofasta små från barndomens lyckliga dagar. Intet ogräs hotade mer att förqväfva växten; liksom genom ett trollslag stodo de der, så friska, så gröna, som om ingen giftig ande berört dem och förhindrat dess växtlighet. Och hvad var det för solsken, som åter framkallat dem till lif? Det var kärleken — Marias uppoffrande kärlek! Och hvad var det för en dagg, som välgörande hade uppfriskat det unga skottet? Det var ångrens tårar, först brännande och bittra, liksom de velat tillintetgöra den späda plantan, sedan mildare och mildare, till dess blommorna slogo rötter, så fasta, till dess de knoppades och utvecklade sig så herrligt, att himmelens englar jublade deröfver.

Hur han sträfvade, hur han arbetade dag och natt! Huru klar och lugn hade ej hans panna blifvit! Huru fast och öppen var ej hans blick! Det stod ett beslut, ett oryggligt beslut, att läsa i dessa på en gång bestämda och vemodiga drag; ett löfte, som icke skulle brytas; en förutsägelse, som ej skulle bedraga. Intet leende, ingen uppmuntrande sång underlättade hans arbete; raskt, bestämdt och allvarligt skred det framåt; viljan och förmågan åtföljdes hand i hand; men glädjen? Den var omhöljd af ett sorgeflor.

(Forts.)

Breflåda.

R. Wid tillfälle skola wi försöka anwända det insända; tills widare saknas utrymme derför.

Deltagare i Stockholmsresan. Er artikel mot H. Tidn. lägga wi ad acta. Det kan ej intressera en upplyst allmänhet att läsa dylika grofkorniga opus. Som ni ser, hafwa wi ständigt bemött de lymmelaktiga anfallen med tystnadens förakt; gör ni sammaledes.

Skånsk folkwisa.

(Af Pehr Thomasson).

Om wåren, när träden bli gröna i parken,
Och lärkorna sjunga och göken han hörs,
Då är det roligt arbeta på marken,
Blodet så lätt uti ådrorna rörs:
Ty wår'n är ungdomens gladaste tid,
Då börjar wår kärlek med lekar och strid.

Om sommarn, när axen för windarne gunga
Och bien dra honung i kuporna in,
Då är det roligt arbeta och sjunga,
med glädjefullt hjerta och glädjefullt sinn';
Ty sommarn är ungdomens skönaste tid —
Då fästes wår kärlek med blommor och frid.

Om höften när stormarne rasa på fjellen
Och skogen helt naken och sörjande står,
Då är det roligt att sitta i qwällen
Wid brasan och tänka på sommar och wår,
Ty höften är ungdomens sällaste tid —
Då njuter wår kärlek och glädes derwid.

("Norden" 1869.)

Blickar i Tittskåpet.

Också en grafskrift. På en amerikanskt advokats grafsten läses följande inskrift: "Döden följde ej advokatens exempel, han gjorde kort proceß med honom."

Af gammal wana. En klockare i Essex i England blef nyligen sjuk och widtalade derför en wän, som war jernwägskonduktör, att wid en gudstjenst uppehålla klockaretjensten. Denne föll emellertid under predikan i sömn men blef wäckt, då presten sagt amen, genom en häftig knuff af en närsittande. Vice klockaren for häftigt upp, sprang fram några steg och skrek: "Passagerarne till Burg stiga ur här, för att gå med det andra tåget!"

Malmö Arbetareförenings annonser.

PROGRAM

till föreningens ordinarie sammanträde Fredagen den 27 Augusti kl. 8 e. m

1:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
2;o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3 o) "Domaredansen", folkvisa, utföres af sångkören.
4:o) "Guds Finger", poem.
5:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
6:o) Föredrag: "Småprat för mödrar och uppfostrare", efter d:r Bock, af Ave.
7:o) Jägarkör af Müller, utföres af sångkören.
8:o) a) "Östersjön", poem af prins Oscar. b) "Hvem är din vän?" poem af Lars Magnus.
9:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö arbetareförenings medlemmar kallas till extra sammanträde Fredagen den 3 September kl. 8 e. m. för att besluta öfver det stundande valet till ordförande.
STYRELSEN.

De af Malmö Arbetare-

förenings medlemmar, som önska deltaga i en utfärd till Alnarp Söndagen den 29 Augusti, torde infinna sig å stationen kl. 7,30 f. m. Biljetter säljas derstädes à 40 öre stycket tur och retur, och torde jemna penningar medtagas, för att underlätta försäljningen. Bäst är om en inköper för 10 eller 20 personer. Afresan sker kl. 8,30 samt återresan från Åkarps station kl 8 e. m. Kö torde som vanligt bildas, hvarom ordningsmännen eger tillsynen. I händelse af ogynsamt väder inställes resan tillsvidare.

Komitéen för bildning och nöje.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.
Uppbördskomiteen.

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Blandade kören

sammanträder hvarje måndag kl. 8 e. m.

Manskören

sammanträder hädanefter hvarje Onsdag och Lördag kl. 8 e m.

Komitéen för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:
Augusti månad.

Fredagen den 27. Bagaren Ifvarsson.
Lördagen den 28. Vaktmästaren Grip
Söndagen den 29. Sergeant Schön.
Måndagen den 30. Tobaksspinnare Brandt.
Tisdagen den 31. Sadelmakare O. Nilsson.

September månad.

Onsdagen den 1. Skomakare P. Rosberg.
Thorsdagen den 2. Cigarrmakare Wiberg.
Fredagen den 3. Gördelmakare M. Andersson.
Lördagen den 4. Sjåaren P. Nilsson.
Söndagen den 5 Sjåaren M. Christofferson.
Måndagen den 6. Stensättaren L. Persson.
Tisdagen den 7. Smedmästaren Holmberg.
Onsdagen den 8. Smedmästaren Björklund.
Thorsdagen den 9. Skolläraren Borgqvist

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 33).

Jungfru Hilda Osberg. Hustru Johanna Caspersson. Oliva Håkansson. Fru Emelie Redic. Jungfru Cecilia Hansson. Enkefru C. Kullberg. Johanna Stillman Jungfru C. Fougstedt. Jungfru Johanna Fougstedt. Hustru Anna Ahlfors. Jungfru Sofi Ström. Mamsell C. Herrmansson. Hustru Kjerstin Johnsson. Jungfru Christin Lundberg. Mamsell Helena Stillman. Jungfru Anna Malmberg. Jungfru Anna Zissing. Jungfru Helena Wallerström. Hustru Ingrid Olsson. Hustru C. Möllerstedt. Jungfru Kjerstin Knutsson. Jungfru Johanna Tily. Hustru Bengta Nilsson. Jungfru Kjersti Hellberg. Enkan Elna Olsson. Fru Johanna Andersson. Jungfru Johanna Persson. Jungfru W. Carlsson. Jungfru C. Rosvall. Fru M. Frick. Jungfru Johanna Mattson. Hustru Johanna Fogelberg. Jungfru Helena Pettersson. Hustru Bertha Malmström. Jungfru C. H. Hansson. Jungfru Mari Andersson. Jungfru M. Andersson. Jungfru Kjersti Nilsson. Fru Christina Björklund. Jungfru M. Svensson. Jungfru Johanna Mårtensson. Fru Wantzin. Hustru Johanna Stillman. Jungfru Cecilia Pettersson. Jungfru Anna Wallström. Jungfru Josefina Wallström. Jungfru C. Hansson. Jungfru Anna Johnsson. Jungfru Mari Larsson. Hustru C. M. Pettersson. Fru Ulrika Dheine. Jungfru Karna Nilsson. Jungfru C. Holmström. Hustru Johanna Dahlberg. Hustru Amanda Larsson. Fru C. Persson. Hustru Kjersti Bund. Mamsell Lovisa Rosvall. Jungfru Betty Nilsson. Hustru Hanna Danielsson. Jungfru Johanna Pålsson. Jungfru C. Bildqvist. Jungfru M. Bengtsson. Hustru B. Nilsson. Jungfru J. C. Silov. Jungfru Anna Pettersson. Hustru Mari Håkansson. Mamsell Augusta Hallengren. Hustru Karna Jönsson. Jungfru Mari Persson Fru Thilda Ekholm. Fru U. C. Åkerman. Hustru F. Liljadahl. Jungfru Anna Jönsson. Jungfru Anna M. Jönsson. Hustru Maria Nilsson. Jungfru Johanna Mårtensson. Fru Mari Görlöf. Fru Christina Furst. Jungfru Augusta Jönsson. Mamsell Emelie Hermansson. Jungfru Mari Malmström. Fru Hilda Strömberg. Fru Amalia Möller. Mamsell Sophia Pettersson. Mamsell Amalia Österberg. Enkefru Annet Möller. Fru Charlotta Svensson Jungfru Mari Persson. Jungfru C. Persson. Hustru Anna Schuvent. Jungfru Christin Ågren. Jungfru Johanna Andersson. Enka Cecilia Nilsson. Enka Greflund. Jungfru Johanna Olsson. Jungfru Augusta Lejon. Jungfru Samulina Ljung. Hustru Maria Jeppsson. Mamsell Elis Söderberg. Enkefru Carolin Ekelund. Mamsell Elis Ekelund Fru Wessman Jungfru A. Hallberg. Fru H. Pettersson. Jungfru Johanna Persson Jungfru Ingrid Nilsson. Jungfru Anna Persson Hustru Maria Jönsson Hustru Johanna Svensson. Jungfru Beat Möllerstedt. Hustru C. Sundblad. Fru C. Köhler. Hustru G. Åkerman. Jungfru Gustafva Åkerman. Demoiselle Charlott Brock Demoiselle Charlott Hansson. Fru Appelin. Fru Elna Söderberg. Fru B. Aspelin. Fru Ekström. Jungfru Anna Mårtensson. Jungfru Maria Andersson Enka C Svensson. Jungfru Elna Lundberg. Demoiselle C. Carlsson. Fru Eva Wigström. Hustru Marna Svensson.

(Forts.)

BARNBAL.

Med vederbörligt tillstånd tillställer undertecknad Lördagen den 4 September en barnbal i föreningens sal, förenad med konfektlotteri för barnen. Biljetterna komma att för barn kosta 25 öre samt för äldre 33 öre, då de sednare erhålla gratis en kopp thé. Vidare kommer framdeles att genom annonser tillkännagifvas.

A. Jolldon.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Wed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 36. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 3 September | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

15 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhör kl. ½ 8 f. m. med dem som bo i qwarteret Generalens hage.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.
Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

September.
Fred. den 3 kl. 8 e. m. Allmänt sammanträde i Arbetareföreningens sal.
Lörd. den 4 kl. 5 e. m. Barnbal i Arbetareföreningens sal.
Tisdagen den 7 kl. 10 f m. Auktion i gårdarne N:r 7 och 10 vid Stora Trädgårdsgatan å möbler och diverse saker för gördelmakare P. E. Malmströms konkursmassas räkning.
Onsd. d. 8 kl. 10 f. m. Auktion i gården N:r 12 vid Norregatan å diverse lösörebo för bryggaren H. Nilssons konkursmassas räkning.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;
ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45 f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;
afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3**'44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes nyheter.

Stockholm.

Arbetsinställningar. De af oß omnämnda arbetsinställningarne hafwa nu upphört utan något resultat. Wid ett med arbetsgifwarne utlyst möte infann sig endast en person, hwarföre ingen öfwerenskommelse kunde träffas. Efter detta mißlyckade försök återgingo de mißnöjde till sina arbeten.

Generalpoststyrelsen har till regeringen hemställt om upphäfwande af den nuwarande bewillningsstämpeln å tidskrifter samt upphörande af postförwaltarearfwodet mot en ersättning till postwerket, motswarande 20 proc. af prenumerationspriset och pålagd endast de tidningsnummer, som werkligen försändas med posten. Detta är åter en af dessa tidsenliga och nyttiga reformer, som utmärkt hr Roos' presidium inom detta embetswerk, och önskligt wore att regeringen fästade behörigt afseende wid densamma.

Olyckshändelse och sjelfmord. Wid en sjöfärd under förmälningshögtidligheterna hafwa tre personer drunknat, derigenom att båten stjelpte. Ej mindre än trenne sjelfmord omtalas från de förflutna dagarne. Pigan Flodberg har först stulit och sedan dränkt sig; sergeanten Swensson har skjutit sig i en båt utanför andra lifgardets kasern; och slutligen har landssekreteraren Trägårdh å sitt rum å "Kung Carl" afskurit pulsådrorne å halsen och ena armen på sig.

Blåporten Den tomt, der detta namnkunniga wärdshus war beläget, är nu inköpt af hr W. Davidson, och kommer denne berömde arrangör att derstädes uppföra ett schweitzeri, omgifwet af en trädgårdsanläggning. Denna plats kommer således efter all sannolikhet att nästa år blifwa en angenäm utflyktsort åt alla dem, som besöka wår sköna hufwudstad.

Jernwägskomité. Regeringen har tillsatt en dylik komité med uppdrag, att utarbeta planer för enskilda jernwägsanläggningar samt sättet för deras utförande. Detta uppdrag är i sanning föga afundswärdt och lär swårligen komma att medföra något resultat. Att tillfredsställa alla enskilda intressen, som härwidlag komma i fråga, lär swårligen låta sig göra, och ännu kinkigare blir att anwisa sättet för de nödiga kapitalens anskaffande.

Statens jernwägar hafwa under Juli månad inbringat en summa af 528,274: 08, hwiket gör en tillökning emot samma tid förlidet år af 66,629: 44.

Nya sedlar å 1 rdrs walör komma att under denna eller nästa månad utgifwas. De förändringar äro å desamma widtagne, att orden "Sweriges Rikes Ständers Bank" utbytas emot "Sweriges Riksbank", samt att wattenmärken å sedlens wenstra sida utwisar siffran 1 med bokstafwen S inunder, samt å den högra siffran 1 med bokstafwen R inunder.

Lån. Styrelsen för städernas allmänna brandstodsbolag har lyckats af Skandinaviska Kreditaktiebolaget erhålla ett lån å 3 ½ mill. rdr. Härmed afses att genast kunna utbetala de försäkrade beloppen till de brandskadade i Gefle, utan att på samma gång behöfwa uttaxera andelarne på deltagarne. Åtgärden är sålunda i allo priswärd.

Prisskjutning. För deltagande i den stora allmänna prisskjutning, som nu pågår i hufwudstaden, hafwa 709 skyttar anmält sig från 78 föreningar.

Landsorten.

Carlstad. Wid Persbergs grufwor hafwa oroligheter förekommit, hwarför 50 man af Wermlands regemente blifwit beordrade dit för att återställa ordningen. Mißnöjet har uppkommit deraf, att bolaget indragit städselpenningarne, 5 rdr om året till arbetarne, förminskat ersättningen för medikamenter till hälften, samt att det endast will uppgöra kontrakter med kortare uppsägningstider. De sista underrättelserna meddela, att arbetarne återgått till sina arbeten.

Norrköping. Å luftstället Sandbyhof har besättningen å en amerikansk brigg inträngt i söndags åtta dagar samt slagit sönder allt hwad de kommo öfwer. Intet wåld å person har blifwit föröfwadt, men för öfrigt har förödelsen warit stor.

Kristianstad. Kronolänsmannen W. Back i Hammenhög m. fl. socknar inom Ingelstads härad har af landshöfdingeembetet blifwit suspenderad på två månader. — Från hemmanet Smedeboda omtalas ett öfwerwåld af eget slag. Detta hemman inköptes på exekutivauktion af åboen Peter Eskilsson med gröda och inventarier. Han märkte likwäl, att skörden förswan ifrån fältet, hwarföre han uppsatte en waktstuga och beordrade dit sin son, en annan person och en hund. Natten emellan den 5 och 6 d:s stördes deß ro af nio med skjutwapen försedde karlar, hwilka ihjelslogo hunden samt drefwo bewakningen på flygten. Derefter tillgrepo de allt hwad de kunde komma öfwer samt aflägsnade sig. Förre egaren åboen Nils Nilsson är mißtänkt för öfwerwåldet.

Engelholm. Derifrån omtalas, att fattighjonen erhålla till och med kaffe om morgnarne, ligga på fjäderbolstrar, och hafwa sin egen trädgård, hwars produkter de försälja. I den staden är det således ingen nöd att wara fattighjon

Helsingborg. Då ångbåtarne i sundet nu dragit all trafik till sig, och färjemännen sålunda blifwit utan all förtjenst, hafwa dessa ingått dels till generalpoststyrelsen, dels till regeringen med anhållan om ersättning af postwerkets medel för den förlust de sålunda lidit, hwilka beswär i dessa dagar blifwit afslagne. Wid stadens elementarlärowerk hafwa wid denna termins början 52 nya elever blifwit inskrifne, troligen det största antal, som någonsin på en gång inkommit. Totalsumman är 215. — Wid en begrafning i Pålstorp war landtbrukaren Lars Persson i Glumslöf så glupsk, att en bit kött fastnade i halsen och qwäfde honom, hwaraf han ögonblickligen afled.

Landskrona. Wid Ålaboderna har beslag från okänd egare blifwit werkstäldt å 4 kärl sprit.

Malmö.

Weckans händelser.

Wäderleken. Wi hafwa att glädja oß åt en särdeles herrlig höst, ehuru den är något kall Inbergningen har gått lyckligt för sig, hwarföre, då den rika grödan nu är i det närmaste inbergad, man kan fröjda sig åt ett godt år, så behöfligt för upphjelpandet af den tryckta ställningen i landet.

Ett blodigt slagsmål arrangerades wid Åkarps station sistlidne Söndag straxt efter arbetareföreningens afresa derifrån. Flere aktade borgare från Lund hafwa blifwit illa slagne, och har en af dem, som blifwit huggen med en knif i nacken, utlofwat en större belöning åt den, som kan befordra wåldswerkarne till wälförtjent straff. Rykteswis berättas, att landtbruksinstitutets elever deri deltagit, ehuru detta låter otroligt. Slagsmål der i trakten lära deßutom ej wara owanliga.

Olyckshändelse. I Söndags afton inträffade att fiskaren Olof Swensson nedföll i koffen "Alidas" lastrum. Derwid tillgick så, att S., som i mörkret skulle passera koffen, för att komma till en utanför densamma liggande färjbåt, steg miste och stupade ned i djupet. Hufwudskålen sprängdes, så att han nästan ögonblickligen afled.

Wådeld. I Söndags morgse nedbrunno uthuslängorna jemte inbergad gröda å grefwe Rewentlows i närheten af Hurjwa station belägna egendom Tullstorp. Förlusten war stor. Annu wet man ej på hwad sätt elden kommit lös.

Landshöfdingeembetets andra årswäxtberättelse innehåller: att rågen är medelmåttig, till följd af ogynnsamt wäder under blomningen; hwete, korn, hafre, blandsäd, ärter och weckor lemna god afkastning, raps och lin lemna medelmåttig skörd, och höet har lemnat god afkastning med undantag af första årets klöfwerwallar. Betet har warit knappt, men den nu erhållna nederbörden har upphjelpt gräswexten. Det finnes mindre lofwande utsigter för den andra klöfwerskörden.

Folkskollärarемötet i Eslöf den 25 augusti war besökt af cirka 200 personer. Ordföranden war folkskoleinspektören Qwiding. Den lifliga diskussionen fördes öfwer 9 framställda ämnen, och räckte i 7 timmar; i densamma deltogo 19 personer. Protokollet kommer att tryckas i "Skolwännen". Det beslöts att nästa möte skulle hållas på samma ställe i början af augusti nästa år, och utsågos kyrkoherden Qwiding samt folkskollärarne Ljung och Nelander att anordna detsamma.

Simpromotionen i onsdags eftermiddag war besökt af ett stort antal åskådare, isynnerhet damer, hwilka med synnerligt intresse följde med de raska och lifliga prestationerna. Elfwa ynglingar erhöllo magister-, och fem kandidat-kransen. Såsom promotor fungerade bergsnotarien J. E. Cederblom. Badhuset war festligt smyckadt med flaggor, stöldar och grönt. Harmonimusik och kanonskott förökade festligheten, som war den första i sitt slag inom samhället; men när denna nyttiga och helsosamma konst numera säkerligen kommer att omfattas med intresse, kan man wänta en dylik fest hwarje år.

Borgaresångföreningens kollation å Mon-Bijou i söndags war besökt af ett stort antal personer och stämningen war särdeles lifwad. Under musik, sång och skålar tillbragtes aftonen på det angenämaste sätt, och wid detta trefliga samqwäm rådde allmän glädje och munterhet. Dessa tillfällen till sammanträffande och ädla förströelser för en stor del af stadens handtwerkare hafwa flätat en minneskrans af wänskap och tacksamhet kring hrr Falkmans och Hagmarks werksamhet för borgaresångföreningens stiftande och sammanhållning.

Malmö Handels- och Sjöfartstidning har till sina läsares uppbyggelse uppradat en lång berättelse om ett blodigt slagsmål wid Sjöbo marknad, som enligt Sn.-P. aldrig egt rum. Det gifwes werkligen tidningar, som tro sig uppfylla sin pligt, då de ockra på den enfaldiges och okunniges håg för råhet och wåldsamheter. För att sålunda söka förskaffa sig en wälbehöflig tillökning i prenumeranter, sky man till och med ej uppenbara lögner, framkläckta af någon nyhetsmakare med lika liten sanningskärlek som tomt samwete.

Swenska tjenare i Tyskland. Den ena nedslående underrättelsen efter den andra tränger esomoftast fram till fäderneslandet, om den ofta omenskliga behandling swenska tjenare i Tyskland äro underkastade af sina husbönder. Så berättades för en kort tid sedan, att en bonde, hwilken hade i sin tjenst en swensk yngling, på det grymmaste sätt med hugg och slag mißhandlat honom för en tjensteförseelse, som på det högsta hade warit förtjent af en lindrig tillrättawisning. Twå swenska flickor hafwa i sin tjenst fått göra sådana erfarenheter, att de störtat sig i sjön, för att göra slut på det närwarande eländet. Man blef dem dock warse och räddade dem från den tillämnade bråddöden. I allmänhet lära de

swenska tjenarne i Tyskland hafwa det så, att de kl. 3 hwarje morgon måste börja att arbeta och på klen kost dermed fortsätta dagen om till kl. 11 på aftonen. Bedja de sin husbonde om lönen för den tid, de tjenat honom, så swarar han: "När året är slut, skall du få". De kunna således icke när som helst få så mycket penningar, att de kunna komma derifrån. Så berättar en tidning. Någon öfwerdrift torde likwäl finnas i denna skildring, för såwidt man afser tillståndet i allmänhet. Säkert är emellertid, att wårt tjenstefolk icke är passande för husböndernas stränga wälde i Tyskland, der ännu feodalandan herrskar i behandlingen af torpare statfolk och tjenare. Att det likwäl finnas husbönder, som med nästan patriarkalisk omsorg omhulda sitt folk, då detta å sin sida wet att wisa obetingad trohet och lydnad, derpå gifwes många exempel. Men, som sagdt, swenska tjenare göra bäst uti att icke taga tjenst i Tyskland, isynnerhet icke hos landtbrukare i Mecklenburg.

Den arbetsinställning eller strike, som mureriarbetarne i Berlin för några weckor sedan gjorde, har slutat på ett för dem ganska snöpligt sätt, i det att de måst återgå till sina arbeten utan annan förhöjning af arbetslönen, än hwad som redan kort före "striken" erbjöds dem, nemligen för 11 timmar från 25 sbg. (2: 22 rmt) till 1 thaler (2: 67 rmt.) Deremot har denna "strike" kostat mureriarbetarna: under första weckan för 6,000 arbetare 6 arbetsdagar a 2 rdr 22 öre = 79,920 rdr; under andra weckan då man redan erbjudit dem 2 rdr 67 öre i dagspenning, för 6,000 arbetare 6 arbetsdagar a 2 rdr 67 öre = 96,120 rdr; under tredje weckan för 4,000 arbetare 6 arbetsdagar a 2 rdr 67 öre = 64,080 rdr samt under sista weckan för 2,000 arbetare 6 arbetsdagar a 2 rdr 67 öre = 32,040 rdr; och alltså har denna mißlyckade inställelse förorsakat arbetarne en kontant förlust af 272,160 rdr. Deßutom blifwa nu, då den bästa årstiden är förbi, öfwer 1,000 mureriarbetare alldeles brödlösa, emedan man skaffat sig arbetare från andra håll, så att de nu icke kunna erhålla arbete. Ett warnande exempel!

Från "Utställningen för arbetare" i Amsterdam skrifwer en korr. till Göt. Hand. Tidn. bland annat: "En skomakare Ziegelaar från Amsterdam har uppsatt en hel werkstad, och der pliggas skodonen medelst maskin; messingstråd i maskinen bildas till skruf, skrufwas in och afklippes, hwilket allt går mycket hastigt (ett par pjexor på 24 minuter). Maskinen är af E. Lemercier i Paris och kostar 800 francs.

Ordföranden i Wexiö Hushållsbesparingsförening, lektor A Rundbäck blef i tisdags wald till riksdagsman för walkretsen Wexiö-Eksjö-Wimmerby.

Wigtigt prejudikat. Man har städse ansett, att i städerna har rättigheten till auktioners hållande uteslutande tillkommit magistraten; men så måtte icke ha warit förhållandet, ty då Sundswalls stadsfullmäktige och magistrat ingått till reg. med anhållan att få bemälde twång upphäfdt, förklarade reg. frågan kunna af länsstyrelsen upptagas och pröfwas. I följd häraf har Sundswall fått ett nytt auktionsreglemente, hwars första paragraf lyder sålunda: Sundswalls stads auktionskammare, som står under magistratens styrelse, ombesörjer, efter behörig anmodan, försäljning på offentlig auktion af all slags egendom inom staden och deß jurisdiktion; dock ege hwar och en rättighet att, utan auktionskammarens anlitande, werkställa auktion genom annan person på sin lösa och fasta egendom.

Malmö arbetareförening.

Komiterade för Stockholmsresan hafwa på anmodan af deltagarne i färden aflåtit en tacksägelseskrifwelse till ordföranden i Stockholms arbetareförening herr Hagerman, assistenten wid Siwerska kasernen i Stockholm herr Abrahamsson, ordföranden i Falköpings arbetareförening herr kamrer Löfgren, stationsinspektoren i Falköping herr kapten Lindhe, ordföranden i Jönköpings arbetareförening samt intendenten herr kapten Frykholm för den wälwilja nämnde herrar wisat deltagarne i arbetaretåget.

Skrifwelsen är af följande lydelse:

"Sedan wi nu lyckligen fullbordat wår färd till fosterlandets hufwudstad och till wåra hem derifrån medfört kära minnen, som sent skola förblekna, kunna wi ej annat än med hjertat uppfyldt af den största tacksamhet minnas den wälwilja och wänskap, som wi öfwerallt fått röna.

Liksom detta första allmännare arbetaretåg i norden, då föreningsmedlemmar från wårt lands twenne sydligare provinser och från wårt broderland Danmarks hufwudstad bjudit hwarandra handen till den gemensamma färden samt wexlat handslag och utbytt tankar med med wår hufwudstads arbetare, skall gifwa ny kraft åt sträfwanden i den stora arbetaresaken, så skola deltagarna i tåget äfwen behålla i tacksamt minne de personer, som wisat oß så mycken wälwilja och på allt sätt sökt göra wår resa angenäm.

Det är derföre wi härmed aflägga deltagarnes stora tacksamhet till Eder, som med ospard möda beredt oß så många angenäma fördelar, och bedja wi att fortfarande få innesluta oß i Eder wänskapsfulla hågkomst.

Malmö i Augusti 1869."

Allmänna sammanträdet i fredags war talrikt besökt. Vice ordf. Björling talade några minnesord öfwer föreningens hädangångne ordförande Carl Forsén, samt uppläste de verser, hwilka inkommit i förra numret af Bikupan. Widare redogjordes för komitéens åtgärder wid arbetareföreningarnes Stockholmsresa, hwarwid, jemte uppmaning till medlemmarne att yttra sig, den frågan framställdes till föreningen, om någon, fanns som wore mißnöjd med de widtagna åtgärderna; hwilken fråga med enhälligt nej beswarades. Äfwen bringades en helsning från öfriga arbetareföreningar som deltagit i färden och från dem, hos hwilka resenärerna gästat och erfarit så stora prof på broderlighet och wänskap. Sekreteraren uppläste protokollet öfwer den af utsedde besigtningsmän werkställda afsyningen af byggnadsarbetet å festsalen, hwilket befunnits wara till alla delar öfwerensstämmande med det uppgjorda byggnadskontraktet. Ordföranden tillkännagaf widare, att nästa fredag komme allmänt sammanträde att ega rum för öfwerläggning med afseende på blifwande ordförandewalet, samt att en utfärd till Alnarp söndagen den 29 Aug. wore arrangerad. Som wanligt förekommo derjemte ämnen af underhållande och bildande art. Skarpskyttarnes musikkår utförde trenne nummer samt föreningens sångkör twenne; hwarjemte fanjunkaren Wigström höll ett af Ave, efter professor Bock bearbetadt föredrag: "Småprat för mödrar och uppfostrare. Telegrafisten A. Hansson föredrog twenne poemer: "Östersjön" af prins Oskar och "Hwem är din wän" af Lars Magnus, samt tobaksspinnaren Olsson: "Guds finger" af okänd författare. Föredragen åhördes med den största uppmärksamhet och belönades med lifliga bifallsyttringar.

Föreningens utfärd till Alnarp i söndags gynnades af ett herrligt wäder, och under dagens lopp anlände till stället stora skaror, så att skogen hwimlade af en talrik menniskomassa; öfwerallt såg man kretsar, som slagit sig ned i gröngräset under skuggan af något träd, anlitande sina medförda matpåsar. Skarpskyttarnes musikkår utförde det ena stycket efter det andra, utan att tröttna; och man måste wara särdeles tacksam för denna kårens alltid wisade beredwillighet att bidraga till föreningens nöjen. Dans, lekar, sång och musik omwexlade med hwarandra, och det hela företedde ett werkligt folklif, derunder en oförställd glädje och den största ordning och enighet war rådande; något som alltid är fallet wid föreningens sammankomster. Klockan mellan 8—9 på aftonen afbrändes åtskilliga bengaliska elder bekostade af institutets elever.

Allmänt sammanträde kommer att ega rum i afton i salen, såsom förut blifwit tillkännagifwet.

Wid styrelsens sednaste sammanträde föreslogs anordnandet af bildande föredrag för föreningen samt diskussionssammanträden, åtminstone en gång i weckan. Det har äfwen warit afsigten att inom föreningen bilda en skola, i likhet med de s. k. folkhögskolorna. Den närwarande tiden kräfwer större bildning och arbetsskicklighet hos arbetarne än förr. Upplysning och bildning äro de enda sanna medlen till arbetarens framkomst och likställighet i samhällslifwet. Det är då nödwändigt att man med all kraft werkar härför inom arbetareföreningarne. Hwad styrelsen sålunda ämnar widtaga i den wägen skall säkert finna det lifligaste understöd af medlemmarne och helsas med glädje. Må en hwar deltaga i diskussionerna, anföra hwad som ligger honom om hjertat, och wi skola derigenom bäst uppnå en lefwande samwerkan för det hela. Flera personer hafwa redan lofwat bidraga med föredrags hållande, och en talrik åhörareskara skall säkert infinna sig wid sådana tillfällen, utgörande en uppmuntran för dessa personer, att ej tröttna i sitt wälwilliga företag.

En bit tidningsöfwersigt.

I hufwudstaden har det bland arbetarne nyligen kommit i swang att göra strike eller arbetsinställningar. Så hafwa både murarne, timmermännen och sednast brädgårdsarbetarne inställt sina arbeten för att derigenom betinga sig högre aflöning. De förstnämnde lära werkligen hafwa wunnit något på affären, i det en öfwerenskommelse mellan dem och byggmästarne blifwit träffad, som betryggar murarne för en nedsättning af arbetslönen. Ehuru det får medgifwas att arbetarne ega lika rätt att bestämma priset på sitt arbete, som fabriksegaren och arbetsgifwaren, så måste man likwäl beklaga den förwillelsen att genom maktspråk wilja tilltwinga sig sådana wilkor, som enligt förhållandet emellan anbud och efterfrågan på arbete icke låta bestämma sig. Arbetet är, likssom hwarje annan produkt af den menskliga werksamheten, endast en wara. I dåliga tider måste det till följd af den inskränkta produktionen blifwa godt om arbetare, som söka sysselsättning; arbetslönen faller, och äfwen arbetsgifwarne hafwa mindre inkomst, emedan de måste nedsätta priset för att finna afsättning för sina produkter. Stark efterfrågan af arbetare höjer arbetslönen, men stark tillgång på arbetare minskar densamma. Arbetsinställningar kunna wäl i ett eller annat fall åstadkomma en tryckning på arbetsgifwarne att förhöja aflöningen, men återwerkar i allmänhet endast skadligt på arbetarne sjelfwe. Det är äfwen en stor orättwisa att wilja twinga kamrater till att deltaga i striken; man gör derigenom behöfwande arbetarefamiljer brödlösa och nödlidande, och ett sådant handlingssätt måste betraktas som brottsligt, hwilket det tillkommer lagen att beifra.

Arbetarestrikes utgöra dock ett maningsrop till arbetsgifware, att icke förhålla arbetaren sin förtjenta lön. När det t. ex. omtalas, att en nyliberal boktryckare i L— betalar sina arbetare med 3 rdr, säger tre riksdaler i weckolön, hwarmed de sjelfwe måste föda och lifnära sig i dessa swåra tider, så kan man werkligen förundra sig öfwer, att icke dessa arbetare tillställa en strike; och dock är nämnde person alltid framme med braskande fraser om den fattige arbetarens nöd och förtryck. En själsfrände till samma person härstädes lär ännu hårdare gå åt sina arbetares löner. Han är det oaktadt, förstås, en mycket liberal menniska och bekymrar sig hwarken om religion eller statsförfattning.

Flera tidningar hafwa utförligt behandlat strike-frågan och kommit till det resultat, att arbetsinställningar till sina praktiska följder äro förkastliga, emedan de störa den fredliga utwecklingen af näringarne och oftast mera skada än gagna arbetaren.

I wår eljest fredliga stad har H.-Tidn. en längre tid arrangerat en stormlöpning mot arbetareföreningen. Det säges, att tidningens läsare hafwa slutligen blifwit så utledsna wid de långa "ledande skandalartiklarne", att flera återsändt sina prenumerationssedlar och ännu flera låtit tidningen hamna i papperskorgen, utan att kasta en blick i densamma. På slutet har den börjat inse sin wrängwisa enfaldighet och meddelar beriktigande. Så gaf sig artikelförfattaren -— ty det bör märkas att den beskedlige utgifwaren aldrig skrifwer en enda rad, och det wore derföre synd att tillwita honom något ondt — den twärsäkraste min om att känna allt hwad som händt, händer och skall hända inom föreningen, deß styrelse och enkannerligen resekomitéen. I hans "episod"-skildringar uttrycktes ett rättwist ogillande deraf, att en komité-ledamot, som erhållit fribiljett, försålt densamma. Men som artikelförfattaren är en wanlig menniska, öfwad i det slags skrifweri, som kallas "rafflande", kan han mißtaga sig, och så skedde äfwen. Den person, hwilken åsyftades, och som "Udgiveren" i förtroende gifwit en wink om den "offentliga meningen", framhöll i nästa nummer sanningslösheten i påståendet. På samma gång raderade tidningen sin uppgift, att herr Rimestad warit med om åkningen till konungen på Ulriksdal, men nämner tillika särskildt bland deltagarne Ekeroth; detta är wisserligen ett obetydligt och för den sistnämnde personen ingalunda wanhedrande mißtag, men är likwäl ett icke owigtigt bidrag till bedömande af den "kände publicistens" förmåga att traktera historier a la Münchhausen.

En aktad och wärderad man, både såsom publicist och förkämpe för arbetarnes sak, herr Rimestad i Köpenhamn, har likaledes råkat ut för ett par swenska tidningars onåd. Den eljest tojoure och intressante "Göran" i G.-P:n måtte hafwa blifwit mycket harmsen deröfwer, att Rimestad wid ett gladt sällskap på Strömpaterren i Stockholm ej behagade göra brorskap med en närwarande publicist, för hwilken han till sin inre öfwertygelse kände sig främmande och således ej erfor denna sympati i åsigter och föreställningssätt, som ammar den werkliga wänskapen. Att Rimestad till följd häraf afslog en närmare bekantskap, finna wi öppet och ärligt handladt, såsom det anstår hwarje sanningskär menniska; men att Göran derföre hämnades sin wän genom att offentligen inför den swenska allmännheten framställa den förre, såsom en person med "ett hänsynslöst och rått sätt i sitt wäsende," war ett anfall så hänsynslöst och rått, som något kan wara. En annan tidningsredaktör, som ej känner någon storhet i hela werlden mer än sig sjelf, har wetat att tala om "den store Rimestad" hans "långa tal" och "gränslösa egenkärlek", m. m., derföre att redaktörens dwergalåt måste tystna för resen. Den inhumana andliga snuskighet, som städse utmärkt nämnde redaktörs tidningsskrifwarewerksamhet, gör smutskastningen från det hållet på intet sätt ärekränkande för Rimestad.

Under hela Stockholmsfärden war herr Rimestad wänlig och förekommande mot en hwar af sällskapet; endast en person tycktes, som sagdt, ej rätt wäl trifwas under samma tak. Om man skulle förundra sig öfwer något i herr Rimestads uppförande, så war det öfwer den anspråkslöshet och tillbakadragenhet, han iakttog gentemot ledarnes anordningar

för tåget och sina egna föreningsmedlemmars frihet att göra och låta efter behag. Detta finna wi så mycket mer hedrande och aktningswärdt, som det finnes ganska obetydliga personer, hwilka wid dylika tillfällen ej underlåta att wisa ett wist herrskarebegär. Wi äro öfwertygade om att hrr Rimestad wunnit många wänner under sammanwaron på denna resa.

Den moraliska jemlikheten.

Under rubriken "Om sann och falsk jemlikhet" har Daghladet nyligen innehållit en från franskan öfversatt artikelföljd af en professor Franc; hvarur vi tillåta oss göra nedanstående läsvärda utdrag Förf. yttrar bland annat:

"Emedan vi icke hafva funnit jemlikheten hvarken i vår fysiska naturbestämdhet, d v. s. i skönheten och styrkan, eller på intelligensens område — i det menskliga förståndet — ej heller i de ekonomiska förhållandena, d. v. s. i allas lika anpart i egodelar, så nödgas vi söka henne på moralens område.

Den moraliska verldsordningen har följande tre momenter: pligten, friheten och rätten. Dessa vilja vi nu undersöka.

Pligten är den lag, inför hvilken vi alla äro lika. När vårt samvete säger: "gör icke andra, hvad du icke vill att andra skola göra dig," innebär detta en undervisning, att samma lag med lika stor myndighet råder öfver alla, som kallas menniskor, öfver fattiga och rika, stora och små; att den har herrskat öfver förgångna generationer och att den med samma språk skall tilltala den lefvande generationen liksom ock dem, som komma skola. — Pligtens lag är en evigt gällande lag. Inför den äro alla menniskor lika, och emedan den är evig och icke kan förändras, följes den af jemlikhet. Den är evig, ty den är af Gud. — Inför pligten måste vi alla ödmjuka oss; vi äro alla bröder och verkligt delaktiga af en lika arfvedel, emedan ingen kan undandraga sig att bära denna gemensamma börda, så framt han vill behålla namnet menniska. Pligten och samvetet, som förkunnar den, är det som åtskiljer menniskan från alla andra menniskor till likar. Det finnes varelser af en lägre ordning, som kunna hafva intelligens, men ingen som har pligtkänsla; det finnes bland våra likar sådana, som beherrska oss på grund af deras högre gåfvor, men dessa nedstiga till oss eller, rättare sagdt, vi höja oss till dem genom medvetandet deraf, att samma pligter äro oss pålagda; att vi böra alla vara rättvisa, goda, ädelsinnade och barmhertiga; att vi äro i lika grad förbundna att hysa aktning för oss sjelfva; samt att i vår egen person och i våra handlingar respektera den heder, som tillkommer menskligletens fana, hvilken är långt mera helig än soldatens på slagfältet.

Skam åt den soldat, som i striden sviker sin fana! Men skam äfven öfver den menniska, som glömmer, att hon besitter förnuftets och intelligensens ädla gåfvor! Må blygsel drabba den, som uppoffrar pligten för passionerna, samvetet för egennyttan, och sålunda förkastar den rang, som ställer honom i jembredd med denna verldens mäktiga! — Vi se, att här är jemlikhet. — Den finnes icke i makten och rikedomen, ej heller i någon af de förmåner, samhället eller naturen kan gifva oss; den finnes hos oss sjelfva, i vårt medvetande, i våra handlingar, och i den värdighet vi veta att förläna vårt lif. I vårt sedliga lif, i känslan af våra förpligtelser och vissheten att vi kunna uppfylla dessa, består den sanna jemlikheten. Så har den lika delningen och den gemensamma arfvedelen kommit till menskligheten. — Gud har gifvit oss pligtens lag.

Men begreppet pligt förutsätter ett annat, nämligen förmågan att uppfylla pligten, d. ä. friheten. Friheten åter innebär förmågan att stå emot det onda och att beherrska passionen samt lyda samvetets röst. Denna förmåga har blifvit oss gifven af samma hand, som lade på oss pligtens börda, nämligen af Guds hand. På grund af denna förmåga att välja mellan det goda och onda, mellan låga passioner och ädla böjelser, på grund af vår frihet, hafva vi inom oss en helig och okränkbar egendom, som ingen kan taga ifrån oss.

Ty att vilja beröfva oss vår frihet skulle i sjelfva verket betyda detsamma som att vilja fritaga oss från pligtens lag, som är den gudomliga lagen, för att förvandla oss till blinda verktyg för våra likars passioner, girighet och högmod. Men liksom pligten är okränkbar och helig, så är äfven friheten helig och följaktligen tillhöra vi oss sjelfva, eller snarare den lag, för hvars uppfyllande vi hafva blifvit skapade. Vi höra således ingen annan till. Men då vi icke äro någon annans tillhörighet, kan icke heller någon annan tillhöra oss, hvadan den öfvertygelsen tränger sig på oss, att vi hvarken böra vara despoter eller slafvar. Såsom despoter trampa vi under fötterna våra pligter, såsom slafvar äro vi glömska af våra rättigheter; men det är till dessa senare vi måste vädja, för att kunna uppfylla våra pligter.

Detta är jemlikhet; och i de höga regionerna måste den sökas, om man skall finna den.

Härmed hafva vi äfven angifvit grunden, hvarföre, i trots af vårt högmod och våra otämjeliga passioner, likväl alltid den trosläran fortlefvat i vårt medvetande, att alla menniskor äro hvarandras jemlikar och bröder Lika inför sedelagen, skola de blifva det än mera i en annan verld. Ty det är icke vår bräckliga kroppshydda, småningom utnött af sjukdomar och genom ålderdom böjd mot jorden, som kan igenkänna den eviga lagen, pligtens oföränderliga lag, samt hysa den sjelfaktning och tillåtliga stolthet, som, i förening med aktningen för andras, manas fram af pligten. Det är icke det låga stoftet som besitter förmågan att välja mellan ondt och godt, mellan passionens lockelser och det högre intressets ingifvelser samt lifvets heliga förpligtelser, det är den lefvande och odödliga anden, som i trots af de jordiska drifternas tyngd ständigt svängat uppåt, och uti sig sjelf och de varelser, som likna honom, skådar Gudomens afbild Till känslan af den moraliska jemlikheten, skall då foga sig den religiösa känslan, som är källan till allt hvad tröste-rikt är, till hela vår inre kraft och all vår värdighet. Understödda af den religiösa öfvertygelse, som kommer vår sedlighetskänsla till hjelp, blifva vi säkra om oss sjelfva och sky lika mycket att förnedra andra som att förnedra oss sjelfva; vi blifva friheten värdiga, och den borgerliga friheten kommer till oss såsom ett nödvändigt och oundvikligt uttryck af den sedliga friheten. Blifna menniskor i ordets bästa mening, skola vi äfven förstå att vara medborgare. Ty det är vårt lifs stora uppgift att vara menniskor och medborgare. Något ädlare och högre låter icke tänka sig. Vi känna ingen ärofullare titel, än den af menniska och medborgare. Alla andra äretitlar kunna möjligen hafva någon nytta med sig, men i jemförelse med de ofvan nämnda innehålla de intet som berättigar till afund; ty de komma alltid långt under den slags värdighet, som af oss gör menniskor, hvilka äro verkligt förtjenta af detta namn, och medborgare, hvilka äro lika hängifna sina pligter, som de äro afundsjuka om sina rättigheter".

Utrikes.

Det är nu första gången, som kejsar Napoleon wid tillsättandet af ett wigtigt embete böjt sig för en annans wilja eller mening. Leboeufs utnämning till krigsminister är Niels testamente; "han skall — yttrade den döende marskalken — fullborda det påbegynta werket, till hwilket endast de stora linierna äro uppdragna". Rustningarne skola således fortsättas. Niels arméutrustningsarbeten begynte den 20 januari 1867. Experimentet med mobilgardet utföll emellertid så illa att Leboeuf måste företaga oundgängliga förändringar med detsamma. — De ogynsamma berättelserna om kejsarens helsotillstånd bragtes för några dagar sedan med sådant eftertryck på scenen, att pariserbörsen hängaf sig åt en werklig panik. Kurserna föllo betydligt, men börsmännen hemtade sig snart från den första oron; allmänheten riktar emellertid fortfarande företrädeswis sin uppmärksamhet på den höge patientens sanitära beskaffenhet. Läkarne sägas dock wara utan allt bekymmer med hänsyn till den senast inträdda sjukdomen. Kejsarinnans resa till Orienten är likwäl numera högst problematisk. Kejsaren, ehuru swårt lidande, gör icke dessmindre alla dagar, då wädret det tillåter, promenader i S:t Clouds slottspark.

Från Paris skrifwes: "Ehuru wi fortfarande lefwa i den djupaste fred, så bemödar man sig likwäl beständigt att så skyndsamt som möjligt sätta franska arméen på krigsfot. En särskild uppmärksamhet har man på senaste tiden egnat trupptransportwäsendet, och efter hwad som försäkras har man nu i Chalons gjort försök med en apparat, som gör det möjligt att inom en timma anbringa tre kavalleriregementen på jernbanwagnar".

Meddelanden från allmänheten.

Lund den 2 September 1869.

Herr Redaktör!

Ehuru jag i sista numret besvärade med ett bref, får jag likväl anhålla om att dessa rader inkomma i eder tidning. Jag tror visserligen ej, att de i någon väsendtlig grad komma att bidraga till edra läsares uppbyggelse, men det kan måhända finnas några vänner af ett lugnt framåtskridande, som fästa ett ögonblicks uppmärksamhet vid desamma:

Största intresset inom samhället hvälfver sig för ögonblicket omkring det snart stundande riksdagsmannavalet. Å ena sidan befarar man, att det konservativa partiet med professor Agardh såsom kandidat skall erhålla öfvervigten, och å andra att det radikala skall lyckas erhålla pluralitet åt redaktör Bülow. Det moderata partiet, som ej är ense om till hvilket af dessa det skall ansluta sig, står midt emellan utan att veta hvilken kandidat det skall uppställa. Säkert är, att man ej gerna skulle se, att professor Agardh blef återvald, och lika säkert är, att Bülows kandidatur endast understödes af några inskränkta personer, som låta lura sig af den glänsande ytan, utan att varseblifva, att innan för denna ej finnes någon tillstymmelse till kärna. Under sådana förhållanden gifves ingen annan utväg för härvarande fosterlandsvänner än att fast sammansluta sig om en kandidat, samt uppbjuda hela sin förmåga för att erhålla pluralitet för honom. Enligt denna min åsigt, tager jag mig friheten, att som det moderata partiets kandidat uppställa öfverstlöjtnanten E. Engman. Under sin långa tillryggalagda bana har alltid hr E. visat karaktersfasthet, kärlek för fosterlandet samt ett framstående drag, att på det noggrannaste uppfylla åtagna pligter. Hans sista handling, att sätta sig i spetsen för den nybildade arbetareföreningen samt med en ynglings hänförelse på ett sundt och godt sätt ifra för arbetarens sak, är ett så vältaligt vittnesbörd, att den ensamt förmår mer än tomma fraser tala för hans kandidatur. Måtte derföre hvar och en som nitälskar för, att samhället denna gång skall blifva representeradt af en man som med omutlig rättrådighet förenar moderata åsigter, ej försumma att vid valurnan afgifva sin röst.

—*m*.

Politik och religion.

Dessa ämnen få icke förekomma inom Malmö arbetareförening, åtminstone icke så länge nu gällande reglemente är oförändradt. Många giltiga skäl tala för dessa ämnens uteslutande ur föreningens diskussionsämnen.

Inom föreningen hafva alla medlemmar lika rättigheter. Hvarje arbetare må utan afseende på hans religiösa eller politiska åsigter der hafva tillträde, då han är en hederlig person och fullgör de vilkor reglementet föreskrifver. Religiösa och politiska partier må der mötas i frid och räcka hvarandra handen till försoning. Utom föreningen finnes tillräcklig tummelplats för deras olika meningar.

Föreningen syftar till upplysning. Genom upplysning utbildas förståndet, skärpes tanken, stärkes karakteren, hågen och viljan, mognas omdömet och vidgas blicken.

Sann upplysning är ett universalmedel emot allt ondt inom samhället.

Man klagar å ena sidan öfver råhet, slöhet och likgiltighet och å den andra öfver en skadlig fanatism. Båda dessa ytterligheter skola försvinna, när upplysningen med sina strålar får genomtränga själarna.

Gif folket upplysning och det skall icke länge dröja innan det sysselsätter sig med politiska frågor. En upplyst menniska vill känna och begripa hvad som föregår omkring henne. Hon vill följa med sin tid, och kan icke vara likgiltig för samhällsutvecklingen i det land hon bebor. Ett upplyst folk är alltid frisinnadt. Der upplysning finnes, der uppstår kärlek till frihet, der inse menniskorna att de alla höga, låga, fattiga och rika, äro bröder, barn af samma himmelske fader, af hvilka alla hafva pligter att uppfylla och rättigheter att draga fördel af, och af hvilka ingen har rättighet att vara förtryckare och ingen bör låta sig förtryckas.

Låtom oss derföre, såväl i religionens som politikens intresse, inom arbetareföreningarne arbeta på upplysningens spridande bland arbetarne. Låtom oss verka för detta mål genom det fria ordet i mundtliga föredrag, genom föreläsningar ur goda böcker, genom tidningar, genom samlande af ett godt bibliotek samt genom dramatiska representationer. Ingenting som leder till upplysning bland oss sjelfva och våra medmenniskor bör af arbetareföreningarna försummas.

Vi afsluta vår uppsats med följande ord af vår utmärkte vän Rimestad:

Framåt! framåt! genom upplysning framåt!

I. B. W.

Syskonkärlek.

Berättelse af J. F.

Öfvers. för Bikupan.

(Forts. fr. f. N:r.)

Det bultade och Fredrik öppnade dörren. Det var åter en af dessa frestare, dessa djeflar i menniskoskepnad.

"Kommer du i afton. Vi få roligt och då brukar du ej saknas!" Huru ofta hade han ej redan med nej besvarat denna fråga, och likväl kunde de ej lemna honom i fred; likväl återkommo de oupphörligt, för att locka, för att fresta, för att beröfva herden hans återfunna får. "Kommer du i afton?"

Han rodnade; en blixt af vrede lyste i hans ögon då han svarade:

"Gå! lemna mig i fred! Jag känner er ej; jag har aldrig känt er! Om du aldrig så ofta kommer hit, förföljer mig ända in i dödsstunden — så är det likväl förgäfves. Bytet har undsluppit; det återvänder aldrig. Jag är en dyrköpt själ, så dyrköpt, att min synd är utplånad, att jag ej längre tillhör er."

Hur ofta måste han ej återupprepa dessa ord, hur ofta, innan de tröttnade och uppgåfvo sitt offer. Ändtligen fick han fred, blef utstruken ur deras antal, samt vandrade ostörd fram emot sitt mål.

Den enda hvila han tog sig, var under skymningen; då lemnade han sin ensamma kammare och gick till fängelseporten. Här stirrade han med längtande blickar på de små, med galler försedda fönstren; ofta såg han en skugga vinka bakom ett af dem — var det hennes? En innerlig bön steg då från hans bröst, en bön om nåd och förlåtelse . . . Ännu en blick, och han ilade åter hem, för att arbeta med förnyadt mod och styrka.

Huru rent och nätt var det ej derinne. Hyfvelbänken var inflyttad i ett litet rum vid sidan af det välbekanta. Bohaget, de gamla maskstungna möblerna, strålade såsom speglar. Han hade sjelf polerat dem och dervid fällt glädjetårar. Hur löjligt! att gråta öfver några gamla trästolar . . . men det hade varit hans föräldrars, och huru många tårar hade ej de fällt öfver honom i sin himmel!

I det medlersta fönstret stod det gamla kära rosenträdet, och vid sidan af det en calla, med sin prydliga hvita bagöre, den sistnämnde var en öfverraskning. Ett litet sybord stod framför fönstret — detta hade han sjelf förfärdigat — och på detta ett syskrin, med namnet "Maria Hansen" graveradt på locket, samt derunder tvenne sammanknutna hän-

der. Detta var hans egen idé; det var ett tackoffer till Gud och henne, som hade frälst honom från förderfvet; men det förstod blott han, och han hoppades, att äfven hon skulle fatta denna tanke. Der fanns äfven en pall samt åtskilliga andra småsaker, som han genom ärligt arbete hade anskaffat. Och i den hemliga lådan i det gamla chatullet . . . hur ofta hade han ej öppnat det och räknat de nya, blanka riksdalersmynten! Och ärligt hade han förtjent dem i sitt anletes svett, med uppoffring af sina dagars ro och nätters hvila.

Nu stod kammaren tom; den väntade på henne, för hvilken allt detta var tänkt och gjordt. Dörren gick upp; hand i hand inträdde de.

Hon var blek, hennes kinder infallna, ögonen matta, men en obeskriflig frid, en obeskriflig tillfredsställelse lyste i hvarje af hennes drag.

Stilla sjönko de i hvarandras armar, samt omslöto hvarandra så fast, liksom de aldrig åter tänkte skiljas åt. Och så var det äfven; nu tillhörde de hvarandra för tid och evighet; intet kunde åtskilja dem, ej en gång döden — dyrt hade hon köpt honom — och han? Intet ord kom ofver deras läppar, och likväl — samma känsla, samma tanke vände sig i deras hjertan. De tackade Gud, den kärleksfulle, den bäste Fader, för all den oändliga nåd han visat dem; Han, den ende, som älskade dem i den stora, vida verlden; Han, som hade skänkt dem denna djupa, inbördes kärlek, dess enda jordiska rikedom.

Hon såg sig omkring i den lilla kammaren. Hur den var förändrad; hur nätt, hur trefligt. Intet undgick hennes tacksamma blick, icke det alldra minsta bevis på hans kärlek. Huru hennes hjerta jublade! Hon tänkte ej på sig sjelf, på sina tillintetgjorda förhoppningar och drömmar, på sin ödsliga framtid. *Han* var ju frälsad; hon tänkte endast på honom och kände sig så lycklig. Ingen fråga kom öfver hennes läppar, intet, som kunde häntyda på Johan. Hon visste alltför väl, att han var förlorad för henne; men tordes hon klaga? Hvad hade hon ej vunnit.

Och en stilla lycka lade sig öfver det blödande såret; det blödde, men i stillhet, utan att hon sjelf visste eller kände det.

"Tjuf blir han ändå alltid!" sade grannarne, när han gick ut, för att bortlemna sitt färdiga arbete.

"Först stjäl jag en synål, så stjäl jag tråd, så stjäl jag bondens gångare grå, så blir jag hängd!" sjöngo andra, då han återvände till sitt tarfliga hem.

"Se, der går hon, som har stulit", sade barnen till hvarandra, pekande fingret åt henne.

Då rusade blodet upp till de bleka kinderna, ögonen utsände blixtar, pannan rynkades, men blott för ett ögonblick. Ett mildt leende flög sedan öfver de förmörkade dragen, och gaf dem åter denna stilla frid, som var så älsklig.

När hon då inträdde i huset och hörde hammarslagen ljuda från det lilla vindsrummet, oftast beledsagade af en till hälften glad, till hälften vemodig sång, då ilade hon uppför trapporna, liksom buren på glädjens vingar. Med ett leende på läpparne slöt hon den kraftfulle mannen till sitt hjerta — i hvilken man svårligen kunde igenkänna den af lasten aftärde Fredrik — såg vänligt in i hans öppna, frimodiga ögon, liksom ville hon deruti läsa bekräftelsen på den innerliga frid och lycka, som hon sjelf kände.

(Slut.)

Blickar i Tittskåpet.

Följande wersar förekomma i "Jönköpings Tidning":

Främlingar fara
Fram och tillbaka
Jernwägsled genom
Jönköpings stad,
Icke blott Smålands
Skönaste smycke,
Smekt utaf Wetterns
Wänliga wåg.

Sonen med Swenska
"Sessan"-gemålen
Täckts här till bästa
Taga en bit,
Smaka en Smålands
Smårgås till frukost.
Wärdarne winna
. . . Wasen derpå.

Ångan blef ålagd
Åtskilligt jemna.
Samtidigt samma
Frustande spann
Kommer med kungar,
Krämare, bönder,
Grötmyndig grädda,
Gräselig drägg:

Kärt war här Skåda
Skaran från Skåne;
Wännerna bortom
Böljande Bält,
Följda af fruar,
Fästmör och systrar.
Herrligt ur hjertat
Hurrades då.

Lorden och Länsman,
Lekmän och bispar,
Prinsar och Tyskt pack
Med positiv,
Wetenskaps wänner,
Råaste wantron,
Fjär'lar i "lull-lull",
Larver i stoft.

Lefwe arbetar'n,
Armstarka adeln!
Först din "förening"
Föder på nytt
Snökalla norden,
Solwarma södern.
Myndling än, måtte
Myndig du bli.

Nyß med sin drottning
Drotten af Danmark
Twå gånger tågat
Tyst oß förbi:
Reste i rama
Rötmånadsnatten,
Sofwande, så att
Ingen dem såg.

Arbetets wänner,
Wälkomna waren
Stundande sommar
Åter till Smål'n
Bidande blickar,
Brinnande hjertan,
Trofasta handslag
Helgas er här.

P—n.

Infall af en pojke. En gammal officer hade en gång ett stort sällskap hos sig till middag. Hans son, en liten gosse, inställde sig äfwen, för att sätta sig till bords med de "öfrige". "Hwad tar du dig för, pojke?" sade fadren till honom förtretad. "För att i dag äta ihop med mig har du allt för lite skägg." Modren, lika nedstämd som gossen, lät duka ett särskildt litet bord för honom och befalte att han skulle serveras wäl. Men en stor katt gjorde flera gånger försök att stjäla maten från honom. Slutligen blef gossen otålig och sade, i det han gaf katten ett duktigt slag med skeden: "Gå du bort och ät med pappa; du har nog tillräckligt långt skägg, du!"

Resignation efter döden. En gammal man i den goda staden U. hade nyligen genom döden blifwit beröfwad sin äkta hälft. En wän beklagade sorgen och tillade de wanliga tröstegrunderna, hwarwid han fick följande owäntade swar:

"Ja kära bror, **hon** får wäl finna sig!"

Malmö Arbetareförenings annonser.

Malmö arbetareförenings medlemmar kallas till extra sammanträde Fredagen den 3 September kl. 8 e. m. för att besluta öfver det stundande valet till ordförande.
STYRELSEN.

Malmö Arbetareförenings Uppbördskomite sammanträder hvarje Torsdags afton kl. 8—9 på vanligt ställe för inskrifning af nya medlemmar i föreningen, hvilka dertill anmälas af någon förut varande medlem.
Uppbördskomiteen.

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Malmö Arbetareförening.

Med anledning af den stundande konserten den 19 dennes kallas den Blandade kören till sammanträde Måndagen den 6 samt Fredagen den 10; Manskören Onsdagen den 8, och båda körerna tillsammans Lördagen den 11 allt i denna månad. Som salen är upptagen kl. 9, torde samlingen mangrannt ske precist kl. 1/2 8 e. m.
Komitéen för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: September månad.

Fredagen den 3. Gördelmakare M. Andersson.
Lördagen den 4. Sjåaren P. Nilsson.
Söndagen den 5 Sjåaren M. Christofferson.
Måndagen den 6. Stensättaren L. Persson.
Tisdagen den 7. Smedmästaren Holmberg.
Onsdagen den 8. Smedmästaren Björklund.
Thorsdagen den 9. Skolläraren Borgqvist
Fredagen den 10. Bryggaren H. Nilsson.
Lördagen den 11. Muraren N. Ekelund.
Söndagen den 12. Handl. P. Olsson.
Måndagen den 13. Skolläraren Hellberg.
Tisdagen den 14. Fånggevaldigern Bundt.
Onsdagen den 15. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Thorsdagen den 16. Timmerges Rosengren

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 33).

Demoiselle A. Ahlberg. Hustru Kjersti Svensson. Jungfru Lina Hansson. Jungfru C. Andersson. Jungfru C. Carlsson. Fru A. Fredriksson. Jungfru C. Hasselqvist. Mamsell Hendrika Rundberg. Fru Olsson. Mamsell Tornberg. Mamsell Eida Christoffersson. Mamsell Maria Christoffersson. Jungfru Christin Eriksson. Mamsell Anna Nilsson. Jungfru Charlott Andersson. Hustru Pernilla Löfgren. Hustru C. Englund. Jungfru Maria Borjard. Jungfru Kjerstin Olsson. Jungfru Christin Nilsson. Enkefru Christin Otterman. Enkefru Augusta Haase. Fru Mathilda Otterman. Jungfru Helena Ahlström Jungfru Benedikta Andersson. Fru Bergh.
(Forts.)

Turkiska Plommon

nu inkomna och säljas till 14 skilling skålpundet uti

Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbodar finnes, bland annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka och Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blänelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt }
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m. fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok-, utmärkt goda,
Ätika, Mat-, 1:ma svensk,
d:o Sprit- d:o

BARNBAL.

Med vederbörligt tillstånd tillställer undertecknad Lördagen den 4 September en barnbal i föreningens sal, förenad med konfektlotteri för barnen. Biljetterna komma att för barn kosta 25 öre samt för äldre 33 öre, då de sednare erhålla gratis en kopp thé. Vidare kommer framdeles att genom annonser tillkännagifvas.
A. Jolldon.

En parasoll

är upphittad å Alnarp i Söndags och kan återfås hos föreningens vaktmästare.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Wed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 37. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 10 September | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

16 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhör kl. ½ 8 f. m. med dem som bo i qwarteret Tranan.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

September.

Sönd. den 12 kl. half 8 e. m. Diskussionssammanträde i Malmö Arbetareföreningens sal.

Tisd. den 14 kl. 12 midd. Auktion å hus och tomt N:o 720 vid Engelbrecktsgatan.

Onsd. den 15 kl. 2 e. m. Bokauktion å hotell Svea.

Torsd. den 16 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 153 Vestergatan.

d:o kl. 8 e. m. Sammträder Malmö Arbetareförenings Uppbördskomité.

Fred. den 17 kl. 9 f. m. Lösöreauktion å Ficks hotell.

d:o kl. 8 e. m. Malmö Arbetareförenings allmänna månadssammanträde, samt ordförandeval.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4** 45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**′44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes nyheter.

Stockholm.

Regeringen har tilldelat hemmansegaren Måns Månsson inom Ekeby socken af Malmöhus län en belönings-medalj för medborgerliga förtjenster.

Baggens-Stäkets upprensning. Frågan om denna wigtiga farleds öppnande, för att sålunda underlätta trafiken med hufwudstaden, har nu fått ett nytt uppslag. Styrelsen för slöjdskolan har nemligen tillsatt en komitée för frågans utredning. Då motion om anslag till arbetets utförande förekommer på stundande riksdag, hoppas man, att den skall tillwinna sig bifall.

Betänkligt i ett afseende, men godt i ett annat. Regeringen har nu widtagit den åtgärden, att anställa personer wid wåra fästningar, som handleda fångpersonalen uti handarbeten af allehanda slag. Början dermed är gjord wid Nyköpings länsfängelse. Månne icke de fria och ärliga arbetarne härigenom komma att lida intrång i sina lofliga yrken, för hwilka de betala dryga skatter? På detta sätt skall wisserligen fattiglistan oupphörligt ökas. Men då sysslolösheten är moder till allt ondt, så är godt att fångarne hållas till något arbete, hwarmed de efter utståndet straff äfwen ärligt kunna försörja sig. Straffets mål bör ju wara att förbättra och icke att förgöra. Men å andra sidan borde man ställa så till, att icke fångarnes arbeten göra intrång på den ärlige arbetarens näringsfång.

Märklig angifwelse. Hr C. M. Rennerfelt har i en skrifwelse till justitieombudsmannen angifwit styrelsen för statens jernwägstrafik för åtskilliga underslef, såsom att på stat upptagne personer endast anwändas till enskild betjening åt högre tjenstemän, m. m. Förklaring är häröfwer infordrad. Naturligtwis blir denne nekande, och sedan förfaller saken af sig sjelf.

Trolleri. En gumma wid namn Maria Olsdotter har wisat sig wara särdeles hemmastadd i denna gammalmodiga konst. För att bota gikt hos en annan gumma inknöt hon med nio knutar i en näsduk en den sednare tillhörig silfwersked samt en ring. Hon skulle nedgräfwa dessa skatter i en kyrkogård, samt emottog en rdr för sitt beswär. Som hon likwäl, såsom främling i hufwudstaden, ej hittade till någon kyrkogård, gick hon i stället till en pantlånare. Med de penningar, hon der fick för dyrbarheterna, lefde hon sedan glada dagar, tills polisen gjorde slut på glädjen genom att beröfwa henne friheten. Det blef således ett styggt trolleri för henne sjelf.

Sjelfmord. Handl. M. Hellström har beröfwat sig lifwet genom hängning, och arbetskarlen Swensson genom att intaga gift å en porterstuga wid Regeringsgatan. Ekonomiska bekymmer spela i de flesta fall hufwudrolen wid dessa mordscener.

Bewäpningen. Regeringen har gifwit arméförwaltningen tillåtelse, att till enskilde personer försälja för kronan oanwändbara gewär af åldrig modell. — Likaledes är beslut fattadt, att husarregementet Konung Carl XV samt Jemtlands hästjägarekår skola förses med nya pistoler.

Stockholms-garanti-aktiebolag är nu bildadt, sedan 1,020 aktier äro tecknade, och teckningen dermed afslutad. 10 % kommer nu att upptagas, hwarefter bolaget träder i werksamhet.

Elände. Tidningarne innehålla en mycket upprörande berättelse om det elände, som påträffats wid en poliswisitation inom egendomen n:r 19 wid Saltmätaregatan. Inom detta näste påträffades 26 lägenheter i det mest bedröfliga skick. Rummen woro numrerade samt fullpackade med menniskor af alla kön och åldrar. De lågo radtals på golfwet, några betäckta af murknade lumpor, andra i paradisdrägt. En stor del af dessa olyckliga warelser woro inwecklade i brott, hwarför de arresterades; en del afördes till fattig- och arbetshuset, hwarefter nästet tillstängdes. Det är lika förwånande som förfärligt, att något dylikt kan finnas i wåra dagar.

Frosten har redan infunnit sig, men är nu skördearbetet i det närmaste afslutadt, hwarför man eger hopp om, att denna ej skall hafwa något menligt inflytande.

Tulluppbörden i hufwudstaden uppgick under Augusti månad till 2,943,373 rdr 45 öre.

Prisskjutningen är nu afslutad. Första priset kunde ej tagas; det andra tillföll segerwinnaren för i fjor smeden C. F. Lindberg från Wagnsbro; det tredje snickaren Johansson från Hedemora; det fjerde handl. Löfgren från Sala; m. m. Endast en skåning, C. Andersson af sydwestra skånes skarpskyttekår, tog pris, ett remingtongewär.

Landsorten.

Hudikswall. Kronofogden Winter, som på ett så märkwärdigt sätt utmärkte sig genom att tillställa oroligheterna i Skärstra, har blifwit dömd tjensten förlustig samt till betydliga böter.

Karlshamn. Detta samhälle har beslutat sig för att anlägga en bredspårig jernbana till Wieslanda station för en kostnad af 2,427,000 rdr.

Borås. En torpare Magnusson har i enskilda banken försökt att belåna en falsk wexel å 800 rdr. Gripen på bar gerning, tyckte han det wara högst märkwärdigt att spekulationen skulle mißlyckas just för honom.

Wadstena. En arbetareförening har här blifwit bildad. Det lilla samhället följer med sin tid!

Wexiö. Härifrån skrifwes: Rörande den beryktade sak, hwari kyrkoherden Palmgren i Hestra församling af Småland hittills spelat en sorglig hufwudroll, bland annat såsom mißtänkt att ha förgiftat en hastigt afliden ung bondpiga, hwars lik blifwit uppgräfdt och hwars inelfwor skickats till undersökning wid Karolinska institutet, kunna wi meddela, att samma undersökning af professor Stenberg numera försiggått, och att utlåtandet deröfwer innehåller, att gift icke kunnat med säkerhet upptäckas, samt att förgiftning alltså icke med någon slags wißhet kan antagas hafwa egt rum widkommande den aflidna qwinnan,

Halmstad. Jernwägsfrågan diskuteras lifligt, och det tycks som om sträckningen Jönköping—Wernamo—Säfsjö har den mesta utsigten för sig. Äfwen är det fråga om en bana Helsingborg—Halmstad—Göteborg.

Engelholm. Twenne husarer hafwa roat sig med att försilfra kopparmynt samt sedan utprångla dem i en bod. Detta skämt tog likwäl en ända med förskräckelse, då de båda måste krypa i kurran.

Kristianstad. Föreståndaren för "Byggnadsföreningen", byggmästaren Rulff, har begifwit sig till Amerika, medtagande en förswarlig reskassa, samt efterlemnande i hög grad tilltraßlade affärer. — Inom W. Wrams församling har en Landtmanna-förening blifwit bildad. Associationsidéen utwecklar sig sålunda allt mer och mer inom landet.

Landskrona. Ännu ett musikaliskt snille är funnet. I denna stad har nemligen en flicka om endast 8 år uppträdt på en konsert. Hon öfwerraskade för tillfället, samt wäckte stora förhoppningar för framtiden.

Helsingborg. Kyrkoherden Witt har blifwit riksdagsman. Det berättas att wid riksdagsmannawalet arbetarne ansågo det wara för simpelt att wälja en handtwerkare till representant. Om detta är sannt, bewisar det att dessa arbetare stå på en låg bildningsgrad. Då ett förtroende skall lemnas, bör man uteslutande se på förtjensten, ej på börd eller yrke. — Dreilickska jerngjuteriet samt lerkärlsfabrik äro försålda till ett bolag. Båda dessa fabrikationer lära hädanefter komma att drifwas i förökad skala. — Den wackra wid sundet belägna egendomen Tågaberg är för ett år förhyrd af en rik engelsman.

Lund. Elna Andersdotter från Annelöf har blifwit häktad för barnamord. Hon bekände genast samt framtog liket efter twenne af henne mördade barn. Hon är syster åt den för mordet å enkan Maria Pålsdotter häktade hemmansegaren Per Andersson. Snygg slägt! — Danskar resa omkring i länet samt uppköpa swinkreatur. Härigenom stegras priset å desamma till en betydlig grad. Det är en dålig ekonomi, att först sälja kreaturen och sedan köpa fläsket, då det blifwit saltadt och rökadt, hwilket man lika wäl sjelf kunde göra.

Malmö.

Weckans händelser.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde i måndags behandlades följande ärender:

Öfwer byggnadsnämndens bordlagda förslag till ritning för Rörsjömarkens indelning till byggnadstomter beslöts, att gatorna i den nya stadsdelen, utlaggde till minst 60 fots bredd och med beräkning att kunna planteras, skulle ansluta sig till gamla stadens gatsystem i den riktning byggnadsnämndens ritning utwisade; wid framdeles uppgörande af en närmare bestämd plan skulle platser afsättas för en kyrka, en folkskola och ett elementarlärowerk.

Den mycket ventilerade frågan om biträdande sjukhusläkarebefattningen afgjordes på det sätt, att befattningen skulle anses som ett temporärt uppdrag och ej förenas med 2:dra stadsläkaretjensten. Platsen tillsättes af sjukhusstyrelsen.

Byggnadsnämndens förslag till omarbetad byggnadsordning för staden bordlades ånyo.

Sedan magistratens förslag om anordnande af köttförsäljningsställe å den wid westra hamnbron belägna platsen icke ansågs kunna antagas, emedan den föreslagna platsen wore behöflig för elementarlärowerkets ungdom till lekplats under fristunderna, beslöts att köttförsäljningsställe skulle anordnas å gaswerksgatan.

Drätselkammarens afstyrkande utlåtande öfwer wäckt förslag om utwidgning af nya begrafningsplatsen bifölls, hwarföre utwidgningen ej kommer att ske.

Ett anslag af 1,000 rdr till kostnader för prowisoriska koppsjukhuset bewiljades; på drätselkammarens förslag afslogs herr G. Beijers framställning om antagande af en särskild mantalsskrifningsförrättare för staden, och likaledes Hyllie Byemäns anhållan om att staden skulle till fritt begagnande upplåta och underhålla wägen emellan Rennebolm och Bellevue's, deremot bifölls att utarrendera stadens jordar på 8 år, dock med rättighet för staden att återfå brukningsrätten efter 1 års uppsägelse.

Handl. A. P. Sjöbergs beswär öfwer en för hög erlagd hamnafgift för jernplåt, som orittigt blifwit hänförd under "manufaktursmide", och hwilket beswär hos magistraten blifwit inlemnadt och derifrån till stadsfullmäktige hänskjutet, gillades af stadsfullmäktige, som ansågo i likhet med herr Sjöbergs anförande, att jernplåt borde höra under rubriken "jern smidt eller walsadt".

En ansökan af stadarkitekten Klein om en årlig gratifikation af 175 rdr från förra årets början, till deß ny byggnadsordning blefwe antagen, remitterades till drätselkammaren.

På komiténs för slottsplatsplanteringen förslag: bewiljades 300 rdr för wattenrörledning å nämnda plats; framställningen om borttaggande af yttre trädraden wid slottsplatsens westra sida, och dessa träds anwändning wid planteringen, remitterades till drätselkammaren; ett af stadsfullmäktige förut fattadt beslut, att gångarne å nya planteringen skulle utläggas till 8 alnars bredd, blef genom komiténs anförande häremot förändradt derhän, att gångarnes bredd bestämdes till 6 alnar.

Herr M. Jungbeck bewiljades 100 rdr såsom ersättning för arbete med rådhusarkiwets ordnande.

Beslöts att inköpa Landskrona sockerbruksaktiebolags wid stadswågen anbragta browåg till ett pris af 1,500 rdr, samt att wågpenningar, 1/2 öre pr centner, skulle af nämnda bolag erläggas wid wägning af hwitbetor å wågen.

En förökad kostnad af 827 rdr 51 öre hade på anslaget af 2,000 rdr till mottagningsfestligheterna för de konglige uppstått, hwarföre detta fyllnadsanslag bewiljades.

Slutligen bewiljades äfwen 400 rdr till rådhusbyggnadstakets underhåll och påstrykning.

"Andra kammarens män under riksdagarne 1867—1869 är titeln på en brochyr, som i dessa dagar utkommit från trycket. Den lilla skriften lär hafwa satt icke så litet myror i hufwudet på wissa politiska kannstöpare — det är bättre att förekomma, än att blifwo förekommen, tänkte författaren, och så utkstade han sina teckningar i raska drag. Träffande och kanske med mera opartiskhet, än man finner hos "partifrare", granskas "offentliga personers offentliga handlingar". Benämningen liberal låter författaren ofta närmare bestämmas genom attributet "långt avancerad", "ytterst", "ultra" eller "ytlig", samt rekommenderar "en lugnare paßgång" i framåtskridande, hwilket tillräckligt wisar i hwilken anda brochyren är författad. Hwad riksdagsmännen för öfrigt skola tycka om denna mönstring, betecknas bäst dermed, att man säger: att den säkerligen betraktas "med blandade känslor". Kungen" för alla riksdagsmän och "jönsissimus" för alla jönsar, den beryktade Kråkerydsbonden Jöns Pehrsson har så ofta blifwit omtalad, att wi tro oß här böra anföra, huru denne man porträtteras af brochyrförfattaren: "Skälen till den uppmärksamhet han (Jöns Pehrsson) wäckt, äro dock ej att finna i synnerligen öfwerlägsna naturgåfwor. Han är underlägsen ganska många af bönderna både hwad bildning, insigter och talareförmåga beträffar. Men han uttalar djerfware än någon annan det mißnöje, som är rådande i landet och yttrar sig wanligen med en ytterlighet och hänsynslöshet, som ingen annan uppnår. Detta har gjort honom till en fana, kring hwilken anhängare samlas. Det wore dock icke sagdt, att icke några af hans syften kunna wara riktiga, eller att han icke eger någon förmåga. Hans ansigte har ett obehagligt uttryck, hans blick är glasartad, och han ser sällan, om någonsin, någon i ansigtet. Håret förr temligen lurfwigt nedhängande i pannan, är nu slätstruket. I sin hemort stöter han kommers af hwarjehanda slag, och har ofta något otaldt med rättwisan. Kanske hafwa obehagliga minnen från dessa små processer wäckt hans mißnöje med tjenstemännen, och framkallat den åsigten, att det wore bättre för en och annan om "folket ej hade så många wäktare".

Ett i wåra dagar owanligt folkmöte har hållits i Nässjö i Småland, der icke ett spår förmärktes af det nyliberala partiet och deß program, utan der twertom de mest reaktionära tendenser gjort sig gällande i flera af de wigtigaste samhällsfrågorna. Ett par personer från Jönköping förfäktade de liberala idéerna, hwaremot bönderna, folket, kämpade för reaktionen; ett för den sednaste tiden högst owanligt förhållande. På framställd proposition, huruwida mötet önskade en utwidgad religionsfrihet, swarades ett öfwerwägande, nästan stormigt nej. Samma bleklagda swar afgafs äfwen på frågan: "Bör christendomsunderwisningen skiljas ifrån folkskolan?" — Wi hafwa hemtat denna notis från "Dagens Nyheter." Händelsen är ganska betecknande; jemförd med "Aftonbladets" artiklar om "partibildningar" och förswar för "de stilla i landet", synes det, som om på de nyliberalas förtjusningsfeber öfwer de stora folkmötena samt de tusenstämmiga bifallsropen till "programmet" en reaktion inom pressen och i folkets sinnen skulle hafwa inträdt. Ett sansadt och lugnt framåtskridande står dock säkrare på fötterna; det behåller hwarje fotsbredd som eröfras, och framåt går det med wissa steg. Samhällets och statens utweckling befordras ockå icke genom konstgjorda medel.

Söndags och Aftonskolan har den 2 dennes åter tagit sin början för höstterminen. Denna skola är för den arbetande klassen af mycket stort gagn. Underwisningsämnena äro i wissa delar nära nog desamma som för tekniska skolan, såsom konstruktionsritning, frihandsteckning och geometri; deßutom förekomma räkning, skönskrifning och swenska språket m. m. Insigt i dessa ämnen är numera erforderlig för hwarje duglig arbetare och handtwerkare, derföre bör man icke försumma att begagna sig af tillfället att erhålla densamma, isynnerhet då såsom fallet är wid denna skola underwisningen erhålles nästan gratis; ty den billiga afgiften af 1 rdr för en hel termin är knappt wärd att nämna, och skolan lemnar äfwen materialier, så att ingen utgift härför behöfwer göras. Inskrifning wid skolan kan ske hwarje afton kl. 7—9

Sillfångsten har i dessa dagar warit så rik, att man knappast kan påminna sig någon dylik. Det har funnits fiskare, som fått sina båtar så fulla, att de flere gånger warit nödsakade att segla fram och tillbaka mellan staden och fiskstället, innan de fått in hela sin fångst. Priset på sillen har derföre warit särdeles billigt, så att äfwen det fattigaste hushåll förmått att "lägga ned" några walar. Detta är i år en så mycket större fördel, som köttpriserna efter all sannolikhet blifwa högt uppdrifna.

Kanotfärderna hafwa blifwit moderna i Swerige allt sedan Mac Gregors beskrifning, öfwer den han för några år sedan företog, utkom af trycket. Så har äfwen i dessa dagar staden warit besökt af twenne engelsmän, hwilka med eller i sina kanoter företagit en färd genom landet. På detta sätt kan det hända, att Swerige blir bättre kändt inom den civiliserade werlden, än som ett land uppfylot med "is och björnar".

Slagsmål. I förra weckan föreföll ett större slagsmål wid hamnen. Fiskrarne, hindrade att gå till sjös af den rådande stormen, berusade sig först af den swenska nektaren och kommo sedan i ett handgemäng, som nära nog förderfwade trenne af dem. Först sent på natten lyckades det polisen att lugna de upprörda känslorna. — Sistlidne torgdag föreföll äfwen flera slagsmål, likwäl ej något af större betydenhet.

Täflingsskjutningen om statens pris inom hafwarande skarpskyttekår egde rum å Limham sistlidne Söndag. Första priset, 58 rdr, wanns af landtbrukaren P. Persson, från Hindby; det andra, 43: 50, af fotografen Stadler från Malmö; det tredje, 28: 90, af bokh. J. O. Malmberg från Malmö; det fjerde, 20 rdr, af landtbrukaren Lars Hansson från Hindby; det femte, 16 rdr, af skräddaren P. Larsson från Lund; det sjette, 16 rdr, af landtbr. J. Nilsson från Hindby; samt det sjunde, 10: 60, af bokbind. Wirén från Malmö. Det wore önskligt, om dessa öfningar litet mera omfattades med wälwilja och uppmuntran, så att staden kunde häfda sin plats äfwen wid dessa fosterländska sträfwanden.

Glädjande. Då nu aktier för 500,000 Rdr äro tecknade i den tillämnade hwitbetssockerfabriken, är bolaget nu konstitueradt, samt har inköpt en del af Arlöfs gård. Arbetet skall genast begynnas, hwarför man har skäl förmoda, att denna för orten så nyttiga fabrik med det första skall kunna börja sin werksamhet.

Bråddöd. I Lördags eftermiddag warseblef man wid bron, i slutet af Rörsjögatan en större folksamling. Ofwan wattnet syntes hufwudet af en kapp rak stående mansperson. Sedan den döda kroppen blifwit uppfiskad, befanns det wara f. d. profossen Grönwall, som på detta sätt fått ett slut på sitt lif.

I bokhandeln har utkommit en liten bok med titel: "Ett besök hos arbetareassociationerna i Paris", öfwersatt från tyskan af typografen Adolf Petzold, och kostar 37 öre. Det rör egentligen de så kallade produktionsföreningarne, hwars bildande i Frankrike mer än annorstädes utgjort ändamålet med arbetarnes sammanslutning. Många sådana föreningar finnas i Paris, och genom denna lilla bok får man blicka in i deras inrättning och werksamhet. Åt en hwar arbetare rekommendera wi boken till genomläsning, han skall säkert deraf hemta någon nytta. Såsom prof på framställningssättet och författarens känsla för arbetarens behof, samt den sednares ställning i Paris, tillåta wi oß göra följande utdrag:

"Den som känner den menskliga naturen, skall finna det begripligt, att en så utmanande lyx, som den, hwilken förekommer i Frankrikes hufwudstad, måste djupt såra dem, hwilka med sina händers tunga arbete söka sitt uppehälle. Ingenstädes framträda ej heller de sociala stridigheterna skarpare, än just i Paris. Äfwen i andra stora städer föres lyx, men ingenstädes är den så långt drifwen, ingenstädes eländet så hångrinande, som just i Seinestaden. Hwilka känslor skola ej fatta den flitige arbetaren, som blott med den största och outtröttligaste ansträngning förmår sörja för sig och sin familjs underhåll, när han åser denna eleganta werlds fåfänga, hwars hela werksamhet består deruti, att utweckla sin förgängliga rikedom på det mest möjliga uppseendewäckande sätt, och hwars enda förnöjelse är, att öfwerbjuda hwarandra häri? Hwad skall den outtröttlige handtwerkareren, hwad den arma familjemodren tänka, när de erfara, huru här wid ett enda dåraktigt gästabud, på en olycklig spelafton, eller kanske för en endaß baltoilett utkastas summor, af hwilka hwar och en skulle wara tillräcklig, att för lifstiden tillförsäkra dem och deras familj en tryggande existens? Får det då förwåna oß, om bland de lägre klasserna mißnöjet mer och mer griper omkring sig? En stor del, ja kanske den största delen af den fattigare klassen i Paris lefwer i dessa känslor. Hat emot de högre, ett ännu större hat emot regeringen, hwilken uppeggar och befordrar de rikes öfwerdrifna lefnadssätt, är djupt inskrifwet i deras själar, och med längtan afwakta de den dag, då de kunna öfwa wedergällning på denna werld, som så länge har lefwat som hån för det redliga arbetet, utan minsta deltagande för deras usla ställning, hwilken de, istället för att lindra, låtit allt djupare nedsjunka i elände och förtwiflan."

"Då dessa arbetareföreningar ej tilläfwentyrs inbilla sig, att kunna på en gång omgestalta werlden, utan weta, att de blott genom utwecklande af en ständig och ansträngande werksamhet kunna uppnå deras mål, så faller det af sig sjelft, att att i dessa associationer de bättre elementerna i arbetareklassen äro förenade. Här finnas sådana, hwilka äro mäktiga till utweckling af en större energi, och hwilka äfwen äro i stånd, att bringa offer för en skön idé. I början war det blott få, som trodde på dessa försök med en samfundets omgestaltning nedifrån. Men yttre omständigheter och isynnerhet de lysande resultaterna af särskilda af dessa associationer manade alltmera till efterföljd, och sålunda har under sednaste tiden associationsrörelsen wuxit efter den mest storartade måttstock. Inom nästan alla näringar hafwa sådana arbetareföreningar uppstått och till en del redan krönts med de lyckligaste resultater, och nya äro öfwerallt under bildning. I de aflägsna stadsqwarteren i Paris börjar man grunda en ny samhällsordning, framgången ur folkets eget initiativ, af många ogynnsamt och fiendtligt ansedd, och blott af enskilda wälwilliga män af den bildade klassen understödd och tillrådd."

Malmö arbetare-förening.

Styrelsen hade till i Fredags afton sammankallat föreningens medlemmar, för att öfwerlägga om det stundande walet till en ny ordförande. Först godkändes styrelsens beslut, att ordförande ofördröjwadt skulle wäljas; att den walde genast skulle tillträda sin befattning, samt att han skulle qwarstå till nästa års utgång. Derefter rådgjordes om kandidaterna till denna plats, hwarwid hrr Ruth och Norling tycktes hafwa de största sympatierna för sig. Hrr Björling, Hedström och Berggren afsade sig förtroendet. Widare nämndes hrr Westenius, Bergström och Oheijne. Till sist beslöts att en dylik öfwerläggning skulle hållas som i afton, samt att walet skulle försiggå Fredagen den 17 d:s.

Nästa söndag blifwer diskussionssammanträde i föreningens sal. Det ämne, som först kommer att behandlas, finnes i annonsen om sammanträdet uppgifwet. Då det warit en allmän önskan att dylika sammanträden måtte komma till stånd, skola säkerligen många af medlemmarne infinna sig wid detta tillfälle för ett gemensamt och gagnande utbyte af tankar och åsigter. Wårt mål är att i broderlig endrägt werka för arbetarens wäl. När wi hysa en uppriktig öfwertygelse, må wi då äfwen ärligt framhålla densamma. Om wi finna bättre och mera grundade skäl för en annans åsigt, så är det ingen skam, om wi låta wår egen fara. När man endast ser på det allmännas framgång och förkofran, skola de olika meningarne lätt förenas om en sak. Wid dylika diskussioner winnes äfwen öfning uti att redigt och bestämdt uttrycka sig, något som bör wara en förmån, wärd att eftersträfwa för hwarje menniska och medborgare. Det första försöket, att inför en större folksamling uppträda och göra sina anföranden, är wisserligen icke så lätt, men genom wana öfwerwinnes förlägenheten. Må derföre ingen arbetare draga sig undan, då han har något att framställa. Diskussionen blifwer lifligare, ju flera de äro, som yttra sig.

Den af herr Gumpérd i fjor påbörjade skolan för underwisning i tyska och engelska språken inom föreningen kommer att fortsättas äfwen under kommande winterhalfår, och kunna föreningens medlemmar anteckna sig å en i läslokalen framlagd anteckningslista. Afgiften blifwer såsom förut 3 rdr för hela tiden och betales wid inskrifningen. Närmare härom skola wi nästa gång meddela.

Uppgifter från olika arbetare-föreningar.

Kristianstad.

Arbetareföreningen höll den 29 Aug. på Helgenäs sin sista månadssammankomst för sommaren. Sedan en stor del af föreningens ledamöter samlats i den wackra trädgården och en god messingssextet utfört en del nummer, beträddes talarestolen af föreningens ordförande, som först föredrog en af en ledamot författad, särdeles warmt hållen afhandling "om kunskap och bildning", och derefter afgaf en kortfattad återblick på det stora arbetaretåget till Stockholm i slutet af Juli och början af nästl. månad, samt framförde en hjertlig helsning från de arbetareföreningar, hwilka deltagit i nämnda färd. Föreningens synnerligen wäl sammansjungna dubbelqwartett fägnade derefter de församlade med några som alltid omsorgsfullt utförda nummer af sin rika repertoire, och sedan sattes en lifwad bal champêtre i gång. Mellan dansnumren utfördes flera nya sånger, och då mörkret inträdt, illuminerades trädgården med kulörta pappers-lyktor, hwilka togo sig särdeles wäl ut i den swala, men lugna, aftonen. Kl. 9 bröt sällskapet upp och återmarscherade till staden, föregådda af sångare och lyktbärare samt ackompagnera-

de af musikanterna, som blåste en af sina gladaste marscher. — Det är med synnerligt nöje wi witsorda det i allo exemplariska uppförande, som icke mindre nu än wid föreningens föregående sammankomster gjorde sig gällande.

Ystad.

Den nybildade arbetareföreningen härstädes hade i söndags sitt första ordinarie sammanträde, derwid styrelse waldes: konditor Fr. Dahlman (ordf.), boktryckaren Petzold, jernswarfwaren Kinberg, gelbgjutare Hellström, werkmästaren Schloßherr, skomakaren Bergholtz och maskinarb. Löfgren. Nytt sammanträde kommer att utlysas till den 19 dennes, då förslag till stadgar för föreningen framlägges till granskning. Det tillkännagafs att rektor Bruzelius medgifwit stadsbibliotekets begagnande af föreningens medlemmar, som nu utgöra ett antal af 318 personer af båda könen. Wid detta sammanträde woro 200 personer närwarande och flera medlemmar läto inskrifwa sig.

Honung och Wax,

eller litet af hwarje.

Det sköna i naturen. Hwem bland oß helsar ej med glädje och hänryckning nordens korta wårar och somrar, hwilka till njutning för alla wåra sinnen utbreda en rikedom, som skänker oß de renaste jordiska fröjder? Dock gifwes det ett slags menniskor, som antingen genom en sjuklig och dyster sinnesstämning eller genom ensidiga och förwirrade religionsbegrepp blifwit döfwa och otillgängliga för alla de röster ur naturens werld, som tala om skaparens allmakt, wishet och kärlek. Denna medeltidens anda, som skiljde Gud från werlden och naturen samt ingaf menniskan den tron, att hon borde afsöndra sig från werlden och ensamt lefwa för en öfwersinnelig werld, denna ljusskygga anda sänker ännu sina swarta wingar öfwer månget menniskohjerta, som sjelfmant försakar all den rena och sanna njutning, som Gud i naturen erbjuder. Och likwäl har Gud för menniskans skull målat allting i naturen så skönt. Du, som går med hängande hufwud och slö blick, grubblande på hwarjehanda bekymmer och kanske äfwen twiflande på Guds godhet och kärlek, lyft ditt öga upp och se huru dagens sol kring himmel och jord sprider sitt strålande ljus och kläder liljorna på marken i en skönare skrud, än den Salomo bar, då han i all sin konungaglans wann werldens beundran. Se i den stilla aftonens skymning, huru månans milda öga wänligt blickar ner till din wandringsstig, bredande sitt silfwersken öfwer land och watten; huru mång tusende stjernor, såsom lysande, men oupphinneliga boningar i din faders hus, i i hwarje stråle som hinner ditt öga, sända en helsning från syskonwerlden, hwilken du på afstånd får se men icke besöka. Gack ut i skogar och lundar och öppna ditt öra och hör, huru tusende tungor ifrån morgon till afton sjunga den ewiges lof och glädja sig åt sin tillwaro. Gack ut på dina åkrar och ängar och se, huru säd och gräs der frodas, och dag från dag tillwäxa, och gläd dig deröfwer; men gläd dig icke blott i hoppet om en rik skörd, hwarmed du kan fylla dina lador, lefwa bekymmerslöst och göra dig goda dagar, utan gläd dig mer åt Guds godhet, wishet och allsmäktighet, som derigenom uppenbaras för dina ögon. Ännu tyckes dock flertalet bland menniskorna icke hafwa lärt sig de första bokstäfwerna i naturens för dem ständigt uppslagna bok. De likna till de mesta barn, som, om de få tag i bibeln, endast bläddra i den, nedsmutsa och sönderrifwa bladen, men förstå icke deß gudomliga innehåll. Den åter, som fått, om ocksåen mindre, förmåga att läsa i naturens stora bok, han kan deraf njuta den renaste, den mest oblandade glädje, ty det är en glädje i Gud.

Den goda tonen i en högre bemärkelse är ännu en sällsynthet. Blott få menniskor förstå att föra ett innehållsrikt samtal; att säga en artighet utan att blifwa platt, en tillrättawisning utan att blifwa oartig; att finna gränsen emellan att tala för litet och för mycket; att wälja passande tid och ämne; att disputera utan att förnärma sin motståndare; att wisa aktning för andra utan att wara kryppande; med ett ord, att ständigt hålla den rätta medelwägen i alla de otaliga motsatser, som förekomma i samlifwet mellan menniskor. Härtill erfordras en ganska hög grad af bildning. Man måste inse andan och wäsendet af sina pligter mot medmenniskor, kunna beherrska sig sjelf och wara genomträngd af den önskan, att wilja göra lifwet både för sig sjelf och andra så angenämt, nyttigt och lyckligt, som möjligt. De flesta menniskor iakttaga de yttre formerna utan att ega hjertats bildning. Deraf kommer det, att råa personer kunna wisa yttre tecken till bildning. Det är skal utan kärna; en dressur genom omständigheternas makt. Man twingas till att wisa ett godt uppförande. Man beherrskas och kan ej sjelf herrska; så aktar man sig för att stöta folk med armbågarne eller att trampa dem på fötterna, derföre att man då skulle blifwa utstött af sällskapet. Den goda tonens makt gör, att näswisa och råa naturer måste iakttaga de wanliga höflighetsreglorna; det skulle annars blifwa alldeles olideligt att lefwa bland menniskor. De betrakta höfligheten som ett mode, hwilket man är twungen att följa, för att icke wäcka uppseende; men liksom detta kan förändras, så mena de att höfligheten gerna kan aflösas af grofheten; om den ena eller andra är herrskande, är dem likaså likgiltigt, som om modet fordrar, att man skall bära en rund eller en trekantig hatt. Det faller aldrig sådana menniskor in att betrakta höfligheten i förbindelse med kulturen, och dennas förening med moraliteten. Moralitet och bildning äro oskiljaktiga; det ena stiger i samma förhållande som det andra.

Hederns domstol har sitt säte i den ädelt formade menniskans bröst; deß lagar äro icke skrifna eller samlade i någon lagbok, men deß makt ger sig tillkänna i en oändlig mångfald af handlingar emellan menniskor. Skulle icke hedern finnas, så skulle affärslifwet wara twunget att stanna wid hwarje steg för att upprätta skriftliga dokumenter. Hedern är för affärslifwet hwad äran är för soldaten. Hedern är kreditens fostermor. Hwem skulle wilja åtaga sig den ofantliga börda af arbete, som i allt affärslif är oundwikligt, om man icke kunde lita på någon menniskas ord. Förwärfwen er mycket penningar, men gören det på hederligit sätt! Förädlen ert yrke och läggen på minnet, att ju bättre ansedt det är, desto lättare skall det blifwa er att förwärfwa penningar! Det är werkligen glädjande, att, då man med nedslagenhet tänker på förderfwet på jorden, tillika se det förtroende, den ena menniskan skänker den andra. Wi känna ingen wackrare hyllningsgärd af en person åt en annan. Förtroendet bör man bewara mera än silfwer och guld; hedern är menniskans dyrbaraste egendom.

Utrikes.

Enligt meddelanden från Mexiko hafwa upptäckts twå sammanswärjningar mot presidenten Juarez, båda ledda af inflytelserika män. Den ena gick ut på att obetingadt mörda honom, medan deltagarna i den andra endast wille föra honom i säkerhet, och icke utan i yttersta nödfall beröfwa honom lifwet. Då de imellertid i god tid upptäcktes, kom naturligtwis ej någon af dem till utbrott.

Allt sedan klostertilldragelserna i Krakau har öfwerallt i de länder, hwarest kloster finnas, wisat sig en stark benägenhet att åstadkomma deras nedläggande eller åtminstone jesuiternas förjagande. De nyligen förefallna upptågen i Berlin emot ett dominikanerkloster woro ett uttryck af folkets sinnesstämning, och denna har i går åtta dagar sedan på nytt gifwit sig tillkänna, i det att wid ett af 2000 personer besökt möte i "Tonhallen" i Berlin beslutades, att med alla lofliga medel werka för klostrens nedläggande, jesuiternas utwisande och upphäfwande af konkordatet af år 1821. Deremot förkastades några mera omfattande resolutioner, som hufwudsakligen gingo ut på att skilja kyrkan från staten och skolan från kyrkan. I Bayern har regeringen, åberopande sig på författningens bestämmelser förbjudit afhållandet af en jesuitermission i Öfra Pfaltz.

I New York har man under en längre tid syselsatt sig med tanken på att förlägga Unionens hufwudstad från Washington till någon mera westligt liggande punkt. Det ställe, hwarest Washington är bygd, waldes för 80 år tillbaka, derföre att det låg ungefär i medelpunkten af Förenta staternas då warande område. Men nu, då detta område sträcker sig i wester till Stilla Oceanen, i norr till Ishafwet och i söder till Central-Amerika, måste man söka medelpunkten på ett annat ställe. Man har också redan uttänkt hwarest den blifwande hufwudstaden skall ligga, nemligen wid Missisippes stränder i närheten af S:t Louis. Det är wäl också tal om att wälja sjelfwa S:t Louis, som är en blomstrande och rik stad, men deß innewånare sägas på det högsta undanbedja sig denna ära, af den anledning att hufwudstadens kommunala bestyrelse tillkommer kongressen och man i S:t Louis alls icke önskar att afstå från sin kommunala sjelfständighet.

Den 31 augusti utwexlades i franska utrikesministerns hotell mellan Brasiliens, Danmarks, Frankrikes, Haytis, Italiens och Portugals befullmäktigade ratifikationerna af en den 16 Maj 1867 undertecknad konvention angående anläggningen af en underwattens-telegraflinie mellan Europa och Södra Amerika.

Medicinskt.

Hjelp mot kräftan. Doktor Brandini i Florens har upptäckt att citronsyra borttager den häftiga smärta, som är wanlig i kräftan. En af hans patienter, 71 år gammal: på hospitalet Santa Maria della Scala, war plågad af kräfta på tungan. Der war ingen möjlighet att werkställa någon operation, helst den angripna ytan war alltför widlyftig och ingripande till tungroten. — Den stackars mannen begärde på höjden af sina plågor, att få en citron, hwilket ej war särdeles anmärkningswärdt, då kräftpatienter wanligen hafwa ett utomordentligt begär efter syra. Men som det angripna stället war i munnen, blef en omständighet observerad, hwilken annars möjligen undgått uppmärksamheten — saften af citronen förminskade nemligen smärtan. Då patienten fann detta, begärde han en annan å följande dagen, och detta gaf honom ännu större lindring än dagen förut. Detta föranledde doktor Brandini att försöka citronsyran sjelf i ett krystalliseradt tillstånd. Ett gurgelwatten sammansattes af 4 gran af syran uti 350 gran watten, och detta borttog helt och hållet smärtan; wid deß återbemärkande gjorde samma medel samma werkan. Under loppet af en månad befriade denna behandling icke allenast patienten från all smärta, utan förminskade äfwen tungans uppswällning ganska ansenligt.

Uppmuntrad af denna framgång, förösötte doktor Brandini samma läkemedel å en qwinlig patient, 73 år gammal, som åratal hade warit lidande af en frätande kräfta å bröstet. Skadan hade warit förklarad obotlig, och när hon blef lemnad i en annan läkares hand, woro de plågor hon led sådana, att hon icke allenast saknade nattro sjelf, utan äfwen hindrade andra patienter, som woro i samma inrättning, att njuta någon. Doktor Brandini anwände en påläggning af lin, genomfuktadt uti ofwannämnde lösning på den lidande delen, och den erhållna lindringen war ögonblicklig. Smärtan förswann, och då den, efter ett uppehåll af 6 eller 7 timmar, begynte igen, war en frisk påläggning tillräcklig att afhålla den. Författaren häraf anför åtskilliga andra fall, uti hwilka citronsyra frambragte botemedel för kräftan; och han anmärker med rätta, att om efterföljande försök skulle befinnas lika framgångsfulla, måste citronsyran anses såsom ett stort godt för menniskoslägtet. Ett medel, som är i stånd att bortröfja häftig smärta uti en obotlig plåga, är icke mindre wärdefullt än ett, som kan werka bot uti mer lättbehandlad sjukdomar.

En liberal qvartett.

Fabel af Nix.

(Scenen föreställer ett inre rum å en krog. På ett rankigt träbord står en nära utbrunnen taljdank; omkring detsamma sitter den märkvärdiga qvartetten, bestående af åsnan Calle, tuppen Per, samt oxen och räfven, båda sistnämnde med förnamn Christian. Oxen sörplar oxpunsch (vatten), men de öfriga hafva rykande toddar framför sig. Såsom anmärkningsvärdt kan omnämnas, att åsnan, enligt gammal vana, redan förtärt fyra dylika tankställare.)

Åsnan (med sjelfbehag vridande sina murrhår, börjar följande "till hjertat gående tal". Han talar betydligt i näsan, och tror sig öka effekten genom att mångdubbla r-ljudet):

Mina Herrrarrr!
Vår arma tid är öfver höfvan dum och skral:
man håna vill hvar ärlig, trofast liberal;
åt kungamakten än man lumpen hyllning skänker;
och genom några lejda presters usla ränker,
man religionen ännu ständigt akta vill,
liksom den mörka medeltid, man hörde till.
Den bottenrike yfves och vill icke lossa
åt hvarje ärlig man på hårdt tillsluten pung.
Det arma folkets lott är öfver höfvan tung,
så länge lata embetsmän i ro och lugn
få opåtaldt af stulna skatter fråssa.
Jag derför lemnat har min lugna, frida ro.
Deruppe uti Dalslands undersköna skogar.

Tuppen, (afsides till Oxen.)
Och derför här med svett han oupphörligt knogar,
med ständig vigelans och skoj, det må ni tro.

Åsnan.
Der idog, kärnfast bonde körde mina plogar,
och friden hade i mitt lugna hem sitt bo.
För mensklighetens väl mitt lif jag gerna skänker,
med eldig håg och själ det goda blott jag tänker;
och för det sköna vill jag trofast offra allt . . .

Räfven (afbryter honom)
Ah! Jag dig väl förstår! Du på det skönas vägnar
hvar treflig aftonstund din rika hyllning egnar
åt glada sångerskor.

Oxen (afsides).
Den usla, lumpna palt!

Åsnan.
Ja, du har mycket rätt! För sanningen allena
all maklig, nattlig ro jag måste mig förmena.
Jag offrar allt, ja, allt, för den, mitt gods, mitt lif!

Tuppen.
Då visst du ljuga plär blott såsom tidsfördrif.

Åsnan (ifrigt)
Håll inne, kära vän, med sådana sotiser!
Det visserligen hänt vid ytterst svåra kriser,
att jag af nödtvång nödd har ljugit någon gång;
men då jag blott försökt, att min kredit förstärka.
Dessutom kan man ej så noga alltid märka
hur fint jag skarfva plär -- skål! skål! — stäm upp en sång!

Oxen (med anspråk på att vara talare).
Du pratar persilja, min kära, bästa Calle!
Du känner sanningen ju blott par renommé;
man lika lätt får den uti din trånga skalle,
som i din fina mun en klunk blott utaf té.
Om det ej rafflar starkt, du heller icke sväljer,
och förr åt satans makt din arma själ du säljer,
än du åt sanningen . . . .

Åsnan (häftigt afbrytande).
Men kors, min bästa bror!
Hur kan du så med lugn en trofast vän förtala?
Vi äro båda två ju ultra liberala;
och endast godt och väl om dem, man rättvist tror.

Räfven.
Ja, säkert, säkert är du liberal på ord.

Åsnan.
Af mig en sådan endrägt sällan blifvit spord.
Men jag får säga, att bland goda trogna vänner
är det ej bruklig sed, att emot en man ränner
så med beskyllningar af allehanda slag.
Det riktigt skamligt är, ja, skamlöst tycker jag!

Räfven.
Åh prat! Uti ett trefligt lag man kan ej orden väga!

Oxen (afsides till Tuppen).
Så! Ryck nu lustigt fram med hvad du har att säga.

Tuppen (tillbaka).
Ja, om en liten stund; men än han visst får ha
en duktig dufning till, som smaka skall så bra.

Åsnan (bekymrad, murrhåren äro tillräckligt vridna, liksom hjernan; och under sin oro är han sysselsatt med att maka omkring håret, så att månskenet i nacken blir doldt).

Jag är en man, som mycken, mycken bildning eger.

Räfven (afsides).
Han kan ej stafva till ett enkelt ord en gång.

Åsnan.
Och vid en idog verksamhet, ofantligt lång,
jag lärt att noga väga hvarje ord, jag säger.
På Dal jag umgicks med båd grefvar och baroner.

Oxen (afsides).
Och ändå vill han gerna kallas liberal.

Åsnan.
Med länets höfding var jag på en treflig bal, 1)
der man drack vin och spiste champinjoner,
och dansade vid undersköna toner,
som susade från undangömda zoner;
och der bland krukor syntes granna throner,
omsväfvade af raska amazoner;
från trädens grenar dinglade meloner,
bland drufvor och de gulaste citroner;
der fanns det äfven stoppade kalkoner .....
(det slår klunk i halsen på honom, när han afbrytes af)

Oxen.
Och sen du sjelf i hvita permissioner,
som uti vett tog talrika lektioner,
men icke höjde dina pretentioner
utöfver andra vanliga pultroner.

Åsnan (ifrigt).
Min käre vän, min mening riktigt fatta. —
Ett äfventyr, som hör till de besatta,
Jag skall berätta. Hör nu bara på,
hur lustigt det i denna verld kan gå:
En vinterdag, så kall att kölden smällde,
med några vänner jag min kosa ställde
utöfver isens spegelklara ban
med hisklig fart till närbelägna sta'n.
Men då sig hände, att med mycket brak
vi körde ned uti en öppen vak,
så hästen bröt det ena benet af;
och slädan fann i blånadt djup sin graf.
Den dyra hästen stacks, så att den dog;
och sedan åter jag till hemmet drog —
men har ni hört på något så befängdt:
när hem vi kommo, så var köttet skämdt.

Oxen.
Det var en mas utaf det värsta slaget;
om vintren skäms ej köttet på en dag.

Räfven.
Ja, inte åsnan heller; ty i draget
han ljuga kan med riktigt välbehag.

Åsnan.
Vid allt hvad heligt är, jag vågar svära,
vid lif och gods, vid heder och vid ära!
Ja, fråga Tuppen blott, han vet besked.

Tuppen.
Ja gudbevars, nog kan jag svära med;
men om han skämmas kan, det bryr mig föga. (afsides)
Att komma åt hans tidning 2) är mitt öga!

Oxen.
Men detta här, det är ju bara prat,
så hamsigt re'n, att man blir desperat.
Jag tycker, att när fyra män församlas,
det icke skall med lösa ord blott skramlas;
nej, låt oss då med anda och med själ
först rådslå om — ja — fosterlandets väl!
En liten diskussion, som sig behändigt rör
om folkets sanna väl och till de kloka hör.
Ja, folkets sak, den är så skön att hafva
till käpphäst jemt, när man vill muntert trafva
mot lyckans höjd, samt ärans tempel nå,
der solbelyst, det ses bland lagrar stå.

Tuppen.
Ja, du har rätt! För oss, vi mödans trälar,
som i trycksvärtans svärta 3) ständigt krälar,
det icke finnes något bättre till,
än folkets sköna sak. Jag derför vill
ett ämne föreslå, som säkert ibland alla
skall eder bäst på kräsna läppen falla:
"Hvad är det bästa sätt, att fienden förtrycka,
så att vi komma blott, blott vi till ostörd lycka?"

Oxen.
För tusan tala tyst! Ty någon kan oss höra,
och då vi komma i en hygglig kläm.

Räfven.
Ja, det är liberalt, det hör jag på hvart öra;
men rabulistiskt ock — jag skälfver i hvar lem.

Oxen.
Ja, smila du din räf, jag känner ludna tassen;
du vill nog skära med af piporna i vassen.
Jag dock ej gilla kan en sådan dum motion,
den föreslagen är uti för öppen ton.
"Hvad skall man företa', att arbetsklassen höja
från tyraniets ok, som oss till jorden böja?"
Så tycker jag med fog, den rättast lyda bör.

Räfven.
Ja, du med lif och själ till arbetsklassen hör,
men dina endast ger tre krigare i veckan. 4)

Tuppen.
Ja, du har mer än rätt, han riktigt tillsnördt fickan
och unnar mig ej ens de lumpna korn en gång.

Oxen.
Så gal min käcka gök, jag känner till din sång!
För arbetsklassens väl af all min själ jag svärmar;
men uti denna verld man är sig närmast sjelf.
Ja, fråga denna vän, vår åsna, som mig härmar,
der stolt han seglar fram på lifvets snabba elf
Ej uti arbetslön 5) ett öre, han dem gifver;
och det fast han har mynt, så fullt, som andra gräs.

Räfven (smickrande).
Jag hoppas kära vän. att kunskap du mig gifver . . . .

(Forts.)

---

1). Här ändrar åsnan metern, men man får naturligt öfverse detta felsteg af en så okunnig personlighet.

2). Tuppen talar här om en tidning, som skulle egas af åsnan. Det är ofattligt för oss hvilken detta kan vara, då Zoologien icke omtalar några tidskrifter bland djurverlden; i alla händelser måste den vara djurisk.

3). Detta Tuppens yttrande är äfven obegripligt. Enligt naturens ordning kräla dessa djur i allt annat än trycksvärta, och något undantag från denna regel har man ej hört omtalas.

4). Denna rad är något oklar. Om man äfven förutsätter, att oxen skulle sysselsätta arbetare, är det ej lätt att förstå ordet "krigare", såvida ej dermed menas riksdaler.

5). Se ofvanstående anmärkning.

(S. A)

Charad.

Mitt första hör till jordens drägt
Då hon i grönt sig klär.
Är kroppen tyngd, af sjukdom bräckt,
Mitt andra är den kär.
Hos fattig är mitt helas plats,
Men finnes ej i rikt palats.

C. A.

Malmö Arbetareförenings annonser.

I anseende till de förestående dramatiska representationerna hålles månadens sammanträde Fredagen den 17 September kl. 8 e. m. Programmet kommer att i nästa nummer af denna tidning meddelas.

Komitéen för bildning och nöje.

Diskussions-sammanträde

anordnas i föreningens lokal Söndagen den 12 dennes kl. half 8 e. m.

Ämne: "Hvad är skillnaden emellan falsk och sann bildning?" Derjemte kunna nya frågor framställas till diskussion.

Komitéen för bildning och nöje

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

arrangeras i föreningens lokal Söndagen den 19 September kl. $^1/_2$ 8 e. m. Vidare kommer att genom annons i nästa nummer af tidningen meddelas.

OBS. Repetitionerna till denna konsert äro på följande sätt bestämda: Lördagen den 11 och Onsdagen den 15 båda körerna; Måndagen den 13 blandad kör; samt Tisdagen den 14 manskören. Generalrepetitionen blifver Lördagen den 16. Samlingen sker alla qvällar precist kl. $^1/_2$ 8 e. m

Komitéen för bildning och nöje.

För de af föreningens medlemmar, som önska afgifva sina röster vid det stundande ordförandevalet, är tillfälle beredt att afhämta valsedlar hvarje söcknedag från Lördagen den 11 dennes till och med valdagen kl. 7—10 e. m. Qvitterad medlemsbok skall vid afhämtningen uppvisas Valet kommer att, enligt föreningens beslut, ske vid ordinarie sammanträdet den 17 dennes.

STYRELSEN.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, som restera för qvartalsafgiften. kunna erlägga densamma till waktmästaren i läslokalen hwarje dag kl. 12—2 samt 7—10 e. m.; för öfrigt kringbäres restlängden, men då många af medlemmarne ej träffas, torde desse hafwa godheten att på ofwannämnda tider erlägga afgiften; intet uppbördsarvode betales, när afgiften erlägges i föreningens lokal; derjemte erinras om, att endast de, som ordentligen betalt qvartalsafgiften, få deltaga i ordförandewalet.

Uppbördskomitéen.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: September månad.

Fredagen den 10. Bryggaren H. Nilsson.
Lördagen den 11. Muraren N. Ekelund.
Söndagen den 12. Handl. P. Olsson.
Måndagen den 13. Skolläraren Hellberg.
Tisdagen den 14. Fånggevaldigern Bundt.
Onsdagen den 15. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist.
Thorsdagen den 16. Timmerges Rosengren

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Biblioteket är tillgängligt

hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

Ynglingen F. F. Mårtensson. Gjuteriarb. H. Lundahl. Handl. E. Andersson. Tapetserare A. Andersson. Tapetserare G. Bildsten. Bokhållare Carl Malmgren. Bokhållare Chr. Enberg. Bokhållare Carl Broman. Silfverarb. P. Persson. Inspektor J. Stickler. Styrman Carl M. Holmberg. Inspektor Löfberg. Utskänkare J. Walgren. Arbetsföreståndare Claes Wigström. Korkskärare P. Lindroth. Snickaremäst. A. Svensson. Kopparslagare O. Olsson. Gördelmakare Bruzelius. Bokh Ernst Holmgren. Tvålfabrikör C. Otterman. Skollärare L G. Jönsson. Snickare Bergman. Målare E. Nilsson. Gjuteriarb. J. T. Olsson. Kypare M. Larsson. Skräddare Lars Bodelsson. Skräddare H. Zetterström. Carl Appelin. Hanskmakaregesäll E. Nilsson. Bokbindare W. Sterenius. Landtbr. Pehr Nilsson. Machinist O. Lundgren. Bokhållare Gustaf Möller. Machinarb. N. S. Hejdeman. Fabrikant C. Christersson. Gördelmakare J. Engström. Handl. A. Hirsch. Fanjunkare H. Blondell. Landtbr. C. Kjellman. Skollärare-Elev J. F. Carlsson. Cigarrmakare C. Råberg. Handl. C. G Johnsson. Telegraf-assistent Jakob Forsberg. Skräddare O. Rosenqvist. Vagnmakare N. Sommarin. Handl. C. F. Hedberg. Stenhuggare Grönvall. Urmakare C. Andersson. Landskontorist G. Dreilick. Notarien A. Tublin. Sergeant H. J. Gernant. Perukmakare W. Enbom. Glasmästare C. F. Söderberg Arb. Anders Hansson. Arbetare Pehr Hansson. Skräddare C. H. Asp. Landtbr. A. Nilsson. Landtbr. Christen Nilsson. Mejerist M. Svensson. Hökare O. C. Sånnesson. Ola Nilsson. Jöns Påhlsson. Jeppa Hansson. Ola Svensson. Telegraf-assistent O. Andersson. Länsnotarie J. Regnell. Jöns Möller. Slagtare Granat. Bokhållare C. A. Hane. P. M. Ekvall. Landskontorist O. Hofvander. Sakförare C. Kull. Landtbr Nils Hansson. Landtbr. J. Hansson. Landtbr. P. Nilsson. Landtbr. A. Nilsson. Bokbind. G. Roth. Landtbr. Ola Hansson. Landtbr. Anders Eriksson. Handl. H. Gan. Åbo Hans Olsson. Frans Mårten Schelin. Skollärare H. Lund. Åbo Hans Larsson. Fabrikör Lemke. Studerande A. Björkman. Landtbr. L. Larsson. Rådman Runström. Orgelbyggare S. Gudén. Landtbr. P. Fries.

(Forts.)

Förteckning öfver qvinliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 33).

Mamsell Mari Kyltzer. Fru Andersson (Handl.) Mamsell G. Malmlöf. Fru M. Ekholm. Fru E. Westberg. Jungfru Emelia Carlsson. Mamsell Augusta Broman. Mamsell Carolin Polentz. Mamsell Lovis Polentz. Skollärarinna Mari Andersson. Mamsell Emma Ovenius. Hustru Chatrina Holmberg. Mamsell Maria Andersson. Fru Nanna Pålsson. Mamsell Amalie Winkler. Fru Christin Forslund. Mamsell Anna Lindgren. Jungfru Anna Magnusson. Jungfru Albertina Hagman. Jungfru Elin Zakariasson. Fru Svensson. Mamsell Maria Lundqvist. Jungfru Christina Nilsson. Fru Bruzelius. Jungfru Johanna Pettersson. Enkan Hanna Nilsson. Junfru Albertina Olsson. Fru M. Torner. Fru B. Ekelund. Fru Emma Arfvidsson. Fru C. A. Jönsson. Jungfru Petronella Lind. Jungfru Agda Mikaelison. Jungfru Hilma Bergman. Hustru Anna Pettersson. Hustru Bengta Larsson. Jungfru Hanna Nilsson. Enka Johanna Malmgren. Jungfru Anna Berling. Fru Pella Setterström. Jungfru Anna Andersson. Mamsell Christina Olsson. Jungfru Elise Malmros. Fru Bothilda Svensson. Mamsell Christin Nyström Mamsell Augusta Lundgren. Jungfru Emma Larsson. Mamsell Maria Schmidt. Mamsell Johanna Amanda Olsson. Jungfru Kjerstin Persson. Mamsell Helena Kullberg. Hustru Anna Christersson. Mamsell Emma Rundqvist. Hustru Ingri Worm. Hustru Hanna Göranson. Fru Doris Hirsch. Enkefru Leipziger. Fru Mari Olsson. Fru Carolin Johansson. Fru Forsberg. Jungfru Botilda Larsson. Mamsell Therese Schertén. Jungfru Carolina Hindricksson. Fru A. Pålsson. Mamsell C. C. Gärdeman. Hustru Elna Nilsson. Mamsell C Elmgren Fru Anna Björkholtz Hustru Pettersson. Fru Gernant. Jungfru Elna Ahlqvits. Fru Maria Asp. Fru Hilma Thonardt. Hustru Emelie Bolmstedt. Fru Lagerholm. Jungfru U. Jonsson Fru Sophie Fränsell. Fru Mathilda Roth. Fru Carolin Gunst. Fru C. Hofvander. Fru Beckman. Hustru Persson Hustru Erlander. Mamsell O. Råberg. Jungfru Magretha Larsson. Jungfru Anna C. Jacobsson. Jungfru Maria Roslin.

(Forts.)

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Wed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 38. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 17 September | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Predikotur.

17 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhör kl. ½ 8 f. m. med dem som bo i qwarteret Blomman.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: S. M Adj. Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

September.

Fred. d. 17 kl. 8 e. m. Allmänt sammanträ- med Malmö arbetareförening, samt ordförandeval.

Sönd. d. 19 kl. ½ 8. Konsert med dans i Malmö arbetareförenings sal; inträdesafgift 25 öre.

Månd. d. 20 kl. 11 f. m. Auktion å lösörebo efter destillatören Dahlqvist å Rådhuset.

„ „ „ kl. 12 midd. Lösöreauktion å rådhuset.

Tisd. d. 21 kl. 10 f. m. Lösöreauktion efter bokhållaren Malmstein i Schönfeldts gård vid Östergatan.

Torsd. d. 23 kl. 10 f. m. Lösöreauktion å rådhuset.

„ „ „ kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförerings uppbördskomité.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m., **4**,45' e. m. och **8**,50' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0' f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38' e. m. och **9**,59' e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45, f. m. **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3' e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes nyheter.

Stockholm.

Nytt myntsystem. Med anledning af riksdagens beslut, har regeringen nu tillsatt en komité med uppdrag att utarbeta förslag i detta hänseende. Det synes werkligen oförklarligt, att statsmakterna äro betänkta på att införa ett nytt myntsystem endast några få år efter det nuwarandes antagande. Utom den babyloniska förbistring som en sådan mängd af mynt åstadkommer, äro dylika experimenter förenade med ej så få kostnader för staten. Åtminstone borde de gamla gustafvianska mynten helt och hållet aflysas innan man införde ännu flera myntsorter.

Fiske med dynamit. En del samwetslösa personer hafwa tagit sig före, att genom dylika sprängsatser döda fisken. Fiskeri-intendenten och landtbruksakademiens förwaltningsutskott hafwa nu i samråd utarbetat ett förslag till förbud härå, hwilket erhållit regeringens sanktion.

Telegrafförbindelse. Arbetet med telegraftrådens nedläggande emellan Grisselhamn och Nystad i Finland är nu påbörjad. Stolparne å stranden äro uppsatta och ett engelskt ångfartyg ditwäntas för att nedlägga kabeln. Arbetet ledes af major Akrell och kommissarien Madsen från Köpenhamn.

Emancipationen. Frågan om qwinnans rättighet att utöfwa läkareyrket har tagit ett steg framåt, derigenom att lärarekollegiets pluralitet inom Karo inska institutet i hufwudstaden på det warmaste förordat idéen om att anordna särskild medicinsk underwisning för fruntimmer. En ny utsigt till en bättre werksamhet och utkomst är således öppnad för dessa arma warelser, som nödgas framlefwa en bekymmersam tillwaro af det lilla, som kan förwärfwas med synålen. — På ännu ett annat sätt har man i dessa dagar sökt att bereda medellösa fruntimmer en rikligare utkomst, än nu är förhållandet. En insändare i swensk bokhandels tidning föreslår nemligen, att boklådor skola öppnas i rikets smärre städer, som hittills saknat sådana, samt anförtros åt fruntimmer. Flera städer uppräknas. Detta företag skulle säkerligen utfalla till allmän belåtenhet.

Sweriges fjerde monitor har i dessa dagar gått af stapeln i Norrköping. Stackars menskliget som genom mordwapens förfärdigande nödgas köpa sin fred!

Högsta domstolen har utfärdat twenne utslag, som båda komma att gälla som prejudikater. Genom det första har den ådömt en torpare att draga försorg om sin fader, så att fattigwården ej dermed behöfwer betungas; genom det andra underrättas man, att wid beswärsmål borgesmännens wederhäftighet måste bestyrkas.

Ny skola. Den från Falun förflyttade bergsskolan är nu öppnad i hufwudstaden. Trenne lärare äro antagne, men endast fyra elever hafwa till dato anmält sig för att genomgå densamma.

Fotolitografiska aktiebolaget i hufwudstaden har haft att glädja sig åt en större beställning. En ny storartad upplaga af Em. Swedenborg skrifter skall nemligen uppläggas för England och Amerika. Den kommer att omfatta 20,000 foliosidor. Af hwarje sida tages en fotografi, och af hwarje sten 110 exemplar. Det blir således måhända det största arbete, som någonsin utkommit i denna wäg.

Landsorten.

Gefle har åter warit hemsökt af en eldswåda, ehuru af en mindre betydenhet. Den utbröt i hr Flensburgs träträdsfabrik, men släcktes inom några timmars förlopp.

Eskilstuna. Trenne falskmyntare äro gripna på bar gerning. De hade utprånglat sedlar af Örebro bank, hwilka synbarligen föreskrifwa sig från falskmyntarefabriken inom Kalmar län.

Wenersborg. I tidningen för Wenersborgs stad och län berättas följande:

Någon afton under förslutna weckan, just under det den wid gröna stugan tjenstgörande sextetten höll på att utföra ett potpourri ur Aubers bekanta opera "Hin ondes andel", infann sig en liebhaber, som, lyssnande till de wälklingande tonerna, i hast blef uppmärksam på huru flitigt publiken offrade i den för musikens räkning utställda sparbössan. Det tycktes honom härwid såsom om publiken war alltför gifmild, hwarför han beslutade sig för att gifwa en liten scen ur nämnda opera, derwid han antog hin ondes roll för att taga sin anpart af kollekten. Han annammade offerkistan och förswann med densamma, men troligen fann han wid undersökning skatten så frestande, att han ansåg delning obehöflig. Den förswunna sparbössan återfanns aldrig mera, och ännu mera harmligt war det för de musicerande, att då publiken påföljande afton war särdeles böjd för att lemna dem sin tribut, fanns ingen bössa att lägga uti.

Halmstad. Derstädes har man bildat ett bolag för bedrifwande af spanmålshandel i stor skala. Den dristige P. Olsson från Helsingborg är i spetsen härför.

Engelholm. Denna stads tidning omtalar, att genom en kraftig borgmästare, god själawård samt goda skolor har den arbetande klassen så förbättrats på 20 a 30 år, att den nu utgör ett mönster af sedlighet ifrån att hafwa warit försjunken i alla möjliga laster. — Ett nytt orgelwerk är uppsatt i Munka-Ljungby kyrka. Det är förfärdigadt af hr J. O. Lundahl från Malmö, har kostat 4 000 rdr, samt berömmes mycket.

Helsingborg. Den sedwanliga nötplockningen har härstädes blifwit firad; under ledning af skepparen Petter Månsson uttågad circa 150 personer till Tullborna skog, hwarest plockningen skedde, hwarefter glädjen stod i högan sky.

Kristianstad. Bref har anländt från den förrymde byggmästaren Rolff från England. Han råder deri sina borgesmän att betala, samt tager hela saken med den största lätthet. Affärerna äro ohjelpligt intrasslade. — Förslag är nu uppgjordt till en wattenledning från Råbelöfs sjö, och man wäntar deß snara utförande.

Lund. En elfwaårig gosse, son till en arbetskarl i Höör, har förswunnit från hemmet. Innan han bortgick, uppgaf han, att han skulle ut i werlden för att försöka sin lycka. Förgäfwos sökes han öfwerallt.

Malmö.

Arbetaremötet i England. I Birmingham hölls under de sista dagarne i förl månad en kongreß af engelska arbetare, på hwilken utslutande arbetsklassens ledare och representanter förde ordet, bland dem: Cremer, Howell, Odger, Owen och G. Potter. Mycket löst tal förnams naturligtwis äfwen här; men man kan likwäl i allmänhet säga, att de förda diskussionerna och fattade besluten hade haft en wida mera praktiskt pregel, än hwad fallet warit på liknande möten å det europeiska fastlandet. Den första dagen öppnades mötet med ett längre tal af G. Potter hwilket wisserligen omfattade alla möjliga politiska samhällsfrågor, men slöt med ett kraftigt upprop att föra krig mot dryckenskapen, emedan man dermed äfwen lättast och kraftigast motarbetar fattigdom och brott.

Ett af hufwudämnena för förhandlingarne omfattade skiljedomstolar mellan arbetsgifware och arbetare. Owen förklarade, att de forna lagarne om skiljedom af 1829 och förlikningsbemedling 1867 icke warit af stor nytta; deremot hade de friwilliga förliknings-komitéerna med representanter från båda sidor wisat sig mycket wälgörande och wunnit stor utbredning. Dylika hade nersatts i Manchester Oldham, Leeds, Nottingham, Birminaham Bristol och andra fabriksstäder. Kongressen uttalade sig äfwen för, att man skulle tillråda ett allmänt bruk af denna inrättning, för att undwika stridigheter mellan kapital och arbete.

Arbetsinställningarne, de s. k. strikes, förklarades ofta bringa arbetarne i armod och fabriksherrarne till ruin, hwarför de endast i yttersta nödfall borde tillgripas.

De så kallade industrial-partner-ships mellan fabrikanterna och deras arbetare, enligt hwilka arbetarne få del i fabrikens afkastning i förhållande till deras aflöning och deßutom kunna få tillfälle att köpa aktier i sjelfwa fabriken, förklarades böra allmänt införas.

I afseende på arbetstiden uttalade kongressen, att en förkortning i denna — 8 timmars daglig arbetstid framställdes såsom lämplig — skulle wara i hög grad önskwärd för arbetarnes kroppsliga, såwäl som för deras andliga och sedliga wäl, och skulle deßutom komma de många arbetslösa till godo. Man tycktes likwäl ej betänka, att en nedsättning i arbetslönerna sannolikt skulle härat följa.

I hänsyn till de arbetslösa wille kongressen ha antalet lärlingar faststäldt i förhållande till antalet wuxna arbetare. Potter föreslog dock ett kraftigare medel, neml. twungen skolgång till det 14:de året, och kongressen antog såsom beslut, att man icke skulle kunna tillfredsställa folkets anspråk och behof, med mindre än att man öfwergick till ett kostnadsfritt, med twång ålagdt skolsystem (sådant wi redan ha i Swerge), hwilket derjemte skulle wara bekännelsefritt (utan afseende på hwilken religionslära lärjungarne tillhöra, detta sakna wi ännu här), och att kongressen derför hoppades, att regeringen redan i nästa parlament skulle föreslå en lag på denna grundwal.

Kongressen uttalade sig äfwen för att understödja den walförening, som will skaffa nya arbetarerepresentanter in i Underhuset; för anslutning till bemödandena om att skaffa de egentliga jordbrukarne jord till egendomen (hwilket redan här i Swerge från urgamla tider eger rum); för grundläggandet af egna arbetaretidningar.

Till sist beslöt kongressen, att man skulle söka att bringa till stånd en nationalförbindelse mellan alla de enskilda arbetareföreningarne, hwilken förbindelse sedan skulle träda i international beröring med andra länders föreningar.

Nyttig förening. I Göteborgsbladet "Arbetaren" läses: På grund af den uppmärksamhet deras snickeriolster börjat winna i utlandet och för att bibehålla kredit, har ett antal af de snickeriidkande bönderna i Lindome bildat en förening, med syftemål att skaffa torrt och godt wirke för möblerna.

Hwilka yrken äro helsosammast? I staten Massachusett har man nu noggranna statistiker för 25 år till 1867. Dödslistorna innehålla åtskilliga intressanta siffror. Det wisar sig deraf, att de samhällsklasser, som hufwudsakligen sysselsätta sig med själsarbete öfwerhufwud taget lefwa längre än t. ex. handtwerkare som arbeta inom hus. Domare hafwa i medeltal hunnit den högsta ålder, nemligen 66 år; dernäst jordbrukare 64; så predikanter 57; lagkarlar, läkare och professorer 56; bokhandlare 55 och civiltjenstemän 54; handtwerkare, som arbeta

i fria luften 51, dej som arbeta inom hus från 47 till 43; qwinnor 38 år. Med anledning häraf gör en amerikansk tidning följande sunda betraktelser: "Wåra studerande män dö icke af för stor ansträngning af hjernan, utan af för liten kroppsrörelse; icke af för mycken näring för själen utan af för mycken mat för magen. Många flera skada sig genom omåttligt tillfredsställande af passioner och kroppens drifter, än genom omåttligt hängifwande åt sinnesansträngning. Tobak och spirituosa åstadkomma mycket mera förtunning af hjernan och hjertsjukdomar bland studerande än trägna studier. Ett sundt sinne i en sund kropp kan uthärda nästan obegränsad ansträngning utan skada, men om kroppen skadas genom omåttlighet eller försumlighet, lida äfwen själsförmögenheterna och båda duka under."

En arbetareförening. Torshälla, i förening med det närbelägna Nyby bruk, har wisat, hwad som genom enighet och sträfwan kan utföras äfwen inom arbetsklassen. Några arbetare började ifra för stiftandet af en sjuk- och begrafnings-kassa — någon dylik stiftelse fanns ej förut på platsen. I Januari 1867 kom den till stånd, räknade 27 manliga och 18 qwinliga ledamöter. Lyckan gynnade företaget, och hela året 1867 fortgick, utan att någon utbetalning ur kassan kom i fråga — framgången wäckte mod och håg till flera företag. Under de månadtliga sammankomsterna i sjuk- och begrafnings-kassan började man diskutera frågan, huruwida man icke äfwen genom sammanskott skulle kunna komma derhän, att en liten handel kunde öppnas. Beslut och handling ha hos dessa små samhällens arbetare wisat sig wara ett. I Mars 1869 woro 200 aktier a 10 rdr tecknade. Inbetalningarne ha ordentligt influtit, en liten egendom inköptes af aktiebolaget, och handeln öppnades i förliden Augusti månad. Detta tyckes wara mycket gjordt, då man tager i betraktande, att folkmängden i Torshälla stad samt Nyby bruk inskränker sig till 800 personer.

Malmö arbetareförening.

Sistlidne söndag war diskussionssammanträde i föreningens sal. Enligt förut gjordt meddelande samtalades öfwer ämnet: "Hwad är skilnaden mellan sann och falsk bildning". Herr Björling inledde disskussionen med en kort utweckling af ämnet wisande, att en sann bildning hade sin rot i hjertats ädelhet; denna ädelhet måste åter wara byggd på menniskans moraliska och religiösa känsla. Sålunda är den sanna bildningen till finnandes icke blott hos wetenskapsmannen eller den lärde, som wäl kan kallas wetenskapligt bildad, men ofta saknar hjertats godhet, utan hos hwarje menniska, arbetaren och den lärde, den rike och den fattige, hwars sträfwan är att werka i det godas tjenst bland sina medmenniskor. Den falska bildningen är den förras motsats och hwilar på ingen annan grund, än personens egenkära föreställningar om sin egen förträfflighet, samt på ytligt förwärfwade kunskaper, hwilka gifwa en polerad yta, men skänka ej karakteren en ädlare lifsriktning; deraf uppkommer denna söndring ibland menniskor som alstrar strid, osämja, hat och ett ständigt jägtande efter att endast sjelf winna öfwertaget, äfwen om det skulle ske med undertryckande af andras rätt. — Härefter begärde Ekeroth ordet, anförande, hurusom i ordet bildning låg betydelsen af en utweckling, som försiggår hos menniskan. Bildningen framstår ej helgjuten på en gång; den måste fostras, eller utgör egentligen en beständigt försiggående uppfostran. För att ernå en werklig bildning, måste man erhålla en god uppfostran. Om denna än i barndomen blifwit försummad, kan man sjelf uppfostra sig, d. w. s. sjelf bilda sig. Men all sann bildning hwilar på den religiösa känslan såsom grundfästet. Utan religionen, lifsgemenskapen med Gud, blifwer all uppfostran, all bildning en missriktning i det menskliga wäsendet, menniskan uppnår då icke det werkligt menskliga, en sann humanitet. Bildningen kräfwer äfwen, att man skaffar sig de utwägar och medel, som nära och underhålla densamma; derför söker man kunskaper; och det wore skäl att wid detta tillfälle äfwen tala om de ämnen, som kunde anses gagnande, isynnerhet för arbetaren, att förskaffa sig insigt uti. — Westenius framhöll i ett längre anförande huru den sanna och falska bildningen wisar sig hos en person i hans lif; derwid berättande en flickas historia; berättelsen war hemtad från en af Danmarks folkhögskolor. Talaren definierade bildning, såsom utgörande "ett upplyst förstånd och ett ädelt hjerta"; men man kunde hafwa religiös känsla utan att hafwa aktning för religionen — ett yttrande som gaf anledning till ett lifligt meningsutbyte. — Oheine wille ej, att man disputerade om religion inom arbetareföreningen, emedan i reglementet war sagdt att inga religiösa föredrag fingo förekomma. — Ekeroth anförde, att det war en wäsendtlig skillnad mellan att hålla religiösa föredrag och att tala om den religiösa känslan och religionen, såsom nödwändiga för en sann bildning. — Landgren och Bergström yttrade sig emot Oheine för ett opassande uttryck i hans anförande. — Efter det diskussionen fortgått en god stund under den lifligaste stämning, afslutades sammanträdet; och kommer framdeles dylika sammanträden att hållas. De närwarandes antal utgjorde 150 a 200 personer.

Ekonomiskt.

En ny kemisk huswän.

Från kemistens outtömliga preparatskåp hafwa under sednare åren många anmärkningswärda ämnen banat sig wäg till hushållet och familjen samt gjort sig oumbärliga för dessa. Åtskilliga såsom glycerin och benzin, som för knappast endast 20 år tillbaka endast woro bekanta för kemisten, äro numera kemiska huswänner, och nästan årligen lär allmänheten att känna nya sådana, mer eller mindre wigtiga.

I England har man redan sedan flera år tillbaka allmänt anwändt ett ämne som kallas öfwermangansyradt kali, och wi äro öfwertygade om, att äfwen hos oss skall detta ämne finna en widsträckt anwändning. Många af wåra läsare hafwa sannolikt redan gjort bekantskap med detsamma, ehuru kanske owetande derom, såsom ett af läkaren ordineradt medel. Emellertid uppmana wi wåra läsare, att i det allmännas intresse egna wår "huswän" en närmare uppmärksamhet.

Namnet öfwermangansyradt kali, klingar wisserligen mycket lärdt och förnämt, men wår wän har äfwen ett annat namn, nemligen "mineralisk kameleont". Detta namn erhöll han i anledning deraf ett wid dess beredande (af brunsten) uppstår en massa, som, kokad i watten, gifwer en lösning, hwilken flera gånger förändrar färg och blifwer först grön, derefter blå, sedan purpurröd samt slutligen, då den en längre stund warit utsatt för luften och under det att bruna flingor afsöndras, färglös.

Den djupt purpurröda lösningen af det öfwermangansyrade kalit, hwilken för kemisten utgör ett wigtigt hjelpmedel wid hans undersökningar, benämnas af honom ännu i dag kameleontlösning. Öfwermangansyradt kali liknar nästan swarta krystallnålar, hwilka, förda intill ett fuktigt finger, förorsaka bruna fläckar, som äro temmeligen swåra att borttaga. Det måste, skyddadt mot fuktighet, förwaras i wäl tillslutna kärl.

Såsom wi skola wisa, förtjenar kameleontlösningen hufwudsakligen i twenne afseenden wår uppmärksamhet, å ena sidan för sin utomordentliga kraft att förstöra röta, å andra för sin förmåga att färga. Den förstnämnda egenskapen är en följd af dess stora förråd på syre, den andra måste tillskrifwas brunstenen, som bildas wid dess sönderdelning.

Manganen, en med jernet beslägtad metall, delar med få andra elementer förmågan att fasthålla en jemförelsewis stor mängd syre, hwilket i öfwermangansyran är så ymnigt, att en del deraf fortfarande sträfwar att aflägsna sig (befinner sig således i ozontillstånd) och begagnar första lägliga tillfälle för att lösrycka sig och förena sig med andra kroppar samt förändra och förstöra dem. Denna egenskap hos öfwermangansyran gör henne på många sätt praktiskt anwändbar.

Såsom norm wilja wi antaga en kameleontlösning, som är beredd genom upplösning af en del öfwermangansyradt kali i hundra delar destilleradt watten (densamma kan erhållas från hwarje apotek); den måste förwaras i flaskor tillslutna medelst glasproppar; och som lösningen, ifall den oförsigtigtwis blefwe intagen, kunde blifwa skadlig genom sin energiska werkan, böra flaskorna wara försedda med tydlig beteckning om innehållet.

Hwilken husmoder har icke, särdeles om sommaren, erfarit det obehaget, att till utseendet friskt kött snart blifwer illaluktande? Kommer köttet friskt från slagtaren och beredes det straxt till föda, så kan naturligtwis något sådant icke så lätt förekomma; husmödrar som köpa köttet från torget, lära dock rätt ofta hafwa förspord detta missöde; då det inköptes war det utan lukt och efter twå timmars förlopp luktar det illa. Hwad är wäl att göra derwid? Enklaste medlet är — att bortkasta det och köpa annat kött i stället. Detta medel anwändes temligen ofta, men kan just icke kallas ekonomiskt.

Lägger man deremot det råa, skämda köttet i ett kärl med watten, så att det fullkomligt betäckes af detta sednare, och i wattnet blandar så mycket af kameleontlösningen, att det får en wacker rosenröd färg, så skall man märka, att denna efter en kort stund förswunnit och på samma gång köttets elaka lukt; om detta sednare icke skett fullkomligt, så tillsätter man ännu något kameleontlösning till wattnet, och låter det stå, tills färgen hunnit förswinna. Köttet lägges derpå i friskt watten och rentwättas från de flingor, som, under det att kameleontlösningens färg skingrade sig, blifwit afsatta och bestå af fullkomligt oskadlig, smaklös brunsten.

Den förskämda köttlukten utwecklar sig först wid ytan; har förskämningen hunnit längre, så är det ändamålsenligt att först twätta det i en lösning af kamill, låta det ligga deri en fjerdedels timma samt derpå anwända kameleontlösningen i friskt watten. Hwarje husmoder känner, hwilken möda det kostar att rengöra och från lukt befria slagtdjurens inelfwor; här har — naturligtwis efter tillbörlig twättning af inanmätet — wår lösning en öfwerraskande werkan.

Icke blott rått kött, som blifwit angripet, kan med lätthet åter göras godt genom kameleontlösningen, detsamma gäller äfwen för saltadt, kokt och stekt kött; naturligtwis måste i sednare fallet det från obehaglig lukt befriade, rentwättade köttet, dock genom kok-konsten upparbetas till smaklig föda.

Liksom i köttet, så frejdar wår huswän sitt namn äfwen wid toiletten. Några droppar häraf, blandade med ett glas watten (så att detta blifwer rosenrödt), gifwa det owedersägligen billigaste och werksammaste munwatten.

Kameleontlösningen tillintetgör icke allenast den elaka lukten från ihåliga tänder utan borttager också ögonblickligen hwarje slags främmande lukt, såsom af mat etc. — en betydelsefull wink för rökare!

För en mångartad anwändning lämpar sig kameleontlösningen omsider i sjukrummet. Intet bättre medel gifwes till renande af genom smittämnen förgiftad luft, än kameleontlösning. Denna har framför de i detta hänseende lika werksamma medlen, chlorkalken, chlorwattnet och den jovelliska luten, det företrädet, att den saknar lukt; också kan icke hwem som helst alltid lika lätt öfwertyga sig om beskaffenheten af hwarjehanda andra medel, under det kameleontlösningens werksamhetsgrad med lätthet kan bestämmas af dess ljusare eller mörkare färg. Till klosettluftens renande, en sak, som i helsans och snygghetens intresse är af lika stor wigt som bruket af skurwatten, har man i England under flera år också med förkärlek anwändt öfwermangansyradt kali.

Af det föregående inser man lätt, hwilken werkan kameleontlösningen äfwen måste utöfwa wid rötsår; likaledes torde detta medel, i icke allt för utspädd form ingjutet i såret, med framgång kunna anwändas mot bett af galna hundar, giftiga ormar o. s. w. Wid stark transpiration förtjenar kameleontlösningen att rekommenderas såsom ett särdeles förträffligt reningsmedel. I förbigående wilja wi anmärka, att man wid twättning med kameleontlösning icke bör samtidigt, utan efter kort mellanrum, anwända twål, emedan denna genom kameleontlösningen likaledes lider af förstöring.

En sådan lösning kan likaledes, med god framgång anwändas för att göra den så kallade torsken i swalget etc. på barn oskadlig. För detta ändamål torde det wara nog, att en till twå gånger dagligen inpensla något af denna wätska i munnen, som derefter alltid bör sköljas med rent watten.

Det öfwermangansyrade kalit, såsom förstöringsmedel för allt främmande och abnormt, kan otwifwelaktigt anwändas för många, här icke omnämnda ändamål; nu wilja wi emellertid blott i korthet widröra det såsom färgmedel.

Ehuru detsamma icke gifwer håret på lefwande kroppar en äkta färg, så förmår en kameleontlösning dock gifwa en äkta brun färg åt hår, som blifwit skildt från den lefwande kroppen, således äfwen åt fårull. Färgningen sker helt enkelt på det sätt, att man i mjukt till kokning upphettadt watten gjuter kameleontlösning, mer eller mindre, allteftersom man will hafwa mörk- eller ljusbrun färg, och deri nedlägger ullen eller det yllna tyget. Ganska snart är ullen färgad och twättas derpå i friskt watten, för att blifwa befriad från det widhängande bruna pulwret.

Wi hafwa härmed påpekat de goda werkningarne hos wår nya wän och hoppas, att wårt rekommendationsbref måtte öppna för honom wåra läsares hus, och sedan qwarhålla honom såsom en gammal, pålitlig huswän.

Utrikes.

I den omtwistade frågan om Nordslesvigs återlemnande till Danmark på grund af pragerfredens bestämmelse i dess femte punkt har ett nytt uppslag i dessa dagar gått af stapeln. En officiös preussisk tidning hade häromdagen, förmodligen i ett obewakadt ögonblick, låtit undfalla sig den naiva förklaringen att preussiska regeringen alldeles icke behöfwer återlemna Nordslesvig, emedan befolkningen derstädes bort, för winnande af ett sådant mål, af egen drift genom friwillig omröstning begära att få återkomma under Danmarks spira. De danska tidningarna woro begripligtwis genast till hands att sprida underrättelsen om denna nya slingerbult och föranleda ett talrikt besökt möte för några dagar sedan i Haderslev, derwid beslöts att i en adress till konungen af Preussen framställa befolkningens begäran att wara återlemnad till den stat, med hwilken den genom språk, lagar och seder eger en naturlig sammanhörighet. Flera framstående nordslesvigare waldes att å provinsens wägnar frambära deras önskan till konung Wilhelm, hwilken dock sannolikt, för att undwika det swåra dilemma, hwari detta steg å befolkningens sida skulle försätta honom, helt enkelt wägrar att gifwa företräde åt deputationen och möjligen äfwen att genom tredje hand mottaga den beswärande adressen.

Inrikesministern i Österrike har afsändt en rundskrifwelse till samtliga provinsers guvernör angående frågan om upphäfwandet af de alltför ofta återkommande katolska kyrkofesterna. Ministern förklarar, att det icke tillhör regeringen att förminska dessa festers antal, men att man bör upplysa folket i så fall och söka förmå det att friwilligt afskaffa öfwerflödiga kyrkofester, hwilka på ett skadligt sätt ingripa i arbetstiden. Ehuru det går en hofsam ton igenom hela denna skrifwelse, skall den dock med säkerhet åstadkomma en ännu större spänning än hittills mellan österrikiska och påfliga regeringarne.

Arbetareoroligheterna i Hamburg synas ha warit temligen allwarsamma: Ehuru de på allt sätt sökt skrämma främmande arbetare, ha dock sådane till ett antal af 300 antagit tjenst i flera fabriker. Hamburger-arbetarne höllo det ena mötet efter det andra, och den 8 September på eftermiddagen bröto de sig in i en wagnfabrik, hwarest de åstadkommo betydlig skada. De kommo då i handgemäng med främmande arbetare, af hwilka flera sårades och en dödades. Hopen drog derpå ut först mot en annan fabrik och sedan mot en arbetarebostad, hwarest många af de främmande bodde. Der huserade de förskräckligt, tills dess polis infann sig, och då blef bataljen ännu häftigare. Det lyckades ej polisen att arrestera mer, än en enda af upprorsmakarne.

Söndagen den 29 sistl. augusti blefwo de af Lausannes inwånare och gäster som promenerade wid Genèversjön, öfwerraskade af ett besynnerligt regn. Millionstals bewingade myror nedföllo nemligen och betäckte i bokstaflig mening fält och wägar. Utewarande personer beswärades högligen af dessa närgångna insekter, hwilka utan att begära tillåtelse helt oförsynt smögo sig in öfwerallt och särdeles för det wackra könet wisade sig i högsta måtto påflugna. Detta lefwande och för menniskokroppen plågsamma regn fortfor i fulla fem minuter, och ännu i förra weckan låg marken öfwertäckt af döda eller halfdöda bewingade myror.

Om Svenska Folkundervisningen.

I.

Historisk öfverblick.

(Forts. fr. N:r 33.)

Efter 1809 års regementsförändring, då nationen återvann rättigheten att på bestämda tider genom sina ombud deltaga i behandlingen af rikets allmänna ärender, uppstod åter ett lifligare intres-

se för allt, som rörde folkets undervisning; fastän det fanns många under enväldet uppfostrade, i öfrigt utmärkte män, som ännu hyste betänkligheter vid att låta densamma få en större utsträckning.

Ända hittills hade folkskolan på de flesta ställen varit flyttande, och undervisningen meddelades af till större delen af oskicklige personer. För att i någon mån afhjelpa detta missförhållande, stiftade den patriotiske grefve Jakob Gust. De la Gardie på Löberöd och den upplyste erkebiskop Carl von Rosenstein Stockholms vexelundervisningssällskap. Man åsyftade att, genom samverkan af sakkunniga och praktiska män, anskaffa och tillhandahålla tjenliga skolmaterialier, samt att bilda skickliga lärare för folkskolan. Rikliga bidrag från enskilda inflöto snart till detta sällskap, och ett dylikt bildades äfven i Göteborg.

Tvenne seminarier för bildandet af folkskollärare inrättades på 1830-talet; det ena blef på föranstaltande af förutnämnda sällskap inrättadt i Stockholm och fick sin lokal i det förutvarande Maria kronobränneri vid Björngärdsgatan samt öppnades den 14 Okt. 1830 Med detta seminarium förenades en särskild folkskola, hvari barn af båda könen från början erhöllo kostnadsfri undervisning "uti alla de till barnskolor hörande läroämnen och i gymnastik."

Den andra och mera fullständiga folkskollärarebildningsanstalten var den, som, efter förslag af dåvarande professorn, sedermera biskopen Joh. Henr Thomander, inrättades i Lund år 1838 och förenades med allmänna barnskolan. Från denna anstalt hade år 1842 ej mindre än 160 lärareelever blifvit utexaminerade. Intill år 1842 inrättades åtskilliga nya fasta folkskolor, småbarns-, söndags- och aftonskolor, katekes-, borgare- och slöjdskolor. Mångfaldiga och betydliga donationer gjorde detta möjligt under en period, då landets tillgångar och materiella utveckling ännu stod på en i jemförelse med en sednare tid ganska låg ståndpunkt.

Öfverallt i landet höjdes likväl allt flera röster till försvar för en obligatorisk skolgång, såsom enda sättet att uppnå det af alla önskade målet: undervisning åt alla inom skoláldern varande barn. Under tiden sökte man äfven att bereda folket större tillgång på goda och nyttiga böcker, hvarpå stor brist allt för länge förefunnits.

Den ädle bonden Nils Månsson från Skåne väckte redan vid riksdagen 1828—1830 motion, att regeringen måste taga saken omhand, så att någon genomgripande reform i detta hänseende kunde åstadkommas. Hans storartade förslag vann icke då framgång.

Men då kronprinsen Oskar var t. f. regent år 1839, befallde han genom cirkulär, att domkapitlen i riket skulle afgifva fullständiga uppgifter om folkundervisningens tillstånd, äfven förständigade han domkapitlen att "meddela utlåtanden om bristerna uti närvarande folkundervisning", samt att, med fästadt afseende på lokala förhållanden, uppgifva sättet och medlen att ändamålsenligt förbättra denna vigtiga del af nationalbildningen. — De fordrade uppgifterna inkommo; men åtminstone domkapitlen i Wexiö och Lund afstyrkte den påtänkta reformen.

Likväl afgaf konung Carl Johan till 1840 års riksdag ett af dåvarande statssekreteraren för ecklesiastikärenderna Heurlin utarbetadt förslag till grunder för en ny folkskolelag Denna kongl. proposition, jemte flera motioner i ämnet, väckta dels inom preståndet af J. Wallin, dels inom borgareståndet af Gustafsson, samt inom bondeståndet af Sven Heurlin, Pehr Sahlström, Nils och Ola Jeppson och sju andra ledamöter, öfverlemnades till riksdagens ekonomiutskott, i hvilket bland andra för folkundervisningen nitälskande män då sutto biskoparne Franzén, Agardh och Butsch, prostarne Gumælius och Björkman m fl Ordet fördes af grefve Hugo Hamilton.

Långvariga öfverläggningar och ganska varma strider förefölle inom detta utskott emellan den så kallade hemläsningens och den obligatoriska skolgångsskyldighetens vänner, och vi kunna ej underlåta att derom såsom ett synnerligen karakteristiskt drag meddela följande episod: Under den öfverläggning, som hölls inom utskottet, rörande sjelfva hufvudfrågan, uppstod den lika genialiske som i snart sagdt alla riktningar grundlärde biskopen doktor Agardh och utvecklade i ett lysande föredrag den åsigt han hyste, "att hemläsningen under föräldrarnes tillsyn och med deras biträde framför allt borde vidmakthållas. En moders undervisning och förmaningar", sade han, "verka vida starkare och göra ett långt djupare intryck på barnasinnet än den torra katekesfexa, som innötes i skolan, der barnet dessutom tyvärr lär sig en hel mängd odygder. Vill man en sann och verklig folkbildning, så måste den i främsta rummet grundas på den undervisning, som lemnas i hemmet, samt denna anses som hufvudsak, och skolan endast som ett supplement dertill. Vid öfvervägandet af de åtgärder, som för nu afsedda ändamål erfordras, måste derföre största vigten läggas på denna hemläsning samt dess befrämjande och utveckling. Endast derigenom kan något beständande och fullgodt i fråga om folkets uppfostran vinnas"

Derefter yttrade riksdagsmannen af bondeståndet Hans Pehrson från Ockelbo i Gestrikland sig i följande vackra ordalag: "Jag kan ej dela biskop Agardhs åsigt, huru vackert den än blifvit framställd. Den skulle vara riktig och sann, derest förfädrens rena seder, deras enkla lefnassätt och kärlek till hemmet samt deras nit för barnens undervisning i kristendomen hade bibehållit sig i jembredd med de stigande anspråken på annan boklig kunskap Så är dock tyvärr numera ej sanna förhållandet. Enkelheten i lefnadssättet har grumlats genom flärd och lyxbegär. Kärleken till hemmet har försvagats och gifvit vika för hågen att vistas i samqväm utom detsamma. Ja sjelfva förmågan att rätt undervisa barnen har hos de flesta af dem förminskats, just till följd af den otillräckliga undervisningen, som föräldrarne sjelfva erhållit af dertill oskickliga lärare, hvilket dock redan längesedan undanträngt vanan att sjelf läsa med sina barn. Då nu förhållanderna en gång äro sådana, och jag vädjar till mina ståndsbröder om jag deruti har orätt, så kan herr biskopens åsigt ej längre vara den rätta; hans anförande är då blott ett bevis, att han ej känner till huru det står i sjelfva verket till hos allmogen i detta hänseende, om ock en eller annan ännu skulle utgöra ett berömvärdt undantag derifrån. Det går derföre ej längre an, att åt densamma öfverlemna att åt barnen meddela den undervisning och upplysning, som de dock ej längre kunna undvara, men som föräldrarne i de aldra flesta fall ej mera äro i stånd att skänka dem. Inrättandet af väl ordnade folkskolor med i lag anbefalld skolgångsskyldighet för alla inom skoláldern varande barn, anser jag derföre för min del vara det enda sätt, medelst hvilket man kan hoppas ernå det af oss alla önskade målet." Talaren påyrkade derefter med tårfyllda ögon och rörd stämma, att utskottet måste lyssna till alla hans ord, och ej förvägra folket hvad det så väl behöfde.

Detta förträffliga föredrag gjorde ett djupt intryck på utskottets medlemmar, hvilka derigenom ytterligare stadfästades i sin öfvertygelse om nyttan och nödvändigheten af den obligatoriska skolgångsskyldighetens antagande såsom grund för den nya skollag, de skulle utarbeta.

(Forts.)

Blygsamma tankar,

med anledning af en diskussion.

Är den bildad, som med bråk
Läser tre moderna språk,
Känner äfven botanik,
Och en fogel från en sik;
Vet hvad ämnen luften har,
Klär sig efter "Der Bazar",
Gaf åt nödens son, som gick
Väl en slant, men ej en — blick?

Eller den, som ej ett ord
Vet om luften, haf och jord,
Mer än hvad hans öga sett,
Men dock hunnit långt i ett:
Göra godt hvar helst han kan,
Aldrig skada någon ann;
Önska rocken stark och god
Som sitt enda, bästa mod?

Är den bildad, som har vett,
Kunskap, lärdom och dock gett
Dygd och pligter afskedsbref,
Då han sjelf om bildning skref,
Och med cyniskt språk och drägt
Yfves med Lazari slägt?

Eller dygdemönstret der,
Som med tungan mordiskt skär
Girigt upp de fel hon ser
Och åt sqvallrets tröskverk ger?
Eller den som knappt är ljum
Tiger ständigt; tror sig dum,
Men ej gör en mask förnär,
Flitig som en myra är?

Är den, som vid diskussion
Glömmer saken för person,
En obildad, eller ej? —
Svara bildadt, svara: Nej!
Ack, vi alla hafva fått
Fel och brister på vår lott
Högste Mästarn sade ju:
Döm ej sjelf; ej dömes du.

Fråga ej hvem bildad är:
Såsom ljusets stråle bär
Alla färger i sitt sken,
Så är bildning icke en
Kunskap, dygd — den är ett haf,
Trängtan dit oss Skaparn gaf.
Den som tror sig bildad nog
Sjelf sitt *O* för bildad drog.

Ave.

Den lilla blomman.

(Holländsk legend.)

Ett litet barn dog och dess skyddsengel förde en själ till himmelens boningar. Redan hade de farit förbi den rika staden, de bördiga guldgula sädesfälten, de stora skogarne, der ljudet af wedhuggarens yxa hördes, äfwensom kanalerna med sina lastade båtar, och ingenting hade ännu fäst engelns uppmärksamhet; men, då han kom till en liten usel by, hämmade han hastigt sin flygt och hans blickar uppsökte en aflägsen gränd omgifwen af förfallna kojor, der gräset fritt wäxte bland stenar, sönderslagna stenkärl, förruttnad halm och utkastad aska. Engeln betraktade en stund den öfwergifna ödsliga gränden. och då han i en hast blef warse en liten blek blomma, som slagit ut utan sol, undföll honom ett utrop af glädje, han sänkte sin flykt mot jorden, för att upptaga den bleka blomman.

Det lilla barnets själ frågade då engeln, hwarföre han hämmat sin flykt för en wild blomma, som saknade både lukt och skönhet. Engeln swarade:

"Du ser wid slutet af denna gränd en koja, hwars murkna tak nedrasat under snöns tyngd och hwars wäggar tiden och regnet bidragit att förstöra. Der lefde fordom en gosse af din ålder, på hwilken olyckan lagt sin tunga hand ända ifrån hans födelse. Då han lemnade sin halmbädd, förmådde han endast, att, stödd på sina kryckor, framsläpa sig några gånger fram och tillbaka i den smala gränden; och det war allt. Han hade aldrig sett solen annorlunda än genom stugans låga. fönster. Då sommaren återförde hennes lifwande strålar, satte sig det stackars lidande barnet i dess sken, och när han då kände blodet lifligare flyta i sina små händer, sade han: "Jag känner mig nu bättre." Aldrig hade han sett ängarnes blommor eller skogens grönskande trän. Barnen i grannskapet buru endast någon gång till honom några poppelgrenar, hwaraf han bildade en löfsal öfwer sin säng. Då drömde han, när sömnen tillslöt hans ögonlock, att han låg i trädens skugga: att solstrålarne lekte ibland löfwen och att foglarne sjöngo omkring honom.

En dag hemkom hans äldsta syster, som, efter modrens död, wårdade sin sjuka bror, — och gaf honom en liten wild blomma, med sin rot, som hon hemtat från ängen. Gossen planterade den i en gammal lerkruka, och den lilla blomman trifdes och frodades wäl, ehuru endast skött af en swag hand. Det war det sjuka barnets trädgård, och den lilla blomman föreställde både skog ängar och watten; hon war hans werld.

Så länge han lefde saknade den lilla blomman aldrig wård. Han gaf henne all den sol och den luft, som kunde intränga genom det låga fönstret. Han wattnade henne hwarje afton, och tog sedan god natt af henne till nästa morgon liksom af en god wän. Men när Gud kallade till sig den oskyldiga marthyren, lemnade hans anhöriga den trånga gränden, och blomman utkastades, utan att någon frågade widare efter henne. Det är här som hon, det oaktadt, blifwit bewarad, och som jag nu kommer att hemta henne.

Hwem har berättat dig det der, frågade barnets själ?

Jag känner det ganska wäl, swarade engeln; ty jag är just det lilla, ofärdiga barnet, som gick med kryckor. Gud har sedan dess rikligen ersatt mig för jordens lidande, då han förlänat mig all himmelens glädje; men min närwarande sällhet har ej förmått utplåna den förflutna tidens ehuru ringa fröjd och minnet af denna lilla enkla blomma, som utgjort min enda jordiska lycka.

En liberal qvartett.

Fabel af Nix.

(Forts. fr. N:o 37.)

Tuppen (afbryter)
Ja, kära Calle, säg — en pris, och sedan fräs.

Oxen.
Han ega skall en vän uti den goda staden,
som radar upp med mynt, blott han sig låter se;
och ifrån Köpenhamn han vexlar, hela raden,
får i sin trogna vård; ja, det är rasande.
Han ändå är så slug, att icke han behöfver
betala åt sitt folk ett öre på ett år.

Åsnan (smickrad och förlägen).
Åh! Hvilken ära! — hm! — ni öfverdrifver — söfver —
min egenkärlek ljuft — i ära — ni förstår?
Min regel enkel är: "Jag sofver hela dagen,
så snart en tvåbent björn blott nalkas till min dörr."

Räfven.
Nå, djekeln i den karlen! 6) Man kan bli rent betagen.

Tuppen.
Jag aldrig i mitt lif förnummit maken förr!

Åsnan (som känner sig ännu mera smickrad, kommer i exstas, och utbryter i följande ordsvall).
Ja, ni ha mycket rätt! — Jag icke är som andra;
min själ är vida höjd utöfver lifvets krets.
När af en mild försyn jag sändes hit att vandra,
jag äfven utsedd blef att stå på snillets spets.
Jag derför går min väg, förstådd och känd af ingen;
liksom ett styfbarn står jag der i syskonringen
och finner vänskap ej, ej kärlek på min stig.
Liksom en obelisk höjd öfver folkets skara,
jag står och blickar ned, nöjd att beundrad vara;
en snillets epopè 7) i verld, föränderlig.

(De tre öfrige se på hvarandra, förvånade öfver en så högt uppdrifven egenkärlek, medan åsnan pöser, så att han är färdig att spricka).

Räfven (afsides till Tuppen).
Det var en baddare att hugga till i vexten!
Han icke skrifva kan en enda läsbar rad.

Tuppen (tillbaka).
Ja, nog han kunde pruta hälften utaf texten;
han borde hjelten bli i en Boråsiad. 8)

Åsnan.
Ej huslig sällhet trifs vid snilles helga flamma

Räfven (till Tuppen).
Det säkert derför är, som han så gerna slår.

Åsnan.
Ty uti hjertats glöd de vilda känslor amma
en fågel Phœnix upp, hvars skönhet ej förgår.
I andens rika verld, der endast blommor spira,
jag med förtvifladt mod i striden rusar fram,
att lagrens sköna krans omkring min tinning vira
och trycka modets lön i segerdruckens famn.

Oxen.
Nu kan det vara nog med käbbel, säger jag!
Skall man på detta sätt förnöta rakt sin dag?

---

6). Oegentligt; en åsna kan aldrig kallas för karl.

7). Hvad åsnan här menar är svårt att säga. Grekiska ordet epos betyder hjeltedikt, men huru detta skall kunna tillämpas på en åsna är oförklarligt.

8). Boråsiaden är en komisk hjeltedikt af mycket satirisk beskaffenhet, hvarför jag ej kan dela tuppens åsigt, att åsnan skulle vara passande till densamma.

Nu börjas diskussion, och jag skall praeses blifva;
det passar för mitt sätt, att allt i smutsen rifva.
Med mod uti mitt bröst, jag vågar trotsa allt,
och det skall gå i fläng, allt krossas med gevalt.
Jag för mitt lif ej tål, att någonting får finnas,
som öfver mig kan stå, det skall i gruset ned.
Den högsta kungamakt är min, och den skall vinnas
samt sedan gå i arf, just ifrån led till led.
Jag maktens trådar skall omkring mitt finger nysta;
och om en näsvis själ af öfvermod vill knysta,
han hånas, krossas skall, liksom ett lumpet skal.
Min egen värdighet, min religon skall vara,
och sjelf jag är min gud — all annan måste fara!
Ja, folkets rygg skall bli mitt ryktes piedestal!

(Han råmar af lutter förtjusning, så att fönstren skallra och åsnan blir rädd.)

Tuppen (krypande).

Åh, pruta, kära vän! Jag rädes att den maten
skall värdigt slukad bli af akademistaten. 9)

Oxen (vred).

Hvad pratar du för slag? -- Har jag med den att göra?
Jag blott behöfver ge' ett väldigt slag på öra',
så skall den trilla bums i stoftet för min fot.
Tror du jag motstånd skall utaf de svarte röna?
Gå du, min kära vän, och res med någon höna,
att för din dumhet ta' ett rättvist pris emot.
Men nu till saken straxt. Ett ämne jag framställde,
som folkets sanna väl med djup beundran gällde.
Hvad säger ni om det? Hvad är er mening, säg?

Tuppen (snäst).

Ja, hädanefter jag skall noga akta mig.

Oxen.

Så tala, tala då! Du åsna, vän och bror,
säg utan omsvep allt, hvad du om saken tror!

Åsnan.

Jag tror, och det med skäl, att jag skall allting styra,
allt uppå jordens ring, som går på två och fyra.
Min tidning 10) blifva skall ett mönster för dem alla,
och jag, blott jag har rätt att bjuda och befalla.

Räfven (afsides till Tuppen).

Jag aldrig sett två djur så komiska som dessa,
men lita på mig blott, jag får dem att processa.

Oxen (skrattande försmädligt).

Nej, har man hört på fan! Den der vill också skria;
gå hem, min kära vän, och lägg dig, lägg dig blott.

Tuppen.

Ja, det är oförskämdt! Ej ens en lumpen kria
han skrifva kan, och dock han styra vill. 11)

Åsnan.

Ja, godt!
Jag lika duglig är, som någou af er andra.

Tuppen.

Ja, får du säja't sjelf, så lär du dig ej klandra,
men lika god är jag, det säger jag rent ut.

Räfven.

Ej någon konst det är att skräppa och att skryta,
ej heller att som du, vän oxe, våldsamt ryta,
jag vränger lagen, jag, ni derför blott ä' barn
mot mig, som snärjer allt i mina fina garn.

Oxen (med thordönsstämma).

Tyst! Hvad är det för skoj? Hvad, vill ni inte lyda?

Åsnan.

En större ödmjukhet dig bättre skulle pryda.

Tuppen.

Så tycker äfven jag, sagdt uti ödmjukhet.

Räfven.

Din spira lägg du ned, du mägtar den ej bära,
den blir så tung som bly uti din svaga hand.

Åsnan.

Ja, han har mycket rätt! Mig tillhör blott den ära,
att med min viljas kraft regera detta land.

Oxen.

Tig, dumma åsna, tig! Jag rasar utaf vrede!

Åsnan.

Det bryr jag mig ej om, jag styra skall ändå.

Räfven (till Oxen.)

Med dina stora horn du liknar just den lede.

Tuppen.

Det tror jag fan så väl, han är ju led för två.

Oxen.

Nej, detta går för långt! Säg vill ni icke tiga,
så skall jag lära er, att hålla mulen, jag?
Gå straxt att åt min tjenst er dumma högfärd viga,
om ej, han nedgått har er lefnads sista dag.

(Han skuffar till bordet, så att det faller omkull och ljuset släckes. Oxen sätter svansen i vädret så godt sig göra låter och börjag att stångas. Åsnan slår bakut och klipper med de långa öronen; Tuppen flyger upp på oxens rygg för att der söka skydd; och räfven sätter sig lurande i ett hörn, beredd att lefvande plocka, hvem han kan komma åt, enligt sin medfödda natur. Efter en kort strid blir åsnan utsparkad genom dörren).

Oxen (pustande efter ansträngningen).

Uff! Detta tröttsamt var, men han fick ock sin hyra;
derute står han nu, som det sig bör, på fyra.
Nå, är det någon qvar, som än mig trotsa vill?

Räfven (inkrupen i vrån, darrar af förskräckelse).

Nej, kära oxe, nej! Jag håller mig så stilla.

Oxen.

Men hvar blef tuppen af?

Tuppen (på ryggen)

Jag sitter här och lurar.
Ack, käre, gode vän, låt nåd få gå för rätt!

(Forts.)

---

9). Huru akademistaten skall kunna sluka oxens ärelystnad, hör till den värda qvartettens gåtor.

10). Se noten 2.

11). Tuppen och räfven äro enformiga i sina anmärkningar, men härleder sig detta troligen från en ytterst begränsad fantasi.

(S. A.)

Blickar i Tittſkåpet.

En uppſkakande bröllopshiſtoria. I New-Orleans firades för en tid ſedan ett ſtorartadt bröllop. Bruden war wacker och brudgummen likaſå. Ett ſtort antal gäſter förhöjde feſtligheten, och lyckönſkningar och ſkålar egnades det nygifta paret. Men timmarne framſkredo, och ſnart kom den tid, då hwar och en ſkulle begifwa ſig i ſäng. Bruden ledſagades af brudtärnorna under muntert glam upp i ſänkammaren, men till deras ſtora förwåning funno de der en elegant dam i resdrägt, ſynbarligen wäntande på någon perſon. "Jag ber om urſägt, min fru; ni ſynes blifwa förwånad," ſade den främmande damen. "Ja, jag tillſtår, att jag ej hade wäntat få ſe någon främmande perſon här," ſwarade bruden. "Min fru! Jag gick in här för att träffa er, och trodde ej, att wi ſkulle blifwa ſtörda." Bruden kom ej att tänka på, eller fråga, på hwad ſätt den främmande damen inkommit i ſängkammaren. — "Jag finner det högſt beſynnerligt, och kan ej förſtå, hwarför ni önſkar tala med mig." — "Orſaken är helt enkelt den, att den man, med hwilken ni nyß ingått giftermål, är en bedragare. Jag är hans huſtru." — "O! det är omöjligt; — ni ljuger!" och den nygifta frun ſjönk ned på en ſtol, näſtan utan medwetande. Naturligtwis började brudtärnorna att ſkrika, hwilket åter gaf anledning till, att hela familjen i en haſt ſtod förſamlad i ſängkammaren. Brudgummen kom inruſande och frågade, hwad ſom war på färde, ty på allas anſigten målade ſig ſtor förſkräckelſe. "Ack, Edward!" ropade bruden; "denna dam ſäger, att hon är din huſtru." — "Min huſtru," efterſade den förbluffade brudgummen; "är menniſkan galen?" Den främmande damen intog en lugn och wärdig hållning. "Är det möjligt, Edward, att du kan neka till, att jag är din lagliga huſtru?" frågade hon och ſtirrade brudgummen med beſlutſamhet i anſigtet. — "Ni är tokig, menniſka! Jag har ju aldrig ſett er förr," utropade den förtwiflade mannen, alltjemnt förföljd af den hånande blicken. — "Ack, Edward! Jag börjar tro att det är ſannt! Och jag, ſom älſkade dig ſå mycket! Huru har du kunnat göra ſå med mig?" jemrade ſig den nygifta frun. — "Min älſkade! Jag förſäkrar dig, att du är min enda huſtru; denna qwinna är en lögnerſka." Den beſynnerliga damen utſtötte ett hånſkratt, tärnorna gräto, och brudens fader ſåg allwarſam och förargad ut. Han hade en lång ſtund betraktat den okända damen, men nu klarnade i haſt hans blick, och ett leende ſyntes på hans läppar. Han tog ett ſteg framåt, lade ſin hand på damens axel och ſade: "Kom John! Du har gjort din ſak bra, men nu är det tid att ſluta," och med detſamma tog han damen med ſig ut från det förwånade ſällſkapet "John!" — "Hwad?" — ropades i korus. Det war brudens yngre broder, en qwick pojke, ſom ſpelat ſällſkapet detta ſpratt, med tillhjelp af ſyſterns resdrägt, hwardags-ſchinjong och öfriga nödwändiga artiklar.

Samma ſak från olika ſidor. En ung flicka, ſom i den äktenſkapliga kärleken ſåg lifwets högſta lycka, ſade till en äldre gift man: "Ack! ſkulle wäl någon ſtörre jordiſk ſorg kunna drabba er, än om ni förlorade er älſkade maka?" Den äkta mannen ſwarade med ett wißt lugn: "Ja, ni har rätt, jag ſkulle wilja lefwa ſå länge ſom helſt för att ſörja henne!"

Sinnrika ſwar af den för ett tiotal år ſedan aflidne öfwerdirektör Norling, ſamlade af gamle Halvar, och Sköfde tidning meddelade. En af hufwudſtadens rikare großhandlare, känd för ſin ſjefwiſkhet och ſitt wid många tillfällen öfwerdrifna ſkryt, hade för ett tjog fina umgängeswänner, hwaribland äfwen den ſatiriſkt bitande Norling räknades, å "Blå Porten" hwaraf nu minnet endaſt qwarſtår) låtit beſtälla en fin-fin ſexa. Under det de nu ſmorde ſig med de derſtädes framſatta läckerheterna, ſade den ſkrytſamme wärden, under det han åt på en ſmörgås beſtrödd med ryſk kaviar: "jag kroſſar med mina tänder denna delikata ryſka kaviar likſom Simſon kroſſade de filiſteer".

"Och med ſamma wapen" (en åsnakindboge) inföll Norling lugn, hwarwid alla utbruſto i ett ſkallande ſkratt.

— Då Norling en gång war i Skara, der han tidtals ofta bodde, kom en förnäm grefwe K. och helſade på honom, för att af honom inhemta botemedel mot ſpatt, hwarmed en af hans bäſta häſtar war behäftad.

"Har han dragit tunga laß?" frågade Norling ſin gäſt.

"Åh nej, gubbewars", genmälde denne med en ſtolt min, "han har endaſt dragit lätta ſaker ſåſom t. ex. mig".

"Det förändrar ſaken", ſwarade Norling med ſitt wanliga lugn, "då är det icke farligt, ty det war ingenting af wigt".

— En enfaldig bonde kom en gång in till honom, då han wiſtades i Skara, och frågade, efter en tölpig ſkrapning med foten, "om då wa' här, ſom fädoktorn bodde".

"Är du ſjuk då?" war Norlings enkla fråga till honom.

Bruket att aftaga hatten wid helsning har naturligtwis ſåſom allt annat en wiß orſak. De gamle britterna och gallerna brukade nemligen låta ſitt hår oſtördt wexa, ſå att det ofta nådde ner till höfterna. När romarna ſedermera underkufwade de båda folkſtammarna tyckte de illa wara det långa håret och underkaſtade derföre gallerna och briſterna en ſkymflig klippning. Gallerna förnedrades ſedermera till ſlafweri, och eröfrarne lade ſaxen på deras offers hufwuden. Sedan den tiden blef det i Europa en regel, att långt hår uteſlutande war landets ſtores och ädles tillhörighet. På en godsegares ſlaf eller lifegen rakade man hufwudet ſåledes alldeles bart, och från denna tid härleder ſig ſeden att aftaga hufwudbonaden wid helsning. Blottandet af hufwudet ſade ſå mycket ſom: ſer ni, min herre, jag är tjenare, jag har ej något hår.

Uttydning till charaden i N:r 37: Stråbädd.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Program

till ordinarie sammanträdet Fredagen den 17 September:

1:o) Musik, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) "Aftonen", poem af K. A. Nikander.
4:o) "Fader Mowitz", af Bellman, utföres af manskören.
5:o) Föredrag.
6:o) Musik, utföres af musikkåren.
7:o) "Sångarmarsch" med ackompangement af bleckinstrumenter.
8:o) a) "Men", berättelse af Orvar Odd.
b) "Ett dödsbud", berättelse af Ave.
9:o) Musik, utföres af musikkåren.

Dörrarne öppnas kl. 1/2 8, sammanträdet börjas kl 8. Ordningsmännens andra afdelning torde tjenstgöra.

Komitéen för bildning och nöje.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning med Dans

anställes i Malmö Arbetareförenings sal Söndagen den 19 September efter följande

PROGRAM:

1:o) Ouverture till Op. "Den Stumma af Portici" af Auber, utföres af skarpskyttarnes musikkår.
2:o) "Adlercreutz", poem af J. L. Runeberg.
3:o) "Afskedet till furuskogen" af Esser, utföres af manskören.
4:o) a) "Till Ynglingen", poem af Joh. Olsson.
b) "Herren i huset", poem af S. L.
5:o) a) "Barndomsvännerna", duette af A. M. Myrberg.
b) "I skogen", duette af F. Wrangel.
6:o) "Till mitt Fosterland", af J. Stern, utföres af blandade kören.
7:o) Duette ur Op. "Carodo d'Altamira" af Auber, utföres af musikkåren.
8:o) "En trogen vän", poem af Ave.
9:o) "Brudefärden i Hardanger" af Kjærulf, utföres af blandade kören.
10:o) Potpourri ur Op. "Regementets dotter", af Donizetti för stränginstrumenter.
11:o) "Rosamunda", poem af Joh. Nybom.
12:o) "Fanmarsch", af L. Béen, utföres af manskören.
13:o) "Sångarehämnden", poem af Uhland, öfvers. af C. W. Böttiger.
14:o) "Guds Lof' af Benedicht, utföres af båda sångkörerna

Dörrarne öppnas kl. 7 och aftonunderhållningen tager sin början kl. 1/2 8 e m. Biljetter à 25 öre stycket säljas ifrån och med Lördagen den 18 hos auktionsringaren H. J. Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8. Dansen börjas efter konsertens slut samt fortgår till kl. 11. Ordningsmännens tredje afdelning torde infinna sig för tjenstgöring.

Komitéen för bildning och nöje

Subſkription.

Enligt Malmö arbetareförenings wid allmänt ſammanträde fattade beſlut kommer den aflidne ordföranden Carl Forſéns porträtt att lithografiras, om ett antal af minſt 250 ſubſkribenter antecka ſig för hwardera ett exemplar, lemnas detta till 75 öre; den behållning ſom möjligen kan uppkomma illfaller Carl Forſéns efterlemnade familj. Anteckningsliſtor finnas tillgängliga i föreningens läslokal ſamt i hrr Cronholms och Ljunggrens boklådor.

Malmö den 13 September 1869.

Styrelſen.

För de af föreningens medlemmar, som önska afgiva sina röster vid det stundande ordförandevalet, är tillfälle beredt att afhämta valsedlar hvarje söcknedag från Lördagen den 11 dennes till och med valdagen kl. 7—10 e. m. Qvitterad medlemsbok skall vid afhämtningen uppvisas. Valet kommer att, enligt föreningens beslut, ske vid ordinarie sammanträdet den 17 dennes.

STYRELSEN.

De af Malmö arbetareförenings medlemmar, ſom reſtera för qvartalsafgiften kunna erlägga denſamma till waktmäſtaren i läslokalen hwarje dag kl 12—2 ſamt 7—10 e m.; för öfrigt kringbäres reſtlängden, men då många af medlemmarne ej träffas, torde deſſe hafwa godheten att på ofwannämnda tider erlägga afgiften; intet uppbördsarvode betales, när afgiften erlägges i föreningens lokal; derjemte erinras om, att endaſt de, ſom ordentligen betalt qvartalsafgiften, få deltaga i ordförandewalet.

Uppbördskomitéen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

BIKUPAN.

Tidning för Arbetare.

Bed och Arbeta. | Wälmåga, Bildning och Nöje. | Enighet ger styrka

N:r 39. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 24 September | Malmö, B. Cronholms boktryckeri. | 1869.

Prenumerationspris för år 3 rdr, halfår 1: 50, qwartal 75 öre. Utkommer hwarje helgfri Fredag kl. 6 e. m.

Prenumerationsanmälan.

"Bikupan" innesluter sig under det nu ingående fjerde qwartalet af detta år i allmänhetens benägna åtanka. Samma åsigter som hittills komma att i densamma uttalas: för wårt fosterlands lugna framåtskridande, för arbetarens förkofran i socialt och ekonomiskt hänseende, samt i allmänhet för upplysningens spridande, will "Bikupan" städse kämpa; och i detta fall kommer den att såsom hittills meddela ledande artiklar, helst af sådan beskaffenhet, att de i någon mån bidraga till ökad bildning, wigdad blick öfwer förhållanderna, samt ädelhet i handling. På detta kulturarbete will "Bikupan" hufwudsakligen offra sina krafter, deß wapen blifwa sanning och öfwertygelse. Stadens och länets wigtigare angelägenheter, äfwensom inrikes- och utrikes nyheter behålla fortfarande sin plats i tidningen. Malmö arbetareförening har sin särskilda afdelning i "Bikupan." För underhållande och roande lektyr är förjot genom följetongen och "Blickar i Tittskåpet." "Bikupan" hoppas derföre att deß sträfwanden skola erkännas, och att den fortfarande skall blifwa i besittning af en talrik publiks uppmuntran.

"Bikupan" kommer att från och med den 1:ste Oktober utgå från A. Andersson & C:s tryckeri, Rundelsgatan N:r 33, hwarföre prenumeration derstädes mottages, likasom annonser der kunna inlemnas. Till följd af denna lokalförändring utkommer N:r 40 tisdagen den 5 Oktober wid wanlig tid; N:r 41 utkommer som wanligt fredagen derpå, hwarefter den förändringen widtages, att tidningen utlemnas hwarje torsdag kl. 6 e. m., på det att Malmö arbetareförenings medlemmar må erhålla densamma dagen före allmänna sammanträdena, som wanligen äro på fredagar.

Malmö den 24 September 1868.

Redaktionen.

Predikotur.

18 Sönd. efter Trefaldighets-Söndagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhör kl. ½ 8 f. m. med dem som bo i qwarteret Gyllenstjernan.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli Kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoh. Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.
Nattwardsgång wid wanlig tid.

I Missionssalen, Östergatan N:r 17: Bibelbetraktelse kl. 6 e. m., samt nästa Torsdag kl ½ 8 e. m.

Minneslista för veckan.

September.

Lörd. d. 25 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i huset N:o 5 Landbygatan.

Tisd. d. 28 kl. midd. Auktion å hus och tomt N:o 70 Södra förstaden.

Onsd. d. 29 kl. 10 f. m. Lösöreauktion i handl. Faxes gård.

Torsd. d. 30 kl. 12 midd. Lösöreauktion å Jerusalemsgården.

" " " kl. 12 midd. Möbelauktion å Rådhuset.

" " " kl. 8 e. m. Sammanträder Malmö arbetareförerings uppbördskomité.

Jernbantågen afgå från och med den 1:ste Maj 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0′ f. m., **8**,0′ f. m. (utom Sön- och helgedagar), **8**,30′ f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0′ f. m., **12**,45′ e. m., **2**,0′ e. m., **4**,45′ e. m. och **8**,50′ e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0′ f. m., **9**,45′ f. m., **11**,15′ f. m., **1**,59′ e. m., **4**,24′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44′ e. m. (utom Sön- och helgedagar), **7**,38′ e. m. och **9**,59′ e. m.;

afgår från Lund kl. **12**,39′ f. m., **9**,14′ f. m., **10**,45, f. m. **1**,28′ e. m., **3**,44′ e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom Sön- och helgedagar) **7**,3′ e. m. och **9**,30 e. m.

Inrikes nyheter.

Stockholm.

Sjöolyckor. Enligt ingången rapport från byrån Veritas i Paris hafwa 245 fartyg under Juni och Juli månader förolyckats, bland hwilka likwäl intet enda swenskt finnes.

Folkskolewäsendet. År 1867 uppgingo kostnaderna derför öfwer hela riket till en summa af 4,958,281: 37. Wid årets slut fanns då 3,798 skolhus, af hwilka 401 blifwit under året uppbyggda.

En utställning af ladugårdsprodukter kommer att den 28 d:s ega rum i hufwudstaden för Stockholms, Upsala och Gefleborgs län. Högsta priset är en silfwepokal wärd 150 rdr och det lägsta 25 rdr.

Ett nytt femklassigt lärowerk är inwigdt å Ladugårdslandet. Anordningarne benämnes såsom i alla afseenden särdeles ändamålsenliga.

Statens Jernwägstrafik. Från och med Lördagen den 18 dennes emottages danskt och norskt silfwermynt i liqvid wid alla statens stationer. Man börjar alltmer och mer att komma in på den praktiska skandinavismen; ifrån prat till sak. Likwäl bör detta utbyte wara ömsesidigt, om så är förhållandet weta wi icke.

Berömwärdt. För att bispringa de arbetssökande har man inrättat ett försäljningsmagasin, hwarest råämnen utlemnas till de behöfwande, samt produkterna deraf hålles till afsalu. Detta sätt att bispringa sin nödlidande nästa är praktiskt, hwarför det äfwen bör tjena till efterföljd.

Owärdigt handlingssätt. En onaturlig fader, smedarbetaren Johan Erik Carlsson, har så illa mißhandlat sitt tre års gamla barn, att det deraf aflidit. Wid förhöret upplystes likwäl äfwen, att församlingens fattigläkare haft ej så liten del i utgången, då han, oaktadt talrika bud, ej behagat infinna sig wid det sjuka barnets bädd. Denna hjertlöshet är ej stort mindre än fadrens, och borde bestraffas med tjenstens förlust.

Beklagligt. Wid krigsakademien har ett uppträde förefallit, som wäckt allmän uppmärksamhet. Nio ynglingar wid densamma hafwa nemligen tagit sig för att mißhandla en wid gaswerket anställd dräng. Denna hämnd för förmenta oförrätter wisar en råhet, som ej borde finnas hos så försigkomna ynglingar, hwilka erhållit en wårdad uppfostran. Sex af wåldswerkarne hafwa blifwit relegerade för alltid, och tre för ett år. Med rätta beklagar man de wilseförda ynglingarne, som så hårdt få böta för sin lättsinnighet, men deremot kunna wi ej instämma i klagomålen öfwer den förlust landet gjort genom att förlora dessa officersämnen; dylika finnas ändå tillräckligt i wåra fredliga tider.

Regeringen har sanktionerat ett af Gotlands läns landsting uppgjort förslag till särskildt stadgande för skogens wård i nämnde län.

Sorgligt. År 1860 uppgick fattighjonens antal öfwer hela riket till 52,000 personer; efter 5 års förlopp funnos 148,000. — Utsökningsmålen utgjorde 1858 70,000 samt 1868 170,000. — Konkursernas antal war för 10 år sedan 1,600 pr år, men utgöra nu 4,000. — År 1860 uppgingo egendomsköpen för utmätningar och konkurser till ett wärde af 1,041,998 rdr, men hade år 1865 stigit till 7,295,261 rdr.

Nöd. Nattfrosterna hafwa i de norra länen så förstördt grödan, att statens mellankomst blir nödwändig för att förekomma hungersnöden. Wåra glada förhoppningar om ett godt år öfwer hela riket hafwa sålunda på några få nätter blifwit gäckade.

Landsorten.

Westerås. En fånge, som skulle transporteras till Sala, beredde sig tillfälle att midt på ljusa dagen rymma. Han är ännu ej anträffad. Hwilket bör man mest beundra, fångens fintlighet eller fångwaktarens blindhet?

Nora. Förlidet år skedde en större stöld af silfwer i prestgården. Tjufmen är nu funnen, men silfret, som försåldes i Arvika, är förswunnet.

Carlstad. I en mindre insjö har det märkliga inträffat, att af fiskarten Slom tusentals legat döda å wattenytan. Ehuru den funna fisken blifwit förtärd och ingen deraf mått illa, förmodar man, att någon sjukdom bland densamma utbrutit. Märkligt är, att ingen annan fisksort, hwaraf finnas många, blifwit af sjukdomen angripen. Händelsen torde blifwa föremål för wetenskaplig undersökning.

Göteborg. Hornskedar hafwa wäckt ett sådant uppseende wid utställningen i Amsterdam, att talrika reqvisitioner inkomma till utställaren. Härigenom får wårt land ännu en exportartikel, som kan blifwa af rätt stor betydenhet, samt skänka mången fattig en nödtorftig utkomst.

Kristianstad. I Torsebro har ett mord blifwit begånget under särdeles upprörande omständigheter. Ett tattaresällskap hade under någon tid oroat nejden. Bönderna beslöto derföre att fördrifwa det, samt begåfwo sig bewäpnade till en stuga, hwarest det hade sitt tillhåll. Warnade, hade tattarne begifwit sig af, men deras plats blifwit intagen af twenne gesäller. Dessa kommo nu i mißhugg samt fingo uppbära böndernas wrede till den grad, att den ene blef ihjälslagen samt den andre så illa mißhandlad, att man tror honom hafwa undergått samma öde. Han har nemligen förswunnit, så att man ej wet huru med honom förhåller sig. Lika obekant är om kronobetjeningen widtagit någon åtgärd för att befordra mördarne till laga straff.

Eslöf. Ett belgiskt bolag har för afsigt att i grannskapet af stationen öppna ett nytt stenkolsschackt. Äfwen på andra ställen i nejden kommer samma bolag att göra förfök till stenkolsbrytning.

Malmö.

Weckans händelser.

Stadens folkskolor hafwa i dessa dagar blifwit respekterade af folkskoleinspektören Lindfors. Den nitiska werksamhet skolrådet med prosten Olin såsom ordförande ådagalagt för folkskolewäsendets tidsenliga utweckling, på det arbetarens barn måtte erhålla en god och nyttig uppfostran, har genom de glädjande resultater skolorna företett, wunnit ett tacksamt erkännande; likasom lärarne i dessa skolor i allmänhet wisat sig hafwa rätt fattat wigten af sitt answarsulla kall, i det att de outtröttligt arbetat på barnens underwisning samt intelektuella och sedliga framsteg. Heder åt dem, som på detta sätt werka för folkets upplysning!

Länets Landsting för innewarande år öppnas om Måndag. Friherre J. Stjernblad är utnämnd till deß ordförande. Utom fem inkomna skrifwelser, komma 13 wäckta motioner att behandlas. Detta är troligen sista gången, som Malmö stad tillhör landstinget.

Korporal Tullberg och hans sekreterare Eskil Larsson woro i Fredags ånyo för rätta wid Oxsjö häradsrätt. Intet nytt i målet förekom. Utslaget faller wid nästa ting. Eskil hade instämt f. länsmannen Ljungberg till answar derföre att han låtit belägga E. med fotbojor, men målet måste uppskjutas emedan swaranden ej infunnit sig.

Mordbandsanläggningen wid Heßleberga gästgifwaregård har under denna wecka tilldragit sig mycken uppmärksamhet. Ola Bengtsson har bekänt att han anlagdt elden, Jocob Hansson att han warit delaktig i rådet samt gästgifwaren Hans Swensson, att han öppmanats dertill, men ännu torde mycket wer finnas att utröna. Emellertid war hela anläggningen från början till slut så klumpig, att den ej gerna kunde hållas dold. Wäl underrättade skjuta skulden på Hans Swenssons owänner (af hwilka han lär ha många), som småningom drifwit honom till denna punkt. Mannen är förmögen, så att han kan tillfredsställa sina fordringsegare, oaktadt han afsagt sig alla ersättningsanspråk.

Sjelfmord. Snickaremästaren Holmström afhände sig i Söndags lifwet genom att skära halsen af sig. En obotlig sjukdom hade hos honom alstrat swårmod, som slutligen dref honom till den förtwiflade gerningen.

Malmö arbetareförening.

Ordförandewalet i fredags utföll sålunda: adjunkten C. O. Ruth erhöll 375 röster, målaren Norling 18, litteratören Westenius 13, redaktör Björling 4 samt rådman Jungbeck och skolläraren Ekeroth 2 hwardera; deßutom tillföll ett par personer 1 röst hwardera. Sedan hr Ruth afsagt sig detta ordförandeskap, kommer nytt wal framdeles att ega rum.

Konserten i föreningens sal i söndags war besökt af närmare 1,200 personer. Det rikhaltiga programmet upptog flera utmärkta nummer, till hwilkas utförande samhällets mera framstående musici benäget bidrogo, hwarföre publiken hade att fägna sig åt en werklig musikalisk konstnjutning. Utom de herrliga sång- och musikstyckena, framsades åtskilliga anslå-

ende poemer på ett sätt, som wäckte det lifligaste bifall. Ledsamt war det, att så många musikälskande åhörare måste återwända, ända till flera hundrade, emedan det icke war möjligt att erhålla biljetter för inträde, ty utrymmet medgaf ej detta. Till följd häraf hafwa dessa, liksom äfwen de, hwilka kommo i tillfälle att njuta af den angenäma tillställningen, önskat att flera dylika konserter måtte anordnas, hwilket wäl äfwen lärer ske, så snart salen dertill kan upplåtas. Anordningen af sången och musiken i sin helhet skänkte herr direktör Becker mycken heder, och hwad dessa musikaliska arrangementer inom arbetareföreningen beträffa har han genom sin nitiska werksamhet wunnit allmän erkänsla.

Styrelsen har med anledning af ett wäckt förslag tillsatt en komité, bestående af hrr Hallegren, C. P. Olsson och N. Olsson, att utarbeta detaljerade bestämmelser för inrättande af ett kontor inom arbetareföreningen, der arbetsgifware och arbetssökande hade att hänwända sig, rörande arbetstillfällen. Denna fråga förtjenar allt afseende, och det skulle möjligen bidraga till hämmande af arbetslösheten för många arbetare, om saken omfattas med ett allmännare intresse och ett sådant arbetskontor komme till stånd. Detta blefwe då ett medel för dugliga och driftiga arbetare att förskaffa sig kännedom om hwarest arbete wore att erhålla, äfwensom arbetsgifware derigenom skulle kunna förskaffa sig goda och pålitliga arbetare.

Ligue de L'Enseignement. Ett sällskap för folkunderwisningens befrämjande.

Ett wackert drag i wår tids sträfwanden utgör onekligen omsorgen för folkets underwisning. Då bildning och kunskaper i fordna tider endast hörde till wetenskapsmannens trånga studerkammare eller lyste i kretsar af de högättade ädlingarnes samqwäm, arbetar man nu på att göra menniskans intelektuella förmåner så allmänna som möjligt. Menskliyhetens werkliga förädling och lycka, hwilar också ytterst derpå, att de andliga förmögenheterna utbildas till en kraftfull werksamhet i lifwet. Folkets wäl är oupplösligt förenadt med den grad af bildning, som gör en hwar person passande, nyttig och werksam i den ställning han innehar. Att meddela folket underwisning i sådana allmänna kunskaper, hwilka äro nödiga för god medborgarewersamhet och friskt samfundslif, detta är det mål, hwaråt många ädla menniskowänner offra tid och krafter. Wi behöfwa blott erinra om folkhögskolorna i Danmark. De hafwa på sednare tiden äfwen wunnit genklang i wårt fädernesland, der man sökt inrätta dylika. Det är mera med afseende på wuxna personers bildning, wi här tala. Ty huru mycket godt än de egentliga folkskolorna uträttat, återstår dock mycket för den äldre att lära.

Ett glädjande bewis på huru man werkar i denna ädla riktning i Frankrike hafwa wi nyligen erfarit. Denna tidnings redaktör fick sig i förra weckan tillsändt med posten från nämnda land några småskrifter, utgifne af Jean Maçè, och som innehålla berättelser om "Ligue de L'Enseignement's" werksamhet i och för folkupplysningen. Detta sällskap (förening för folkunderwisningen), räknar framstående personer i Frankrikes olika departementer såsom medlemmar, hwilka hwar på sin ort stå i spetsen för en dylik förening, så att sällskapet eger förbindelse med och leder en mängd distriktsafdelningar, på samma gång det werkar för bildandet af nya sådana, der inga finnas. Med undantag af religion meddelas underwisning, på de rum föreningarne kunna anskaffa åt sig, i allmänna ämnen såsom franska språket och litteraturen, historia och geografi, fysik, chemi, linear- och konstruktionsritning, geometri, räkning och skrifning m. m. Wi meddela här det hufwudsakligaste af sällskapets program: Medlemmarne önska personligen bidraga till spridandet af upplysning i sitt fädernesland Frankrike, och hafwa för detta ändamål sammanslutit sig till en förening; denna åsyftar således att befrämja folkets underwisning. Det faller af sig sjelf, att man i denna werksamhet icke skall tjena något religiöst eller praktiskt partis särskilda intressen. Dessa äro de hufwudprinciper, hwilkas antagande lagt grunden till en moralisk enhet mellan de särskilda kretsafdelningarne, som, ehuru oberoende af hwarandra i organisations- och werksamhetssätt, likwäl följa de gemensamma reglorna. Härpå beror också sällskapets lif eller död. Derföre uppmanas en hwar medlem, att utan afseende på enskilda åsigter, endast werka för det allmännas wäl; om deß trängande behof äro alla ense. Inom sällskapet får icke diskuteras öfwer religion och politik; man befinner sig här på ett neutralt område, der frisinnade män, oberoende af sina religiösa eller politiska åsigter, för öfrigt, i lugn och frid sträfwa att förwerkliga den ädla tanken; spridning af kunskaper bland medmenniskor.

Personer af nästa alla samhällsklasser hafwa slutit sig till detta sällskap för folkunderwisningens befrämjande: högtstående embetsmän, adliga personer, professorer, jurister — alla hafwa blott det gemensamma målet i sigte, folkets upplysning. Anmärkningswärdt är, att de personer af andliga ståndet, som äro medlemmar af sällskapet, äro mest protestantiska pastorer; som bekant kant bekänner Frankrike sig till den romersk katolska läran.

Wi anföra slutligen ur "Bulletin du mouvement D'Engseignement" en öfwersigt öfwer folkunderwisningens ståndpunkt i Europas olika länder, i den ordning framstegen i detta hänseende blifwit gjorda:

1. **Sachsen**: Sedan lång tid tillbaka kunna alla innewånarne i detta land läsa och skrifwa samt ega de nödwändigaste kunskaperna. Skolunderwisningen är obligatorisk *); man finner i hela riket icke ett enda barn, som ej besökt skolan.

2 **Schweitz**: Hela folket kan läsa och skrifwa samt eger nödiga kunskaper. Nästan alla barn om tolf a 13 år erhålla en wårdad uppfostran. Skolunderwisningen är obligatorisk. Detta land är det enda i Europa, der staten i förhållande till sina tillgångar gör de största uppoffringar för folkunderwisningen.

3. **Nordtysklands småstater:** I alla dessa är skolunderwisningen allmän och obligatorisk. Det är sällsynt att finna en fullkomligt okunnig individ. Alla barn besöka skolan.

4. **Danmark:** Alla danskar med få undantag kunna läsa, skrifwa och räkna. De flesta barn hållas i skolan ända tills de äro fjorton år gamla. Skolunderwisningen är obligatorisk.

5. **Preussen:** Utom i några af de östra distrikterna besöka nästan alla barn i riket skolan. Skolunderwisningen är obligatorisk. — En officer som bestred militärinstruktionen wid landtwärnet, hade under tolf års tid endast påträffat tre rekryter, som hwarken kunde läsa eller skrifwa. Man anställde ett förhör med dessa och erfor då, att de woro söner till båtskeppare, och att de, födda och uppwuxna på hafwet, tillbragt större delen af sitt lif på detsamma.

6. **Swerige:** Det antal innebyggare, som hwarken kunna läsa eller skrifwa, belöper sig till en på tusendet. Skolunderwisningen är obligatorisk.

7. **Baden:** Alla barn erhålla skolunderwisning.

8. **Würtemberg:** Här finnes icke en enda bonde, ladugårds- eller wärdshuspiga, som icke kan läsa, skrifwa och räkna. Alla barn gå i skola, och underwisningen är obligatorisk.

9. **Holland:** Offenttigt understöd fråntages hwarje fattig familj, som försummar att sända sina barn till skolan. Man uppskattar antalet af helt och hållet okunniga personer till tre på hundradet.

10. **Norge:** Nästan alla Norrmän kunna hjelpligt läsa, skrifwa och räkna; skolunderwisningen är obligatorisk.

11. **Bayern:** På hundra för krigstjenst utskrifna man, kan endast räknas sju som hafwa ingen eller ofullständig kunskap i de första grundämnena af skolans underwisning, hwilken för öfrigt är obligatorisk.

Som det 12:te i ordningen kommer **Frankrike:** Här finnas 23 på hwarje hundra för krigstjenst utskrifna man, som icke erhållit någon skolunderwisning. Derefter följa Belgien, England, Italien, Österrike, Grekland, Kyrkostaten, Spanien, Portugal Moldau, Wallachiet, Rybland och sist Turkiet.

*) I lag anbefaldt; så att alla barn måste ållas till skolgång.

Uppgifter från olika arbetare föreningar.

Göteborg.

Härwarande arbetareförening ämnar inrätta en folkbank. Med anledning häraf skrifwes i "Arbetaren" följande:

De offentliga bankinstitutioner, som finnas, äro af twå slag: Sparbanker och wanliga banker.

Sparbankerna ha till syftemål att insamla smärre besparingar och göra dem räntebärande, på det insättarne sedan i behofwets stund må ha en "samlad styfwer" att tillgå. Men de ur förnämligast de s. k. arbets- eller tjenande klasserna sålunda uppsamlade sparmedlen bruka gemenligen utlånas endast i högre belopp och mot första säkerhet: det förra för att göra bankens omkostnader så små som möjligt och derigenom tillgodose banken; det senare för att i alla händelser ha den största trygghet för de deponerade medlen. Alldenstund endast affärsmän, såsom köpmän och större industriidkare, eller husegare kunna ha anwändning för dessa större belopp och för dem prestera fullgod säkerhet, är det gifwet att det wida öfwerstigande beloppet af sparbankernas medel icke kommer den mindre industrien eller arbetsklasserna sjelfwa omedelbart till godo. De flesta sparbanker ha neml. blott ett mindre kapital bestämdt för utlåning i små poster.

Andra banker, som bruka befatta sig med diskontering, utlåning mot säkerhet, eller annan öflig bankwerksamhet, sysselsätta sig ej med de mindre kapitalbildarne eller den mindre industrien. d. w. s. arbetarne. De emottaga endast större depositioner och utlåna endast högre belopp — af det skäl att de äro grundade på beräkning af att wara winstgifwande företag och således wilja så mycket som möjligt bespara sina omkostnader. Likasom sparbankerna gynna de således företrädeswis konsumtionen eller förbrukningen, eller ock understödja de endast den större industrien.

Det är blott den lilla industrien, som står wärnlös gentemot sina medtäflare i utlandet. Arbetaren ser sig ingen annan utsigt till att få sitt för sjelfwerksamhet nödiga rörelsekapital, än genom att antingen insätta i sparbanken och der småningom hopa ett litet kapital eller genom att låna hos enskilda, ithy att de wanliga bankerna antingen icke wilja understödja honom, äfwen om han har säkerhet, derför att hans behof är för litet, eller ock ej hjelpa honom, derför att han icke kan prestera den säkerhet, de anse sig böra fordra. Insättningarne i sparbanken kunna i de flesta fall endast wara så små, att tiden förflyter och han måste lemna frukten af sina bästa arbetskrafter åt andra, så att, om han någonsin får ihop rörelsekapitalet, han i flera fall då ej längre kan göra detta så fruktbärande som önskligt eller behöfligt warit. Wanligen tagas hans besparingar i anspråk deraf, att han, såsom hwarje ordentlig arbetare, åtrår efter att få eget tak öfwer hufwudet, lika om han merändels eger en med åren tillwäxande familj. — Möjligheten att få låna hos andra euskilda personer inskränkes mer och mer, sedan kapitalisterna, både stora och små, börjat mer och mer anförtro sina kapitaler åt bankerna, der de äro säkrast placerade och dermed mest winstgifwande. De, som ännu utlåna, anse sig naturligen böra förwissa sig om så hög ränta, att de hos den ene, säkre, kunna betrygga sig mot förluster, som möjligen kunna uppstå hos en annan, osäker. Men ej nog med att arbetaren sålunda kan twingas att betala en så hög ränta, att långifwaren beröfwar honom den afkastning af arbetet, som skulle sätta honom i stånd att bli kapitalbildande, göra sig efter hand oberoende, utan han råkar äfwen i många fall i en högst obehaglig beroende ställning, som nedslår hans mod och minskar både hans arbetslust och hans arbetskraft. Wi känna många exempel härpå, tywärr, hwilka wisa, hur långifwaren begagnar sin makt, att ej blott utpressa ett högt pris på sitt kapital, utan äfwen tyranniserar och låter arbetaren grymt känna, att han är i hans wåld.

Men för att nu afhjelpa allt detta, är det af nöden att äfwen till den lilla industriens förfogande ställes ett tillgängligt och jemförelsewis billigt kapital. Detta återigen sker genom upprättandet af s. k. Folkbanker, hwilka på samma gång uppsamla arbetarnes besparingar, som de låta dem återigen utgå till dessas, till industriens bästa och sålunda sätta de mångas armar i stånd att skaffa sina egare bergning. Folkbankerna hwila på principen af ömsesidighet mellan arbetarne. En arbetare, som wecka efter wecka i sparkassan insätter sitt lilla öfwerskott och småningom genom flit och redlig sträfwan gör sig till delegare i folkbanken, både samlar ett kapital, hwaraf han kan wid tillfälle begagna sig, och gör sig känd för bankens förwaltare, så att de kunna understödja honom med kapital till inköp af råämnen eller förbättrade werktyg eller maskiner eller annat för hans produktion, hans tillwerkning behöfligt. Denna princip ligger till grund för förslaget. Det brydsamma för en dylik bank är dock den säkerhet, som en arbetare skall kunna erbjuda för det kapital, hwarmed banken kan finnas hugad att förse honom. Det kan neml. tänkas, att banken en dag blir innehafware af ett kapital, öfwerstigande det, som delegarne kunna behöfwa och hwilket banken måste söka att placera, för att göra fruktbärande. Lånesökande och behöfwande arbetare skola infinna sig — men hwilka säkerheter skall banken då finna antagliga? Den kan wäl antaga wissa yrkesidkares produkter, såsom t. ex. skräddares och skomakares; men ej andras, hwilka fordra stora magasiner. Borgenssystemet bör så mycket som möjligt motarbetas och må ej tillgripas. Sättet med accepterade wexlar kan till någon del anwändas, men ej i någon allmänlighet. Detta är emellertid den qwistiga punkt, om hwilken wi hoppas att en intressant diskussion med nyttiga upplysningar skall komma att föras.

Slutsats: Folkbanken är nödwändig, om ej wåra sjelfförsörjare, handtwerkare och arbetare skola gå under genom stigande arbetslöshet och ruinerande bankswampar, s. k. enskilda pantlånare. Problemet är, huru skall den fattige arbetaren kunna lemna antaglig säkerhet för det understöd folkbanken kan lemna?

Köpenhamn.

I "Blad for Arbeiderföreningen af 1860" läses:

Förmannen för wår förening har i dessa dagar haft ett besök af en ärad medlem af styrelsen för Göteborgs arbetareförening. Bland de många upplysningar om denna, som han wälwilligt meddelade war den wigtigaste om föreningens storlek. Man erinrar sig, att ordföranden, hr A. Krook, wid sista årsmötet förklarade sig icke med bestämdhet kunna angifwa antalet medlemmar, då massor gick ut af föreningen, och massor gick in i densamma, men att antalet antogs wara 4,130. Nu ser styrelsen sig istånd till att bestämdt angifwa antalet, och det wisar sig då, att detta är omkring 2,000.

Söndagen den 25 dennes firar föreningen sin årsfest, till hwilken flera hedersgäster blifwit inbjudna, bland andra hrr F. Björling, Hagmark, Falkman och Becker från Malmö.

Flera framstående personer hafwa lofwat hålla föredrag för föreningen under kommande winter, hwarjemte styrelsen uppmanar andra män, som känna sig kallade att hålla offentliga, folkliga föredrag, att de wille för föreningens bästa werka i detta hänseende.

Utrikes.

Det finnes en sak, som med gräslig tyngd trycker på folken och helt wißt skall engång drifwa dem till wåldsamma revolutionära brott, om den icke i tid afböjes. Den saken är de stående arméerna, hwilka suga folkens lifsmust och förhindra utwecklingen af deras ekonomiska wälstånd. Frankrike är i detta hänseende en spegelbild af de andra ländernas förhållanden. Om det wansinniga orimliga i dessa, lemnar följande uppställning i parisertidningen Le Droit des Femmes en föreställning: Frankrikes råämnes produktion uppgår för året till 12 milliarder francs, och denna produktion, då den förädlats och gjorts lämplig för förbrukningen, representerar ett wärde af 72 milliarder. (En milliard lika med 1,000 millioner). Dessa 72 milliarder, fördelade på 10 millioner arbetare, hwilka skapat dem, gifwa i medeltal åt hwarje arbetare ett wärde af 7 200 francs för året, hwarifrån bör dragas omkring 2,000 francs för aflöning. Om man nu beröfwar produktionsarbetet 400,000 man, för att instänga dem i kaserner och lära dem exercis, beröfwar man med ett slag landet en nettoinkomst af 2 milliarder 180 millioner, hwilka, i förening med de sjuhundra millioner, som budgeten upptager för underhållandet af dessa 400,000 man, utgöra en totalsiffra af 2 milliarder 900 millioner för ett enda år. Men detta är ej allt — arméen kostar mycket mera. För att tillwerka wapnen, underhålla militärwerkstäderna, befästningarne, flottans materiel, kasernerna och allt det öfriga, behöfwes 1 million icke militära arbetare, hwilka ej mera arbeta på jordbrukets förädling eller i de produktiva yrkena. Efter 7,200 francs, dessa arbetares produktionswärde, gör detta 7 milliarder 200 mil-

lioner i möjlig, säker inkomst, hwilka Frankrike ytterligare beröfwas.

Således:

1) På budgeten . . . . . 6 till 700 mill.
2) 400,000 soldarers produktionswärde . . . . . 2,080 "
3) 1 million arbetares produktionswärde . . . 7,200 "

Summa 9,980 mill.

Se der, hwad Frankrike årligen gifwer ut för en armé om 400,000 man allenast, och deß armé är sedan twå år tillbaka wida större, det mobila nationalgardet oberäknadt.

Det är för öfrigt samma sak med hela Europa, och om wi wille beräkna, hwad de stående arméerna kosta befolkningarne i wår gamla werldsdel under 10 år t. ex. — så skulle wi komma till en sådan summa af milliarder, att hälften eller fjerdedelen deraf skulle wara tillräcklig, för att gifwa hela werlden andlig upplysning, ordna förlaget och arbetet, undertrycka fattigdomen och eländet samt på mindre än femtio år gifwa hela jordens yta ett annat utseende."

Ett afskywärdt brott har nyligen föröfwats i Tyskland, der en arbetare med sex barn hade ett af dem sjukt, hwilket hindrade hans hustru från att med sin man gå till arbetet. Barnet insjuknade plötsligt och den i fadrens frånwaro tillkallade läkaren förklarade genast, att det förtärt swafwelsyra. Ett af de äldre barnen meddelade då, att fadren kort förut hällt ur en flaska någon wätska i barnet. Under förfärande qwal dog det arma barnet. Arbetaren blef häktad och har bekänt, att han förgiftat sitt barn, derför att det hindrade hans hustru från att gå till arbetet.

En förskräcklig explosion inträffade för omkring en wecka sedan i en kolgrufwa wid Plymouth i Pensylvanien, enligt hwad engelska tidningar efter telegram meddela. I grufwan hade ej arbetats på en kort tid i följd af strike, och då arbetet den dagen åter skulle börjas, antändes gasen i ett schakt, som ligger omkring 300 fot djupt. I ett ögonblick stod hela grufwan i flammor, och elden fortfor i flera timmar. 202 män och gossar, som woro i grufwan, tros alla wara döda, och twå personer, som försökte nedstiga blefwo qwäfde af röken. Stor uppståndelse rådde i trakten, och hundradetals gråtande slägtingar omgåfwo grufåppningen. Man har gjort försök att medelst maskiner åstadkomma luftwexling, men utan framgång, och nu arbetar man att söka intränga i schaktet från en närliggande grufwa.

Bref till min Bror.

Kära Bror!

Du klagar, att jag i mitt förra bref ej nämnt något om vår tant och kusinerna — men saken är, att jag då ej hunnit göra våra charmanta slägtingar mer än ett kort besök; men nu då jag tillbringat flera eftermiddagar i familjen, skall du äfven få veta något om densamma.

Du önskar, att jag i några drag skall teckna damernas karakterer — jag har mina aningar, min bror, i anledning af denna din önskan — uppdraget är ej lätt, synnerligast som jag fruktar, att du med dina sträfvanden för arbetarnes upplysning och bildning ej hos någon af våra kusiner skall finna det deltagande eller den sympati derför, som du önskar hos den, hvilken skulle blifva "dig eno hjelp" i omsorgen för dina hundrade fabriksarbetare, hvilka du med faderlig ömhet benämner dina barn, och hvars andliga och lekamliga väl ligger dig så varmt om hjertat. Döm sjelf!

Vid min återkomst från Köpenhamn, der jag, hufvudsakligast för din skull, deltagit i arbetaremöten, skollärаresammankomster m. m. och blifvit temligen varm om hjertat af allt hvad jag sett och hört af ädle mäns sträfvanden för arbetarens höjande, aflade jag ett besök hos vår nådiga tant. Men du! hon blef allt utom nådig då jag förklarade mig ej kunna hafva äran deltaga i hennes soiré på qvällen, emedan jag varit nog lycklig att genom den genialiske ordförandens i arbetareföreningen välvillighet erhålla ett inträdeskort till ett sammanträde derstädes samma afton — jag vet ej om du af tidningarne fått kännedom om, att i detta, ej särdeles stora samhälle äfven bildats en arbetareförening?

Och der kan vara något att höra frågade min ärade tant — så-å? — Det tror jag visst: musik och sång inöfvad genom enskilda personers uppoffring af tid och penningar, utan annan ersättning än medvetandet om en vacker handling; föredrag i historien af någon af lärarne vid Elementarläroverket — heder åt den mannen!

Förstå arbetarne ingenting af dessa eller andra föredrag t. ex. i fysiken — säger du vackra kusin Louise. — Då måste detta vara föreläsarens eget fel, då ställer han sig troligen för högt på vetenskapens trappa — då har han ej besinnat, att han först måste lära oss, stora barn, sin vetenskaps a. b. c. — tror du Louise, att arbetarne skulle somna, om de genom ett lekande, lifligt föredrag, åtföljdt af några enkla experimenter, finge sig en timmas undervisning i kemi, eller tror du ej, att om blott en enda tilldragelse ur vårt lands historia berättades med lif och värma den skulle intressera dem? Jo helt säkert. Ack flicka, du har kanske läst om karavanena i de omätliga sandöknarne, huru de under hvilan vid någon grönskande oas samla sig kring sagoberättaren och formligen hänga vid hans läppar — jag har sett detta, ej i sandöknen, utan på hvilotimman bland våra svenska arbetare.

Vet tant ej hvad nytta arbetareföreningar åstadkomma — detta säger ni på skämt! — Utom de rent ekonomiska fördelarne såsom konsumtionsföreningar, folkbanker, kontor för tjenstsökande m. m., om hvilka saker mina vackra motståndarinnor troligen ej hafva någon aning; räknar tant det för intet, att arbetarne efter slutadt arbete ha en tillflyktsort, der de kunna samlas och utbyta erfarenheter, tankar och åsigter Icke alla hafva familjer, och äfven de som hafva detta behöfva äfven förströelse — och hvar söktes denna hufvudsakligen förr?

De våga sig på att sjunga stycken ur stora operor, sade du Sophi — Nå ja, skulle det ej gå så bra ännu, som ditt fina öra fordrar, så tror jag dock, att sångöfningar hafva utom annat godt, det med sig, att man ej nu, som för en tio- ja, sex år tillbaka, behöfver skynda undan allt hvad man förmår, om man är ute en afton på promenad med sina dambekantskaper och på afstånd hör några arbetare sjunga. — Ni mina kusiner ha troligen aldrig hört dylika sånger — ej heller flytt undan för dem — äfven om ni gjordt det, så neka ni dertill för anständighetens skull.

Roa arbetarne sig förmycket! — det skall du ej säga min firade Sophi, du som bevistar hvarje bal och spektakel, andra nöjen att förtiga — De ha ett nöje två gånger i månaden, du hvarje qväll — D u roar dig för att f ö r d r i f v a tiden, de för att hemta krafter till att rätt använda den — deri ligger skilnaden.

Tant vill för ingen del hafva en piga som af distraktion svarar med en alexandrin då frågan är om rengöring eller middagen — ej heller tycker tant om att sömmerskan sitter och mumlar för sig sjelf "ramser" ur vännen Blanch's komedier — jag medger gerna att det är trefligast med menniskor utan distraktioner, men nog vet tant att pigor ofta — troligen i distraktion — brukat ge svar som klingat allt utom poetiska — och att sömmerskor kunna ha skäl att mumla en hel hop för sig sjelfva, lärer ej kunna nekas — tacka Gud, tant, att det blott är någon rôle ur en eller annan komedie. Nej, mina damer, jag skämtar ej — jag tror på fullt allvar att hyfsade menniskor äro lättare att dragas med än ohyfsade, och att theater och poesi äro bildningsmedel, neka ni väl ej, Ni som sjelfva så flitigt använda dem.

Louise lemnade mig ett program till en musikalisk deklamatorisk soiré, och såg dervid så satirisk ut, att jag blef brydd. Jag läste. På ett par nummer när, endast gedigna saker af musik och poesi — jag sprang upp och hade i min förtjusning nära tagit både den förnäma köpmansfrun och hennes vackra döttrar i famn. Förlåt ack, förlåt tant och mina snälla unga kusiner, att jag ej kunde inse att ni narrades med mig! Det blir du Sophi som deklamerar det här, oeh jag kännner din utsökta smak — Louise sjunger med i denna duetten, och det är Adéle som på sitt mästerliga sätt, föredrager den här historiska bilden — Ah, jag visste väl jag, att ingen verkligt bildad menniska lägger bort sitt kunskapsförråd som ett dödt kapital!

Ni tillhör arbetareföreningen, ni sträfvar och verkar i eder mån för upplysningens spridande — — — — — — — — — — —
Pladask! der stod jag, nedstörtad från min himmelsfärd och stirrade på tant och upprepade: Icke — comme il faut!

Jag var till mods, som om jag efter en dags fasta blifvit serverad med en kopp ljumt the med tunnrån. "Det är ej de "bättre" som sjunga och deklamera för edra arbetande bröder och systrar, det är arbetarne sjelfve — —". Sannerligen tant, jag kunde icke drömma om, att de hunnit så långt redan. Ni sågo, att de under sitt tunga mödosamma arbete redan förstått taga tid till att inöfva sig för uppträdande i talarestolen! Heder åt dessa arbetare och arbeterskor för hvarje bildningens frö de, af sitt eget svårt förvärfvade förråd, utså bland sina syskon!

Och I, som ej viljen gå ett steg nedåt till dem — sen till att I stån i jemnbredd med dem hädanefter!

Hvad gör det om uttalet ej är felfritt blott hjertat är varmt, uppsåtet ärligt, viljan god, så att de med Elias Sehlstedt kunna med godt samvete säga:

"Man har gjordt sin pligt minsann,
Om man med händer och med fötter
Har bjudit till — så godt man kan."

Hvad uträtta Ni då, mina sköna kusiner, med Edra kunskaper? — Ingenting — ja det är ett tungt göra, det är det tyngsta af allt arbete, ty det har ingen hvilodag.

Och hvad edra vänner skulle säga, om mitt misstag ej varit ett sådant, vet jag ej, men troligen ej annat än godt, såvida de hafva en gnista annat i hufvud och hjertan än modejournalen, siffror oeh hästdressyr.

Men hvad du min bror skall säga om det här, det vet jag:

"Det var mig då ena riktiga Chineser!"

Axel B.

Meddelanden från allmänheten.

Bref från Lund.

Såsom de flesta af "Bikupans" läsare torde hafva sig bekant, försiggick i förra veckan val till riksdagsman för Lunds stad. Flera kandidater hade blifvit nämda såsom börande komma i fråga, men striden skulle till sist utkämpas mellan Professor J a k o b G e o r g A g a r d h, de moderatas (?) kandidat, och den nyliberala kandidaten Boktryckaren C h r i s t i a n B ü l o w, utgifvare af "Folkets Tidning". Herr B. hade sökt att vinna de arbetande klasserna genom att uppställa sig såsom d e r a s kandidat hvilken skulle på riksdagen föra deras talan. Sitt parti förstärkte han med många, hvilka äro missnöjda med det stora inflytande som akademien utöfvar i stadens angelägenheter. Partiet sammanhölls genom flera samqväm, hvarvid ej sparats på lekamlig välfägnad. Gentemot alla dessa ansträngningar hade det andra partiet blott att framhålla professor Agardhs redbara och sjelfständiga karakter, hans stora vana och anseende såsom riksdagsman, isynnerhet i hvad som rör penningeväsendets ordnande i vårt land, i hvilket afseende han af en författare säges vara "omistlig (!) för kammaren". Då man vet att professor A. ingalunda är en försvarare af privatbankernas fördelar gentemot riksbanken, af hvilken "han är en trogen och lycklig försvarare", så var det väl så mycket mindre skäl för de arbetande klasserna att utträuga honom från riksdagen, för att i hans ställe insätta en nyliberal fantast. Det lyckades ejheller att inbilla flertalet af stadens valmän om fördelen af detta byte. Ganska många yrkesidkare förenade sig om prof. A., som vid valet erhöll 227 röster mot 184 hvilka tillföllo Herr Bülow; 10 stänkröster tillföllo 7 olika personer.

Att valet skulle få denna utgång var väl något oväntadt för Herr B. och många med honom. En tilltänkt större sexa på ett af stadens värdshus, hvarmed man ämnat fira Herr B:s val, måste af förekommen anledning inställas. Emellertid fick man i följande nummer af "Folkets Tidning" en mycket lustig uppsats om riksdagsmannavalet, der Herr B. utgjuter sin vredes skålar öfver professorer, handlander och de handtverkare, hvilka ej hafva röstat på honom. Särskilt köpmännen hotas med att de skola mista sin handel. Stackars Lundaboar som ej bättre veta att uppskatta Herr B:s uppoffring att vilja åtaga sig det mödosamma riksdagsmannakallet! Men Herr B. har lofvat, att det är sista gången, som professor A. kommer att vara ombud för Lunds stad. Vi få nu se hvad för storverk Herr B. ämnar uträtta under de följande 3 åren, för att vid nästa val kunna besegra sin medtäflare.

X. Y. Z.

Tekniskt.

Rengöring af flaskor. För att rengöra flaskor, glasballoner etc, isynnerhet sådana hwilka innehållit fett, då rengöringen ofta förorsakar stor möda, rekommenderas rena sågspån omskakade med ej allt för mycket watten. Efter flera gånger werkstäld behandling dermed, blifwa till och med flaskor, som innehålla starkt luktande wätskor, åter dugliga till hwarje begagnande.

Smidbart gjutjern. I Kongl. jerngjuteriet i Berlin framställdes smidbart gjutjern genom glödgning af gjutgodset i blodstensmalm eller pyrolusit. Swenskt eller schlesiskt hwitt tackjern och spegeljern från Saynerhyttan omsmältes försökswis i deglar med cokes och träkol samt gjöts i små stycken, hwilka med cementeringspulfret utsattes i en liten jernkista uti en enkel windugn med rost och torfeld för rödglödgning under 80—264 timmar. Gjutgodset af det swenska jernet lät efter 204 timmars glödgning behandla sig som bästa smidjern wid alla temperaturer, under det att schlesiskt jern efter 264 timmars glödgning lät bearbeta sig i rödwarmt, ej i kallt tillstånd. Saynerjernet wisade sig alldeles obrukbart härför, emedan det blott till ringa grad förwandlades.

Det synes häraf, som om det swenska jernet, äfwen för deß anwändande i form af smidbart gjutjern, är öfwerlägset andra jernsorter. Då det smidbara gjutjernet är af stor teknisk betydelse, som alltmer ökes, emedan deraf en mängd föremål kunna framställas till wida billigare pris än af smidjern, wore det i hög grad önskligt, att i Swerge omfattande försök anstäldes öfwer det smidbara gjutjernets framställning, då häraf en industrigren kunde uppstå, som wore af ej ringa betydenhet för wår bergshandtering. Wi anse oß derföre böra fästa swenska teknicis uppmärksamhet på detta ämne.

Konserwering af animaliska ämnen. Redwood har i England låtit patentera ett medel att konserwera animaliska ämnen, hwilket består deri att man indoppar dem ett ögonblick i fullkomligt ren och luktfri smältande paraffin. Då man upptager substanserna ur detta bad, äro de öfwertäckta med en tunn hinna af detta ämne, som genast stelnar, och genom att upprepa indoppningarna kan man gifwa detta lager hwilken tjocklek man will. Lifsmedel, som så blifwit behandlade, behöfwa blott, innan de tillredas, läggas i kokande watten, som upplöser paraffinlagret, hwilket stiger upp på wattnets yta, hwarifrån det kan borttagas för att ånyo anwändas.

En liberal qvartett.

Fabel af Nix.

(Forts. fr. N:o 38.)

Oxen.

Nå, detta låter godt. Stig fram och här er sätt;
det löner sig rakt ej, att man står der och tjurar
En öfverläggning nu med skyndsamhet skall börjas,
der för det helas väl med ifver måste sörjas,
och der hvar enskilds rätt straxt måste offras opp,
liksom den aldrig fanns. Förstår ni mig?

Räfven.

Ja, topp!

(De sätta sig omkring bordet. Oxen grötmyndigt i soffan; räfven på yttersta stolskanten för att genast kunna vara färdig till reträtt; och tuppen på en stolskarm. Häraf ser man, att oxens seger var fullständig).

Oxen (öfverläggningen börjas).

Jag vill, att åsnan skall, till straff för öfvermodet,
och för att hämma bums dess gäsning uti blodet,
uti sitt usla blad ta' utan knot in allt,
som jag kan finna rätt, och derför har befallt.
Min fasta vilja är, att detta blad skall blifva
en full kloak för allt, som vi behaga skrifva.
Hvad säger ni om det?

Tuppen (skrattande i mjugg).

Det skall hans högmod krossa;
jag derför helt förtjust mitt höga bifall ger.
(afsides)
På detta sätt hans fall med glädje snart jag ser,
och sedan skall jag nog af hans kadaver fråssa.

Räfven (bugande och krypande).

Till en motion, så skön, så verkligt liberal
utaf min hela själ mitt bifall straxt jag skänker.

Oxen.

Nå, det är godt! Jag hör på edra kloka tal
att nu på annat sätt än nyss man välvist tänker

(Det knackar på dörren och man hör tunga suckar utanför).
Hvem kan det vara säg?

Tuppen.

Jo, åsnan, som jag tror.

Oxen.

Ja, du har rätt, min vän. Nå, öppna, kära bror.

(Tuppen öppnar dörren och åsnan inträder med slokande öron. Skamflat stannar han vid dörren, hviftande inställsamt med svansen. Oxen sticker nosen i vädret, pöser af högmod, och börjar följande tal, sedan han med en jovialisk brustning gifvit sina behagliga känslor tillkänna).

kujon! — pultron! — och träl! Hvad vill du?
— skynda! svara!
Månn' du af ånger tärs för handlingsättet nyss?

Åsnan (skälfvande af ångest).

Ack, käre hedersvän, så glad jag skulle vara,
om jag din hof fick ge' en underdånig kyss.

Oxen.

Fall ned på dina knän och tillbed mig i gruset,
som det dig anstår bäst, du djur af låg natur,
lik denne lumpne son, som ifrån fadershuset
gick ut i villsam verld, samt lefde som ett djur;
och svär mig sén din tro i alla lifvet skiften,
från tronens höga glans ned till den mörka griften,
i glädje som i nöd, i allvar som i lek.

Åsnan (tager sig i smyg en bleckslagareklunk.)

Ej uppå jordens ring jag någonsin dig svek.

Oxen.

Tyst, bruckla ej! blott svär, svär att mig evigt lyda,
hvad jag befalla vill, hvad än jag må dig tyda.

Åsnan (faller ned på framknäna med mulen i golfvet. Han ser ut som en stackare, hvilket han äfven verkligen är. Vreden kokar inom honom, men han darrar ändå af förskräckelse).

Ja, jag det svär vid Gud!

Oxen.

Du svärja skall vid mig;
vid mig och vid den makt, jag eger äfven dig.

Åsnan (snyftande).

Jag svär det, ja, jag svär!

Räfven (afsides till tuppen).

Nu är han fast i kletan;
han aldrig repar sig, nej aldrig, från den betan.

Oxen (myndigt)

Dig tupp förordnar jag, att honom bistånd gifva,
det rakt nödvändigt är, då ej han sjelf kan skrifva.

Tuppen (kacklar af glädje, medan åsnans känslor äro ytterst blandade).

Nu, nu ditt lumpna kräk, nu är du riktigt såld,
som uti spindelns nät jag har dig i mitt våld.
(Skulle gerna vilja gnugga klorna, men kan det ej, då han är nödsakad att stå på en.)

Oxen.

Och du, min kära räf, dig jag förordnar skall
till lika ärofullt, som skönt och vigtigt kall,
du blifva skall spion, som lurar, snuskar, letar,
tills du i någon vrå ett tacksamt ämne metar.
Var trogen i din tjenst, var nitisk på din post,
så får du fria rum och dito läcker kost.
Fall ned på edra knän (att icke bruket rubba)
så vill jag eder straxt till dessa poster dubba.
(Räfven och tuppen falla på knä, hvarefter oxen slår dem tre slag på ryggen med flata handen, under utrop: "varen värdiga!" Åsnan står och suckar, men får ej ett slag på ryggen en gång).

Räfven (skälfvande af glädje).

Åh, hvilken utmärkt nåd! jag mig i stoftet rullar! (afsides)
Nu, kära åsna, nu, det skallbli andra bullar!
Med list jag samla skall blott glöd uppå din hjessa,
och framför allt jag skall förmå dig att processa.

Oxen.

Så, nu ä' ni snälla barn, och intet agg jag hyser;
jag hjertats väna frid utöfver eder lyser,
så skön, som solens glans uppå en sommardag.

Åsnan (hänrykt).

Garsong! — hör dummerjöns! — Hit toddar öfver lag!

Qvartett (i hvilken sensmoralen återfinnes).

Så ingicks slutlig fred, och den skall evig blifva,
ty samma känslors svall de trogna hjertan lifva,
och vänskap blomstra skall uti vår snöda verld,
lik blommor i April och loftal på vår färd.
Men ett man likväl ej får någonsin förglömma:
hur än uppå vår stig vi svärma, leka, drömma,
en lära står dock fast på lifvets snabba elf,
hur än det månde gå: man är sig närmast sjelf!

Slut.

Charad.

Ännu uti wåra dagar syns mitt första här och hwar,
Som de gamle gjort till minne ifrån sina hjeltedar;
Men mitt andra är kanhanda något mera sällsynt nu,
Fast man låtsar mod i bröstet, ryser mången hjelte — hu!
Om han blott hör wapenskrammel, bleknar han, — wårt lands förswar, —
Att mitt andra strax är borta, men det hela har han qwar.

Breflåda.

P. O. Med tacksamhet mottaget.

Blickar i Tittskåpet.

Korrespondens med andra werldar. Ett werkligt jätteförslag framlades för en tid sedan för kejsar Alexander af en tysk astronomie professor. Detta förslag gick ut på ingenting mindre, än att börja en korrespondens med — "solen, månen och fixstjernorna". Det skulle ske derigenom, att man på Siberiens omätliga snöstepper uppställde ett bestämdt antal ofantliga silfwerspeglar, hwilka skulle anordnas så, att de finsemellan bildade wissa geometriska figurer, t. ex. qwadrater, rektanglar o. s. w. Solstrålarne skulle naturligtwis reflekteras från dessa spegelytor och med flerdubblad styrka kastas på den planet, mot hwilken man riktade speglarne. Wore nu denna planet befolkad, skulle innewånarne på densamma undra, hwarifrån den ökade ljusbildningen kom — det war gifwet! — de skulle noga undersöka hwarje planet i werldsrymden, astronomerna skulle slutligen upptäcka, att en liten obetydlig planet, Tellus (jorden) kallad, utmärkte sig genom åtskilliga abnormiteter — de skulle fördubbla sina teleskopers styrka och slutligen upptäcka orsaken, strålarnes owanliga reflektion. Hade de nu en gnista sundt förnuft i sina hjernor, så torde de wäl begripa, hwarför man ställt i ordning alla dessa speglar; de skulle äfwen hos sig inrätta en dylik anstalt — man skulle utan twifwel på hwarje liten stjerna och komet upprätta komiskt-optiska telegrafer, hwilka naturligtwis skulle ända till solsystemernas slut förkunna uppfinnarens, professor Kitzehudes, snille och hans ädle gynnares, kejsar Alexanders, ära.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Ordningsmannakåren inom arbetareföreningen är sålunda organiserad.

Förman: repslagaren G. Tideman.

Vice förman: Värdshusidkaren Å. Silfver.

Första afdelningen. packhuskarlarne Sven Nilsson, Per Persson och M. Jönsson, mätarne N. Möller och Olaus Olsson, murarne P. Rosenqvist och Carl Österberg, bryggarne P. Holmberg och Lars Svensson, samt tunnbindare Löfström.

Andra afdelningen. Bagarne J. Christensson och Ifvarsson, vaktmästare Grip, sergeant Schön, tobaksspinnare Brandt, sadelmakare O. Nilsson, skomakare P. Rosberg, cigarrmakare Wiberg, gördelmakare M Andersson samt sjåaren P. Nilsson.

Tredje afdelningen. Sjåaren M. Christoffersson, stensättaren L. Persson, smedmästarne Holmberg och Björklund, glasmästare Wahlström, bryggaren H Nilsson, tunnbindare Möllerberg, handlanden P. Olsson, skolläraren Hellberg samt fånggevaldigern Bundt.

Fjerde afdelningen. Auktionsringaren H. J. Rosenqvist, timmerg. Rosengren, bokbindaren N. Wirén, timmermannen C. Andersson, sjötullsvaktmästaren C Jönsson, smedmästaren C Cederholm, svarfvaren Gellström, tunnbindaren Andersson, mätaren M. Jeppsson, samt timmerkarlen Per Jönsson.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

September månad.

Fredagen den 24. Tunnbindaren Andersson.
Lördagen den 25. Mätaren M. Jeppsson.
Söndagen den 26. Timmerk. Per Jönsson.
Måndagen den 27. Packhuskarlen S. Nilsson.
Tisdagen den 28. Packhuskarlen Per Persson.
Onsdagen den 29. Packhuskarlen M. Jönsson.
Torsdagen den 30. Mätaren Nils Möller.

Oktober månad.

Fredagen den 1. Mätaren Olaus Olsson.
Lördagen den 2. Muraren J. P. Rosenqvist.
Söndagen den 3. Muraren C. Österberg.
Måndagen den 4. Bryggaren P. Holmberg.
Tisdagen den 5. Bryggaren Lars Svensson.
Onsdagen den 6. Tunnbindaren Löfström.
Thorsdagen den 7. Bagaren J. Christensson.
Fredagen den 8. Bagaren Ifvarsson.
Lördagen den 9. Vaktmästaren Grip.
Söndagen den 10. Sergeant Schön.
Måndagen den 11. Tobaksspinnare Brandt.
Tisdagen den 12. Sadelmakare O. Nilsson.

Förteckning öfver manliga medlemmarna i Malmö Arbetareförening.

(Forts. från N:o 37).

Landtb. C. Möller. Magister C. G. Sterner Landtb J. Andersson. Bokhållare R. C Nilsson. Smed M. Schånberg. Studerande S. Johansson. Landtb. P. Hansson. Garfvare C. C. Trapp. Studerande O Trapp. Landtb. N. Jönsson. Betjent Öberg. Landtb. A. Jönsson. Glasm. A. Andersson. Bagare F. Lemke. Fanjunkare F. Örhström. Studerande A. Lemke. Musikant P. Forsberg. Urmakare Chr, Olsson. Fånggevaldiger S. Malmstedt. Arb. L. Jönsson. Skrifvare G. Braun. Handl. O. Persson. Bokhandl. Otto Hallbäck. Bryggare B. Erlandsson. Åbo Anders Svensson. Åbo Jöns Svensson. Åbo Nils Hansson. Landtbruksingeniör G. Olsson.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Uti Malmö Arbetare-

förenings handelsbodar finnes, blaud annat följande varor:

Anis,
Anjovis, 1:ma Fjellbacka och Delikatess,
Blanksvärta,
Blyertspennor,
Blånelse, flera slag,
Bresilja,
Bönor, bruna.
Chokolad, flera slag,
Cigarrer, d:o,
Cikoria,
Citroner,
Fenkål,
Fisk, flera slag,
Fläsk, rökat } prima qvalitet,
d:o saltgrönt } prima qvalitet,
Flott, Svin-, inkokt, med salt och kryddor,
Grefflar,
Gryn, Makaroni-,
d:o Manna-,
d:o Sago, hvita perl-,
d:o d:o röda,
d:o Ris, 1:ma Java taffel,
d:o d:o Arracan,
d:o d:o Midd.
d:o Korn, grofva,
d:o d:o medelfina,
d:o d:o hela,
d:o Hafre, fina,
Grifter, hvete-, grofva,
d:o d:o fina,
d:o korn,
Ingefära,
Kaffe, Java-, Brasil-, Rio-, Costaricca m. fl, slag,
Kalsonger,
Kanel,
Kardemumma,
Knappnålar,
Kol, Sten-,
Korf, rökad (Medvurst),
d:o kött- saltad,
Kött, Lamb-, Isländskt,
Lack, bref-,
Lagererblader,
Lakrits,
Ljus, Stearin-, Stockholms 1:ma,
d:o d:o Holl.
d:o Talg-, flera slag,
Mandel, Bitter-,
d:o Söt-,
Medvurst, Lubsk,
Mjöl, Korn-, sigtadt,
d:o Råg-, sammalet,
d:o Hvete-, 1:ma florsigtadt,
d:o d:o N:o 1,
d:o Potatis-, Stettiner,
d:o Ris-,
Muskottblomma,
d:o Nötter,
Morötter,
Nejlikor, Krydd-,
Olja, Raff. Holl. Lamp-,
d:o Fotogén-, extra fin Amerikansk,
d:o Kristall-,
Ost, flera slag,
Palsternackor,
Papper, många slag,
Peppar, Krydd-,
d:o Stark-,
d:o Hvit-,
Pomeransskal,
Porslin många slag,
Polerpulver, Engelskt för silfver, koppar och messing,
Potatis, utmärkt goda,
Russin, Konfekt-,
d:o Mat-,
Rödbeter,
Rödlök,
Salpeter,
Salt, groft,
d:o medelfint,
d:o Lüneburger
d:o Raff. bord-,
Sardiner, äkta franska,
Senap, svensk,
Sill,
Sirap,
Smör, till olika priser,
Socker, Kandis-,
d:o Raffinerad-,
d:o Kak-,
d:o Kross-,
d:o Puder-,
Soda, 1:ma kristalliserad,
Stärkelse, vanlig, hvit,
d:o kron,
Sviskon, 1:ma Smyrna,
Såpa, grön,
d:o hvit,
The, extra fint Congo-,
Tobak, många slag,
Tråd, svart och hvit, linne och bomulls-,
Tröjor, bomulls-, flera qvaliteter,
Tvål, många slag,
Tändstickor i kapslar och säkerhets i askar,
Ved, Björk-, torr i famn och styckevis,
Vitriol, grön,
d:o blå,
Ärter, kok- utmärkt goda,
Ätika, Mat- 1:ma svensk,
d:o Sprt- d:o

Rökadt fläsk af små unga swinkreatur i kommission från Landtman inlemnadt att försäljas bog- och skinkwis till billigt pris uti Malmö Arbetareförenings Handelsbutik Litt. A, f. d. Osbergska gården.

Turkiska Plommon

nu inkomna och säljas till 14 skilling skålpundet uti

Malmö Arbetareförenings Handelsbutiker.

Subskription.

Enligt Malmö arbetareförenings wid allmänt sammanträde fattade beslut kommer den aflidne ordföranden Carl Forséns porträtt att lithografieras, om ett antal af minst 250 subskribenter anteckna sig för hwardera ett exemplar, lemnas detta till 75 öre; den behållning som möjligen kan uppkomma illfaller Carl Forséns efterlemnade familj. Anteckningslistor finnas tillgängliga i föreningens läslokal samt i hrr Cronholms och Ljunggrens boklådor.

Malmö den 13 September 1869.

Styrelsen.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 40.	Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.**	**Tisdagen den 5 Oktober**	**Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri.	**1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan innesluter sig under det nu ingångna fjerde qwartalet af detta år i allmänhetens benägna åtanka. Priset är endast 75 öre.

Samma åsigter som hittills komma att i "Bikupan" uttalas: för wårt fosterlands lugna framåtskridande, för arbetarens förkofran i socialt och ekonomiskt hänseende, samt i allmänhet för upplysningens spridande, will den städse kämpa; och i detta fall kommer tidningen att såsom hittills meddela ledande artiklar. Bildning, ekonomiskt oberoende och en lika berättigad ställning i det politiska och sociala samfundslifwet äro häfkrafterna för medborgarens förkofran och framgång; på detta kulturarbete will "Bikupan" hufwudsakligen nedlägga sina krafter, deß wapen blifwa sanning och öfwertygelse.

Stadens och länets wigtigare angelägenheter, äfwensom inrikes- och utrikesnyheter behålla fortfarande sin plats i tidningen.

Malmö arbetareförening har sin särskilda afdelning i "Bikupan".

För underhållande och roande lektyr är sörjdt genom följetongen och "Blickar i Tittskåpet".

"Bikupan" hoppas derföre att deß sträfwanden skola erkännas, och att den fortfarande skall blifwa i besittning af en talrik publiks uppmuntran.

Bikupan har från och med i dag börjat utgifwas från C. A. Andersson & C:s nya boktryckeri, Rundelsgatan N:r 33, der äfwen prenumeration samt annonser mottagas.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer nästa fredag wid wanlig tid, samt derefter hwarje torsdags afton kl. 6.

Malmö den 5 Oktober 1869.

Redaktionen.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

å tidningens boktryckeri.
i Arbetareföreningens handelsbodar.
å Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Handlanden Aspegren i Lund samt å postkontoret.
Bokhandlare Törngwist i Landskrona.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.

Minneslista för veckan.

Oktober.
Onsd. d. 6 kl. 10 f. m. Auktion å Hôtel Svea på diverse lösegendom.
„ „ från kl. 10—12 f. m. emottagas insättningar i Liffränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Lund.
Fred. d. 8 kl. 9 f. m. Auktion å hôtel Gustaf Adolf på diverse manufakturvaror.
Lörd. d. 9 kl. 11 f. m. Upphandlingsauktion å rådhuset på stenkol och kokes.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e. m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Afsked. En telegrafassistent wid namn Lindström har blifwit afskedad ur tjensten derföre att han, emot sin aflagda ed, till redaktionen af tidningen Fäderneslandet utlemnat till andra ankomna telegrammer.

Dom. Jernwägsarbetare Petter Olsson Lustig, som i Götgatsbacken aflossade skottet emot löjtnant Lindenkrona, har blifwit dömd till 10 års straffarbete.

Ett engelskt bolag har af regeringen erhållit tillåtelse att anlägga en bana från Köping—Hults-banan till Weßman—Barkens jernwäg. Meningen lär wara, att småningom fortsätta denna bana genom Westmanland och Dalarne till Fahlun.

Den telegrafkabel, som skall förena Swerige och Finland är nu lyckligen nedlagd. Då Swerges handel på Petersburg efter all sannolikhet kommer att ökas, blir denna telegrafförbindelse af stor betydenhet.

Saluhall. I Stockholm har man ändtligen börjat att tänka på de arma warelsers beqwämlighet, som äro nnödsakade att hela året igenom sitta under bar himmel för att finna ett ytterst tarfligt lifsuppehälle. I den strängaste köld, i den mest brännande hetta äro dessa månglerskor utsatta för alla wäderlekens obehagligheter. Man ämnar nu uppföra en saluhall till deras skydd; en handling, som bewisar tillwaron af kärlek till nästan och derför borde efterföljas.

Från Japan underrättar löjnant Annerstedt, att sjöfartsförbindelsen emellan de båda länderna är fri i alla för främlingar öppna hamnar. Om denna förbindelse blir af någon betydelse är twifwelaktigt, då erfarenheten lärt, att Japanesernas wänskap är föga att lita på.

Ny industri. Man har i Stockholm anlagt en fabrik för tillwerkning af klaviaturträ. Det är hopp om, att denna wara skall få stark afsättning på utlandet och sålunda blifwa en betydande exportartikel.

Regeringen har indragit gränsposteringen wid Grißlehamn. Allt sedan kriget 1809—10 med Ryßland har denna punkt warit militäriskt besatt, och derför årligen kostat staten mycket penningar; man har ändtligen blifwit betänkt på att inbespara denna onödiga utgift.

Landsorten.

Kristianstad. Härstädes skall ett nytt skolhus uppföras; man har penningar, men ingen plats. Hos oß är förhållandet motsatt, man har godt om platser, men inga penningar. — Berättelsen om mordet i Torebro är betydligt öfwerdrifwen. Wisserligen har ett blodigt slagsmål blifwit levereradt, men inga gesäller hafwa blifwit mördade, ej heller hafwa några lik blifwit funna.

Helsingborg. En hästhandlare från Tyskland har gjort ett större uppköp af hästar. Denua affär kan blifwa af synnerlig betydelse, om landtbrukaren, i stället för att sälja sin spanmål lägger sig på häftskötsel. — En trädgårdsmästare har i närheten Rå Sand blifwit öfwerfallen och frånstulen 14 rdr. Rånaren kom undan.

Landskrona. Tryckfrihetsåtal har af studerande C. Bark blifwit wäckt emot Landskrona tidning.

Ystad. En arbetskarl wid namn Mårten Olsson, som tillförene twenne gånger försökt att beröfwa sig lifwet, har gjort det tredje försöket, samt denna gång lyckats. Trägen winner.

Malmö.

Weckans händelser.

Malmöhus läns sjunde ordinarie landsting har blifwit afhållet, men säkerligen har intet förut warit af så ringa intresse. Ingen fråga af betydenhet wäcktes, och motionerna mördades till största delen obarmhertigt i sin linda. Då de som intressera sig härför säkerligen ur stadens större tidningar inhämtat underrättelser om förhandlingarne, lönar det ej att här upprepa referat öfwer dem.

Herrar stadsfullmäktige hade i går sammanträde, men som tidningen nu skall läggas under pressen, nödgas wi uppskjuta redogörelsen derför till nästa nummer.

Borgaresångföreningen hade i tisdags en kollation å handtwerkarnes sal för direktör C. Becker, hwilken efter åtta-årig werksamhet som lärare, nu lemnat denna befattning. I wäl walda ordalag tolkade rådman Falkman föreningens tacksamhet för det nit hr B. utwecklat samt öfwerlemnade som minnesgåfwa en smakfull tobaksdosa af silfwer.

En fabrik för tillwerkning af bryggareharts har nyligen blifwit härstädes anlagd. Denna artikel, hwarmed ölbryggarne inwändigt bekläda de fat, på hwilka bajerskt öl skall förwaras, har hittills hufwudsakligen importerats från Tyskland eller Tyrol. Af grankåda, som utgör den hufwudsakliga beståndsdelen i detta fabrikat, har redan ett ej obetydligt parti ankommit från Småland, och enär deß insamlande kan åt den fattigaste befolkningen i denna provins bereda en liten inkomstkälla, torde denna inhemska fabrik förtjena uppmärksammas, såwida deß fabrikater för öfrigt i godhet kunna mäta sig med utlandets. Fabriken ligger straxt utanför östra förstaden. (Sn.-P.)

Motala werkstad. En person, som nyligen besökt nämnde werkstad, skrifwer bland annat, i Posttidningen:

"Hela faktoriets arbetspersonal utgöres af sjuhundraåttio personer, deraf tjugoåtta mästare. Inga qwinnor anwändas; men trettioåtta arbetare finnas, som ej upnått aderton år. Denna arbetspersonal är till största delen bofast. Många arbetare hafwa uppfört egna bostäder; men de öfriga få mot hyra begagna af faktoriet anordnade, prydliga och beqwäma lokaler, der allt wittnar om snygghet och trefnad. Deßutom är wäl sörjdt för arbetspersonalens wälbefinnande på stället. En arbetareförening är bildad, som uppfört en särdeles wacker och rymlig byggnad, för att der tillbringa lediga stunder med läsning och samtal; och till förströelse har man gent emot, på andra sidan kanalen, för arbetarna och deras familjer iordningställt en särskild sal, der, wid samlingstillfällen, får till förtäring serweras allt, utom spirituosa.

Maskiner, som dagligen begagnas i faktoriet äro: tre nagelmaskiner, sju klippmaskiner, tre stickmaskiner, fyrtiotwå swarfmaskiner, en bockmaskin, tjugotre borrmaskiner, en dragmaskin, sju gängmaskiner, tretton hyfwelmaskiner, en kuggskärningsmaskin, en mutterhyflingsmaskin samt en mutterswarfningsmaskin." Man kan häraf göra sig ett begrepp om, i hwilken skala arbetena wid denna werkstad bedrifwas.

Wårt förswar. Bland större arbeten, med hwilka man nu är sysselsatt wid Motala werkstad, är panna, maskin och pansar till en fregatt för Carlskrona station. Maskinen blir af femhundra hästars kraft, hwarför deß alla delar äro af kolossala dimensioner. Sidopansaret är 2 tum tjockt, under wattengången 1 $^1/_2$ tum, och däcksplåten 1 tum. Deßutom arbetas på 2:ne pannor till en femte monitor.

Notiser från Danmark. Drottningen samt enkedrottningen af Swerige-Norige hafwa hwardera särskildt gästat den danska hufwudstaden under de sednaste dagarne. — Riksdagen sammanträdde i går för att konstituera sig. — Pansarfregatten "Danmark" har råkat ut för en storm i Atlantiska hafwet och derwid fått knäckt en gaffel, ett rårsegel skadadt; en matros har med sjön gått öfwer bord; widare har fregatten blifwit läck i aktern, så att wattnet tränger in. — Madam Laurine Petersen har blifwit dömd till 5 dagars watten och bröd, derför att hon "banket" en herr Binnehalle af Hjortespring så allwarligt med en bokestaf, att han fick twå sår i hufwudet och åtskilliga märken på kroppen. Hon blef wred deröfwer att Binnehalle, då han gick förbi, "kiget ind af vinduet til hende". — Tre "Kræmersvende", lifwade af qwinnofång, harpeklang och kognakstoddi, öfwerfoll under sin nattwandring ett fruntimmer på gatan samt mißhandlade henne och en henne åtföljande herre; berserkerna förswunno derefter, men man kom dem på spåren hos en "Hosekræmmer". — "Dagens Nyheder" berättar om en plåtslagerska, som omkring samtidigt med den falske grefwen Lamberg dref sitt suffens i Köpenhamn och kallade sig grefwinnan Hahn. Hon wände sig både personligen och skriftligen till flera framstående personer och uppdukade en lång historia, om huru hon blifwit skild från sina resepengar och bodde nu på ett hotell i ett främmande land. Hon hade ofta lyckan med sig. Emellertid uppdagade man, att det icke war rätt fatt med grefwinnetiteln och skickade henne med twångsskjuts till Tyskland.

Mordet i Pantin. Hela Europa talar i dessa dagar om en gåtfull förbrytelse,

som passerat i Frankrike. En moder har blifwit mördad tillika med sina fem barn, som woro från 3 till 17 år gamla. Då en jordbrukare i Pantin, straxt norr om Paris, nästan tätt wid hufwudstadens yttersta gator, förliden morgon gick nedåt den s. k. "gröna wägen" warseblef han blodfläckar på en af sina jordmarker, uppmärksam härpå fick han widare syn på ett stycke blodigt linne, som stack fram ur jorden. Han grep till spaden och war icke kommen särdeles djupt, förrän han träffade på ett lik. En förskräcklig syn! Snart, sedan saken först blifwit anmäld, låg en moder med sina fem barn wid sidan af grafwen. Ett fasansfullt mord hade blifwit begånget. Modren war en kraftfull qwinna och hade gjort ett förtwifladt motstånd; hennes kläder woro söderrifna, ansigtet sargadt af knifstygn, och kampen hade slutats dermed, att mördarne hade nästan skiljdt hufwudet från kroppen. Wid läkarebesigtning wisade sig att hon warit fruktsam. Det yngsta barnet, 3 år gammalt, hade legat i modrens famn i grafwen; magen war uppskuren. På ett annat lik war hufwudet sönderslagit. Den älste sonen, sjutton år gammal, hade liksom modren gjort motstånd till det yttersta, såsom det sågs af åtskilliga knifstygn. Efter några berättelser hafwa mördarne till slut qwäft honom. De mördade woro nästan elegant klädde, och sönerna hade guldkränser om sina mössor, såsom det är brukligt wid Frankrikes högskolor. Nästan genom en tillfällighet upptäcktes mördaren, en herr Tropmann, då han i Havre troligen hade för afsigt att inskeppa sig till Amerika. Den mördade är en fru Kinck med hennes barn, man antager också att hennes man, en metallswarfware från Roubaix och den älste sonen Gustave Kinck hafwa blifwit mördade. Mördaren är nästan af swag kroppsbyggnad, har tunnt brunaktigt skägg. Hans ansigte är fullt af skråmer, som hans offer gifwit honom i den förskräckliga kampen. Ännu hwilar något gåtfullt öfwer hela historien, man har icke funnit hr Kinckes lik, eller uppdagat mördarens medbrottslige; deremot tror man sig hafwa funnit Gustaves med synliga spår af wåld sargade kropp.

Handtwerkeriernas höjande

är en fråga, hwars wigt länge blifwit förbisedd här i landet, hwarest man med en nästan blind ifwer inför utifrån den ena förnödenheten efter den andra, utan att någon gör sig mödan att tänka öfwer, huru denna till yrsel gränsande importlust beröfwar den inhemska industrien både kapitaler, för hwilka den haft anwändning, i stället för att de nu hamna i utlandet, och afnämare, hwarigenom industriens arbetare bli utan sysselsättning. Dessa mißförhållanden måste afhjelpas, om icke de källor till wälstånd skola efter hand utsina, hwilka ligga i en waksam industri och ett flitigt, mångsidigt arbete.

Det är twenne omständigheter, som isynnerhet göra wåra nuwarande handtwerkeri- och industriprodukter förfång: deras dyrhet och brist på prydlighet; twenne i detta fall särdeles betydelsefulla faktorer.

Till deras dyrhet bidrager i hög grad förbrukningskreditens ytterlighet och bristen på förlagskapital för den mindre handtwerkaren. Han måste köpa råämnet på kredit och sälja det, förädladt, på kredit. Det är gifwet, att härigenom waran i hög mån fördyras. Att skaffa den lilla industrien lättad tillgång till billigt rörelsekapital, skulle sätta densamma i stånd att kunna sälja sina produkter billigare, och den skulle derigenom äfwen kunna småningom alldeles draga till sig den kontanta förbrukareskaran. Industri- och folkbanker böra för detta ändamål af alla krafter befrämjas, för att genom sina medel sätta den stora arbetsmaskinen i ny rörelse.

I afseende på den andra faktorn eller prydligheten, måste andra åtgärder widtagas, och här står hela staten i stor skuld till industrien, i det att den slösar medel på de tjenstemannabildande elementarläroverken, på militärskolor, på konstakademien, på landtbruksinstitut, ja wäl på ett och annat tekniskt institut, hwars program dock mera afser bildandet af ingeniörer, arkitekter och fabriksmästare, under det att så föga tillgjorts för en werklig praktisk handtwerksunderwisning, sådan som slöjdskolorna egentligen borde lemna.

Handtwerkerierna gå ännu i fars och farfars spår, och de lefwa derföre äfwen ett tynande lif. Man följer ej med nya uppfinningar och upptäckter, få söka höja sitt yrke .... Men är det wäl underligt om kunskaper saknas, der inga lämpliga medel till kunskapers bibringande gifwas?

Man har äfwen i Danmark känt olägenheterna häraf och insett faran för den inhemska industriens bortträngande af den utländska från förbrukningsmarknaden inom sjelfwa landen. Men man har der icke nöjt sig med turkens fatalistiska indefferentism, hwars hela kraftyttring är, att han tänder tålamodets pipa, lägger armarne i kors och mumlar sin tomma formel: "Allah är stor och Mohamed hans profet!" Må wåra danska bröder i detta fall wara ett föredöme för äfwen wåra industriidkare och lagstiftare.

Den i Köpenhamn warande industriföreningens styrelse har nemligen ingått till regeringen med en skrifwelse, hwari utwecklas det behof, som finnes af en ändamålsenlig handtwerksskola, hwilken har till sitt eget sjelfständiga mål att utbilda skickliga handtwerkare och kan meddela den arbetande klassen underwisning i de elementära realfacken på sådant sätt, att eleven sedan kan fullfölja, hwad han lärt under skolåren, och ytterligare i bestämda längre gående kurser förwärfwa sig den för hans fack nödiga teoretiska insigten eller konstnärliga utbildningen. Styrelsen föreslår derför i sin skrifwelse, att regeringen måtte tillsätta en komité, sammansatt af representanter för industriidkare och för alla de myndigheter, hwilka kunna komma att deltaga i sakens slutliga afgörande, och att denna komité får i uppdrag att utarbeta förslag till ordnandet af alla frågor, hwilka angå underwisningen för den del af landets ungdom, som egnar sina krafter åt handtwerk och industrien.

S. T.

Malmö Arbetareförening.

Till den språkunderwisning, som af språkläraren Gumpérd mot en billig afgift meddelas åt föreningens medlemmar, har ännu icke något större antal personer anmält sig. Det wore likwäl önskligt, att då så många unga arbetare finnes inom föreningen, dessa wille mera allmänt begagna sig af tillfället att förwärfwa sig insigter i de språk (tyska och engelska) hwari underwisning nu så billigt meddelas. Wi tro äfwen, att när de långa winteraftnarne komma, skola många fler elever samlas omkring den outtröttlige läraren.

Komiteen för stadgarnes omarbetning, lar bland andra ändringar äfwen ämna föreslå, att styrelsen, hwilken af föreningen wäljes, sjelf utser sin och föreningens ordförande.

I söndags började andra spelturen å föreningens teater; derwid uppfördes: "De båda döfwe", en liten balett samt "Hittebarnet" för alldeles utsåldt hus. I morgon och på fredag gifwes äfwen representationer, hwarom annonsen i dagens nummer närmare tillkännagifwer.

Wid sista allmänna sammanträdet hölls ett intressant föredrag om de tre Karlarnes (Karl X, XI och XII) tidehwarf i swenska historien af adjunkten wid härwarande högre elementarläroverk d:r Ingstad. Föreningen har wid ett par föregående sammanträden haft nöjet att höra föredrag af elementarläroverkets lärare, och det är att hoppas att flera kunskapsrika män skola framdeles bidraga till bildningens spridande bland arbetarne. Wi uppmana alla, som wilja medwerka i detta ädla syfte, att de ej undandra sig, utan wälwilligt härom underrätta komiteen för bildning och nöje. En hwar af föreningens medlemmar, som önska meddela något i föredragswäg till upplysning och gagn för sina medmenniskor är wälkommen — det finnes många, som med tacksamhet wilja åhöra detsamma.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Köpenhamn.

Arbeiderföreningen af 1860 firade den 25 sept. sin årsfest med en sammankomst, hwari öfwer 200 medlemmar deltogo. Festen war särdeles lyckad, men genomgår man den långa raden af talare, säger "Illustreret Folkeblad," så ser den likwäl mera ut som en student- än som en arbetarefest. Icke en enda arbetare höll tal. Wi tillåta oß närmare redogöra för denna fest i nästa nummer. — Föreningens förman Rimestad är wald till Folketingsman för Köpenhamns amts andra walkrets, Lyngby.

Göteborg.

Såsom wi förut omtalat ämnade man här inrätta en folkbank inom arbetareföreningen. Wid allmänna sammanträdet, då frågan behandlades, woro flera af samhällets i bankaffärer mest framstående män närwarande och deltogo i diskussionen, hwarigenom denna sednare blef både särdeles upplysande och mycket liflig. Man war i allmänhet öfwerens om att folkbanken borde grundas på aktier eller begränsad answarighet i stället för på delegarnes solidariska answarighet. Det nämndes derjemte att banken skulle, så widt möjligt war, skaffa sig en grundfond, och härtill trodde man banken skulle erhålla de af utskänkningsbolagets winst begärda 30,000 rdr; ehuru likwäl någon förmenade det ej wara arbetarne wärdigt att mottaga denna hjelpande hand. Slutligen beslöts en omarbetning af det framlagda förslaget till stadgar för folkbanken, hwartill en komité utsågs, bestående af hrr Lindström, Mannheimer, Philipsson, Evers, rådman Björk samt medlemmarne i den förra komitéen; dessa skulle äfwen ega rätt att inbjuda andra personer att deltaga i komitéens arbete.

Språkunderwisningen inom föreningen tager temligen stor utsträckning. Redan hafwa så många anmält sig för erhållande af den anordnade underwisningen i tyska och engelska språken, att man måste anskaffa ännu en lokal till. Hwilken oberäknelig nytta hafwa ej arbetarne deraf, att de ständigt öka sina kunskaper och sin bildning!

Alingsås.

Äfwen härwarande arbetareförening har haft ett sammanträde för bildandet af en folkbank; stadgar blefwo antagna och styrelse utsågs; 107 aktier à 5 rdr stycket äro redan tecknade. Nyligen hölls en mycket lifwad musikalisk soiré med dans. Medlemmarnes antal är 138, hwaraf 31 qwinliga personer. Ett bibliothek för medlemmarne kommer att öppnas i dessa dagar.

Sundswall.

Efter ett års forlopp har härwarande folkbank mottagit 84,114 rdr 75 öre insatta medel i densamma; delegarnes antal uppgår till 201.

Utrikes.

Från utlandet har man följande redogörelse för de första förhandlingarne wid den nu afslutade freds- och frihetskongressen i Lausanne. Sedan Victor Hugo hållit sitt inledningstal, uppträdde fru Gögg, en ej mera ung men likwäl mycket intagande dame, på talarestolen och höll ett föredrag om qwinnans emancipation, hwilket war af ganska amper beskaffenhet och naturligtwis gjorde stormande lycka, ja, ända derhän att Victor Hugo i ögonblickets berusning (den gamle skälmen!) kyßte henne. Det nämnes likwäl icke, om hennes närwarande man tackade Hugo derför. Derefter redogjorde Lemonnier för grunderna för en förbundsorganisation mellan Europas stater, framhöll de ekonomiska och politiska fördelarne af en dylik, särskilt angifwande, att den Internationella Arbetareföreningen nog wetat sig icke kunna ernå sitt mål utan att först genomföra den politiska delen af sitt werk. En annan talare, Louis Simon från Trier, framställde de hufwudsakliga wilkoren för ett förbund mellan folken. Dessa, sade han, woro först och främst folkets representation och dernäst staternas, såsom i Amerika. Den förra skulle wara organ för folken såsom ett helt, den senare för de olika staterna. Tagande Frankrike t. ex., anmärkte han att republiken, en och odelbar, hade twå gånger dukat under för den centraliserade makten, under det att Nordamerikas förbundsrepublik lätt gjort slut på president Johnsons försök att spela diktator. Äfwen en lagstiftande församling kunde, tillade talaren, önska att drifwa sin makt för långt, och det skulle i så fall wara wäl för landet, om det så organiserades, att den centrala representationen kunde möta ett oöfwerwinneligt motstånd från de lokala representationerna. Då Simon slutat sitt tal — hwilket i korthet gick derpå ut, att Europas olika stater skulle efter amerikanskt mönster bilda en förbundsrepublik med en gemensam representation för de gemensamma angelägenhetrena, och särskilta representationer för de olika staterna — åtskildes kongressen, för att åter sammanträda följande dag.

Till kongressen hade ingått ett bref från Edgar Quinet, som sade sig deri glädjas öfwer det allmänna medwetandets återuppwaknande, hwilket numera är öfwerallt synbart, fastän allt syntes wara moraliskt dödt för endast twå år sedan, då fredskongressen för första gången sammanträdde i Génève. Quinet ansåg det redan wara en stor sak att weta folket hysa lika stort intresse för freden, som furstarne för kriget. Wärfwet wore att göra nationerna mera bekanta med hwarandra: att hos dem inprägla den sanningen, att den icke kan förtryckas, utan att alla de öfriga känna hugget; att wisa dem, att de blott ha en fiende: den godtyckliga och oinskränkta makten. "Gif natjonerna ljus", slöt han, och I skolen på samma gång gifwa dem fred!" Häri kan en hwar instämma. Men må då kongressen se till att detta ljus gifwes och organisera en kraftig propaganda, en apostlasändning för folkbildningens befrämjande i de olika länderna — då skola de werka mera för freden och friheten, än med alla möjliga fantastiska projekter, hwilka måste som lätt dunst sprängas af första stråle från sanningens sol.

Meddelanden från allmänheten.

Wid genomläsandet af en artikel, benämnd "Bref till min bror", i senaste nummer af Bikupan, kom jag på den tanken, att om någon af "oß sämre" ej höll sig för stolt att uppmana, ja bedja de af wåra mera upplysta likar meddela oß något af deras rika kunskapsförråd, skulle de icke säga nej till en sådan anhållan. Jag tror ej det wore omöjligt att, till exempel få någon lärare eller annan kunnig person att föreläsa något naturwetenskapligt, icke allt för lärdt eller konstigt; kanske kunde wi äfwen få se några enkla fysiska eller andra experimenter. Man har mot detta gjort det inkast, att man ej kan tänka på eller begära att någon, som ej tillhörde wår förening eller kanske ej ens till samhället skulle göra sig ett dylikt omak för intet. Nåwäl, jag tänker som så: Om wi komme öfwerens och tecknade oß för ett wißt antal föreläsningar, till exempel fyra, à $12\frac{1}{4}$ öre för hwarje, hwilket utgjorde 50 öre pr man, nog blefwe wi då 400 åhörare och åskådare; och en dylik inkomst wore wäl det omaket wärdt, utom den tacksamhet hwarje kunskapsälskande arbetare skulle skänka en dylik föreläsare. Jag lägger detta mitt wälmenta förslag på Bildningskonmittéens hjerta, wiß om att denna, som efter bästa förmåga söker uppfylla sin plats, skall upptaga detsamma, om den finner det förenligt med föreningens bästa.

På samma gång will jag framföra både min och flera andra liktänkande arbetares tack till alla dem, som bidraga till att göra wåra sammanträden underhållande, och wår tidning till hwad den bör wara: en Bikupa, der wi arbetsbin få inhemta nytt inom industriens och det praktiska wetandets område.

Men så böra wi äfwen sjelfwa hwar och en i sin stad och efter bästa förmåga draga dit hwad wi kunna anse nyttigt; äfwen om wi ej kunna kläda wåra tankar och erfarenheter i en prydlig drägt, så räknas det ej till last, endast idéen är god, "hjertat warmt, uppsåtet ärligt och wiljan god" — som Axel B. sade.

Att Bikupans redaktion tänker detsamma tror och hoppas

En kunskapsälskande Arbetare.

Ofwanstående skrifwelse har ankommit till komitéen för bildning och nöje, samt meddelas härmed, för att lemna denna komité tillfälle att afgifwa swar derå. Komitéen har från början arbetat efter en bestämd plan. Medan resurserna woro små, inskränkte man sig till nöjena; sedan bildades deklamatoriska skolan och dramatiska sällskapet. Den sednaste åtgärden är diskussionssammanträden, af hwilka många komma att hållas så snart teatern slutar sin sejour. Kronan på werket ämnar komitéen sätta genom ett förslag, att inom föreningen inrätta en folkhögskola. Planen är redan uppgjord och personer widtalade att bidraga wid underwisningen, men då salen är så upptagen, att den ej kan upplåtas till en fortgående underwisningslokal, måste man först anskaffa en lämplig sådan. Ett rum finnes i byggnaden å gården, men då till

detsammas iordningställande fordras cirka 1000 rdr, tror komitéen det wara bäst, att först åwägabringa denna summa. Ingen möda skall härför sparas, hwarför planen snarligen torde kunna realiseras.

Förbättrande af luften i boningsrum medelst wexter.

Utom det att wäxter utgöra angenäma prydnader i wåra boningsrum, hafwa de en annan ännu wigtigare egenskap. Det är bekant, att luften på landet, och i synnerhet i bergs- och skogstrakter, är sundare än i städer och wextfattiga nejder. Detta kommer till en del af det större förrådet på lifsluft (syre), i det wäxterna under ljusets inflytande utbreda denna luftart; till en del af den större fuktighet, som wäxterna meddela luften. Om den friska luftens wälgörande beskaffenhet kan man lätt öfwertyga sig. Då man från ett för solen öppet, afmejadt, torrt fält inträder i en skog eller en trädgård, så skall man owilkorligen andas djupt, liksom om man eljest icke kunde erhålla nog af den herrliga luften. Samma förhållande wisar sig, om man från ett upphettadt rum eller, då torrköld är rådande, från fria luften inträder i ett wexthus. Wi wilja icke lägga så särdeles stor wigt wid kammarwäxternas spridning af syre, utan företrädeswis fästa afseende wid luftens fuktighet. Huru wälgörande denna är för lungorna, finner man såwäl af skilnaden mellan torr östanwind och fuktig, warm sunnan- eller westanwind, som af wistandet wid stora watten. Att wexterna i rummet, till och med i watten stående blommor, göra luften fuktig, följaktligen friskare och angenämare, är ganska lätt att bewisa. Wexterna wattnas. Hwart tager detta watten wägen? Det fördunstar dels genom bladen, dels omedelbart från kärlen, hwari wexterna stå. Särdeles ymnig är denna afdunstning hos de wackra storbladiga wexter, som så ofta förwaras inne i boningsrummen. En någorlunda stor planta sprider dagligen från bladen ända till 10 ort watten. Man kan lätt föreställa sig, huru detta, upplöst i dunst, måste befordra luftens fuktighet.

Behöfwes wäl någon kraftigare uppmaning att pryda rummen med wexter? Hos dessa är det sköna förenadt med det nyttiga, och detta på ett sätt, hwartill få motstycken gifwas.

Tekniskt.

Anwändandet af glycerin wid gipsgjutning. Doktor Hofmann rekommenderar att wid gipsgjutning begagna glycerin för att lätt kunna skilja gjutgodset från formen. Försök att ersätta den förut begagnade såplösningen med blott och bart glycerin hade ingen framgång, då det sistnämnda ämnet för hastigt inträngde i den fasta gipsmassan. Men när denna först beströks med såplösning och sedan med glycerin, blef resultatet högst tillfredsställande, i det gjutgodset efter slutandet lätt och rent afskiljdes från formen.

Lycklig du.

Lycklig du, som fått ett yttre stöd
mot bekymmer, fattigdom och nöd
och som har i tidens vexling än
någon skärf att dela med en vän!

Lycklig du, som i ditt eget hus
äger kärlek, fridsamhet och ljus
och som ännu har idyller qvar,
fast du delar ljufhet med enhvar!

Lycklig du, som i ditt eget bröst
har i lifvets alla skiften tröst.
och som stärkes under årens lopp
af ett saligt och odödligt hopp.

Lycklig du, som på din graf en tår
ifrån ömma hjertans känslor får,
som ej glömd i sjelfva mullen är!
Trefaldt lycklig den som sofver der!

L—a.

En ovanlig duell.

Det var i S:t Petersburg. Officerarne drucko. Kapten Olenine, tillhörande X-regementet, hade inbjudit sina kamrater till en storartad diner. Franska och tyska viner flöto i strömmar. Sinnesstämningen var särdeles liflig och alltså äfven konversationen.

Krimkriget var nära förestående, och hela arméen hoppades att snart få draga ut i härnad. Naturligtvis språkade man om bataljer. Den som hade samtalets trådar i sina händer sade:

— Engelsmännen och fransmännen skola icke prisa den soppa vi bjuda dem på. Ryssarne äro tappra, ja mer än tappra — de äro oförvägna. Fredrik den store hade rätt då han yttrade, att "sedan man dödat en ryss, måste man ge honom en knuff innan han stupar". Vi skola äfven öfverbevisa de allierade om saningen af preussiska konungens ord. Ja, det säger jag, och jag upprepar det ännu en gång: vårt folk är raskt och oförväget . . . Vi äro nu här samlade omkring trettio officerare; för mer än hälften af oss — hvad säger jag? — för de allra flesta af oss är krutröken något hittills okändt; nåväl, jag svär på att här knappt finnes en enda, som icke brinner af otålighet att få bjuda fosterlandets fiender spetsen.

Ett bifallssorl framkallades af dessa ord. Derefter steg underlöjtnant Yvanoff upp — Yvanoff var regementets lustigkurre, känd för sin mani att göra kamraterna alla möjliga puts — samt smög sig obemärkt in uti ett bredvidliggande rum.

Talaren fortfor:

— Är det icke sannt, mina herrar? Vi önska ju alla ingenting högre än kriget? Fransmännen känna oss redan; engelsmännen skola snart lära känna oss. Intet skall kunna öfverraska eller i minsta mån inverka på oss. Våra goda soldater likna oss härutinnan; faror, blessyrer, ja sjelfva döden förmår ej sätta våra nerver i skakning. Och vi . . .

Plötsligen afbröts talarens föredrag genom ett skott. Rolighetsmakaren hade skyndat till värdens sängkammare, der han visste att han skulle finna pistoler. En af dessa tog han, återvände derefter på tå och aflossade skottet midt ibland bordgästerna.

De flesta bland dessa sprungo upp från sina stolar. Talaren spratt häftigt till och tvärtystnade. Yvanoff utbrast i gapskratt.

Officerarne begrepo då genast allt och en smula brydda återtogo de sina platser. En af dem, som händelsevis satt midt emot ordföranden, sade till honom i en något gäckande ton:

— Ah! Alexander! det var förfärligt hvad du darrade . . . Du kunde icke alls dölja din förskräckelse.

— Fel i nervsystemet, svarade den tilltalade med en åtbörd af dåligt lynne. Den der skälmen Yvanoff har alltid så galna påhitt . . . Inte kunde jag ana att det var gjordt på spektakel alltsammans . . . Och så kom det så oväntadt dessutom . . . förvåningen; ser du . . .

— Tillstå att du blef rädd. En gång är ingen gång.

— Du darrade således icke, du?

— Nej.

— Ja, då kom det sig deraf att du sett Yvanoff spänna pistolen eller åtminstone gifvit akt på att han gått ut och deraf gissat att han hade något puts i tankarne; annars kan jag icke tro att . . .

— Hvad för slag? du tviflar! . . . Jag är icke rädd för någonting . . . Jag har, fortfor officeren leende, starkare nerver än du.

Alexander blef i en hast ytterst blek.

— Du för ett obetänksamt språk, Nikolaus, yttrade han. Du tycks underskatta mitt mod. Äfven om du hade rätt i hvad du nyss antydde, tillkomme det icke dig, min bäste vän, att säga något sådant . . .

— Jo, just för det jag är din vän, tillåter jag mig att tala uppriktigt till dig. Du pratar för mycket, du skryter med din tapperhet, och derföre misstänker jag att det icke är så helt med densamma.

— Du påstår alltså att jag är feg?

— Nej, det säger jag icke. Jag menar blott, att ditt mod ej är af det fullgoda slaget, att du ibland låter skrämma dig . . . så t. ex. nu då ett pistolskott var nog att . . .

Alexander steg upp. Han var krithvit i ansigtet.

Du tror att räddsla förorsakade att jag spratt till?

— Ja.

— Nåväl, du skall få se på annat. Mina herrar, jag tar er alla till vittnen — kapten Ortof har förolämpat mig. Han påstår att jag fruktar skjutvapen. För att öfverbevisa honom om motsatsen, föreslår jag honom en duell på pistol, som skall ega rum i er allas närvaro.

— Alexander! utbrast kaptenen.

— Jag säger dig, inföll den andre i vredesmod, att du skall slåss med mig nu på ögonblicket.

Raseri stod att läsa i den talandes blixtrande ögon. Hans kamrater sökte lugna honom; men förgäfves. Nicolaus, som nu ångrade sin oförsigtighet och väl kände sin väns häftiga lynne, gick till honom och yttrade:

— Godt vi skola duellera i morgon.

— I morgon! nej, visst icke! . . . Nu genast, här på fläcken! Jag tycker alltför mycket om dig. I morgon skulle jag kanske ha glömt förolämpningen, och blidkad af dina ursäkter, endast tänka på vår ömsesidiga vänskap. Följden blefve att någon af dessa herrar kunde tro din beskyllning vara grundad. Nej, Nikolaus, vi skola slåss nu straxt . . . Olenine! skaffa oss pistoler!

Officerarne försökte ännu en gång lägga sig emellan och ställa allt till rätta.

— Nej! ropade Alexander, som blef allt mer och mer exalterad. Låt mig vara i fred!

— Skola ni slåss! Ni, två vänner, två bröder! hördes från alla håll.

Nikolaus förenade sig med kamraterna.

— Alexander, sade han, jag har haft orätt! Du har icke varit rädd. Om du ej nöjer dig med denna förklaring, kunna vi ju i morgon . . .

— Hör, Alexander, sade officerarne, Ortof tar tillbaka sina ord.

— Ni vilja således, afbröt dem Alexander, hvilkens vrede var i ständigt tilltagande, att jag skall ge honom ett slag i ansigtet eller rycka af honom hans epåletter för att tvinga honom att duellera! Ni vilja således framkalla en ohjelplig skandal! . . . Tag hit pistoler, för Guds skull! och gör det genast sedan . . . eller också . . .

Och under det Alexander yttrade detta, hade han närmat sig sin fordne vän.

— Må ske, sade då Nikolaus. Olenine, gif oss dina pistoler. Två af er andra må öfverenskomma om vilkoren; och kan striden utkämpas här bakom vår värds hus.

Han gick fram till Alexander och räckte honom handen.

— Vi slåss således, sade han. Du fordrar ju intet mera af mig, eller huru?

— Nu är det du som visar räddsla, hånade Alexander. Du söker ju att göra mig rörd.

Och han aflägsnade sig tvärt från sin bedröfvade vän. Efter att en stund afsides ha öfverlagt angående stridsvilkoren, nalkades nu sekundanterna.

— Ni skola ställa upp er, sade de, på trettio stegs afstånd från och med ryggarne vända mot hvarandra, och då det ropas "tre", skola ni tvärt göra helt om och aflossa skotten. Se der hvad vi beslutat.

— Och sådant kallar ni en duell! utropade Alexander. Nej, nej! Placera oss tjugo steg från hvarandra och gif oss rättighet att gå emot och skjuta på hvarandra efter godtfinnande.

Officerarne ville icke lyssna härtill. De beredde sig att lemna salen. Då sade Alexander med vild energi:

— Mina herrar, man har sagt att jag är feg. Jag ber er tillmötesgå min begäran godvilligt, annars förolämpar jag honom, er, alla! . . .

Kapten Ortof närmade sig den förbittrade. Derunder gjorde han åt sekundanterna ett tecken, som Alexander icke märkte.

-- Gör hvad min vän önskar, sade han; jag ber er derom . . . efter han så vill.

Man begaf sig ut i fria luften. Pistolerna laddades. Efter att ha utmätt en sträcka af tjugo steg, ställde sekundanterna de båda männen på detta afstånd från hvarandra.

— Ären i färdiga?

— Ja.

— Nåväl; må striden börja.

Duellanterna gingo mot hvarandra. När endast tio steg skiljde dem åt, sköt Nikolaus i luften. Alexander blef förvånad; han tvekade ett ögonblick, hvarefter han närmade sig sin fiende ännu något mera och — sköt, äfven han i luften.

-- Må man ladda om pistolerna, utbrast han nu.

Och han tillade:

— Nikolaus, gör inga dumheter, det råder jag dig till; ty jag svär vid min heder att, om du beter dig på detta sätt en gång till, så dödar jag dig fastän vapenlös. Och för att du icke måtte vidare vilja spela den ädelmodiges rol — eftersom det är nödvändigt att reta dig för att du skall kunna visa någon kraft — så . . . se här!

Och han slog honom midt i ansigtet med flata handen.

— Ladda om! ladda om! . . . Ah! eländige! ropade Nikolaus i ett plötsligt utbrott af vrede.

Sekundanterna voro djupt rörda; men de måste fullgöra sin sorgliga pligt.

Under tiden stodo de två officerarne midt emot hvarandra; deras ögon möttes. Småningom hade Nikolai anlete, som i det ögonblick då han så brutalt förolämpades hastigt öfverdragits af vredens rodnad, antagit ett mildare uttryck. En djup melankoli afspeglade sig i hans drag; ett allt innerligare medlidande stod att läsa i hans ögon, ur hvilka ett par heta tårar banade sig väg. Alexander vände sig bort.

För andra gången placerade man dem på vederbörligt afstånd från hvarandra; för andra gången nalkades de hvarandra några steg . . .

Åter sköt Nikolaus i luften. Alexander spratt häftigt till, han gick dock fortfarande framåt, men hans hand, hela hans arm darrade och hans ögon fuktades. Pistolen skakades häftigt; redan snuddade dess mynning vid Nikolai bröst. Alexanders rörelse var stegrad till den högsta grad; det var med möda han kunde hålla qvar vapnet.

— Du ser väl, sade då Nikolaus i en ton af obeskriflig mildhet, du ser väl att du ändå är rädd för något, eftersom du icke har mod att döda mig.

Alexander blef likblek.

— Ah! har jag icke mod att döda dig! utropade han. Nåväl, inse ditt misstag, fåvitske!

Och han aflossade skottet med den påföljd att kulan genomborrade Nikolai ena lunga. Den skjutne föll genast till marken och uppgaf sin sista suck.

När Alexander begått sitt brott, förblef han en stund qvarstående på samma plats med vidöppen mun och förvirrad blick. De bestörta öfficerarne betraktade honom med fasa. Plötsligen kastade han pistolen långt ifrån sig, utbrast i ett hemskt skratt och sprang bort i vild fart.

Sedan har ingen menniska sett honom.

Vi anmärka att händelsen icke är diktad, utan till punkt och pricka sann samt berättad af ett åsyna vittne.

Uttydning till Charaden i N:r 39: Hög-mod.

Blickar i Tittskåpet.

I en Stockholmstidning läses följande lustiga polishistoria:

En ostindifarare inför rätta. Sjömannen J. Johansson hade blifwit angifwen för att hafwa från großhandelsbolaget Lovén & Komp. tillgripit ett mindre parti korn, och sedan J. inför poliskammaren undergått förhör, remitterades målet till rådhusrätten, hwarest det härombagen påropades.

Ordföranden (till en waktmästare): Låt Johansson komma in. (Dörren öppnas och Johansson påropas.)

Johansson (under det han kryssar in): Här är jag, klar som en nytacklad sko... (hickar) onare ... skonare.

Ordf.: Stig fram hit, Johansson!

Johansson (raglar fram till domaren): Här är jag ... Mjuka tjenare, herr kapt ... kapten ... förlåt, herr domare.

Ordf.: Hur är det med Johansson i dag?

Johansson: Bra, gu'skelof ... helsan och kärleken ha ännu aldrig öfwergifwit mej (ser mycket lycklig ut).

Ordf.: Han är ju full i dag.

Johansson: Full! Nej, det ska' inte domar'n säja (är nära deran att falla öfwer dombordet). Bäääåh!

Ordf.: Han är ju alldeles redlös ...

Johansson: Redlös! Åhnej, får jag bara wind i segeln, så nog går det.

Allmänna åklagaren, t. f. stadsfiskalen Wahlqwist, yrkar å Johansson answar för fylleri inför rätta).

Ord.: I anseende dertill att Johansson i dag är af starka drycker öfwerlastad, kan någon ransakning nu icke med honom företagas ...

Johansson: Motwind således ... ror i lä', klart att wända!

Ordf. (till en waktmästare): Kom och för ut karlen.

Johansson: För ut! Stopp och back! jag seglar raka wägen och träffar midt på prick... (hickar) icken ... pricken.

Ordf.: Målet uppskjutes till i dag åtta dagar; adjö med honom.

Johansson (försöker att gå, men tar snedsteg): Det går dyningar, ska' jag säga ... Åh, nu förstår jag, du är liksom lite lurfwig, Johansson — det ska' du inte wara — du ska' inte gå och supa, inte, för då råkar du ut för f—n, det will säga po isen och tocken der kommers — så seglar skutan i qwaf ... ja, jag märker werkligen att jag har för mycke inombords (faller i famnen på waktmästaren). Trefliga själ! refwa bramsegeln!

Ordf.: Hjelp honom ut genom dörren.

Arm i arm med waktmästaren utkom Johansson i förmaket, der scenen en stund fortsattes.

Johansson (will åter med wåld tränga sig in i sessionsrummet): Nej paß! så låter inte en ärlig ostindifarare bogsera med skutan ... Se, jag har farit till "kofferdieß", jag, på Ostindien, China och andra underjordiska länder ... Apropos, bönder! wet ni hwar China ligger? Jo, jo ... China ligger långt, långt för f—n i wåld, bortom andra sidan Swartsjölandet. Men det begriper ni inte.

En poliskonstapel kommer och anmodar Johansson att aflägsna sig.

— Se, god dag! du ska' bli min kapten, kan du lotsa mej i säkert förwar, så kasta wi ankar.

— Följ mej, så få wi se.

— Ja jag följer dej (fixerar poliskonpeln): Åh, nu känner jag igen dej. — Kom så gå wi ... undan, bönder, då en gammal ostindiefarare på China, kryssar ibland er ...

Poliskonstapeln fattar Johansson under armen, hwarpå de båda förswinna.

Hatet mot "könet". Då man en gång frågade lady Montagne, om hon icke i grund och botten helst skulle ha önskat att wara en man swarade hon: "Nej, jag är glad öfwer att jag är en qwinna, ty på det sättet kan jag aldrig råka i tillfälle att bli gift med en sådan!"

Malmö Arbetareförenings annonser.

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Malmö Arbetareförenings

Manskör sammanträder tillsvidare i salen Måndagar och Lördagar kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Å Malmö Arbetareförenings Teater

uppföres

Onsdagen den 6 Oktober:

HITTEBARNET,

Lustspel i 2 akter af Aug. Blanche.

PERSONER:

Konjander, gammal rik ungkarl.
Kattong, grosshandlare.
Amanda, hans fru.
Bällin, ung målare.
Alenberg, kommissionär.
Charlotte, symamsell.
Fru Wahlström, Konjanders hushållerska.
En betjent.
En sköterska.

Scenen är i Stockholm.

DEN SVAGA SIDAN,

Lustspel med sång i en akt af Clairville, Lambert-Tiboust.

PERSONER:

Tamerlan.
Califourchon.
Mimmi.
Zizine.

Scenen är i Paris.

Fredagen den 8 Oktober:

BONDEN I DET RYSKA ÅNGBADET,

Dramatiskt skämt med sång af C. W.

DE BÅDA DÖFVE,

Komedi i 1 akt af J. Moinaux.

PERSONER:

Damoiseau.
Placide.
Boniface, betjent hos Damoiseau.
En trädgårdsmästare.
En skogvaktare.
Eglantine, Damoiseaus dotter.

Händelsen i trakten af Chateaudun.

DEN SVAGA SIDAN,

Lustspel med sång i en akt af Clairville, Lambert-Tiboust.

Dörrarne öppnas kl. half 8, representationerna börjas kl. 8. Biljetter till vanliga priser säljas hos Auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, samt spektakeldagen från kl. 6 i biljettkontoret. De som önska abonnera på 8 representationer kunna derom göra anteckning å biljettförsäljningsstället.

Dramatiska Sällskapet.

Nytt Boktryckeri i Malmö,

Rundelsgatan N:r 33.

Undertecknade, som härstädes under firma **C. A. Andersson & C:o** anlagt

BOK- och ACCIDENS-TRYCKERI,

försedt med nya och moderna stilar, få härmed hos den ärade allmänheten ödmjukligen rekommendera sig till utförande af allt hvad till Boktryckerikonsten hörer, såsom:

Aktie-,
Anmanings-,
Notifikations-,
Bjudnings- och
Avis-Bref,
Anvisningar,
Cirkulärer,
Fakturor,
Priskuranter,
Reversaler,
Adress- och
Bjudnings-Kort,

Räknings-,
Revers- och
Brandstodsblanketter,
Jernvägsfraktsedlar,
Qvittenser,
Räkenskapsböcker,
Debiterings-,
Uppbörds- och
Fyrktalslängder,
Debetsedlar,
Reglementen och
Etiketter m. m.

samt alla sorters Tabell- och Linear-arbeten; och skall det blifva vår största sträfvan att genom reel behandling, vackert och fermt arbete samt billiga priser söka tillvinna oss ärade kunders förtroende.

Malmö den 1 Oktober 1869.

CARL AUG. ANDERSSON. G. ALFRED NILSSON.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Oktober månad:

Tisdagen d. 5. Bryggaren Lars Svensson.
Onsdagen den 6. Tunnbindaren Löfström.
Thorsdagen den 7. Bagaren J. Christensson.
Fredagen den 8. Bagaren Ifvarsson.
Lördagen den 9. Vaktmästaren Grip.
Söndagen den 10. Sergeant Schön.
Måndagen den 11. Tobaksspinnaren Brandt.
Tisdagen den 12. Sadelmakaren O. Nilsson.
Onsdagen den 13. Skomakaren P. Rosberg.

Subskription.

Enligt Malmö arbetareförenings vid allmänt sammanträde fattade beslut, kommer den aflidne ordföranden Carl Forséns porträtt att lithografieras, om ett antal af minst 250 subskribenter anteckna sig för hvardera ett exemplar, lemnas detta till 75 öre; den behållning som möjligen kan uppkomma tillfaller Carl Forséns efterlemnade familj. Anteckningslistor finnas tillgängliga i föreningens läslokal samt i hrr Cronholms och Ljunggrens boklådor.

Malmö den 13 September 1869.

Styrelsen.

Kungörelse:

Tredje och sista mötet

för uppbörd af nästlidet års kommunalutskylder kommer att hållas i rådhuset Thorsdagen den 14, Fredagen den 15 och Lördagen den 16 i denna månad från klockan 8 till 12 förmiddagarne.

Malmö den 1 Oktober 1869.

Drätselkammaren.

Rullgardiner

till de billigaste priser i Malmö; tillbehör jemte uppsättning äfven mycket billigt. Persienner efter beställning i alla färger efter priskurant hos

C. F. FURST,

Djeknegatan N:r 4.

MÖBLER

af mahogni och björk, såsom: soffor, stolar, bord, damchiffonierer och byråer. Beställningar emottagas med tacksamhet af allt hvad till yrket hörer, till ytterst billiga priser.

S. Hermansson,

Malmö, Mårtensgatan N:r 4.

J. J. ASP,

Lilla Torg N:r 13,

rekommenderar sig till förfärdigandet af mans-, barn- och militärmössor.

Lokalförändring!

Undertecknad är flyttad från Rundelsgatan N:r 29 till Björkmanska gården, Östergatan, och hoppas jag derstädes få åtnjuta samma förtroende som hittills varit mig tilldeladt.

Malmö d. 1 Oktober 1869.

AXEL AGRI,

Målare.

Privata Skolan

för Gossar

är nu i tillfälle att mottaga flera elever, sedan en rymlig och vacker lokal erhållits i hamn-materialförvaltaren Nilssons gård, Östergatan N:r 19, der äfven anmälningar af nya elever kunna göras hvarje söcknedag kl. 9—10 f. m.

Undertecknads adress är

från och med den 1 dennes: **Stora Nygatan N:r 93.**

Malmö den 5 Oktober 1869.

And. Ekeroth.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 41. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Fredagen den 8 Oktober | Malmö, C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | 1869.

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Prenumerations-Anmälan.

"Bikupan" innesluter sig under det nu ingångna fjerde qwartalet af detta år i allmänhetens benägna åtanka. Priset är endast 75 öre.

Samma åsigter som hittills komma att i "Bikupan" uttalas: för wårt fosterlands lugna framåtskridande, för arbetarens förkofran i socialt och ekonomiskt hänseende, samt i allmänhet för upplysningens spridande, will den städse kämpa; och i detta fall kommer tidningen att såsom hittills meddela ledande artiklar. Bildning, ekonomiskt oberoende och en lika berättigad ställning i det politiska och sociala samfundslifwet äro häfkrafterna för medborgarens förkofran och framgång; på detta kulturarbete will "Bikupan" hufwudsakligen nedlägga sina krafter, deß wapen blifwa sanning och öfwertygelse.

Stadens och länets wigtigare angelägenheter, äfwensom inrikes- och utrikesnyheter behålla fortfarande sin plats i tidningen.

Malmö arbetareförening har sin särskilda afdelning i "Bikupan".

För underhållande och roande lektyr är sörjdt genom följetongen och "Blickar i Tittskåpet".

"Bikupan" hoppas derföre att deß sträfwanden skola erkännas, och att den fortfarande skall blifwa i besittning af en talrik publiks uppmuntran.

Bikupan har från och med i dag börjat utgifwas från C. A. Andersson & C:s nya boktryckeri, Rundelsgatan N:r 33, der äfwen prenumeration samt annonser mottagas.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Malmö den 5 Oktober 1869.

Redaktionen.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Handlanden Aspegren i Lund samt å postkontoret.
Bokhandlare Törnqwist i Landskrona.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.

Predikotur.

4:de Böndagen.

I S:t Petri kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommuaionförhör derefter af S. M. Ajd. Hallbeck.

Minneslista för veckan.

Oktober.
Lörd. d. 9 kl. 11 f. m. Upphandlingsauktion å rådhuset på stenkol och kokes.
Månd. d. 11 kl. 10 f. m. Auktion i konsul Ovenius' gård å möbler och diverse varor.
Tisdagen d. 12 kl. 11 f. m. Auktion på 10 st. kor å Hedegården, 1/4 mil från Billeberga.
Thorsdagen den 14, Fredagen den 15 och Lördagen den 16 kl. 8 till 12 f. m. Tredje och sista mötet för uppbörd af nästlidet års kommunalutskylder å rådhuset.
Fredagen d. 15 kl. 10 f. m. Auktion i Handlanden S. H. Silows gård å diverse manufakturvaror, viner m. m.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Intecknings-garanti-aktiebolaget har nu trädt i werksamhet. Deß ändamål är att försäkra återbetalning af kapital och ränta för inteckmade skuldebref; att bemedla lån mot inteckning i fast egendom; samt att indrifwa inteckmade kapitaler och räntor. Om detta bolag sköteß rätt, bör det sålunda kunna sätta en gräns för det skoj, som under en längre tid egt rum med dylika handlingar. Utan besigtning lemnar man assuranser till höga belopp på usla fastigheter; långifwaren, som fästar sig wid den höga siffran, blir således wanligtwis bedragen på såwäl kapital som ränta. Det wore önskligt, om dylika bolag bildades på flera ställen inom landet, då de, utan ofwan antydda fördelar, äfwen säkerligen komme att underlätta belåningen af säkerheter på längre tid.

Utwandring. Genom amerikanska konsulatet hafwa en trädgårdsdirektör och 20 trädgårdsmästare blifwit från Swerige reqwirerade till ett pl ntage i närheten af Chicago (Nordamerika). Deras uppgift blir, att till park och trädgård anlägga flere tusen tunnland jord. Direktör Aspman har afrest tillika med 3 trädgårdsmästare, och wänta de öfriga 17 på ordres att följa efter dem.

Tulluppbörden har wid September månads utgång från årets början uppgått till 3,442,607: 84, hwarför den understiger det förflutna årets med 157,074: 92. Häraf skulle man kunna sluta till att Swerges industri aftagit, men troligare är, att minskningen skett å lyxartiklar, hwars afsättning de swåra tiderna hämmat. Om äfwen derföre statskassan härigenom får sitta emellan, bör minskningen wara glädjande för landet; snarare ett bewis på deß framåt- än tillbakagående.

Emancipationen. Wid telegrafwerket äro för närwarande öfwer 100 qwinnor anställde. Af dessa äro ej mindre än 37 anställda såsom föreståndare wid mindre stationer. Wid privatstationer anwändas alltid fruntimmer. Wäl wore, om staten äfwen i andra embetswerk kunde anwända unga flickor, hwars betryckta ställning i sanning förtjenar att behjertas.

Landsorten.

Gefle. Denna stad tyckes ihärdigt wara förföljd af ett oblidt öde, eller ocksså är rättstillståndet derstädes i ett miserabelt skick. Ej nog med att eldswådor oupphörligt utbryta, utan att man kan finna upphofsmännen dertill; ruinerna af den brända kyrkan har äfwen nedstörtat samt förstört en af de nybyggda baracerna. Lyckligtwis war ännu ingen inflyttad, hwarför åtminstone denna wårdslöshet ej kostade något menniskolif.

Carlstad. Frosten har så härjat inom Wermland, att tredjedelen af hafregrödan är förstörd, samt minst hälften af potatisskörden förlorad. I norra delen af länet förestår ännu ett nödår, så mycket förfärligare, som nu alla resurser äro uttömda.

Upsala. Några skolynglingar företogo sig härombagen att tillställa oljud på teatern, så att pjesen måste afbrytas. De blefwo likwäl utwisade, hwilket war det minsta straff, som kunde drabba dem för deras ofog.

Filipstad. Det måtte wara illa beställdt med polisen i denna stad. Den ena af de twå polisbetjenterna, som staden består sig, har från bron hoppat ned i strömmen och drunknat, medan den andre flitigare dyrkar Bachus än han sörjer för ordning och skick.

Linköping. En yngling wid elementarläroverket föll härombagen ned från domkyrkans torn samt skadade sig mycket illa. Det tyckes wara dålig eftersyn wid denna kyrka, då det tillåtes gossar att leka i tornet.

Göteborg. Ett talrikt besökt möte har derstädes blifwit hållet för att söka åwägabringa en ångbåtsförbindelse med Frankrike. De närwarande uttalade sig för en exportförenings bildande med ständiga försäljningslokaler i Paris, Stockholm och Göteborg. Hwarför skulle ej äfwen Malmö kunna wara med? — I likhet med hwad ett antal målare och snickare förut gjort härstädes, hålla några skickliga skomakeriarbetare på med att bilda en tillwerkningsförening under namn af "Skomakeribolaget", hwilket torde snart komma att träda i werksamhet.

Lund. Wid folkskolelärare-seminariet äro 114 elever intagna, samt 14 för barnskolan, det högsta antal, som någonsin derstädes på en gång funnits. — Arbetarne wid hrr Holmberg & C:s gjuteri hafwa tillställt en kollation för hr C. Bernlund, hwilken nu utträder ur firman, samt wid tillfället förärat honom en silfwerpokal. Ett sådant förhållande emellan arbetsgifware och arbetstagare är synnerligen glädjande.

Ystad. Med anledning af en ny jernbanas anläggande emellan Stralsund och Berlin, funderar man åter på att få ångbåtsförbindelse emellan Ystad och Stralsund. Den torde likwäl lika litet kunna bära sig nu, som förra gången. — Grefwe A. Posse har blifwit wald till nämndeman samt emottagit förtroendet.

Malmö.

Weckans händelser.

Wid stadsfumäktiges sammanträde i måndags behandlades ånyo förslaget till ny byggnadsordning. Under en sex timmars lång och grundlig diskussion godkändes de flesta punkterna, men en del återremitterades.

Revisionsberättelserna öfwer stadens förwaltande werks räkenskaper för år 1867 bordlades.

Landshöfdinge-embetets skrifwelse med anledning af fullmäktiges anhållan, om att få upplåta stadens skjutsningsskyldighet på entreprenad, remitterades till drätselkammaren för att söka erhålla ändring i densamma.

Med anledning af konsul Hedmans motion om att söka befrielse från transitoafgiften för sådant gods, som endast passerar staden, hade handelsnämnden afstyrkt densamma på den grund, att regeringen redan bewiljat en dylik eftergift, hwilket afstyrkande således godkändes.

Komitéen för slottsplatsens förskönande erhöll rättighet, med 19 röster mot 5, att inflytta inom planteringen yttersta raden af de träd, som finnes utefter Slottsgatan. Drätselkammaren hade afstyrkt denna åtgärd, och hrr Th. samt G. Flensburg reserverade sig emot beslutet.

Hamndirektionen bemyndigades att widtaga den beslutade tillbyggnaden af packhuset samt att för detta ändamål anwända 8,500 rdr af förhandenwarande medel.

D:r Qwensel afsade sig sin plats i komitéen för slottsplatsens förskönande, och beslöts, att ingen i hans ställe skulle i komitéen inwäljas.

Olyckshändelse. I tisdags anträffades i kanalen wid södra promenaden liket efter husegaren Johnsson, anställd såsom werkmästare wid stärkelsefabriken. Några skrubbsår i ansigtet har gjort troligt, att wåld blifwit anwändt, men man tror äfwen, att han i berusadt tillstånd fallit i kanalen och omkommit.

Sjelfmord. En skomakare härstädes wid namn J. Pettersson beröfwade sig i går afton lifwet medelst hängning. Ekonomiskt betryck tros wara anledningen till den förtwiflade gerningen.

Torgdagen härstädes förlideen onsdag war talrikt besökt. Priserna å kreatur woro mycket höga. Tillförseln å trädgårdsprodukter war riklig och priserna derå låga.

Beriktigande. I tisdagsnumret meddelades efter en Stockholmstidning ett par notiser om arbeten och förhållanden wid Motala werkstad; deri uppgafs, att man wid nämnda werkstad är sysselsatt med panna, maskin och pansar till en fregatt för Carlskrona station, samt att twå pannor för en femte monitor äro under arbete. Det upplyses nu, att fartyget, som bygges i Carlskrona, är en obepansrad korvett om 500 hästars kraft och ej en bepansrad fregatt. Widare har någon femte monitor alldeles icke kommit i fråga ännu; den fjerde monitoren kommer att levereras nästa år. Sidopansarn på en monitor är öfwer wattnet och ett godt stycke under wattenlinien 4,17 dec.:tum, hwarefter tjockleken aftager till 2,78 och 1,89 dec.-tum.

Borås trikåfabrik, skrifwer en referent från slöjdutställningen i Wenersborg till Göteborgs-Posten, har redan kommit derhän, att den så wäl i fråga om priser som warans godhet kan täfla

med utlandet, men deß tillwerkning har dock ännu ej kunnat uppdrifwas till mer än 40 a 50,000 rdr årligen; man är emellertid betänkt på att widtaga åtgärder för utwidgande af denna, en bland de nyttigaste fabriksanläggningar inom landet. Fabriken företedde nu, bland andra, prof på doffel, tillwerkad medelst strumpwäfnad, en alldeles ny uppfinning, gjord inom fabriken. Widare funnos af dylikt tyg färdiggjorda kläder för arbetsfolk, hwilka kläder, sydda äfwenledes inom fabriken, lemnas till ett otroligt billigt pris. Sålunda kan en arbetare för 12 rdr erhålla rock och byxor, propra och starka. Att här framträdt en ny exportartikel är utom allt twifwel, likasom ock att fabriken, när den lyckats genomföra den tillämnade utwidgningen, skall komma att göra stora affärer på utlandet med alla sina tillwerkningar.

En förbindelse mellan de franska och skandinaviska arbetareföreningarne? Nyligen omtalade en stockholmstidning, att professor Macé från Elsaß (densamme från hwilken wi erhöllo den förut omnämnda berättelsen om franska sällskapet för folkunderwisningens befrämjande) besökt Köpenhamn för att werka för en närmare förbindelse mellan arbetareföreningarne i Frankrike och Skandinavien. Herr Macé, som under några dagar wistades i Köpenhamn, och då äfwen gjorde sig underrättad om derwarande arbetareförening samt öfriga i norden warande föreningar, hade hufwudsakligen för ändamål att undersöka förhållanden, rörande folkbildningens tillstånd och de anstalter, som för spridande af upplysning hos folket blifwit widtagna. Isynnerhet lära de danska folkhögskolorna hafwa wunnit hans warmaste sympati, så att han efter mönstret af dessa, ämnar werka för dylika skolors inrättande i Frankrike. Någon annan förbindelse i omnämnda fall, än som kan ligga i det gemensamma sträfwandet att höja arbetarens kunskaper och bildning, hafwa wi icke hört omtalas.

En lifförsäkrings-förening mot skada i krigstjenst håller på att bildas i Köpenhamn. Inbjudning härtill är utfärdad af öfwerste Abrahamson, kaptenen i generalstaben Madsen och auditör Mundt.

Swensk husslöjd. Tidningen Arbetaren meddelar följande lilla men intressanta berättelse:

"I församlingen Skillingmark i Nordmarks härad af Wermlands län, ej långt från norska gränsen, bor en ung man wid namn A. Nupp. Denne gjorde för ungefär tre år sedan en resa till Kristiania, der han händelsewis kom att fästa uppmärksamheten wid, att ler- eller s. k. kritpipor ej äro swåra att tillwerka, och att tillwerkningen måste wara lönande genom liflig omsättning. Nupp beslöt derför att söka sig tillfälle till att göra sig bekant med tillwerkningssättet. Planen lyckades likwäl icke, hwadan han i stället ingick öfwerenskommelse med en yngling, som haft anställning å en dylik werkstad i Kristiania, att han skulle hemma hos honom i Skillingmark meddela honom de upplysningar han kunde lemna. Ynglingen wistades hos honom i 3 månader. Exemplet följdes af andra inom samma socken, och nu finnas der 5 werkstäder, i hwilka kritpipor tillwerkas. Från dessa 5 werkstäder har under denna sommar i Göteborg och Stockholm af deras tillwerkning försålts för omkring 3,009 rdr, förutom hwad som afyttrats på andra mindre platser. Om än icke ännu fullt så prydliga som de engelska, skola de dock snart genom förbättringar wara fullt jemngoda med dessa, under det att de ej kosta fullt hälften mot engelsk wara."

Önskligt wore att hrr handlande beaktade denna swenska husslöjd: de skola derigenom bidraga till deß utweckling och äfwen bewara åt ej få swenska armar ett ingalunda obetydligt kapital, som nu åtgår för denna lyxartikel". Adressen på en af "fabrikanterna" är: Jonas Guldbranson, Åmot, Skillingsfors och Westra Hängestad.

Kommunism och christendomsfientlighet.

Likasom den förra hotar det borgerliga samhället med upplösning, undergräfwer den sednare menniskans dyrbaraste och heligaste känslor. Båda äro menniskoslägtets argaste fiender. Och under ingen tid hafwa dessa förstörare af mensklig lycka, frid tro och hopp under jordelifwets äflan, framstått mera ohöljdt än i wåra dagar.

Nyligen har den internationella arbetareföreningen i Basel fattat beslut, hwilka, om de komme till utförande, skulle omstörta all bestående samhällsordning. Föreningen består af delegerade från de olika länders föreningar, hwilka anslutit sig till den åsigten, att arbetarne böra genom arbetsinställningar bekriga kapitalet. Se här deß beslut: den enskildes rätt att besitta fast egendom och jord skulle upphäfwas; likaledes skulle arfsrätten upphöra.

En tysk tidning gör med anledning af detta omstörtningsbegär följande behjertanswärda reflektioner:

Med wild klang ringes här i socialdemokraternas stormklocka; och ur upprorslarmet mot det borgerliga samhällets ordning skriar hatet mot christendom och hwarje religion. Hwarifrån härstammar denna rörelse? Är den outgrundlig såsom synden och obegriplig som det onda? Nej, denna rörelse, ehuru den blifwit wildare och farligare genom gudlöshet och materialism, har sin grund i de närwarande arbetareförhållandena, som stå i motsägelse mot christendomen. I den industrielle medborgarens händer samlade sig ett omätligt kapital, hwilket alltför ofta ansåg arbetaren endast som en machin, köpte honom som en wara, förbrukade honom som en sak. Brödherrarne bekymrade sig icke om sina arbetares sedliga och religiösa utweckling, utan förderfwade fastmer tron och sederna genom en platt religionsfiendtlig och auktoritetswidrig liberalism. Materialismen uti att förtjena, från herrarnes sida, följdes af materialismen i att njuta, från' arbetarens sida; och en otro, förbunden med osedlighet, lade sig som en ofruktbar sand öfwer folkets själar. Det öfwerdrifna arbetet dref till wederqwickelse i sinnenas lust. Dryckenskap, spel och dans blefwo allt mer den enda glädjen; familjelifwet gick förloradt i kasernerna, der flera hushåll sammanträngdes i ett enda rum; en nästan allmän okyskhet förgiftade ungdomens själar, och de lägre klassernas förwildning wäxte med de högres wälstånd. Och hwad gjorde kapitalets stora herrar, hwad göra de till hämmande af den hotande faran, hwilken i arbetarefrågan rullar genom wår tid, såsom en ström mellan swaga dammar? De frukta, de fördöma strikerna, de glädja sig åt den starka militärmakten; men –– att bringa offer, att wårda folklifwets sedliga och religiösa makter: detta wilja de icke. Och dock är det wißt att genom blott polismakt blifwer arbetarefrågan icke löst; lika wißt som denna fråga är den wigtigaste wår tid har att lösa. "Den som tager himmelen från folket", står det att läsa i Socialdemokraten "den måste gifwa folket jorden i stället." Då presterskapet böjde menskligheten, gaf det den lidande jordsonen det milda hoppet om en annan, en bättre werld. Men ni erbarmliga fariseer ur de fria otrosförsamlingarne, som hafwa beröfwat folket trons tröst, och dock icke wiljen befria det från edra jernmaskiners jern-ok, — hwar är eder logik? Werldshistoriens logik är strängare än eder: Med himlen är det förbi — så är då folket berättigadt att återfordra jorden."

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Örebro.

Arbetare-handels-aktie-bolaget härstädes hade i lördags sin halfårsstämma. Af revisionsberättelsen upplystes, att i rörelsen, under de $5^1/_2$ månader intill slutet af juli, hwilken tid revisionen omfattade, omsatts waror för nära 40 tusen rdr, motswarande sålunda 90 tusen rdrs omsättning för år. Bruttowinsten hade uppgått till 2,723 rdr, men då omkostnaderna, som i begynnelsen warit jemförelsewis höga, bestigit sig till 2,657 rdr, blef nettobehållningen endast 66 rdr. Någon utdelning kunde wid sådant förhållande ej gerna nu ifrågakomma, utan beslöts, att winsten skall reserveras till framtida förfogande.

Wid detta förhållande, och då den till wid paß 6 tusen rdr om året, efter nuwarande förhållanden, beräknade omkostnadssumman alltför mycket tynger på rörelsen, beslöt stämman, på revisorernas förslag, anmoda styrelsen tillse, huruwid icke, genom förändrade anordningar, handeln må kunna nöjaktigt skötas med mindre personal.

Beträffande prissättningen förklarade stämman styrelsen böra på grund af den i handelsrörelsen och genom bokslutet wunna erfarenhet, fastställa sådana priser, som betingas af bolagets eget inköpspris, skälig omkostnadsprocent och något dertill för att betrygga utsigten att kunna lemna delegarne en anständig utdelning och derjemte kunna afsätta något till reservfond, för att möta de i hwarje affär tänkbara förlusterna. — Widare uttalade stämman den åsigt, att bolagets delegare hwar i sin mån böra medwerka till ett godt resultat, då det är deras egen fördel att köpa i den handel, af hwars upplöpande winst de skola hafwa andel.

Revisorerna hade hemställt, att, då redan wid paß 17 hundra aktier woro tecknade och nära 13 tusen rdr inbetalda, aktieteckningen tillswidare måtte afbrytas; men detta förslag blef efter omröstning förkastadt. Deremot erhöll styrelsen fortfarande bemyndigande att, i fall så påfordras, upplåna högst 500 rdr.

Bokföringen lofordades såsom redig och nära felfri; och, om än afkastningen i begynnelsen icke blifwit synnerlig god, witsordade revisorerna, att styrelsen med omsorg och nit sökt fullgöra sitt beswärliga och lönlösa uppdrag, hwadan full answarsfrihet för den afgående styrelsen tillstyrktes. I samma tillstyrkan inbegrepos de twå förberedande styrelser, som förut handhaft bolagets angelägenheter; och blef fullständig answarsfrihet tacksamt dessa tre styrelser bewiljad.

Efter erhållen answarsfrihet uttalade ledamöter af den nu afgående styrelsen sin förhoppning, att framtiden, befriad ifrån organisationskostnader och åtskilliga andra swårigheter, skulle för bolaget blifwa ljusare och lyckosammare, än begynnelsen.

Köpenhamn.

Årsfesten wid Arbeiderforeningen af 1860 hade samlat många deltagare, deribland flera ordföränder för särskilda föreningar i Swerige, såsom öfwerstlöjtnant Engman från Lund, redaktör Möllerswärd från Christianstad, samt rådman Falkman och swarfware Hagmark från Malmö (arbetareföreningens ordförande Björling war äfwen inbjuden, men förhindrad att komma). Deßutom woro flera danska hedersgäster inbjudna. Sedan man afsjungit sången: "Gud signe vor Konge god", öppnade förmannen Rimestad festen med ett tal, som slutade med ett lefwe för konung Christian den nionde. Under tiden hade ankommit ett par lyckönskningstelegrammer från Christianstad och Malmö borgaresångförening. Flera utmärkta talare uppträdde härefter; det skulle föra oß för långt att referera en hwars anförande; wi inskränka oß blott till att omnämna, att öfwerstelöjtnant Engman utbragte en skål för Danmark i särdeles lifliga ordalag. Herr Möllerswärd uttryckte sig i smickrande ord om föreningen, deß werksamhet och deß förman, som han tackde för hwad han gjort för arbetareföreningarne i Norge och Swerige. Rådman Falkman uttryckte sin glädje öfwer, att han upplefwat en tid, då ett sant broderligt sinnelag war rådande mellans nordens särskilda folk.

Bland de verser som wid den högtidliga festen afsjungos, anföra wi följande:

Det frie Folk.

Det Folk, som fik et Frihedsbrev,
Har Mangt at tage vare,
Thi derved det forpligtet blev
Sit Tankenet at klare,
Og drikke Liv og Kræfter ind
Af Kundskabs fulde Skaaler,
Og bade Hjerte, Sjæl og Sind
I Kunstens milde Straaler.

Vi tage vil vor Tid iagt
Og Kundskabs Skatte ære
Og føle, at det er en Magt,
Jo mere vi kan lære;
Og mærke, at den største Lyst
Er dog sin Aand at danne,
Saa bæres man til Livets Kyst,
Til Evighedens Strande.

Og lad os drikke mangen Stund
Af Digtekunstens Kilde,
Saa at vi leer af Hjertensgrund
Ved Holbergs Vid og Snille.

Og hører Evalds Melodi,
Som Hjertet liflig kvæger,
Og folder ud vor Fantasi
Hos Adam Oehlenschlæger

Ja, danske Mænd! som Dagen lang
Med Eders Hænder virke,
I ogsaa bygge uden Tvang
Paa Aandens store Kirke;
Saa bli'er vi först et Folk, som naaer
Med Seiersang til Maalet,
Og kjækt og fast og mandigt staaer
Af Frihеds Sol omstraalet!

Meddelanden från allmänheten.

Herr Redaktör.

Anhålles om plats i "Bikupan" för nedanstående:

Det blef en gång på ett af Malmö Arbetare-förenings ordförande-valmöte framställdt, att styrelsen skulle utse föreningens ordförande, hvilket förslag många af föreningens medlemmar ansågo för en orimlighet, som der aldrig skulle kunna fästas något afseende vid. Men till min, icke ringa förvåning, finner jag af "Bikupan" N:r 40, att komitéen, för omarbetande af föreningens stadgar, ämnar föreslå det ofvannämda valsättet. Att ett sådant förslag, kunnat upptagas af komitéen, är ganska underligt, då det afser, ingenting mindre än att fråntaga föreningen den nästan dyrbaraste rättighet dess medlemmar ega, nemligen att välja sin egen ordförande. Man hoppas dock, att föreningen låter det stanna vid blotta förslaget, och hädanefter såsom hitintills i sin helhet utser den person, omkring hvilken den kan samlas, och hvilken den anser värdig det stora förtroende och vigtiga kall, ordföranden, såsom föreningens hufvudsakligaste ledare, måste ikläda sig. Och å andra sidan måste en person med mera glädje och större tillförsigt mottaga föreningens klubba, då han vet sig dertill vara utsedd af flertalet af dess medlemmar, än på sin höjd af tjugofyra personer.

GYLFE.

Då vi känna, att icke blott den omtalade komitéen, utan många af föreningens medlemmar äro af motsatt åsigt med insändaren, rörande lämpligaste sättet för ordförandeval, torde frågan bäst kunna förhandlas vid allmänt sammanträde. Visserligen har komitéen ännu icke framlagt något bestämdt förslag i det syfte insändaren omförmäler, men då flera af ledamöterna uttalat sig för en dylik ändring, kan det antagas att förslag derom, att styrelsen sjelf skulle utse sin ordförande, såsom det uttrycktes i notisen i förra numret af "Bikupan", kommer att framläggas. Skälen till denna förändring af reglementet hafva vi hört vara följande: Då hela styrelsen förvaltar föreningens angelägenheter, är ordföranden egentligen att betrakta endast som en ledamot af denna styrelse, ehuru han förer ordet vid dess förhandlingar. När styrelsen, såsom vald af föreningen, eger dennas förtroende, bör den väl äfven kunna utse sin och föreningens ordförande — ty icke är det meningen att ordföranden och styrelsen skola vara två särskilda förvaltare öfver föreningens angelägenheter. Såsom förhållandet nu är, har det framvisat många olägenheter. Flera arbetareföreningar hafva ändrat sina stadgar derhän, att ordföranden väljes genom styrelsen, såsom det äfven tillgår inom nästan alla andra korporationer. Göteborgs arbetareförening, såsom en af de betydligaste i norden, har det stadgandet, att styrelsen utser ordföranden. Äfven inom Malmö arbetareförening har styrelsen en gång sjelf utsett vice ordföranden, ehuru denne enligt reglementet skulle väljas af föreningen; och då ordinarie ordföranden en längre tid var frånvarande, innehade samme vice ordförande helt och hållet ordförandeskapet, och ännu en vice ordförande till utsågs inom styrelsen, med föreningens godkännande. Sålunda har de fakto föreningens ordförande under en längre tid varit utsedd af styrelsen. Föreningen har se-

dan vid nya styrelsevalet valt samma person återigen till vice ordförande, och man finner deraf att någon skiljaktighet i detta fall emellan styrelsen och föreningen icke förefunnits.

RED.

Utrikes.

Napoleons sjukdom sysselsätter fortfarande sinnena och framkallar talrika gißningar. Nu tror man att en allmän omröstning nästa år skall företagas, afseende, att få prinsen förklarad såsom regent. Napoleon skulle sålunda fortfara att regera så länge han lefwer, men hafwa sin son wid sin sida. På detta sätt ämnar man afhugga den gordiska knuten om regentskapet. Sinnena äro mycket upphetsade, och proklamationer börja att cirkulera, hyllande 1789 års revolutionära åsigter.

I Spanien är det mycket oroligt. Folkets mißnöje utbryter ofta i wåldsamma uppträden, hwarwid menniskolif spillas. I Barcelona och Villafranca hafwa samtidigt upprorsförsök förefallit. Efter hårdnackadt motstånd segrade wisserligen regeringens trupper och lugnet blef återstäldt, men förmodligen för att ej räcka länge. I Catalonien hafwa beväpnade band af ej ringa styrka wisat sig, och fruktar man, att de skola sammansluta sig till en stor armé. Det behöfwes blott att en beslutsam och inflytelserik man ställer sig i spetsen för dem, för att lågan ånyo skall flamma upp.

Regenten och ministrarne hafwa beslutat, att för Cortes föreslå hertigen af Genua till konung. Han har förklarat sig willig att emottaga kronan om han erhåller $^2/_3$ af de afgifna rösterna.

Bordeaux har warit hemsökt af en förfärlig olycka. Petroleum, som forslades på en pråm, fattade eld och antände närliggande fartyg, så att 16 totalt uppbrunno samt 16 andra betydligt skadades.

Arbetaren i wåra dagar — kungen i fordna tider.

Under den i London i somras hållna arbetarekongressen gjorde d:r Neil Arnott följande teckning af de fördelar, äfwen den fattige arbetaren åtnjuter genom civilisationens utweckling:

"Hwar och en känner, att han är medlem af ett stort civiliseradt samfund, som betäcker jordens yta; och ingen del af jorden är för honom likgiltig. En arbetare med blott små inkomster kan i wåra dagar kasta sina blickar omkring sig och säga med sanning: "Jag bebor ett hus, som erbjuder mig beqwämligheter, hwilka tillochmed en kung ej kunde åtnjuta för några århundraden sedan. Skepp korsa hafwen i alla riktningar, för att tillföra mig, hwad som är för mig gagneligt från alla jordens trakter. I Kina samlar man théblad åt mig; i Amerika odlar man bomull för min räkning; i Westindien bereder man mitt socker och mitt kaffe; i Italien föder man silkesmaskar för mig; i Sachsen klipper man fåren för att skaffa mig kläde; i England spinna och wäfwa ångmaskiner åt mig; (Sweriges jord öppnar sina inelfwer med jern åt mig; deß skogar gifwa mig golf och wäggar). Fastän jag ingenting fick efter min far, har jag likwäl posthästar som springa natt och dag åt alla håll, för att bära mina bref omkring; jag har wägar och kanaler och bryggor, för att underlätta forslandet af mina behof; jag har skyddande flottor och arméer omkring mitt lyckliga land, för att tillförsäkra mig lugn och säkerhet. Och så har jag tidningsutgifware och tryckare, hwilka dagligen skicka mig berättelser om, hwad som försiggår öfwer all werlden, bland alla dessa folk, som stå till min tjenst. Och i en wrå af mitt lilla hus har jag böcker — det märkligaste af all min egendom, underbarare än Aladdins lampa, ty de förflytta mig ögonblickligen ej blott till alla platser, utan till alla tider. Genom mina böcker kan jag frammtrolla för mig till lefwande werklighet alla forntidens stora och goda menniskor; och för mitt enskilda nöje kan jag låta dem utföra på nytt sina mest prisade bedrifter — talarena deklamera för mig, historieskrifwarne berätta, skalderna sjunga; och från equatorn till polen, från polen till equatorn, eller från werldens begynnelse tills nu kan jag genom mina böcker wara, hwar helst jag behagar." Denna tafla är ej öfwerdrifwen, men kunde erhålla en ännu större omfattning; Guds godhet och försyn äro så stora, att hwarje enskild af de civiliserade millioner, som dwäljas på jorden, kan ha nästan samma njutningar, som om han wore allena herskare öfwer allt."

Naturbilder.

II.

En blick i bikupan.

Då man närmare ser in i biens lif, hwilken gripes icke af den djupaste wördnad för den instinkt, som är mäktig i detta swaga, lilla djur, men också hänryckes af en hög beundran, då man ser hwad honungsbiet äfwen uträttar med deß själskraft till följe af den organisation, som af skaparen blifwit det förlänad! Anatomerna hafwa icke hos detsamma upptäckt några särskilda hörselorganer; och likwäl hörer det ganska wäl, då t. ex. den nyfödda drottningen ropar sitt "ut, ut" och will wärfwa undersåter, eller då drottningen gått förlorad för kupan och den sorgliga underrättelsen af de första, som märkt det, förkunnas med ett eget surrande, som snart sprider sig ibland hela arbetsfolket; eller då ett bi, som anfalles af en fiende, i wredesmod låter höra det bekanta krigiska surrandet, hwilket snart liksom en signal förenar alla deß systrar till anfall. Bien hafwa redan affekter af glädje och sorg samt den wildaste stridslust. Då en främmande drottning inkommit i kupan, framträder ögonblickligen landets inhemska moder, att på lif och död strida med den, som inträngt. Striden hwilar icke förr, än en ibland medtäflarinnorna stannat på platsen; och will en feg draga sig tillbaka, drifwes den ånyo i striden af de församlade bien. Winner den främmande segern, hyllar man henne och hon regerar i fred. Moderbien (drottningarne) tyckas äfwen hafwa medwetande af deras egen wigt; ty hafwa de under enwiget så fattat tag i hwarandra, att de kunna ömsesidigt gifwa hwarannan det dödliga styngnet, så åtskiljas de friwilligt, men börja derefter på nytt striden.

Bien hafwa ett högst fint sinne för form och känsel. Hwilken stad kan i regelbundenhet och ändamålsenlighet mäta sig med en bistad! Kärnan för byggnaderna bilda bicellerna, de minsta och flesta, hwilkas sexkantiga form medgifwer, att de kunna närmast komma intill hwarandra. Wore cellerna runda, skulle för stora mellanrum uppkomma; fyrkantiga, skulle tryckningen af det, som de innehålla, blifwa för stor på sidowäggarne; ty waxwäggarne äro icke tjockare, än ett wanligt skrifpapper. För att göra deras form stadig, förses de ofwantill med en fåll. Arbetscellerna byggas ingalunda (såsom d:r Reclam förmodar) först runda och försättas sedan i den sexkantiga formen genom den ömsesidiga tryckningen, som de utöfwa på hwarandra, utan bien åtskilja ganska wäl arbetares, drönares och moderbiens celler. De sistnämnda, fristående och en hel tum djupa, göras runda och behöfwa ingen fåll.

Äfwenledes inrättas särskilda celler för förråden af honung och blommjöl. De förra erhålla en större djuplek, på det biet lätt skall från den öfra kanten kunna nedskaka sitt honungsförråd: de sednare måste wara mindre djupa, emedan biet inkryper bakifrån, att bortstryka blomstoftet ifrån benen. Är skörden mycket riklig, nedskakas honungen äfwen i de till hälften fyllda blommjölscellerna, men hwilka då erhålla ett lock. Likaledes drager man omsorg för oförutsedda omständigheter, om man måste begagna de djupa honungsceller. Då afbita bien så mycket af wäggarne, att höjden liknar den wanliga hos kläckningsceller och drottningen beqwämt kan inlägga sina ägg.

(Forts.)

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björstjerne Björnson.

Knut Åkre härstammade från en gammal familj i bygden, hvilken alltid hade utmärkt sig för sin upplysning och sin omsorg för det allmännas bästa. Hans far hade arbetat sig upp till prest, men dog tidigt, och som enkan var af bondfolk, blefvo barnen uppfostrade till bönder. Knut hade således endast fått den undervisning, som då meddelades i sockenskolorna, men fadrens bibliothek hade tidigt gifvit honom kärlek till kunskaper. Denna lust blef också vidare uppmuntrad af hans vän Henrik Wergeland, som ofta besökte honom och sände honm böcker, frösorter och många goda råd. I anledning af ett sådant råd stiftade Knut tidigt en förening för högst olikartade ändamål, t. ex. "för att uppöfva medlemmarna i talekonst och grundlagstolkning", men som senare öfvergick till ett praktiskt landthushållningssällskap för hela fögderiet. Efter Wergelands råd stiftade han också ett sockenbibliothek och lät sin fars böcker blifva första gåfvan dertill. Efter densammas råd fick han tillika en söndagsskola i gång för dem, som ville lära sig skrifva, räkna och historia. Allt detta ådrog honom uppmärksamhet, så att han kom in i kommunalnämnden, hvarest han snart blef ordförande. Här lade han sig vinn om skolväsendet, hvjlket han också fick i utmärkt godt skick. Knut Åkre var en liten man med små lifliga ögon under ett mycket lurfvigt hår. Han hade en mun med stora läppar, som alltid rörde sig, och en rad präktiga tänder tycktes röra sig med; ty det glänste af dem, under det orden trängde sig fram, och det gnistrade om dem som af en glimmande eld.

Bland de många, han hade förhjelpt till kunskaper, var hans granne Lars Högstad den förnämste. Lars var icke mycket yngre än Knut, men långsammare utvecklad. Då Knut gerna ville tala om det han läste och tänkte, fann han i Lars, som hade ett stilla och allvarligt väsen, en god åhörare och innan kort en förståndig domare. Förhållandet blef snart sådant, att Knut icke gerna afgjorde någonting, innan Lars Högstad var rådfrågad derom, och fick saken då vanligtvis en praktisk förbättring. Knut förde derföre grannen in i kommunalstyrelsen, och så småningom i allt hvari han sjelf deltog. De åkte alltid tillsammans till sammanträdena, hvarest Lars aldrig talade; men på vägen till och från fick Knut veta hans mening. De ansågos för oåtskiljaktige.

En vacker höstdag var kommunalnämnden samlad för att, bland annat öfverväga ett förslag från fogden om att sälja socknens kornmagasin och för kapitalet deraf stifta en liten sparbank. Knut Åkre, ordföranden, skulle säkert varit med härom, såvida han icke varit beroende af vissa omständigheter. Men dels kom förslaget från fogden, som Wergeland icke tyckte om, följaktligen icke heller Knut; dels var kornmagasinet uppbygdt af Knuts mäktige farfader och af honom skänkt till socknen. Det var icke utan, att han icke såg en personlig förnärmelse i förslaget, hade derföre icke talt med någon derom, icke en gång med Lars och denne talade aldrig om något, hvarom han icke först blifvit tillfrågad.

Som ordförande uppläste Knut förslaget utan att yttra sin mening. Men på sitt gamla vis såg han bort till Lars, hvilken gerna stod eller satt litet bakom med ett halmstrå mellan tänderna, såsom han alltid plägade hafva när han språkade med någon. Detta begagnade han antingen till tandpetare, eller lät han det hänga löst i ena mungipan, under det han snodde det fortare eller långsammare, allteftersom hans stämning var. Med förundran såg Knut, att halmstrået gick mycket fort. Han frågade hastigt: "Tror du, vi ska' gå in på detta?" Lars svarade torrt: "Ja, det tror jag." Hela nämnden, som kände att Knut var af en helt annan mening, studsade och sågo på Lars, men denne sade intet vidare; icke heller blef mera taladt om saken. Knut gick nu öfver till ett annat ämne, som om intet förefallit. Först mot slutet af mötet upptog han förslaget åter och frågade mycket likgiltigt, om man icke skulle sända fogden det tillbaka till närmare öfvervägande, då det säkert icke öfverensstämde med socknens mening; ty socknen hade kornmagasinet kärt. Intet svar. Knut frågade om han skulle föra til protokoll: förslaget afslås. "Ja, men med min reservation", tillade Lars. "Med min ock", sade straxt derpå en annan, "med min ock" en tredje, och innan ordföranden visste ordet af, voro flertalet för saken. Han blef så öfverraskad, att han satte upp protokollet och uppläste med låg röst: "Förslaget hemställes till antagande. Sammankomsten är slut". Han var blossande röd i ansigtet, i det han reste på sig och hoprullade protokollet; men tänkte inom sig, att vid kommunalstämman skulle han nog taga igen skadan. Ute på gården spände han för sin häst, och Lars kom och satte sig bredvid honom. De talade om åtskilligt under hemvägen, men icke om detta.

Dagen derpå gick Knuts hustru upp till Lars' hustru för att fråga, om något hade förefallit mellan männen, ty Knut hade varit så besynnerlig, då han kom hem. Ett stycke framom gården mötto hon Lars' hustru, som kom för att göra samma fråga, ty Lars hade också varit så underlig. Hans hustru var af ett stilla undfallande väsen, något uppskrämd, icke genom hårdt tal, men genom tystnad; ty Lars talade aldrig till henne, utom då hon hade gjort något tokigt, eller då han befarade att hon skulle göra något sådant. Knut Åkres hustru talade deremot oftare med sin man, och isynnerhet om kommunalstyrelsen, emedan den på senare tider tog alla hans tankar, hans arbete och hans kärlek från henne och barnen. Hon var svartsjuk på socknen som på en qvinna, hon grät om natten öfver kommunalnämnden och bannade honom för den om dagen. Men just derföre kunde hon ingenting säga nu, då han en gång kom olycklig hem derifrån; ty genast kände hon sig mycket olyckligare än han och måste för sitt lif taga reda på, hvad det var. Då nu Lars' hustru icke visste det, måste hon ut i socknen. Hon fick också veta det, och var naturligtvis strax af sin mans mening, och fann Lars obegriplig, för att icke säga elak. Men då hon lät mannen märka detta, hörde hon, att ännu var intet brutet emellan Lars och honom, tvärtom, att han höll innerligt af grannen.

Kommunalstämman kom. Lars Högstad körde på morgonen in på Åkra, Knut kom ut och satte sig upp. De sågo på hvarandra som vanligt, talade väl något mindre på ditvägen men icke om förslaget. Stämman var fulltalig, några hade också infunnit sig för att höra på, hvilket Knut icke tyckte om; ty saken hade alltså väckt uppseende i socknen. Lars hade fått tag i sitt halmstrå och stod vid spiseln och värmde sig, ty hösten började blifva kall. Ordföranden uppläste förslaget, mycket dämpadt och försigtigt; han tillade, att det kom från fogden, som icke plägat vara omtyckt. Byggningen var ju en gåfva, och gåfvor brukade

man icke frånhända sig, allraminst då icke nöden stod för dörren.

Lars, som aldrig förr hade talat vid mötena, tog nu till allas förundran ordet. Hans röst darrade, om det nu var vid tanken på Knut Åkre eller af fruktan att tappa, kan vara osäkert. Men hans skäl voro goda och kraftiga och af ett sammanhang, en säkerhet, som knappast nog förr hade varit hörd vid dessa möten. Och då alla skälen voro gifna, tillfogade han: ”Hvad det beträffar att förslaget är af fogden, så rör icke detta saken det allra ringaste, likaså litet hvem det är, som har byggt upp huset, eller på hvad sätt det har blifvit kommunens.”

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Några tänkwärda ord af den framstående franske skriftställaren Edgar Quinet:

"I ett samhälle sådant som wårt, månne opinionen är rättwis mot journalisten? Ställer hon honom i det led, han intager bland arbetarne för civilisationens sak? Jag fruktar att hans tjenster belönas ringa i samma mån de ofta upprepas. Derför att wi dagligen se honom arbeta, fästa wi oß icke wid hans möda. Må wi akta oß för att bli otacksamma af wana.

Om känslorna hos ett folk döfwats, hwem skall åter wäcka dem till lif? Hwem skall dagligen utså det godas frön trots stormen? Jo, journalisten — — — — Och wi, wi gå wår bana, glömska af att wi för den nya skörden ha att tacka hans arbete, hans mod och hans ihärdighet.

Uppriktigt sagdt, hwad äro wåra böcker i jemförelse med hans oupphörliga werksamhet? Intet. Och talarestolen, hwad wore den utan detta förstorande eko?

Jag kan föreställa mig ett land, fullt af böcker och slafwar, men öfwerallt der jag finner journalisten hedrad wet jag, att jag är i ett fritt samhälle. Hans ställning hotad eller betryggad, är kännemärket på ett folks beroende eller oberoende." — — —

I en småstad utfärdade magistraten följande kungörelse: "Tobaksrökning på gatorna är förbjuden wid fem rdrs vite eller deremot swarande kroppsstraff. Angifwaren erhåller hälften deraf."

Fin komplimang. "Men hr X., ni äter ju alls ingenting; har ni då ingen aptit?" — O! min fröken, hur kan man se er och ändå hafwa aptit?"

Wadmanniana. Skalden Wadman lät en gång då konung Carl XIV Johan besökte Göteborg wid fönstret till sitt wid en aflägsen gata belägna lilla rum uppsätta en transperang med följande inskrift:

"Trångbodd, midt emot ett jungfruhus,
Jag bor på denna lilla gata,
Och tänder mina björnars ljus,
På det att folket ej må skrika eller prata."

Hwarför klingar man, när man dricker? Huru många af alla dem, som begagna denna sed — att "klinga med glasen" — ha gjort sig redo för orsaken dertill? Se här:

Wid de offer, som wi bringa åt Bachus, måste alla fem sinnena njuta. Man fattar glaset — det är känseln; man betraktar innehållet — det är synen; man förnimmer drufsaftens doft — det är lukten; — man dricker — det är smaken. Men ett sinne, hörseln, njuter ännu icke, och derföre — klingar man.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Fjerde qvartalets uppbörd

sker hvarje söcknedag under instundande vecka, från Måndagen den 11 till Lördagen den 16 kl. 8—9 e. m. Om afgiften ej då erlägges, kommer att förfaras i enlighet med reglementet. De som stå till rest för sista qvartalet förlidet år, torde vid samma tillfälle fullgöra sina skyldigheter; i motsatt fall anses de såsom ur föreningen utgångne.

Uppbördskomitéen.

Malmö Arbetareförenings

Manskör sammanträder tillsvidare i salen Måndagar och Lördagar kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Å Malmö Arbetareförenings Teater

uppföres

Söndagen den 10 Oktober:

SUSANNA och GUBBARNE,

Komedi i en akt af Henri Meilhac.

PERSONER:

Tavernej, 66 år.
Parsewall, 60 år.
Adrien, 23 år.
Susanna, 19 år.
En betjent.

Scenen är i Paris.

EN KOMEDI I DET GRÖNA,

Vaudeville i 1 akt af H. C. Andersen.

PERSONER:

Frank, inspektor på ett grefligt gods.
Dahlby, teaterdirektör, förklädd som
Gårdsdräng.
Hårfrisör.
Skådespelare.
Postiljon.
Grotesk dansör.
Dekorationsmålare.
Poet.
Sångerska.
Sufflör.

DE BEGGE DIREKTÖRERNA,

Skämt i en akt af Frans Hodell.

PERSONER:

Pålman, föreståndare för ett barnhus.
Therese, hans dotter.
Skog, kandidat.
Tardini, konstberidaredirektör.
Cesar, konstberidare.
Calle, Kypare.
Hanna, uppasserska.

Händelsen tilldrager sig i en småstad.

Onsdagen den 13 Oktober:

DEN SVAGA SIDAN,

Lustspel med sång i en akt af Clairville, Lambert-Tiboust.

PERSONER:

Tamerlan.
Califourchou.
Mimmi.
Zizine.

Scenen är i Paris.

EN SKRUF och TVÅ SKRUFVAR,

Karaktersskämt af C. W.

PERSONER:

Snork, spekulant.
Calle Utan, versmakare.

SAYLOR-BOYS-DANS.

Dörrarne öppnas kl. half 8, representationerna börjas kl. 8. Biljetter till vanliga priser säljas hos Auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, samt spektakeldagen från kl. 6 i biljettkontoret. De som önska abonnera på 8 representationer kunna derom göra anteckning å biljettförsäljningsstället.

Obs. Om Söndagarne sälsas biljetter endast i biljettkontoret efter kl. 5 e. m.

Dramatiska Sällskapet.

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Oktober månad:

Fredagen den 8. Bagaren Ifvarsson.
Lördagen den 9. Vaktmästaren Grip.
Söndagen den 10. Sergeant Schön.
Måndagen den 11. Tobaksspinnaren Brandt.
Tisdagen den 12. Sadelmakaren O. Nilsson.
Onsdagen den 13. Skomakaren P. Rosberg.
Thorsdagen den 14. Cigarrmakaren Wiberg.

Subskription.

Enligt Malmö arbetareförenings vid allmänt sammanträde fattade beslut, kommer den aflidne ordföranden Carl Forséns porträtt att lithografieras, om ett antal af minst 250 subskribenter anteckna sig för hvardera ett exemplar, lemnas detta till 75 öre; den behållning som möjligen kan uppkomma tillfaller Carl Forséns efterlemnade familj. Anteckningslistor finnas tillgängliga i föreningens läslokal samt i hrr Cronholms och Ljunggrens boklådor.

Malmö den 13 September 1869.

Styrelsen.

MÖBLER

af mahogni och björk, såsom: soffor, stolar, bord, damchiffonierer och byråer. Beställningar emottagas med tacksamhet af allt hvad till yrket hörer, till ytterst billiga priser.

S. Hermansson,

Malmö, Mårtensgatan N:r 4.

Rullgardiner

till de billigaste priser i Malmö; tillbehör jemte uppsättning äfven mycket billigt. Persienner efter beställning i alla färger efter priskurant hos

C. F. FURST,

Djeknegatan N:r 4.

N. A. Norling,

Målare,

Stora Nygatan N:r 93, ingång från Agnesgatan N:r 14.

Sedan jag numera fått inrättadt nya och isynnerhet för lakereriarbeten passande verkstäder, anser jag mig böra fästa den ärade allmänhetens uppmärksamhet på att jag är i tillfälle till att kunna utföra den finaste och solidaste såväl **Vagns-, Möbel-** som äfvenledes **Bricklackering** m. m. m. m. dithörande, till billigaste priser. Dessutom rekommenderar jag mig i benägen åtanka i allt hvad som till yrket hörer. Malmö i Oktober 1869.

Fotografi.

I min fotografiska verkstad, Herr Fabrikör Regnérs gård, aftagas goda Albumsporträtter till 1 Rdr Rmt pr dussin.

E. Hansen.

Undertecknads

Barber- och Friser-Stuga

är flyttad till Kallendegatan N:r 5, Smedmästare Börjessons gård.

C. Rasmussen.

OBS. Barn klippes för 16 öre.

Lokalförändring!

Undertecknad är flyttad från Rundelsgatan N:r 29 till Björkmanska gården, Östergatan, och hoppas jag derstädes få åtnjuta samma förtroende som hittills varit mig tilldeladt.

Malmö d. 1 Oktober 1869.

AXEL AGRI,

Målare.

Malmö Missionsförenings Bokhandel är flyttad från Grönegatan N:r 26 till Qvarngatan N:r 65, hvilket härmed för den respektive allmänheten tillkännagifves.

Till förmån för härvarande Barnhem kommer en auktion att hållas i likhet med föregående åren först i December månad. De som önska lemna persedlar till försäljning torde benäget hänvända sig till N. A. Norling, St. Nygatan N:r 93, eller hos A. Larsson, Gråbrödersgatan N:r 8. Tid och ställe kommer framdeles att bestämmas.

Bestyrelsen.

Förloradt:

Tvenne betyger äro sistlidne gårdag förlorade under gående emellan Rundelsgatan och Mårtensgatan. Upphittaren torde återlemna dem å C. A. Andersson & C:s boktryckeri.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 42. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 14 Oktober** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Handlanden Aspegren i Lund samt å postkontoret.
Bokhandlare Törnqwist i Landskrona.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.

Predikotur.

21 Söndagen efter Trefaldighet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo å qwarteten Lybeck och Stadt Hamburg.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommuaionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

Minneslista för veckan.

Oktober.

Fredagen den 15 och Lördagen den 16 kl. 8 till 12 f. m. Tredje och sista mötet för uppbörd af nästlidet års kommunalutskylder å rådhuset.

Fredagen d. 15 kl. 10 f. m. Auktion i Handlanden S. H. Silows gård å diverse manufakturvaror, viner m. m.

Onsdagen den 20 kl. 12 på dagen. Auktion på en vädermjölqvarn m. m. å Östra Förstaden härstädes.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Besparing. Regeringen har widtagit den behöfliga åtgärden, att minska de många öfwerflödiga embetsmannaplatserna, genom att indraga notarietjensten wid krigshofrätten efter den sista innehafwarens frånfälle. — Åfwenledes har regeringen från och med den instundande förste januari befriat fartyg, gående på inrikes orter, från erläggande af alla fyr- och båkafgifter.

Krigsmaskin. Den af Carl den femtonde uppfunna kärrebössan har blifwit profwad i London tillika med andra fältkanoner samt befunnits wara den bästa af dem alla. Äran är wisserligen stor, men bättre hade warit, om uppfinningen gällt någon för fredligt wärf nyttig maskin. Men den dag tyckes wara långt aflägsen, då kärlekens lära winner företeget öfwer hatets.

Regeringen har fastställt den landshöfdingeembetets dom, hwarigenom nitroglyserinbolaget erhöll tillåtelse att ånyo uppbygga sin fabrik wid Winterwiken, som för några år sedan sprang i luften.

Landsorten.

Upsala. Tidningarne under denna wecka hafwa haft mycket att berätta om oordningar, som skulle hafwa förefallit wid universitetet, men lyckligtwis är alltsammans ogrundadt. Konsistorium har widtagit åtgärder för att hämma oordningar å bierstugorna, men i stället för att motwerka detta, som man påstod, hafwa studenterna bidragit till att hämma ofoget. Dessa ofördelaktiga rykten äro sålunda gripna ur luften.

Södertelje. Den femtionde årsdagen af kanalens högtidliga öppnande firades den 7 oktober genom illumination, transparenter, flaggning m. m. Ångfartygen saluterade, musiken spelade och denna minneswärda dag firades på ett för deß betydelse wärdigt sätt.

Arwika. Olyckshändelser tyckas höra till ordningen för dagen i granskapet af denna stad. Wid jernwägsarbetet hafwa flere olycksfall inträffat; en materialwaktare har blifwit ihjelosad; och en arbetarehustru har drunknat genom båtens kantring på wäg till Nysäters marknad.

Wenersborg. En ålderstigen waktmästare wid kansliet, som i många år skött sin befattning till allmän belåtenhet, har afhändt sig lifwet derföre att han erhöll en tillrättawisning af sin chef. Sådan hederskänsla är owanlig och måste beundras, äfwen om handlingssättet strider emot den kristna religionens bud.

Kalmar. Ahlborgs skogsmosse har fattat eld och en del af skogen blef lågornas rof. Olyckligtwis spildes wid tillfället äfwen ett menniskolif, i det inhysesmannen Swen Jonssons förbrända lik påträffades i mossen. Han hade uppsigten öfwer densamma samt war derför förmodligen orsaken till branden.

Kristianstad. Om wåldet i Torsebro berättas, att twenne främlingar werkligen blifwit illa mißhandlade af ortens innewånare. Sex personer äro härför häktade samt under ransakning.

Malmö.

Weckans händelser.

Märklig åtgärd. Kommissionären C. A. J. Scherenberg, som en tid uppehållit sig här i staden, har af regeringen förwägrats rätt att längre uppehålla sig i riket. Orsaken härtill uppgifwes hafwa warit formfel wid ansökningen; men berättas äfwen med anspråk på tillförlitlighet, att myndigheterna afstyrkt bifall till ansökningen.

Dödsfall. Folkskolläraren Jöns Lundberg, förste lärare wid stadens westra folkskola, afled härstädes i dag på morgonen efter några dagars sjukdom. Han har under sin nära 18 åriga lärarewerksamhet, med nit, allwar och ihärdighet arbetat i barnauppfostringens kall, hwarföre han förwärfwat sig föräldrars och skolrådets aktning och erkänsla. Frid öfwer den flitige lärarens stoft!

Malmö nya Allehanda klandrar med rätta att en mängd med tiggande barn tillåtas att stryka omkring wid hamnen och bangården samt beswära ankommande resande. Energiska åtgärder måste widtagas för att förekomma detta; men på samma gång torde det wara skäl, att åtminstone söka förhindra det allmänt gängse ofoget af okynniga barn, att med rödkrita och käppar förstöra husens wäggar genast då de blifwit nymålade. All prydlighet är under sådana förhållanden omöjlig och ofta få målare och husegare widkännas stora utgifter härigenom. Wi rekommendera derföre dessa okynniga barn i föräldrarnes hågkomst, samt om detta ej hjelper, till behörig näpst af stadens polis.

Industrielt. Den nya fabriken för tillwerkning af bryggarehartz, som härstädes blifwit anlagd, är ännu ett bewis på att samhället går framåt, trots de betryckta tiderna. Derföre bör detta företag på allt sätt uppmuntras, så mycket mer som wi härigenom få en importartikel mindre.

Gratisförlustelse. Stadens skådelystna innewånare hade i måndags middag ännu en gång tillfälle att få mäta sin nyfikenhet genom att bekika den genom staden passerande kinesiska ambassaden. En dylik förlustelse kan wisserligen wara högst oskyldig, men ej få de resande derigenom något högt begrepp om belefwenheten bland landets inwånare. — På tal om denna beskickning få wi meddela, att deß uppgift war att afsluta handelsfördrag emellan de respektive staterna. För oß lär ej nyttan häraf blifwa stor.

Landshöfdingeembetet har stadfästat grefwe A. Posses wal till riksdagsman för Herrestads och Ljunits härader.

På diplomatisk wäg har den underrättelsen anländt från Newyork, att swenske undersåten J. F. Erlich derstädes blifwit gripen samt en summa af 2,000 dollars honom fråntagen. Som han rymt från Skåne, förmodar man att han der har fordringsegare, hwarför dessa uppmanas att gifwa sig tillkänna för att erhålla utdelning af denna summa. Denna åtgärd borde widtagas med alla rymmare, så kunde man säga att den dyrbara diplomatiska beskickningen gjorde någon nytta för sig.

Böndagsuppträde. Från Ystad skrifwes: I söndags på aftonen kl. 6—7 blef mjölnaren Rasmus Olsson i Swarte, beläget 1/2 mil wester ut från staden, under promenad utmed landswägen, antastad utanför Albrechtssons bierstuga af 3 druckna personer, nemligen mjölnaredrängen Magnus Nordqwist från Skönadal, arbetskarlen Lars Andersson från Ruthsbo och drängen Hans Persson. Nordqwist fattade Rasmus Olsson om strupen, slet hans kläder i sönder och wille twinga honom att bjuda på twå flaskor bier. Sedan Olsson lyckats frigöra sig, började han springa mot hemmet, med eftersattes och upphanns af Nordqwist och Lars Andersson, hwilka slogo honom omkull och kastade sig öfwer honom, under hwilket handgemäng Olsson förlorade sin mössa och börs, innehållande 2 rdr rmt. Wid uppträdet utanför bierstugan blefwo deß förstugudörrar, som höllos stängda, sönderslagna. De öfwerlastade personerna hade, enligt uppgift, fått sina rus på den illa beryktade Anders Nilssonska smygkrogen i Swarte, hwilken wi förgäfwes rekommenderat i kronobetjeningens åtanka.

En folkskola i Upland. En korrespondent från Upland skrifwer till Göteborgs Handelstidning. Jag war en dag i en ypperlig folkskola med goda samlingar af tjenlig och wacker materiel och derjemte försedd med ett bibliotek, hwars make man får leta efter. Fryxell, Starbäck, Tegnér, Geijer, Malmström och åtskilliga andra celebra namn prunkade på de wäl och starkt inbundna böckernas ryggar. En ändamålsenlig gymnastiklokal med linor, stänger, stegar, hästar och dylikt lifwade gossarnes och flickornas lediga timmar och utbildade deras fysiska styrka, på samma gång andra funno sitt nöje uti att ur biblioteket nedtaga wåra swenska sagohäfder för att studera dem. Läraren war utmärkt i sitt behandlingssätt af barnen, och "det gick undan" med rediga och riktiga swar, om också någon gång tröga. Deras läsning räckte från 9 till 12, då de åto sin middag af medförd mat, och klockan 1 ringdes i en klocka, då alla, på militäriskt wis, uppställdes i dubbla led och gjorde ett "rotwis till höger eller wenster" och marscherade med precision och jemn takt in i lärosalen, der lektionerna fortsattes till kl. 1/2 4. Många af barnen hade sedan en mil att gå för att komma hem. Jag åsåg en gymnastik, som knnnat hedra ett högre elementarlärowerk, och dito en marsch med trägewär, wändningar och exercis. Just under slåttern klagade skollärarne öfwer att skolorna stodo toma och blott bewistades af de allra minsta barnen, som ej kunde deltaga i utgöromålen, och hwad de mest hade att anmärka öfwer war den glömska af hwad barnen en gång inhemtat, som gjorde sig gällande då de återwände.

Ny uppfinning. I den i London hwarje wecka utkommande tidskriften "Engineering" af den 17 september omnämnes med stora loford en af kapten C. G. Lundborg i Södertelje gjord uppfinning för fästandet af jern- eller ståltrådslinor, hwilka för många behof alltmera synas komma att uttränga tåglinor. Uppfinningen lärer blifwit gjord i afsigt att wid de i riket pågående borrningarne efter bergolja anwända jern- eller stål- i stället för tåglinor, som i Amerika för dylikt arbete allmänt begagnas. Swårigheten derwid, som af hr L. lyckligt blifwit löst, består uti att, på den punkt der linan skall fästas, kunna åstadkomma det denna icke brytes eller böjes, utan att alla trådarna i linan bära lika. För skeppstackling samt en mängd andra ändamål säges uppfinningen wara af stor nytta.

Twenne swenska officerare, löjtnanterna L. J. Schubert och C. O. E. Wejdling, hafwa någon tid tjenstgjort i Algier och der gjort sig mycket bemärkta. Uti 2:ne skrifwelser, den ena från franska chargé d'affairés i Stockholm och den andra från franska öfwersten C. de Sonis omnämnas de på ett hedrande sätt.

Förslag till ny poststadga. Såsom en nyhet af allmännare intresse kan meddelas, att till regeringen inkommit det länge bebådade, af generalpostdirektören A. W. Roos utarbetade förslaget till ny allmän poststadga. Detta förslag innefattar åtskilliga wigtiga och genomgripande reformer, hwilka skola än mer utweckla wårt postwäsende och utan twifwel — såwida de, såsom man har skäl antaga, af statsmakterna godkännas — hos den korresponderande allmänheten blifwa wälkomna.

De föreslagna hufwudsakligaste förändringarne äro:

1:o. Afskaffande af frankotwånget, hwarigenom det kan blifwa brefafsändare möjligt att afsända bref, som af mottagaren utlöses;

2:o. Portosatsernas reducerande till tre, hwarigenom afgifterna för tyngre försändelser betydligt nedsättas;

3:o. Tillfälle till paketutwexling mellan alla slag af postanstalter och nedsättning i paketposttaxan;

4:o. Nedsättning i afgiften för slutet rekommenderade bref;

5:o. Answarighet för alla slag af försändelser med angifwet wärde;

6:o. Förändring i sättet och wilkoren för tidningars postbefordran i så måtto, att hittillswarande stämpelafgift och postförwaltarearvode skulle upphöra, hwaremot skulle erläggas en till 20 procent af prenumerantspriset uppgående afgift för postbefordringen; samt

7:o. Afskaffande eller indragning till postwerket af största delen af postförwaltarnes sportler, hwaremot aflöningen skulle bestämmas till wissa bestämda belopp i ett för allt.

Märkwärdig uppfinning. En wäfware Hansen, f. d. wäfwaremästare på straffanstalten i Odense, har uppfunnit en maskin, med hwilken han påstår sig kunna wäfwa hela klädespersedlar, så att ingen annan syning behöfwes än till knapphål och kantning. Flera sakkunniga män påstå att uppfinningen är god och kan låta sig genomföras. Fyens stifts patriotiska sällskap har nu nedsatt en komité för sakens närmare granskning.

Huru det står till i Gefle i samhällsmedborgerligt hänsende, kan man finna af nedanstående i stadens tidningar förekommande

"Förklaring.

Undertecknade måste härmed förklara, att wi gerna wille underskrifwa de båda petitionerna till kongl. maj:t, angående stadens reglering, men ej wåga af fruktan för åtskilliga rika och mäktiga herrar på platsen.

Många, många, både inom och utom stadsfullmäktige."

Malmö Arbetareförening.

Föreningens teater har sedan förra weckan warit uppsatt och redan gifwit fyra mycket besökta representationer. Inträdet till dessa är mycket billigt, och det dramatiska sällskapet inom föreningen sparar sig icke för att skänka publiken en angenäm förströelse efter dagens arbete. De stycken, som blifwit gifna, äro i allmänhet walda med smak och omsorg, hwilket länder ledaren af de dramatiska föreställningarne till mycken heder. Såsom sällskapsteater har den åstadkommit rätt goda saker, och det finnes wäl knappast någon arbetareförening, inom hwilken den dramatiska konsten hunnit den utweckling som här. Kan arbetaren deraf hafwa någon nytta, torde man fråga. Utan att tala om konstens bildande inflytande, som ej af någon betwiflas, behöfwer man blott blicka in i det stilla glada och fredliga samqwäm, mellan personer af olika samhällsställning, som under dessa förströelsestunder eger rum, för att erhålla ett swar på frågan. Allwar har sin tid, och nöje har sin tid; men när hade arbetaren förr tillfälle att på det sättet som nu njuta af det sednare? War ej den så mycket omtalade råheten hos de "lägre" och den fina bildningen hos de "bättre" ett uttryck just af de olika nöjena, på samma sätt som man kan säga: jag ser hwilka nöjen du söker och wet deraf, hwad du är för en person.

Att sålunda förädla arbetarens nöjen har sitt goda inflytande på hans umgängesbildning och blir alltid nyttigt.

Tillträde till de dramatiska föreställningarne har lemnats åt en hwar, och många icke medlemmar hafwa besökt desamma, hwarigenom en betydlig inkomst tillfaller föreningen, och detta utan att tagas ur medlemmarnes fickor. Föreningen förtjenar på samma gång penningar; och det kan den behöfwa. Likwäl har man warit betänkt på att icke hafwa för mycket nöje af det slaget, och derföre kommer teatern att snart nedtagas, då diskussionssammanträden åter börja.

Diskussionssammanträden. För länge sedan insåg man den nytta dylika sammanträden skulle utöfwa på medlemmarnes förmåga att deltaga i offentliga förhandlingar och att ledigt och fritt yttra sina tankar, en wigtig del af den medborgerliga bildningen; derföre ingick det i planen för inrättande af den deklamatoriska skolan inom föreningen att äfwen anordna bildande och upplysande diskussioner. Dessa skulle då, såsom äfwen skett, wara allmänna för hela föreningen. Denna anordning som här först widtogs har nu wunnit efterföljd wid många arbetareföreningar: man öfwar sig att deklamera poetiska stycken samt förer diskussioner öfwer allmännyttiga ämnen. Sedan nu teatern efter ett par weckors werksamhet blir, som sagdt, nedtagen komma diskussionssammanträdena åter i gång, och wi hafwa welat fästa uppmärksamheten härpå, på det en hwar, som intresserar sig för arbetarens bildning äfwen i detta hänseende wille bidraga till nyttiga kunskapers allmängörande. För wår del skulle wi önska, att man bland annat i främsta rummet wille på ett sansadt och förståndigt sätt upptaga frågan om konsumtionsföreningar till diskussion. Ständigt underrättas man om, huru dylika föreningar på många ställen i wårt land och nu sednast äfwen i Danmark icke kunna bära sig, utan måste antingen upplösas eller lemna en högst obetydlig winst. Oaktadt de olägenheter som der och hwar kunna förefinnas, måste säkerligen hufwudorsaken till det ogynnsamma förhållandet sökas hos föreningsmedlemmarne sjelfwe, i det de, så snart resultatet ej utfaller efter gjorda, öfwerdrifna föreställningar, lemna hela saken åt sig sjelf. Hos oß hafwa de widunderligaste rykten blifwit satta i omlopp, naturligtwis af dem, som derunder se sin egen fördel till godo, och när man är nog enfaldig att tro dylika, måste sådant ej obetydligt inwerka på sakens gång. Emellertid torde en diskussion i ämnet kunna leda till åtskilliga gagnande upplysningar, hwarföre wi föreslå en sådan.

Förhandlingarne wid styrelsens sednaste sammanträde blifwa i nästa nummer intagne.

Följande läswärda artikel har blifwit "Bikupan" meddelad:

Om uppfostran.

Grunden till all uppfostran är religion, hwarmed wi förstå en lefwande känsla af Gud, en helig wördnad för hans bud och warm tillförsigt till wisheten af hans försyn. Gudsbegreppet bör icke bindas wid kyrkan, wid dogmen eller de religiösa ceremonierna. Himlarne och jorden förmå icke omfatta den Ewige; och alla wåra handlingar, äfwen de obetydligaste, såsom framräckandet eller förwägrandet af en dryck watten åt den törstande, är ett görande eller låtande i hans tjenst. Att göra hans wilja det är att förstå honom, så mycket som ett menniskoförnuft kan göra det, samt tillika den wäg, den enda, hwarpå lyckan kan winnas. Att lägga en sådan grund i barnets själ, dertill är modren kallad och korad. Det är en temligen allmän praxis af goda mödrar, som wilja hos sina barn befordra ett religiöst sinnelag, att ofta påminna dem om de wälgerningar, som dagligen tilldelas dem genom ett rikligt uppehälle, omwårdnad m. m., för att såmedelst fästa deras hjertan wid den högsta gifwaren. Sättet har wisserligen sin goda sida och sitt bestämda företräde framför denna lättsinniga likgiltighet, som försummar att wäcka barnets känsla för deß himmelske fader, men är otillräckligt för det goda ändamålets uppnående. Genom wanan att icke sträcka blicken utom den lilla rymden af sina egna erfarenheter och förhållanden, blottställes barnet för en andelig närsynthet, som slutligen hindrar det att skåda werkningarne af en högre makt utom dessa och berättigar det till klander öfwer deß styrelse, då det finner sig beswiket i sina intressen och beräkningar. Med ett ord, deß religiösa begrepp blifwa förmycket inmängda med sjelfwiskhetens surdeg. För barnet deremot ut i naturen att göra bekantskap med deß företeelser — med sipporna och skogen, bäcken och wågen, solen och stormen, med natthimlen och de glimmande ljusen och insekten som kryper i gräset; låt det se hur biet samlar och bygger, hur myran arbetar och fjärilen genomgår sina förwandlingar; gör det uppmärksamt på den wishet, skönhet och ordning som råder i skapelsen och låt det weta, att ändamålet med denna herrliga inrättning, är det helas bestånd genom hwarje wäsendes bidragande kraft; att hwart och ett har deri sin bestämmelse, samt sin rena och helsosamma lifsnjutning; och det skall fatta Gud som den gode fadren, den höge mästaren för allt, samt inse måttet af den lilla delaktighet det bör tillmäta sig i det stora hela. Sålunda skall det lära sig att tillbedja sin och werldens Herre i en anda, som icke sammankrymper under sjelfwiskhetens tryckning. Men snart fordrar barnet en åskådlig bild af sin Gud. "Gud war i Christo!" Denna djupa grundsanning i kristendomens mystér, som tänkarens skärpta slutkonst ej förmår fatta, men ej heller kullstöta, intränger i barnets tro, tillfredsställer deß fordran och ställer begreppet om det oändliga i en fattlig form för ändlighetens blick.

Oskiljaktiga från det religiösa begreppet äro de om sanning och rätt. Derför kunna de icke nog tidigt inskärpas i det unga sinnet. För att hålla sig till sanningen är det icke nog med att icke säga nej för ja eller ja för nej, att icke tala uppenbart emot gifna fakta eller låta beslå sig med oriktiga uppgifter, utan att tänka och lefwa i sanningen; att betrakta alla ting och förhållanden i deß ljus och införlifwa oß med hjerta och själ i deß wäsende. Här kan wisserligen den gamla frågan upprepas: "Hwad är sanning?" samt dertill läggas en annan: Hwem swarar för att hwad jag i bästa öfwertygelse söker att som sådan inskärpa hos mitt barn, icke med tiden utplånas af förändrade åsigter och framskridande bildningsbegrepp? Wäl! En sanning är dock oföränderligt bestående, nemligen den, att hwarje menniskas bestämmelse är att tro på Gud och lefwa efter hans läras föreskrifter. I öfrigt sök sjelf och lär ditt barn att söka sanningen, ty "den som söker, han finner." Lika wißt som magnetnålen wisar mot norr, wisar oß sanningen till begreppet om det rätta.

X.

Utrikes.

Som wi i förra numret förmodade, har nu lugnet ånyo blifwit stördt i Spanien. Det republikanska partiet har nemligen åter gripet till wapen och regeringen är bragt i en högst kinkig belägenhet. Allt är beroende på om de truppper som hjelpte till att fördrifwa drottning Isabella, hålla stånd eller om de öfwergå till insurgenterna. Ställningen är så mycket farligare som det monarkiska partiet är oenigt sinsemellan. De hafwa grupperat sig omkring olika tronkandidater samt hålla enwist fast wid dem. Sålunda finnes det nu 5 a 6 olika partier, hwilka stå fiendtligt emot hwarandra, utan att det gifwes annan möjlighet att åstadkomma enighet och fred än att wädja till den fysiska styrkan. Mord hör för närwarande till dagordningen, men ännu har man ej kommit längre än till skärmytslingar. Man kan likwäl snart wänta, att striden skall uppblossa i hela deß fanatiska wildhet samt dränka det sköna landet i blod. Utgången kan ingen ana, men troligt är, att drottning Isabella aldrig återkommer till det land, som genom hennes usla regering kommit i denna förfärliga belägenhet.

Sednare underrättelser från Spanien bekräfta, att oroligheterna allt mer och mer gripa omkring sig. Sex provinser äro förklarade i belägringstillstånd och i ensamt Catalonien beräknas insurgenternas styrka uppgå till 10,000 man.

Arbetarne i grufdistriktet Aubin i Frankrike hafwa gjort ett strike, hwarwid det gick blodigt tillwäga. Tio personer blefwo på platsen och en stor del andra blefwo illa sårade. Isynnerhet war förbittringen stor mot embetsmännen, hwilka samtlige blefwo illa slagne. Dylika förwillelser äro sorgliga, dels emedan de blotta rättstillståndets låga ståndpunkt, och slutligen derför att passionerna wid dessa tillfällen underordnas förnuftet. Twister kunna endast slitas genom öfwertygelsens makt, aldrig genom fysiskt wåld.

Från Ostindien skrifwes, att hungersnöd och smittosamma sjukdomar derstädes anställa förfärliga härjningar. På födoämnen är stor brist och koleran rasar wåldsamt. I Gwalior dogo på 3 weckor 2000 personer, och Soudhpore öfwergifwes af befolkningen, emedan det saknar dricteswatten. I Calcutta dogo under Augusti månad öfwer 2000 personer, och alla som kunde, lemnade staden.

En trogen vän. *)

En trogen vän vi ega en och hvar,
Han sviker ej om äfven lyckan far;
Nej! då han vinkar vänligt till sin sida
Uti hans sköte glömma vi att lida
Gå, ila, kasta dig i vännens famn,
Näst Gud, den bäste — Arbet' är hans namn.

Han bjuder ej på veka nöjens krans,
Så hård, men fast är ingens hand som hans,
Den trycker ärligt, ger än trycket smärta
Så klappar dock derunder gladt mitt hjerta;
Ty arbetet sin vän än aldrig svek
Det ger ej löften under trolöst smek.

Så svik ej heller du din trogne vän,
Om döden toge all din glädje än;
Om falskhet mördar hoppets blommor alla,
Och qvalets vreda vågor skyhögt svalla;
Du har hans hand, den blir ditt bästa stöd
Arbeta bort din sorg, ditt qval, din nöd.

Har du den djupa, bittra kalken tömt,
Att finna allt hvad själen skönast drömt,
Ditt hjertas guld; din kärlek, ren som ljuset,
I spillror krossadt, trampadt ner i gruset,
Och har du sjelf med känslor af förakt
Ditt drömda ideal i Lethe bragt.

O ställ då arbete och bön till vakt
Vid hjertats port, blott dessa ega makt,
Att värna dig för hatets mörka andar
— De gå ombord då hoppets farkost strandar —
Arbeta bort dem; — hata ej — blott glöm
Att du har vaknat ur din sköna dröm!

Framåt med starka armar, modigt bröst
Till redligt arbete, mitt hopp, min tröst,

---

*) Framsagde vid sista musikaliska aftonunderhållningen i Malmö arbetareförening.

Ja! kom min trogne vän styr lifvets roder,
Blif du min tillflykt hårde, gode broder,
Och hviska i min själ det tröstens bud:
Den sjelf sig hjelper, hjelper äfven Gud.

Ave.

Naturbilder.

II.

En blick i bikupan.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

De kungliga larverna erhålla icke den wanliga milda barnfödan, utan en mycket mera närande och kraftig mat, emedan de ju såsom tillkommande moderbien — landets äkta mödrar — skola lägga ägg till grund för hela staten, följaktligen måste blifwa mycket större och starkare än arbetsfolket, som tillbakahålles i könslifwets utweckling och på det högsta kan lägga drönarägg. Men är drottningen förswunnen, fördubblas omsorgen wid wården af de kungliga larverna; finnas äfwen ibland dessa icke mera några, utwäljas genast några larver af arbetsbien, — som likwäl icke böra wara äldre än tre dygn; — man utwidgar deras celler, nedrifwer de närbelägna samt gifwer larverna frikostigast af konungsmaten. Är nu på sådant sätt statens framtid betryggad, och införer man under de första tolf timmarne efter den egna drottningens förlust en främmande i kupan, behandlas denna såsom en, hwilken will intränga sig, och ihjälstickes wanligtwis på det sätt, att ett helt knippe med bin lägger sig tätt omkring henne. Kanhända finnes ännu något hopp, att den egna drottningen kunde återkomma. Men wid hwarje timme minskas detta hopp, och en främmande, som införes efter 18 timmar, blir likaledes omgifwen med bin, men öfwergifwes hastigare. Återförer man nu den gamla drottningen, emottages denna med alla tecken till glädje. Dock sedan 24 timmar förflutit, hålla bien äfwen till godo med en främmande drottning, hwilken mottages särdeles högtidligt, bespisas med honung och widröres med deras antennar (känseltrådar) till ett tecken på hyllning. De nyligen uppbyggda kungliga cellerna öfwergifwas nu af deras betjening, larverna uttagas ånyo, och förrådet på födoämnen, som blifwit samladt förtäres. Utan att fästa afseende på sakernas olika beskaffenhet och utan medwetande af de olika förhållandena inom biens samhällslif, woro alla dessa lifsyttringar alldeles icke möjliga.

Ehuru man hos bien, liksom hos insekter i allmänhet, icke har upptäckt några särskilda lukt- och smakorganer, hafwa de likwäl en fin smak, som sannolikt står i den närmaste förening med deras skarpa lukt; ty då de kunna göra något wal, wälja de alltid de mest sockerhaltiga blommorna. Wilja de företaga utfärder till blommorna, flyga de först en stund omkring kupan, liksom de wille förut inprägla i minnet lokalens beskaffenhet, höja sig sedan upp betydligt och flyga derefter i rak riktning till åkern eller ängen. Om deras beundranswärdt sammansatta öga, som på nära håll tydligt märker det minsta, äfwen kan se på afstånd, är icke afgjordt.

Breflåda.

Till Arbetaren! Den af oß meddelade artikeln om "Handtwerkeriernas höjande" hemtades ur Mariestads Weckoblad, der den signerats med S. T. Ni torde alltså finna, att ni har orätt i ert påstående. En omskrifning på samma thema har förekommit i flera tidningar, och det skulle erfordras mycken tid för att utforska källan, hwarföre wi nöjde oß med att blott anföra den nämnda signaturen.

Sebastian. Tack. Skall med det första anwändas.

C. B. Finnes att återhämta på tidningens tryckeri. Om man will rimma, skall man åtminstone wara rimlig.

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björstjerne Björnson.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Knut Åkre var röd i ansigtet (han blef det lätt) och flyttade sig fram och tillbaka, som han plägade göra, då han var otålig; men icke desto mindre svarade han försigtigt och med låg röst. Det fanns sparbanker nog i landet, mente han, och det ganska nära intill; han ville nästan säga alltför nära. Men skulle nu ändtligen en sådan upprättas, fanns det väl andra vägar att komma till den än öfver döda mäns gåfvor och de efterlefvandes kärlek. Hans röst var litet osäker i början, då han sade detta, men tog upp sig igen, då han började att tala om kornmagasinet som sådant och bevisa hvari dess nytta bestod. — Lars besvarade detta sista grundligt och tillade derefter: ”Ett och annat kan dessutom komma mig att undra, huruvida denna socken är till för de lefvandes eller för de dödes skull. Än vidare, om det är en enda familjs kärlek och hat, som här är fråga om, eller om det är det helas fördel.” — Knut svarade hastigt: ”Jag vet inte, om den som nu talar är den, hvilken har njutit minst godt af denna familj, både af de döde och af den som nu lefver.” Det första häntydde på att Knuts mäktige farfader hade under sin lifstid räddat gården för Lars’ farfader, då denne för sin egen del fick göra en liten utflykt till tukthuset.

Halmstrået, som länge varit i stark rörelse, gick nu med ens mycket långsamt. ”Jag har inte den vanan att öfverallt vilja tala om mig sjelf och min familj”, sade Lars och återtog lugnt öfverlägset samt gaf en öfversigt af det hela, som förde mot ett bestämdt mål. Knut tillstod för sig sjelf, att han aldrig hade sett saken från den synpunkten eller hört sådana skäl; han måste ovilkorligen se upp till den andre. Lars stod der, hög, stark, med klarhet öfver den bredbygda pannan och i de djupa ögonen. Munnen var hopknipt, halmstrået hängde ännu i mungipan och lekte, men en väldig kraft låg omkring läpparna. Han höll händerna på ryggen och lutade sig än fram, än tillbaka, under det rösten ljöd med denna tonlösa klang från djupet, som om mannen varit fastvuxen i jorden. Knut såg honom nu för första gången, sådan han var, och kände en ångest ända in i sitt innersta; ty denne man hade alltså alltid varit honom öfverlägsen! Han hade tagit allt, hvad Knut sjelf vetat och omtalat, men hade bortkastat skräpet och endast behållit det, som gifvit honom denna dolda styrka.

Knut hade uppammat och älskat honom, men en som hatade Knut, djupt, förfärligt, han kunde icke förklara hvarföre, men han kände det instinktmessigt, under det han såg på honom, och härvid glömde han allt annat och for upp: ”Men Lars, Lars, hvad i Herrans namn går åt dig”? Rörelsen öfverväldigade honom. — ”Dig, som jag har —, du, som har —”; han kunde icke få fram ett ord, han lutade sig tillbaka i stolen, men för att bekämpa rörelsen, hvilken Lars icke var värd att få se, gjorde han våld på sig, slog i bordet med näfven, och ögonen gnistrade under det lurfviga stora håret, som alltid hängde ned öfver pannan. Lars stod der alldeles som om han ej blifvit afbruten, vände blott hufvudet till de andra, frågande, om detta skulle vara slag i saken; ty i så fall behöfde man ju icke längre tala derom.

Detta var för mycket för Knut. ”Hvad är det, som har kommit in ibland oss?” skrek han. ”Vi, som hitintills endast ha umgåtts i kärlek och nitälskan vi stå nu mot hvarandra, som upphetsade af en ond ande”, och han såg hotande på Lars. Denne svarade: ”Du lägger allt sjelf till anden, Knut, ty jag har icke talat om annat än saken. Men den är för dig blott det du sjelf vill; nu må vi pröfva på, om kärleken och nitet bestå, när det en gång blifver som vi vilja”. — ”Har jag då vanskött socknens angelägenheter?” — Derpå svarade ingen. Detta gjorde Knut ondt och han tillade: ”Jag visste verkligen icke annat än att jag har fått åtskilligt i stånd, — åtskilligt som har ländt till socknens bästa; — men kanske har jag bedragit mig.” Han blef återigen rörd, ty det var en eldig natur, som lätt slog öfver från en känsla till en annan, och brytningen med Lars smärtade honom, så han knappt kunde styra sig. Lars svarade: ”Ja, jag vet, du tar sjelf äran af allt, som här är gjordt, och skulle man dömma efter hvem som har talat mest vid sammanträdena, så är det visserligen du”. — ”Nu kröp det fram!” ropte den andre och såg skarpt på Lars, ”det är då du, som har äran af det?” — ”Efter vi ändtligen skola tala om oss sjelfva”, sade Lars, ”så blef nog hvar sak öfvervägd, innan den kom hit.” — Härvid återfick den lille Knut Åkre sin tungas bruk: ”Tag du i Guds namn äran, jag kan nog lefva den förutan; det finnes andra saker, som det är värre att förlora”. — Lars vände sig ovilkorligen bort för hans blick, men sade, i det halmstrået gick mycket fort: ”Om jag skall säga min mening, så är här icke mycket stort att taga ära af; — prest och skollärare kunna nog vara nöjda med hvad här är gjordt, men allmogen säger visst, att socknen till denna dag endast har fått större och större utgifter.” Härvid uppstod ett mummel i församlingen, i det man flyttade och rörde på sig. Lars fortsatte: ”I dag ha vi ändtligen en sak före, som kunde inbringa socknen litet för allt hvad den har lagt ut; kanske är det derföre den röner slikt motstånd. Detta är en sak, som rör hela socknen, och allas välfärd, vi måtte väl kunna få slippa att anse den som en familjesak.” Socknemännen sågo på hvarandra, talade redan halfhögt med hvarandra, då en reste på sig för att gå bort till sitt matknyte, men framslängde i detsamma, att detta var det sannaste ord, han här i församlingen hade hört på många år. Nu reste sig alla, samtalet blef allmänt, och Knut Åkre kände, der han satt, att saken var förlorad, i grund förlorad, och han försökte icke mera att rädda den. Ty han hade något af den natur, man tillägger fransmännen, han kunde ”gå på”, både första, andra och tredje gången; men gällde det att försvara sig, då stod han sig klent, ty hans känslor öfverväldigade hans tankar.

Han kunde icke förstå, hur det kom sig, han kunde icke längre sitta qvar, han öfverlemnade platsen till vice ordföranden och gick; — det var icke fritt att icke de andra skrattade.

Han hade kommit till stämman tillsammans med Lars, men gick hem ensam, ehuru vägen var lång. Det var en kall höstdag, skogen stod der så tunn och aflöfvad, marken var grågul, och här och der begynte rimfrost att lägga sig utmed vägkanten. Förnärmelsen är en fruktansvärd kamrat; han kände sig så liten och öfvergifven der han gick, men Lars stod framför honom öfverallt, räckande ända till himmeln i aftonskymningen, lik en kämpe. Det harmade honom, att han skulle ha sig sjelf att skylla, för att detta hade blifvit ett afgörande slag, ty han hade lagt för mycken vigt vid en enda obetydlig sak. Men öfverraskningen, smärtan, vreden hade öfvervunnit honom, — det brände, stormade, grät och rasade ännu inom honom. Han hörde vagnskrammel bakom sig, det var Lars, som i starkt traf körde förbi honom med sin ypperliga häst, så det dundrade på den hårda vägen. Han såg efter honom, hur han satt der så skulderbred i vagnen, under det hästen rusade af i hemlängtan, utan att Lars gjorde annat än gaf honom slaka tömmar. Detta liknade hans egna krafter; denne man körde rakt fram till målet! Sjelf kände Knut det som om han blifvit utkastad ur den der vagnen, der han nu traskade fram i höstkylan.

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

En förmögenhet, förwärfwad i Rysland. Utanför Norges bank i Kristiania stannade en dag i förra weckan en med twå hästar förspänd wagn, från hwilken man bar en låda, innehållande den betydliga summan af 175,000 spdr, upp i banken för att der deponeras af egaren, en i Kristiania född och i sin ungdom wälkänd man, som genom flit och duglighet förwärfwat sig betydlig förmögenhet under ett mångårigt uppehåll i Rysland.

Revolutionär tidningssoppa: ny fransk rätt. Som bekant konfiskeras årligen i Paris en stor mängd franska och utländska tidningar; knappast någon dag går förbi utan att exemplar af 8 eller 10 tidningar konfiskeras, och på detta sätt samlas så många tidningar om året, att de i allmänhet fylla en stor bod. Då denna lokal är fylld, föras alla tidningarne till en instängd plats wid barriererna och kastas der i stora kittlar med kokande watten, i hwilka de kokas till en tjock, färglös massa. Detta allt försiggår i närwaro af en afdelning gensdarmer, hwilka skola tillse, att ingen af de dömda tidningarna kommer undan. Sedermera säljes massan till pappersbruken. Wid den sednaste kokningen, som försiggick för ett par weckor sedan, sammanstufwades 160,000 exemplar af Rocheforts Lanterne med omkring en 1/2 million nummer af L’Independence belge. Frankfurter journal, Gazette de Moscou och Kladderadatsch, fyra tidningar, hwilka ofta warit i hwarandras sällskap i det kokande wattnet i kittlarne. Efter dessa tidningar är det italienska, hwilka förekomma som ingredienser i soppan, och slutligen spanska och engelska; äfwen danska tidningar ha icke sällan fått bidraga att sätta smak på det hela.

Ett ordspråk säger: fransmannen älskar friheten såsom sin älskarinna, engelsmannen såsom sin laggifta hustru, tysken såsom . . . sin mormor. Man skulle kunna tillägga: amerikanaren älskar friheten såsom . . . sig sjelf.

"Ack gif mig den ringen," som ni har på fingret", sade en ung man till en flicka, i hwilken han war kär," "ty den liknar min kärlek till er — den har intet slut". — "Nej, jag will hellre behålla den," swarade flickan, "ty den liknar äfwen min kärlek till er — den har ingen början."

Krinoliner i Japan. Ett handelshus i Boston utsände nyligen på spekulation en skeppslast krinoliner till Japan. Japaneserna köpte krinolinerna klädde öfwer dem med tyg och begagnade dem såsom paraplyer.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Fjerde qvartalets uppbörd sker hvarje söcknedag under instundande vecka, från Måndagen den 11 till Lördagen den 16 kl. 8—9 e. m. Om afgiften ej då erlägges, kommer att förfaras i enlighet med reglementet. De som stå till rest för sista qvartalet förlidet år, torde vid samma tillfälle fullgöra sina skyldigheter; i motsatt fall anses de såsom ur föreningen utgångne.

Uppbördskomitéen.

Föreningens kontor är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Subskription.

Enligt Malmö arbetareförenings vid allmänt sammanträde fattade beslut, kommer den aflidne ordföranden Carl Forséns porträtt att lithografieras, om ett antal af minst 250 subskribenter anteckna sig för hvardera ett exemplar, lemnas detta till 75 öre; den behållning som möjligen kan uppkomma tillfaller Carl Forséns efterlemnade familj. Anteckningslistor finnas tillgängliga i föreningens läslokal samt i hrr Cronholms och Ljunggrens boklådor.

Malmö den 13 September 1869.

Styrelsen.

Malmö Arbetareförenings Manskör sammanträder Måndagen den 18 Oktober kl. 8 e. m.
Komitén för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: Oktober månad:

Fredagen den 15. Gördelmakare M. Andersson.
Lördagen den 16. Sjåaren P. Nilsson.
Söndagen den 17. Sjåaren M. Christoffersson.
Måndagen den 18. Stensättaren L. Persson.
Tisdagen den 19. Smedmästaren Holmberg.
Onsdagen den 20. Smedmästaren Björklund.
Thorsdagen den 21. Glasmästare Wahlström.

Kungörelser:

Till wederbörande skattskyldiges kännedom meddelas, att utdrag af Malmöhus Läns innewarande års Pröfningskommittés protokoll, utwisande alla af Pröfningskommittéen beslutade förändringar uti och tillägg till de af denna stads Taxeringskommitté för detta år påförde bewillningsafgifter, finnes från och med Måndagen den 11 dennes tillgängligt å Kronouppbördskontoret härstädes, alla söcknedagar från klockan 10 till 12 föremiddagen.

Malmö Rådhus den 9 Oktober 1869.

På begäran af härwarande Sundhetsnämnd har Magistraten funnit skäligt stadga ett vite af 10 rdr rmt, hwartill enhwar gör sig förfallen, som, utan erhållen tillåtelse af Nämnden, inom staden eller tätare bebyggda delar af förstäderna, uppföda eller göda swinkreatur; hwilket härigenom till efterrättelse kungöres.

Malmö Rådhus den 10 Oktober 1869.

Måndagen den 18 i denna månad kl. 3 e. m. anställes inför fattigwårdsstyrelsen i stadsfullmäktiges sessionsrum å rådhuset mönstring med samtlige fattigwårdens åt personer inom staden och deß område utlemnade fosterbarn, hwilka å sålunda utsatt tid böra af fostermödrarne inställas; och anmodas tillsyningsmännen att deßförinnan hwar för sitt område, till wederbörande kretsdirektörer aflemna skriftliga rapporter om förloppet af deras undersökningar rörande barnens wård och dermed sammanhang egande omständigheter.

Malmö Rådhus den 11 Okt. 1869.
Borgmästare och Råd

N. A. Norling,
Målare,

Stora Nygatan N:r 93, ingång från Agnesgatan N:r 14.

Sedan jag numera fått inrättadt nya och isynnerhet för lakereriarbeten passande verkstäder, anser jag mig böra fästa den ärade allmänhetens uppmärksamhet på att jag är i tillfälle till att kunna utföra den finaste och solidaste såväl **Vagns-, Möbel-** som äfvenledes **Bricklackering** m. m. m. m. dithörande, till billigaste priser. Dessutom rekommenderar jag mig i benägen åtanka i allt hvad som till yrket

Fotografi.

I min fotografiska verkstad, Herr Fabrikör Regnérs gård, aftagas goda Albumsporträtter till 1 Rdr Rmt pr dussin.

E. Hansen.

Å Malmö Arbetareförenings Teater

uppföres

Fredagen den 15 Oktober;

DEN SVAGA SIDAN,

Lustspel med sång i en akt af Clairville, Lambert-Tiboust.

PERSONER:

Tamerlan.
Califourchon.
Mimmi.
Zizine.

Scenen är i Paris.

KAMRER TUTING,

vaudeville-monolog.

DE BEGGE DIREKTÖRERNA,

Skämt i en akt af Frans Hodell.

PERSONER:

Pålman, föreståndare för ett barnhus.
Therese, hans dotter.
Skog, kandidat.
Tardini, konstberidaredirektör.
Cesar, konstberidare.
Calle, Kypare.
Hanna, uppasserska.

Händelsen tilldrager sig i en småstad.

Söndagen den 17 Oktober:

HITTEBARNET,

Lustspel i 2 akter af Aug. Blanche.

PERSONER:

Konjander, gammal rik ungkarl.
Kattong, grosshandlare.
Amanda, hans fru.
Bällin, ung målare.
Alenberg, kommissionär.
Charlotte, symamsell.
Fru Wahlström, Konjanders hushållerska.
En betjent.
En sköterska.

DE BEGGE DIREKTÖRERNA.

Skämt i en akt af Frans Hodell.

Till denna representation öppnas dörrarne kl. 7 och början sker kl. 1/2 8.

Onsdagen den 20 Oktober:

DEN SVAGA SIDAN.
KAMRER TUTING.
SAYLOR-BOYS-DANS.
MIN HUSTRU

eller

EN NATT I FALKENBERG,

Skämt i en akt med sång af H. C. Andersen.

PERSONER:

Tobias Knubb, f. d. snus- och tobakshandlare.
Jeremias Sillén, hökare.

(Händelsen tilldrager sig å staden Falkenbergs gästgifvaregård.)

Till Fredagens och Onsdagens representationer öppnas dörrarne kl. 1/2 8 och början sker kl. 8. Biljetter till vanliga priser säljas hos auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, samt vid ingången. Endast föreningens medlemmar få köpa biljetter på förmiddagen dagen före hvarje representation, hvarefter de öfverblifna säljas åt allmänheten. Biljetterna gälla endast för den representation, till hvilken de äro köpta.

Dramatiska Sällskapet.

För mindre industri-idkare!

Å tomterna efter utflyttade kyrkobyn Gödestad, belägen omkring 3/4 mil från Warbergs stad, i en vacker och spanmålsbördig ort, invid allmän landsväg, der 3 vägar sammanstöta, helt nära en större ström, kunna 3 byggnadstomter få köpas för billigt pris, högst lämpliga för bedrifvande af garfveri, färgeri, bageri, handelsrörelse och andra lofliga näringsgrenar, hvilka kunna motse en lofvande framtid, då jernbana innan kort kommer att anläggas från Borås till Warberg. Äfven jord till trädgård kan åtfölja, så att hvarje tomt med trädgårdsjord kan innehålla omkr. 8,400 qvadr.-fot jord. Anmärkas bör, att nästan inga industriella inrättningar ännu finnas i trakten. Gråsten, ler och grus till byggnader kan utan nämnvärd kostnad framskaffas; tegelbruk finnes helt nära; timmer och bräder passera torgdagligen förbi. Åtskilliga brunnar, stenlagda gårdstomter, m. m. förefinnas.

Strax bredvid på ett berg kan äfven erhållas byggnadstomt, passande till anläggandet af väderqvarn, å plats, som bestrykes af alla såväl hafs- som landvindar. En sådan qvarn kan anläggas i stort, enär den, utan betydande konkurrenter, komme att ligga i medelpunkten af 20 byar, på ett afstånd af 1/4 à 1/2 mil.

Anvisning på säljaren, äfvensom närmare underrättelser rörande köpevilkoren lemnas af Lärov.-Adjunkten A. C. Nerman i Malmö, boende hos Glasmästare Enelund vid Svenskkyrkan.

Hyreskontrakter

finnas till salu å C. A. Anderssons & C:s boktryckeri.

Rullgardiner

till de billigaste priser i Malmö; tillbehör jemte uppsättning äfven mycket billigt. Persienner efter beställning i alla färger efter priskurant hos

C. F. FURST,
Djeknegatan N:r 4.

Åstundas köpa.

En gammal men brukbar dragkärra önskas köpa. Adress å tidningens tryckeri.

Hotel Novilla.

För alla vänner och bekanta får jag härmed tillkännagifva att jag nu är flyttad från Hôtel Phœnix och öfvertagit Hôtel Novilla här i staden, och vill derföre rekommendera mig med allt hvad till en restauration hörer, det vill säga alla sorters spirituosa samt goda viner. Varm och kall mat, finnes ständigt att tillgå, allt till moderata priser.

Å Silfver.

Restaurationslokalen får jag omnämna är nu så godt iständsatt, att jag hoppas att den skall vara ogenerande. Biljard och en beqvämlig plats för samma finnes äfven på stället.

Å Silfver.

Å Hôtel Novilla anställes dans Lördagen den 16 och Söndagen den 17 Oktober. Dansen börjar kl. 6 och slutar kl. 11. Entré 50 öre för herre och 25 öre för dam.

Å Silfver.

För allmänheten tillkännagifves att danssalen har undergått en större reparation såväl med målning som golfvets iständsättande, och tror jag att samma skall vara till allas belåtenhet.

Å Silfver.

Undertecknads

Barber- och Friser-Stuga

är flyttad till Kallendegatan N:r 5, Smedmästare Börjessons gård.

C. Rasmussen.

OBS. Barn klippes för 16 öre.

☛ **Malmö Missionsföre**nings Bokhandel är flyttad från Grönegatan N:r 26 till Qvarngatan N:r 65, hvilket härmed för den respektive allmänheten tillkännagifves.

Till förmån för härvarande Barnhem kommer en auktion att hållas i likhet med föregående åren först i December månad. De som önska lemna persedlar till försäljning torde benäget hänvända sig till N. A. Norling, St. Nygatan N:r 93, eller hos A. Larsson, Gråbrödersgatan N:r 8. Tid och ställe kommer framdeles att bestämmas.

Bestyrelsen.

Undertecknads adress är från och med den 1 dennes: **Stora Nygatan N:r 93.**

Malmö den 5 Oktober 1869.

And. Ekeroth.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 43. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 21 Oktober** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Handlanden Aspegren i Lund samt å postkontoret.
Bokhandlare Törnqwist i Landskrona.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.

Predikotur.

22 Söndagen efter Trefaldighet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo å qwarteten Carl Gustaf och Magnus Stenbock.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Dödsfall.

Tillkännagifwes att min älskade man, Folkskoläraren **J. Lundberg,** stilla och fridfullt afsomnade i Malmö Thorsdagen den 14 Oktober 1869, kl. 3/4 4 förmiddagen, uti en ålder af 37 år, 2 månader och 29 dagar, djupt sörjd och saknad af mig, 4 barn, slägtingar och talrika wänner.

Catharina Lundberg.

Inrikes.

Stockholm.

Riksdagens revisorer hafwa afslutat sina arbeten. Det berättas, att wigtiga anmärkningar blifwit gjorda emot förwaltningen, och att isynnerhet jernwägsstyrelsen warit föremål för desamma.

Ett universitet i hufwudstaden. Denna fråga dyker åter upp och tyckes få en lyckligare lösning än hittills. Som wi weta, insamlades år 1865 med anledning af representationsförändringen en större summa för detta ändamål. En komitée tillsattes, men deß arbete har gått långsamt, hufwudsakligast derför att deß medlemmar sins emellan warit af olika åsigter angående grunderna för detsamma. Fyra af medlemmarne hafwa likwäl nu till trycket befordrat en plan, som synes wara särdeles ändamålsenlig, och hoppas man, att denna skall gifwa anledning till frågans bringande från prat till sak.

Redaktionsombyte. D:r A. Sohlman, som i 12 år warit hufwudredaktör för tidningen Aftonbladet, har lemnat denna plats åt häradshöfdingen A. W. Dufwa. Denna händelse har wäckt uppseende, dels derför att den war en oförmodad öfwerraskning, och dels derföre att den inträffade i en tid, då denna redaktion ställt sig i spetsen för ett nytt politiskt parti, de nykonservativa. Då hr Dufwa tillhör andra kammaren, kommer säkerligen hans egenskap af redaktör för en större tidning att betydligt inwerka på partibildningen wid den stundande riksdagen.

Penningemarknaden är för närwarande riklig, så att räntan oupphörligt nedsättes. Denna omständighet tillskrifwer man den rikliga skörden, hwars afkastning nu kommit ut i marknaden.

Nya poststationer komma att den 1 November öppnas wid Uttersberg, Bernshammar och Kolswa jernwägsstationer.

Sparsamhet. Regeringen tyckes hafwa slagit sig på denna behöfliga dygd, i det den indrager den ena obehöfliga tjensten efter den andra. Sålunda hafwa nu twenne länsmansplatser inom Upsala län blifwit indragne, och tillfölje deraf upphöra äfwen twenne häradsskrifwaretjenster wid innehafwarnes afgång från desamma.

Landsorten.

Upsala. Från denna ort omtalas följande ohyggliga tilldragelse: en bondson, Per Erik Lundquist, intränger om natten i sina ålderstigna föräldrars hem, wåldför sig på dem och tänder eld på gården. Med möda kunde de rädda sina lif, men all deras egendom blef lågornas rof, så att de nu äro alldeles utblottade på det aldra nödwändigaste. Den onaturlige sonen har blifwit gripen, oaktadt han försökte wilseleda rättwisan genom den uppgiften, att han ämnade dränka sig.

Göteborg. En ny folkskola är öppnad i närheten af Klippan, afsedd att rymma 500 barn. Behofwet häraf war stort, då af 213 anmälda barn, emellan 10 och 12 år, öfwer fjerdedelen ej förut besökt någon skola. På detta gebit finnes således ännu mycket att uträtta.

Helsingborg. En folkhögskola kommer att i winter öppnas. Energiska personer arbeta med ifwer för densamma, och man har hopp om, att ortens ungdom skall understödja företaget.

Malmö.

Weckans händelser.

Södra kanalen har åter kräft ett offer; i lördags upphittades der nemligen ånyo liket efter en mansperson, som befanns wara en husar från landet. Kan ingenting göras för att förekomma dylika olyckshändelser.

Dom. Wid Onsjö häradsrätt blefwo i måndags korporal Tullberg och hans skrjfware Eskil Larsson frikända från allt answar för det mot dem wäckta åtalet.

Folkskoläraren Lundbergs begrafning egde rum i söndags. Liket följdes till grafwen af flera skolrådsledamöter, skollärare, anhörige och wänner till den aflidne; å kyrkogården woro en mängd menniskor samlade för att öfwerwara jordfästningen. Denna förrättades af skolrådets ordförande, prosten Olin, som i gripande ord skildrade den hädangångnes werksamhet, såsom en kärleksfull, from och nitisk barnalärare. Före och efter akten afsjungo skolflickor, ackompagnerade af en sextett blåsinstrumenter, några psalmverser.

Swenska slöjdalsters afsättning i Tyskland. Professor Palmstedt tillkännagifwer att snart genom swenska Slöjdföreningens försorg en komité torde bildas, som genom förmedling af ett stort, särdeles aktadt handelshus i Berlin skulle komma att der inrätta en byrå för mottagande af priskuranter och prof af flerahanda såwäl af den större som den mindre swenska industriens (handtwerkens) fabrikater och slöjdalster, hwarwid den wigtiga husslöjdens talrika, till billiga priser säljbara produkter skulle åtnjuta samma förmån wid befordrandet af en nöjaktig afsättning, och för sådant ändamål mottaga reqwisitioner och beställningar. Derjemte skulle framdeles ett magasin upplåtas till förwarande af sådana profsändningar, som intaga större rum.

Inom kort lärer nämnda komité träda i werksamhet och genom utförliga tillkännagifwanden närmare meddela det som rörer detta företag, hwilket, om det af upplyste och omtänksamme idkare af den större industrien, handtwerksmän och andra producenter jemte husslöjd-idkare rätt begagnas, utan twifwel bör komma att för dem blifwa af stor nytta. Härigenom torde öppna sig ett nytt fält för den enskilda företagsamheten, att, med jemförelsewis ringa kostnader, bereda sig en önskad fördel.

"Industriutställningar äro till stort gagn" yttrade grefwe Sparre i det tal, hwarmed han öppnade den sednaste utställningen i Wenersborg, samt tillade: "För arbetaren, som icke kan egna någon längre tjd åt inhemtande af studier, men också med owanlig snabbhet med ögat uppfattar hwad han behöfwer weta, är det tillfälle till åskådning af konstföremål, som derigenom beredes honom, af den allra högsta wigt. Men huru få jemförelsewis äro icke de af landets arbetare, som blifwa i tillfälle att draga fördel af de på en punkt koncentrerade stora utställningar. Endast såmedelst kunna arbetarne i massa deraf draga fördel"

"För att, jemte den nytta, som sålunda beredes arbetaren, tillika befordra eller underlätta afsättningen af slöjdalster, borde, så widt möjligt, ständiga bazarer eller försäljningslokaler anskaffas, der tillwerkaren kunde till försäljning utställa sina produkter. I den mån dessa ernådde en högre grad af fulländning, kunde de winna inträde på den större marknaden och måhända slutligen blifwa föremål för export. Dertill erfodras likwäl så wäl en större fulländning i arbetet, som en produktion i större skala, hwilket också småningom otwifwelaktigt skall uppnås."

"För underlättande af denna tillwerkning och beredande af medel till de för sådant ändamål erforderliga förskotter hafwa i utlandet flerestädes bildats arbetare-associationer, hwilka wisa sig wara af synnerlig nytta, och jemwäl hos oß till en del blifwit försökta med framgång."

"Men förnämsta wilkoret för möjligheten af arbetarens tidsenliga utbildning är hans underwisning i för hans yrke nödwändiga elementer och främst i teckning. Inlärandet af denna konst redan i folkskolan eller i de slöjdskolor, som efter hand inrättas, är således oeftergifligen nödwändigt. Med skäl har derföre utställningskommittéen bland utställningsföremålen intagit plancher och ritningar till bruk i skolorna. Wid den industriutställning i Paris, som jag nyß bewistat upptogo de af de särskilda ritskolorna i landet utställda profwer ett betydande rum. Sådana ritskolor finnas i Paris twå, en för gossar och en för flickor, i hwart af stadens 20 arrondissementer, således tillsammans 40; och öfwer hela landet äro i en mängd kommuner dylika skolor inrättade. Man får wid betraktande af det arbete, som således nedlägges på ungdomens underwisning i ritkonsten, förklaring öfwer den smak, den fulländning och den ledighet i ritning, hwarför fransmännen tillwunnit sig priset i hela werlden. Den bildning, den riktning åt det sköna, som såmedelst bibringas nationen, är hufwudwilkoret för deß uppfostran till ett industrielt folk."

"Efter att sålunda hafwa widrört de åtgärder, som efter min uppfattning för det närwarande äro att widtaga till konstindustriens utweckling inom wår provins, må det tillåtas mig att uttrycka min glädje öfwer det tillstånd, hwari, att döma af den nuwarande utställningen, industrien för närwarande befinner sig, och uttala den förhoppning, att densamma, omhuldad och befordrad, fortfarande skall wisa sig förtjent af det understöd, som deråt kan lemnas. Jag hoppas att en industri, som hittills utan allt understöd wisat sig ega få mycken lifskraft, skall, behörigen omhuldad, kunna hålla steg med andra länders, och att jag således inom en icke allt för aflägsen framtid skall kunna se realiserad den plan jag länge hyst, och för hwars utförande jag redan börjat underhandling, nemligen om wåra slöjdalsters utbringande på werldsmarknaden. Derigenom skall, så hoppas jag, den slöjdskicklighet som i wår ort är urgammal, winna nytt lif; trefnad och wälmåga spridas i wåra bygder; den utwandring afstanna som nu mattar fosterlandet, och detta kraftigt och blomstrande utsträcka sin skyddande hand öfwer idoga och lyckliga söner."

Frihetens wälsignelse. Amerikanska tidningen Detroit tribune meddelar följande tillfredsställande skildring af en negerkoloni i Michigan:

"En koloni af flera tusen negrer eger många tusen tunnland af det bästa land i provinsen Caß, Michigan. Inom Calvins kommun äro dessa negrer egare af

nära hälften af all jordegendom och betala föga mindre än halfwa skattebeloppet. De hafwa upprättat flera ypperliga skolor, hwilka förestås af färgade lärare. Att twå wackra kyrkor blifwit uppförda — en för metodister och en för baptister — bewisar att de icke hafwa försummat sin moraliska och religiösa kultur. De hafwa goda lärare i instrumental- och vokalmusik och underhålla en god musikkår. Der finnas flera män, hwilka studerat wid Oberlin- och Hilsdale-högskolorna och en från Michigans statsuniversitet. Desse unga män praktisera som läkare, mekanici och köpmän. Negrerna ega och drifwa ångsågar och ångtröskwerk; de tillwerka skörde- och andra maskiner, producera förträffligt utsäde, odla frukter och hafwa hundratals tunnland bewuxna med den yppersta säd. De äro icke endast ett folk, som eger förmåga att härma, utan derjemte snillrike, förlitande sig på egna krafter, sjelfständige och framåtgående, och en jemförelse mellan dem och deras hwita grannar i fråga om alla offentliga angelägenheter utfaller mycket till de swartes fördel. Köpmän och landtbrukare i denna koloni åtnjuta det bästa anseende för redbarhet och punktlighet. En korrespondent har under ett tre weckors wistande i denna del af landet icke bland dem sett något exempel på lättja och oredlighet. De köpa land, hugga ned täta skogar, bygga hus och landswägar och kyrkor, uppsätta tidningar, köpa aktier i jernwägar. De uppfostra sina barn och sjunga om arbete, kärlek och hem".

Apelsin-Herrman. Wi meddelade i förra numret en notis om "En förmögenhet förwärfwad i Ryßland"; om samma sak skrifwer en korrespondent från Kristiania bland annat följande till Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning:

Den i staden cirkulerande berättelsen om, att en man en dag kommit upp i Norges bank och begärt att få deponera 175,000 specier i kontanter, som han hemfört från Ryßland, är sannt; det enda man icke wet är, hwad slags mynt, som låg i den stora låda, hwilken drogs dit af twenne hästar, alldenstund bankens tjenstemän ej wilja ut med språket. Egaren är en man af omkring 45 års ålder och har förtjenat dessa penningar såsom köpman i Tiflis. Han är son till en månglerska i en af wåra förstäder, war en liflig gosse, som dref handel med apelsiner om wåren och derför alltid gick under namnet "Apelsin-Herrman", och ingen känner honom ännu under något annat namn. Som fullwäxt slöt han sig till en konstberidaretrupp och kom till Ryßland, der han uppehållit sig i öfwer 25 år. För 4 a 5 år sedan gjorde han ett besök här och tog då sin fattiga syster med sig till Ryßland. Nu will han alltså bosätta sig här i landet, der wi godt kunna anwända ryskt guld.

Hwad ett krig kan kosta. Den hjeltemodiga strid, som Paraguay i snart 5 år har fört med de förbundne, har enligt Buenos Ayres Standard kostat Brasilien 35,000 pund sterling och 100 man, den argentinska republiken, som först biträdde alliansen i april 1865, 6000 pd st. och 12 man samt Montevideo 800 pd st. och 2 man om dagen. Hela beloppet utgör för Brasilien 56,280,000 pd st. och 168,000 man, för argentinska republiken 9,300,000 pd st. och 18,720 man och för Montevideo 1,248,000 pd st. och 3120 man.

Spekulationsraseriet i Wien har skördat ett offer. Grefwe Josef Wratislaw, "öfwerköksmästare hos kejsarinnan" (måtte wara någon mycket hög wärdighet med statsråds rang eller kanske mera!) samt ordförande i Wienerbankens förwaltningsråd, har medelst twå dolkstygn tagit sig afdaga, sedan han på börsspel förlorat hela sin förmögenhet.

Malmö Arbetareförening.

Folkhögskolesaken har wunnit många wänner inom föreningen, och det wore önskligt om planen för en folkhögskola inom densamma rätt snart kunde sättas i werket. Hwad som hufwudsakligen fattas är lämplig lokal och underwisningsmateriel. Det finnes uti föreningens hus tillräckligt utrymme för en sådan skola; men dertill måste anskaffas bord och sittbänkar, deßutom måste sjelfwa lokalen på ändamålsenligt sätt inredas. En hwar inser, att man wid ritning, skrifning etc. icke kan begagna sådant möblemang, som finnes i festsalen, icke heller bör denna anwändas till annat än det ändamål, för hwilket den blifwit inredd och hwartill den ständigt upptages. En Göteborgstidning upptog notisen om inrättandet af folkhögskolor inom föreningen med den anmärkningen, att arbetareföreningarne borde wid anskaffande af egna lokaler se till att dessa woro tillräckligt rymliga. Denna anmärkning angår icke wår förening, ty så snart blott medel finnas har den plats för tillbyggnader och nyinredningar tillräckligt. Intill festsalen gränsar åt gården en byggnad, i hwilken en sal för skola skulle kunna inredas. Denna inredning behöfde icke kosta föreningen stort, om skolan så inreddes, att den kunde äfwen begagnas som privatskola om dagen samt på aftonen anwändas för föreningens medlemmar; då i förra fallet en ganska betydlig hyresafgift kunde erhållas. Ännu till ett annat ändamål skulle samma rum kunna begagnas, nemligen till restaurationskokal wid festliga tillfällen i salen. Emellertid kommer wäl äfwen denna fråga att framhållas till diskussion. Såsom hittills blifwa föredrag hållna i salen, så ofta personer härför kunna erhållas samt äro williga att derom meddela komitéen för bildning och nöje.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Wexiö.

Wexiö hushållsbesparingsförenings affärsställning wid bokslutet den 30 nästl. september, då föreningen efter 22 månaders tillwaro slutade sitt andra räkenskapsår war följande: Antalet medlemmar inom föreningen utgör för närwarande 329, hwilka tecknat sig för inalles 421 aktier a 25 rdr stycket, motswarande ett kapital af 10,525 rdr. Omsättningen i handeln har under året uppgått till 86,097: 98. Häraf ha medlemmarne köpt för 57,213: 26 och allmänheten utom föreningen det öfriga. Den rena winsten af handeln, sedan alla omkostnader blifwit bestridda, uppgår för året till 5,301 rdr 13 öre. Häraf komma enligt generalförsamlingens beslut 4,576 rdr 73 öre att utdelas till medlemmarne, med beräkning af 8 öres winst på hwar riksdaler, hwarför de gjort inköp i handeln. Återstoden 724: 40 tillfaller reservfonden. — Wid bokslutet hade medlemmarne genom weckoinsatser afbetalt på sina tecknade aktier 7,377: 15. Upplupna räntan å deras inbetalta kapital a 5 proc. utgjorde 304: 41, hwartill nu kommer deras andel i årets handelswinst 4,576: 73.

Föreningens egen fond eller reservfonden, som wid årets början utgjorde 556: 82, har under året wunnit en tillwäxt af 74: 17, hwartill nu kommer deß andel i årets handelswinst 724: 40. — Föreningens hela samlade kapital, oberäknadt 442: 54, som kontant utdelades af sista årets handelswinst, utgör således f. n. 13,612 rdr 68 öre, en i sanning ganska wacker summa, då man besinnar att den samlats under en tid af knappt 2 år, hwilken tid tillika warit särdeles bekymmersam för den arbetande klassen.

Eskilstuna.

Föreningen, som hittills bestått endast af manliga medlemmar, har wid allmänt sammanträde antagit den förändringen i stadgarne, att äfwen qwinliga medlemmar kunna winna inträde; deßutom har man beslutat att föreningen skall indelas i wissa grupper med 20 till 50 medlemmar i hwarje och under hwar sin särskildt wald föreståndare. Äfwen en förändrad organisation af styrelsen samt förenkling i sättet för uppbörden hafwa widtagits. Föreningen räknar nu 250 medlemmar, och man ämnar skaffa ett eget tak öfwer hufwudet, för hwilket ändamål inbjudning blifwit utfärdad äfwen till personer utom föreningen, att genom gåfwor understödja densamma i hennes sträfwan för bildandet af en byggnadsfond.

En wacker fest egde rum den 10 dennes, då föreningens nya lokal i handlanden Björks gård inwigdes. Festsalen war smakfullt dekorerad, och flera framstående personer i samhället deltogo i det glada samqwämet. Sång och musik omwexlade med tal och skålar. Ordf. redaktör A. Flodman tolkade festens betydelse och widrörde derunder den uppgift arbetarerörelsen war kallad att lösa. Till en melodi af Josefsson afsjöngs följande för tillfället affattade, wackra festsång:

Det idoga arbetets män,
Upp, tagen hwarandra i hand;
Upp, wisen att modlöshet än
Ej slagit sin rot uti Sweriges land!
Wi hafwa en framtid att bygga,
I stället för tid, som förgår.
Hel! Wi till Herren oß trygga,
Och den gryende dagen är wår.

Det randas en morgon af ljus
Och frihet för jordenes folk;
Ur ramlade fördomars grus
Står fram en ny dag, en förhoppningens tolk.
Nu arbetet njuter sin ära,
Hwar man får sitt wärde för sig.
Hel! Låt oß gladligen swära
Att wi rikta mot ljuset wår stig.

Upp, broder, med mod i din barm,
På Gud och dig sjelf blott förlit;
Ty ingen är ringa och arm,
Som arbetar redligt med kraft och med nit.
Så må wåra krafter wi samla,
Enhwar i sitt arbete glad.
Hel! Unga sjunge med gamla:
Gud beskydde wårt land och wår stad!

Köpenhamn.

Inom ingen annan arbetareförening hafwa de fria föredragen blifwit hållne till ett så stort antal, som inom Arbeiderforningen af 1860. Föreningens tidning meddelar en öfwersigt häröfwer, hwilken bör wara lärorik för andra arbetareföreningar, hwilkas mål är "att sprida upplysning bland den arbetande klassen, såsom wilkor för deß både andliga och materiella framgång". Naturligtwis är tillgången på personer att hålla föredrag härstädes lättare, då man befinner sig i en stor hufwudstad, som tillika eger ett betydligt universitet. Wi anföra här blott summan af de föredrag, som blifwit hållna sedan föreningens stiftande 1860: 115 politiska och ekonomiska, 106 historiska, 39 af sagolitteraturen, 46 geografiska, 150 filosofiska och esthetiska samt 115 naturwetenskapliga. Hwilket mäktigt utsäde af bildningens frö!

Wår notis om föreningens årsfest, då wi efter en dansk tidning anförde, att festen mera liknade en student- än arbetarefest, har framkallat följande genmäle i "Blad for Arbeiderföreningen af 1860" hwilket wi anse oß böra upptaga:

"En här i staden utkommande Söndagstidning har menat, att wår årsfest mera såg ut som en student- än som en arbetarefest, i det icke en enda arbetare uppträdde som talare. Det gjorde nu detsamma med det danska bladet, ty här känner ju folket det werkliga sammanhanget, men då nu en swensk arbetaretidning upptagit anmärkningen, wilja wi upplysa, att bland talarne den aftonen woro hrr Tuxen, Engman, C. F. Larsen, Möllerswärd, Nörholm och Olivarius, alltså af tretton sex icke-studenter; och åtminstone hrr Möller, C. F. Larsen och skräddare Nörholm äro handtwerkare."

Bref till Bikupan.

Lund den 18 Okt.

Frithjofs skald, hvars toner trängt till hela svenska folkets hjertan, den i palats och hydda välbekante sångaren; hans minne, som lefver äfven hos den med lifvets hårda lott brottande arbetaren, är icke okänd för Bikupans läsare. När jag med hjertat uppfyldt af varma känslor för den store skaldens dikter instämde i den gripande sången: "Sitter i högen, högättad höfding", föll mig i tanken, huru mången gång, jag med förtjusning från verkstadsbänken åhörde "Frithjofs saga" berättas af en arbetare; med hvilket lif och värma föredrog han ej "Frithjof kommer till kung Ring" -- det var första gången jag mottog ett outplånligt intryck af den gamla svenskmannadygden, enkelheten och hjeltekraften.

Jag gjorde med flit Tegnér till föremål för mitt bref denna gången. Vi hafva här i år såsom förr haft vår Tegnérsfest till minne af den store skalden; att skildra denna fest, som för några dagar sedan egde rum, då det var sjuttionde årsdagen af Tegnérs hitkomst som student vid universitetet, det är ej min mening. Men så ofta jag går förbi Tegnérshuset vid Gråbrödersgatan minnes jag på den anspråkslöshet, som rådde i den firade mannens boning. En beskrifning på denna, som ännu till en del blifvit bibehållen, tror jag skall intressera arbetaren. Låtom oss då göra en tittin tillsammans; som ciceron låta vi en tysk resande berätta om ställets beskaffenhet — det låter kanske något förunderligt, att vi ej hellre sjelfve beskrifva den gamla skaldeboningen, men det kan vara intressantare att höra huru en främling lifvas vid minnet af Sveriges störste skald. Han berättar sålunda:

Andra morgonen besökte jag vid hörnet af Kloster- och Gråbrödersgatorna det hus, hvilket Tegnér såsom professor i grekiska språket och estetiken bebott. Nu är här ett utskänkningsställe med bier och svensk punsch. Åt Gråbrödersgatan ligga de rum Tegnér sjelf begagnade; bakom åt gården till var familjens kök och skaldens halfdunkla sängkammare. Tegnérs studerrum äro höga och rymliga. I båda rummen finnes en ofantligt stor svart kakelugn, en hufvudbeståndsdel af hvarje svenskt hus. Väggarne äro tapetserade. Det angenäma intrycket af dessa rum är sådant, som man erfar vid den yttersta tarflighet. I det ena rummet stå ännu de möbler som Tegnér begagnat. Och huru eländiga töreföllo mig ej dessa gamla, bräckliga bohagsting! En af träspjälar hopslagen stol för att uppbära ett tvättfat; en hård soffa med rakt träryggstöd, sittsen öfverdragen med svart tyg; midt i rummet ett med grönt kläde öfverdraget skrifbord, på hvilket stodo en målad lampa med en bleckskärm och en toilettspegel; ett litet bord mellan fönstren med en bättre toilettspegel af mahogni — det var allt! Jag tänkte på den tarfliga inrättningen af Schillers hus i Weimar, och fann den präktig i jemförelse med detta möblemang.

Vår tyske resande har äfven besökt skaldens och hans makas grafplats i Wexiö, hvaröfver han yttrar följande:

Jag kan ej neka, att ett djupt vemod öfverföll mig, då jag såg dessa båda ödsliga grafställen. Aldrig kände jag så, som nu vid åsynen af de nakna, vanvårdade grafvarne, sanningen af skaldens ord: "en liklukt går genom hela menniskolifvet." Finns det ingen vänlig hand i Wexiö, som kan pryda platsen med gröngräs och blommor? Det är ju grafstället för den populäraste och berömdaste af alla svenska skalder, den, hvars bild pryder palats och hydda, hvars skrifter finnas i hvarje svenskt hus, och hvars poetiska skapelser bonden i Dalarne och landtmannen i Skåne känner utantill! Tegnér är i Sverige vida mer populär än Shakespeare i England och Göthe i Tyskland.

Jag slutar. **P.**

Utrikes.

Det ser ut som om det skulle lyckas regeringen i Spanien att qwäfwa upproret. Trupperna hafwa förblifwit trogne, så att man warit i stånd att med kraft uppträda emot de mißnöjda. Följden häraf har blifwit, att insurgenterna sträcka wapen i massa, och att upproret ännu endast florerar i tre provinser. Mycket blod har likwäl beklagligtwis flutit, och ännu komma säkerligen många mordiska uppträden att förefalla, innan man blir fullkomligt herre öfwer landet. Det betänkligaste är, att Cortes synes befinna sig i upplösningstillstånd. Af 225 medlemmar infinna sig endast 140, och skulle dennna summa än ytterligare minskas, blir man nödsakad att anställa nya wal, hwilket återigen skulle hafwa nya mißhälligheter till följd.

I Paris har ett folkmöte egt rum, hwars tendens lättast inses deraf, att den landsförwisade demagogen Henri Rochefort waldes till hederspresident. Sedan åtskilliga talare uppträdt, och lika många warningar af polisen följt derpå, utbröt ett blodigt slagsmål emellan deltagarne i mötet och polisen, hwilken sökte att upplösa församlingen. Efter en hårdnackad strid, under hwilken många förderfwades för hela lifwet, lyckades slutligen detta och lugnet återställdes. Efter detta uppträde har lagen af den 6 Juni 1866 åter blifwit satt i gällande kraft. Härigenom bemyndigades polis-

prefekten att förbjuda alla möten, som hota att störa det allmänna lugnet.

I Cattaro, beläget i södra Dalmatien, har ett uppror utbrutit med anledning af utskrifningen till landtwärnet. Under den tid Cattaro lydde under republiken Venedig woro deß innewånare befriade från krigstjenst; då österrikiska regeringen nu fråntagit dem denna rättighet, har mißnöjet utbrutit i wåldsamheter. Ett guerillakrig är börjadt bland bergspassen, som kostat Österrike 30 man, och bland dem 2 officerare. Distriktet är förklaradt i belägringstillstånd.

Naturbilder.

III.

Termiternas samhällslif.

Termiter äro ett slags hwita myror, som lefwa i samhälle, i hwilket befinna sig blott en enda hanne och en enda hona, under det de könlösa, som utgöra det egentliga samhället, bestå af twå slag: arbetare och soldater. Termiterna lefwa blott i det warma jordbältet. Arbetarne äro tre gånger så stora, som wår wanliga, swartbruna myra, under det soldaterna utmärka sig genom en tjock kropp och ett stort hufwud, som nästan är så långt som sjelfwa kroppen. De öfre käkarne, hwarmed soldaterna äro försedda, äro synnerligen kraftiga, tånglika och sylhwassa i ändarne, så att de med dem kunna likaså häftigt knipa en fiende, som de enwist hålla sig fast wid honom.

Termiternas samhällslif är ganska likt myrornas. Då honan lagt sina ägg, hwarur utwecklas så wäl hannar, honor, som arbetare och soldater, så befinnas de båda förra utgöra minsta antalet. Dessa äro nästan en half tum långa och erhålla, sedan de genomgått insekternas wanliga förwandlingar, från ägg till larv, puppa och fullständig insekt, wingar. Genast efter det dessa hannar och honor erhållit sina wingar och sålunda blifwit fulländade insekter, lemna de om aftonen eller natten i oerhörda swärmar boet och höja sig liksom bien och myrorna i luften; men så snart de wid soluppgången, följande dagen återkomma till jorden, förtorkas och affalla wingarne, och sjelfwe blifwa de till tusental ett rof för fåglar och för andra af insekter lefwande kryppdjur. Ett par, en hanne och en hona, uppsökes och hemföres af de arbetande termiterna till boet, der honan lägger ägg, ur hwilka, såsom sagdt, arbetare, soldater, hannar och honor utwecklas, och hwilka alla wårdas af arbetarne; och de deraf kommande larverna uppfödas, tills åter hannar och honor utflyga och omkomma.

Soldaterna deltaga ej i samhällets arbeten, utan lefwa i detta afseende alldeles owerksamma och hafwa ingen annan bestämmelse, än att waka öfwer samhällets förswar.

Det mest underbara i termiternas samhällslif är deras byggnadsarbete och förswar mot en fiende. Deras boning uppföres endast och allenast af arbetare. Den består af fast ältad lera och höjer sig kägelformigt till 10 a 12 fots höjd, så att man på afstånd ser framför sig en hwit, bred lerkägla, som är 2 gånger så hög som en menniska och nertill har en omkrets så stor, som en liten stugas. Denna kägla är så fast, att man utan fara kan klättra uppför den och stå på deß spets. På Afrikanska kusten är antalet af dylika käglor eller kullar så betydligt, att man på afstånd tror sig se en by. De öfwerwexa wanligen med gräs; och resande försäkra att man ofta ser wilda tjurar på dessa kullar såsom skildwakter, under det hjorden betar deromkring. I deß inre befinna sig otaliga celler, gångar, magasiner och gallerier, anlagda med utomordentlig omsorg och konstfärdighet. De af de arbetande termiterna upphemtade, hannen och honan, hwilka man kallar "konungen och drottningen", lefwa uti en cell, som af arbetarne kringmuras, så att blott en liten öppning finnes, genom hwilken en arbetare, men ingen hanne eller hona, kan in- och utkomma. Drottningens kropp uppswäller nu betydligt i denna cell och förlänger sig maskliks. Arbetarne förlänga också derföre oupphörligen cellen, utan att utsläppa de fångne. Slutligen börjar drottningen att lägga ägg, och detta till en så stor mängd, att deras antal på en dag skall uppgå till 80,000. Arbetarne hemta nu genast dessa ägg, föra dem till bestämda celler och sörja för deras widare utweckling. Den kungliga boningens form är såsom ett hwalf med kupol och slät botten, så att den har utseende af ett halft ägg eller en liten hwälfd bakugn. Den är ofta en aln lång samt en half aln hög och bred. (Forts.)

Breflåda.

P. O. Bekommet — tack! — nästa nummer — för utrymmets skull tillåta wi oß någon förkortning.

(Insändt.)

Sedan långa tider tillbaka hafwa gångarne i södra promenaden warit af den beskaffenhet, att man, isynnerhet wid den tid på året, då wäderleken uppblötar den lösa leran, knappast kan gå fram derigenom utan att fastna i dy och annan orenlighet, som på den i ett ständigt mörker befintliga platsen samlas. Detta gäller isynnerhet wid husraden; wid andra sidan är det något drägligare men der skall ju den rikare befolkningen hafwa sin morgonpromenad. Den berörda obehagligheten kan undwikas af dem, som ej hafwa nödigt att begagna den smutsiga wägen; men då nu under årens lopp hus uppstått wid hus utmed hela norra sidan, i hwilka många familjer hafwa sina bostäder och således owilkorligen måste passera der fram, wore det wäl äfwen rimligt att wederbörande tänkte på att bereda dessa menniskor ordentlig tillgång till sina hus. Utom detta finnes ej något fall för den utmed husen löpande ränstenen, så att allt watten sålunda måste stanna wid förstuguingångarne eller bilda illaluktande pölar utanför fönstren — mindre inbjudande för dem, som önska öppna sina fönster och njuta af den friska morgonluften.

Innewånarne i denna stadsdel måste likawäl som de öfriga bidraga till allmänna utskylder och kunna således anse sig berättigade att äfwen åtnjuta samma rättigheter, med afseende på beqwäma och gångbara gator till sina boningar. Wi hafwa derföre med påpekande af de ofwannämnde olägenheterna welat till wederbörande hemställa att afhjelpa desamma.

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björnstjerne Björnson.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Hemma på Åkra gick hustrun och väntade. Hon visste, att en sammandrabbning skulle ske, hon hade aldrig i sitt lif trott Lars, och nu kände hon sig rädd för honom. Det hade icke lugnat henne, att de åkte bort tillsammans, det skulle icke ens kunna lugna henne, om de kommo hem tillsammans. Men mörkret inföll och de kommo icke. Hon stod i dörren; ty vägen gick der förbi, hon gick ned öfver, och hon gick hem igen, men ingen vagn. Ändtligen hör hon, hur det dånar på den hårda vägen, hjertat slår lika fort, som vagnshjulen gå ikring, hon håller sig i dörrkarmen och ser vagnen komma; blott en sitter i, hon känner igen Lars, som också känner igen henne, men kör förbi, utan att stanna; nu blef hon rädd på fullt allvar! Benen ville icke bära henne längre, hon vacklade in och sjönk ned på bänken under fönstret. Barnen blefvo förskräckta och samlade sig kring henne, den minste frågade efter far, ty hon talte aldrig vid dem om annat än honom. Det var en sådan kärlek hos honom, derföre älskade hon honom, men nu var denna kärlek icke hemma hos dem, utan med om allt slags bestyr, hvarmed han gjorde både sig och dem olyckliga. Bara det inte hade händt något, ty Knut var så häftig; — hvarför kom Lars ensam? hvarför stannade han inte? skulle hon springa efter honom? eller skulle hon gå sin man till mötes? Hon plågades och barnen trängde sig fram och frågade hvad det var. Men för dem ville hon icke låtsas om något, utan reste sig derför och tillsade dem, att de måste äta qvällsvarden ensamma, ställde så fram den och hjelpte dem. Hon vände knappt ögonen från vägen. Han kom icke. Hon klädde af dem, och den minste läste sin aftonbön, medan hon stod bredvid honom. Hon bad sjelf så innerligt med i bönen, som den späda munnen framsade, att hon icke märkte steg utanför. Knut stod i dörren och såg sin lilla församling i bön. Hon reste sig upp, alla ungarna ropte "Far!" — men han satte sig genast ned och sade: "Åh, låt honom läsa den en gång till". Modren gick bort till sängen igen, för att han icke skulle se hennes ansigte under tiden; ty det skulle ha sett ut, som om hon ville blanda sig i hans sorg, innan han sjelf kände behof af att tala om den för henne. Den lille knäppte åter ihop händerna öfver bröstet, alla de andra med och han upprepade:

Jag är än som knopp om våren,
Men jag växer nog med åren
Och blir då både duktig och stor
Och till glädje för både far och mor.
Om du bara käre, gode Gud
Hjelper mig att hålla dina bud.
Och nu ska vi alla Herren Gud lofva
Och sen ska vi ta' till att sofva.

Hvilken frid der kom! Det var icke en minut, förän alla barnen slumrade in i den, som i Guds famn, men modren gick helt tyst och satte fram maten åt fadren, som dock icke kunde äta. Men då han hade lagt sig, sade han: "Härefter vill jag hålla mig hemma". Och hon bäfvade af glädje der hon låg, utan att våga röja det, och hon tackade Gud för allt som hade händt; ty hvad det än var, så var det dock till det bästa.

Andra kapitlet.

Inom ett år var Lars ordförande i kommunalnämnden, ordförande i sparbanken, förste förlikningsdomare, kort sagdt allt, som det var möjligt att välja honom till. På landstinget teg han första året, men året derpå, då han talade, gjorde han der samma uppseende som i kommunalstyrelsen. Ty också här uppträdde han i strid mot den, som dittills hade varit den rådande, segrade öfverallt, och var sedan sjelf den förste. Derifrån bar det af in i stortinget, hvarest hans rykte hade gått förut, och der det derför icke brast utmaningar till strid. Men der förblef han, fastän tvärsäker och betydande, alltid tillbakadragen. Han sträfvade icke efter makten annorstädes, än der han var känd, och fruktade att förlora sin anförareställning hemma genom ett möjligt nederlag borta.

Ty han hade det bra hemma. När han stod vid kyrkmuren om söndagen och allmogen drog förbi helsande och bockande, och den ene efter den andre stannade för att tala några ord med honom, så kunde man säga, att han, der han stod, styrde hela bygden med ett halmstrå; ty detta hängde naturligtvis i mungipan.

Han förtjente också anseende; vägen, på hvilken de kommo till kyrkan, hade han anlagt; den nya kyrkan, vid hvilken de stodo, hade han bygt; detta och mycket mera till var en frukt af sparbanken, som han sjelf hade stiftat och sjelf styrde. Ty de inkomster den gaf förräntade sig vidare, och socknen blef af många framställd som ett exempel för alla andra socknar på sjelfstyrelse och god ordning.

Knut Åkre hade helt och hållit dragit sig tillbaka. Först begaf han sig några gånger till stämman, då han blef enig med sig sjelf om, att han dock borde erbjuda sin tjenst, om ock hans fåfänga icke längre fann den behaglig. Vid det första förslag han framställde, blef han så invecklad af Lars, som ville ha det framställdt tillika med alla dess följder, att Knut Åkre litet stött anmärkte: "då Columbus upptäckte Amerika, hade han det icke indeldt i socknar och prosterier, — detta kom sednare"; hvarpå Lars i sitt svar jemförde Amerikas upptäckande med Knuts förslag — det handlade för resten om en förbättring af fäbodarna, — och sedan blef Knut man och man emellan aldrig kallad annat än "Amerikas upptäckare". Och så tänkte Knut, att der man icke längre kan göra någon nytta, är det heller inte värdt att arbeta, och tog sedan icke emot något kommunalt uppdrag.

Men verksam var han likväl och för att ändock hafva något att göra, utvidgade han sin söndagsskola och satte den (genom små bidrag af dem som kommo dit) i förbindelse med missionssaken, för hvilken han snart blef medelpunkt och ledare i denna, som i de omkringliggande socknarna. Lars Högstad anmärkte härvid, att ifall Knut Åkre skulle samla pengar till något, så visste han förut att ändamålet måste vara tusen mil aflägset.

Det var för resten ingen oenighet dem emellan. De umgingos visserligen ej mera, men de både helsade på och talte med hvarandra. Knut erfor alltid en viss smärta bara han tänkte på honom, men bekämpade den och sade till sig sjelf, att det endast hade skett, som det skulle ske, ty han var skapt för detta. Vid ett stort bröllop många år efter, hvarest de båda voro tillsammans och båda litet uppsluppna, steg Knut upp på en stol och föreslog en skål för socknens ordförande och länets förste stortingsman! Han talte tills han blef rörd och då, som vanligt öfvermåttan vackert. Man fann detta ädelt handladt, och Lars kom till honom och var något skygg i blicken, då han sade, att han hade honom att tacka för mycket, för hvad han visste och hvad han var. Vid nästa val till kommunalnämnden blef Knut Åkre åter vald.

Men hade Lars Högstad vetat, hvad som nu skulle följa, så hade han icke gjort honom till det. Allting har sin tid, säger ett ordspråk, och just som Knut kom in i kommunalnämnden hotades socknens förnämste män med att duka under i en spekulationsfeber, som länge hade rasat, men som nu först började att kräfva sina offer. Man sade, att Lars Högstad hade framkallat denna olycka; ty han hade uppmuntrat socknen till spukulationer. Från kommunalnämnden hade penningesjukan utbredt sig vidare; ty kommunalnämnden sjelf var socknens förste spekulant. Alla, ända till den tjuguårige arbetskarlen, ville nu af en riksdaler förvärfva sig tio; en utomordentlig girighet i början, för att kunna samla, aflöstes af en utomordentlig slösaktighet mot slutet. Och då allas sinnen blott voro riktade på pengar, hade på samma gång utvecklat sig en misstänksamhet, en ofördragsamhet, ett rätthafveri, som upplöste sig i processer och hat. Också här gick kommunalnämnden i spetsen, sade man; ty ibland det första Lars hade företagit sig som ordförande, var att begynna process mot presten angående omtvistade rättigheter. Presten hade flyttat; men turen hade nu kommit till skollärne, hvilka voro redliga, följaktligen också ömtåliga menniskor, och som vid första tecken till prejeri — alla, samt och synnerligen, hade tagit afsked. Men Lars var minsann icke den som lät tvinga sig till något; han hade derföre låtit dem fara allesammans, och tillsatte andra på billigare vilkor. Somliga hade berömt detta, andra hade tadlat det, ty ett dåligt

exempel hade det blifvit. Nu kommo följderna af hans styrelsesätt i form af förluster för hvar enskild bonde i sockenen, och då slog stämningen med ens om! Motståndet fick också strax en ledare; ty Knut Åkre hade kommit in i nämnden införd af Lars sjelf!

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Lyckadt swar. En enkling, som hade gift om sig, yttrade allt som oftast starka loford öfwer den aflidna i sin andra hustrus närwaro, och denna swarade honom derpå en dag med mycken wärme: "Ack ja, min wän, ingen kan lifligare än jag beklaga hennes död."

Dödsannons. I en tysk tidning lästes nyligen följande annons:

"I dag klockan 9 på morgonen behagade Herran i sitt allwisa råd bortrycka från sin butik n:r 4 wid Schildergasse juweleraren Michel Illmayer och föra honom till en bättre werld. På hans graf gråta undertecknad, enka, och twå döttrar, Hulda och Emma, af hwilka den förra nyligen blef gift, såsom annonserades i denna tidning, och medförde i boet en wacker hemgift, den andra är ännu ogift. Begrafningen eger rum i morgon under allmänt deltagande.

P. S. Wår butik är fortfarande öppen, men lokalen flyttas om tre weckor till n:r 4 Faberstrasse, derför att den blodsugaren hyreswärden wille öka på hyran ännu medan den döde war lefwande.

Den öfwergifna Enkan Veronica Illmayer."

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 44. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Thorsdagen den 28 Oktober | Malmö, C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | 1869.

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareforeningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Postkontoret i Lund.
Bokhandlare Törnqwist i Landskrona.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.
Kakelugnsmakare Thimgren i Ystad.

Predikotur.

23 Söndagen efter Trefaldighet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo å qwarteten Söderport och Wäfweriet.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

November.
Måndagen d. 1 kl. 11 f. m. Auktion å afl. arbetskarlen Per Olssons efterlemnade lösörebo jemte sterbhusets fastighet N:r 37 Östra Förstaden.
Tisdagen d. 2 kl. 10 f. m. Auktion å rådhuset på diverse galanterivaror, säng- och gångkläder m. m.
Thorsdagen d. 4 kl. 12 midd. Auktion i gården N:r 5 vid Långgårdsgatan å diverse husgerådssaker och gångkläder.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;
ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.
afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Besparing. Wi kunna anteckna att regeringen widtager åtgärder till indragning af kronofogdbetjensterna öfwer hela Swerige. Utom i Upsala län, hwilket wi omtalat, hafwa fögderierna äfwen blifwit minskade till antalet inom Westmanlands och Stockholms län. — Likaledes har sjukhus-officersbefattningen i Karlskrona blifwit indragen och lönen åt kronan besparad.

Behöflig atgärd. En tysk spekulant har tillwerkat parfymkort, som fullkomligt likna wåra sedlar af en riksdalers walör. Med anledning häraf hafwa bankofullmäktige aflåtit en skrifwelse till regeringen med anhållan om åtgärders widtagande för att hämma spridningen. I närwaro af notarius-publikus tillställdes en autodafé å 2,000 st. af dylika kort.

Beklagligt. Fångwårdsstyrelsen har ingått till regeringen med anhållan om att få disponera flottdepoten wid nya warfwet i Göteborg, för att deri inrymma den delen af kronoarbetskåren, som ej får rum å Rindön. Detta är ett beklagligt bewis på brottens och förswarslöshetens utsträckning inom landet.

Dålig marknad. Den wanliga höstmarknaden, som, oaktadt ofta upprepade försök, ej ändå blir afskaffad, bestod i år af endast nio stånd. Den tyckes således komma att upphöra af sig sjelf, utan alla ceremonier.

Fosterländska föreningen hwars syftemål är att uppmuntra till sparsamhet samt flitiga insättningar i Stockholms kapitalförsäkringsanstalt, har nu konstituerat sig samt öppnat kontor. Ändamålet är wackert!

Ett nytt gaswerk är anlagdt wid Liljeholmens jernwägsstation. Gasen tillwerkas der för halfwa priset, emot hwad den eljest kostar.

Telegramportot på England har blifwit betydligt nedsatt, och tager den nya taxan sin början den 1 instundande November.

Den äldsta bokhandelsfirma i Stockholm är Holmbergska bokhandeln, som i år firar sitt 100-åriga jubileum.

Landsorten.

Ulricehamn. En qwinna der i trakten har sofwit ihjel sig. Hon sof en hel wecka utan att på något sätt kunna wäckas, då döden infann sig.

Strängnäs. Från denna stad omtalas ett industriknep, som hör till de owanliga. Twenne bofwar äro nemligen i trakten sysselsatta med att fasttaga unga qwinnor och afklippa håret på dem; offren släppes sedan och bofwarne förswinna.

Töreboda. Halfwa köpmanskåren har warit nödsakad att göra cession. Denna förartade underrättelse förefaller mindre besynnerlig, då man får weta, att antalet ej är mer än 4.

Göteborg. Ett af skoarbetare bildadt bolag har börjat sin werksamhet. Associationsidéen griper sålunda allt mer och mer omkring sig.

Oskarshamn. Arbetet wid jernwägen pågår raskt, så att man har hopp om, att det skall blifwa fullbordadt förr än ämnadt war.

Warberg. Denna stad har på en gång warit hemsökt af åska, blixt och snö, något som werkligen hör till det owanliga.

Kalmar. Teaterbolaget har nödgats göra cession med ett deficit af 65,000 rdr.

Malmö.

Weckans händelser.

Mordbrännarne wid Heßleberga stodo i fredags åter inför dombordet. Ransakningen om mordbranden kan nu anses wara afslutad, då de tre anklagade erkänt; men undersökningen har ledt till upptäckt af andra brott, hwarföre denna rättegång torde blifwa långwarig. Sålunda äro Hans Swensson och Jakob Hansson angifna för förfalskning af inteckningshandlingar; Hans Swensson för hot mot annans egendom, samt Jakob Hansson och Ola Berthelsson för stöld. För att förebringa bewisning för dessa trenne anklagelser är målet uppskjutet till den 12 November.

Benådning. Regeringen har befriat forre stadskassören Herbst i Lund från återstoden af det honom ådömda straffet for forskingring af kronans medel.

Offentligt erkännande. Apothekaren C. L. Bjorkbom härstädes, som i 50 år innehaft apotheket "Fläkta Örnen", har af sundhetskollegium erhållit offentligt erkännande för det berömliga sätt, hwarpå han under denna långa tid skott detsamma.

En häftig storm, tillika med hagel och regnskurar, har under de sista dagarne hemsökt trakten. Den har säkert fororsakat många olyckor att döma af ångbåten Sweas tillstånd, då den förliden gårdag inlöpte i hamnen. Hjulhusen woro sönderslagna och taklaget så illa tilltygadt, att det war förwånande, att den kunnat undgå en större olycka. Underrättelser komma säkerligen att inlopa om talrika hafwerier.

Folkhögskola. I söndags hölls ett möte i Ramlosa for öfwerläggning om inrättande af en folkhögskola for Luggude härad. Sedan riksdagsmannen Ola Jönsson i Kungshult redogjort for mötets ändamål, utsågs kyrkoherden Witt till ordforande, och en liflig diskussion fördes, hwars glanspunkt woro seminariforeståndaren Tangs, från Köpenhamn, anföranden, wittnande om en mångsidig insigt och erfarenhet i ämnet. Omkring 60 personer woro närwarande. En komité tillsattes, bestående af grefwe Axel de la Gardie, friherre Carl v. Platen, landtbrukaren Knut Eskilsson, riksdagsmannen Ola Jonsson och handlanden P. Olsson i Helsingborg, hwilka hafwa att närmare utarbeta förslag till plan för skolan, samt att sprida listor for subskription.

En ny arbetareförening håller på att bildas i Helsingborg. Den forutwarande föreningen, egentligen utgörande en handtwerkareklubb, har icke egt den omfattning, som de nyare arbetareföreningarne, hwarföre man slutligen blifwit betänkt på att omgestalta densamma till likhet med de sednare. En inbjudning till Helsingborgs arbetare att samlas för öfwerläggning i frågan hade utfärdats, och ett sammanträde å teatern egde rum i söndags, wid hwilket tillfälle litteratören Westenius på anmodan infunnit sig och höll ett särdeles upplysande föredrag om arbetsklassens ställning och behof af kunskaper och förädling, samt huru arbetareforeningar gagna både i ekonomiskt, intellektuelt och moraliskt hänseende. Härefter redogjorde hr Borg för den nuwarande arbetareföreningens werksamhet, som numera kräfde utsträckning och förmodade, att densamma skulle med nöje uppgå under en ny, som tillfredsställde det okade behofwet af samwerkan arbetarne emellan. Man blef enhälligt ense om denna forändring, och en komité tillsattes att mottaga anteckningar af medlemmar, som i inträde erlägga, man 1 rdr och qwinna 50 öre. Efter en månad skall komitéen hafwa afslutat sitt uppdrag. Ledamöter i densamma äro: garfware Friberg, skomakare Schultz, skräddare Lundin, murare Wittgren, timmerman Pehrsson, dragare Olsson, garfware Ahlstedt, murare Germansson och boktryckare Müller.

De skånska folkskolornas lärare och lärarinnor äro inbjudna till "Sjællands stifts skolemöte" i Köpenhamn tredjedag pingst nästa år. Öfwerresan är föreslagen att ske pingstafton wid middagstiden från Malmö, Landskrona eller Helsingborg och under högtiden kommer tiden att anwändas, dels till studerande af muséer och samlingar, dels till samtal, diskussioner och föredrag, samt sådana nöjen som kunna erbjuda sig. Resan kommer att ordnas på det billigaste, och en del skollärare få fri boning i Köpenhamn.

Å arbetareföreningens teater gafs i går afton för alldeles fullsatt salong en representation till förmån för aflidne folkskolläraren Forséns efterlemnade familj. Nästa söndag spelas för sista gången i år.

En nyhet, wärd uppmärksamhet. Under denna rubrik meddelar L. W.: Det berättas med anspråk på tillförlitlighet, att till domkapitlet i Goteborg i dessa dagar ankommit en hogst egendomlig ansökan, ställd till k. m:t och remitterad till domkapitlets utlåtande. En f. d. handelsbokhållare H., som för några år sedan underwisades uti Göteborgs högre elementarskolas lägre klasser, men efter att i en klaß hafwa tillbragt den längsta tid, som skollagen medgaf, icke kunde till högre klaß uppflyttas, har nu hos k. m:t begärt ingenting mindre än att — få inför Goteborgs domkapitel undergå "sacerdotalen", således bli prest, utan någon examen infor teologisk fakultet, hwilken ansökan blifwit af biskopen förordad.

Auktion wid en jernwäg. En insändare till Kristinehamns Allehanda meddelar följande:

Då en jernwägsbit blifwer färdig, är det wanligt, att en mängd plank och timmer, som anwändts wid byggnaden, såsom oanwändbart, eller öfwerflödigt forsäljes på offentlig auktion, och så har äfwen skett nu. Arbetschefen har låtit efter hela linien Karlstad—Kristinehamn uppsamla detta wirke samt transportera detsamma till Kristinehamns station, der det blef försåldt för kort tid sedan. "Ja, härom är ju ingenting att säga", förmoda wi att läsaren, lika med insändaren tänker; men hur tror man att denna försäljning, eller auktion, kungjordes för allmänheten? Jo, på wanligt sätt genom annons i tidningar och tillkännagifwanden från predikstolarne, tänker läsaren; nej, chefen eller den, som fått sig forsäljningen uppdragen, utsände en materialwakt, hwilken sprang ikring staden och underrättade så många han träffade om den samma dag blifwande auktionen. (!) Wirket war upplagdt i högar, en del spekulanter kommo tillstädes, auktionen började och fortgick till deß alltsammans war försåldt till priser, hwarom man kan göra sig ett begrepp,

då det upplyses, att en person för en hög betalte 5 rdr 10 öre, ur hwilken han erhöll 16, säger sexton, hästlaß. Hela auktionssumman lärer uppgått till omkring 400 rdr. "Nå, detta war ju rätt wackert!" utropar läsaren; men då han får weta, att hopsamlandet utefter linien af samma wirke kostade staten omkring åtta hundra, säger 800 rdr, hwad säger han då?

Hade wederbörande skänkt samma wirke till de fattiga banwaktarne, med wilkor att de sjelfwa, hwar inom sitt distrikt, hopsamlat och hemfört detsamma, så hade staten haft omkring 400 rdr i behållning. Men detta gick naturligtwis icke an.

Artisten Ekwall, bekant för en större allmänhet genom sina talangfulla teckningar i Illustrerad Tidning, har några dagar besökt Jönköping, stadd som han warit under sednare hälften af sommaren på en studieresa i Småland, hwarest han deßutom eger slägtingar och bekanta. Det egendomliga uti denna resa är, att herr Ekwall hela tiden färdats på veloциped — ja, hwad tycks, på en hög resevelociped, med ställ för kappsäck, hattfodral och andra reseffekter. I regnwäder, eller när solen baddar på, slår hr E. upp ett större paraply, som kan fästas stadigt på velocipeden, och sitter han så i lika godt förwar, som någonsin uti en suflettwagn. Det är otroligt, men sannt, att hr E. kan drifwa fram på de backiga Smålandswägarne sina modiga 7 till 8 mil om dagen, och kanske ett par mil derutöfwer, om han riktigt will anstränga sig. Men också torde få kunna mäta sig med honom i skicklighet och elegans, så snart han swingat sig upp på velocipedryggen.

Malmö Arbetareförening.

Genom en tillfällighet blef följande redogörelse öfwer styrelsens förhandlingar utelemnad i förra numret af tidningen, hwarföre wi nu skynda att meddela densamma:

Wid styrelsens sammanträde den 6 dennes hade sekreteraren Ekeroth inlemnat en skrifwelse, deri han tillkännagaf, att han till följd af hopade göromål fann sig nödsakad att afsäga sig sin befattning såsom föreningens sekreterare, hwilken befattning har nu i nära twenne år eller sedan föreningens stiftelse innehaft; efter en längre diskussion och sedan hr Ekeroth bestämdt förklarat, att han på anförde skäl icke längre kunde behålla sekreterarebefattningen, huru tacksam han än wore för styrelsens förtroende, bifölls afsägelsen.

I följd af denna afsägelse föreslogos flera af styrelsens ledamöter till nämnda befattning, hwilka dock alla med undantag af herr Westenius frånsade sig att blifwa walde; wid härefter anstäldt wal utsågs hr Westenius att wara föreningens och styrelsens sekreterare till innewarande års slut.

Handelskomitéens ordförande, löjtnant Hedström, hade genom skrifwelse anmält sig wilja lemna nämnda ordforandeskap, alldenstund den tid, för hwilket han åtagit sig detsamma, för länge sedan war tilländalupen, och många andra göromål deßutom togo hans tid i anspråk; på särskild framställning förklarade sig herr Hedström dock wilja anse sin afsägelse såsom hwilande tills widare.

Från komitéen för bildning och nöje hade framställning blifwit gjord om inwäljande af ytterligare twenne ledamöter i samma komité, och woro sålunda ingeniören Wetterbergh och byggmästare Djurberg dertill föreslagne, hwilket äfwen af styrelsen bifölls.

Herr N. Olsson hade föreslagit tillsättande af en förlikningskomité inom föreningen för afgörande af möjligen inträffande twistigheter mellan medlemmarne, och på det man måtte undwika att draga hwarandra inför domstol; deuna forlikningskomité skulle sålunda inrättas i likhet med dylika fridstiftande förlikningsdomstolar, som på åtskilliga orter uppstått och werkat mycket godt — ärendet bordlades till nästa sammanträde.

Komitéen för stadgarnes omarbetning har haft flera sammanträden, och det wigtiga arbetet skrider raskt till sin fullbordan. Ehuru wi ännu icke anse oß berättigade att meddela de gjorda ändringarne i sin helhet, forr än styrelsen afgifwit sitt beslut derofwer, tro wi oß likwäl böra framhålla några af de wäsendtligaste punkterna i komitéens förslag: I enlighet med ordalydelsen af föreningens walspråk, har, såsom första målet för föreningens werksamhet, blifwit satt, att widtaga åtgärder för medlemmarnes sträfwande efter ekonomiskt oberoende. I andra rummet åsyftas att bereda medlemmarne tillfällen att öka sin bildning; samt sist att tillställa bildande och förädlande nöjen. Sålunda hafwa nöjena blifwit hänförde till sin rätta plats. Då alltså de ekonomiska angelägenheterna komma att intaga första rummet, är det äfwen nödigt, att medlemmarne sins emellan äro förbundne att understödja och befordra den gemensamma saken; hwarföre det blifwit bestämdt, att hwar och en, som ingår såsom medlem af föreningen, skall skriftligen förbinda sig att efterlefwa föreningens stadgar. Såsom inträdesafgift erlägges för en gång af såwäl manlig som qwinlig medlem 1 rdr. Årsafgiften blifwer såsom förut 3 rdr för manlig och 1 rdr för qwinlig medlem; ehuru inom komitéen meningarne i afseende härpå warit delade, i det man foreslog, dels att höja afgiften för manlig medlem till 4 rdr och för qwinlig till 2 rdr, samt dels att afgiften for manlig medlem skulle förblifwa oförändrad, men att qwinnan skulle erlägga 1 rdr 50 öre. Till följd af denna meningsolikhet beslöts att ej ändra förra stadgandet, utan öfwerlemna åt styrelsen att bestämma deröfwer. Föreningens sammanträden sönderfalla under foljande bestämmelser: minst en gång i hwarje qwartal hålles sammanträde för ekonomiska angelägengenheter; sista fredagen i hwarje månad hafwa föreningens medlemmar sammanträde för bildning och nöje; så ofta 50 medlemmar derom ingifwa anhållan till styrelsen kunna extra sammanträden hållas. Wid ekonomiska sammanträdet i Oktober wäljes styrelse och revisorer samt föredrages inkomst- och utgiftsförslag för kommande året; wid aprilssammanträdet föredrages revisionsberättelsen. Wal till ordförande och vice ordförande sker inom styrelsen. Bestämmelsen, att inga religiösa frågor bora förekomma wid föredrag eller diskussioner inom föreningen, har blifwit borttagen. Wid sammanträden skola medlemmarne wara försedde med de antagna inträdeskorten; det förra stadgandet om medlemstecken af silfwer har blifwit borttaget.

Arbetets Katekes.

Den engelske statsekonomen John Watts har under denna titel utgifwit en liten bok, hwilken borde komma i hwarje arbetares händer. Alldenstund arbetareföreningarne litet hwarstädes antagligen snart skola börja allmänt diskutera sina förhållanden, är det af synnerligt gagn, att sundt upplysande tidningar o h arbeten komma i deras händer. Wi meddela af nämnde arbete foljande frågor och swar:

Kan du gifwa mig en förklaring öfwer ordet arbetslön?

Ja, arbetslön är betalning för den tjenst, som utföres af arbetare hos eller for en arbetsgifware.

Hwad är en arbetsgifware?

En, som med uteslutande af andra, har rätt till att inneha och bruka wissa landtgods, byggnader, werktyg, maskiner och produkter.

Hwarför arbeta somliga menniskor för andra i stället för att göra det för sig sjelfwa?

Derför att de wanligen hwarken ha materialier till att arbeta med eller förråd af lifsmedel till att lefwa af under sitt arbete.

Kan du redogöra för kapitalets natur?

Ja, kapitalet är den penningesumma, som blifwit insatt, lånad eller begagnad med utsigt till att göra en winst.

Är det icke ett faktum, att många anwändningar af kapital wisa sig ej allenast ofordelaktiga, utan äfwen ruinerande?

Jo, och den omständigheten, att winsten är osäker, är helt wißt en anledning, hwarfor somliga, som ha liten formögenhet, likwäl foredraga att arbeta for lön framför att arbeta for sig sjelfwa.

Finns det någon naturlig lag eller regel, som bestämmer storleken af den arbetslön, som skall betalas till arbetare?

Det kan ej finnas någon bestämd regel der, hwarest den menskliga wiljan är med i spelet; men det finnes twenne regler, hwilka soka att bestämma arbetslönens storlek i de olika yrkena. For det första: för det arbete, som fordrar stor händighet, kunskap, skicklighet, måste betalas hog lön i jemförelse med de yrken, till hwilka behofwes mindre skicklighet; och for det andra måste man forminska arbetslönens storlek, då den är för hög, eller höja den, då den är för låg — allt efter behofwet.

Kan du ge ett exempel på den första af dessa regler?

Ja, en civilingeniörs ställning fordrar kunskaper och stor skicklighet; och det är ej owanligt, att en man ur denna klaß fortjenar lika mycket på en dag, som en bonddräng på ett helt år.

Anser du det wara riktigt och rätt, att det finnes så stor skilnad bland personer i afseende på winst?

Rätt eller orätt; men så länge man behöfwer civilingeniörens tjenst, finnes det blott ett enda sätt, att göra honom billigare, och det är att öka antalet af talangfulla män i detta yrke; och det må ej förgätas, att utbildningen till ett sådant yrke tarfwar stora omkostnader och lång tid och att det wid behof är mojligt för en sådan man att på en dag öfwerwinna swårigheter, hwilka en wanlig arbetare ej skulle kunna i hela sin lifstid få makt med. Det skulle t. ex. wara omöjligt att i penningar beräkna wärdet af ångmaskinen eller den sjelfwerkande spinnmaskinen, och de kosta likwäl blott en ringa del af sina uppfinnares lifstid.

Will du ge ett exempel på den andra regeln?

Hwarje stor handel, såsom handel med fisk, spanmål, bomull, jern eller kol lemnar städse exempel på den andra regeln; ty i dem alla bestämmas löneförhållandena från tid till annan i öfwerensstämmelse med efterfrågan af de olika produkterna samt öfwerflodet och bristen på personer, hwilka wid dem soka sysselsättning. (Arb.)

Utrikes.

En af Englands största politiska förmågor lord Derby har med döden afgått. Redan år 1820 beträdde han den politiska banan och har sedan oafbrutet arbetat på fosterlandets wälfärd efter sina åsigter. Hans största werk som skall lända hans minne till ewärdelig ära, war negerslafweriets afskaffande.

Upproret i Spanien anses wara alldeles undertryckt, oaktadt skärmytslingar fortfarande ega rum på åtskilliga ställen. Republikanernas chefer äro arresterade, partiets medlemmar inom cortes skola ställas infor domstol, och deß inflytande är fullkomligt neutraliseradt. Regeringen utwecklar mycken energi, men torde den knappast i längden kunna hålla ut mot ett folk, som är till det yttersta okunnigt, samt deßutom wid alla tillfällen endast rådfrågar sina passioner.

Äfwen på Cuba anses tillståndet wara gynsammare för Spanien än hittills. De upproriska hafwa förstört en del plantager, och detta har haft till följd, att de rikare godsegarne öfwergått på regeringens sida.

I Paris har inträffat en ny arbetsinställelse. Betjeningen hos kramhandlarne har fordrat forkortning i bodtiden, och när de ej fått sin önskan uppfylld ha de gått. 9,000 bodbetjenter gå och promenera. De handlande ha inom några få dagar skaffat sig 4,000 bodbetjenter från landsorten. Somliga egare, till och med af stora werldsbekanta magasiner, ha måst sjelfwa ställa sig innanför disken. Ett par magasiner ha lånat sig hundra gossar från en uppfostringsanstalt for fattiga barn — det anses med säkerhet, att patronerna gå med seger ur striden.

Den 9 september nedbrann guvernementsstaden Jeniseisk i Siberien. Elden hade utbrutit under den gräsligaste storm, genom gnistor från i stadens närhet sedan tre år brinnande tundror. Branden war fasansfull: 1,300 hus äro nedbrunna (endast 100 återstå), förutom twå kloster och fyra kyrkor. Men det hemskaste af allt är att redan under spillrorna framgräfts 100 lik.

Bref till min Bror.

Kära Bror!

Kan jag väl hjelpa, att du utan att invänta mitt förra bref for in i en första klass jernvägskupé och kom med snälltåg hit som en stormvind. ”För att sjelf skynda på affärerna”, som du hade godheten säga. Hvilka affärer, min bror? — Dina bruks- och fabriksangelägenheter naturligtvis — ”du kunde blifvit hemma och suttit i ro, här hade du intet att göra”; då jag åtagit mig dem.

Huru de ekonomiska angelägenheterna nu stå, känner du redan, men jag gissar, att det ej är dessa, utan dina i åratal närda illusioners försvinnande, som gripit dig så hårdt. Kära bror! var det också rimligt att komma i en vanlig, hygglig menniskas skepnad på en fasionabel bal och endast låta presentera sig under det första af våra två förenade namn. Besinnade du ej, olycklige, att detta namn klingar — nej skräller högst borgerligt utan sin, eller rättare *vår* svans; ty det är denna, som gör effekten, derföre prålar jag med den här, hvarest man förstår uppskatta densamma. — Oerfarne, hur kunde du tro, att våra charmanta kusiner, eller de öfriga damerna af vår stads ”grädda”, skulle med en dans bevärdiga en person som blott hette herr B. och ej engång presenterades för dem af någon löjtnant, utan af vår gamle musiklärare.

Du är betänkligt okunnig om hvad man *härstädes* förstår med ”god ton” — det märker jag — dock jag skall söka bibringa dig detta ”vetande”!

Köpmansfröknarne dansa ej, åtminstone sålänge ”Pappas” affärer hetes vara goda, med hans kontorister eller förste bokhållare, äfven om de veta att husets välstånd till en stor del äro beroende af denna persons duglighet och trohet — de kunna i bästa fall bestå honom, bokhållaren, en nedlåtande böjning med det lockiga hufvudet; under det officerarne äro mål för deras ärelystnad.

Den rike handtverkarens dotter, ser ej sin fars verkgesäll, ehuru hon nogsamt vet, huru oumbärlig han är för hennes far — handelsbokhållare, är *hennes* ideal. Jag har en gång sett -- jag minnes ej hvar -- att en handtverkares barn ej kände fadrens gesäll, då denne mötte och helsade dem på gatan — deras far var krukomakare — och det syntes också på barnen!

Ser du! hvar och en gör på sitt vis sina eqvilibristiska konster på samhällets stege: ett uppåtsträfvande, som du ej bör klandra.

Hade du kommit såsom det egnar och anstår en man med adelig ”ändelse”, hade du blifvit helt annorlunda bemött. Felet är ditt eget, synnerligast som du ej med ett enda ord underrättat mig om din ankomst hit; jag skulle fört dig an, och du skulle fått se kusinerna

i deras älskvärda mottagningslynne. Nu var jag för tillfället i Skanör och du begaf dig ensam ut att skåda "landsens döttrar" och söner. Häraf ser du granneliga, att jag ej har den ringaste skuld i att du rusade af och satte dig på första parquetten, ehuru du ej har tecken till mustacher — ja troligen ej engång ljusa handskar och säkert ej teaterkikare. — Vet du, jag har ofta förargat mig öfver dina goda ögon — häng åtminstone en lorgnett kring halsen — bara af fönsterglas — det ser ändock så stiliseradt ut att ha usla ögon!

Jag, som varit här och känner förhållandena, undrar ej på att dina grannar visade dig sina svarta ryggtaflor; jag hade gjort det vid min egen bror, ty man bör taga seden dit man kommer.

Vidare harmas du öfver att du under mellanakterna ömsom trodde dig på något kontor, ömsom på en manège, och frestades tro det damerna omkring dig utgjordes af modister, så uteslutande sysselsatte de sig med kostymen. — "Spanmålspriser, hästar, hundar och kostymer; se der hvad konversationen rörde sig omkring!" utbrister du med komisk pathos. Broder, du som är en praktisk man, borde dock veta att uppskatta menniskor, hvilka endast tala om hvad de förstå, och vara glad att du ej fick pjesen "kaloppserad" genom några recensioner i samma stil, som den jag hörde en gång, då doct. Z. höll en föreläsning, hvilken uteslutande bevistades af den fina verlden: "Kära kusin, du som har *geni*, säg mig hvad det är, som står uppritadt på taflan öfver katedern?" frågade en ung vacker dam en annan. Denna rådfrågade först sitt *geni* och sedan sin lorgnett, knep ihop ögonen som en katt i solsken (du måste lära dig detta om du ej vill bli ansedd för en bonde) och svarade utan betänkande: "Skelettet af en fisk, machere, det synes ju tydligt". — Det är möjligt att geniet hade rätt, men doct. Z. påstod under föreläsningen, att ritningen var — ryggmärgen på en menniska.

Du har ej det ringaste skäl till missnöje eller klander mot någon annan än dig sjelf och dina landtliga, obildade ögon i afseende på moderna. Herrarne se ej hälften så löjliga ut nu som för ett år sedan, och att du liknar damernas utstyrsel vid "Familjen Benoitons" är väl öfverdrifvet.

Slutligen klagar du öfver den ringa sympati för folkupplysningen, som du fann härstädes. Jag har nämnt något derom i mitt förra bref. Jag tror att du äfven härvidlag gjordt dumt i att lemna din adliga svans derhemma. Med den och ett par bruk skulle du kunnat få "bildadt folk" att dela dina åsigter t. o. m. om upplysningens nytta — ja, sjelfva herr *von* E. i L— (han är en adlig f. d. inspektor) skulle göra detta, ehuru han nu på sitt "bildade" språk lärer benämna arbetareföreningar för "Skojareföreningar". — Om de vore sådana, skulle berörde fördetting troligen längesedan blifvit dessa föreningars höge beskyddare!

Mitt bref blir för långt och jag måste lemna till härnäst att göra dig uppmärksam på, att denna löjliga ståndsskillnad och klassernas afsöndring från hvarandra, icke ensamt bör tillskrifvas de s. k. "bättre" — äfven arbetarne hafva sitt högmod så väl som de förre — dock härnäst mina iakttagelser härvidlag.

Axel B.

Naturbilder.

III.

Termiternas samhällslif.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

I högsta grad beundranswärda äro de gångar och kanaler, som leda upp och ned, än till äggcellerna, och än till magasinerna, hwilka äro fyllda med en träkåda, som tjenar termiterna till föda. Arbetarne ila från och till, för att förse det fångna kungliga paret med föda, for att wårda äggen och mata larverna, samt att gifwa soldaterna deras beskärda del. De ur äggen utkrupna larverna bestå till största antalet af arbetare, en ringa mängd soldater och till minsta delen af hannar och honor. Dessa sednare, som sakna wingar, till deß de såsom fullständiga insekter äro färdiga att flyga ut, lefwa i fullkomlig syßlolöshet och förstå sig hwarken på arbete eller förswar; och man har dels i anseende till denna syßlolöshet, och dels emedan endast af dem "konung och drottning" kunna tagas, oriktigt benämnt dem termiternas "adel". Sanningen är likwäl den, att de widmakthålla termiternas stam, och wi hafwa redan omnämnt, att de så snart de blifwit fullbildade, flyga ut och alla omkomma, så wida icke en del af den yngre generationen af arbetare och soldater infångar ett par och bildar ett nytt rike.

Termiternas krigsförklaring och soldaternas werksamhet derwid äro underbara. Oken berättade derom följande: Hugger man med en yxa eller annat werktyg en öppning uti ett termitbo, så är soldaternas uppforande det första som wäcker uppmärksamheten. Så snart öppningen blifwit gjord utkommer en soldat, går omkring hålet och synes liksom undersöka fiendens beskaffenhet och orsaken till angreppet. Sedan går han in och inom kort utkomma stora korpser af soldater, så hastigt som öppningen medgifwer. Den ursinnighet, som dessa insektsmän förråda är swår att beskrifwa. I sin ifwer att drifwa fienden tillbaka, nedstörta de ofta längs sidorna af boet; tillika äro de ytterst snabba och bita i allt, som kommer dem i wägen. Genom sammanbitningen af deras käkar mot hwarandra fororsakas ett ljud, som är något tydligare än knäppningen af ett fickur, samt kan höras på tre a fyra fots afstånd. Under angreppet äro soldaterna i den häftigaste oro och rörelse. Om de kunna komma åt någon del af menniskokroppen, så förorsaka de genast en blessyr, som gifwer så mycket blod ifrån sig, som de sjelfwa äro tunga. Blessera de en menniskas ben, så sprider sig blodfläcken på strumpan mer än en tum i omkrets. De hålla sig enwist fast wid första bettet, och låta hellre slita sig i stycken, än de släppa sitt tag och försöka fly. Har man kommit utom området för deras angrepp draga soldaterne sig tillbaka i boet, liksom de forutsatt att fienden tagit till flykten. Så snart soldaterna dragit tillbaka in i fästningen, komma arbetarne i rörelse och skynda att reparera det skadade stället på boet, för hwilket ändamål en hwar bär färdigberedt murbruk i munnen. Med mycken lätthet och hastighet werkställa de sitt arbete; oaktadt sitt stora antal hindrar eller uppehåller icke den ene den andre. Under den skenbara oron och förwirringen öfwerraskas åskådaren af, att småningom få se en regelbunden mur uppstå i öppningens ställe. Medan arbetarne äro dermed sysselsatta, stanna nästan alla soldaterna innanför, utom att bland 600—1000 arbetare en soldat går fram och tillbaka men icke deltager i arbetet. En soldat står ocksä på post tätt intill den mur, som arbetarne uppbygga. Han wänder sig makligt åt alla håll, och inom en tid af några minuter sträcker han hufwudet i höjden och biter med sina öfwerkäkar i byggnaden, hwarigenom ett knäppande ljud uppstår, hwilket genast beswaras från det inre af käglan och alla underjordiska hålor samt gångar med en hwäsning; och efter ett sådant tecken påskyndas arbetet med fördubblad ifwer och hastighet.

Ett nytt angrepp förändrar genast scenen. Så snart ett slag träffar boet, ila arbetarne med största skyndsamhet ned i de rör och gallerier, af hwilka det samma är genomdraget. Inom få sekunder äro de alla förswunna, och soldaterna framstörta nu lika så talrika och hämndgiriga som förut. Finna de ingen fiende, så wända de wanligen tillbaka inom hus, och strax derefter wisa sig arbetarne, försedda med tillbehör och arbeta lika ifrigt som forut, med några soldater här och der ibland sig, och dessa sednare hafwa åter samma åliggande som forut, att en eller annan af dem gifwer det tecken, hwarigenom arbetet påskyndas. Arbetarne inlåta sig aldrig i strid, icke heller lägga soldaterna hand wid något arbete, huru stor nöden än må wara.

Dessa djurs tapperhet och hårdnackade motstånd göra det ytterst swårt att noga få betrakta det inre af deras bostad. Soldaterna fäkta till det yttersta och förswara hwarje tum af deras mark så wäl, att ingen menniska, utan att förlora mycket blod, kan komma dem nära. Under det soldaterna förswara utanwerken, tillspärra arbetarne alla wägarne i det inre och igenfylla de många gallerierna och genomgångarne, som leda till de olika cellerna och isynnerhet till den kungliga. De fylla gångarne till den sednare mycket konstmessigt, så att den utifrån får utseende af en lerklump och icke kunna igenfinnas af andra, än den mängd arbetare och soldater, hwilka befinna sig kring dem. Lyckas man likwäl att åtkomma den kungliga cellen, så uppstår en otrolig rörelse och werksamhet bland de flera hundrade tjenare, som wanligen befinna sig i hufwudgemaket bredwid det kungliga paret. Alla löpa med yttersta bekymmer kring konungen och drottningen, bringa dem föda, sörja för deras ägg och förswara dem till det yttersta.

Breflåda.

P. O. Försent, för att kunna efterkomma er önskan. Döm sjelf! Sjelfständighet mot känd och ännu mer mot okänd! — En bagatell! — Wälkommen åter! Plats är öppen.

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björnstjerne Björnson.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Striden började strax. Alla de unga, hvilka Knut Åkre i sin tid hade undervisat, voro nu uppväxte till socknens i alla ställningar och förhållanden mest upplyste män; — det var med dem han nu skulle strida. Desse tyckte illa om Lars alltifrån deras ungdomstid, och i stället för att i dessa farans dagar, då Lars Högstads öfverlägsna ande kämpade som ett lejon, ha hjelp af dem, fick han endast mottaga hån. Han sade en gång vid ett offentligt sammanträde; "I endast biten efter mig som hundar; men rifven I ihjel mig, så är det allt mera, som går sönder; ty I kunnen icke tillsammans göra det jag nu gör". — Men då han om qvällen efter en stormig dag stod på trappan utanför sin boning och såg nedöfver socknen, ljöd det likasom en aflägsen hotande åska upp mot honom från de stora gårdarne, hvilka nu lågo hotade af ovädret. Han visste, att den dagen de ramlade, föll också sparbanken och han sjelf med den, och så skulle hans gerningar samla sig till en förbannelse öfver honom!

Under dessa förtviflans och kampens dagar kom en jernvägskommission, som skulle staka ut riktningen för en ny jernväg, en afton till Högstad, den första gården vid infärden till bygden. Vid samtalet med dem om qvällen, hörde Lars, att det var fråga om att få banan lagd antingen här eller i en annan dal, löpande vid sidan af denna.

Med blixtens hastighet for det genom hans själ, att kunde han få banan härigenom stego alla egendomarna och den hotande faran vore förbi! Alla skulle endast tänka på jernvägen, och han sjelf icke allenast vara frälst, utan hans anseende skulle fortplantas ända ned i de senaste slägtled! Och den natten kunde han icke sofva, det lyste och skimrade för hans ögon, det var stundom, som hörde han tåget ila fram! Följande dagen var han sjelf med kommissionens medlemmar för att undersöka trakten; efter hans hästar åkte de, och till hans gård vände de tillbaka igen. Hela Högstad var upplyst, då de kommo hem, socknens förnämste män voro ditbjudna för att, kommissionen till ära, deltaga i ett storstätligt gille, hvilket räckte ända till morgonen derpå. Men ju mer man närmade sig sakens slutliga afgörande, desto klarare visade det sig, att banan icke utan stora kostnader kunde löpa härigenom. Passet var trångt, det gick nemligen genom en fjellklyfta, och på samma gång banan löpte in i socknen, svängde sig också den strida elfven fram på sådant sätt, att antingen måste jernbanan göra samma tvärsväng längs med fjellet, som vägen nu gjorde, och dervid komma mycket för högt och gå två gånger öfver elfven; eller också måste den gå fram och då öfver den gamla, nu öfvergifna kyrkogården. Men det var icke längesedan kyrkan var flyttad, och de sista liken begrafna på kyrkogården.

Berodde det imellertid bara på en liten bit kyrkogård, om socknen skulle få åtnjuta den stora välsignelsen eller ej, tänkte Lars, då måste han arbeta med både händer och fötter för att få detta obetydliga hinder ur vägen! Han företog strax en resa till presten och prosten, vidare till stiftsstyrelsen och departementet; han talade och underhandlade, han hade förskaffat sig alla möjliga upplysningar om de ofantliga fördelarne på den ena sidan, om socknens stämning på den andra, och lyckades verkligen att få alla på sin sida. Det blef honom lofvadt, att genom omflyttning af en del lik ned till den nya kyrkogården skulle hindret anses undanröjdt och kunglig sanktion medgifvas för kyrkogårdens användning till jernvägsbank. Det tillsades honom, att han endast behöfde föredraga saken i kommunalstyrelsen.

Socknen befann sig i samma spänning, som han sjelf; ty den spekulationsande, som i många år beherskat dem alla, gjorde dem nu nästan tokiga af jubel. Det taltes icke om annat, det tänktes icke på annat än, Lars' resa och dess utgång. Då han kom igen med de yppersta löften, gjorde man stor fest för honom; der sjöngos visor till hans pris, ja, om de största hemman hade ramlat det ena efter det andra under dessa dagar, så hade ingen menniska lagt märke dertill; spekulationsfebern var aflöst af jernvägsfebern!

Kommunalstyrelsen församlade sig, förslag blef framlagdt till en underdånig ansökning om, att den gamla kyrkogården måtte till en del förvandlas till jernvägsbank. Det blef enstämmigt antaget, ja, det var till och med tal om att gifva Lars en tacksägelse och en kaffekanna i form af ett lokomotiv. Men så tänkte man, det vore bäst att vänta dermed, tills det hela var genomfördt. Målet kom emellertid tillbaka från stiftstyrelsen, som ville ha en förteckning på de lik, hvilka skulle flyttas. Presten gaf på begäran en sådan lista, men i stället för att sända den direkte till stiftstyrelsen, hade han sina skäl att först sända den till kommunalstyrelsen. En medlem förde den således med sig till deras nästa sammanträde. Här öppnade Lars, i egenskap af ordförande omslaget och läste upp listan.

Nu hände det sig, att det första lik som skulle flyttas var Lars' egen farfader! Det gick ett mummel genom församlingen; Lars sjelf studsade, men läste vidare. Andra liket var Knut Åkres farfader; ty dessa två hade dött strax efter hvarandra. Knut Åkre sprang upp, Lars stannade, alla sågo upp med förskräckelse, ty gamle Knut Åkre hade varit socknens mest älskade man i långliga tider tillbaka. Det blef ett uppehåll, som varade minuter. — Ändtligen fattade sig Lars och fortsatte läsningen. Men det blef värre, ju längre listan framskred, ty ju närmare det

kom deras egen tid, desto kärare blefvo de döde. Då han slutat, frågade Knut Åkre sakta, om inte de öfriga tyckte som han, att det satt spöken rundtomkring ibland dem. Det hade just blifvit litet skumt i stugan, och fast de voro gamle män och suto flere tillhopa, var det icke fritt, att de icke kände sig litet rädda. Lars tog en tändsticksbundt ur fickan och tände ljus, i det han något torrt sade, att detta var ju icke mera, än de hade vetat förr. "Jo", sade Knut, i det han gick upp och ned på golfvet, "detta är mer, än jag förr visste. Nu begynner jag tro, att till och med jernvägar kunna köpas för dyrt". Det riktigt Knäckte till i de andra, och Knut sade, att saken måste tagas upp igen, han ville väcka förslag derom. I den hetsighet, som nu här rådt, sade han, är också jernvägens nytta betydligt öfverskattad; ty om jernbanan icke kommer att gå genom bygden, måste en station läggas vid dess begge ändpunkter; det blefve visst krångligare att köra dit, än om man hade stationen midt i socknen, det kunde då icke nekas; men så farligt vore det dock icke, att man för den sakens skull behöfde kränka de dödes ro. — Knut var en sådan, som, när han kom riktigt i farten, fick utmärkta skäl och grunder liksom till skänks; han hade icke en minut förut vetat, hvad han här sade, men det slog dem alla. Lars kände ställningens fara, tänkte, det var bäst att vara försigtig, och gick derför till utseendet in på Knuts förslag; ty sådana känslor äro alltid värst i början, tänkte han; man får vänta.

Men häri hade han missräknat sig. Ty allt starkare blef i bygden förskräckelsen för att röra vid fäders och anförvandters lik; hvad ingen hade tänkt på, så länge det gällde socknen i allmänhet, blef till en lifsfråga, då hvar och en enskild fann sig deraf berörd. Isynnerhet qvinnorna kommo i rörelse, och vid sockenstugan var det fullt af folk den dag kommunalstämman skulle hållas. Det var en varm sommardag, föustern blefvo uttagna, och der stodo lika många utanför som inne i rummet. Alla kände, att i dag skulle der hållas ett stort slag.

Lars kom åkande med sin vackra häst, helsad af alla; han såg sig lugnt och säkert omkring; det hela syntes icke det ringaste öfverraska honom. Han slog sig ned närmast vid fönstret, halmsträet satt på sin plats. och det var icke utan, att ett leende för öfver hans kloka anlete, då han såg Knut Åkre resa sig för att föra ordet för alla de döda der på Högstads gamla kyrkogård. (Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Hjeltemodig handling. Tidningen Jamaica Guardian meddelar följande upprörande berättelse, ådagaläggande en behjertad handling af mr Ramsden, engelsk vicekonsul i Santjago på Cuba.

För någon tid sedan hölls här fängslad, afwaktande sin dom, en amerikansk sjöman, son af engelska föräldrar, anklagad att hafwa tillhört ett sjöröfwareband. Anklagelsen war föga sannolik; icke förthy blef han dömd att skjutas, oaktadt engelska och amerikanska konsulernas protester och dagen för domens fullbordande inträffade.

Fången fördes till den wanliga afrättsplatsen genom ett högtidligt ordnadt led af mördande wapen. Han följdes omedelbart af Englands och Amerikas vice konsuler. Då man anländt till stället, uppläste mr Ramsden med hög röst en protest i Englands och Amerikas namn, hwaruti han förklarade den dömde oskyldig till det brott, man anklagat honom för; att om man arkebuserade honom, skulle de spanska auktoriteterna blifwa skyldiga till mord och ställas till answar för de ofwannämda makterna. Under läsningen häraf swimmade fången af rörelse och de spanska trupperna, beslutna att trotsa allt för att bemäktiga sig den olyckliges lif, kunde ej dämpa sin otålighet.

De spanska auktoriteterna rådslogo; men snart underrättades mr Ramsden och amerikanske konsuln att deras föreställningar kommo för sent, att fången blifwit dömd för att hafwa fört wapen emot Spanien, och att domen måste fullbordas. På samma gång gaf man soldaterna tecken till exekusionens början.

Inom ett ögonblick kastade sig mr Ramsden och amerikanske konsuln, hwardera med sin nations fana, framför de spanska karabiniererna och, skyddande den dömde, utropade: Håll! Mr Ramsden inswepte dermed sig och fången i Storbritaniens fana och wändande sig till befälet tilltalade han dem: "Mina herrar i egenskap af Hennes britiska Majestäts konsul kan jag ej förblifwa wittne till en oskyldigs mord. Det är min pligt att skydda hans lif, och blott genom detta wärn skolen I kunna beröfwa honom det!"

Sedan stälde han sig framför sjömannen med flammande ögon och lågande af harm. Amerikanske konsuln, höljd i Unionsflaggan, gjorde sammaledes. Ett ögonblick stodo spaniorerna häpna, utan att kunna uppfatta konsulernas behjertade handlingssätt. Den dömde fällde tårar. Man höll ny rådplägning, fången återfördes i fängelse, och innan aftonen war han fri och genom konsulernas försorg ombord på ett engelskt fartyg.

Egoism. "Hwad skulle wäl wåra hustrur säga, om de wißte hwar wi nu äro?" sade kaptenen på en skonare till sin styrman, i det de gingo framåt på måfå i en tjock dimma, i hwarje ögonblick fruktande att stöta på. — "Hu!" swarade den trygge styrmannen, "det skulle jag mindre bry mig om, bara wi sjelfwa wißte hwar wi befinna oß."

Artighet. En ung grefwinna hade på sin landtegendom sjungit en lång och swår aria af Rosini inför ett sällskap, då just som hon slutat, en ko började råma på gården. En spräit begagnade detta tillfälle för att säga en artighet och yttrade till sångerskan: "Huru oändligt olika äro icke stämmorna i naturen".

En komisk händelse tilldrog sig nyligen på en teater i Newyork. En skådespelerskas klädning fastnade uti ridåen, då denna drogs upp, och damen gjorde mot sin wilja en luftresa. Publiken, som är wan wid alla möjliga puffar, trodde att det skedde med flit, till förmån för en fabrikant af underkjortlar!

En präktig såg. På prospekten öfwer en ny amerikansk cirkelsåg läser man följande lofard: "Af alla sågar som jag någonsin såg såga, såg jag aldrig en såg såga så som denna sag sågar."

Malmö Arbetareförenings annonser.

Månadens allmänna sammanträde är uppskjutet till Fredagen d. 5 November. Programmet skall i nästa nummer meddelas.

Diskussions-sammanträde

blifver i föreningens sal Fredagen den 29 Oktober kl. 8 e. m.

Ämne: **Om Konsumtionsföreningar.**

Komitén för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

Maskeradbal

tillställes i föreningens sal Söndagen den 7 Nov. Dörrarne öppnas kl. 7, balen afslutas kl. 12. Biljetter à 33 öre till dansplanen samt 25 öre till gallerierna finnas att tillgå hos auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, Lördagen den 6 samt vid ingången från kl. 5 e. m. De som önska hyra kostymer lemnas tillfälle dertill dagarne före balen.

OBS. Endast föreningens medlemmar hafva tillträde, hvarför qvittorad medlemsbok skall vid biljettköpet uppvisas.

Komitén för bildning och nöje.

Å Malmö Arbetareförenings Teater

uppföres

Söndagen den 31 Oktober:

DE BÅDA DÖFVE,

Komedi i 1 akt af J. Moinaux.

Damoiseau.
Placide.
Boniface, betjent hos Damoiseau.
En trädgårdsmästare.
En skogvaktare.
Eglantine, Damoiseaus dotter.

Händelsen i trakten af Chateaudun.

HITTEBARNET,

Lustspel i 2 akter af Aug. Blanche.

PERSONER:

Konjander, gammal rik ungkarl.
Kattong, grosshandlare.
Amanda, hans fru.
Bällin, ung målare.
Alenberg, kommissionär.
Charlotte, symamsell.
Fru Wahlström, Konjanders hushållerska.
En betjent.
En sköterska.

TABLÅ.

Till denna representation öppnas dörrarne kl. 7 och början sker kl. 1/2 8. Biljetter till vanliga priser säljas hos auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, samt vid ingången. Endast föreningens medlemmar få köpa biljetter på förmiddagen dagen före hvarje representation, hvarefter de öfverblifna säljas åt allmänheten. Biljetterna gälla endast för den representation, till hvilken de äro köpta.

Obs. Om Söndagarne säljas biljetter endast i biljettkontoret efter kl. 5 e. m.

OBS. Detta är sista representationen under denna sejour.

Dramatiska Sällskapet.

Manskören

sammanträder hvarje Onsdag och Lördag ifrån och med nästa veckas ingång kl. 8 e. m.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Måndag kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

Oktober månad:

Fredagen d. 29. Bokbindaren N. Wirén.
Lördagen d. 30. Timmermannen C. Andersson.
Söndagen d. 31. Sjötullsvaktmästaren C. Jönsson.

November månad:

Måndagen d. 1. Smedmästaren C. Cederholm.
Tisdagen d. 2. Svarfvaren Gellström.
Onsdagen d. 3. Tunnbindare Andersson.
Thorsdagen d. 4. Mätaren M. Jeppsson.
Fredagen d. 5. Timmerkarlen Per Jönsson.
Lördagen d. 6. Packhuskarlen Sven Nilsson.
Söndagen d. 7. Packhuskarlen Per Persson.

Mantals-Blanketter

efter rätta formuläret, såval för staden som förstaderna, finnas till salu å C. A. Andersson & C:s Boktryckeri, Rundelsgatan N:r 33.

Jernvägsfraktsedlar

finnas till salu å C. A. Andersson & C:s boktryckeri.

Söt och skummad mjölk

samt grädde finnes dagligen till afhemtning i Mårtensgatan N:o 14, Glasmästare Söderbergs gård, till höger inuti gården.

Amerikansk

Krystall-Olja,

jemte dertill särskildt konstruerade Lampor, i parti och minut billigast hos **Pettersson & Lindgren.**

Rullgardiner

till de billigaste priser i Malmö; tillbehör jemte uppsättning äfven mycket billigt. Persienner efter beställning i alla färger efter priskurant hos

C. F. FURST,

Djeknegatan N:r 4.

Malmö Missionsförenings BOKHANDEL,

Qvarngatan N:r 65,

är sorterad med religiösa böcker och skrifter, planschverk, kartor m. m. samt försedd med skrifmaterialier; gamla brukbara böcker dels uppköpas, dels mottagas i kommission till försäljning.

N. A. Norling,

Målare,

Stora Nygatan N:r 93, ingång från Agnesgatan N:r 14.

Sedan jag numera fått inrättadt nya och isynnerhet för lakereriarbeten passande verkstäder, anser jag mig böra fästa den ärade allmänhetens uppmärksamhet på att jag är i tillfälle till att kunna utföra den finaste och solidaste såväl **Vagns-, Möbel-** som äfvenledes **Bricklackering** m. m. m. m. dithörande, till billigaste priser. Dessutom rekommenderar jag mig i benägen åtanka i allt hvad som till yrket hörer. Malmö i Oktober 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 45. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 4 November** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Postkontoret i Lund.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.
Kakelugnsmakare Thimgren i Ystad.

Predikotur.

All Helgona-Dagen.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo å qwarteret Äplet.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

Minneslista för veckan.

November.

Fredagen den 5 kl. 11 f. m. Auktion i gården N:r 47 vid Malmborgsgatan och Södra Promenaden, å bättre och sämre möbler m. m.

„ „ kl. 8 e. m. Allmänt sammanträde med Malmö arbetareförening.

Måndagen den 8 kl. 10 f. m. Auktion å hôtel Gustaf Adolfs salong på glas och porslin, fina och ord. viner, manufakturvaror m. m.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Wälgörenhet. Hr Joh. Michaelson har till Stockholms högskola skänkt en summa af 50,000 rdr. Denna wackra handling är ännu mer anmärkningswärd, då man wet att hr M. ifrån intet arbetat sig upp till en förmögen man.

Telegrafwerket. År 1868 utsträcktes linien ytterligare 61,8 mil, hwarför hela trådlängden utgör 1825,9 geografiska mil. Inkomsterna hafwa uppgått till 679,048: 33, hwarför en behållning häraf uppstått, stor 11,906: 50.

Sammanbindningsbanan är nu så paß färdig, att den förmodligen blir öppnad instundande December månad. Detta arbete är ett bland de mest storartade något land kan framwisa och blir säkerligen till mycken nytta, men i estetiskt hänseende har det förstördt wår sköna hufwudstad. Dock, wi lefwa nu i prosans tid, då enskilda små lokalintressen måste wika för de allmänna.

Nya kyrkogården. Denna de dödas stad, som ännu ej kan räkna ett sekels ålder, är redan för trång. Man är nu sysselsatt med att utwidga densamma till ungefär dubbel storlek emot förut.

Bedrägerier. Det har lyckats den defektiva polisen att upptäcka en liga, bestående af ej mindre än sju firmor, hwars uppgift warit att rikta sig på andras bekostnad. De hafwa från fabriker i landsorten reqwirerat waror, hwilka de sedan försålt, utan att godtgöra dem. Äfwen här i staden hafwa personer blifwit lurade. Målet får säkerligen en mycket stor utsträckning, emedan wid hwarje förhör nya bedrägerier komma i dagen.

Landsorten.

Göteborg. Å ett fartyg i hamnen har man påträffat en yngling i det ömkligaste tillstånd. Ditsatt att wakta fartyget, hade han insjunknat, hwarför han helt säkert omkommit, om han ej genom en händelse erhållit hjelp. Nio dygn hade han legat der utan mat och utan wård, samt utan utsigt att kunna erhålla någon sådan.

Borgholm. Bränwinsaffättningen har under årets lopp minskats med 20,000 kannor, hwarföre bolaget gjort en förlust af 12 proc. Om denna förminskning i bränwinsaffättningen härleder sig från befolkningens insigt om den swenska nektarns förderflighet, så kan samhället i sanning lyckönska sig deråt.

Helsingborg. Oordningar hafwa förefallit wid denna stads elementarläroverk. Ynglingarne, mißnöjda med sin gymnastiklärare, hafwa utslagit fönsterrutor i lokalen, samt gjort sig skyldiga till andra exesser. Bestraffningen lär ej uteblifwa, men torde det äfwen wara skäl att undersöka huruwida ej läraren har stor del deri.

Malmö.

Weckans händelser.

Kyrkostämmor. Wid i torsdags med stadens församlingar hållna stämmor fattades följande beslut: på den gemensamma, att för folkskolans räkning 28,549 rdr på medlemmarne skulle uttaxeras; att trenne småskolor ytterligare skulle inrättas, af hwilka twå under årets lopp, samt att ingen uttaxering skulle ske för kyrkogårdens behof; — på S:t Petri, att 18,500 rdr skulle för kyrkans räkning uttaxeras; — på Caroli, att mjölnaren Anders Bengtsson skulle inträda såsom ledamot i kyrkorådet efter apothekaren Lagerholm; att fordringarne för gårdejordarnes utestående afgifter skulle afskrifwas; att ett nytt formulär för restlängderna skulle antagas; samt att 5,084: 75 skulle uttaxeras å församlingens medlemmar.

Gårdagens torgdag war mycket besökt; tillförseln war riklig och omsättningen liflig.

T. f. kronolänsmannen E. Schütz, förwunnen till förskingring af kronans egendom, har blifwit gripen i Köpenhamn samt genom landshöfdingeembetets härstädes försorg transporterod till Kalmar.

Bråddöd. En arbetskarl wid namn Bengt Persson från Raflunda blef ihjelkörd af tisdagens nedgående snälltåg. De närmare omständigheterna wid denna ohyggliga tilldragelse äro obekanta.

Löjtnant Åkerman har inom länet grunddikat 13,354 qwadratrefwar, hwartill en summa af 133,338 rdr åtgått. Plan för hela länets grunddikning är uppgjord.

Det provisoriska kopphuset är nu åter tillstängdt, sedan sjukdomen upphört att wara epidemisk.

Slottsplats-planteringen. Denna storartade och wackra anläggning, som kommer att blifwa en werklig prydnad för wår stad, har på några dagar märkbart förändrat sitt utseende, i följd af det framskridande försköningsarbetet. Wid sidorna af den breda gång som blifwit anlaggd utmed södra fästingsgrafwen, och hwarest förr fanns en slät äng, resa sig nu stora träd liksom ur en förtrollning. De träd nemligen, som bildade alléen längs Slottsgatan, flyttas med den jord, hwari de hafwa sina rötter, ut på förenämnda ställe. Denna trädflyttning, så enkel i sig sjelf, är dock ganska sinnrik, för att ådraga sig den förbigåendes uppmärksamhet. Ett stycke omkring från trädet gräfwes en grop, så djup att hufwudrötterna blifwa orörda qwar i sin jord. Derefter gräfwer man bort så mycket jord under trädet, att en stark planka kan inskjutas, och med denna, jemte flera dylika wid sidorna af torfwan, lyftas trädet upprätt från sin grund genom en s. k. trädflyttningsmaskin och föres på denna till sin nya plats. Maskinen utgöres af en stor wagn med windspel och kan så ställas att trädet kommer att hwila på midten af densamma.

Amerika.Bladet benämnes en ny weckotidning, som börjat utgifwas i Örebro och hwaraf första numret utkom i tisdags. Tidningens syftemål är att "arbeta mot de ömsesidiga fördomar (i Amerika och Europa), som i forntiden utgjort ett sorgligt twedrägtsfrö nationerna emellan och äfwen i wår upplysta tid kunna bli ett skadligt hinder, såwäl för det fria utbytet af industriens alster, som inom andens werld;" den kommer att hufwudsakligen sysselsätta sig med Amerikanska förhållanden och bör således isynnerhet blifwa till gagn för swenska familjer som hafwa anhöriga i Amerika. I emigrantfrågan ämnar redaktionen ställa sig på neutralt område, samt yttrar i afseende på sin politiska ställning: "wi känna intet politiskt parti, hwars program, wi skulle wilja obetingadt underskrifwa, och kunna derföre blott i allmänhet tillkännagifwa, att wi ämna arbeta i folkwänlig, eller rättare i menniskowänlig riktning." Amerikabladet utkommer hwarje tisdags morgon i femspaltigt format och kostar för återstående delen af året 85 öre.

Menniskoätare i Europa. Ett ämne, som war föremål för den nyligen i Köpenhamn hållna arkeologiska kongressens uppmärksamhet, war det, huruwida man från forngrafwarna kunde hemta några bewis för tillwaron af menniskoätare i Europa. Professor Spring från Lüttich sade sig uti bergshålorna wid Chauveau och Engis i Belgien hafwa funnit afgörande bewis på, att kanibaler werkligen funnits i urtiden. Han hade i båda dessa grottor påträffat en stor mängd ben, i den förstnämda allenast af ännu lefwande djur, men i den sista äfwen af mammut och andra utdöda djurslag; hwadan denna war den äldsta. Den största delen uti båda utgjordes dock af menniskoben, och med förwåning hade han sett, att långbenen woro klufna för åtkommande af märgen, Deßutom woro ganska många brända och kolade såsom wid stekning. Men alla dessa ben woro uteslutande efter qwinnor, barn och ungt folk, — aldrig efter wuxne män! Museidirektör Dupont från Brüssel, sade sig hafwa kommit till samma resultat genom iakttagelser äfwen å andra ställen. Det spordes derefter, om sådant kunde uppwisas äfwen från Danmark? Etatsrådet Worsaae yttrade i anledning häraf, att han uti kummelgrafwen wid Borreby, nära Skjelskör (Sœlland), hade anträffat en utomordentlig stor samling af om hwarandra wräkta menniskoben, hwilka bestämdt warit beröfwade köttet wid nedläggningen och således icke woro lemningar efter begrafna lik. Några af dessa ben woro sönderslagna, andra brända eller stekta. Han ansåg dem wara qwarlefwor efter någon stor offring, kanske med åtföljande offermåltid. — Derpå anförde den lärde bibliotekarien, professor Petersen från Hamburg, att dessa iakttagelser på ett märkligt sätt öfwerensstämde med ett yttrande af kyrkofadren Hieronymus (fran 4:e seklet). Han säger nemligen på något ställe, att ännu på hans tid funnos menniskoätare i norra Europa, samt att dessa wid sina gräsliga måltider mest tillgrepo qwinnor och ungt folk.

Ett hedrande omnämnande kommer wåra jern- och ståltillwerkningar till del i den ryska tidningen "Westj". Efter att i smickrande ordalag hafwa omnämnt skrufångbåten "Maria", som nyligen, lastad med profwer å diverse jern- och ståltillwerkningar, afgick till Petersburg, tillägger nemligen tidningen:

"Wid betraktandet af detta fartyg och deß last samt efter erhållen underrättelse om prisen, kunna wi ej annat än förundra oß öfwer, att man hos oß ännu föredrager att med sina beställningar wända sig till England och Belgien, ändock alla dylika jern- och ståltillwerkningar i wårt grannland Swerige effektueras billigare och bättre; åtminstone kan man bestämdt säga detta om Motala werkstad, hwars arbetens utmärkta be-

skaffenhet och det derwid anwända materialets godhet tillräckligt bewisas redan deraf, att maskinerna till twå ångfartyg, köpta i Motala af bolaget "Kawkas och Merkurij", äfwensom till ångfartyget "Fontanka", köpt af marinministeriet, utan anmärkning tjenat mer än femton år, liksom äfwen deraf, att denna werkstads arbeten på alla europeiska utställningar wunnit premier och sednast på expositionen i Paris för en ångbåtsmaskin erhållit stora guldmedaljen."

Också en följetongsartikel. Under denna rubrik läses i N. Alleh. för i lördags följande:

Oaktadt både offentliga och enskilda förklaringar: att utländska lotteriannonser icke intagas i Nerikes Allehanda, erhålla wi allt som oftast sådana annonsuppdrag, wanligen uppenbart bedrägliga och ej sällan åtföljda af tryckta rundskrifwelser, ådagaläggande, att lotterischackrarne föreställa sig swenska tidningsredaktörerna icke wara stort bättre, än denna sorts tyska affärsmän. Sällan går dock, äfwen i dylika skrifwelser, oförsyntheten så långt, som häromdagen hos hr Lazarus Cohn i Hamburg, densamme, som hädiskt bjuder lotterispelarne på Guds wälsignelse (Gottes segen). Han har i denna wecka behagat tillsända antagligen flertalet swenska tidningar en lång annons, prunkande med förledande siffror samt åtföljd dels af widlyftiga förhållningsreglor för tidningsexpeditionerna wid annonsens öfwersättande och införande, dels ock af en tysk "följetongsartikel", som i öfwersättning lyder ord för ord sålunda:

"Af den resp. redaktionen utbeder jag mig att följande puff intages i tidningens följetong:

"Wi anhålla härmed, att wåra läsare wille fästa särskild uppmärksamhet wid det i dagens blad införda lyckoanbudet från bankirhuset Laz. Sams. Cohn i Hamburg. Här är det frågan om werkliga statslånelotter, hwilkas winster garanteras och utlottas af staten, och detta i ett med hufwudwinster så rikligen försedt penninglotteri, att man från alla länder ifrigt tager del deri. Detta företag förtjenar det fullkomligaste förtroende, enär nyßnämnda hus, "Gottes segen bein Cohn", alleställes blifwit bekant, genom att utbetala winster i millioner."

En sådan puff inbillar sig herr Cohn kunna bereda plats i swenska tidningar. De flesta lära nog låta puffen göra annonsen sällskap i papperskorgen; men det föll oß in att för en gång göra ett undantag. Annonsen äro wi ej i tillfälle intaga, men puffen står nu här för hr Cohns räkning.

Profskjutningar wid Finspong. Wid Finspong pågå profskjutningar å pansartafla med 9 decimaltums kaliber. En kolossal, den hittills största i Swerige gjutna, refflad bakladdningskanon om 11 decimaltums kaliber skulle i måndags i förra weckan profwas, innan ordentliga profskjutningar med densamma såsom i onsdags skulle företagas; men den sprang olyckligtwis wid försöket. Emellertid fortsattes i onsdags skjutningen med 9-tums-kanoner, hwilka hittills wisat sig så utmärkta, att deras projektiler med lätthet kunde genomtränga dubbelt så tjock pansarbeklädnad som wåra nuwarande monitorers och till och med genomskjuta monitorernes torn, om de träffa lyckligt och ej halka af. Wid de profskjutningar, hwilka i onsdags egde rum med 24 centimeters bakladdningskanoner, genomträngde spetskulan oskadad taflan, som bestod af tolftumsplåt med aderton tums träpackning, och fastnade i den bakom warande sandwallen, hwari den inträngde $6^1/_2$ fot.

Uppmaning. På ålderdomen känner man ett behof af att samla de sina omkring sig; man will ännu en gång återse dessa alla, som fordom woro "som barn i huset".

Så är det äfwen med en författare, som en gång med fulla händer strödde omkring sig smärre och större stycken: i tidningar, tidskrifter eller små häften; man minnes ofta ej ens deras namn, och wet ännu mindre hwart de tagit wägen. Men man önskar att få weta allt detta; man önskar att ännu en gång återse dem.

Derför ber jag, att litet hwar, som will göra mig en glädje, letar i de gamla glömda luntorna efter stycken af Onkel Adam eller "O. A." och i bref säger mig titeln — årgången af tidningen eller tidskriften, der stycket m. m. står o. s. w., för att, med ett ord, sätta mig i stånd att få reda på alla dessa, som numera äro glömda både af allmänheten och författaren.

Hjertligt tack! till en hwar, som lyßnar till denna bön och meddelar de begärda upplysningarne under adressen: Onkel Adam, Linköping.

Malmö Arbetareförening.

Om anonyma skrifwelser.

Ordföranden i föreningen har under de sista dagarne warit öfwerlupen af dylika skrifwelser, ofta innehållande befogade anmärkningar mot widtagna åtgärder, stundom påpekande behöfliga förändringar. Om detta å ena sidan är ett glädjande bewis på det lefwande intresse, som förefinnes för föreningens sanna wäl, blottar det å andra sidan en feghet, som ej borde finnas hos män. Då styrelsens medlemmar äro allom bekanta och stå såsom män bakom ordet, är det äfwen billigt, att de, som göra anmärkningar framträda med öppet vizir och ej dölja sig bakom anonymitetens slöja. Ofta begagnas denna af intrigörer, som ensamma tillwerka dylika opinionsyttringar, och deßutom finnes ingen wißhet, att dylika skrifwelser äro författade af föreningens medlemmar. Befogade anmärkningar och wisa råd emottagas gerna af hwar och en, som ej är allt för stor egoist; och är detta förhållandet ännu mer, då man är satt i spetsen för en förening hwars ändamål det är, att gagna generationer, men böra dessa gifwas såsom af män till män och icke på smygwägar. Deßutom skulle rådet blifwa ännu mer wälkommet, om man på samma gång kunde resonera deröfwer, samt å ömse sidor framställa skäl och motskäl. Wid ett föregående likartadt tillfälle har styrelsen offentligen uttalat sin åsigt wara, att ej fästa något afseende wid anonyma skrifwelser, hwarför det hädanefter torde wara bäst, att föreningsmedlem, som i något afseende will komunisera sig med styrelsen, gör detta i med sitt namn undertecknad skrifwelse samt aflemnar denna till waktmästaren. Äfwen går det an, att å kontoret uppsöka ordföranden eller sekreteraren, för att muntligen gifwa sina åsigter tillkänna, eller också göra detta å allmänt sammanträde. Medlemmarne skola säkerligen inse det billiga häruti, samt hädanefter, till föreningens sanna gagn, följa något af ofwan framställda förfaringssätt.

Med anledning af komitéens, i förra numret af "Bikupan" meddelade beslut, att stadgandet om förbud mot religiösa frågors behandling skulle ur föreningens reglemente borttagas, hafwa fyra skrifwelser till ordföranden inkommit. Häri yrkas, att detta stadgande skall qwarstå, samt att denna åsigt måtte framhållas för styrelsens medlemmar. Så snart ärendet kommer att i styrelsen behandlas, skall denna begäran uppfyllas. Jag will likwäl upplysa om, att denna reglementsförändring endast är ett förslag, som måste af föreningen godkännas, innan det kan erhålla gällande kraft. Skulle komitéens åsigter icke gillas af styrelsen, eger denna att ändra förslaget; för öfrigt återstår alltid den utwägen för hwarje föreningsmedlem att på allmän föreningsstämma, der ärendet kommer att behandlas, förfäkta sina åsigter.

Ordföranden.

I fredags hölls ett diskussionssammanträde, derwid frågan om "Konsumtions-föreningar" blifwit uppställd såsom ämne. Skolläraren Ekeroth, som ledde förhandlingarne, öppnade sammanträdet med en kort öfwersigt öfwer dessa föreninngars uppkomst och utweckling i de olika länderna, såsom England, Frankrike, Tyskland, Danmark samt slutligen Swerige, och framställde såsom resultat deraf: att konsumtionsföreningarne i de flesta fall åsyfta förbättrandet af arbetarens lefnadsförhållanden, att befrämja sparsamhet och bildandet af kapital, som sedan dels utdelas såsom winst, dels anwändes för gemensamma ändamål. Framgången af dylika sträfwanden beror i främsta rummet på den föreningsanda, som lifwar de enskilda medlemmarne, och werkar enighet och fast beslutsamhet att winna målet, det gemensammas wäl; att göra så många som möjligt intresserade i företaget, hwilket borde ske genom fastställande af små inbetalningar till deß man hunnit den bestämda summan såsom delegare. En konsumtionsförening wore ej att betrakta som en blott handelsaffär, utan som en gemensam öfwerenskommelse att på fördelaktigaste sätt förskaffa sig förbrukningsartiklar, jemte det man bildade en besparingsfond af insatserna och winsten. Talaren uttryckte som sin åsigt, att aktieteckning wore det bäst betryggande för företaget, liksom denna äfwen blifwit tillämpad wid de solidare konsumtionsföreningarne.

Härefter fördes en liflig diskussion, hwarwid flera talare yttrade sig. Hrr Björling och Bergström ansågo konsumtionsföreningar böra wara grundade på aktieteckning, hwarjemte den sednare talaren yrkade, att alla medlemmarne af föreningen skulle wara förbundne att taga en bestämd aktie i företaget. Deremot trodde hrr Westenius, Hagmark, Olsson, Hallengren och Andersson, att aktieteckningen ej wore särdeles att föredraga framför sättet att anskaffa kapital genom lån på obligationer. Den förstnämnde talaren wisade, att äfwen sådana föreningar, som blifwit grundade på aktieteckning, gått under, såsom konsumtionsföreningen i Stockholm. Handl. Andersson wille ej wid detta tillfälle afgöra hwilket som wore det lämpligaste sättet för rörelsen, utan föreslog, att frågan skulle närmare diskuteras wid ett andra sammanträde; af samma mening war äfwen hr Norling, som i afseende på Malmö arbetareförenings handelsrörelse uppmanade medlemmarne att så widt möjligt war endast inköpa sina förnödenheter i föreningens bodar, hwarigenom företaget skulle betydligt understödjas; man borde ej så mycket se på tillfälliga prisförhöjningar, som kunde inträffa hwar som helst, utan söka att befordra rörelsen, då äfwen billiga priser säkrast skulle ernås, derigenom att omsättningen blefwe liflig. Äfwen flera af de föregående talarne berörde föreningens handelsrörelse i afseende på warornas pris och förwaltningen af densamma. I detta ämne yttrade sig hrr Larssen och Landgren.

Under diskussionen framhölls allmänt nödwändigheten af, att en eller flera nitiska män leda en konsumtionsförenings angelägenheter; att inköpen ske med den största omtanka och så fördelaktigt som möjligt; samt att sparsamhet bör iakttagas wid förwaltningen; och warornas försäljningspris bestämmas efter gängse priser.

Man beslöt widare, att ett nytt sammanträde skulle hållas om fjorton dagar för öfwerläggning, rörande samma ämne; derwid en talare föreslog, att wid nästa sammanträde skulle man äfwen förhandla om åtgärders widtagande för befordrandet af föreningens handelsrörelse.

Komitéen för stadgarnes omarbetning. Det är glädjande att föreningens medlemmar med synnerligt intresse följa komitéens arbete; så hafwa icke mindre än fyra skrifwelser inkommit med anledning deraf att, såsom referatet i förra numret af **Bikupan** omförmälde, komitéen föreslagit borttagande af stadgandet, att wid föredrag och diskussioner inga religiösa frågor få beröras. De farhågor, som i nämnda skrifwelser uttalas mot den föreslagna ändringen, synes wara något öfwerdrifna. Hufwudsakliga skälet, hwarföre komitéen beslöt stryka bestämmelsen, war att den gifwit anledning till hwarjehanda mißförstånd, alldenstund icke något närmare motiv till förklaring af stadgandet finnes anfördt, hwilket här lika riktigt warit på sin plats, som wid anförandet i reglementet om eder och swordomar. Enär i samma paragraf förut blifwit sagdt, att intet ämne får behandlas i föredrag eller diskussioner, utan styrelsens medgifwande, fann komitéen ingen fara för handen att borttaga omnämnda stadgande, då det ju för öfrigt icke ligger i föreningens ändamål att behandla politiska eller religiösa frågor. Det torde deßutom, såsom wi förut anfördt, wara för tidigt att bestämdt yttra sig öfwer komitéens förslag, till deß man blir i tillfälle att taga del deraf i sin helhet. Wårt referat öfwer förhandlingarne i fråga om reglementets ändring, kan endast sträcka sig till hufwudpunkterna i den mån komitéens arbete fortgår; wårt syfte härmed är, att medlemmarne under tiden skulle göra sig något bekanta med saken och i afgörandets stund yttra sina åsigter Wi fortsätta derföre i dag referatet: Då det finnes all utsigt för, att föreningen en gång erhåller egen musikkår, liksom den redan har en sångkör, så har i reglementet afdelningen om sångkören blifwit ändrad till "om sång och musik." Styrelsen, som har inseende öfwer och answarar gemensamt för all föreningens egendom, består af 25 till myndig ålder komna manliga föreningsmedlemmar. Styrelsen utser inom sig en ordförande, vice ordförande och kassör; sekreterarebefattningen kan innehafwas af person, som icke är styrelseledamot. Minst 12 af styrelsens ledamöter skola wid sammanträden wara närwarande för att kunna fatta beslut; den som uteblifwer utan anmäldt förhinder, bötar hwarje gång 50 öre. Årsberättelse afgifwes af styrelsen wid föreningens års- och stiftelsefest hwarje år den 3 Januari. Styrelsens ordinarie sammanträden, som ega rum minst en gång i månaden, blifwa offentliga för föreningens medlemmar. Sekreteraren bör på bestämd tid wara tillgänglig i föreningens lokal. Den föreningsmedlem, som icke under loppet af 2 år erlagt sina utskylder till staten, uteslutes ur föreningen.

Handelsrörelsen har under sednare dagarne warit särdeles liflig. Man kan således hoppas, att den härefter skall betydligt repa sig. Både handelsföreståndaren och komitéen widtaga alla åtgärder, som kunna göra rörelsen förmånlig för besökande kunder. Om aftnarne har hufwudboden warit ända till trängsel besökt, och dagligen infinna sig gamla och nya köpare. Warorna äro af god beskaffenhet, och priserna sättas så billiga som någonstädes; wissa artiklar köpas till och med billigare här, än på andra ställen.

Allmänt sammanträde hålles i morgon afton, hwarom programmet i dagens nummer närmare tillkännagifwer.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Rörande härwarande arbetareförenings handelsrörelse läses i Arbetaren följande: "För första gången sedan första året uppwisar inventeringen nu nettowinst. Andra året hade en förlust af 92 rdr 81 öre; tredje årets första qwartal af 362 rdr 45 öre, andra qwartalet af 22 rdr 28 öre. Nu deremot kan rörelsen uppwisa en nettowinst af 307 rdr 77 öre, fastän omsättningen warit den minsta sedan rörelsens öppnande. Styrelsens lugna hållning gentemot alla gemena angrepp och allt förtal har således ändtligen börjat bära sin goda frukt. Sanningen och det rätta segra alltid till sist. Medlemmarne kunna nu sjelfwa inse, att de af dem, som dragit sin handel ifrån föreningens bodar, deri gjort högeligen orätt. Hade deras omsättning warit större, skulle och nettowinsten blif-

wit större och dermed äfwen deras behållning. Må detta wara lärande för dem för framtiden. En serie konsthistoriska föreläsningar komma att hållas inom föreningen af d:r C. Eichhorn.

Huru bör man aga barn?

En familjefader hotade en gång att aga sin elfwaårige son, då det blefwe afton. Till deß inspärrade han barnet ensamt i en kammare. Då gossen efter några timmars förlopp hörde fadren komma, råkade han i sådan förskräckelse och förtwiflan, att han sprang ut igenom fönstret, derwid han afbröt halsen. Att barn, som blifwit inspärrade i mörka rum, derigenom få kramp, eller till och med blifwa lidande af fallandesot för hela lifstiden, är icke owanligt. Således kan agan, som skulle befordra barnets lycka, blifwa det till en förbannelse. Må man derför noga öfwerwäga och iakttaga följande råd:

1. Agans beskaffenhet bör wara afpassad såwäl efter barnets kroppsliga och andeliga anlag, som efter lynne. — 2. Straffets grad bör rätta sig efter felets storlek. — 3. Hwarje bestraffning bör ske med fullkomlig sjelfbeherskning, i annat fall antager den karakter af en hämd. Barnen märka det och emottaga ett sådant straff med uppstudsighet, qwäfd wrede eller en känsla af förolämpning. — 4. Man bör aldrig hota med aga. Antingen werkställes icke hotelsen och barnet förlorar tron på föräldrarnes föreställningar eller plågas barnet i afwaktan på straffet. Deß fantasi förstorar straffets stränghet, det darrar wid hwarje tilldragelse, som möjligen kunde sluta med straffets werkställande och försjunker i en fruktan, som gör lifwet odrägligt. En otyglad inbillningskraft förstorar understundom fasan för straffet till den grad, att såsom wid den nämnda händelsen — sjelfmord synes wara ett ringare ondt. Grymhet, ja ingenting annat än grymhet är det således, att hålla ett barn i beständig fruktan, wore det äfwen blott en timma, än mera, då det sker hela dagar eller weckor. — 5. Man må ej klandra, warna eller aga ett barn i närwaro af någon annan person, hwem det än må wara. Det förlorar derigenom aktningen för sig sjelf, och detta wäcker motstånd och wrede — 6. Man må ej mer än en gång straffa barnet för en och samma förseelse; detta wore nemligen lika orättwist, som barbariskt, och barnet skulle derigenom bilda sig ett oriktigt begrepp om straffets ändamål. Hwad som bör göras, bör man göra på en gång; äfwen bör man noga akta sig för att häntyda på det förflutna. — 7. Straffa aldrig, utan att först hafwa gjort klart för barnet hwari det felat och wisat, att deß närwarande och kommande wäl är straffets ändamål. — 8. Wid tillfällen, då agan måste anwändas, bör man ej skrämma barnet med widlyftiga förberedelser, utan med saktmod och wälwilligt allwar föreställa det sakens förhållande; man må i deß rätta dager framställa förbrytelsen och handla derefter; så mycket som möjligt bör man åberopa barnets samwete, deß egen rätskänsla, deß ädelmod, deß kärlek till Gud och menniskor.

Utrikes.

Tillståndet i Spanien är nu jemförelsewis lugnt, sedan regeringens trupper wunnit en afgörande seger öfwer republikanerna. Men wedergällningens timma är slagen och förföljelserna börja mot dem, som i känslan af sin öfwertygelse uppträdt emot det bestående. Domstolen i Saragossa har af cortes begärt tillstånd att få anställa åtal mot de deputerade Castelar, Soler och Blanc. Den af cortes nedsatta kommissionen för afgifwande af betänkande rörande konungawalet sammanträdde den 25. Den består af 15 medlemmar, tagna från de olika partierna inom majoriteten. Prim har i cortes, till swar på en interpellation, förklarat, att alla beslut af det romerska kyrkomötet som kunde innefatta ett fördömande af cortes fattadt beslut wore att anse som af noll och intet wärde.

Österrikiska regeringen har af Porten begärt tillåtelse att med sina trupper öfwerskrida turkiska gränsen, för att afskära tillförseln af lifsmedel till insurgenterna i Montenegro och Herzegowina, och lär, enligt ett sednare telegram, hafwa erhållit tillåtelse dertill.

Som wi weta kommer ett ekumeniskt möte att hållas i Rom. Meningen dermed är att förherrliga den katolska kultens dogmer, samt på sådant sätt upprätthålla deß sjunkande anseende. Men samtidigt hafwa werldens fritänkare utlyst ett sammanträde i Neapel, hwars tendens är, att neutralisera det förras inflytande på civilisationen. Med anledning häraf har Garibaldi ställt ett upprop till Europas fria folk, att talrikt besöka den sistnämnde, samt att derigenom bereda förnuftets seger öfwer wantro och widskepelse.

Handelsbetjenternas strike i Paris, som icke ännu är afgjordt, men hwars följder säkerligen blifwa olycksbringande för många familjer, har föranledt farmaceuter, renskrifware, hatt- och skomakare att följa exemplet. Denna förblindelse är högst olycklig och kan aldrig komma att föra något godt med sig.

En märkwärdig händelse inträffade nyligen på Newyork och New Jersey jernbanan; den wittnar om en sällsynt, nästan otrolig sjelfförsakelse hos en fader, som, för att uppfylla sin pligt och frälsa hundratals lif, uppoffrar sin son. James Decker är anställd som waktare wid swängbron öfwer Passaic River, som dagligen passeras af en mängd jernbantåg. På morgonen den 15 september war Decker på sin post för att öppna och sluta till bron, och hans lille tioårige son war med för att hjelpa honom. Några fartyg skulle igenom; bron swängdes till sidan af Decker och hans son, och fartygeu passerade. Bron måste åter slutas till i hast, ty ett jernbantåg kunde wäntas om få minuter. Långsamt rörde den sig på wändskifwan och just som den war några få famnar från sin rätta ställning, hörde Decker ljudet af lokomotivets pipa på kort afstånd — men i samma ögonblick hörde han nödrop och såg sin lille son, som fallit ned från bron, hålla på att gå under i strömmen. Han kunde med lätthet ha räddat honom — men bantåget närmade sig i snabbaste fart, och bron war ännu icke på sin plats. Hwem kan förtänka honom, om hans pligt ett ögonblick kom i strid med hans känslor som fader — men kampen måste wara kort, och den war kort. Bron blef tillsluten, och just som skenorna blifwit bragta i sin rätta ställning for tåget öfwer dem. Decker skyndade nu ned för att rädda sin son, men då han, efter ett kort sökande, fann honom, war den lille ett lik. Fadrens sorg är stor, men han har icke ett ögonblick ångrat sitt handlingssätt — ett handlingssätt, som med rätta kan betecknas såsom lika stort och uppoffrande som något, hwarom historien berättar oß.

Allmännyttigt.

Mot wägglöß börjar man nu begagna frisk kalmusrot. Man sönderskär och kokar den med en motswarande mängd watten några timmar och twättar med dekokten twå gånger samtliga möbler, sängar, golf tak och wäggar. Ohyran blir derigenom genast dödad.

(Arb.)

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björnstjerne Björnson.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Men Knut Åkre begynte icke med kyrkogården. Han började först med en ganska noggrann redogörelse för, huru fördelarna af jernvägens sträckning genom bygden blifvit betydligt öfverskattade under all denna uppbrusning. Han anförde sina bevis genom att framlägga en uträkning öfver alla de särskilda gårdarnes afstånd från närmaste station. Och så frågade han: Hvarför har man då gjort så mycket väsen af denna jernväg, då det icke är för socknens skull? Jo det skulle han ock kunna säga: det fanns folk, som kommit så mycken oreda åstad, att de måste väcka en ännu värre, för att få den förra glömd. Det fanns också folk, som i den första uppbrusningen ville få gård och egor sålda till främmande, som vore dumma nog att köpa; det var en skamlig spekulation, som nu icke allenast de lefvande utan äfven de döda skulle befrämja!" — Verkan af dessa ord var märkvärdig. Men Lars hade en gång beslutat att behålla sitt lugn, hände hvad som helst. Han svarade derför leende, att han icke annat visste, än att Knut sjelf hade varit ifrig för jernvägen, och det fanns visst ingen, som beskylde honom för att förstå sig på spekulationer. (Man skrattade litet.) Knut hade icke haft något emot att liken af vanligt småfolk flyttades undan för jernvägens skull; men då hans egen farfar skulle flyttas, blef det plötsligen en fråga om hela bygdens väl eller ve! — Mera sade han icke, men såg småleende på Knut, hvilket också flera andra gjorde. Knut Åkre öfverraskade emellertid både honom och de andra med att svara: "Jag tillstår det, jag förstod icke saken, förr än den rörde vid min slägtkärlek; det är möjligt, att detta är en skam, men så är det väl en större skam att icke förstå den ändå — såsom fallet är med Lars! Aldrig tycktes honom dennes qvickbet hafva varit mera på orätt ställe; ty för folk med vanlig känsla var dock saken verkligen upprörande." — "Den är märkvärdigt färsk den här känslan", svarade Lars, "men så få vi väl hoppas, att den snart går öfver. Kanske hjelper det litet att tänka på hvad kyrkoherde, prost, stiftsstyrelse, ingeniörer och regering komma att säga om oss, när vi först enhälligt bragt saken å bane, och så nu komma och undanbedja oss; när vi först jublat och sjungit visor, och så nu gråta och hålla tal öfver lik? Om de icke säga, att vi blifvit galna här i bygden, så måste de väl i alla fall tycka, att vi betett oss underligt i dessa sista dagarna". — "Ja, det vete Gud, att de må säga", svarade Knut, "vi ha blifvit mycket underliga i dessa dagar, — så att det är tids nog att vända om igen. Det har verkligen kommit bra långt, om vi nu skola gräfva upp, du din, och jag min farfar, för att skaffa en jernväg; om vi skola byta om hviloplats för våra döda, för att lättare få fram våra lass. Hvad som nedlagdt är i Jesu namn, gräfva vi upp igen i penningens, i Molochs namn! — det är icke stort bättre än att äta sina förfäders ben". — Lars sade torrt: "Så är naturens gång". — "Ja växternas och djurens". — Äro vi icke djur vi då"? — "Jo, men också den lefvande Gudens barn, som hafva begrafvit våra döda i tro på honom; det är han, som skall väcka dem och icke vi". — "Åh, du pratar! Måste vi inte ändå gräfva upp dem, när deras tur en gång kommer? Hvad är det för ondt deri, att det sker några år förut"? — "Det skall jag säga dig! Det, som är födt af dem lefver ännu; det, som de hade bygt, står ännu; det, som de hade älskat, lärt och lidit för, det lefver omkring och i oss, och skulle vi då icke låta dem sjelfva hvila i fred"? — "Jag kan höra, du tänker nu på din farfar", svarade Lars, "ty du blir så varm. men jag må säga, att det vore hög tid, att bygden en gång fick ro för honom. Ty han tog nog stor plats, medan han lefde; det vore derför icke skäl, att han låg i vägen nu, när han är död. Skulle hans lik hindra en välgerning för bygden, som kunde räcka till ända ned i hundrade led, så kunde man sannerligen säga, att af alla dem, som här äro födda, har han varit bygden till största skada".

Knut Åkre kastade sitt lurfviga hår tillbaka, hans ögon gnistrade, hela karlen såg ut som en spänd stålfjeder. — "Hur det är med den välgerning, du talar om, har jag allaredan visat", sade han. "Den är af samma slag, som alla de du redan skänkt vår bygd, — temligen tvetydig. Ty väl har du skaffat oss en ny kyrka, men också en ny ande att fylla den med; och det är icke kärlekens ande. Väl har du skaffat oss nya vägar, men också nya vägar till förderf, såsom nu nyligen har visat sig i mångens olycka. Väl har du minskat våra utgifter får kommunen, men så har du ock förökat dem, som vi ha för vår egen del: processer, vexlar och konkurser äro ingen fruktsam gåfva till en bygd. Och du vågar skända den man i hans graf, som hela bygden välsignar! Du töres säga, att han ligger i vägen för oss; — ja för dig ligger han nog i vägen; det synes nu, ty öfver den grafven skall du falla! Den ande, som har herrskat öfver dig, och till i dag öfver oss, är icke född till att herrska, endast till att tjena. Kyrkogården skall nog få ligga i ro, — endast att den i dag får en graf till, den graf, der ditt anseende i bygden nu skall jordfästas".

Lars Högstad reste sig, blek som lärft; han öppnade munnen, men utan utan att få fram ett ord, och halmstrået föll. Efter tre, fyra fåfänga försök att hitta det och att tala, bröt han ut som en vulkan: "Är detta tacken för allt mitt släp och bråk? En slik qvinfolkspredikant skall kunna råda; — ja, så må hin vara er ordförande, om jag någonsin sätter min fot här mera! Jag har hållit ihop det till i dag, allt ert skräp, och efter mig skall det ramla i tusen stycken, — men låt det gå! Här är protokollet! (och han slängde det bort öfver bordet) tvi! en sådan samling af käringar och ungar! (han slog i bordet) — tvi! öfver hela bygden, att den kan se en man lönas så som jag nu blifver det!" — Han slog en gång till, så att skifvan på det stora bordet hoppade, och bläckhornet med allt sitt innehåll for ned på golfvet, att för kommande slägten visa den fläck, der Lars Högstad föll med all sin klokhet, sitt herradöme och sitt tålamod.

Han for på dörren, och en stund derefter var han borta från gården. Hela församlingen stod ännu ganska stilla, ty hans stämmas och hans vredes kraft hade skrämt dem, — till dess Knut Åkre. ihågkommande de ord, han sjelf hade fått i sig den gången han föll, med munter uppsyn och Lars' röst sade: "Skall detta vara slag i saken"? — och hela församlingen bröt ut i ohejdadt skratt. Det allvarliga mötet upplöstes i löje och prat och glädtighet, ty få gingo; de qvarvarande fingo sig dryck till sin mat och höllo sig en stojande qväll efter en bullersam dag. De kände sig lyckliga och fria som i fordna tider, ty Lars' befallande ande hade skrämt sinnena ned i tyst lydaktighet. De drucko skålar för sin frihet, de sjöngo, ja till sist dansade de, Knut Åkre med viceordföranden först, och hela kommunalstämman efter, och pojkar och jäntor med — och ungarne ropte Hurra! utanför, ty slik munterhet hade de aldrig skådat förr.

Tredje kapitlet.

Lars gick omkring i de stora rummen på Högstad utan att säga ett ord. Hustrun, som älskade honom, men alltid med fruktan och bäfvan, tordes icke en gång visa sig. Gården, huset fick sköta sig som den ville; der sköttes i stället en vidlyftig brefvexling; bref sändes mellan Högstad och socknemännen, Högstad och postkontoret; ty Lars hade fordringar hos kommunalnämnden, fick dem icke godkända och begynte process; hos sparbanken, fick icke heller dem godkända och tog åter ut stämning; af yttranden i brefvexlingen här-

om tog han anledning till förargelse och begynte om igen processer, en emot kommunalnämndens ordförande, en mot sparbankens direktör. Vid samma tid stodo förfärliga artiklar i tidningarne, som, efter hvad man sade, förskrefvo sig från honom; de orsakade stor oenighet i bygden och retade granne mot granne. Under tiden var han borta hela veckor, ingen visste hvar, och när han så kom igen, lefde han innestängd som förnt. Vid kyrkan syntes han icke efter det stora uppträdet i kommunalstämman.

Då kom posten en lördagsqväll med underrättelse att jernvägen skulle gå fram genom bygden ändå och öfver den gamla kyrkogården! Det slog ned som en ljungeld i alla hem. Kommunalnämndens enhälliga nekande hade sålunda varit fåfängt. Lars Högstads anseende hade varit starkare. Detta hade hans resor betydt, detta hade han uträttat! Det var oundvikligt, att beundran för mannen och hans sega uthållighet måste dämpa missnöjet öfver nederlaget. Och ju mera man talte derom, desto bättre fann man sig deri; ty det, som skett, har alltid en grund i sig sjelf, som man småningom vänjer sig att leta fram, när det nu en gång icke kan hjelpas. Man samlades vid kyrkan dagen derefter, och man kunde icke annat: man måste le, när man träffade hvarandra. Och just som hela allmogen, ung och gammal, män och qvinnor, ja barnen, alla talte om Lars Högstad, hans duglighet, hans kraftiga vilja, hans stora inflytande, — kom han sjelf åkande med hela sin familj i fyra vagnar efter hvarandra! Det var två år, sedan han sist hade vårit der. Han steg af och gick fram genom hopen, under det alla som en man helsade honom, men han såg icke åt sidan och helsade icke en enda gång tillbaka. Hans lilla hustru gick blek som döden efter honom. Inne i kyrkan blef förvåningen så stor, att alltefter som man fick öga på honom, slutade sången; man såg endast på bonom. Knut Åkre, som satt i sin bänk framför Lars', märkte, att det var något å färde, och då han icke fann något underligt framför sig, vände han sig om. Han såg Lars, som satt nedlutad öfver psalmboken, letande efter versen.

(Forts.)

Charad.

En yfwig dam i krinolin
Och dito stor schinjong
Samt klädning frasande och fin
Jag såg i fjol en gång
På gatan gå, men i en hast
Hon kantrade, den granna last.
Orsaken ej man granskat har,
Men gatan wißt mitt första war.

Helt bättre i sin gång minsann,
Mitt gamla wäggur är,
Ty det wäl aldrig falla kan,
Så länge fodret bär.
Det lugnt uppå mitt andra går
I alla wäder år från år
Och pinglar sina wissa slag
Hwar timme både natt och dag.

Mitt hela bar min granna dam,
Då hon i gatan föll,
Uti en korg från Amsterdam,
Och fastän korgen höll
Mitt hela föll ur den, till lust
För gatpojkar, men icke just
För damen sjelf, som nu med harm
Gick hem med korgen tom på arm.

(Ner. Alleh.)

Blickar i Tittskåpet.

Ett amerikanskt pojkstreck. I Chicago blef en borgare en afton på en mörk och aflägsen gata antastad af en person, som räckte honom ett papper, med begäran att han skulle läsa det för honom wid närmaste gaslykta. Borgaren läste följande ord: "Om ni under läsningen häraf säger ett ord, är ni dödens man. Gif mig hastigt er klocka och portemonnaie och aflägsna er skyndsamt, eljest stöter jag dolken i ert hjerta!" Borgaren kastade en blick på den obekante mannen och tyckte, att denne såg ut, som om han skulle warit i stånd att utföra den i brefwet uttalade hotelsen. Han lemnade honom tigande det begärda, och den obekante aflägsnade sig, men blef snart anhållen af en polistjensteman, för hwilken borgaren meddelar händelsen. Den obekante hade borgarens klocka i sin ficka, men åhörde anklagelsen inför domstolen småleende och förswarade sig med följande ord: "Hwad den herrn säger är fullkomligt riktigt och deraf framgår, såsom ni snart kan öfwertyga er om, att denna klocka och portemonaie äro min rättmätiga egendom. Jag kan hwarken läsa eller skrifwa, och detta är följden af min dåliga uppfostran. I torsdags hittade jag det der papperet på gatan; jag tog upp det och tänkte, att det kunde innehålla något af wigt för mig. I detsamma går denne herre förbi; jag ber honom höfligt att läsa innehållet. Han läser det och lemnar mig, utan att jag begär det, sin portemonnaie sam klocka med kedja. I början wille jag ej emottaga presenterna, men han aflägsnade sig hastigt, och då måste jag wäl tro, att papperet warit så wigtigt för honom, att han wille belöna mig derför. Så är förhållandet, och jag hoppas, att man icke dömer mig till att återlemna hwad som friwilligt lemnats mig".

Domstolen war af den anklagades åsigt; frikände honom och tilldömde honom deßutom corpora delicti såsom hans rättmätiga egendom.

Nytt sätt att skaffa sig gäster. En restauratör i Marseille, för hwilken rörelsen gick baklänges, har nyß uppfunnit ett ganska originelt sätt att skaffa sig gäster. Hwarje gäst, som besöker stället, får nemligen en gåta att uttyda, och lyckas det personen att finna upplösningen får han gratis en fullständig middag med kaffe och ett glas konjak. Sedan restauratören infört denna medhod, är hans lokal ständigt fylld af gåttydare, och han är på wäg att blifwa en rik man.

En dam i dyrbar toilett frågade under en promenad med en engelsk sjöofficer denne, hwarföre ordet "fartyg" i engelska språket är femininum. "Derför att tackligen är så dyr", swarade sjömannen."

Malmö Arbetareförenings annonser.

PROGRAM

till föreningsstämman den 5 November:

1:o) Musik, utföres af musikkåren.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) "Gubben är gammal" af Bellman, utföres af manskören.
4:o) a) Kort framställning af skalden Franzéns lefnad.
b) Den gamle Knekten, poem af Franzén.
5:o) Musik, utföres af musikkåren.
6:o) "Bröderna", poem af J. L. Runeberg.
7:o) "Fan-marsch", af Been.
8:o) Musik, utföres af musikkåren.

Dörrarne öppnas kl. $^1/_2$ 8, sammanträdet börjas kl. 8.

Obs. Ordningsmännens tredje afdelning behagade tjenstgöra.

Komitén för bildning och nöje.

Föreningens kontor

är öppet hvarje söcknedag mellan kl. 12—1 middagen.

Deklamatoriska Skolan

sammanträder Söndagen den 7 November kl. 3 e. m.

Ordningsmannakåren

samlas i föreningens sal Söndagen den 7 November kl. 5 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Manskören

sammanträder hvarje Onsdag och Lördag ifrån och med nästa veckas ingång kl. 8 e. m.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Måndag kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Maskeradbal

tillställes i föreningens sal Söndagen den 7 Nov. Dörrarne öppnas kl. 7, balen afslutas kl. 12. Biljetter à 33 öre till dansplanen samt 25 öre till gallerierna finnas att tillgå hos auktionsringaren Rosenqvist, Rörsjögatan N:r 8, Lördagen den 6 samt vid ingången från kl. 5 e. m. De som önska hyra kostymer lemnas tillfälle dertill dagarne före balen.

OBS. Endast föreningens medlemmar hafva tillträde, hvarför qvitterad medlemsbok skall vid biljettköpet uppvisas.

Obs. Ordningsmännens fjerde afdelning behagade tjenstgöra.

Komitén för bildning och nöje.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:
November månad:

Fredagen d. 5. Timmerkarlen Per Jönsson.
Lördagen d. 6. Packhuskarlen Sven Nilsson.
Söndagen d. 7. Packhuskarlen Per Persson.
Måndagen den 8. Packhuskarlen M. Jönsson.
Tisdagen den 9. Mätaren N. Möller.
Onsdagen den 10. Mätaren Olaus Olsson.
Thorsdagen den 11. Muraren P. Rosenqvist.
Fredagen den 12. Muraren Carl Österberg.
Lördagen den 13. Bryggaren P. Holmberg.
Söndagen den 14. Bryggaren Lars Svensson.

Malmö Arbetareförenings Dansmarskalkar:

Ahlgren, J., korgmakare.
Andersson Chr., cigarrmakare.
Bjurström, A. F., konstförvandt.
Forssell, C. G., dito.
Hansson, D., Teknolog.
Larsson, skollärare.
Lundgren, Sv., konstförvandt.
Lagerholm, F., skrifvare.
Malmqvist, A., guldsmed.
Martinsson, J., smed.
Nordström, S., svarfvare.
Nyman, J., guldsmed.
Pettersson, G., guldsmed.
Svensson, W., dito.
Wolcke, A., dito.

Skarpskyttar,

som innehafva kronans exercis- samt skarpskyttecorpsens gevär, skola i denna vecka aflemna nämnda gevär till förrådet för dess behöriga rengöring och reparation.

Malmö den 1 Nov. 1869.

På Styrelsens beslut:

Förrådsförvaltaren.

Till förmån för härvarande Barnhem kommer en auktion att hållas i likhet med föregående åren först i December månad. De som önska lemna persedlar till försäljning torde benäget hänvända sig till N. A. Norling, St. Nygatan N:r 93, eller hos A. Larsson, Gråbrödersgatan N:r 8. Tid och ställe kommer framdeles att bestämmas.

Bestyrelsen.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 46. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Thorsdagen den 11 November | Malmö, C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | 1869.

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:

Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.
Postkontoret i Lund.
Bokhandlare O. Hallbäck i Trelleborg.
Kakelugnsmakare Thimgren i Ystad.

Predikotur.

25 Söndagen efter Trefaldighet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo på Södra förstaden från och med N:r 43 till och med N:r 71.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

Minneslista för veckan.

November.
Fredagen den 12 kl. 8 e. m. Diskussionssammanträde i Malmö arbetareförening.
Måndagen den 15 kl. 2—5 e. m. Återbetalning af erlagda brandförsäkringsafgifter till dem som bo inom Caroli församling samt
Tisdagen den 16 till dem som bo inom S:t Petri Petri församling, å rådhuset.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Regeringen har fastställt klockarewalet inom Espö och Klagstorps församlingar, genom hwilken dom man inhemtat det prejudikat, att gårdetalet och icke fyrktalet skall wid dylika wal ligga till grund för röstberäkningen.

Gamla Fäderneslandets answarige utgifware, muraren Dalhammar, har nu fått krypa in på Långholmen, hwarföre cirkulär utgått till hufwudstadens boktryckare om att hans tillståndsbref upphört att wara gällande under den tid han sitter fängslad.

Baggen-stäkets upprensning. Denna för hela södra Swerige så wigtiga fråga har tagit ännu ett steg framåt. Den af swenska slöjdföreningen tillsatta komitéen har nemligen nu afgifwit sitt betänkande, hwari föreslås, att farleden skall upprensas till 20 fots djup, hwarför en kostnad är beräknad till 430,000 rdr. Med anledning häraf har föreningen beslutat en skrifwelse till regeringen i ämnet. Man hyser derföre hopp om, att frågan redan wid nästa riksdag skall komma till behandling.

Statsrevisorerna hafwa gjort den betänkliga anmärkningen mot trafikstyrelsen wid statens jernwägar, att den under revisionsåret anwändt en summa af 1,297,568: 64 utan att dertill wara befogade. Få se hwilken wändning detta skall taga.

Frågan om teatercensurens afskaffande har åter blifwit undanskjuten för en tid, derigenom att regeringen beslutat höra landshöfdingarne deröfwer innan sanktion af riksdagens beslut meddelas. Det går trögt innan polismaktens block borttages från foten på den inhemska dramatiska sånggudinnan, ett betänkligt tecken till brist på högre estetisk bildning hos den aldra högsta administrationen.

Winter. Under ett dygn har hufwudstaden warit iklädd Bores hwita drägt; fjärdarne hafwa warit tillfrusna och bjellerklangen på gatorna, en ljuf musik för Stockholmaren, har ljudit i deras öron. Men så kom åter ett töwäder och förstörde hela herrligheten.

Landsorten.

Carlstad. Hammarsmederna wid Bjurbäcks bruk hafwa anordnat en sexa för sin förman, inspektoren E. Sundberg, samt förärat honom ett guldur. Dylika drag af wänskap mellan arbetaren och förmannen äro synnerligen glädjande samt torde tjena till efterföljd. På samma gång de äro ett bewis på civilisationens framsteg hos den arbetande klassen.

Uddewalla. Wid en konkursauktion såldes osäkra fordringar till ett belopp af 7,000 rdr för den anspråkslösa summan af 1: 50 rmt Fordringarne måtte hafwa warit derefter, men någon förlust på köpet bör ej kunna uppkomma.

Göteborg. Teaterförhållandena lära redan wara ytterst betänkliga att döma deraf, att de italienska artisterna wägrat att spela, derföre att de ej kunna utfå sina aflöningar. Drömmen om en stående opera har således allt för hastigt skingrats af den nakna werkligheten. — Fråga har uppstått om stadens befästande. Man will till och med påstå, att början skall göras utan riksdagens hörande, men torde detta swårligen låta göra sig inom ett konstitutionelt land. Att winna riksdagens samtycke härtill torde äfwen blifwa swårt, åtminstone så länge man har Stockholms befästning i friskt minne, hwarför alltsammans torde stanna wid ett förslag.

Borgholm. Från denna ort har redan den owanliga qwantiteten af 40,000 kfot spanmål blifwit utskeppad. Detta wore synnerligen glädjande, om ej det förhållande härwid wore att anmärka, att en del landtmän sälja hela sin skörd, så att de ej ens ega till utsädet qwar. Landet behöfwer således ännu flera goda år innan något wälstånd kan komma att florera.

Engelholm. Det owanliga har i denna stad inträffat, att borgmästaren stämt fyra framstående personer (bland hwilka i första rummet märkes grefwe A. Posse) derföre att de tillställt folksamling. Striden emellan de liberala och de konservativa tyckes således härigenom äfwen komma att utageras inför domstolarne. Eget är nemligen, att ej den nitiske borgmästaren widtog samma åtgärd, då de nyliberala för en tid sedan hade möte i samma stad.

Malmö.

Weckans händelser.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde i måndags forekommo följande: De inkomna revisionsberättelserna granskades, och meddelades decharge för famtliga administrationerna med wilkor att de anmärkta felen rättas. — Drätselkammarens och skjutsstyrelsens förslag om, att ej landshöfdingeembetets utslag i fråga om skjutsningsskyldighetens upplåtande på entreprenad skulle öfwerklagas, samt att dylik entreprenadauktion så fort som möjligt skulle utlysas, godkändes. — Handl. Gabr. Hedmans ansökan om, att för Husqwarna räkning importerade gewärspipor ej skulle draga högre hamnumgälder än 15 öre pr ctr, samt att en summa af 46: 66 skulle till honom återbetalas, godkändes på hamndirektionens förslag. — Widare beslöts, att en förnyad anhållan skulle till regeringen uppsändas om proposition till riksdagen, om ett anslag af 300,000 rdr att anwändas till en ny lärowerksbyggnad. Anslaget skulle antingen utgå for en gång eller under loppet af trenne år. — På drätselkammarens förslag bewiljades stadsarkitekten Klein en gratifikation af 200 rdr, att utgå under åren 1868—69. Fabriksarbetarne J. Anderssons och O. Å. Liljas ansökan om att få anlägga en gångbro öfwer södra kanalen afslogs, sedan drätselkammaren och byggnadsnämnden afstyrkt densamma. Deremot erhöll byggnads-nämndeu uppdrag, att inlemna betänkande öfwer hwilket som wore fördelaktigast, att på stadens bekostnad anlägga en dylik bro, eller å kanalbanken anlägga en grusad gångwäg. — På drätselkammarens förslag beslöts, att twenne wanliga lyktpålar skola utanför rådhusets port anbringas i stället for de af arkitekten Zetterwall föreslagna, hwilka skulle draga en kostnad af 750 a 650 rdr. — Widare beslots att en af hr Högh Hansen inlemnad ritning skulle läggas till grund för planteringen å Stora Torget; att utom den femarmiga lyktpålen, fyra enkla skulle anbringas i planteringens yttre kant; samt att med den föreslagna wattenkonsten tills widare skulle anstå, men wattenrör ditledas. — För att syna stadens wägar utsågos hrr Nils Hansson och Mårten Hermansson. Att biträda wid mantalsförrättningen utsågos inom Caroli församling såsom ledamot redaktör Kallenberg och såsom suppleant handl. G. Ahlqvist; i S:t Petri såsom ledamot målaren N. A. Norling, och såsom suppleant bagaren L. Bauer. — Följande komitterade, hrr Kock, G. Flensburg, Elsner, Frost och C. Kruse, utsågos för att göra upp förslag tifl årets revisorer.

Stor potatis. I går har blifwit förewisad redaktionen en från Tyskland inkommen potatis, som wäger 3 skålp.

Testamente. Ett äldre fruntimmer, som nyligen aflidit, har till staden testamenterat en summa af 2,000 rdr. Den skall kapitaliseras under loppet af 20 år, hwarefter räntan skall anwändas för att skaffa sunda och trefliga bostäder åt wärnlösa flickor af handels- och civiltjenstemanna-klasserna. Medlen äro lill magistraten öfwerlemnade.

En förening af gossar inom folkskolorna har bildat sig, hwars ändamål är att skydda småfoglarne. Föreningen lär redan bestå af 600 a 700 medlemmar. Detta är werkligen ett godt medel mot det okynne, som eljest är så wanligt, att oroa dessa kära bewingade gäster i deras bon.

Wid straff- och arbetsfängelset har man upptäckt en hel tjufliga. Bränwin har af stenfiskare blifwit insmuggladt, och i deß ställe hafwa fångarne utlevererat bolaget tillhöriga werktyg. Fyra fiskare och ett stort antal fångar äro i saken inblandade.

Fördelen af lif-försäkring, säger Upsala-Posten, har wisserligen ofta blifwit framhållen och på ett öfwertygande sätt ådagalagd, men är dock på långt när icke så widsträckt känd och begagnad, som man kunde önska. För att på denna fördel rikta uppmärksamheten, wilja wi nämna, att försäkringsbolaget "Swea" nyligen utbetalde ett försäkringsbelopp på 6,000 rdr till sterbhuset efter en i Upsala nyligen afliden ung man, som för twå år sedan lät försäkra sitt lif hos anförde bolag och genom denna handling för twå års afgift, omkring 120 rdr, war nog lycklig att till fordringsegare och arfwingar kunna efterlemna den jemförelsewis stora summan af anförda belopp.

Folkbank i Göteborg. Utskänkningsaktiebolaget derstädes beslöt wid sammanträde att bolagets upplupna winstmedel, omkring 30,000 rdr skola anwändas till inköp af tre tusen aktier om 10 rdr hwardera, i den folkbank, som är under bildande i Göteborg.

Konsumtions-kreditens inskränkning. För någon tid tillbaka meddelades ordalydelsen af den kgl. förordning, daterad den 12 sept. 1868, genom hwilken det witsord, som handelsbak tillförene egt rörande i bod borgade waror, upphäfwes. Denna förordning, tillkommen för att utttränga den för både köpare och säljare så förderfliga kredithandeln, träder i gällande kraft från den 1 nästa januari. Med anledning häraf hafwa köpmanskårerna i Upsala och Örebro genom annonser infordrat liqwid för uteſtående fordringar genom accept å räkning, revers eller kontant, inom denna månads utgång — en åtgärd, som wäl ej länge skall låta wänta på sig äfwen på andra håll. Utborgningstiden blir, på grund af nämnde kgl. förordning, sedan inskränkt till högst tre månader, och då endast mot wexel, revers eller accept. Man må med skäl hoppas ett godt resultat af denna wälbehöfliga förändring i wår kreditlagstiftning.

De Lundinska ugnarne, säger Nerikes Allehanda, börja allt mer wäcka uppmärksamhet utomlands såwäl i Tyskland, som i Frankrike i de trakter, der

tillgång finnes på sågspån och annat affall från skogarne, men deremot stenkol eller annat fullgodt mineraliskt bränsle fattas; och man hoppas kunna medelst dem och genom kloka anordningar för öfrigt täfla med stenkolsjernet i pris.

Så wäl tyskar som fransmän söka åt sina landsmän bibehålla så mycket som möjligt af äran för upptäckten af de olika delarne af detta slags ugnar, men de medgifwa dock i allmänhet, att swensken Lundin har förtjensten att hafwa hela inrättningen praktiskt brukbar och att hafwa sjelfständigt konstruerat och inventerat enskilda delar deraf.

Malmö Arbetareförening.

Allmänna sammanträdet i fredags war besökt af ett större antal medlemmar. Ordföranden, Björling, redogjorde för styrelsens åtgärder sedan förra månadssammanträdet, hwilka godkändes; hwarefter fyra medlemmar af föreningen waldes att deltaga i inventeringen af handelsrörelsen, nemligen handlanderna Nyberg och Norberg, stationskarlen Bergström och skräddaren Larssen. Härefter höll handelsföreståndaren herr Meisner ett föredrag om föreningens handelsrörelse, hwilket åhördes med mycken uppmärksamhet och wäckte allmänt bifall, hwarföre wi härnedan meddela detsamma. Efter ett sångnummer af manskören uppträdde vik. adjunkten Hammar och höll ett anslående föredrag, utgörande en "kort framställnig af skalden Franzéns lefnad". I sanna drag tecknade talaren skaldens inre strid, hans kamp mot yttre lefnadsförhållanden och utwecklingen af hans skaldskap till hela sin djupa innerlighet och mildhet; den swenska jorden war honom kär, och derför, ehuru född finne, tog han sitt ständiga hem här, då Finland med makt ryctes från modren Sweas barm — han är en af wårt fosterlands yppersta skalder. Såsom prof på hwad Franzéns sångmö diktat, framsade talaren med inspiration "den gamle knekten", som också mottogs med lifligt bifall. Sedan sångkören åter affjungit ett nummer föredrog herr Björling "Bröderna" af Runeberg; hwarefter ett musikstycke afslutade det angenäma samqwämet.

Här följer nu det af hr Meisner hållna föredraget:

Det war i November månad sistlidet år handelsrörelsen började sin werksamhet och man war glad se företaget under winters lopp omfattas med det intresse ett dylikt företag rättwist kräfwer. Sommaren kom och rörelsen aftog gradwis i likhet med handelsrörelsen i allmänhet. Tröstande sig med att denna stillhet i handeln war allmänt rådande, war man lugn och hoppades att den förra lifligheten snart åter skulle inträda, och det will nu synas som om den hade börjat återkomma. Glad häröfwer kan jag icke nu neka till det wankelmod för företagets framgång som den tysta sommarn ihärdigt medförde. Under tiden funderande om något annat än den sedwanliga allmänna stillheten kunde wara orsaken synnerligast då föreningens handelsrörelse nästan uteslutande består af s. k. förnödenhetswaror — framgick:

1:o) Att waror som om wintern försäljas i myckenhet, alls icke om sommarn äro säljbara.

2:o) Att arbetsförtjensten under förflutna sommarn warit owanligt — ja utomordentligt ringa och har tillfölje deraf säkert en stor del af handelsrörelsens kunder i brist på kontanter, hos kreditförsäljare måst anlita krediten.

Dessa orsaker kan ensamt wara nog för att icke längre fundera öfwer om flera orsaker förefunnits till sommarhandelns minskande, men man kan dock icke förbigå en 3:dje sådan, som kanske i icke ringa mån bidragit dertill neml. det intryck som en stor del af föreningens medlemmar tagit till sig genom den del af stadens små köpmän, som gripna af afundsjuka på allt sätt söka att tillintetgöra föreningens handelsrörelse; sägande: "att arbetareföreningen oförskämt nog inkräktat deras område och att de derföre skola gagna alla förstöringsmedel de kunna upptänka — ja de anwända bland annat hela deras språkförmåga för att hos föreningen: handelsrörelses kunder injaga ett fast twifwel om någon ringaste utdelning, och tillägga att om medlemmarne längre fortfara med handeln i deras butiker, komma de med all säkerhet att betala penningar till wid årets slut o. s. w.; men detta deras narraktiga förfaringssätt kan endast bli till skada för dem sjelfwe och de skola kanske snart nog komma till insigt att Malmö arbetareförening endast begagnat sig af den förmon som hwar och en wälfrejdad person numera är i åtnjutande af neml. näringsfriheten. Då nu en sådan är oß gifwen skulle man ju wara rent af död för att icke begagna sig af en frihet hwaraf man kan hoppas någon winning. — Malmö arbetareförening med sin handelsrörelse är således i sin goda rätt och må de afundsjuka prata bäst de kunna, det skall icke skada oß om wi blott äro eniga för gemensamt wäl.

En och annan af handelsmedlemmarne (om jag så får uttrycka mig) har wisserligen någon gång klagat öfwer för höga priser for en del waror, men om wi, oaktadt den af afundsjukan föranledda stora täflan, wilja bemöda oß med att jemföra warornas qwalitet, skola wi säkert finna skilnaden större än det billiga priset på medtäflarns wara kan uppwäga. Skulle deremot någons klagomål finnas befogade, skola wi med största beredwillighet hörsamma alla anmärkningar, som af föreningens medlemmar billigt framställas. För öfrigt står ju en handelsrörelses framgång i förhållande till det förtroende afnämare wilja skänka sin köpman, likasom denne å sin sida har att genom ett redbart handlingssätt tillwinna sig detta förtroende.

Att föreningens handelsrörelse, om den i likhet med många andra företag understödjes i sin utweckling, skall säkert lemna det resultat, som wid deß stiftelse affågs, är intet twifwel underkastat; derom har också den korta och swåra pröfwotid handeln existerat lemnat försäkran, oaktadt deß hittillswarande dryga kostnader, hwilka dock nu icke obetydligt äro minskade och framdeles komma att widare minskas. Jag kan wid detta tillfälle icke heller uraktlåta påpeka den mißuppfattning hos en del af föreningens medlemmar om sättet att understödja sin handelsrörelse. De räsonera emellertid så, att de wilja först se hwad resultat handeln lemnar innan de med lust och håg omfattar den.

Härwid framställer sig den frågan: Hwad är det som lemnar handeln ett godt resultat om icke omsättningen eller köpen, och om handeln icke anlitas af egna intressenter af hwilka ha wi då att wänta en uppmuntran till företagets framgång? Men detta oaktadt har man med nöje funnit att personer utom föreningen anlitat wår handelsrörelse fullt ut lika mycket som föreningsmedlemmarne sjelfwe, hwilket tydligt bewisar att företaget förtjenar omhuldas.

Wi kunna ju, till en början åtminstone, omöjligen tänka oß handelsrörelsen såsom ett medel att gripa guld med djupnar — som ordspråket lyder — utan wi böra tänka oß den såsom en grundläggning till framtida oberoende och från denna synpunkt ha säkert också föreningens styrelse betraktadt samma, då de, kännande sina åtagna pligter för föreningens wäl, framkastade förslaget om öppnandet af en handelsrörelse, som obetingat ansågs skulle af föreningens medlemmar omfattas med ett rättwist erkännande af företagets ädla syftemål.

Handelsrörelsen bör derföre af föreningens medlemmar anlitas icke allenast derför att den owilkorligen skall bli en winning, utan äfwen derför att det med skäl kan anses såsom warande deras pligt och detta så mycket heldre då de derå ingenting ha att förlora utan twärtom ganska säkert icke så litet att winna. Det är wisserligen sant att mången bland föreningens medlemmar äro oberoende af den winst handeln kan lemna, men man bör ju owedersägligen i främsta rummet uppmuntra det företag hwari man sjelf är intresserad och hwaraf föreningen i sin helhet i en icke aflägsen framtid kan hafwa stort gagn.

Om wi t. ex. liknar föreningens handelsrörelse wid en liten trädplanta, som af fattiga trädgårdsodlare blifwit nedsatt i en liten wrå för sig sjelf på ett stort trädgårdsfält der stora fullwuxna träd, dignande af frukter, likasom i harmen lutande sig öfwer denna planta, som i sin uppwäxt syntes skjuta skott på skott och, på det att denna genom odlarnes flit icke skulle förbigå dem i tillwäxt, lockar de fullwuxna träden medelst sina inbjudande frukter de trägne odlarne till sig och likasom tilltala dem tag och ät -- allt i affigt att den lilla plantan under tiden i brist på omwårdnad skall dö ut; lyckas detta de fullwuxna träden så resa de sig snart åter rätt och de bedragne trädgårdsodlarne få icke längre njuta den falska gästfriheten. Hade de deremot fortsatt att flitigt omhulda sin förhoppningsplanta och icke låtit locka sig af den wackra frukten så hade de säkert i plantan fått se sin framtida bergning.

Gif arbetareföreningens handelsrörelse omwårdnad i sin utweckling och den skall säkert frodas till gagn och heder för delägarne.

Icke skola wi låta wåra medtäflare få njuta glädjen af wår handelsrörelses undergång, då kan det icke annat än bli wanhedrande på samma gång som det i pekuniert hänseende owilkorligen måste bli till stor skada för föreningens framtida bestånd.

All handelsrörelse måste ha tid att utweckla sig synnerligast då en sådan börjas med tomma händer och i ett sådant predekament fordras också den största försigtighet wid hwarje handling så framt man icke i likhet med många handelsmän på kreditorernas bekostnad föredrager den samwetslösa liknöjdheten.

Låtom oß derföre ömsesidigt anförtro oß åt hwarandra uti alla inom föreningen började företag och framtiden skall säkert wisa hwad godt ett sträfsamt förbund genom ståndaktighet, enighet och inbördes kärlek kunnat uträtta.

Wid styrelsens sammanträde i lördags utsågs nya ledamöter i handelskomitéen i de afgångnas ställe; komitéen består sålunda af arbetsföreståndaren wid straffängelset, fanjunkaren Wigström (ordf.), ingeniören och lokomotivförare-förmannen Lindeberg, bokhållaren Runnström, stationskarlen Bergström och arbetskarlen Lars Nilsson (hos Barkman & Bergh).

De ur styrelsen i tur utgående ledamöterna, till följd hwaraf styrelsewal i denna månad eger rum, äro följande: skolläraren Ekeroth, målaren Norling, litteratören Westenius, waktmästaren Eriksson, materialwakten Hallengren, målaren Rundquist, handlanden Berggren, materialförwaltare Nilsson, ingeniören Gustafsson, stadstjenaren J. Andersson och målaren Borgström.

De qwarstående ledamöterna äro: redaktören Björling, fabriksarbetaren Friberg, lokomotivföraren Högström, eldaren N. Olsson, ingeniören Lindeberg, muraren Malmqwist, qwartersmannen C. P. Olsson, tapetseraren Furst, hofslagaren A. G. Olsson, löjtnanten Hedström, trädgårdsmästaren Möller och repslagaren Tideman; deßutom har efter skolläraren C. Forsén herr adjunkten Ruth blifwit inkallad såsom styrelseledamot.

Förberedande walmöte kommer att hållas onsdagen den 17 i denna månad.

Meddelanden från allmänheten.

Då man, synnerligen af personer utom arbetareföreningen, ständigt, främst bland anmärkningarna mot denna, får höra att vi hafva för många nöjen, torde det kanske ej vara ur vägen att yttra ett par ord i ämnet. "Först måste jag erkänna att klandrare och klandrarinnor hafva rätt, då de säga, att vi hafva "så roligt", kanske roligare än de sjelfva på deras nöjen med all sin stät, hafva vi på våra enkla tillställningar, hvarest deltagarnas största prydnad är deras hyggliga uppförande och den anda som här påaktas åtminstone af de flesta. Våra baler äro tillställda endast för dansens skull. — Vidare hafva vi våra sammanträden en gång i månaden och från dessa tror jag att hvarje förnuftig medlem går med den angenäma känsla, en väl använd hvilostund gifver. Det är sällan händelsen här, att musiknumrerna tjena åhörarna til accompagnement för deras konversationer eller fnissningar; ser man stundom en dylik grupp, består den aldrig af de egentliga arbetarna, utan af dessa "irrande kroppar" hvars oregelbundna löpbana gör det så svårt, ja nästan omöjligt, att bestämma hvilken klass de egentligen tillhöra, förrän de stadgat sig. — För en verkligt bildad och tänkande menniska hafva dessa sammankomster alltid något lärorikt, äfven om föredragen derstädes ej för henne skulle innehålla något nytt, ty hon ser med glad rörelse att arbetarna, såväl de qvinliga som de manliga, åhöra dessa föredrag med den lifligaste uppmärksamhet, såvida föreläsaren ej ställer sig högre på lärdomens stege än det är möjligt för den olärde att följa honom. Det är väl möjligt att samma personer som i första radens loger känna sig gripna af någon rörande tafla på scenen och gråter dervid på ett passande sätt, här skulle le, om de sågo hundrade tårglänsande blickar hänga vid dens läppar, som från vår katheder med lif och värma föredraga Tegnérs, Runebergs eller Franzéns herrliga sånger — för de bildade" så oändligt gammalmodiga, men för den på andlig näring icke öfvermätte en rik källa till kanske aldrig förr anade njutningar. Om patron A., baron B. eller kapten C. tillställer musikaliska, deklamatoriska eller dramatiska aftonunderhållningar, säger ju ingen menniska ett ondt ord derom; icke ens om dessa familjer föranstalta om föreläsningar i historien eller naturvetenskap för deras likar, skulle någon rättänkande säga annat, än att det vore gagnelikt och välbehöfligt, — hvarföre då klandra dylik anöjen inom arbetareföreningen? "Arbetarna blifva för mycket bildade" lyder det obildade svaret, hvilket torde få öfversättas så här: "Vi frukta att de i hyfsning snart torde mäta sig med oss sjelfva". Nåväl vore icke detta det önskvärdaste som kunde ske? Klagomålen öfver de lägre klassernas råhet, dess usla, ja lastbara tidsfördrif, skulle ju då försvinna. I hafven dagligen för edra ögon fattiga, ja, nästan förvildade barn, redo till snart sagdt hvilka våldsbragder som helst. — I rynken på näsorna och gå dem förbi, ty de boningar der dessa hafva sina hem äro så himmelsvidt olika edra egna. I veten att fäderna till dessa barn tillbringa deras mesta tid på krogarna, att mödrarna, nedtryckta i eländets dy, ej känna högre behof än det oskäliga djuret. I veten att hädelser och förbannelser börja dagen och slagsmål och trätor sluta den i dessa olyckliga nästen, dit civilisationens välgerningar ännu ej banat sig väg. I veten att brottslingarnas antal ökas, att osedligheten likt en kräfta griper omkring sig, och äfven ibland eder mördar mera än en af edra sköna förhoppningar. — I klagen öfver dåliga tjenare och oordentliga arbetare, men I fördragen dessa på samma sätt, som I fördragen väggohyra; I sätten eder makligt ned och förakten dem, och ehuru de plåga eder, ansen I dock för opassande att — känna något närmare till desamma.

Nu har man, och det utan att vidare störa eder maklighet, varit betänkt på att afhjelpa detta onda, och har hopp om, att det skall lyckas så småningom väcka arbetarnas sinnen och håg för ädlare tidsfördrif och förströelser, än kragar och de såkallade "dansnöjena" i staden kunna erbjuda — utom förströelser af något slag nöjer sig väl ingen — och så upphäfves ett härskri, värre än det Isralitiska barnaskriket utanför Girichos murar, öfver för mycken bildning. Arbetareföreningens bildningsanstalter och bildningsmedel äro ej af den beskaffenhet att de medelst snällpress frambringa dessa tyvärr alltför talrika frukter, hvilkas yta är grann och prunkande som frukterna vid döda hafvets stränder, men tomma och onyttiga som dessa; halfbildade herrar och mamseller trifvas ej här, hvarest arbete är dagens lösen och nöjet ett bildningsmedel, och ej ett sätt att "döda tiden". Våra läslokaler besökas af unga och gamla, vårt lånbiliothek anlitas flitigt. — Är ej en familj, samlad kring en far, som läser högt för de sina efter slutadt arbete, en vackrare tafla, än en supande husfader, en trätande husmoder och gråtande barn?

Några undra än — krogvärdarne hafva ej skäl att vara missnöjda med våra nöjen och dessa våga, för skam skull, ej "låtsa omet". Väl voro om våra förnäma vedersakare sade med Hobersgubben: vi vilja ej vara sämre än dessa. Arbetareföreningens

bildningsmedel och nöjen hafva till mål att visa arbetarna arbetets ära, att lära dem hysa aktning för det yrke de drifva och för sig sjelfva; och den arbetare som gör detta skall äfven veta att förskaffa sig aktning af andra.

Det är en vida behagligare känsla att kunna högakta än nödgas förakta dem, med hvilka vi dagligen äro i beröring; och vi må nu stå aldrig så högt i samhället "alla behöfva vi hvarandras hjelp", äfven om vi tyvärr alltför ofta glömma, att "alla äro vi vid lifvets början och vid dess slut hvarannan lika", d. v. s. "alla äro smålänningar inför vår herre".

Arbetarens dag är ofta mörk och tung, klandra honom ej för det han vill roga sig på sina korta och få fristunder, utan lägg bort all småaktig afundsjuka och hjelp oss, om du kan, att förädla arbetarnas tidsfördrif och de skola tacka dig genom en hederlig vandel.

E. P.

Herr Redaktör!

Då jag i söndags hade det nöjet att bevista maskeraden i arbetareföreningen, får jag anhålla om, att HH. behagade publicera dessa, som jag tror, befogade anmärkningar.

Hvad som först faller i ögonen är den enkelhet och sparsamhet, som utan undantag gör sig gällande vid damernas toiletter. Alla dessa den fina verldens utstofferade galenskaper äro härifrån bannlysta, och hvart man blickar, finner man den enkla, unga flickan, anspråkslös, naturlig och älskvärd utan koketteri och tillgjordhet.

I andra handen måste man beundra den stränga ordningen, så ytterst nödvändig, om glädje och trefnad skall kunna existera. Komiténs medlemmar, ordningsmännen, marskalkarne, alla fylla sina platser på ett sätt, som bevisar, att de inse det ansvarsfulla i sina obehagliga och otacksamma befattningar, samt äro beslutade att fylla sina pligter, till trotts för alla obehag. Utrymmet medgifver ej, att man säljer ett obegränsadt antal biljetter; man förskaffar sig då en till läktaren, men tager genom list likväl plats på dansplanen. Följden häraf blifver, att denna uppfylles af menniskor, så att nöjet förderfvas för alla. Då som jag redan sagt, ordningsmännen med den största samvetsgranhet fullgöra sina skyldigheter, måtte detta ensamt tillskrifvas ett ytterligt småsinne hos några af föreningens medlemmar, samt ett falskt begrepp om deras ställning såsom sådana. En medlems skyldighet är, att noga ställa sig alla reglementen och föreskrifter till efterrättelse, att nitiskt bidraga till ordningens vidmakthållande, samt att räcka en hjelpsam hand dervid. Underlåtelse häraf kan ej ens ursäktas den danslystna och obetänksamma ungdomen, så mycket mindre äldre personer.

Vid detta tillfälle varseblef jag att en del män af de s. k. bättre klasserna, hvilka med våld sökte att intränga i salen, oaktadt de ej hade andra än sina medlemsbiljetter att uppvisa. Då ordningsmännen fullgjorde sin pligt och afvisade de närgångna, blefvo de förre bemötte på ett mindre passande sätt. Att en allmänt aktad man, som hittills med rätta åtnjutit tillit och förtroende, nedlät sig att deltaga i detta motstånd, förblir för åhörarne en oförklarlig gåta. När man icke af en sådan man kan vänta aktning för föreskrifter och nit för ordningens vidmakthållande inom föreningens lokal, hvad kan man då vänta af den "obildade" arbetaren. Likväl är det ett faktum, att den sednare sällan förgår sig, och aldrig har det händt, att han förebrår en ordningsman, derför att denne fullgör sin pligt.

Då stadgarne nu skola omarbetas, vore det måhända skäl att inrycka något stadgande, som strängt bestraffar dylika motsträfvigheter.

Opartisk åskådare.

Utrikes.

Konungen af Italien har betänkligt insjuknat i skarlakansfeber. Under några dagar swäfwade han emellan lif och död, men är nu så paß på bättringswägen, att ingen fara finnes för hans lif.

Från Spanien meddelas i utländska tidningar följande underrättelser:

I fyra dagar ha de olika partierna inom spanska riksförsamlingen haft sammankomster för att komma öfwerens om konungawalet. Progressisterna (med Prim såsom ledare) och demokraterna räkna omkring 130 a 140 medlemmar och ämna rösta på hertigen af Genua; unionisterna deremot (med Serrano och Topete såsom ledare) äro 60 a 70 till antalet och understödja hertigens af Montpentier kandidatur. Imparcial tror att af 209 monarkiskt sinnade röstande 166 skola afgifwa sina vota till förmån för hertigen af Genua.

I Frankfurt, Wiesbaden och Darmstadt förmärktes i lördags på aftonen kl. omkring 6 häftiga jordstötar, och likaså följande söndagsmorgon kl. 4 i Rhenhessen, Nassau och Storkenburg. Efter hwad man berättar från Darmstadt, warade den häftigaste stöten omkring 10 sekunder och gick söderifrån norrut. På ett ställe skall man ha känt 30 skakningar.

En anekdot ur Carl XII:s lefnad.

Carl XII, "den store konungen", låg i Bender. Det deltagande bekymmer, hwarmed hwarje swenskt öga under denna tid riktades åt söder, och den innerliga längtan, hwarmed man emotsåg den dag, då man åter inom egna landamären finge helsa den på bedrifter så rika, ehuru af ett oblidt öde swårt pröfwade hjelten, delades äfwen i fullt mått af hans trogna undersåter i Pommern. Detta bewisade äfwen byamännen uti en by i swenska Pommern, nära Stralsund. En söndag sammankallades dessa efter slutad gudstjenst till en wigtig öfwerläggning af åldermannen, som uti ett lämpligt tal till de närwarandes behjertande framställde: hurusom deras älskelige konung, efter den olyckliga drabbningen wid Pultawa, af omständigheterna twingades att uppehålla sig bland turkar och hedningar uti staden Bender och allt hitintills förgäfwes blifwit återförwäntad till sitt land och rike. Orsaken till hans majestäts uteblifwande trodde åldermannen förnämligast wara brist på nödiga respenningar, hwarföre han i hjertliga ordalag uppmanade sina wänner att efter råd och lägenhet sammanskjuta en summa, hwilken ofördröjwadt borde tillställas konungen, för att underlätta och påskynda hans afresa från Bender. Wår hederlige ålderman talade ej till döfwa öron, och snart befann sig den betydliga summan af 100 dukater uti hans händer; men den låg derföre icke uti konungens. Att få saken bragt så långt war likwäl icke den lättaste knut att lösa. Snart framträdde dock modigt en ung bonde och förklarade sig beredwillig, att såsom byalagets ombudsman framskaffa och uti konungens egna händer nedlägga penningarne. Efter att hafwa blifwit behörigen utrustad med respenningar .m m., satte sig wår pomrare på sin hulliga klippare och styrde kosan åt söder; ty att Bender låg ungefär i detta wäderstreck, det wißte han — icke mer. Men hwad wille han wäl weta mer! Hans friska, hurtiga hjerta och hans warma tillgifwenhet för konungen, som han for att uppsöka, war den kompaß, efter hwilken han styrde, och att den wisade rätt, ådagalade utgången. Hwilka äfwentyr, swårigheter och faror han hade att bestå och bekämpa, kunna wi lätt föreställa oß, då wi erinra oß de trakters wildhet, genom hwilka en god del af hans långa, okända färd ledde honom. De närmare omständigheterna rörande wår ridderlige bondes färd äro oß okända; man kan ej ens säga, huru länge han dröjde på wägen. Det enda wi wete är, att han, sedan hans reskassa småningom blifwit tömd, försålde allt hwad han kunde umbära och slutligen äfwen sin häst, hwarefter resan fortsattes till fots.

Carl XII belägrades redan i sitt qwarter i Bender, då en dag en tysk bonde, klädd i utslitna kläder och utan skor, anmäler sig wid turkarnes förposter, bedjande att blifwa förd till swenska konungen, emedan han, såsom sändebud från dennes undersåter, hade att till densamme framföra ett ärende af högsta wigt. Wäl torde den turkiske höfwitsmannens blickar med hånlöje hafwa fallit på den till utseendet lumpne bonden, dock tillät han, af wördnad för den monark, saken rörde, att bonden ledsagades till porten af konungens qwarter. Efter tillbörliga bultningar och nöjaktiga swar på de frågor, hwilka inifrån gjordes, öppnades porten och bonden trädde in på gården. Här möttes hans öga genast af följande föremål; närmast porten låg en nyß slagtad häst, på hwilkens lekamen slagtarens knif ännu höll på att beskrifwa sina hieroglyfer. Det war konungens lifhäst, hwilken nu skulle bewisa sin herre och hans drabanter den sista tjensten med att stilla deras hunger, ty de ledo brist på det nödwändigaste. Nära intill satt på en trädstam en ung reslig man med höghwälfd panna och klädd i en enkel blå rock. Det war Carl XII. Wid bondens inträde wände sig konungen till sin trogne följeslagare v. Rosen, som äfwen nu stod wid hans sida, sägande: detta är säkert en pommersk bonde. På tillfrågan hwem han sökte, swarade bonden: Hans Majestät konungen. Denna gaf sig genast tillkänna och sporde bonden om hans ärende. Hwilka mägtiga känslor nu swällde i wår pomrares barm, hwad den tår betydde, som dallrade i hans öga, hur rörande dessa enkla ord woro, som flöto öfwer hans läppar, då han böjde knä wid hjeltens fot och i hans hand nedlade den wälförwarade skinnpungen med de 100 dukaterna — detta förmår swårligen någon skildra. Äfwen så swårt torde det blifwa att beskrifwa konungens öfwerraskning och glädje, man kunde säga förtjusning öfwer detta sällsporda prof på undersåtlig trohet och tillgifwenhet. Efter några ögonblicks begrundande blottade konungen sin wärja och sade: med detta goda swärd dubbar jag dig härmedelst till riddare och adelsman, såsom lön för den wackra hjeltemodiga gerning du utfört. Nej, eders majestät, swarade bonden, detta wore en fåfängt förspilld nåd, ty jag är en god bonde men skulle blifwa en dålig riddare, deßutom torde E. M. i sådant fall uti adeligt stånd böra upphöja hela byalaget, ty hwar och en af mina kamrater stod färdig att med gladt hjerta och willig håg åtaga sig det ärende, som jag nu fullgjort, men i händelse E. M. genom någon nådebewisning wille betrygga byalagets wälstånd och lycka, så emottage wi en sådan med tacksamt hjerta.

Konungen lät derpå uppsätta ett dokument, hwaruti byalagets ädla nit för sin konungs wäl, och den unge bondens lyckligt utförda beskickning först omtalas, derpå frikallas byalaget från alla slags utskylder för ewärdeliga tider, och dokumentet slutar med ungefär följande ord: "Och förutsätte Wi, att hwarje Regent, under hwars spira Wårt kära Pommern komma att lyda, respekterar detta Wårt Konungsliga bud, så framt han eger den ringaste heder. Till yttermera wisso hafwa Wi detta med Wår egenhändiga underskrift och Wårt Konungsliga Sigill bekräfta welat." Med detta dokument på fickan och beledsagad af några bland konungens veteraner återwände wår äfwentyrare till sin by i Pommern. Konungen följde snart efter. Dokumentet nedlades såsom en helgedom inom glas och ram uti byns kyrka, och der skall det finnas ännu i denna stund wälbewaradt. Följden har warit den, att byns samtliga inwånare under alla reaementsförändringar warit befriade från alla onera, hwarföre de äfwen skola wara mycket wälmående, till och med rika. Efter preussiska konungen Fredrik Wilhelms uppstigande på thronen, wille wederbörande uppbördsmän icke fästa uppmärksamhet wid sagde dokument. Byalaget sände derföre ombud till Berlin, hwilka skulle söka att få tillträde hos konuogen. Efter att hafwa tagit tillbörlig kunskap om fribrefwet, tecknade konungen egenhändigt följande ord derpå: "Wår frändes Kungliga ord är äfwen oß heligt. Fredrik Wilhelm."

Jernvägen och kyrkogården.

Af Björnstjerne Björnson.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Han hade icke sett honom sedan den qvällen på stämman, och sådan förvandling hade han ej tänkt sig möjlig. Ty detta var ingen segrare! Det tunna, mjuka håret var mycket glest, ansigtet mycket magert och sammantryckt ögonen infallna och röda, den starka halsen hoptorkad till skrynklor och senor. Han förstod i ett ögonblick, hvad denne man hade genomgått, greps af ett plötsligt och starkt medlidande, ja, kände något af den gamla kärleken till honom, Han bad för honom till Gud, och satte sig bestämdt för att söka upp honom efter gudstjensten, men Lars hade dessförinnan aflägsnat sig. Knut tänkte besöka honom ännu samma qväll. Hustrun höll honom dock tillbaka. "Lars är en man," som knappast kan bära en tacksamhetsskuld; håll dig undan, tills han likasom af sig sjelf kan göra dig en tjenst och då kanske också sjelf kommer hit."

Men han kom icke. Han visade sig en och annnan gång vid kyrkan; men eljest ingenstädes, och med ingen umgicks han. Deremot tog han nu ihop med sin gård och hela sitt arbete med en sådan våldsam kraft, som om han på ett år ville godtgöra, hvad han hade försummat i många; det fanns ock folk, som sade, att det behöfdes.

Jernvägsarbetena i dalen begynte mycket snart. Då vägen skulle gå alldeles förbi hans gård, ref han ned den del af hufvudbyggningen, som vette ut mot banan, för att bygga upp en stor och vacker altan; ty gården skulle väl visa sig. Man höll just på härmed, då skenorna blefvo på försök nedlagda för grus- och timmerkörning till banan och ett litet lokomotiv åkte fram. Det var en vacker höstqväll då den första gången skulle fara nedöfver. Lars stod på sin trappa för att höra signalen och se den första rökpelaren; allt gårdsfolket stod omkring trappan. Han såg ut öfver bygden, som låg der i solnedgången, och han kände, att man måste ändå minnas honom, så länge ett tåg brusade fram genom den fruktbara dalen. Det smög sig liksom litet försonlighet in i hans själ. Han såg mot kyrkogården, hvaraf en del stod qvar med sina kors, som böjde sig mot jorden, men en del var nu jernvägsbank; han visste knappt, hvad han nu tänkte och kände; — då pep den första signalen, en stund efter kom tåget långsamt arbetande, röken stod i luften blandad med gnistor, ty det var furuved man brände; vinden gick emot gården, så att folket der snart stod insvept i röken; men alltsom denna drog undan, såg Lars tåget arbeta sig ned utför dalen — lik den starka viljan.

Han var tillfreds och gick in som från ett långt dagsverke. Hans farfars bild stod för honom i denna stund. Farfadren hade höjt slägten från uselhet till välstånd; en del af hans medborgerliga ära hade strukit med dervid, det var sannt, men fram hade han kommit ändå! Hans fel voro den tidens fel; de funnos på de osäkra gränserna af den tidens moraliska begrepp; hvar tid har sina osäkra gränser i den vägen och sina offer för att få dem säkrare.

Heder öfver honom i hans graf; ty han hade lidit och arbetat! Frid vare med honom! det måtte vara godt att få ro till slut. Men han fick ju icke ro för sonsonens ofatta äregirighet; han var ju nu uppkastad ihop med grus och sten? Strunt i det; han måtte väl fröjda sig deråt, att sonsonens arbete gick hän öfver hans hufvud.

Under dessa tankar hade Lars klädt af sig och gått till sängs. Farfadrens gestalt smög sig åter fram för honom. Hvad ville han hafva? Nu måtte han väl vara tillfreds; ty slägtens ära brusade öfver hans graf. Hvilken annan hade en sådan hviloplats? Men hvad var detta? Dessa två ofantliga eldögon och detta fräsande, susande, det är ju icke lokomotivet längre, ty det viker af från banan. Det kommer från kyrkogården och rakt emot huset i en ohygglig rad. Eldögonen äro farfadrens, och tåget bakefter är hela skaran af de döda. Det går oupphörligt fram emot gården, larmande, brakande, gnistrande. Fönstret brinner i återskenet af de dödas ögon! . . . han försökte sansa sig med våld, ty det var en dröm naturligtvis, bara en dröm; vänta dock tills

jag vaknar... se så: nu är jag vaken, kom nu I stackare! Och se: de kommo verkligen från kyrkogården, kastande undan banan, skenorna, lokomotiv och tåg, så att alltsamman med stort dån sjönk i jorden. Der blef gräsvall med kors och grafvar som förr och alldeles stilla och lugnt. Men väldiga som kämpar kommo de sjelfve, och psalmen: "Låt de döda hafva ro" gick framför dem; han kände den, ty den hade nu i alla dessa år dagligen brusat genom hans själ; nu kom den för att blifva hans grafsång, ty detta var döden och dödens syner. Kallsvetten perlade fram öfver hela hans kropp, ty närmare och närmare... och se der, mot rutan, der tryckte de sig nu, och han hörde dem nämna sitt namn. Förfärans makt grep honom, han arbetade för att få fram ett rop, ty det ville qväfva honom, en död kall hand grep i hans strupe, så att han med våld fick rösten lös till ett förtvifladt: Hjelp mig! — och vaknade. I detsamma krossades fönstret utifrån, så bitarne flögo ända till honom i sängen: han sprang upp, der stod en i det krossade fönstret och omkring denne rök och lågor: "Gården brinner, Lars, nu ska' vi hjelpa dig ut"! Det var Knut Åkre.

Då han åter kom till sans, låg han ute i skarp blåst, som isade hans lemmar. Det fanns icke en menniska hos honom; han såg gården brinna till venster, rundt omkring honom betade och bölade hans boskap, svinen rotade sig förskräckta tillsammans, bohaget låg kastadt öfverallt, och då han skulle se sig om, satt der också en varelse på en tufva tätt bakom honom och grät. Det var hustrun. Han ropte på henne; hon for ihop: "Herren Gud vare tack, att du lefver"! Hon kom till honom och satte sig, eller rättare föll ned framför honom: "O, Gud, o Gud, nu ha vi väl fått nog af den jernvägen"? — "Jernvägen"? sporde han; men hade icke förr sagt det, än han med en rysning hade fattat alltsammans: det var naturligitvis gnistor af lokomotivet, som hade fallit i hyfvelspånorna framför den nya väggen. Han blef sittande tyst och försjunken i tankar; hustrun vågade icke tala, men försökte att finna kläder åt honom; ty de hon hade bredt öfver honom medan han sof hade fallit af. Han såg hennes omsorg under tystnad, men som hon nu låg der framför honom på knä, för att breda öfver hans ben, lade han handen på hennes hufvud. Hon föll strax med ansigtet i hans sköt och grät högt; han hade ju märkt henne! Men Lars förstod henne nu och sade: "Du är den endaste vän jag har". Skulle det också kosta hela gården för att få höra detta ord, kunde det för henne vara detsamma; ty hon blef så glad, att hon fick mod, och så sade hon, i det hon steg upp: "ty det är ingen annan, som förstår dig än jag".

De talte nu vidare om, huru allt detta gått till, eller rättare, han teg, medan hon berättade. Knut Åkre hade varit den förste, som sett branden, hade väckt sitt folk, sändt qvinnorna ut kring bygden och sjelf med karlar och hästar kommit till det brinnande huset, der alla sofvo. Han hade sedan ledt släckningen och bergningen, och Lars hade han sjelf burit ur den brinnande stugan hit till venster, derifrån vinden kom, — hit ut på kyrkogården!

Och som de talte härom, kom en raskt åkande uppför vägen och tog af nedåt kyrkogården, der han steg af. Det var Knut, som hade varit hemma efter sin kyrkovagn, densamma, hvari de så mången gång hade åkt tillsammans till kommunalnämnden. Nu skulle Lars sätta sig upp och åka hem med honom. De gåfvo hvarandra handen, den ene sittande, den andre stående. "Nu får du allt komma med mig", sade Knut. Utan att svara reste den andre sig, de gingo bredvid hvarandra bort till vagnen, Lars blef upphjelpt, Knut satte sig hos honom. Hvad de talte om medan de åkte, eller sedan i den lilla kammaren på Åkra, der de voro till långt in på morgonen nästa dag, är icke kändt. Men från den dagen voro de, oskiljaktige som förut.

Så snart olyckan träffar en man, se alla, hvad han är värd. Derför åtog bygden sig att uppföra Lars Högstads hus, större och ståtligare än något annat i dalen. Han blef åter ordförande, men med Knut Åkre vid sin sida, och derefter gick ingenting sönder dem emellan.

(Slut.)

Uttydning till Charaden i N:r 45: Hallon.

Blickar i Tittskåpet.

Intressant upptäckt. En läkare i Paris, doktor Bernier, har nyligen wisat hwad elektriciteten är i stånd att uträtta. Denna ädla människowän anwänder nämligen den elektriska gnistan till att bleka näsor, hwilka genom en fortsatt Bachusdyrkan antagit en fortfarande hög färg. Så har han nyligen åt en förnäm dam, återgifwit den aristokratiska harmonien i hennes hy, i det han åter planterade liljor, der hwarest en tät rosenbuske otillbörligen hade skjutit upp. Denna upptäckt wäcker icke endast i medicinska, utan äfwen i drickande kretsar ett stort uppseende, och underdoktorn lär wäl snart komma att taga patent på sin kurmetod icke blott i Frankrike, utan äfwen i andra länder.

Klent kalas. Då skalden Wadman en gång war på bjudning, förplägade han sig så grundligen, att han om aftonen ej kunde fortskaffa sig hem, utan måste "kinesa" hos wärden på en soffa, från hwilken han under natten föll af. Om morgonen, när han begaf sig derifrån tyckte han likwäl, att det hade warit strunt till kalas, "ty nykter" sade han "kom jag hit, nykter går jag härifrån".

En af wåra konungar kom en gång på en resa genom en småstad, der stadens borgmästare gjorde honom sin uppwaktning. Konungen kände honom icke, hwarföre han frågade honom hwem han war. "Jag är," swarade borgmästaren med wigtig min, "**eders majestäts öfwerhufwud** här på platsen."

"Hm," swarade konungen öfwerraskad, "det anade oß icke, att wi skulle finna **wår öfwerhet** här."

Underwisning i tiggareyrket. En krönikeskrifware i en utländsk tidning införer uti sin krönika följande tillkännagifwande, som han funnit uppklistrade å ett af Londons gathörn:

Konsten att tigga inhemtas genom sex lektioner.

Professor Lazare Roonay tager sig friheten meddela allmänheten att han bildat en skola för teoretisk och praktisk underwisning i allt hwad till tiggareyrker hörer.

Hwarje hederlig och stadgad person med wanligt sundt förnuft kan genom en kurs af sex lektioner sätta sig i tillfälle att lefwa angenämt på allmänhetens bekostnad, utan att behöfwa frukta någon politisk revolution. Professorns wilkor äro mycket billiga.

Han mottager äfwen barn till uppfostran mot facilt pris. De barn som åt honom anförtros få, äfwen om de äro mycket unga, lära sig att antaga en hel mängd olika skepnader, och detta utan att de till helsan eller i annat afseende behöfde lida något mehn.

Mot en wiß afgift angifwas de gator der det bäst lönar sig att tigga.

Professor Roonay har ett stort förråd af wäl gjorda intyg af myndigheter äfwensom af allehanda skråmor, ärr efter bösskott och andra blessyrer m. m., allt förträffligt imiterande naturen.

Kloka och lämpliga qwinnor kunna, mot erläggande af en måttlig afgift pr dag, få hyra sig små barn, som kunna uppgifwas wara twillingar eller trillingar, och hwilkas yttre är egnad att wäcka medlidande på gatorna. Professorn åtager sig att skaffa hundar åt de blinda, kryckor, plåsterlappar, med ett ord allt hwad som för denna industri kan wara behöfligt. Beställningar expedieras skyndsamt och tystlåtet; adreß Princeß Street n:o 21.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Diskussions-sammanträde

anordnas i föreningens sal Fredagen den 12 November kl. 8 e. m.
Ämne: **Om Konsumtionsföreningar.** (Fortsättning.)

Förberedande valmöte.

Föreningens medlemmar kallas till förberedande möte, för det stundande valet af styrelseledamöter, Onsdagen den 17 November kl. 8 e. m.

Styrelsen.

Dansnöje

anordnas i föreningens sal Söndagen den 14 November. Dörrarne öppnas kl. ½ 7; dansen slutas kl. 11. Biljetter à 33 öre till dansplanen samt 25 öre till gallerierna säljas i föreningens uppbördsrum Fredagen den 12 och Lördagen den 13 emellan 3—9 e. m. samt Söndagen den 14 från kl. 5 e. m. i biljettkontoret. Endast föreningens medlemmar hafva tillträde, hvarför qvitterad medlemsbok torde vid biljettköpet uppvisas.

Obs. Ordningsmännens första afdelning behagade tjenstgöra.

Komitén för bildning och nöje.

Manskören

sammanträder under nästa vecka Fredagen den 19 och Lördagen den 20 å vanliga tider.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Måndag kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Ordningsmannakåren inom Malmö arbetareförening är sålunda organiserad.

Förman: repslagare G. Tideman.

Vice förman: Värdshusidkaren Å. Silfver.

Första afdelningen: Packhuskarlarne Sven Nilsson, P. Pehrsson och M. Jönsson, mätarne Nils Möller och Olaus Ohlsson, murarne P. Rosenqvist och Carl Österberg, bryggarne P. Holmberg, och Lars Svensson samt tunnbindaren Löfström.

Andra afdelningen: Bagarne J. Christensson och Ivarson, vaktmästaren Grip, sergeanten Ferd. Schön, tobaksspinnare Brandt, sadelmakaren O. Nilsson, skomakaren P. Rosberg, cigarrmakaren Wiberg, gördelmakaren M. Andersson och sjåaren Pehr Nilsson.

Tredje afdelningen: Sjåaren M. Christoffersson, stensättaren L. Persson, smederna Holmberg och Björklund, glasmästaren Wahlström, bryggaren H. Nilsson, tunnbindaren Möllerberg, handlanden P. Ohlsson, smeden J. Billgren och drängen Nils Pehrsson.

Fjerde afdelningen: Auktionsringaren J. Rosenqvist, timmergesällen Rosengren, bokbindaren N. Wirén, timmermannen C. Andersson, sjötullsvaktmästaren C. Jönsson, smeden C. Cederholm, svarfvaren F. Gellström, tunnbindaren Andersson, mätaren M. Jeppsson och timmerkarlen Per Jönsson.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

November månad:

Fredagen den 12. Muraren Carl Österberg.
Lördagen den 13. Bryggaren P. Holmberg.
Söndagen den 14. Bryggaren Lars Svensson.
Måndagen den 15. Tunnbindaren Löfström.
Tisdagen den 16. Bagaren J. Christensson.
Onsdagen den 17. Bagaren Ifvarsson.
Thorsdagen den 18. Vaktmästaren Grip.
Fredagen den 19. Sergeanten Schön.
Lördagen den 20. Tobaksspinnaren Brandt.
Söndagen den 21. Sadelmakaren O. Nilsson.

Malmö Borgaresångförening

anställer en Musikalisk Soiré med dans å salen i Handtverksföreningens hus, Söndagen den 14 November. Biljetter och programmer härtill kunna erhållas från och med nästa Fredag hos Urfabrikör C. Lejsander mot 1 rdr för Herre och 75 öre för Dam samt 50 öre för Barn. Soirén börjas kl. 7 e. m.

OBS. Sångföreningens passiva ledamöter behaga till inträde begagna sina medlemskort.

Styrelsen.

Föreningen för Läkarevård och Medicin.

De medlemmar af denna förening, som icke erlagt **andra** terminens afgift, anmodas att densamma erlägga till undertecknad med det snaraste. Familjer, som önska ingå i föreningen, erhålla, mot erläggande af 2 rdr 50 öre, en biljett som berättigar dem till fri läkarevård och medicin till den 1 April 1870. Malmö den 4 Nov. 1869.

N. O. Friberg,
Gasverksgatan N:r 15.

Skarpskyttar,

som innehafva kronans exercis- samt skarpskyttecorpsens gevär, skola i denna vecka aflemna nämnda gevär till förrådet för dess behöriga rengöring och reparation.

Malmö den 1 Nov. 1869.
På Styrelsens beslut:
Förrådsförvaltaren.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 47. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Thorsdagen den 18 November | Malmö, C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | 1869.

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Annonser intagas i Bikupan till det billiga priset af 5 öre pr rad. Malmö Arbetareförenings medlemmar erhålla födelse- och dödsannonser gratis införda.

Bikupan utkommer hwarje torsdags afton kl. 6.

Lösnummer af tidningen försäljas å följande ställen:
Tidningens boktryckeri.
Arbetareföreningens handelsbodar.
Arbetareföreningens läslokal.
Hr P. Delang wid Stortorget.
Hattstofferare J. J. Asp wid Lilla torget.
Handl. W. Ekström, Ostindiefararegatan N:r 37.
Handl. O. Berggren.
Bagare Jonsson wid Caroli kyrka.
Handl. Cederberg å östra förstaden.
Hr Piltz å Lugnet.
Handl. H. Olsson, södra förstaden N:r 69.

Predikotur.

26 Söndagen efter Trefaldighet.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. ½8 med dem som bo på Södra förstaden från och med N:r 74 till och med N:r 77 samt Terningholm.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I morgon Fredag kl. 5 e. m. hålles Bibelförklaring i S:t Petri kyrka af Prosten Olin.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Dödsfall.

Att Gud den Högste af Sin ewiga och oföränderliga wishet behagat genom 5 dagars swår sjukdom från detta lifwet hem till Sig kalla min ömt älskade hustru **Agnes Maria Josefina Björklund** född Hofberg, som lugnt och stilla afled den 11 November, kl. 6 f. m., i en ålder af 44 år, 2 månader och 10 dagar, djupt sörjd och saknad af efterlefwande make och ett barn, slägt och wänner, warder härmed tillkännagifwet.

Malmö i November 1869.

N. H. Björklund.

Inrikes.

Stockholm.

F. d. skomakare-embetets medlemmar hade i lördags afton en festlig tillställning i embetets hus wid hörnet af Bollhusgränden och Slottsbacken, i anledning deraf att denna dag war den 90:de årsdagen sedan ifrågawarande hus, af dåwarande skomakare-åldermannen Gabriel Timan inköptes för embetets räkning. Aftonen förflöt särdeles angenämt. Skålar druckos, tal höllos både för döde och lefwande och wackra verser upplästes.

Kakelugnsmakaregesällernas sjuk- och begrafninskassa. Denna kassa har warit föremål för flera öfwerläggningar bland sina delegare, huruwida den skulle bibehållas eller fördelas dem emellan. Enligt enhälligt fattadt beslut, fördelades medlen i fredags afton mellan kassans 23 delegare. Wälkomstbägaren, kassakistorna m. m. inköptes af några delegare för att bewara minnet af det goda, som denna inrättning under skråtiden haft med sig.

Industrielt. I Brunkebergs hotell har man öppnat en utställning af leksaker från Gemla fabrik i Småland. Det är en familjefader, som genom denna försäljning söker att erhålla kapital, för att kunna drifwa fabriken i stor skala samt bygga den på solida grunder. Hufwudstadens tidningar uppmana allmänheten att göra sina uppköp derstädes, och om någon skåning innan julen skulle förirra sig till hufwudstaden, torde han ej underlåta ett besök å hotellet och göra några inköp, för att derigenom uppmuntra den swenska industrien.

Isralitiska ynglingaförbundet firade den 10 November sin femtioåriga födelsedag. Deß ändamål har warit, att bispringa nödlidande trosförwandter, och de hafwa så wäl lyckats häri, att under detta halfwa sekel man aldrig hört talas om en jude inom hufwudstaden, som warit försjunken i laster eller fattigdom. Denna sammanhållning och gemensamhetsanda mellan judarne är äfwen orsaken till, att detta landsflyktiga folk utan fosterland kunnat i sekler bibehålla sin individualitet, oaktadt man gjort allt för att förtrycka det.

Malmö.

Weckans händelser.

Dom. Sedan nu ransakning är afslutad med de för mordbranden å Heßleberga gästgifwaregård anklagade Hans Swensson, Jacob Hansson och Ola Berthelsson, afkunnades i Fredags deras dom. För mordbranden dömdes alla tre till 8 års straffarbete samt förlust af medborgerligt förtroende för alltid. Jakob Hansson dömdes deßutom till 4 månaders straffarbete för första resan stöld, men kunde ej, af brist på bewisning, fällas för förfalskning och hot mot annans egendom. Domen kommer att underställas hofrättens pröfning.

Märkligt mål. För någon tid sedan ålade högsta domstolen härwarande fattigwård, att till förre ladufogden Jöns Jönsson utbetala i understöd 50 öre för hwarje dag. Denna dom wäckte öfwer hela landet ett lika rättwist som obehagligt uppseende, emedan derigenom hwilken lathund som helst kan tillpocka sig penningunderstöd, utan att fattigwården eger makt att twinga dem till arbete för den hjelp de undfå. I början af detta år fann styrelsen för godt, att nedsätta understödet till 33 öre per dag, men har nu Jöns Jönsson uttagit stämning å fattigwårdsstyrelsen, och är denna dömd af landshöfdingeembetet, att till nämnde person utbetala 50 öre per dag. Detta är i sanning en oförklarlig dom, som kommer att öka kommunens utgifter till oberäknelig grad. Om ej ändring sker, dröjer det säkerligen ej länge förr än den flitige arbetaren får underhålla en massa lättjefulla warelser, och hwem will då arbeta, om han utan detsamma kan erhålla sitt uppehälle?

Om betydelsen af godt år för wåra jordbrukare kan man göra sig ett begrepp genom efterföljande lilla exempel, som wi anföra efter Sköfde tidning:

En bonde, hemma i —la, eger derstädes ¼:dels hemman. Ehuru han alltid warit arbetssam och "rädd om styfwern", har han det oaktadt fördjupat sig i skuld, ty då han köpte sin gård för 20 år sedan, hade han blott 800 rdr att afbetala första köpeskillingen med och inköpa kreatur samt nödwändiga husgerådssaker. Med sin hustru fick han inga andra kapitaler än arbetsdygd och förstånd att sköta sitt hus. Emellertid måste penningar lånas, familjen förökades, och bondens tegar gåfwo knappt medelmåttig skörd. Kreditorerna, hederliga grannar, ansatte honom ej, då de sågo hur han sträfwade från morgon till qwäll, och då han ordentligt erlade räntan. Och så kom den wälsignelsebringande hösten 1869, kanhända det rikaste år, som warit på 50 år. Wår bonde fick en owanligt rik skörd på allt. Han har ock dragit stor nytta deraf, ty redan har han sålt spanmål för 600 rdr och hoppas att, utan att taga sig för nära, kunna sälja för 1000 till, potatis inberäknad. Härigenom blir han i stånd att kunna till det mesta "slå ihjel sina hyggliga björnar". I wanliga år har han ibland kunnat sälja spanmål för 300 till 400 rdr och knappt det.

Om folkbankers beskattande skrifwes i Ner. Alleh.: Det har förut blifwit nämndt, att ännu i denna stund äro de flesta tyska folkbanker efter snart tjugoårig werksamhet icke heskattade, enär tyskarne anse dessa inrättningar såsom mera utwecklade sparbanker, som heldre böra nödtorftigt skyddas, än möjligast kringskäras.

Genom en i fjol antagen folkbankslag erhöllo folkbankerna i Preussen m. fl. tyska länder åtskilliga rättigheter, som icke förut woro dem förunnade. I följd häraf, och då skattehungern i Preussen gjort wederbörande uppfinningsrika och glupska, blefwo i en del orter folkbankerna af wederbörande magistrater påförda kommunalskatt. Deröfwer har klagan förts, och nu finner man i sedsednaste numret af Schulze-Delitzschs "Blätter für Genossenschaftswesen" twå utslag från högre och högsta rätt, genom hwilka folkbankerna i Dirschau och Zeitz blifwit fritagna från skyldigheten att erlägga kommunalskatt, och magistraten i Zeitz, som redan uppburit sådan beskattning, ålagd att afsätta densamma och meddela derwarande folkbank, att skatten får återlyftas.

Så bedömes och behandlas i Tyskland den redan fast rotade folkbanksrörelsen. Här i Swerige söker man med taxor hämma eller åtminstone beswära deß första steg.

Ett patent har nyligen blifwit uttaget i Amerika på ett sätt att wattna hästar på resor, bestående uti att begagna ihåligt betsel med små hål i munlaget. En kautschuk-slang går från ena sidan af betslet fram till wagnen, och genom att trycka på en säck af kautschuk, som innehåller watten, kan kusken wattna hästen när han behagar utan att behöfwa stanna. För ridhästar hänger wattensäcken öfwer hästens hals eller på sadelknappen.

Georg Peabody. Om denne man som nyligen aflidit i London skrifwes, att han war en af menskligheten sanne wälgörare, en man, om hwilken man med rätta kan säga, att han icke gjorde godt, för det han egde en stor rikedom, utan att han samlat denna rikedom endast för att blifwa i tillfälle att utöfwa wälgerningar. Utan att från början hafwa egt den ringaste förmögenhet, hade han genom lyckliga spekulationer förwärfwat sig ett kapital af 20 millioner; och han utöfwade med dessa en mera än kunglig wälgörenhet. Till de fattiga i London har han skänkt c:a 4 mill. Sin födelsestad — Donwers i Massachusetts — har han i åtskilliga poster skänkt öfwer en half mill. dollars, största delen till fattiga barns uppfostran. År 1852 utrustade han ensam ett fartyg till en expedition för efterforskning af sir John Franklin. Till staden Baltimore, der han som köpman hade lagt grunden till sin ofantliga rikedom, skänkte han 500,000 dollars till upprättande af ett slags universitet. Till upplysningens spridande i den stora unionens sydstater har Peabody deßutom på olika tider skänkt mer än 2 mill. dollars. I 20 år uppehöll sig Peabody i London som bankir, och det war under denna period, som han utöfwade så stor wälgörenhet mot de fattiga i den engelska hufwudstaden. Drottning Victoria erbjöd honom baron-titeln eller storkorset af Bathorden; men han afslog dessa utmärkelser. I juli månad förra året upprestes åt honom i London en staty som inwigdes utaf prinsen af Wales.

Huru skall arbetaren erhålla tillfälle att förskaffa sig kunskaper och bildning?

Denna wigtiga fråga ingår som ett hufwudmoment i wår tids sträfwanden för arbetarens höjande. Man frågar icke, hwad skall han äta eller dricka, för att blifwa en stark arbetsmaskin; liksom bonden måste wäl fodra sin häst, om denne skall uthärda att hela dagen gå för plogen; utan på hwad sätt skall arbetaren förwärfwa sig intelligens, upplysning och kunskaper, för att i samhället häfda sin ställning som menniska och medborgare. Detta är den fråga, som ännu står på dagordningen. Den som menar, att frågan blifwit löst, kan endast gå till arbetarne sjelfwe. Fråga dem, om de äro belåtna dermed, att man inrättar goda matkokningsanstalter, bygger arbetshus och fabriker samt på slutet, när ålderdomens krämpor göra arbetskrafterna domnande, skänker dem fristad i fattighuset! Fråga dem, om en skolgång till 12:te året i deras barndom bibringat dem tillräckliga kunskaper för hela lifwet! Skola ej de flesta swara: så länge

jag har helsan, skall jag nog försörja mig; men jag har fått lära för litet i min barndom. — Läs då, det finns ju böcker! — Ja wäl, men hur förstå hwad jag läser, om ingen underwisar mig. Man talar t. ex. ständigt om de stora uppfinningarne inom industriens område genom naturwetenskapernas tillämpning, men jag begriper hwarken fysik eller kemi. Mathematik skall wara en nyttig konst, när man will göra maskiner eller bygga hus och dylikt, men sannerligen jag wet hwad det ordet betyder. Om statens angelägenheter och samhällets lagar pratas hit och dit, den ene säger så och den andre så, och swårt är det att bli klok på, hwilket som är bäst, när man inte ens känner författningarne. Det är wisserligen bra att kunna tala tyska och engelska, men jag skulle wara nöjd, om jag blott kunde skrifwa swenska rätt, så att man ej skrattade åt min okunnighet i stafning och sammanfattningen af ett bref eller en skrift. — Sådant tal höres från mer än en arbetares mun. Det duger ej längre att trampa i fars och farfars spår och med deras ringa kunskapsförråd möta tidens fordringar. Man skulle då blifwa efter sin tid. Men hwad bör således göras? Det muntliga lefwande ordet i föredrag och diskussioner werkar upplysning; när det med lif och wärma utgår från hjertat, anslår det wåra innersta känslosträngar, och sätter den eljest tröga driften i rörelse för det påpekade målet. Detta är det populäraste underwisningssätt, som ännu kunnat upptänkas i werlden. Det egentliga folket begriper ett sådant språk. Fosterlandskärlek, lust och drift att werka till sina medmenniskors wäl, ädla handlingar i det allmännas tjenst, detta allt framkommer af en wäckt känsla för sanning och rätt. Wäckelsemedlet är det lefwande öfwertygelsens ord, hwilket som en flamma på hjertats altare uppwärmer och antänder sinnet. Man klagar öfwer att okunnigheten är stor. Hwarföre? Emedan folket får höra för litet. Sedan ynglingen wäl uttrampat skolåren, kommer han ut i werlden utan tillfälle till att förkofra de insigter, hwilka skolunderwisningen lagt grunden till. Och hwad han får höra är allt annat än "den wises ord", och snart blifwer sinnet kallt och dödt för högre idéer. Hwilka swårigheter hafwa ej en ung fattig arbetare att bekämpa, om han är en kunskapsälskande yngling, som söker att förskaffa sig mera bildning? Sällan kommer han i sådana sällskaper, der han får lära sig något för tankens och själens utbildning. Bildningsanstalter och skolor gifwas icke för honom; ty antingen är hans tid en ständig arbetstid, eller ock får han i "Aftonskolan" på sin höjd genomtugga samma lexslendrian, som gaf den tolfårige gossen en widrig känsla af allt hwad skola heter. Det behöfs ändamålsenliga skolor, der det lefwande intresset förmår fängsla ynglingens håg och mana honom framåt på bildningens och upplysningens wäg. Sålunda tyckes de danska folkhögskolorna hafwa fattat sin uppgift. Det fria ordet är det lifgifwande elementet. En allwarlig, högsinnad, fosterländsk och för allt sannt och skönt lifwad anda genomgår dem.

En folkhögskola för arbetare tänka wi oß inrättad ungefär på följande sätt: För att ej upptaga den tid, som behöfwes för arbetsförtjenst, måste underwisningen naturligtwis ställas på lediga tider, såsom på aftnarne eller på söndagar. Skulle man någon gång kunna komma derhän, att yngre arbetare erhölle någon timma midt på dagen, då själskrafterna icke nedtryckts af kroppens ansträngningar, för intellektuel sysselsättning, wore detta den bästa tidsindelningen för arbete och underwisning. Men tills widare måste arbetaren mest begagna aftnar och söndagar, för att skaffa sig kunskaper. Underwisningen borde hufwudsakligen ske mundtligen genom föredrag; dock så att ej öfningen i tekniska ämnen försummas.

Följande ämnen borde utgöra föremål för underwisningen:

1. Historia, hwartill räknas fäderneslandets och allmän historia, samt politisk geografi.

2. Naturwetenskap, omfattande fysik och kemi med upplysande experimenter, läran om himlakropparne och jordens rörelse samt en allmän öfwersigt öfwer djur- och wextwerlden.

3. Nationalekonomi, fädernelandets grundlagar och kommunalförfattningar.

4. Språk, såsom swenska, tyska och engelska; till det förstnämnda hör äfwen en öfwersigt af Sweriges litteratur och skaldewerk, rättskrifning och allmän språklära. Wid underwisningen i de sednare afses isynnerhet att bringa eleverna till färdighet i dessa språks talande.

5. Mathematik, såsom geometri och räkning.

6. Linearritning och frihandsteckning; samt

7. Skönskrifning och bokföring.

För allmän medborgerlig bildning äro nämnda ämnen att anse såsom de hufwudsakliga. Industriidkare och arbetare skulle genom inhemtande af dylika kunskaper winna många fördelar i allmänna lifwet. Wi hafwa namnt ämnena endast i sin allmänhet, utan att närmare widröra alla de specialgrenar, som eljest kunna wara nyttiga för folkupplysningen. Men blott af de uppräknade kanske man finner saken outförbar. Här uppstår naturligtwis den frågan: är det möjligt att åstadkomma allmänna och för arbetaren tillgängliga skolor, med sådan underwisning? Samwerksamhetsrörelsen hos arbetarne har åstadkommit mycket, som såg nästan ut att wara omöjligt. Genom samwerkan kan äfwen denna wigtiga del af folkets lyftning åwägabringas. Det är arbetareföreningarnes uppgift att taga saken om hand. Den gäller deras egna medlemmars behof af upplysning; deras sökande efter bildning. Öfwerallt höres ropet efter mera ljus, mera wetande och kunskaper. På arbetareföreningarne har man fästade förhoppningsfulla blickar; framtidens omgestaltning af arbetsklassens ställning hwilar i deras sköte. Man anskaffar lokaler, der föredrag hållas, och skolor anordnas för teknisk- och språkunderwisning. Ligger ej redan häri en löftesrik försäkran, att den nyfödda tanken om allas delaktighet af kunskaper och wetande, en gång skall framstå som en fullwuxen werklighet.

Det war på sin tid allmänt tal om inrättande af s. k. borgareskolor. Den rådande klaßskillnaden utgjorde orsaken till dessa skolors undergång. De afsågo mera handtwerksklassen, med uteslutande af den egentlige arbetaren, hwilken man alldeles glömt, menande hans ställning icke erfordra ett större mått af wetande, än det katekesskolan bibringat honom. Men nämnda skolor woro föregångare till wåra tekniska läroanstalter; och i wåra större städer äro de sednare förenade med söndags- och aftonskolor, som kunna anses wara allmänna äfwen för arbetsklassen. Hwarföre ej göra dessa till folkhögskolor för arbetarne, der ej arbetareföreningarne förmå sjelfwa upprätta skolor? Om wi ej mißtaga oß finnas dylika aftonskolor i Stockholm, Norrköping, Örebro och Malmö. Numera begagnas de till största antalet af elever från folkskolorna. Men enligt författningarne böra allmänna aftonskolor för dessa minderåriga elever finnas wid sjelfwa folkskolorna, för en fortsatt öfning i dessa skolors läroämnen. Hwilket gagn skulle ej wåra tekniska läroanstalter kunna utöfwa på en större stads arbetarebefolkning i detta hänseende, om de med dem förenade aftonskolorna inrättades i likhet med folkhögskoleunderwisningen?

Inom härwarande arbetareförening har man redan för länge sedan insett behofwet af en ordnad underwisning i nyttiga ämnen för medlemmarne. Men medlen att åstadkomma en sådan har ännu saknats. I första rummet fordras skicklige lärare, som hafwa intresse för saken och äro willige att uppoffra sin tid deråt. Sedan måste man hafwa lokal. Och en sådan kan föreningen för närwarande icke erhålla utan kännbara utgifter. Som wi förut nämnt finnes härstädes en söndags- och aftonskola förenad med tekniska elementarläroverket. Denna skola har en stor och rymlig lokal, utmärkt underwisningsmateriel, sådan som kostat stora summor, och som föreningen under åratal ej skulle kunna anskaffa sig. Deßutom äro wid skolan lärare anställde, hwilka kunde meddela underwisning i ofwan uppräknade ämnen. Mycket godt! Men hur skulle arbetareföreningens medlemmar kunna erhålla förmånerna deraf?

Då skolan underhålles af allmänna medel och just afser handtwerkare och arbetare i allmänhet, ega dessa äfwen att begagna sig af underwisningen derstädes. Men, som sagdt, den besökes mest af elever från folkskolorna; och detta har kanske äfwen till en del warit orsaken till, att äldre personer icke gerna bewista densamma. En allmän aftonskola finnes för minderåriga, och dit borde alla dessa hänwisas, samt söndags- och aftonskolan endast öppnas för ynglingar, som hunnit från och med 15 års ålder. Widare skulle skolan inrättas till en folkhögskola. Wi äro öfwertygade om att direktionen för skolan skulle beredwilligt medwerka till denna förändring, så snart föreningen derom gjorde framställning. Det wore ett wigtigt steg till samhällets gagn; ty så räkna wi det, att upplysning och bildning sprides till deß ringaste medlemmar. Wi hafwa härmed welat påpeka saken, emedan frågan förekommer till öfwerläggning inom föreningen. Framdeles torde wi få tillfälle att närmare widröra de särskilda omständigheter, som kunna förekomma för förslagets realiserande. Emellertid är frågan wärd uppmärksamhet från föreningens sida, och wi tro att många önska, att wi härstädes erhölle en folkhögskola på det antydda sättet.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens twenne sednaste sammanträden hafwa åtskilliga wigtiga ärender förekommit. Så har, genom en skrifwelse från hrr Björling och Friberg, förslag blifwit wäckt om inrättande af ett lotteri för slöjdalster inom föreningen, på det sätt, att mindre handtwerkare af medlemmarne skulle härigenom få afsättning för sina tillwerkningar. För frågans widare utredning utsågs en komité, bestående af hrr Björling, Friberg och Ekeroth, hwilka sedermera skola till styrelsen inkomma med detaljeradt förslag i ämnet.

Det förut omnämnda förslaget, om tillsättande af en förlikningskomité har så till wida blifwit antaget, att styrelsen anmodat motionären hr N. Olsson, att han skulle med sig adjungera de personer, han ansåg lämplige för utarbetande af fullständigt reglemente, hwarefter nämnda komité hade att utöfwa sin werksamhet.

Walsedlar till styrelsewalet, hwilka äro försedde med föreningens stämpel, utlemnas åt medlemmarne på de dagar som i annonsen blifwit tillkännagifwet. På dessa walsedlar skrifwes först ordförandens namn och derefter namn på tolf styrelseledamöter, samt slutligen tre revisorer och lika många suppleanter till dessa. Då vice ordföranden detta år qwarstår, kommer ingen i hans ställe att wäljas. De walda personernas yrke och namn skola tydligt utsättas. Endast de som betalt sina qwartalsafgifter erhålla walsedlar, och böra medlemmarne derföre uppwisa medlemsbok.

Diskussionssammanträdet i fredags, då man fortsatte med öfwerläggningen "om konsumtionsföreningar" med särskildt afseende på föreningens handelsrörelse, war temligen besökt. Ungefär samma åsigter som wid förra sammanträdet uttalades. Sedan handelskomitéen tagit hand om ett par förut framställda förslag till rörelsens befordrande ansågo sig de närwarande icke widare böra orda, rörande dessa förslag. Någon proposition framställdes ej, utan wille man låta det blifwa wid hwad som under diskussionen yttrats. Efter ett lifligt meningsutbyte afslutades sammanträdet. I afton kommer frågan om inrättande af en folkhögskola för föreningen att förhandlas, derwid man säkerligen får höra ett lifligt intresse för saken, enär många medlemmar uttalat sin önskan att se ett dylikt företag förwerkligadt.

Inrättandet af en bagerirörelse inom föreningen har äfwen länge utgjort ett önskningsmål, och handelskomitéen har wid sednaste sammanträdet åter bragt denna angelägenhet å bane. Man torde således snart få se ett förslag derom framlagdt för föreningen. Flera medlemmar hafwa yttrat sig willige att, genom utförande af nödigt arbete på bagerilokalens iordningställande mot erhållande af obligationer, bidraga till, att rörelsen så fort som möjligt må kunna börjas. Detta ädla handlingssätt hos föreningsmedlemmar bör erkännas och blir ett wackert föredöme för andra, på samma gång det wisar att dylika handtag uträtta lika mycket som penningar.

Wid föreningens walsammanträde i går afton uppställdes såsom kandidater till ordförande: redaktör F. Björling, ingeniör F. A. Lindeberg och swarfwaren H. L. Hagmark; målaren N. A. Norling, arbetsföreståndaren C. Wigström och handlanden F. Nordberg föreslogos, men afsade sig förtroendet. Såsom styrelseledamöter föreslogos följande personer: ingeniör B. Wetterbergh, arbetsföreståndaren C. Wigström, stationskarlen G. W. Bergström, skolläraren A. Ekeroth, arbetskarlen Lars Nilsson, mätaren Måns Jeppsson, målaren N. A. Norling, waktmästaren A. Ericksson, materialwakten J. Hallengren, handl. M. G. Andersson och A. Nyberg, sjöarne Per Nilsson och M. Christoffersson, direktör C. Becker, tunnbindarne S. Andersson och Löfström, tobaksspinnarne Birger Olsson och J. Gundel, stadstjenaren J. Andersson, stensättaren Persson, lithografen Worm, lokomotivförare Pettersson, bokhållare Runnström och musiklärare Hansson. Till revisorer: stationskarlen G. W. Bergström, werkmästare Lindgren, maskinarbetare Ahlgren, guldsmeden Granqwist, bokhållarne Söderling, M. Olsson, J. O. Malmberg och K. Påhlsson, handlanderne Nordberg och B. Lenander, glasmästare Wahlström och skräddare Dahlqwist.

Utrikes.

De berättelser, hwilka ingå om de nuwarande floderna i Förenta Staterna, låta förmoda, att dessa warit föga mindre förstörande än de stora jordbäfningarne i södra Amerika. I Eastport, Maine, antog stormen karakter af orkan, och egendom för en half million dollars wärde förstördes. I Rumney's-wiken drefwo tjugusju fartyg i land. Tidwattnet i Fundywiken steg ofantligt högt. Många dammar af wigt bortfördes af floden. I Connecticut förstördes Higganum's stora bomullsspinneri och i Glastonbury flera hus. I Newyork steg Mohawk-floden tio fot öfwer det nuwarande wattenståndet och Hudsons dal led mycket. Wid Hoosickfallen bortsopade floden ett i gång warande bantåg, hwarwid tre menniskolif gingo förlorade. I nya Braunschweig, isynnerhet kring S:t John och Sackwille, har förstörelsen warit stor. Egendom af flera millioners wärde har gått förlorad och ett ännu okändt antal menniskolif. Ett stormens werk har warit att under sanden begrafwa ett stort antal af de bästa ostronbankarna. Detta fenomen, så wäl som

det faktum, att stormarna i allmänhet woro mest förhärjande der tidwattnet war högst, och att deras raseri nådde sin höjdpunkt den 5:te Oktober, tyckas gifwa stöd för den i Amerika allmänna tron, att man der lidit af den wid samma tid i England förutsagda och wäntade tidwågen, för hwilken mången hyste rätt mycken fruktan.

Påfwen är högeligen upptagen med förberedelserna till ekumeniska mötet. Häromdagen frågade arkitekten Vespignami honom, huru mycket utrymme han skulle lemna åt hwarje diplomat, hwartill påfwen skrattande swarade, liksom persiflerande sjelfwa det embete, hwars representant han är: "Gif hwarje makt så mycket utrymme, som skulle behöfwas för en egyptisk mumie". Mötets öppnande skall bli synnerligen praktfullt, d. w. s. all möjlig presterlig grannlåt och ståt skall derwid utwecklas. Det skall bewistas af alla basilikornas kapitel och af alla de andliga korporationerna.

S:t Petersburg har nyligen warit hotad af en total öfwerswämning. Newa flödade nemligen öfwer sina bräddar; kanonskott aflossades för att warna inwånarne i bottenwåningarna och deras familjer att flytta till högre wåningar eller att lemna staden. I de lägre belägna qwarteren flydde de inneboende skyndsamt. Detta är den första öfwerswämning, som på de sednaste 45 åren inträffat i S:t Petersburg. Den sednaste war år 1824, då 462 hus förstördes och 3,600 swårt skadades; 20,000 personer blefwo då utan tak öfwer hufwudet och 600 drunknade. Det är omöjligt att uppskatta allt det elände, som framkallas af dylika katastrofer. År 1824 war det som hela staden hade warit försänkt i sorg. Alla lustbarheter inställdes och de penningar, som woro afsedda för de wanliga nöjena under säsongen, anwändes för att understödja de tusentals olyckliga, hwilka öfwerswämningen antingen hade beröfwat arbete eller gjort huswilla. För att göra ställningen ännu wärre åstadkom inställandet af baler och kalaser stagnation i handel och industri, hwaraf otaliga konkurser blefwo följden, så att pröfwotiden för alla klasser blef både lång och swår. Stadens kommunalstyrelse är emellertid nu bättre än då, och man må derför hoppas, att om den nu hotande öfwerswämningen skulle blifwa lika swår som 1824 års, den dock icke måtte komma att framkalla så bedröfliga följder.

Suez-kanalen inwiges under loppet af denna wecka. Det är ett storartadt arbete, kanske nutidens största, som kommer att i betydlig grad underlätta Europas handel med Japan och Kina. Den långa seglingen omkring Afrika undwikes härigenom, hwarför månader inbesparas för trafiken å dessa länder. Det nu fullbordade företaget bör derför hälsas med glädje såsom ett af seklets största tilldragelser, samt ett bewis på civilisationens framskridande och menniskoandens utwidgade herrawälde öfwer naturen.

Arbetarens likställighet med andra.

Den gamla parlamentsledamoten Roebuck i England har wid ett arbetaremöte yttrat följande, som förtjenar att läsas och begrundas:

"Det finnes olika slag af arbetare. Några arbeta med sina händer, andra med sina hufwuden. Det har ej warit min lott att arbeta med mina händer; huru jag arbetat med mitt hufwud, det lemnar jag åt eder att afgöra. Jag har satt mig i den mans ställning, som skall arbeta med sina händer. Jag har förflyttat mig till hans hus, i hans bostad, och jag har sagt till mig sjelf: hwad skulle leda till denne mans lycka? Jag har sett mig omkring, jag har kastat mina blickar bland de olika samhällsklasserna, och jag har sett, att ibland de öfre klasserna deras sätt att wara leder till deras medlemmars trefnad. Hwarför, frågar jag, hwarför skulle ej deras sätt kunna nedstiga till de andra klasserna? Hwarför skulle den man, som med sitt handarbete blott förtjenar 7 a 800 rdr om året, wara en grof och rå passagerare? Derför finnes intet skäl. Hwarför skulle han ej tycka om att wara en gentleman? Hwarför skulle ej hans hus wara likt mitt hus? När jag går hem från mitt arbete, hwad finner jag då? Jag finner en älskande hustru — en behagfull, bildad qwinna. Jag har en dotter, hon liknar modren. Hwarför skulle du, arbetare, ej röna samma lyckliga inwerkan i hemmet? Jag önskar weta, hwarför arbetaren, då han kommer hem från sin dagliga sysselsättning, icke skulle finna sitt bord dukadt, såsom mitt är det; hwarför han icke skulle finna sin hustru wäl klädd, kärleksfull, wänlig, och sin dotter likaså? Hwarför skulle han ej finna sin dotter och sin hustru sådana som jag finner mina? Jag will inprägla detta djupt i arbetarens själ. Wi weta alla, att många arbetare, som förtjena god daglön, förslösa sina penningar på krogen och i dryckenskap, i stället för att dermed kläda sina hustrur och familjer. Hwarför skulle ej dessa män anwända sina öfwerskott, såsom jag anwänder mina, på själsnjutningar, i stället för att gå och berusa sig på närmaste krog? Dessa saker måste gå till hjertat på en arbetare; och den är ej någon wän till arbetaren, som låter hoaom tro, att han är en stor man i staten, och icke säger honom, hwilka pligter som åligga hans ställning. Arbetaren har nu fått politisk makt, och nu är man öfwerallt ifrig, för att bibringa honom upplysning. Ja, arbetaren måste underwisas och upplysas, om ett land skall bli, hwad det bör wara. Arbetarne måste känna sina förpligtelser. Hwilka äro dessa förpligtelser? De äro, att de må göra sig bekanta med de förhållanden, som bestämma deras eget lif, deras eget lifs lycka. Det är deras pligt att weta detta och så begagna sin makt, att de så mycket som möjligt befrämja sitt lands allmänna wälfärd. Arbetaren måste uppfostras till att wara gentleman. Förstå mig rätt! Med en gentleman menas en person med ädelt sätt, en man med kunskaper, som gör mot sin nästa, hwad han önskar, att hans nästa skall göra emot honom. Han är wänlig och öppen i alla sina förbindelser med den öfriga werlden. Jag will, att arbetaren skall höja sig sjelf till denna ställning."

(Insändt.)

Till Malmö Arbetareförening.

Då mitt uppträdande inom styrelsen sistlidne lördag blifwit på ett förwrängdt sätt framstäldt för föreningens medlemmar, torde det härmed tillåtas mig, att belysa motiverna för detsamma:

Redaktör Westenius började sin werksamhet inom föreningen med en balans, som ännu ej är till fullo betäckt. Hans nästa bragd blef att utgifwa tidningen "Odalmannen", hwars prenumeranter blefwo, som hwar man wet, behandlade på ett sätt, som ingalunda kan kallas humant. Detta skulle ej hafwa rört föreningen och deß styrelse, om ej till den sednare inkommit skrifwelser, som ställde deß ledamöter solidariskt answarige med hr W. derför att de wille sitta i samma rådplägande församling med en person, som gjort sig skyldig till ett dylikt beteende. Det lyckades sedan den aflidne ordföranden, att på ett allom bekant sätt binda hr W:s intriglusta, och det förra året förflöt derefter temligen lugnt ända till November månad inträdde och förberedelserna till styrelsewalet började. Då aktade ej hr W. för rof att utom styrelsen uttala andra åsigter än inom densamma, samt genom på heder och ära gående beskyllningar göra ledamöterna omöjliga att återwäljas. Walet gick dock lyckligt öfwer, och wid ordförandens återkomst gjorde talismannen åter sin werkan, så att lugnet återställdes. Men så snart underrättelsen om ordförandens död anländt, bröto intrigerna åter löst. Hr W. bildade ett oppositionsparti, samt höll sammanträden inom föreningens lokal, oaktadt han sjelf författat de ordningsreglor, som bjuda, att anmälan skall ske innan några möten få hållas inom läslokalen. Styrelsen gjordes mißtänkt med anledning af handelsrörelsen, men isynnerhet war föreningens beslut att tidningen "Bikupan" ensamt skulle hafwa föreningens annonser föremål för bittra och täta anfall. Men man tillskref ej detta beslut föreningen, som fattat det, utan styrelsen, som endast gjort ett tillstyrkande i detta hänseende. För att nå sitt mål och krossa "Bikupan" (orsaken härtill ligger för alla i öppen dager) inlemnade hr W. wid styrelsens sammanträde den 6 november en skrifwelse i ämnet. Muntligen meddelade han, att "Snäll-Postens" förläggare skulle å öppen gata hafwa anropat honom samt gjort det erbjudande, att för föreningens annonser nedsätta priset till hälften, och rykteswis wißte han, att "Malmö nya Allehandas" förläggare wore willig, att göra samma eftergifter. Med anledning häraf fattade styrelsen beslut, att wigtigare annonser skulle införas i dessa twenne tidningar, samt uppdrogo åt undertecknad att uppgöra härom. Men som sanning och lögn på ett förunderligt sätt woro sammanblandade i dessa uppgifter, kunde ingen uppgörelse ske. Härigenom har hr W. komprometerat twenne aktningswärda personer, narrat styrelsen att fatta ett outförbart beslut, samt ordföranden att löpa hans ärender. Utom detta framgår af hela hans beteende att alltsammans ej är annat än en intrig, till hwilken det skulle wara owärdigt att låna sitt biträde. Till alla dessa orsaker kommer äfwen en mystisk affär med obligationer, som wäcker owiljan mot den som gjort sig saker dertill. Med anledning af allt detta, samt i likhet med hwad twenne af styrelsens medlemmar redan gjort, anhöll jag förliden lördag, att blifwa befriad från de befattningar jag inom föreningen innehaft så länge hr W. är medlem af styrelsen. Häri war jag i min goda rätt, och ingen bör kunna klandra mig derför, att jag föredrager lugnet framför att en wacker dag befinna mig ensam midt ibland en liga, hwars enda uppgift det är att mätta sin egen ärelystnad samt på ett despotiskt (liberalt?) sätt styra föreningen. Ordförandeskapet är under alla förhållanden obehagligt, emedan det fordrar mycket arbete med otack till lön, men om ej endrägt och sämja finnes inom styrelsen, är det rent af olidligt. Ingen lär derför kunna eller wilja twinga mig att uppoffra min personliga frihet för att blifwa en kastboll åt en lumpen intrigmakare, isynnerhet, då de som med nit wid min sida arbetat för framåtskridande draga sig tillbaka af samma anledning. Jag är gerna willig att uppoffra mina från arbetet lediga stunder för föreningens wäl, som jag hittills gjort, men måste då styrelsen bestå af aktningswärda personer, hwilka abstrahera sina egna intressen, samt uteslutande arbeta för föreningens wäl. Öfwertygad om, att föreningen nu inser det billiga i min fordran samt gillar mina här ofwan uttalade motiver, hoppas jag, att efter november månads sammanträde, erhålla tillåtelse, att lemna en befattning, som jag ej längre ser mig i stånd att kunna sköta. Ärendet kommer den sista fredagen i denna månad att underställas föreningens pröfning

Frid. Björling.

(Insändt.)

"En del af föreningens medlemmar ämna wid stundande styrelsewal gifwa sina röster åt nedanstående personer:

Skolläraren A. Ekeroth.
Målaren N. A. Norling.
Waktmästaren A. Ericksson.
Materialwakten J. Hallengren.
Målaren W. Rundqwist.
Arbetsföreståndaren C. Wigström.
Swarfwaren H. L. Hagmark.
Ingeniören B. Wetterbergh.
Stationskarlen G. W. Bergström.
Mätaren Olaus Olsson.
Sjåaren Anders Larsson
Arbetskarlen Lars Nilsson (Barkman & Berg)."

Det är guld, som är guld värdt.

Berättelse af Amédée Achard.

Påskdagen år 1510 stimmade en större folkmassa kring ingången till den heliga Annunciatas kyrka. Klockorna i Sevillas hundrade kyrkor ringde af all makt, och skaror af borgerligt folk och adelsmän drogo igenom gatorna, uteslutande sysselsatta med gudliga tankar. Men kärleksguden förlorade ingenting härpå, ty hvarje mantilla, som lyftes i vädret af den sjelfsvåldiga vinden, lät en flammande blick slippa lös, medan tusende små fötter kommo lika många svarta atlastoflor att slamra mot gatan.

I det ögonblick folket surrade som en bisvärm ikring Annunciatakyrkan och denna kristna bikupa glänste af tusende lågor och var uppfylld af vällukt och melodier, möttes en ung kavaljer och en ung dam i kyrkans förhus.

Kavaljern gick stolt med hatten på sned, kappan kastad öfver skuldrorna, och ena handen hvilande mot värjfästet, medan han med den andra smekte ett par stolta mustascher, på kastilianskt vis vridna uppåt; han var ensam och hvarken ledsagad af någon stalldräng eller page.

Den unga damen deremot åtföljdes af en gammal duenna, som helt visst var den mest skrynkliga varelse, som fanns i hela trakten emellan Cadix och Jaën. Duennan gick och mumlade med näsan öfver bönboken, som till hälften doldes under hennes långa hårbeklädnad. När damen blef kavaljeren varse, ville hon fälla ned sin slöja, hvilken just lyftats en smula af en vindfläckt, men hon betedde sig dervid så oskickligt, att hon just genom denna rörelse råkade visa ett ansigte, så förtrollande, att alla Sevillas madonnor kunde afundas henne det.

Kavaljeren stannade plötsligt, tog af sin hatt, så att dess fjädrar sopade marken, bugade sig och sade: ”Om jag vore konung, så skulle ni vara min drottning.”

Den unga damen rodnade som en granatblomma och skyndade att fälla sin slöja, men icke hastigare, än att den unge ädlingen fick tid att upptäcka, att hennes ögon voro lifliga som gazellens och glänsande som diamanten. Duennan lyfte näsan i vädret, och då hon såg en ung man i sin väg, med ett leende kring läpparne och spetsigt skägg, tog hon sin ledsagarinnas arm och drog henne bort med sig.

”Vid den helige Jakob!” sade hon. ”Det är icke längre säkert på Sevillas gator. Om jag vore alcald, skulle jag sända alla dessa vackra, sirliga damjunkrar, som löpa efter fruntimmer för att röfva deras dygd, till den andra verlden!”

Den unga andalusiskan tänkte vid sig sjelf, att det skulle vara stor synd att sända en så galant herre så långt bort, men hon lugnade sig, då hon med en förstulen blick uppfångade, att han gick samma väg som hon och följde duennan tätt i spåren.

När man lefver i Sevilla, är sexton år gammal och följes genom gatorna af en vacker ung man, hur skulle man då kunna undgå att bygga luftslott? Kavaljeren såg så förnäm ut, hade en så djerf blick och stolt hållning, att han helt visst måste vara en framstående herre vid kung Ferdinands hof. Visserligen var fjädern på hans hatt något medtagen och hans kappa tycktes vara litet sliten, men han kunde ju vara en af den unge don Carlos af Österrikes följesvenner, hvilka dagen förut anländt från Cadix, och han roade

sig kanske med att uppträda inkognito. När blott en ung flicka väl börjat hängifva sig åt drömmerier, tager gerna hennes inbillningskraft en hög flykt. Hon hade icke tillryggalagt halfva vägen till sin faders boning, innan hon redan såg sig i Madrid i konungens palats, iförd en lång brokadklädning med guldstickadt släp.

Hvad kavaljeren beträffar, så lät han sig tills vidare nöjas med en förälskad blick på den okändas eleganta figur och fylliga vad, som var fängslad i en glänsande silkesstrumpa, på hennes lätta, behagfulla gång och hennes nackes fint tecknade konturer, och då han vid vändningen ikring ett gathörn ånyo såg hennes jungfruliga profil och emottog ett ögonkast och ett leende, ansåg han sig för den lyckligaste af alla spaniorer. Tio minuter efter att hafva lemnat Annunciatakyrkan, trädde duennan och hennes följeslagerska öfver tröskeln till ett hus af städadt utseende och beläget i ett af stadens vackraste qvarter. Kavaljeren påskyndade sina steg, men blef nästan med våld tillbakastött af den gamla duennan, som slog dörren våldsamt i lås midt för hans näsa.

”Fan i våld med den gamla hexan!” ropade kavaljeren och stampade i gatan med sin stöfvelklack. Men slutet af hans tal dog bort mellan tänderna, då han vid en blick uppåt upptäckte en liten hvit hand, som höll lösligt en jasminstjelk, smyga sig fram mellan de tunna flisorna i jalusien.

Kavaljeren gick bort ifrån dörren och närmade sig fönstret, den doftande stjelken föll ned, och handen försvann.

Vår vackre unge man var allt för mycket spanior för att vara okunnig om, att efter mohrernas symboliska munart betydde jasminens doftande blommor tillåtelse att hoppas. Han förde blomman till sina läppar, och aflägsnade sig. Aldrig hade hans gång varit stoltare, aldrig hade hans ögon blixtrat med en sådan glans. Heldre än gerna hade han fäst lyckoqvisten på sin hatt, och om den berömde Ximenes de Cimeros hade erbjudit honom platsen som stormästare i Calotravaorden i utbyte mot denna gröna qvist med de snöhvita stjernorna, skulle han säkert med förakt hafva bortvisat den ärevördige erkebiskopen.

Då han kommit till slutet af gatan, saktade han sin gång och stod slutligen stilla. Ett ögonblick syntes det, som om han öfvervägde i sitt stilla sinne, med blicken fäst på den hemlighetsfulla jalusien, men derpå gick han, med utseendet af en som fattat ett raskt beslut, samma väg tillbaka och begaf sig med hurtiga steg rakt fram till det hus, hvars dörr för en qvarts timme sedan slogs igen midt för hans näsa.

Han putsade litet sin gråa fjäderbuske, gaf sin kappa ett elegant fall, stack jasminqvisten innanför jackan, tog fast i den tunga hammaren och lät den falla hårdt tillbaka.

Duennan öppnade.

”Jesus, min Gud!” utbrast hon, när hon igenkände kavaljeren, och sökte hastigt stänga igen dörren. Men det var för sent; kavaljeren hade redan öfverstigit tröskeln.

”Er herre?” sade han.

Den unge mannens blick var så fast, att den gamla icke kunde låta bli att slå ned ögonen.

”Det är djefvulen sjelf!” tänkte hon och lät elfenbens- och ebenholtskulorna i sin rosenkrans glida mellan fingrarne.

”Er herre?” återtog den unge mannen med högre röst.

”Var god och stig in, sennor”, svarade hon skrämd. Hon förde den obekante in i en låg sal, som var beklädd med läder från Cordova, och i hvilken satt en liten tjock man och spelade l'hombre med en andlig.

I ett hörn af salen, nära vid fönstret, som stod öppet ut till en vacker trädgård, satt en ung flicka. Ehuru kavaljeren blott kunde se henne på ryggen, lemnade dock hans hjertas hemliga rörelse honom ingalunda i tvifvelsmål, om det var damen från Annunciatakyrkan.

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

En wigsel på vigelans. I staten Virginien i Norra Amerika, der afgiften till presterskapet för wigsel är bestämd till en dollar, skulle för någon tid sedan ett ungt par gifta sig och inställde sig derför hos en prest för att bli wigda.

”Jag måste först anhålla om afgiften”, sade den andlige mannen, hos hwilken sannolikt några twifwel uppstått om de båda kontrahenternas förmåga att betala.

De unga amerikanska medborgarne, som beslutat förena sina öden för hela lifwet, genomsökte sina fickor, men hela summan som de egde uppgick ej till mer än omkring fjerdedelen af den bestämda afgiften eller 27 cent.

”För det priset kan jag icke wiga er,” yttrade presten, som ej wille ingå på någon afprutning för principens skull.

”Wi äro nöjda med mycket kort tal — wågade brudgummen inwända”.

”Nej, nej” genmälde prestmannen, man betalar icke sådant efter längden, utan efter nyttan och wälsignelsen som det bringar”.

Den unga flickan, som så gerna wille hålla bröllop den dagen, började nu att bittert gråta, men presten war obeweklig, och paret wände sig för att gå, då bruden syntes ha fått en god idé. Hon wände sig ånyo till presten och yttrade:

”Ack, ers högwördighet, om ni inte kan wiga oß helt och hållet, så wig oß åtminstone för de 27 cent; wi skola snart återkomma med resten af summan och kunna ju då få resten af wigseln”.

Detta war för mycket för presten; han wigde dem ”helt och hållet”, och under många tacksägelser aflägsnade sig brudparet.

Stämplade spektakelbesökande. Folkets Avis rekommenderar ett medel att förminska herrarnes lust att, till mycket obehag för de qwarsittande damerne, springa ut och in under mellanakterne på teatern. Man skulle nemligen göra som i Japan. Der får man inga kontramärken, utan enhwar, som will ut under en mellanakt, måste, för att åter blifwa insläppt, låta stämpla sig på handen med en slags blå färg, hwilken lärer wara temligen swår att twätta bort. Tänk huru wackra händerna skulle blifwa på de herrar, som hafwa för wana att kila ut under hwarje mellanakt.

Äktenskapsanbud. Ett ganska komiskt äktenskapsanbud har utgått från en amerikanska. Det har följande lydelse: Jag har nyligen fyllt mitt 20:de år. Jag har bewistat skolan i Mariette. Jag kan allt som fordras för att wara en god husmoder, ända ifrån att tillreda den läckraste mat till att twätta det finaste linne. Nålen förer jag förträffligt; jag kan åtaga mig de swåraste och mest komplicerade arbeten. Jag går på skridskor, sjunger, spelar klavér och dansar med smak. Tillika rider jag ganska förträffligt och den, som icke tror det, föreslår jag följande wad: En wacker yngling anskaffar twenne präktiga hästar; han bestiger den ene, jag den andre. Upphinner han mig då inom twå minuters förlopp, har jag tappat och jag blifwer hans hustru; hinner han mig deremot icke, så har han tappat och blir — min man.

”Hasta makligt gör gerningen bäst”. I en by i Nassau kom nyligen elden lös, och man hade så brådtom att få kyrksprutan ut ur spruthuset och framförd till brandstället, att man först wid ankomsten dit märkte, att man i stället för sprutan hade tagit — likwagnen, som hade sin plats i samma bod.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Deklamatoriska Skolan

sammanträder hvarje Söndag kl. 3 e. m.

Ordföranden.

Dramatiska Sällskapet

behagade sammanträda Söndagen den 21 November kl. 12 middagen. Kostymer och roler torde vid samma tillfälle öfverlemnas till vederbörande.

Direktionen.

Diskussions-sammanträde

anordnas i afton, Thorsdagen den 18 November, kl. 8 e. m.

Ämne: **Om inrättande af en folkhögskola för arbetareföreningen.**

Allmänna sammanträdet

för månaden kommer att hållas Fredagen den 26 kl. 8 e. m. Utom vanliga ärender kommer vid tillfället att företagas val till ordförande, 12 ledamöter i styrelsen samt 3 revisorer och 3 dess suppleanter. Förteckning å föreningens valbara medlemmar är tillgänglig i läslokalen. Vallistor komma att, mot uppvisande af qvitterad medlemsbok, utddelas Onsdagen den 24, Thorsdagen den 25 samt Fredagen den 26 dennes från 7—10 e. m.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

anordnas i föreningens sal Söndagen den 28 November kl. 7 e. m. Biljetter à 25 öre stycket säljas å uppbördsrummet, endast för föreningens medlemmar, Lördagen den 27 kl. 3—9 e. m., samt för allmänheten i biljettkontoret konsertdagen kl. 5 e. m. Programmet kommer framdeles att meddelas.

Manskören

sammanträder under denna vecka Fredagen den 19 och Lördagen den 20 å vanliga tider samt under nästa vecka å vanliga dagar.

Sångarne torde mangrant infinna sig för repetitionerna till den stundande aftonunderhållningen.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Måndag kl. 8 e. m.

Ordningsmannakåren inom Malmö arbetareförening är sålunda organiserad.

Förman: repslagare G. Tideman.

Vice förman: Värdshusidkaren Å. Silfver.

Första afdelningen: Packhuskarlarne Sven Nilsson, P. Pehrsson och M. Jönsson, mätarne Nils Möller och Olaus Ohlsson, murarne P. Rosenqvist och Carl Österberg, bryggarne P. Holmberg, och Lars Svensson samt tunnbindaren Löfström.

Andra afdelningen: Bagarne J. Christensson och Ivarson, vaktmästaren Grip, sergeanten Ferd. Schön, tobaksspinnare Brandt, sadelmakaren O. Nilsson, skomakaren P. Rosberg, cigarrmakaren Wiberg, gördelmakaren M. Andersson och sjåaren Pehr Nilsson.

Tredje afdelningen: Sjåaren M. Christoffersson, stensättaren L. Persson, smederna Holmberg och Björklund, bryggaren H. Nilsson, handlanden P. Ohlsson, smeden J. Billgren, drängen Nils Pehrsson, sjåaren Hans Persson och åkaren Nils Nilsson.

Fjerde afdelningen: Auktionsringaren J. Rosenqvist, timmermannen C. Andersson, smeden C. Cederholm, tunnbindaren S. Andersson, mätaren M. Jeppsson, timmerkarlen Per Jönsson, muraren Ekelund, timmergesällen Rosengren, skolläraren Hellberg och bokbindaren J. Hansson.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: November månad:

Fredagen den 19. Sergeanten Schön.
Lördagen den 20. Tobaksspinnaren Brandt.
Söndagen den 21. Sadelmakaren O. Nilsson.
Måndagen den 22. Skomakaren P. Rosberg.
Tisdagen den 23. Cigarrmakare Wiberg.
Onsdagen den 24. Gördelmakare M. Andersson.
Thorsdagen den 25. Sjåaren P. Nilsson.
Fredagen den 26. Sjåaren M. Christoffersson.
Lördagen den 27. Stensättaren L. Persson.
Söndagen den 28. Smedmästaren Holmberg.

Komitén för bildning och nöje.

Till salu:

Helgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 40 öre.
Krossgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 33 öre.
Korngrift per L:℔ Rdr 1: 20, per ℔ 8 öre.
1:ma Flor. Hvetemjöl per L:℔ Rdr 2: 25, per ℔ 12½ öre.
Finsiktadt Rågmjöl per L:℔ Rdr 2, per ℔ 11 öre.
Groft Rågmjöl per L:℔ Rdr 1: 30 per ℔ 8 öre, hos Bagare

A. W. Pettersson.

Mantals-Blanketter

efter rätta formuläret, såväl för staden som förstäderna, finnas till salu å C. A. Andersson & C:s Boktryckeri, Rundelsgatan N:r 33.

Jernvägsfraktsedlar

finnas till salu å C. A. Andersson & C:s boktryckeri.

Rullgardiner

till de billigaste priser i Malmö; tillbehör jemte uppsättning äfven mycket billigt. Persienner efter beställning i alla färger efter priskurant hos

C. F. FURST,
Djeknegatan N:r 4.

J. J. ASP,
Lilla Torg N:r 13,
rekommenderar sig till förfärdigandet af mans-, barn- och militärmössor.

En stadgad man erbjuder sin hjelp åt herrar handtverksmästare och fabriksidkare vid räkningars och böckers uppgörande för billigt pris. Närmare af herr grosshandlare Kockum.

Föreningen för Läkarevård och Medicin.

De medlemmar af denna förening, som icke erlagt **andra** terminens afgift, anmodas att densamma erlägga till undertecknad med det snaraste. Familjer, som önska ingå i föreningen, erhålla, mot erläggande af 2 rdr 50 öre, en biljett som berättigar dem till fri läkarevård och medicin till den 1 April 1870. Malmö den 4 Nov. 1869.

N. O. Friberg,
Gasverksgatan N:r 15.

Skarpskyttar,

som innehafva kronans exercis- samt skarpskyttecorpsens gevär, skola i denna vecka aflemna nämnda gevär till förrådet för dess behöriga rengöring och reparation.

Malmö den 1 Nov. 1869.
På Styrelsens beslut:
Förrådsförvaltaren.

Till förmån för härvarande Barnhem kommer en auktion att hållas i likhet med föregående åren först i December månad. De som önska lemna persedlar till försäljning torde benäget hänvända sig till N. A. Norling, St. Nygatan N:r 93, eller hos A. Larsson, Gråbrödersgatan N:r 8. Tid och ställe kommer framdeles att bestämmas.

Bestyrelsen.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 48. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 25 November** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Predikotur.

1:sta Söndagen i Advent.

I S:t Petri kyrka: Ottesången: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I morgon Fredag kl. 5 e. m. hålles Bibelförklaring i S:t Petri kyrka af Stadskomm. Tengwall.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

Minneslista för veckan.

November.
Fredagen den 26 kl. 8 e. m. Allmänt sammanträde med Malmö arbetareförening.
Lördagen den 27 kl. 10 f. m. Auktion å Rådhusgården på de vid Malmö Hjelpkontor under nästlidne Maj månad belånade eller omsatte men ej utlösta panter.
„ „ kl. 4 e. m. Extra bolagsstämma med aktieegare i Malmö Sockerfabrik, å Kramers hôtel.
Måndagen den 29 kl. 11 f. m. Auktion å hus och tomt samt lösörebo å Östra Förstaden N:o 6.
Tisdagen den 30 kl. 11 f. m. Auktion å gamla cichoriefabrikens gård på diverse möbler m. m.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;
ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.
afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Polisstatestik. Polismästarens berättelse om institutionens werksamhet under åren 1867 och 68 innehåller flera märkliga momenter. Sålunda ådagalägges, att brotten i betänklig grad ökats. Då de år 1866 utgjorde 2,234, uppgingo de 1867 till 3,250, samt 1868 till 4,467. Polisens duglighet har äfwen förökats, så att, då endast 39 proc. af brotten upptäcktes 1866, upptäckte man 1868 44 proc. År 1867 blefwo 6,204 män och 650 qwinnor anklagade, af hwilka fälldes 4,208 män och 433 qwinnor; de öfriga frikändes. År 1868 woro 5,763 män och 665 qwinnor anklagade af hwilka 3,846 män och 389 qwinnor blefwo dömda. Brist på arbete och fattigdom hafwa i de flesta fall warit orsaken till dessa förbrytelser.

Krigsskolan å Carlberg kommer att omorganiseras sålunda, att inträde ej bewiljas för än ynglingen genomgått ett elementarlärowerk, samt bewistat ett rekryt-möte. Den blir sålunda förwandlad från en skola till en akademi. Skulle man då ej alldeles kunna afskaffa den samt förena detta lärowerk med Mariebergs eller Teknologiska institutet?

Å södra arbetsinrättningen är man sysselsatt med att inreda ångbageri och ångkök. Då betydligt härigenom inbesparas, torde detta exempel förtjena efterföljd.

Landsorten.

Örebro. Med anledning af konsumtionskreditens inskränkning, hafwa handtwerkarne i denna stad skyndsamt indrifwit sina fordringar, samt, der ej penningar kunnat erhållas, tagit tre månaders accept. Dylika åtgärder blifwa öfwer hela landet oundgängliga, såwida ej allt för stora förluster skola drabba dem efter den förste Januaris ingång.

Uddewalla är wärre än Malmö; kommnalskatten derstädes uppgår nemligen till 7 gånger bewillningen efter andra artikeln.

Malmö.

Weckans händelser.

Polisen företog sig i slutet af förra weckan att genomsöka stadens granskap, och påträffade då i en lada å Rapsatgården ej mindre än 9 alldeles utblottade personer, hwilka hwarken egde hem eller förswar. De affördes till arbetshuset. Dylika åtgärder äro högst obehagliga för den menskliga känslan, men nödwändiga, emedan af nöden födes brottet. Polisens raskhet wid detta tillfälle måste derföre erkännas.

Wattenwerket. M. n. A. upplyser om, att någon wattenbrist i staden ej widare är att befara. Oaktadt öfwer nio millioner kannor watten förbrukades emellan den 1—19 november, ökades likwäl förrådet på denna tid med 18 a 20 millioner kannor. Det starka tillflödet fortfar oupphörligt, och en af orsakerna dertill är, att borrningarne lyckats å apothekaren Björkboms landtställe, så att ur den åstadkomna källan 300 kannor erhållas om dygnet. M. n. A. uppmanar det oaktadt till sparsamhet med wattenförbrukningen.

För parkanläggningen å Slottsplatsen hafwa en massa med träd och buskar inkommet från utlandet Komitéen påstår sig få dem för billigare pris och af bättre qwalité från Köpenhamn.

Telegrafen. Det är fråga om, att den swensk—tyska kontrollbyråen skall förflyttas från Stralsund till Malmö, då preussiska telegraftjenstemän komma att här anställas.

Regeringsärender. Det har omtalats såsom rykte, att regeringen skulle hafwa sanktionerat riksdagens beslut om ändring i hittills gällande stadganden, rörande den kommunala rösträtten. Wi äro nu i tillfälle omförmäla att så werkligen förhåller sig. Ändtligen den 9 i denna månad har ärendet hos kgl. m:t förewarit samt blifwit afgjordt. Till följd häraf kommer alltså dels 2 mom. i 12 § af förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 att erhålla följande lydelse:

"Ej må någon kunna wid allmän rådstuga utöfwa rösträtt för större antal röster, än som swarar emot en femtiondedel af stadens hela röstetal efter röstlängden, eller i något fall för högre röstetal än det, som motswarar bewillningen för 10,000 riksdalers inkomst af kapital eller arbete";

dels ock 1 mom. i 12 § af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 att erhålla denna lydelse:

"Wid walet, som förrättas med slutna sedlar och för öfrigt i tillämpliga delar efter den ordning, som för wal af riksdagsfullmäktige för staden är eller warder antagen, eger en hwar till deltagande deruti berättigad medlem af kommunen en röst för bewillning, efter art. 2 Bewillningsstadgan, till och med en riksdaler, samt widare en röst för hwarje derutöfwer påförd hel riksdalers bewillning efter nämnda artikel; men ej må för någon beräknas flera röster, än som swara emot en femtiondedel af walkretsens hela röstetal efter röstlängden; och i intet fall högre antal röster än det, som motswarar bewillningen för 10,000 riksdalers inkomst af kapital eller arbete".

Skydd för arbetaren. Stockholmsposten har framhållit behofwet af någon förändring i utsökningslagarne, till förekommande att arbetaren icke må kunna alldeles utblottas af en hjertlös fordringsegare. Enligt de lagar, som nu gälla, eger en borgenär rättighet att wid utmätning fordra uttagande och försäljning, om ej annan tillgång finnes, af de för gäldenären nödwändigaste säng- och gångkläder, waggan från barnet och de werktyg, som arbetaren oundgängligen behöfwer för att försörja sig och sin familj. Det är omenskligt att lagstiftningen icke långt före detta fattat något beslut till förekommande af denna hårdhet; och säkert är att denna lucka i en god lagstiftning ökat antalet af dem som fallit den allmänna fattigwården till last, och att rättigheten för en borgenär att kunna göra sig betäckt genom utmätning af hwad arbetaren oundgängligen har behof af, för att kunna uppehålla sig, i sin mån werksamt bidragit till ett fortsatt, allt för mycket anlitande af den så kallade konsumtionskrediten, som warit och är en kräfta för allmänna wälståndet i wårt land.

Sannolikt skall den komité, som nu är tillsammans för att föreslå förändringar i exekutionswäsendet, behandla denna fråga, äfwen om pressen icke håller fram den; men saken är dock af den stora wigt i många hänseenden, att pressen borde mera allmänt yttra sig om den. Några tidningar ha derföre trott sig böra fästa sina kollegers synnerliga uppmärksamhet på frågan, förwissade att ett allmännare rop om behofwet af något skydd i lagen för en gäldenär i detta hänseende skall desto snarare af statsmakterna höras, som dessa redan förut beträdt humanitetens wäg i denna riktning genom lagstadgandet, att wid konkurs gäldenär eger för sig, hustru och oförsörjda barn utbekomma och behålla nödiga gång- och sängkläder.

(W. B.)

Om gränsen för pressens maktutöfning.

(Under denna öfwerskrift läses i tidningen "Kalmar" följande uppsats, som wäl kan wara förtjent af ett återgifwande):

> "Lögnen blir stark isynnerhet derigenom, att man med eller utan medwetande alltjemt upprepar densamma, liksom om den wore en afgjord sanning."
> Göthe.

Denna fråga berör oß alla; ty hwad som händt den ene i dag kan hända den andre i morgon, nemligen att en af offentliga meningens organer, på lösa rykten och obewisade påståenden, fråukänner honom heder och ära; en eller flera andra stämma in i ropet, den ene af ett skäl, den andre af ett annat, och hålla i härmed så länge, att den tidningsläsande allmänheten, som är "så snar att bifalla och så sen att utransaka", slutligen betraktar anklagelsen som bewisad och det lösa ryktet som en werklighet. En hwar af denna allmänhet kan nu förwärfwa sig ett lättköpt bifall för hög sedlighet och sann rättskänsla, genom att i superlativa uttryck uttala sin sedliga afsky för en handling eller en person, som han känner lika litet eller ännu mindre än den tidning, som utgjort hans sagesman; och icke en bland tio skall motsäga honom, antingen emedan man tycker "det der angår icke mig", eller emedan man fruktar att synas ega en mindre grad af rättskänsla än anklagaren, hwartill slutligen sällar sig Fariséens njutning, han, som slog sig för sitt bröst och tackade Gud för det han icke war som andra menniskor. Under sken af ädelhet begår den allmänna opinionen wid sådana tillfällen en gemen handling; den uppträder som Tartuffe, med den skilnad, att den ej är fullt medweten om beskaffenheten af den roll den spelar. När nu den allmänna opinionen anländt till denna ståndpunkt, så är ett sjelfförswar från den anklagades sida nästan omöjligt, ty mot hwarje sådant sätter den allmänna meningen ett ogenomträngligt pansar, som kallas fördomen, och hwars fina maskor äro hopnitade af dessa usla, halft omedwetna instinkter, från hwilka icke ens den bästa menniska alldeles kan frigöra sig. Hwad båtar det, kunde man fråga, att sam-

hället stiftar lagar till skydd för medborgarens yttre person och egendom, då den dyrbaraste af all egendom, personlig heder och ära, kan ostraffadt anfallas och utan möjlighet af återupprättelse sköflas? Samhällslagarne äro till största delen wanmäktiga i detta fall. I wissa länder, t. ex. Frankrike, har man till följd häraf ännu icke lyckats utrota duellen, utan ansett sig böra tåla den som ett skyddswapen i den enskildes hand på det område, dit den borgerliga lagens arm blott ofullständigt når. Kan nu denna lemning af forntida råhet icke längre tillåtas i ett civiliseradt land, så återstår i detta afseende intet annat hjelpmedel än pressen. Denna måste, jemte sina öfriga åligganden, uppträda som polismakt inom det sedliga området. Begagnar pressen denna sin makt för att skymfa, för att, under sken af att uppfylla sin pligt, ockra med begreppen rätt och heder, så kallas den skandalpreß: den blir af det slags polis, som frodas, men som tillika utgör ett så rättmätigt föremål för afsky. Fattar den deremot sin uppgift såsom blott åklagarens och beifrarens, så är denna uppfattning ensidig, äfwen om bewekelsegrunderna till angreppet wore än så oförwitliga. Först när pressen inser, att den eger icke blott rätt att anfalla, utan också pligt att äfwen mot sina egna medlemmar skydda den orättwist eller för hårdt angripne, har den fullständigt insett sina åligganden i detta afseende. Inom pressen bör, på grund af det gemensamma ändamålet i de enskilda medlemmarnes werksamhet, finnas en solidarisk answarighet och följaktligen också en ömsesidig kontroll, som blir en oafwislig nödwändighet äfwen af det skäl att ingen offentlig eller enskild werksamhet är så utsatt som publicistens, för frestelser till öfwerilning, och ingen står wäl så högt, att icke någon gjort sig skyldig till en sådan.

Till detta område, der pressen har att utöfwa sin polismakt, om det tillåtes oß att begagna denna bild, höra nu icke minst dessa handlingar, som kallas "juridiskt riktiga, men moraliskt oriktiga". Den offentliga räfsten faller härstädes inom afsigtens, bewekelsegrundernas, wiljans område — detta område, dit det är så swårt, ofta nog omöjligt, att omedelbart intränga. Mången anser, på grund af dessa swårigheter, detta område fridlyst gent emot offentligheten och ropar på skandal hwarje gång detsamma beröres. Denna uppfattning är otwifwelaktigt falsk; men hwar ligger gränsen måttstocken för befogenheten att hit intränga? Wi swara härpå, att då det är omöjligt att omedelbart sätta sig in i en menniskas inre och ransaka hjertan och njurar, så eger man icke rätt att enskildt eller offentligt fälla ett förkastande omdöme öfwer en handlande persons heder, för så widt i handlingen ej finnes några sådana faktiska omständigheter, som medgifwa en bestämd och klar slutsats till bewekelsegrundens eller afsigtens sedliga, förkastliga beskaffenhet. Äro dessa yttre omständigheter af ofullständig eller twistig art, så måste man antingen afhålla sig från dömande eller åtminstone göra det med största försigtighet; fäller man åter domen, utan att ega tillräckliga yttre anledningar till ofwannämnde slutsats, så begår man en oförswarlig handling. Sker det inom det enskilda lifwet, så är man en simpel äretjuf; sker det åter inom det offentliga, inom pressens område, så är man tjuf och rånare på en gång, och detta under sken af att utöfwa offentlig polismyndighet; man är skandalskrifware.

Då slutligen pressen är en myndighet ej blott till räfst och skydd, utan äfwen en sådan, som dömer och straffar till och med till lifwet, ty hedern betyder för mången lika mycket som lifwet för en och annan ännu mer; så blir deß uppgift ännu ömtåligare. Står det derjemte fast, att, huru tydliga de yttre grunderna till förkastelsedomen än kunna synas, det dock kan finnas inre för domaren oåtkomliga, förmildrande omständigheter, så kan med skäl ifrågasättas, huruwida ett oinskränkt frånkännande af heder och ära i fråga om bewekelsegrunderna till en handling någonsin bör ega rum, eller med andra ord, huruwida det icke wore skäl att inom det sedliga området ännu ifrigare än inom det rättsliga arbeta för dödsstraffets afskaffande.

Malmö Arbetareförening.

Frågan om en folkhögskola för föreningens medlemmar förhandlades wid diskussionssammanträdet i torsdags afton. Ett förslag om, att genom en förändring göra den med härwarande tekniska lärowerk förenade söndags- och aftonskolan till en bildningsanstalt, efter folkhögskolegrunder, lämplig för äldre personers underwisning, så att föreningens medlemmar deraf kunde begagna sig framställdes af skolläraren Ekeroth. De närwarande bifölло enhälligt detta förslag, och uttrycktes den önskan att wid ärendets behandling i styrelsen en komité måtte tillsättas för att uppgöra ett förslag om bästa sättet för anordningen af nämnde skola. Föreståndaren för tekniska skolan herr kapten Boman har wisat mycket intresse för en dylik plan, samt arbetar beredwilligt på att få söndags- och aftonskolan till en gagnande underwisningsanstalt för arbetarne. Föreningens styrelse har utsett en komité af följande personer: skolläraren A. Ekeroth, målaren N. A. Norling och länsnotarien Hallberg. Denna komité håller sina öfwerläggningar tillsammans med lärarne wid skolan, och så snart ett fullständigt förslag blir utarbetadt skola wi meddela detsamma. Wi behöfwa wäl ej uppmana föreningens medlemmar att begagna sig af den skola, som sålunda kan komma till stånd, ty efter hwad wi förnummit, har man länge önskat ett sådant tillfälle att förskaffa sig kunskaper och bildning. Det är dock tydligt, att ju flera elever, som kunna påräknas, desto mera tillfredsställande kan underwisningen anordnas. Wi kunna äfwen nämna, att man afser göra skolan gagnande äfwen för fruntimmer, så att dessa erhålla underwisning på särskilda tider. Afgiften blifwer mycket billig. Hittills har elev endast erlagt något öfwer 1 rdr för termin i inskrifningspenningar; och denna afgift kommer troligen att bibehållas. Således bör den mindre bemedlade icke försumma begagnandet af skolan, då afgiften för underwisningen är så obetydlig.

Wid sednaste diskussionssammanträde förekom utom förutnämnda fråga äfwen den om en bagerirörelse inom föreningen. Stationskarlen Bergström framställde ett som det tycktes ganska antagligt förslag, att genom aktieteckning anskaffa nödigt kapital. Flera talare som yttrade sig trodde saken wara utförbar, samt att rörelsen skulle blifwa till fördel såwäl för medlemmarne som föreningen. Handlanden Norberg wille dock warna föreningen för att inlåta sig på en dylik affär, samt tillrådde, att om man nödwändigt wille inrätta en bagerirörelse, såsom den föreslagna, borde man gå försigtigt tillwäga. Slutligen uttryckte dock de närwarande, på ordförandens proposition, sin önskan, att en bagerirörelse borde sättas i gång. Emellertid lär frågan förekomma ännu en gång på ett nytt sammanträde.

Ordningsregler wid walet.

1:o) Endast de af styrelsen utlemnade listorna äro gällande.

2) Å listorna skrifwes förut "ordförande" samt namnet inunder; "Styrelseledamöter och 12 namn; "Revisorer" och 3 namn, samt "Suppleanter" och 3 namn.

3:o) Plats lemnas emellan ordföranden och styrelsen, så att, i enlighet med reglementet listorna kunna afklippas.

4:o) Listor, som ej innehålla tillräckligt med namn, eller sådana å icke walbara personer komma att kasseras.

Wid inwigningen af Ystads arbetareförening uppläстes följande af hr L. M. Strömsten författade wackra prolog:

Wår tid är bildningens. Den råa styrkan,
Förr aktad högt af fäderna i Nord,
Af yngre slägten egnas ingen dyrkan —
Hon är förwisad från wår fosterjord.

Till fredliga idrotter står wår äflan;
Wi hamra andra werktyg nu, än swärd;
Och ej i harnesk, men i ädel täflan
Wi pröfwa oß helt modigt med en werld.

En hwar sin plats anwisats här i lifwet;
Att fylla den, det hör oß alla till,
Allt med det pund, som åt en hwar blef gifwet;
Och framgången beror på hwad man will.

Ett bud finns skrifwet — som wi alla weta —
(Och lycklig den, som följer detta bud) —
Det lyder kort och godt: Bed och arbeta,
Och hjelp dig sjelf, så hjelpes du af Gud.

Arbetet skattas högt i wåra dagar;
Deß idkare bemärkas mer än förr;
De ha ett kraftigt stöd i landets lagar —
En skyddswakt utanför arbetarns dörr.

Men med wårt arbete må bildning paras;
Wettgirigheten må ta ut sin rätt;
Naturens under måste oß förklaras
Och tydas på ett klart och enkelt sätt.

Och wåra fäders lysande bedrifter,
Wårt lands historia, wåra skalders sång
Wi skole söka upp i walda skrifter
Och dermed lifwa sinnet mången gång.

Och främmande nationers bruk och seder
För oß ej längre främmande må bli;
All kunskap är för menniskan en heder;
Den lyfter själen och gör tanken fri.

Åt wettets odling må wi offer bära,
Att söka tillfredsställa tidens kraf;
Och derför ha wi mycket att oß lära
På wandringen från waggan till wår graf.

Här står församlad uti täta leder
En hop arbetare af skilda slag;
Jag med en wälkomsthelsning möter eder
På denna eder första högtidsdag.

Jag tror mig se ett allwar uppå pannan,
Ett redligt allwar — som ej gyckel tål —
Att söka ljusets wäg och ingen annan,
Att hinna fram en gång till utsatt mål.

Wälkomnad då, nybildade Förening,
Till detta nya hem, som nu i dag
Åt dig upplåtes i den dubbla mening,
Att bli till gagn och bli till wälbehag.

När dagens bördor blifwit er för tunga,
Och armen tröttnat under idog flit,
Så samlens här rätt ofta, gamla, unga,
Och tagen edra wänner med er hit!

Blott frid och endrägt här få lof att gästa,
All twedrägt wike långt ifrån det hus,
Der wi från denna högtidsstund nu fästa
En bostad för, hwad sanning är och -- ljus!

Utrikes.

Garibaldi lider för närwarande af en så häftig och plågsam reumatism, enligt hwad en korrespondent i Florens skrifwer till "Neue Freie Presse", att ha nej ens förmår teckna sitt namn. — I Rom har det presterliga partiet satt i omlopp ryktet, att enslingen på Caprera redan skulle wara död, och att der numera endast finnes en "falsk Garibaldi".

Mormonerna ha åter börjat röra på sig i afsigt att få sitt territorium upptaget i Förenta staterna som stat. Stämningen i Washington är emellertid alldeles icke böjd för willfarande af denna önskan, och wid ett möte af flera tusen mormoner, som nyligen hölls i Saltsjöstaden, har den nordamerikanske vice precidenten Schuyler Colfax antydt grunden till owiljan mot Utahs upptagande i statsförbundet. Det är "månggiftet", som wäcker så stor afsky mot mormonerna, och så länge denna "institution" består, skall Utah swårligen kunna intaga en plats i nordamerikanska förbundet.

Swårigheterna att finna en spansk tronföljare äro ännu långtifrån öfwerwunna. För icke längesedan kunde ej mindre än 158 a 160 röster påräknas för hertigen af Genua; och nu innehålla de sednaste underrättelserna att man på grund af unionisternas hårdnackade motstånd ej ens will låta saken komma under riksförsamlingens bepröfwande. Om så förhåller sig, torde orsaken härtill mindre wara att söka uti unionisternas motstånd, hwarpå man ju alltid haft att bereda sig, än i det motstånd mot hertigens uppstigande på tronen, som göres af hans egna slägtingar. Hans mor kan ej uthärda den tanken, att hennes son skall utsättas för de många politiska konflikter, som hota i Spanien; och kung Victor Emanuel säges på sista tiden ha wisat böjelse för att omfatta sin swägerskas mening i ifrågawarande hänseende.

"Efter allt utseende", skrifwer en korrespondent från Madrid, "kommer don Fernandos kandidatur åter på tapeten. Ni wet, att under de sednare weckorna lifliga underhandlingar om denna kandidatur pågått. Spanien som icke will hylla hertigen af Genua. egentligen af det skälet, att han är minderårig, har ingen synnerlig förkärlek för någon wiß kandidat; det önskar blott för hwad pris som helst en afgörande lösning af tronföljare-frågan, och det skall derför twifwelsutan med glädje mottaga don Fernando."

Om Svenska Folkundervisningen.

I.

Historisk öfverblick.

(Forts. fr. N:r 38.)

Omsider afgaf utskottet ett till alla sina delar fullt utarbetadt förslag till en ny folkskolelag, hufvudsakligen uppställdt efter mönstret af Preussens och Würtembergs skolsystem. Skolgångsskyldigheten förklarades deruti böra vara obligatorisk, och tvångsåtgärder föreslogos mot dem, som vägrade att underkasta sig densamma. Religionsundervisningen uppdrogs åt presterskapet, och ett minimum af kunskap bestämdes för afgång ur skolan. Minst en, helst fast, skola borde finnas inom hvarje församling, och skicklig lärare dervid anställas. Inrättandet af ett lärareseminarium inom hvarje stift föreslogs och ett minimum för lärarnes lönevilkor bestämdes. Oaktadt ett stort motstånd af den konservativa sidan inom riksdagen, antogs detta förslag vid den slutliga omröstningen af samtlige riksstånden.

På grund deraf utgaf Kongl. Maj:t den 18 Juni 1842 rikets ännu gällande folkskolelag. Den skiljer sig ifrån utskottets förslag endast i tvenne punkter. den ena beträffande mildring i de föreslagna tvångsåtgärderna för försummad skolgång, den andra rörande skyldigheten att meddela direkt undervisning i skolan, som enligt utskottets förslag skulle åläggas vederbörande presterskap, men som konungen ansåg böra utbytas emot en blott uppmaning till detsamma att "efterhöra och undersöka huru religionsundervisningen af skolläraren bibringas, gifva honom, der det tarfvas, upplysningar och råd, samt sjelfve genom undervisning, förklaring och tillämpning göra de heliga lärorna lefvande i barnasinnet."

I öfrigt innehåller denna lag, bland annat, att undervisning skall meddelas uti innanläsning, rätt- och välläsning, katekesen, bibliska historien, fysisk och politisk geografi, fäderneslandets historia, hufvuddragen af allmänna historien, räknekonsten, geometri och linearteckning, naturlära, gymnastik, kyrkosång och trädgårdsskötsel; att intet barn får lemna skolan förr än det inhemtat nödig kunskap uti:

"a) ren och flytande innanläsning af svenska språket, så latinsk som svensk stil;

b) religionskunskap och biblisk historia, till den grad, som erfordras för att kunna hos presterskapet börja den egentliga nattvardsläsningen;

c) kyrkosång, med undantag för dem, som dertill sakna allt anlag;

d) skrifva; och

e) de fyra räknesätten i hela tal."

"I den händelse föräldrar eller målsmän skulle tredskas att efterkomma de föreskrifter, hvilka i afseende på barnens skolgångsskyldighet blifvit med-

delade, skola de tredskande undergå varningar af presterskapet och, der ej sådant haft åsyftad verkan, af kyrkoråd eller annan kommunalstyrelse, så framt en sådan framdeles varder inrättad. Om dessa varningar förblifva fruktlösa, må barnen kunna ifrån föräldrarna skiljas och till vårdande åt andra personer öfverlemnas, samt kostnaden för barnens underhåll, jemte skolafgifterna, hos föräldrarne eller målsmännen i laga ordning utmätas."

Vid riksdagen 1853—1854 väckte Pehr Sahlström från Södermanland förslag i bondeståndet om folkskoleinspektörers tillsättande; men detta förslag vann ej framgång förr än Kongl. Maj:t genom proposition till 1859 och 1860 årens riksdag framställde dylikt förslag, som då af ständerna antogs. I följd häraf blefvo tillsammans 20 folkskoleinspektörer för rikets samtliga stift af chefen för Kongl. ecklesiastikdepartementet förordnade för åren 1861—1863. — För åren 1864—1866 förordnades 28, för åren 1867 och 1868 39 och för åren 1869—1871 äro 47 inspektörer förordnade för hela riket. — Inspektörerna skola med noggrannhet följa undervisningens gång, afgifva fullständig berättelse om folkskoleväsendets tillstånd m. m., meddela skolråd och lärare erforderliga föreskrifter.

Åtskilliga landsting i riket hafva tagit hand om folkundervisningen och tillsatt instruktörer, med uppdrag att biträda skolråden med skolornas anordning och undervisa lärarne i de bästa metoder för bibringande af de särskilda läroämnena.

Småskolor hafva tillkommit och böra finnas i så stort antal, att det första förberedande kunskapsmåttet må i dem kunna inhemtas.

Högre folkskolor uppkommo till följe af motioner vid 1856—1858 årens riksdag och stadfästades genom Kongl. kungörelsen den 23 April 1858. Rikets ständer anslogo 1000 Rdr årligen till hvardera af sådana skolor, af hvilka tio finnas i hela riket.

Under den sist förflutna tiden har man börjat inrätta folkhögskolor. Dessa bildningsanstalter tyckas hafva en god framtid.

För undervisningsmateriel åt folkskolorna har regeringen, efter framställning af rikets ständer, anslagit större penningesummor att utgå af allmänna medel.

För att i Sverige göra andra länders folkundervisning känd har Kongl. Maj:t af allmänna medel anslagit reseunderstöd åt flera personer.

År 1864 förordnade Kongl. Maj:t att "intagning i skolan sker vid läseterminernas början och endast då särskilda omständigheter dertill föranleda samt efter af skolrådets ordförande för hvarje sådant fall meddeladt tillstånd under pågående lästermin; att icke någon må antagas till biträde i handel eller till arbetare i fabrik, handtverk eller annan handtering förrän efter fyllda tolf år; att handlande eller annan näringsidkare, som i tjenst eller arbete antagit barn under tolf års ålder, pliktar från och med fem till och med femtio riksdaler."

Oaktadt de stora framsteg, som folkundervisningen gjort under sednaste 20 åren, har den dock ej uppnått den ståndpunkt, som är för densamma önskvärd, och som den bör och måste uppnå för att kunna motsvara vår tids anspråk och de uppoffringar, som gjorts och göras för densamma. Hindren ligga till en del i föräldrars eller målsmäns likgiltighet och tredska, men mera i deras på verklig fattigdom hvilande oförmåga att hålla barnen i skolan. Derjemte söka kommunerna sjelfva, att, så långt sig göra låter, undandraga sig deras i lag påbjudna åliggande, att gifva fattiga barn nödigt understöd, och de skylla dervid på bristande tillgång och på kommunalutskyldernas städse stigande belopp.

Inom de delar af vårt land, der nu gällande folkskolelag sedan någon längre tid varit tillämpad, kunna numera, med högst få undantag, alla de, som begagnat folkskolan, läsa redigt i bok, så att de deraf hafva både nytta och nöje. Hågen för god läsning är äfven der i ett märkbart tilltagande, hvarpå man ser ett säkert bevis i den mängd sockenbiblioteker, som på få år blifvit inrättade och begagnas flitigt. Skaror af folkets söner och döttrar täfla med hvarandra om tillträde till de offentliga läroanstalterna, hvilka aldrig varit till den grad öfverfyllda med lärjungar som nu, och detta måste tvifvelsutan anses som en god följd af folkskolans inverkan.

Folkets seder hafva i allmänhet blifvit mildare brottens, och lagöfverträdelsernas antal hafva under de sednare 20 åren betydligt aftagit; och deruti kan man se ett vackert bevis på den välgörande inverkan folkskolan utöfvat på folkets pligtkänsla, laglydnad och sedlighet.

Nationen har en väl grundad anledning till den förhoppning, att en stigande humanitet och en minskning i förbrytelsernas antal framgent skola blifva en välsignad frukt af en god lagskipning i bredd med en väl ordnad och allt mera utbredd folkuppslysning.

Svenska folket bör skatta sig lyckligt, som regeras af en konung, hvilken i ett af sina trontal till representationen uttalat följande höga åsigter: *"Folkundervisningens stora tanke sträfvar jag att gemensamt med eder förverkliga. Det är min ärelystnad, att en sann och lefvande bildning skall genomtränga vårt folk och sträcka dess välgerningar ned till den ringaste af dess hyddor."*

P — —.

Breflåda.

Arbetare — A. Bm. Eder uppsats hafwa wi ej plats för; wi finna det besynnerligt, att ni föredrager att hellre framhålla saken i tidningen, än wända er till personen för att erhålla rättelse, hwilket wi anse riktigast. Så wida ni will gifwa er tillkänna för redaktionen skola wi i nästa nummer meddela uppsatsen. Då i denna en alldeles oskyldig person anfalles, hafwa wi icke lust att stå i answar för hwad en anonym författare behagar skrifwa. Den uppsatsen åtföljande wallistan finnes härnedan införd.

Det är guld, som är guld värdt.

Berättelse af Amédée Achard.

(Forts. fr. föreg. N:r.)

Den tjocke mannen reste sig upp vid det buller duennan gjorde, när hon öppnade dörren.

"För s—n, om jag törs nämna hans fördömda namn på denna heliga dag!" ropade han. "Ni kommer mycket olägligt, för pocker, jag hade spadille, manille och ponto på hand. Hvad vill ni mig?"

"Det är en främmande, som önskar tala med nådig herren."

"Godt, låt honom tala!"

"Innan jag underrättar er om den anledning, som för mig till er, sennor, må det vara mig tillåtet att fråga, med hvem jag har den äran att tala", sade den unge kavaljeren.

"Hvem känner icke den högt ansedde don Giacomo Ignace Pablo de Corrisco y Veluspa y Lebarron, den rike sidenfabrikanten och sergeanten vid den heliga Hermandad", utbrast hans medspelare.

"Jag tackar för underrättelsen, herr prest", sade kavaljeren, hvarefter han, åter vändande sig till handelsmannen, fortfor:

"Jag är hänryckt, sennor don Giacomo Ignace Pablo de Corrisco y Veluspa y Lebarron, öfver vissheten att hafva kommit i en rättskaffens mans hus. Det gifver mig mod att fråga, huruvida ni vill mottaga mig som svärson och skänka mig er dotters hand."

Denna plötsliga förklaring framkallade en allmän förvåning ibland salens gäster. Den unga damen, som till hälften vändt sig om under kavaljerens tal, sänkte hufvudet mot bröstet, röd som ett smultron och orörlig som en staty. Duennan lyftade ögonen mot himlen och tog S:t Pamphilius till vittne på, att hon aldrig förr skådat en så oförskämd slyngel. Den andlige herren knäppte ihop händerna och spärrade upp ögonen, och köpmannen reste på sin lilla figur till den största möjliga höjd, Den värdige senor don Giacomo de Corrisco y Beluspa y Lebarron hade aldrig hört en så allvarsam sak framställd på ett så lättsinnigt sätt.

Efter ett ögonblicks tystnad, sade han: "Vill ni, sennor, visa mig den äran att säga mig hvad ni heter?"

"Det är en alltför billig begäran, att jag skulle vilja afslå den. Jag har alltid hört min moder säga, att min gudfader i vaggan gaf mig namnet Fernando?ç

"Don Fernando?"

"Fernando eller don Fernando, allt efter som ni behagar, men jag svarar icke för don'en."

Vid denna förklaring skakade den värdige köpmannen på hufvudet; den unga damen rynkade ögonbrynen och smålog något hånligt.

"Nåväl, sennor Fernando, eftersom ni gör anspråk på min härvarande dotter, donna Jacynthas hand, så har ni väl åtminstone ett slott i Andalusien, några magasiner i Cadix eller en eller annan erkebiskop i er slägt?" frågade köpmannen vidare.

"Om min fader någonsin har egt något slott, så hafva mohrerna naturligtvis längesedan bränt det; man har aldrig sagt mig att bland magasinerna i Cadix något finnes, som tillhör mig, och jag känner icke någon erkebiskop i min slägt, såvida ej hans helighet påfven sedan i går afton skulle kallat mig sjelf till biskop i Granada."

Duennan gjorde korstecknet och underdômeherren frågade sig sjelf, om ej sennor Fernando möjligen vore en förklädd mohr.

"Jaså, men hvad har ni då som är ert?" skrek don Giacomo de Corrisco, y Veluspa y Lebarron.

"Jag har min värja", svarade kavaljeren stolt.

I detta ögonblick trädde en ung man in i salen. Han var rikt men smaklöst klädd, och en lång värja dinglado på hans saffiansstöflor. Don Giacomo sprang bort till honom och omfamnade honom.

"Sennor Caballero, som ingenting eger", sade han och vände sig mot vår vän Fernando, "här ser ni min svärson, don Gaspard de Pedro de Fontara y Mendez y Guyaver. Han har också en värja, — men parerplåten är af guld."

"Det är guld som är guld värdt", svarade Fernando högröstadt, i det han till hälften drog sin värja ur skidan. "Jag ser, att jag tagit fel", tillade han med en blick på donna Jacyntha, som orörlig och stum höll sig på afstånd, "men vid himlen, är dock spetsen skarp, och jag varnar sennor don Gaspard de Fontara y Mendes y Guyaver att komma i min väg, med mindre han vill utsätta sammeten i sin jacka för faran att förstöras."

Då han slutat detta tal tryckte han hatten fast på hufvudet, svepte sin kappa omkring sig och gick ut innan någon kommit sig för att svara.

Djefvulen, som ogerna vill låta påskdagen sluta, utan att skörda åtminstone en stor synd, sände vid solens nedgång don Gaspard i Fernandos väg. Denne, som var ytterst uppbragt öfver det förakt donna Jacyntha visat, då han sade sitt namn, fick, när han såg don Gaspard så nära invid sig, det infallet att yppa strid med sin rival och kunde icke afhålla sig ifrån att puffa honom så hårdt för bröstet med armbågen, att don Giacomo de Corriscos blifvande svärson vacklade.

"Sennor Caballero!" sade Fernando. "Ni stötte till mig! Såvida det är er mening att förolämpa mig, skall ni gifva mig upprättelse."

"Jag?" sade don Gaspard, som var den fredligaste husegare i hela Sevilla. "Det var ju ni som puffade mig för bröstet!"

"Det är bra!" sade Fernando. "Gör nu bara icke allarm. Jag står helt och hållet till er tjenst."

Två eller tre personer hade vändt sig om vid Fernandos tal: bland dem uppdagade den unge kavaljern en bekant lyckoriddare, som stod och log i skägget.

"Herr kapten!" sade han till honom. "Jag ber er hafva den godheten att tjena oss som vittne! — Här är en ung adelsman, som nyss har utmanat mig; han begär, att jag straxt skall göra honom sällskap utanför vallarne."

"Men —" stammade don Gaspard.

"Jag följer er", afbröt honom kaptenen. "Var icke rädd för att besvära mig, det hör till det slags tjenster, som en militär aldrig nekar att uppfylla."

"Låt oss gå!" svarade Fernando.

Efter en qvarts timmes förlopp gjorde man halt bakom ett klosters murar och värjorna korsades i luften.

Vid nattens inbrott stannade en bärstol vid don Giacomos dörr. I den låg don Gaspard, med sidan genomborrad af en farlig vörjstöt.

Då duennan erfor, att det var Fernando som gjort detta, betviflade hon icke längre, att det varit Belsebub sjelf, som förklädd till kavaljer, i egen person på påskdagen spatserat omkring på Sevillas gator.

Fernando hade emellertid samma afton rest till Cadix, dit hans nye vän, lyckoriddaren, intagen af hans hjeltebedrift och goda utseende, föreslog honom att resa för att gå ombord på ett skepp, som låg segelfärdigt till Cuba.

Donna Jacyntha gifte sig med don Gaspard Pedro de Fontera y Mendez y Guyaver, så snart denne blifvit så till vida helbregda, att han kunde gå. När hon understudom lade märke till sin mans försigtiga mine, återvände minnet om Fernandos käcka yttre, men duennan underlät då aldrig att försäkra sin herskarinna, att dessa tankar voro henne ingifne af den onde anden, och att Fernando helt visst varit en utskickad från helvetet.

"Hvad det var skada!" mumlade då donna Jacyntha. "Det var en sådan vacker kavaljer!"

En dag, lång tid, mycket lång tid derefter, rådde ett stort tumult på Sevillas gator. En ofantlig menniskomassa skyndade mot porten, som leder till vägen åt Cadix. Köpmännen lemnade sina butiker, arbetarne sina verkstädcr, soldaterna sina kaserner, munkarne sina kloster, qvinnorna sina balkonger och fönster.

"Hvad är på färde?" frågade den gamle don Giacomo de Corrisco sin svärson som kom hem helt antruten.

"Jag kan minsann icke blifva klok derpå, Alla dessa menniskor säga, att de gå ut för att möta den man, som har skänkt vår store kejsare flera stater än hans förfäder lemnat honom städer i arf."

"Hvad heter han?"

"Fernando Cortes."

En timma senare såg donna Jacyntha, som stod på tröskeln vid sidan af sin fader, en man till häst närma sig. Han bar en präktig klädnad, och en tallös skara gick framför och bakom honom, utstötande glädjeskri. Qvinnorna viftade med sina näsdukar. Allas blickar sökte Mexikos eröfrare. Vid hans åsyn darrade Jacyntha.

"Se, min far!" sade hon bleknande.

"Fernando?" skrek den gode mannen och aftog skälfvande sin hatt.

Fernando observerade dem. Ett leende flög öfver hans läppar. Med ena handen drog han värjan ur skidan, som var drifven i guld, och med den andra

berörde han plåten, som glänste i solen liksom vore den gjord af en enda diamant.

"Ja!" mumlade donna Jacyntha helt sakta för sig sjelf. "Det är guld, som är guld värdt!"

(Slut.)

Blickar i Tittskåpet.

En besynnerlig hämnd. Hos en högre polistjensteman i Köpenhamn, hwilken i onsdags firade en familjefest, ringde det kl. 8 om morgonen på klockan wid dörren, och då tjenaren gick för att öppna densamma, inträdde en karl med en fet gås i ena och en räkning å densamma i den andra handen. Som man ej hade beställt någon gås, afwisades naturligtwis karlen. En kort stund derefter ringde det åter häftigt wid dörren, och då man nu öppnade den, stod der åter en karl med en gås och en räkning. Inom loppet af halfannan timma infunno sig ett halft tjog karlar med lika många gäß och räkningar från lika många hökare. Äfwen konfektyrer började att anlända under liknande omständigheter; och då polistjenstemannen fick reda på upphofwet till alla dessa sändningar, befanns denne wara en person, som några dagar förut utkommit från arbetshuset, dit han blifwit förpassad för det han falskeligen skrifwit ifrågarande tjenstemans namn.

Otur. Under en af de jordskakningar som för några dagar sedan egde rum i södra Tyskland, waknade en familjefar en natt wid ett förskräckligt buller, som hördes komma från hans klädesskåp. Förskräckt häraf och fullt öfwertygad, att det fanns en tjuf inne i skåpet, ropade han med dundrande röst: "Hwem är der?" — och då intet swar följde, affköt han sin dubbelpistol mot skåpdörren. Wäckta af bullret och skottet, skyndade folk in, och wid närmare undersökning befanns det endast warit en bundt käppar, som legat på en hylla i skåpet och ramlat ned. Kulorna hade emellertid gått igenom herrns swarta frack och dito byxor, och dessas egare hade derjemte det obehaget att bli utskrattad för sin rädsla samt stämd för olaga skjutning.

Den bästa badkuren. "Tror ni, herr doktor", frågade en klemande moder, "att det icke skulle wara bra för lille Johannes att få fara till någon badort?" "Jo, det tror jag wißt min fru" "Men hwilken badort skulle ni anse lämpligast?" "Hwilken som helst, der det är godt om twål och watten."

Hemma är bäst. En irländare reste till Skottland för att der bosätta sig, men landet behagade honom icke, hwarför han efter kort tid återwände till sin smaragdgröna fäderneö. — "Jag war sjuk hela tiden, jag wistades der," yttrade irländaren i kretsen af sina anhöriga en tid derefter, "och hade jag lefwat der till nu, skulle jag warit död för ett år sedan."

Piff, paff — puff! På en grafwård å en af Newyorks kyrkogårdar läses följande inskrift: "Här hwilar B. H. S.... som sköt sig stendöd med en af Colts revolvrar, äldre modellen, för sjelfmord det bästa och säkraste af alla kända wapen."

(Insändt.)

Som det blifwit på ett wilseledande sätt framstäldt, rörande ställningen med tidningen "Bikupan" för den tid föreningen förlagt densamma, torde här ett sanningsenligt anförande om förhållandet wara på sin plats. Denna angelägenhet såwäl som andra, tillhörande arbetareföreningen, blifwa naturligtwis i sinom tid efter reglementet granskad, och då får man äfwen weta huru det står med räkenskaperna; men det gifwes de, som hafwa mycket brådt med att klandra, och begagna då ofta lögnen såsom wapen endast deras affigt att nedswärta wissa personers heder winnes. Emellertid är det omrörda förhållandet med föreningens tidning sålunda: att balansen emellan utgifter och inkomster endast uppgår till 264 rdr 41 öre till den 1 Oktober, då föreningen upphörde med tidningen; således mindre än den uppgift ordföranden wid allmänna sammanträdet delgaf. Man har utspridt att förlusten skulle uppgå till 7 a 800 riksdaler. Redaktören har icke erhållit ett enda öre för sitt arbete, och i betraktande häraf har föreningen ej haft någon nämnwärd förlust för tidningen. Redowisningen har blifwit fördröjd till följd deraf att fordringar för annonser icke influtit så fort som önskligt warit; emellertid kommer den i morgon att föreläggas för föreningen.

Malmö den 25 Nov. 1869.

C. F. Furst.

(Insändt.)

Inom Malmö arbetareförening pågår för närwarande en strid, som är egnad att ådraga sig deß medlemmars synnerliga uppmärksamhet. Ett kotteri försöker att kullstörta det bestående, för att tillwälla sig makten. Att en dylik katastrof skulle komma att skaka föreningen i deß grundwalar är temligen klart, då de som skulle komma att inträda i styrelsen hwarken ega kännedom om föreningens affärer, ej heller förmåga att, så fort som nödigt är, sätta sig in i desamma. Insändaren will derföre uppmana dem, som nitälska för föreningens bästa, att förena sig om en förståndig lista på styrelseledamöter, och är detta isynnerhet angeläget för dem, som garanterat föreningens fastighet. Som insändaren är en bland dessa, tager han sig friheten att till pröfning framställa följande namn:

Till ledamöter i styrelsen:

H. L. Hagmark, swarfwaren. C. Wigström, arbetsföreståndare. B. Wettergh, ingeniör. A. Ekeroth, skollärare. N. A. Norling, målare. G. W. Bergström, stationskarl. A. Ericksson, waktmästare. A. Nyberg, handlande. J. Andersson, stadstjenare. Lars Nilsson, arbetskarl. W. Rundqwist, målare. Rönnström, kamrer.

Till revisorer:

Krakau, bokhållare. F. Nordberg, handlande. Grangwist, guldsmed.

Till suppleanter:

J. Malmberg, bokhållare. C. A. Hallin, handlande. Hallberg, länsbokhållare.

Föreningsmedlem.

(Insändt.)

En del af föreningens medlemmar ämna wälja följande personer såsom ordförande och ledamöter:

Ordförande:

Norling, N. A., målare.

Ledamöter:

Westenius, J. B., litteratör. Olsson, J., mätare. Nilsson, P., sjåareförman. Christoffersson, Magn., sjåareförman. Bergström, G. W., stationskarl. Möller, gjuteriarbetare hos Kockum. Nilsson, L., (hos Barkman & Bergh). Holmgren, O. B., maskinarbetare (wid banan). Worm, J., lithograf. Löfström, Joh., tunnbindare. Gundel, A., tobaksspinnare. Larsen, F. F., tillskärare.

Arbetare — A. Bm.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Dramatiska Sällskapet

sammanträder Söndagen den 28 November kl. 2 e. m. för att bestämma repertoiren till nästa sejour samt rolernas fördelning. Om någon af föreningens medlemmar önskar inträda i sällskapet, kan vid samma tillfälle anmälan derom ske.

Direktionen.

PROGRAM

till föreningsstämman den 26 November:

1:o) Musik, utföres af musikkåren.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder. sedan sista sammanträdet.
3:o) March af Strutz, utföres af manskören.
4:o) Föredrag: Om luften och dess egenskaper.
5:o) Musik, utföres af musikkåren.
6:o) a) Jägarkör af Müller.
b) Midsommarsolen af C. Becker, utföres af manskören.
7:o) "Vår Förening", humoristiskt poem af Ave.
8:o) Musik, utföres af musikkåren.

OBS. Ordningsmännens första afdelning behagade tjenstgöra.

Musikalisk-Deklamatorisk Aftonunderhållning

anordnas i föreningens sal Söndagen den 28 November kl. 7 e. m.

Program:

1:o) Ouverture till op. "Dichter und Bauer" af Suppé, utföres af musikkåren.
2:o) "Napoleons monolog på S:t Helena", poem af K. A. Nicander.
3:o) a) "Framåt", marsch af L. Been.
b) "Krigssång", af I. Dannström, utföres af manskören.
4:o) Potpourri ur op. "Afrikanskan" af G. Meyerbeer, utföres af musikkåren.
5:o) a) Till mitt fosterland, af Stern.
b) Folkvisa,
utföres af blandade kören.
6:o) Visa, af I. O. Wallin.
7:o) Drömmar om flydda dagar", vals af Faust, utföres af musikkåren.
8:o) "Förtalets Dom", poem af I. K.
9:o) a) "Gubben är gammal", af Bellman.
b) "Fanmarch", af L. Been,
utföres af manskören.
10:o) "Fest-marsch" af Fr. v. Heland, utföres af musikkåren.
11:o) "En vinterfärd", poem af E. Sehlstedt.
12:o) "Vespersång" af Balestrino, utföres af blandade kören.

Biljetter à 25 öre stycket säljas å uppbördsrummet, endast för föreningens medlemmar, Lördagen den 27 kl. 3—9 e. m. samt för allmänheten i biljettkontoret konsertdagen kl. 5 e. m.

OBS. Ordningsmännens andra afdelning behagade tjenstgöra.

OBS. Generalrepetition Lördagen d. 27 kl. 8 e. m.

Manskören

sammanträder tillsvidare hvarje Lördag.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Måndag kl. 8 e. m.

Diskussions-sammanträde

anordnas Onsdagen den 1 December, kl. 8 e. m.

Ämne: **Om begreppet arbetare.**

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

November månad:

Fredagen den 26. Sjåaren M. Christoffersson.
Lördagen den 27. Stensättaren L. Persson.
Söndagen den 28. Smedmästaren Holmberg.
Måndagen den 29. Smedmästaren Björklund.
Tisdagen den 30. Bryggaren H. Nilsson.

December månad:

Onsdagen den 1. Handlanden P. Olsson.
Thorsdagen den 2. Smeden Billgren.
Fredagen den 3. Drängen Nils Pehrsson.
Lördagen den 4. Sjåaren Hans Persson.
Söndagen den 5. Åkaren Nils Nilsson.

Komitén för bildning och nöje.

Biblioteket är tillgängligt hvarje Måndags afton från kl. 7—10 för föreningens medlemmar. 2 öre erlägges för hvarje volum, och skall medlemskort för hvarje gång uppvisas.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 49. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 2 December** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Predikotur.

2:dra Söndagen i Advent.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo i Westerwång.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I morgon Fredag kl. 5 e. m. hålles Bibelförklaring i S:t Petri kyrka af Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.
Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af Kyrkoherden Nordborg.

Minneslista för veckan.

November.

Fredagen den 3 kl. 12 på dagen. Auktion å Östra Förstaden på jernhackor och bageriinventarier m. m., för f. d. mjölnaren Pål Pehrssons konkursmassas räkning.

Söndagen den 5 kl. half 3 e. m. Sammanträde med delegarne i allmänna Sjuk- och Begrafningskassan, å Gymnastiksalen i Malmö.

Onsdagen den 8 kl. 4 e. m. Auktion å Missionssalen, i Kyrkoherden Nordborgs gård, på gåfvor till härvarande barnhem.

Jernbantågen afgå från och med den 1 Oktober 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **8**,30' f. m. (endast sön- och helgedagar), **10**,0' f. m., **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **4**,45' e. m.;

ank. till Malmö kl. **1**,0 f. m., **9**,45' f. m., **11**,15' f. m., **1**,59' e. m., **4**,24' e. m. (endast sön- och helgedagar), **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,38' e. m.

afgår från Lund kl. **12**,39' f. m., **9**,14' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,44' e. m. (endast sön- och helgedagar), **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,3' e. m.

Dödsfall.

Att wår lille käre son **Arwid Theodor** stilla afled i Malmö Måndagen den 22 November, i en ålder af 1 år, 8 månader och 27 dagar, ömt sörjd och saknad af föräldrar och twå bröder, warder endast på detta sätt tillkännagifwet.

M. Andersson. Helen Andersson.

Inrikes.

Stockholm.

Regeringen har tillsatt en komité för att upprätta förslag till ny författning angående fattigwården i riket. Första sammanträdet skulle ske som i går.

Tidsenligt reformförslag. Riksdagens revisorer hafwa i sin den 15 Oktober afgifna berättelse hemställt om föreskrift derom, att konsistoriernas och elementarläroverkens öfwerflödiga, för de närmast föreliggande behofwen icke afsedda medel, som ej kunna på annat sätt fruktbargöras, skola insättas i bankinrättning på depositions- eller upp- och afskrifningsräkning och endast efter behof derifrån uttagas.

Utmärkelse. Ordföranden för Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande, notarien C. E. Ljungberg, har från föreningen för befordrande af fabriks- och handtwerksindustrien i Nederländerna erhållit en större guldmedalj. — I sammanhang härmed kunna wi meddela den glädjande underrättelsen, att det förstnämnda sällskapet är sysselsatt med att förbereda ett allmänt nordiskt arbetaremöte under instundande sommar.

Landsorten.

Uddewalla. Denna fredliga lilla stad har haft besök af en sällsynt gäst. Härombagen behagade nemligen en warg spatsera in på stadens gator, förmodligen sökande efter rof, men han fann snart för godt att begifwa sig af derifrån igen, då emottagandet ej motswarade hans förhoppningar. Dylik närgångenhet af wargar brukar bebåda en sträng winter.

Kristianstad. Eld utbröt i förra weckan i en källare, hwarest handl. F. A. Dahl förwarade kristallolja. Förskräckelsen war således stor, emedan man i hwarje ögonblick befarade, att hela huset skulle springa i luften. Kärlet höll likwäl till deß en oförskräckt arbetare nedgick i källaren och lyckades bära ut fatet.

Cimbrishamn. Från denna stad transporterar man is till Göteborg, hwarest den anwändes för laxtransport till England. Kunde man ej här, som i Norge, företaga istransport till Amerika?

Ystad. Ett bolag för laxodling har här bildat sig. Apparaten kommer att anläggas i Köpinge å.

Malmö.

Weckans händelser.

Eldswåda. Under weckans lopp har det beklagliga inträffat, att hrr Romells söners sågwerk blifwit lågornas rof. Förlusten kan ännu ej till fullo bedömas, men brandförsäkringssumman lär sammantaget uppgå till 41,000 rdr. Wärre är det likwäl för de många arbetare, som genom denna olycka förlorat sin förtjenst. Med kännedom om egarnes energiska karakterer, har man likwäl hopp om, att fabriken snart åter skall wara uppbyggd och i full gång.

Glädjande. Den beryktade ficktjufwen Ohm, som på alla marknader gjort goda affärer, utan att man kunnat öfwerbewisa honom, har nu ändtligen blifwit gripen i Köpenhamn. Man har derföre hopp om, att han derstädes skall erhålla en allwarlig näpst, på samma gång provinsen för en tid är befriad ifrån honom. Såsom ett bewis på Köpenhamns-polisens förmåga att twinga brottslingar till bekännelse, kan nämnas, att en af hans djerfwaste medbrottsling, som blef gripen i somras, och som hittills fräckt nekat till allt, nu bekänt ej mindre än 27 stölder.

Tullförwaltaren M. U. Belanders länge wäntade afskedstagande har nu omsider inträffat. Han är nu 77 år gammal samt har i öfwer 50 år tjenstgjort inom tullwerket.

Winter. Resande söder ifrån weta berätta, att man i Tisdags åkte på släda mellan Anderslöf och Klörup. Wäderleken har sedan deß warit mild, hwarför slädföret troligen åter är borta. Härstädes hafwa wi sedan några dagar haft frost, och en lätt snöslöja betäcker marken.

Telegrafen som ett medel att skicka penningar. (Meddeladt Göteborgs Handelstidning.) För allmänheten lärer det icke wara nog bekant, huru äfwen penningar, till hwilket belopp som helst, kunna försändas genom telegraf från och tillbaka mellan ett land och ett annat. Som ett exempel härå meddelas följande:

Onsdagen den 24 dennes på aftonen telegraferade amerikanska emigrantkompaniets agent i Göteborg, hr Nelson, till Amerika, att kompaniet skulle skicka honom en remiß genom atlantiska kabeln. Telegrammet bestod af endast fem ord ("no money, remit by cable"). Redan den 26, eller twå dagar derefter, erhölls telegram från en bankir i London, att draga på honom en kort wexel för 800 pund sterling. Då samma dag war börsdag, sålde herr Nelson genast en wexel för dessa pund och erhöll för densamma rdr 14,360. Således war inom loppet af twå dagar denna summa begärd och skickad från Newyork till Göteborg.

Allmänt nordiskt arbetaremöte. Öfwerläggningen härom wid Sällskapets för Arbetareföreningars befrämjande sammanträde i lördags hann ej fulländas. Frågan förekommer ånyo wid nästa sammankomst (om fredag) och skola wi sedan meddela de beslut som bli fattade.

Industrielt. Å Ekenbergs & Söners mekaniska werkstad i Södertelje arbetas med full ifwer. Utom 100 godswagnar för statens jernwägstrafik, är spruttillwerkningen ganska stor, och isynnerhet är det en strykande affättning å kopparnitade spiralslangar af major Sasses konstruktion, hwartill ypperligt läder nu fås från J. von Kocks garfweri i Stockholm. God och seg swenskt koppartråd finnes dock, märkwärdigt nog, icke att få, utan måste dertill anwändas engelsk wara. För de nya stationerna å nordwestra stambanan afsynades nyligen åtskilliga sprutor, som tillwunno sig odeladt bifall. För wagntillwerkningen har werkstaden lyckats få köpa torr och god ek från kronans warf i Karlskrona. De stora örlogsskeppens "Tapperheten" och "Dristigheten" kränn och däcksbjelkar, som förut utstått mången wäldig örlogs-dust, skola nu om hwarandra ut och rutscha i fredliga wärf å jernwägen. Fotogénoljefabriken är äfwen i full gång med att raffinera petroleum till fotogénolja, hwilken i godhet, efter flera sakkunniges omdöme, öfwerträffar den olja som färdig importeras. Fabriken arrenderas och skötes af großhandlaren Åhrberg från Stockholm.

Är wår tid så ond? Man hör ofta äldre personer orda om "den gamla, goda tiden", om huru allt i deras ungdom war bättre än nu för tiden o. s. w. En insändare i Wenersborgsposten uttalar några reflexioner öfwer tillståndet i landet i allmänhet, hwilka, bland annat, innehålla följande begrundanswärda sanningar:

Likasom wår tid öfwerflödar på skrifter, hwilka förnämligast leda sitt upphof från det fula och förderfliga begäret att ockra på det kyrkliga och medborgerliga lifwets swaga sidor och på de dåliga böjelserna hos menniskan, så kan man äfwen med fullt skäl säga, att under ingen tid intresset för en förbättrad nationalbildning och för en wälgörande literär inflytelse på folket warit starkare. Till skrifter, framgångna ur ett sådant intresse och som derför endast med wälgångsönskningar böra helsas, räkna wi alla dem, som utan några omedelbart praktiska biaffigter afse att meddela allmänheten antingen wetenskapens säkra resultater eller klarare begrepp om de frågor, af hwilkas tillfredsställande lösning det närwarandes och den närmast liggande framtidens gestaltning beror, så i det enskilda som i det offentliga. Wi hafwa all anledning att hoppas, att de frön, som på detta sätt af sannings- och menniskoälskande män nedläggas i det allmänna tänkesättets jordmån, skola frambringa ett säde, nog starkt att förqwäfwa ogräset, isynnerhet som denna jordmån hos oß warit af ålder odlad och ej, likson fallet warit i så månget annat land, antingen legat i träde eller lidit af djup wanskötsel. Swenska folket har hwarken warit nedtryckt af en långwarigare, all fri utweckling qwäfwande depotism, som förbisett deß andliga och lekamliga behof, eller af en genomgående anarki, som är lika hinderlig för odlingens framsteg och ofta för århundraden utsläcker en redan förwärfwad andlig upplysning, på samma gång som den återför det borgerliga lifwet till barndomens hjelplöshet och aflägsenhet från mannaålderns stadga och kraft. Det är denna, det swenska folkets, ur en lycklig naturbegåfning och gynsamma historiska förhållanden uppwuxna nationalanda, hwari sans, måtta, kärlek till sanning och fosterland och beredwillighet att för båda göra uppoffringar, bilda grunddragen, som, bearbetad af skicklige och wälmenande odlare, utgör den starkaste motwigten mot dåliga skrifter.

Ett ord i arbetarefrågan.

"Enighet ger styrka." Huru ofta har ej det gamla ordspråket blifwit upprepadt, och dock har det nästan lika ofta besannats just genom sin motsats, eller att oenighet werkar swaghet. Hwad kan swagheten uträtta? Ingenting. Ingen har derföre berömt sig af sin swaghet. Har man icke i alla tider deruti sökt orsaken till arbetarens betryckta ställning, hans bekymmer och timliga lidanden, att han warit swag, gentemot de mäktige i denna werlden; att han warit i mistning af de intellektuella och ekonomiska krafter, hwilka betinga den menskliga individens lyftning öfwer de lägre behofwen. Hwarföre hafwa tusenden af det materiella arbetets män samlats under föreningswäsendets fanor, om ej för att i känslan af sin swaghet såsom enskilda personer tillsammans samwerka för ernående af en bättre ställning. Här är då enighet af nöden, ty "det rike, som är söndradt mot sig sjelft, kan icke blifwa stående." Intet motstånd mot arbetaresaken är så farligt, som oenigheten bland arbetarne sjelfwe. Många föreningar hafwa derigenom gått öfwer ända. Hwem förlorar derpå? — arbetarne; och hwilka winna? jo, de som äro fiender till sakens framgång.

Ett mycket omtwistadt ämne härwidlag är frågan om olika åsigters berättigande. Men nu för tiden gifwer man det ofta namn af åsigt, som endast är en inbillad sjelfklokhet. Detta har också gifwit anledning till många stridigheter emellan menniskor. Ty förståsigpåaren låter sällan säga sig, och hans mening blir alltid den bästa. En åsigt måste wara byggd på en fullständig kännedom om den sak, man will förfäkta. Eljest hugger man i wädret. Den som har ingen eller liten insigt eger också en inskränkt åsigt, d. w. s. omdöme. Men hwilket oändligt trassel kan ej uppkomma genom "tomma hufwudens tomma meningar", hwilka såsom lätta agnar för winden fara folk i synen och förblinda ögonen. Äro nu hjertats känslor kalla för nästans wäl eller we, då är medlet till upplösning, oenighet och strid, funnet. När wi i arbetareföreningarne wilja se en samwerkan för ett ädelt mål, måste wi derwid tänka oß de enskilda medlemmarne, såsom stödjande hwarandra. De små krafterna förena sig till ett enda helt. Den enande och sammanbindande makten kan icke wara afunden, sjelfklokheten och förtalet. Nej, den har ett annat namn, den heter — kärleken. I denna förenas äfwen lätt de olika åsigterna. Ju mera derföre kärleken utgör grundtonen i det samfällda sträfwandet, deß mer skall kraften ökas, åsigterna jemkas och sanningens seger blifwa fullständig.

De stora förhoppningar man fästat wid arbetareföreningarne, om sjelfhjelpens förwerkligande, både till den enskildes och till samhällets gagn, grundar sig derpå, att man inser hwilken betydelse, der ligger uti ordet: "Enighet ger styrka." Hwilken fröjdande känsla bemäktar sig oß ej, när wi se hundradetals arbetare i frid och endrägt samlas, för att gemensamt lägga hand wid uppbyggandet af arbetsklassens wälstånd och förkofran?

Arbetare, på detta werksamhetsfält hafwen I wunnit samtidens beundran! Låten efterwerlden se frukterna deraf. Hwad är stundens småsinnade äflan emot ett werk, som skall blifwa för generationer? Det fordras ihärdighet, det är sannt, men glömmen ej att enighet är första wilkoret för samwerksamheten; så snart denna störes, brister sambandet, och det säkraste medlet till er egen wälgång och sjelfständighet hafwen I förlorat. Icke blott på fanans duk, utan äfwen i hwarje föreningsmedlems hjerta må det derföre wara inristadt: "Enighet ger styrka."

Malmö Arbetareförening.

Wid allmänna sammanträdet i fredags aflemnade medlemmarne sina röstsedlar till wal af nya ledamöter. De röstandes antal, sedan en del walsedlar befunnits ogiltiga, war 354; och af dessa tillföllo såsom ordförande: målaren N. A. Norling 177 röster; redaktören F. Björling 62; urmakaren Lejsander 48; litteratören Westenius 24; ingeniören Wetterberg 11; handlanden Norberg 9; handlanden C. Paulsson 8; swarfwaren Hagmark 7; ingeniören Lindeberg 3; arbetsföreståndaren Wigström och stationskarlen Bergström hwardera 2; samt bokhållaren Bååth 1 röst. Till styrelseledamöter waldes följande personer: stationskarlen G. W. Bergström med 289 röster *); swarfwaren Hagmark 227; arbetsföreståndaren C. Wigström 208; waktmästaren A. Eriksson 200; mätaren O. Olsson 187; skolläraren A. Ekeroth 180; litteratören J. B. Westenius 179; bodkarlen Lars Nilsson 178; tillskäraren F. F. Larsen 154; handlanden A. Ryberg 154; ingeniören B. Wetterbergh 146; samt lithografen J. Worm 142. Närmast i röstetal woro: sjåaren Per Nilsson med 132 röster; stadstjenaren J. Andersson 127; sjåaren M. Christoffersson 120; tobaksspinnaren J. J Gundel 112; målaren W. Rundqwist 100; urmakaren Lejsander 100; maskinarbetaren O. P. Holmgren 98; materialwakten J. Hallengren 97; gjuteriarbetaren P. Moller 85; mätaren J. Olsson 81; bokhållaren Rönnström 71; tunnbindaren Löfström 71; handlanden F. Norberg 46; sjåaren Anders Larsson 42; hamnkamreren N. Nilsson 36; gjuteriarbetaren A. Andersson 35; mätaren M. Jeppsson 34; tunnbindaren S. Andersson 33; banmästaren C. P. Olsson 24; handlanden M. G. Andersson 20; tobaksspinnaren N. P. Eriksson 19; tobaksspinnaren C. B. Olsson 19; glasmästaren Wahlström 18; mätaren N. Möller 18; sadelmakaren O. Nilsson 15; bokhållaren Malmberg 15; werkmästaren Lindgren 13; länsbokhållaren Hallberg 11; samt widare ett mindre antal röster åt några andra personer.

*) Röster till ordförande äro räknade till dem, hwilka tillfallit samma personer såsom styrelsemedlemmar.

Yrkesunderwisning.

Den 1 November öppnades i Stutt gart under ledning af prof. W. Bäumer en skola för konstindustriens olika grenar. Underwisningen meddelas i 3 werkstäder, på hwilka de olika yrkena fördelas, alltsom de närma sig byggnadskonsten, bildhuggeriet eller måleriet. Aldenstund denna skola anses för ett praktiskt mönster, det man litet hwarstädes bör följa, meddela wi här planen för densamma:

Afsigten är att medelst en systematiskt ordnad underwisning för konstindustriens olika grenar utbilda sådana krafter, hwilka i sitt fack eftersträfwa en högre grad af konstnärlig utweckling.

Underwisningens föremål är derför konstyrkenas till konsten hörande del, ehuru äfwen afseénde kommer att fästas wid de ämnen, som anwändas, och den af deras egenskaper betingade tekniska behandlingen af desamma.

Afdelningen för arkitektur omfattar läran om den arkitektoniska stilen och de arkitektoniska formerna i allmänhet, men isynnerhet de senares tillämpning på de yrken, wid hwilka sådana komma i fråga, såsom byggnadssnickeri, möbeltillwerkning, tillwerkning af ugnar, kaminer o. s. w.

Afdelningen för bildhuggeri skall bereda färdighet i modellering, särskilt hwad angår dennas tillämpning på wissa yrken, t. ex. guld- och silfwerarbeten, tillwerkning af kärl i metall, lera och glas, stuccaturarbeten, träsnideri etc.

Afdelningen för måleri omfattar all prydning af ytor med målning, särskilt golf-, wägg- och takdekoration, målning på glas, porslin o. s. w.

De dels för alla tre afdelningarne gemensamma, dels blott i en af desamma förekommande särskilda lärofacken äro: 1. framställande geometri med skuggkonstruktioner; 2. perspektiv; 3. arkitekturteckningar; 4. teckning af figurer eller planscher och modeller (gipsmodeller, antiker, lefwande modeller); 5. teckning af ornamenter; 6. modellering af figurer och ornamenter; 7. träskärning; 8. cicilering; 9 målning af figurer, blommor, landskap och ytornamenter; 10. läran om den arkitektoniska stilen i deß tillämpning på konstindustrien; 11. konstindustriens historia; 12. anatomi (läran om menniskokroppens byggnad).

Underwisningen meddelas antingen genom föredrag eller ock mest genom praktiska öfningar.

De senare utsträckas i alla tre afdelningarne ända till sjelfständiga kompositioner.

Derför emottagas äfwen beställningar af yrkesidkare om förfärdigande af utkast etc. öfwer föremål i konstindustrien.

Lärare äro dels de i polytekniska skolan anställda, hwilka underwisa i de till denna inrättning hörande lokaler, dels de wid konstskolan anställda i dennas lokaler, hwarjemte särskilda facklärare anskaffas för de speciella underwisningsfacken.

Till underwisningsmateriel begagnas dels polytekniska och konstskolans samlingar, dels yrkes- och handelsmuseets samlingar.

För inträde erfordras: 1. intyg öfwer sedligt godt uppförande; 2. för minderåriga bewis på föräldrars eller målsmäns samtycke; 3. intyg på minst 2 års gagnelig och praktisk werksamhet i den i fråga warande industrigrenen; 4. intyg på den förkunskap i frihandsteckning etc., som kan erhållas i handtwerks- och slöjdskolorna.

Kursens waraktighet i skolan beräknas till wanligast 3 år.

Kostnaden i inskrifning 7: 50 rdr sw. och för hwarje termin 15 rdr sw. Medellösa, som ha goda betyg om sedlighet, få kostnadsfri underwisning.

Wi tillägga att man wid förändringen af härwarande Söndags- och Aftonskola till en högskola för arbetarne ämnar låta samma principer wid underwisningen tillämpas, som i wissa af här ofwan framställda ämnen, såsom i byggnadskonst, bildhuggeri och målarefacket. Wi skola i nästa nummer närmare utweckla gtunderna för wår tilltänkta arbetareskola.

Utrikes.

Franska handeln har redan dragit fördel af Sues-kanalen. Den 7 Okt. lemnade fartyget Le Noel Bordeaux för att gå den nya wägen till Bombay med win och spirituosa. Det kom den 2 dennes till Port Said och skulle på inwigningsdagen passera kanalen tillika med de ceremoniella skeppen.

I England har man räknat ut att kanalen blir en mycket dålig affär för aktieegarne. Den har kostat 288 millioner rdr. I ränta och amortering af preference-obligationer skall årligen inbetalas 8 millioner. Driftkostnaderna beräknas till 7 millioner om året. Således måste utbetalas femton millioner om året, innan aktieegarne kunna erhålla någon ränta och utdelning. För att få ihop så mycket penningar erfordras att 250,000 passagerare och 1 million tons fartyg årligen gå igenom kanalen, och för att aktieegarne skola bekomma 5 proc. på sina inbetalda penpenningar fordras, att ytterligare 1 million tons gå genom kanalen. Men en så stor skeppsfart anses åtminstone ej på mycket lång tid kunna komma i fråga på den nya leden.

Den 27 sistl. Oktober lemnade ångfartyget "Stonewall" S:t Louis för att gå till New-Orleans. 258 menniskor, besättningen inberäknad, woro ombord; lasten bestod hufwudsakligen af hö samt deßutom af en mängd hästar och mulåsnor. Några passagerare, som spelade kort, hade ställt ett brinnande ljus i närheten af höbunken, och denna oförlåtliga oförsigtighet blef orsaken till den förfärliga olycka, som följde. Elden fattade i höet, och då det blåste ganska starkt utbredde sig flammorna med blixtsnabb hastighet. Klockan war half 7 på qwällen då elden utbröt, och 10 minuter derefter war hela fartyget inswept i lågor. Skeppssprutan blef genast framtagen, men de förskräckta passagerarne trängde sig så tätt tillsammans, att man ej blef i stånd att begagna den. Hästarne och åsnorna sleto sig lösa och ökade, om möjligt, ännu mer oredan och förwirringen. Då elden först märktes war ångbåten endast omkring 300 alnar från land, och kaptenen försökte att sätta den på grund, för att folket skulle kunna wada i land, men olyckligtwis fastnade fartyget på en sandbank, hwilken genom en djup ränna war afskild från kusten. Alla trängde sig till denna sida af fartyget och derwid blefwo många skuffade öfwer bord i floden, som lopte med ganska hastig ström; de aldra flesta af dem funno sin graf i wågorna.

Ångfartyget hade endast en räddningsbåt, men denne blef genast wid eldens utbrott tagen i besittning af några däckspassagerare, utan att sedan anwändas till några räddningsförsök. Allt som elden närmade sig, störtade sig de förtwiflade menniskorna i floden, men endast ett fåtal nådde land. En annan ångbåt "La belle de Memphis", anlände till stället 3 timmar efter det elden utbröt och gjorde allt för att hjelpa de nödstälda. En ensam person räddade i en liten båt 16 personer, men af de 258 menniskorna, af hwilka 60 utgjorde fartygets besättning, undkommo endast omkring 50 med lifwet. Ångfartygets befälhafware war bland de omkomne. Bland passagerarne woro 16 fruntimmer af hwilka endast 3 räddades. Hwad som ökar det fasansfulla i denna olyckshändelse är, att en annan ångbåt passerade "Stonewall" straxt efter eldens utbrott, utan att lemna de olyckliga något bistånd.

Meddelanden från allmänheten.

(Insändt.)

Frågas i all vänlighet, om föreningens månadssammankomster icke skola bestå i någon annan trefnad, än den hr Bergström med sitt parti tillställer; så må de hafva dem för sig sjelfva. Och der bör icke stå på programmet något, som man inte får höra — utan i stället blir trakterad med oangenäma saker. Eller hvad tycker hr Bergström, om någon föreslog, att han vid uträttandet af sina åligganden, skulle hafva fyra personer tillsatte att öfvervaka honom. Jag tror, att Bergström minst alls icke skulle tycka om det. Skulle icke styrelsen kunna öppna några valsedlar eller låta iordningställa ett rum, utan att slarf dervid skulle begås? Icke kan det med minsta sken af rimlighet begäras, att styrelsen skall, liksom den enskilde kan om han vill, springa omkring för att höra efter, hvem som vill göra en sak billigast? Att der ropades bravo, när hr Bergström bråkade på, betyder ingenting. Hr Bergström kan, om han så vill, en annan gång få veta hvem det var som — då han efter tillsägelse skrek ja, men mest fick höra nej — sade: "Ack bara Bergström vill dugtigt bråka, det är så roligt!" Något liknande hörde många, som sutto i närheten och kunna intyga det. Eller talet om Bikupan? Hvem skulle icke trott, att den kunde gå utan förlust (för den tid föreningen egde tidningen); man kunde mycket väl vara två om hållandet af densamma — och kostnaden blefve då icke farlig. Sämre (tidning) har man användt 1 à 2 rdr på. Men

om detta — låt bara någon annan redigera "Bikupan", med t. ex. mureriarbetaren Dahlhammar till ansvarig utgifvare, när han blir fri, och tidningen går nog! Vi tycka alls icke om att höra sådana diskurser; utan blir det med folkbildningen så, som vi vid sista sammanträdet fingo höra, då blifva vi hellre i vår gamla okunnighet. Mer än en hade infunnit sig för att få höra föreläsas om "luften och dess egenskaper" *); ett tillfälle som var värdt att taga vara på. Men i stället får man ett par timmar höra på saker, som det måtte vara en skam för en arbetareförening, att de kunna förekomma. Och på det sättet kommer det troligen framgent att gå, såvida icke hrr W— och Bergström komma in i styrelsen — ja, ve den styrelsen då; den må blifva sammansatt af hvad som helst. Bäst vore, om de som tycka om att tvista, icke ville bidraga dermed, när det är frågan om bildning och nöje, utan hafva sådant på annat område. Vi äro mycket tacksamma för de verkligt trefliga stunder vi haft under sammanträdena, och mot alla som bidragit dertill, innan missljuden började att låta höra sig. Den vackra musiken har icke litet bidragit till att göra sammankomsterna angenäma och efterlängtade, ty äfven för den obildade är det en sann vederqveckelse att få höra musik, likasom det finnes bildade, som hafva sitt nöje annorstädes än inom det som hörer till bildningens område.

Medlem af M. Arbetareförening.

*) Detta föredrag blef instäldt, till följd deraf, att personen, som lofvat hålla detsamma, blef förhindrad; men vi kunna underrätta insändaren, att föredraget förekommer vid ett annat sammanträde.

Red.

Naturbilder.

VI.

Wåra flyttfåglar.

"Men åter på berget står windswales son
Och skakar de snöiga wingar med dån.
Och hararne hwitna, och rönndrufwan glöder,
Och tåget församlas. Mot söder, mot söder!"

Lika kär som den tiden är, då flyttfåglarne närma sig wåra landamären, och som wi snart redan börja längta efter, lika sorgsen känner sig mången, när dessa åter fly oß och wåra kuster, de der ej erbjuda dem någon utkomst, någon trefnad. Ehuru eftersommaren warit wacker, så ha icke några prolongationer egt rum i utflyttningarne af dem, som först bruka lemna oß, och om hwilka wi derför ocksä först wilja tala.

Bland dessa märka wi i främsta rummet den i flera afseenden så märkwärdiga Göken (Cuculus Canorus), hwilken, ehuru mången kanske tror det, ej afreser, så snart han här slutat sin 2-toniga, allbekanta, om wår- och sommardagar så skönt påminnande sång. Enligt folksägnen upphör göken med sin wisa, så snart han får skåda det första hölasset inkörd; ett poetiskt betecknande inom folksägen, som dermed will antyda, att sången är slut i början af juli. Sjelf finnes han qwar hos oß till September, fastän han ej höres utaf; ty kärlekslågan, som hos denna gäck till fågel är starkare, än hos de andra, har nu brunnit ut, och han stämmer ej sin lyra till några andra sånger, än erotikens. Det är blott hanen, som sjunger; det är ocksä han, som först flyttar sedan honan och de unga. Med wårens och sommarens första fägring är gökens galande nära förknippad, såsom allmänt bekant är, och många menniskor fara långa wägar blott för att "höra göken". Man har till och med i en del landskap sin gökotta, då många besynnerliga saker lära kunna ses och förnimmas. Höres då göken från norr, wäntar den lättrogne sig motgångar; sång från söder kommen bådar död, från öster medgång och från wester lycka, hwilka båda sistnämnda kunna, såsom wi tycka, komma "på ett ut", som ordspråket säger. — Gökhanens toner lämpa sig bättre än andra fåglars, för wårt musikspråk. Den första tonen, som har tonwigten, är grundton; mellan denna och den följande ligga wanligen hos de bättre virtuoserna 5 halftoner; deras register sträcker sig, allt efter solistens utwecklande talang; från d—a, d—b och d—h. Primadonnorna ha en alldeles annan stämma, som för ingen del uppwäger hanarnes. Will göken göra sig riktigt rar för åhöraren, fördubblar han understundom stämföreningen på sådant sätt, att han gör ett slags förslag af första tonen, eller rättare fördubblar den. innan han öfwergår till sista tonen. Mot slutet af sångtiden, som hos oß warar knappt en och en half månad, blifwa gökarne — likasom wåra opera-seriasångare inom menniskoslägtet — hesa, sjunga falskt samt blifwa derför den tiden i saknad af publik; ingen går wäl ut, och hör göken långt fram på sensommaren, ty då skulle man få höra helt andra toner af honom, blott bizarrerier; ännu har han likwäl wissa lock för sig. Det är ocksä då han får gastera eller rättare kinesa hos andra fåglar, ty sjelf har han, den lättingen, ej skaffat sig eget bo, utan hyr in sig, hwar han kan. Mycket wore ännu att säga om göken och deß historia, den werkliga liksom den diktade, såsom att han af enfaldigt folk tros förwandlas till hök, för likheten i flygten, som är ganska stark, m. m.; men wi måste öfwergå till de andra af wåra mest kända flyttfåglar.

En af dessa, som tidigast lemnar oß, är ring- eller tornswalan (Cypselus Apus). Redan i slutet af Augusti lemnade hon oß; sednast i början af September uppsäger henne naturen till afflyttning åt warmare länder: till Afrika, till Eqvatorn, ja, ända till Kap, dit hon då beger sig. Man will nu tro, att hon till och med är en ännu kortare gäst hos oß än göken; likwäl är hennes laga flyttningsdag ej precist densamma hwarje år, utan beror denna af den mer eller mindre rådande wärman. Flyttfoglarne, de lycklige, behöfwa ej, såsom wi, härwid strängt hålla sig wid kalenderåret, utan rådfråga mera sina behof och naturens kallelse. Af alla wåra fjäderfän är ingen begåfwad med en wingstyrka, såsom denna; nästan twåtredjedelar af hela deß kroppsbyggnad utgöres af bröstmuskler — en omständighet, som gör den sträckta, sköna flygt möjlig, hwarmed tornswalan nästan beständigt jagande genomskär luftkretsen, under det hon utstöter sina hwassa skrän. Aldrig hwilar hon sig sittande, hwarken på marken eller andra upphöjda föremål, af orsak att hennes fötter dertill äro alldeles otjenliga. Blott i klätterhängande ställning synes hon någon gång hwila och gör då ofta en tittin i sina grannars bostäder, för att se huru de hafwa det, och om hon möjligen derifrån kan snatta till sig en bit. Af samma slägte, som denna är indiska swalan, hwilkens bon äro ätliga.

(Forts.)

Tekniskt.

En mycket billig och waraktig färg för byggnader. Man upplöser något grön vitriol i warmt watten och blandar denna lut i kalken, hwarmed byggnaden skall bestrykas. Straxt wid påstrykningen wisar sig färgen grön, men när den torkat till fullo, blir den wackert gul. Denna färg är mycket billigare och waraktigare än ocker, som nu mycket ofta brukas.

Att ersätta såpa genom en lätt åtkomlig naturprodukt. Man samlar en mängd ormbunkgräs, som wäxer öfwerallt i skogen och i synnerhet på lågländta ställen finnes i öfwerflöd. Det torkas, ehuru icke allt för mycket, brännes och askan hopsamlas; askan sållas genom ett fint såll, så att icke några ormbunkarne medföljande hårda beståndsdelar såsom jord, sten, sand, o. s. w. medfölja. Derpå nedrör man denna aska i watten, så att det hela blir som en tjock gröt. Af denna gröt formar man kulor af wanliga twålkulors storlek, eller huru stora man behagar, och låter dem torka i solen. Dessa sålunda beredda kulor äro till klädtwätt fullt jemförliga med wanlig twål eller såpa — ja, de gifwa kläderna en behaglig blåaktig hwithet, och kläderna få ej heller den oangenäma lukt som ofta af wanlig såpa.

Det är lätt att inse af hwilken stor nytta detta enkla medel bör wara i ett landthushåll: åtminstone är det försöket wärdt.

Inpregnering af träkärl. Man har i Tyskland gjort försök att anwända glycerin för inpregnering af nya träkärl, bestämda till upptagande af olja, petroleum, terpentin m. m., hwilket fullständigt lyckats. Ett af friskt, mjukt trä tillwerkadt nytt fat inlades under flera timmar i warm glycerin och utsattes sedermera under de följande 6 månaderna för den torra, warma sommarluften, utan att det på minsta sätt blifwit otätt. Jernbanden wisade sig lika fast sittande som wid början, och träet hade ej det minsta krympt, utan wisade ännu den egendomliga fuktiga beskaffenhet, som föranledes af den uti porerna inträngda glycerinen.

En vrå i verlden.

När jag blir trött af nöjena och flärden
Af brottandet i lifvets hårda strid,
Jag vet en enda liten vrå i verlden
Som åter ger mitt trötta sinne frid.

Det är min egen kammare, den lilla,
Så anspråkslös, men kär för mig ändå,
Der fins ej plats för verldens sorg och villa,
Knappt nog för mina egna sorger små.

De stora med bekymrens hela skara
De utestängas när jag går ditin,
De veta nog att jag i fred vill vara
För deras larm i egna kammarn min.

Derute, der i verldens stoj och hvimmel
Jag kan nog ta med dem ett "nappatag",
Men hemma älskar jag en molnfri himmel
Som lifvets skönsta, renaste behag.

Hur tyst der är, jag är så nöjd derinne,
Minutens vingslag knappt förnimmes der,
Två englar der mig helsa: hopp — och minne,
Som lär mig akta på den stund som är.

Gud gifve att jag aldrig måtte sakna
Ett stilla hem, en vän och dagligt bröd,
Och lefnadsmod hvar morgon jag får vakna
Och samvetsfrid och lugn intill min död.

Octavia C.

Lungornas wård

är en så wigtig del af barnens fysiska uppfostran, att man ej nog kan derpå fästa föräldrars och lärares uppmärksamhet. Framför allt låte man barnen erhålla underwisning i sång, ty under förnuftig ledning är denna öfning ett af de förträffligaste medel att stärka lungorna. Det är en stor willfarelse och en falsk fördom att från sångunderwisning fritaga barn, som hafwa swagt bröst, ty oändligt många personer med swagt eller illa utbildadt bröst hafwa genom ofta upprepade och metodiska sånglektioner erhållit en 50—60 proc. starkare andhämtningsförmåga. När barnen äro tillräckligt gamla, kunna deklamation, föreläsningar och hållande af tal förenas med de wanliga kroppsöfningarne. Starkare röstexercicer äro utomordentligt helsosamma; luftens fördelning i lungorna och behofwet af ökad lufttillförsel för dessa ökas derigenom, blodomloppet i lungorna och bröstkorgen utwidgas samt befordras. Då lungorna hemta största delen af sin näring ur blodet, och då denna näring blir god eller dålig alltefter matens beskaffenhet, så är det af största wigt, att magen hålles frisk och erhåller tillräcklig föda. Hos tusentals barn förskrifwer sig swagheten i lungorna endast från otillräcklig eller olämplig föda. För mycket mat förstoppar och framkallar en stockning af wätskorna, förkylningar, snufwa, ojemn hudutdunstning, inflammationer och nedlägger inom organismen fröet till lungsot; för litet lifsmedel eller sådana, som äro föga närande eller odugliga, uthungra lungorna, beröfwa dem de erforderliga näringssafterna och göra dem härigenom olämpliga att uppfylla sina funktioner.

Den förskjutna.

En Kölnerlegend. Öfversättning.

Jag hade anfört alla de skäl, sagt allt, som kan sägas om aktningsvärda föräldrars värde. Modren, mera häftig och obeveklig än fadren betog mig snart hoppet att finna hjelp hos henne. Förgäfves talade jag om hennes dotters älskvärdhet och goda egenskaper.

— Just derföre är hon så mycket brottsligare — mumlade fadren mellan tänderna.

— Hon skulle blifva ett stöd för eder på ålderdomen samt sprida lif och glädje i edert stilla hem . . .

— Hellre vill jag sluta mina dagar i ett fattighus — utropade modren — — än i mitt hem emottaga den, som i förtid blekt håren på mitt hufvud.

— Om ni visste, hvad eder arma dotter lidit under sina sista tio år! Hon har försonat sitt brott . . .

— Ja — afbröt mig modren — det är tio år, sedan hon såsom flykting för sista gången beträdde denna tröskel. Sedan den dagen existerar hon icke mera för mig!

Fadren höljde sitt ansigte med sina händer; jag trodde att hans hjerta gaf med sig. Huru skulle jag använda denna gynnsamma sinnesstämning? Huru förvandla den till medlidande och förlåtelse? Religionen har sin herrliga berättelse om den förlorade sonen; jag kände ingen som talar iill förmån för en förvillad dotter.

Då jag såg den arma varelsen gråta, fann jag tusen ursäkter för hennes förvillelser, hvilka här i hennes föräldrars närvaro, inom dessa nakna väggar, bredvid dessa torftiga och dammiga möbler, för mig framträdde i ett alldeles nytt ljus. Ovilkorligen uppsteg inom mig en stark ovilja emot dem, hvilka så ödelagt friden och allt i de olyckliga föräldrarnas bostad. Det förflutna utvecklade sig för mina blickar och jag var taktlös nog att erinra dem om, hvad som händt.

— Det förefaller mig, såsom såge jag henne stödd mot eder skuldra — sade jag till den i djup sorg försjunkne gamle mannen — med hvilka intagande ord förmådde hon icke förr att bedja er och smickra edert faderliga hjerta? Då kunde ni icke neka henne någonting. Påminn er bara den dag, då hon bad att få gå med er till festen: "Käre far", sade hon med sin melodiska röst, hvars silfverton bevekte ert hjerta, "jag ville så gerna dit bort; kan ni för första gången neka eder Sara en bön?" Och dervid närmade hon sina sköna läppar till ert faderliga öra, liksom om hennes andedrägt förmådde att förtrolla det. Ni gaf efter; och hvem skulle icke gjort på samma sätt . . . Hvem skulle kunna förutsäga för mig, att jag en vacker dag skulle bedja för denna samma dotter utan att blifva hörd?

Under det jag talade, rörde den gamle mannen sig fram och tillbaka på sin stol. Plötsligt höjde han dock sitt hufvud: med dyster uppsyn, af vrede glödande blick och fårad panna såg han på mig och sedan åt dörren. Jag hade gått för långt, pantominen var betecknande och jag sökte långsamt min hatt.

Denna dörr, på hvilken min tröstlösa väns ögon voro fästade, öppnades långsamt och jag såg en äldre med familjen beslägtad qvinna inkomma; jag besökte henne sällan, emedan jag icke fann henne särdeles treflig; jag brukade att kalla henne "myran", emedan hon

alltid sprang beställsamt, än hit och än dit, alltid var i rörelse och städse hade något att syssla med än för den ene än för den andre. Allt hvad som hände i staden hade hon reda på och blandade sig deruti. Den lilla goda fruns hjerta, som var en verklig affärsbyrå, visste råd för allting, och om så behöfdes, så var hon äfven straxt färdig att hjelpa med råd och dåd. Denna gång blef jag glad öfver hennes besök; min bortgång blef derigenom fördröjd.

— God morgon! — sade hon — Huru står det till i detta dimmiga vädret. Dimman gör godt på vinstockarne, snön är förträfflig för säden; hvarför skulle icke vi menniskor finna oss nöjda, då vi dricka musten af den ena och äta den andra. Ack hvarifrån kommer ni, kusin sjusofvare? Bra, att ni kom; ni är min gäldenär. — Har ni reda på att ni vid sista lotteriets dragning vunnit de bästa lotterna? Nu har jag gömt dubbelt så många lotter åt er; ty mina vinna alltid.

— Låt mig vara i fred för de välsignade lotterna — sade jag; — jag spelar icke i år. Vänd er till någon annan med edra lyckliga lotter!

Tonen, i hvilken detta framsades, var ännu mindre uppmuntrande än sjelfva orden. Tanten såg förvånad på mig; vecken vid hennes ögonvrår förlängde sig och med den för henne egna axelryckningen svarade hon:

— Nå, jag får finna mig dervid!

Derpå tog hon plats bredvid värdinnan i huset, hvilken bemödade sig att synas lugn och att visa henne sin uppmärksamhet, och började att veckla upp sina paketer och tala halfhögt. Jag kunde höra att det var fråga om försäljning af effekter till förmån för värnlösa, subskriptioner, välgörande sällskaper o. d., och började åter att vända min hatt emellan fingrarne, utan att kunna besluta mig till att gå, men äfven utan att finna på något medel till att åter få samtalet i gång.

Plötsligt uppskrämdes jag ur mina betraktelser, då jag hörde tanten yttra:

— Men Sara, det kära barnet, den stackaren, hvar är hon?

Jag fattade mod. "Myran", i hvilken jag icke väntat mig någon bundsförvandt, var den stackars ångerfullas varmaste försvarare.

— Hvarföre har hon icke straxt kommit till mig? — frågade tanten med ett uttryck af deltagande i rösten.

— Aldrig mera skall hennes fot beträda min tröskel; hennes åsyn skulle döda mig! — utropade modren.

— Nej, den skall icke döda er, utan föra ett nytt lif i edert hem. Uppriktiga tårar borttvätta hvarje fläck; den gråtande måste man förlåta. Om ni förskjuter henne, så skall jag emottaga henne hos mig; min kammare är stor nog. Då hon nu kommit tillbaka, så må väl ingen tänka på att hon en gång lemnat oss.

— Jag trodde, att ni hade mera moral, mera religion! fortsatte modren föraktfullt.

Tanten brydde sig ej om modrens uppretade ton, utan fortfor:

— Kära vän, skulle endast den rättfärdiga, som icke begår några fel hafva anspråk på vårt hjerta och icke den felaktiga, som icke erkänner sina förseelser? Hennes heta tårar äro full betalning för dem, hvilka vi en gång fällt för hennes skull; skulle vi förblifva obarmhertiga fordringsegare? Hon, hvilken vi så mycket älskat, återvände till oss; böra vi icke derföre innerligen tacka Herren Gud, som sänder henne tillbaka till oss?

Den gamla frun torkade en tår ur sina ögon.

Rörelsen förlänade åt den lilla tanten en vältalighet som kom mig att blygas. I gripande bilder förde hon allt det förflutna förbi våra blickar allt ifrån barnets första pjoller ända till det ögonblick, då första olydnaden inträffade. Föräldrarnes ögon fylldes med tårar och då nådens första stråle lyste ur de djupt bekymrades blickar, berättade den lilla tanten en historia, hvars innehåll gjorde ett djupt intryck på mitt hjerta. Den lydde som följer:

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Ett fiffigt påhitt. En dag, berättar den store Barnum, infann sig hos mig en karl, som sade att han icke hade någonting att lefwa af och bad mig om ett litet understöd. — Will ni träda i min tjenst? frågade jag honom. — Ja, det will jag wißt det. — Nå ja, i sådant fall kan ni förtjena en och en half dollar om dagen. — Det är jag belåten med. — Börja då genast och hör hwad jag will, att ni skall göra. Ni har här fem tegelstenar och lägger den ena i hörnet af Broadway och Anu-Street, den andra bredwid museet, den tredje i hörnet af Broadway och Besay-Street, den fjerde midt emot S:t Paulskyrkan. — Nå än den femte då?" — Den behåller ni. Ni går mycket fort och rakt fram, utan att se er om, hwarken till höger eller wenster. Derefter wänder ni om, går tillbaka till hwar och en af de olika tegelstenarne och byter om hwar och en af dem mot den ni bär i handen. Allt detta måste ske mycket lugnt och allwarligt, och wid hwarje tegelsten, som ni ombytt, stannar ni en stund, som om ni förehade någon wigtig handling, och ni swarar inte på någon enda af de frågor, som man torde komma att göra. Så snart en timma förflutit på detta sätt återwänder ni med er återstående tegelsten till mitt museum, går långsamt genom rummen och så ut på andra sidan, för att börja er rund till de fyra tegelstenarne i gathörnen och ombyta dem mot den ni bär i handen. Har ni förstått mig? — Ja bewars! När får jag börja? — Så snart ni will. — Karlen begaf sig genast till arbetet. Innan han ännu hade hållit på i en half timme med sin sällsamma promenad, gingo flere hundrade personer efter och betraktade hans hemlighetsfulla beteende. Då han efter en timmes förlopp gick in i museet, kom hela skaran efter honom, för att söka komma underfund med hwad allt detta kunde betyda. Antalet af de wid ingången placerade biljettförsäljarne måste tredubblas, så stort war tilloppet af nyfikna. Detta narrspel räckte i twå dagar. Men folksamlingen blef slutligen så stor och spärrade gatorna till den grad att polisen måste blanda sig i saken och twinga Barnum att afskeda mannen med de fem tegelstenarna från sin befattning.

Skiljsmessa i Amerika. Som bekant är det mycket lätt att blifwa gift i Amerika. Man behöfwer endast på ett påfallande sätt kurtisera en dam för att strax bli stämd för rätten på grund af brytande af äktenskapslöfte. Man får då walet emellan att gifta sig, att betala en oerhörd skadeersättning eller gå i fängelse för längre tid. De flesta äktenskapskandidater mot deras wilja föredraga i sådan händelse att gifta sig, och detta med rätta, ty Nordamerika, som tager så starkt parti för de giftaslystna sköna, har sörjt för, att man likaså hastigt kan bli skiljd från sin hustru som gift med henne. Efter staten Indianas lagar fordras endast en förklaring från en af de äkta makarne för att erhålla skiljsmessa, och will man slippa sin hustru behöfwer man således endast sörja för att blifwa medborgare i staten Indiana, och dertill erfordras endast att man uppehållit sig 14 dagar inom statens gränser. Det följer af sig sjelf, att de sköna amerikanskorna hysa ett dödligt hat till Indiana, och mången dam har återtagit sin klagan, när motparten förklarat: "Låt gå, wi hålla bröllop i morgon, men i öfwermorgon reser jag till Indiana." — En amerikanskt tidning har illustrerat denna skiljsmessolag i Indiana med ett träsnitt, som föreställer ett jernbantåg, hwilket kör upp för en station i denna stat medan konduktörerne ropa in i wagnarne: "Mina herrar, femton minuters uppehåll till skiljsmessa."

Malmö Arbetareförenings annonser.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda: December månad:

Fredagen den 3. Drängen Nils Pehrsson.
Lördagen den 4. Sjåaren Hans Persson.
Söndagen den 5. Åkaren Nils Nilsson.
Måndagen den 6. Auktionsringaren H. Rosenqvist.
Tisdagen den 7. Timmermannen C. Andersson.
Onsdagen d. 8. Smedmästaren C. Cederholm.
Thorsdagen d. 9. Tunnbindare Andersson.
Fredagen den 10. Mätaren M. Jeppsson.
Lördagen d. 11. Timmerkarlen Per Jönsson.
Söndagen den 12. Muraren Ekelund.

(N:o 100, Norra Wallgatan.)

Nysilfvers-Fabrik & Galvanoplastik.

Undertecknad som en längre tid praktiserat å flera större Nysilfversfabriker, får härigenom rekommendera sig hos den ärade allmänheten med förfärdigandet af allt hvad till yrket hörer, och skall det städse blifva mig ett nöje, att genom vackra och solida arbeten till moderata priser, göra mig förtjent af allmänhetens bevågenhet. Malmö i Nov. 1869.

C. A. Nilsson,
Nysilfvers-Fabrikant.

Obs. Såväl å fabriken, som ock uti Guldsmed Ericssons å N:o 65 Adelgatan befintliga försäljningsbutik, finnes ständigt färdiga arbeten. Beställningar å större och mindre arbeten emottagas å nämnde ställen. Fabrikaterna äro tillverkade af finaste Nysilfver och efter äkta silfverfaçon, med stark försilfring och förgyllning. Afnötta och skadade pjeser emottagas till reparation, försilfring och förgyllning. Gammalt silfver tages i utbyte mot högsta pris; äfven emottagas beställningar från landsorten, hvilka med skyndsamhet expedieras.

C. A. Nilsson.

(N:o 100, Norra Wallgatan.)

Nytt Boktryckeri i Malmö,

Rundelsgatan N:r 33.

Undertecknade, som härstädes under firma **C. A. Andersson & C:o** anlagt

BOK- och ACCIDENS-TRYCKERI,

försedt med nya och moderna stilar, få härmed hos den ärade allmänheten ödmjukligen rekommendera sig till utförande af allt hvad till Boktryckerikonsten hörer, såsom:

Aktie-,
Anmanings-,
Notifikations-,
Bjudnings- och
Avis-Bref,
Anvisningar,
Cirkulärer,
Fakturor,
Priskuranter,
Reversaler,
Adress- och
Bjudnings-Kort,

Räknings-,
Revers- och
Brandstodsblanketter,
Jernvägsfraktsedlar,
Qvittenser,
Räkenskapsböcker,
Debiterings-,
Uppbörds- och
Fyrktalslängder,
Debetsedlar,
Reglementen och
Etiketter m. m.

samt alla sorters Tabell- och Linear-arbeten; och skall det blifva vår största sträfvan att genom reel behandling, vackert och fermt arbete samt billiga priser söka tillvinna oss ärade kunders förtroende.

Malmö i December 1869.

Carl Aug. Andersson. **G. Alfred Nilsson.**

Dansnöje

anordnas i arbetareföreningens sal Söndagen den 5 December. Början sker kl. 7 e. m. Biljetter säljas i föreningens uppbördsrum Fredag, Lördag och Söndag mot 33 öre till dansplanen och 25 öre till gallerierna.

Obs. Ordningsmännens tredje afdelning behagade tjenstgöra.

Manskören.

I anseende till Musiksällskapets konsert, blifver ingen repetition Lördagen den 4 dennes.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje Tisdag kl. 8 e. m.

Komitén för bildning och nöje.

Kungörelse:

Då flera af de delegare uti Skånska Brandförsäkrings-Inrättningen, som äro berättigade till utdelning, uraktlåtit att densamma uppbära å de för sådant ändamål utsatta möten, så sammanträder Brandförsäkrings-Kommitteen ånyo på Rådhuset Lördagen den 4 inst. December, då emellan kl. 2—4 eft. m. ytterligare utdelning skall ega rum; kommande de medel, som då ej uttagas, att till inrättningens förwaltning återställas.

Tjenstefolk.

Pigor, pojkar och en smedlärling kunna få plats i Tyskland straxt.

Peterzén & Comp.,
Nya Grönegatan 22. Malmö.

Till salu:

Helgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 40 öre.
Krossgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 33 öre.
Korngrift per L:℔ Rdr 1: 20, per ℔ 8 öre.
1:ma Flor. Hvetemjöl per L:℔ Rdr 2, 25, per ℔ 12½ öre.
Finsiktadt Rågmjöl per L:℔ Rdr 2: per ℔ 11 öre.
Groft Rågmjöl per L:℔ Rdr 1: 30 per ℔ 8 öre, hos Bagare

A. W. Pettersson.

Delegarne vid Allmänna

Sjuk- och Begrafningskassan kallas härmed till extra sammanträde å Gymnastiksalen Söndagen den 5 December innevarande år, kl. half 3 e. m. för att diskutera komiterades inkomna förslag till ändring af kassans reglemente. De frånvarande få åtnöja sig med de närvarandes beslut.

De delegare, som dessförinnan vilja taga kännedom om nämde förslag, kunna från och med den 1 December hos sine kretsordningsmän sjelfve afhemta tryckte exemplar af detsamma.

Malmö den 26 November 1869.
STYRELSEN.

FOTOGRAFI.

1 rdr dussinet för bröstbilder, 2 rdr dussinet för finaste hela albumsporträtter, som aftagas ännu en tid af

E. Hansen,
Hr Fabrikör Ringnérs gård.
Malmö den 25 Nov. 1869.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 50. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Thorsdagen den 9 December** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Predikotur.

3:dje Söndagen i Advent.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. 1/2 8 med dem som bo å qwarteren Kronan och Hans Michelson.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I morgon Fredag kl. 5 e. m. hålles Bibelförklaring i S:t Petri kyrka af Prosten Olin.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Hallbeck.

Jernbantågen afgå från och med den 1 December 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,40 f. m., **11**,15' **1**,59' e. m., **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.

afgår från Lund kl. **9**,9' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Årsdagen af Blanche's död firades den 30 Nov. såwäl af det nyliberala partiet, samt af arbetareföreningen. På båda ställena höllos tal både på vers och prosa, samt druckos en mängd skålar. Båda festerna beskrifwas såsom synnerligen smakfulla och lyckade. Blanche har således nu blifwit ett fosterländskt minne, manande till kraft och fosterlandskärlek; man samlas nu omkring detta namn, och måhända skall deß werkan ej blifwa ringa på en generation, som mer än wäl behöfwer en kraftfull wäckelse i detta hänseende.

Direktör Owens stoft har blifwit flyttadt från Nya till familjegrafwen å Kungsholms kyrkogård. Denne energiske man anlade den första mekaniska werkstaden och byggde den första ångbåten i Swerige. Hans minne bör derföre, på ett waraktigt sätt bewaras åt efterwerlden, och man är äfwen betänkt på, att på hans graf resa en smakfull minneswård.

Jernbärarne hafwa råkat illa ut. Genom att underlåta inbetala sina kommunalskatter, hafwa en stor del af dem blifwit afskedade från sina befattningar. Ehuru denna drätselkammarens åtgärd ej kan wara så alldeles riktig, är det å andra sidan förwånande att se den likgiltighet, hwarmed somliga arbetare betrakta sitt förhållande till samhället. Man will njuta af fördelarne, men ej deltaga i utgifterna på detta sätt ställande sig sjelf under samhällets öfriga innewånare. Sjelfaktning är första wilkoret för att höja sig sjelf, och der denna ej finnes, hjelpa ej några konstlade medel.

Landsorten.

Örebro. En femtonårig yngling, son till en torpare, har af hämnd tändt eld på sin blinda mormors kläder. Wid gummans rop om hjelp, waknade samwetsqwalen hos honom, och han slog öfwer henne ett ämbar watten, så att gumman slapp undan med förskräckelsen och några bränsår. Ynglingen förswann derefter, och har man sedan ej hört af honom.

Påskallawik. En större fabrik för tillwerkning af trämassa till pappersfabrikation är anlagd i denna, nära Oskarshamn belägna, köping. Storartade byggnader äro uppförda, och bedrifwes arbetet nu med 170 man, men kommer fabriken att till wåren utwidgas.

Malmö.

Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande sammanträdde i fredags för att fortsätta öfwerläggningen om frågan, på hwad sätt sällskapet skall fullgöra uppdraget att anordna ett allmänt nordiskt arbetaremöte. Sällskapets styrelse hade uppgjort ett förslag i detta afseende, som nu af ordföranden, hr Ljungberg, föredrogs. Enligt detsamma borde sällskapet till samtlige arbetareföreningar i riket aflåta ett cirkulär, i hwilket dessa skulle uppmanas att till sällskapet inkomma med yttrande om: 1:o när mötet skall hållas; 2:o huruwida endast swenska föreningar skola i mötet deltaga; 3:o hwar mötet bör hållas och 4:o hwilka diskussionsfrågor hwarje förening förslagswis anser böra för det allmänna mötet uppställas.

I afseende på sättet för föreningarnas deltagande i mötet hade styrelsen ansett mest lämpligt, att hwarje förening wäljer delegerade till representanter wid mötet, emedan i annat fall, eller om hwarje föreningsledamot inbjödes att i mötet deltaga, man egde skäl befara, att tilloppet skulle bli så stort, att någon ordentlig diskussion ej kunde uppstå. Det skulle dock wara föreningsledamot obetaget att i mötet och deß öfwerläggningar deltaga, men ingen annan än de delegerade finge deltaga i besluten. Personer, som ej tillhörde någon förening, skulle mot förhöjd afgift, på enahanda wilkor, få bewista mötet. Detta förslag föranledde åtskilliga yttrande och motförslag af flera ledamöter, men någon proposition om särskildt beslut framställdes icke, hwarför den af styrelsen uttalade åsigt torde få anses som sällskapets.

Styrelsen hade äfwen förslagswis uppsatt 6 diskussionsfrågor, hwilka woro ämnade att i det nämnda cirkuläret intagas. Efter någon diskussion om hwarje fråga, blefwo alla af sällskapet godkända.

Hwilka åtgärder anses erforderliga och lämpliga till förbättrande af den arbetande klassens wilkor?

Huru skall bildning och upplysning bland arbetarne främjas, och hwilka kunskapsämnen anses i detta fall företrädeswis wigtiga?

Kunna arbetsinställningar wara för arbetarne och landets näringswerksamhet gagneliga?

Huru skall nykterhet och sedlighet bland arbetarne bäst befrämjas?

Huru böra förbrukningsföreningar, folkbanker m. fl. föreningar bäst organiseras, för att med framgång werka?

På hwad sätt skola arbetareföreningarna sättas i förening och gagna hwarandra?

Sedan sällskapet mottagit föreningarnas swar å cirkuläret, kommer inbjudning till det allmänna mötet att utfärdas.

I lördags åtta dagar hade samma sällskap öfwer en sammankomst i slöjdskolans mindre hörsal, då ordföranden, auditör Ljungberg, höll ett längre föredrag öfwer frågan, huru de här i landet bildade arbetareföreningar skulle blifwa praktiskt gagneliga. Ordf:n anmälde också, att han från Amsterdam fått mottaga den medalj, som blifwit honom af wederbörande i nämda stad tillerkänd för den öfwersigt af föreningswäsendet bland de swenska arbetarne, hwilken han insändt till den internationella utställning för artiklar, hörande till industriidkares och arbetares yrken och husliga ekonomi, som war under förliden sommar anordnad i Amsterdam. Denna medalj är af guld, på 15 dukater. En annan medalj, af bronz, hade tillerkänts sällskapet kollektivt och samtidigt anländt hit. Begge dessa medaljer forewisades wid tillfället.

Swenska arbetare i Paris. En brefskrifware till tidn. "Arbetaren" meddelar bland annat följande:

Ett glädjande faktum är, att reslusten hos wåra yngre swenska arbetare tilltagit under senare åren. Då jag for c:a 10 år sedan wistades i utlandet, funnos endast få swenska arbetare ute, nu deremot är deras antal ganska stort. Så t. ex. finnas nu i Paris bland c:a 200 a 250 skandinaviska arbetare ungefär 100 swenskar och omkring 15 norrmän, ehuru det är omöjligt att bestämdt uppgifwa antalet. Bland wåra swenska arbetare, hwilka jag lärt känna, finnas de flesta yrken representerade. Så ha wi målare, bildhuggare, ciselörer, gravörer, guldsmeder, skräddare, skomakare, konstgjutare, pianofortemakare, optiska instrumentmakare, färgare, bagare, snickare, swarfware, garfware, tapetsörer, sadelmakare, bokbindare och urmakare. De talrikast representerade yrkena äro skräddare, skomakare och guldsmeder. De flesta äro unga män och förtjena allt beröm för det sätt, hwarpå de representera den swenske handtwerkeriarbetaren, hwilken här likasom öfwerallt i utlandet är wäl känd för sitt sträfwande efter att fullkomna sig i sina resp. yrken. De flesta ha arbetat någon tid i Tyskland och tala temligen färdigt tyska, en del, deribland hufwudsakligen skräddare, har förut arbetat i London, och tala de bra engelska, alla språka nu mer eller mindre korrekt franska. — Wid gatan Rue Michel-le-Comte n:r 16, ej långt från Bouleward Sebapopol — skrifwen upp adressen, arbetare, som ämnen eder till Paris! —, finnes ett litet i sig sjelft obetydligt ställe, hwilket dock är genom deß innehafware wärdt den största uppmärksamhet. Det är, såsom man läser på skylten, Crêmerie Suèdoise" och wärden är hr Henrik Weßberg från Stockholm. Han har, under de många år han wistats i Paris och särskilt under de sista åren, warit de skandiska arbetarne till mycken nytta. Då de ej warit mäktiga franska språket, har han gått med dem och skaffat dem arbete; om de händelsewis warit, hwad man säger, fattiga på mynt, har han hjelpt dem med mat och dryck. Han är derför jemwäl allmänt omtyckt och aktad af dem alla. Men låtom oß göra ett besök i den lilla lokalen, som har syskontycke med hundradetals andra i Paris. Wi göra besöket klockan mellan 6 och 7 på aftonen, den tid då man här spisar middag eller "dinerar". Redan utanför får man kurage att stiga in, ifall man ej kan franska, ty på glasrutan läses i stora gula bokstäfwer: Här takas Swenska. Wid inträdet befinna wi oß i köket, ja, just der, hwilket är fallet i de flesta sådana lokaler här. Till wenster, wid den stora spiseln, ofwan hwilken de blankskurade kopparkärlen hänga, står wärdinnan, en infödd tyska som talar swenska alldeles utmärkt. På högra sidan ha wi den lilla disken med sina variationer af stora och små winbuteljer m. m. En wägg, som till största delen utgöres af glasrutor, skiljer denna afdelning från det inre rummet, som är sjelfwa lokalen. Wi gå ditin och finna der flera unga män, de flesta i sina hwita bluser, i full werksamhet med sin potage, boeuf, win etc. Här emottagas wi med både "god afton", "god Aften", "guten Abend" och "bon soir", och samlingen utgöres, förutom skandinaver, äfwen af tyskar och fransmän. En stor, bredaxlad man, med mustacher och pipskägg som en fransk marskalk och iklädd ett stort blått förkläde, bestrider sjelf serveringen och har aldtid ett skämtsamt ord åt någon. Det är wärden sjelf, hr Henrik Weßberg eller såsom han allmänt kallas, af fransmännen isynnerhet Monsieur Henri.

En förening för en praktisk läroanstalt för qwinnor lärer i Stockholm ha bildat sig "i all tysthet", dock ej så tyst, att ju icke en korrespondent från Stockholm till Lunds Weckoblad kunnat få besked derom. Enkedrottningen har ställt sig i spetsen för företaget, som afser icke endast att öppna atelierer med skickliga lärare för qwinnor i sådana brancher af slöjdwerksamhet, der den enskilde arbetaren eller arbetarinnan icke kunnat uthärda konkurrens med de utländska, särdeles fransyska fabrikanterna, utan äfwen att genom antagna agenter försälja arbetets produkter. Meningen är, om wi ej oriktigt uppfattat den, att på samma gång uppfostra till konstskicklighet, sätta arbete i händerna på många arbetslösa och förskaffa landet nya industrigrenar. Den nu projekterade praktiska underwisningsanstalten kan betraktas såsom ett supplement, för att fylla hwad slöjdskolan icke förmår åstadkomma.

(D. N.)

Swenskt arbetsfolk i Tyskland. En swensk, stadd på resa i norra Tyskland, ger ett mycket oförmånligt witsord åt det arbetsfolk, som från södra delarne af Swerige öfwerreser till Tyskland för att der taga tjenst. när de ej kunna finna sysselsättning hemma. Han skrifwer till Norrköpings Tidningar:

"Folket i Hannover är i allmänhet wälbergadt och står sig godt. Sparsamhet och arbetssamhet äro deß walspråk. Undantag härifrån utgör dock den egentliga tjenande klassen, som mot ganska hög aflöning oftast förrättar sina syßlor trögt och slarfwigt. Derför inkallas arbetsfolk från Swerige, hwilket berömmes för deß arbetsamhet och för den lätthet, hwarmed den lär sig tyska språ-

ket. Beklagligtwis plägar detta förhållandet ej räcka länge, ty så snart swensken warit en tid på ett ställe, så fordrar han högre lön, hwilket äfwen ofta nog bewiljas; men i stället för att genom fortsatt godt uppförande wisa sig wärd denna löneförhöjning, försjunker han icke sällan i lättja och — superi, så mycket lättare som den herrliga swenska nationaldrycken, bränwinet, winner allt flere och flere anhängare i Tyskland."

Folkhögskola för arbetare.

En sådan skola, har det, som wi i föregående nummer omtalat, blifwit wäckt förslag om att inrätta härstädes. Den komité inom arbetareföreningen, der frågan wäcktes, hwilken utsågs att tillika med lärarne wid härwarande Söndags- och Aftonskola utarbeta de närmare grunderna för skolans inrättning, har haft ett sammanträde å nämnde skolas lokal, derwid herr kapten Boman, skolans föreståndare, på det lifligaste förordade en sådan förändring af Söndags- och Aftonskolan, att den kunde blifwa gagnande för arbetarnes underwisning, både hwad deras yrkesskicklighet och samhällsmedborgerliga ställning beträffar. Öfwerläggningen i denna sak lade i dagen, att man genom alla de medel, som kunde åstadkommas, wille werka för arbetarens upplysning och bildning, samt för detta ändamål inrätta skolan på bästa sätt.

Underwisningen kommer att blifwa praktisk, med särskildt afseende på arbetarens utbildning i yrkesskicklighet; en sak hwarpå sednare tidens industriella utweckling har stora fordringar, och som för arbetaren måste wara wigtigt att tillegna sig, för att kunna höja sin ställning och bestå i den allmänna täflan, som inom näringsgrenarne eger rum. Sålunda anordnas föredrag och praktiska öfningar i de till skolan hörande läroämnena. Dessa äro föreslagne att blifwa följande:

Wälskrifning; detta ämne utgör grundlaget för färdighet i rättskrifning och bokföring, samt är så att säga handens första tekniska öfning. Ty utom den nytta man kan hafwa af en tydlig och wacker handstil, wänjer man derunder öga och hand wid rena och bestämda former, som för ritkonsten sedermera är af stor betydenhet. Wi hafwa derföre wid uppställningen af ämnena satt wälskrifningen först, för att börja nedifrån.

Rättskrifningen af modersmålet är, som man wet, en lika wigtig gren af den allmänna bildningen, som förmågan deri ofta saknas hos wåra arbetare, emedan de icke egt tillfälle till underwisning. I förening härmed öfwas swensk språklära, läsning af swenska författare samt uppsättande af bref, uppsatser m. m., som förekomma i allmänna lifwet.

Bokföring bör numera en hwar, som icke will låta sina ekonomiska angelägenheter wårdslösas, ega kunskap uti. Liksom ett ur utan wisare går och går, utan att man wet hwad tiden lider; på samma sätt är det med en person, som arbetar och sträfwar, men ej riktigt wet hwad han förtjenar eller gifwer ut. Att bokföra sina affärer är den bästa kontroll öfwer huru man handlat. När man på wissa tider öfwerser ställningen, skall man finna hwilken nytta det är att weta hur det står. Wid underwisningen i detta ämne göres tillämpning af de olika uppställningar, som ifrågakomma wid handel, handtwerks- och fabriksrörelse samt hushållsbokföring.

Siffer- och Bokstafs-räkning är af så mångfaldig anwändning i det praktiska lifwet, att man snart ej rätt gerna kan företaga sig något, utan att anlita räknekonsten. Nu för tiden erfordras det, att skyndsamt affluta affärer, uppgöra kostnadsförslager och för öfrigt beräkna allt, som man företager sig, rörande arbetsförtjenst, köpslut och ordnandet af en näringsgren.

Geometri förekommer nästan i alla handtwerk. En målare t. ex. will weta huru många qwadratalnar ett rumtak innehåller, som han strukit; en murare huru många stenar, som åtgå till en wägg; en timmerman huru många bräder till ett golf, o. s. w.; detta lärer geometrien. Allt som går ut på bestämmande af linier, ytor och kroppar får sin lösning genom denna wetenskap. Man får börja med grunderna; och här fordras det ihärdighet, såsom wid allt när man will lära något — "Det går ingen kungswäg till geometrien", men den som det oaktadt icke låter afskräcka sig har stort gagn deraf.

Frihandsteckning kommer att förenas med ornamentsmålning, modellering i wax och lera samt träsnideri. Dessutom öfwas konturritning och schattering.

Geometrisk konstruktionsritning; härtill räknas äfwen ritning efter modeller, perspektivlära, lavering, fackritning för murare, timmermän, snickare, smeder, wagnmakare, guld- och silfwerarbetare, gördelmakare m. fl. Widare underwisas i mekanik (maskinbyggnad) till den utsträckning, som detta läroämne framställes i "Bibliotek för populär naturkunnighet."

Naturwetenskapen hafwa wi wid ett föregående tillfälle omnämnt och hänwisa nu till hwad, som i afseende på underwisningen i detta ämne yttrades; detsamma gäller äfwen om

Tyska och Engelska språken.

Föredrag komma att hållas i naturlära och kommunallagstiftning.

I den mån elevernas antal ökas och underwisningen med intresse följes, utwidgas äfwen läroämnena, och anställes särskilda facklärare i måleri, bildhuggeri och byggnadskonst.

Premier komma antagligen att utdelas åt de elever, som deraf göra sig förtjente. Man torde äfwen böra erinra derom att härwarande industriförening anslagit medaljer och resestipendier till utdelning åt skickliga arbetare.

Om den wackra planen för skolans inrättning skall kunna realiseras, böra isynnerhet medlemmarne af arbetareföreningen, som gifwit uppslaget härtill, begagna sig af skolan; och wi tro äfwen att många skola anmäla sig.

Äfwen qwinnor antagas såsom elever wid skolan.

Märken wäl detta, I fruntimmer, som hittills saknat, men önskat er tillfälle att föröka edra kunskaper!

Afgiften blir endast 1 rdr 25 öre af hwarje person för wårterminen (från den 15 Januari till den 1 Juni) samt 1 rdr för höstterminen (från den 1 Sept. till den 18 December).

Under nästa wecka börjar teckningen af elever; denna teckning är endast förberedande för att utröna huru många, som wilja deltaga i underwisningen, på det man må kunna närmare bestämma denna sednares gång.

Läraren wid tekniska skolan hr Markman emottager hwarje afton, på de tider underwisningen i Söndags- och Aftonskolan pågår, anmälningar samt meddelar hwarje upplysning som önskas rörande skolan.

Wi anmärka slutligen att det endast är medlemmar af arbetareföreningen och äldre personer, som skolan är afsedd för.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Wid sista allmänna sammanträdet i November anställdes wal till styrelseledamöter för nästa år och utföll så, att hrr F. O. Strömman (med 541 röster), Axel Krook (med 516 röster) och G. Widell (med 501 röster) återwaldes, samt mottogo alla uppdraget.

Efter walet föredrogs en begäran af några medlemmar inom föreningen, hwilka bildat ett särskildt sällskap för diskussionsöfningar, att det skulle få utgöra en gren af föreningens olika institutioner. För wår del förstå wi icke meningen med detta sällskap. Den enighet som genom associationerna blifwit till ett utmärkande drag hos arbetarne, och som gjort dem starke att utföra gagnande företag, synes här liksom på andra ställen hotas af en betänklig benägenhet från wissa personers sida att bilda partier; hwilket inom "en förening" ej kan wara till dess befrämjande, utan måste werka derhän, att man blott för särskilda meningsstrider glömmer hufwudsaken. Tidningen "Arbetaren" tyckes icke heller gilla förslaget, utan anmärker derwid: att då det finnes allmänna diskussionsmöten, kan den ej fatta hwartill sällskapet skall tjena; att de af nämnda sällskap fattade resolutioner "endast äro uttryck för några få enskilda föreningsmedlemmars åsigter, men ej för föreningen i dess helhet".

Den af Göteborgs handtwerksförening åter upplifwade förordningen, att handtwerkslärling skall aflägga prof samt erhålla gesällbref och "wandringsbok", såsom intyg på sin skicklighet, har warit föremål för en liflig diskussion inom arbetareföreningen, der de fleste uttalade sin förkastelsedom öfwer den föråldrade bestämmelsen, såsom gagnlös och stridande mot arbetets frihet.

Herr Axel Krook har till stadsfullmäktige ingifwit motion om, att dessa måtte af Renströmska fonden anslå medel till uppförande af en byggnad åt arbetareföreningen.

Ystad.

Arbetareföreningen hade den 5 dennes sitt andra ordinarie sammanträde, hwarwid ordföranden och samtlige styrelseledamöterna woro närwarande. Sammanträdet inleddes med sång och musik, hwilka äfwen sedan omwexlade under aftonens lopp. Ett längre lättfattligt och ganska wäl genomfördt föredrag rörande jordens rotation m. m. hölls af folkskolläraren Nelander. Gjuteriarbetaren C. Pettersson deklamerade Runebergs poem: "Döbeln wid Jutas", och snickaregesällen Christenson framsade ett af honom författadt qwäde.

Till inträde i föreningen hade anmält sig icke mindre än 107 personer, hwilkas ansökningar bifölls. En utarbetad ordningsstadga antogs, och 14 ordningsmän waldes, hwilkas åliggande blir att turwis waka öfwer ordningens upprätthållande i föreningens lokal.

Man öfwerenskom bland annat om att annandag jul samlas och dansa kring julgranar, i föreningens lokal, hwilka komma att prydas och behängas med mindre julgåfwor.

Lund.

Härwarande arbetareförening hade allmänt sammanträde sista söndagen i November, hwarwid wal af styrelsemedlemmar i de afgåendes ställe förrättades. Enligt reglementet skall äfwen årligen wal af ordförande ega rum. Den för sin nitiska werksamhet till föreningens bästa wäl bekante ordföranden öfwerstelöjtnant Engman återwaldes enhälligt till samma befattning för nästa år. Till styrelsemedlemmar waldes: bagaren Möller, tunnbindaren A. Andersson, timmerbandlaren O. Persson och timmergesällen Sw. Bengtsson. Till revisorer utsågos: landtbrukarne A. Knutsson och B. Nilsson samt studeranden Hainer; till dessas suppleanter: bildhuggaren Pettersson, bokhållaren Löfström och studeranden Regner Dessutom utsågos 16 ordningsmän att turwis utöfwa tillsyn i läslokalen.

En arbetarnes vän.

Bland dem, som mera verksamt ingripa i den pågående arbetarerörelsen, räknas ej många personer med betydande namn i samhällsställningen; en viss misstro till sakens egentliga syftemål blandar sig med föreställningen om arbetsklassens låga ståndpunkt och betydelselösa inflytande på statens och samhällets utveckling. Å andra sidan bearbeta socialdemokraterna den nyss upplöjda jordmånen och försöka med all kraft föra rörelsen in på sina omstörtningsplaner, hvarigenom de sålunda endast vilja hafva arbetarne till ett medel i sina händer, för att sjelfve komma till makten. Under sådana förhållanden är det så mycket mera glädjande att här och der kunna uppsöka "en sann arbetarevän", som i förening med framstående bildning och verksamhetskall hyser ett varmt hjerta för arbetarens väl ech verksamt bidrager till förbättrande af hans intellektuella och ekonomiska ställning.

En sådan man var den för några månader sedan aflidne *professor Victor Aimé Huber*, i Wernigarode. Bland arbetarne gällde han som en man, på hvars ord man kunde lita; och de sanningar han uttalat i sina skrifter hafva burit rika frukter; han åtnjöt också arbetarnes kärlek. En tysk tidning säger om honom: "Han använde hela sitt lifs kraft på den ena stora saken, den christliga lösningen af arbetarefrågan; han var en arbetarevän och förband den varmaste kärlek till arbetarne med den varmaste tro." Detta var den kraft som dref honom att kämpa för arbetarens sak. "Tag bort hoppet från menniskan, och hon är det eländigaste af alla varelser", säger en författare; på samma sätt kunna vi säga: tag bort religionen från arbetaren, och han skall dermed hafva mistat sitt kraftigaste stöd, källan till tröst och vederqveckelse under den hårda kampen för lifvets behof och i dess försakelser. Religionen är för honom den ledstjerna, som visar bort öfver de trånga gränsorna af en bekymmersam tillvaro och fyller hans bröst med hopp och mod, samt skänker honom den sedliga kraften att brottas mot låga ingifvelser. Från denna ädla sida betraktade Huber sträfvandet att höja arbetaren. I sin lilla skrift om "arbetarnes sanna och falska vänner" varnar han arbetarne mot socialdemokratiens lögner och förförelser. Han hänvisade alltid på *sjelfhjelpen*, såsom den enda sedligt berättigade hjelpen. Lasalles "kopparhårda lag", att arbetaren i sin husliga nöd ingenting kan spara ihop är en osanning och vederlagd genom fakta. När arbetaren under de sista 30 åren lagt ihop ett sparkapital af 500 milllioner, när 1,500 associationer i England ega ett rörelsekapital af mer än 10 milloner, när de tyska handtverkarnr år 1867 satte mer än 87 millioner i rörelse genom kreditföreningarne; så ser man häraf, att arbetare och småhandtverkarne kunna spara ihop.

Huber sökte rätt allvarligt lägga arbetarne på hjertat, att *sjelfhjelpen*, icke statshjelpen, är det enda medlet till deras sjelfständighet och förkofran. Franklin säger också: "Den som anbefaller åt arbetaren en annan väg till höjande och förbättrande af hans belägenhet, än flit, ordning, sparsamhet och ärlighet, den är icke hans vän, utan en förförare och bedragare". Den agitation från socialdemokraternas sida, som gjort så mycket väsen af sig i Tyskland, bekämpade Huber med hela styrkan af sin outtröttliga energi och verksamhet till arbetarnes bästa; och han uppmanar desse sednare att draga sig tillbaka från "de falska vännerna".

För arbetarnes förkofran fordrade Huber bildningens tillgodogörande hos desamma. Derföre var den sociala frågan för honom väsendtligen densamma som frågan om en sann *folkbildning;* hafva arbetarne fått förståndsodling, sedlig och christlig höjning, då åstadkommer sjelfhjelpen nästan allt, om den också aldrig kan komma derhän att göra jorden till ett paradis. Han anför härvid England, der lärjungeantalet i folkskolorna sedan 1857 stigit från $^1/_2$ till 1 million. Derjemte finnes fortbildningsskolan med sina olika grenar: "söndagsskola", "anstalt för handtverkare", "arbetareskola", i hvilka arbetareynglingarne praktiskt och intellektuelt utbildas. Särskildt betydande äro konsttekniska skolor, som redan räkna mer än 100,000 elever. Äfven finnes anstalter för spridande af billiga konstverk, för att derigenom höja och rena smak och sedlighet. En ädlare samhällighet genomtränger alla arbetarekretsar, som bildat föreningar; té och kaffe vinna segern öfver snaps och bier. Antalet af goda arbetaretidningar är i stort stigande, föredrag hålles i arbetaresalarne och under bar himmel, och stora summor användes för bildande ändamål. De arbetare som, äro medlemmar af någon dylik förening, äro i sedligt, intellektuelt och materielt hänseende öfverlägsna dem, som icke deltaga i associationerna.

Slutligen uppfodrar Huber de konservative att lemna sin vedervilja mot associationerna, förmanar kapitalisterna att afsäga sig sin ofelbarhet, och förehåller industriidkarne deras pligt att icke betrakta arbetarne som varor, utan som menniskor, och återställa ett jemnare förhållande mellan sig och dem. Då Huber var en man med christliga tänkesätt, och som i denna anda arbe-

tade på lösningen af arbetarefrågan, äro hans ord i afseende på kyrkan märkliga. Han säger: "Predikan hålles för hög, är för lång, är ofta icke evangelisk nog; kyrkans sittplatser äro för de rika och der går ej nog enkelt till. Men mest sårar det arbetarne, att de evangeliska presterna icke taga del i arbetarerörelsen, eller när de komma att tala derom i predikan, fördöma arbetarne och försvara herrarne".

Utrikes.

Wid senaste arbetarekongressen i Filadelphia (i Amerika) intogs främsta rummet bland alla arbetare-associationer af orden "Den helige Crispins riddare" med deß underafdelning "Den helige Crispins döttrar", hwilken orden utgör en förening af Amerikas skoarbetare Den omfattar mera än 80,000 på skofabrikerna sysselsatta arbetare och arbeterskor, och har sina förgreningar ända inom de brittiskt nordamerikanska provinserna. Föreningen grundlades för omkring 2 ½ år sedan i Milwauki. Ensamt i staten Massachusett räknar föreningen 37,000 manliga och qwinliga medlemmar, och har der bortåt 40 bolag för inköp och fördelning af lifsmedel. Föreningens hufwudändamål är ömsesidigt skydd, hjelp och understöd. Gemensamt anskaffande af lifs- och andra förnödenheter i stora partier och till billigaste priser hörer äfwen till deß werksamhet.

Från Rom erfar man nu att det ekumeniska mötets förhandlingar skola på det strängaste hemlighållas, på det att intet må i förtid kommenteras af pressen. Få se nu, hwem som är mäktigare, påfwen eller tidningspressen, och huruwida det skall wara möjligt för påfwen att hålla pressens argusögon ute. Emellertid skall wakt hållas kring mötets lokal, och deltagarne i detsamma skola aflägga den strängaste tysthetsed, till hwilka försigtighetsmått kommer den omständigheten, att förhandlingarne skola föras på det döda latinska språket. Man kan emellertid wara lugn. Både "Times" och andra blad skola nog sätta allmänheten i tillfälle att det oaktadt blicka in i dessa "mörksens gerningar" och bedöma dem.

Spaniorernas sökande efter en tronkandidat pågår ännu och, efter hwad man har skäl antaga, lika hopplöst som hittills. Uti Indép. Belge för den 27 i förra månaden förekommer en skrifwelse från Madrid, hwari påstås att spanska regeringen från sin minister i Paris, Olozaga, mottagit depescher, hwilka bekräfta att den unge hertigens af Genua familj icke önskar att han skall mottaga den spanska kronan, samt att man redan i hemlighet har wändt sig med anbudet till hertigen af Aosta (Victor Emanuels andra son, Amadeus), som nu skall ha wisat sig mera willig att mottaga walet än förut. Det säges äfwen att franska hofwet med blida ögon skulle se honom öfwertaga regeringstömmarne i Spanien.

Några ord om wåra folktidningar.

Wi taga oß friheten att ur en artikel med ofwanstående rubrik i Stockholms-tidningen "Weckoposten" anföra följande till wåra läsares kännedom:

"Ett förhållande, som wid betraktande af den periodiska pressen i wårt land allt tydligare börjar framträda, är en pågående sträfwan att åstadkomma en tidningslitteratur, hwilken genom billigt pris och waldt innehåll, kunde blifwa en werklig folkläsning. I början af detta år uppträdde sålunda på en gång flera tidningar, som tydligen till största delen om ej uteslutande woro ämnade för "menige man", och i allmänhet har deras framgång warit om ej lysande dock tillräckligt stor, att föranleda beslutet om deras fortsättning äfwen under det stundande året.

Till denna klaß af periodiska skrifter äro wi äfwen benägna att hänföra den nyligen började tidningen Amerikabladet. Densamma har wisserligen derjemte sitt egna, bestämdt angifna syftemål, men detta kan äfwen sägas om andra af wåra folktidningar, såsom "Arbetaren" och "Bikupan", hwilka isynnerhet egna sin uppmärksamhet åt hwad som rörer kroppsarbetarnes ställning och wilkor i wårt land.

Bland dessa tidningar ha redan flera hunnit förwärfwa sig många wänner och äro utan twifwel äfwen förtjenta deraf för det sätt, hwarpå de bemöda sig att uppfylla sitt ändamål. "Arbetaren" i Göteborg och "Bikupan" i Malmö, ha båda en wacker nitälskan om arbetarnes wäl att tacka för sin uppkomst. Genom den werksamhet båda utweckla för befrämjande af arbetareföreningar, äfwensom för spridning bland arbetarna af såwäl nyttiga kunskaper i allmänhet, som ock särskilt af sanna begrepp om wilkoren för arbetarens ekonomiska förkofran, ha båda dessa tidningar inlagt stor förtjenst.

"Swenska Weckobladet" är ock en tidning hufwudsakligen beräknad för den stora allmänheten. Den betydliga spridning, denna weckotidning wunnit, är ganska anmärkningswärd och hänwisar på ett djupt, hos swenska folket befintligt behof af sådan läsning, som lemnar, upplysning om samtidens wigtigaste tilldragelser och företeelser.

Till folktidningarna will ock slutligen Weckoposten räkna sig. Den har, äfwen den, jemte det gemensamma syftemålet att bibringa den stora allmänheten någon kännedom om de löpande händelserna, sitt särskilda ögonmärke. Och detta ögonmärke är, skulle wi tro, lika stort och högt, som det tywärr, med de swaga krafter som stå oß till buds, är swårt att förwerkliga. Den uppgift, wi här åsyfta, består emellertid uti att söka wisa, det sann kristendom icke allenast låter wäl förena sig med sann frihet, utan att den nödwändigt fordrar en sådan. Wi komma således, enligt sakens egen natur, i en ställning af opposition mot den riktningen inom swenska pressen, hwilken will framställa kristendomen såsom fiendtlig mot all icke allenast politisk utan äfwen social och kommerciel frihet, samt såsom fordrande den enskilta personlighetens uppoffrande för staten ända derhän, att den enskiltes religiösa öfwertygelse måste underordnas ett så kalladt samhällssamwete."

Naturbilder.

VI.

Wåra flyttfåglar.

(Forts. fr. föreg. N:r.)

Namnet swala bära äfwen några andra starka flygare (Hirundinus), hwilkas wingar äro ungefär lika starka för sträckflygning, men som ej alltid, i likhet med den föregående, använda dem för den forcerade hastigheten, utan med största behag, liksom endast på lek, tumla om, än högt öfwer wåra hufwuden, än alldeles inwid marken, och stundom oß så nära, att man tycker sig skola kunna träffa dem med sin arm. Genom bröstmuskelstyrkan och sina långa spänstiga wingar, äro de, liksom de föregående, bestämda att wara starka flygare, och endast falken, deras förföljare och störste owän, säges i någon mån öfwergå dem. Den lärde och pålitlige professor Sundewall gör öfwer swalans flygt några intressanta beräkningar i sitt planschwerk: "Swenska fåglarne." Hundra fot i sekunden tror han wara det minimum, som swalan tillryggalägger. Detta utgör en swensk mil på sex minuter, eller ungefär en geografisk grad på timman; och hela den långa sommardagen äro de, utan rast och ro, i flygande fläng. "Om man således antager — säger den citerade författaren — att de woro i rörelse blott tio timmar på dygnet, hwilket ej torde wara för mycket" (snarare för litet, tro wi), "så kunna de på denna tid hafwa flugit en wäg, som utlagd i rät linie skulle göra en sträcka af 100 swenska mil." En swala, satt i trångmål och fara, t. ex. jagad af sin arffiende, falken, eller stormdrifwen ute på oceanen, skall säkert kunna sträcka dubbelt detta tal, eller omkring 200 mil i dygnet, således en wäglängd motswarande den emellan Swerges södra kust till Afrikas norra. Wid jemförelse på jernwägsresor mellan lokomotivets hastighet och fåglarnes flygstyrka, får man det resultat, att sparfwen blir efter de snabba iltågen (ej wåra trögare, utan utlandets); kråkan har swårt att följa; dufwan går om dem och swalan behöfwer blott sekunden för att lemna dem långt efter sig. De sitta något bättre än föregångarne, och telegrafinrättningarne äro för dem af särdeles god nytta, ty dessa ljudande metalltrådar utwälja de företrädeswis till sina hwiloplatser, när de understundom ge sig tid dertill.

Wid tal om swalan ämna wi icke med fullkomlig tystnad förbigå sagan om hennes winterdwala, som är känd och ännu till en del trodd öfwerallt, der sjöar och wattendrag finnas, samt der winterns styrka är så paß stor, att den förmår med isens bindor fjettra deras oroliga wågor. Det märkwärdigaste härwid är i wårt tycke, att orimligheten warit trodd i så långliga tider äfwen af wetenskapsmän; Linné, bland andra, war ej alldeles fri från den. Märkwärdigt är ock, att ännu omständigheter derwid förekomma, som ej äro fullkomligt utredda. Somliga antaga, att tron på swalans winterlif i dwala under isarne härrör deraf, att hon blifwit förblandad med strömstaren, som man så ofta ser wid forsande watten och wakar, dykande och tumlande sig i wattnet, ofta i närhet af fisknot; derwid har det ofta händt — säger man — att den lilla fågeln fastnat i garnen och, af fiskare uppdragen, utgifwits eller förwexlats med swalan. Denna åsigt, som är Sundewalls, är troligen äfwen den antagligaste. Nilsson anser att någon swala, som kommit för tidigt till norden, innan insektwerlden waknat till lifs och kunnat erbjuda henne dagligt bröd, nedsallit af hunger och mattighet död i wakar och sedan upptagits. Ofta ser man ock swalor infinna sig för tidigt hos oß och då wisa sig wid wåra fönster, hackande på dem för att hos de lyckligare lottade söka föda och wärma; men ofta finnande ett dåligt hjerta hos den grymma och oförståndiga menniskan, som gerna slår ihjäl de nyttiga och wackra småfåglarne. Ofta finnas då swalor ihjälhungrade på den hårdfrusna marken.

En gammal bekant folksägen har äfwen om detta slägte ett naivt yttrande om hennes "sång", hwilken låter ungefär som om hon satt och pratade smått för sig sjelf. Ladugårdsswalan, som är att anse såsom för mer, än den andra af samma art (husswalan) har röd färg på pannan och på öfre delen af strupen. Medeltidens sägen, med anledning deraf och hennes skarpt klufna stjert, är derför den, att hon warit kammarpiga hos jungfru Maria — hon, som så ofta får lemna sitt namn åt föremål såwäl inom wäxt- som djur-werlden — och för oärlighet blifwit förwandlad till, hwad hon ännu är. De småsaker, hon från matmodren borttagit, har hon fått insatta i sina fjädrars färger, i sin klufna stjert; i sin fåwiskhet upprepande sjelf ännu alltjemnt sin förbrytelse och säger: "Min fru har förlorat, min fru har förlorat . . . ett rödt nystan och en sa—ax." — mindre ofta hör man denna tirad tilläggas wipan.

N. T. Zs.

Tekniskt.

Ett kitt, som skall wara högst utmärkt, för att hopfoga sten med sten eller jern med jern, erhålles genom att blanda pulveriserad blyglitt och koncentrerad glycerin. Det hårdnar hastigt, är olösligt i syror och uthärdar hetta. Stenar, hopfogade med detta kitt, gå lättare sönder, än de släppa i fogningen. Kittets uppfinnare är en hr Pollack från Bautzen i Sachsen, och han säger sig hafwa nyttjat det i flera år.

Hwartill anwändes gamla utslitna skodon? En stor mängd af dem anwändes, som man wäl wet, icke till någonting. En del anwändes för tillwerkning af blodlutssalt, berlinerblått o. d. Men nu har man hittat på ännu en metod att anwända dem, och som skall wara ganska lämplig. Man skär lädret i små stycken och lägger dessa under några dagar i klorswafwel. Derigenom blir lädret hårdt och skört. Det uttages nu ur wätskan, twättas med watten, torkas och söndermales till pulver, hwarefter man blandar det med skellack eller något godt lim, pressar det i formar och gör deraf kammar, knappar, knifskaft och andra nyttiga saker.

Breflåda.

B—m. Den sent i går afton oß tillhandakomna uppsatsen får hwila till nästa nummer.

Den förskjutna.

En Kölnerlegend. Öfversättning.

(Forts. fr. föreg. N:r.)

I staden Köln fanns för långa, långa tider sedan ett kloster med stränga ordningsreglor. Tysklands förnämsta familjer och till och med Frankrikes ditsände sina döttrar, då de ville undandraga dem ifrån de faror, hvilka i så många gestalter hota den uppväxande flickan, och bereda dem en plats i paradiset. Så kom äfven en flicka, som hette Beatrix i detta kloster. Hon var så from att hon redan före sitt femtonde år kunde aflägga sitt löfte. Detta var visserligen emot klostrets ordensreglor; men den unga flickan hade så mycket bedt att få blifva upptagen ibland systrarne och visat så mycken ifver och trohet emot sina pligter, att man icke kunde motstå hennes böner. Hvem skulle också kunnat tadla superiorinnan, då den yngsta nunnan tillika var den strängaste och samvetsgrannaste?

Såsom tjenstgörande sakristan i den heliga jungfruns kapell, hade Beatrix de andligas ordensskrudar under sin uppsigt och hennes enda nöje var att smyka altaret för festliga tillfällen. Hennes oskuld, fromhet och flit tjenade under sju års tid till klostrets uppbyggelse. En dag talade man dock i staden om en snart ankommande gesandt, och genom pensionärerna kom snart underrättelsen till klostret. Det var en högt uppsatt fransk adelsman, som för sin suverän skulle fria till en tysk prinsessa och kom genom Köln för att betyga de heliga tre konungarne sin vördnad. Man berättade underverk om gesandten och hans lysande sällskap, Beatrix, som blott sett klostrets processioner och aldrig hade drömt om något så skönt, önskade lifligt att se denna verldsliga ståt. Hon bad portvakterskan så länge och så enträget att denna öppnade ett fönster på vinden. Genom luckan såg den unga nunnan de unga förnäma herrarna färdas förbi. Mer än ett hufvud böjdes och helsade med handen den sköna nunnan, hvilken än sköt slöjan undan ifrån sitt rodnande ansigte, än drog den åter tillbaka. Hvilket nöje att se de i guld och silke höljda riddarne rida förbi, hvilka med falkarna på sina venstra händer läto sina vilda springare stegra sig framför henne. Med sina blickar följde Beatrix länge det lysande tåget med dess fanor af vajande siden och guld. Hon hade läst riddarnes deviser och låtit portvakterskan för sig förklara fanteckn ens betydelse.

Ifrån denna stund kände den unga nunnan sig olycklig och beklagade, att hon icke var något annat än en innespärrad klostersyster, som aldrig sett någonting. Hon sade för sig sjelf, att det vore bättre att vara död, än att lefva inom dessa dystra murar, hvilka höllo hennes blickar fängslade utan att dock kunna lägga bojor på tankarna. Den stilla fristad, i hvilken nunnorna byggt sina nästen, blef nu vidrig för hennes själ; hon inbillade sig, att utanför klostret herrskade blott lust och glädje.

En morgon begaf hon sig till kapellet, der hon från sin tidiga ungdom förrättat sina böner; der kastade hon sig ned framför det af hennes händer smyckade altaret, och ropade till den heliga jungfrun med hela sin själs innerlighet: "Heliga madonna, du vet, huru många år jag tjenat dig dag och natt, men jag kan icke emotstå de önskningar, hvilka vaknat hos mig; du kommer mig icke till hjelp, jag finner styrka hos mig sjelf och erkänner mig såsom öfvervunnen. Denna nyckel, hvilken jag hittills troget bevarat, den afstår jag åt dig; tag den åter tillbaka!"

Dermed lade hon nyckeln bakom den heliga jungfruns bild och flydde ur klostret.

I femton års tid förde Beatrix ett yppigt lif ute i verlden. Öfverallt sökte hon lyckan, hvilken hon trodde sig finna utanför klostret, och slutligen trött af detta brottsliga lefnadssätt, kom hon en afton olycklig och eländig till porten i klostret der hon framlefvat sina bästa år. Drifven af oemotståndligt behof, bultade hon på och frågade, stående i skuggan af dörren, den nya portvakterskan, om hon kände en nunna vid namn Beatrix, hvilken fordom varit sakristan i klostret.

"Hon är här ännu alltjemt" — svarade portvakterskan — "hon är ansedd såsom den frommaste och mest pligttrogna nunnan: ända ifrån sin tidigaste ungdom har hon tjenstgjort i den heliga jungfruns kapell, och älskad af alla systrarna, har hon blifvit vår förebild."

Den arma synderskan, som icke förstod dessa ord, drog sig rörd tillbaka; under det hon gick derifrån, upprepade hon för sig portvakterskans ord och gick ut i skogen, som slöt sig intill klostret. Der uppenbarade sig för henne den heliga jungfrun och sade: "För femton år sedan gaf du mig dessa nycklar och jag har skött din tjenst. I femton år har jag i din gestalt och dina kläder ombesörjt kyrkans göromål, nu återgifver jag dig din befattning. Uppfyll dina åligganden efter din förmåga, gör bot och bättring; nycklarna återfinner du på samma ställe, der du nedlagt dem."

Vid dessa ord fällde Beatrix tårar. Hon tog sina nycklar, sin nunnedrägt och sin cell åter i besittning och endast presten, för hvilken hon bigtade, kände hennes förvillelser, hvilka försonades genom den heligaste och ångerfullaste lefnad.

Då jag första gången hörde vår lilla tant berätta denna legend, voro omständigheterna af så egendomlig beskaffenhet, att de troget fastnat i mitt minne; ännu lifligare påminner mig den arma Sara derom, hvilken för åtta års tid sedan återvändt till sin familj och försonat det förflutna genom ett lif fullt af dygd och försakelse. "Myran" går från och till och har alltid med sig ett vänligt ord eller en gåfva. — Jag skämtar ofta öfver henne; men i mitt inre vördar jag denna fromma, välgörande fru, som lärt mig hvad barmhertighet och ånger betyda i denna verlden.

(Slut.)

Blickar i Tittskåpet.

För äkta män. En fransk filosof wid namn Duclaz har skrifwit en afhandling om "konsten att stingra ett owäder". I företalet uttrycker han den förhoppning, att hans arbete med begärlighet skall blifwa läst af alla äkta män i hela Europa.

En nämndeman, lagklok och medweten om sin wärdighet, utfärdade för några weckor sedan följande, i afskrift Nerikes Allehanda tillskickade bewis:

Med detta protokoll är jag denna dag af N. N. kallad och då jag får läglig tid will jag gerna swara. Men wid de andra kallelsernas ankomning får jag ursäkta att jag icke warit hemma, emedan jag warit till Kongs med Häradsuppätaren, lemnas till bewis.

—sta den 27 september 1869. N. N.

Hörde inte till slägten. General Zaremba blef en gång af Fredrik den andre i Preußen tillfrågat huru hela hans familjnamn lydde. "Zaremba Norofataxurart", blef swaret. "Men så heter ju inte sjelfwa f—n!" — utbrast Konungen. — "Det tror jag också!" — sade generalen. — "Han hör inte till min slägt".

Naturlig förklaring. En herre, som skulle hyra rum, försäkrade hyreswärdinnan att han war så omtyckt, att hwarje gång han flyttat från något ställe, hade alltid hans wärdinna fällt tårar. "Kanske," anmärkte den tilltalande, "att Ni alltid flyttade, utan att betala,"

I ett lustspel skulle en skådespelerska gifwa sin medspelare en örfil, hwilken hon af mißtag kom att ge honom för tidigt. "Det war orätt", hwiskade han, "ni kom för tidigt!" — "War ni lugn", swarade hon, "ni skall få en till."

Något bättre än intet. En fru hade en man som war mycket elak; en gammal flicka gjorde henne en gång förebråelse för att hon hade gift sig med honom. "Ja, säkert är, att han icke är en sådan man som han borde wara; men han är dock bra mycket bättre än ingen!" — blef swaret.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 51. | Redaktör och answarig utgifware And. Ekeroth. | Thorsdagen den 16 December | Malmö, C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | 1869.

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Predikotur.

4:de Söndagen i Advent.

I S:t Petri Kyrka: I Ottesångens ställe hålles katekesförhörhör kl. $1/2$ 8 med dem som bo å qwarteren Sqvalperup och Mercurius.

Högmessan: Prosten Olin.

Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I morgon Fredag kl. 5 e. m. hålles Bibelförklaring i S:t Petri kyrka af Stadskomm. Tengwall.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.

Bibelförklaring kl. 5 och kommunionförhör derefter af S. M. Adj. Löfwall.

Minneslista för veckan.

December.

Fredagen den 17 kl. 11 f. m. Auktion uti härvarande konfiskationsmagasin på ett parti cigarrer m. m.

Lördagen den 18 kl. 11 f. m. Auktion å Malmö Citadell på smidt och valsadt jern m. m.

Måndagen den 18 kl. 10 f. m. Auktion å Rådhusgården på de vid Malmö Hjelpkontor under Juni månad belånade eller omsatte panter.

Jernbantågen afgå från och med den 1 December 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,40 f. m., **11**,15' **1**,59' e. m., **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.

afgår från Lund kl. **9**,9' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Swenska Akademien har tilldelat sitt andra pris åt studeranden Ludvig Essén för dramat "Sigurd Olofsson."

Den rike mannen, Gyllencreutz, som genom sin gifmildhet gjort sådant uppseende i landsorten, har kommit i konflikt med polisen, derför att han mot deß tjensteandar warit gifmild på stryk. Det blir honom troligtwis ett dyrt kalas.

Baggens-stäkets upprensning. Beredningsutskottet har tillstyrkt fullmäktige, att till regeringen inlemna twenne alternativa förslag för detta arbetes werkställande, samt erbjuda, att staden bidrar med en tredjedel af kostnaden, om staten bekostar resten. Denna för de södra orterna så wigtiga fråga tyckes således snart kunna erhålla en tillfredsställande lösning.

För polisens underhåll under nästa år begäres ett anslag af 265,600 rdr. Wäl mycket till ett sådant ändamål.

Landsorten.

Gefle. Sjöfarten är ännu öppen, hwilket ej inträffat på många år så nära jul. — Tomtindelningen är nu werkställd efter branden och uppbyggandet påbegynt.

Nyköping. Från tryckeri i denna stad kommer nästa år att utgifwas en tidskrift för korrespondenter. Skriften kommer att innehålla allt hwad som är nyttigt att weta för den, som brefwexlar mycket samt åtföljes af en karta på alla poststationer.

Motala. En fru Patkull har i närheten af denna framåtgående köping öppnat en folkhögskola för flickor.

Jönköping. Jernwerket wid Taberg kommer nu att öfwerlemnas åt Jernkontoret, sedan man förgäfwes i orten sökt att åwägabringa tillräckligt stort rörelsekapital.

Kalmar. Baron A. Raab på Haraldsmölla har blifwit utnämnd till nämndeman. Huru tiden förändras!

Malmö.

Weckans händelser.

Wid stadsfullmäktiges sammanträde i måndags afgjordes följande ärenden:

Forslaget om nedrifwande af Eneströmska huset wid Sodra förstaden, for att derigenom utwidga gatan, som for ned till stadsdelen Lugnet, remitterades till drätselkammaren, som skulle derofwer afgifwa yttrande om, huruwida medel nu funnes for inkopet af nämnda hus. — En ansokan från handl. Bjerre om nedsättning af hamnumgälderna för artikeln smor, hwilka enligt sökandens formenande woro for höga och hinderliga for en större utforsel af waran, blef, på grund deraf att hamndirektionen afslagit densamma, lemnad utan afseende. — Skräddare H. Anderssons ansokan, om ersättning till ett belopp 892 rdr for sin å Södra forstaden belägna tomt, hwilken byggnadsnämnden forwägrat honom att bebygga, emedan den komme att anwändas for stadens räkning, remitterades till drätselkammaren, som derofwer skulle afgifwa utlåtande. — Till ledamöter i sjukhusstyrelsen efter rådman Qwiding och lektar Eurenius, hwilka afsagt sig uppdraget, inwaldes rådman R. Frick och adjunkten Stenkula. — Till revisorer i de afgåendes ställe utsågos: landtbrukaren C. v. Ahn, skomakaren Appelin, redaktör Björling, löjtnant Ekenstam, konsul E. Flensburg, kamrer C. Isberg, handl. F. Norberg, länsnotarien Regnell, urmakaren Sangberg samt handl. Stoltz; till suppleanter: handl. Pamp och fabrikör B. Romell. — Hushållningssällskapets erbjudande, att begagna deß wid hamnen belägna utställningslokal till kreatursshandel wid de wanliga torgdagarne, samt för den årliga ullmarknaden, ansågs icke kunna antagas forr, än ny bro blefwe laggd öfwer kanalen, så att icke trängsel wid dylika tillfällen uppkomme å den nuwarande smala bron. — Byggnadsnämnden meddelade nu genom skrifwelse, att rådhusbyggnaden wore färdig, samt afgaf redogörelse öfwer de anwända medlen: kostnaderna hade uppgått till 299,956 rdr 56 öre, öfwerstigande anslaget med 1,847 rdr 13 öre; byggnaden öfwerlemnades i drätselkammarens wård; fullmäktiges godkännande af byggnadsnämndens åtgöranden kommer att bero på revisorernas granskning. — Till ledamot i byggnadsnämnden i stället för snickare Thomsson inwaldes major Lindenkrona. — Till ledamot i tekniska skolans direktion inwaldes F. H. Kockum d. y., i stället för F. H. Kockum d. ä., som afsagt sig uppdraget. — Slutligen wäckte hr G. Flensburg förslag om åwägabringandet af en forbindelse mellan poliswaktkontoret och S:t Petri kyrktorn, för signalens afgifwande wid eldswådor; ärendet remitterades till drätselkammaren.

Examen har under denna wecka pågått wid härwarande högre elementarläroverk; i dag har ungdomen blifwit hemforlofwad under julen.

Auktionen till förmån för härwarande barnhem i går åtta dagar inbragte en summa af 927 rdr 25 öre, det största belopp, som wid någon af dessa auktioner influtit. Också hade flera ädla menniskowänner infunnit sig; hwaribland en aktad boktryckare härstädes inropade ett par obetydliga saker för ett belopp af 200 rdr. Heder åt den mannen! En annan betalte 78 rdr för ett spjällband. De inkomna bidragen för auktionen woro till största delen wäl utförda fruntimmersarbeten. — I sammanhang härmed må nämnas, att barnhemmet till nästa April kommer att erhålla sin lokal i det wid Monbijouwägen belägna, wackra landtstället, tillhörande handl. C. G. Kruse.

Brödbageri. Arbetarne wid Kockums mek. werkstad härstädes hafwa forenat sig om inrättande af ett brodbageri för deras gemensamma behof. Hwarje delegare har insatt 5 rdr för anskaffandet af lokal och sädförråd. En kunnig person anställes att forestå rorelsen, och den blifwande winsten, sedan omkostnaderna blifwit betäkte, tillfaller genast delegarne genom brodets billigare pris. Wi onska företaget lycka och framgång!

Tiggeriet florerar här, som på flera andra ställen. Till julen äro wisthus och spiskamrar wäl forsedda, och då komma kringstrykare, mest smålänningar, samt göra anfall på husmodrens omma känslor — det wore ju synd att neka den stackarn en bit. Holjd i trasor, skorna sonder, näsan blåfrusen, och tänderna skallrande af köld; en sådan warelse måste wäl hwarje barmhertig menniska känna medlidande for. Men smålänningar förblifwa de fleste i alla fall. En dylik "Jemmerdahl," stor och stark aderton år gammal inkom nyligen i ett hus här i staden, fick mättad sin hungriga mage, samt en ren skjorta på kroppen och en bastant rock. "Will du nu", sade den ädelmodige gifwaren, "bära det der bränslet upp på winden, så skall du få pengar med; men gå först och kasta dina trasor!" Han gick och — sågs icke mer. En annan "gynnare," en liten gosse på 12 a 13 år upptogs i en här boende bättre familj, erhöll föda, kläder, hus och hem samt sattes i skola; men "den stugan blef honom för trång". Med en 5 rdr på fickan -- han skulle uträtta något ärende för sin wälgörare — företog han sig en längre wandring, kom ändtligen efter någon tid hungrig igen; men då fick han fri skjuts till sina anhörige i Småland. Gif ej ut utan urskillning till tiggarungar och pack, men hjelp efter förmåga den werkligen nödlidande!

En musikalisk soiré war i söndags afton anordnad i östra folkskolan af deß elever. Många af lärjungarnes föräldrar och anhorige woro närwarande; äfwen flera skolrådsledamöter jemte några af stadens skollärare hade blifwit inbjudne. Programmet för aftonens tillställning war med omsorg waldt, och utom flera wäl utförda sånger och musikstycken förekommo fyra foredrag af gossar i skolans högsta klaß. Dessa afhandlade följande ämnen: om "Olof Skötkonung", "Afrika", Bråwalla slag" och wikingen "Agne". På ett ledigt och säkert sätt framsade de unga föreläsarne sina rätt långa och intressanta "pensa", hwilket wisade, att de med berömwärd flit inöfwat desamma; hwarfore de äfwen åhördes med mycken uppmärksamhet. — Det war numera aflidne skolläraren Forsén, som först började med dylika aftonunderhållningar, hwilka, såwida föredragen afse lärjungarnes öfning uti att bestämdt och logiskt framställa ett förut genom eftertanka och minne uppfattadt ämne, kunna i pedagogiskt hänseende warande gagnande; på samma gång sången och musiken göra underhållningen omwexlande, samt skänka både lärjungar och föräldrar en angenäm aftonstund.

En fånge har försökt att rymma från härwarande fästning. Han hade på något oförklarligt sätt lyckats att anskaffa en stege, samt att transportera sig upp på taket till köket, men der blef han upptäckt och gripen.

Om morden i Pantin berättas i tidningarne följande: Jean Kincks lik har nu förts till Paris, och Tropmann skall konfronteras med detsamma. Ännu wet mördaren icke att man funnit Kinck den äldres lik. Den bekännelse, som Tropmann hittills aflagt, är temligen omständlig. Det är advokaten Lachaud, hans forswarare, som formått honom att afgifwa en sanningsenlig berättelse. Mördaren har på den sista tiden befunnit sig i mycket uppretadt tillstånd. Han läser fortfarande Macbeth och isynnerhet scenen med de tre hexorna. "Och till mig" — sade han för några dagar sedan — "till mig skall man, då jag är i helwetet, framföra hela familjen Kinck-uppspetsad på en knif". Han log derwid, men ingalunda hjertligt. Af Tropmanns bekännelse framgår ytterligare följande: Tropmann har sjelf beredt den blåsyra, som han blandadt i winet, hwilket han i skogen gaf Kinck att dricka. Gustave Kinck dödade han twå dagar fore modren och de öfriga barnen. Han förde honom till Hôtel du Chemin de fer du Nord i Paris och lät honom skrifwa till sin mor att komma till Paris, emedan hennes man inköpt ett litet hus i Pantin. Denna historia begagnade han också, för att locka Gustave Kinck till Pantin, dit de anlände med en omnibus. Då de gingo längs efter den s. k. gröna wägen, stötte Tropmann plötsligt en knif i Kincks strupe. Denna knif hade han tagit på en restauration. Han hade redan förut nedgräft en spade och en skyffel på fältet. Sedan han tillredt grafwen för Gustave, samlade han åter ihop werktygen. Han war helt lugn under det han förrättade detta arbete, ty han wißte, att efter klockan 10 på aftonen skulle ingen widare passera

der förbi. Han förfor på samma sätt med sina öfriga offer. Skyffeln och spaden, hwilka han köpt den 19, den dag, då han begick mordgerningarna, hade han förut transporterat till fältet. Han förde modren och de begge yngsta barnen till fältet. Dit ankomna, störtade han sig öfwer modren och mördade först de begge barnen, då modren redan låg swårt sårad på marken, och dödade derefter henne. Han lät de trenne liken ligga på fältet, för att hemta de andra barnen. I wagnen gjorde han i ordning allt, som han behöfde, för att strypa dessa. Han kommer icke ihåg, att han gifwit äfwen dessa knifstyng, hwilket skulle bewisa, att han i detta ögonblick helt och hållet förlorat förståndet. Han började nu gräfwa, hwartill han behöft tre qwarts timme. Efter morden läste Tropmann mycket ifrigt tidningarna, för att se, om man wore honom på spåren. Hans afsigt hade blott warit att tillegna sig de 1,500 francs som Kinck den äldre hade på sig, och de 5,000, som fru Kinck dragit på banken i Roubaix. Men då familjen wißte, att han war med fadren i Elsaß, hade han för sin säkerhet welat undanrödja de wittnen, som kunnat anklaga honom. Jean Kincks lik anträffades i en håla, som härrörde af en uppgräfd ek. Tropmann hade kastat liket dit och betäckt det med sand och löf. Liket war sammanböjdt med hufwudet mellan benen. Alldeles inwid hålan lågo Kincks pipa och tobakspung. Hålan låg blott omkring 24 fot från en allmän farwäg.

Ny råwara för bränwinstillwerkning. Franska "Journal officiel" meddelar följ. notis: Bland de för åkerbruket skadliga wexter är det få som göra landtbrukarna mera ondt än qwickroten (chiendent-Triticum repens). Numera kan denna planta blifwa källa till stor inkomst för de jordbrukare, som wilja göra sig beswär med att från sina fält insamla henne. Erfarenheten har wisat, att qwickroten, sedan den blifwit twättad och gått igenom en hackelsemaskin samt derpå behöfligen fuktad och försatt i jäsning, gifwer ett utmärkt godt bränwin.

Malmö Arbetareförening.

Från Wallentuna arbetareförening har nyligen ankommit följande skrifwelse:

Till Malmö Arbetareförening.

Ärade bröder!

Wi helsa Eder med den sanna fridens, den trofasta wänskapens och den innerliga kärlekens hälsning!

Ehuru Wallentuna arbetareförening blott är i sin barndom, tro wi oß ej bryta mot granlagenheten, då wi adressera oß till Malmö-förening, hwilken redan uppnått det stadium, som gör att deß framtid kan sägas wara tryggad. Wi lyckönska Eder till detta goda resultat och hoppas, att Eder aktade förening allt framgent måtte fortgå på den anträdda förbrödringens wäg. Måtte antalet af dylika föreningar mer och mer ökas i wårt land; och måtte hwarje samhälle stort eller litet, småningom inse, att arbetareföreningarne utgöra de wackraste företeelserna i Swerige under det sista decenniet. Wi weta wäl, att detta ej är något, hwarom I ären okunniga, men wi nämna det blott såsom utgörande hufwudsumman af wåra åsigter om arbetareföreningar i allmänhet; att alla dessa föreningar — såframt de äro byggda på en rätt moralisk grund — sträfwa till och arbeta för samma mål: upplysningens och framåtskridandets. Wi hysa ockå den öfwertygelsen, att skriftliga förbindelser mellan föreningarne icke så obetydligt skulle medwerka till det ömsesidiga samband, som mellan desamma bör wara rådande, och derföre hafwa wi beslutat på detta sätt förkorta afståndet som skilja oß åt. Det skulle wara oß mycket kärt, om wi från Eder finge mottaga en eller annan skrifwelse, på samma gång wi anhålla om att få oß tillsändt de förhandlingar, rörande Eder förening, som finnes tryckta. Som wi ej ännu hafwa wårt reglemente tryckt, bifoga wi härnedan ett kort program, hwilket angifwer andan och grunderna för wår förening.

Som I egen den förmånen att hafwa till granne Köpenhamns utmärkta arbetareförening, bedje wi att genom Eder wid lägligt tillfälle få sända bemälte förening wår hjertliga helsning.

Wi begagna tillfället, att hjertligt beklaga den förlust Eder förening gjordt genom ordförandens (Forséns) plötsliga bortgång, och önske wi, att han blifwit ersatt af någon wärdig efterträdare.

Slutligen få wi upplysningswis meddela att wår förening grundades den 17 Maj d. å., och att den tillwunnit sig mera förtroende, än wi wågade hoppas, och man på landsbygden kan påräkna. För någon tid sedan firade wi en fest, som war till alla delar lyckad, och i hwilken alla samhällsklasser med särdeles intresse deltog.

Wi hålla nu på att bilda en konsumtionsförening hwartill wi utbedja oß Edra råd och upplysningar.

Wi innesluta oß i Eder hågkomst.

Å Wallentuna Arbetareförenings wägnar:

J. H. F. Eurenius, Sekreterare. G. Kahlson, Ordförande.

Walspråk:

Gudsfruktan, Enighet och Inbördes förtroende.

Syftemål:

Kristelig gemensam uppbyggelse, ömsesidig sträfwan för allt godt, nyttigt, nöjsamt, ädelt och skönt, ware sig i det allmänna eller enskilda lifwet; ett gemensamt arbetande för inhemtande af upplysning och wetande i alla de riktningar, som kunna wara oß och samhället nyttiga samt stå oß till buds, men alltid på den goda och rätta wägen och i öfwerensstämmelse med gällande lagar och författningar; att, i den mån wi kunna, trösta de bedröfwade, hjelpa de nödlidande, råda och understödja hwarandra, samt under alla förhållanden och omständigheter anse hwarandra inbördes, och äfwen andra menniskor i allmänhet, såsom bröder och systrar i lifwet; detta är i sammandrag denna förenings antagna hufwudprogram.

Med anledning af förestående har styrelsen beslutat att till Wallentuna arbetareförening sända wår förenings stadgar.

Styrelsen har i afton sammanträde, och wi skola nästa gång redogöra för deß förhandlingar, äfwensom för angelägenheter inom föreningen, hwartill utrymmet nu är oß för knappt.

Föreningens medlemmar göras härmed uppmärksamma på den i dagens nummer införda annonsen om folkhögskoleunderwisningen wid tekniska skolan

---

Honung och Wax,

eller

Litet af Hwarje.

Wingleri. Det finnes många sorter wingleri här i werlden, fastän wetenskapen icke ännu funnit någon duglig indelning derför. Det är dock klart att wingleriet kan indelas och åskådliggöras likſom ett blomslägte, blott det hade funnits en Linné för wetenskapen om de menskliga befängdheterna. Wi skola försöka. Ära den som äras bör!

Första klassen innehåller alla slag af politiskt wingleri, såsom t. ex. den högre diplomatien — neml. den, som ej skyr medel för att nå sitt mål. När man t. ex. högtidligen förklarade sitt hat mot negerslafweriet; men för att få bomull förswarade slafegarnes oantastliga rättighet. Då man går in heliga förbund om ewig fred och bryter dem året derpå för att få en bit land eller någon annan liten fördel — detta är ockå ett ganska wackert exemplar af wingleri. Då man mißbrukar ordets gåfwa och uppretar massan, för att på deß axlar stiga upp — för att sedan i sin ordning förtrycka samma "befriade" massa — är ockå ett wackert exemplar. När man under förewändning att sprida upplysning — ställer till förwillelse och ökar mörkret och förwirringen. Då man ej tror hwad man predikar — ja — allt i allom — då man winglar på sanningens och samwetets bekostnad, så är man örtagårdsmästare i wingleriets plantskola. Alla dessa höra till wingleriets praktwexter, hwartill man som de allra grannaste kan hänföra, då man lofwar bort kärlek för att få penningar med hustrun — eller smeker en gammal ungkarl för att gifta sig blott i den afsigt att få begrafwa honom som sin egen älskade make."

Den wanliga sorten — sjelfwa gräswallen är penningewingleriet. Alltemellan slås fältet, men tufworna wexa genast upp lika tossiga och gröna som någonsin.

Detta är blott ett utkast. Männen af facket kunna gifwa föreläsningar med företeende af experimenter i konsten att wingla med smak, eller så att hela werlden wet att man är en winglare, men det oaktadt skänker oß hela sitt förtroende och anser oß för galant folk; ty deri ligger just det fina, att folket wet att det bedrages; men berömmer, firar och prisar dem, som dra det wid näsan.

Bref till Bikupan.

Lund den 15 December.

En längre tid har förflutit, sedan jag lemnade någon underrättelse om vår arbetareförenings angelägenheter. Att dessa rader, af sådan anledning, sakna nyhetens behag, faller af sig sjelf. Men de torde, såsom innehållande några ord om vår verksamhet under den sednare delen af året, vara af något värde, åtminstone för dem, som ärligt intressera sig för arbetareföreningarne i allmänhet, således äfven för Lunds.

Sedan våra anspråkslösa och billiga sommarnöjen upphörde, hafva vi, oberäknadt en "godtköps"-representation å teatern, lefvat helt stilla, samt åtnöjt oss med våra månadssammanträden, hvilka genom flera tillkomna krafter, erbjudit mången både lärorik och nöjsam stund. De hållna föredragen, om jordmagnetismen, luftens tyngd, bildningens förhållande till arbetet, jemte några teckningar om framfarne mäns lefverne, samt humoristiska skisser öfver sedan gammalt, rådande sedvanor, med musik och sång deremellan, hafva lifligt intresserat föreningens medlemmar, och gjort dessa sammanträden lika talrikt besökte som angenäma.

Vår sångskola har, genom den qvinliga personalens inträde i densamma vunnit en betvdlig styrka, och utgör numera en talrik och god sångkör.

En undervisningsskola, med omkring 40 elever har kommit igång, och ger godt hopp om att hålla sig uppe.

Läroämnena utgöras af: svenska språket, historia, geografi, räkning, skrifning och naturlära, samt ritning.

Undervisningen är delad på fyra dagar i veckan, oberäknadt Söndagen då ritlektionerna handhafvas, och tiden är lämpad efter arbetsförhållanden, neml. från klockan 8 till omk. kl. ½ 10 på aftonen.

Glädjande, att icke säga rörande, i detta hänseende är att finna denna ungdom, ehuru träget sysselsatt under dagens lopp, ändå ega håg och lust, till studier och sitt vetandes förkofran! Särskildt loford förtjena äfvenledes hrr lärare, som handleda undervisningen i skolan kostnadsfritt, och efter dagens mödor offra sin hvilotid åt denna nyttiga verksamhet. Detta förtjenar att framhållas, som det ock blifvit gjordt vid ett af våra sammanträden.

De personer, som i vår skola på nämnda sätt verka för medlemmarnes förkofran i kunskaper och bildning, äro: fru Nordström; hrr skollärare Lenander, Jönsson och Svensson.

En betydlig lucka i våra nårmare eller egentligen tätare, umgängestillfällen har blifvit fylld genom en nu, emellan kl. 4—9 på eft. m., dagligen tillgänglig lokal, hvilken genom vår husvärds välvilja är gratis upplåten åt oss.

Böcker och tidningar lemnas af välvilliga medlemmar, så att vi för detta ändamål ej behöfva anlita vår kassa.

Af såväl stadens tidningar som Snällposten i Malmö erhåller föreningen utan afgift hvarje utkommande nummer.

Frågan om bildandet af en konsumtionsförening har under förliden sommar, äfvenledes varit å bane. Vid ett särskildt möte utsågs en komité att uppgöra förslag till reglemente för densamma, ett uppdrag, som i förbigående sagdt fullgjordes af de komiterade på ett förtjenstfullt sätt. Men då det vid diskussionen af denna fråga upplystes, att, med undantag af Wexiö hushållsbesparingsförening, hade dylika företag hos oss visat mindre gynsamma resultater, dels att den stora tillförseln på vårt torg bjöd tillfälle att alltid utur första handen kunna få sina behof fyllde, samt äfven påpekades, att en betydligare del af föreningens kassa icke borde äfventyras på ett ovisst handelsföretag; så ansågs en välbetänkt försigtighet bjuda, att afvakta, huruvida dessa inrättningar efter fortsatta försök å andra orter, visade sig kunna skötas med fördel. Emellertid skulle en aktiv teckning hållas öppen och fortgående, och ärendet derefter åter upptagas.

Af hvad jag i korthet omnämnt synes således, att vi skridit framåt i alla våra förhållanden.

Hvad vi känbart sakna, är en tillräckligt rymlig lokal för våra dansnöjen. I öfrigt hafva vi i närvarande stund goda och kostnadsfria lokaler, för hvilka vi hafva att tacka vältänkande och välvilliga män — heder åt dem!

Mera härnäst.

—m.

Utrikes.

För närwarande utföres ett i flera afseenden ganska märkwärdigt arbete wid Tuilleri-palatset i Paris; der anlägges nemligen en underjordisk gång från södra porten (förut kallad Guichet de l'empereur). Gången löper som en tunnel under quaien och utmynnar wid Seinens strand. Det berättas, att denna hwälfda gång är bestämd för tillförseln af waror till de nu snart färdiga nya köken. Den är något öfwer 9 fot bred och ungefär lika hög, och de särskilda leverantörernas wagnar kunna derföre föras fram derigenom. Utgången till quaien stänges med ett jerngaller. Ett af de största hinder, som denna anläggning mött, war de jernrör, som leda till den stora kloaken och hwilka man måst gifwa en förändrad riktning. Det må äfwen nämnas, att anläggningen af denna underjordiska gång forsiggått i den djupaste hemlighet och icke blifwit observerad af någon. Deß tillwaro warsnas endast genom utgången till floden; men äfwen för att se den, måste man stiga ända ned till wattenytan.

I England hafwa på sista tiden så många winglare, som hafwa färgat blod i sina ådror, uppträdt såsom indiska prinsar och så ofta bedragit lättrogna affärsmän, att det gör en ordentligt godt att en gång få höra talas om en werklig swart prins. En sådan tjenstgör för närwarande såsom waktare i Wombwells menageri i Dundee, och är — icke blott efter sitt eget påstående, utan äfwen enligt Sterns, en af de abyssiniska fångarnas, wittnesbörd — Bauba Werkey, en af den abyssiniska konung Theodors söner.

Redlighetens belöning.

För flera år sedan anlände en ung man till en af Amerikas största städer, der han länge förgäfwes försökte att få arbete. Alldeles uttröttad och förtwiflad,

gick han en dag till swenska konsuln och bad honom hjelpa sig att få någon plats. Denne sade sig för tillfället icke weta någon råd, men bad mannen återkomma dagen derpå, så skulle han till deß försöka uttänka någonting.

— Min herre, utbrast emigranten förtwiflad, jag kan icke wänta till i morgon; jag skjuter mig en kula genom pannan innan deß.

— Gör det, om ni behagar, swarade konsuln lugnt, men skulle ni besinna er och föredraga att lefwa, så titta i alla fall hit i morgon.

Emigranten föredrog att lefwa och infann sig hos konsuln dagen derefter. Denne sade:

— Jag har fåfängt sökt att skaffa er plats, men följ nu mitt råd: gå ur hus och i hus och begär hwad slags arbete som helst och trottna icke. Tro mig, ni skall till slut lyckas.

Emigranten gjorde så, de första dagarne utan all framgång; men han tröttnade icke. Tredje dagen kom han till ett stort handelshus, der han fick blifwa en sorts paßopp, hwarigenom han jemt och nätt kunde lifnära sig. Men som han hade ett särdeles städadt sätt och war kunnig i skrifning och räkning, blef han snart befordrad till kontorist med tillräcklig lön för att godt lefwa på. Han tillwann sig sina principalers förtroende i så hög grad, att han inom twenne år blef förste kontorist hos den stora, allmänt aktade firman.

Efter några år blef kassörsplatsen ledig på samma kontor, och wår emigrant erbjöds att mottaga densamma, men han wägrade och wille på inga willkor mottaga den platsen. Efter den ifrigaste efterfrågan om orsaken till detta wägrande, swarade emigranten; "Jag har warit kassör i Swerige; der begick jag en större försnillning, en stöld, och af den orsaken rymde jag till Amerika. Jag anser mig nu ej böra mottaga en dylik förtroendepost."

Hans principaler sammanträdde nu till enskild öfwerläggning, hwarefter de öfwertalade emigranten att mottaga den answarsfulla kassörsplatsen hos dem, i det de försäkrade honom, att hans öppna erkännande af den fordna förbrytelsen wore dem den bästa borgen för hans framtida redlighet, till hwilken de satte det fullaste förtroende.

De fingo aldrig skäl att ångra sin tillit, ty mannen skötte sin kasörssyßla med utmärkt redbarhet.

(D. N.)

Fjerrskådning.

(Öfwers. för Bikupan af H—n.)

En fransman wid namn Zillifay, som dog i början af franska revolutionen, påstod att han kunde se föremål på otroligt afstånd. Intet twifwel på hans uppgift kan göra sig gällande. Han brukade t. ex. att förutsäga skepps ankomst, hwilket för wanliga ögon först en hel dag derefter kunde observeras, och hans förutsägelser besannades städse. Han har tywärr icke yppat för någon sin fjerrskådningsprincip. Man har sedan deß gjort många försök att förklara detta märkwärdiga fenomen. För någon tid tillbaka utkom en uppsats af Thomes Trood en af de australiska öarnes innewånare, som företagit sig att gifwa en ny förklaring. I Augusti 1859, säger han, började jag mina undersökningar på följande sätt:

Zillifay såg icke föremålen genom luftsegling; han måste alltså hafwa sett dem genom beräkning, genom resultatet af en för honom allena känd naturlag. Och då molnen och himmelen äro de enda på horizonten synliga tingen så trodde jag mig wåga antaga, att hemligheten måste ligga i någotdera af dessa. Frågan gällde nu blott i hwilket af dessa båda? Hade Zillifay endast wid molnfri himmel kunnat förutse föremål, så måste han haft mycket starka ögon, för att möjligtwis genom strålbrytning kunna upptäcka något. Dock säger han att starka ögon icke äro nödwändiga för hans observationer.

Efter det jag, fortfar Thomes Trood, under en månads tid betraktat himlen från solens uppgång till deß nedgång, war jag öfwertygad att ingen strålbrytning eller reflektion skulle hafwa kunnat undgå mig. Då jag alltså ingenting fann wid klar himmel, fortsatte jag mina observationer på sjelfwa molnen. Ju längre jag funderade derpå, desto mer öfwertygades jag, att en forklaring på Zillifay's förmåga endast stod att finna uti molnen. Dock återstod frågan:

Huru?

Ordet moln har en widsträckt betydelse. Jag såg en gång små, morka djupgående moln, som antogo skepnad af ön Aitutaki; och sedermera har man till min tillfredsställelse bewist att wissa moln ha en märkwärdig positiv sympati med hwad som närmast belägna land eller föremål för dem företer.

Följande året började jag att göra sorgfälliga och systematiska observationer och war slutligen i stånd att uppställa bestämda regler, hwarefter man utaf wissa molns form och färg kan uppgifwa längre eller kortare afstånd från land.

Jag ändrade nu principen för mina observationer. Jag undersökte molnen öfwer ön och omtring densamma. Mot slutet af 1861 gjorde jag den upptäckten, att dessa massor af moln i hufwuddragen hade stor likhet med de angränsande landsträckornas skapnad och utseende. År 1862 fortsatte jag åter mina sjöwarts riktade observationer i Apias hamn. Jag warseblef en oregelbundenhet (anomalie) i molnen och en likhet med ett skepp, ehuru i ringa grad. Twå dagar derefter anlände ett sådant, som bar namnet "Mattheu Wasa" från Tahiti, och det bewistes genom fartygets loggbok, att det warit 180 mil aflagset från landet, just då jag första gången genom molnens förebud warseblef detsamma. Jag såg nu flera fartyg i samma riktning som förut, och de lopte alla samt och synnerligen in i hamnen.

Jag uppställde fordenskull följande princip, hwilken tillswidare torde wara fjerrskådningens enda grudwal och forklaring: nemligen att alla moln på himmelen, hwilken färg eller skapnad de än må hafwa, eller huru belägna eller i hwilket luftlager de än befinna sig äro, med afseende på deras särskilda färg och utseende, underkastade optiska lagar. Den wigtigaste af dessa lagar består deruti, att hwarje molnlager har den egenskapen att uppfånga och wisa en klar bild af ett föremål.

Meddelanden från allmänheten.

Herr Bergström har anhållit om plats i Bikupan för följande genmäle, som enligt hans uttryckliga begäran införes "så dant det är:"

Genmäle.

Då jag tager mig friheten besvara den artickel i Bikupan N:o 49 af den andre December, som är riktad åt mig, får jag för det första göra den ärade insändaren uppmärksam på, att han icke grundligt känner föreningens reglemente, ty i motsatt fall hade han icke anfallit mig i tidningen, hvilket jag anser såsom en skandal, och stridande mot reglementet; hade han vid tillfället, då han ansåg sig förnärmad, personligen yttrat sig, som det tillkommer enhvar rättskaffens föreningsmedlem, då hade det varit på sin plats.

November månads föreningsstämma är hufvudsakligast afsedd för diskution, så väl för förflutna som kommande året (se blott efter.) Insändaren är vist af samma tanke, som en del dansmästare, som jemt vilja dansa och alldrig tänka på det nödvändiga, dessutom vill man gerna tala om person, men icke om sak. Allt hvad jag talade, var, enligt min öfvertygelse rätt och sant (hvilket alltid är illa hört). Jag är både föreningen och styrelsen sjelf ansvarig för hvad jag yttrat inom densamma. Jag vet att insändaren afundas, det föreningen några gånger ropade bravo då jag talade; just det bevisade att jag talade sanning. Beträffande valet, får jag nämna, styrelsen och föreningen voro stridande parter, styrelsen sade att herr W. skulle utvoteras; men föreningen sade nej: alltså skulle båda parterna vara närvarande då valsedlarne skulle öppnas, så mycket mera hade jag skäl att göra anmärkning, då jag såg en person öppna och bladdra i valsedlarna, jag gorde honom äfven derpå uppmärksam. Insändaren säger, hvem skulle icke trott att Bikupan kunde gå utan förlust? På månadssammanträde, då föreningen sågodt som tvingades att öfvertaga tidningen, yttrade jag, att en förlust å 3 a 400 Rdr uppstår, — nu är det bevist. Hade föreningen, den dagen, grundligt diskuterat mina förslager, hade vi haft inbesparat något öfver 2,000 Rdr Rmt för detta år. Insändaren säger vi tycka allsicke om att höra sådana diskutioner — det måste vara skam att de förekomma inom föreningen, — han vill således hälst att arbetaren, icke skall våga säga ett ord, utan blott betala penningar, då det påkallas, i öfrigt måste han vara i okunnighet. Slutligen beklagar sig insändaren att om her W. och jag icke inkommo i styrelsen blir — sammanträden likadana, som det föregående; ve den styrelse tillägger han. — Så länge jag är medlem af Malmö arbetareförening, kommer jag att yttra mig i allt, som icke är öfverensstämmande med min och folkets billiga fordran. Ett gammalt ordspråk säger, "tag tiden väl i akt!" (arbetare).

Skulle insändaren, eller någon annan, återkomma med anmärkningar mot mig, i tidningarna, svarar jag icke derpå utan anser det såsom skandal.

G. W. Bergström.

Blott ett par ord med anledning af det sagda, hafva vi att tillägga. Hvarföre beskyllar hr B. den förre insändaren för att hafva "dansmästare-tankar"? Hans uppsats förråder ingenting sådant. Tvertom kunna vi försäkra att han är en allvarlig arbetare och aktad medlem af föreningen, för hvars väl han lika mycket som någon annan vill sträfva. Det skulle icke hafva fallit oss in att taga insändaren i försvar, om vi icke kände, att han eger allt för litet sjelfförtroende och alldeles ingen hög tanka om sin duglighet, för att offentligt i tal och skrift kunna mäta sig med hr B. Insändaren är en simpel arbetare, som vågat yttra något "enligt *sin* öfvertygelse", och då måste det väl vara "rätt och sannt", såsom hr B. synes antaga, att när han sjelf talar enligt sin öfvertygelse, så är det rätt och sannt, hvad han sagt. Åtminstone bör insändaren få hafva samma rättighet som hr B., nemligen att ega "en öfvertygelse". Kan insändaren verkligen "afundas" hr B.? Vet hr B. det bestämdt? Fy! Det var en ful sak. Afunden bör ju icke få finnas bland arbetare. Vi hoppas också, att den har ett litet, ja, så litet, rum som möjligt inom föreningen. Då hr B. i öfrigt hvad sak beträffar ser den på sitt eget sätt, och framställer den "enligt sin öfvertygelse", så är ju deremot ingenting att säga, emedan om vi yttrade oss annorlunda, skulle hr B. anse det vara motsatsen till "sannt och rätt". Vi låta derföre hr B:s resonnemang vara "så dant det är"; men nog tyckes hans djerfva påståenden vittna om ett besynnerligt åskådningssätt i uppfattningen af besluten inom föreningen. På ett ställe vill hr B. riktigt dräpa insändaren dermed, att han säger om denne: "han vill således helst att arbetaren icke skall våga säga ett ord, utan blott betala penningar"! Hur kan en arbetare säga så om sin jemnlike, derföre att denne vågade opponera sig mot ett visst sätt att hålla tal? Tror hr B. verkligen, att "jemnlikheten består i att vilja vara jemngod med dem, som stå öfver oss, och *att ställa oss öfver våra jemnlikar*"?

Red.

En glad jul.

(Eft. öfversättn. för M. W.)

"En glad jul! Skulle vara roligt veta hvad menniskor mena med sådant der prat, en verklig motsägelse, har aldrig funnits någon glad jul. Snö, gatmusik, fjesk, räkningar och tiggare skocktals. Oändligt trefligt! Jag afskyr julen. Jag tror ej att någon hvarken är eller har varit glad vid julen, utom en hop dumma barnungar, som komma hem från skolan och äta sig sjuka af bakbröd och sötsaker. Bra ändå att jag icke gifte mig; hade då troligtvis haft en hop stojande ungar omkring mig som vid denna tid kommit hem från skolan och vändt upp och ned på hela huset och" — enstöringen afbröt här sin monolog under det han såg sig omkring i sitt kalla, ödsliga rum. På ett bord stod en stor gammalmodig klocka som med sitt tickande ljud plötsligt återkallade i den gamles minne förflutna dagar, dagar då äfven han hade kommit hem från skolan under julferierna och fått mottaga julklappar; den gamla klockan hade nemligen varit en julklapp af hans farfar. Hade icke det varit en glad jul då han fick mottaga den? Ack jo! munter och glad, sådan som endast det goda, oskuldsfulla barnahjertat kan finna den i glädtig lek med muntra lekkamrater. Men hvem skulle väl i denne gamle mans hårda och tärda anletsdrag kunnat igenkänna det glada barnet? — Verldens omsorger, verldens synder hade nedtrampat ungdomens och oskuldens blommor, gossårens gyllene drömmar hade blifvit förjagade af den hårda allvarliga verkligheten. Illusionerna om en lysande framtid hade förbleknat, den varma hängifna kärleken, som en gång hade brunnit så klart och starkt i hjertat hade blifvit afkyld — ja, tillintetgjord — af den verldsliga klokhetens hjertlösa beräkningar. Bittra erfarenheter och felslagna förhoppningar hade utplånat alla glada och varma känslor i gamla Petter Pringels hjerta.

— — — — — — — — — — —

"Gaf du gossen pengarna, Martha?" frågade han en gammal qvinna, som med långsamma steg nu trädde in i rummet.

"Hvilken gosse? Här är ett bref till herrn."

"Hvilken gosse! den der som säljer thébröd, begriper du," svarade Petter vresigt i det han tog brefvet.

"Ja! men jag kunde väl ej genast veta hvem herrn menade," och lika långsamt som den gamla trotjenarinnan inträdt i rummet lika långsamt aflägsnade hon sig.

Stackars Martha! hon hade troget följt sin herre under sextio år. Också högaktade de hvaranda, ja, de höllo af hvarandra, så mycket som någondera af dem kunde vara mäktig af en stark känsla. De kallade hvarandra "lilla Martha" och "herr Petter", som de gjort sedan barndomens dagar.

Hvad Petter Pringels hem angick, så bar det en prägel af tomhet, ehuru uppfyldt med möbler, så beqväma, som penningen någonsin kan anskaffa, ty Pringel var ej sparsam, då det angick hans egen beqvämlighet. Ofta fann äfven han sjelf hemmet ödsligt. Var detta underligt? Nej, ty ingen vän hvilade på dessa välstoppade stolar, ingen kom för att helsa på hos honom, utom en gammal klient, som årligen gjorde honom en eller två formliga besök, mera af vana och för att tömma ett glas gammal god porter, än af något annat skäl. I morgon var det juldag och likväl skulle ingen komma att spisa middag hos Pringel.

"Nå, jag undrar hvad detta betyder," sade han då han öppnade brefvet. "De vilja troligen hafva något. Om de ändå ville taga mina pengar och lemna mig i fred sedan — resa tio mil i denna djupa snö — och för hvad? att bli önskad "en glad jul!" Usch! att se folk äta och skratta och tillbringa en glad jul och det i ett presthus till; munterhet och prester bruka icke trifvas under samma tak. Hatar prester!" och kastade brefvet på bordet gick han fram och åter i rummet. Han gick till fönstret. Det började skymma. Ett klart ljusskeri från de gent emot liggande husen kastar en rödaktig glans öfver rummet. Brådskande menniskor skynda framåt, många med paketer — julklappar åt vänner eller slägtingar. Nu kommer lykttändaren med så stor skyndsamhet, som om han hade ingått ett vad att inom några ögonblick tända alla lyktor i grannskapet; han hoppar och skämtar på samma gång som han

klättrar upp för stegen och säger, att han kommit för att "sprida ljus i saken", intet nytt skämt kanske, men som likväl åstadkom ett klingande skratt från en gosse, hvilken alltid hade en mycket hög tanke om lykttändaren för hans ovanliga liflighets skull, hvilken liflighet gossen ofta sökte efterhärma.

Men nu är det fullkomligt mörkt. En hyrvagn kommer farande och stannar framför huset midt emot. Förstugudörren öppnas genast, ett gladt tecken, att de ankommande hafva varit väntade, ifrigt väntade. Ur vagnen tumla, bokstafligen sagdt, fyra eller fem barn klädda i nya rosafärgade kläder, derpå följa i långsammare takt mamma och pappa. Det blir redan på gatan ett kyssande och smekande, små armar slingras kring små halsar, och små varelser bäras eller ledas upp af andra små varelser; de rörliga skuggorna på gardinerna i förmaket visa, att de glada och förnöjsamma gästerna nu äro der, men Petter Pringel vänder sig från fönstret med ett otåligt: "fy, tusan!"

Men o! huru kallt och ödsligt var icke hans hem i jemförelse med det midt emot; hos Pringel var alldeles mörkt, mycket mörkare än ute, ty elden hade brunnit ned och gaslampan kastade ett spöklikt sken öfver golfvet. Med en lätt rysning sade han: "jag reser i morgon."

Det var icke det vänliga brefvet, som förmådde honom fatta detta beslut, icke de snälla orden! "Kom gode morbror, och vi skola försöka att göra julen till en glad jul för morbror." — det var icke den ringaste känsla af tillgifvenhet för dem, som inbjödo honom, nej, det var, emedan han trodde, han der skulle finna sig bättre till mods än hemma.

Med hastiga steg gick han till klocksträngen och ringde på Martha. "Jag reser ned till prosten Austins," sade han, då Martha med sina vanliga långsamma steg inträdde i rummet.

"Hvarför det? När?"

"Hvarför? — emedan jag vill det. När? I morgon. Lägg in i nattsäcken hvad jag kan behöfva."

"Ja så, således skall jag bli ensam här under julen — trefligt minsann," och derefter gick hon genast ut igen.

Följande morgon klockan åtta var Petter Pringel flera mil från sitt hem, på den stora vestra jernbanan.

Det är en vacker juldagsmorgon. Himlen är klar och solen kastar sitt gyllene nät öfver det snöbetäckta landskapet. I hela naturen råder en fullkomlig stillhet, ett högtidligt lugn.

Prosten Austins boställe är ett förtjusande vackert ställe, omgifvet som det är af en stor trädgård, hvilken gränsar till en präktig granskog, öfver hvars täta trädtoppar den gamla kyrkspiran höjer sig. Den milda Maria Lester, Petter Pringels systerdotter, är prosten Austins myndling. Marias moder gifte sig mot sin broders vilja och då både hon och hennes man dogo nästan samtidigt, efterlemnade den lilla fattiga fader- och moderlösa Maria, nekade Petter Pringel att se henne eller taga henne till sitt hem, men han biföll, för att slippa allt vidare besvär, att betala hennes inackordering hos prosten Austins. Dessutom lofvade han att i framtiden gifva henne hemgift, om hon gifte sig enligt hans vilja. Mången gång under årens lopp, hade Austins bedt den allvarsamme gamle mannen komma till dem, men han hade alltid nekat; nu kunde de likväl icke lugna sig vid den tanken, att han skulle sitta ensam hemma öfver julhelgen, hvarföre de ock förnyade sin önskan att få se honom hos sig. Denna gång, ingen kunde säga hvarför, antog han, såsom vi sett, deras bjudning.

Austins hade endast ett barn, en sextonårig dotter, och hon och Maria Lester voro oskiljaktiga vänner. Hvarje sitt hjertas hemlighet anförtrodde de åt hvarandra, och de kunde icke tänka sig att några förhållanden i deras framtida lif skulle kunna störa eller utplåna den innerliga vänskap, som nu förenade dem.

Agnes Austin var en liten mild, vacker och klarögd varelse, som brukade sväfva omkring i huset likt en liten ande; hon tycktes vara öfverallt på en gång, knappast hörde man hennes muntra skratt klinga i trappan, förrän hon stod bredvid en; och att gå, det var något, som hon knappast var i stånd till, oaktadt hennes mor försäkrade henne, att det ej var någon brådska. Hennes glädtighet och snabbhet samt hennes ljusa lockar hade åt henne förvärfvat binamnet "elfvan," och dermed benämndes hon dagligen.

Maria Lester var icke vacker, men hon var älsklig och intagande, lugn och stilla. Emedan hon ej var anmärkningsvärd hvarken för utseende eller genialitet, var hon mindre observerad af menniskor i allmänhet, men de som kände hennes goda grundsatser och hennes trogna utöfvande af sina pligter, äfven om de voro aldrig så tålamodspröfvande, de älskade henne så, som hon verkligen förtjenade.

Huru oändligt trefligt prosten Austins stora matsal synes i dag; en sådan präktig eld som brinner i den gamla marmorspiseln; en sådan stor lat katt, som ligger framför den; en sådan blank thékittel som står på elden; en sådan fin och inbjudande frukost, uppdukad på en sådan snöhvit duk. Och mera än allt annat, ett sådant gladt, förnöjdt, och muntert sällskap som är församladt kring frukostbordet. Hvilket rum skulle icke, med allt detta se trefligt ut?

"Pappa," sade Agnes hastigt till sin fader, som var upptagen med den för de flesta män så vigtiga sysselsättningen att läsa tidningar; — "Pappa," intet svar; åter sade hon; "Pappa lilla, nu skall du ej få läsa en enda rad förr än du svarat mig," och hon betäckte med sina händer den del af tidningen som han läste.

(Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Wid en af de mönstringar, som alltid ega rum på kaserngården i Stockholm innan waktparaden marscherar upp till slottet, märkte tjenstgörande officern en gardist, som glömt att knäppa en af sina damasker. Officerns blick mörknade och han röt med wredgad ton:

"Ska jag kanske behöfwa skicka min piga hit för att hjelpa till att klä på dig".

"Behöfs inte, herr kapten, jag går till henne hwarannan dag," swarade gardisten.

(Kasper.)

En åkare, som ofta blifwit pliktfälld i polisen stod åter tiltalad för en förseelse.

Sedan wittnena blifwit hörda och intygat hans brottslighet, wände domaren sig till honom och sade:

"Har ni något widare att säga innan målet afgöres?"

"Ja, herr polismästare."

"Så tala ut då!"

Jag hoppas att hr polismästarn ska ha liksom litet öfwerseende med mig, derför att det är sjunde gången, som jag har den äran att dömmas af hr polismästarn. (Kasper.)

Disciplinen bör uppehållas! En skolpojke war en gång kallad hem till en lärare wid ett af wåra elementarläroverk i mellersta Swerige. Som rummet war kallt, och pojken frös, tog han helt obeswäradt och lagade om den i kakelugnen brinnande brasan. "Hör du, min kära A.," sade läraren, "tror du wäl att någon af dina kamrater skulle ha wågat att taga sig den friheten?" — "Jo, herr magister," blef swaret, "det skulle hwem som helst af dem ha gjort, om han hade frusit som jag."

Malmö Arbetareförenings annonser.

Manskören.

sammanträder tillsvidare hvarje Lördag.

Blandade kören

sammanträder hädanefter hvarje **Måndag kl. 8 e. m.**

Arbetareföreningens medlemmar,

som önska deltaga i den vid härvarande tekniska skola särskildt för äldre personer anordnade folkhögskoleundervisningen, hvilken är ämnad att taga sin början nästa Januari, behagade med det snaraste anteckna sig antingen vid skolan hos läraren hr Markman, eller i föreningens läslokal, der anteckningslista finnes utlagd; denna teckning är endast förberedande för att utröna elevantalet.

Läroämnena äro föreslagne att blifva följande: Välskrifning; rättskrifning i förening med språklära, bref och allmänna uppsatsers författande; bokföring med tillämpning på handel, handtverks- och fabriksrörelse; siffer- och bokstafsräkning; geometri; frihandsteckning i förening med ornamentsmålning, modellering i vax och lera, träsnideri, samt dessutom konturritning och schattering; geometrisk konstruktionsritning, ritning efter modeller, perspektivlära, lavering och fackritning för olika handtverk; naturvetenskap, hufvudsakligen fysik och kemi; tyska och engelska språken; derjemte komma föredrag att hållas i naturlära och komunallagarne samt andra allmänna bildande ämnen.

Afgiften blifver för hvarje elev 1 rdr 25 öre (Vårterminen), hvilken erlägges vid terminens början.

Malmö den 15 December 1869.

Komitterade.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:
December månad:

Fredagen den 17. Packhuskarlen Per Persson.
Lördagen den 18. Packhuskarlen M. Jönsson.
Söndagen d. 19. Mätaren N. Möller.
Måndagen den 20. Mätaren Olaus Olsson.
Tisdagen den 21. Muraren P. Rosenqvist.
Onsdagen den 22. Muraren Carl Österberg.
Thorsdagen den 23. Bryggaren P. Holmberg.
Fredagen den 24. Bryggaren Lars Svensson.
Lördagen den 25. Tunnbindaren Löfström.
Söndagen den 26. Bagaren J. Christensson.

Komitén för bildning och nöje.

Sammanträde.

Delegarne vid Allmänna Sjuk- och Begrafningskassan kallas härmed till extra sammanträde å Gymnastiksalen, Söndagen den 19 December kl. ½ 3 e. m., då komiterades bordlagda förslag till ändring af kassans reglemente, kommer att till slutligt afgörande företagas. De frånvarande få åtnöja sig med de närvarandes beslut.

Malmö den 6 December 1869.

STYRELSEN.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 3 Rdr. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 52. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Torsdagen den 23 December** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Thorsdag kl. 6 e. m.

Bikupan

anmäles härmed till prenumeration för år 1870.

Tidningen är nu öfver ett år gammal och har under denna tid både samlat erfarenhet och vunnit sin publik; af den förra skola vi hafva ledning för vår fortfarande verksamhet, och af den sednare förvänta vi ett lika välvilligt bistånd som hittills — ja, vi våga hoppas att Bikupans läsare, som isynnerhet under sista qvartalet af detta år tillvuxit i antal, skola blifva ännu talrikare för kommande året.

Derföre har Bikupan, jemte det, att den vidhåller sin plan, med det bestämda målet: folkupplysning, arbetarens ekonomiska förkofran och sociala lyftning, i ögonsigte, äfven sökt förstärka sina krafter, samt lyckats tillegna sig flera för en sann folkbildning, en sund samhällsutveckling och ett sansadt framåtskridande nitälskande personers medverkan.

På nyåret kommer att meddelas en serie teckningar ur arbetarens hemlif och samhällsställning af en välkänd författarehand; ett och annat bref i hvarjehanda ämnen från arbetarevänner, hoppas Bikupan äfven kunna framlägga för sina läsare. Lefnadsskildringar öfver utmärkta män erhålla oftare än hittills plats i tidningen; liksom äfven de mycket omtyckta "Naturbilder" komma att fortsättas. Sådant, som i tekniskt hänseende kan vara till nytta för industrien och det praktiska lifvet, vill Bikupan lemna notiser om.

Bikupan vill framför allt söka att verka för arbetarens förkofran i bildning och välstånd, fasthållande "sjelfhjelpen" såsom grundvilkoret för ernående af oberoende och en sjelfständig samhällsställning.

Genom Arbetareföreningarnes utbredning och verksamhet hoppas man en förbättring af vissa samhällsförhållanden, hvilken skall blifva till gagn för fosterlandet och föra den stora arbetarebefolkningen en ljusare framtid till mötes, i den mån denna rörelse ledes i rätta spåret och får fritt utveckla sina ädlare krafter till arbetets och industriens höjande, samt ökad arbetsskicklighet och bildning hos kroppsarbetaren. Såsom hittills skola vi derföre fortfarande med uppmärksamhet följa arbetarerörelsens gång; och i detta fall inbjuder Bikupan till meddelande af bidrag, samt öppnar sina spalter för diskussion i ämnet, när denna föres med humanitet och för arbetaresakens befrämjande. Uppsatser och meddelanden från allmänheten blifva i tidningen intagne efter redaktionens bepröfvande.

Tidningens förläggare äro boktryckarne C. A. Andersson & C:o, som mottaga prenumeration å densamma. Under förutsättning att erhålla ett större antal prenumeranter blir **priset nedsatt** *till* **2 rdr 50 öre** *för helt år.* **1 rdr 25 öre** *för halft år och* **75 öre** *för qvartal. Lösnummer säljas till* **6 öre** *stycket å särskilda utdelningsställen. Vid prenumeration å postkontoren erlägges derjemte vanligt postförvaltarearvode.*

Annonser intagas i tidningen till 5 öre pr rad.

Bikupan utkommer hvarje helgfri torsdags afton kl. 6.

Malmö i December 1869.

Redaktionen.

Predikotur.

Jul-Dagen.

I S:t Petri kyrka: Ottesången (kl. 7): Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Hallbeck.

Annandag-Jul.

I S:t Petri kyrka: Ottesången (kl. 7(: Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.
I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Jernbantågen afgå från och med den 1 December 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;
ank. till Malmö kl. **9**,40 f. m., **11**,15' **1**,59' e. m., **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.
afgår från Lund kl. **9**,9' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Erkebiskop Reuterdahl har till K. M:t inkommit med begäran det K. M:t täcktes till riksdagen aflåta proposition om pensions bewiljande åt honom wid afskedstagandet.

Posttidningen förordar inrättande af ett stats-lotteri. Då denna organ är officiel, will det synas, som om regeringen inser behofwet häraf, hwarför man äfwen har skäl förmoda, att detta skall komma till stånd efter instundande riksdag. Det kan nemligen ej wara obekant för folkets representanter, hwilka summor, som för detta ändamål gå ur landet, samt huru de lättrogne blifwa frånlurade sina swårt förwärfwade penningar; om då ett botemedel finnes härför, hwarpå statskassan till på köpet kommer att förtjena, synes detta i alla afseenden wara att föredraga.

Nationalmuseum är för närwarande i besittning af 1,093 taflor i olja, krita och wattenfärg.

Antalet af swenska tidningar och tidskrifter utgöra 204, af hwilka 54 utgifwes i hufwudstaden.

Generalpost-styrelsen har widtagit den åtgärden, att köpta frimärken få åter å postkontoren inwexlas mot fullt wärde.

Landsorten.

Ulricehamn. En fjortonårs flicka har i närheten af denna stad blifwit så illa behandlad af sina fosterföräldrar, att hon nästan naken flydde till skogen och wistades derstädes under storm och köld i twå dygn. Hon war så skygg för menniskor, att man endast med den yttersta ansträngning kunde få fatt på henne.

Carlsborg. Från fästningen rymde den den 12 dennes sex fångar. Besynnerligt nog skedde detta midt på ljusa dagen samt midt för ögonen på posterna, oaktadt rymningsplanen war bekant och skarpa patroner utdelade.

Wisby. Nationalbewäringen har emottagit 2,869 Remingtongewär, och wäntar ytterligare 4,971. — Det märkliga har inträffat, att generalbefälhafwaren har för uppstudsighet ådömt regementsläkaren Lejer, stadens nywalde riksdagsman, sju dygns arrest. Saken har wäckt uppseende öfwer hela riket.

Ronneby. En torpares hustru har af swartsjuka tändt eld på kojan samt sedan slutat sitt lif i en förbiflytande ström.

Malmö.

Weckans händelser.

Ransakning med den för dråpet å gårdsdrängen Ola Persson från Gottorp häktade smedgesällen Ekberg företogs i går inför Oxie häradsrätt. Förloppet derwid berättas sålunda, att smeden Malmberg blifwit öfwerfallen af Ola Persson och snickaren Hans Olsson. Sedan de slagits inne i stugan, fortsattes slagsmålet å gården, hwarwid Malmberg blef omkullslagen. Hustrun ropade då gesällen till hjelp, hwarwid denne, bewäpnad med en jernbit, skyndade ut ur smedjan och i mörkret utdelade slag, utan att se huru de träffade. Ola Persson dog straxt efter hemkomsten, men Hans Swensson är nu i det närmaste återställd. Den arme ynglingen, hwilken från alla håll har goda witsord om sig, får nu kanske böta med sitt lifs wälfärd för ett ögonblicks öfwerilning.

Lustigt företag. Danska tidningarne reproducera efter "Hamburger Nachrichten" en uppmaning från skolläraren A. O. Ohrlander att insamla medel till förmån för den härstädes bildade gosseföreningen till småfåglars skydd, hwars ordförande han är. Hans plan till dessa medels anwändande är nemligen, att föreningen skall uppföra ett stort hus, hwilket skall apteras till föreläsningssal och barnhus. Dylika uppmaningar äro äfwen afsände till England, Frankrike och Nordamerika. Med fullt skäl kan man fråga: skall det wara skämt eller allwar?

Om arbetarebostäder skrifwes i tidn. Arbetaren för den 18 dennes följande: Wi inregistrera främst bland weckans tilldragelser det af Göteborgs sparbanks principaler fattade beslut att, såsom wi förut nämnt, anwända sina för dylika ändamål disponibla medel till uppförande af arbetarebostäder å Westra Brandtdala, om tomterna der kunna till något billigt pris få från staden inköpas. Man har bestämt, att hwar och en, som af styrelsen efter wederbörlig pröfning utses till hyresgäst af något af de uppförda husen, skall wid kontraktets undertecknande erlägga 300 rdr rmt samt derefter månatligen 18 rdr, dock med frihet att deröfwer göra inbetalningar, hwilka, till förekommande af mißbruk, ej få öfwerstiga, hwad som förut i hyror inbetalts. Om dessa inbetalningar ordentligt erläggas, skola sparbankens utgifter för huset samt derå betalda skatter wara till fullo guldna senast inom 14 år, då hyresgästen blir egare af huset. Det beror nu endast på arbetarne sjelfwa att, genom wisad ifwer efter att komma i besittning af dessa hus och genom ordentlighet i skyldigheternas fullgörande, gifwa allt större och större utsträckning åt denna plan, hwilken då äfwen kan möjligen bli något modifierad i afseende på rätten att komma i besittning af husen. Wi antaga neml., att arbetareföreningen skall med tiden kunna inom sig ordna så, att kassor för ändamålet bildas genom weckoinsatser, och att hon derefter ingår någon öfwerenskommelse med sparbanken. Genom samwerksamhet mellan dessa båda institutioner skall man kunna uträtta mycket, isynnerhet som folkbanken snart skall werka hand i hand med sparbanken eller jemte denna. Wi glädjas öfwer de alltmera ljusnade utsigterna för arbetarne i Göteborg att få en dräglig, en god ställning, tack ware andra för deras wäl wakna medborgare, men mest tack ware deras egen kraft att wilja framåt, ty der förutan går det ej.

Meddeladt. En brefskrifware från Lund har i förra numret af Bikupan framstäldt något om derwarande arbetareförenings werksamhet, hwilket warit af särskildt intresse för deß medlemmar och andra arbetarewänner — att finna det föreningen ständigt utwecklar sig för sitt goda ändamål. Den inom densamma inrättade aftonskolan för medlemmarnes underwisning besökes flitigt; bland lärarne, som brefskrifwaren till en del namngifwit, torde äfwen böra omnämnas timmermannen S. Bengtsson och studeranden Hill, hwilka handleda ritlektionerna. Under julen inrättas en tombola för bortlottning af slöjdalster inom föreningen; och widare ämnar man anordna särskilda diskussionsmöten för behandling af wigtigare frågor. I söndags egde en konsert rum i karolinska fäktsalen af föreningens sångkör tillika med borgaresångföreningen, och war ett talrikt och tacksamt auditorium samladt för åhörande af de wäl utförda sångerna.

Folkbanker. I Sunne i Jemtland lär man wara betänkt på att inrätta en folkbank för allmogen. En jordbrukare derifrån har i Sundswall sökt och erhållit underrättelser om det sätt, hwarpå folkbanken derstädes är ordnad. Det ser nästan ut, anmärker Norrländska Korrespondenten, som skulle norra Swerige i denna sak hinna långt framom södra delen af landet, der, såwidt wi weta, ännu ingen folkbank uppstått. Det war någon gång fråga om en storartad folkbank för hela Skåne, men det tyckes hafwa stannat wid blotta tanken, sorgligt att säga.

Så långt Norrländska Korrespondenten. — Nerikes Allehanda anser för sin del lämpligt, att en sådan folkbank ej kom till stånd, då folkbanker sannolikt blifwa af större nytta, när de inrättas för särskilda kommuner.

Till detta kunna wi upplysa om, att frågan om en folkbank för Skåne eller egentligen deß arbetareföreningar hittills wisserligen endast warit en tanke, men att tanken möjligen till nästa år blir werklighet, åtminstone ämnar man då låta utgå en inbjudning till Skånes arbetareföreningar att genom deputerade uppgöra förslag i frågan, som först blifwit wäckt i Lund, om wi ej mißminna oß. Om det ändamålsenliga eller olämpliga i förslaget är swårt att afgöra innan något bestämdare i ärendet blifwit åtgjordt; oß förefaller det, som om saken hade mycket för sig, och från flera håll synes man intressera sig för ett dylikt företag.

Malmö Arbetareförening.

Wid styrelsens sammanträde den 16 dennes woro de flesta ledamöterna närwarande och beslöto, att efter det af föreningen anställda walet, numera enligt ett föregående beslut konstituera sig till styrelse i de afgångna lehamöternas ställe, och företaga föreningens angelägenheter till behandling. Ordförande är målaren N A. Norling.

Med anledning deraf att sekreterarebefattningen endast för tillfället innehades af herr Ekeroth, som redan i Oktober afsagt sig densamma och ännu widhöll att derifrån blifwa befriad, företogs frågan om anställande af en sekreterare, i sammanhang hwarmed äfwen räkenskapsförebefattningens tillsättande androgs, på grund deraf att herr Hallengren förklarade sig icke kunna behålla sednare befattning för kommande året; herr fanjunkaren C. Wigström utsågs till föreningens sekreterare och räkenskapsförare tillswidare under år 1870.

Till ordförander i de särskilda komitéerna waldes: för uppbördskomitéen, stadstjenaren J. Andersson; handelskomitéen, fanjunkaren C. Wigström; komitéen för bildning och nöje, ingeniören B. Wetterbergh (herr Björling hade wid ett föregående tillfälle afsagt sig uppdraget); byggnadskomitéen ingeniören A. Lindeberg.

Allmänna sammanträdet för denna månad beslöts skola ega rum Onsdagen den 29 dennes, i anseende till de inträffande helgdagarne. Komitéen för bildning och nöje fick i uppdrag att anordna ett par julnöjen, och har komitéen med anledning häraf beslutat tillställa en barnbal med dekorering af en stor julgran annandag jul kl. 6 e. m. Widare blir utom årsfesten den 3 Januari ett par soiréer med tablåer anordnade, hwarom särskilda annonser närmare tillkännagifwa.

Herr Schön hade genom skrifwelse anhållit om att få hyra salen för anställande af barnbal den 28 dennes, hwilken anhållan styrelsen icke ansåg sig kunna bifalla, för att ej hafwa för många nöjen inom arbetareföreningen, som alltid komme att klandras härför, äfwen om salen wid dylika tillfällen wore upplåten åt enskilda personer.

Under diskussionen af föregående fråga yttrades äfwen den meningen, att man borde anordna nöjena så, att de icke för ofta inträffade, emedan det försports, att tjenare mot sina husbönders wilja ansågo sig berättigade att bewista hwarje tillställning inom föreningen, så snart de woro medlemmar af densamma. Häri har naturligtwis föreningen ingen annan skuld, än att den anordnat sina nöjen för arbetarne; men på det man genom dessa anordningar icke måtte "gifwa lastarenom rum" skulle man gå försigtigt tillwäga; d. w. s. så, att arbetarne wisserligen erhöllo sådana angenäma förströelser, genom musikaliska aftonunderhållningar och dylikt, som för dem kunde wara af behofwet, men att dansnöjen, maskerader o. s. w. måtte mera sparsamt förekomma, såwida dessa skulle gifwa anledning för tjenare att mißbruka begagnandet af desamma.

På särskild framställning beslöts, att styrelsens sammanträden skulle hållas offentliga för föreningens medlemmar på bestämda tider, dock så att styrelsen eger sammanträda för enskild öfwerläggning, när omständigheterna så påfordra. En hwar medlem, som will öfwerwara styrelsens sammanträden skall förewisa medlemskort för den anställde ordningsmannen.

Wi skola i nästa nummer widare redogöra för ett par andra ärenden, hwartill wi nu icke ega utrymme.

Till revisorer hafwa följande personer blifwit walde: bokhållaren Krakau med 220 röster, handlanden F. Norberg 199 röster och guldsmeden Granqwist 183 röster; till suppleanter: bokhållaren Söderling, länsbokhållaren Hallberg och bokhållaren J. O. Malmberg.

Från "Sällskapet för arbetareföreningars befrämjande" i Stockholm har ankommit följande skrifvelse:

Till Arbetareföreningen i Malmö!

Under erkännande af det gagn för utvecklingen af föreningsväsendet bland de Svenska arbetarne, som vore att vinna genom ett allmänt arbetaremöte, vid hvilket tillfälle gåfves tlll utbyte af erfarenhet och åsigter i de för arbetarne mest angelägna frågor, mellan ledamöter af ett större antal olika föreningar; och då vid de Skånska m. fl. arbetareföreningars besök i Stockholm under sistl. sommar den önskan uttalades, att ett sådant möte snart skulle tillvägabringas, samt att nödiga förberedande åtgärder derför skulle af Sällskapet för Arbetareföreningars befrämjande vidtagas, får detta sällskaps styrelse härmed vördsamt anhålla om upplysning, *huruvida Föreningen anser ett allmänt arbetaremöte böra ega rum;* hvarjemte, *om* ett sådant möte anses lämpligt, jemväl följande frågor torde uti skrifvelse till sällskapet före den 15 inst. Februari benäget besvaras, nemligen:

1. Om mötet bör ega rum *redan instundande år, 1870*, eller först något af de *nästföljande åren;* hvilken *tid på sommaren* och *huru många dagar* det anses böra försiggå;

2. Huruvida endast *Svenska* föreningar böra i mötet deltaga, eller huruvida det äfven bör omfatta *Norska* och *Danska* föreningar;

3. Om mötet bör stå öppet för *alla föreningsledamöter*, eller om endast *valde fullmäktige*, till visst antal (högst, eller i förhållande till föreningens numerär, såsom t. ex. för hvarje 10:de eller 20:de medlem), böra dervid tillstädeskomma. Föredrages det sednare alternativet, torde dock andra föreningsledamöter, som det önska, böra tillåtas i öfverläggningarne, ehuru ej i besluten, deltaga. Med sistnämnde vilkor torde äfven personer, ej hörande till hvarken sällskapet eller föreningarne, böra lemnas tillträde, dock efter anmälan hos mötets bestyrelse och emot förhöjd inträdesafgift;

4. *Hvarest* mötet bör hållas. Med hänseende till dels svårigheten för de Norrländska föreningarne att deltaga i ett möte å sydligare belägen ort än Stockholm, dels äfven de många lärorika föremål som hufvudstaden erbjuder de besökande, torde mötet tjenligast böra ega rum i denna stad; hvarom likväl föreningarne torde gifva sina åsigter tillkänna;

och 5, hvilka *frågor*, som anses företrädesvis böra vid mötet göras till föremål för öfverläggning. Till ämnen, som kunde förtjena att af arbetaremötet behandlas, synas, *exempelvis*, kunna hänföras följande:

a) Hvilka åtgärder må anses erforderliga och lämpliga till förbättrande af den arbetande klassens ställning och vilkor?

b) Huru skall bildning och upplysning bäst inom denna klass främjas, och uti hvilka *kunskapsämnen* bör undervisning företrädesvis beredas arbetaren?

c) Kunna arbetsinställelser vara för arbetarne och landets näringsverksamhet gagneliga?

d) Huru skall nykterhet och sedlighet bland arbetarne verksammast befrämjas?

e) Huru böra *Förbrukningsföreningar* och *Folkbanker* m. fl. föreningar här i landet organiseras, för att kunna med framgång verka?

f) På hvad sätt skola arbetareföreningarne kunna gagna hvarandra inbördes och sins emellan uppehålla nödigt samband?

Långt flera, och tilläfventyrs äfven mera berättigade, frågor än dessa, hvilka endast äro framställda för att antyda några af de ämnen, som kunde utgöra föremål för ett arbetaremötes uppmärksamnet, torde förtjena att af sådant möte behandlas; och det skall, om Föreningarne det önska, eller derest de ej för de från Föreningarne inkomna frågornas bedömande finna något tjenligare sätt, blifva Sällskapets omsorg att bland dessa frågor utvälja de vigtigaste och mest gagneliga, det blifvande mötet likväl förbehållet att tillägga sådana, som det för sin del skulle anse nyttigt att derjemte behandla.

Sedan föreningarnes svar å denna cirkulärskrifvelse inkommit, skall styrelsen, efter de åsigter som derigenom visa sig vara inom de Svenska arbetareföreningarne mera allmänt delade, meddela föreningen underrättelse, dels huruvida ett allmänt arbetaremöte i Sverige anses böra ega rum, dels ock, i detta fall, angående tid, ort och öfriga omständigheter som dervid böra iakttagas. Ett särskildt program angående öfverläggningsämnena, med några bidrag till deras utredning, torde komma att, någon tid före mötets öppnande, meddelas de föreningar, som förklarat sig vilja deruti deltaga. Stadgar och arbetsordning komma att å mötets första dag antagas.

Sällskapets styrelse begagnar äfven detta tillfälle att ej blott för instundande år, utan äfven för framtiden förnya sin förr gjorda anhållan, att föreningarne måtte benäget årligen, *sednast* inom April månads slut, till sällskapet ingifva en berättelse öfver sin verksamhet och sin ställning i ekonomiskt och socialt afseende under nästföregående året. Den årsberättelse öfver hela föreningsväsendet bland Svenska arbetare, som styrelsen på dessa berättelser grundat, och hvilken i någon mån tjenat de särskilda föreningarne till sammanhållning samt upplysning om inom dem gjorda bemödanden och vunna framsteg, kan naturligtvis icke utan *allmänt* meddelande å föreningarnes sida af deras verksamhet och ställning blifva så fullständig och lärorik, som den borde kunna vara; och det ringa besvär, som nedskrifvandet af en sådan redogörelse kan medföra, borde derföre icke af *någon* förening åsidosättas. Särskildt skulle styrelsen, med hänseende till det stundande arbetaremötet och möjligheten att derigenom vinna några resultater för bildningens befrämjande bland den arbetande klassen, vilja fästa uppmärksamheten derpå, att det skulle vara särdeles nyttigt om, för denna gång, uti dessa redogörelser blefve inlagda fullständiga upplysningar angående det sätt, hvarpå hvarje förening sökt tillgodose sina ledamöters bildningsbehof samt befordra deras intellektuella och moraliska utveckling.

Stockholm den 3 December 1869.

Å Sällskapets för arbetareföreningars befrämjande vägnar:

C. E. Ljungberg,
Ordförande.

Alf. Björkman, vice Ordförande. *E. G. Sundberg*, Sekreterare.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Göteborg.

Sällskapssammankomsten den 12 dennes war talrikt besökt. Af den afgifna berättelsen ang. föreningens ställning under November månad framgick, att Allmänna kassan hade haft i inkomster rdr 414: 75 och i utgifter rdr 330: 35, hwaraf uppstått en behållning af 84: 40. — Sjukassans inkomster hade warit rdr 76: 25 och deß utgifter rdr 126: 66, hwilken skiljnad af 50: 41 uppkommit genom en utbetald begrafningshjelp af 50 rdr. (Eftersom man på ett wißt håll, der fientliga angrepp mot alla föreningens angelägenheter tyckas aldrig wilja sluta, begagnat denna omständighet till att söka, om möjligt, wäcka mißtro jemwäl mot denna institution och framställa den såsom ytterst betänklig, sammanfatta wi här Sjuk- och Begrafningskassans ställning under de sista tre månaderna, äfwen November inderäknad, då det wisar sig, att densamma haft i inkomster rdr 264: 50 och i utgifter rdr 204: 32, så att hon under dessa tre sista månader har en behållning af rdr 60: 18, hwilket wisserligen ej är mycket, men dock angifwer ett ingalunda bedröfligt förhållande.) — Biblioteket hade sedan sista sällskapssammankomsten, eller på föga mer än tre weckor, utlånat 1,174 volymer. Tillökadt med flera nya, utmärkta arbeten, börjas utlåningen af dessa med nästa wecka, då biblioteket hålles öppet alla aftnar.

Eftersom man äfwen offentligen börjat på nytt angripa föreningens handelsrörelse — antagligen derför att man ej känner sig fullt nöjd med, att den med framgång sträfwar sig upp igen —, föregifwande att i månadsredogörelsen uppgift om densamma saknats, wilja wi erinra om, alt föreningen sjelf på allmänt möte beslutat, det inga andra berättelser om handeln skola i allmänhet lemnas, än dem som afgifwas efter hwarje qwartalsinventering. Då inventeringen i början af Januari egt rum, få nog medlemmarne del af ställningen, hwilken wi hoppas skall wisa sig, alla fientligheter till trots, god.

Öfriga beskyllningar, som sett dagen mot Ordf., såwäl hwad underwisningen i räkning som annat angår, lemna wi, såsom lika lögnaktiga, utan afseende, isynnerhet som en hwar af lärjungarne i sagda underwisningskurs bäst sjelfwa weta, huru sant det är, då det uppgifwes, att den forne läraren blott en gång ej infunnit sig och då sändt bud.

Förestående är ordagrant hemtadt ur redogörelsen i föreningens tidning Arbetaren. Man finner häraf att äfwen den utmärkta Göteborgsföreningen har sin kamp mot inhugg af fientligt sinnade personer att bestå. Hwilka ansträngningar det kostat ordföranden Axel Krook, att med alla medel som stå till buds befrämja föreningens och arbetarnes sak, det är äfwen oß kändt; och wi kunna ej annat än beklaga, att just då det gäller sträfwandet och uppoffringen för arbetsklassens förkofran, skall icke blott otack utan smädelsen lemnas till lön härför. Hwarföre sker det så? Utgår detta månne från arbetarne sjelfwe? Wi kunna tryggt swara nej, ty wi känna arbetarne; wi äro af deras kött och ben och hafwa lefwat deras lif. Det kommer från ett annat håll.

När wi här ingripa med några ord, så är det med afseende just på de företeelser, som wisat sig icke blott inom förenämnda förening, utan äfwen i kanske högre grad inom wår, och öfwerallt der en sammanslutning mellan folket eger rum. Härunder inblandas flera lättrörliga och obestämda elementer, "oroliga hufwuden", som äro de bästa ämnen till att styra ett statsroder och länka despotismens gyllene wagn; men tills widare får det gå i smått — man är nöjd med att wara en "opinionens mar," emedan detta för närwarande är bäst lönande. En arbetareförening tyckes kunna wara utan dylika kapaciteter — det finnes dock parasiter, som söka sin näring i skogens bästa trädstammar.

Det är icke frågan om den eller den personen, det eller det företaget; allt som är menskligt har sina swagheter; utan det är det stora hela, hwars wäl eller we utgör hufwudsaken. Waren uppmärksamma härpå arbetare, och I skolen lätt finna, att wissa tidningsalster äro allt annat, än beräknade på att befordra framgången af Edra gemensamma sträfwanden! Det lögnaktiga och samwetslösa sätt, hwarpå arbetareföreningens angelägenheter af åtskilliga behandlas, går endast ut på personligt hat eller personlig ärelystnad och tjenar ej till arbetaresakens gagn. Med wäm-

jelse wänder man sig bort från dylika, usla foster. Det stora mål, hwaråt wi sträfwa, är gifwet; medlet att uppnå detsamma heter: **enighet, samwerkan och inbördes förtroende.**

Utrikes.

Från kyrkomötet i Rom erhållas endast sparsamma underrättelser. Derwarande tidnings-korrespondenter meddela emellertid ett och annat pikant. Times' korrespondent i Rom berättar sålunda såsom "fullkomligt tillförlitligt" följande: "Kort efter sin ankomst begaf sig erkebiskopen af Rouen, kardinal Bonnechose, till påfwen, för att egna honom sin hyllning, och påfwen frågade under loppet af samtalet: "Hwad säger man i Frankrike om kyrkomötet? — "Man hoppas", blef swaret, "att deß arbeten skola lända till gagn". — Berätta några detaljer för mig!" fortfor påfwen. — "Man hängifwer sig åt hoppet, att kyrkomötets werk skall bli ett försoningens werk." — "Ännu flera detaljer", inföll påfwen. — "Hwad menar ers helighet med detaljer?" — "Jag menar hwad man säger om wår ofelbarhet." — "Helige fader", swarade kardinal Bonnechose, "då ni så bestämdt frågar, måste jag säga, att man hoppas den ej skall förklaras för dogm". Påfwen anmärkte efter en liten paus mycket upprörd: "Ers eminens har alltid tillhört oppositionen. Jag påminner mig, att ni på sin tid war emot, att läran om den obefläckade aflelsen skulle upphöjas till dogm, men, Gud ware tack, det war wår wilja, och det skedde Det är äfwen wår wilja, att påfwens ofelbarhet skall förklaras för dogm, och det skall ske genom 1869 års kyrkomötes inflytande." Hans eminens sökte göra inwändningar, men förgäfwes, och han aflägsnade sig kort derpå högst förbittrad."

Det har länge warit wår afsigt att i Bikupan meddela lefnadsskildringar öfwer framstående personer; helst om sådana män, som under arbete, försakelser och ihärdighet förwärfwat sig ett waraktigt namn inom industrien, konsten och det allmänna samfundslifwet, hwilka genom deras werksamhet i ett eller annat afseende bringats framåt på den menskliga kulturutwecckligens bana. Sådana mäns lefnadslopp wisa oß, hwad menniskan genom sjelfwerksamhet och den "egna kraftens" bruk kan uträtta, samt mana till efterföljd. Man skall alltid finna något deraf, hwaruti man liksom känner igen sig sjelf. Huru månget gryende anlag har ej fått sin wattning, sin uppfriskande morgondagg, sin impuls från ädla föregångares liffulla mognad och mannakraft — från dem utgå en utströmning af kraft och ljus, mäktige att genombryta armodets och "omständigheternas" hinder! Wi börja med en fattig Malmö-son, om hwilken en för längesedan utgifwen tidning "Skåne" meddelar följande:

Pehr Gabriel Wickenberg.

På 1820-talet började man i Malmö höra omtalas en liten spenslig och sjuklig skolgosse wid derwarande apologistskola, hwilken, jemte det han wisade mycken håg för boken och skriftaflan, äfwen genom flera på fri hand utförda afritningar af gamla gravyrer o. d. ådagalade omißkänneliga anlag för målarens konst. Han war son af en fattig underofficer och hette Pehr Wickenberg och war född 1812 (d. 1 Okt.)

Af denna fattigmans son blef sedan en stor man inom konstens werld. "Virtut non sanguine!" Icke genom lyckliga stjernors gunst, men genom kamp, försakelser och mödor. Med skäl kunde han swara som Ole Bull, då Carl den 14 en gång frågade denne "hwad skola han haft": **Nödens.** Historien om Pehr Wickenbergs konstnärliga utweckling är densamma, som så mången utmärkt artists, en tafla af oupphörliga kampanjer, brottningar med ödet, hungerns och det slutna lidandets stilla hjeltemod, den eländiga windskammarens alla umbäranden, men äfwen slutliga triumfer.

Sedan Wickenberg intill sitt nittonde år i sin födelsestad under små wilkor erhållit en tarflig boklig underbyggnad, derjemte likwäl äfwen någon underwisning i ritkonstens elementer, så paß en sådan stod honom der till buds, fattade han det dristiga beslutet att på Guds försyn begifwa sig upp till Stockholm. Han hade genom åtskilliga försålda förstlingsalster af sin gryende talang gjort sig en liten samlad styfwer, — i sanning liten och obetydlig! — härtill egde han dock ett stort kapital af ungdomligt mod, af nittonårigt hopp, af ett likt bladknoppen om wåren swällande geni.

Han skyndade alltså år 1831 till Stockholm.

En fattig yngling i en hufwudstad i begrepp med att på egen hand skapa sin framtid, det är bäcken, som will framåt, men i hwars wäg der hwarje ögonblick ligger en ny sten att arbeta sig öfwer eller omkring. Han, hwars taflor en gång skulle blifwa eftersökta af konungar, målade ännu endast för mångelskestånden. Hwad han under de första åren af sin wistelse i Stockholm producerade, inspirationer af ett snille, ännu slutet likt mußlan, (men en perlmußla!) uppwägdes endast med koppar och förskaffade honom knappast bröd för dagen. Ändtligen ett ögonblick förbarmade sig dock lyckan öfwer honom; han blef bemärkt af Konstföreningen och derpå genom professor Sandberg rekommenderad till öfwerste A. Anckarswärd på Rysta, sjelf en lycklig målarekonstens utöfware. Han flyttade ut till denne mecenats egendom, — der han fick en egen atelier och ännu mer — ett hem.

De arbeten, han under denna lyckligare period frambragte, bära redan wittne om anlag af en högre ordning. "Evas sorg wid Abels lik" belönades (1836) med Konstakademiens mindre målnings-stipendium. Bland andra kompositioner, föreskrifwande sig från samma tid, märker man "Kung Rings död", "Herdeschen" — en utmärkt täck tafla, — samt en "Dalkulla med ett barn på ryggen", m. fl.

Träffad af en betänklig ögonsjukdom, företog han med understöd af några enskilda wänner år 1836 en utflygt till Töplitz. Inhemtandet på utländsk botten af en närmare bekantskap med de stora målarskoloruas berömdaste alster synes ganska snart hafwa gifwit hans snille en friare riktning. Man anmärker sålunda redan i en tafla, som han följande år utförde i Berlin och hemsände som present åt öfwerste Anckarswärd, — "Dalkarl, waktande en get", en stor förändring såwäl i pensel, som färg, och i ett "Winterstycke", som han derefter år 1838 målade och hwilket inköptes för Leipziger Stadt-Museum, framstår han plötsligen som den sjelfständige mästaren, färdig att skapa sig sin egen specialitet.

Hans arbeten började nu blifwa till och med eftersökta, och de blefwo i samma mån wäl betalda. Han kunde från denna tid anse sig som herre öfwer sin framgång och lycka. Han begaf sig då till Paris.

(Forts.)

Huru man kan blifwa rik.

Franklin, som hjelpte till att grundlägga de Förenta Staternas frihet och oafhängighet, framför mängden en man af den **egna kraften**, skref en gång till en ung handtwerkare: "Om du söker efter rikedom, så är wägen dit lika lätt som wägen till torget. Den beror hufwudsakligen af twå ord, **arbete** och **sparsamhet**; det will säga: förslösa hwarken tid eller penningar, utan begagna båda på bästa sätt. Utan werksamhet lyckas dig intet, men med den, allt. Den som förwärfwar allt hwad han med äran kan förwärfwa, och behåller qwar det han förwärfwar (med undantag af nödwändiga utgifter) den blir med all säkerhet förmögen eller rik, om icke den som regerar werlden och ger sin wälsignelse åt fliten, i sin wishet annorlunda beslutat .... Betänk att **kredit** också är **penningar**. De minsta småomständigheter, som werka på en persons förtroende hos andra, måste noga iakttagas. Ljudet af din hammare, kl. 5 på morgonen eller kl. 9 på aftonen, gör att din kreditor, om han hör det, lemnar dig sex månaders anstånd med liqwiden. Men om han ser dig på en biljard, eller hör din röst på källaren, under tider då du borde finnas wid ditt arbete, så indrifwer han, den följande dagen, sin fordran, af farhåga för att komma försent och att du slutar med en konkurs .... Låt fliten redan på morgonen stå wid din sida och följa dig till deß aftonklockan ljuder. Betrakta ärlighet såsom din själs andedrägt, och underlät aldrig att lägga af en styfwer sedan du beräknat och erlagt dina utgifter. Då skall du komma till spetsen af lyckan; oberoendet skall blifwa dig en sköld och ett pantsar, din hjelm och din krona. Din själ skall höja sig, du behöfwer icke buga dig för skurkar som gå klädda i sammet derför att de äro rika; du behöfwer också icke hålla till godo ett slag ifrån någon hand, derför att den bär en juvelring på ett finger."

Breflåda.

Från **medlemmar af arb.-fören.** hafwa twenne uppsatser inkommit, såsom swar på ett "genmäle" i förra numret af tidningen; i stället för att intaga desamma hafwa wi ansett lämpligast att sända dem till den person, de angå, och sålunda göra slut på en tidningspolemik, som är allt annat än gagnande för föreningen. De aktade insändarne skola säkert inse, att huru befogade och saningsenliga deras anföranden i närwarande fråga än äro, blir motparten icke tillfredsställd; och på det sättet urartar en dylik offentlig diskussion endast till en wämjelig "skandal" Det glädjande af saken är att finna, det en stor del arbetare på det högsta ogilla, wissa personers lögnaktiga och förwrängda framställningar om föreningens angelägenheter. Det skall wäl också någon gång taga slut. Emellertid kommer icke Bikupan att widare upplåtas för andra insända uppsatser, än sådana, som i ett eller annat hänseende äro egnade att befrämja arbetaresaken och det allmänna, samt äro affattade i ett humant språk.

P. O. Mycken tack! — Nästa nummer. Tidningen war redan fullsatt wid mottagandet.

En glad jul.

(Eft. öfversättn. för M. W.)

(Forts. fr. föreg. N:r.)

"Hur kan du vara så enfaldig," sade Maria leende, "att tro det dina små händer kunna hindra fabror från att läsa; ser du, han läser ju ännu."

"Ja, men jag har fått honom att titta upp ändå," svarade hon, då han såg upp öfver glasögonen på sin dotters strålande ansigte. "Säg mig nu", fortsatte hon, "tror du han är en björn?"

"Åh! en björn? — Hvem tror jag är en björn?"

"Herr Pringel."

"En björn, åh bevara mig väl, det hoppas jag, att han för allas vår skull, men synnerligast för din, icke är, ty helt säkert skulle han då icke göra många munsbitar af en sådan liten elfva som du är."

"Ack pappa var nu icke elak och låtsa som du ej förstode mig, jag menar en grof, björnlik, surmulen tvärvigg."

"Min kära lilla flicka, hur kan jag veta det. Jag har ju aldrig sett honom; han är din mors vän, och du bör fråga henne, om du vill veta något angående honom; hon har gjort upp alla affärer med honom, och det är henne vi ha att tacka för denna kära tillökning i vårt hushåll," och härvid klappade han Maria vänligt på kinden.

Ett hastigt klingande på dörrklockan tillkännagaf ett besök. "Här kommer han," utropade Agnes uppspringande.

"Hvem, Frank?" sade Maria, äfven resande sig. "Åh nej, din morbror, Maria," svarade Agnes.

"Så," sade Maria, i det hon åter helt lugnt satte sig ned.

Prosten skrattade. "Så skamligt Agnes, att skrämma folk så och för ingenting. Men du har orätt, ser jag, såvida ej Marias morbror är inlagd i ett litet brunt paket," fortsatte han, då tjenaren inträdde med ett paket på hvilket var skrifvet: "till fröken Maria Lester."

"Åh, Maria, hvem är det ifrån? Ack, så roligt! Skynda dig att klippa af snörena! Fort, fort!" Men Maria löste med glödande kinder sakta upp knutarne, och då Agnes' tålamod var nästan alldeles uttömt tog Maria upp ur papperet en vacker skrifportfölj.

"Det var i sanning en vacker julklapp," sade prosten; "den enda svårigheten är att upptäcka gifvaren, men om du tager portföijen med dig in i ditt rum och genomletar den, så skall du kanske finna någonting skrifvet i den, som förklarar allt."

Snart var hela den lilla familjen i ordning att gå till kyrkan, lemnande Maria att emottaga sin morbror, som hon väntade med en viss oro.

Maria hade icke varit ensam en half timma förrän en tjenare kom och omtalade att en resande herre hade anländt. Med klappande hjerta gick Maria ut i tamburen, för att säga sin morbror välkommen.

Sedan Petter Pringel hade granskat Maria från hufvud till fot sade han:

"Är ni Maria Lester?"

"Ja! min gode morbror!"

"Åh, icke alls lik din mor, hon var en ganska vacker qvinna vid dina år. Hvar äro Austins?"

"Gångna till kyrkan."

"Kyrkan — uh! i detta väder? Man kan få frossan vid blotta tanken på att sitta i en kall kyrka. Jag har ej varit i kyrkan på den dag jag minnes."

"Det kan jag nog tro," tänkte Maria för sig sjelf; högt sade hon: "farbror och tante bådo mig fråga, hvad morbror önskade."

"Hvad jag önskade, jo, jag önskar det måtte bli sommar."

"Åh det," sade Maria ljuft småleende, i det hon hjelpte Pringel af med ytterrocken, det är omöjligt för oss att skaffa morbror, men vi skola förmå morbror att glömma vintern vid en god brasa och ett ännu varmare välkommen."

"Åh pah! skaffa mig något att äta."

En tjenare inkallades och förfriskningar anordnades. Maria betjenade Pringel på ett så angenämt och stilla sätt, och rummet var så trefligt att Pringel, ovan vid behaget af en ung qvinnas sällskap, småningom syntes tina upp både till kropp och själ. Han klappade katten i stället för att sparka bort den, och då djuret snurrade omkring hans ben och slutligen hoppade upp i hans knä, såg han nästan glad ut, då han sade: "Bevara mig! jag har aldrig sett en katt göra så förut; hvarför tycker du om mig, mån' tro?"

Ingenting kunde öfverträffa det vänliga välkommen hvarmed Petter Pringel helsades af Austins, då de återvände från kyrkan. Och då Pringel hade slagit sig ned i en god länstol med en tidning i hand och de öfriga omkring sig hade han aldrig känt sig så förnöjd. Månne han nu sände en tanke till den gamla ensamma Martha? Ack, nej! Då han sjelf var nöjd kunde det aldrig falla honom in att icke andra voro detsamma.

Dagen nästan flög bort, så hastigt gingo timmarne, och klockan fem anlände middagsgästerna, bland dessa var äfven pastor Jones, den skygge sockenadjunkten, hvilken sednare prosten aldrig försummade att bjuda, ty den vänlige gubben önskade att Jones skulle anse Heathcotes prestgård såsom sitt hem.

Ganska roligt var det emellertid att se, huru Agnes förskansade sig i alla möjliga hörn för att undvika att sitta bredvid Jones och att bevittna hennes

näpna liknöjdhet; hennes högljudda svar på de fadda artigheter, han hviskade i hennes öra och den fruktan hvarmed hon lade sin lilla hand uti hans store tafatte näfve och sedan drog den tillbaka igen. Stackars liten, intet under, att hon ej älskade honom, han var en lång, skranglig, tafatt och besynnerlig menniska. Men icke var det underligt att han älskade henne, ty hon var såsom vi redan visat, en intagande varelse. Men Jones tycktes, i enlighet med mannens vanliga böjelse att vilja besegra svårigheter, desto mer älska henne, ju mer liknöjd och likgiltig hon visade sig. Hans små svarta ögon ville aldrig slita sig ifrån den lilla onådiga skönheten.

Frank Wentworth hade äfven funnit sysselsättning för sina ögon i den gästfria prostgården, ty han hade gifvit sitt hjerta åt den milda Maria; och hon, den eljest lugna och stilla Maria, var idag synnerligen rädd för, att antingen hennes eller hennes älskade Franks uppförande skulle förråda sakernas tillstånd innan hennes morbror blifvit af prosten förberedd derpå och gifvit sitt samtycke.

Omsider lockade prosten ut Pringel i sitt studerrum.

"Ursäkta om jag ånyo besvärar er herr Pringel, men jag älskar Maria som min egen dotter och kan ej uthärda att se henne olycklig. Är det ej möjligt att ni kan bifalla?"

Det tjenar till intet att tala derom, jag förändrar aldrig tanke. Han är för ung och för fattig — långa förlofningar äro afskyvärda och emedan de ej kunna gifta sig med hvarandra kunna de gerna låta bli att betrakta hvarandra med sådana ögon."

Jag råder er, herr prost, att afskeda friaren så fort som möjligt. Om ni ej gör det, så vet ni hvad som blir följden, de skola gifta sig utan att få en skilling af mig, ty jag skall då lemna mina pengar till Martha eller till ett hospital. Se så, tala ej vidare derom!"

"Men min herre, ni är alltför häftig. Wentworth är en förträfflig ung man, men med starka och djupa känslor; ett sådant slag för hans förhoppningar just i början af hans bana skall göra honom oberäknelig skada; hans arbete skall ej mer intressera honom och ni skall genom ert afslag drifva honom till förtviflan, kanske till laster och brott."

"Nå låt dem då för all del gifta sig, jag bryr mig ej derom."

"Men lite hjelp från er skulle sätta dem istånd att lefva; derförutan kunna de ej sätta bo."

"Det rör mig ej, det tjenar till intet att tala mera derom; jag kommer icke att göra något för dem."

Med en tung suck lemnade prosten rummet och Petter Pringel tog upp sin gamla klocka, lade den framför sig, och betraktade den länge och stadigt. Han hade suttit så en stund då det plötsligt förekom honom som lade sig en dimma öfver hans ögon; denne dimma tog småningom form och gestalt af en man, hvilken i ena handen bar en lia och i den andra ett timglas.

Petter Pringel blef andlös och kände håret resa sig på sitt hufvud, men efter några ögonblick utbrast han: "Hvem är du?" (Forts.)

Blickar i Tittskåpet.

Ett skåltal för "damerna" hölls nyligen i Washington wid tidningsreferenternas middag af en hr Mark Turner, hwarur wi till nytta och efterföljd för dem, som möjligen kunna komma i samma läge, meddela följande utdrag:

"Herr ordförande! Hwarför ni wisar mig den äran att få föreslå denna skål, wet jag inte; men ni skulle inte lätt ha kunnat wälja någon, som har mera god wilja än jag, att låta detta ämne wederfaras full rättwisa, ty, herr ordförande, jag älskar alla fruntimmer, och det, herr ordförande, utan afseende på ålder eller hudfärg (skratt). Lumpna själar förstå inte att uppskatta allt, hwad wi ha qwinnan att tacka för. Hon syr i wåra knappar, lagar wåra kläder, hyser förtroende för oß och meddelar oß allt, hwad hon kan utforska rörande wåra grannars enskilda angelägenheter skratt). Hwar man än må ställa qwinnan, så är hon en prydnad för den plats hon intager och en skatt för werlden (talaren gör ett uppehåll och betraktar åhörarne med en frågande min) . . . här skulle applåden komma (gapskratt). Se bara på Kleopatra, se bara på Desdemona, på Florence Nigthingale, på Lucretia Borghia (röster: "nej! nej!" talaren gör ett uppehåll, liksom twekande). Nå ja, kanske då att wi göra ett undantag för Lucretia Borghia (gapskratt). Se bara på moder Eva (å! å! och skratt). Ni behöfwa inte se på henne, mina herrar, om ni inte wilja det; men jag påstår att Eva war en prydnad och en ganska wacker prydnad till på köpet i synnerhet innan modet ändrades (nytt skratt). Se bara på alla wåra berömda qwinliga förkämpar för qwinnoemancipationen, herr Francis Train äfwen inberäknad (gapskratt). Jag upprepar det, herr ordförande, på hwilken plats ni än må ställa henne, är hon en prydnad för sällskapslifwet och en skatt för werlden. Såsom grannlåt kunna få saker jemföras med henne, och ingen öfwerträffar henne (skratt). Som kusin kommer hon wäl till paß, och som rik mormor är hon alldeles präktig. Hwad wore wäl menniskorna på jorden utan henne? De wore sällsynta, herr ordförande, ja, rent af en sällsynthet (nytt skratt). Må wi derför wärdera henne, beskydda henne, må wi gifwa henne wår hjelp och, i fall omständigheterna tillstädja det, äfwen wår hand och wårt hjerta (skratt). Skämt å sido, qwinnan är älskwärd, hjertegod, wacker, intagande, wärd all wår aktning och tillgifwenhet. Säkert skall ingen af de närwarande neka att dricka en djup och hjertlig skål för hennes wälgång, ty en hwar af oß kände, älskade och ärade den bästa af dem alla, sin egen mor." (Lifligt bifall.)

Sannt, min fru! "Hwarför beundrar ni icke min dotter?" frågade en stolt moder en herre. "Derför", swarade han, "att jag icke förstår mig på att bedöma målningar". "Men", genmälde damen, icke alls förbluffad öfwer det ohöfliga swaret, "ni har förwisso aldrig sett någon engel, som icke warit målad."

Rättelse. I förra numret af tidningen står på första sidans fjerde spalt 23 raden: "warande", hwilket ord bör heta: wara; hwarigenom den uppkomna omeningen sålunda rättas.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Månadens sammanträde

blir Onsdagen den 29 Dec. kl. 8 e. m.

Program:

1:o) Musik.
2:o) Redogörelse för styrelsens åtgärder sedan sista sammanträdet.
3:o) Sång.
4:o) Föredrag: Om luften och dess egenskaper.
5:o) Musik.
6:o) "Den Carolinska tiden," poem af Hlbk.
7:o) Sång.
8:o) Musik.

Barn-Bal

med **Jullotteri** kommer att anordnas i föreningens lokal Annandag-Jul. Julgran kommer att uppställas. Biljetter à 25 öre för barn och till gallerierna samt 33 öre för äldre, till golfvet, säljas hos föreningens vaktmästare.

Barnbiljetterna, hvilka endast uppvisas vid ingången, äro försedda med lottnummer, å hvilket en julgåfva erhålles; julgåfvorna utdelas sednare på aftonen.

Obs. Biljetter säljas endast till föreningens medlemmar. Medlemsbok uppvises vid biljettköpet.

Manskören.

behagade sammanträda Juldagen kl. 3 e. m.

Blandade kören

behagade sammanträda Annandag-Jul kl. 3 e. m.

Ordningsmännen tjenst: göra i läslokalen sålunda-December månad:

Fredagen den 24. Bryggaren Lars Svensson.
Lördagen den 25. Tunnbindaren Löfström.
Söndagen den 26. Bagaren J. Christensson.
Måndagen den 27. Bagaren Ifvarsson.
Tisdagens den 28. Vakmästaren Grip.
Onsdagen den 29. Sergeanten Schön.
Torsdagen den 30. Tobaksspinnaren Brandt.
Fredagen den 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

Januari månad:

Lördagen den 1. Skomakaren P. Rosberg.
Söndagen den 2. Cigarrmakare Wiberg.

Komitén för bildning och nöje.

Nysilfvers-Fabrik
&
Galvanoplastik.

(N:o 100, Norra Wallgatan.)

Undertecknad som en längre tid praktiserat å flera större Nysilfversfabriker, får härigenom rekommendera sig hos den ärade allmänheten med förfärdigandet af allt hvad till yrket hörer, och skall det städse blifva mig ett nöje, att genom vackra och solida arbeten till moderata priser, göra mig förtjent af allmänhetens bevågenhet. Malmö i Nov. 1869.

C. A. Nilsson,
Nysilfvers-Fabrikant.

Obs. Såväl å fabriken, som ock uti Guldsmed Ericssons å N:o 65 Adelgatan befintliga försäljningsbutik, finnes ständigt färdiga arbeten. Beställningar å större och mindre arbeten emottagas å nämnde ställen. Fabrikaterna äro tillverkade af finaste Nysilfver och efter äkta silfverfaçon, med stark försilfring och förgyllning. Afnötta och skadade pjeser emottagas till reparation, försilfring och förgyllning. Gammalt silfver tages i utbyte mot högsta pris; äfven emottagas beställningar från landsorten, hvilka med skyndsamhet expedieras.

C. A. Nilsson.

(N:o 100 Norra Wallgatan.)

Arbetareföreningens medlemmar,

som önska deltaga i den vid härvarande tekniska skola särskildt för äldre personer anordnade folkhögskoleundervisningen, hvilken är ämnad att taga sin början nästa Januari, behagade med det snaraste anteckna sig antingen vid skolan hos läraren hr Markman, eller i föreningens läslokal, der anteckningslista finnes utlagd; denna teckning är endast förberedande för att utröna elevantalet.

Läroämnena äro föreslagne att blifva följande: Välskrifning; rättskrifning i förening med språklära, bref och allmänna uppsatsers författande; bokföring med tillämpning på handel, handtverks- och fabriksrörelse; siffer- och bokstafsräkning; geometri; frihandsteckning i förening med ornamentsmålning, modellering i vax och lera, träsnideri, samt dessutom konturritning och schattering; geometrisk konstruktionsritning, ritning efter modeller, perspektivlära, lavering och fackritning för olika handtverk; naturvetenskap, hufvudsakligen fysik och kemi; tyska och engelska språken; derjemte komma föredrag att hållas i naturlära och komunallagarne samt andra allmänna bildande ämnen.

Afgiften blifver för hvarje elev 1 rdr 25 öre (Vårterminen), hvilken erlägges vid terminens början.

Malmö den 15 December 1869.

Komitterade.

Ett paraply, 2:e käp

par och en mössa äro tillvaratagna å Arbetareföreningens lokal och kunna återfås hos vaktmästare Lefin.

Olof Ohlsson,

Djeknegatan N:r 12,

rekommenderar sig med ett väl sorteradt lager af Guld- och Silfverur, Landtmansur, Bordstudsare och Pendyler, Speldoser samt åtskilliga sorters kedjor och nipper. Alla sorters ur emottagas till reparation och utföres skyndsamt, med ackuratess och billigt.

Till salu:

Helgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 40 öre.
Krossgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 33 öre.
Korngrift per L:℔ Rdr 1: 20, per ℔ 8 öre.
1:ma Flor. Hvetemjöl per L:℔ Rdr 2, 25, per ℔ 12 1/2 öre.
Finsiktadt Rågmjöl per L:℔ Rdr 2: per ℔ 11 öre.
Groft Rågmjöl per L:℔ Rdr 1: 30 per ℔ 8 öre, hos Bagare

A. W. Pettersson.

Lutfisk.

Vacker och väl blötad **Spillånga** fås billigast i hökeriboden, Långgårdsgatan N:r 19, hos

C. Rothman.

Hyreskontrakter

finnas till salu å C. A. Andersson & C:s boktryckeri.

Å hôtel Novilla

anställes dans Annandag-Jul, som börjas kl. 6 e. m. och slutas kl. 1 på natten.

OBS. Tredjedag-Jul blifver dans omkring en prydlig julgran. Balen börjar och slutar vid vanlig tid.

Å. Silfver.

Mina små! Mina små!
Åter
I ring! I ring!
Om Julgranen kring.

Undertecknad anställer Tisdagen den 28 d:s å Hôtel Phœnix' salong

En Kostym-Barnbal

som börjas kl. 5 e. m. Barnen ensamt dansa till kl. 9 då Julnisse-Cancan utföres af 16 st. Nissar, med dess Konung och Drottning, med tillhörande föredrag och sångkör. Derefter få äldre deltaga i dansen till slut. Kl. 11: *Pjerrot söker tjenst* eller *Cassander plågad af djefvulen*, komisk Pantomime. Biljetterna säljas hos undertecknad, samt å Hôtel Phœnix och vid ingången, emot 25 öre för barn och 37 öre för äldre. Dörrarne öppnas kl. half 5 och balen slutar kl. 12.

Malmö i December 1869.

FERD. SCHÖN,
14, Mårtensgatan 14.

Post-Scriptum.

Ett dödsfall har inträffat, som skall uppwäcka mycken saknad i samhället, i det rektorn wid härwarande högre elementarläroverk, filos. dokt. F. E. Borg aflidit i dag på morgonen efter någon tids sjukdom.

BIKUPAN.

Tidning för Allmänheten.

Prenumeration emottages å tidningens boktryckeri, priset för helt år 2 Rdr 50 öre. — Lösnummer a 6 öre säljas å boktryckeriet samt å utdelningsställena.

N:r 53. | Redaktör och answarig utgifware **And. Ekeroth.** | **Torsdagen den 30 December** | **Malmö,** C. A. Andersson & C:s boktryckeri. | **1869.**

Annonser emottagas å tidningens boktryckeri mot 5 öre pr korpusrad. — Utkommer hwarje helgfri Torsdag kl. 6 e. m.

Bikupan

anmäles härmed till prenumeration för år 1870.

Tidningen är nu öfver ett år gammal och har under denna tid både samlat erfarenhet och vunnit sin publik; af den förra skola vi hafva ledning för vår fortfarande verksamhet, och af den sednare förvänta vi ett lika välvilligt bistånd som hittills — ja, vi våga hoppas att Bikupans läsare, som isynnerhet under sista qvartalet af detta år tillvuxit i antal, skola blifva ännu talrikare för kommande året.

Derföre har Bikupan, jemte det, att den vidhåller sin plan, med det bestämda målet: folkupplysning, arbetarens ekonomiska förkofran och sociala lyftning, i ögonsigte, äfven sökt förstärka sina krafter, samt lyckats tillegna sig flera för en sann folkbildning, en sund samhällsutveckling och ett sansadt framåtskridande nitälskande personers medverkan.

På nyåret kommer att meddelas en serie teckningar ur arbetarens hemlif och samhällsställning af en välkänd författarehand; ett och annat bref i hvarjehanda ämnen från arbetarevänner, hoppas Bikupan äfven kunna framlägga för sina läsare. Lefnadsskildringar öfver utmärkta män erhålla oftare än hittills plats i tidningen; liksom äfven de mycket omtyckta "Naturbilder" komma att fortsättas. Sådant, som i tekniskt hänseende kan vara till nytta för industrien och det praktiska lifvet, vill Bikupan lemna notiser om.

Bikupan vill framför allt söka att verka för arbetarens förkofran i bildning och välstånd, fasthållande "sjelfhjelpen" såsom grundvilkoret för ernående af oberoende och en sjelfständig samhällsställning.

Genom Arbetareföreningarnes utbredning och verksamhet hoppas man en förbättring af vissa samhällsförhållanden, hvilken skall blifva till gagn för fosterlandet och föra den stora arbetarebefolkningen en ljusare framtid till mötes, i den mån denna rörelse ledes i rätta spåret och får fritt utveckla sina ädlare krafter till arbetets och industriens höjande, samt ökad arbetsskicklighet och bildning hos kroppsarbetaren. Såsom hittills skola vi derföre fortfarande med uppmärksamhet följa arbetarerörelsens gång; och i detta fall inbjuder Bikupan till meddelande af bidrag, samt öppnar sina spalter för diskussion i ämnet, när denna föres med humanitet och för arbetaresakens befrämjande. Uppsatser och meddelanden från allmänheten blifva i tidningen intagne efter redaktionens bepröfvande.

Tidningens förläggare äro boktryckarne C. A. Andersson & C:o, som mottaga prenumeration å densamma. Under förutsättning att erhålla ett större antal prenumeranter blir **priset nedsatt** *till* **2 rdr 50 öre** *för helt år,* **1 rdr 25 öre** *för halft år och* **75 öre** *för qvartal. Lösnummer säljas till* **6 öre** *stycket å särskilda utdelningsställen. Vid prenumeration å postkontoren erlägges derjemte vanligt postförvaltarearvode.*

Annonser intagas i tidningen till 5 öre pr rad.

Bikupan utkommer hvarje helgfri torsdags afton kl. 6.

Malmö i December 1869.

Redaktionen.

Predikotur.

Nyårs-Dagen.

I S:t Petri kyrka: Ottesången (kl. 7): Stadskomm. Tengwall.
Högmessan: Prosten Olin.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.

Nästa Söndag efter Nyår.

I S:t Petri kyrka: Katekesförhörhör kl. 1/2 8 f. m.
Högmessan: Stadskomm. Wahldorff.
Aftonsången: Stadskomm. Wahldorff.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: S. M. Adj. Löfwall.

Trettonde-Dagen.

I Caroli kyrka: I båda Högmessorna: Kyrkoherden Nordborg.

Nyårsafton, kl. 5 e. m., hålles Bön i S:t Petri kyrka af Prosten Olin.

Måndagen den 3 Jan. kl. 10 f. m. hålles Dompredikan i S:t Petri kyrka af S. M. Adj. Hallbeck.

Jernbantågen afgå från och med den 1 December 1869 dagligen sålunda:

från Malmö kl. **7**,0' f. m., **8**,0' f. m. (utom sön- och helgedagar), **12**,45' e. m., **2**,0' e. m. och **5**,0' e. m.;

ank. till Malmö kl. **9**,40 f. m., **11**,15' **1**,59' e. m., **4**,44' e. m. (utom sön- och helgedagar), och **7**,41' e. m.

afgår från Lund kl. **9**,9' f. m., **10**,45' f. m., **1**,28' e. m., **3**,58 e m. (utom sön- och helgedagar) och **7**,7' e. m.

Inrikes.

Stockholm.

Med förberedande arbeten till den kommande riksdagen äro ej mindre än tretton komitéer sysselsatta. Det tyckes således blifwa allwar med de wäntade reformerna; måtte desse sedan komma att motswara billiga af tidens anda betingade fordringar.

Aspetin. Detta af hr Gahn uppfunna förwaringsmedel anwändes nu äfwen å Upsala anatomisal till förwaring af lik, samt har befunnits motswara sitt ändamål.

Högskoleföreningen har haft sammanträde. Direktionens åtgärder hafwa hittills inskränkt sig till att kringsända rundskrifwelser och anteckningslistor. I kassan finnes nu 60,316 rdr 50 öre, hwilken summa på sista tiden blifwit insamlad, och detta, oaktadt ingen enda anteckningslista till föreningen återkommit. Efter all sannolikhet kommer sålunda hufwudstaden snart att ega ett fritt universitet.

Dagens Nyheter omtalar en far och son, som tillsammans lefwat i 131 år samt tjenat kronan i 117 år, hwaraf 87 såsom uppbördsmän.

Landsorten.

Sundswall. Hundskatten är härstädes afskaffad, och såsom motivet dertill anföres, att stadens innewånare drabbats så hårdt af Geflebranden, att man på detta sätt welat bereda dem åtminstone någon lättnad. Exemplet torde förtjena efterföljd.

Skara. Possessionaten på Simmatorp, N. J. Boström, har den 13 dennes till sin födelseförsamling Welinge i Skaraborgs län öfwerlemnat 500 rdr rmt såsom början till en fond, hwaraf halfwa räntan årligen skall läggas till kapitalet tills detta uppgått till en half million. Den andra hälften af räntan är genast disponibel och skall under de 50 första åren anwändas såsom bidrag till afhjelpande af folkskolans och deri underwisade fattige barns behof och sedermera först halfwa och slutligen hela afkomsten äfwen till andra för kommunen och landet nyttiga och wälgörande ändamål.

Malmö.

Weckans händelser.

En wacker julgåfwa har under weckan kommit härwarande barnhem till del. Genom herr borgmästaren Malmborg öfwerlemnades sistlidne julafton åt barnhemmets styrelse 1,000 rdr rmt, hwilken summa blifwit skänkt åt anstalten af en person, som önskar wara okänd. Den betydliga gåfwan, som tillswidare blifwit insatt i Skånes Enskilda bank, hedrar den okände, ädelmodige gifwaren och skall bidraga till, att barnhemmet med mera trygghet kan fortfara i sitt ädla syfte: att rädda eländets barn från förderfwet och genom en god uppfostran bilda dem till nyttiga samhällsmedlemmar. Ty det bör wäl af en hwar inses, att ett hem, som har omkring 30 barn och deßutom wård-personal att försörja, erfordrar ganska betydliga utgifter, huru tarfligt än anordningen ställes. Det är således icke förunderligt, om det mången gång werkligen förorsakar styrelsen rätt mycket bekymmer, hwarifrån allt det nödwändiga skall komma. Så war förhållandet för icke längesedan. Men genom en fast tro på framgången af det goda werket, har man fortfarande hållit uti, och denna werksamhet har wälsignats samt förwärfwat sig förtroende. Det är bland samhällets arbetare, som denna anstalt funnit sina bästa understödskrafter hwad sjelfwa inrättandet och förwaltningen af densamma angår. Det är nu glädjande att se med hwilket intresse saken af förmögnare och framstående personer omfattas. Kanske skall det i en icke alltför aflägsen framtid kunna realiseras, hwad styrelsen för någon tid sedan föreslagit, nemligen att bygga ett eget hus för barnhemmet.

Begrafning. Rektor F. E. Borgs högtidliga likbegängelse egde rum i går middag. Processionen, i hwilken märktes stadens notabiliteter samt professorer och studenter från Lund, afgick från sorgehuset till S:t Petri kyrka, hwarest liket war uppstäldt på en katafalk. Sedan prosten J. A. Olin, som förrättade jordfästningen, hållit ett gripande tal, tolkande den aflidnes förtjenster som lärare och menniska, afsjöngos nedanstående verser af elementarläroverkets sångkör, ackompagnerad af orgel. Derefter utfördes den swenska messan, hwarpå liktåget begaf sig till kyrkogården, der ynglingarne med ännu en sång gaf sin älskade lärare den sista hälsningen. Rektor Borg egde stora kunskaper, war en nitisk lärare samt en god menniska, hwarför äfwen hans minne djupt och länge skall qwarlefwa hos hwar och en, som lärt känna och wärdera honom.

Så är jordelifwets gåta:
Till odödlighetens land,
Hwad wi göra, hwad wi låta,
Gå wi blott wid dödens hand.
När wår kraft till lifwets handling
Swinner hän i den förwandling,
Som förintar blomstrets doft,
Är det anden, som i gruset
På en wink från fadershuset
Skuddar af sig jordens stoft.

I dag omkring din bår wi stå,
Du, som wår ungdom ledde
I kärlek och i tukt och så
För lifwet oß beredde,
Ej skall din gerning glömmas fort;
Haf tack för hwad du tänkt och gjort!
För dygdens lära, som du göt
I barnets unga sinne,
Och för den kunskap, som du bröt
Ur rika håfwor, och som sköt
Sin brodd i tacksamt minne.

Och för den barnakärlek warm,
Som lyste i ditt öga
Utur din ungdomsfriska barm,
Som kände åren föga,
Haf tack; ty derför war du wår;
Den barnet älskar och förstår,
Han är de ungas wän
Och bor i mannens minne.
Den kärlek, som du wann igen
I wåra hjertan, länge än
Skall ha en plats derinne.

Du, som leder wåra öden
Från wår wagga till wår graf,
Du, som förelagt oß döden
Samma stund du lifwet gaf,
Oß, som i förgängligheten
Blefwo födde, Herre, lär
Wäl betänka, lifwet är
Skolan blott för ewigheten,
Som hos Dig i herrligheten
Wäntar den, Du håller kär.

Från Amerika skrifwer Isidor K. till Aftonbladet, bland annat: Den kunnige, idoge och med språket fullt hemmastadde arbetarens ställning i allmänhet är ojemförligt mycket bättre här än hemma i Swerige; och en handtwerksarbetare, som är stark och lycklig nog att öfwerwinna de första, här mötande swårigheterna (många, alltför många duka under i kampen!), som är skicklig i sitt yrke, nykter och fallen för flit, kan i allmänhet med större säkerhet här påräkna en i ekonomiskt hänseende bekymmerfri existens. De olika yrkenas arbetare blifwa dock här som annorstädes olika lyckligt lottade. Skräddare t. ex. förtjena troligen icke så mycket, ty kläder äro här förundranswärdt billiga. Deremot hafwa skickliga murare bra betaldt; likaså maskinarbetare och mekanici, som warit här en tid, och hwilka, tillika med sin skicklighet i praktiken, kunna tjena med förwärfwade kunskaper i teoretiskt tekniskt hänseende. Barberarne äro de oförskämdaste, i det de taga 15 cents, omkr. 45 öre, för en intwålning. Men så blir man då under 1/4 timmas tid ordentligt skrapad, icke blott der skägget wexer, utan äfwen, om jag, i likhet med många andra, så åstundar, i pannan och i nacken. Ögonbrynen får jag swärtade på köpet. Detta kallar amerikanaren

valuta för pengarne. — Näst barberarne har jag i borstpojkarne (negerungar) funnit oförskämdheten i fullt flor. De taga icke mindre än 10 cents för sitt beswär och kunna således med lätthet förtjena ända till 3, ja, under regniga dagar, 4 a 5 dollars om dagen. Jag wille nedpruta priset till 5 cents, fick blott ena stöfweln borstad och, förföljd af alla de borstande negernngarne, nödgades jag rymma undan i en omnibus. Då man will hyra rum, enligt anwisning i tidningarne, tillgår det så: Hyresgästen anmäler sig. "Är det här det finnes rum att hyra" — Ja. — "Kan jag få se rummet?" — "Har ni arbete?" — "Åh ja; men går det inte an att få se rummet?" — Har ni fästmö eller wäntar ni eljest många påhelsningar? — "Nej ... är rummet en trappa upp?" — Ni har wäl ej för sed att komma sent hem om nätterna eller att ... — "Nej, nej, bästa lady! Jag är den ordentligaste menniska under solen. Låt mig nu se rummet!" — Kom då! — Wi träda in i en liten kammare, försedd med färdigbäddad säng och i öfrigt med det allra nödwändigaste i möbelwäg, allt rent och fint. Sedan frågan om priset blifwit beswarad, wågar jag anmärka: "Här finnes ju ingen eldstad." — Kamin får ni skaffa er sjelf. — "Inga innanfönster?" — Begagnas aldrig. — "Intet dricksvatten?" — Sådant kan ni hemta dernere på gården. — "Får man kaffe och borstadt om morgnarne?" — Kaffe får ni på hotellet midtöfwer gatan . . . borstadt? — I don't understand!

Malmö Arbetareförening.

I förra numret har ett mißtag insmugit sig, rörande uppgiften om de wid sistlidne novembersammanträde walde revisorerna för granskning af föreningens räkenskaper under 1869; hwilket wi således skynda att rätta: Bland suppleanterna nämnes herr Söderling, men det skall i stället wara herr handlanden Hallin; den förre är wisserligen närmast i röstantal till revisor, då likwäl suppleanter wäljes särskildt, har den sednare såsom sådan blifwit wald. I öfrigt äro de förut namngifna personerna utsedde.

I styrelsen hafwa såsom ledamöter för kommande året blifwit inkallade: hrr sjåaren Per Nilsson, stadstjenaren J. Andersson och sjåareförmannen M. Christoffersson, efter trenne personer, hwilka afsagt sig uppdraget.

Wid styrelsens sammanträde i tisdags förekommo följande ärender:

Med anledning af härnedan meddelade skrifwelse från "Swenska slöjdföreningens" utsedda komité för åwägabringande af en lifligare afsättning för swenska industri- och slöjdalster uti Tyskland, wille styrelsen, jemte tillkännagifwande af densamma, uppmana handtwerks- eller slöjdidkande personer i föreningen att begagna sig af den utwäg för afsättning af sina alster på utrikes ort, som genom nämnda komités åtgärder blifwit öppnad. Herr konsul C. M. Hallbäck, som är ombud för Skåne, mottager tillwerkningar, hwilka man önskar afsända till den i skrifwelsen omnämnda afsättningsorten. Härwid bör erinras, att swenska slöjdalster på flera ställen i utlandet blifwit uppmärksammade för sin godhet och sitt billiha pris, samt funnit många köpare. Så har t. ex. genom Amsterdamutställningen förliden sommar flera beställningar ingått till swenska slöjdidkare om levererande af deras tillwerkningar. Göteborgs arbetareförening har äfwen sökt uppmuntra arbetarne till sträfwan efter att winna afsättning för sina tillwerkningar på utrikes platser, och detta har af flera lyckats, hwarigenom dessa också beredt sig en god inkomstkälla. Man behöfwer icke wara en stor fabrikant, för att kunna skicka industriartiklar till dylika afsättningsorter. Derigenom att slöjdföreningen anskaffat ombud för besörjande af såwäl afsändningen som försäljningsutställningen, bör äfwen mindre handtwerkare kunna begagna sig af förmånen att göra sina alster kände och afsättlige på werldsmarknaden. Hwarföre massan af små industriidkare ligga under i detta hänseende, är mest en följd deraf, att de allt för litet beakta sådana tillfällen för afsättningen af sina alster, som det, hwilket nu genom slöjdföreningens föranstaltande erbjudes. Då swenska arbetare på andra orter i wårt land skynda att draga nytta af en sådan industriel täflan med utlänningen, så torde wäl också i wårt samhälle någon eller några finnas, som söka på samma sätt förskaffa sig fördelarne af en utsträckt industriel werksamhet. Skrifwelsen följer här:

Till Arbetareföreningen i Malmö!

Den af Swenska Slöjdföreningen utsedda komité för åwägabringande af en lifligare afsättning för swenska industri- och slöjdalster uti Tyskland, har till främjande af detta ändamål offentliggjort följande:

Till den industri- och husslöjdidkande allmänheten!

I betraktande af wigten och nödwändigheten för många af wåra näringar, deribland ock flera grenar af hemslöjden, att utomlands winna afsättning för sina produkter, har Swenska Slöjdföreningen ansett sig i sin mån böra werka för spridning af en allmännare kännedom om wår industri äfwen inom andra länder, för att sålunda bereda en widsträcktare marknad för deß produkter. Det ligger emellertid i sakens natur, att härwid många swårigheter skola möta, och detta icke minst genom den obenägenhet för konkurrens, som hwarje sträfwan i denna riktning naturligen måste röna från sidan af utlandets egen industri. I detta afseende kunna swårigheterna att i Tyskland bereda marknad för wåra industrialster utan twifwel synas ganska stora. Men som det aktade handelshuset Herrman Gerson i Berlin benäget åtagit sig att, utan anspråk på ersättning för sitt beswär, derstädes inrätta och förwalta en byrå för swenska produkter, så har föreningen icke dragit i betänkande att lemna sin medwerkan till ett företag, afsedt att bereda fördelar åt wåra näringar.

Nämnde byrå skulle hafwa till uppgift att emottaga reqwisioner och beställningar å för tyska marknaden lämpliga alster af swensk industri och slöjd, för hwilket ändamål byrån skulle härifrån förses med samt derstädes tillhandahålla priskuranter, ritningar och profwer samt möjligen äfwen warulager.

Till en början torde dock byrån böra inrymma allenast profwer, ritningar och priskuranter, hwarigenom under den närmaste framtiden helt obetydliga omkostnader blifwa erforderliga. Sedermera, då sändningar emottagas af mera skrymmande profstycken jemte lager af sådana artiklar, som rönt efterfrågan, torde ifrågakomma att med byrån förena ett magasin, i och för hwilket dock kostnaden, fördelad på deltagarne, icke bör blifwa särdeles stor.

På sådant sätt har man tänkt sig början till detta företag, för hwilket en närmare plan kommer att meddelas, sedan tillräcklig erfarenhet wunnits om de utsigter, detsamma må ega.

Under förhoppning, att den enskilda företagsamheten genom förenade krafter möjligen på denna wäg kan, med jemförelsewis ringa kostnad, bereda sig några fördelar, har Swenska Slöjdföreningen till sakens främjande utsett nedanskrifna komité, med uppdrag att sätta sig i förbindelse å ena sidan med nämnde byrå samt å andra sidan med landets producenter af industri- och husslöjdalster.

Det är på grund af detta uppdrag, som komitén härmed wänder sig till den industri- och husslöjd-idkande allmänheten med den önskan, att densamma måtte sednast före nästa Januari månads utgång till komiténs nedannämnde adjungerade ledamöter insända priskuranter och andra uppgifter jemte ritningar, der sådana finnas, å sina tillwerkningar eller produkter.

Dessa meddelanden torde insändas från Småländska länen, Blekinge och Skåne till hr konsul C. M. Hallbäck, adreß Malmö.

Stockholm i November 1869.

Carl Palmstedt.

Henric Cantzler. Aug. Österlind.
C. S. Gisiko. G. D. Frænckel.

Med anledning af ofwanstående tillkännagifwande tager sig komitén friheten wända sig till Eder med anhållan, att på ofwanberörde sätt få emotse priskuranter och andra uppgifter jemte ritningar, der sådana finnas, å Edra produkter eller tillwerkningar, äfwensom underrättelser rörande Eder werksamhet för åstadkommande af industri- och slöjdalster; uttryckande komitén på förhand sin tacksamhet för de upplysningar, som sålunda komma att benäget meddelas.

Från härwarande sjuk- och begrafningskassa war följande skrifwelse inlemnad:

Till Styrelsen för Arbetareföreningen i Malmö!

Som allmänna sjuk- och begrafningskassans delegare härstädes haft swårt att erhålla passande lokal för sina sammanträden, hwilka äro högst 5 a 6 om året, och då alltid söndagseftermiddagar, får jag härmed anhålla om tillåtelse, att hädanefter wid sådana tillfällen, kostnadsfritt få begagna arbetareföreningens sal för detta ändamål.

Malmö den 27 Dec. 1869.

N. P. Söderling,
ordförande wid allmänna sjuk- och begrafningskassan.

Förestående anhållan bifölls, och skulle nämnda kassa i enlighet härmed och utan någon slags afgift få begagna föreningens sal för sina sammanträden.

Årsdagen af föreningens stiftelse den 3 den Januari kommer att firas med en festtillställning i salen samma dag på aftonen. Styrelsen har beslutat att, i likhet med hwad som egde rum wid förra årsfesten, inbjuda samhällets mest framstående personligheter tillika med ordföranderna för Sweriges öfriga arbetareföreningar, samt förmannen för "Arbeiderforeningen af 1860" i Köpenhamn att deltaga i festen. Festtalet för det högtidliga tillfället har en begåfwad man i samhället, och som derjemte är medlem af föreningen, lofwat hålla; och en prolog till festen är författad af en föreningsmedlem. Salen blir på det festligaste sätt smyckad, hwartill flera af föreningens medlemmar, genom anbringande af en wacker dekorering, åtagit sig att medwerka. För öfrigt hänwisa wi till programmet i annonsafdelningen.

Föreningen beslöt i går afton wid allmänt sammanträde, på handelskomitéens och styrelsens förslag, att afdelningsboden i herr konsul Holms gård skall med detta års slut upphöra, emedan rörelsen derstädes wisat sig mindre fördelaktig.

Uppgifter från olika arbetareföreningar.

Gefle.

Arbetareföreningen, som ej sedan midsommarshelgen haft någon allmän sammankomst, hade söndagen den 21 förliden månad på aftonen en sådan uti flickskolans för detta ändamål särdeles lämpliga lokal. Man hade hyst den farhågan, att den staden öfwergångna olyckan skulle hafwa werkat nedstämmande och störande på föreningens sammanhållning, men med glädje fann man, att detta ej är förhållandet, enär ej endast sammankomsten war mycket talrikt besökt, utan äfwen ett icke obetydligt antal nya ledamöter anmälde sig och qwartalsafgifter inbetaltes af en stor mängd ledamöter. Sammanträdet gällde förnämligast walet af styrelse för nästa år och utsåg föreningen, fritt inom sig, till ledamöter uti den, hrr A. P. Landin, kapten Thomsson och C. G. Clareus. Gruppföreståndare samt vice gruppföreståndare blefwo äfwen utsedde. Ehuru de ekonomiska angelägenheterna upptogo största delen af aftonen, förhindrade det dock ej föreningens sångare och kapell som wanligt lifwa sammanträdet. Hr Landin åtog sig att tills widare emottaga och registrera de gåfwor af böcker, som till föreningens blifwande bibliotek föräras. Att frågan om den tillämnade föreningsbyggnaden ej fallit utan lifligt lefwer hos föreningen, wisade sig under sammanträdet. Ledamöterna åtskiljdes belåtna med sin afton.

Eskilstuna.

Bolagsstämma i Arbetarnes handelsaktiebolag hölls den 13 dennes i arbetareföreningens lokal, under ordförande af rådman J. Hedlund. Derwid fattades beslut, att handelsrörelsen skulle fortsättas samt ett lån å 3,000 rdr i och för deß bedrifwande, på bolagets answar, af styrelsen upptagas.

Bref till min Bror.

Kära Bror!

Som vi nu haft en mängd rent merkantila saker till ämnen för vår korrespondens, har på en tid alla andra blifvit trängda i bakgrunden. Nu hafva dock underrättelserna i ditt sista bref återupplifvat frågan oss emellan, om orsakerna till den klass-söndring, som råder här i landet. I mitt sista bref i detta ämne yttrade jag, att orsaken härtill ej låg ensamt hos de mera lyckligt lottade — utan till en stor del härrörde från arbetarne sjelfva.

Ditt eget bref är ett nytt bevis för detta påstående.

Du har på ditt bruk bildat en förening, något nära efter samma mönster och med samma syfte, som de flesta arbetareföreningar i riket; och du tyckes tro, att allt inom den skulle gå jemt som dina maskiner, men nu ser du till din ledsnad, att den redan kommit i olag. Och hvarföre?

Du har vid dess början haft den oklokheten, att som styrelse tillsätta uteslutande arbetarnes verkmästare och förmän, män med kunskaper och intelligens, men *herrar* och tyvärr icke ofelbara (det är svårt att hitta dylika menniskor nu för tiden, då sjelfva påfvens ofelbarhet kan dragas i tvifvel). Du säger, att misstag äro begångna af dessa män — — det är mycket ledsamt; men nämn mig något, min Bror, hvari dylika ej bli inväfda? Och hvar finnes det mönster, hvarefter de styrande i en dylik förening hafva att rätta sig. Endast *erfarenheten* kan här blifva rättesnöret.

Att du sedan lät arbetarne sjelfva öfvertaga styrelsen, var det klokaste du kunde göra; fast du sjelf räknar detta ibland dina "mindre lyckade uppfinningar" — och din sorglustiga beskrifning öfver denna styrelses öfverläggningar visar också detta: Ingen af ledamöterna kunde skrifva, så att ett protokoll kunde föras, och räkenskapsverket var för dem alla ett "terra incognita" och ämnena, som rörde bildningens område, likaså.

De *måste* nu inse kunskapens nytta; ehuru de (dina hederliga arbetare) ej ville erkänna detta och sin egen oförmåga, samt gifva rättvisa åt de s. k. herrarne, utan togo sig nu för att hata dem, för deras kunskapers skull. Detta är tyvärr ett förhållande som ej sällan visar sig. Jag har sett en arbetare bära rätt mycket hat till en *herre*, blott derför att denne en gång råkade vara åhörare till ett tal, han engång höll, och hvari "Lejonen i de nordiska skogarne" spelade en stor rôle. Samma förhållande med en hustru, som fasligt gerna ville heta fru samt för att bevisa sina anspråk på titeln vid alla tillfällen ville visa sin beläsenhet, och dervid en gång kom att taga slottet Trianon i Frankrike för en *man* och kompositör till på köpet. Det fruntimmer, som vid tillfället på det vänligaste upplyste henne om misstaget, hedrades sedan med hennes afsky för besväret. Några arbetare tyckas sätta en ära uti att vara i okunnighet om allt, som ej specielt rör deras yrke, samt gäckas med personer, som äro af andra åsigter härvidlag. — Andra åter äro nog fåfänga att tro sig ideligen vara föremål för de bildades åtlöje — i sanning eu egen tanka om bildning! — och visa dem ett sårande misstroende, som ej uppmuntrar till något närmande från de sednares sida.

Lyckas den okunniga menniskan att förvärfva sig förmögenhet, och detta händer ej sällan, så synes högfärden åter i en annan skepnad. — Nu gäller det att en "ann är så god som en ann", en löjlig sträfvan att i klädsel och yttre lefnsdssätt söka att likna "bättre folk", och man väljer då till förebilder dem ibland dessa, som pösa och brösta sig öfver inbillade företräden. Sådana kopior påminna om kalkonens försök att likna påfågeln; men märker man ej skillnaden förr, så gör man det säkert, då de "klyfva näbb" — ljudet är obehagligt hos båda; men ändock bra olika.

Se der, Broder, några konturer af de skuggor, som skymma mången god sida hos arbetaren — — men du bör ej afskräckas från ditt mål, genom det inträffade: Tröttna ej att predika fördragsamhet hos de bildade, hofsamhet hos arbetarne och framför allt, gif dessa alla tillfällen att sjelfva öfvertyga sig om, att man verkligen vill deras bästa, och att en sak, som är lätt att klandra, ofta ej är så lätt att sköta till allas belåtenhet. På detta sätt skall du så småningom bringa enighet i de olika lägren.

Lycka till en glad jul! ställ till en vacker julfest åt dina arbetare — kanske jag sänder något bidrag till den.

Mera från mig på nyåret! Din Bror

Axel B.

Nyårsfröjd.

Du gamla år godnatt, sof godt
I dina fäders hytt;
Du far med snälltåg bort så brådt,
Vi se snart endast röken blott
Och stå i hopp och väntans qval
I tidens samlingssal.

Till lyckans första klass kupé
Ha alla lika rätt;
Om blott vi kunna dörren se
Bredvid bekymrens eldare,
Så kommer kanske glädjen lätt
Och märker vår biljett.

Dock alla klasser sätts i traf,
Det går till Påsks station,
Der stiger nyårsfröjden af;
Och gamla gnället tar hans staf
Samt sjunger på sin kända ton
Om foderbrist för kon.

Ty regnar det, så frukta vi
Flux för en vattennöd;
Och värmer solen — strax ett skri,
Att torkan skall vår ofärd bli,
Men faller priset då på bröd;
Så fruktas boskapsdöd.

Vid Pingststationens blomperrong
Vi spå af vind och våg:
Blott ofärd — en kometsvans lång
Gör säkert jordens boll förfång.
Än aldrig verldens jernbantåg
Styrts efter menskans håg.

Det nya året åldras fort,
Liksom en åkarhäst; —
Snart genom Mårtensaftons port
Med gäss och gröt det intåg gjort
Och stökar så med slagt och gäst
Till sin begrafningsfest.

Vid grafvens sammanbindningspunkt
Vi ändtligt stiga ut:
Der blir ju året alltid ungt.
Hvad tjenar att ta lifvet tungt?
Nej njutom hvarje glad minut;
Ty — allting har ett slut.

Ave.

Utrikes.

En stor arbetaredemonstration egde rum i Wien samma dag riksrådet derstädes öppnades. Härom berätta tidningarne följande: Redan tidigt på morgonen den 13 började arbetare samla sig i Josephstädterglacisen, och deras antal wexte efterhand till en ansenlig folkmassa, som fram på förmiddagen beräknades uppgå till öfwer 30,000. Omkring kl. 11 waldes en deputation, som skulle begära audiens hos ministerpresidenten grefwe Taaffe och hos inrikesministern Giskra samt till dem öfwerlemna en petition, hwari det yttrades, att de deputerade, "föranledda af det fasta uppträdandet af de stora folkmassor som samlat sig wid riksrådets öppnande", beslutit hos ministèren petitionera om oinskränkt församlingsfrihet, afskaffande af lagen om obligatoriskt skråwäsende, införande af oinskränkt tryckfrihet och en för alla lika, omedelbar rösträtt. Deßutom skulle deputationen framhålla, att folket som borgen för freden och friheten fordrade afskaffandet af den stående hären och införandet af en allmän folkbewäpning.

Då kanonsaluten tillkännagaf, att kejsaren slutat uppläsningen af sitt trontal, ordnade sig arbetarne på glacisen, och deras ledare höllo nu en formlig revy med massorna, som bestodo af medlemmar af tolf särskilda föreningar. Den walda deputationen war sammansatt af tolf ledamöter med socialdemokraten Hartung som ordförande. Men blott tre af dem, deribland Hartung, fingo audiens hos ministern grefwe Taaffe. Då petitionen för honom blifwit uppläst, anmärkte han, att en demonstration af detta slag syntes honom öfwerflödig, då regeringen sjelfmant sökte uppfylla arbetarnes önskningar, för såwidt de ej stå i strid med lagstiftningen. Sedan han nära en timme samtalat med deputationen om arbetarnes fordringar, yttrade grefwe Taaffe, att han skulle öfwerlemna petitionen till hela ministèren. Dock måste han ännu en gång warna mot sådana demonstrationer, då regeringens anseende deraf lätt kunde lida. Omkring kl. half 2 kom deputationen tillbaka till exercisplatsen, der arbetarne samlat sig. Hartung talade till folkmassan, sittande på en arbetares skuldror, men kunde ej höras. Derefter ropade en annan af ledarne, Pfeiffer: "Deputationen har haft audiens hos grefwe Taaffe. Han lofwade öfwerlemna wår petition till hela ministèren. Detta swar är icke tillfredsställande." Man öfwerenskom derefter om ett nytt möte på ett annat ställe.

Saken blef följande dag gjord till föremål för en interpellation i riksrådet. Några representanter fästade regeringens uppmärksamhet på, att arbetarnes ansökan hwarken till innehåll eller form wore en petition, utan snarare ett hotelsebref, då fordringarne åtföljdes af den förklaring, "att om de nämnda fordringarna under den nuwarande riksrådssessionen ej uppfylldes, det wore möjligt att folket ånyo och i ännu större massor skulle infinna sig för att tillkännagifwa sin wilja." Det framhölls widare, att denna demonstration egt rum på den dag, då landets representanter samlats, och lätt kunde ledt till händelser, som warit förödmjukande för representationens wärdighet. I anledning häraf ställdes följande interpellation till ministerpresidenten och inrikesministern: "Hwarför har regeringen ej sökt förebygga eller förhindra den på paradplatsen försiggångna folkförsamlingen? Hwilket swar har den höga regeringen gifwit eller ämnar hon gifwa på de fordringar, som framställdes af den i denna folkförsamling walda deputationen?" Ministerpresidenten lofwade i ett af de följande sammanträdena beswara interpellationen.

Pehr Gabriel Wickenberg.

(Forts. fr. f. N:r.)

Det första större stycke, han här utförde, war — så widt wi weta — ett "Winterstycke i skånsk karakter", en af W:s wackraste taflor och i alla afseenden röjande mästaren med den genialiska blicken och det fulländade herrawäldet öfwer tekniken. Detta stycke hemsändes från Paris 1839. Han hade numera funuit sin hemlighet, sin "filosofiska sten", den talisman, hwarmed han skulle winna sin plats i odödlighetens tempel, det war winterstyckets genre, af jemförelsewis få artister bearetad, af ingen samtida så som af honom. Han öfwerlemnade sig också nu en gång för alla nästan uteslutande åt detta speciella fack. Med undantag af ett "Månskensstycke med fartyg", som han hemskickade 1842, och hwilket, inköptes af Carl Johan, samt en "Blind spelman med lyßnande barn", tillhörig Konstföreningen i Stockholm, målade han i Paris egentligen intet annat än is och winterhimmel; under intrycket af dessa leende franska somrar, midt i dessa grönskande parker, i hwilka han här älskade att lustwandra, war hans fantasi företrädeswis och oupphörligt uppfylld af det winterlika intryck, som han medfört från sitt nordiska hemland, och han återgaf detsamma i omwexlande bilder med en ewig friskhet, nyhet, natursanning, som om hans atelier aldrig stått annorstädes, än bland drifwor, och ingen annan modell någonsin sutit framför hans staffli, än den gamle "Mars med sitt långa skägg".

De wintertaflor han utställde wid de parisiska konstexpositionerna, den årliga s. k. "Salonen" på Louvren, ådrogo sig från första stunden icke blott allmänhetens, men äfwen de strängaste konstdomares lifliga beundran. För det första bland dessa erhöll han den franska prismedaljen om 20 dukater, för det nästa, — det så kallade "Winterfisket", — hedrades han, ehuru utländning, med den stora guldmedaljen och hederslegionsorden. Hans "Effet d' Hiver" inköptes deßutom af Ludvig Filip och placerades i galleriet för utmärkta moderna mästares arbeten i Palais de Luxembourg. För öfrigt hade han sin tid i de sednare åren för det mesta upptagen med att på beställning från rika franska och engelska konstälskare reproducera sina ofwannämnda större taflor, och det war endast undantagswis han kunde medhinna att utkasta sådana nya små mästerstycken, som "Gossar, åkande kälkbacke", en liten förträfflig bit, eller denna andra mycket berömda komposition "Barn, hembärande bränsle från skogen."

Från Swerge ihågkom man honom sent omsider med ett stipendium af ett par tusen riksdaler, som han emellertid ansåg sig ej numera strängt taget behöfwa, utan öfwerlät på en annan ung swensk konstnär, hwilken bättre kunde wara tjenad dermed. Äfwenså erhöll han nu såsom wedermäle af kunglig wälwilja en swensk ordensstjerna.

Wickenbergs helsa, som aldrig warit stark, hade under de sednare åren ytterligare förswagats genom flera tillstötande sjukdomstillfällen; de parisiska läkarnes konst hade förgäfwes sökt att kalla till nytt lif hans förtidigt brutna krafter. Han begaf sig slutligen till Pyreneerna att dricka alpluft och hwila ut från atelierens trägna arbetslif, men det war för sent han hann dit, och hans ödes mått war fylldt. Midt i sin mandomsålder, midt i sina segrars lopp, dukade han under och slöt sitt öga. Det war i December 1846. En graf i Pau, gömmer den unge mästarens stoft.

Man har sagt att en djup sorg påskyndat hans död. Han skulle ha fästat sin kärlek wid en ung spansk flicka i Paris, döden skördade den unga blomman och "sonen af Norden" kunde ej öfwerlefwa henne. Wi känna icke hur mycken sanning der ligger i denna berättelse. Den som nedskrifwer dessa rader, wet derom ej mer, än att, då han i Paris sammanträffade med Wickenberg år 1839, hade denne sednare walt sin bostad i en temligen aflägsen del af staden, att en spansk familj, — fadren war ex-general — bodde i samma hus, och att man hwiskade om, att den magnet, som qwarhöll honom här, werkligen war en ung skönhet, fostrad under Spaniens warma himmel. Ganska möjligt. Lokalen hade i sanning utseendet af något mystiskt och äfwentyrligt. En målare med Wickenbergs anseende kunde ha bestått sig en elegant wåning; han nöjdes här med endast ett litet simpelt möbleradt studentrum, — ett sängställe, ett bord, några stolar, i fönstret några blommor, på wäggen en fiol! — sin atelier hade han i öfra wåningen i ett slags torn, detta war på en gång hans arbetsrum och hans "salong". Men måhända fanns der i detta hus något, som wi andra icke wißte af, någon undangömd skatt, någon perla, dold för werldens blickar . . . .

Wickenberg, som enskild menniska, war en i alla afseenden högst aktningswärd karakter. Af hans sonliga, uppoffrande kärlek känner man särskildt de mest hedrande och rörande drag. För öfrigt war hans lynne temligen slutet och hans wäsen tillbakadraget; stormarna härda det unga trädets bark. Hans storhet som målare — särdeles inom winterstyckets speciella art — är erkänd af hela samtiden och skall säkerligen ej mindre wärderas utaf efterwerlden. Bland alla dem, som gjort till uppgiften för hela sitt mästerskap att härma på duken den nordiska wintern, hafwa få, om någon, funnit hemligheten så som han. I hwarje remna på denna hafsgröna, genomskinliga is, i hwaren af dessa blåa reflexer från den snöbetäckta marken, i hwarje tum af denna wida winterhimmel — ty himlarna utgöra öfwerhufwudtaget hos Wickenberg största delen af taflan — se wi här snillets, blickens omedelbara inspiration och triumferna af en oefterhärmlig kost. Wickenbergs taflor erbjuda ej mycket i detaljer — en regel, som han sjelf öppet predikade, war att gifwa "stora dukar med litet på", — men i hwad der är, innehålles så mycket mera, en stor natur i få drag, tusen underbara, karakteristiska skönheter, sammanfattade i en blink och återgifna med denna helhet, som är det skapande geniets privilegium

---

En glad jul.

(Eft. öfversättn. för M. W.)

(Forts. fr. föreg. N:r.)

"Jag är den, som förvandlar barnet till gubbe, puppan till fjäril, de stora och mäktiga till en handfull stoft. Jag är den som ofta blir ombedd att komma, ännu oftare att gå, men som dock aldrig kommer två gånger. Jag förer med mig bedröfvelse och tårar, men jag tröstar hvarje lidande och erhåller välsignelse af det trötta och sårade hjertat, ty jag bringar det alltid i ro till slut. Jag är den, som *du* har missbrukat, och jag har kommit att säga dig det. *Jag är tiden.* Under sextio år har jag varit när dig, och hvad nytta har du gjort af mig?"

"Jag har arbetat träget," mumlade Pringel.

"Ja, du har arbetat, men till hvad nytta? Du har samlat rikedomar åt dig sjelf; men hvad välsignelse hafva dina medmenniskor haft deraf? Till hvad gagn ha dina kunskaper, dina rikedomar och din erfarenhet varit för dem? Hvem har du tröstat med vänliga ord? Hvem har du gagnat med ditt exempel? Och nu, då dina krafter börja aftaga och dina ögon fördunklas af ålderdom, nu har du ej en enda god gerning, som följer dig till grafven, och som kan verka välsignelserikt efter dig. Se tillbaka på ditt förflutna lif! Kom ihåg, hvad det var som gjorde dig till den hårda, egoistiska, obilliga varelse, du nu är! Jag vill ännu en stund dröja hos dig, att du måtte få tillfälle att vinna en medmenniskas välsignelse, som kan förgylla din snart nedgående lefnadsdag. Vänta, en ande skall hjelpa dig.

Under det Pringel med stirrande ögon skådade på dimbilden framför sig, varseblef han ännu en annan gestalt vid dess sida. Det var en qvinna, smärt och behaglig; hon bar i handen en stor pappersrulle, hennes klädnad syntes som ett sväfvande moln, hennes anlete var skönt, men af vexlande uttryck, ibland sorgset, — ibland strålande af glädje.

"Minnets genius, upprulla din skrift;" och Anden upprullade långsamt pappersrullen och höll den framför Pringel.

Hvad ser han?

Ett barn, bedjande vid sin moders knä — denna bild förbleknar, och i dess ställe synes en grupp barn i ett stort rum, klädt med grönt. Från ta-

ket nedhänger en mistel och derunder synes samme gosse, omfamnande en liten vacker flicka, som sträfvar att befria sig från omfamningen; på hans bröst hänger en klocka. Äfven detta försvinner och i dess ställe synes en ung man och vid hans sida en gråtande flicka; han håller hennes hand i sin och betraktar henne med älskande blickar. Ännu en annan figur synes — en man, en lång allvarsam man, som med jernhand rycker bort flickan. Vid åsynen häraf betäcker Pringel sitt ansigte med händerna och hviskar med qväfd röst: "haf förbarmande! låt mig glömma detta!" Åter upplyfter han hufvudet, och åter är taflan förändrad — den unge mannen är nu vorden äldre, mycket äldre; ungdomens fägring och glädje hafva flytt, han sitter vid en skrifpulpet — och framför honom står den samme stränge mannen. Men den hårdhet och stolthet, som förut voro så utpreglade i hans anletsdrag äro nu förbi — blek, mager och dåligt klädd, står han såsom tiggare framför den man, hvars sällhet han förstört. Den ruinerade mannen pekar bönfallande på en hög guldmynt, som ligger på bordet, men den rike mannen betäcker den med sina händer, skakar hufvudet och pekar föraktligt åt dörren. Bönfallande sammanknäppte Pringel nu sina händer.

"Nog, nog — skonen mig, andar, jag ber er, jag bönfaller er, jag kan ej uthärda mer. Han sade ju ej att *hon* behöfde guldet."

Andarna svarade ej, utan fortsatte i tysthet sitt verk. Ett eländigt rum synes nu framför Pringel. På en halmbädd ligger en ung qvinna och på knä vid hennes säng, hållande hennes hand, densamme fattige mannen. Tyst, hon talar!

"O, säg honom att jag välsignade honom i min sista stund!"

Ett mycket klart sken upplyser taflan och den är försvunnen. — Tårar, heta tårar, flyta från Pringels ögon; bittra snyftningar qväfva hans andedrägt. Då han åter höjde sitt hufvud var tiden ensam med honom.

"Ack, hviskade Pringel, jag inser allt nu! Men var det icke mycket som ursäktade mig? Jag hade ju älskat Ellen så ömt. Jag hade arbetat endast för detta mål — och då kom *han* och skiljde oss åt utan något skäl. Ande! det var hårdt att bära; detta slag förqväfde alla mina bättre känslor."

Tiden rörde sin hand och en röst sade: "*Wentworth är en förträfflig ung man, men med starka och djupa känslor, ett sådant slag för hans förhoppningar, just i början af hans bana, skall göra honom oberäknelig skada.*"

"Hvem var det?" "Hvem *var* det?" Anden svarar: "Du vet hvad som förbittrat ditt eget lif, och du vill ändock på samma sätt krossa en annans. Hvilket svar gaf du icke prosten Austin! Hvar fanns minnet af dina unga dagar, med all dess kärlek, all dess glädje, då du så kallt och hårdt, ville tillintetgöra din fosterdotters förhoppningar. Från en enda dålig handling uppkommer många andra. Om du hade hjelpt den ruinerade mannen."

"Hjelpt den man, som förstörde mitt lifs lycka," utropade Pringel, och som krossade *hennes* hjerta, henne som jag älskade högre än mitt lif!"

"Ja, svarade Anden, hade du ihågkommit de lärdomar, du fick vid din moders knä, de föreskrifter, hon lärde dig ur den heliga boken, "att vedergälla ondt med godt" — huru olika skulle du ej nu vara emot hvad du är! De qval som sjelfbetraktelser medföra för en man, som i likhet med dig brutit med uppfyllandet af sina medmenniskor, bestå icke i minnet af de motgångar, han fått röna, ty de glömmas med tiden; det är medvetandet af att hafva underlåtit att göra det goda, hvilket han varit pligtig att göra, bördan af ett ondt samvete; det är detta, som är så tungt att bära; det är detta, som drifver menniskorna att vilja bortjaga minnet af det förflutna. Men förgäfves! Det dör aldrig, det skall uppdyka tid efter annan. En hjertats sträng, som står i samband med det förflutna, beröres hastigt och oförväntadt och framställer med gårdagens tydlighet, hvad som händt, och då — hvad skulle icke menniskan vilja gifva för de år, hvilka jag bortfört för evigt. — Huru olika ville hon ej då handla; och så tänker äfven du i detta ögonblick. Fåfäng är denna önskan. Men använd mig medan jag ännu är hos dig. Godtgör i någon mån det förflutnas villfarelser och synder, och ännu en gång skall friden komma åter till dig, ty den är mild och förlåtande."

Med nedböjdt hufvud hade Pringel lyssnat till Andens ord. Vid hans sista ord hördes kyrkklockan högt förkunna, att en ny timma hade inträdt, Petter Pringel blickade upp. Tiden hade flytt. En hand ladas sakta på hans axel och en mild röst sade: "Morbror, vill ni icke komma in nu; alla äro gångna utom Fra — herr Wentworth. Jag tror morbror har sofvit?"

"Sofvit -- ja! en lång sömn. Ja det har jag, men jag måste vakna upp, innan jag somnar för alltid. Skicka hit herr Wentworth, min vän, eller ännu bättre, för du sjelf hit honom; kom med honom."

"Ja morbror," sade Maria gående att uträtta morbrodrens befallning. Snart återvände hon åtföljd af Frank.

"Min värde unge man, ni älskar min systerdotter, tror jag?"

"På det uppriktigaste, herr Pringel."

"Det är nog, min herre, det var onödigt att säga det." Klockan tickade ganska hårdt, och Pringel fortsatte i en mycket mildare ton:

"Ni älskar min systerdotter. Jag hör att ni är en god stadgad och bra ung man, väl i stånd att skydda henne och med någon liten hjelp af mig äfven i stånd att försörja henne. Men hvad skulle ni göra, om jag ej bifölle edert giftermål — gifta er det oaktadt kan jag förstå?"

"Nej, icke nu, icke ännu," sade Frank småleende. "Då jag kan bli i tillfälle att försörja min Maria utan någons hjelp, då skall jag kanske ej vänta på någons bifall — eller hur Maria?" Maria såg ned och svarade intet.

Franks lugna och oväntade svar pröfvade Pringels tålamod öfver höfvan; ett häftigt ord uppsteg på hans läppar, men klockans högljudda tickande, hindrade honom åter, och han fortfor:

"Men antag nu, att jag tog Maria ifrån er och icke allenast nekade mitt bifall, utan äfven hindrade er från att gifta er med henne; hvad skulle ni då göra? gifta er med någon annan, förmodar jag?

Det småleende, som förut sväfvat på Franks läppar försvann, då han svarade: "aldrig! jag kan vänta — ja vänta under åratal och lefva på den förhoppning, att hon slutligen skall bli min — men gifta mig med någon annan? — aldrig!"

Det blet en lång tystnad, endast afbruten af klockans ticktack. Slutligen steg Petter Pringel upp och fattade Franks och Marias händer. De sågo upp och Maria tryckte sig fastare intill Frank.

"Du misstror mig, Maria, och du har skäl dertill; men du skall ej göra det längre. Jag vill ej skilja er, tro mig, nej, nej! Jag vill dö med det medvetandet, att jag gjort någon menniska lycklig. Tag henne, Frank Wentworth, hon är eder."

Inom ett ögonblick lågo Marias armar omkring morbroderns hals.

* * *

Några få år förgingo, och Petter Pringel blef sjuk, och den milda Maria Wentworth satt dagligen och stundligen vid hans sida med sin hand sluten i hans, tills han dog.

I sina sista ögonblick gaf han henne sin klocka och sade henne, att den hade varit en orsak till hans bifall till hennes giftermål. Hvarföre, fick hon aldrig veta, men klockan blef sedermera af Wentworths ansedd såsom en relik. Pringel lemnade en pension till Martha, men hon förklarade det vara detsamma; ingen förstod henne nu; och så dog hon och blef begrafven vid sidan af den husbonde, hon så troget tjenat. Ibland Petter Pringels papper fanns äfven en dagbok, i hvilken på en sida lästes:

"Gifvit mitt bifall till Maria Lesters giftermål; jag vet nu hvad som menas med *En glad jul.*"

(Slut.)

Blickar i Tittskåpet.

Leendet. Ingen på jorden mer än menniskan kan le. Ädla stenar kunna blixtra i solskenet, men hwad är wäl en gnistrande diamant, jemförd med ett blixtrande öga? Ett ansigte, som icke kan le, liknar en knopp, som icke kan slå ut och torkar på stjelken. Skratt är dag, och allwar är natt, och ett leende är den skymning, som swäfwar mellan båda, och är mera hänförande.

Blygsam skoputsare. En neger någorstädes i Amerika, som har till sitt yrke att borsta stöflar, har låtit åt sig trycka adreßkort af följande innehåll: "Jag är i besittning af en förmåga att blanka, som ännu icke af någon öfwerträffats, och jag rekommenderar mig derför till det bästa. Bredwid en stöfwel, som jag har blankat, wisar sig solen just icke till sin fördel, och den bleka månen blir swart i ansigtet. Min förmåga är i hwars mans mun, och jag har förhoppning att blifwa anställd som blankare hos konungen af Siam."

En herre, som mycket sparsamt blifwit begåfwad med näsa, wandrade högst sjelfbelåten på Djurgården en wacker sommardag, med armarne på ryggen. En gumma, som mötte honom, drog en så djup suck, att han fann sig föranlåten fråga? "Hwarför suckar hon, min gumma lilla?" — "Jo, jag tänkte: Gud beware herrens syn! ty jag ser ingen anstalt att sätta glasögon på."

Dödsnotis. (Från Blegien): Förliden torsdag afled bagaren Van Goel utan att lämna efter sig en bit bröd åt hustru och barn.

Naivitet. En ung dam i Alabama, som öfwerraskades med att röka cigarr, swarade på tillfrågan, hwarföre hon öfwerlemnade sig åt en ful wana, att det war derföre, att det luktade alldeles som en herre woro i närheten.

Malmö Arbetareförenings annonser.

Den i föreningens stadgar föreskrifna

Årsfesten

kommer att firas **Måndagen den 3 Januari 1870 kl. 8 e. m.** enligt följande

PROGRAM:

1:o) Ouverture till op. "Elisa" af Kuhlau, utföres af musikkåren.
2:o) Årsberättelse.
3:o) Aria ur op. "Martha" af Flotow, — musikkåren.
4:o) "Låt dina portar upp" af Hæffner — manskören.
5:o) Prolog.
6:o) "Hör oss Svea" af Wennerberg — manskören.
7:o) Festtal.
8:o) Final ur op. Ariele af Back — musikkåren.
9:o) "Guds lof" af Bennicke — blandade kören.
10:o) Festmarsch af Heland — musikkåren.

Dörrarne öppnas kl. precist half 8.

Till förekommande af trängsel utdelas för detta tillfälle särskilda biljetter (gratis) mot uppvisande af medlemsbok, hos föreningens vaktmästare från och med den 1 Januari.

OBS. Andra afdelningen af ordningsmännen behagade tjenstgöra.

Söndagen d. 9 Januari

anställes i föreningens sal Musikalisk-Deklamatorisk Soiré med Tablåer.

Dörrarne öppnas kl. half 7 e. m., soiréen börjas kl. 7.

Biljetter säljas hos vaktmästaren åt föreningens medlemmar:
till golfvet à 33 öre,
till gallerierna à 25 öre;
åt icke föreningsmedlemmar:
till golfvet à 50 öre,
till gallerierna à 33 öre.

Fullständigt program kommer att meddelas i stadens tidningar.

OBS. Ordningsmännens tredje afdelning behagade tjenstgöra.

Blandade kören

sammanträder i afton kl. 8.

Båda körerna

behagade sammanträda Söndagen den 2 Januari kl. 3 e. m.

Ordningsmännen tjenstgöra i läslokalen sålunda:

December månad:

Fredagen den 31. Sadelmakaren O. Nilsson.

Januari månad:

Lördagen den 1. Skomakaren P. Rosberg.
Söndagen den 2. Cigarrmakare Wiberg.
Måndagen den 3. Gördelmakare M. Andersson.
Tisdagen den 4. Sjåaren P. Nilsson.
Onsdagen den 5. Sjåaren M. Christoffersson.
Torsdagen den 6. Stensättaren L. Persson.
Fredagen den 7. Smedmästaren Holmberg.
Lördagen den 8. Smedmästaren Björklund.

Komitén för bildning och nöje.

Att Malmö Arbetare-föreningens, i Konsul Holms gård varande, handelsbutik Litt. B, enligt föreningens beslut, indrages den 31 December 1869, varder härmed tillkännagifvet. Malmö den 30 Dec. 1869.

Handelskomitéens Ordförande.

Nyårsdagen

anställes bal i Malmö arbetareförenings sal från kl. 6 till 11 e. m. Biljetter à 33 öre säljas hos föreningens vaktmästare.

J. Stadler.

Till salu:

Helgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 40 öre.
Krossgryn per L:℔ Rdr 1: 65, per k:a 33 öre.
Korngrift per L:℔ Rdr 1: 20, per ℔ 8 öre.
1:ma Flor. Hvetemjöl per L:℔ Rdr 2, 25, per ℔ 12½ öre.
Finsiktadt Rågmjöl per L:℔ Rdr 2: per ℔ 11 öre.
Groft Rågmjöl per L:℔ Rdr 1: 30 per ℔ 8 öre, hos Bagare

A. W. Pettersson.

Lutfisk.

Vacker och väl blötad **Spillånga** fås billigast i hökeriboden, Långgårdsgatan N:r 19, hos

C. Rothman.

Jernvägsfraktsedlar

finnas till salu å C. A. Andersson & C:s boktryckeri.

Nästa nummer af Bikupan utgifves Fredagen den 7 Januari vid vanlig tid.